

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

Соња Ђ. Манојловић

ИЗ ЛЕКСИКЕ ГАВРИЛА СТЕФАНОВИЋА
ВЕНЦЛОВИЋА. НЕДЕЉНА СЛОВА ОД
УСКРСА ДО ПЕДЕСЕТНИЦЕ У МАЧУ
ДУХОВНОМ

Докторска дисертација

Београд

2023

UNIVERSITY OF BELGRADE
FACULTY OF PHILOLOGY

Sonja Đ. Manojlović

FROM THE LEXICON OF GAVRIL
STEFANOVIĆ VENCLOVIĆ. SUNDAY
SERMONS FROM EASTER TO PENTECOST IN
THE MANUSCRIPT *MAČ DUHOVNI*

Doctoral Dissertation

Belgrade

2023

УНИВЕРСИТЕТ В БЕЛГРАДЕ
ФИЛОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Соня Дж. Манойлович

ИЗ ЛЕКСИКИ ГАВРИЛЫ СТЕФАНОВИЧА
ВЕНЦЛОВИЧА. ВОСКРЕСНЫЕ СЛОВА ОТ
ПАСХИ ДО ПЯТИДЕСЯТНИЦЫ В *МЕЧЕ*
ДУХОВНОМ

Диссертация на соискание ученой степени
кандидата филологических наук

Белград

2023

Ментор:

проф. др Виктор Савић, ванредни професор

Универзитет у Београду

Филолошки факултет

Чланови комисије:

академик Јасмина Грковић-Мејдор

академик Александар Лома

Датум одбране:

Из лексике Гаврила Стефановића Венцловића.

Недељна слова од Ускрса до Педесетнице у *Мачу духовном*

Сажетак

Предмет истраживања је лексички слој идиолекта Гаврила Стефановића Венцловића, према узорку текста из његовог превода Мача духовног черниговског епископа Лазара Барановича из 1736. године. За анализу су изабрана недељна слова од Ускрса до Педесетнице, односно сегмент друге књиге (Архив САНУ, 268), од л. 95r до 145v и од 155r до 163v, који садржи 58 листова (116 страна), односно 29450 речи. Мач духовни спада у дела у којима је Венцловић користио „чистији“ народни језик, што га чини погодним за ову анализу. Поред тога, доступност текста са којег је преводио омогућава детаљну анализу утицаја предлошка на коначни текст рукописа.

Рад има за циљ да пружи нове увиде у однос црквенословенске и народне лексике у датом корпусу, степен еквиваленције са предлошком и особености превођења библијског текста. Анализа је вршена на три нивоа – лексичком, нивоу реализација и нивоу сумарне перцепције.

У раду су уз употребу квалитативних и квантитативних метода проверене следеће хипотезе: 1. Лексика Венцловићевог Мача духовног је претежно народна; 2. Приликом превођења Венцловић се претежно дословно држи текста предлошка; 3. Постоји корелација између употребе српскословенске лексике и цитирања Библије.

Показано је да је удео народне лексике значајно већи, док је удео књижевне лексике значајно мањи у мешовитом него у српскословенском поткорпусу. Исти резултати добијени су и на нивоу реализација и на нивоу сумарне перцепције.

Поређењем преводног текста са предлошком закључено је да Венцловић с једне стране преводи дословно, трудећи се да користи исте речи где год је то могуће, док с друге стране умеће сегменте текста којих нема у предлошку.

Поређењем превода библијских цитата и остатка текста закључено је да Венцловић није тежио да издвоји фрагменте библијског текста као српскословенске, већ их је облички уклопио у остатак текста, уз мању употребу народне лексике.

Кључне речи: историјска лексикографија, историја језика, етимологија, Гаврил Стефановић Венцловић, диглосија, црквенословенски, народни српски језик.

Научна област: друштвено-хуманистичке науке

Ужа научна област: филолошке науке

УДК: 811.163.1'373(043.3)

**From the lexicon of Gavril Stefanović Venclović.
Sunday sermons from Easter to Pentecost
in the manuscript “Mač duhovni“**

Abstract

The research subject is the lexical layer of Gavriilo Stefanović Venclović's idiolect, according to a sample of a text from his 1736 translation of “Mech duhovniy“, written by the Bishop of Chernihiv Lazar Baranovich. The weekly sermons from Easter to Pentecost were chosen for the analyses, i.e., a segment of the second book (SANU Archive, 268, from 95r to 145v and 155r to 163v), containing 116 pages, i.e., 29450 words. “Mač duhovni“ belongs to the works in which Venclović used a “purer” vernacular language, which makes it suitable for this analysis. In addition, the availability of the text which he translated allows for a detailed analysis of the influence of the source on the final text of the manuscript.

The thesis aims to provide new insights into the correlation between Serbian Church Slavonic and vernacular lexicons in the given corpus, the degree of equivalence with the source, and the peculiarities of translating the biblical text. The analysis was performed on three levels - lexical, level of implementations, and level of total impression.

In the thesis, the following hypotheses were verified using qualitative and quantitative methods: 1. Venclović's “Mač duhovni“ lexicon is predominantly vernacular; 2. When translating, Venclović mostly follows the source's text verbatim; 3. There is a correlation between using the Serbo-Slavonic and quoting the Bible.

It is shown that the share of the vernacular lexicon is significantly higher in mixed than in the Serbian Church Slavonic subcorpus. In comparison, the share of the Serbian Church Slavonic lexicon is significantly smaller. The same results were obtained at the level of realizations and summary impressions.

By comparing the translated text with the template, it was concluded that Venclović, on the one hand, translates literally, trying to use the exact words wherever possible. On the other hand, he adds segments of a text that are not in the template.

Also, by comparing the translation of the biblical quotations and the rest of the text, it was concluded that Venclović did not try to single out fragments of the biblical text as Serbian Church Slavonic but rather integrated them into the rest of the text, with less use of vernacular lexicon.

Keywords: historical lexicography, language history, etymology, Gavril Stefanović Venclović, diglossia, Church Slavonic, Serbian Vernacular

Scientific field: Humanities

Scientific subfield: Philology

UDC: 811.163.1'373(043.3)

Из лексики Гаврилы Стефановича Венцловича.

Воскресные слова от Пасхи до Пятидесятницы

в *Мече духовном*

Резюме

Предметом настоящего исследования является лексический пласт идиолекта Гаврилы Стефановича Венцловича, на основании образца текста из его перевода *Меча духовного* черниговского епископа Лазаря Барановича 1736 года. Для анализа были выбраны воскресные слова от Пасхи до Пятидесятницы, т. е. часть второй книги (Архив САНИ, 268), от л. 95р по 145т и от 155р по 163т. Выбранный фрагмент состоит из 58 листов (116 страниц), т.е. 29450 слов. *Меч духовный* относится к произведениям, в которых Венцлович использовал «более чистый» народный язык, что делает его подходящим для данного анализа. Кроме того, наличие текста, с которого он переводил, позволяет провести подробный анализ влияния источника на окончательный текст рукописи.

Исследование ставит целью дать новое представление о взаимосвязи церковнославянской и народной лексики в данном корпусе, выявить степень эквивалентности источнику и особенности перевода библейского текста. Анализ проводился на трех уровнях – лексическом, уровне реализаций и уровне общего впечатления.

В исследовании с помощью качественных и количественных методов были проверены следующие гипотезы: 1. Лексика *Меча духовного* Г. С. Венцловича преимущественно народная; 2. При переводе Венцлович в основном дословно следует тексту источника; 3. Существует взаимосвязь между использованием церковнославянского и цитированием Библии.

Показано, что доля народной лексики значительно выше, в то время как доля церковнославянской лексики значительно меньше в смешанном, по отношению к церковнославянскому подкорпусу. Такие же результаты были получены на уровне реализаций и на уровне общего впечатления.

На основании сравнения переведенного текста с источником был сделан вывод о том, что Венцлович, с одной стороны, переводит буквально, стараясь использовать те же слова, что и в источнике везде, где это возможно, а с другой стороны, вставляет фрагменты текста, которых нет в источнике.

На основании сравнения перевода библейских цитат и остального текста был сделан вывод, что Венцлович не пытался выделить фрагменты библейского текста как сербославянские, а скорее интегрировал их в остальной текст, используя народную лексику в меньшей степени.

Ключевые слова: историческая лексикография, история языка, этимология, Гаврила Стефанович Венцлович, диглоссия, церковнославянский язык, сербский народный язык.

Научная область: гуманитарные науки

Научная подобласть: филологические науки

УДК: 811.163.1'373(043.3)

Садржај

1. Увод	
1.1. Место Гаврила Стефановића Венцловића у историји српског језика	1
1.2. Ранија проучавања	1
1.3. Венцловићеви рукописи	3
1.4. Предмет рада	3
1.4.1. Барановичев „Мач духовни“	3
1.4.2. Венцловићев „Мач духовни“	5
1.5. Циљ истраживања	6
2. Метод истраживања	7
2.1. Археографска обрада корпуса	7
2.2. Рашчитавање изворног текста по принципима модерне едиционе пракције	8
2.2.1. Принципи рашчитавања, паралелизација	8
2.2.2. Обележавања библијских места	9
2.3. Језичка анализа рукописа	11
2.3.1. Диглосија и прекључивања кодова	11
2.3.2. Однос српскословенских и српских народних елемената у рукопису	13
2.4. Индексовања корпуса	14
2.4.1. Фазе обраде корпуса	14
2.4.2. Анализа односа превода и предлошка на лексичком нивоу	15
2.5. Формирања одредница	17
2.5.1. Дефинисања одредница и узбучавања	17
2.5.2. Сегменти речничког чланка	18
2.5.2.1. Организовања потврда у првом делу речничког чланка	18
2.5.2.2. Анализа односа према предлошку	20
2.5.2.3. Историјско-етимолошка анализа лексике	20
2.5.2.4. Реализације насловне речи и сумарна перцепција	22
2.5.2.5. Модел речничког чланка	23
2.6. Статистичка анализа корпуса	25
3. Резултати истраживања	27
3.1. Археографски опис рукописа	27
3.1.1. Основни подаци о извору	27
3.1.2. Физички опис рукописа	27
3.1.3. Записи на првој књизи	27
3.1.4. Записи на другој књизи	28
3.1.5. Писар, место и време настанка рукописа	28
3.1.6. Мастило и орнаментика	28
3.1.7. Писмо	28
3.1.8. Садржај рукописног текста	34
3.2. Издања рукописног текста АСАНУ 268 (95r–163v)	41
3.3. Индекси са коментарима	181
3.4. Резултати статистичке анализе	663
3.4.1. Резултати поређења лексике српскословенског и мешовитог поткорпуса	663
3.4.2. Резултати поређења реализација у српскословенском и мешовитом поткорпусу	666
3.4.3. Резултати поређења сумарне перцепције у српскословенском и мешовитом поткорпусу	668
3.4.4. Резултати поређења фреквенција преводног и уметнутог текста	671

3.4.5. Резултати поређења лексике у библијском тексту и ван њега	671
3.4.6. Резултати поређења реализација у библијском тексту и ван њега	674
3.4.7. Резултати поређења сумарне перцепције у библијском тексту и ван њега	676
4. Закључак	681
5. Списак извора и литературе	685
6. Биографија аутора	693

1. Увод

1.1. Место Гаврила Стефановића Венцловића у историји српског језика

Гаврил Стефановић Венцловић је био јеромонах, проповедник, писац и преводилац који је живео на тлу Хабзбуршке монархије у првој половини XVIII века. Претпоставља се да је рођен око 1680. године, вероватно у Срему¹, а да је у Сентандреју (централна Угарска) дошао током Велике сеобе Срба, 1690. године.

У Сентандреји је учио од Кипријана Рачанина, у преписивачкој школи при храму Св. Луке. Кипријан је у Сентандреју дошао из подрињског манастира Рача, једног од последњих расадника писмености у српском народу. Најпре се зауставио у Срему, а затим у Сентандреји, где је био „општи“ духовник. Како оно рукописа и књига што су понели није било довољно, Кипријан је окупио око себе писменије калуђере и отпочео преписивачку делатност (Павић 1972: 11).

Као и Кипријан, Гаврил је био представник „србуљске“ школе писања. Може се рећи да је био један од последњих представника те школе, јер после њега, а и у његово време, писари напуштају тај старији начин писања и почињу писати новим, славеносрпским (Јовановић 1911: 107–108). Иако настављач српске средњовековне књижевне традиције, Венцловић је, у једном делу свог стваралаштва, био под утицајем једне новије, њему савремене школе. То је школа западноруске омитике, настала у време Пољско-Литванске уније, међу чије представнике се сврставају архиепископ Лазар Баранович, архимандрит Јоаникије Гаљатовски, митрополит Симеон Полоцки и други. Њихова дела су имала утицаја на Венцловићеву проповедничку делатност, вероватно због сличности услова у којима се наша српска православна црква у Хабзбуршкој монархији са онима који су довели до развоја западноруске полемичке литературе (Гучкова 2016: 38).

Проповедао је међу србима Шајкашима у насељима дуж Дунава, од Сентандреје, преко Острогона и Коморана до Ђура (Павић 1972: 16–17).

Претпоставља се да је умро 1749. године. Иза себе је оставио преко 20.000 страница текста, од чега око 9.000 на језику са народном осномом (Павић 1972: 5, 29, 128). Иако је Венцловићев књижевни и преводилачки рад заинтересовао истраживаче још пре више од једног века, значајан део његових рукописа још чека да буде издат и обрађен.

1.2. Ранија проучавања

На Венцловићев књижевни и писарски рад први је обратио пажњу Гаврило Витковић 1872. године. Он је издао фрагменте Венцловићевих дела, претежно беседа, написаних језиком на народној основи. Једно слово објавио је и Стојан Новаковић 1904. године. Почетком XX века записе из Венцловићевих рукописа објавио је Љубомир Стојановић (1901, 1903).

Након тога, најзначајнији рад о његовим беседама објавио је Владан Јовановић. Он је 1911. године у Српском дијалектолошком зборнику објавио један сегмент рукописа „Мач духовни“ са језичком анализом и речником домаћих и страних речи из рукописа. Јовановић је напоредно дао текст предлошка и превода, указавши притом на разлику у обиму између изворног и преводног текста. На основу објављених фрагмената стиче се утисак о врло слободном маниру превођења и значајном Венцловићевом ауторском уделу у рукописном

---

¹ Како сам наводи у једном запису, родом је био од „сирмијских страна“, тридесетих година потписивао се као Рачанин, а четрдесетих година XVIII века још се обраћао својој шајкашкој пастви на горњем Дунаву, у Коморану, Ђуру и Сентандреји с „браћо Дрињани“ (Павић 1972: 7–8)

тексту. Поред објављених фрагмената, Јовановић указује на одговарајућа места из предлошка и у речнику.

Почетком друге половине XX века публикована су Венцловићева писма упућена владици Василију Димитријевићу (в. Богдановић 1958, Младеновић 1964).

На значај Венцловићевог књижевног рада и богатство језичког израза указао је нешто касније Милорад Павић. Павић је објавио одломке из Венцловићевих дела у својој књизи „Црни биво у срцу“ 1966. године, а шест година касније објавио је и монографију, која даје увид у Венцловићеву биографију, проповедничко деловање и преводилачки рад. Замерано му је то што је некритички посматрао сва Венцловићева дела као оригинална, не осврћући се на изворе које је Венцловић користио (Трифунковић 1972, Деретић 1972). На важност поређења Венцловићевих рукописа са предлошцима са којих је преводио и другим изворима које је користио истакла је Челица Миловановић (1981, 1982). Она је приметила да се без поређења са предлошком не може стећи јасна слика о прецизности Венцловићевог језика, јер „живахност приповедања и колквијални тон не треба да нам буду мерило при одвајању Венцловићевих оригиналних текстова од оних које је однекуд преузео“ (Миловановић 1981: 36).

О језику Венцловићевих рукописа написано је више радова, у којима су обрађене теме везане за дијалекатску основицу говора којим се служио (Ивић 1997а, 1997б), поједине фонетске (Албијанић 1982) и морфолошке црте (Албијанић 1983а, 1983б), његова оригинална графичка решења (Младеновић 1963, 1967, Гучкова 2015), творбу речи (Радић 1987, Радић – Ружић 1989, Гучкова 2013, Јосимовић 2014), лексику (Стефановић 1991, Милановић 2004, Стефановић-Бановић 2016, Гучкова 2014, 2016), синтаксу (Стефановић 1991) и стилистику (Милановић 2001, Стефановић 2002, Гучкова 2013). Радови се углавном односе на текстове писане народним језиком, али има и оних који проучавају његово стваралаштво на српскословенском (Јовановић – Стефановић 2013, Цолић 2017, Раковић 2019).

Готово сви радови посвећени Венцловићу, било да се ради о књижевној анализи или језичкој анализи његових рукописа, осврћу се на место Венцловића у предстандардној епоси, која је претходила формирању савременог српског књижевног језика. Већина истиче као главну карактеристику његовог стваралаштва увођење народног језика у књижевност пре Вука Стефановића Караџића. Ипак, неки аутори су опрезнији у овој оцени, и језик којим Венцловић пише своје „народне“ рукописе карактеришу као покушај стварања новог књижевног језика, сличног оном који је постојао у XVII веку на територији данашње Украјине (уп. Толстой 1979, Nedeljković 2011). Реч је о својеврсном средњем стилу, хибриду са елементима како високог стила, тако и народног језика, о чему ће бити више речи касније (в. 2.6.).

Одбрањено је и неколико докторских теза о Венцловићевом језику и књижевном раду (Анђелковић 2008, Стефановић-Бановић 2015, Гучкова 2016). Ирина Вадимовна Гучкова даје преглед развоја српског књижевног језика до Венцловића и после њега, анализира његову улогу у том процесу и на примеру рукописа „Повченїа и слова разлика и пролози различитим светимъ и празникомъ“ из 1732. године обрађује лексику коју је користио. Издваја лексику превода библијских цитата, позајмљенице из турског, мађарског и немачког, сложенице и ауторске неологизме. У свакој од ових група лексика је подељена на тематске групе. Приликом анализе одабраних библијских цитата, аутор пореди текст са текстом црквенословенског превода Библије, међутим ни на том месту, нити током даље анализе не узима у обзир изворе које је Венцловић могао користити. Милеса Стефановић-Бановић пак овој теми посвећује читаво поглавље своје дисертације. Ипак, она има за циљ да класификује преводилачке поступке којима се Венцловић служио, а не да анализира мотивацију за употребу сваке конкретне речи, како то чини Гучкова приликом поређења Венцловићевог текста са библијским предлошком. Анализу појединих лексичких група (црквенословенизми, друге позајмљенице, узвици, сложенице, деминутиви, хипокористици, аугментативи)

спроводи у функцији стилистичке анализе обрађених текстова. Обе дисертације издвајају кључне лексичке групе које карактеришу Венцловићев језички израз и скрећу пажњу на однос према могућим изворима, било да се ради о библијском тексту или предлошку на који се Венцловић ослањао приликом превођења или прераде, што их чини добром полазном тачком за даље проучавање лексике којом се он служио.

Поред тога, тренутно је у току израда неколико дисертација на различите теме на материјалу Венцловићевих рукописа са народном основом.

Дати преглед не претендује на исцрпност и свеобухватност, већ има за циљ да укаже на спектар обрађиваних тема и степен проучености Венцловићевог стваралаштва.

1.3. Венцловићеви рукописи

У Архиву САНУ, у оквиру Старе збирке рукописних и старих штампаних књига, чува се седам Венцловићевих рукописних текстова (у девет књига) писаних језиком са народном основом:

- *Повченїа и слова разлика и ꙗролози нарочїишїмъ свѣтїмъ и ꙗраздникомъ* из 1732. године (Архив САНУ, 271), превод књиге *Евангелие поучителное*, штампане у Литванији 1568/1569. године (уп. Стефановић-Бановић 2015: 68);
- *Мач духовни* из 1736. године (Архив САНУ, 267 и 268, две књиге, трећа изгубљена), превод истоимене штампане књиге Лазара Барановича из 1666. године;
- *Жиїїа, слова и ꙗовке разнихъ свѣѣаца* из 1740. године (Архив САНУ, 270), превод књиге *Трѣбы словесъ проповѣдныхъ на нарочитыа дни праздниковъ господскихъ, Богородичныхъ, Янгельскихъ, Пророческихъ* из 1674. године;
- *Великойосїникъ* из 1741. године (Архив САНУ, 136), вероватно прерада на основу Триода (Миловановић 1982: 9, 13);
- *Пенїшкосїи ꙗриода ꙗовченїа са синаксари Сказївание из кнїе зовомии Кључъ* из 1743. године (Архив САНУ, 272), превод зборника проповеди Јоаникија Галатовског *Кључ разумениа*, штампаног 1659. године;
- *Слова избранна ꙗраздником свѣтїихъ оїшець нашихъ* из 1743.² године (Архив САНУ, 137), компилација више беседа из различитих извора (уп. Стефановић-Бановић 2015 : 39–40);
- *Повченїе избранное оїи свѣѣаїо еванїелїа и оїи мноїихъ божасїавнихъ ꙗисани* из 1745. и 1746. године (Архив САНУ, 139 и 269, две књиге), превод књиге *Почение избранное свѣѣаїо Еванїелиа*, штампане у Москви 1697. године (уп. Стефановић-Бановић 2015 : 68, Миловановић 1982: 10–13).

1.4. Предмет рада

1.4.1. Барановичев „Мач духовни“

Черниговски епископ Лазар Баранович био је ауторитативни проповедник, представник западноруске православне елите XVII века (Матушек 2011: 1). Био је не само књижевни, већ и политички делатник, који је енергично заступао интересе својих сународника у времену политичких и верских превирања и преласка високог православног свештенства у делу данашње Украјине у Унију. У политичком смислу био је веза између Малорусије (Украјине) и Москве. Мирио је интересе Руса и Малоруса, залажући се с једне стране за наклоност Украјинаца према моћној и верски блиској Москви, а с друге стране за благонаклон однос цара према нападеном народу с овога простора и за очување њиховог права на слободно организовање грађанског и црквеног живота (Сумцов 1885: 2).

² У каталогу Љубомира Стојановића грешком стоји 1745. година. Према Венцловићевом запису на крају рукописа види се да је завршен две године раније (Анђелковић 2008: 11).

Лазар Барановић је посвећивао и слао цару Алексеју Михајловичу (из династије Романових) проповеди, украшене симболичним илустрацијама које су величале славу московске државе и биле праћене уводним објашњењима, препуним ласкавих речи (Костомаров 1912: 315). Од проповеди које је писао претежно у Кијеву, али и у Чернигову, саставио је два врло обимна зборника – „Мечъ духовный“ и „Трубы словесъ проповѣдныхъ“. Процес њиховог издавања био је врло мукотрпан и финансијски обременујући за аутора, и не би био могућ без помоћи руског цара (Сумцов 1885: 51–52).

За разлику од Галатовског и Радивиловског, Баранович је у својим текстовима одступио од писања проповеди народним језиком. Писао је чистим црквенословенским језиком руске редакције, без малоруских народних или латинских и пољских елемената (Сумцов 1885: 60), користећи китњасте фразе, па његове проповеди нису биле разумљиве обичном народу, већ су биле написане са циљем да се допадне цару Алексеју Михајловичу, који је волео раскошан и високопаран језички израз (Костомаров 1912: 316).

Књигу „Мач духовни“ Баранович је подарио цару уочи Московског црквеног сабора 1666. године, у жеку сукоба између цара и патријарха око тога која власт има превасходство – црквена или духовна. Баранович овом књигом недвосмислено стаје на страну цара (Матушек 2010: 181), тражећи у сакралној сфери аргументе у прилог томе да је царска власт од Бога, кроз зближавање ликова монарха и Христа, библијских царева, светих владара итд. (Матушек 2010: 183). Патријарх Никон, који се залагао за првенство црквене власти, пак, оптужује Барановича за „латинску јерес“, замерајући му цитирање католичких извора, што Баранович негира, бранећи се тиме да су главни извори били Стари и Нови завет, а римски учитељи су коришћени само на неким местима и у складу са вером, и позивајући да се књига размотри на предстојећем сабору (Матушек 2011: 1). Књига је на Московском сабору 1667. године³ похваљена и о трошку руског цара послата по манастирима и епархијама, са циљем да свештенство, иначе привржено патријарху, наведе да промени мишљење (Матушек 2011б: 132). Књига је добила масовног читаоца и извршила утицај на формирање идеологије Руског царства⁴, иако је повремено бивала предметом полемика (Матушек 2011б: 136–137). Друго издање штампано је, као и прво, у Кијеву, 1686. године (Сумцов 1885: 53).

„Мач духовни“ био је најраспрострањенија књига кијевских аутора у Русији у другој половини XVII века, превазишавши чак и Кијевско-печерски Патерик, али та популарност није дуго трајала. Већ 1688. године локална митрополија потпада под јурисдикцију Московске патријаршије и књиге малоруских аутора почињу да проверавају црквени цензори, тражећи „латинску јерес“. Лазар Баранович тада успева да се одбрани од оптужби патријарха Јоаникија, али на црквеном сабору 1690. године његова дела ипак бивају осуђена, а он анатемисан за поштовање латинске догме (Матушек 2011: 3–4, Сумцов 1885: 177–178).

Иако су Барановичеве проповеди окарактерисане као сувопарне, бесадржајне и неразумљиве народу, уз оцену да је тек мукотрпан кабинетски рад научника, археолога и палеографа, успео да у њима нађе неколико места усмерених против католика или калвиниста, или оних које критикују слушаоце због преједања, пијанства и непоштовања црквених закона (Сумцов 1885: 58), ипак се сматра да их је Венцловић преводио због сличности услова у којима се нашла православна црква у Хабзбуршкој монархији његовог времена, са онима у којима је била у Пољско-Литванској унији XVII века (Гучкова 2016: 38). „Он је увидео да онај прост свет, који је био огрезао у незнању и разноврсним празноверицама и само се по имену звао хришћанским, треба озбиљно поучавати, ако се хоће да се одржи у православљу, а нарочито да се сузбије католичка пропаганда и Унија“ (Јовановић 1911: 112).

³ Патријарх Никон је на овом сабору осуђен и лишен чина.

⁴ Од штампања „Мача духовног“ до решења конфликта између државе и цркве прошло је неко време, али је икона Симона Ушакова из 1668. године, инспирисана илустрацијом Барановичеве књиге, симболички помирила световну и духовну власт. Дошло је до постизања компромиса – цару је призната превласт у друштвеним, а патријарху у црквеним питањима (Матушек 2011б: 137).

1.4.2. Венцловићев „Мач духовни“

За разлику од Барановичевог, Венцловићев „Мач духовни“ био је намењен слушаоцу, и имао је за циљ да буде разумљив простом народу, због чега је одступио од црквенословенског језика (у овом случају српске редакције) и унео је елементе народног језика. Поред тога, састављајући готове зборнике беседа, желео је да олакша рад свештеницима, који су могли те беседе користити, уместо да припремају своје. Трећи циљ његовог преводилачког рада био је да сузбије католичку пропаганду и ширење Уније (Јовановић 1911: 114).

Није јасно зашто је Венцловић за превођење изабрао баш ово дело. Могуће је да то и није био његов избор, већ да су на молбу црквених старешина да се из Русије пошаље неки зборник проповеди послати баш Барановичев „Мечъ духовный“ и „Трѣбы словесъ проповедныхъ“ (Јовановић 1911: 124). Ипак, он је овог аутора изузетно ценио, о чему сведочи не само чињеница да је из његових зборника пуно преводио, већ и да је увек наглашавао коме припадају, што није био случај, рецимо, са Гаљатовским (Миловановић 1982: 17).

Венцловићев превод Мача духовног настао је 1736. године, у време када је био капелан у Ђуру. Рукописни текст се састоји из три књиге, од којих се две чувају у Архиву САНУ и садрже укупно 395 листова (прва књига 155, друга 240). Рукопис је писан уставом и брзописом, уз употребу елемената српскословенског и народног језика (за детаљнији археографски опис в. 3.4). За потребе нашега рада изабрана су недељна слова од Ускрса до Педесетнице, односно заокружен и довољно крупан сегмент друге књиге (Архив САНУ, 268), од л. 95г до 163v, из којег је изузето једно слово које није недељно, од 145v до 155г. Овај сегмент садржи 58 листова (116 страна), односно, по нашем рачуну, 29450 речи.

Венцловић је преводио у журби, из потребе да обезбеди проповед за наредну недељу. Стога није преводио од почетка књиге, већ од оне недеље која је била на реду у тренутку када је започео превођење, што говори у прилог томе да је књигу преводио из нужде, јер му је од свих доступних, а таквих је вероватно било мало (уп. Миловановић 1981: 16, 1982: 6), била најпогоднија за потребе недељних проповеди. Овде је за анализу узет сегмент којим почиње оригинални зборник, иако се код Венцловића он налази тек негде на средини друге књиге. Иако за статистичку анализу, на којој се базира наш рад, већи значај има обим корпуса, него тематски оквир изабраних беседа, изабран је узорак који је и тематски заокружен двама великим празницима.

Целокупно Венцловићево дело, укључујући и овај рукопис, „није извршило велику културну мисију којој је тежило и објективно било дорасло“ (Миловановић 1981: 27). Иако је имало успеха у средини у којој је проповедао (Јовановић 1911: 125–126), његово дело није наставило да живи као писана реч, након његове смрти. Пало је у заборав „кад је на позорницу живота ступила нова генерација писаца образованих у руским школама, доносећи један нови књижевни језик“ (Павић 1972: 29). И поред тога, оно представља занимљив експеримент употребе народног језика, који, иако донекле понавља западноруску језичку ситуацију из XVII в., ипак сведочи о кризи црквенословенског језика на српском језичком простору и као такво наслућује касније експерименте који су се завршили Вуковом реформом (Толстой 1979: 163).

Дело „Мач духовни“ представља добар корпус за анализу Венцловићевог поступања са језиком, с једне стране јер спада у дела у којима је користио „чистији“ народни језик (в. Толстой 1979: 164), а с друге стране јер имамо доступан предложак са којег је преводио, па можемо извршити детаљну анализу утицаја предлошка на коначни текст рукописа.

1.5. Циљ истраживања

Ово истраживање има за циљ да испита лексички састав у Венцловићевом преводу Барановичевог зборника проповеди „Мач духовни“.

Већ је примећено да је поређење са оригиналним текстовима врло важно уколико желимо да створимо тачну слику о прецизности Венцловићевог језика (Миловановић 1981: 39), као и да је важно „раздвојити сваку појединачну реч и реченицу која долази из Венцловићевог пера од оног што потиче из његовог извора“ (Миловановић 1981: 41). Управо на тај начин је поступила Милеса Стефановић-Бановић (2015) анализирајући Венцловићев преводилачки поступак. Она издваја уметања, превођење синонимима, слободније преводе и парафразе, као и делове текста пренете на црквенословенском, али не налази доследност нити јасан принцип приликом превођења, како библијских цитата, тако и остатка текста (Стефановић-Бановић 2015: 124, 158).

Примећено је такође да Венцловић употребљава како црквенословенизме, тако и турцизме, германизме, хунгаризме, који његовом тексту дају живљи, народни тон (Гучкова 2016: 172), као и да меша црквенословенски и народни језик, понекад чак и у оквиру исте реченице (Стефановић-Бановић 2015: 158).

Овај рад има за циљ да да још један поглед на ову проблематику, уносећи неке методолошке новине (в. наредно поглавље). С једне стране, циљ је испитати однос црквенословенске и народне лексике у рукопису, а с друге стране однос лексике која се употребљава под утицајем предлошка, и оне која је употребљена у слободном тексту. На тај начин може се допринети (у лексичком домену) преиспитивању тврдње да је рукопис писан народним језиком, као и тврдње о Венцловићевој литерарној креативности. Поред тога, може се прецизније испитати начин на који је он преводио библијске цитате, а на који остатак текста.

Из наведеног следе ове хипотезе које ће бити проверене:

1. Лексика Венцловићевог превода „Мача духовног“ је претежно народна;
2. Приликом превођења Венцловић се претежно дословно држи текста предлошка;
3. Постоји корелација између употребе српскословенске лексике и цитирања Библије.

Ипак, иако нам резултати овог истраживања могу рећи нешто о начину на који је Венцловић поступао са језиком у својим делима, не могу се генерализовати на сва његова дела, а нарочито не на језик којим је могао говорити он лично, или на језик заједнице у којој је живео. Таквим закључцима бисмо се могли приближити анализом већег броја његових дела и укрштањем добијених резултата са анализом језика других писаца тог периода.

2. Метод истраживања

Како би се провериле постављене хипотезе, потребно је комбиновати квалитативне и квантитативне методе. Помоћу квалитативних метода корпус ће бити припремљен за обраду, а затим и класификован, а онда ће квантитативним методама бити проверене хипотезе.

2.1. Археографска обрада корпуса

Пре приступања рашчитавању текста, потребно је археографски обрадити рукопис. Потпуна археографска обрада уобичајено подразумева навођење места чувања рукописа са сигнатуром, насловљавање, физички опис рукописа, атрибуцију ауторства, одређивање места и времена настанка, опис писма, језика, илуминације, повеза, преношење садржаја рукописа, записа, као и давање података о историјату рукописа и литератури у којој се расправља о рукопису (Богдановић 1968: 363).

У овом опису најпре ће бити наведени основни подаци о извору (број књига, место чувања, инвентарски број). Након тога биће дат физички опис рукописа. Биће описан материјал на којем је рукопис писан, број листова и димензије, фолијација (оригинална и каснија, настала у археографској обради), димензије листова и текста, број редова на једној страни. Такође ће бити описан повез и евентуална оштећења рукописа.

Записи ће бити описани и пренети у целости, уз разрешавање скраћеница на исти начин као и у остатку текста (в. 2.5). Венцловићеви записи неће бити навођени на овом месту, већ касније, у оквиру садржаја.

У археографском опису се под ауторством подразумева писар, а не аутор дела и прави се строга разлика између њих (Богдановић 1968: 372). Овде се ради о аутографу, тако да те разлике нема. Ауторство се може утврдити на основу записа у самом рукопису или на основу дуктуса. Овде се ауторство утврђује на основу записа, па није неопходно прибегавати другим методама.

На основу истог записа може се утврдити и време и вероватно место настанка рукописа. Када је рукопис датиран, потребно је проверити датирање анализом папира (Богдановић 1968: 372–383). Папир коришћен у овом рукопису не садржи водене знаке, тако да није могуће на тај начин проверити датирање из записа. Ипак, на основу датирања других рукописа истог аутора, као и података о времену када је живео, можемо закључити да је податак врло вероватно веродостојан.

Након утврђивања ауторства и времена и места настанка у археографским описима дају се подаци о употреби мастила (обичног и киноара) и орнамената у рукопису. Ови подаци могу пружити додатне податке о намени рукописа, или пружити додатне аргументе за атрибуцију.

Приликом описа рукописа наводи се и тип писма (унав, полуунав, брзонас), као и специфична обележја, карактеристична само за обрађивани рукопис. Након тога се даје инвентар графема и њихових вредности. Овде ће уместо описа сваке графеме бити дат табеларни приказ инвентара графема, подељених према типу писма и начину писања (редно или надредно). Како је језик предмет посебног поглавља (2.6), неће бити предметом археографског описа.

На крају описа биће дат садржај рукописа. Сваки сегмент текста биће приказан уз навођење фолијације и броја реда на којем почиње. За сваку беседу биће наведен наслов и поднаслов, док ће Венцловићеви записи и поговор бити наведени у целости.

Након археографске обраде приступа се рашчитавању текста и припреми издања.

2.2. Рашчитавање изворног текста по принципима савремене едиционе практиве

2.2.1. Принципи рашчитавања, паралелизација

Постоји неколико типова издања рукописа, која се међусобно разликују према степену одступања од рукописа: фототипско, лингвистичко, дипломатичко, књижевноисторијско. Фототипско издање подразумева објављивање фотографија рукописа, без интервенције издавача. На овај начин се издају најстарији и највреднији рукописи. Лингвистичко издање подразумева рашчитавање текста, али колико је могуће верно оригиналу. Издавач не дели текст на речи, не разрешава скраћенице, задржава надредне знаке, интерпункцију и друге особености рукописа. На тај начин се чувају информације које читалац може искористити за језичку анализу рукописа. Код дипломатичких издања текст се дели на речи према савременим критеријумима, скраћенице се разрешавају, али се задржава информација о скраћивању. На тај начин обрађен текст је лакше цитирати, али се не губе информације потребне за језичку анализу. Код књижевноисторијског издања примењује се савремени правопис, старије графеме се замењују графемама савременог језика (Сиренов 2015: 73–74).

Овде ће бити примењен комбинован принцип, усмено усаглашен с ментором овога рада, који задржава добре елементе класичног дипломатичког издања и српских књижевноисторијских издања, утемељен у домаћој палеославистичкој школи, чији су почети у раду Ђ. Даничића (1825–1882). Текст ће бити транслитерисан, уз коришћење фонта VeogradPro, графички прилагођеног грађанском типу ћирилице. Нестандардни црквенословенски ћирилички облици слова биће замењени стандардним (нпр. „високо јат“ обичним „јат“, „троного т“ обичним т). Изузетак су случајеви с правописном вредношћу (нпр. „широко о“ као варијанта „омега“, „широко е“ као варијанта „прејотованог е“). Од лигатура ће бити задржане само стандардне (на, ју, ју, џ) (Савић 2009: 151–152). Надметнута слова ће бити навођена у експоненту. Надредни знаци се не бележе, осим у случају титле којом се обележавају бројеви. Редно-надредни пајерак се преноси на одговарајућем месту. Интерпункција се такође доноси у оригиналу, с тим да се, за разлику од тачке, запета не бележи на средини реда као у рукопису, већ се за бележење средње запете (која не постоји у коришћеном фонту) користи обична, уз одвајање од претходне речи. Киновар се обележава црвеном бојом.

Тамо где то већ није учињено у самом рукопису, речи ће бити раздвојене по смислу. Скраћенице се разрешавају помоћу облих заграда у случајевима када је скраћивање означено титлом (без обзира на то да ли је у истој речи коришћено и надметање слова), нпр. хс > х(ристо)с(ъ). Када је скраћивање означено само надметањем слова, скраћеница се разрешава помоћу угластих заграда, нпр. блг^лри^м > бл[а]г[о]^л[а]ри^м[ъ]. Уколико скраћивање није ни на који начин обележено, користе се стреласте заграде, нпр спен^е > сп(ас)ен^е. Приликом разрешавања скраћеница узимани су у обзир облици који су забележени без скраћивања и старији облик речи, тамо где постоји. Уколико реч није забележена у пуном облику, реконструише се на основу облика раније посведочених у писаној традицији. Уколико је забележено више варијаната, предност се даје оној која је ближа старијем облику речи, а уколико се ради о варијантама које не одсликавају старије стање, предност се даје фреквентнијем облику. Уколико се ради о системском обележју, предност се даје очекиваном облику, без обзира на фреквентност приликом бележења конкретне речи, (нпр. дебело јер на крају речи код именица м. р. на сугласник се реконструише, без обзира на то да ли је бележено у конкретној речи или не, јер је опозиција њ/ъ системско обележје читавог рукописа). Предочени систем заграда јасно кореспондира са изворним стањем у рукопису и његову смо употребу ограничили на Венцловићево дело (нисмо га користили за преношење Барановичевог изворника).

Упутнице на библијска места Венцловић бележи изнад основног текста. Овде ће бити пренете у експоненту, на крају места на које се односе.

Оштећења се бележе витичастим заградама, и то једним паром заграда уколико је оштећење делимично (слово се још назире), или двома заградама уколико је оштећење потпуно.

Текст се доноси континуирано. Нови ред се обележава усправном цртом с бројем у експоненту: нпр ви²⁰дѣхъ. Нова страна се обележава удвојеним усправним цртама зелене боје (ll) с бројем у експоненту. Бележи се фолијација, уз ознаку стране (r/v, за recto/verso), нпр. l^{95r}.

Скретање пажње на необичан облик и у исто време потврда приређивачеве тачности постиже се употребом узвичника у облику заградама: (!), нпр. њаковолѣ^М[ъ] (!).

Како би текст могао бити паралелизован са предлошком, потребно је прекуцати Барановичев „Мач духовни“. Како је језик овог рукописа рускословенски, за прекуцавање ће бити коришћен старословенски фонт StaroslovenskiUnicode (Монах). Приликом преношења текста оригинал ће бити верно праћен, уз изузетак спојено писаних речи (углавном предлошко-падешких конструкција), које ће бити развојене по смислу, ради лакше полексемске паралелизације (в. 2.7.2). Скраћенице се наводе онако како су дате у оригиналном издању, уз преношење титле. Други надредни знаци се не бележе. Упутнице на библијска места су у оригиналном издању дате на маргинама, а овде се бележе на исти начин као и Венцловићеве, у експоненту у оквиру основног текста, иза места на које се односе.

2.2.2. Обележавање библијских места

Након рашчитавања основног текста рукописа разрешене су упутнице на Библију. Приликом поређења са библијским текстом коришћено је Јелисаветинско издање Библије. Најпре су обележена места на која упућује Баранович. Уколико је текст цитата у Венцловићевој књизи дословно пренет, за обележавање је коришћено подвлачење (табела 1).

Табела 1. Обележавање дословних цитата Библије

Библија	Баранович
азъ есмѣ воскресеніе и животъ	<u>Азъ есмѣ</u> ⁸ <u>Въскрѣніе и Живо</u> ¹⁶ <u>дѣ</u> , (Јн 11.25)
остави мѧ сила мѧ , и свѣтъ оцѣю моею и той нѣсть со мною	<u>остави мѧ сила мѧ , и свѣтъ оцѣю</u> ¹⁶ <u>моєю и той нѣсть съ мною</u> ¹³ <u>дѣ</u> . (Пс 37.11)

Уколико постоје одступања у односу на библијски текст, али проповед и даље верно прати садржај библијског стиха, приликом обележавања је коришћена комбинација подвлачења и сенчења (табела 2). На исти начин обележаване су и поједине уметнуте речи речи у оквиру дословних цитата (табела 3).

Табела 2. Обележавање модификованих цитата Библије

Библија	Баранович
Иѧко не оставиши дѡшѧ мою во адѣ (Пс 15.10)	<u>Не оставишѣ</u> <u>Гдѣ</u> <u>дѡшѧ</u> <u>егѡ</u> <u>во адѣ</u> ¹³ <u>дѣ</u> . (Пс 15.10)
Оцѣ (бо) любитѣ сѧ , и всѧ даде въ рѡцѣ егѡ (Јн 3.35)	<u>такѡ</u> <u>Оцѣ</u> <u>любитѣ</u> <u>сѧ</u> , <u>ѧко</u> ¹³ <u>всѧ</u> <u>даде</u> <u>вѣ</u> <u>рѡцѣ</u> <u>егѡ</u> ¹⁶ <u>дѣ</u> . (Јн 3.35)

Табела 3. Обележавање уметнутих речи у дословне цитате Библије

Библија	Баранович
ИЗБАВЛЕНІЕ ПОСЛА ЛЮДЕЦЪ СВОИЦЪ (Пс 110.9)	<u>ИЗБАВЛЕНІЕ ПОСЛА ГЪ</u> ¹¹ <u>ЛЮДЕЦЪ СВОИЦЪ</u> ^{ѡаѡ : ѡи :} (Пс 110.9)
НИ ОЦА КТО ЗНАЕ ^Т , ТОКМО СЊЪ (Мт 11.27)	<u>НИ ОЦА КТО ЗНАЕ^Т ⁶ ПОСТИЖИМО</u> , ТОКМО СЊЪ ^{маѡ : ѡи :} : (Мт 11.27)

Уколико се ради о слободнијем парафразирању Библије или о алудирању на садржај појединих делова библијског текста, приликом обележавања је коришћено само сенчење (Табела 4).

Табела 4. Обележавање парафраза Библије

Библија	Баранович
Кто измѣри горстїю водѣ и небо падїю и всю земљу горстїю (Ис 40.12)	<u>да познаешн ѡко ѡзъ есм Измѣривый горстїю земљу</u> ^{ѡаѡ : ѡи :} . (Ис 40.12)
ѡко азъ дїшѣ мою полагаю , да пакн прїимѣ ю : (Јн 10.17) никтоже возметъ ю ѡ мене , но азъ полагаю ю ѡ себѣ : ѡбласть нмаѡ положити ю , и ѡбласть нмаѡ пакн прїати ю (Јн 10.18)	<u>Бла^{ст} ¹⁸ нма^ѡ положити дїшѣ мою, и вла^{ст} нма^ѡ пакн прї¹⁹ати ю</u> ^{ѡаѡ : ѡи :} . (Јн 10.18)

Како би се касније могло поредити Венцловићево поступање приликом превођења сваке од ових врста упућивања понаособ, исти начин обележавања преношен је и у текст превода, без обзира на то да ли је Венцловић у свој текст унео упутницу или не. Приликом обележавања библијских цитата нисмо правили разлику између српскословенског, посрбљеног или потпуно преведеног текста, већ смо класификацију вршили пре свега на основу предлошка, а онда је преносили у преведени текст, осим у случајевима када је разлика између предлошка и Венцловићевог текста толика да се то не може учинити. Разлог за овакву класификацију је тај што се на овај начин може проверити да ли постоји веза између врсте цитата у оригиналу и избора лексике приликом његовог преношења у преводу, односно да ли је употреба српскословенског у Венцловићевом тексту везана за библијски текст или не.

Овде искоришћена графичка решења само су привременог карактера; преношење у штампану форму захтева сублимнија решења.

На неколико места у Венцловићевом тексту постоји упутница на Библију које нема код Барановича. У том случају, приликом обележавања водили смо се истим принципима као и у случајевима када упутница постоји на оба места.

По изузетку, обележавали смо и места која нису назначена ни у Барановичевом ни у Венцловићевом тексту (табела 5). Оваква места нису обележавана систематски, тако да је

могуће да су нека и прескочена, нарочито ако се узме у обзир колико Венцловић понекад слободно преводи (уп. табелу 6).

Табела 5. Обележавање цитата Библије на које не упућују аутори

Библија	Баранович
востани , возми одрѣ твой , и ходи · (Јн 5.8)	<u>Востани возми одрѣ твой и ходи · (Јн 5.8)</u>

Табела 6. Варијанте Венцловићевог превода истог цитата Библије

Баранович	Венцловић
<u>ВОСТАНИ ВОЗМИ ОДРѣ ТВОЈ И ХОДИ · (Јн 5.8)</u>	<u>вѣста¹⁵ ни възми одарѣ твои и ходи · (Јн 5.8)</u>
<u>Востани возми одрѣ твой и ходи · (Јн 5.8)</u>	<u>оустани , те оузми твой кревѣ^т[ѣ] , и ¹⁶ходи · (Јн 5.8)</u>
<u>Востани возми одрѣ тво^н и ходи · (Јн 5.8)</u>	<u>вѣстани · възми одарѣ твой и ходи :— (Јн 5.8)</u>
<u>востани , возми одрѣ твой , ^н ходи ^{43г} и ходи · (Јн 5.8)</u>	<u>оустани , те оузми твой ⁵ крѣве^т[ѣ] и иди · (Јн 5.8)</u>
<u>¹⁹ възми одрѣ твой и ходи · (Јн 5.8)</u>	<u>да оузме постелю носити шдонв^л[ѣ] гдѣ е лѣжао , и да хо⁴ди по^л[ѣ] нш^м[ѣ] · (Јн 5.8)</u>
<u>во^зми ⁸ одрѣ твой и ходи · (Јн 5.8)</u>	<u>¹⁸ да оузймашѣ креве^т[ѣ] с мѣста те да ходишѣ · (Јн 5.8)</u>
<u>Востани ^{возми} ^{46г} възми одрѣ твой , и ходи · (Јн 5.8)</u>	<u>оустани , пакѣ оуз^ми твой одарѣ и ходи · (Јн 5.8)</u>

2.3. Језичка анализа рукописа

2.3.1. Диглосија и прекључивање кодова

Диглосија се традиционално дефинише као „релативно стабилна језичка ситуација у којој поред примарног дијалекта одређеног језика (који може укључивати стандард или регионални стандард), постоји и веома дивергентан, високо кодификован (често и граматички сложенији) суперпонирани варијетет, на којем је написан велики корпус престижне књижевности, било у ранијем периоду или у другој говорној заједници, који се учи углавном кроз формално образовање и користи се у већем делу писане и формалне усмене комуникације, али се не користи ни у једном сегменту друштва за обичну конверзацију“ (Ferguson 1959: 244–245).

Оваква дефиниција подразумева строгу поделу на сферу употребе престижног и нижег варијетета, уз минимално преклапање (Ferguson 1959: 235–236). Средњовековна диглосија у словенском православном свету имала је за узор византијску диглосију са три основна „стила“, где су функцију вишег „стила“ имале редакције старословенског, а функцију нижег народни језици. Стварање „средњег стила“ било је последица својеврсног прилагођавања

књижевног језика говорним моделима и њихово преплитање, услед велике сличности, јер је овде деловала тзв. хомогена диглосија (Грковић-Мејџор 2007: 443–445).

Претпостављање јасних граница између двају варијетета нужно представља апстракцију, нарочито код хомогене диглосије, где постоји велики удео обострано дељених карактеристика. Зато се чини умеснијим описивање овакве језичке ситуације као диглосијског континуума између претежно високог „стила“, односно престижног језика и претежно ниског „стила“, односно говорног језика, који углавном одговара континууму између неформалног и формалног контекста (Mejdell 2006: 3). Ипак, нека врста шематског приказа је неопходна, уз свест о томе да је број „слојева“ који се издвајају услован, а границе између њих флуидне. Један од могућих начина описивања јесте онај у којем истраживач дефинише две крајње тачке помоћу којих описује средње форме, које су релативно слабо кодификоване и нестабилне (Ferguson 1996 [1991]: 59, према Mejdell 2006: 3, 1959: 240).

Приликом описа лексике посебан проблем представља лексика која је заједничка двама крајњим варијететима. Иако су разлике на лексичком плану између српског народног и црквенословенског језика биле крупне од самих почетака писмености (Грковић-Мејџор 2007: 445), не може се занемарити слој старословенске лексике прасловенског порекла, која се у неким случајевима не може разликовати фонетски од народних варијаната. Овакве лексеме се приликом анализе третирају као неутралне. У случајевима када фонетске разлике постоје, није јасно до које мере су варијанте биле лексикализоване у свести говорника (за типолошки сличну ситуацију уп. Bassiouney 2006: 31, Mejdell 2006: 58)⁵. Поред тога, лексика се може позајмљивати из једног варијетета у други. Позајмљенице из црквенословенског могу бити семантичке, формално потпуно уклопљене у народни језик, али препознатљиве на основу значења (најчешће религијског). Поред тога, позајмљена лексика може бити потпуно фонетски прилагођена и у том случају се може детектовати једино посредно, на основу заступљености у црквенословенским изворима и одсуству потврда у народном језику (в. 2.5.2.3). У случају делимичног прилагођавања настају хибридне форме, које истовремено садрже фонетске карактеристике обају варијетета. Хибридне форме могу настати и морфолошким прилагођавањем, када црквенословенска реч (у потпуности или делимично) поприми народну морфолошку промену.

Дистрибуција лексике карактеристичне за један или оба варијетета у тексту може бити различита. Уколико је лексика из двају варијетета равномерно распоређена у тексту, можемо говорити о мешању кодова, док код груписане лексике можемо говорити о прекључивању кодова⁶ (Mejdell 2011–2012: 34). Под мешањем кодова се подразумевају случајеви када је због велике сличности у структури језика, између осталог, могуће слободно мешати лексику⁷. Код хомогене диглосије овај услов је углавном испуњен, али ипак постоје одређене разлике у односу на билингвизам у ужем смислу. Основна разлика је постојање доминантног језика у случају хомогене диглосије, за разлику од билингвизма где су језици равноправни.

Иако приликом прекључивања кодова код билингвизма увек постоји један језик који обезбеђује граматичку структуру (фрагмента) текста (тзв. матрични језик⁸), говорник влада обама језицима на нивоу матерњег језика, што није случај код диглосије. Код диглосије

⁵ Једна од могућности је и паралелно фонолошко и лексичко алтернирање, у зависности од тога да ли се ради о фонолошким алтернацијама карактеристичним за цео систем, или о скупу разлика које се јављају у конкретной речи, али увек заједно, без могућности независног алтернирања само једне од њих, што је случај код лексике која се везује само за један варијетет (Mejdell 2006: 57–58).

⁶ Прекључивање кодова је концепт потекао из студија о билингвизму, са циљем да се опишу модели комбиновања двају језичких кодова у контакту, било да се ради о линеарном алтернирању, где кодови следе један за другим, или о уметању једног кода у структуру другог. Ови модели се користе и приликом описивања комбиноване употребе двају варијетета истог језика (Mejdell 2011–2012: 31).

⁷ Под мешањем кодова се некада подразумева и подврста прекључивања кодова која подразумева мешање унутар једне реченице (в. претходну напомену), али овде ће случај мешања појединих речи бити издвојен од случајева тзв. „острва“ једног кода унутар структуре другог.

⁸ Уп. Myers-Scotton 2005: 239–271.

говорник у принципу не влада престижним језиком (вишим „стилом“) на нивоу изворног говорника, па стога улогу доминантног језика увек има матерњи дијалекат (народни језик), без обзира на матрични језик фрагмента (који се може мењати у зависности од ситуације). Нематерњи варијетет (престижни језик, виши стил) утиче на матерњи највише у домену лексике, затим фонологије и синтаксе, а најмање у домену морфологије и морфосинтаксе. Граматичке морфеме доминантног језика могу се комбиновати са лексиком како доминантног тако и недоминантног језика, док се морфеме недоминантног језика могу комбиновати само са лексиком недоминантног језика (Mejdell 2006: 63–66).

Приликом одређивања сегмената текста који припадају одређеном варијетету, могу се користити различити индикатори, који не морају бити свесно перципирани као такви од стране изворних говорника. С друге стране, посебну пажњу треба посветити маркерима – елементима који се свесно перципирају као обележја одређеног варијетета од стране говорника и, за разлику од индикатора, имају стилску вредност (уп. Labov 1972: 188, према Mejdell 2006: 383). Они сведоче о намери говорника да употреби одређени варијетет. Овде неће бити речи о мотивима говорника за употребу једног или другог варијетета, али потребно је напоменути да се реална употреба језика може значајно разликовати од онога како је перципира сам говорник (уп. Bassiouney 2006: 5–6, 22). Приликом употребе двају варијетета говорник нема нужно увек намеру да употреби један или други. Поред маркираног, мотивисаног избора језичког кода, постоји и немотивисани, несвесни избор којим руководе правила која говорник усваја учећи језик у одређеној језичкој заједници (Bassiouney 2006: 161).

2.3.2. Однос српскословенских и српских народних елемената у рукопису

Већ је примећено да начин употребе српскословенског и српског народног језика у Венцловићевим рукописима не одговара у потпуности средњовековном моделу диглосије (Стефановић-Бановић 2015: 158, 164, Nedeljković 2011: 73). У рукопису се издвајају сегменти у којима доминира српскословенски и сегменти у којима доминира српски народни језик, али њихово раздвајање није тривијалан задатак, нарочито на плану лексике.

Следећи моделе описане у претходном одељку (2.3.1), корпус ће најпре бити подељен на два доминантна поткорпуса – српскословенски и мешовити. Главни критеријум за поделу биће матрични језик. Како је код сегмената у којима долази до мешања („средњи стил“) матрични језик народни, они неће бити раздвајани од евентуалних сегмената на чистом народном језику. Доминантни језик целог рукописа је такође народни, тако да може доћи до посрбљавања и у сегментима написаним претежно на српскословенском. Ипак, као главни критеријум биће узимана синтакса и морфологија које дефинишу матрични језик.

Српскословенски поткорпус издваја се тамо где се ради о прекључивању кодова на нивоу реченице, док се српскословенски сегменти унутар реченице, поред тога још, издвајају само у случају да се ради о „острвима“ унутар мешовитог текста (уп. примере 1 до 5, где су српскословенски сегменти издвојени масним слогом).

- (1) **не прика**_{сай се мнѣ} ^{116v} **сай се мнѣ** · к мени се не дотичи ·
- (2) **цр(ь)ква** , колико више **ѿпѣва х(ристо)с(ь) · вѣскр(ь)сѣ** ·
- (3) на ово сѣвр'шито свѣдочан'ство **ѿ(ог)а оца** , **ѿо⁵-но велы** , **сай ѣ^{ст}[ъ] с(ы)нь мой възлюблѣны**
- (4) **Источнїикъ** **жиз'ны х(ристо)с(ь) · сп(а)ситель** · кои-но своѿ^м[ъ] кр'влю п^о17 **жр'то^м[ъ]** , **по^д[ъ] видо^м[ъ]** вина пои свѣю на^с(ь) , **вичккѣ** к нами
- (5) **ка^д[е]** ето имашъ **ко^д[ъ]** себе **ѿо⁸бо^м[ъ]** беседи , **чл(овѣ)ка гл(агол)ѣмаго іс(оус)а** ·

Прецизнију поделу на нивоу појединачних речи онемогућава велики проценат преклапања између српскословенског и народног језика на плану лексике. Приликом поделе корпуса није могуће ослонити се на језичко осећање, јер је реч о историјском материјалу. Случајеви мешања унутар једне речи (хибридне форме, уп. възнеω, въ³въщенє^М[ъ] и сл.) или уметања појединих књижевних облика у претежно народни текст биће третирани као мешање језика и сврставаће се у мешовити поткорпус. Изузетак представљају синтаксички независни облици (вокатив и партиципи), који ће бити третирани као „острва“ и сврставаће се у српскословенски корпус (уп. пр. 6 до 8).

- (6) и то кје ва^М[ъ] : **слышатели възлюблен'ны** даривати ваше сп(а)^сеніе , сп(а)^сителјево то к^{сТ}[ъ] .
(7) **рек'шv емз** ^{по} глѣд'ни рѣке мое .
(8) зацо можеш' ме **въскр(ъ)^сшаго** и с вѣро^М[ъ] досегнѣти

У оквиру мешовитог корпуса лексички избори нису увек слободни. Уколико се ради о тексту који дословно прати предлошак, лексички избори по својој суштини могу бити црквенословенски, чак и када је лексика народна. У овој фази анализе неће бити узимани у обзир овакви случајеви, већ ће сви бити сврставани у мешовити поткорпус, али ће касније целокупна лексика овог поткорпуса бити детаљно поређена са предлошком (в. 2.4.2).

Посебан значај имају стилски маркиране речи, које указују на намеру аутора да одређеном сегменту да народни или књижевни тон. Ову функцију од народних речи најчешће имају позајмљенице, нарочито турцизми. Функцију маркера књижевног текста могу имати поједине речи карактеристичне за црквенословенски, затим фонетска обележја, али и творбена структура речи, рецимо сложенице, без обзира на то да ли су пореклом црквенословенизми или не (уп. Гучкова 2016: 175).

2.4. Индексовање корпуса

2.4.1. Фазе обраде корпуса

Након рашчитавања текста и поделе на српскословенски и мешовити поткорпус, приступићемо индексовању. Свакој речи у корпусу доделићемо лему, помоћне речи које заједно са њом чине потпун граматички облик и информацију о месту у рукопису. Лему додељујемо тако да се приликом узбучавања и формирања одредница уклоне правописне разлике и друге евентуалне варијације конкретне речи (в. 2.5.1). Уз сваку именицу у косим заградама (/.../) дописујемо предлог са којим она чини предлошко-падежну конструкцију, уз сваки основни глагол дописујемо помоћни глагол са којим овај чини сложени глаголски облик итд.⁹ Тако формираној јединици дописујемо информацију о морфолошкој категорији којој припада. Између леме и посведочених облика дописана је најпре информација о врсти речи класификационог карактера (за именице род, за глаголе вид, за остале врсте речи скраћеница латинског назива категорије; код придева није било потребе за додавањем информација, јер је род већ садржан у информацијама о облику), а затим и о конкретном граматичком облику (падеж и број именице, род, падеж и број придева, време, лице и број код глагола). Непосредно иза сваког облика додата је фолијација и број реда. Уз сваку тако формирану јединицу додати су и подаци о односу према предлошку (в. 2.4.2). Након тога корпус је класификован према наведеним подацима и формиране су одреднице (в. 2.5).

⁹ Помоћни облици овом приликом нису брисани из корпуса, већ су индексирани и самостално, како би ушли у одговарајући речнички чланак.

	сам nom. sg. 95r19 ca ^m [ъ] 95r19 ≡ сам' 15v12
	устати aor. 3. sg. 95r19 оустаде 95r19 ≈ Бъскрсе 15v13
	саде adv. 95r19 саде 95r19 ≈ нѣѣ 15v13
	на праер. 95r19 на 95r19 ≈ въ 15v13
лема	треѣи
морфолошка категорија	acc. sg. m. 95r19 /на/ трекѹ 95r19 = /въ/ третїи 15v13
	дан acc. sg. 95r19 /на.../ д(а)нѣ 95r19 = /въ.../ днѣ 15v13
	из праер. 95r19 из 95r19
	свој gen. sg. m. 95r19 /из/ свога 95r19
	гроб m. gen. sg. 95r19 /из.../ гроба 95r19

Слика 1. Пример одломка текста припремљеног за класификацију

2.4.2. Анализа односа превода и предлошка на лексичком нивоу

Приликом рашчитавања рукописа, текст смо паралелизовали са текстом предлошка. Паралелизацију смо вршили на нивоу реченице, тамо где је то било могуће. Уколико су постојала одступања у редоследу реченица, њих смо обједињавали у веће целине које се могу паралелизовати. На овај начин је формирана табела која омогућава већу прегледност приликом читања самог текста рукописа (в. 3.5).

Како би се прецизније одредио однос рукописа и штампаног страног предлошка текст смо паралелизовали и на лексичком нивоу. Том приликом водили смо рачуна о степену еквиваленције. Речи које су у потпуности идентичне онима из предлошка (уз изузетак системских разлика у фонетици и морфологији) обележили смо знаком ≡ (табела 7, примери 1 до 6).

Табела 7. Сегмент потпуно подударног текста

Баранович	Венцловић
ѡзъ ^{70v} ѡз' соблюда ^x и ^x въ нма твое · и про ^ч :	ѡзъ съблюда ^x [ъ] и ^x [ъ] въ нме твое · и про ^ч (ага) :-

- (1) ѡзъ 155r20 ≡ ѡзъ 69v4
- (2) съблюда^x[ъ] 155r20 ≡ соблюда^x 69v4
- (3) и^x 155r20 ≡ и^x 69v4
- (4) въ 155r20 ≡ въ 69v4
- (5) /въ/ нме 155r20 ≡ /въ/ нма 69v4

(6) /вѣ.../ твое 155г20 ≡ /вѣ.../ твоѣ 69v4

У случајевима када је употребљена иста лексема, али граматички облик не одговара предлошку користили смо симбол = (Табела 8, пример 7).

Табела 8. Сегмент делимично подударног текста

Баранович	Венцловић
иѣже и толики ^м свѣциѣ ^л ⁸ не проторже са мрежа ^{лѡ} : ка ; (Јн 21.11)	и колико и е зачѣдо мно ^{го} ¹⁷ было , а нѣ се протрѣгла мрежа · (Јн 21.11)

(7) /нѣ се/ протрѣгла 155v17 = /не/ проторже са 70г8

Уколико је превод довољно веран да се може успоставити веза на лексичкој равни између одговарајућих сегмената изворног текста и превода, али се притом не ради о истим лексемама, користили смо знак ≈ (табела 9, примери 8 до 10).

Табела 9. Сегмент дословно преведеног текста

Баранович	Венцловић
ѣко иѣаше добраго Пастыра ¹⁵ соблюдающаго их ^е ,	защо врѣлога е чобанина имало , кои е то стадо доб ^л ро пазѡ и чвѡ ·

(8) зашто 156г1 ≈ ѣко 70г14

(9) врѣлога 156г1 ≈ добраго 70г14

(10) чобанина 156г1 ≈ Пастыра 70г14

У случајевима када је превод врло слободан и не може се успоставити веза на лексичкој равни између одговарајућих сегмената предлошка и превода, али постоји одређена реч у предлошку која је мотивисала употребу одговарајуће речи у преводу, иако се не ради о директном преводном еквиваленту, употребљен је симбол ≠ (табела 10, пример 11).

Табела 10. Сегмент превода који не прати дословно предлошак

Баранович	Венцловић
¹⁰ ѣко прѣѣмши крѣтъ свой акн одрѣ тѣла , носи ^т ¹¹ его за побѣдите ^ѣ ное знаменѣ ,	и оуза ^м ши свой кр(ѣ)ѣтъ , ка-но посте ^{лю} тел ^л ^{119г} лю телѣснѣ , и носи га и заради знаменѣ · како е побѣдѡ , и разл ² бѡ свѣ д(8)шев ^{не} непрѣателѣ ·

(11) /е/ побѣдѡ 119г1 ≠ побѣдите^ѣное 37v11

Посебан случај представљају места на којима се исти сегмент предлошка преводи два или више пута. Оваква понављања могу бити реализована на нивоу синтагме, где се уместо једне речи из предлошка наводи низ синонима (табела 3, примери 12 и 13) или на нивоу реченице где се читава реченица најчешће најпре преузима, а затим објашњава народним језиком (табела 11, примери 14–17). У оба случаја одговарајуће речи из предлошка смо упаривали са сваком од речи из Венцловићевог текста којима су преведене. Том приликом користили смо исте симболе као и у свим другим примерима, с тим да смо у првом случају уз њих додавали

символ †, а у другом случају симбол #. Уколико се радило о примеру где се комбинују ова два случаја (у оквиру сегмента који се преводи двапут, поједина реч се преводи низом синонима) поред основног симбола додавали смо обе ознаке †# (табела 12. примери 18–21, уп. 22).

- (12) /e/ пазѿω 156r2 †≈ соблюдаюцагω 70r15
 (13) /e.../ ччваω 156r2 †≈ соблюдаюцагω 70r15

Табела 11. Двоструко превођење реченице

Баранович	Венцловић
и пажн ^т ωбраще ^т талжє ^т ; (Јн 10.9)	¹⁴ ... и тако кє пажн ^т [ь] ωбрѣсти · (Јн 10.9) хранѧ кє сво ^ю ¹⁵ накѡ ·

- (14) пажн^т[ь] 107v14 #≡ пажн^т 26r21
 (15) /кє/ ωбрѣсти 107v14 #≡ ωбраще^т 26r21
 (16) хранѧ 107v14 #≈ пажн^т 26r21
 (17) /кє/ накѡ 107v15 #≈ ωбраще^т 26r21

Табела 12. Превођење низом синонима у оквиру двоструко преведеног текста

Баранович	Венцловић
За бл̄гоє во ^з стакнѡшеє ма слово , ⁹ въ Цркви (рече) бл̄гословлю та Гї ;	говорекѡ ѡ себи , за твое ²² м[и]л[о] ^с тив ^н ое слово , коєм се подиг ^л о ѡ[ь] велике и дѧге немоѡи , хвал ²³ ли ^м [ь] те бл(а)г(о) ^с (ло)ви ^м (ь) те славосло ^{вим} [ь] т ^{128r} ви ^м [ь] те бл[а]г[о] ^с [а]ри ^м [ь] те , ра ^д [и] велике твое славе г(оспод)и б(ож)е аган ^ч е б(о)жїи , и ² с(ы)не очїи · бл(а)г(о) ^с (ло)в ^л ю те и ѡ томе †алом[ь] ,

- (18) хвали^м[ь] 127v22-23 †# ≈ бл̄гословлю 45r9
 (19) бл(а)г(о)^с(ло)ви^м(ь) 127v23 †# ≡ бл̄гословлю 45r9
 (20) славосло^{вим}[ь]ви^м[ь] 127v23-128r1 †#≈ бл̄гословлю 45r9
 (21) бл[а]г[о]^с[а]ри^м[ь] 128r1 †#≈ бл̄гословлю 45r9
 (22) бл(а)г(о)^с(ло)в^лю 128r2 #≡ бл̄гословлю 45r9

2.5. Формирање речничких чланака

2.5.1. Дефинисање одредница и узбуцавање

Након обраде корпуса описане у претходном поглављу и класификовања, материјал ћемо најпре груписати према леми, затим у оквиру леме према морфолошким ознакама, а у оквиру морфолошке категорије према месту у рукопису.

У истој одредници¹⁰ објединићемо све правописне и фонетске варијанте исте речи. Нећемо раздвајати варијанте које се разликују према начину бележења и рефлексима јата (в. нпр. *lvugeiul*, *lvigel*, *lvujeiuel*), бележењу „јера“ (в. нпр. *lvjedanl*, *lvjezicl*, *lvrechl*), некадашњег тврдог и меког *и* (в. нпр. *lvioкриваиul*, *lvipромислии sel*, *lvсинl*) и сл. У случају морфолошких разлика (различит род именице, деклинација, глаголски вид,

¹⁰ О употреби термина одредница и речнички чланак у српској лексикографској традицији в. Николић 2014.

конјугација и сл.) облици неће бити раздвајани, али ће бити формирани празни речнички чланци са упућеницама (в. нпр. *larij, arija, arije!*, уз празне речничке чланке *larija!, arije!*; *лусѿаѿиѿ!*, уз празне речничке чланке *лусѿануѿиѿ!*). У оквиру речничког чланка семантика неће бити критеријум за раздвајање потврда, али ће у различите речничке чланке бити издвојени хомоними и речи које су се потпуно семантички диференцирале (в. нпр. *лсвеѿ!*⁽¹⁾, *лсвеѿ!*⁽²⁾, *лсвеѿ!*⁽³⁾).

За насловну реч ћемо узети све релевантне облике (српске народне и српскословенске), где ће предност бити дата облику који је посведочен у целини, уколико такав постоји. Уколико постоји више варијација, бележићемо их, осим уколико се ради о минималним правописним разликама, које нису релевантне за читање и(ли) тумачење порекла речи (уп. претходни пасус). Приликом реконструисања незабележеног дела облика, примењиваћемо историјски принцип, али ћемо узети у обзир и начин бележења сличних облика других речи, уколико такви постоје.

Како су забележени облици врло шаролики, приликом узбучавања ћемо користити транскрипцију, дату у курзиву између косих заграда.¹¹ Приликом транскрипције облика са некадашњим полугласником, користићемо правила вокализације која су важила у позном српскословенском. На тај начин ће бити омогућено лакше сналажење у корпусу.

2.5.2. Сегменти речничког чланка

Сваки речнички чланак се састоји из четири дела. У првом делу ћемо најпре дати заглавље, које се састоји од транскрибованог лика, леме (са основним варијантама), и класификационих граматичких података, а након тога све потврде речи. У другом делу ћемо навести укупну фреквенцију и све преводне еквиваленте из предлошка са фреквенцијом. У трећем делу ћемо навести податак о провенијенцији речи и дати историјско-етимолошке коментаре. У четвртном делу ћемо навести податке о свим реализацијама насловне речи и о сумарном утиску који оне остављају на читаоца (в. 2.5.2.1.–2.5.2.4).

2.5.2.1. Организовање потврда у првом делу речничког чланка

У првом делу речничког чланка биће дате све потврде насловне речи. Потврде ћемо поделити у неколико група, у зависности од поткорпуса којем припадају и односа према предлошку. Потврде ћемо најпре поделити на две групе – оне које припадају српскословенском и оне које припадају мешовитом корпусу (о критеријумима класификације в. 2.3.2). Ова два поткорпуса биће раздвојена знаком |, а српскословенски поткорпус биће уведен ознаком ССЛ.

У оквиру мешовитог поткорпуса налазе се врло разнородни делови текста – готово потпуно преузети из предлошка, у мањој или већој мери посрбљени, као и они слободније преведени или написани самостално. Потврде ћемо поделити на четири групе, с обзиром на однос према предлошку.

У прву групу сврстаћемо потврде које се подударају са речима употребљеним на одговарајућем месту у предлошку (обележене са ≡ и = у фази анализе односа предлошка и превода на лексичком нивоу, в. 2.4.2). Како је од свих могућих преводних еквивалената употребљен баш онај који одговара рускословенском, може се рећи да је њихов избор условљен предлошком, па ће се такви примери означавати као зависно бирани (ЗБ, уп. табелу 13).

Табела 13. Пример зависно биране речи у преводу

Баранович	Венцловић
-----------	-----------

¹¹ О избору транскрибованог лика за насловну реч речничког чланка са истим циљем в. РСЈОС: 20, Савић–Милановић 2021: 308–309.

|¹⁵ и да возрaсте^т ти в' дрeквo **вeлнкo** ·

и да ти оузрaсте на |¹⁴ **вeлнкo** др'вo ·

Уколико постоје аргументи на основу којих се може тврдити да се ради о директном позајмљивању из предлошка, потврда ће бити означена као рускословенска (РСЛ), уп. */преизбийочасївовайи/*.

Другу групу чине речи које су такође употребљене под утицајем предлошка, али се формално не поклапају са изворном, рускословенском речју, већ су прилагођене. Под прилагођавањем се сматра правописно или фонетско прилагођавање, а код глагола и промена глаголског вида. Оваква употреба речи заправо је посрбљена варијанта рускословенског облика и означава се као прилагођена (П, уп. табелу 14). Овде спадају и речи које су прилагођене народном облику, и оне које су прилагођене српскословенском.

Табела 14. Пример употребе прилагођене (посрбљене) речи у преводу

Баранович	Венцловић
Вѣнец' ²² терновыи · ѿ капель кро ^к ныхъ в' невѣдаемыи ²³ процвилъ рожн ·	вѣнаць е тр'новъ ѿ[ъ] кр'вавы каплїи про ¹¹ цвѣтаѡ оу невѣнѣте рѣжице ·

Трећу групу чине примери који се такође могу довести у везу са предлошком, али је та веза нешто слабија. Овде спадају речи које са речју употребљеном у предлошку деле исти корен, али су творбено измењене (суфиксацијом, префиксацијом, комбинованом творбом итд.). Стога се не може говорити о истој речи прилагођеној језику превода, већ о другој речи, чија ће употреба бити означена као мотивисана предлошком (М, уп. табелу 15).

Табела 15. Пример употребе речи мотивисане предлошком

Баранович	Венцловић
съ ѿцѣм' лжи неправдѣ ¹⁷ на сїю высотѣ · на сїа вышнаго глѣт' ·	съ свои ^м [ъ] юмѣ оце ^м [ъ] лажи · не ⁷ прав'дѣ на овѣ высинѣ · на с(ы)на выш'нега говоређи ·

Четврту групу чине речи које ћемо сматрати независно бираним (НБ). Овде спадају речи које су употребљене потпуно независно од предлошка, у деловима текста који су уметнути или веома слободно преведени и не могу се довести у директну везу са оригиналом. Поред тога, овде спадају и речи које су део мање или више дословног превода, али не деле исту творбену основу са речима из предлошка (обележене са ≈ у фази анализе односа предлошка и превода на лексичком нивоу, в. 2.3.2.).

У свакој од наведених подгрупа потврде ћемо сврставати према морфолошким категоријама. Све променљиве врсте речи најпре ћемо наводити у једнини, а затим у множини. Именице ћемо наводити према падешким облицима, глаголе према глаголским облицима, придеве према виду (најпре неодређени, затим одређени, раздвојени знаком //), у оквиру вида према роду (m., f., па n.), а онда у оквиру рода према падежима, заменице такође према родовима, а затим према падежима. Бројеви према падежима, уколико су променљиви.

У оквиру исте морфолошке категорије, облике ћемо наводити према правописним варијантама и фреквенцији, с тим да ћемо пуне облике увек наводити испред скраћених. Иза сваког облика наводићемо сва места на којима је облик потврђен, сложена према фолијацији и броју реда.

Податак о односу према библијском тексту биће навођен у оквиру сваке потврде тако што ће ознака места у рукопису бити подвучена, уколико се ради о директном цитату

Библије, подвучена и осенчена, уколико је библијски текст измењен или само осенчена, уколико се ради о слободнијој парафрази (в. 2.2.2).

На крају овог дела речничког чланка биће наведени сви забележени изрази који садрже дату реч, уз еквивалент из предлошка који преводје. Овај део речничког чланка биће уведен знаком ♦. Изразе ћемо наводити под главном речју, а са осталих ћемо упутити на њу. Истим знаком уводићемо и евентуалне пододреднице (уп. нпр. /*коју*/ и ♦ кои-но, ♦ кои годъ).

2.5.2.2. Анализа односа према предлошку

У другом делу речничког чланка биће дати подаци о фреквенцији речи и о њеном односу према предлошку и библијском тексту.

Најпре ће бити дата збирна фреквенција речи, а затим ће бити наведене све рускословенске лексеме из предлошка са којима је у корелацији дата реч употребљена у преводу. Испред сваке рускословенске лексеме навешћемо симбол који означава степен еквиваленције предлошка и превода (в. 2.4.2.). Иза сваке лексеме навешћемо фреквенцију употребе насловне речи уз конкретну реч из предлошка, најпре збирно, а затим ћемо у загради збирну фреквенцију поделити на број случајева употребљених ван библијских цитата, у оквиру дословних или нешто измењених цитата, или у оквиру парафраза. Поред тога, навешћемо и фреквенцију слободне употребе речи, иза знака ∅. У збирну фреквенцију неће бити урачуната фреквенција пододредница, већ ће њихова фреквенција бити дата на исти начин као и фреквенција основне речи, иза знака ♦.

На основу ових информација касније ћемо изводити закључке о употреби речи и проверавати постављене хипотезе (в. 2.6).

2.5.2.3. Историјско-етимолошка анализа лексике

У трећем делу речничког чланка биће дати историјско-етимолошки коментари, који имају за циљ да помогну у утврђивању књижевне односно народне провенијенције насловне речи.

На почетку овог дела речничког чланка најпре ћемо навести закључак о лексичком статусу (провенијенцији) насловне речи, а затим ћемо дати аргументе на основу којих смо дошли до таквог закључка. На тај начин речи ћемо на парадигматском плану сврстати у (1) књижевне, (2) народне, (3) заједничке, (4) књижевне и народне, и (5) хибридне. Оне за које не буде могуће одредити којој групи припадају означимо као (6) недефинисане, а оне за које је вероватно да их је сковао Венцловић приликом превођења текста као (7) индивидуалне.

(1) Књижевни карактер речи проверавамо на основу историјских потврда у старословенским, односно шире схваћено црквенословенским речницима. Основни извор потврда за овај сегмент речничког чланка представљају Московски старословенски речник – *Старославянский словарь (по рукописям X–XI веков)* (СС) и Прашки старословенски речник – *Slovník jazyka staroslověnského* (SJS), фреквенцијски речници српскословенског – *Квантитативни опис структуре српског језика: Српски језик од XII до XVIII века* (ФР). За део корпуса за који такви подаци постоје, гледаћемо српскословенске потврде које је прикупио В. Савић за упоредни индекс редакција старословенског, који приређује Комисија за црквенословенске речнике Међународног комитета слависта – *Споредбен индекс кон речниците обработувани во рамките на комисијата за црквенословенски речници при МКС* (СИ). Уколико у њима реч није потврђена, консултоваћемо Миклошичев *Lexicon Palaeoslovenico-Graeco-Latinum* или речник Императорске академије наука из Санкт-Петербурга *Словарь церковно-славянскаго и русскаго языка* (СЦРЯ). Уколико се облик старословенске или црквенословенске речи значајно разликује од облика потврђених у народном језику (тако да се без обзира на заједничко прасловенско порекло не може говорити о евентуалном мешању или употреби у оба варијетета), навођење старословенског

облика није обавезно. Уколико су потврде у старословенским речницима ретке и ограничене на одређене рукописе, сматраћемо да је реч могла у њих ући из народних говора и нећемо ту потврду сматрати довољним аргументом да бисмо реч одредили као књижевну. Речи које нису потврђене ни у једном од наведених речника, али јесу у Барановичевом тексту, такође ћемо сматрати књижевним.

(2) Народни карактер речи утврђиваћемо такође пре свега на основу речничких потврда. Као основне изворе користићемо Даничићев *Рјечник из књижевних старина српских и Рјечник хрватскога или српскога језика Југославенске академије знаности и умјетности* (RJAZU). Књижевни или народни карактер речи одређиваћемо на основу извора у којима је реч потврђена и контекста саме потврде. Уколико је реч потврђена пре XVIII в. у делима световног карактера, сматраћемо је народном (уп. Зорић 2018: 22). Уколико реч нема потврда из старијег књижевног језика сматраћемо је народном, чак и у случајевима када се ради о речи која вероватно није ушла у језик тог времена из локалних говора (уп. нпр. */нашюра/*), јер у контексту анализираниг рукописа књижевним језиком сматрамо само црквенословенски, а народним све оно што није црквенословенски (уп. Kretschmer 1989: 14, Гудков 1979: 210).

Уколико је реч потврђена и у књижевним и у народним изворима обележаваћемо је као (3) заједничку или као (4) књижевну и народну, у зависности од фонетског лика. Пошто у овој фази обраде посматрамо реч на апстрактном, парадигматском плану (на нивоу леме, а не на синтагматском плану, тј. на нивоу конкретних облика забележених у анализираним материјалу), народна односно црквенословенска фонетика неће утицати на то да реч буде окарактерисана као народна односно књижевна уколико постоје облици у којима би се народни и књижевни облици теоријски могли поклопити (уп. нпр. */ѡвал/ѡвао/*, где је облик *gen. sg. паѡла* заједнички за оба облика). Уколико такви облици постоје (иако можда овде нису забележени), реч ће бити означена као (3) заједничка. У случајевима када су сви облици маркирани или као књижевни или као народни реч ће бити означена као (4) књижевна и народна (уп. нпр. */Јоан и Јован/* или */знамење и знаменије/*).

Речи које у себи садрже истовремено и народне и књижевне елементе третираћемо као (5) хибридне (уп. нпр. */ѡмазанац/*, где је књижевна основа посрбљена народним суфиксом или */којјани/*, где је народно *копљани* фонетски архаизирано, да би личило на књижевну реч). Морфологију на овом нивоу обраде нећемо узимати у обзир (уп. 2.3.1), већ ћемо то чинити приликом анализе реализација (в. 2.5.2.4).

Код речи које нису потврђене у консултованим речницима, о народном карактеру може сведочити њихово порекло (уколико се ради о позајмљеницама из турског или других језика, осим црквенословенског), дијалекатски карактер или творба која указује на домаће порекло. Такође, творба карактеристична за црквенословенски може допринети да реч сврстамо у књижевне. За поједине речи можемо претпоставити да су околианизми настали у процесу превођења, па ћемо их означити као (7) индивидуализме (уп. нпр. */ѡуђоѡрабиѡель/*).

Након што смо реч окарактерисали као књижевну, народну, заједничку, књижевну и народну, хибридну или индивидуалну, навешћемо за књижевне речи најпре њен српскословенски и старословенски лик, а затим и дубље порекло, док је код народних речи редослед обрнут – најпре ћемо наводити етимолошке податке, а затим аналогне ссл. и стсл. потврде, уколико постоје.

Етимолошки део речничког чланка углавном ће бити компилаторног карактера, консултоваћемо релевантну етимолошку литературу, али нећемо тежити давању исцрпног прегледа досадашњих истраживања, већ ћемо наводити само ону етимологију која се узима као највероватнија.

Уколико се ради о домаћој речи, у случају прасловенског порекла, наводићемо прасловенски облик. Тамо где је то могуће, упућиваћемо на етимолошку литературу – *Этимологический словарь славянских языков. Праславянский лексический фонд, Słownik*

prastowiański и етимолошке речнике појединачних словенских језика, а тамо где реч није обрађена у коришћеној литератури, као аргумент ћемо наводити паралеле из савремених словенских језика. Уколико је реч млађа, или се на основу консултоване литературе не може утврдити њена старина, упућиваћемо на друге истокоренске речи у корпусу. Код позајмљеница ћемо наводити непосредни етимон, а податак о дубљем пореклу ће бити факултативан.

На крају овог сегмента речничког чланка навешћемо податак о речницима који бележе насловну реч. Најпре ћемо дати податак о потврђености у историјским речницима – Даничићевом *Рјечнику из књижевних старина српских* и RJAZU, затим о речницима за грађу из предвуковског периода – Михајловићевом *Речнику страних речи у довуковском периоду* и речнику *Посрбице од Орфелина до Вука*, и на крају у речнику уз студију В. Јовановића о Мачу духовном (Јовановић 1911). Податак о времену прве потврде из наведених речника неће бити навођен, јер овај сегмент рада нема за циљ да прати хронологију сваке појединачне речи од појављивања у српском језику до XVIII века, већ само да констатује да је већ забележена у историјским речницима.

2.5.2.4. Реализације насловне речи и сумарна перцепција

У четвртм делу речничког чланка даћемо фреквенције свих реализација насловне речи, а затим и податке о сумарној перцепцији на основу лексичког статуса и реализације.

За разлику од лексичког статуса из трећег дела речничког чланка, реализације представљају резултат анализе свих потврда насловне речи на синтагматском плану. Приликом анализе сваког конкретног облика узимаћемо у обзир његов фонетски лик и морфолошки облик. Код речи које смо на лексичком нивоу сврстали као књижевне имаћемо строже критеријуме приликом класификације морфолошких облика као књижевних, односно народних, него што ће то бити случај код речи које смо сврстали у заједничке за књижевни и народни језик. Разлог за овакав однос према њима почива на претпоставци да се употреба речи која није везана искључиво за књижевни језик, већ постоји и у народном може сматрати снижавањем стила. Стога ће се као неутрални облици (односно заједнички за књижевни и народни) у оваквим случајевима сматрати и они који представљају штокавске иновације у оквиру српскословенских текстова, попут наставка *-oŷ* у loc. sg. *o/ŷo*-основа, *-e* у gen. sg. и nom. и асс. pl. *a*-основа, наставак *-on* (*нашој, лепој, новој*) у промени заменица и придева женског рода у одређеном виду, код глагола наставак *-шь* у 2. sg. praes. итд. (в. Јерковић 1984: 62–64, уп. Савић 2018б: 368).

Уколико је реч лексички књижевна и њене реализације садрже било фонетске, било морфолошке маркере који је истичу као књижевну, она ће бити означена као књижевна (нпр. *instr. sg.* бл[а]г[о]’[ѣ]г’ю, *nom. sg.* безчаст’е). Када таквих маркера нема, реализација ће бити означена као неутрална уколико је део мешовитог сегмента текста, јер не можемо знати да ли је дошло до позајмљивања у народни језик (нпр. *praes. 2. pl.* ликвете). У случајевима када је немаркирана реализација речи књижевне провенијенције део српскословенског фрагмента текста биће означена као књижевна. Уколико реализација речи књижевне провенијенције садржи маркере народног језика биће означена као народна (нпр. *praes. 3. sg.* начел’стве, *praes. 3. sg.* гл(агол)а), а ако садржи и књижевне и народне маркере као хибридна (нпр. *instr. sg.* /*zal* вь’вѣщен’[ь]).

Све реализације речи народне провенијенције у оквиру мешовитог поткорпуса биће третиране као народне, осим у случају да садрже маркере књижевног језика, када ће бити третиране као књижевне, или истовремено књижевног и народног језика, када ће бити третиране као хибридне (нпр. *part. praes. act.* дотикаюк’ /*cel*/). Уколико се оваква реч појави у оквиру српскословенског сегмента текста реализација ће бити третирана као народна уколико постоје народни фонетски или морфолошки маркери, односно као неутрална уколико таквих маркера нема.

Лексички неутралне речи (заједничке за књижевни и народни језик) могу имати маркиране књижевне реализације, маркиране народне реализације, неутралне и хибридне реализације. Реализације које имају само књижевне маркере биће означене као књижевне (нпр. *inf.* ити), реализације које имају само народне маркере као народне (нпр. *praes. 3. pl.* донесу, *л. њридег ригни.* идвкѣ), а реализације које имају и књижевне и народне маркере као хибридне (нпр. *plus. perf. 3. pl. m. /cv* билы/ донесли, *fut. 1. sg.* ити /кю/). Уколико реализација нема ни фонетских ни морфолошких обележја ни књижевног ни народног језика, онда је она неутрална (нпр. *impt. 2. sg.* иди).

Лексички хибридне речи увек имају хибридне реализације.

Сумарна перцепција сваке потврде насловне речи зависи од лексичког статуса речи и конкретне реализације. Аутор текста не може да утиче на лексичку осу (односно на парадигматски план), може само да бира да ли ће употребити лексички књижевну, народну, или немаркирану реч, а онда је даље може прилагођавати на оси реализације (односно на синтагматском плану), како би постигао жељени ефекат на читаоца.

Тако лексички књижевне речи могу се перципирати као књижевне уколико су им реализације књижевне или неутралне, или као хибридне уколико су реализације народне. Лексички народне речи могу се перципирати као народне уколико су реализације народне или неутралне, или хибридни уколико су реализације књижевне. Перцепција речи заједничких књижевном и народном језику у потпуности зависи од реализације и може бити неутрална, књижевна, народна или хибридна. Хибридне речи се увек перципирају као хибридне.

2.5.2.5. Модел речничког чланка

Ради лакшег сналажења у индексима, на примеру једног речничког чланка ћемо показати структуру описану у претходним параграфима.

/вѣра/ вѣра, -е f. ССЛ: *gen. sg.* вѣры 105r4, *instr. sg.* вѣрою 106r11 || ЗБ: *nom. sg.* вѣра 112r9, 112r19, *gen. sg.* /рад[и], ѿсвѣм[ъ], ѿ[ъ]/ вѣре 108v21, 109r2, 111v11, 111v17, 112r8, 112r13, 162r1, 163r20, вѣрѣ 107r10, *acc. sg.* вѣрѣ 109v4, 110r21, вѣрѣ 108v13, *instr. sg.* /сѣ/ вѣро^м[ъ] 104r6, 106r3, 106r8, 107r9, 108v17, 108v18, 111v16, 111v18, 111v20, 111v22, 112r3, 112r4, 137r23, 163r21, *loc. sg.* /оу/ вѣры 108v22, М: *loc. sg.* /оу/ вѣры 109r5, 144r24, 163r15, НБ: *gen. sg.* /ѿ[ъ]/ вѣре 107v12, 127v9, 135v16-17, *acc. sg.* /оу/ вѣрѣ 107v21, 144v8, *instr. sg.* /сѣ/ вѣро^м[ъ] 112r15, 112r23-24, *loc. sg.* /оу/ вѣры 137v8, ♦ пребѣди оу вѣры 109r5 ≈ вѣди вѣре^н 27v2-3, ♦ оу правой вѣры 144r24 ≈ правокѣрнын 60r6

○ × 43: Ѹ 8 (7+1), ≡ вѣра 24 (16+3+5), = вѣра 7 (4+2+1), ≠ вѣры 1 (1), ≈ вѣренѣ 1 (1), ≈ правокѣрнын 1 (1), ≈ вѣрющий 1 (1)

ајл; домаћег порекла, од псл. *věra (ПЕРСЈ, Skok 3: 602–603, Аникин 6: 257–259); уп. ссл. вѣра (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. вѣра (СС), стсл.-цсл. вѣра (SJS). Михајловић 1982: + | RIAZU: +

▲ неутр_Р: × 20, нар_Р: × 21, књиж_Р: × 2; неутр_Σ: × 20, нар_Σ: × 21, књиж_Σ: × 2

ЗАГЛАВЉЕ И ПОТВРДЕ РЕЧИ

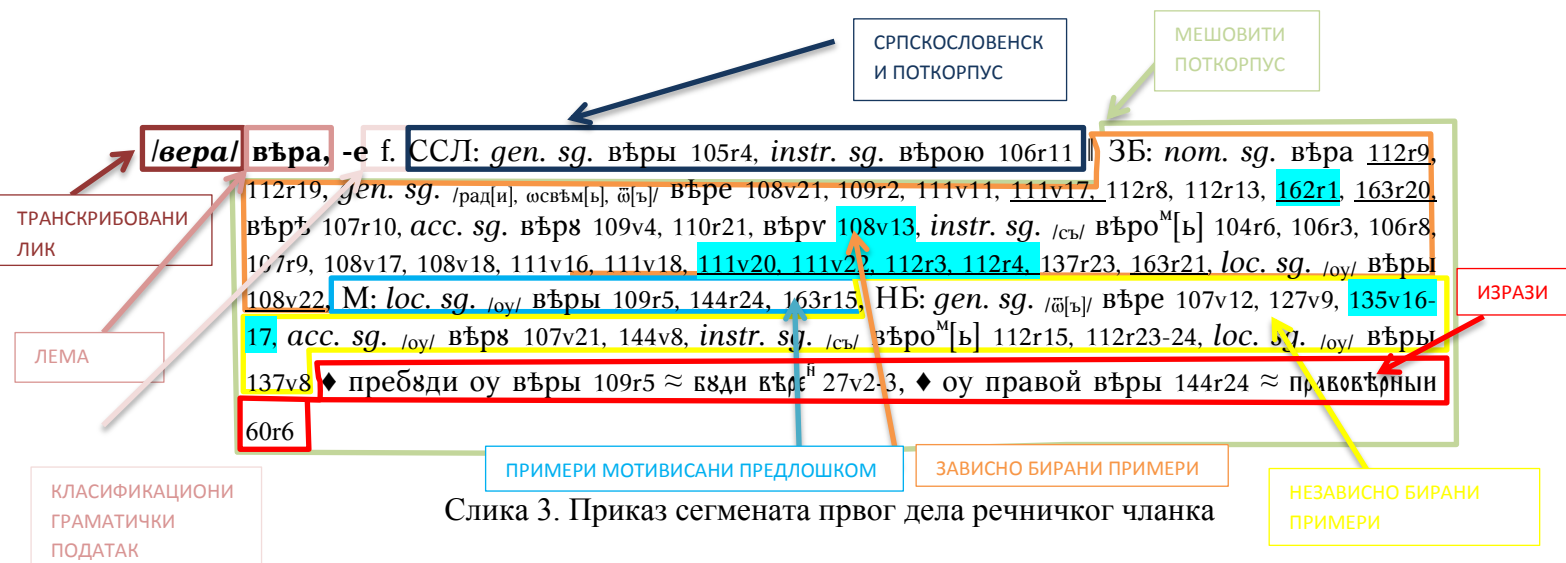
ФРЕКВЕНЦИЈА И ПРЕВОДНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

ИСТОРИЈСКО-ЕТИМОЛОШКИ КОМЕНТАР

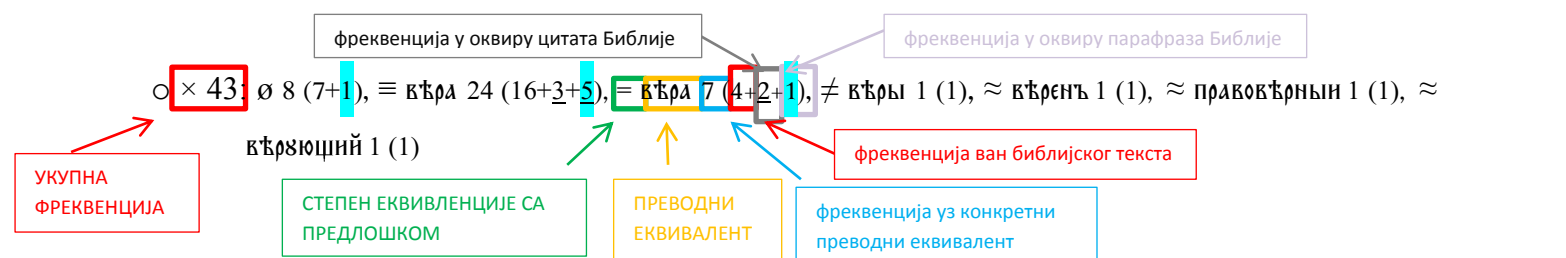
РЕАЛИЗАЦИЈА И СУМАРНИ УТИСАК

Слика 2. Приказ троделне структуре речничког чланка

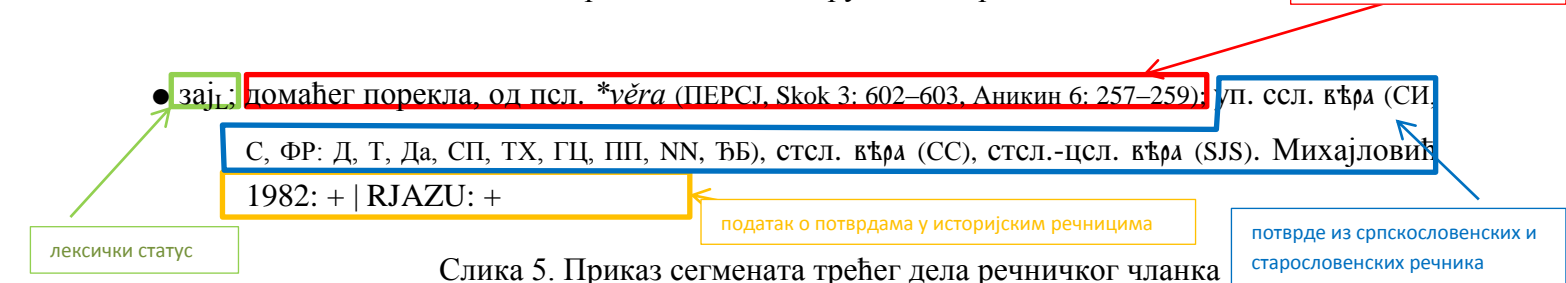

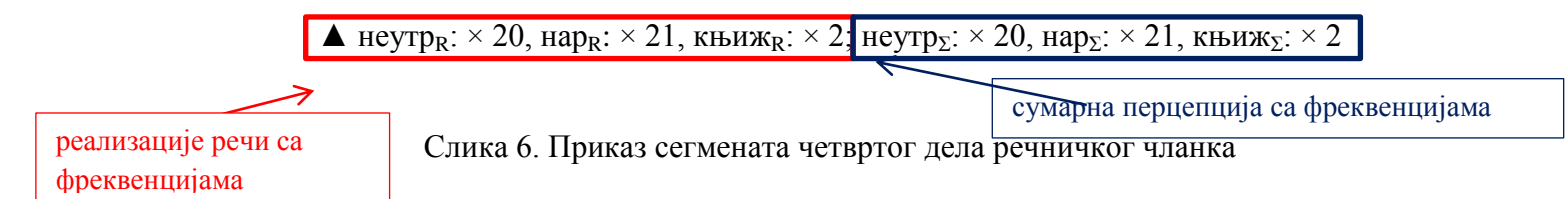
Слика 3. Приказ сегмената првог дела речничког чланка

Слика 4. Приказ сегмената другог дела речничког чланка

Слика 5. Приказ сегмената трећег дела речничког чланка

Слика 6. Приказ сегмената четвртог дела речничког чланка

2.6. Статистичка анализа корпуса

Како бисмо проверили да ли је лексика анализираниог рукописа народна и у којој мери, потребно је најпре одредити удео књижевне, народне, заједничке, књижевне и народне и индивидуалне лексике. На основу добијених процената не можемо донети закључак о томе да ли је разлика значајна или не, уколико не знамо какав резултат очекујемо у народном језику, а какав у српскословенском. Проблем дефинисања „идеалног“ народног текста није лако решив, тако да нам остаје једино поређење са српскословенским¹².

Као српскословенски текст за поређење можемо узети српскословенски поткорпус који је већ издвојен (в. 2.6.2). Овај текст поредићемо са другим, мешовитим поткорпусом. Како бисмо били сигурни у оправданост оваквог избора узорака за поређење, најпре ћемо српскословенски поткорпус упоредити са контролним корпусом, за који можемо тврдити да је писан чистим српскословенским језиком. Као контролни корпус биће узете три насумично изабране стране Венцловићевог Буквара из 1717. године – 1б, 2а, 15б (Јовановић–Стефановић 2013: 8, 10, 64). Овај корпус садржи 205 речи, односно 133 леме.

Након што буду одређене фреквенције српскословенских и неутралних речи у оба корпуса, биће извршено поређење помоћу Пирсоновог Хи-квадрата¹³. Ово поређење може нам указати на већу или мању употребу неутралних речи у анализираном тексту, у односу на оно што се очекује на основу контролног корпуса. Уколико резултат покаже да не постоји значајна разлика између српскословенског поткорпуса и контролног корпуса, можемо наставити анализу поређењем српскословенског и мешовитог поткорпуса. Пошто српскословенски поткорпус не садржи народну лексiku, поређење ће бити ограничено на однос српскословенских и неутралних елемената. Статистички значај добијеног резултата биће поново тестиран помоћу Пирсоновог Хи-квадрата, а након тога ће, због величине узорка, бити одређен и Крамеров коефицијент¹⁴. Већа употреба неутралне лексике може сведочити о покушају да се српскословенски језик учини разумљивијим слушаоцима, али коначан суд се не може донети ако не знамо који је очекивани удео неутралне лексике у

---

¹² За контролни корпус могао би бити узет и неки текст за који се сматра да је писан народним језиком, али како је могуће да је избор лексике био различит у различитим периодима, било би добро да текст буде из истог периода и, идеално, са истог простора. На тај начин изабран текст био би подложен преиспитивању на исти начин као и текст који се овде анализира. С друге стране, ако изаберемо поређење са српскословенским текстом, имамо на располагању текст истог аутора, па можемо елиминисати утицај евентуалног личног стила аутора.

¹³ Хи-квадрат је статистички тест којим се утврђује да ли је разлика између две посматране фреквенције статистички значајна, односно да ли се дистрибуција у посматраном узорку (процент вредности у једној категорији, нпр. удео српскословенских речи у корпусу, и проценат у другој категорији, нпр. удео неутралних речи) значајно разликује од вредности које би биле очекиване у контролном корпусу (уп. Levon 2010: 74). Рачуна се као сума количника квадрата свих разлика између очекиване и забележене фреквенције и очекиване фреквенције, односно $\chi^2 = \sum \frac{(F_z - F_o)^2}{F_o}$, где је F_z забележена фреквенција, а F_o очекивана фреквенција. Очекивана фреквенција представља проценте које бисмо добили када не би било разлике између поређених узорака.

¹⁴ Пирсонов Хи-квадрат је осетљив на величину узорка, па код великих узорака може детектовати као статистички значајно чак и врло мало одступање од нулте хипотезе (уп. Howell 2012: 160, Lin et al. 2013). Овај

ефекат може се избећи одређивањем Крамеровог коефицијента, који се рачуна по формули $\phi_c = \sqrt{\frac{\chi^2}{N(k-1)}}$, где је χ^2 вредност Пирсоновог теста Хи-квадрат, N укупна величина узорка, а k број колона или редова, у зависности од тога који од ова два броја је мањи (за табеле 2×2 коефицијент $k-1$ је увек једнак 1) (Sheskin 2011: 678). Крамеров коефицијент увек има вредност између 0 и 1, а интерпретира се тако што мањи број говори о мањој корелацији између поређених вредности, док већи број говори о већој корелацији (Field 2018: 1067–1068, 1082, 1274). Треба напоменути да мала вредност Крамеровог коефицијанта не оповргава хипотезу, већ указује на то да корелација није јака, иако јесте статистички значајна.

народном језику и да ли је за поједине речи уопште постојао други избор у оквиру народног варијетета¹⁵.

За проверу мере у којој се Венцловић приликом превођења дословно држи текста предлошка биће одређене најпре укупне релативне фреквенције речи у преводном и у независно бираном тексту, а затим и фреквенције зависно бираних, прилагођених, мотивисаних предлошком и независно бираних речи. Статистички значај разлике не може се проверити без контролног корпуса, али ће добијени резултати моћи да се користе за поређење приликом анализа других Венцловићевих превода.

Да бисмо проверили да ли постоји корелација између употребе српскословенске лексике и цитирања Библије, поредићемо фреквенције употребе књижевних, народних, заједничких, књижевних и народних и индивидуалних речи у оквиру библијских цитата и ван њих. Најпре ће бити упоређене фреквенције у оквиру три поткорпуса које издвајамо у оквиру превода библијских цитата – преводи директних цитата, делимичних и потпуних парафраза. Ово поређење има за циљ да провери има ли разлике између употребе речи приликом превођења ова три типа цитирања библијског текста. Уколико разлике нема, приликом даљег поређења биће могуће посматрати сва три поткорпуса као једну целину. Статистички значај разлике биће провераван помоћу теста Хи-квадрат. Након тога на исти начин ће бити поређене фреквенције књижевних, народних, заједничких, књижевних и народних и индивидуалних речи у оквиру библијских цитата и ван њих, уз проверу статистичког значаја помоћу теста Хи-квадрат и додатну проверу јачине мерене разлике помоћу Крамеровог коефицијента. Уколико буде уочена статистички значајна разлика, биће вршена додатна поређења како би се утврдило које фреквенције значајно доприносе оваквом резултату, а које не. Поредиће се стандардизовани резидуали¹⁶ за сваку од поређених вредности, а приликом одређивања статистичког значаја биће узета у обзир Бонферонијева корекција¹⁷.

Сва поређења ће се вршити посебно на нивоу лексичког статуса речи, на нивоу реализација и на нивоу сумарног утиска, а поређење добијених резултата ће моћи да укаже на то да ли у формирању сумарног утиска о књижевном односно народном карактеру текста већу улогу игра избор лексике или фонетска и морфолошка реализација.

---

¹⁵ Не смемо изгубити из вида ни чињеницу да је заступљеност речи домаћег порекла још у старословенском језику била око 80% (Цейтлин 1977: 27), и да је за многе од њих тешко доказати да нису могле постојати паралелно и у народном језику.

¹⁶ Стандардизовани резидуал је вредност која представља меру доприноса одређене вредности (у овом случају фреквенције) коначној вредности Хи-квадрата. Другим речима, то је мера јачине разлике између забележене и очекиване вредности, где је очекивана вредност она коју бисмо забележили у случају да нема одступања од нулте хипотезе. Рачуна се као $Std\ Residual = \frac{F_z - F_o}{\sqrt{F_o}}$, где је F_z забележена фреквенција, а F_o очекивана фреквенција (Sharpe 2015: 3, Field 2018: 1087).

¹⁷ Статистички значај стандардизованог резидуала одређује се као $p < 0.05$ за апсолутне вредности веће од 1.96, $p < 0.01$ за апсолутне вредности веће од 2.58 и $p < 0.001$ за апсолутне вредности веће од 3.29 (Field 2018: 1087). Међутим, када расте број поређења, расте и могућа грешка (односно могућност детектовања ефекта који заправо не постоји), тако да је неопходно прилагодити вредности коефицијента p . Како би се добио нови ниво статистичког значаја добијене вредности код вишеструких поређења потребно је поделити критеријум за статистички значај сваког резултата укупним бројем извршених поређења (Field 2018: 1269).

3. Резултати истраживања

3.1. Археографски опис рукописа

3.1.1. Основни подаци о извору

Рукописни текст чине три књиге, од којих се две чувају у Старој збирци Архива САНУ, под инвентарским бројем 267 и 268, док је трећа књига изгубљена¹⁸.

3.1.2. Физички опис рукописа

Обе књиге су писане на папиру без водених знакова.

Прва књига (инв. бр. 267) има 155 листова и увезана је у картонски повез. Хрбат је пресвучен кожом. На предњој корици је нацртан крст. Величина листова износи 15 × 19 цм, што су уједно и димензије текста, јер су листови срубљени, а маргине су смањене приликом накнадног повезивања књиге. Број редова на страни у просеку варира од 20 до 32; у појединим случајевима број редова може бити и знатно мањи (најмање 4). Листови имају оригиналну фолијацију у оквиру свешчица, али она не одговара увек стварном броју листова у свешчици. Са предње стране листови су обележавани словима грчког алфабета, док су на полеђини обележавани римским бројевима. Број листова у овако формираним целинама варира од 6 до 13. Накнадна, значајно каснија, очито нововековна фолијација спроведена је два пута, први пут хемијском оловком, почев од 14г (где почиње Венцловићева друга целина), а након тога је на 85г графитном оловком дописано „ар. 85“. Следећи лист је хемијском оловком обележен као „85“, што није исправљано графитном оловком, тако да је последњи лист обележен као „154“ уместо као „155“. Овде ће се као важећа узимати најмлађа фолијација, са исправкама извршеним графитном оловком, настала у археографској обради. Листови од 11 до 22 су волантни, а остали листови од почетка рукописа до 23 су слабо увезани, након чега су увезани чврсто до 142, са изузетком листа бр. 50 који је волантан.

Друга књига (инв. бр. 268) има 240 листова, величине 15,8 × 18,8 цм. Листови су срубљени као и у првој књизи. Број редова на страни варира од 23 до 26. Књига је укоричена у кожни повез. На средини и по ивицама обеју корица сувим жигом су утиснути украси. На предњој корици је доцртан крст са натписом $\text{IC} \cdot \text{XC} \cdot \text{NI} \cdot \text{KA}$, где су слова делимично видљива. Оригинална фолијација је спроведена као у првој књизи. Накнадна фолијација је такође изведена као у првој књизи, најпре хемијском оловком, почев од 9г, а затим на више места исправљана графитном. Поред тога на четвртном листу графитном оловком је погрешно написано „36“. У ознакама хемијском оловком на листу бр. 114 грешком стоји „214“ и даље све до 117 погрешно „217“, што није исправљено графитном оловком. На листу бр. 200 прескочена је фолијација хемијском оловком, постоји само ознака графитном оловком. Овде ће као важећа бити узимана фолијација извршена хемијском оловком, са изузетком листова од 114 до 117 који су погрешно обележени као „214“ до „217“. Последњи листови (од 236) јесу прогрижени. Ова оштећења се повећавају како се иде ка крају књиге. Листови до 231 су добро увезани, даље су слабо увезани до краја књиге.

3.1.3. Записи на првој књизи

На унутрашњој страни предње корице прве књиге курзивом је изведен запис: „Мечь д(у)ховный“, испод чега је поништен још један краћи ред. Другом оловком је у архиву крупно написан инвентарски број. На последњој страни (154v) иза основног текста додато је, такође у архиву, писаним словима: „Књига има 155 листова“. На унутрашњој страни задње корице стоји запис другом руком: „Съписате^л(ъ) Книги сѣе Је^{ст}[ъ] |² (чь)стнѣиши ѿ(ъ)ць

¹⁸ О губитку ове књиге в. Стојановић 1901: 84.

гаврїи^л(ъ) Јеро³мона^х[ъ]: капела^н(ъ) Ђърски: |⁴ 1736 годъ: ное^м(бра): 8 (?) |⁵ прочита^х[ъ] ю азъ с(ве)щенно Їерей |⁶ н: м: въ будимской вароши“. Изнад записа је написано па прецртано „Свега 156“.

3.1.4. Записи на другој књизи

На унутрашњој страни предње корице друге књиге стоји запис: „Различная словеса поучительная“, испод којег је другом оловком написано: „№ 143“. На полеђини последњег листа стоји „У овој књизи има 242 листа“ (архивске забелешке).

3.1.5. Писар, место и време настанка рукописа

На основу записа видимо да се ради о рукопису „јеромонаха Гаврила“, управо аутографу Гаврила Стефановића Венцловића, у то време „капелана Ђурског“, завршеном 8. новембра 1736. године, [негде између Ђура и Будима]; Гаврил је књигу прочитао у Будиму.

3.1.6. Мастило и орнаментика

Књиге су писане црним и киноварним мастилом. Киновар је коришћен за наслове и почетна слова, као и приликом упућивања на Библију. Свака страница се завршава кустодом¹⁹. На крају појединих проповеди ил ањих заокружених целина у оквиру рукописа повремено се јавља графички знак који Агнеш Качиба (Kacziba 1995) објашњава као особен знак рачанске школе.²⁰

3.1.7. Писмо

Књига је писана уставним и брзописним писмом. Устав се користи у насловима, док је брзопис коришћен за сâм текст проповеди. Текст наслова некада прелази у брзопис, док се текст проповеди никада не пише уставом.

Венцловић у „Мачу духовном“ користи размаке за одвајање фонетских речи (изговорних целина које чине наглашена реч са клитикама). Велика слова не користи, и интерпункција је историјска. Од знакова интерпункције користи тачку, запету, две тачке, две тачке са цртом, три тачке, три тачке са цртом, али и упитник (према Барановичевој књизи).

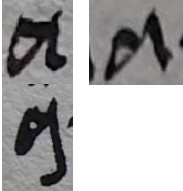

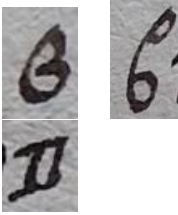

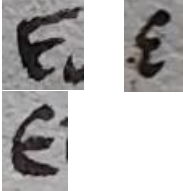

Инвентар графема дат је у табели бр. 10, тако што су најпре наведена уобичајена старословенска слова, а затим њихове реализације (редне и надредне) у уставу и брзопису.²¹ Од правописних, у одређеној мери и иновативних решења која користи Венцловић, треба истаћи доследно бележење фонема /h/ и /h̃/. Поред комбинација графема <к> и <г> (в. табелу) он уводи посебан знак за обележавање /h̃/. Овај знак некада пише тако што већ постојећем <h̃>, које користи за бележење фонеме /h/ додаје подножни продужетак налик оном који постоји у савременој графемѝ <h̃>, док у другим случајевима уместо њега додаје пречку у горњем делу лево од стуба („барјачић“). Овај знак (у табели <к>) уводи тек у другој књизи и он преузима доминантну улогу у односу на комбинације са <к> (<кѝ>, <кѝ>, <кѝ>, <кѝ> (Младеновић 1967).

¹⁹ Могуће је да су кустоде коришћене по узору на штампани предложак, уколико нису одлика шире епохе.

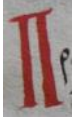

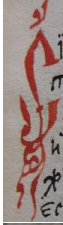

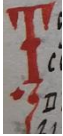

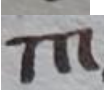

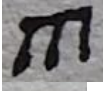

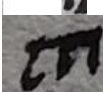

²⁰ Знак може водити порекло од завршног крста или од једнопотезног заротираног јата карактеристичног за неке рукописе, или се пак може радити о некаквом монограму или потпису тајнописом (Качиба 1995), а В. С. мисли да је лигатурно написано „амин“.

²¹ За детаљнији опис в. Јовановић 1911: 128-151.

Табела 16. Инвентар графема

азбучни ред	устав			брзопис	
	иницијали	редна слова	надредна слова	редна слова	надредна слова
а					
б					
в					
г					
д					
е					
ж					
ѕ					

з					
и, ї					
н					
ѣ					
ѣ					
к					
л					
м					
н					

				Η	
ο					
π					
ρ					
ς	 	 		 	
τ		 		 	
οϚ, ϛ	 				

φ					
χ					
ω				 	
ψ					
Ϙ					
γ					
Ϛ					
ϛ					
Ϝ					
ϝ					
Ϟ					

Ѣ					
Ю					
Ѧ					
Ѧ					
Ѧ					
Ѧ					
v, v̄					

Табела 17. Инвентар лигатура

ѢѢ					
ѢѢ					
ѢѢ					

ѿ					
ѿ̇					
ФҀ					
Ҁо					

3.1.8. Садржај рукописног текста

Прва књига почиње од беседе на двадесету недељу по Духовима (1г), а завршава се беседом на прву недељу Великог поста (145v). Испред сваке беседе је наслов у којем се саопштава тема проповеди као и за коју је недељу предвиђено да се она чита. Затим се наводи место у Библији на које се дата проповед односи.

- Беседа на двадесету недељу по Духовима. О васкрсењу сина удовичиног:

||^{1г} Слово на н[е]^а[ѣ]лю к̇. по съшаствїю с(ве)таго д(оу)ха · ѿ |² въскрешенїи сына въдовица :~ юноше текѣ |³ г(лаго)лю въстани · словеса св г(о)^с(под)ниа , написан'на ѿ[ъ] сада |⁴ не҃га е҃в(ан)҃(е)лнста л҃кы , въ з̇. главы , а 8 зачелъ ѿ · ѷа^а(ъмв) · к̇б̇.

- Беседа на двадесет прву недељу по Духовима. О сејању семена:

||^{13v} ... |³ Слово на н[е]^а[ѣ]лю к̇а̇. по съша^{ст}[вїю] с(ве)҃таго · д(оу)ха · ѿ сѣанїи сѣмене · |⁴ Изыде сѣи сѣати сѣмене своего : то св словеса · |⁵ самога х(рист)а · оу саданїи е҃в(ан)҃(е)л҃скон приповѣ҃ти · напи⁶на , ѿ[ъ] с(ве)тога е҃в(ан)҃(е)лнста л҃кы · оу ѿ · ѿ главы · оу за^а(лв) : л̇е^у[ъ] :

- Беседа на двадесет другу недељу по Духовима. О богатом и Лазару:

||^{23г} Слово въ н[е]^а[ѣ]лю к̇б̇. по съша^{ст}[вїи] с(ве)҃(а)го д(оу)ха · ѿ ко҃гато^у[ъ] , н ла²зари : Чл(овѣ)къ нѣкы^н въ бо҃га^т[ъ] : словеса св҃(ъ) х(ристо)вы, написан[ъ] на |³ ѿ[ъ] н(ы)наш(ъ)ниаго е҃в(ан)҃(е)лнсты л҃кы , въ главы · з̇и · въ за^а(елѣ) : п̇и · м̇ъ :~

- Беседа на двадесет трећу недељу по Духовима. О исцељењу од беса:

||^{31г} Слово на н[е]^а[ѣ]лю к̇г̇. по съшаствїи с(ве)таго д(оу)ха :~ |² ѿ исцѣлїены^н бѣснаго имѣщаго легїе^н[ъ] : Срѣте его мѣжъ |³ нѣ^кы^н ѿ[ъ] града нѣ[е] имѣше бѣсы ѿ[ъ] л(ѣ)҃тѣ многїн^н[ъ] · н въ рнзѣ не |⁴ облачаше се, н въ храмннѣ не живѣше · нъ въ гробѣ^н[ъ] · пишѣ^т[ъ] |⁵ н(ы)наш'нїи е҃в(ан)҃(е)лн(т)҃ы л҃ка (св)еты , въ главѣ · ѿ · въ за^а(елѣ) · л̇и :~

- Беседа на двадесет четврту недељу по Духовима. О васкрсењу жене која крвари:

||^{36v} Слово на н[е]^а[ѣ]лю к̇д̇. по съша^{ст}[вїи] · с(ве)҃(а)го · д(оу)ха : |² ѿ исцѣлїены^н жены крвоточивыє, н въскр(ѣ)шїи отр(о)ковицы : |³ прикоснѣ се мнѣ нѣкто · словеса св҃(ъ) х(ри)҃(то)ва написанны^н ѿ[ъ] |⁴ н(ы)наш'ниаго е҃в(ан)҃(е)лн(т)҃ы л҃кы · въ главѣ · ѿ · въ зачелѣ · л̇ѣ :~

- Беседа на двадесет пету недељу по Духовима:

- ||^{43r} ... |¹⁰ Слово на н[е]л[ѣ]лю кѣ. по съша^{CT}[вїн] · с(вє)^T(аго) · д(оу)ха · чл(овѣ)къ нѣкы съхожаше ѿ[ъ] |¹¹ іер(оу)^(а)лима въ іерихонъ · н въ разбойники въпаде :~ |¹² то св словеса х(рн)^(то)вѣ · оу сада^шнѡй еv(ан)^F(е)лскѡй прика^жни · написанны ѿ[ъ] |¹³ с(вє)тога, лвкє · оу д(е)^(е)той главы · оу нї^У[ъ] · зачєлє : ма[т]^(е)[ен] · ѣ.
- Беседа на двадесет шесту недељу по Духовима. О богатом коме је њива обилато родила:

||^{50r} Сло^(о) · на н[е]л[ѣ]лю · кѣ · по съша^(твїн) с(вє)^T(аго) · д(оу)ха : ѡ богатѡ^У[ъ] ємв^ж[е] оуговзїи се нн²ва : Чл(овѣ)къ некоемъ богатъ оуговзїи се нива · |³ то св беседе х(рн)^(то)вѣ · оу саданѡй еv(ан)^F(е)лскон при^T[ъ]чи · написан^нѡй |⁴ ѿ[ъ] с(вє)тога лвкє · оу вї, главы, а оу зачєлє : ѿ^ж-мъ :~
  - Беседа на двадесет седму недељу по Духовима. О исцєльеу жєне која није могла да се справи:

||^{60r} ... |²¹ Слово · на н[е]л[ѣ]лю кѣ · по съша^{CT}[вїн], с(вє)^T(аго) · д(оу)ха · ѡ исцѣленнѣ^н же^л²²нѣ · не мѡгнѡщєй вѣсклонити се : · жєно ѿ[ъ]пшчєна |²³ єси ѿ[ъ] недвгга твоего · словеса свт[ъ] г(о)^(под)нїа къ жєнѣ нем^огнѡщєй вѣсклонити се · Написан^на ѿ[ъ] н(ы)нѣш^ш(ъ)нїаго еv(ан)^F(е)лн^ста · лв^(ы) · гла^(а) · гї · за^(е)ло · ѡѣ.
  - Беседа на двадесет осму недељу по Духовима. О звању на велику вечеру:

||^{68r} ... |²⁰ Слово, на н[е]л[ѣ]лю · кѣ · по съша^{CT}[вїн] с(вє)^T(аго) · д(оу)ха · ѡ званы^н на в(е)^(е)рѣ велїю · |²¹ Чл(овѣ)къ нѣкы^н сѣтворн вєчєрѣ велїю · н зва мнѡгїє · |²² то св бѣсєдє самога х(рн)ста · оу саданѡй еv(ан)^F(е)лскѡй при^T[ъ]чи · написан^нє · ѿ[ъ] с(вє)тога лвкє · оу гла^(ы) · дї, а оу зачєлє · ѡс^У[ъ] апо^(а)лнпсн) · ѣ.
  - Беседа на двадесет девету недељу по Духовима. О исцєльеу прокажєних:

||^{78r} ... |²⁸ Слово на н[е]л[ѣ]лю · кѣ · по съша^(твїн) · с(вє)^T(аго) · д(оу)ха · ѡ исцѣленїн · дє[с]є^(т)ы^(ъ) прока^л²⁹жен^(ы) : · срѣтоше єго дєсєт[ъ] прокаженн^(ы) мвжєй : пишє са^{данїн} |^{78v} данїн лвка еv(ан)^F(е)лн^(тв) · оу зї · главы, а оу зачєлє : пє^У[ъ] :~
  - Беседа на тридєсету недељу по Духовима. О човеку који је питао Исуса о вечном животу:

||^{85r} ... |²³ Слово · на н[е]л[ѣ]лю · ѣ · по съша^{CT}[вїн] · с(вє)^T(аго) · д(оу)ха · ѡ кн(е)зѣ вѣпрошающе^У[ъ] |²⁴ Іс(оу)са · ѡ жнвѡтѣ вѣчно^У[ъ] · Вѣпрѡси іс(оу)са нѣкы^н кн(е)зѣ · г(ла)голє · оучнтєл²⁵лю бл(а)гы · что сѣтворнкѣ · жнвѡ^(тв) вѣчны^н наслѣ^(тв)ствєю :~ |²⁶ то пишє саданїн еv(ан)^F(е)лн^(тв) лвка · оу нї главы · за^(е)ла : чѣ :~ ѷа(лѣмв) рѣ :
  - Беседа на тридєсет прву недељу по Духовима. О исцєльеу слєпог:

||^{94r} ... |¹⁷ Слово · на н[е]л[ѣ]лю · лѣ · по съша^{CT}[вїн] · с(вє)^T(аго) · д(оу)ха · ѡ исцѣленїн слѣ^(п)[ъ] |¹⁸ ца · сѣдєща при пѣтїи : · слѣпацѣ нѣкы^н сѣдєше при |¹⁹ пѣты просє · пишє^T[ъ] н(ы)нѣш^шнїн еv(ан)^F(е)лн^(тв) лвка · с(вє)ты · вѣ главы · нї · вѣ за^(е)лє · нї^У[ъ] :~
  - Беседа на тридєсет другу недељу по Духовима. О Закхеју:

||^{100v} ... |¹¹ Слово на н[е]л[ѣ]лю · лѣ · по саша^(твїн) · с(вє)^T(аго) д(оу)ха · ѡ закхєю · |¹² Закхєє поташа^(тв) се сѣниди · д(ѣ)н(ѣ)ъ бо вѣ домѣ твоемъ |¹³ подѡбєт^(тв) ми быти · то св бєсєдѣ х(рн)^(то)вѣ · писатє оу еv(ан)^F(е)лїю |¹⁴ саданєго с(вє)^(о)га еv(ан)^F(е)лнста лвкы · оу · фї · гла^(ы) · за^(е)ла · чѣ :~

- Беседа на прву неделю Триода:

||^{106v} ... |⁵ Слово на н[е]р[ѣ]лю, провъ²[ъ]вѣстнзю · прѣвю трѣоди · |⁶ лѣ · ѿ мытарн , и фарисей : Чл(овѣ)ка два вънѣдоста |⁷ въ цр(ъ)ковъ · единъ фарисей , а дрѣгн митаръ · то св слова |⁸ х(рн)(то)ва · оу саданѡй еѵ(ан)(ѣ)лскон при^т[ъ]чн · оуписато , ѡ[ъ] |⁹ матѣ[и] · тога лѣке , оу нѣ · главы · а оу зачелъ · пѣ^у[ъ] :~

- Беседа на другу неделю Триода. О блудном сину:

||^{115r} ... |²⁴ Слово на н[е]р[ѣ]лю вторюю трѣоди · ѿ блв^а[ъ]ном[ъ] сы²⁵ нъ · ѡнде на странъ далече · и тамо расточн ^{идѣннѣ} |^{115v} идѣннѣ жнвы^н блв^а[ъ]но :~ Слова св^т[ъ] х(рн)(то)вы въ н(ы)нашнѡй еѵ(ан)(ѣ)лскѡй при^т[ъ]чн , написаннѡ ѡ[ъ] с(в)т(а)го еѵ(ан)(ѣ)лс(ъ)та лѣкы , въ гла^в(ы) · еѣ · въ за^т(ѣ)лѣ) : о ·

- Беседа на тридесет пету месопусну неделю. О страшном суду:

||^{124v} ... |¹⁷ Слово на н[е]р[ѣ]лю · лѣ · месоп^с[ъ]нзю · ѿ страшнѡ^у[ъ] свдѣ · |¹⁸ поставн^т[ъ] окѣце ѿ десною себе · а коз'лицѡ ѿ швюю · |¹⁹ то св беседе х(рн)(то)вѣ , ѿ сво^у[ъ] второ^у[ъ] пришаствѣю ка^а[ъ] догнѣ |²⁰ на св^а[ъ] · написаннѣ ѡ[ъ] садашнѣга еѵ(ан)(ѣ)лс(ъ)та · ма^т · |²¹ оу главы · исѣ · а оу зачелъ · рѣ^у[ъ] :~

||^{136v} ... |⁸ Слово на н[е]р[ѣ]лю сыроп^с[ъ]нзю · ѿ ѡ[ъ]пвщены^н грѣхо^в(ъ) · къ на^у[ъ] , и |⁹ о постѣ · аще ѡ[ъ]пвщаете ^{чл(овѣ)комъ} сѣгрѣшенѣа н^х[ъ] , ѡ(ъ)пвстн^т(ъ) , и |¹⁰ ва^у[ъ] о(тѣ)цѣ вашѣ н(ѣ)б(ѣ)с(ъ)ны^н сѣгрѣшенѣа ваша :~ то св беседе |¹¹ самога х(рн)ста в(ог)а · писата оу око^у[ъ] д(ъ)нѣшнѣ^у(ъ) еѵ(ан)(ѣ)лѣю ма^т · |¹² шестоу главы , а оу зачелъ · седа^у[ъ]найстомъ :~ :~

- Беседа на прву неделю Великог поста. О православљу и хођењу за Христом:

||^{145v} ... |³ Слово на н[е]р[ѣ]лю ѡ-ю с(в)етаго великаго поста, ѿ правосла^вы · и шаствѣю по х(рн)стѣ · грѣдн по мнѣ :~ Слова с(в)а с(в)а то |⁵ х(рн)(то)ва к' с(в)етомъ финнѣ · написанна ѡ[ъ] н(ы)нашнѣга еѵ(ан)(ѣ)лс(ъ)ты |⁶ юаннѡ · въ главѣ ѡй , въ зачелѣ , петѡ^у[ъ] :~

Након текста последње проповеди следи Венцловићев поговор (преносимо га у целости):

||^{154r} ... |⁹ вѣдомо ж(е) б(о)у^д вѣсакомъ разумномъ оуч(и)телю, иже кой до |¹⁰ себе придобавѡ сѣю повчите^лнв про^стимъ дѣалекто^м книгъ , |¹¹ и бѣ е оупотребѡ ра^д(и) наказанѣа чл(овѣ)ко^м нако сѣю книгѡ зовомъ ма^ч(ъ) д(о)ухов^ны , и инѡю подобнѡ ѡй , бившѡми на парѡ |¹³ хи · каде на шо доспѣ^х[ъ] , тако , и писа^х[ъ] сѣло хитошѣю , да |¹⁴ въ време свое згоди^т[ъ] се въ цр(ъ)кви на сказанѣе люде^м · ѡ н[е]р[ѣ]лю |¹⁵ к' · до зде стаде ми въ сѣю книгѡ , а ина паки въ дрѣгой |¹⁶ по^д[о]бнѣей сей · а шо и многа погрѣшена св^т[ъ] , д(о)ухо^м(ъ) кротости ис^л правите , и сего хѣдаго пи^с(ъ)ца бл(а)го^с(ло)вите , аще что нѣ^ст комѣ лю^д |¹⁸ де^м[ъ] кое слово за пол'зв гла(гола)ти , и оуч(и)т(е)лю не свидѣи се ѿ то^м[ъ] , а |¹⁹ вы то чрвенило^м[ъ] начртаите , и преиди · може^т[ъ] се сѣе гла(гола)ти , и сил²⁰ цева противъ людѣи · наковѣ натѣре св^т[ъ] людѣе · сице и гл(агол)ъ къ ним[ъ] по |^{154v} къ ним[ъ] , потребетъ , въ науку ихъ · а [е]ж(е) , несть потре^ба , сѣа ѡставити , на дрѣгн разъ · и се ж[е] вѣдомо бѣди |³ нако не вѣса проста св^т[ъ] понѣж[е] на^ж[е] къ б(о)гѡ , гл(агол)ю^т се , сѣа по писа^лнѣю кни^жно^м[ъ] вѣмѣщено ю^ст[ъ] , а на^ж[е] къ люде^м[ъ] · сѣа по простѡ · |⁵ нѣ и таа недостиженѣ^м[ъ] оум^н[ъ] и невѣж^дство^м[ъ] невѣзмо^лго^х[ъ] вѣса , ни изре^дно протл^ковати · нѣ емѡж(е) ѡ[ъ] ва^с(ъ) чатѡщи^х[ъ] |⁷ дак^т[ъ] б(о)гѡ бистрооумѣе , достодл^жно може^т[ъ] извѣствовати · |⁸ и паки противъ бесѣдѣ и слова такова положена св^т[ъ] |⁹ сѣа ж[е] на^ж[е] , гл(агол)ю^т[ъ] се · ѡ к г , Кѡ кѣ , кю , се ж[е] тако и се · ѡа |¹⁰ ѡе ѡи кѡ ѡо ѡв кю · вѣѡъ , вѣкъ , а се ж[е] па^к(ъ) сице · ѡа гѡ |¹¹ ѡе гѡ ѡи гѡ ѡо ѡв гю · доѡи догѡ , ѡъ гѡ

Друга књига садржи беседе на недеље и празнике од друге недеље Великог поста (1r) до друге беседе на Велики петак (78v).

- Беседа на другу неделю Великог поста. О окупляњу многих око Исуса:

Слово на н[е]р[ѣ]лю ꙗко ѿ с[в]етаго поста · ѿ събранїи къ ис[о]усу |² многи[и] · и исцѣлены^н разслабленнаго носима четыри^н · |³ събраше се мнози^н · яко^х[е] к томѹ не вѣмѣшати се ни при |⁴ двере[х] · и гла[го]лаше имъ слово · и приидоше къ нимъ носе^нце разслабленнаго · носима четыри^н :~ пишѣ^т(ъ) н[ы]нѣшны^н |⁶ еванг[ели]ст[а] марко · с[в]ет[ы] · въ главѣ · ѿ · въ зачелѣ · з[а] · :

- Беседа на трећу неделю Великог поста. О поклоњењу крсту:

||^{8v} ... |²⁰ Слово на н[е]р[ѣ]лю ꙗко · с[в]етаго и великаго поста · кр[ъ]сто²¹ поклоненю · ѿ поклоненїи кр[ъ]стѹ · и ѿ ѿв[ѣ]ржены^н са²² мого себе · рече г[оспод]ь · Иже хоше^т(ъ) по м[ъ]нѣнїи н[ы]нѣ · да ѿв[ѣ]рже^т(ъ) |²³ се себе · и възме^т(ъ) кр[ъ]стѹ свой и по м[ъ]нѣнїи грѣде^т(ъ) · то |^{9r} св · въседе х[ри]ст[о]вѣ · написате ѿ[д]ъ св[е]таго еванг[ели]ста марко · |² осми^н главѣ · аз[ъ] · га зачело · :~

- Беседа на четврту неделю Великог поста. О исцельењу запоседнутог, негома и глувога:

||^{18v} ... |²⁶ Слово, на н[е]р[ѣ]лю ꙗко · с[в]ет[ы] · великаго ||^{18v} Слово на н[е]р[ѣ]лю ꙗко · ꙗко великаго поста · ѿ исцѣленїи въс[в]ь-
(ъ)|² нога · нѣма и глѹха · ма[т]р[он]и^н : д[е]ше нѣмы^н и глѹхы^н : аз[ъ] ти по³ велѣваю · изыди из него · и к томѹ не вѣниди въ нѣ⁴го · Ово св речн х[ри]ст[о]вѣ · написате ѿ[д]ъ саденїега с[в]ет[о]га еванг[ели]ста марко · оу · ѿ · главѣ · зачело · ꙗ · :~

- Беседа на пету суботу Великог поста. О похвали пресвете Богородице:

||^{29v} ... |¹⁴ Слово на свѣтѹ · ꙗ · великаго с[в]ет[а]го · по[с]та · ѿ похвалѣ |¹⁵ прѣс[в]ѣтѣй б[огороди]цы · ѿв[ѣ]р-
въсѣ^т(ъ) на^т(ъ) вѣдѣ свободн · да зо¹⁶ вѣ^т(ъ) ти · ра¹[о]чн се не вѣсто не не вѣстна · по^т(ъ) с[в]ета |¹⁷
цр[ъ]кѹ на саданїю похвалы · прѣс[в]ѣтѣй б[огороди]цы :~

- Беседа на пету неделю Великог поста. О седењу Зеведејових синова десно и лево од Христа:

||^{40r} ... |² Слово на н[е]р[ѣ]лю ꙗко ꙗ · с[в]ет[а]го · вѣ[д]наго поста · ѿ прощенїи сынѹ (ъ) зеведе³ вѣв[ъ] сѣденїа ѿ десною х[ри]ста и ѿ швию: да ж[ъ] на^т(ъ) да е⁴ динѹ о деснѹ тебе · и едннѹ ѿ швию тебе · сѣдѣва |⁵
въ славѣ твоей · ꙗ словеса св[ѣ]т[ы] с[ы]новѣ зеведе⁶ вѣв[ъ] ꙗко⁶ ва и иванна къ г[оспод]у · написанна ѿ[д]ъ
н[ы]нѣшнаго еванг[ели]ста марко : |⁷ въ главы десетой · въ зачелѣ · аз[ъ] · :~

- Беседа на шесту суботу Великог поста. О васкрсењу Лазаревом:

||^{49v} Слово на свѣтѹ · ꙗ · с[в]ет[а]го · вѣ[д]наго поста :~ ѿ |² вѣскрешены^н лазара · Лазарѹ дръгѹ нашѹ оуспе · |³ нѣ идѹ да вѣ³ вѣждѹ его · словеса св то х[ри]ст[о]ва · |⁴ написана ѿ[д]ъ саденїега еванг[ели]ста · иван(ъ)на : въ ꙗ · гла⁶ · за[ъ] · ꙗ · :

- Беседа на шесту неделю Великог поста. О уяхивању Господнем у Јерусалим:

||^{55v} ... |¹⁷ Слово на н[е]р[ѣ]лю ꙗко ꙗ · с[в]етаго великаго поста цвѣто¹⁸ носнѹ · ѿ ꙗханы^н г[оспод]нѣмъ въ іер[усалим] · р[ъ]цѣте |¹⁹ дашерѣ сїонїи · каї сѣ црѣвѣ ꙗ · твои захарїа грѣде^т(ъ) · к тебѣ кротакѣ ||^{56r} кротакѣ
въсѣдѣ на ослицѹ и жребе · словеса св[ѣ]т[ы] · |² пр[о]р[оч]аска · въ споменены въ н[ы]нѣшнѣмъ |³
еванг[ели]ст[а] · ѿ[д]ъ с[в]етаго еванг[ели]ста |³ ꙗ ма^т · феова · въ главѣ ꙗ · въ зачелѣ · ꙗ · та^х(е) · и ѿ[д]ъ с[в]ет[а]го · иван(ъ)на |⁴ въ ꙗ · главы · оу зачелѣ · ꙗ · :~ ꙗ · ꙗ · :

- Беседа на Велики петак. О страдању Христовом:

||^{63r} ... |¹¹ Слово на с[в]ет[ы] великы^н петакѣ ѿ страсте^т(ъ) х[ри]ст[о]вы^т(ъ) · |¹² Пастырѹ добры^н д[о]шѹ свою полагаѣ^т(ъ) за овце · |¹³ то св ис[о]усъ-х[ри]ст[о]вѣ вѣседе · написате ѿ[д]ъ с[в]ет[о]га еванг[ели]ста иванна · оу десетой главы :~ зачело · аз[ъ] · :~

- Друга беседа на Велики петак. О страдању Христовом:

||^{78v} ... |¹² Слово · Ђ · на с(ве)ты^н великы петакъ · ѿ |¹³ стр(а)тѣ(ъ) х(ри)с(то)вы(ъ) · х(ристо)с(ъ) · пострада по на(ъ) · на(ъ) ѿставаал(ъ) ѿ |¹⁴ бразъ · да послѣдѣе^м[ъ] стопа^м[ъ] его · словеса св(ъ)та |¹⁵ го ап(о)с(то)ла петра · въ посланы^н · ѿ · въ гла^в(ъ) · Ђ · за(ѣ)ла , нѣ:~

Након друге беседе на Велики петак следи Венцловићева напомена, у којој објашњава зашто није преводио оним редоследом којим су беседе писане у Барановичевој књизи. Превођење је започео од оне беседе која му је била потребна за следећу недељу у његовој свештеничкој служби и наставио је даље редом како би имао превод за читање на служби. Када је стигао до краја књиге, вратио се на почетак и преводио све до места од којег је започео превод, затварајући тако пун богослужбени круг.

||^{89v} ... |¹⁸ Сји^мъ повченїа^мъ, на^же из извода преводи^хъ · до zde конаць е^{ст}[ъ] · |¹⁹ почета^к[ъ] же имъ въ првїи^х[ъ] ѿ[ъ] въскр(ъ)сєнїа х(ри)с(то)ва починае^т[ъ] се · |²⁰ и^ж[е] и ѿ[ъ] zde тѣ заче^с(е) · нъ мнѣ би^{ст}(ъ), ра^н(и) оученїа въ цр(ъ)кви · тога ради |²¹ сице писа^х[ъ] на хитоци · да би се скорје то-тово слвчило къ при^дходешей н[е]р[ѣ]ли , на слвжбѣ:

Иза тога стоји наслов књиге (90г) и даље следе беседе на недеље и празнике до шесте недеље по Духовима (232г).

- Наслов књиге. Мач духовни:

||^{90г} мачъ д(оу)ховны^н · иже е^{ст}[ъ] глаголаъ в(о)жїи · на помошъ |² цр(ъ)кви воюющей · из оустъ х(ри)с(то)вы[ъ] подан(ъ)и^н · Книга проповѣди сло^ва в(о)жїаго : съписанна ер(о)монахо^м[ъ] гаврило^м[ъ] , г(оспод)у поспѣша^твнующи, и |⁴ слово оутврѣж^ающъ · юже съоржїи · лазаръ барановичъ еп(и)с(о)пъ |⁵ чр(н)говъскы^н · типо^м[ъ] же изда се · въ кїевъ въ лаври пѣ(е)рско(и): въ л(ъ)тѣ : дхѣс:~ |⁶ пред(о)словїе · къ читателю :~

- Стихови к читању ове проповеди:

||^{94v} Стиховы къ чатенїа проповѣди сей · ѷло^м[ъ] · ѿ:~

- Проповед на Ускрс. О васкрсењу Христовом:

||^{95г} ... |⁸ Проповѣди слова в(о)жїаго · на н(е)л(ъ)анъ въсєго лѣта :~ |⁹ начинаемые по чинъ сказанїа цр(ъ)ковнаго · ѿ[ъ] пр(в)їе с(ве)тыє |¹⁰ великїе недели пасхы :~ |¹¹ Слово на с(ве)твю, великвю н[е]р[ѣ]лю пасхы · ѿ въскр(ъ)сїа |¹² нїи х(ри)с(то)во^м(ъ) · х(ристо)с(ъ) · въста ѿ мртвїи[ъ] · словеса св(ъ)та с(ве)таго |¹³ ап(о)с(то)ла пав(ла) · въ пр(в)о^м[ъ] посланїи къ корин(ъ)фено^м(ъ) · гла^в(а) · ѿ · за(ѣ)ло · рѣ · ѿ(а)н(ъ) · ѿ:

- Проповед на другу недељу по Ускрсу. О апостолу Томи:

||^{105г} Слово на н[е]р[ѣ]лю · Ђ · по пасцѣ · ѿ · фомѣ ап(о)с(то)ла · |² аще не вижѣ на рѣкѣ его ѿзавъ гвозден[ъ]н[ъ]н[ъ] , |³ и не вѣложъ пр(в)ста моего въ ѿз(в)ы гвозд[ѣ]нїе · и |⁴ не вѣложъ рѣки моеє въ ребра его , не имѣ вѣры · |⁵ то св(ѣ)та словеса с(ве)тога ап(о)с(то)ла · фомѣ · написата ѿ[ъ] са^вданїа еван(г)елїста ѿ(а)н(а) · въ гла^в(ъ) · Ђ · въ за(ѣ)лѣ · ѿ:~^{м(а)т(е)и} · с:

- Проповед на трећу недељу по Ускрсу. О мироносицама:

||^{112v} Слово · на н[е]р[ѣ]лю · ѿ · по пасцѣ ѿ мїроно^сица[ъ] · М(а)рїа магдалины · и м(а)рїа ѿков(а)та, и сло^во мїи квпише аромата , да приша^в[ъ]ше помажѣ(ъ) и(соу)са · |⁴ пише саданїи еван(г)елї(т)ъ , м(а)р(к)о · гла^в(а) · ѿ · за(ѣ)ло · ѿ:

- Проповед на четврту недељу по Ускрсу. О ослабљеном:

- ||118v ... |¹⁴ Слово на н[е]л[ѣ]лю ·ѣ· по паѣцѣ · ѿ раслабленноу[тъ] · вѣста¹⁵ ни вѣзъми одарѣ твои и ходи · Ово съ х(ри)с(то)вѣ рѣчи |¹⁶ к' раслабленномъ · написано ѿ[ъ] саданега еван(г)елста · с(ве)т(аго) · іоан(ъ) |¹⁷ на · оу пѣтой главы · а 8 · дї · зачелъ :~
- Проповед на пету неделју по Ускрсу. О Самаритѣнки:

||130v ... |¹³ Слово на н[е]л[ѣ]лю ·ѣ· по паѣцѣ · ѿ самаритинны :~ |¹⁴ Дажъ ми пити :~ то съ г(о)днѣ рѣчи г' · жены самара¹⁵ нины : написано ѿ[ъ] еван(г)елста іоан(ъ)на : гла^б(а) · ѣ · за(ело) · бї :
- Проповед на шесту неделју по Ускрсу. О слепороженном:

||138v ... |⁴ Слово на н[е]л[ѣ]лю ·ѣ· по пасѣцѣ · ѿ слѣпор[о]женномъ : |⁵ вренїе положи м(ъ)нѣ на очи · и оуми[тъ] се и вижъ · |⁶ Слова с(ъ) слѣпор(о)женнаго · написана ѿ[ъ] н(ы)наш(н)на |⁷ еван(г)елста іоан(ъ)на · въ главѣ ·ѣ· , въ за(елѣ) · ·ѣ·
- Проповед на свети четвртак Вознесења Господнег:

||145v ... |¹⁶ Слово на с(ве)ты четвртакъ въ занесења г(о)днѣ · |¹⁷ вѣзнеси се на н(ебе)а в(ож)е · и по вѣсей земли слава твоя · |¹⁸ то съ рѣчи самога в(о)га о(т)ца , до в(о)га с(ы)на · написан(ъ) · 8 · ѱа(мѣ) · ·нѣ·
- Проповед на седму неделју по Ускрсу. О прославлењу Сина Божиег против Арија:

||155r ... |¹⁸ Слово · на н[е]л[ѣ]лю ·ѣ· по пасѣцѣ · ѿ ѣ[ѣ] е[ѣ] с(в)етин[ъ] · о(та)цѣ · тїи · |¹⁹ иже въ никей · ѿ прославленїи с(ы)на в(о)жїа против²⁰ въ ариа · азъ съблюда[тъ] ихъ въ нме твое · ихъ же да(тъ) |²¹ еси м(ъ)нѣ съхрани[тъ] · и никто[ѣ] ѿ[ъ] ни[тъ] погнѣе · такъмо снѣ |²² погнѣленъ :~ ове съ беседа в(о)га с(ы)на , до в(о)га о(т)ца · написа^{155v} написате ѿ[ъ] данашнїе(о) еван(г)елста іоан(ъ)на · оу |² сада^нстой главы · оу ·ѣ· ѣ · главы · зачело ·ѣ·
- Проповед на свету неделју пентикосну (Духове). О силаску Светог Духа:

||163v ... |¹⁵ Слово на с(в)етв(ю) н[е]л[ѣ]лю пентикостнью · ѿ съшаствїи |¹⁶ с(в)етаго д(о)уха · ѿвише се нмѣ раздѣлены ꙗзыци ꙗко |¹⁷ оганнѣ · сѣде [ѣ] на єдиноу[тъ] конѣ[тъ] ж(а) ихъ · и исплнїше се д(о)уха · |¹⁸ с(в)ета · то се пише оу дѣанїа[тъ] ап(о)л(с)кы[тъ] шоне се са[тъ] овый |¹⁹ по вскрсѣ свѣт(ъ)лы[тъ] дана ч(ъ)тв · оу ·ѣ· ѣ главы · зачело ·ѣ·
- Проповед на свети понеделѣак пентикосни. О светој јединосушној Тројици:

||173v ... |¹⁵ Слово на с(в)еты п(о)н(ѣ)л(н)кѣ педесе[тъ]ны ѿ с(в)етѣй єдиносѣи |¹⁶ нѣн тр(и)цы : на[тъ] єдинъ в(о)г о(та)цѣ , из него[ѣ] вѣса и мы въ |¹⁷ него · и єдинъ г(о)сподъ ин(с)ъ х(ри)сто · и нѣже вѣса · и мы тѣ[тъ] · и єдинъ |¹⁸ д(о)ухъ с(в)еты · въ нѣ[тъ] же вѣсатаска · и мы въ нѣ[тъ] · Слова с(ъ)т(ъ) : |¹⁹ ап(о)л(с)ка · въ пр(в)о[тъ] посланы · ѣ · корн(ъ) · въ гла(ѣ) · ѣ · за(ела) · рлѣ :~
- Проповед на прву неделју по Духовима. О јавном исповедању вере у Христа:

||185v ... |⁹ Слово , на н[е]л[ѣ]лю ·ѣ· по съшаствїю с(в)етаго д(о)уха · ѿ ѣ[ѣ] е[ѣ] |¹⁰ въ свѣ[тъ] с(в)еты[тъ] · ѿ исповѣданы х(ри)ста пре[тъ] ч(о)вѣкы · вѣса[тъ] , и ѣ[ѣ] испол¹¹ вѣ[тъ] мѣ пре[тъ] ч(о)вѣкы · исповѣ[тъ] его и азъ пре[тъ] оц[ъ] мнѣ иже на |¹² н(е)вѣ(ѣ) · то съ беседа х(ри)с(то)вѣ · написана ѿ[ъ] сада^н(ъ)нега еван(г)елн¹³ ста ма^ѣ · въ главѣ ·ѣ· въ зачелѣ ·ѣ·:~
- Проповед на другу неделју по Духовима. О Христовом позиву ученицима да га следе:

||196r ... |¹⁴ Слово · на н[е]л[ѣ]лю ·ѣ· по съшаствїю с(в)ет(аго) · д(о)уха · ѿ звал¹⁵ ни ѿ[ъ] х(ри)ста оуч(ен)ковъ , да гредѣ[тъ] по нѣ[тъ] · Грѣдите |¹⁶ по м(ъ)нѣ · и сътворѣ ви локце ч(о)вѣк(о) · то съ бесе¹⁷ де х(ри)с(то)вѣ · писате оу саданега еван(г)елста ма^ѣ · оу |¹⁸ четвртой главы · зачело ·ѣ· ~ ѱало[тъ] · рѣ·

3.2. Издање рукописног текста АСАНУ 268 (95г–163v)

Барановичев предложак	Венцловићев рукописни текст
^{15г} ПРОПОВѢДИ ² СЛОВА БЖАГО ³ НА НЕДЕЛИ ⁴ ВСЕГѠ ЛѢТА ·	^{95г} ... ⁸ Проповѣди слова в(о)жѣаго · на н[е]р[ѣ]ли въсего лѣта :- ⁹
⁵ Начиначемыа по Чинъ ска ⁶ занїа Црковнаго ѿ Первыа ⁷ сѣтъа Великїа Неделн ⁸ Пасхи ·	начиначемыа по чинъ сказанїа цр(в)ковнаго · ѿ[ъ] пр'вїе с(ве)тыа ¹⁰ великїе недели пасхы :- ¹¹
^{15v} СЛОВО НА СѢВЮ ВЕЛИКВЮ ² Н ⁴ ЛЮ ПАСХИ ·	Слово на с(ве)твю · великвю н[е]р[ѣ]лю пасхы ·
³ Ѡ ВЪСКРѢНІИ ХРѢТОВОМЪ ·	Ѡ въскр(в)е ¹² нїи х(ри)с(то)во ¹³ (в) ·
⁴ Хрѣтосъ Воста ѿ мрѣтвыхъ ·	х(ристо)с(в) · воста ѿ[ъ] мр'твїн ¹⁴ [ъ] ·
⁵ словеса св ^т сѣгѠ ап ^л ла па ^л ла в' посланїи а · къ корн ^н Ѡ ^м · ⁶ в' главѣ еї · в' зачалѣ · рѣ ·	словеса св ^т (в) с(ве)тагѠ ¹³ ап(о)с(то)ла пав ^л а · въ пр'во ¹⁴ [ъ] посланїи къ корн ^н (в)Ѡ ^м (в) · гла ^в (а) · еї · за ^ч (ело) · рѣ · Ѡ(а) ^н (в) · аї ·
⁷ Той нже Ѡ себѣ рече :	¹⁴ Тай що-но е са ^м [ъ] Ѡ себи рекаѠ ·
Азъ есмь ⁸ ВЪСКРѢНІЕ И ЖИВО ^т ¹⁰ аї · (Јн 11.25)	Ѡ са ^м [ъ] въскр(в)е ^{нїе} и живо ^т [ъ] · (Јн 11.25)
Нїѣ ВЪСКРѢ	саде ¹⁵ са ^м [ъ] Ѡ себи оускр(в)е ^{нн}
⁹ и Ѡживе :	и Ѡживы ·
Аѣ ВЪСКРѢ ·	х(ристо)с(в) · въскр'се ·
Хрѣтосъ ¹⁰ Воста ѿ мрѣтвыхъ ·	х(ристо)с(в) оуста ѿ[ъ] мрт ¹⁶ вы ·
Слышателю Возлюблен ^н ый ·	драги послвш'нїиче брате хр(и)с ^к ианине ·
¹¹ Нже всакагѠ вѣрющаго в' негѠ ВЪСКРѢСТИ · ¹² Ѡвѣща :	кои-но се е Ѡ ¹⁷ бѣѣаѠ са ^м [ъ] собо ^м [ъ] · да кїе свакога православнога хр(и)с ^к иани ¹⁸ на · кой право оу нега вѣрве ·
Въскрѣши егѠ въ послѣ ^н їи днѣ ¹⁰ : с · (Јн 6.40)	дигнѣти ѿ[ъ] мр'тви ^х [ъ] оу посл ¹⁹ лѣднїи д(а)нѣ · (Јн 6.40)
сам ¹³ ВЪСКРѢ нїѣ въ третїи днѣ ·	са ^м [ъ] оустаде саде на треку д(а)нѣ из свога гроба ·
гла къ на ^м ·	²⁰ и на ^м [а] велїи ·
ѠкѠ азъ ^{16г} азъ живе ·	како Ѡ живы ^м [ъ] ·
и вы живи бѣдете ¹⁰ : аї · (Јн 14.19)	тако ¹⁰ (а)н(в) кїете · ^{дї} · и вы быти живы · (Јн 14.19)
снѣ Тектоно ^к ² рекїи :	²¹ с(ы)нѣ дянгерскы що е рекаѠ ·
Могъ разорити Црковъ Бжїю	могв размѣ ^т нѣти <u>мат[Ѡей]</u> цр(в)кв ^{кѣ} б(о)жїю ·
и тремн ³ денїи соз ^а ти ю ^{маѠ · кс} · (Мт 26.61)	и на тре ²² кы д(а)нѣ пакъ е цѣлв начинити · (Мт 26.61)
созданїѣ сице ·	и саде вѣѣ испвни тв свою рѣчь · ²³ и тако е пакъ съзыда трекега дне ·

Црковъ ⁴ Воздвиженнаго Тѣла своего.	цр(ь)кву свога подигнутаго ²⁴ тѣла ·
Подобаше ⁵ томъ жити , ω немъ же всѣ живемъ : Подобаше ⁶ воздвижнати са ѿ гроба томъ, ω немъ же всѣ ⁷ движемъ са : ^{аѣаіі : зі} (ДА 17.28) Подобаше томъ быти,	валаше немъ живыти · ω ко ^М [ь]-но мы се сви живимо · ²⁵ юрь , валало е томе ѿ[ъ] гроба се дигнати горѣ · ω комъ-но мы ²⁶ сви се диже ^{95v} сви се дижемо (ДА 17.28)
	и крѣпимо се · вална да е ѿвай , тай исты , що-но е ² издавна рекаω моусею , ако га запитаю югв ^п (ь)тены · тко е тай ³ що нега пошилиє , да изведе лю ^{де} ис(раи)л ^с ке ѿ[ъ] ни ^х [ъ] · и тако ѿщро да и ^М [ъ] и ⁴ ма казати моусей за г(оспод)а ^{исход[ъ] : г} ,
реци	да имъ ре ^к не ·
Изъ ⁸ есмъ иже есмъ , ^{исход : г} (Изл 3.14)	азъ еса ^М [ь] , е ^ж [е] · еса ^М [ь] · ја са ^М [ь] кои са ^М [ь] · (Изл 3.14)
	⁵ и саде са ^М [ъ] себе посвѣдоचाва , да е исты онай що е егв ^г (ь)тены (!) пото ⁶ пїω оу моръ · каде пакъ велїи свои ^М [ъ] оуч(е)н(и)ко ^М (ъ) ·
Изъ с' вами есмъ вса дни ⁹ до скончанїа вѣка ^{маѣ :} ^{кї} , (Мт 28.20)	ја са ^М [ъ] с' вами ^{ма(т)ѳ(ей) · ки ·} оуедно ⁷ све дни, и до скончана вѣка · (Мт 28.20)
ω немъ же всѣ есмь.	и мы смо па ^к [ъ] сви и зарад ^ї нїе ⁸ га ,
	и ѿнь е тай исты гдѣ го ^д [ъ] е , и що ли мв е волна то послѣе ⁹ и то чины що хокє ·
Ище ¹⁰ же оумрѣти,	ако мв е было за потребн оумрѣти ,
то смртію смерть поспати:	то ¹⁰ зато е оумроω · да своїω ^М [ъ] смр ^т їв , смр ^т ь нашв ськрѣши · и пога ¹¹ зї е по ^д [ъ] ноге ·
аще ¹¹ положити са въ Гробѣ,	ако ли · положити се оу кро ⁶ (v) (!) ·
то свцимъ въ гробѣ ¹² живо ^т даровати:	то оны ^М [ъ] кои св мр ^т вѣи ѿ ¹² гроблю · да имъ да пакъ изнова живо ^т [ъ] ·
аще на время д(с)шею с' тѣлоω ^м ¹³ соединены ^м не быти,	ако за неко мало ¹³ доби що нїе бїω оуедно з' д(с)шо ^М (ь) и тѣло ^М [ъ] , те е д(с)ша ѿ[ъ] тѣла се ¹⁴ била растала · то е заради тога , на-башка б ^ї иω д(с)шо ^М (ь) ѿ[ъ] тела ·
то вла ^{ст} дѣхо ^б злобы в' небытї ^ε ¹⁴ прївести,	¹⁵ да се мало прапача з' ѣаволи, съ злобивыма и з' лютїи ^М [и] дѣхо ¹⁶ ви · и да и ^М [ъ] раз ^д рѣши нїховв ^а снагѣ и владѣ ^{корин(ѳеномъ) : ѳ} , и нїхово насилє ¹⁷ ни пода що да оучини ,
испразнити их' всакω началство, и ¹⁵ всакѣ власт'	и да имъ оукине све нїхово г(о) ^с (по)д(с)тво ¹⁸ и силѣ и владанє и

и снлв ¹ Кор : 41 . (1 Кор 15.24)	мѣчител'ство · (1 Кор 15.24) а каде ѿ разби, и разпѣ ¹⁹ дїи и , и старейшине имъ повеза по пак'лв · и свлада и вѣѣъ ²⁰ тако до конца да ни на чемъ они не имадѣ своеволнѣ слобол' ²¹ дѣ ·
	онда се пакъ вратїи к' свомѣ тѣлѣ · и оуед'но пакъ з' дѣ ²² шо ^М [ѣ] и тѣло ^М [ѣ] бы ·
Ѣмѣже Пилат' рече:	тай що-но мѣ е претїо ^{Иоан(ъ)} пилат'[ѣ], и говорїо ^{Фі} к нел' ²³ мѣ ·
Вла ^{ст} ¹⁶ нмад' Распатн тѣ,	да знашь ты ис(оус)е, на има ^М [ѣ] такѣ владо ^{ст} [ѣ] що мї е волнѣ ²⁴ то мѣгѣ (!) с тобом[ѣ] ^{9бг} то мого с тобом[ѣ] оучинити · ако хоѣѣ распѣти , распѣѣѣ те ·
и вла ^{ст} нмад' пвстити тѣ ¹⁰ : 41 , (Јн 19.10)	ако ² ли мї е волнѣ пвстити пвстикю те ·
	ама ис(оус)ѣ пилатѣ лѣпо на то ³ ѡказа , да никаве (!) владости онѣ не има на ^Д [ѣ] ни ^М [ѣ] , ако мѣ на то , не ⁴ би попушено было · (Јн 19.10–11)
¹⁷ Той днѣ исполнїл истиннѣю свою вла ^{ст} сїю:	ама иститѣ свою вла ^{ст} ть г(оспод)ѣ показа , и испн ⁵ ни ^и є на д(а)нашнїи д(а)нѣ ·
Вла ^{ст} ¹⁸ нма ^у положит дїѣ мою,	що е онѣ са ^М [ѣ] рекаѡ , на са ^М [ѣ] са ^М [ѣ] ѡ себи слобол' ⁶ данѣ издати ми свою д(ѣ)шѣ из тѣла ,
и вла ^{ст} нма ^у пакн прї ¹⁹ ати ю ¹⁰ : 17 · (Јн 10.18)	и пакъ волнѣ са ^М [ѣ] е натра ^Г [ѣ] ⁷ оузети · (Јн 10.18)
и Вѣскр'їшн глѣт': Да ^{ст} ми са свака вла ^{ст} ²⁰ на Нѣсѣ и на землѣ ^{маѣ} : ^{кн} · (Мт 28.18)	и такогѣрь оу свѣмѣ са ^М [ѣ] слободанѣ , и горѣ и долѣ , мени ⁸ се є дала свака владо ^{ст} [ѣ] и на н(е)б(е)сїи и на зе ^М ли , (Мт 28.18) ка ^Д [ѣ] е оускр(ѣ)снѣѡ та ⁹ ко е ѡ то ^М [ѣ] извѣстїѡ своѣ ^М [ѣ] оуч(е)н(и)ко ^М (ѣ) ·
испразнивш' всакѣ вла ^{ст} ²¹ вражїю ,	и свѣ е вражїю владо ^{ст} [ѣ] превр'нѣѡ ¹⁰ и сѣтроѡ ·
прїат' вла ^{ст} на ^А всѣм ^н мртвѣм ^н и живѣм ^н : ²² на се	и оузе са ^М [ѣ] ед'нѣ владо ^{ст} [ѣ] , свою на ^Д [ѣ] свима мрт ^в ацы , и на ^Д [ѣ] жи ¹¹ вѣмъ лю ^Д [ѣ]ма ·
ѡо Хѣ и ѡмре	и зара ^Д тога , и є ^с (тѣ) х(ристо)с(ѣ) · оумроѡ ,
и Вѣскр'їсе	оускр(ѣ)снѣѡ ·
и ѡживѣе	и ѡживїѡ є ·
да мрл' ²³ тѣмѣ и жївїмѣ ѡбладає ^т рим : 14 . (Рим 14.9)	¹² да и с мр[ѣ]т'вѣма ^{рим[лианомѣ]} · дї и сѣ живїими ѡблада : (Рим 14.9)
ѡбладай ѡѡо Хѣ ²⁴ воставшї ѡ мртвѣх' , и мною ,	ѡбладай оубо х(рист)е всл ¹³ тав'шїи ѡз ²² мртвїи ^х [ѣ] , и мною ,
да ѡ востанїи твоє ^М , каковы добра прїнесе ?	да ѡ встанїи твоє ^М [ѣ] , каковы ¹⁴ добра принесе ?
возмогѣ глѣати;	вѣзмогѣ гл(агол)ати ·
Обладай ²⁵ слышателѣми моим ^н ,	ѡбладай слышателѣ ¹⁵ ми моими ·

²² из преправљено у ѡ али је остало з

да въ сладо ^{СТ} послышаю ^Т · хс	да въ сладо ^{СТ} [ъ] послышають :
^{16v} Хр ^с тосъ воста ѿ м ^р твыхъ.	¹⁶ Х(ристо)с(ъ) · вѣста ѿ[ъ] м ^р твин[ъ] :-
² Уснѣлъ бѣ иног ^а спситель плавѣши ³ съ Ап ^л амн в' Корабѣ .	¹⁷ Оу нѣко доби провозаюкѣ се на морѣ оу корабѣ пловѣ ¹⁸ кѣ оуед ^{но} с' ап(о) ^с (то)лы · и бѣаше ис(оус)ъ задрѣмаѡ , и наслонїи ¹⁹ се ко ^л [ъ] дѣмена ^{марко} на оузгла ^в (ъ)ницѣ ^д те заспа , (Мк 4.38)
Слышателю ⁴ Возлюбленный.	слышателю ми ²⁰ лїй ·
и се трѣсъ бысть ⁵ велик' въ морѣ, такоже Кораблю покрыватисѣ ⁶ волнами.	и оу нѣгову спаваню · така се е бѣила згодила на морѣ ²¹ юка и праска и треска , и бѣра и великѣ тала ^с (ъ) , те се ю савѣ ²² корабѣ оу море загнюрїиваѡ , ^и тала ^с (ъ) га е покрїиваѡ ·
тойже спаше ^{матф : ѳ} · (Мт 8.24)	а ис(оус)ъ ²³ спаваше · (Мт 8.24)
	онъ се е оучинїѡ да то , тѣ бѣдѣ хичѣ нити е чѣе ни ²⁴ ѡсѣкнѣ ·
На что твора ^Т Ап ^л и?	
	ама ап(о)с(толи) ^{96v} ѡсѣкнѣ · ама ап(о) ^с (то)ли сѣ се до смрти вѣђъ были препали , и преблѣдилы ² ѿ[ъ] страха · смѣтоше ^с (е) , и нища вѣђъ не знадоше що да чине ·
⁷ прише ^а ше возвѣдиша его,	ин ^д и до ³ ѡше к Ис(оус)у те га пробѣдише
г ^л юще:	вичкѣ жалостиво к нѣмѣ ·
Гї спсн ны	г(оспод)и сп(а) ^с (и) ⁴ на ^с (ъ)
⁸ погнблѣм'.	погнбосмо ·
а спситель спсаетъ какѡ?	а сп(а) ^с итель такїи и ^м [ъ] поможе и сп(а) ^с а и · а како ⁵ що ли се довїи що ѣе оучинити ·
воста въ ⁹ запрѣти вѣтрово ^у и морю,	оустаде ^{те} поглѣ ^д нѣ ср ^д ито на море ⁶ и запрети вѣтрово ^м [ъ] и морѣ ·
и бы ^{ст} тишина велїа.	и велика се тишина оучины ,
¹⁰ По червоном' кровавыхъ стрѣтей своихъ морю, ¹¹ на Кр ^с тном' корабѣ плавѣши тожѣ спситель ^а , ¹² сице твердо бѣ уснѣлъ,	такѡ ⁷ гѣрь на цр ^в ено ^м [ъ] свои кр ^в авы мѣка морѣ , на кр[ъ] ^{ст} номѣ корабѣ пло ⁸ вѣкѣ · тай исты сп(а) ^с итель, тако е твр ^д о бїѡ заспаѡ ·
такѡ аще и земля ¹³ потрясѣса,	иако се и зе ^м ⁹ лнѣ била затресла ,
и Каменїе распадѣса,	и каменїе се е распадало ,
	и велика е юка и трес ¹⁰ ка била на земли ·
аще и самы ^у ¹⁴ Копїем' въ Ребра Вонн' толкнѣ,	и юще и сама нѣгова ребра пробише мѣ ко ^п (ъ) ¹¹ юемѣ твкѣкѣ и бѣдѣкѣ га ,
невозвѣднѣса ¹⁵ Гс:	
трѣсъ великѣ бы ^{ст} ,	

той спаше ·	а онъ спаваше ·
страше ^н ¹⁶ се ^н бы ^{ст} тръсъ сѣло:	и до конѣца е стра ^{ша} нь бїω ¹² онай тръ ^с (ъ), како се е ^{мат[ѳей]·кз} тресла сва зе ^м ла ·
Сотни ^к же и нже с' нимъ ¹⁷ стрегъщи ^н Гса,	защо <u>капетанъ</u> и кои сѣ ω ¹³ ще съ-ш ^н -ни ^м [ъ] воиаци были стоекъ око кр(ъ) ^с та чъваюкъ Ис(оус)а,
видѣвшє тръсъ и бывшаа,	ка ^д [е] ¹⁴ видеше тай тръсъ и дръгъ <u>страхотъ</u> що се оучины на ты ча ^с (ъ) ¹⁵ ка ^д [е] издаше Ис(оус)ъ ·
¹⁸ оубоаша сѣ сѣло,	оубоаше се вр'ло ·
глюще:	и почеше говорити ·
Востни ^н нв Бжїи ¹⁹ снъ бысть сєй ^{маф·кз} · (Мт 27.54)	<u>въ исти^н ¹⁶ нв истинито^м[ъ]</u> да знате · да <u>є ово правы исты б(о)жїи с(ы)нь бїω</u> · (Мт 27.54)
Востиннє снъ то Бжїи на ²⁰ Кораблѣ Кр'тно ^м оупе.	¹⁷ истинито ^м [ъ] с(ы)нь б(о)жїи то на корабъ кр(ъ) ^с тно ^м (ъ) заспаω е ·
Но что творит' Црков' ²¹ како Кораблѣ покрывающн сѣ слезными вол ²² нами?	ама що са ^д [е] ¹⁸ послве с(ве)та цр(ъ)ква · она жали , тѣжи и плаче се · како на мо ^л ¹⁹ рѣ корабъ с таласо ^м [ъ] , покрыва ^ю ^{би} се сѣзми ,
вѣдила спашаго Гса:	бѣдила е спаваюѳога ис(оус)а ·
Востани	²⁰ оустани
воскью ²³ спиши Гї,	кро-що толико спавашъ г(о) ^с (по)дине ·
Воскр'ни	оускр(ъ) ^с ни
и не ѿрини до конца. ²⁴	и немой на ^с (ъ) ѿ ^л ²¹ ринѣти до конѣца ·
Въззывала къ немъ ω помощъ:	дозывала е к немъ ра ^д [и] помоѳи ^{ѳал(омъ)} ·мг·
<u>Воскр'ни Гдн</u>	<u>оускр(ъ)^сни г(оспод)и</u> ·
²⁵ помози на ^м ,	²² помози на ^м [ъ] ·
и избави насъ имени твоего ради ^{ѳал' : мѳ} · (Пс 43.27)	<u>и избави на^с(ъ) ра^д[и]</u> твоега с(ве)тога имена · (Пс 43.27)
воз ^л ^{17г} Воззывала да покажетъ ей славъ,	дозывала га ^с ²³ да ѿѿ оукаже свою славъ ,
да ² онъю в' томъ платѣ оутѣшитъ:	да би ню ѿ ^л [ъ] тога плача и расцвѣле ^л ²⁴ на оутешїω ,
Востани ³ славо моѣ,	<u>оустани</u> · ^{рз} · моѣ славо ·
востани ѳал' тыри и гвсли ^{ѳал' : рз} · (Пс 107.3)	<u>оустани ѳалтырѣ и гв^сле</u> (Пс 107.3)
Нїѣ ⁴ оубо сожали сѣ Хс над' плачемъ Црквными,	и ево сад[е] се в ^л ^{97г} и ево са ^д [е] се <u>є вѣѳъ съжалїω х(ристо)с(ъ) · над' плаче^м[ъ] цр(ъ)ков'ны^м(ъ) ·</u>
⁵ какоже обѣща востати скоро,	и како се бїω ² обѣѳаω да <u>кє скоро встати</u>

востати ранѡ,	и рано кѣ оустати ·
⁶ сотвори ти завтра радость:	оучинити свтра радо ^{CT} [ъ] ·
Востанѡ ранѡ, ⁷ не въ ѡбщѣе воскресѣнїе въ послѣднїй день. но ⁸ авѣе въ днѣ третїй,	³ оустакю рече ранѡ · не оу-б'що ²³ (!) оускр(ъ) ^c нвкѣ на послѣднїи д(а)нѣ · него та ⁴ кы ⁿ на трекѹ д(а)нѣ ,
ранѡ то авѣ:	рано авѣ ·
Исполнилъ ⁹ свое слово,	испвнїѡ е свою рѣчь ·
Хс̄ воста ѿ мртвых̄.	х(ристо)с̄ оустаде ѿ[ъ] ⁵ мр'твїи ·
А воста ^к шъ ¹⁰ емѡ еще ли трѡсѣ сѡ слышитъ?	и ка ^д [е] вѣѣ оустаде, и юще ли се чве треска и хѡка ·
и се трѡсѣ ¹¹ бысть велїи,	їе ^c (тъ) іѡ ^m [ъ] · ⁶ и се трѡ ^c (ъ) бы великѣ <u>мат[ѡей] · ки ·</u>
Аггѣль во Гдѣнь сошедѣ съ Нѣсе,	ерѣ г(о) ^c (подъ)нѣ агг(е)ль сыѣе с н(е)ба ·
¹² пристѣплъ ѿвали каменъ ѿ дверїи Гроба ^{матф · ки} · (Мт 28.2)	пристѣпи , и ѿ ⁷ валы каменъ ѿ[ъ] грѡб'нога оус'кнѡ · (Мт 28.2)
трѡсѣ ¹³ се оуже радостный ѿ повѣдїтелнаго гласа, ¹⁴ трѡсомъ сн ^m ѡже ѿгнанъ е ^{CT} трѡсѣ печалный:	и то вѣѣ бы весѡ трѡсѣ · ѿ[ъ] по ⁸ бѣдїтелнаго гласа · и с ото ^m [ъ] треско ^m [ъ] ѿтера се вѣѣ , печавна бѡ ⁹ на ·
Съ ¹⁵ ѡвалены ^m Каменемъ ѿ Гроба Хѣа, ѿвали сѡ ¹⁶ то оуже печалъ ѿ срѣца Црквн:	с ^h ѿвалены ^m [ъ] камено ^m [ъ] ѿ[ъ] грѡба х(ри) ^c (то)ва · и то се вѣѣ истой цр(ъ) ¹⁰ кви ѡ ^t валила ѿ[ъ] срѣца нѣйзына тѡга ·
Воставши Хс̄ ¹⁷ запрѣти вѣтромъ и морю,	оустав'шїи х(ристо)с(ъ) · запрѣти ¹¹ свїи ^m [ъ] ѡпакым[ъ] вѣтрово ^m [ъ] и морѡ ·
запрѣти ^h двхѡмъ ¹⁸ бездны адскїа;	запрѣтїѡ е двховыма ѿ[ъ] паклен'с ¹² ке провалїе , кои сѡ излазили и пако ^c тилы по свѣтѡ лю ^d [ъ]ма ·
и тако быстъ тишина велїа:	и велико ¹³ се ю оутишало време ·
¹⁹ егда ставши посреде ^h стѣпнїкъ своихъ,	каде стаде х(ристо)с(ъ) на срѣди измѣгю свои оул ¹⁴ ч(е)н(ни)ка ·
глѣтъ ²⁰ ннѣ Іс̄,	говори са ^d [е] іс(оусъ) ·
Миръ вамъ. ^{іѡ · к} (Јн 20.19)	мирѣ с вама · (Јн 20.19)
Призываетъ насъ къ ²¹ той тишинѣ своей, къ томѡ мирѡ Црквѣ, ²² словесы Ѳал'минсты:	дозивлїе на ^c (ъ) к той тиши ¹⁵ ны своїѡй , и ко томе мирѡ , к ^h с(ве)той цр(ъ)кви съ Ѳалтїи ^p (ъ)скы ^m (и) бесел ¹⁶ дами ·
Прїидѣте	догѣте
и видѣте ²³ дѣла Бжїа,	и глѣдайте ~~Ѳал(омь) · ме ·~~ послове г(о) ^c п(о)дске б(о)жїе ·
ѡже положи чюдеса на земли, ²⁴ ѡемла брани до ко ⁿ ца землѡ:	що е полол ¹⁷ жїѡ на земли чюдеса , оузымаю ^h и бѡкѡве и ка ^v (ъ)ге до ко ⁿ (ъ)ца съ землїе ·
лвк' сокрвши ^h ²⁵ врагомъ ^{Ѳал · мѣ} , (Пс 45.9-10)	¹⁸ сѡкрвшїѡ е и сломїѡ стреле и лвкѣ свы ^m [ъ] врагово ^m [ъ] , наши ^m [ъ] непрїател ¹⁹ лїе ^m [ъ] , (Пс 45.9-10)

²³ оу-/о/б'що

Той иже чрезъ Пр ^о рка своего рече,	тай що-но е скрозе свога пр ^о рка рекаш .
¹²⁶ Положилъ еси лѣкъ мѣданъ мышца моя. (Пс 17.35) <small>ψαλ : ζ̄ : σλοцнлѣ</small>	<u>положѣω</u> ³ си лѣкъ ба ¹²⁰ крны , <u>моѣ мышце</u> . (Пс 17.35)
^{17v} Сломила' оръжїе Той,	сломиω е и оно оръжїе тай ,
на негоже приходяхъ ¹² съ оръжїемъ и дреколми .	на кога св-но до ¹²¹ лазили с' оръжїемъ и з ботами ,
Щиты сожеглъ ¹³ Огнемъ Той,	и щитове ю съжегаω ватро ^М [ъ] , та ^и
егоже искахъ съ свѣтныи и ¹⁴ свѣщамн .	¹²² що св га тражили по нокѣ съ венѣри и съ свѣкнами .
Предъ Востанїемъ Хр ^ѣ твымъ ѿ ¹⁵ мртвыхъ , не бѣ в' Цркви, посреди ѿдов' ея; ¹⁶ ѿ брани грѣховныа, Миръ;	прѣгнѣ х(ри) ^с (то)ва оу ¹²³ станкна ѿ[ъ] мртвы . нѣ было оу цр(ь)кви посрѣ ^д [ъ] нейны скѣтоваа ¹²⁴ мира ѿ[ъ] раскола и ѿбоице грѣхов'не,
Воззывала чрезъ ¹⁷ Пр ^о рка:	и выкала е скрозъ пр ^о р ^о часкѣ бесѣдѣ ,
<u>Нѣсть Мира въ костехъ моихъ ѿ лица ¹⁸ грѣхъ моихъ</u> . <small>ψαλ : ζ̄з</small> (Пс 37.4)	нѣ има ^{197v} бесѣдѣ . <u>не има</u> <small>ψαλ(омь) : ζ̄з</small> <u>мира оу мои костїю и зара^д[и] грѣха мога</u> . (Пс 37.4)
Ѿже нѣтъ глеть:	а саде ¹² вѣђъ говори .
егда ты Гдн ⁹ прї-мый (!) Кость ѿ Костей моихъ, и Плоть ѿ Плотн моеа, по Востанїи твоємъ ѿ мртвхъ , ¹⁰ ставши посредѣ ѿчїникъ своихъ,	ка ^д [е] си ты г(оспод)и . кои-но си прїимїω ко ^с т[ъ] ѿ[ъ] мои костїю , ¹³ и тѣло на себе ѿ[ъ] мога тѣла , по твоємъ ѿ[ъ] мртвы оустанкю , ¹⁴ стаω посредѣ твои оуч(е)н(и)ка .
Иже сѣтъ ¹¹ Ѿды и Кости Црквныи мои ,	кои-но св скѣтови , оудовы и кости ¹⁵ цр(ь)ков'ны мои ,
Реклъ еси:	рекаш си
Мнѣ ¹² вѣкъ .	миръ ва ^М [ъ] .
Вземши той Миръ <u>вса Кости моя</u> ¹³ рекътъ ,	и преоузев'ши таи миръ , <u>свѣ кю мо^с ¹⁶ кости</u> <small>ζ̄лп</small> <u>рекѣ</u> .
Гдн Гдн кто подобенъ тебѣ? <small>ψαλ : ζ̄д</small> (Пс 34.10)	<u>г(оспод)и г(оспод)и тко е подобанъ теби</u> . (Пс 34.10)
Кто бы ¹⁴ намъ таковой Миръ составилъ ,	и да т'ко ли би ѿчинїω ¹⁷ така ^в (ъ) миръ с нами .
<u>Иѿко врази ¹⁵ бы^вше примирхо^у са Бгови смртїю сѣна егω</u> <small>рим : ζ̄</small> . (Рим 5.10)	<u>како смо мы испр'ва врази пре^д[ъ] б(о)го^М(ъ) били</u> , ¹⁸ б(о)жїи непрїатели . и саде смо се <small>рим[лианомъ] : ζ̄</small> <u>помирили з б(о)го^М(ъ) и зара^д[и] смр'ти нїе⁹ говога с(ы)на</u> . (Рим 5.10)
¹⁶ Хс воста ѿ мертвхъ ,	х(ристо)с(ъ) . оуста из мртвы .
Быст' во мртвхъ ¹⁷ свободъ:	а бїω е и естѣ измегю мртва ¹⁰ ца слободанъ .
<u>Не остави' Гдъ дїшн егω во адѣ</u> . <small>ψαλ : ζ̄т</small> (Пс 15.10)	<u>нѣ г(о)^с(по)динъ б(о)гъ негове д(ѿ)ше</u> <small>ψαλ(омь) : ζ̄т</small> <u>оу адѣ заоуставїω</u> . (Пс 15.10)
¹⁸ Преда ^л бѣ Хс Дха своего в' Рѣцѣ Бгѣ ѿцѣ , ¹⁹ акн Талант' данный на Искѣпленїе глѣв'ковъ,	¹¹ защо юще за свога живота на издыханю е бїω предаω х(ристо)с(ъ) . свою ¹² д(ѿ)шѣ оу рѣке б(о)гѣ ѿцѣ . како

	нѣкы талантъ , що се зове ѿ[ъ] сто дѣ ¹³ ката великы двѣка ^т [ъ] . дать ра ^{дѣ} исыпа лю ^д скога .
²⁰ егда рече:	каде рече .
<u>ѿче в' рѣцѣ твои предаю дѣхъ мой</u> ^{лск(а) · кт} . (Лк 23.46)	<u>ѿче</u> ¹⁴ <u>въ рѣцѣ</u> ^{лск(а) · кт} <u>твои предаю д(с)хъ мой</u> . (Лк 23.46)
²¹ Не закопа ^а того Тала ^н та Бгъ ѿцѣ ,	нѣе закопаѡ тога тала ^н та ¹⁵ оу зе ^м лю б(ог)ь о(та)ць .
не остави ^а ²² егѡ под' землю въ адѣ:	нѣе га ѡставиѡ по ^д [ъ] зем'ли ^м [ъ] оу адѣ .
но такѡ добрый дѣ ²³ латель , ѡ немже самъ Хр ^с тосъ , ѿцѣ мой ²⁴ <u>доселѣ дѣлаеть</u> ^{лѡ : ѣ} , (Јн 5.17)	него како ¹⁶ добарь вр'лїи оусталаць . що ѡ немѣ са ^м [ъ] х(ристо)с(ъ) . каже ^{ѡ(а)н(ъ) · с} . <u>мой о(та)ць и ¹⁷ доселе послѣ и рады</u> , (Јн 5.17)
приобрѣлъ дръгїи талант' ,	добѡ е и дръгїи талантъ .
²⁵ возврати ^а Хбн Дѣа егѡ Члѡчѣаго сице ,	повратїѡ е ¹⁸ х(ри)с(то)вы нѣговч(ло)в(ѣ)ч(а)кѣ д(с)шѣ , тако ,
такѡ кѣ ^{18r} Хс и йпѣломъ начат' подавати Дѣа Бжїа .	како-но е х(ристо)с(ъ) . и ап(о)с(то)лѡ ^м (ъ) почѣѡ дал ¹⁹ вати б(о)жїега д(с)ха .
² и мже во Бъскрѣши рече: Мирѣ вамъ ,	кои ^м [ъ]-но е ка ^д [е] е оускр(ъ)снѣѡ , рекаѡ нѣма мирѣ с ва ¹²⁰ ми .
<u>на тѣхъ жде</u> ³ дѣнѣ	<u>и на ни^х[ъ]</u> <u>їе дѣнѣѡ</u> .
<u>и гдѣа и мѣ:</u>	<u>пакъ имѣ рече</u> ,
<u>Прїимѣте Дѣхъ Сѣтѣ</u> . ^{лѡ : к} (Јн 20.22)	<u>прїимите</u> ^{· к} <u>д(с)хъ с(ве)тѣ</u> . (Јн 20.22)
При ⁴ обрѣлъ еше тѣмъ Талантѡ ^м , дѣомъ Хбѣмъ ⁵ в' рѣцѣ секѣ преда ^н ны ^м , Бѣ Оцѣ	прїѡ ²¹ брѣѡ е с оты ^м [ъ] талан ^т о ^м [ъ] с ^а хр(и)с(то)вы ^м [ъ] д(с)хо ^м (ъ) , оу свое рѣке предаты ^м [ъ] . б(ог)ь ²² о(та)ць
и много талант' , ⁶ много дшѣ изъ ада извелъ;	и много таланты . много е д(с)ша из пакла извѣѡ .
возвратилъ бо ⁷ Хбн Дѣа до егѡ тѣла , съ многими дшѣами ⁸ до телѣс ихъ:	и доисл ²³ та е повратїѡ х(ри)с(то)вы д(с)ха , до нѣговога тѣла . с многыма дшѣами до нѣны ^{98r} ми до нѣны телѣса .
такѡ и много телѣса оусопши ^х ⁹ сѣтыхъ востаѣа ,	їер' сѡ , и многа тѣлѣса ^{ма(т)·ѡ(ей) · кз} <u>оусапши^х[ъ] с(ве)ты^х(ъ) оустал²нѣла</u> .
и изшедша изъ гробѣ по ¹⁰ Бъскрѣши егѡ ,	и ка ^д [е] сѣ изашли из гробѡѡѡ , по х(ри)с(то)вѣ оускр(ъ)снѣкю ,
внїдоѣша въ сѣый градъ ,	ѡдоше оу ³ с(ве)ты гра ^д [ъ] .
и ¹¹ явиша сѣа многи ^м ^{лѡ · кз} . (Мт 27.53)	и мно ^{гим} [ъ] сѣ се яв ^н о оуказали . (Мт 27.53)
Предаѡша же дѣа своегѡ ¹² в' рѣцѣ Оцїи ,	и кои-но е предаѡ свога д(с)ха ⁴ оу очине рѣке .
<u>такѡ Оцѣ любит' сѣа</u> ,	<u>такога о(та)ць милѣе свога с(ы)на</u> ^{ѡ(а)н(ъ) · с} .
<u>такѡ ¹³ всѣа даде в' рѣцѣ егѡ</u> ^{лѡ : ѣ} . (Јн 3.35)	<u>да мѣ е</u> ^{· ѣ} <u>сѣѣ свое из¹⁵ даѡ оу нѣгове рѣке</u> . (Јн 3.35)
Хс воста ѿ мртѡв ^ы ,	х(ристо)с(ъ) вѣста ѿ[ъ] мртѡв ^ы [ъ] .
¹⁴ Той иже пре ^а востанїемъ свѡмъ поверженъ быст'	тай що е прегѣ свога ⁶ оустанѣкїа помѣ ^т нѣтъ бѡѡ , на изгнѣвнѣ .

¹⁵ на тлѣніе ,	
егоже все тѣло оуазвляюще ¹⁶ Розгаин, Терніемъ , Гвоздин, Копіемъ , ¹⁷ тлѣ предаахъ ,	що-но св мѣ свѣ него ⁷ во тѣло были изранилы , и рѣготѣ св ѿ[ъ] нѣга чинилы , с палицами ⁸ с трѣнїемъ[ъ] , с клинцы , с копьемъ[ъ] , оу истрѣненїе га предавали .
яко гл҃ати емъ в' той тлѣ:	како и го ⁹ ворити мѣ самѣ ѿ себи ^{ѿал(омь)} ,
¹⁸ Язѣ емъ червь а не члѣвкъ ^{ѿал : ка :} (Пс 21.7)	на са ^м [ъ] ^{ка} цр'вь а не ч(ло)в(ѣ)къ . (Пс 21.7)
нѣѣ востаеъ ¹⁹ въ не тлѣніи ,	и саде оустае оу не ¹⁰ тлѣнію ѣ з ^д равлю ѣ нако ^{сти} , бе ^з [ъ] сваке гнѣло ^{сти} ^ѣ .
Не даде Гдѣ Прп'бномъ своемъ	не даде г(оспод)ъ сво^м[е] пр[ѣ]п[о]л[о]д'номъ
²⁰ видѣти истлѣніа ^{ѿал : ѣ :} ; (Пс 15.10)	¹¹ да би истрѣнѣо и разсѣо се оу гробѣ . (Пс 15.10)
подаетса нам' нѣѣ изъ ²¹ землѣ акн сокровище неприличное землѣ ²² Нб'ное ,	и са ^д [е] се на ^м [ъ] то предае из зе ^м лѣ ¹² како-но неко велико н(е)б(е) ^с но благо , кое-но нѣ прили ^ч но зем'ли .
егоже ни червь ни тла тли ^{т маѣ : ѣ :} . (Мт 6.20)	¹³ кога-но ни цр'вь , ни гнивенїе не може се докоснѣти , ни иза ^м гнати ¹⁴ може . (Мт 6.20)
Той иже пре ^а ²³ Востанїемъ поверженъ быст' в' нечестнн ,	тай що е пре ^д [ъ] свои ^м [ъ] оустанѣкїемъ[ъ] быо помѣ ^т нѣтъ оу та ^к во ¹⁵ непошенїе .
сїце , ²⁴ яко сын сїанїе славы ^{евр : ѣ :} (Јевр 1.3) Б҃га ѿца , помраченъ ²⁵ быст' безчестїемъ вїенїа по ланнито ^у , и иныхъ ²⁶ различныхъ стрѣтей:	коино е исто б(о)жїе славы сїанїе (Јевр 1.3) и зрака б(ог)а оца . помр ^к ¹⁶ нѣт[ъ] е бїо безча ^{ст} ны ^м [ъ] по ѿбраз оударанїемъ[ъ] , и з дрѣгы ^м [и] с разлы ^{кн} мъ мѣ ¹⁷ ками .
	що каже за нѣга пр ^о р ^о къ ісаїа ^{н҃г} .
Видѣхомъ егѣ ,	Видесмо га рече .
и не ^{18v} не имѣаше видѣніа ни доброты , но видѣніе ² егѣ безчестно ^{іса : н҃г :} ; (Ис 53.2–3)	и не имаше ¹⁸ оуглѣда ни лѣпоте оу своме лицѣ . него нѣговь видѣ бїаше рѣжа ^н (ъ) ¹⁹ и грѣбѣ . (Ис 53.2–3)
Нѣѣ востаеъ въ славѣ ,	а саде оуста ^а е хѣбавъ славань .
³ видимъ Гса за прїатїе смр҃ти ,	глѣдамо га и зара ^{дн} що е ²⁰ по ^д неш смр҃ть ^{евре(емь) : в :}
славою и ⁴ Честїю вѣнчанна ^{евр : ѣ :} ; (Јевр 2.9)	славо ^м [ъ] и с великы ^м [ъ] пошенїемъ[ъ] вѣнчата . (Јевр 2.9)
яко идеже оумножи са ⁵ безчестїе ,	защо гдѣ се е ²¹ оумножило было велико непошенїе .
преизбыточествует' слава .	тѣ пакъ превъзиш'ла е ²² велика слава и добарѣ гла ^с (ъ) .
свѣт' ⁶ въ тлѣ Гробной свѣтит' са ,	свѣ ^т [ъ] се свѣтлїи оу помр'чины гроб ^ѣ (ной) .
и тла егѣ не ⁷ ѿбать : ^{іса : ѣ :} (Јн 1.5)	²³ и мракъ ^{іо(а)н(ъ)} нїе га ^а могаѣ преоузети . (Јн 1.5)
и въ гробѣ живот' живет' ,	оу гробѣ живо ^т [ъ] животѣе ,
и мр҃твѣа ⁸ жити навѣн .	и мр҃тва ²⁴ це ѿстале живити наоучы ,

Полраченное преж ^А е лице Хѣо ,	що е ѿ[ъ] прегіе помр'кнѣто било ^{лице} х(ри)с(то)во . ^{98v} лице х(ри) ^с (то)во ,
⁹ ннѣ намѣ сїает' пате сїнца .	саде на ^М [ъ] с'на выше ѿ[ъ] свн'ца .
Каж ^А ω Крове ¹⁰ капла свѣтлѣйша естѣ на егω тѣлѣ , ¹¹ неже Звѣз ^А а на твердѣ Нбѣной .	свѣтлѣа е на нѣгово ^М [ъ] тѣл ² л8 каплѣа него-ли що е свѣз ^А а на твр'дини н(ебе) ^с ной .
Сто ^А пъ камѣ ^н ¹² ный при немъже первѣе Кровь егω пролнта ,	ствпъ ѿ[ъ] ка ³ мена, на ком8-но е прегіе х(ри) ^с (то)ва кр'вь проливана ,
¹³ Дражайшии' естѣ пате Ядамантовогω , и ¹⁴ лѣше нежели Іїлаω облачный и огненный ,	саде е поск8п ⁴ лѣ и ѿ[ъ] драгога гѣманта · и болѣ него-ли ислна (!) , ѿбла ^ч (ь)ны и о ⁵ ган'ны ств ^п (ъ) .
¹⁵ насъ къ землѣ ѿбѣтова ^н ной Нбѣной ководи ^т .	доводи на ^с (ъ) г ^ч зе ^м ли ѿбѣтан(ь) ^н ой н(е)б(е) ^с ной .
¹⁶ Ѱзы немлѣтивыи измѣниша сѧ в' союзы ¹⁷ любве ,	нем[и]л[о] ^с тиве оу ⁶ зе измѣнише се оу свѣзв м(и)л(о) ^с тив8 ,
ниже Бѣъ ѿцѣъ, насъ къ Вѣскрѣшеню ¹⁸ сѣв своелю привлекае ^т , по реченном8:	с кои ^М [ъ]-но на ^с (ъ) б(ог)ъ о(та)ць к' васкр(ь) ^с л ⁷ шешу своеме с(ы)нѣ привлечи . по речен'ном8 г(о) ^с (по)де ^М (ъ) ,
Никтоже ¹⁹ придет' къ мнѣ ,	да ни^тко неђе ⁸ докѣ к мени .
<u>аще не ѿцѣъ пославыи ма ²⁰ привлечетъ егω . ^{ѿ : 5}</u> (Јн 6.44)	<u>ако ѿ(а)ць кои ме ю послаω . не довѣче га к мены . (Јн 6.44)</u>
Гωзгами бившии егω ,	⁹ выткы прѣтови · ^{розги} · с коима е ^{шибанѣ} бѣω ^н бѣень ,
²¹ Мѣченици сѧ акн финиками хвала ^т .	1 нима се м(8) ^ч (е)н(и)ци како ¹⁰ -но с финицы поносе .
Вѣнец' ²² терновый , ѿ капель кро ^к ныхъ в' невъадаемыи ²³ процвилъ рожн .	вѣнаць е тр'новъ ѿ[ъ] кр'вавы каплїи про ¹¹ цвѣтаω оу невѣнѣте рѣжице .
Тростъ ѿбрати сѧ в' жезлѣ ²⁴ силы , оутверж ^А лющїи на ^с на пѣти жизни сѧ , ²⁵ и в' самый скипетръ нбѣнагω Црѧ .	тр'ска се ю ѿбр'нѣла оу жал ¹² заль силѣ · оутвр'ѣнѣкѣ , и по ^д сланиаюки на ^с (ъ) на пѣтѣ саданѣ ¹³ га живота · и оу само скѣптро н(ебе) ^с нога ц(а)ра .
Крѣтъ пре ¹⁶ столомъ естѣ црѣскимъ .	а кр(ь) ^с тъ столи ¹⁴ цо ^М [ъ] ц(а)р ^с ко ^М (ъ) .
Желѣзω копїи и ^{гвоздовѣ} ^{19г} Гвоздовѣ , Кровь егω ѿбратила в' злато .	желѣзо коп'яно , и остало гвоздѣ · нѣгова е крвѣ ¹⁵ то ѿбр'нѣла оу злато .
² лѣствица Восхоженїемъ естѣ намѣ до Нѣа .	и он е мердивене на кои сѣ ис(оус)а пена ¹⁶ ли оус кр(ь)сть · са ^л [е] св ради на ^с [ъ] прислонѣне за н(е)бо , да можемо ¹⁷ по нима оузлазити горе к' небѣ .
³ Млатъ толчетъ вѣ Нбѣныа дѣвн ,	и чекичъ са ^л [е] тѣче оу н(е)б(е) ^с на врата ,
да намѣ ⁴ ѿверзѣт' сѧ .	¹⁸ да би се на ^М [ъ] ѿтворила .
Клѣщи даны в' рѣцѣ сѣрафимѣ ⁵ взимающѣ оуглѣ ѿ Олтара , и прикасающѣ сѧ ⁶ встѣ члѣвнх' , да	клеще сѣ ^{исаїа 5} дате оу рѣке сѣрафимѣ · ¹⁹ оузимаюкѣ горекѣ оугалѣ из олтара · и дотикаюкѣ се ч(ло)в(ѣ)ча^с ²⁰кы^М(ъ) оуснама , да се ѿти^Млю нѣна безаконїа ·

ВІДМІСТ СЯ БЕЗЗАКОНІА НХЪ Ісї : § . (Ис 6.6–7)	(Ис 6.6–7)
Гвѣа ѡтираетъ грѣховныа наша пороки .	свнгеръ , ѡ ²¹ тире наше грѣш ^{не} оукоре .
Оцетъ и желатъ егѡ , сладость естъ нѣша .	оца ^т [ъ] и жвчъ нѣгова , наша е ²² то сладо ^{ст} [ъ] .
Жрѣбїа мета ^н ныа ѡ ѡдеж ^а , падоша намъ на ¹⁰ прїатїе братна ^ї нѣ ^ї нагѡ ѡдѣанїа .	коц ^{ке} що св бацане и зара ^л [и] нѣгове гор ^н їе ха ^л ²³ л ^н не . на ^м [ъ] вр ^{ло} , на добро падоше . да може ^л ^{99г} да можемо достати , и преодѣти се оу свато ^в (ъ)ско н(е)б(е) ^с но одѣло .
Калж ^а ѡ ¹¹ лѣа телеси сино ^{ст} , красота е ^{ст} нѣша .	и ² свако ѡ[ъ] х(ри) ^с (то)ва рѣха синїе , наша е то лѣпота .
Калж ^а ѡ егѡ ¹² Рана , здравїе естъ нѣше .	и свака е нѣгова л ³ рана нама за з ^л рав ^л їе .
Смрть егѡ , живо ^т л ¹³ нашъ .	нѣгова смр ^т ь , а нашъ живо ^т [ъ] .
Гробъ егѡ , лонѡ ^м на ^м е ^{ст} Авраамлицъ .	нѣговъ е л ⁴ гробъ нама крїило ^м [ъ] авраамовымъ .
л ¹⁴ въ Гробѣ ѡставленныи Пелены , покрывають л ¹⁵ множество грѣхов ^б нѣшихъ .	оу гробѣ що св мѣ ѡста ^л ⁵ ли замотачи . покрываю наше многе грѣхове .
и тако егда вса л ¹⁶ сосѣды Нечестъ , ѡбратнша са лѣ ^в ѡставшемыа л ¹⁷ ѡ мр ^т вы ^х въ славу , такъ е ^{ст} тако востае ^т въ славу .	и тако ка ^л [е] л ⁶ се є свѣ посвгїе безча ^{ст} но , ѡбр ^н гло х(рист)ѡ оустанвкїемъ ѡ[ъ] мр ^т ^л ⁷ вы на добро . истинито є ^{ст} [ъ] єрѣ оустає с велико ^м [ъ] таф ^р о ^м [ъ] .
л ¹⁸ К ^ї си ^м же , Той нже пре ^л ѡстанїе ^м свонмъ ѡ мр ^т вы ^х л ¹⁹ поверженъ бысть в ^н немощи .	и па ^к [ъ] л ⁸ к отоме . тай що е пре свога оускр(ъ)нвкнѣ ѡ[ъ] мр ^т вїи побаче ^н л ⁹ бїѡ оу немокѡ .
егда беззаконїа л ²⁰ нѣша такѡ времѣа тажко ѡтаготѣша на немъ , л ²¹	каде св мѣ наша беззаконїа была ѡте ^ж ча ^л ¹⁰ ла , ка-но вр ^{ло} тежакъ товаръ на нїемъ .
егда ѡ насъ поболѣ на Кр ^ї тномъ ложкѣ , и ѡзвен ^л л ²² <u>бы^{ст} грѣхъ ради нѣшихъ</u> Ісї : § : (Ис 53.5)	ка ^л [е] се е ра ^л ^ї на ^с [ъ] бїѡ л ¹¹ разболїѡ , и лежаѡ е болѣста ^н [ъ] на кр(ъ) ^с тной постели , и бїѡ е л ¹² савъ иствченъ <u>исана : и ранавъ</u> ^н радъ наше злѣ кривїце . (Ис 53.5)
Нѣѣ востае ^т в ^н силѣ .	саде вс ^л ¹³ тає оу снази великой .
л ²³ Вѣстаетъ такѡ Левъ крѣпкїй ,	оустає ^{апок(алиψисъ)} ка-но ^с крѣпа ^к (ъ) лавъ .
се побѣдилъ е ^{ст} л ²⁴ Левъ сынъ ѡ колѣна Іудѡва ^{апок : §} ; (Отк 5.5)	и е ^л ¹⁴ то разбїѡ е свѣ свое непрїателю . тай исты ла ^в (ъ) . ѡ[ъ] подрел ¹⁵ тла іудѡва , (Отк 5.5) ав ^{ра} амова правнвка .
нже заколенъ бы ^{ст} л ²⁵ такѡ Ягнецъ некрѣпкїй , ѡ немже пре ^ж де рече ^н но , л ²⁶ <u>се Ягнецъ Бжїй вземла^н грѣхн мира</u> Іѡ : § . (Јн 1.29)	кои-но е закла ^т [ъ] бїѡ , ка-л ¹⁶ но неснажно єд ^н но яг ^н їе . що е ѡ[ъ] прегїе за неѣа речено . л ¹⁷ <u>ово е оно б(о)жїе яг^нїе</u> ^{іуан(ъ)} , <u>ко^с-но а^нна се оузима грѣхове ѡ[ъ]</u> л ¹⁸ <u>свѣга свѣта с^л людїи</u> . (Јн 1.29)
л ²⁷ Востае ^т ^{іакѡ} л ^{19v} такѡ Орелъ Высоколетѣщїй ,	оустає како-но оравъ высокопарны .
ѡбнови са такѡ л ² Ор ^л ѡв юность егѡ ^{ψал : рб :} ; (Пс 102.5)	л ¹⁹ <u>поновила</u> ^{валом[ъ] рв-} мѣ се є младо ^{ст} [ъ] <u>ка-но орлѡв</u> . (Пс 102.5)

иже прѣ ^ж де бы ^{ст} ѿкво нескораа ³ долѣтанїа и нижняго кокош' :	кои-но е мало прегїе тога ²⁰ бїѡ ка-но мат[о-ей] · кт · кокошь , коа злочес ^с то ниско лѣтенє има , коа ни пло ²¹ та не може прелѣтити ·
	що са ^м [ъ] ѡ то ^м [ъ] свѣдочи ·
Коль краты ⁴ [рече]	колико пѣта са ^м [ъ] ²² рече ,
восхотѣх' събрати чада твоа Іер ^л име ,	ктеѡ сквпити дѣцѡ твою іеросалиме ·
⁵ ѿквоже собирает' кокош' птен'ца своа по ^а крылѣ ,	како-но що збыра ²³ кокошь свое пиликїе по ^л [ъ] крила ·
⁶ и не восхотѣсте ^{маѡ · кт} · (Мт 23.37)	и вы не ктесте се к мени скѡ ²⁴ пити · (Мт 23.37)
къ Ветерѡ сїа Кокош' во ^з летѣ ⁷ на Кр ^{ст} ное Древо ,	и ова е кокошь , порано оузлѣтила на свое сѣдало , на кр(ъ) ^{ст} ²⁵ но др ^{во} ^{99v} др ^{во} и сѣдела е на нїе ^м 8 ча ^к (ъ) до довечерѣ ,
и на нем' оуспе ·	и заспала е на нїем8 ·
Процвѣтает' ⁸ нїѣ ѿкво финикъ по посѣченїи , ѡ нем'же въ ⁹ ѡвалѣ :	и са ^л [е] ² вѣѣ цвѣкїе ис сѣбе пѣща ка-но финикъ · ѡ ком8-но се пише ³ оу ѡвалѣ · ч · а · м [ъ]
Прв ^а никъ ѿкво финикъ процвѣтетъ ^{ѡ · кт} ; (Пс 91.13)	пр[а]в[е]л[ъ]никъ ѿкво финиць процвѣтит[ъ] · (Пс 91.13)
¹⁰ иже прѣ ^ж де бы ^{ст} ѿкво трава ,	що е ѡ[ъ] прегїе ⁴ бїѡ ка-но по зе ^м ли ѡвал(омь) · рѡ · трава
	кою-но сваць газїи ,
и ѿкво цвѣт' велны ¹¹ тако оцвѣте ^{ѡ · кт} · (Пс 102.15)	а саде ка-но вел ^л ыкы цвѣт[ъ] оу доброй башчи процвѣтава · (Пс 102.15)
Проче Той иже прѣ ^а Востанїем' ¹² скон ^у повержен' бы ^{ст} на страданїе в' тѣлѣ дшїевно ^м ,	и пакъ вѣѣ , тай , ⁶ що-но е прегїе свога оустанѣка повр ^т гн ^т [ъ] бїѡ на мѣчно злопа ^л тенїе 8 тѣл8 д(8)шевном8 ·
¹³ несть в' тѣлѣ подобно ^у дшїѣ неисходящей ¹⁴ идеже хошет' ѡ тѣла , ниже проникающей егѡ ¹⁵ прежде смр ^т и	то є ^{ст} [ъ] оу тѣл8 с'їедначено ^м [ъ] 8 є ^д но з дѡ ^л шо ^м [ъ] коа-но никако не излази из ч(ло)в(ѣ)ка прегїе нїегове смр ^т и · ⁹ где би она зактела провѣкѣ се · нити пакъ она пронице кѡда ¹⁰ из тѣла , прегїе нїегове смр ^т и ·
аще бы и могла :	ако би ѡй се и могло бити да про ¹¹ лази скрозъ ч(о)в(ѣ)че тѣло ·
Аѣ бо аще бы ¹⁶ и могла ,	защо х(ристо)с(ъ) · ако би и могаѡ ·
ѿквоже прониклѣ заключеннѡ ¹⁷ оутробѡ дѣвичѡ ,	како ^и що є ¹² прегїе проник ^н ѡв скрозъ затворенѡ д(ѣ)воич ^к ѡ оутробѡ ,
	те о ¹³ на нїе осѣтила ка ^л [е] є из нїе изашаѡ ,
єгда са роди ^л ,	и родиѡ се на ѡвай свѣт[ъ] ·
тако прони ^л 18 кнѣти и рѡки мѣчнтелей своих' , ниже	тако ¹⁴ могаѡ е прони ^к нѣти , и нестати га

СА ИМЪ ¹⁹ ВДАТИ ,	из рѣкъ свои мѣчителна , нити се ¹⁵ имь пакъ ѿдати оу нихове рѣке ,
	да би га ѡны мо ^Г ли с ^ч епати ¹⁶ и оувати ^{ТИ} .
НО НЕПРОНИКАЛЪ .	ама ѿ[ъ] свое волѣ ниѣ се ктеѡ ѿ[ъ] ни ^Х [ъ] измак ^н всти .
Той глѡу ннѣ востае ^Г ²⁰ В' ТѢЛѢ ДѢЛОВНОМЪ ,	и е ¹⁷ то тай вели ^М [ъ] садѣ оуста ^О е оу тѣлѣ д(ѡ)хов ^н омѣ .
ДѢТЬ БО НАДЕЖЕ ХОЩЕТЪ ²¹ ДЫШЕТЪ ¹⁶ : ꙗ . (Јн 3.8)	а д(ѡ)хъ , сами ¹⁸ знате какавъ (!) ю - онъ гдѣ хокѣ твда дѣше . (Јн 3.8)
ПРОНИКАЕТЪ ТЕЛЕСА ІАКОВЫА ХОЩЕТЪ ²² НЕВОЗБРАННО :	а где мѣ е волна ¹⁹ тѣдѣ и пролази , крозь др ^в о , крозь каменъ крозь гвозѣи , свѣ ^Д [а] ²⁰ мѣ е пѣ ^Т [ъ] ѡтворенъ , и незабранѣно пролази .
СИЦЕ И ХС' В' ТѢЛѢ ВЪСКРѢШОМЪ , ²³ ПРОНИКЛЪ ГРОБЪ ЗАПЕЧАТАВЪННЫЙ ,	тако и х(ристо)с(ъ) . оу вскр[ъ] ^С ²¹ нѣ ^М [ъ] свое тѣлѣ , прошаѡ е из гроба скрозъ каме ^Н [ъ] запеча ^Т ²² ленъ .
И ПРИДЕ КЪ ²⁴ ВЪСТУПИТИ ДВЕРЕМЪ ЗАТВОРЕННЫМЪ .	и оугѣ к' свои ^М [ъ] оуч(е)н(и)ко ^М (ъ) скрозъ заключана врата .
И ТАКО ²⁵ ХС' ВЪСТА ѿ МРТВЫХЪ , СЪ ЧЕТЫРЬМИ ТѢЛА ВОСКРѢШАГО ²⁶ ОУБЛАЖЕ ^Н НАГО ДАРОВАНІИ :	и тако е х(ристо)с(ъ) . оустаѡ из мртвы , имаѡкѡ ^В чѣтыри вѣщи на свое вскр(ъ) ^С нѣ ^М ²³ томе тѣлѣ оублаже ^Н ^{100Г} оублаженнога и початена с красныма дарови б(о)жїими .
ТАЖЕ СЪТЪ , НЕГЛѢНІЕ , ^{СЛАВА} ^{20Г} СЛАВА СВѢТЛОСТИ , СИЛА СКОРОСТИ , И ТЕНКО ^{СТ} ² ПРОНИКАЮЩАА ПОДОБНАА Д(ѡ)ХЪ .	ѡ-но св , пр ^в о ² нетлѣнїе више не може изагнѣти . слава свѣ ^Т локіе . сила хитро- ^С ти вр ^л о ³ бр ^з ой . и танкота таква прїили ^Ч на д(ѡ)хъ . коѡ свѣ ^Д [а] скрозъ сваѡ мо ^Л же проникнѣти .
ПО РЕЧЕННОМЪ ³ ѿ ВЪСТУПИТИ ЯЗЫКОВЪ ѡ ТѢЛѢ ОУПОДОБЛЕННОМЪ ⁴ ѿ ХА ДО ЗЕРНА , ЕЖЕ ДШЕ ПА ^А ШИ ОУМРЕ ^Т ,	по беседи оуч(и)т(е)лнѣ сви ^М [ъ] лю ^Д [ъ]ма . ѡ тѣлѣ с ^ч едначен ^И ⁵ номѣ ѿ[ъ] х(рист)а , до пчени ^Ч (ъ)нога зр ^н а . кое-но ако па ^Д не оу зе ^М лю ^{ю(а)н(ъ) вѣ} и разстрѣне се ⁶ оу нїѡй , како по прилицы да оумре . и ка ^Д [е] оно зр ^н о оумре
МНОГО ^Г ⁵ ПЛОДЪ СОТВОРИТЬ : ¹⁶ : вѣ . (Јн 12.24)	после мно ^Г ⁷ го рода изнесе из себе . (Јн 12.24)
	ако ли се не разтрѣне оу зе ^М ли . то оно теке са ^Л мо ѣд ^н о пребыва .
СѢЕТ' СА [РЕЧЕ] ВЪ ТѢЛѢНІЕ ,	и зато се и сѣе да разтрѣне .
⁶ ВОСТАЕТ' В' НЕГЛѢНІИ :	да би пакъ изаш ^л о ⁹ з ^Д раво и цѣлокв ^п но ,
	и доста рода би ^{а. кор(инфеномъ)} изнело . ^{сѣ} .
СѢЕТ СА В' НЕЧЕСТИ ,	сѣе се рече , оу неча ^{СТ} [и] .
ВЪ ⁷ СТАЕТЪ ВЪ СЛАВѢ :	а оус ^Л ¹⁰ тае оу славы .
СѢЕТ СА В' НЕМОЩИ ,	сѣе се оу немо ^К ѣ .
ВОСТАЕТ' ⁸ В' СИЛѢ :	оустае оу снази .
СѢЕТ СА ТѢЛО ДШЕВНО ,	сѣе се тѣло д(ѡ)шев ^Н ¹¹ но .

ВОСТАЕТЪ ТѢЛО ⁹ ДѢХОВНО ^а кобъ : еі . (1 Кор 15.42–44)	а изниче тѣло д(з)ховно . (1 Кор 15.42–44)
Многъ пло ^а въ исти ^н нѣ зерно , Хѣ ¹⁰ Слово Бжїе , ѣакѡ па ^а ши оумре , сотвори :	и многи плодъ въ истинѣ то зрѣно . х(ристо)с(ъ) . ¹² б(о)жїе слово . ка ^д [е] е оу зе ^м лю пало и оумрѣло , произнело е и сътвори ¹³ ло .
ѣакѡ бо ¹¹ паде на землю ,	и како е на зе ^м лю пало .
спѣнїе содѣл ^а посреде ^д земля ;	сдѣла сп(а)сѣнїе посреде ^д зе ^м лю .
¹² ѣакѡ паде в' тернїе ,	и ка ^д [е] ¹⁴ паде межу трнїе ,
потреби проклѣ ^т ство ,	изтребило е проклѣ ^т ство .
егож ^е ¹³ ради земля тернѣ роди :	и зара ^д [и] ца е ради , ¹⁵ зем'лна и изродила из себе трнїе :
	[а како е го ^д [ъ] ѡ[ъ] постан'ка свѣта ¹⁶ зе ^м лна трнїе родила . тако и до д(а)нѣ данашнїи , и до сконаня ово ¹⁷ га свѣта , трнїе на нїой роды се и расте .] него наша свѣтлеса та ¹⁸ зе ^м лна . а трнїе е наши грѣсы , и свако наше зло , кое се ѡ наше ^м [ъ] ср ^д цѣ ¹⁹ рага . и произниче на видѣло , и бжїа растѣкѣ . те дави сваке добре послове .]
ѣакѡ паде при пѣти , носѣщѣ Хѣ Крѣ ^т ь и оупадающѣ ,	и ка ^д [е] паде то пшеничѣно зрѣно край пѣта , носел ²⁰ кѣ на себи х(рист)ѡ кр(ъ)с ^т ь и по ^д [ъ] нїим' се спотичѣкѣ тамо овамо по ²¹ ред[ъ] пѣта .
пѣ ^т ко Црѣ ^т вїю ¹⁴ Нбѣ ^т номѣ нам' сотвори ;	то е нами исправило пѣ ^т [ъ] до н(е)б(е)с ^н ога ц(а)р ^с тва .
ѣакѡ в' каменно ^м Гробѣ ¹⁵ паде ,	а ка ^д [е] ѣ па ²² ло оу каменны гробѣ .
каменїа гробнаѣ ѡбѣ ^р зоша са	гробѣно се каменѣ разсѣло и ѡтворило се е .
и многа ¹⁶ телеса оусопшнѣ вѣсташа .	²³ те многа св се оусапшѣа тѣлеса подигла , и оустали св напо ²⁴ лю из гробѡва .
ѣакѡ падши оумре ,	и како паде те оумре .
¹⁷ многѣ плод' сотвори ,	доста е рода оучинило .
нїѣ бо ѡ сегѡ зерна ¹⁸ в' каменно ^м Гробѣ соглѣ ^н аго , горящю же Бѣ ¹⁹ огна испече ^н аго любѡвїю , и мамы Хлѣб' жи ²⁰ вотный съшеды ^н съ Нѣсе ,	и садѣ вѣ ^р ѣ из тога зрѣна сътрѣнога оу каменно ^м [ъ] гробѣ . а жеш ^т ком[ъ] б(ог)а огна ^{100v} ко ^м [ъ] б(ог)а огнѣа . испечѣна любѡвїю . имамо живо ^т ны лѣбацѣ ² кои ѣ сышаѡ ѡзгорѣ с н(е)ба .
иже ѣакѡ живо ^т ный ²¹ глѣтъ ,	кои-но како живѣ к нами гово ³ ры . кой велїи ^{ѡ(а)н(ъ) : ѡ}
Грѣды кѣ мнѣ	долазїи к' мени .
не имать в' за ^а кати са ²² никог' аже . ^ѡ : ѡ . (Јн 6.35)	тай некѣ ника ^д [ъ] глѣданѣ ⁴ више ѡстати : (Јн 6.35)
Хрѣтосѣ воста ѡ мертвѣхѣ ,	х(ристо)с(ъ) е оустаѡ из мртвїи .

²³ Востаніє свое истинны ^м быти	и свое оустанкѣ є изл ⁵ ивіѡ да є истинито ,
Кѣ велика совѣт ^а ²⁴ Анггль , извѣсти чрезъ Ангглов ^ѣ свѣдителейъ съ ²⁵ Нѣси вѣрныхъ :	х(ристо)с(ъ) · ѿ[ъ] великога договора агг(е)ль · крозь свое ⁶ достовѣрне свѣдоке агг(е)ле ,
Тын бо первѣ къ Гробъ его <small>прн-</small> ^{20v} прише^аши^м рѣша :	що сѹ были с ^а н(е)ба ѡ оно доби ⁷ сиш ^{ли} · и они сѡ найнапре к онима що сѹ билы дош ^{ли} наглѣ ⁸ дати х(ри) ^с (то)въ гробъ , рек ^{ли} ·
Что ищете живаго съ мртвѣхъ ?	що тражіте вы жива <small>лвк(а) · кд ·</small> ч(ло)в(ѣ)ка меѣз мрт ^л твѣма ·
² нѣст ^а зде	тай нѣе ов ^д е кога вы ищете ,
но воста <small>лвк : кд ·</small> (Лк 24.5–6)	онъ е оустаѡ (Лк 24.5–6)
	и оти ¹⁰ шаѡ е ѡдовн ^л [ъ] ·
но потто вамъ ѡ Анггли ³ словесы бы Востаніє его и нзвѣщевати ?	ама кро-що ва ^м [ъ] ѿ агг(е)ли то бы с вашо ^м [ъ] бѣсел ¹¹ до ^м [ъ] изсказивати нѣгово оускр(ъ) ^с нвкѣ ·
егда ва ^м ⁴ оу гроба Гѣ вашего , пре^ани^м же тлоу темъ ва^ѣ ⁵ пре^астонт^а <small>даннл · ѣ ·</small> (Дан 7.10)	ка ^л [е] є вама мо ^ж но е бы ¹² ло сѣдити оу гробѣ вашего г(о) ^с (по)дина · пре^л[ъ] кой^м[ъ]-но ва^с[ъ] пре^лстои ¹³ хилнадами хилнада съ страхо^м[ъ] пре^л[ъ] ни^м[ъ] · (Дан 7.10)
яко же Даніилъ Пр ^ѣ ркъ видѣ ,	како е пр ^о р ^о къ даниль <small>· 3 ·</small> ¹⁴ смотрѣѡ ·
моцно ⁶ бѣ сидѣти :	
егда Мрїа Магдалини видѣ ⁷ два Анггла в бѣлыхъ рызѣхъ сѣдѣща , єдинаго ⁸ оу главы , и єдинаго оу ногъ ,	и марїа магдалина и сама видѣла^с два агг(е)ла ¹⁵ оу бѣло^м[ъ] ѡдѣлѣ где сѣде · еданъ чело главе , а дрѣгы чело но¹⁶гѡ ·
ндѣже бѣ лежало ⁹ тѣло Іс ^о во <small>Іѡ : к ·</small> ; (Јн 20.12)	гдѣ е было лежало тѣло Іс(оус)ово · (Јн 20.12)
самою кецію то , самы ^м сидѣніє ^м ¹⁰ ваш ^м , извѣстисте ѡ Гдѣ ,	и то сте вѣѣ вы са са ¹⁷ мы ^м [ъ] ваши ^м [ъ] посло ^м [ъ] и сѣденє ^м [ъ] извѣстили ѡ г(оспод)ѡ ·
яко нѣ ^{ст} зде ,	да нѣе тѡ ,
но ¹¹ воста ·	не ¹⁸ го е оустаѡ ·
	да що више ѡ то ^м [ъ] извѣщивате · ка ^л [е] се иѡнако кро ^з [ъ] ¹⁹ вашъ оуглѣдъ прознає :-
хрѣтосъ воста ѿ мертвѣхъ ,	х(ристо)с(ъ) · вѣста ѿ[ъ] мрт ^л твѣхъ[ъ] ·
¹² и намъ слышателю возлюбленнѣй , вѣстати по ¹³ добает ^а :	[драгы послѣ ²⁰ ш ^н ниче ·] тако и на ^м [ъ] вална оустанати ,
	и дизати се ѿ[ъ] грѣха , и ²¹ наше лѣности ·
Востани	оустани <small>сфес(еомъ) · с ·</small>
спай	спавачѡ

и въскрѣни ѿ мѣртвыхъ ,	и дигни се ѿ[ъ] мрѣтвы посл ²² лова брата ,
¹⁴ и освѣтитъ та <u>лѣ</u> ^{εφεί : ε̄} , (Еф 5.14)	ѣда би те ѿсвѣтѣо х(ристо)с(ъ) . (Еф 5.14)
	кои-но просвѣтлюе сва ²³ кога ч(ло)в(ѣ)ка · кои мирно ходѣи и свѣтло се живы .
вѣдитъ насъ апѣлъ ,	бѣды на ^c [ъ] ап(о)с(то)ль . ^{101r} ап(о) ^c (то)ль павао , говорекѣ ^{рим[ланомъ] : ѣ} .
¹⁵ <u>ижеже лѣ</u> <u>воста ѿ мѣртвыхъ</u> <u>славою</u> <u>Очѣю</u> ,	<u>како е х(ристо)с(ъ) оустао ѿ[ъ] мрѣтвы съ</u> <u>славо^M[ъ] ѿчино^M(ъ) .</u>
тако ¹⁶ и мы в' новости жи ^з ни да ходимъ ^{рим : ѣ} . (Рим 6.4)	та ² ко и мы ѿ[ъ] се-н' доби оу ново ^M [ъ] <u>живленю да се боравимо</u> . (Рим 6.4)
и , аще воскре ¹⁷ снѣсте	и ако сте ³ <u>рече</u> оускр(ъ) ^c нѣли
<u>(рече)</u> съ Хрѣто ^u ,	оуѣ ^д но с' хр(и) ^c то ^M (ъ) .
	оуѣ ^д но <u>колас[иемъ] : ѣ</u> <u>ш</u> <u>ниме</u> ,
<u>вышнихъ</u> <u>ищѣте</u> ^{колос : ѣ} ; (Кол 3.1)	<u>и горниѣга н(е)б(е)снога</u> ⁴ <u>жывленна</u> <u>тражите</u> . (Кол 3.1)
егда ¹⁸ <u>Гдѣ</u> <u>воста</u> ,	каде ѣ нашъ г(о) ^c п(о)д(а)рѣ оустао ,
не подобаетъ намъ рабомъ лежати в' ¹⁹ грѣхахъ .	ѣда вална на ⁵ ма нѣговы ^M [ъ] слѣгами лѣжа ^{тн} оу грѣхъ , и башити се оу постели .
Востанѣ ^u и за Хрѣто ^u вѣставши ^u ,	него ⁶ вална и на ^M [а] оустати , и за хр(и) ^c то ^M (ъ) кои е рано оустао ,
²⁰ иже е ^{ст} Бжѣа сила ,	кои-но е сила б(о)жѣа .
идѣмъ ѿ силы в' сила ;	⁷ да стѣпамо ѿ[ъ] силѣ оу сила ,
	преходекѣ ѿ[ъ] добра , на болѣ добро ⁸ дѣло .
идѣ ^u ²¹ в' живо ^т вѣчны ^u за си ^u ,	да се пащимо ити за ты ^M [ъ] оу вѣчны жытакъ ,
	кои-но е на ^M [а] ⁹ оуказао тамо оутрени ^K (ъ) ,
иже <u>рекаши</u> <u>Изъ есмъ</u> <u>пѣ</u> , ¹⁰ : <u>дѣ</u> (Жн 14.6)	и рекао <u>на са^M[ъ] ^{іо(а)н(ъ) : дѣ} вашъ пѣ^T[ъ]</u> . (Жн 14.6)
²² прѣ ^ж де показа са пѣте ^u бнты ^u и оубнты ^u ,	изнапре се е быо ¹⁰ оуказао пѣте ^M [ъ] бѣены ^M [ъ] и оубѣенны ^M [ъ] .
а нѣѣ ²³ оуже живыи ^u :	а са ^u [е] вѣѣ живы ^M [ъ] пѣте ^M [ъ]
<u>ижеже бо де^рзновеніе</u>	<u>ѣрь ¹¹ са^u[е] вѣѣ</u> <u>имамо</u> <u>слободѣ</u> ,
[по апѣлъ] ²⁴ <u>входити</u> <u>въ сѣаа</u> <u>Кровію</u> <u>Гс</u> <u>Хрѣткою</u> , <u>пѣте^u ²⁵ новыи^u и живыи^u</u> ^{еврѣ} . (Евр 10.19)	по ап(о) ^c (то)ловой речи ^{евр[е]ем[ъ] : ѣ} <u>оулазити оу с(ве)то мѣсто</u> . ¹² <u>кр'вію</u> <u>і(соу)с(ъ) . х(ри)^c(то)вою</u> . <u>пѣте^M[ъ]</u> <u>новы^M[ъ] и живы^M[ъ]</u> : (Евр 10.19)
<u>лѣ</u> <u>воста</u> <u>ѿ</u> <u>мѣртвыхъ</u> ,	х(ристо)с(ъ) . оустаде из мрѣтвы .
²⁶ да празнѣтъ вса тварѣ вѣстаніе <u>лѣ</u> , ^{сѣпо-}	да ¹³ свѣткѣ свака стварѣ оустанкѣ х(ри) ^c (то)во ,
^{21r} <u>сопстрада</u> <u>бо есмъ</u> <u>вса</u> <u>тва^р</u> : ^{мѣф : кз} , (Мт 27.51)	защо сва е стварѣ ш нѣил ¹⁴ ме оуѣ ^д но мѣкѣ пропѣтила .
<u>Земла</u> <u>потрѣсе</u> <u>са</u> ^{мѣф : кз} , (Мт 27.51)	<u>зе^Mлѣ</u> <u>се</u> <u>ѣ</u> <u>трѣсла</u> . (Мт 27.51)

² нѣ же земля да радует са ,	а саде нек ⁴ се ¹⁵ зе ^м ля радве .
имѣши сѣсеніе ³ содѣланное посредѣ себе , не имѣши же клѣ ⁴ твеннаго родити терніа ,	имаюкѣ сп(а) ^с еніе оучиніено оусре ^д [и] себи . и некіе ¹⁶ вѣ ^х ъ выше рагати проклѣтога трѣ ^н на .
еже х ^с възатъ ⁵ на свою главѣ ,	що е х(ристо)с(ъ) . оузев на свою ¹⁷ главѣ .
яко ѿ нѣ ^ѣ земля нѣ ^ѣ дастъ ⁶ плодъ свой . <small>ψαλ : πδ</small> (Пс 84.13)	єре ѿ[ъ] садѣ , земля ^{ψαλ[ъ]} наша ^{пд} издавати кѣ на ^м [ъ] ро ^д і свои из се ^л ¹⁸ бе . (Пс 84.13)
Каменіе распаде са ,	каменіе се є распало .
егда распа ⁷ даше са на двое , в' разлѣченіи дшн ѿ тѣла сѣ ⁸ Камень х ^с ,	ка ^д [е] се є распадо на двое , оу разлѣчел ¹⁹ ню д(8)ши из тѣла , овай камень х(ристо)с(ъ) .
не паде са ли и Камень крѣпокъ ⁹ не тоію надвое но и на трое , Петръ сѣ ¹⁰ ,	и еда се нѣ бѣ ¹⁰ распао ²⁰ и найтврѣ ^н ы камень . не теке двострѣ ^к о , него и на трострѣ ^к о , с(ве)ты ап(о) ^с (то)ль петарѣ .
егда ¹⁰ три крѣ ^т ы ѿверже са х ^с ;	ка ^д [е] се є быо до три маха ѿме ^т нѣ ¹⁰ ѿ[ъ] х(рист)а .
порзи са той камѣ ^н	раз ²¹ валіи се тай камень
¹¹ и потекоша воды ,	и потекоше воде ,
изшеде ^т кон' плака са горко <small>μακ : κς</small> : (Мт 26.75)	ка ^д [е] є из двора изишао ²² наполе , и грозно се є плакао . (Мт 26.75)
¹² нѣ оубо да оутѣшает са сла ^к о .	а са ^д [е] вѣ ^х ъ пакъ , да се тѣ ^ш и сла ^д ²³ ко .
Слнце по ¹³ мерче и лѣ ^н а ,	свн ^ц е є было помр ^к нѣ ^л о и м(ѣ) ^с (е)ць .
найпаче на семъ нѣ ^ѣ , ѿ нем же ¹⁴ Цр ^к в' :	а найвѣ ^х ма на ово ^м [ъ] н(е)бѣ ^ѣ . ѿ ком-но ^{101v} ѿ ко ^м [ъ]-но с(ве)та цр(ъ)ква свака ^д [ъ] рано чати .
Что та нарече ^т ѿ обрадова ^н на?	Что те нарече ^т [ъ] ѿ обра ^д ован ^н на .?
Нѣ ^ѣ .	Н(е)бо .
¹⁵ егда въ слнцн сегѣ нѣ ^ѣ х ^с положи селеніе ¹⁶ свое ,	кадъ е оу ово ^м [ъ] н(е)б(е) ^с номѣ свнцѣ оу свѣ ^т ой б(огороди)ци , сво ^е ³ боравленіе ѿрѣ ^д іо х(ристо)с(ъ) .
не бы ^с т иже оукры са теплоты сѣ ^н іа егѣ ,	нѣ тога было кои се е сѣ ^к рѣ ^т ѿ[ъ] врѣ ^д кѣ ^н е тога сѣ ^н іа .
¹⁷ егда же х ^с положи селеніе свое в' сѣ ^н и Крѣ ^т наго ¹⁸ древа и темнаго гроба ,	и ка ^д [е] пакъ послѣ х(ристо)с(ъ) ѿреди свое борав ^л еніе (!) оу сѣ ^н ки кр(ъ) ^с тнога дрѣ ^в та и та ^м нога гроба ,
подрати са се слнце :	он ^д а ⁶ ово свн ^ц е зата ^м ни се .
¹⁹ нѣ ^ѣ исходящ х ^с из' Грѣ ^б а , яко женихъ ѿ ²⁰ чертога ,	а саде вѣ ^х ъ излази х(ристо)с(ъ) . из грѣ ^б а , ка-но ⁷ младоженя ѿ[ъ] невѣ ^с тнице .
са м ^л раа дѣ ^ѣ а изыйде въ стрѣ ^т еніе ²¹ возжегши свой свѣ ^т илникъ :	и ова м[ѣ] ^л ра д(ѣ)войка изагѣ пре ^д [ъ] нѣ ^ѣ ⁸ на сретеніе , с ^ѣ оужеженіи ^м [ъ] свои ^м [ъ] кан ^д ило ^м [ъ] .
Просѣ ^в ш х ^с ²² Прѣ ^в номѣ слнцѣ , восѣ^л са	просѣ ^в ш х(рист)ѣ пра ^в ѣ ^н омѣ свн ^ц ѣ , засѣ^л се ова избраата како-но свн ^ц ѣ (Ппт

ИЗБРА ^И НАА ІАКΩ І ²³ СЛНЦЕ ^{ПКЄ ПКЄЅ} (Пнп 6.9) СЪЛО РАНО ,	6.9) вр'ло І ¹⁰ рано .
ГЛА :	говорекѹ
ІАКΩ ТЫ ПРОСВѢЩАЕШ ^И І ²⁴ СВѢТИЛНИК' МО' ГИ ^{ΨАА : ѿ} . (Пс 17.29)	ІАКΩ ТЫ ПРОСВѢКЮЕШЬ СВѢТИЛ'НИКЪ МОЙ І ¹¹ Г(ОСПОД)И . (Пс 17.29)
ПО ^А КР'ТОМ' ІАКΩ ПО ^А СПАДО ^У , І ²⁵ НЕ ДАСТЬ СІА ЛВНА ЛВЧА СВОЕА ,	ПО ^Д [Ъ] КР(Ь) ^С ТО ^М (Ь) КАКО-НО ПО ^Д [Ъ] КЛѢПО ^М [Ъ] , НІЕ ОВА ЛВНА ІСПВЩАЛА І ¹² СВОИ ЛВЧА ,
НИѢ ЖЕ БЛГ'ТИ І ²⁶ И РАДОСТИ ЕСТЬ ПОЛНА :	А ЕВО Е САДЕ ВѢЃЪ НАСНОСТИ И РАДОСТИ ПВНА .
Ч'ТАА КРАСВЕТЪ СА Ω ^{ВОСТА-} І ^{21v} ВОСТАНІИ РОЖ'ЕСТВА СВОЕГО .	Ч(И)ТА І ¹³ КРАСИИ СЕ И ЗАРАДИ ОУСТАНВКА СВОГА ПОРОДА .
НАМ'ЖЕ КАКО СІЕ РАІ ² ДОСТНОЕ ПРАЗ'НОВАТИ ВЪСТАНІЕ Л'БО ПОДОБАЕТ'?	А НАМИ І ¹⁴ С КАКВО ^М [Ъ] ПРИЛИКО ^М [Ъ] ОВО ВЕСЕЛО ЗСКР(Ь) ^С НКЪ Х(РИ) ^С (ТО)ВО СВѢ ^Т КОВАТИ І ¹⁵ ВАЛА .
І ³ ОБРА ^З ДАДЕ ЯП'ЛЪ :	АП(О) ^С (ТО)ЛЬ НА ^М [Ъ] Е ОБРАЗЪ Ω ТОМЕ ОУКАЗАΩ .
ПРАЗ'НВЕМ' НЕ ВЪ КВАСѢ ВЕ ^Т СѢ , І ⁴ НИ ВЪ КВАСѢ ЗЛОБЫ И ЛВКАВСТВА , НО В' БЕ ^З КВАСІИ І ⁵ Ч'ТОТЫ И ИСТИННЫ ^А КѢ : ѿ . (1 Кор 5.8) НЕ ВЪ ВЕТСѢ :	КА ^Д [Е] СВѢ ^Т КЕМО І ¹⁶ СВѢЧА ^Н (Ъ) И ПРАЗ'НИКА Д(А)НЪ , ДА ГА НЕ СВѢ ^Т КЕМО ^{а·корин(ѳеномъ)·ѿ} СЪ КВА ^С (Ь)ЦЕ ^М (Ь) СТАІ ¹⁷ РЫ ^М [Ъ] . НИ ОУ КВА ^С (Ь)ЦЪ ЗЛОБѢ И ЛУКА ^В СТВА , (1 Кор 5.8) НЕ ОУ КВА ^С (Ь)ЦЪ КИСЕЛО ^М [Ъ] , НА ^Д І ¹⁸ МЕНА И КИСНВКЮГА СР'ЦА . ДА НЕ КЕДЕМО ^{ісаіа·ѿ} СВІИИИ НИ МИШЕВА ПО І ¹⁹ ІСАІИ ПРО ^Р ЧАСТВА . МР'ЗОСТИ (Ис 66.17) И ЦАН'ГРИЗАННА , РОКТАТИ ДРЪГ(Ъ) НА ДРЪІ ²⁰ ГА , И ПО ^Д БАДАТИ НА З'ЛО , И МР'ЩАТИ . НЕГО БЕЗ КВА ^С (Ь)ЦА НА ПРЕСНО ДА І ²¹ ПРАЗНВЕМО . ОУ М(И)Л(О)ТИ , ОУ ЧИ ^С ТОТЫ , И С'С (І) ИСТИНО ^М [Ъ] , (1 Кор 5.8) НЕ ОУ ВѢ ^Т ХО ^М [Ъ] .
СІЕ ВИДАЩЕ	ЗАІ ²² ШО ТО ЗНАМО , А ЧЕМО И ВИДИМО ^{рим(лланомъ)·ѿ}
І ⁶ ІАКΩ ВЕТХІИ НИѢ Ч'ЛВКЪ С НИМ' РАСПА ^Т СА ,	ДА СЕ КЕ ВѢ ^Т ХЫ , ТО КЕ ^{СТ} [Ъ] СТААІ ²³ РИИ СЕ Е НАШЪ Ч(ЛО)В(Ѣ)КЪ Ш НІИМЪ І ^{102г} Ш' НИМЕ РАСПѢΩ НА КР(Ь) ^С ТЪ .
ДА ОУІ ⁷ ПРАЗДНИТ СА Т'ЪЛО ГРѢХОВНОЕ ,	ДА СЕ ОУПРАЗ'НЫ МѢГЮ НАМИ Т'ЪЛО ГРѢ ^Л ХОВ'НО
	НЕКЪ ПОЧИНЕ ѿ[Ъ] ЗЛА , И ДА СЕ РАСТОПИ НЕКА ГА НІЕ .
ІАКΩ К ТОМУ І ⁸ НЕ РАБОТАТИ НАМ' ГРѢХ ^{Рим : ѿ} . (Рим 6.6)	ДА ѿВИШЕ ВѢІ ³ ЃЪ НЕ СЛВЖИМО ГРѢХЪ . (Рим 6.6)
ПРАЗДНИМ' НЕ ОБАІ ⁹ ДЕНІЕМ' И ПІАНСТВОМ' ,	ДА СВѢ ^Т КЕМО ПРАЗ'НИКЪ НЕ ОБ'КЕДАЮКѹ СЕ , И І ⁴ ѿПІИИЮКѹ ,
	И ИГРАЮКѹ , ИЛИ ЗВРЕКѹ НА СОКАКЪ , И ОГОВАРАЮКѹ І ⁵ ЛУДЕ . НЕГО САВЪ ТАЙ Д(А)НЪ БОРАВЛЕКѹ , С МОБО ^М [Ъ] , И ОУ ЦР(Ь)КВИ ЛИКОВА ^Б ТИ Б(О)ЖІЕ ПОІАНІЕ , ОУЧИТИ СЕ ИЗ ПІИСМА Ω Б(О)ЖІИѿ ВОЛИ , КАКО БИ І ⁷ МЪ

	<p>мог^{ли} оугодити , да не погине^{мо} з^а д(8)шо^м(ь) и тѣло^м[ь] оуе^дно · повише ⁸ да се старамо ѿ д(8)ши него-ли ѿ тѣлѧ , зашо б(ог)ь свако^м[8] ч(ло)в(ѣ)кѧ прети ⁹ люто^м[ь] смр^ѣѣ · кои се свѣ теке стара ѿ е^дно^м[ь] сво^м[ь] тѣлѧ , а за свою ¹⁰ д(8)шѧ не хае , и вели , <u>неке ^{бит[и]е[ ]} боровити мой д(8)хь оу ти^м[ь] лю^д[ь]ма , юрь ¹¹ они св теке само тѣлесны</u> , (Пост 6.3) из таква ч(ло)века кѣ изтр^гнѧти ¹²д(8)шѧ изненада , нем[и]л[о] ^стиво · него нами ^{вала} оу свако доби готови^м[ь] ¹³ се к^а смрти нашей др^жати .</p>
всегда бо паматствовати ¹⁰ и мамы ,	а свака ^д [ь] се споми ^{на} ти , и пантити на ^м [ь] дв ^ж но ^{ст} [ь] е ^{ст} [ь] .
какѡ Х ^с насъ дѣла желть и оцет ^р ¹¹ в ^к вси , но житѣемъ по Б ^с ѣ :	¹⁴ юрь ю х(ристо)с(ь) · и заради на ^с [ь] · жьчъ и оца ^т [ь] оквс ^ѡ · по б(о)гѧ на ^м [ь] живи ^л ¹⁵ ти се вала ·
<u>Х^с бо за всѧ ¹² оумре , да живыщїи к томѧ не себѣ живѧт^р , но ¹³ оумершемѧ за них^р и вѣскр^сшемѧ</u> ^{к Кор} · (2 Кор 5.15)	х(ристо)с(ь) · ю за свѣю на ^с [ь] на кр[ь] ^с тѧ оумроу · зато да кои го ^д [ь] св ¹⁶ хр(и) ^с ѧни на зе ^м ли живи ^л · да не <u>корин(ѳеномъ)</u> · <u>живѧ выше сами себи · него да ¹⁷ живы бѣдѧ оумр^ломѧ за ни^х[ь] , и оускр(ь)^снѧто^м(8) ис(оусв) · х(рист)8 · (2 Кор 5.15)</u>
нѣсте [рече] ¹⁴ свои ,	защо вы рече ¹⁸ сами себи ^{нисте} свои ·
<u>квплени бо есте цѣною</u> ^{а Кор : с} , (1 Кор 6.19–20)	него <u>а корин(ѳеномъ)</u> сте ^с · квплѣны цѣно ^м [ь] · (1 Кор 6.19–20)
таже съкровѣ ^н а ¹⁵ бѣ и закопана въ гробѣ ;	коя е съкрывена ¹⁹ была , и закопана оу гробѧ ·
прославите оубѡ Б ^а ¹⁶ в ^р телесах ^р вашн ^х и в ^р дѣлах ^р вашн ^х ,	прославлюйте ето б(ог)а , оу ва ^л ²⁰ шїи тѣлесы , и оу д(8)ша ^х (ь) вашн ^х [ь] ,
таже св ^т Б ^ж їа ·	що-но св б(о)жїа а не ваша ·
¹⁷ Х ^р тосъ воста ѿ мертвыхъ ,	х(ристо)сѣ е ²¹ оустаѡ из мртвы ·
<u>Иже преданъ ¹⁸ бысть за прегрѣженїа нїа ,</u>	<u>кои-но е ^{рим[л]аномъ]} издаа^т[ь] · ^д · бѡ за наша прегрѣше^л²² нїа ·</u>
<u>и воста ѡправ^л¹⁹ данїа ради нашегѡ</u> ^{Рим : а} · (Рим 4.25)	<u>и оустаде пакъ и заради нашего ѡправданя , (Рим 4.25)</u>
	да се ²³ мы можемо ш нїме испрати ѡ[ь] наше кривице ·
Прежде молнхомъ ²⁰ егѡ :	ѡ[ь] пре ²⁴ смо га молили ,
	по ѱало ^м ской бесѣди , говорекѣ ·
<u>не внїди в^р сѣдъ съ рабомъ твоимъ ,</u>	<u>Не внїди въ ^{сѣдъ съ р} ^{102v} сѣдъ съ рабо^м[ь] ѱал(омъ) р^м · твои^м[ь] ·</u>
	<u>Немой г(о)^сп(о)дине молимо те , съ мно^м[ь] сиромал²хо^м[ь] твои^м[ь] слѧго^м[ь] на сѣдъ излази^{ти} ·</u>

<p>ѡако ²¹ не оправдѡит са пре^а тобою вса^къ живѡый ^{ѡа}л : ^{рѡ}в : (Пс 142.2)</p>	<p>защо знамо да се прѣ^д[ъ] то^бом[ъ] ника^л кавъ живѣ ч(ло)в(ѣ)къ не може оправ^дити . (Пс 142.2)</p>
	<p>ѡеръ сваки на себи свою , ⁴ свою (!) кривицѡ носи .</p>
<p>Нѡѣ ²² егда вѣста оправданїѡ ради нѡего , вѣзра^л²³ довати са нам' подоваеть ѡ вѣѣ по смр^т ²⁴ живѣ ;</p>	<p>а саде ка^д[е] оустаде ра^д[и] нашега ѡпра^в(ъ)дана . ⁵ ѡ се-нѣ доби да се радѡемо , и да се веселимо ѡ б(о)гѡ по живои смр^ти .</p>
<p>оправдѡит' бо са оуже вѣстанїемъ егѡ ²⁵ оправдающимъ насъ , вса^к живѡый :</p>	<p>вѣкѡ кѡ се прав^дати сва^къ живѣ с нѡеговы^м[ъ] оустанѡкѡмъ^м[ъ] . ⁷ коѡ-но на^с[ъ] сѡи^х[ъ] прав^даа .</p>
<p>ѡакоже бо ²⁶ единаго прегрѣшенїемъ , вѣ вса члѡвкѡ внїде^{ѡсвѣде} ^{22г} ѡсвѣ^енїе ,</p>	<p>ѡеръ како го^д[ъ] е и зара^д[и] ед^нога прѡвога чл(овѣ)ка ⁸ прегрѣшена , ^{рим^ланомъ} : ^ѣ на сѡе люде изаш^ло ѡсѡденїе .</p>
<p>ѡакож^а е и единагѡ оправданїе^м вѣ ² вса члѡвкѡ внїде оправданїе живїи^м . ^{рим} : ^ѣ . (Рим 5.18)</p>	<p>ѡа^ко гѡеръ пакъ , и за^дра^д[и] ед^нога правице , сѡи люде достадоше живѡ^тнѡ свою прави^ло^цѡ , (Рим 5.18)</p>
	<p>испр^вѡа , ра^д[и] ед^нога кривице нѡегове , и ѡстали сѡи погѡбоше . ¹¹ а са^д[е] пакъ ра^д[и] ед^нога права ч(ло)в(ѣ)ка . и ѡнїи се крїивы сѡи ѡслобо^л¹²дише ѡ[ъ] смр^ти .</p>
<p>ѡще и ³ немощны кѣ блѡгомѡ , и нечестивы сѡще , нѡѣ ⁴ вѣзрадѡи^м са :</p>	<p>ѡако смо , и злы , и нечастивы бѡдѡкѡвѣ , и нелагѡ^д¹³ны на доб^ра дѣла . ама саде да се радѡемо .</p>
	<p>мы ѡще бѡдѡ^в¹⁴ши злы , и невалилїи , никак^ва добра нисмо били ка^дры ¹⁵ оучинити , и ѡ[ъ] сагога б(о)га бѡли се ѡвратили . те дряге ¹⁶ нечастиве богове сами себи правили , и ни^х[ъ] почитѡвали ,</p>
<p>ѡѣ бо еше сѡщн^м нам' немощны^м ,</p>	<p> ¹⁷ а х(ристо)с(ъ) . догѡе .</p>
<p> ⁵ вѣ свое едѡ времѡ за нечестивы^х оумре^м . ^{рим} : ^ѣ , (Рим 5.6)</p>	<p>и оумре оу свое . нѡегово време . (Рим 5.6)</p>
<p>нечестїѡ ⁶ нѡша ѡчицѡла .</p>	<p>да на^с[ъ] , ѡбраты ѡ[ъ] на^л¹⁸ше неправ^де , и ѡчисти на^с[ъ] и отре наше злѡчѡстїе ,</p>
	<p>и присѡи ¹⁹ на^с[ъ] к^а истин^номѡ и правомѡ б(о)гѡмъ . своѡмъ^м[ъ] кр^влю на^с[ъ] ѡпра ѡ[ъ] ²⁰ поганства нашега .</p>
<p>И вѣскрѣши гѡви са пре^де не дѣв^л⁷ственникѡ своемѡ ѡаннѡ , но Мѡрїи Магда^л⁸лыни , бывшей грѣшницѡ , ^{мѡ} : ^{сѡ}</p>	<p>и каде е вѣѣ оускр(ъ)с^нѡ бѡѡ . и то ²¹ нѡе се бѡѡ прегѡ показаѡ , пр[а]в[е]^ни^м[ъ] и добры^м[ъ] лю^д[ъ]ма , да речемо , ²² своѡмѡ оуч(е)н(и)кѡ д(ѣ)вѡставникѡ ѡаннѡ . него марїи ма^гда^л²³лыни , коѡ е ѡ[ъ] прегѡ грѣш^ница и злѡчѡста жена бѡла ,</p>
<p>да извѣститѣ , ⁹ ѡако грѣх' ради нашнѡ оумре и вѣскрѣе .</p>	<p>да по^л²⁴каже , да е доистѡа , и зарѡдъ грѣш^ница ^{постр}^{103г} пострадаѡ и оумроѡ , и оускр^сѡѡ .</p>
<p>Пише^т ¹⁰ ѡп^лъ ,</p>	<p>пише ап(о)с(то)ль паѡѡ ,</p>
<p>дѡѣ Гѡѣ ѡакоже та^т в' ноши ѡако прїде^т ^а соѡѣ , (1</p>	<p>да кѡ ² д(а)нѣ г(о)с(подѣ)нѣ ѡако^а</p>

Сол 5.2) ¹¹ но не ω се ^м дни ,	<u>солнц аномъ</u> докѹ ^с ка-но хр'свзинь ноѳомъ · (1 Сол 5.2) ама нїе то за ω ³ вай д(а)ньш'нїи д(а)нь да се то говори ·
сей днѣ великїи єгоже сътвори ¹² въскр'шїи Г'ъ ,	овай є д(а)нь великы , що ⁴ га е сътвориω въскр(ь) ^с шїи г(оспод)ь ,
приходи ^т в' ноши , восїа ^к шз в' ноши ¹³ прв'аномз слнцз , но не такω та ^т ;	доходи оу нокѹ · просїнзло е то ⁵ право свн'це ноѳо ^м [ь] · ама нїе како тать ·
та ^т бо не при ¹⁴ ходи ^т ,	<u>защо хр'свзинь дрзл^б гога ра^{дї} посла ноѳо^м[ь] не <u>ω(а)н(ь)ч</u>· долазы ·</u>
<u>развѣ да оукраде^т</u>	<u>кромє да шо зкраде ·</u>
<u>и оубїе^т</u>	<u>и оубїе ·</u>
<u>и погѣби^т</u> , (Јн 10.10)	<u>и ⁷ погѣби ·</u> (Јн 10.10)
ωбаче ¹⁵ се ^н днѣ съ Творце ^м свон ^м глєт' :	ама овай д(а)нь , съ свои ^м [ь] створителє ^м [ь] говори ·
<u>а^з при^до^х</u>	<u>на са^м[ь] до^шаω</u>
<u>да животъ ¹⁶ имзтъ</u> ^ω : ^т · (Јн 10.10)	<u>да живы бѹдз ·</u> (Јн 10.10)
и свцимъ въ гробѣ животъ дарова ·	и кои св мр'твїи оу гробови , мр'тви лє ⁹ жали , и нїма є дарїваω живо ^т [ь] ·
¹⁷ Всако Каиафа Архїерей сый лѣта того добрѣ ¹⁸ прорече :	и право е доиста · кайа ¹⁰ фа шо е бїω вл[а] ^л [ы]ка на онз годїнз добро прорєкаω ·
<u>оүне ест' да єдинъ члкъ оүмрєтъ за ¹⁹ люди ,</u>	<u>болє є ¹¹ да єданъ чл(овѣ)къ <u>· аї</u>· за люде оумре ·</u>
<u>а не весь языкъ погинєт' ^ω : ^{аї} ·</u> · (Јн 11.50)	<u>а да не погине савъ єзы ¹²къ ·</u> (Јн 11.50)
не погнє бо ²⁰ весь языкъ , оүмрєш єдинолз незлобиволз ²¹ Архїерєю Хр'тз ,	и нїе погинѹ савъ єзыкъ съ зє ^м лє · ка ^л [e] є онъ єда ^н [ь] ¹³ оумроω , незлобївь архїерєй х(ристо)с(ь) ·
но исповѣдет' ω немъ дѣлѣ :	и исповѣдє ω нємз ¹⁴ д[а]в[ы]д[ь] ·
²² въ всѣхъ языцєхъ сп'нїє твоє ^{ψαλ} : ^{ξβ} · (Пс 66.3)	<u>мегю <u>ψалом[ь]</u> свїє <u>· ξβ</u>· єзыцы , рече , сп(а)^сєнїє и помоѳъ твоа :-</u> (Пс 66.3)
<u>х'с воста ѿ ²³ мертвыхъ ,</u>	¹⁵ х(ристо)с(ь) · воста ѿ[ь] мртвых[ь] ,
<u>Постави себе жива по страданїи своє^м ²⁴ въ мнωзѣхъ знаменїи^х ,</u>	<u>поставїω е себе живога по свои м⁸ ¹⁶ка · оу многїи знаменїи ·</u>
<u>дє^ни чєтыри дєсѣти ²⁵ явлѣлєса ^{αφ} : ^α , (ДА 1.3)</u>	<u>до чєтр'дєсє^т[ь] дана се є оука^л ¹⁷зїваω (ДА 1.3)</u>
писанїє глєтє ·	каже писмо по свомє оускр(ь) ^с ·
<u>Той нїе яви^л днємъ ²⁶ чєтырдєсѣти оүмрєшєнїє своє по^ст^ное въ пвстынѣ ^{22v} пвстынѣ ^{μαφ} : ^α , (Мт 4.1–2)</u> єще прєж'є смр'т' прїѣтыл при дрєвѣ ² Кр'тнолз :	<u>тай шо-но е оука^л ¹⁸ заω на · м · дана <u>ματ[φει]</u> свое по^ст[ь]но оумр'т'влєнїє · Ка^л[e] се е са^м[ь] пос^ли⁹тиω оу пвстини , (Мт 4.1–2)</u> юще прєгє смрти кою е прїимїω при кр'ь ^с ²⁰ но ^м [ь] дрєвз ·
хоцєтє и своє истинное Вѣстанїє ³ ѿ мр'твыхъ ,	хоѳє да и своє истинито оустанїє ѿ[ь] мр'твїи ·
днємъ чєтыридєсѣти явлє ^н нє имѣт'н ·	²¹ оу чєтрєсть дана ѿб'явлєно оузїма ·

<p> ⁴ И насъ слышателию възлюбленный , аще есмь ⁵ по достоанію посто^у четиридесатници сѣа ⁶ себе оумерцивали ,</p>	<p>[послышатели ²² добры · тако и мы ако се оузбвдемо лѣпо заоудржава ²³ли , и по указв с(ве)те цр(ь)кве постили се право , и свшили ²⁴ свое тѣло , и трѣдили се м(о)литво^м[ь] , и поклонами · ове с(ве)те <small>четрдесет. ^{103v}</small> четрдесе^тнице ·</p>
<p>приобщитъ Хс̄ блг^ати ⁷ въстанѣа своего явленнаго дне^у четиридесати :</p>	<p>то и на^с(ъ) кѣ х(ристо)с(ъ) , прѣобѣщити , г^а бл(а)г(о)д(ѣ)ти свога вста^лнѣка оуказиватога на · м̄ · дана ·</p>
<p> ⁸ бвде^т и на^у себе явлати ликвющаго на^а попра^нноу ⁹ смертію нѣю грѣховною , даже до ѡшествѣа ¹⁰ нѣго ѡ земнаго житѣа сегω ·</p>	<p>и хокѣ се и на^м[ь] явлати · ³ и себе оуказивати ликвущаго на^д[ь] попранно^м[ь] , и низтврено^м[ь] ⁴ нашо^м[ь] грѣховно^м[ь] смр^кю · чакъ и до^о самога нашега ѡхода на зе^мли ⁵ живота , овога временнаго :-</p>
<p>Хс̄ воста ¹¹ ѡ мертвы^х ,</p>	<p>х(ристо)с(ъ) · ю оустаω из мр^твы ·</p>
<p>многа^жы сіе въспоминаю ,</p>	<p>тв рѣ^бчь много пв^т[а] споминѣ^м[ь] ·</p>
	<p>зато е найвише све напре^д[ь] и доноси^м[ь] · ⁷ оу овой д(а)наш^нюй беседи то поминкѣ ·</p>
<p>сіе бо ¹² ест^о оученіе Ап^тла :</p>	<p>защо ово на^м[ь] е пре^дато ап(о)^с(толс)ко оученіе <small>ѡ · тим[офею] · ѡ ·</small> ·</p>
<p><u>поминай Гда Гса въста^кша^т ¹³ ѡ мр^твы^х ·</u> (2 Тим 2.8)</p>	<p><u>споминѣ , рече свака^д[ь] г(оспод)а</u> <u>ис(оус)а , кой е оу^лстаω из мр^твы^х[ь] ·</u> (2 Тим 2.8)</p>
<p>Пославаетъ сего оученѣа въ слад^{ст} ¹⁴ Цр^ковъ Въсточнаа , егда поминаючи Хр^ста ¹⁵ въста^кшаго ѡ мр^твы^х , многа^жды</p>	<p>и тога оученна се др^жы правосла^в(ь)на исто^ч ¹⁰на цр(ь)ква , и слвшати юѡй ю милу · ка^д[е] се ω въскр(ь)с^енію х(ри)с(то)вω гол^лвори · и споминѣ се х(ристо)с(ъ) въстав^шїи ѡ[ь] мр^твы много пѣта ·</p>
	<p> ¹² и поѣ се е ·</p>
<p>Хс̄ въскр^сь ,</p>	<p>х(ристо)с(ъ) · въскр(ь)се ,</p>
<p> ¹⁶ Хс̄ въскр^сь ,</p>	<p>х(ристо)с(ъ) · въскр(ь)се ,</p>
<p>вспѣвае^т ·</p>	<p>и пѣвцы пакъ ѡтпоюваю ·</p>
<p>въ исти^ннѣ вскр^сь ,</p>	<p>въ ис^л ¹³тин^нѣ въскр(ь)се ·</p>
<p> ¹⁷ г^ла :</p>	<p>и каже ·</p>
<p><u>исти^ннѣ твою и сп^сніе твоє рѣ^х ·</u> (Пс 39.11)</p>	<p><u>истин^нѣ твою <small>ѡлом[ь]</small> · и сп(а)^сеніе <small>· ѡ ·</small> твоє</u> <u>на са^м[ь] ¹⁴ изговорѣω :-</u> (Пс 39.11)</p>
<p>но каже се^р ¹⁸ въспоминанѣа полза?</p>	<p>ама коа е ѡ[ь] овога споминанна хваида ·</p>
<p>не имѣли никоеждѣ ¹⁹ ползы ,</p>	<p>нїсѣ ¹⁵ никак^ве хвайде видѣли ни достали , с оты^м[ь] споменко^м[ь] ·</p>
<p>но паче вѣчны^а погибели попо^лзновеніе , ²⁰ въ въспоминанїи своєм^у невѣрнїи Іздее , иже ²¹ Пилатъ рѣша :</p>	<p>не ¹⁶го юще више св се сповзнѣли до вѣч^не пропасти , ѣ сво ¹⁷ме споминаню невѣр^нїи жидови · що сѣ пилатъ рек^ли ,</p>

	¹⁸ г(о) ^с (по)дине · юще имамо с тобо ^м [ь] еднв рѣчь пробѣседити ·
<u>Помаиъхо^м</u>	єрь са ^д [е] на ^м [ь] є ¹⁹ пало на паме ^т [ь] , и споменули <u>мат[фѣй] смо ·кз· се ·</u>
<u>ѡако л'стець онъ рече еше сый живъ ,</u>	<u>како е она лажа рекаω ²⁰ ѿ[ь] пре , юще докъ є живъ дїω ,</u>
<u>по триех' днєхъ вѣстанє ,</u>	<u>на кю по трекѹ д(а)нъ пакъ оуста²¹ти ·</u>
²² повелн	<u>него заповѣди</u>
<u>оубо оутвердит^н гробъ до третїаго днє ^{мф кз} · (Мт 27.62-64)</u>	<u>да се има оутвр'дити гробъ до трећел²²га д(а)на · (Мт 27.62-64)</u>
²³ Первѣе тын не вѣрнын оутвердиша себѣ слово ²⁴ лѡако ,	а найнапре оны нѣвѣр'ный , сами оу себи оутв ^р (ь)дише рѣчь лѡакоє єрь ^{104г} рѣчь лѡакоє ·
<u>ѡако Хс̄ не вѣстанет' ,</u>	єрь х(ристо)с(ъ) · неке оустати више ни се диг'нѣти из мртвы ·
	² пакъ послѣ ѿдоше (!) ,
пото ^м же рѣш ^а :	и рѣкоше к ^а пилатѣ ,
²⁵ повелн оубо оутвердити гробъ ·	повели оубо оутвр'дити ³ гробъ ·
<u>Иже сице ^{вѣста-} ^{23г} вѣстанїе єго поминнахъ ,</u>	и кои-но св с так'вы ^м [ь] помено ^м [ь] споминали негово оуста ⁴ нкє ·
	они се сви скєрдосаше ,
<u>погибе паматъ нхъ ² съ шмо^м за не вѣрствїе н^х ·</u>	и паме ^т [ь] имъ погибе съ шмо ^м [ь] , ⁵ оу холвѣ оде и ^м [ь] спомень за ни ^х но не вѣрство :
<u>Но Црковъ сѣаа ³ съ вѣрою вѣспоминаючи вѣстанїе Хво , иже ⁴ вѣста и ѿ оутверж'еннаго гроба ,</u>	ама наша с(ве)таа ⁶ цр(ь)ква не ходїи со ты ^м [ь] траго ^м [ь] · него съ свою ^м [ь] право ^м [ь] вѣро ^м [ь] , и с ^а чи ^с та ⁷ ср ^д ца споминаюкѹ се х(ри) ^с (то)ва вѣстанїа · кои-но е оустаω и ѿ[ь] оутвр' ⁸ ненога гроба ·
<u>ѡако оутвер⁵дн са мл^чть єго на на^ч ^{Ψал̄ : рси} ; (Пс 116.2)</u>	<u>и негова ^{Ψал(омь)} се є ^{·рси} пакъ м(и)л(о)^стъ на нами оутвр'дила · (Пс 116.2)</u>
<u>и ѡако не лстець онъ , ⁶ но исти^на Г^чна пребыває^т въ вѣки · (Пс 116.2)</u>	⁹ и како онъ нїе лацаць , него е истина · <u>а истина г(о)^с(под)на є въ^к ¹⁰ пребыва · (Пс 116.2)</u>
<u>многаж^аы ⁷ вѣспѣваюци Хс̄ вѣскр̄сь ,</u>	цр(ь)ква , колико више ѿпѣва х(ристо)с(ъ) · вѣскр(ь) ^с е ·
<u>многю ωбрѣтаєт⁸ ползъ , сп^снїе ·</u>	толико ¹¹ повышє и хвайдв придобїа , и сп(а) ^с енїе свое приспорова ·
<u>ѡакоже оувѣраєтѣ Яп^сль :</u>	ка ¹² ко ω то ^м [ь] оувѣрива на ^с [ь] ап(о) ^с (то)ль ·
<u>аще ⁹ исповѣси оусты свонди Г^да Гса ,</u>	<u>ако , рече , исповѣ^сда^м(ь) своима <u>рим[лианомь] · ·аї· ¹³ оустыма г(оспод)а ис(оус)а</u></u>
<u>и оувѣрєш^н ¹⁰ въ ср^дци своє^м</u>	<u>и право вѣрєшь свои^м[ь] ср^дце^м[ь] ,</u>
<u>ѡако Бг̄ тогω во^здвиже н^з мртвы^х ,</u>	<u>да є нєга ¹⁴ б(ог)ъ подигаω из мртвы ,</u>

¹¹ <u>спісешн са :</u>	сп(а) ^с ти кюш ^т се .
<u>ср^лцем' бо вѣрвет са въ правдѣ :</u>	ерь ср ^л це ^м [ъ] се вѣрве ¹⁵ оу правдѣ :
<u>всты ¹² же исповѣдет са въ сп^чніе</u> ^{Рим : 10.} . (Рим 10.9–10)	<u>а с всты се исповѣде ра^л[и] свога</u> <u>сп(а)^сеня</u> . (Рим 10.9–10)
<u>ω всак^м словесн пра^лзном' въздат' са ѿвѣт'</u> <u>Г^двн</u> ^{мф . кс .} , (Мт 12.36) но сіе слово	<u>защо за ¹⁶ сваку праз'ну , или</u> ^{мат[фея] .} <u>злочеств</u> ^{кс .} и невалнаѣ бесѣдѣ , давати ѣе ¹⁷ се тамо ѿговорь пре ^л [ъ] г(о) ^с (по)до ^м (ъ) б(о)го ^м (ъ) за ню . (Мт 12.36) ама ово слово що се ¹⁸ говори .
¹⁴ <u>хс</u> вѣск ^ч рсь	х(ристо)с(ъ) . вѣскр(ъ)се ,
исповѣдет са не пра ^з дно , понеже ¹⁵ въ сп ^ч ніе .	то се само исповѣде да нїе праз'но . ¹⁹ то нїе залѣд'на беседа , и зара ^л тога не бой се да кюшъ ѿвѣ ^т [ъ] ²⁰ давати , ни скен'це за ню тег'лити . юрь та ю рѣчь на ^м [а] за сп(а) ^с енїе .
Полѣчи ^м въ исти ^н нѣ сп ^ч ніе	²¹ и по истинѣ мыслимо полѣчити сп(а) ^с енїе свое ω то ^м [ъ] ,
воспомінающ ^и ¹⁶ содѣ ^л шаго спісенїе посредѣ земли .	що спомил ²² нїемо тога кои ю здѣлаω сп(а) ^с енїе насре ^л [ъ] зе ^м ле ,
за Пра ^л ¹⁷ ковѣрноє нїе въспоминанїе въстанїа егω ¹⁸ ѿ м ^р твы ^х дастъ на ^м первѣе въставати ѿ грѣхо ^в ,	и зара ^л [и] право ²³ вѣрнога наше ^{га} спомен'ка , нїеговога встанкїа ѿ ^л [ъ] м ^р твыи ^х [ъ] . ²⁴ и дати кю онь и на ^м [а] , найпре да встаемо из грѣха .
¹⁹ потомже въ общеє нїе вѣскр ^ч нїе въздасть ,	пакъ посл ²⁵ ле . оу сви ^х [ъ] ѿбщога ^{нашега} ^{104v} ^{нашега} из м ^р (т)вы оустанка . даръ на ^м [ъ] издати .
²⁰ егда поманетъ насъ въ Цр ^ч твїн своєм' ,	ка ^л [е] се за на ^с [ъ] споме ^л не оу своме ц(а)р ^с त्वѣ .
егда ²¹ такω Пастыр' овца постави ^к ши ω десню , речет' ²² намъ :	и како-но пастыръ свое ов'це нареди ³ з десне стране . рече на ^м [ъ] .
<u>наслѣдѣйте оуготова^нное ва^м Цр^чтво</u> ^{мф . кс .} . (Мт 25.34)	<u>наслѣдѣйте що е оуготов'лено ⁴ ва^м[ъ]</u> <u>ц(а)р^ство</u> . (Мт 25.34)
²³ сіе ва ^м слышателю возлюбле ^н ны ^и дароват сп ^ч ніе , ²⁴ сп ^ч телево є ^{ст} .	и то кю ва ^м [ъ] : слышатели възлюблен'ны даривати ваше сп(а) ^с енїе , сп(а) ^с ителжево то ю ^{ст} [ъ] .
сіе имате дарованїе , Праз'дникѣ ²⁵ нїѣшнемѣ прили ^ч ное , простѣ рече ^н ное , волоче ^н ное ,	и ѿ ^л [ъ] нїега тай ⁵ даръ имаєте себи . саданемѣ праз'дникѣ , ово ^м [ѣ] великомѣ ⁶ годѣ прили ^ч но .
²⁶ ѿ Пастыра воз'несшаго са ѿ земли из' гроба , нже ^{23v} нже рече :	ѿ ^л [ъ] пастыра кои-но е из гроба изашω , и ѿ ^л [ъ] ⁷ зе ^м ле пакъ е изнеω се на н(е)бо . како е и са ^м [ъ] рекаω , преѣ свога ⁸ пропнѣка на кр(ъ) ^с ть .
<u>Изъ аще воз'несенъ бѣдѣ ѿ земли</u>	<u>ако ја рече оузбѣде^м[ъ] ѿ^л[ъ] земліс диг'нв^т[ъ]</u> <u>горѣ</u> .
² <u>вса привлекѣ к' себѣ ;</u> ^{лѣ : кї} (Јн 12.32)	<u>то кю ⁹ свїю привкѣ к' себи</u> . (Јн 12.32)

иже нѣѣ въ вѣстаніе свое ³ извлекаетъ овца своа впадшѣа въ адскюю ⁴ яма :	и саде вѣѣ по своме оустанкѣ то ¹⁰ после · извлачѣи свое овце кое съ оупале оу паклѣнѣ на ¹¹ мѣ ·
а потомъ въ общее наше вѣстаніе ѿ ⁵ мертвыхъ , привлечетъ о деснѣю себе ·	а после , на общо наше оустанкѣ ѿ[ъ] мртвѣи , привл ¹² кѣ кѣ на[ъ] кѣ себи на деснѣ странѣ ·
Сіе ⁶ глаголю	и то ва ^м [ъ] се каже ,
идате Волочевное ѿ негѣо ,	да кѣ ¹³ те имати ѿ[ъ] негѣа прѣиличанѣ дарѣ ·
	за саданѣ ваше пол ¹⁴ аніе б(ог)в · и моленіе ·
якоу васъ ⁷ до Црѣтвѣа Нбѣногѣо привлечетъ ·	кѣрѣ ¹⁵ ва[ъ] привл ¹² кѣ до н(е)б(е)с(а)нога ц(а)р(с)тва ·
	¹⁵ да мѣ па ^к (ъ) тамо вѣдѣно съ агг(е)ли поете и ликуете око б(ог)а ·
Мое же естъ	¹⁶ а мое ^{то} іе ^{ст} [ъ] ,
⁸ съ Апѣоломъ вамъ желати :	съ ап(о)с(то)лѣмъ(ъ) желити вамъ то ползчити ·
<u>Бѣѣ же мира , ⁹ возведеи изъ мртвѣихъ Пастыра</u> <u>овцамъ ¹⁰ великаго , Кровію Завѣта вѣчнаго ,</u> <u>Гдѣ ¹¹ ншго Гс Хѣ , да совершитъ вы въ всякомъ</u> <u> ¹² дѣлѣ блазѣ , въ еже творити волю ¹³ егѣо :</u>	<u>Б(ог)ъ же ми ¹⁷ ра , възведеи изъ мртвѣихъ[ъ]</u> <u>евреом[ъ] пастыра ·</u> <u>ѣ · овца^м[ъ] великаго ·</u> <u>крѣ¹⁸ выю завѣта вѣчнаго · г(оспод)а</u> <u>нашего ис(оус)а х(рист)а · да ва^с(ъ)</u> <u>свѣршѣи ¹⁹ оу свако^м[ъ] бл(а)го^м(ъ) и</u> <u>добромъ дѣлѣ , да би чинилы неговѣ ²⁰</u> <u>волю ·</u>
<u>твора въ васъ блгозгодное ¹⁴ прѣанимъ , Гс</u> <u>Христѣомъ ·</u>	<u>творе въ ва^с(ъ) бл(а)гозгодное прѣ^д[ъ]</u> <u>ни^м[ъ] , І(соу)с(ъ) · хр(и)с(то)мъ(ъ) ·</u>
Ѣмѣже ¹⁵ слава въ вѣки вѣкомъ ,	ѣмѣже ²¹ слава , въ вѣки вѣко ^м [ъ]
¹⁶ <u>Аминь</u> ^{евр · ѣ ·} : (Евр 13.20-21) слово	<u>аминь</u> :- (Евр 13.20-21)
^{24r} <u>слово на нѣлю ѣ по пасцѣ ,</u>	²² Слово на н[е]л[ъ]лю · ѣ · ^{105r} <u>слово на</u> <u>н[е]л[ъ]лю · ѣ · по пасцѣ ·</u>
² <u>О Фѣмѣ ·</u>	<u>ѣ · ѣмѣ ап(о)с(то)лѣ ·</u>
³ <u>Аще не вижѣ на рѣкѣ егѣо азѣвъ ⁴ гво^здѣи^ы ,</u>	² <u>аще не вижѣ на рѣкѣ егѣо азѣвъ</u> <u>гвожден[ъ]ны[ъ] ,</u>
и не вложѣ перста мое ^г кѣ азѣвы гво ^з дѣи ^ы ,	³ и не вложѣ прѣста моего въ азѣвы гво ^з дѣи ^е ·
⁵ и не вложѣ рѣки мое ^г кѣ Рѣбра егѣо ,	и ⁴ не вложѣ рѣки моеѣ въ рѣбра егѣо ,
не имѣ вѣры ·	не имѣ вѣры ·
⁶ <u>Словеса свѣтѣа Апѣла Фѣмы , написана ѿ</u> <u>нѣшнѣа ⁷ ѣвѣлисты Іоанна кѣ Глѣ : ѣ · кѣ за^ѣ : ѣ ·</u>	⁵ <u>то съ словеса с(вѣ)тога ап(о)с(то)ла Фѣме ·</u> <u>написата ѿ[ъ] са^данѣга е(в)анг(е)листа іоанна ·</u> <u>въ гла^в(ѣ) · ѣ · въ за^ѣ(ѣлѣ) · ѣ ·</u> ^{м(ат)ѣ(ей) · :}
⁸ <u>Рѣче сѣснѣте :</u>	⁷ <u>Рекаѣ е сп(а)ситель г(оспод)ъ на^ш(ъ)</u>

	ис(оус)ъ х(ристо)с(ъ) ·
СВѢТИЛНИКЪ ТѢЛЪ ЕСТ' ⁹ ОКО ,	тѣлѣ е свѣтъя нѣгово ⁸ око ·
АЩЕ ЯКО БЪДЕТ' ОКО ТВОЕ ПРОСТО ,	и ако оузбо твоє око ясно ,
¹⁰ ВСЕ ТѢЛО ТВОЕ СВѢТЛО БЪДЕТ' ;	то кѣ свѣ твоє свѣтло ⁹ быти ·
АЩЕ ЛИ ОКО ¹¹ ТВОЕ ЛЯКАВО БЪДЕТ' ,	ако ли твоє око збѣде лѣкаво ·
ВСЕ ТѢЛО ТВОЕ ТЕМНО БЪДЕТ' ^{тмаѣ:5:} · (Мт 6.22-23)	свѣ кѣ тѣло ¹⁰ твоє цр'но быти · (Мт 6.22-23)
¹² СЛЫШАТЕЛЮ ВОЗЛЮБЛЕНЫИ ·	[послушнике добры ·]
НЕ СПОДОВИЛО СЯ БѢ ОКО ¹³ АПѢЛА С'Т: ФОМЫ	нѣ се было здо ¹¹ стоило око с(ве)тога ап(о)с(то)ла фоме ,
ВИДѢТИ ВОСКРѢШАѢ СПИСИТЕЛА ,	видѣти оускр(ъ)нѣкѣга ¹² сп(а)сителя х(рист)а оу пр'вѣи нѣговъ доходакъ к' ап(о)с(то)ло ^м (ъ) ·
¹⁴ НЕ МОГА' СЯ О ТО ^м СВѢТИЛНИКЪ СВОЕ ^м	и нѣ се ¹³ могаѡ ѡ томе своме свѣт'накѡ
ПОХВАЛИТИ : ^{яко}	похвалити ·
	да ре ^к не ·
^{24v} <u>ЯКО ТЫ ПРОСВѢЩАЕШИ СВѢТИЛНИК' МОЙ ГИ</u> ^{ѡал(омь)} ^{зѣ} · (Пс 17.29)	та , ¹⁴ ты просвѣк ^ю ѣшъ <u>МОЮ</u> свѣкю г(оспод)и · (Пс 17.29)
² ПОВЕЛѢНО БО ЕСТ' :	защо заповѣгѣно е то
	¹⁵ да имамо доходити пре ^д [ъ] г(оспод)а ако ищемо да ^с мо свѣтлы ·
ПРИСТЪПИТЕ К' НЕМЪ	пр ^и ¹⁶ стѣпите къ нѣмъ
И ПРОСВѢТИТЕ СЯ ,	и просвѣтите се ,
	велы пр ^о р ^о къ ·
³ А ОН ДО ТОГО СВѢТА ВОСІАВШАѢ ѿ ТМЫ ГРОБНЫ ⁴ , ⁴ НЕ ПРИСТЪПИ ¹ СЪ НИИМИ АПѢЛЫ :	а онъ к то ¹⁷ ме свѣтѣ · що е просіаѡ из гроб'нога мрака , нѣ дошаѡ ни ¹⁸ пристѣпѣѡ к нѣмъ оуед'но з ^д рѣгыма ап(о)с(то)лы ·
ФОМА ЖЕ ЕДИН' ⁵ ѿ ДВАНДЕСАТ' ГЛѢМЫ ^н БЛИЗНЕ ^н , НЕ БѢ С' НИИ ^н	фома ^ж е еди ^н (ъ) ¹⁹ ѿ[ъ] дванадесети гл(агол)ѣмы близанацъ · не бѣ съ ними
ЕГ ^д А ⁶ ПРИЙДЕ ГС ·	ег ^д а ²⁰ прѣиде ис(оусъ) ·
	и ша ра ^д [и] нѣ се пр'вѣи пв ^т [ъ] он'де згодѣѡ оуед'но съ ²¹ ап(о)с(то)ли , не зна се ѡ то ^м [ъ] · да речемо ,
ИМѢЛ' ЯКО ОКО СВОЕ ЗА НЕПРОСТОЕ И ⁷ ЛЯКАВОЕ , ЗА БЛАДАЩЕЕ И ЛОЖНОЕ ;	да ꙗ и онъ имаѡ свое око ²² за непосто , него лѣкаво мѣ е было око и ла ^ж но , те ꙗ ²³ блѣдило , нѣ могл'о право глѣдати ·
	и размиш'лѣиваѡ се ꙗ и зарадъ х(рист)а ^{105v} и зара ^д [ъ] х(рист)а , како лі е що лі е · а найвише е теке жалѣѡ ² и ср ^д це мѣ е было ѡстѣденило · како се ꙗ то нѣмъ ꙗд'номъ ³ згодило те онъ найстра ^ж нѣи ѿ[ъ] свѣю ап(о)с(то)ла бы , и не здѣси ^{се}

	оу ⁴ ед ^{но} он ^{да} съ-ш ^а -нима ка ^д [е] им ^а се 8 пр ^в їи маа ^х [ъ] навы х(ристо)с(ъ) · и ω то ^м [ъ] ⁵ се забрїин8 и достаде двострѣко ср ^д це , и бы м8 око лѣкаво ⁶ и ради тога са ^м [ъ] се е оуничжаваω ·
тѣм ^ъ же и все ⁸ тѣло свое сѣди ^а быти темны ^м ,	и сумнаω се да е онъ и ⁷ съ свїи ^м [ъ] свои ^м [ъ] тѣло ^м [ъ] злоче ^{ст} [ъ] , и тама ^н (ъ) ·
всегω себе сѣди ^а ⁹ быти не просвѣщенны ^м ·	свѣга е себѣ др ^ъ жаω не ⁸ просвѣтлен ^н ны ^м [ъ] ·
	ка ^д [е] онъ цигло са ^м [ъ] остаω быω презре ^т [ъ] · и раз ⁹ ждизаω се изнѣтра шо да чины · да бы онъ не остаω теке ¹⁰ то тако , а оуздаω се ю , ако то права истина бѣде да е ¹¹ х(ристо)с(ъ) доиста оускр[ъ] ^с нѣω , юрь и нѣга не би измѣгю свїю ап(о) ^с (то)ла ¹² оставїω · и ради тога теке доиста е голѣм8 жаωб8 и ¹³ маω ·
сего ра ^н жел ^а всако , да ¹⁰ просвѣти ^т око свое, и всего себе , не то ^к мо видѣ ^т ¹¹ нїе ^м , но и самы ^м прикосновенїе ^м Х ^а свѣт ^а , сїающа ^ѣ ¹² г ^а зв ^а м ^н сконд ^н акн л8ч ^а м ^н ;	и желїω е да просвѣт ^л ы свое око , и свѣ свое тѣло ¹⁴ не теке з глѣданїе ^м [ъ] него и самы ^м [ъ] приватанїе ^м [ъ] к ^а свѣт8 ¹⁵ х(рист)в · кои-но с ^н а съ свои ^м [и] ранами ка-но снчани ^м лѣчами ·
сице такоже просвѣ ^т ¹³ цаѣт са сїе ,	та ¹⁶ ко како шо се просвѣ ^т люе ,
еже чре ^з самое Прикосновенїе огня ¹⁴ вжигано бывает ^а :	каде оу самы ватрены пламе ^н (ъ) ¹⁷ свѣкна се дотакне , те се и сама оужеже , и она свѣтлїи ·
	та ¹⁸ ко то е и ѱома бїω зактеω , да се своїω ^м [ъ] рѣко ^м [ъ] оу сами ога ^н (ъ) ¹⁹ б[о]ж[а] ^с тва оу х(ри) ^с (то)ве ране на бок8 дотак ^н е , како е и испнїиω по ^с ле ²⁰ свою желю · зато е тако люто и изрекаω се пре ^д [ъ] осталы х(ри) ^с (то)вы ²¹ оуч(е)н(и)цы , ка ^д [е] м8 оны казаше да е оускр[ъ] ^с нѣω г(оспод)ъ , и к нима е ²² долазїω · на то онъ нима и рече ·
Йще не виж8 на рѣк8 ег ^о г ^а зв ^а ¹⁵ гвоздинны ^х ,	докле го ^д [ъ] на са ^м [ъ] нѣга не ви ^д ²³ ди ^м [ъ] свои ^м [ъ] очима , и не смотри ^м [ъ] м8 на нѣговы рѣк8 ране ^{гвозде} ^{106г} гвозд ^е не ,
и не влож8 перста моего в ^а г ^а звы ¹⁶ Гвозди ^н ныя ,	и докле не оувч ^е ^м [ъ] мога пр ^ѣ ста оу наме ек ^с сер ^с ке ·
и не влож8 рѣки моея в ^а Ребра е ^ѣ ,	и не 8 ² ме ^т немь мою рѣк8 оу нѣгова коп ^ч ємь пробїена ребра ·
не ¹⁷ нм8 вѣры ·	дотле ³ некую вѣровати , да е оускр(ъ) ^с нѣω ·

Не бѣдѣ [рече] вѣрою просвѣщенъ ^н ,	не могъ рече быти право ^м [ъ] вѣро ^м [ъ] ⁴ просвѣтленъ ,
¹⁸ не бѣдѣ в' не ^н гораши ^н ,	некую быти оу нѣшъ зажежень .
аще не прикоснѣ са ты ^х лѣт' ¹⁹ пламе ^н ны ^х свѣт ^а огненна ^ѣ , ты ^х свѣ ^ш пресвѣтлы ^х , ²⁰ ты ^х пати свѣти ^н нико ^б свѣташи ^х пати ^м дѣва ^м ²¹ м ^а ры ^м , гораши ^х елсе ^м излѣаннны ^м ,	ако се не прикос ^н емъ до тѣи ^х [ъ] лѣча пламен ^н ы ^х [ъ] свѣтло ^с ти ватрен ^с ке . ты вел ^б ликогорѣкѣ свѣк ^а . до тѣи ^х [ъ] пе ^т [ъ] свѣтила , шо свѣ ^т ле петы ^м [ъ] ⁷ д(ѣ)ва ^м (ъ) м ^а ры ^м [ъ] . шо-но горе зейтино ^м [ъ] излѣан ^н ы ^м [ъ] кр ^в ны ^м [ъ] .
аще не прї ²² коснѣ са ѣзк' лѣвы ^х .	ако се не ⁸ докосне ^м [ъ] х(ри) ^с (то)вы ^м (и) назвами :
Како х ^с просвѣти ^л вѣрою ²³ фомѣ с ^т :	и како е х(ристо)с(ъ) вѣро ^м [ъ] оутвр ^д ѣо . с(ве)тога ⁹ фомѣ .
на нѣшней проповѣ ^н нази ^м са .	на ѡвой саданѣи ^ѡ предикы , полѣп ^ш е къмо се оувѣ ^л ѣ ^н ѣти , и наоучити се ѡ то ^м [ъ] .
Х ^с ²⁴ прїшеды ^н ко ѣченико ^м на просвѣщенї ^е вѣрою фомѣ ²⁵ с :	х(рист)е пришады ка ѡч(е)н(и)ко ^м (ъ) на про ^л ѣ ^н їе свѣщенїе , вѣрою фомѣ с(ве)таго .
и г ^л авы ^н и ^м :	и гл(агол)авы имъ
ми ^р ва ^м .	миръ ва ^м [ъ] .
Прїиди ^н к на ^м на просвѣщенї ^е ²⁶ разумо ^м ,	прїи ^л ¹² ди и къ на ^м [ъ] на прос(вѣ)щенїе разумо ^м [ъ] ,
а мнѣ г ^л и :	а мнѣ гл(агол)и .
Ми ^р ти бл ^г овѣстѣющѣ ,	миръ ти бл(а)гол ^л ¹³ вѣстѣющѣ .
г ^л и ²⁷ слышателе ^м :	гл(агол)и слышателе ^м [ъ] .
Ми ^р ва ^м послашающн ^м . аще	миръ ва ^м [ъ] послашающн ^м [ъ] :
^{25г} аще не вижѣ на рѣкѣ егѡ ѣзкѣ ² Гвоздинныхъ , и про ^л ѣ :	¹⁴ аще не вижѣ на рѣкѣ егѡ , ѣзкѣ гвоз ^н ны ^х [ъ] · и про ^л (ага) : –
³ Два ѣчени лѣвы , дво ^н ственно въ ѣзкѣ ^х ⁴ са егѡ повѣчаютъ ,	¹⁵ Два х(ри) ^с (то)ва оуч(е)н(и)ка . ѡ две рѣке се повѣчаю , ѡ рана ^х [ъ] нѣговы ^х [ъ] .
Слышателю ⁵ возлюбле ^н ый .	¹⁶ [слышателю оуср[ъ]нїи :]
Павел' с ^т ый ѡ то ^м са ⁶ хвалит' ,	и с(ве)ты се паваѡ ѡ томе хвалїи .
ѣзкѣ ѣзвы Г ^а Г ^с а на тѣлѣ моємъ ⁷ ношѣ ^н Галл ^т ⁵ , (Гал 6.17)	¹⁷ <u>я</u> велы х(ри) ^с (то)вѣ ране <u>гал(агомъ)</u> ⁵ на сво ^м [е] тѣлѣ носи ^м [ъ] , (Гал 6.17)
вндит' ѣзвы лѣвы на своєм' си тѣлѣ :	глѣды ране на исто ^м [ъ] ¹⁸ свомѣ тѣлѣ .
	защо ка ^д [е] ч(ло)в(ѣ)къ хр(и) ^с ѣанинь кою мѣкѣ и бой по ^д но ^л ¹⁹ си и зара ^д [и] х(рист)а , то св на нѣмѣ х(ри) ^с (то)вѣ ране , а не нѣгове . ако ли па ^к (ъ) ²⁰ ра ^д [и] свое кривице и свога зла , злопатїи оно св нѣгове ране , а ²¹ не х(ри) ^с (то)вѣ , то мѣ нїе за д(ѣ)шѣ . него за нѣговѣ кривѣдѣ :

⁸ а ннѣшній ѿома стѣй глѣт' ,	и саданїи ²² с(ве)ты ѿома говори ,
Аще не вижѣ ⁸ ⁹ на Рѣкѣ егѡ ѣзвѣ гвоздинныхъ ,	ако не види ^м [ь] на нѣговы рѣкѣ шѣплїи ²³ рана що е з гвоздѣ ^м [ь] пробїено .
Желаеть ¹⁰ видити ѣзвы Лѣбы на тѣлѣ Лѣом' .	то онь желы да бы видев ^м ²⁴ ране х(ри) ^с (то)вѣ на нѣговѣ тѣлѣ .
ѣда ли?	а ѣда ли е онь ре ^{каѡ} онако , ка ^л ^{106v} каѡ онако ,
¹¹ ѣако Павел' стѣй ѡ себѣ рече ,	како-но що с(ве)ты ап(о) ^с (то)ль паваѡ ѡ себї е ² рекаѡ .
<u>Живет' въ мнѣ</u> ¹² Хс̄ ^{галат : к̄} ; (Гал 2.20)	<u>оу мени х(ристо)с(ъ) · живы</u> · (Гал 2.20)
и тако в'нѣтрѣ живѣщїи в' том' сосѣдѣ ¹³ избранном' свѣтъ Хс̄ , свѣтитѣ ѣзвѣми ¹⁴ скончи сквозѣ егѡ Тѣло ,	и тако ѡ немѣ оунѣтра ³ живѣкѣ , оу томе избр ^а (ь)номѣ съсудѣ свѣ ^т [ь] х(ристо)с(ъ) · свѣтли ⁴ с ранаѡы свои ^м [и] прозорѣцы скрозѣ нѣгово тѣло ,
аки лѣчѣм' сквозѣ ¹⁵ сосѣдѣ Кришталный ,	ка-но зра ^л ⁵ ками скрозѣ стакло ѿ[ь] кришала .
показуетѣ своѣ ѣзвы ¹⁶ ѿ себе в'нѣтрѣ живѣщагѡ , сїающїѣ на верхѣ ¹⁷ тѣла Павла стѣго :	ѡказѡе свое ране ѿ[ь] ⁶ себе кои оунѣтра мѣ борави с'ѣаюкѣ на вр'хѣ тѣла пав ^л ⁷ лова .
ѿома же стѣи егда глѣт' ,	а с(ве)ты ѿома що говори .
¹⁸ Аще не вложѣ перста моего въ ѣзвы гвозди ^н ны ^а ,	ако не оуме ^т не ^м [ь] свога пр'сї ^л ⁸ та оу нѣгове ране ,
¹⁹ и не вложѣ рѣки моеѣ в' Ребра егѡ ;	и мою рѣкѣ оу ребра мѣ .
Желаеть то ²⁰ самѣ жити в'нѣтрѣ Хс̄ ,	то пакѣ же ^л ⁹ лы самѣ собо ^м [ь] оу х(рист)ѡ боравити .
Желаеть облещи са ²¹ въ Хс̄ свѣта аки в' свѣтлѡу рызѣ ,	жели се ѡ х(рист)а с ^{вѣта} преобѣкѣ , ка ^л ¹⁰ но оу свѣ ^т лѣ халинѣ .
тѣмѣже ²² и видѣти ѣзвы Хр̄стовы на самомѣ же ²³ тѣлѣ Лѣом' , аки красотѣ драга ^т оустроенїѣ ²⁴ ѿ Бисера и Камени многоцѣнна , ѿ кровавыхъ ²⁵ Рѣбинѡ ^к , на верхѣ самыѣ Рызы покрывающїѣ ²⁶ ѡболкшаго са .	зато и жели видети ѣзвине х(ри) ^с (то)вѣ · ¹¹ на само ^м [ь] тѣлѣ х(ри) ^с (то)вѣ · како-но неѣ красотѣ скѣпе спра ^л ¹² ве , искикѣ ^н (ь)не з бисеро ^м [ь] и драги ^м [ь] каменѣ ^м [ь] , ѿ[ь] кр'вавы рѣ ^л ¹³ бїин'та · по вр'хѣ саме халине , покрываюкѣ оу ню ѡбѣче ^н (ь) ¹⁴ нога .
Ѹдино [рече] просихъ ѿ Г̄да , зрѣти	на рече , теке циг'ло ^{ѡал(омѣ)} ед'но са ^м [ь] · ^{кs}
^{25v} <u>зрѣти ми красоты Г̄днѣ</u> ^{ѡал : кs} , (Пс 26.4)	¹⁵ да би могаѡ глѣдати б(о)жїе лѣпоте · (Пс 26.4)
зрѣти красныѣ ² ѿ крове ѣзвы на тѣли егѡ ;	глѣдати ѿ[ь] кр'ви ¹⁶ красне ране на х(ри) ^с (то)вомѣ тѣлѣ .
зрѣти красотѣ ³ в' Десници егѡ , кровавыѣ ѣзвы в' Рѣцѣ , и ⁴ въ Бокѣ десном' егѡ ;	видѣти красотѣ оу нѣ ¹⁷ говой дес'ницы · кр'ваве дѣпле оу рѣкѣ · и на десно ^м [ь] нѣговѣ ¹⁸ бокѣ .
зрѣти кол' красныѣ ѿ ⁵ ѣзвѣ кровавыхъ Ноги блѣговѣствующаго мирѣ , ⁶ сего иже поправши	мотрити ѿ[ь] кр'вавы рана , великокрасне нѣгове ¹⁹ ноге кое-но на ^м [ь] бл(а)говѣскою радо ^{ст} [ь] и миро ^{ст} [ь] · овога кои ²⁰ -но е погазиѡ , и потапѡѡ

ногами сконди и послѣ ^А на ^ѣ ⁷ врага смрть ,	съ свои ^М [ь] ногама , и найпослѣ ^Д ²¹ няга врага смрть .
глетъ по въскр ^ѣ ніи своем ^ѣ :	говоріи по вскр[ь] ^ѣ 8 своем ,
Миръ ⁸ вамъ .	миръ с в ^а ²² ми .
Глахъ емъ дрвгн ѳници ,	рѣкоше ѳоми , дрвгїи оуч(е)н(и)цы .
вндѣхω ^М ⁹ Гда :	мы видѣсмо ^{107г} дѣсмо г(оспод)а .
Той Гдѣ Бгъ ншѣ . ѳал ^ѣ : рл ^ѣ (Пс 104.7)	тай ю ѳал(омъ) ·рд· г(оспод)ь б(ог)ь нашъ (Пс 104.7)
такω и ѳома ¹⁰ егда оувиди ^т ,	такω и ѳома ка ^Д [е] оувиди г(оспод)а
речетъ :	² и он ѣе рекѣ
Гдѣ мой и Бгъ мой .	г(оспод)ь мой и б(ог)ь мой .
но ¹¹ недоволенъ естъ повѣстїю ихъ ,	ама нїе онъ контентъ на ³ то нѣхово казїиванїе .
глет ^ѣ :	и вель .
Азъ же ¹² когда прїйде	да на ка ^Д [е] кю ·мс· докѣ
и явлю са лицъ Бжїю . ѳал ^ѣ : ѣе (Пс 41.3)	да се оука ^Д же ^М [ь] ωбразѣ б(о)жїю . (Пс 41.3)
Что мнѣ ¹³ и по очахъ , аще мнѣ Гдѣ не виждѣ?	на що ми сѣ и мое очи , ако ш нима г(оспод)а не ви ⁵ ди ^М [ь] .
азъ токωω ¹⁴ Гдѣ ради очи и содержѣ :	на , теке и зара ^Д [и] г(о) ^с (по)дина и држи ^М [ь] очи оу своїѣ главы .
очи мои вынѣ къ Гдѣ .	мое сѣ ⁶ очи свака ^Д [ь] до г(оспод)а .
¹⁵ Остави ма сила моя и свѣтъ очїю моею , ѳал ^ѣ : ѣд (Пс 37.11)	и мене са ^Д [е] ωставила ·кл· мою снага , и свѣ[т]ло ^с [ь] ⁷ мї е ωтишла ѣ[ь] мои очїю . (Пс 37.11)
¹⁶ такω не возмогохъ кѣпно сѣ вами пристѣпити ¹⁷ до Гдѣ Бжїен силы , до тогω свѣта ѣ свѣт ^ѣ .	ка ^Д [е] ниса ^М [ь] могаω на оуѣ ^Д но с ва ⁸ ми наѣи се ко ^Д [ь] х(рист)а б(о)жїе силѣ . и кѣ томе свѣтѣ ѣ[ь] свѣта ,
¹⁸ Вы токωω сами пристѣписте кѣ немѣ ,	вы ⁹ теке сами доѣосте и приближисте се к немѣ .
и про ¹⁹ свѣтїисте са вѣрою ,	и вѣро ^М [ь] се про ¹⁰ свѣ(т)листе .
а мене свѣ ^т вѣры ωстави .	а мене ю свѣ ^т [ь] вѣрѣ ωставїω .
²⁰ аще не виждѣ ,	ако не види ^М [ь]
не мнѣ вѣры .	не ¹¹ кю вѣровати .
Но ω ап ^ѣ ле сѣїѣ ²¹ первѣе подобаетъ вѣрити ,	ама ѣ ап(о) ^с (то)ле с(ве)ты . найпре валя вѣ ¹² ровати .

и тогда будешн ²² видѣти ·	и онда кѣшь видѣти ·
<u>Вѣрю видѣти бл҃гаа Г҃а на земли ²³ живыхъ</u> ^{Ψал} : ^{кs} , (Пс 26.13) гл҃еть Прѣрокъ ;	вели прѣрокъ ^{кs} <u>вѣрюмъ</u> да кѣ ¹³ мо видѣти бл(а)га г(о) (под)на на земли <u>живыхъ</u> · (Пс 26.13)
и ты на Тѣлѣ Хѣомъ ²⁴ вѣскрѣшомъ превѣла язвы его , сѧ прекра ^н ныя ²⁵ цвѣты на той землѣ живаго по смрти Б҃а , ²⁶ и маши первѣе реши , вѣрю видѣти ·	и ты , що сѧ на ¹⁴ х(ри)с(то)во ^м (ь) тѣлѣ предраге нѣгове ране · то прекра ^н но цвѣкѣ на ¹⁵ той живой б(о)жѣ(й) землѣ по нѣговой смрти · найпре да ¹⁶ имашь рѣкѣ · вѣрю да кю видѣти ·
Обаче ^{той} ^{26г} той на ^а негоже никтоже бл҃гъ исполнитъ в' сихъ ² бл҃гихъ желаніе твоє ·	него тай що нико ¹⁷ га поболѣга на ^д [ъ] нѣга не има , оу то ^м [ъ] добръ испѣникъ ¹⁸ и твою желю ·
И по дне ^х осми ^х пакн ³ бѣхъ кнѣтръ Ѹ ^н ици его , и фомѧ с' нимн ,	и по осмы дне ^х [ъ] , пакъ сѧ были скѣпили се оу ¹⁹ нѣтра нѣговы оуч(е)н(и)цы , и ѳома оуе ^д но е ш' нима быо ,
⁴ Приде Г҃е дверемъ затвореннымъ ,	и до ²⁰ гѣ ис(оус)ъ к нима крозь врата затворена ·
и ста посреди ⁵ нхъ ,	и стаде сре ^д [и] ни ^х [ъ] ,
и рече :	и ²¹ рече
Миръ вамъ ·	миръ ва ^м [ъ] ,
Приходитъ Пастырь ⁶ добрый взыскава бл҃дащѧ овчѣки , не воз ^л мѣющн своего стада , не толкѣщн и в' затво ^р енныа двери , тихо съ миромъ ·	долази пастырь добръ и по дрѣгы пѣть · ²² и тражи заблѣгнѣнѣ овчѣцѣ · не мѣты свога стада · ни оу ²³ врата имь кѣца · него лѣпо тихо к нима долази , и скро ^з [ъ] ²⁴ затворена врата с миромъ[ъ] ·
Ѣмѣже Пастырь ⁹ преж ^а е двери ѿверзѧхъ :	що-но сѧ нѣмѣ пастырь ѿ[ъ] пре ^г е ѿтворали ^{107v} гѣ ѿтворали прѣ ^р цы врата ·
<u>сема рече двери ѿвер^ли</u> ¹⁰ заст' ,	како са ^м [ъ] ис(оус)ъ каже · <u>овомѣ</u> ^{ѿ(а)н(ъ) · ѿ} ре ^л че вратарь ѿвора ·
и овца гла ^ѣ его слыша ^т ¹⁰ : ѿ · (Јн 10.3)	<u>и овце гла^ѣ мѣ слышаю</u> · (Јн 10.3)
нѣѣ приходитъ ¹¹ дверемъ затвореннымъ ·	а са ^д [е] вѣ ^л ѣ оулази крозь затворена врата ·
Не трѣветъ ѿверженѧ ¹² дверей инныхъ никонхъ же ,	нити сѧ мѣ за потребѣ ¹⁴ ни ка ^к ва коѧ дрѣга врата ·
егда самъ естъ ¹³ ѿверзтыи же доволнѣ двери ·	каде ю вѣ ^л ѣ и са ^м [ъ] за дости ¹⁵ ѿтворенима вра ^т ма ·
Рекѣ бо	ка ^д [е] ю рекаѣ
¹⁴ <u>Дзъ есмъ дверь</u> , (Јн 10.9)	<u>на са^м[ъ] врата</u> · (Јн 10.9)
показветъ в' себѣ нѣѣ Гвоз ^д и ¹⁵ и Копѣмъ пространно ѿверзты двери ; ^{тамъ же}	то оу ¹⁶ казве са ^д [е] оу себи с' клинѣцы и с копѣ ^м [ъ] пространо ѿворел ^л на врата · и та сѧ доста широка ·
симъ же ¹⁶ свѣщамъ доволнымъ , приходитъ иннымъ	пакъ доходи и г' дрѣги ^м [ъ] ¹⁸ що сѧ затворена врата , да овчѣ , кро ^з [ъ] дрѣга

дверемъ ¹⁷ затвореннымъ , да окча иннымъ ѿверзтымъ ¹⁸ двѣми и ² стада не исходитъ на снѣдь колкѣ ,	ѿма ^к нѣта ⁹ врата из свога стада не излази на изеденіе кѣр ^н ач ^л ¹⁰ ко .
но ¹⁹ развѣ да преходитъ чрезъ ѿверзтыя двери егѡ ²⁰ самаго :	него теке само да проходи крозь нѣгова отво ¹¹ рена врата · крозь самога х(рист)а ·
	да би се ко-го ^д [ъ] не ѿбинаѡ ¹² кѡда , кроме хр[и]с ^т ѣан ^с ке вѣре · да не погине з дѣшо ^м [ъ] своіо ^м [ъ] ·
<u>мною бо (рече)</u>	¹³ мноме , рече , х(ристо)с(ъ) ·
<u>аще кто внидетъ</u>	<u>ако т^ко оулазы</u>
²¹ спсѣетъ сѧ ,	<u>тай кѣ се сп(а)^сти ·</u>
<u>и внидетъ</u>	<u>и оу ¹⁴ кѡ кѣ</u>
<u>и изыдетъ</u>	<u>и изакѡ :</u>
	· ²⁰ · кои оугнѣ кро ³ [ъ] крщеніе оу хр(и)с ^т ѣан ^с кѣ ²¹ вѣрѣ , и пакъ оу нѡй , изагнѣ с о ²² вога свѣта ·
и пажитъ <u>обраще^т т^тажѣ</u> ; (Јн 10.9) ²² монми ѿверзтыми в Рѣкахъ Нога ^х и Рѣбра ^х ²³ дверми ·	¹⁴ ... и тако кѣ пажитъ ¹⁵ ѡбрѣсти · (Јн 10.9) хранѣ кѣ сво ^ю ¹⁵ накѡ · с моимъ отворен ^н ыма , оу рѣкѣ , и оу ногѣ , и на ¹⁶ мои ребры дверима ·
Имѣ ^н свѣх рѣкѣ , монми мокрими ²⁴ ѿ крове , спсѣет сѧ рѣками ·	и кой оузима свѣх рѣкѣ , то с мои ^м [и] ¹⁷ ѿ[ъ] кр ^в и с мокри ^м [и] рѣками сп(а) ^с ти кѣ се ·
Хромы , ѿ монхъ ²⁵ Ногъ окропленныи Кровїю , исцѣла ^т сѧ ·	хромы ѿ[ъ] мои но ¹⁸ гѣ поквашены кр ^в влю , излѣчикѣ се ·
Иже ²⁶ прѣно блада ^т ср ^д цемъ , и зъ монхъ Рѣбрь и ср ^д ца исто ^{26v} источенїемъ ,	а кои-но свака ^д [ъ] ¹⁹ блѣде свои ^м [ъ] ср ^д це ^м [ъ] · из мои ребара и ср ^д ца источенїе ^м [ъ] ,
ѡчнстатъ нечестїе ср ^д ца своего ·	и оми ²⁰ ти кѣ нечастїа съ свога ср ^д ца ·
² <u>ИЗЪ ИМѢА^н КЛЮЧЪ ДѢВѢ</u> апо ^к : ꙗ̅ , (Отк 3.7) иже ключъ ДѢВѢ не вреднѣ , —	²¹ <u>ѧ , рече · кои-но има^м[ъ] ко^д[ъ] себе</u> <u>КЛЮЧЪ Д(А)В(Ы)Д(ОВЪ) ^{108r} ЧЪ Д(А)В(Ы)Д(ОВЪ)</u> <u>апокалипса : ꙗ̅</u> · (Отк 3.7) кои-но ключанице д(ѣ)воич ^к е нїса ^м [ъ] поврѣдїѡ ·
³ не требѡю ключа къ дверемъ затвореннымъ ,	² и нїе ми за потребѣ ключа на отворанїе затворенны ³ ма вратима ·
но ⁴ ѧкѡ ѿ Грѡба воста ^х запечатлѣнна ,	него како го ^д [ъ] са ^м [ъ] оустаѡ из покамен ^н ога ⁴ запеча ^т лена грѡба ·
сице и ⁵ дверемъ затвореннымъ , вѡмъ овцамъ мон ^м прѣста ^х :	такѡ и двере ^м [ъ] заключан ^н ы ^м [ъ] кѣ вама ⁵ мои ^м [и] ов ^ц ами оу ^н ѡ ^х [ъ] и прѣ ^д [ъ] ва ^с (ъ) стадо ^х [ъ] ·
⁶ да оувѣсте ,	да поз ^н ате

яко ничтоже да ѿ ва ^ѿ разлѣчи ^т , ⁷ ни затворенныа двери ;	єр ^а ме ни ^б каква стварь ни справа , а ни затворь не може ме с вама ра ^{3 7} ставити .
Азъ всегда и затво ⁸ реннымъ дверемъ , въ помощь вашу гото ^б :	на са ^м [ъ] свакады готовь к вама оу помохъ докѹ , ⁸ ако оу ко ^м [ъ] затворѹ , иакаръ (!) где оузбѣдете .
всегда ⁹ вамъ рѣци мон ѿверзты , на подаѣнїе ;	и свагдарь сѹ ва ^м [ъ] ⁹ ѿтворене мое рѣке на даванїе ,
всегда ¹⁰ и нози мон незатворе ^н ны , на теченїе къ ма ^ѿ ти ¹¹ внома посѣщенїю :	такое ^р (ъ) и мое ноге нисѹ ¹⁰ затворене на трѣчанїе · м[и]л[о]ѿтиво ва ^с (ъ) посѣкѹвати .
всегда Рѣбро мое ѿверзто , ¹² на любезное васъ прїятїе ·	и мое рѣбро ^с ¹¹ свѣ дѣни ѿтворено , на любазно ваше приватанїе , к себи ·
Сицевый добрый ¹³ Пастырь ѿверѣте вса ѿвца своа	¹² овакы добарь чобани ^н (ъ) , ис ^п ронаходїи па ^к (ъ) све свое овѣце ·
яже по порал ¹⁴ женїи егѹ бѣша распяжены ,	¹³ кое сѹ быле по неговѹ оубїенїю распячене ·
ѿверѣте всѣхъ ¹⁵ ѹчникъ своихъ в' кѹпѣ , яже и сѹ ѱомаю ;	нагѣ све свое ¹⁴ оуч(е)н(и)ке пакъ оуедно , с ^к ѹпа , вѣхъ и с ѱома ^м [ъ] ·
и ¹⁶ и да бѣдѹт' в' мирѣ в' кѹпѣ ,	и да бѣдѹт' ѹ ¹⁵ мирости сѹпа ·
ста посреди ихъ ¹⁷ собранныѹ къ нма егѹ ,	стаде оусре ^л [и] ни ^х [ъ] , събратї ^х [ъ] оу негово и ¹⁶ ме ·
яже естъ Миръ нїшъ ,	кои-но е нашъ миръ ,
¹⁸ и рече :	и рече
<u>Миръ вамъ</u> ^{ефѣс : б} · (Еф 2.17)	<u>миръ ва^м[ъ]</u> · (Еф 2.17)
Миренъ ѿверѣте са ѱома ¹⁹ стѣй оуслышавши миръ ѿ Г ^ѿ да ,	миранъ вѣхъ ¹⁷ бы и ѱома с(ве)ты , каде дочѹ миръ ѿ[ъ] г(оспод)а ·
оупокон са ²⁰ дѣхъ егѹ в' своемъ желанїи ,	оумирїи се д(ѹ)ша ¹⁸ негова оу своѣй желѹ ·
оутешилъ слѹхъ ²¹ свой мирнымъ словомъ Г ^ѿ нимъ ·	оутиша мѹ се негова чѹлость , ¹⁹ мирны ^м [ъ] слово ^м [ъ] г(о) ^с (под)нимъ ·
Но понеже ²² очи рабѹ в' рѣкѹ Г ^ѿ пдїи своихъ , по Пр ^ѣ рѣкѹ , ра ^а бы ²³ и очи свои ваѣпналъ в' Рѣцѣ Г^ѿднѣ ^{ѿаїл : рѣкв} · (Пс 122.2)	ама каде сѹ очи слѹгаа оу рѣкѹ ²⁰ свои ^м [ъ] , г(о) ^с п(о)дар'ма , нѹныма · по ѿа ^л мѹ д[а]в[ы]л[о]вѹ ^{рѣкв} · то онѣ би ра ^л [ъ] бїѹ , ²¹ да би и свое очи прилѣплїѹ оу г(о)^с(под)нїе рѣке · (Пс 122.2)
Получаетъ ²⁴ зѣво и сїе , и ли ^ш ше сегѹ ·	и достаде вѣхъ ²² и то а и юшь повише ѿ[ъ] тога ·
Г ^л а ема Г ^ѿ :	рече мѹ ис(оу)сѹ ·
Принеси ²⁵ Перстъ твой сѣмо ,	донеси твой ²³ прѣстѹ ѿвамо ,
и виж ^а Рѣцѣ мон ;	и вихъ мое рѣке ,
и принеси ²⁶ рѣкѹ твою ,	и прѣжи рѣкѹ твою ,

и вложи въ Ребра моя :	те по ²⁴ ложи є оу моя ребѣра .
и не бѣди невѣренъ ^{27r} невѣренъ но вѣренъ .	и ѿселѣ немой быти невѣранъ . него вѣра ^{108v} него вѣра ^{н(ъ)} бѣ ^{лї} .
вѣлпи не токмо очи но ² и рѣцѣ твои , не то ^к мо в' Рѣцѣ мои но и в' срѣце ³ мое ѣкво воск' тающее Кровію и водою .	оулпи не исто очи , не ^{го} и твое рѣке . не тел ² ке оу рѣке мое , него и оу мое срѣце . кое-но ка-но ^{восакъ} тие с кр'влю ³ и водо ^{м[ъ]} .
Не брани ^х ⁴ Гвоздїю ископати Рѣци мои ,	ка ^{л[е]} се на ниса ^{м[ъ]} забранїо гвоздени клинови продѣ ^л б'сти мое рѣке .
не брани ^х Копїю ⁵ прокости Ребро мое , а чрез' него и срѣце мое :	нити брани ^{х[ъ]} коп[ъ]ю пробости ми ребѣро мое . ⁵ а кроз' неѣга и срѣце мое .
⁶ не браню и перстѣ твоимъ гвозди ^н ное , и рѣцѣ ⁷ твоей Копѣйное измѣрїти Ископанїе ,	то , не брани ^{м[ъ]} и пр[ъ]чѣ твоиме , ни ⁶ твоимъ рѣки , измѣрїти дѣбїнѣ рѣками ѿ[ъ] клинова гво ^л здени , и ѿ[ъ] коп[ъ]на издѣбен ^н ны ^{м[ъ]} .
да ⁸ познаєши ѣкво Язѣ єсм Измѣривый горстїю ⁹ землю ^{ка . ѣ .} . (Ис 40.12)	да ме познашѣ єрѣ са ^{м[ъ]} ѿнай ⁸ кои са ^{м[ъ]} измѣрїо зе ^м лю ^{исаїа . ѣ} с прегр'сѣю , (Ис 40.12) и н(е)бо педїю .
рѣками ѿсажи правдѣ ,	сѣ свои ^{м[ъ]} рѣ ^{ка} ма ѿпипай правицѣ .
ѣце єсть ¹⁰ неправда в' Рѣкѣ моею и в' срѣце моемъ?	ако є и коѣ неправда оу мои рѣ ^{ка} и оу моме срѣце .
ѿмый ¹¹ невѣрїе твое источникѣ ѿ сїхѣ ископанныхъ ¹² студенцовъ моихъ текѣщїимъ ,	и ѿпери твое невѣренїе изворѣ ^{м[ъ]} ѿ[ъ] ѿмый ¹¹ ископанїи бѣнара мои текѣкѣ ,
и просвѣти ¹³ внѣтрїн твои очи .	и просвѣт ^л и твое внѣ ^л трашнїе очи .
Взыщи себѣ в' землѣ иско ^л па ^н аго тѣла моего вѣры , ѣкво зерна горшїна ,	поищи себи оу зем ^л и ископанѣго моѣ ¹³ тѣла вѣрѣ , ка-но ѿ[ъ] слачїце ^{матѣей . гл} зр'на ,
¹⁵ и да возрастѣ ^т ти в' древо велико ,	и да ти оуз ^р астѣ на ¹⁴ велико др'во .
на єгоже бы ¹⁶ вѣтѣвѣ , дѣн вѣрнїи аки птици нѣнїи , кол ^л спѣвали с' тобою : (Мт 13.30-31)	ѿо би на негово ^{м[ъ]} граню вѣр'не д(ѣ)ше , ка-но ¹⁵ п'тице н(е)б(е) ^с не лѣпо поѣле оуєд'но с' тобо ^{м[ъ]} , те рѣчи . (Мт 13.30-31)
Гдѣ мой и Бгѣ мой .	г(о) ^с (по)ди ^{н(ъ)} ¹⁶ мой и б(о)гѣ мой .
Яще ¹⁸ Язѣ комѣ рѣх' ,	ако са ^{м[ъ]} на и рекаѣ комѣ ^{їѿан(ъ) . к .} ,
Не прикасай са мнѣ , ¹⁶ : к . (Јн 20.17)	не приватай се ¹⁷ за ме . (Јн 20.17)
можєши ¹⁹ ма Бѣскр'шаго и вѣрою досагти ;	заѿо можєш' ме вѣскр(ъ) ^с шаго и с вѣро ^{м[ъ]} досагнѣти .
но понеже ²⁰ ты Ап'толе вѣрою ма не досагѣлѣ ,	¹⁸ него кро-ѿо-но ты ап(о) ^с (то)ле вѣро ^{м[ъ]} ниси ме досагнѣти ,
рєклѣ єси	те си рє ^л каѣ

²¹ не нмз вѣры ,	некую вѣровати ·
сегω радн тебѣ глїю :	и радѣ тога вели ^М [ь] теби ,
прикасай са ²² мнѣ ·	ты се при ²⁰ вати за ме ·
Вложи Перстѣ твой в' Гвоздинню ²³ мою ѡзвѣ ,	и оуме ^Т ни твой пр(ь) ^С ть оу мою ѡ[ь] гвозѣа пробїе ²¹ нѣ ранѣ · ка-но оу пр'стенѣ обрѣченна вѣре ,
²⁴ и такω <u>обрѣчѣ та сегѣ въ вѣрѣ</u> ^{іосіа · ѣ ·} ; (Ос 2.20)	и <u>такω ѣз те ²² обрѣчити себи оу твоѡй правой вѣры</u> · (Ос 2.20)
Вложи рѣкѣ ²⁵ твою до бл҃ггω съкровища ср ^А ца моего ,	оуложи твою ^{рѣкѣ} , ^{109г} рѣкѣ до големе ^{іосіа} лѣпе хазїине ^{ѣ ·} мога ср ^Д ца ·
и ²⁶ и ^З неси ѡ него бл҃гаѣ вѣры ,	и извѣци из нїе ² га доста блага , добре вѣре ,
да ωбогатиши са ^{въ бѣ} ^{27v} въ бѣ ·	да се ωбогатишь з <u>б(о)го^М(ь)</u> ·
давши сице ми рѣкѣ , бѣди момѣ ² слѣгоу Рѣкодѣннѣм' вѣрнѣм' :	ка ^Д [е] си ³ ми вѣѣ даω тако свою паролѣ · а ты бѣди мои ^М [ь] вѣр ^н ѣм ^М [ь] рѣ ^Д кодѣти ^М [ь] слѣго ^М [ь] ,
не бѣди невѣре ^н ³ но вѣре ^н ·	и немой се више изневѣрїивати , него пребѣди ⁵ твр'до оу своѡй вѣры ·
ѡвѣща фомѣ ,	и на то даде мѣ ѡговорѣ фомѣ ,
и рече емѣ :	и рече ⁶ мѣ ·
Гѣ мо ^н ⁴ и Бѣ мой ·	ты си мой г(о) ^С (по)динѣ и мой б(ог)ь ·
<u>се познах'</u>	и ето ^{ѡал(омѣ)} ѡ[ь] саде са ^М [ь] вѣѣ ^{и ·} <u>поз^Днаω</u>
такω Бѣ мой еси ты ^{ѡал' · ѣ ·} · (Пс 55.10)	<u>єрь си ты мой б(ог)ь</u> · (Пс 55.10)
⁵ Ты еси Бѣ мо ^н ·	<u>ты еси б(ог)ь мой</u> ·
в' Рѣкѣ твоею жребїи ^н мо ^н ^{ѡал' · ѣ ·} : (Пс 30.16) моего то ⁶ оувѣренїѣ , моего сп'нїѣ жребїи ^н , Гвозди ^н на ^А Рѣки ⁷ твоеѣ ѡзвѣ ;	и оу твое ^{ѣ ·} е рѣке ⁸ моѣ коц'ка пала , (Пс 30.16) да оувѣкѣ твой слѣга бѣде ^М [ь] · и то е мо ⁹ га ради оувѣреннѣ , мога сп(а) ^С енїѣ залога , з гвозтїе ^М [ь] пробѣ ¹⁰ шена на твои рѣкѣ рана ,
єѣже егда са прикасаю ,	и к нїѡйзи ка ^Д [е] се дотиче ^М [ь] ·
оуго ⁸ днїи то такѣ паде нама жребїи ·	оуго ^Д ¹¹ на е то доиста пала на ме ко ^Т ска ·
прико ⁹ снѣвши са твоеѣ десници , оуже бѣдѣ в' числѣ ¹⁰ вѣрнѣх' твоихѣ стоѡцих' на десници :	що са ^М [ь] се прикоснѣω ¹² к' твоѡй дес'ницы · вѣѣ ѣв бити и на оу брою вѣрнїи ^Х [ь] ¹³ твои ^Х [ь] · кой-но стое оуз десно крыло твое ·
прило ¹¹ живши перстѣ мой до ѡзвѣ твоеѣ , вписѣ ^Х са ¹² то в' книгѣ живота ·	що са ^М [ь] приложїω ¹⁴ пр'стѣ мои , до твое ш'пилїе · то са ^М [ь] се вписѣω оу жы ¹⁵ вѣ книге ·
Не соблазнила ма рѣка ¹³ моѣ :	и нїе се оуврѣдила моѣ рѣка , осѣзвюкѣ пла ¹⁶ мен'нѣ ко ^С [ь] ·
<u>не воз'дѣх' рѣкѣ мою кѣ богу тѣж'емѣ</u> (Пс 43.21) ¹⁴ но кѣ моему ,	<u>зашо нїса^М[ь] дизаω мою рѣкѣ к' тѣжемѣ бо¹⁷ гѣ</u> · (Пс 43.21) него к момѣ ·

егоже прикасаа са исповѣдвю :	и коме се прикаса ^М [ь] · тога и вѣрзе ^М [ь] , и ис ¹⁸ повѣдвю
¹⁵ Гдѣ мой и Бѣ мой ·	да е тай ѱданъ , г(оспод)ь мой , и б(ог)ь мой ·
Млнх' азъ	молю са ^М [ь] се ¹⁹ на за то ,
вѣди рѣка ¹⁶ твоа спѣти ма ^{ψαλ : ρῆ} (Пс 118.173)	да ^{ψαλ[ъ]} бѣде ^{ρῆ[ъ]} рѣка твоа на мое сп(а) ^с еню · (Пс 118.173)
спсе оубо ма Рѣка твоа ,	и ето спа ^с ла ме е ²⁰ твоа рѣка ·
¹⁷ егда ми глѣши	ка ^л [е] ми вѣђъ велишъ
принеси перстъ твой съмо	принеси твой пр[ь] ^с тъ ω ^л ²¹ вамо ,
и ¹⁸ виж ^А Рѣци мон ,	и виђъ рѣке мое ,
и не вѣди невѣре ^н ·	и не бѣди невѣранъ ·
ѿще ѿ па ^з ног ^т ¹⁹ познавае ^т са Левъ ,	ако се ѿ[ъ] но ^л ²² каата познае лавъ ·
азъ ѿ ѿсазані ^А рѣки твоа ²⁰ познахъ ,	на са ^М [ь] ѿ[ъ] осѣзана твое рѣке прознао ,
ѿко се повѣднл ^А естъ Левъ сынъ ѿ ²¹ колѣна Исдова ^{αποκ : ε} · (Отк 5.5)	²³ ѱрь ево побѣдѣо е овай лавъ , шо е ѿ[ъ] колѣна Исдова · (Отк 5.5)
Просвѣти ^А са ѱома стѣи ²² доколнѣ , приствѣпвшн къ Гдѣ и Бѣ своемоу ,	²⁴ и вр'ло се ѱ вѣђъ оупаметѣо с(ве)ты ѱома , каде е пристѣл ²⁵ пѣо бѣо к' своемо г(о) ^с (по)динъ б(о)гъ ·
²³ егда бо глѣтъ :	како сад[е] ^{109v} како са ^л [е] шо говори ·
Гѣ мой и Бѣ мой , (Јн 20.28)	г(оспод)ь мой , и б(ог)ь мой · (Јн 20.28)
сѣлет' то ²⁴ ѿ негоу чрез' исповѣданіе ,	с'на ѿ[ъ] неѱа тай ² разв ^М [ь] скрозъ исповѣданіе неѱово ·
Бѣ свѣт' в' нем' же ²⁵ тмы нѣст' ни единныа ^{ιω : ἄ} · (Јн 1.4-5)	б(ог)ь свѣ ^т [ъ] , оу ко ^М [ь]-но никак'ва ³ облѣкла · помр'чнога не има · (Јн 1.4-5)
Прочте онъ на Рѣка ^х ²⁶ Гдѣних' Гвозде ^м , на срѣцѣ егоу Копіемъ , на ^{писанію} ^{28г} писанію Вѣрѣ ·	прочати онъ на г(о) ^с (под)ни рѣкѣ ⁴ з гвозде ^М [ь] на срѣцѣ его коп'іемъ[ь] написатѣ вѣрѣ ·
Показовал' себѣ в том' чтеніи ² писмо ѱзв' Хрѣстовых' перстом' , аки оучащій са ³ отрокъ :	са ^М [ь] е себи ска ^л ⁵ зѣивао оу то ^М [ь] чатаню писма х(ри) ^с (то)вы рана , меце казалке ⁶ пр(ь) ^с то ^М (ь) · ка-но · діете кое ѱко книгѣ започело оучити ·
и тако навчн са тѣх' писменъ , ⁴ ѿлфа и ѿмега ,	и та ^л ко скоро извече то писмо ^{αποκ(αλιψισъ)} · ал'фа ^α · и ѿмега · азъ , и ѿ · пр' ⁸ во и послѣднѣ слово ·
и тако с' тѣх' слово Бжїе са ⁵ слагает' ·	и да се с' тїи слова слаже б(о)жїе и ⁹ ме ·
Навчн ^А са чрез' тын писмена прочет ^н ,	и кроз то писмо се е наоучѣо прочатити
⁶ Гдѣ мо ^н и Бѣ мой :	г(оспод)ь мой , и ¹⁰ б(ог)ь мой ·
въмѣсто ѿлфа четет' ,	меце аза чати ,
⁷ Гдѣ мой ,	г(оспод)ь мой ·
нбо ѱко же ѿлфа сице Гдѣ знаме ^л ⁸ нет' Началство	защо како-но е азъ сло ^л ¹¹ во пр'во · тако и г(оспод)ь провбразѣе · да е пр'ви ·

: (Отк 1.8,10)	начелство , ю ^{CT} [ъ] то (Отк 1.8,10)
въмѣсто же ѠМЕГА чтет' ,	¹² а меше Ѡмега чати · що се зове Ѡ ·
⁹ Бгѣ мой ,	б(ог)ъ мой ·
нѡ ѡкоже Ѡмега знаменеть ¹⁰ конецъ апо ^к : ѡ , (Отк 1.8,10)	юрь како ¹³ тай Ѡ , дрѣжи край , и конаць буквицы · (Отк 1.8,10)
сице Бгѣ естѣ всѣхъ вещей съвер ¹¹ шенством' ·	такѡ б(ог)ъ е свакой ¹⁴ вѣщи , конаць , и доврѣшене свако ^М [ъ] послѣ ·
гѡа Гдѣ мой ,	що-но велы г(о) ^с (по)ди ^н (ъ) ¹⁵ мой ·
исповѣдет' лѡво члѣчество ,	оу то ^М [ъ] исповѣдае х(ри) ^с (то)во чл(овѣ)ч(а) ^с тво ·
ѡко сѣ даже дѣсь по вѣскрѣнїи ¹² лѡвом' , свободившемъ члѣка ѡ работы грѣха , ¹³ зракъ Гдѣтва прїат' ,	юрь то и до д(а)н(а) ^с ь по х(ри) ^с (то)вѣ ¹⁶ оускр(ь)нѣкю , що е ѡслободило ч(ловѣ)ка ѡ[ъ] слѣженна грѣхов'нога · ¹⁷ образъ г(о) ^с п(о)дства ^{на се} преоузе ·
а преж ^а е носаше зракъ ¹⁴ раба ;	защо ѡ[ъ] преге е на себи носїио прїи ¹⁸ ликъ како еданъ слѣга , и оу слѣженю е боравїо ·
кѣпно же гѡа ,	и с оты ^М [ъ] оуе ¹⁹ дно велїи
Бгѣ мой ,	б(ог)ъ мой ·
исповѣдетъ ¹⁵ и егѡ бжѣтво ,	исповѣда и нѣгово б(о)ж(а) ^с тво ·
ѡко силою тогѡ хс и ^з мртвы ^х ¹⁶ вѣскрѣсе ·	юрь ю съ си ²⁰ ло ^М [ъ] и вла ^с тѣ тога , х(ристо)с(ъ) · из мртви оускрѣнѣо ·
с' писмени ѡзвѣ рѣчных' прочте ,	ис писма рана ²¹ рѣчнїи прочата ,
Гдѣ ¹⁷ мой ,	г(оспод)ъ мой ·
нѡ Гѣне естѣ и Гдѣа знаменеть ,	защо то св г(о) ^с п(о)дскы пословы , и г(оспод)ъ ²² прїиликѣ се ,
ѡ ¹⁸ верзтын имѣти на подаанїе рѣци : с' писмени ¹⁹ же ѡзвѣ срѣчныя прочте ,	имати ѡворене рѣке , на даванє , ко що ѡ[ъ] нѣга пр ^{110г} ѡ[ъ] нѣга просї · а ис пїсма срдѣчне ѡзвѣ прочати ,
Бгѣ мой ,	б(ог)ъ мой ·
нѡ бжѣ ²⁰ естѣ , подавати съкрѣшенное срѣце , бжѣ ²¹ ѡверзати и испытовати срѣце , бжѣ жити ²² въ срѣцѣ ,	² юрь то е б(о)жїе · подавати лю ^Д [ъ]ма съкрѣшено срѣце и жалостиво · ³ б(о)жї(и) е то посаѡ ѡворати и испытывати срѣца , и потайне мы ⁴ сли изтезїивати · б(о)жїе ю ^с (тѣ) живити оу чл(овѣ)ч(а) ^с ко ^М (ъ) срѣцѣ ·
ѡко же гѣет' Прѣркъ :	како-но що ⁵ каже Ѡ то ^М [ъ] прѣркъ ·
Бжѣ срѣца моего , ²³ и части моѡ , бжѣ въ вѣки ^{ψαῖ} : ѡв · (Пс 72.26)	б(о)же ^{ψαλ(омь)} срѣца моего ^{· ѡв ·} , и ча ^с ти мое · б(о)ж(е) въ вѣки · (Пс 72.26)
Реклѣ естѣ Гдѣ ,	ре ⁶ каѡ е г(оспод)ъ ·
²⁴ Испытайте писанїѡ ,	испытвїте ^{їѡан(ъ)} писма ^{· е ·} ,
ѡко вы мнїте в нїхъ и ²⁵ мѣти животъ вѣчный ,	како вы мнїте оу нї ^х [ъ] имал ⁷ ти вѣчны

	<u>живо^Т[ъ]</u> .
и та свѣтъ свѣдѣтел ^{ствѣюща} ^{28v} стѣюща ѿ мнѣ ^{ѿ : ѿ :} ; (Јн 5.39)	и то св кою-но свѣдоуче ѿ мени . (Јн 5.39)
испыталъ ѱома сѣи ^И ² писмо	испѣтал ⁸ ѿ е с(ве)ты ѱома оно пи ^с мо
еже оуби Гдѣ ,	що е оубило г(оспод)а .
и в' сем' писанїи мнѣше ³ имѣти живот' вѣчныи :	и ѿ оно ^М [ъ] е пи ^с м ⁸ ⁹ мнѣ да кѣ ш нїме достати живо ^Т [ъ] вѣчны .
свѣдѣтелствова же ⁴ то ѱома ѿ Гдѣ и Бѣѣ ,	и то е ѿ свѣ ¹⁰ дочило ѱоми , и заради г(о) ^с (по)дина б(ог)а .
егда прочетъ ⁵ ѿсазанныа рѣкою своею ѿзвы ,	ка ^Д [е] прочатїи ѿпїпане ¹¹ свою ^М [ъ] рѣко ^М [ъ] нїгове ѿзве .
рече :	тай рече
Гдѣ мо ^И ⁶ и Бѣѣ мой .	ты си г(о) ^с (по)динъ и б(ог)ъ мой .
Юже премудро ^с т Іоанъ главою на ⁷ Персеухъ Хѣих' достиге ,	¹² кою е паме ^Т [ъ] іѿа ^И (ъ) б(о)госло ^В (ъ) , свою ^М [ъ] главо ^М [ъ] на х(ри) ^с (то)вы пр'си достаѿ .
снѿ ѱома рѣкою ⁸ в' Рѣбрахъ егѿ ѿсаза , исповѣда :	¹³ онѿ пакъ истѿ ѱома свою ^М [ъ] рѣко ^М [ъ] оу нїговы ребры наѣ . ¹⁴ и са ^Д [е] каже .
нбо той Бѣ ⁹ мой и Сїсѣ мой , Застѣпник' мой , не подви ¹⁰ жѣ са паче ^{Уал' : ѿА} ; (Пс 61.3)	то є мой ^{Уал(омь) : ѿС} б(ог)ъ , и сп(а)сѣ мой . застѣпникъ мой , ¹⁵ и то вѣѣма неѣ се кренѿти с мѣста . . (Пс 61.3)
не бѣдѣ невѣренъ нѿ вѣренъ .	неѣѿ быти невѣра ^И [ъ] ¹⁶ него вѣранъ .
¹¹ Іѿа ^И на словеса Бѣскрѣшаго Гдѣ , <u>Воверзѣте</u> ¹² <u>мрежѣ ѿ деснїю стране Кораблѣ</u>	с(ве)ты іѿанъ на беседѣ вѣскр(ъ) ^с шаго г(оспод)а . що е рекаѿ ¹⁷ <u>оувр'зите мрежѣ</u> <u>з десне стране кораба</u>
и ѿбращете ^{ѿѿ : ка} , (Јн 21.6) ¹³ ѿ зловленїа множества Рыбѣ ,	и обрести ¹⁸ кїте ловѣ . (Јн 21.6) ии зара ^Д [и] що сѣ ш нїгово ^М [ъ] рѣчѿ оуловили много ¹⁹ рибе .
гдѣ Петрови ,	рече на то с(ве)то ^М (8) петрѣ
¹⁴ Гдѣ є ^с т ;	то є нашъ г(о) ^с (по)динъ .
ѱома на словеса егѿ , принеси перстѣ ¹⁵ твой и рѣкѣ , къ мнѣ ѿзвѣ ^И ной десници Очѣи ,	а ѱома на ²⁰ нїгове рѣчи . принеси пр[ъ] ^с тѣ твой и рѣкѣ к м ^с ны ранавой десни ²¹ цы ѿчиной ,
¹⁶ и не бѣди невѣренъ ,	и не оузбѣди невѣра ,
вѣрѣ акї мрежѣ воверже ,	вѣрѣ каа мрежѣ тѣрїи .
¹⁷ и оуловивши самаго покорившаго по ^А нозѣ ¹⁸ нїа Рыбы морскїа , гдѣт' :	и оуло ²² вила мѣ се та нїгова мрѣжа самого тога кои е покорїѿ по ^Д [ъ] ²³ наше ноге рибе мор'ске , и рече
Гдѣ мой .	г(оспод)ъ мой .
їѿкоже ¹⁹ и Петрѣ егда постѣпи вѣ главниѣ ,	како е и петарѣ ²⁴ кадь е постѣпїѿ оу добинѣ (!)
ѿбрѣте ²⁰ множество рыбѣ ^{ѿѿк' : ѿ :} ; (Лк 5.4–6)	наѣ тѣшенѣ рыбѣ . (Лк 5.4–6)

Фѡма , егда постѣпи въ ²¹ главниѣ ІѦзвѣ в' Рѣка ^х и Рѣбрѣ Гѣднем' ,	а ѳома кадь е пос ^{110v} каде е постѣпѡ оу дѣбинѣ назавѣ · оу ребрѣ и на рѣкѣ ² г(о) ^с (под)ни ,
ѡбрѣте	пронагѣ
²² е҃гоже вѣ невѣрїемъ погвѣнилъ , со мно҃жествомъ ²³ щедротъ ·	то що е бѣѡ с нѣверство ^м [ѣ] изгнѣѡ , с тѣ ³ щены ^м [ѣ] богатаство ^м [ѣ] ·
Ѳгда рѣка Фѡмы ѡсаза ІѦзвы ²⁴ Гѣа и Бѣа ,	ка ^д [е] е ѳомина рѣка ѡсѣза ^{ла} ране ⁴ г(оспод)а и б(ог)а ·
в' немже свѣтъ всѣа съкровища ²⁵ прем ^л рост ^н и разума сокровѣ ^н на ^{Колѣс : ѣ} , (Кол 2.3)	<u>оу коме-но св · сва благаа прем^лрости и разв^лма с'кривена ·</u> (Кол 2.3)
ѡсаза Главниѣ ²⁶ Богатства прем ^л рости и разума Бѣа ;	ѡсѣза гомилѣ великѣ спен ^{зе} мѣ ^л ро ^б сти и памяти ѡ ^л [ѣ] б(ог)а ·
ѡбрѣ ^т же сѣ ^{29г} сѣ съкровище	и ка ^д [е] нагѣ тѣ спен ^{зе} ,
не копае ^т е҃го	не закопа е ^л пакъ ·
но ѡкрывает' всѣмъ	не҃го е свѣи ^м [ѣ] ѡкрѣи ,
² гѣа ,	Говори
Гѣ мой и Бѣ мой	г(оспод)ѣ мой и б(ог)ѣ мой ·
позна ^х Гѣ ѡ бога ^т ства ·	по ³ наѡ са ^м [ѣ] г(о) ^с (по)дина крозь богатаство ·
³ ѡкровены мнѣ быша съкровища ⁴ е҃го Рѣка и ⁴ Рѣро :	и мени св ѡкривена ⁹ была не҃гова иманѣа , рѣка и реб'ро ·
<u>Иска^х</u>	тражѣѡ са ^м [ѣ]
е҃гоже во ^з люби дѣша моѣ ^{пѣс пѣс ѣ} · (Пнп 3.1)	<u>що мѣ е^л ѡлюбилѡ</u> <u>пѣс(нѣ) пѣс(нѣй) было</u> <u>ср^лце мое</u> (Пнп 3.1)
и обрѣто ^х ·	и то нашаѡ са ^м [ѣ] ·
⁵ толкнѣхъ перстомъ в' Рѣкѣ е҃го ,	покацѣивал ¹¹ ѡ са ^м [ѣ] с пр(ѣ)сто ^м (ѣ) оу не҃говѣ рѣкѣ ,
толкнѣхъ рѣкою ⁶ в' Рѣро е҃го ,	квц ^н ѣх ^х [ѣ] мѣ рѣко ^м [ѣ] оу бокѣ ,
и ѡверзе мнѣ съкровище своеѣ прѣ ⁷ мудрости ,	и ¹² ѡтвори ми хазїинѣ свое прем ^л рости ·
егда ѡверзе мнѣ оумъ развѣмѣти ⁸ Гѣ и Бѣ ·	ка ^д [е] ѡвори ^{ми} ¹³ оумъ познати г(оспод)а и б(ог)а ·
Блѣвенъ Гѣ Бѣ мой навчаѣ ^н Рѣцѣ мон ^{ѳал : рѣг} (Пс 143.1)	<u>бл(а)г(о)^с(ло)вень г(оспод)ѣ б(ог)ѣ</u> <u>мой</u> <u>навчае рѣ^лке мое</u> (Пс 143.1)
⁹ гѣа ,	гл(агол)ѣ ,
принеси рѣкѣ твою	принеси твою рѣкѣ
и вложи в' Рѣбра моѣ ,	и вѣложи вѣ ребра ¹⁵ моѣ ,
и ¹⁰ не бѣди невѣренъ монѣ но вѣренъ ;	и не бѣди невѣранъ нѣ вѣранъ ·
Блѣвенъ и навчаѣ ¹¹ персты моѣ гѣа ,	бл(а)г(о) ^с (ло)вень и нав ¹⁶ чае пр(ѣ)сти мое гл(агол)ѣ ·

принеси персть твою сѣмо	принеси пр'сть твою семо ,
¹² и виж ^а Ръцѣ мои .	и ¹⁷ виж ^д ь рѣцѣ мои .
<u>Ѡ</u> Персти Бѣжи и ¹³ <u>гонимыи</u> ¹³ бѣсы ¹³ ѿи : ѿи , (Лк 11.20)	кои-но ¹³ <u>лук(а)</u> с пр(ь)то ^м (ь) ¹³ <u>ѿи</u> б(о)жии ^м (ь) <u>протерзе ѿволе</u> . (Лк 11.20)
изгна ѿ срѣца моего невѣрїе ,	¹⁸ прог ^н а из мога срѣца невѣрїе .
повелѣва ^а ¹⁴ ми персть мою принести .	заповѣди ми мой пр(ь)тъ ¹⁹ прикѣчити к немѹ ,
Рекше еше	рек ^ш в емѹ
виж ^а ¹⁵ Ръцѣ мои ,	¹⁵ глѣд ^н и рѣке мое .
видѣх ^х Ръцѣ	и ви ^л ²⁰ дѣх ^х те рѣке ,
ѿже ми рабѹ своимѹ ¹⁶ сѣдѣвающе сп ^с їе ,	коѹ ми своимѹ слуги сп(ас)енїе съставляю .
крѣпкій потѣ пролїаша ;	
¹⁷ видѣх ^х Ръцѣ	
ѿже мѹ тварѣ свою сътвориша	
¹⁸ и сѣдаста ,	
егоже ради и естъ Гдѣ мой и ¹⁹ Бгѣ мой .	²¹ ради ша и ю ^{ст} [ъ] г(о)с(по)динь мой , и мой б(о)гъ .
Донелѣже ѿома стѣи не видѣ ²⁰ въскрѣшаго Гдѣ ,	с(ве)ты ѿома док ^л е ²² нїе бїѹ видеш ^х въскр(ь)с ^а шаго ¹¹¹ шаго г(оспод)а ,
смаѣ са	смаѣн ^ь е бїѹ ,
и не глѣа ,	и нїе говорїѹ ,
Въскрѣнїа ²¹ егѹ не исповѣдалъ ;	неговога оускр(ь)с ^н л ² кнѹ нїе исповѣдаѹ .
Инынѣ токѹ возрадо ²² ваша са ѹчїици видѣвше Гдѣ ,	дрѣгїи се теке оуч(е)н(и)цы ѿбродоваше ³ кой ѿпазише г(оспод)а .
и ѿ Въскрѣнїи ²³ егѹ глѣаша :	и бесѣдише меѣ съ собо ^м [ъ] ѿ оускр(ь)с ^н л ⁴ ѹ него ⁴ во ^м [ъ] .
Глѣх ^х емѹ дрѣгїи ѹчїици ,	и немѹ казаше дрѣгїи оуч(е)н(и)цы ,
ви ^л ²⁴ дѣхомѣ Гдѣ .	рекоше мѹ мы видес ^л мо г(оспод)а
Но оҹже нїѣ егда и ѿома ²⁵ стѣи видѣ и возрадова са ,	ама са ^л [е] вѣѣѣ , кадь га виде и с(ве)ты ѿома ѿбродова ⁶ се и ѿнѣ .
вѣрова	вѣрова ,
тѣмже ²⁶ и возглѣа :	зато и възгл(а)гола .
Гдѣ мой и Бгѣ мой .	г(оспод)ъ мой , и мой б(о)гъ .
Иногда ²⁹ самаряне видѣвше Гдѣ сами , и словеса егѹ ² слышавше , <u>женѣ самаряннѣ глѣх^х</u> :	оу неко ⁷ доби самаряни ка ^л [е] оны сами <u>ѿ(а)н(ь)-дѣ</u> видеше г(оспод)а , и негова бесѣ ⁸ дѹ чѹше . <u>г^а жены самарянской рекоше</u> .
<u>ѿко</u> ³ нектома за твою бесѣдѹ вѣреш ^ь ,	<u>мы вѣѣѣ ѿ[ъ] садѣ</u> ⁹ нїе и зара ^л [и] твоѣ

	<u>беседе да вѣрѣмо</u> .
сами бѡ ⁴ слышахом' ,	него смо и сами чѣли ѿ[ъ] ¹⁰ нѣговы истии оуста .
и вѣды	и знамо .
ѡко сей естъ вѣсти ^н ⁵ сѣсь мирѡ хъ ¹⁰ : ѡ . (Јн 4.42)	да ꙗ тай истинито сп(а) ^с ¹¹ мирѡ х(ристо)с(ъ) . (Јн 4.42)
сице и фѡма с ^т : глѡцимъ ⁶ емѡ ѡп ^л о ^м видѣхо ^м Г ^а ,	такѡ и с(ве)ты фѡма · казюкѡ нѣмѡ ап(о) ^с (то)лы да сѡ ¹² они видѣли г(оспод)а ,
и са ^м оуѣе видеку ^н егѡ ⁷ ѿвѣщаеть :	и са ^м [ъ] вѣѣ ка ^н [е] га е видеѡ могаѡ е ѿговори ¹³ ти .
ѡко не ктома за вашѡ бесѣдѡ ⁸ вѣрѡю ,	на вѣѣ не више за вашѡ бесѣдѡ вѣрѡи ^м [ъ] ,
са ^м бѡ слышахъ ѿ оуст' егѡ :	еръ са ^м [ъ] самъ ¹⁴ чѡ ѿ[ъ] нѣговы оуста , ка ^н [е] ми изрече
принеси ⁹ перстъ твой сѣмо ;	донеси твой пр(ъ) ^с тъ ¹⁵ аамо .
и вѣровахъ ѡко сей естъ ¹⁰ въ истиннѡ Г ^д ь мой и Б ^г ь мой .	и вѣрова ^х [ъ] ѡко сей ꙗ ^с (тъ) въ истин ^н ѡ г(оспод)ь мой и б(ог)ь мой .
Пишет сѡ ¹¹ в' нѣѣ чтомых' дѣлнѣх' ѡп ^л кнх' ,	¹⁶ пише се оу дѣлнѡ ап(осто)л ^с кы ^х (ъ) глав(а) · ѣ · шо се са ^н [е] оу цр(ъ)кви чатѡ .
ѡко Рѡкам ^а ¹² ѡп ^л кнма быша знаменѡ и чѣдеса въ людех' ¹³ многа дѣлнѣ : ѣ ; (ДА 5.12)	ѡр ^с сѡ ¹⁷ с рѡкама ап(осто)л ^с кыма , многа знамена и чѣда была меѣ ¹⁸ людама . (ДА 5.12)
по истиннѣ , аще коего ѡп ^л а ѡкоже ¹⁴ фѡмы сѣгѡ , Рѡцѣ ѡсѡзавшей знаменѡ ¹⁵ ѡзвѣ рѡки Г ^д на , даде сѡ творити знаменѡ ¹⁶ многа :	и по истинѣ , аѡ е и ѿ[ъ] коега ап(о) ^с (то)ла , такѡ чѣдо ¹⁹ бывало како-но е ѿ[ъ] с(ве)тога фѡме , рѡке , коѡ е ѡсѣзивала ²⁰ белеге ѿ[ъ] рана г(о) ^с (под)ни рѡкѡ , дало мѡ се ꙗ чинити чѣдеса многа .
Настави рѡкѡ егѡ днѣно Рѡка Г ^д на ,	²¹ и див ^н о га е наставила г(о) ^с (под)на рѡка ,
¹⁷ ѡже бы ^с т' с' нимъ .	шо се е творило ш ^с нѣго ²² во ^м [ъ] рѡко ^м [ъ] знаменѡ меѣ лю ^д [ъ]ма .
Г ^д а емѡ Г ^с :	рече мѡ ис(оус)ь .
ѡко видѣвъ ¹⁸ ма вѣрѡвалъ еси ,	ка ^н [е] си ме ви ²³ деѡ тадар ^с си вѣроваѡ .
блѣжени не видѣвшн и ¹⁹ вѣровавшн ;	бл(а)жени сѡ они кой-но нисѡ , видѣ ²⁴ ли а вѣровали сѡ .
Блѣженно бѣ [рече ,]	лѣп ^н ше би рече было .
аще бы еси ²⁰ былъ и невидѣвый ма оувѣрилъ ,	да си ме и не ²⁵ видекѡ , оувѣриѡ се бѡѡ .
а не былъ ²¹ неувѣренъ .	а не би ^{111v} а не би си ѡстанаѡ оу неувѣрѡю .
Что едѡ не оутопи хода ²² цаго по морю Петра с ^т ?	да шо мало нѣе ѡтопило · с[ве]т[ога] · ² петра ходекѡ мѡ море ^м [ъ] по води .
Неувѣрѡе : <u>вида вѣтрѡ</u> ²³ крѣпокъ оубѡѡ сѡ ,	ѡко нѣе неувѣра , <u>виде ѡкъ</u> ³ вѣтарѡ
и начать оутопати ма ^с ѡ ; (Мт 14.30)	и поче тонѡти , (Мт 14.30)
даже ²⁴ Г ^д ь простерѡ рѡкѡ ать егѡ	докле е г(оспод)ь прѡжѡ рѡкѡ к нѣмѡ ⁴ и оувати га

гѣа ,	те му рече
маловѣре ²⁵ потто са еси оусъминѣлъ ?	слабовѣр'че кро- ^{шо} си се оусъ ^М ниѡ .
нача ¹ вѣ и фѡма ²⁶ сѣый в' невѣрїи оутопати ,	бїа ⁵ ше почеш и с[ве] ^Г [ы] . фѡма оу невѣри тонѣти .
егда рече :	ка ^н [е] се ю бїѡ изго ¹⁶ ворїѡ .
аще не виждѡс ^{30г} не виждѡс	ако не види ^М [ь]
не имѡ вѣры ;	то не вѣрне ^М [ь] .
даже також ^А е сїе са ,	док ^л е се е тако спа ^С (а)ѡ .
² тако пат са за Г ^с дню рѡкѡс , аки за нело ^ж нью вѣ ³ сп ^ї нїе котѡс ;	кад ¹ ⁷ се ю приватїѡ за г(о) ^С (под)нью рѡкѡс . како за твр ^д ы , и нела ^ж ны ѡ помо ^л ѣ г ^л їискы лен ^г їер ^ь .
даже за перстѣ егѡ Г ^д ь еш ^н ⁴ ѡ тогѡ оутопанїа сїсает' ,	докле га е г(оспод ^ь) за нїего ^в (ь) пр(ь) ^С тѣ оуватїѡ ⁹ ѡ[ь] тога тонѡкнѡ ѡслобо ^н їе га .
егда глаголет' :	каде велы
⁵ принеси перстѣ тѡѡй сѣмѡ ,	донеси тѡѡй пр[ь] ^С тѣ ¹⁰ ѡвамо .
и не вѡди невѣрен' ⁶ но вѣренѣ .	и не бѡди невѣр ^л ѡвѣ . него се оувѣри .
Держѣмѣ са и мы слышателю ⁷ возлюбенный Вѣры .	да се и мы др ^ж ил ¹¹ мо слѡшателю драгы , право и тако свое вѣре .
	да би не то ¹² нили оу ватрено юзеро .
Рече о себѣ Г ^д ь ,	са ^М [ь] ю ѡ себи изказаѡ г(оспод ^ь)
такѡ ⁸ вѣ третїй днѣ вѣскр ^с нетѣ ^{мѡф : к} , (Мт 20.19)	да к ^є <u>мат[феѡ] : к</u> на тре ¹³ кѡ ^{д(а)нѣ} оускр(ь) ^С нѣти . (Мт 20.19)
и събы ^С са слово егѡ ⁹ дѣломѣ :	и збыло се ю то нїегово слово з дѣло ^М [ь] .
Подобным' образомѣ вѣрен' естѣ ¹⁰ и вѣ всѣхѣ словесехѣ своихѣ , и вса дѣла егѡ ¹¹ вѣ вѣрѣ .	с под[о]бни ^М [ь] ¹⁴ образѡ ^М [ь] вѣранѣ ю онѣ , и оу свакоѡ своѡѡй дѣседи , и сви сѡ нїе ¹⁵ гови послови достовѣр ^н їи .
Все елико хоцемѣ ,	и мы ^н що го ^д [ь] ѡ[ь] нїега зактевамо ¹⁶ и оуср ^д но просимо .
вѣрою по ¹² лѡчимѣ .	с нашѡ ^М [ь] вѣро ^М [ь] свѣ ѣмо то ѡлѡчити .
Хоцемѣ жити :	хокїе ¹⁷ мо ли дѡго живити .
Прв ^А никѣ ѡ вѣры ¹³ живѣ вѡдетѣ ^{евр : і} . (Евр 10.38)	пр[а]в[е] ^л н[и]кѣ <u>свреом[ь] : і</u> ра ^д [и] вѣре живѣ бѡде ^т [ь] . (Евр 10.38)
хоцїе ^М царство вражїе побѣдїт ^н :	хокїемо ли ¹⁸ ц(а)р ^С тво вражїе побѣдїти .
¹⁴ сѣын Вѣрою побѣдиша царствїа .	свѣцы сѡ ^{а1} с вѣро ^М [ь] ц(а)р ^С тва разбїали
хоцїемѣ кѣ ¹⁵ Прв ^А нымѣ причїтени быти :	¹⁹ ищемо ли да бѡдемо оуед ^н но с ^ч пр[а]в[е] ^л нїцы приброены быти ²⁰ и ш ^ч нїма се з(д)рѡжїти (!) .
Вѣрою сѡдѣаша ¹⁶ правдѣ . (Евр 11.33)	<u>оны вѣро^М[ь] сѡ се сп(а)^Сли , и правдѣ чїнїлы</u> : (Евр 11.33)
хоцїе ^М землю обѣтованнью Нѣ ^ж нью ¹⁷ наслѣдїти :	за ^к ¹²¹ тевамо ли себи достати ѡбѣ ^ж ан ^н ѡ

	на ^М [ъ] зе ^М лю , н(е)б(е) ^С но борал ²² влєнє .
Вѣрою ползѣнѣша обѣтованїа . (Евр 11.33)	и то сѹ вѣро^М[ъ] с(в)етїи доби́и́лы . (Евр 11.33)
¹⁸ хоцѣ ^М свпостатѣ шїемѣ дїаволѣ , ѣакѡ лѣвѣ ¹⁹ рыкающемѣ , шїщїемѣ когѡ поглоти́ти ,	хокїемо ли свпостатѣ ^Т · злотво ^{112г} тѹ злотворѹ нашемѣ ѣаволѣ · ка-но лютомѣ лавѣ кои на ² на ^С (ъ) рыче , и тражи кога ѣе прогнѣти ,
²⁰ не дати сѣ въ снѣдѣ :	не дати мѣ се да на ^С (ъ) и ³ зеде .
Вѣрою заградѣнѣша уста ²¹ лѣвомѣ . (Евр 11.33)	свѣты сѹ вѣро^М[ъ] заградѣлы оуста лавово^М[ъ] , (Евр 11.33)
хоцѣмѣ сѣхранены быти ѿ огня , ²² Мѣта , Недѣлга :	хођемо ли сѣчѣ ⁴ вани быти ѿ[ъ] ватре ѿ[ъ] саблїе · и ѿ[ъ] сваке злѣ болѣсти ,
Вѣрою оугасѣнѣша силѣ огне¹²³ннїю ,	с(в)еты вѣро^М[ъ] сѣ ⁵гасѣлы силѣ огнїевитѹ .
нзбыша остроѣа Мѣта ,	и оутекоше изпо^Д[ъ] острога мача ⁶ мѣчителскага .
возмогѡша ²⁴ ѿ немощїи ^{евр : ѣи} . (Евр 11.34)	и ѡтресоше се ѿ[ъ] немокѹ . (Евр 11.34)
а въ кра ^Т цѣ рещи :	а оукра ^Т ко вѣђъ ⁷ да речемо .
Всѣа воз^Мможна ²⁵ вѣрошїемѣ ^{мѣр : ѣи} , (Мк 9.23) по реченїю Г ^С дню ,	свашо е мож^но быти , кой право вѣрїи , (Мк 9.23) шо го ^Д [ъ] ище ѿ[ъ] ⁸ б(ог)а да то може быти ^{мар(ко) · ѣи} · по г(о) ^С (под)ню изреченю .
и безъ вѣры не ²⁶ возмо ^ж на сп ^С ти сѣ :	и ѡсвѣ ^М [ъ] вѣре ^е никакѡ не ⁹ мо ^ж но е да се ко спасе .
Вѣра твѡа [рече] спасе^Т тѣа ^{мѣр : ѣи} . (Мт 9.22) ^{ѣакѡ 30v} ѣакѡже в ^К коренѣ древа , ѿнюдѣ никїйже ² ѣавлѣет сѣ красоты образѣ , ^{августин : на ст : ѣи}	вѣра ^{мѣр(ѡей) · ѣи} твѡа сп(а)ти кїе те , (Мт 9.22) рекаѡ е ис(оус)ъ · како ¹⁰ -но ѣ коренѹ ѿ[ъ] свакога поврѣѣа · ѿнюдѣ никаква слика шаго ^Д [ъ] лѣ ¹¹ пога смотренїа не оуказѣ се .
ѡбѣче еликѡ ест ^Т ³ в ^К дрѣвѣ красоты или бѣголѣпїа ,	ама шо го ^Д [ъ] има оу дрѣвѣтѣ кра ¹² соте и лѣпоте . ^{августин(ъ)}
все не ^С коренѣа ⁴ исхѡдитѣ :	то свѣ из коренѣа ^{на с[в]ет[л]ога · ѣуан(на)} · излази .
сїце нз ^С смиренїа вѣры , еликѡ ⁵ добродѣтеле ^М , еликѡ блаженства дїша прїѣти ⁶ возможе ^Т ,	тако и из смѣре ^М ¹³ нога чл(овѣ)ка вѣре · колико го ^Д [ъ] добродѣ ^Т лѣ · колико блаженства ¹⁴ д(ѣ)ша ѣ себи има , и преузети ѿ[ъ] б(ог)а · оузможе , кой го ^Д [ъ] добарѣ ¹⁵ дарѣ .
	свѣ то с вѣро ^М [ъ] бѹва ,
все акн нз ^С основанїа исхѡдитѣ :	и ѿ[ъ] нѣ излазиѣ како-но ѿ[ъ] темелна ¹⁶ нака ка ^Д [е] се высокѣ полате зѹдаю .
⁷ вѣтѣль єдинѣ глѣт ^Т .	оуч(и)т(е)лѣ ѣданѣ ѡ то ^М [ъ] оучи на ^С (ъ) ¹⁷ и говори .
Ѣв ^Г лїе же само ннѣшнее , ⁸ бѣгопотребнїи всѣмѣ жившїимѣ конецъ ⁹ вѣры , живѡтѣ вѣчнїи ѡбѣщающїи нам ^С ¹⁰ сїце словеса своѣа кончїтѣ :	а ово д(а)наш ^н нїе еѹ(ан) ^Г (е)лїе само ѡ свѣмѣ то ^М [е] свѣдѡчи ¹⁸ и каже · свако ^М [ѣ] добрѣ послѣ , и свакоѣ задѣ ^ж бїны · свї ^М [ъ] кои го ^Д [ъ] по ^Д [ъ] ¹⁹ н(е)б(о) ^М (ъ)

	живѣ , коначѣ , имѣ е вѣра , ꙗ свако ^М [ѣ] добрѣ дѣлѣ , она е прѣва ^І ²⁰ за потребѣ . и вѣчны живо ^Т [ѣ] ѡбѣкнава на ^М [ѣ] . и овако свою бесѣ ^І ²¹ дѣ , и еѣ(ан) ^Г (е)лѣе доконава еѣ(ан) ^Г (е)ли ^{СТ} (ѣ) .
сѣа пи ^І ¹¹ сана быша , да вѣрѣете	ова рече ра ^Д [и] тога быше написа ^І ²² та . да имате вѣровати .
ѡако Іс естъ ^І ¹² Хс снѣ Бжій :	ѡако іс(оусъ) . іе ^{СТ} [ѣ] х(ристо)с(ѣ) . с(ы)нь б(о)жій .
и да вѣрѣюще ^І ¹³ живѡтъ имате ѡ ^І ¹⁴ имени егѡ ,	и ѡ то ^М [е] да вѣ ^І ²³ рѣете іер ^ч кѣте ѡ нѣгово ^М [ѣ] имени ,
	имати жита ^К (ѣ) вѣч ^н ны с вѣ ^І ²⁴ ро ^М [ѣ] право ^М [ѣ] іс(оусъ)-х(ри) ^С (то)во ^М (ѣ) . емѣ ^Ж [е] слава , съ оце ^М [ѣ] и прес(ве)ты ^М (ѣ) д(ѣ)хомъ ^І ²⁵ въ вѣкы вѣкомъ
^І ¹⁵ Аминь . слово	аминь :–
 ^{31Г} слово на н^Длю ꙗ . по пасцѣ .	слов(о) на н[е]д[ѣ]лю : ^{112V} слово . на н[е]д[ѣ]лю ꙗ . по пасцѣ
І² ѡ мѣроносцахъ .	ѡ мѣроно^І²сниц^А[ѣ] .
^І ³ Мѣра Маг ^А алыни , и Мѣра Іако ^Б ла , ^І ⁴ и Саломн , кѣпиша Аромата ,	М(а)рѣа магдалины . и м(а)рѣа іаков ^Б ла , и сало ^І ³ мѣн кѣпише аромата ,
да прише ^А ше ^І ⁵ Помажѣтъ Іса .	да приша ^А [ѣ]ше помажѣ ^Т (ѣ) іс(оусъ)а .
Пишетъ нѣѣшній ѣв ^Г лнстѣ ^І ⁶ Марко сѣый , в' Главѣ сі . в' зач ^А : ѡ .	^І ⁴ пише саданій еѣ(ан) ^Г (е)лн(тѣ) , мар'ко . гла ^Б (а) .сі . за'ѣло ѡ .
^І ⁷ Чѣвѣкъ добра рода , снѣ ^І ⁸ Вышнаго , блгаго то ^К мо едн ^І ⁹ наго Бга . иже ѡишолъ вѣ на ^І ¹⁰ странѣ далече , прѣати себѣ ^І ¹¹ Црѣтво :	^І ⁵ Човѣкъ ѡ[ѣ] dobroга рода . с(ы)нь выш ^н нега . те ^К (е) єднога ^І ⁶ dobroга б(о)га · що е быѡ ѡтишаѡ на далекѣ странѣ ^І ⁷ преузети себи ц(а)рѣтво .
снѣде в' преисп ^А наа страны земла .	сѣише чакъ долѣ оу преис ^І ⁸ по ^Д ню странѣ земланѣ .
^І ¹² Заповѣда :	и на сво ^М [е] походѣ заповѣды свои ^М [ѣ] ^І ⁹ рабо ^М [ѣ] .
<u>кѣплю дѣйте</u>	<u>вы рече дог^члѣ промекѣте ^{ЛВКА -ФІ-} се чи^М[ѣ] можете и тргѣй^І¹⁰ те</u>
<u>дондеже прѣйдѣ</u> ^{ЛВК : ФІ-} . (Лк 19.13) ^{СЛЫ-}	<u>докъ ѡ пакъ догѣ^М[ѣ] . (Лк 19.13)</u>
 ^{31V} слышателю возлюблѣ^Нный	[любов ^н ниче послѣш ^н ны :]
Послѣшаша тогѡ ^І ² нѣѣшній сѣыа жены Мѣроносицы ,	послѣша ^І ¹¹ ше нѣга . саданѣ ^{ОВЕ} с(ве)те жене мѣроносице ,
кѣплю ^І ³ дѣютъ по ѡшестѣи егѡ :	и тргѣю , по нѣго ^І ¹² во ^М [ѣ] ѡхо ^Д кѣ .
кѣпиша Аромата ,	кѣпише арома ^Ф ы .
^І ⁴ кѣпѣютъ Мѣро .	кѣпѣю мѣро .

Сіє кѣпѣют' ,	то кѣл ¹³ пѣю ,
что найѣго ¹⁵ нѣйшеє заповѣдавшемѣ быти сѣдѣть :	мислѣкѣ шѣ би наоуго ^д ные могло се здесити за ¹⁴ повѣд ^н иикѣ оно ^м кой имѣ кѣ тай поса ^м препорѣчѣю .
¹⁶ Мѣро излѣанно Има егѣ ^{пѣс пѣс а} , (Пнп 1.2)	¹⁵ мѣро проливено ^{пѣс(нѣ) пѣс(ней) а} : <u>нѣгово е имѣ</u> . (Пнп 1.2)
а когда мнѣжає ¹⁷ то є са Мѣро излѣало ; такоже вѣ время нѣсхода егѣ пѣтемѣ крѣвѣвымѣ .	а ка ^д [е] се кѣ найвыше то ¹⁶ мѣро прослѣо . како-но оу време нѣговога исхода пѣте ^м [ѣ] ¹⁷ крѣвѣвымѣ .
Ѣстнѣ егѣ ⁹ <u>прежде быша Крыны капающѣи</u> , смѣрны ¹⁰ <u>полны</u> ^{пѣс пѣс є} , (Пнп 5.13)	<u>нѣгове св оуснѣ</u> ^{ѡ[ѣ]} <u>прегѣ</u> ^с : <u>лѣпы кринѣ испѣшал¹⁸ ли</u> , пѣны мѣризме . (Пнп 5.13)
потомѣ же сице то є мѣро Гѣне исше ,	а после , тако є то мѣро г(о) ^с (под)нѣ и ¹⁹ санѣло ,
¹¹ тако Ѣстнама сконма козыкаше :	да кѣ своима оуснама тѣжекѣ се выкаѣ .
<u>Азыкѣ</u> ¹² <u>мой прилѣпе гортани моемѣ</u> ^{ѡал : ка} , (Пс 21.16)	<u>ѣзыкѣ</u> ²⁰ <u>ми се кѣ мой прилѣпѣю</u> ^{ѡал(омѣ) . ка} : <u>за мое грѣло</u> . (Пс 21.16)
подобаше ємѣ ¹³ тогѣ Мѣра дополнитѣ .	и валаше мѣ то мѣ ²¹ ро досѣти .
Ѣишол' бѣ пѣтемѣ ¹⁴ коостей мѣртѣыхѣ и трѣповѣ полнымѣ ,	бѣаше онѣ ѡтиша ^ѡ пѣте ^м [ѣ] крозѣ косчине мѣтѣе , и ^{113r} у напѣнѣнѣ трѣпинами .
а что ¹⁵ оугонѣйшеє на ѡгнѣнѣ томѣ конѣ смѣртнымѣ ¹⁶ на ^а Мѣро ?	а да шѣ є повго ^д ные на ѡгнѣнѣ ² тога смѣртнога смрада на ^д [ѣ] мѣро .
Мѣро мѣртѣвымѣ єстѣ подобно .	мѣро є мѣртѣвѣ ^м [ѣ] и прѣили ^ч ³ но .
¹⁷ Где сѣ Мѣроносѣцы понесѣи Мѣро ?	а кѣда св понели то мѣро , те мирѣносѣце ,
на ¹⁸ нѣйшней Пропѣвѣдн прѣсмотрѣмѣ са .	на ѡвой са ^д данѣѡй приповѣ ^д ки смѣтрикѣемо .
Аѣ ¹⁹ егоже Има мѣро излѣанно ,	<u>х(рист)е</u> его ^ж [е] имѣ мѣро из ^л ⁵ лѣан ^ч но .
излѣи Блѣтѣ ²⁰ вѣ оустнахѣ мѣнѣхѣ , и вѣ оушахѣ и срѣцахѣ ²¹ слышѣтелеѣ мѣнѣхѣ ;	излѣи бл[а]г[о]д[ѣ]тѣ вѣ оу ^с т ^н а ^х [ѣ] мѣи ^х [ѣ] . и вѣ оушеса ^х [ѣ] и срѣцахѣ ¹⁶ слышѣтелеѣ мѣи ^х [ѣ] .
и такоже Мѣроносѣца ^м ²² чрезѣ Агѣла твоегѣ глаголаѣ єси :	и на ^к о ^ж [е] мѣроносѣца ^м [ѣ] . чрезѣ агг(е)ла твое ^г гла(гола)лѣ єси ,
Рѣѣте ²³ Ѣѣникѣомѣ ,	рѣѣте оуч(е)н(и)ко ^м (ѣ) .
сице и мнѣ чрезѣ Блѣтѣ твою ²⁴ блѣгѣсловѣ рѣши ,	сице и мнѣ чрезѣ бл[а]г[о]д[ѣ]тѣ твою бл(а)г(о) ^с (ло)ви рѣши .
Блѣгѣсловѣ и слышѣтелемѣ ²⁵ любѣзно послѣшѣти . Мѣра	бл(а)г(о) ^с (ло)ви и слышѣтелемѣ[ѣ] любѣзно послѣ ^ш ати :–
^{32r} Мѣра Магѣалыни , и Мѣра Иаковѣл , ² и Салѣмн , кѣпиша Яромѣтѣ , и про ^ѣ :	м(а)рѣа магдалины , и м(а)рѣа иако^в(ла) : и про^ч(ана) :–
³ Описѣте са оу лѣкѣ сѣгѣ свѣдѣ ^д телствѣванѣмѣ	¹⁰ Описѣте се оу с(вѣ)тога лѣке єв(ан) ^г (е)лѣю , ѡсвѣдѣченны ѡ[ѣ] самѣ ¹¹ га

ѿ самаго Г ^д а ,	г(оспод)а
Ч ^л вк ^к ⁵ нѣкїи сходящїи ѿ Іер ^с лима ,	некы ч(ло)в(ѣ)къ · шо е излазек ^ѹ ^{лвк а ^т} из єр(о) ^с (а)лима
и въ ⁶ Разбо ^н ники впадый ,	на п ^л ¹² tv допаѡ мегю харамїе ·
єгоже совлекше ,	кога-но сѹ были свѣга св ^к ли
и язвы ⁷ на ^н и возложивше ,	¹³ и изранили га до смр ^т и ·
оставиша єли жнва свѣца :	и оставише га єд ^в а дѣхата ·
⁸ и видѣвъ єго сцѣнникъ мнѡ нде ,	¹⁴ и виде га лѣжек ^ѹ на п ^т tv , онако на ^д на и кр ^в ава · ¹⁵ єдань попь · и прог ^е мимо нєга ·
також ^а є ⁹ и Левитъ ;	так ^о , и г ^н акъ ·
самарани ^н же єдинъ мл ^с рдова ,	а посл ¹⁶ ле тога пакъ идвк ^ѹ онуда єдань тѣ ^л оземаць сел ^н ¹⁷ нинь ,
¹⁰ и прнствплъ ѡбѣза стрѣпы єго , возлвѡл ¹¹ Єлей и Вино ^{лвк : г} · (Лк 10.30–34)	и ѡпази га он ^д ѣ лѣжек ^ѹ сврати се к нємѡ , и о ¹⁸ глѣда га , смилова се , и разжали се на ^д [ѣ] ни ^м [ѣ] · и приклѣкнѡ до ¹⁹ нєга ѡбѣза мѡ стрѣпове нєгове кра ^с те · поливаюк ^ѹ ви ²⁰ но ^м [ѣ] , и квашек ^ѹ зеитино ^м [ѣ] ·: (Лк 10.30–34)
Слышателю возлюбленный :	любимы послѡш ^н иче ·
¹² таковыи єсть ч ^л вкомъ самъ снѣ Бжїи ,	так ^ч ²¹ вы ^м [ѣ] є то чл(овѣ)ко ^м (ѣ) са ^м [ѣ] с(ы)нѣ б(о)жїи ·
¹³ нже на ^с дѣлѡ ч ^л вкъ ,	кои-но е и заради на ^с (ѣ) чл(овѣ)каа ·
ѡврѣте са снѡм ч ^л чнм ^к :	²² пронашаѡ се є пакъ с(ы)номъ чл(овѣ)ч(а) ^с кы ^м (ѣ) ·
¹⁴ сходи ^л онѣ ѿ Іер ^с лима , носѡ Кр ^с тъ свой акн ¹⁵ жезлѣ пѣтешествующаго ,	онѣ е нисходїѡ ѡ[ѣ] іер(о)с(а)лим(а) ^{113v} ѡ[ѣ] іер(о) ^с (а)лима · носек ^ѹ свой кр(ѣ) ^с ть , ка- но шапѣ пѣ ^т нїич ^к ы ·
и посреди двою ¹⁶ разбойникѡ пострада , сїце , такѡ ѡбнажє ^н ный ¹⁷ и оуязвленный оставленъ єли живъ ;	и ² измегю два разбойника мѡкѹ пропатїи , тако да е го и ³ савѣ истѹчень и изранє ^н (ѣ) єд ^в а живѣ ѡсталєнѣ ,
живъ ¹⁸ тоїю по Бж ^с тѣвѣ , а по ч ^л вѣчествѣ ѡнѣдѣ нє ¹⁹ живъ ·	живѣ ⁴ теке з б(о)жѡство ^м (ѣ) , а с тело ^м (ѣ) по свѣмѹ мр ^т авѣ ·
Мнѡ идѡша єго сцѣнници и Лев ^т ²⁰ внты :	проѡше ми ⁵ мо нєга , и попови , и ѡацы ·
8 ^ч ници ѡставлше єго бѣжаша ^{мѡф : кз} · (Мт 26.56)	нєгови га оуч(є)н(и)цы оставише ⁶ и оутєкоше · (Мт 26.56)
²¹ Порєвноваша мл ^с рдомѡ самаранинѡ да ^к шємѡ ²² в ^т то ^м блгїи образѣ , ѡ мѡжєскаго полѡ блго ²³ образный Іосїфъ и Никодимъ ,	него с ^ч єдначише се оно ^м добромѡ сам ⁷ ранинѹ · кои-но е ѡ то ^м [є] ѡ(с)тавіѡ (!) добарѣ свѣ ^т [ѣ] · ѡ[ѣ] мѡш ^к е стр ⁸ не бл(а)гоѡбраз ^н ы іосїфѣ и никоди ^м [ѣ] кн(є)зѣ ·
нже язвы ²⁴ ѡбнаженнаго тѣла Г ^н ѡ Плащеницею	кои-но ране голо ⁹ га тѣла г(о) ^с (под)нѡ оубрѡсо ^м [ѣ] ѡбавише ,

оуба ²⁵ заша :	
ревнѣютъ и ѿ полаз женскаго нѣѣшнѣи сѣи ^{32v} сѣи мѣроносицы , ѣже квпиша аромата	и к томъ се послѣ при ¹⁰ нѣдише ѿ[ъ] женске феле садашнѣе с(ве)те мѣроносице · кою ¹¹ -но квпише аромата ,
² да прише ^а ше помажѣтъ гса ,	да идѣ ш ^а нѣме помазати ис(оус)а ,
да изаюутъ на егѡ ³ язвы елей мѣра , а с' тѣм' квпно и вино слезъ ,	да ¹² изаспѣ на нѣгове ране елей мѣра · и с оты ^м [ъ] оуед ^н о и вино ¹³ свза свои ·
⁴ с нѣми же також ^а е прихода ^т , рыдающе :	и с оты ^м [ъ] , такогѣрь доходе до грѡба ѣцаю ^ѣ и , и гол ¹⁴ воре ѡало ^м скѣ рѣчь ѡал(омъ) ·нѡ· .
Напой ^а ⁵ еси насъ виномъ оумиленѣа ѡал·нѡ· , (Пс 59.5) виномъ слезъ ·	напой ^о си на ^с (ъ) вино ^м [ъ] оумилѣнѣа · (Пс 59.5) вино ^м [ъ] ¹⁵ плачны ^м [ъ] ·
⁶ безчестно помаза ^н о бѣ къ время стрѣтей , ⁷ сегѡ помазанника бжѣа славою и честїю ⁸ вѣнчаннаго , хѣ гса : краснѣйшаго пате ⁹ сѣовъ члѣвчскѣ воплевано , по землѣ влацше ¹⁰ окалахо · тогож ^а е кровїю аще и преч ^{ст} ноу , но ¹¹ образомъ всако бѣ ^з честны ^м оублѣано :	рѣж ^н о е было помазато оу време злопатенна · ¹⁶ овога б(о)жѣега помазан ^н ика славо ^м [ъ] и с часку корънисато ¹⁷ га , х(рист)а ис(оус)а · лѣп ^ш ега ѿ[ъ] свѣга свѣта , чл(овѣ)ч(а) ^с кы с(ы)нова · а саде , пол ¹⁸ плювано , по зе ^м ли повлачено и покалиано , нѣго[во] ^м [ъ] исто ^м [ъ] крѣвлю ¹⁹ ако и преч(а) ^с тно ^м (ъ) · ама с прїилико ^м [ъ] доиста грѣбо порѣжено ²⁰ и поливено ·
ѡма ¹² кнѣша словеса нх' пате елѣа ѡал·нѡ· , (Пс 54.22)	маз ^н е имъ быше ^{нд:} беседе выше ѿ[ъ] ма ^с ла · (Пс 54.22)
егда глаголахъ	ка ^д [е] мѣ ²¹ говорахѣ ,
¹³ радѣ ^н са црѣв иудейскѣ ^н ма ^ф ·кз· , (Мт 27.29)	ра ^д нѣ се ^{мат[ф-ей]} ц(а)рѣв иудейскы ^{·кз·} · (Мт 27.29)
здра ^н ствѣ ^н помаза ^н ны ^н на ^ш ¹⁴ на црѣтво ;	зд ^р аствѣи помаза ^н ниче на ^ш (ъ) ²² на ^м [а] на наше ц(а)рѣтво ·
но та быша стрѣлы ,	ама те нѣгове се беседе ѡбр ^н ѣше ^{на ош} ^{114г} на ошре стреле ·
содѣлаш ^а бо ,	и оучинише то ,
¹⁵ яко хс имый оунзенный ѿ члѣва в' рѣкахъ ¹⁶ своихъ и ногѡхъ острѣи желѣза , возывалъ :	да х(ристо)сѣ имаде ѿ[ъ] ч(ло)в(ѣ)ка , оу свои ² рѣкѣ и ногѣ , забодена остра гвоздѣа · и викаѡ е ,
¹⁷ яко стрѣлы твоѣ оунзоша ми ѡал·нѡ· . (Пс 31.3) помазанїе се ¹⁸ оумерщвлало не здравїе подавало ;	яко стрел ³ ли твоѣ ^{ѡал(омъ)} оунзоше ^{лз·} въ мнѣ · (Пс 31.3) то е помазанїе нѣга морило · а ⁴ нѣе да га е ѡб ^ж ивлїивало , ни мѣ е зд ^р ав ^л ѣе давало ·
не блговолѣ ^н ¹⁹ в немъ помазанникъ бжѣи гс ,	нитї е ⁵ бл(а)говолїѡ оу томе б(о)жїи помазанаць ис(оусъ) ·
глаголааъ :	и казаѡ е ·
²⁰ елей же грѣшнаго да не намасти ^т главы моеѣ ѡал·рѣ· . (Пс 140.5)	масло ⁶ грѣшника ^{·рм·} да не нама ^с ти мое главѣ · (Пс 140.5)
²¹ воздають нѣѣ честїю тоѣ безчестлѣ чѣтныа ²²	и то ево са ^д [е] вракѣю ⁷ с пощенїем ^м [ъ] то

жены ,	непошение , ч(а) ^с тне жене .
ѡже квпиша Ѳромата ,	коѡе квпише арома ⁸ ти .
квпвют' ч ^т ное ²³ помазаніе , многоц ^т нное мврѡ ,	квпвю пощено помазаніе вр ^л о сквпв м ^в ризм ⁸ .
да т ^т мъ ²⁴ честъ с ^т творатъ преходащ ^т мъ всаквю чест' ²⁵ Помаза ^т никъ Б ^ж ію глав ^т своей Л ⁸ ;	да с оты ^м [ъ] ⁹ свое пощение оукажв томе кои-но прев ^с ходи свак ⁸ ча ^с т[ъ] , ѡ(о)ж ^т е! ¹⁰ мв помазан ^т никъ своем ⁸ поглавар ⁸ х(рист)ѡ .
нбо аще ²⁶ которы ^т мвжъ ест' главою жен ^т ,	защо ако е и кой м ^ж [ъ] ¹¹ глава <u>ефес(еомь)</u> сво ^т й <u>ѡ</u> жены .
ѡкоже той , <u>нже</u> ^{33г} нже ест' главою и всей Ц ^р кви еф ^т : ѡ . (Еф 5.23)	<u>како-но</u> е овай , кои-но е глава св ^т и ^м [ъ] цр(ъ)к ^т ¹² ва ^м (ъ) . (Еф 5.23)
Знали тын ² бл ^г опославшнын жены преданіе Г ^т дне сіе :	знали с ^т те добропославш ^т ливе жене . ово преданіе г(о) ^с (под)н ^т е .
	¹³ како е рекаѡ .
ты же ³ поста с ^т помажи глав ⁸ твою <u>м^тф : ѡ</u> . (Мт 6.17)	ты каде <u>м^т ф^тей</u> : ^с пост ^т ишь , он ^т да помажи сво ^т ю глав ⁸ . (Мт 6.17)
знали и сіе :	¹⁴ знали с ^т и то що е рекаѡ жидово ^м [ъ] г(оспод)ь ра ^т [и] свои оуч(е)н(и)ка .
егда ⁴ ѡидет с ^т ѡ нихъ женихъ ,	ка ^т [е] се . р(е) ^ч е . ¹⁵ ѡт ^т ме измегю ни ^х [ъ] младоженна ,
тогда постат с ^т .	ѡнда к ^т е они постити .
⁵ по ѡагомъ оубѡ чрезъ см ^р ть Кр ^т тнзю во ^з лю ^б ленномъ своемъ Г ^т сѡ , женихъ ц ^р кви , по ^л стнали с ^т сице ,	¹⁶ и в ^т ѣжъ по ѡтетом ⁸ скрозъ кр[ъ] ^с т ^т нв см ^р ть ѡблюблен ^т ном ⁸ ¹⁷ своем ⁸ ис(оус)ѡ . жен ^т их ^т цр(ъ)ковно ^м (ѡ) . тако с ⁸ се постилы ,
ѡко быша имъ тог ^т ю слезы ⁸ ихъ хл ^т бъ .	що с ^т ¹⁸ имъ теке нихове с ^т зе , нима ѡло было .
при семже постѣ да исполнатъ ⁹ преданіе н ѡ помазаніи главы ,	и с оты ^м [ъ] посто ^м [ъ] ¹⁹ радили с ^т да исп ^т не и преданіе ѡ помазиваню глав ⁸ ,
квпиша Ѳро ¹⁰ мата	кв ^л ²⁰ пише м ^в ра
да пришедше помаж ^т Г ^т са ,	да ид ^т помаз ^т ивати ис(оус)а .
квпвю ^т ¹¹ мврѡ	квпвю мириз ^т м ⁸ .
да т ^т мъ помаж ^т жениха ц ^р кви Л ^а , ¹² ѡко свою глав ⁸ .	да с ол ^т ²¹ ти ^м [ъ] помаж ^т младоженю цр(ъ)кви х(рист)а , ка-но свою глав ⁸ .
По в ^с кр ^т ніи Лазаревом' , ¹³ пристѡпи къ Г ^т сѡ една ѡ жен ^т н ^т ѣшнихъ ¹⁴ м ^р іа магдалыни , сткланицѡ м ^в ра им ^т щи ¹⁵ многоц ^т н ^т аго ,	по ѡс ^т ²² кр[ъ] ^с т ^т нвкю лазарев ^т . <u>пристѡпи</u> една ѡ[ъ] овы жена <u>м^т ф^тей</u> саданіи <u>кс</u> , ²³ <u>к</u> . ис(оус)ѡ . маріа магдона (!) . <u>имаюк^т</u> <u>іоанъ · в · (!)</u> <u>стаклено шише сквпо</u> _{га мир} ^{14в} <u>га м^вра</u> ,
и во ^з л ^т на Глав ⁸ его <u>м^тф : кс</u> , (Мт 26.7) <u>помаза^тш^т</u> ¹⁶ <u>с^тмъ ноз^т</u> <u>л^т : к^т</u> : (Јн 12.3)	и излила м ⁸ га е на н ^т (го)в ^т глав ⁸ , (Мт 26.7) и ноге м ⁸ с оты ^м [ъ] ² м ^в ро ^м [ъ] помаза ^т . (Јн 12.3)

воздаючи сіе такъ не во ^з гнѣшалъ сѧ ¹⁷ прійти и обонати Лазарева смрада .	въздаюкѹ мѹ ча ^с (ть) и заради того . що се нїе ³ огнюсїѡ докѹ и обонати лазаревѣ смра ^д [ъ] оу гробѹ .
и прїа ^т ¹⁸ то ѿ неѧ їс любезноу .	и прїи ^л ми то ѿ[ъ] нїе їс(оус)ѣ любазно .
нѣѡ аще и видѣвшѣ ¹⁹ стѣници егѡ негодоваша глїюще ,	єрь ако и ка ^д [е] видеше то оуч(е)ни ^л цы не бы имѣ оу волю , и рекоше ,
чѣсѡ ради ²⁰ гнѣбель сѧ мѹрналъ бысть ?	ща ради що мѹро на за ^л лѣдѣ ѡде и просѣ се .
єже найпачѣ нарек ^л ²¹ гнѣблїю сѣѣ погнѣбелны ^и їзда ,	що е понайвише ѡ то ^м [е] рекаѡ погнѣблї ^л ню , синѣ погнѣблїены їзда ,
нже Х ^т во бл҃го ^л о ^у ханїе не бѣ :	кои-но х(ри) ^с (то)ѡ мѹриз ^м а нїе ни бїѡ .
ѡбачѣ їс застѣпалъ мѹроносицѣ ²³ ѿвѣща ,	⁸ ама їс(оус)ѣ закланяюкѹ женѣ мѹроносицѣ , ѿговори .
что трѣ ^х даєте женѣ ?	що доса ^л ївѣте вы той жены . те їѡй не дате мира .
дѣло бѡ доброу ²⁴ содѣла ѡ мнѣ .	та ѡна е то ¹⁰ добарѣ посаѡ оучинила ѡ мени .
воздамѣ такъже комуждѡ ²⁵ по дѣломѣ егѡ , сице и єй по се ^м у добро ^м у дѣлѣ .	на їѹ тако пакѣ ѿдал ^л ти како-но свако ^м [ѣ] по нїеговѣ дѣлѹ . тако и нїѡйзи за то ¹² нїєно добро дѣло .
²⁶ за сіе испо ^л нившеє бл҃говѣханїемѣ свонмѣ храмннѣ мѹро ^{33v} мѹроу , їздастѣ бл҃говѣханїе памѧ ^т єѧ по всемѣ ² мїрѣ :	ии зара ^д [и] овога що се е сва квкїа напѣнила ¹³ с ото ^м [ѣ] мѹризмо ^м [ѣ] . їздати кїє нїєнѣ споменѣ мирисанїє по ¹⁴ свѣмѣ свѣтѹ .
їдннѣ глїю вамѣ ,	и то ва ^м [ѣ] истинито каже ^м [ѣ] .
ндеже аще проп ^л ѣдано бѣдетѣ ѣв ^л їє сіє вѣ все ^м у мїрѣ ,	где-го ^д [ѣ] ако оузбѣ ^л де проповѣѣно ово єв(ан) ^т (е)лїє по свѣ ^м [ѣ] свѣтѹ .
речетъ сѧ	казати кїє се
⁴ и єже сѣтвори сѧ вѣ памѧ ^т єѧ .	и ¹⁶ ово що е оучинила ова жена оу нїєйзинѣ споменѣ .
єгодноу бѣ ⁵ сіє магдалинѣ ,	и по ¹⁷ їѹди то бы магдалины .
сегѡ ради по Воскрѣсїнїи оҹже ⁶ Х ^т а самаго , призываетѣ и ннѣхѣ сѣ собою мѹро ^л нѡсицѣ , на принесенїє ємѣ мѹра , на пома ^л занїє ма ^к нїи ароматы Главы їзбоде ^н ныѧ ⁹ острымѣ тернїемѣ :	те и зара ^д и тога по х(ри) ^с (то)ѡвѣ вѣскр(ѣ)сїнїю ¹⁸ вѣѣѣ она иста сѣзва и остале мѹроносице сѣ собо ^м [ѣ] , да мѣ ¹⁹ донесѹ мѹра мекога аромата и зара ^д [и] помазанїа нїегове ра ^л нѣ глаѣ їзбоцане трѣ ^н їє ^м [ѣ] .
мїѧ магдалины , мїѧ ¹⁰ їакѡвлѧ , и салѡмнѣ , кѣпиша аромата ,	марїа магдалина , и м(а)рїа ѡ ^л ков ^л їєѡ . и салѡмїа . кѣпише аромата
¹¹ да прїшедше помажѣтѣ їсѧ .	да доїѹ помаза ^л ти їс(оус)ѧ .
до мѹра їзлїї ¹² аннагѡ їмени Г ^д на , сице любнмаго мѹро ^л нѡсицѣмѣ , привлєци насѣ	до їзлїєн ^н ога мѹра їмена г(о) ^с (под)нїєга . тако мило ^г а , мѹроносицѣм[ѧ] ^{115r} мѹроносицѣ ^м [ѧ] . говорекѹ , привлєци

вѣсѣдѣ тебѣ ,	и на ^с (ъ) за собо ^м [ъ] .
въ ¹⁴ волю мѣра твоего тече ^м ^{пѣс пѣс к} , (ПнП 1.3)	на мириса ² нне твога мѣра трѣчекѣ хитамо , (ПнП 1.3)
рѣша мѣра Іаковла ¹⁵ и Саломѣ къ магдалинѣ .	рѣкоше , м(а)рѣа іаков'ла и ³ саломѣа к' магдалины .
По Рож'ествѣ ¹⁶ Хѣомъ на животъ сей смертный , прѣйдоша ¹⁷ к' немъ с' приношенѣем' мѣра , ѿ полъ мъжеска ^р ¹⁸ Три царѣе земстѣн :	по х(ри) ^с (то)вн роженю . на оваѣ смртный ⁴ житакъ . дошоше к немъ з доношенѣ ^м [ъ] мѣра ѿ[ъ] мѣ ^ж ке феле три ⁵ ц(а)ри ѿ[ъ] три земална .
нѣѣ по воскр'ѣнїи егѡ , акн ¹⁹ по рож'ествѣ на животъ оуже бѣ ^с смртный , ²⁰ приходатъ також'е с' мѣром' , ѿ полъ же ^н ска ^р ²¹ Цр'ѣтвѣа Нб'наго наслѣдницы , три именнѡ ²² мѣроносицы .	садѣ пакъ по негово ^м [ъ] оускр(ъ) ^с ннкю , како ⁶ -но по р[о]ж'дствѣ , на безсмртны вѣѣжъ жытакъ , такожеръ ⁷ доходе с' мѣро ^м [ъ] , ѿ[ъ] жен'ске стране н(е)б(е) ^с нога ц(а)р ^с тва наслѣ ^д нице - ⁸ три по именн мѣроносице .
царѣи приведе на мѣсто Рож'е ²³ ства Х'ва Свѣз'а ^{маф : к} : (Мт 2.9) мѣроносицъ нѣѣшнихъ ²⁴ на мѣсто Воскр'ѣнїа егѡ , сѣнце ;	источна три ц(а)ра , довѣла ѣ е свѣ ⁹ зда . на оно мѣсто гдѣ се ѣ х(ристо)с(ъ) . бѣ ^о родѣо . (Мт 2.9) а д(а)наш'нне мѣроно ¹⁰ сице , намѣсто негова оускр(ъ) ^с нкна довело и е свн'це .
Прѣйдоша ²⁵ на Гробъ восѣавшъ сѣнце .	дошоше ¹¹ на гробъ ка ^д [е] е сѣинвлѡ свн'це .
и г'лаша к' себѣ ,	избеседише се оу себи .
	добро що ¹² смо мы дошле .
²⁶ Кто ѡвалитъ нам' камен' ѿ дверѣи Гроба ?	ама ко ѣе на ^м [ъ] саде ѡвалити каме ^н (ъ) ѿ[ъ] гроба .
Не ^{пѣцѣте} ^{34т} пѣцѣте са мѣроносицы ,	¹³ не брин'те се вы мѣроносице .
токмо вы ѡвалѣте ² неврѣе ѿ вашегѡ ср'ца ,	теке вы напре ѡвалите неврѣ ¹⁴ рѣ ѿ[ъ] вашега ср'ца .
а Той извѣстнѡ , ³ егѡже вы ищете ,	а тай извѣст'но кога-но вы тражите .
аще илѣвшн гвоздн къ ⁴ Кр'ѣтѣ прибнтын рѣци , трѣслъ землею ,	а ¹⁵ ко ка ^д [е] ѣ имаѡ с ексерѣ до кр[ъ] ^с та приковате рѣке , и тресаѡ е ¹⁶ свомъ зем'лю ^м [ъ] ,
крѣши ^а ⁵ Каменѣ ^{маф : кз} , (Мт 27.51)	развалѣваѡ каменѣ , (Мт 27.51)
ѡверзалъ гробы ;	ѡтвориѡ гробове .
колнн паче нѣѣ ⁶ егда илѣтъ свободнн рѣци ,	да ¹⁷ колико са ^д [е] кадъ вѣѣжъ има ѡслобоѣненѣ рѣке .
илѣ ^т же колъ ⁷ и повелѣти ,	а има кол ¹⁸ мѣ и заповѣдити .
егда Воскр'ѣши г'летъ :	ка ^д [е] онѣ оускр(ъ) ^с ши <u>говори</u> .
да ^{ст} ми са ⁸ всака власт' на Нѣси и на землѣ ^{маф :} ^{кн} , (Мт 28.18) над' силами ⁹ Нб'нымн и тагѡтоу земною ;	свака ми се ѡбла ^{ст} [ъ] ¹⁹ дала , и на н(е)бѣ , и на зе ^м ли . (Мт 28.18) що го ^д [ъ] хоѣн то могн оучинити . вла ^{ст} [ъ] ²⁰ има ^м [ъ] на ^д [ъ] сви ^м [а] силама н(е)б(е) ^с ныма . и на ^д [ъ] тегѡбо ^м [ъ] землано ^м [ъ] .
сотвори ^т ѣакѡ ¹⁰ силоу Агг'лскоу ,	и то ²¹ кѣ ва ^м [ъ] оучинити да ѣѣ с' агг(е)л'ско ^м (ъ) сило ^м [ъ] ,

тажкїй сей камень вэдеть ¹¹ ѿвален' .	и тай тешкы каме ^н (ъ) ²² быти ѿвалень .
іакоже и бысть :	како се и събы ,
и во ^з рѣвше видѣша ¹² іакω ѿваленъ бѣ камень .	теке исто поглѣдаше , и ²³ видѣше али камень ꙗко свалѣ ^н (ъ) ѿ[ъ] гробнога оусѣа .
Прїйдоша ¹³ мврѡнѡсицы къ Гробѡ .	доѡше ²⁴ мврѡносице близѡ до гроба .
ѡбрѣтаютъ же ли того	и еда наѡше он'де тога .
¹⁴ егоже помазати имѡхъ ?	кога-н ^о св тражилы ^{115v} св тражилы да га мврѡ ^м [ъ] помажѡ ?
нѣ .	ама не наѡше га .
вш ^а ше въ грѡ ^ѣ ¹⁵ видѣша юношѡ сѣдѡща в' десных' ѡдѣл ^ѣ на ¹⁶ въ одеждѡ бѣлѡ , и оужасѡша сѡ :	по ² глѣдаше оу гробѡ ка ^н [е] оуѡше оунтра . али он'де смотри ³ ше младо момче гдѣ сѣды з десне стране ѡбѡчена ѡ бѣ ⁴ лѡ халинѡ . и оублѣнѡше се .
он'же глѡ ¹⁷ имѡ ,	и онъ имѡ рече
не ѡжаса ^н те сѡ ,	не плашите се
Гсѡ ищете Назарѡнина ¹⁸ пропѡтаго ,	⁵ ѡ зна ^м [ъ] добро ꙗръ вы ищете ис(оус)а назарѡнина пропнѡтога .
вѣста	⁶ ама онъ е оустѡѡ
нѣсть здѣ .	нїе вѣѡ ѡв'де .
не имѡте ¹⁹ [рече] ѡ мврѡнѡсицы потто сѡ оужасати ,	не имѡте рече вы ѡ мврѡ ^н носице зашо се страшити .
²⁰ видѡте то радѡстнѡю не печѡлнѡю измѣнѡ .	ꙗръ самы видѡте да е ово ра ^д остливаѡ промена , а не тѡж'лїивѡ .
²¹ прїйдѡсте вы здѣ съ мврѡм' еже мертвѡимѡ е ^{ст} ²² подобнѡ ,	вы ѡв'де доѡсте ⁹ носекѡ мврѡ шо-но е за мртѡве люде по ^д [о]б'но ,
да помажете тогѡ	да помажете ¹⁰ тога .
нже бѣ скон ^н ²³ чѡл сѡ ,	то се е бѡѡ скон'чѡѡ .
нже бы лежалѡ въ гробѡ ,	и лѣжѡѡ е ѡв'де оу гробѡ ,
нже бы по ²⁴ кровенѡ бы ^л тѡмѡ смертн' :	шо е ¹¹ бѡѡ покривенѡ мрако ^м [ъ] смртнѡ ^м [ъ] .
вѣста нѣст' здѣ .	оустаде вѣѡ нїе тѡ .
²⁵ се оуже видѡще моѡ агг'лскѡю юнѡ ^{ст} ,	¹² та ето и саме видѡте моѡ агг(е)л'скѡ младо ^{ст} [ъ] .
знайте ²⁶ іакω ѡбновн сѡ іакω ѡрѡл юнѡ ^{ст} егѡ . ѡдѡ : ѡб' . (Пс 102.5)	знайте , да се е ¹³ и нїемѡ изнова ѡал(омѡ) како-но ѡрѡ ^л ѡрѡлѡ поновила младо ^{ст} [ъ] нїегоѡ . (Пс 102.5)
видѡще моѡ ^{34v} моѡ сидѣнїе в' десных' ,	мо ^л ¹⁴ трїйте моѡ десно сѣденїе .
знайте іакω оуже ² не лежитѡ въ гробѡ сѡмѡ земном' ,	по томѡ можете знати да вѣ ¹⁵ ѡ нїе не лѣжи оу ово ^м [ъ] земл'но ^м [ъ] гробѡ .
но вѣста	него оустѡѡ

³ да сѣдетъ о деснѣю на Прѣтолѣ Нбѣномъ .	да сѣдне с де ^с 1 ⁶ нице на пр(ѣ)с ^т олѣ н(е)б(е) ^с номъ .
⁴ видѣше мою оде ^ж дѣ бѣлѣ , одеждѣ свѣтлѣ ,	видите ли на мени мою бѣлѣ ¹⁷ халинѣ . свѣ ^т ло ѡдѣло .
⁵ знайте ѡкоу оуже ѡдѣа са не тмоу смрти , ⁶ но свѣтомъ животнымъ :	знайте юр ^а се ю вѣ ^д ѣ онѣ преобѣкаѡ ¹⁸ оу друго рѣхо . не рѣхо ^м [ѣ] гнѣилы ^м [ѣ] и смр ^т ны ^м [ѣ] , него свѣ ^т лоскою живо ^м [ѣ] .
ѡкоу оуже животъ ⁷ егѡ свѣт ^ъ ест ^ъ члкомъ : ¹⁰ : ѡ : ѡ : (Јн 1.4)	¹⁹ тако се преѡдѣнѡ , да ю вѣ ^д ѣ ѡ[ѣ] садѣ нѣговѣ живо ^т [ѣ] свѣ ^т [ѣ] лю ^д с ^т 2 ⁰ кѣй . (Јн 1.4)
ѡкоу оуже сѣдѣщѣн ⁸ въ тмѣ и сѣнѣ смртнѣй видѣша ѡ него ⁹ свѣтѣ вел ^н :	и кои-но сѣде оу мраку по ^д [ѣ] смр ^т но ^м [ѣ] сѣн ^к о ^м [ѣ] , са ^д [ѣ] вѣ ^д ѣ ѡпази ^л 2 ¹ ше свѣтло ^{ст} [ѣ] великѣ .
ѡкоу оуже сѡ свѣтлѡю съѡбра ¹⁰ знѣю сѣбѣ одеждѣ даде всемѣ мирѣ , всѣмъ ¹¹ покланѡущимъ са емѣ , Нбѣнымъ , Земнымъ , ¹² и преисподнимъ ;	и садѣ вѣ ^д ѣ даѡ овѣ халинѣ оѡако свѣ ^т 2 ² лѣ , приличнѣ оѡѡизи свѣи ^м [ѣ] люд ^м а . св ^и мь ^т ^{116г} мѣ тѣма кои се нѣмѣ покланѡю . н(е)б(е) ^с ны ^м (ѣ) и земл ^н ы ^м [ѣ] , и преис ^п 2 ^о д ^н и ^м [ѣ] .
нбѡ ѡакоже въ время егѡ ¹³ смрти , в' жалоснѣю темнѣю ѡдѣа са Рызѣ ¹⁴ Нбѡ и Землѣ ,	юре како е оу нѣгово смр ^т но доби , оу цр(ѣ)нѣ жалостивѣ ³ преобѣкло се ю халинѣ и н(е)б(о) и зем ^л а ,
егда снѣце померѣе	каде е было помр ^к нѣ ^л 4ло сѣн ^ц е .
и тма ¹⁵ быст ^ъ по всеѣ землѣ ,	и мракѣ бѣй по своѣ зе ^м ли .
не токмо преисподнѣа ¹⁶ своѣю кромѣшнѣю покрѣваше са тмоу :	не теке шо се ю исто без ^д 1 ⁵ на по ^д [ѣ] землѡ ^м [ѣ] своѡ ^м [ѣ] кромѣш ^н иѡ ^м [ѣ] та ^м ниѡ ^м [ѣ] покрѣвала .
	него и ѡ ^б 6стало е свѣ ^т мра ^ч но было овога свѣта .
сице ¹⁷ оуже въ Востанѣ егѡ ѡ мртвѣхъ , дѡжна ¹⁸ Црковѣ въспѣвати : ннѣ всѣ исполниша са ¹⁹ свѣта , Нбѡ же и Землѣ и преисподнѣа .	тако пакѣ и по ѡскр(ѣ)с ^т 7нѣкю х(ри)с(то)вѣ ѡ[ѣ] мртвѣи . дѣж ^н а е и зе ^м лиа и преисп ^д на ^а , да праз ^д нѣе ⁸ вѣса тѡварѣ вѣстанѣ х(ри)с(то)во .
²⁰ Не требѣетъ зѡ Гсѣ вѣста ^н и ѡ мртвѣхъ , вашего ²¹ мртвѣымъ подобнѡгѡ жалоснѡгѡ мѡра ,	не потребѣе вѣ ^д ѣ х(ристо)сѣ кои-но е оу стаѡ ⁹ из мртвѣи . тога вашего прѣличнога мртвѣи ^м [ѣ] лю ^д [ѣ]ма жало ^{ст} 1 ⁰ тѡвога мѡра .
еже ²² приносите сѣ слѣзѡми ;	шо то плачѣкѣ доносите .
иннымъ оуже животѣ ²³ бѣсмртномѣ , в' немъ же нѣ ^{ст} болѣзни ни печѡли , ²⁴ подобѡущимъ , Мѡромъ Радостнымъ ,	дрѡгѣи ^м [ѣ] ю вѣ ^д ѣ с прѣи ^л 1 ¹ личны ^м [ѣ] мѡро ^м [ѣ] радо ^{ст} ны ^м [ѣ] ,
²⁵ помаза егѡ Бгѣ Оцѣ .	помазаѡ нѣга б(ог)ѣ о(та)цѣ .

	животъ безсы ¹² мрѣтномъ по ^л [о]бѣны ^м [ь] · оу комъ-но се више не находи болѣсти ¹³ ни печали ни оуздыханя ·
ѣакоже исповѣдуетъ ²⁶ Помазанникъ инъ Бжій црѣтвѣющій Пророкъ <small>авабъ</small> ^{35r} Двѣ : ·	како-но исповѣда , дръги пома ^л занаць б(о)жїи · ц(а)рѣтвѣющїи пр ^о р ^о къ д[а]в[ы]а ^л ·
<u>Помаза та Бже Бгѣ твой Елеемъ Ра^лдости паче причастникъ твоихъ , смърна и ³ стакти и касїа ѿ рызь твоихъ</u> <small>ѳал мд</small> · (Пс 44.8–9)	<u>помаза</u> <small>ѳал(омъ) мд</small> · те б(о)ж(е) б(о)гъ твой елѣемъ радости , паче приче ^{ст} ни ^х (ъ) твой ^х [ь] · смърна и ¹⁵ стакти и касїа ѿ[ь] ризь твой ^х [ь] · (Пс 44.8–9)
бранить ⁴ вамъ оуже Бгѣ Оцѣ , съ вашимъ смертнимъ , ⁵ жалоснымъ мъромъ , пристѣпати къ своемъ ⁶ Помаза ^н никъ :	то ва ^м [ь] вѣдѣ браны б(о)гъ ¹⁶ о(та)ць , с вашимъ смрѣтны ^м [ь] жалостивымъ ^м [ь] мъро ^м [ь] пристѣпати къ своему ¹⁷ помазанникъ ·
Не прикасайте се помаза^нникъ ⁷ моему <small>ѳал : рд</small> · (Пс 104.15)	не прикасывайте се <small>рд</small> · моме помазанникъ · (Пс 104.15)
и аще ѿ тебе мрїе ма ^л далыни прїать ⁸ Гѣ прежѣ помазанїе любезно ,	а ¹⁸ ко е и прїимїо ѿ[ь] тебе марїе магдоно (!) · ис(оус)ъ , прегне тога твое ¹⁹ помазанїе с мило ^с кю ,
егда на Погребенїе ⁹ готоваше са ,	ка ^л [е] се ю быо готовїо на оукопъ ·
но уже нїѣ къ даровашемъ ¹⁰ животъ погребеннымъ с твоимъ мъромъ са не ¹¹ приближай ,	ама ²⁰ ѿ[ь] саде вѣдѣ к отоме кои-но е дарївао живо ^т [ь] оу гробовы по ^л грѣбены ^м [ь] · с твоимъ[ь] се мъро ^м [ь] к нїемъ не приближѣ ·
нбѣ оуслышиши съ стѣдомъ :	защо чѣти ²² ѣшь съ стыдо ^м [ь] ѿ[ь] нїега такъ рѣчь , що ѣ те ти рѣѣи ,
¹² не прикасай са мнѣ · <small>ѿ : к</small> · (Јн 20.17)	не прикасай се мнѣ · <small>ѿ^{116v}</small> · сай се мнѣ · к мени се не дотичи · (Јн 20.17)
Тѣмже не медлѣте ¹³ здѣ в Гроба все ,	и зато на ва ^м [ь] велїи ^м [ь] тѣ се не ² бавите ко ^л [ь] гроба на празно ,
Воста нѣсть здѣ ·	каже ^м [ь] ва ^м [ь] да е оустао и нїе га тѣ ·
Но ¹⁴ идѣте рцѣте Ѹчникомъ егѣо и Петрови ,	³ него итѣ , те кажите нїеговы ^м [ь] оуч(е)н(и)ко ^м (ъ) и петръ ,
¹⁵ ѣако варѣтъ вы в Галилен ,	єрь ва ^с (ъ) чѣ ^л ка оу галилею ,
тамо егѣо видѣте ·	тамо кѣте га видѣти ·
¹⁶ идѣте съ вашимъ мъромъ къ обѣмирающимъ ¹⁷ ѿ печали ѿплѣомъ ,	итте с вашимъ мъро ^м [ь] , ⁵ къ апостола ^м [ь] · кой-но ѿ[ь] тѣге ѿбѣоумирн ·
несѣте нмъ мъроносицы ¹⁸ при вашнѣ аромата ^х вмѣсто блговѣннѣнїша ^л ¹⁹ мѣра , радостное сїе Блговѣстїе ,	и нїма вы мъроносїце носїте с вашнѣ ^м [и] аромати , мѣсто мѣра , полѣпшн и ^м [ь] мири ^л мѣ , весѣо гла ^с (ъ) ·
ѣако Воста ²⁰ Гдѣ егѣже нма мѣро :	да е оустао г(оспод)ъ , комъ-но е и нїегово имѣ мѣ ^л ро ·
снмъ Елеемъ радости ²¹ срѣца нмъ помастѣте ·	и с оты ^м [ь] зейтино ^м [ь] веселїи ^м [ь] срѣца имѣ намастите ·

Несѣте нмѣ ѿакω ²² мврo нмѣ вoстaвшaгo Гѣ ,	ѿнeстe ⁹ имь кa-нo мврo имe oустaвшeгa г(oспoд)a .
пpeж ^А e дaжe н нх ^А ²³ Г ^ѣ дѣ cотвopн ^Т cocвдa нзбpa ^Ѣ ны ,	пpeгe тoгa дoк ^л e и ¹⁰ нн ^Х [ъ] oучинy г(oспoд)ь , избpaн ^н e cъcудe ,
пpoнecтн нмѣ ²⁴ eгo ѿакω мврo ,	пpoнeтн мv нeгoвo имe кa ¹¹ нo мврo .
дa дaст ^В вoню жнвoтн ^н ю пo ²⁵ вceм ^Ѣ мpѣ ,	дa нздa мвр ^н нcъ жнвoт ^н нy пo свѣ ^М [ъ] свѣтv ,
н пpeж ^А e дaжe peчeт ^Ѣ нмѣ :	н пpeгe тo ¹² гa дoклѣ имь peк ^н e .
<u>Шeдшe ²⁶ нaвѣтѣтe вcя ѿз^ыкнн ,</u>	<u>нттe тe нaoучнтe cвe лyдe .</u>
<u>Кpѣтѣцe нхъ вѣ нмѣ ѿѿа ^{35v} ѿѿa н cѣнa , н cтѣгo</u> <u>дѣлa</u> <small>мaѣ : кa .</small> (Мт 28.19)	<u>кp[ъ]стѣтѣи ¹³ нн^Х[ъ] oу имe <u>мaт[ѣей]</u> . oцa , н</u> <u>с(ы)нa</u> <u>кa</u> , н c(вe)тoгa д(ъ)хa . (Мт 28.19)
ндeжe нмѣ ² Тpѣчecкoe вeдeт ^Ѣ мврo ^м нзлѣннм ^Ѣ ,	гдѣ-нo кe б ^ы тн имe c(вe)тe ¹⁴ тp ^o (н)цe мврo ^м [ъ] нзлнвeнн ^м [ъ] .
eгдa пpн ³ нзлѣннн Кpѣщeннѣ Блг ^л тѣ cвoю нa ⁴ нcцѣлeннe дшѣ нзлнeтѣ .	кaдe пpн нзлнвeннy c(вe)тoгa кpѣщeннa . нзл ^н ¹⁵ лнe cвoю бл[a]г[o]л[ѣ]тѣ нa д(ъ)шeв ^{нo} з ^д рaвлe дa бvдe .
Рцѣтe вѣнннкoм ^Ѣ ⁵ eгo , пepвѣ ^н шнн вѣcтaннѣ Лѣa блгoвѣcтннцн ⁶ мврoнoснцн :	кaжнтe oуч(e)н(н)кo ^м (ъ) ¹⁶ нeгoвн ^м [ъ] в ^ы бvдaвшнн нaнпpвaш ^{нн} e свѣдoчнцe oуcтaн ^к н ¹⁷ x(рн)с(тo)вoгa , н бл(a)гoвѣcтннцe мврoнoснцe :
<u>ѿакo Лѣo блгoвѣcтннe eсмн</u> <small>к^ѣ кoр^ѣ : к^ѣ .</small> ; (2 Кop 2.15)	<u>caдe вѣѣ eсмo лѣпo^м[ъ] ¹⁸ мнрнзмo^м[ъ]</u> <u>x(рн)с(тo)вoмѣ</u> . (2 Кop 2.15)
⁷ ѿжe нoснхoмѣ пpeждe вoню cмepтн ^н ю вѣ ⁸ cмepт ^Ѣ ,	кoн-нo <small>а^ѣ . кoр(ннѣoнoмъ) : в^ѣ .</small> cмo ѿ[ъ] пpeгe нмaлн нa ceбн cмpa ^д [ъ] ¹⁹ cмpтнн нa cмpтѣ .
ннѣ oүжe нoснм ^Ѣ вoню жнвoтн ^н ю вѣ ⁹ жнвoтѣ .	a ca ^д [e] вѣѣ нoснмo oу ceбн жнвoт ^{нo} мврнca ²⁰ нe кoe-нo мнрншe жнвoтo ^м [ъ] .
Жeн ^ѣ скнн пoлѣ пepвѣe пpннece мв ^л ¹⁰ жeckoмв к ^Ѣ Рaн cмepт ^Ѣ ;	нзнaнпpe кe жeн ^ѣ cкa cтpaнa мв ^ж ²¹ кoнн cтpaнн oу paю дoнeлa cмpтѣ .
жeнскнн тaкoж ^ѣ нмѣ ^т ¹¹ пepвѣe пpннecн eмв ннѣ ѿ Гpoбa н вѣcтѣ ¹² жнвoтa .	пo тo ^м [ъ] пaкѣ пo ^л в caдe тa ²² кoгeрѣ жeн ^ѣ cкнн нaчннѣ , нмa ннeмв нaнпpe дoнeтн дoбapѣ ²³ глacъ жнвoтoвaннa .
cмepтн нeмeннe cмpa ^д нaл б ^ы cтѣ ¹³ вoнa ,	cмpтн пpннлнкa cмpa ^д нa e б ^ы лa вoннa
ннѣ вѣo знaмeннe жнвoтa дa вeдeтѣ ¹⁴ ѿ вa ^ѣ мврoнoснц ^Ѣ вoнa блгoвѣcтннaгo мврa .	a caдe дa ^{117г} a caдe дa бvдe ѿ[ъ] вa ^ѣ (ъ) мврoнoснцe , вoннa бл(a)гoвѣcтннoгa мврa .
¹⁵ Рцѣтe н Пeтpовн ,	pe ^л ц ^ѣ тe н пeтpовн .
нвo жeнн тaкoж ^ѣ cотвopн ^л ¹⁶ вѣшa Пeтpовн ,	зaщo тaкo cв н пeтpѣ тo жeнe oупocлoвaлe , ³
дa ѿвepжeт cѣ Гcѣ ѿтaгo нa ¹⁷ cмpтѣ ,	дa ce ѿнѣ ѿмe ^т нe ѿ[ъ] x(рнcтa) . кa ^д [e] кe вoѣнѣ бѣo нa cмpтѣ ,
жeнн oүвo ннѣ н cотвopнтн cвѣтѣ ¹⁸ дoлжнн ,	н ca ^д [e] пaкѣ жe ^л ⁴ нe cв тo дв ^ж нe oупocлoвaтн ,
дa eгo вoскpѣшaгo нcпoвѣ ^ѣ т ^Ѣ ;	дa гa ca ^д [e] пaкѣ oуcкp(ъ)с ^н в ^ѣ кнeгa нcпoвѣ ^л ⁵ дн .

женскѣй ¹⁹ гла ^с оный , и ты бы ^л еси съ <u>Гсомъ</u> <u>Галилейски</u> ^м ^{млаф: кс} , (Мт 26.69) ²⁰ ѿстраш ^л бѣ Петра ѿ <u>Гса</u> Галиле ^н скаго ,	онай жен ^с кы гла ^с (ъ) що-но мѣ рекоше · <u>та</u> и ты си оуед ^н о ⁶ бы ^о с ^и ис(оу)сомъ <u>галилейскы</u> ^м [ъ] , (Мт 26.69) те га с оты ^м [ъ] обличише , и тай ю ⁷ гла ^с (ъ) бы ^о оуплаш ^и о петра ѿ[ъ] ис(оу)с ^а галилейскога ·
же ^н скѣ ²¹ вѣо нѣѣ да егѡ и приведет ^т къ <u>Гсѣ</u> Галилей ^н скому в ^т Галилею :	него жен ^с ка ⁸ фела да га има пакъ и довѣсти саде к ^и ис(оу)с ^у галилейскомѣ ⁹ оу галилею ·
Рцѣте оуч ^н икомъ егѡ и ²³ Петрови ,	р ^ц ѣте оуч(е)ник ^о м(ъ) его , и петрови ·
яко варает ^т вы в ^т Галилен ·	яко варает ^т [ъ] вы въ ¹⁰ галилей ·
Ревнѣйте ²⁴ рекшемъ :	рев ^н ѣйте рек ^ш емъ ,
<u>Блговѣсти</u> ^х прав ^д в ^т Цркви <u>мнозѣ</u> , ²⁵ истиннъ <u>твою</u> ,	<u>бл(а)говѣсти</u> ^х (ъ) прав ^д ѣ <u>вал(омъ) · лф ·</u> твою въ ¹¹ цр(ъ)кви <u>мнозѣ</u> · истин ^н у твою ,
и сп ^н їе твоє рѣ ^х ^{ψαλ: λφ} ; (Пс 39.10–11)	<u>и</u> твоє сп(а) ^с енїе рѣко ^х [ъ] · (Пс 39.10–11)
Блговѣстите ²⁶ пре ^д всѣмн сїю правдѣ ,	скажѣте ¹² пре ^д [ъ] сви ^м [а] люд ^м а овъ прав ^д ѣ ·
яже ва ^с со дна адскогѡ ^{издѣть} ^{36г} издѣт ^т ,	коя ва ^с (ъ) ю съ дна пак ^л енога из ^ч ¹³ вѣкла на свѣ ^т [ъ] ·
Рцѣте сїю истиннъ	кажите тѣ исти ^н нѣ ·
яко <u>Хс</u> Воскрѣс ^е ² востиннъ :	юрь ю х(ристо)с(ъ) · истинито ^м [ъ] вскр(ъ) ^с ¹⁴ нѡ ·
яко сїѡ истинна ѿ земли изъ ³ Гроба восѣл ·	яко ^с та истина ѿ[ъ] гроба из ^ч землю просинѣла ·
Рцѣте сїе сп ^н їе ,	бесел ¹⁵ дите ѡ томъ сп(а) ^с еню
еже нѣѣ содѣ ^л анно посредѣ земли ·	кое-но е саде оучинѣно оусреди зе ^м ле ·
Инымъ жена ^м молчати ⁵ в ^т Цркви повелѣваетъ Ап ^л ъ :	дрѡ ¹⁶ гїи ^м [ъ] злоговор ^л ивы ^м [ъ] жена ^м [а] заповѣда с(ве)ты ап(о) ^с (то)ль паваѡ , да оу ¹⁷ цр(ъ)кви имаѣт ^т мѣчати ·
<u>жены</u> ваша въ ⁶ цркви да молчатъ ^{а кор: дї} ; (1 Кор 14.34)	<u>ваше</u> ^{а корин(феономъ) · дї ·} <u>жене</u> оу цр(ъ)к ^в ы да <u>мѣче</u> · (1 Кор 14.34)
но м ^н роносица ^м бывшимъ ⁷ в ^т гроба Г ^с нѣ , повелѣваетъ Аг ^л ъ ,	ама ¹⁸ овы ^м [ъ] женами м ^н роносицами що сѣ быле ко ^д [ъ] г(о) ^с (под)нѣга гроба , ¹⁹ заповѣда имъ агг(е)ль ·
да ѡ Востанїи ⁸ Г ^с немъ ,	и заради оускр ^с нѣкнѣ г(о) ^с (под)нѣга
пре ^д собранїемъ вѣрныхъ не молчат ^т :	пре ^д [ъ] събра ^н їем ^м [ъ] вѣр ^н їи людїи да не мѣче ·
⁹ Рцѣте оуч ^н икомъ егѡ ·	р ^ц ѣте оуч(е)н(и)ко ^м (ъ) его ·
яще бо вы оумолчите ,	и ако вы ѣ ²¹ оузмѣчите ·
¹⁰ каменїе возопїет ^т ,	каменїе кїе выкати ·

а найпаче ѿ немѣже рекосте ,	а найпаче тай камел ²² нъ , о комв-но рекосте .
¹¹ Кто ѿвалитъ намъ камень ѿ дверей Гроба ?	ко кѣ на ^М [ъ] ѿвалити камень ѿ[ъ] гроб ^б но ²³ га оускна .
¹² се ^н ѿваленный ѡже камень возопіетъ :	и тай вѣхъ ѿвалены камень кѣ казівати ,
Воста	²⁴ оустаѡ е
¹³ нѣстъ здѣ .	нїе ѡвѣде .
возопіетъ ,	говорити кѣ онъ ,
яко Бѣ Авраа ^у лїи могой	єрь б(ог)ъ авраамовъ , кои-но може. ^{117v} кои-но може .
ѿ ¹⁴ Камени воздвигнѣтъ чада Авраамъ маф. : г. , (Мт 3.9)	ѿ[ъ] камени подигнѣти чада авраамъ . (Мт 3.9)
воздвиглѣ ѿ ¹⁵ него єдиносѣ ^н на ^р своего сѣа :	и са ² де є подигаѡ ѿ[ъ] нѣга єдиносѣшнога свога с(ы)на .
кѣ немѣ же прїходящ ^е ¹⁶ камению живѣ , ѿ члвкѣ ѡбѡ оуничженнѣ , ѿ ¹⁷ Бѣа же избраннѣ чѣтнѣ ,	и к нѣмѣ до ³ ходите ^{а пет[а]р[ъ] : в .} , каменѣ живомѣ . ѿ[ъ] людїи оубо оуничженнѣ . а ⁴ ма ѿ[ъ] б(ог)а избраннѣ ч(а)с ^т нѣ .
и сами яко каменїе ¹⁸ живо зиждѣте сѣ въ храмѣ дѣвѣнѣ , въ ¹⁹ сѣенство сѣое , возносити жертвы дѣовны , ²⁰ блгопрїатны Бѣви Іс Хрѣто ^у ^{а Пет : к . (1 Пт 2.4-5)}	и сами себе како-но живо камел ⁵ нѣ оузынѣйте се оу до ^М [ъ] д(ѡ)ховны оу с(ве)то пос(ве)щенїе оуносити д(ѡ)хо ⁶ вне жрѣтвѣ бл(а)гоприва ^т не б(ого)ви іс(оусъ)-х(ри)с-(то)мъ :- (1 Пт 2.4-5)
ѿндѡша ²¹ мѡроносицы на слово Ягїла съ радостнымѣ ²² блговѣстїемѣ къ Япѣломѣ спѣшно :	ѿдоше (!) вѣхъ мѡро ⁷ носи ^е на тѣ бесѣдѣ агг(ел)кѣ с рады ^М [ъ] гласоношенїем ^М [ъ] кѣ ап(о) ^с (то)ло ^М (ъ) , хитѣро .
изше ^а ше ²³ бѣжаша ѿ гроба .	⁸ ка ^л [е] изаѡше , бѣжаше ѿ[ъ] гроба
идаше бо ихъ трепетъ и ²⁴ оужасъ , изъ неѡбычнаго сего видѣнїа ,	защо бїаше ^и оуватїѡ страхъ ⁹ и дрѣхатъ що сѣ се врѣло бїиле препале оу гробѣ , ѿ[ъ] неѡбы ^ч нога пр ^и ¹⁰ видѣна .
иже ²⁵ ихъ поганаше сице ,	коє-но и є тако траго ^М [ъ] тищало ,
яко никомаже ничесоже ²⁶ рѣша въ пяти ,	да нико ^М [ѡ] нища ны ¹¹ сѣ могѣли проговорити идѣкѣ пѣте ^М [ъ] .
дондеже бы первѣе вѣстѣ сїю ^{прине- ^{36v} принеслн}	докѣлѣ бы найпре тай гла ^с (ъ) ¹² донеле к тѣма кои ^М [ъ]-но сѣ послате .
Воз ² вратиша сѣ съ кѡплею ароматѣ своихъ воспатѣ ,	повратише се съ своїѡ ^М [ъ] ¹³ трѣговино ^М [ъ] , арома ^т ско ^М [ъ] натрагѣ .
³ реци ли яко кѡповаш ^а нѣ во тѣце ?	вална ли са ^л [е] рекѣ да сѣ й оне кѡ ^л ¹⁴ повали оу залѣдѣ ?
нѣ .	нїе .
молчанїемѣ ⁴ сїе мнѡ нде и нѣшнїй ѡвѣлиствѣ с ^т : Маркѡ ,	защо ѡ то ^М [ъ] є ѡмѣчаѡ саданїи єв(ан) ^г (е) ¹⁵ ли ^с (ъ) марко .
⁵ єже преже єго прѣ ^а ложи сѣый Матѡей :	що е преѣ ѡ то ^М [ъ] оуписаѡ с(ве)ты єв(ан) ^г (е)ли ^с (ъ) ма ^т -ѡей ^{ки} , та о ^л ¹⁶ вай то и нїе послѣ метаѡ .

⁶ <u>ТАКОЖЕ ИДАХЪ [рече]</u> ВОЗВѢСТИТИ 8'НИКОМЪ ⁷ ЕГО ,	<u>КАКО СВ , РЕЧЕ , ИШ'ЛЕ</u> ДА КАЖЪ ОУ ¹⁷ Ч(Е)Н(И)КО ^М (Ъ) НЕГОВЫ ^М [Ъ] .
И СЕ Г' СТРѢТЕ ІА ,	И ТАКІИ И ІС(ОУС)Ъ СВКОБИ НА ПѢТЪ
Г'ЛА :	И РЕЧЕ И ^М [Ъ]
РАДВЙТЕ СѦ ^{МАФ : КИ} . (МТ 28.9)	РАДВЙ ¹⁸ ТЕ СЕ . (МТ 28.9)
АКИ ⁸ БЫ ЕВ'ЛИ ^{СТ} С'Т : РЕКА' :	КАКО ДА БИ ЕВ(АН)Г(Е)ЛИ ^{СТ} (Ъ) НИМА РЕКАО .
НЕ ПОГВѢНША ТО М'РНОСИЦЫ ⁹ КЪПАН СВОЕГѦ М'РА ,	Н'ЙСВ ШЕГОВАЛЕ М'В ¹⁹ РОНОСИЦЕ , ОУ ТОИ ТР'ГОВИНЫ СВОГА М'РА .
НО НА НЕЙ ПРИСВРѢТОШ ^А ;	НЕГО ІОШЕ И ДОБИ ²⁰ ШЕ НА НИШ ДОВАРЪ ДОБ'ИТАКЪ .
¹⁰ НЕ ПОМАЗАША ВО ЕЛЕЕМЪ СВОИ ^М ИЗЛНВЛЕМЫМЪ СЪ ¹¹ СЛЕЗАМИ М'РТВАГѦ Г'СА ,	НЫСВ ПОМАЗАЛЕ ПРОСИПАНА ²¹ СВОИ ^М [Ъ] М'ВРИЗ'МО ^М [Ъ] СЪ СВЗАМИ МРТВОГА ІС(ОУС)А .
НО С' НИМЪ ОБРѢТОШ ^А ¹² ЕГѦ ПОМАЗАННАГѦ ЕЛЕЕМЪ Б'ЖИМЪ РАДОСТНЫМЪ ¹³ ЖИВАГѦ .	АМА Ш' НИМЕ НАШОШЕ ²² ГА ПОМАЗАТОГА РАДОСТНЫ ^М [Ъ] З Б(О)Ж'ИМЪ ЕЛѢМЪ ЖИВОГА .
ДѢЛАША Т'БМ' СВОИМЪ ЕЛЕЕМЪ НЕ ТАКО ¹⁴ НЕ М'ДРИ , НО ТАКО М'Р'Р'А ДѢЫ :	И ОУПО ²³ СЛОВАШЕ С ОТЫ ^М [Ъ] ЗЕЙТИНО ^М [Ъ] ДОВАРЪ ПОСАО . НЕ КАКО-НО БРЕЗПА ^{МЕТНЕ} . НЕГО ^{118Г} МЕ ^Т НЕ . НЕГО КА-НО М'Р'РЕ Д(Ъ)ВОИКЕ ,
ОУГOTOВАША ¹⁵ СВѢТНИКНИ ПОМАЗА ^И НОМЪ ВЖЕ ѿ Б'А ЖЕНИХЪ ¹⁶ ЦР'КВИ Г'СА .	ОУГОТ'ВИШЕ КАНДИЛА ГОРЬКІА ^А . ² ПОМАЗАН'НОМЪ ВѢЪ ѿ[Ъ] Б(О)ГА ЖЕНИХЪ ЦР(Ъ)КОВ'НОМЪ ІС(ОУС)Ъ .
И ТАКО ИЗЫЙДОША ВЪ СТРѢТЕНІЕ ¹⁷ ЕМЪ :	И ТАКО ИЗА ³ ШОШЕ НА СРЕТЕНІЕ К НЕМЪ .
И СЕ Г' СТРѢТЕ ІА ГЛАГОЛА	АЛИ ЕТО ІС(ОУС)Ъ ИЗАГ'Е ПРЕ ^Д [Ъ] НИ ^Х [Ъ] , ТЕ ^И - ⁴ СРѢ ^Т НУ И ПОЗ'РАВЫ ^И , РЕЧЕ И ^М [Ъ]
РАДВЙТЕ СѦ .	Р[А] ^Д ОУИТЕ СЕ .
¹⁸ ПОМАЗА МА Б'ГЪ МОИ ЕЛЕЕМЪ РАДОСТИ ,	МЕНЕ КЪ ВѢЪ ПОМАЗАО МОИ ⁵ Б(О)ГЪ КЕЛѢ ^М [Ъ] РАДОСТИ .
И АЗЪ ¹⁹ ВАМЪ ОУДѢЛАЮ СЕГѦ ФЛЕА , ВОЗДАЮЩИ СІЕ	И НА ЪУ ВА ^М [А] ОУДѢЛИТИ ѿ[Ъ] ТОГА ЕЛѢА , ВРАЪАЮЊИ ⁶ ВА ^М [Ъ] ТО .
²⁰ ТАКО МА ИЩЕТЕ СЪ ЕЛЕЕМЪ ,	ЩО СТЕ МЕ ИСКАЛИ СЪ ЗЕЙТИНО ^М [Ъ] .
Г'ЛЮ ВАМЪ	ЗА ^{ТО} ВѢЛИ ^М [Ъ] ВА ^М [Ъ]
РАДВЙТЕ СѦ .	ДА СЕ РА ⁷ ДВЕТЕ .
²¹ ДОБРѢ ВАМЪ ВЕО ТАКОЖЕ ВИДИ ^М ѿ М'РНОСИЦЫ	И НА ДОБРО СЕ Е ВА ^М [А] ЕТО КАКО ВИДИ ^М [Ъ] ѿ М'РНОСИЦЕ
²² КЪПЛА АРОМА ^Т ВАШИ ^Х ОУСПѢ ,	ТА ⁸ ТР'ГОВИНА ВАШИ АРОМАТА ИЗВР'ШИЛА .
ЕГДА ПРИНЕСЕ ВАМЪ ²³ РАДОСТЬ ;	КА ^Д [Е] ВА ^С (Ъ) ОБ'ВЕСЕЛ'ИИ ,
НЕ ИМАТЕ ЧЕШО ЖАЛѢТН ѿ ТОМЪ ,	И ⁹ НЕ ИМАТЕ НИЩА ЩА ЖАЛИТИ ѿ ТОМЪ .
ЕЖЕ ²⁴ ИЗДАСТЕ ЗА НИ ^Х ,	ЩО СТЕ СЕ ИЗТРОШИЛЕ ЗА ¹⁰ НИ ^Х [Ъ] .
ИМАТЕ ИЗ НИ ^Х КОРЫ ^{СТ} .	КАДЪ ИМАТЕ ѿ[Ъ] НИ ^Х [Ъ] ХВАЙДУ .
ИЗДА ^И НАА ²⁵ ЗА НИХЪ ВАША ДРАХМА ВОЗДАДЕ СѦ ВА ^М ДОБРѢ :	ЩО Е ИЗДАТЬ ВАШЪ ТРОША ¹¹ КЪ ЗА НИ ^Х [Ъ] . ТО ВА ^М [Ъ] СЕ КЪ ДВОСТРУКО И ТРОСТРУКО ВРАТИЛО .

<p>126 нво и подражающе то женѣ погвѣннѣи свою драхмъ 137г драхмъ , и обрѣтшей ю съ возженныи свѣти 12 нико 128к : ѿ , (Лк 15.8) и вы съ елеемъ вашимъ , иже при горящѣ любѣ 13 ваше оуготоваа вамъ свѣти 14ники ,</p>	<p>защо 12 то вы оузглѣдасте се на онѣ женѣ що е била изгвѣи 1а свою еднѣ 8 13 мингюшн бисернѣн . и пронагѣ е пакъ съ оужеженомъ свѣтомъ (Лк 15.8) . та 14ко и вы с ваши дрѣвни масла , кое-но е с вашо горѣомъ мило 15скю приготовило вамъ кандила ,</p>
<p>обрѣтосте 14 сию драхмъ ,</p>	<p>и наѣосте тай билѣнзлѣкъ .</p>
<p>на нейже обра 2 и написаніе естъ 15 Бжїе ,</p>	<p>16 на ком-но е изливенъ образъ б(о)жїи , и негово име е около с пїи 17момъ издато .</p>
<p>ѣже весь мїръ искѣпи .</p>	<p>кои-но е савъ свѣтъ ѿквпїю .</p>
<p>Слышателю возлюбле 6ный :</p>	<p>[послѣшнїче любазл 18ны .]</p>
<p>коегожъ на дїа може 7 быти мѣроносица ,</p>	<p>свачїа наша д(с)ша може быти мѣроносица .</p>
<p>аще бѣдетъ имѣтн бжгоуханїе добродѣтеле 8 :</p>	<p>ако оузїи 19 ма на себи лѣпн миризмѣ добрїи дѣла .</p>
<p>Тыа жены агглю 10 видѣша ,</p>	<p>ове свѣтене видѣли 20 ли агг(е)ле</p>
<p>ѣже съ ароматы 9 прїйдоша , ст григор : о мїа ка</p>	<p>що свѣтене дошле до гроба х(ри)с(то)ва с ароматы .</p>
<p>нво точїю тыа дїа не 7ныхъ жителей 10 видѣт ,</p>	<p>кѣрѣ тел 21 ке исто те д(с)ше могн видети н(е)бене боравителѣ .</p>
<p>ѣже съ добродѣтеле бжгоуханїи , къ гб 11 чре 2 стѣла 11 ное желанїе пристѣпают ,</p>	<p>кой-но 22 съ своимъ добрымъ раденїемъ пре 23 б(о)гомъ миришѣ . и крозь свои с(ве)толѣ 23 пїи житакъ съ своимъ своимъ желомъ г(оспод)н б(о)гѣ слѣже , и моле мѣ се из 24 свога чиста срдца оуср 24но ,</p>
<p>глетъ Григорїи 12 стїи .</p>	<p>тако ѿ томъ свѣдочи с(ве)ты григорїе .</p>
<p>Паче же и вацше , ѣкоже мѣроносицы 13 не то 10мо в' слезахъ са свон оутѣшили видѣнїемъ 14 агглюкнмѣ , но и самаго агглюовъ Творца 15 стрѣтшаго ихъ видѣша ,</p>	<p>25 ты кои се тако живн . ѣще повише . ка-но и мѣроносице . не теке що сѣ се 118v що свѣтене свои свѣта оутѣшили видомъ агг(е)лскымъ . него ѣще 12 и самога створителна агг(е)лскога каде ѣ спрете те га ви 3 дѣше ,</p>
<p>слышаще ѿ него</p>	<p>и чѣше ѿ неѣ</p>
<p>16 Радѣте са :</p>	<p>радѣйте се .</p>
<p>сице и дїишии аще бѣдетъ носити 17 съ слезами мѣро добродѣтелей ,</p>	<p>и тако и наше д(с)ше , алко оузпочнн носити съ свѣтами мѣро добры дѣла .</p>
<p>елей мѣти ,</p>	<p>елей 15 м(и)л(о)скѣ .</p>
<p>18 сподобѣт са стрѣсти са с тоєю истиною воста 19 ѿ земли изъ Гроба , съ самымъ Хмѣмъ ,</p>	<p>оудостоити кѣ се , да се свѣрѣтнн с отомъ истиномъ , 16 коа намъ е просѣла ѿ земли из гроба , съ самымъ х(ри)с(то)мъ .</p>
<p>иже отрѣт 20 всахъ слезѣ ѿ очїи нашихъ Погрѣбате 21 ными оставле 11 ными въ</p>	<p>кои-но 17 кѣ ѿтрѣти свакн нашѣ свѣтене ѿ очїю . съ своимъ 8копнїемъ ризами , кое-но свѣтене ѿ гробн .</p>

гровѣ ;	
и какоже самъ ²² рече :	и како е па ^к (ъ) са ^м [ъ] ре ^о каѡ .
Имъщима дано вѣде ^{мѣф} : ^{тѣ} : (Мт 13.12)	кой го^л[ъ] има ^{мат[ѡей]} и ѡшь ^{тѣ} кѣ мѡ се повише дати . (Мт 13.12)
имъщы ^м на ^м елей ²³ добродѣтелей , да ^{ст} елей вѣ ^т ныа Радости ,	и ако мы ¹⁰ оу себи оузимамо елѣй добры дѣла . онъ кѣ на ^м [ъ] и елѣй ¹¹ вѣчне радости ^{дати} .
рече ^т :	рекѡ кѣ и на ^м [а]
²⁴ Радѡ^{ст}е са и радѡ^{ст}е вашѡ никтоже возме^т ѡ ва^т . ^{тѣ} : ^{тѣ} : (Жн 16.22) ²⁵ Аминь . слово	р[а]^лоуйте се ^{ѡ(а)н(ъ) -стѣ} . и вашѡ радѡ^{ст}[ъ] ни^т ¹² ко неке преузети ѡ[ъ] ва^с(ъ) : (Жн 16.22) и да би на ^с (ъ) спо ^л [о]бѣѡ бл(а)гы ¹³ х(ристо)с(ъ) . свѣю скѡпа достати н(е)б(е)нѡ вѣчнѡ радѡ ^{ст} [ъ] . аминь :-
^{37v} слово на нѣаю дѣ по пасцѣ ,	¹⁴ слово на н[е]р[ѣ]лю дѣ по пацѣ .
² ѡ разслабленномъ .	ѡ раслабленномъ .
³ востани возми одрѣ твоѡ и ходи . (Жн 5.8)	вѣста ¹⁵ ни вѣзѣми одарѣ твои и ходи . (Жн 5.8)
⁴ Слова свѣтѣ хѣбѣ къ Разслабленномъ , написанныи ⁵ оу нѣѣшнѡ тѣ еѡнсты ѡа ^н на , в' Гла ^в : ѣ . в' зачѣ ^т : дѣ .	Ово св х(ри)(то)вѣ рѣчи ¹⁶ къ раслабленномъ . написанѣ ѡ[ъ] саданѣга еѡн(ѣ)нста . с(вѣ)т(о)га . ѡа^н(ъ) ¹⁷ на . оу пѣтой главы . а ѡ дѣ зачѣл :~
⁶ Ѣгда еще дни востанѣа хѣба ѡ ⁷ мртвѣхъ вспоминаемъ ,	¹⁸ Саде ѡще ѡ х(ри)с(то)вѡ оускрѣ^с се споминѣмо . нѣгово ^м [ѡ] ѡ[ъ] мртвѣхъ ¹⁹ оустанѣкю .
ѡко ⁸ прѣемши тѣло свое аки одрѣ ⁹ дѣѣ , с' ниѣ на землѣ ходи ^т ;	како е на себе прѣимѡ свое тѣло . како е ²⁰ данъ нѣкѣ крѣве ^т [ъ] д(ѡ)шевѣны , на комѡ-но д(ѡ)ша пребыва , и съ- ²¹ ш-нѣи ^м [ъ] ѡще по зе ^м ли ходи .
¹⁰ ѡко прѣемши крѣ ^т свой аки одрѣ тѣла , носи ^т ¹¹ егѡ за побѣдѣ ^т ное знаменѣе ,	и оуза ^м ши свой крѣ ^с тъ , ка-но постеле ^ю тел ^л ^{119r} лю телѣснѡ , и носи га и заради знаменѣа . како е побѣдѣѡ , и раз ^л ѣѡ свѣ д(ѡ)шевѣне непрѣателѣ .
Слышателю ¹² Возлюбѣленный .	[драгѣи слышателю .]
Почитаетъ нѣѣ Цркъвѣ ^{стѣла} ^{38r} стѣла востанѣе ѡ болѣзни Разслабленнаго , ² не токѡ ѡсмолѣтнаго ѡписаннаго в' дѣ ^л анѣахъ ѡпѣтолскихъ нынѣ чѣомѣхъ , ни ⁴ немѣ Ѣнен ,	каде на ѡвѡ ³ д(а)нѣшнѡ н[е]р[ѣ]лю четврѣтѡ по ѡскрѣ ^с . почитѣе с(вѣ)та црѣкѡва , тай д(а)нѣ . ⁴ ка ^д [е] е х(ристо)с(ъ) . излѣчѣѡ дѡго болѣ ^{ст} на чл(овѣ)ка . ѡ[ъ] кои-но се и двоица прилѣчѣю ⁵ оу данѣшнѣ ^м [ъ] чатаню . ѡ сѡ оустали ѡ[ъ] разглавѣене болѣсти . ⁶ ѣданѣ . ѡ се за нѣга пѣше оу дѣанѣа ап(осто)л ^с кѣ ^{тѣ} , имене ^м [ъ] ѣнейа .
Ѣмѣже Петръ стѣи ^м силою хѣбою ⁵ востати повелѣ ^т глагола :	ко ^л га-но е сило ^м [ъ] х(ри)с(то)во ^м (ъ) дѣгаѡ ѡ[ъ] болѣсти с(вѣ)ты петарѣ ап(о)с(то)лѣ . ѡ е оса ^м [ъ] го ^л дѣина лѣжаѡ на своѣй постели . и рече мѡ .
Ѣнеа исцѣлаетъ ⁶ та ^к ^с хрѣ ^с тѡсѣ	ѣнѣа . исцѣлает ^т [ъ] те ⁹ ис(оус)ъ х(ристо)с(ъ) .

<u>ВОСТАНИ С' ПОСТЕЛА ТВОЕА</u> ^{дѣанѣ} ; (ДА 9.34)	<u>оустани с твоє постелѣ</u> · (ДА 9.34)
⁷ но и тридесатъ ѡсмлѣтнаго , сице оуже ⁸ ѡ члѣвкѣ ѡставленнаго , такъ и има егѡ ⁹ забвенно , емаже самъ Хрѣтосъ востати ¹⁰ повелѣваетъ ,	а дрѣгий е пакъ шо е ѡ[ъ] · л-и · гол ¹⁰ дина лѣжаѡ оу ов'чо ^м [ъ] квпателю · и тако е тай великы болѣ ¹¹ ст'нїкѣ дѣѡ вѣ[ъ] и заборав'ленъ , ѡсталенъ ѡ[ъ] людїи · да ¹² мѡ се е вѣ[ъ] и негово име заборавило · комѡ-нѡ е са ^м [ъ] х(ристо)с(ъ) · ѡ[ъ] свое ¹³ се волѣе навѣѡ · и ѡще преѣе свога страданна на кр(ъ)тѡ : и повелїи ¹⁴ мѡ да оустане ѡ[ъ] свое болѣсти ,
в' Ѣвѣлїи нѣѣшнемъ глагола :	шо-но се пише за неѣга оу дана ^ш ¹⁵ нїемѡ еѡ(ан) ^г (е)лїю · рече мѡ г(оспод)ь ·
¹¹ <u>Востани</u>	<u>оустани</u> ,
<u>возми одръ твоѣ</u>	те <u>оузми твой кревѣ[ъ]</u> ,
<u>и ходи</u> · (Јн 5.8)	<u>и ¹⁶ ходи</u> · (Јн 5.8)
О сем' ¹² послѣднемъ забвенномъ ѡ члѣвкѣ Ѣвѣлскомъ ¹³ Разслабленномъ , нже приличнѡ востанїемъ ¹⁴ своимъ ѡ болѣзни тридесат' ѡсмлѣтнаѣ , ¹⁵ Хѣо намъ ѡ мѣртвѡхъ Востанїе трїднєвноѣ , ¹⁶ въ Ѧсмый день оувѣренное ссовершеннѣ , ¹⁷ Фомѣ сѣома и с нимъ всѣмъ Апѣтолѡмъ , ¹⁸ воспоминаетъ ;	о овомѡ послѣ ^д нїемѡ болѣстнїикѡ заборавлє ^н (ъ)номѡ ¹⁷ ѡ[ъ] людїи · еѡ(ан) ^г (е)лїе шо за неѣга каже · то е прїили ^ч но свои ^м [ъ] дигнѡкїе ^м [ъ] ¹⁸ ѡ[ъ] болѣсти тридесе ^т [ъ] и ѡсме године · х(ри) ^с (то)во на ^м [ъ] ѡ[ъ] мртвѡ оуста ¹⁹ нѡкїе троднѣвноѣ · оу осмы д(а)нѣ бы по ^д пвно оувѣрено , каде ²⁰ се показа х(ристо)с(ъ) · с(ве)то ^м (ѡ) ап(о) ^с (то)лѡ ѡомы , и дрѣгий ^м [ъ] сѣ-ш'нѣ ^м [ъ] свѣ ^м [ъ] ѡсталїи ^м [ъ] ²¹ ап(о) ^с (то)ло ^м (ъ) · ѡ то ^м [ъ] спомень се прїиводи ·
на нѣѣшной Проповѣди ¹⁹ воспоинанїе сотвори ^м ,	и на саданѡй предикѡ спомє ²² нѡти кїе се ·
како егѡ возстави ^а ²⁰ ѡ разслабы при квпелѣ Фкѣей Агнєцѣ Бжїй ²¹ Гс ?	како е х(ристо)с(ъ) · тога болѣст'нїика подигаѡ ко ^д [ъ] квпа ²³ телѣ ов'че · аганацѣ б(о)жїи ис(оус)ь :-
Гсє исцѣлаѡй всакѣ недѣгѣ и всакѣ ²² язю въ разслабленномъ ,	Ис(оус)е исцѣлаѣй всакѣ недѣ ^г [ъ] ²⁴ и всакѡ ѣзѡ въ раслаблєн'но ^м [ъ] ·
исцѣли и разслабѣ ²³ мою в' глаголанїи , Слышателѣй в' слышанїи :	исцѣлы и мою разлабѡ , въ гла(гола)нїи · слы ^{119v} нїи · слышателѣй въ слышанїи ·
²⁴ а мы сѣ нѣѣ исцѣленнымъ Ѣвѣлскимъ разсла ²⁵ бленнымъ , бѣдемъ тѡ славити :	а мы сѣ н(ы)нна исцѣлє ^н (ъ)ны ^{ми} ² еѡ(ан) ^г (е)л'скы ^м (и) раслаблєн'ны ^м [и] · бѡдемъ те славити ·
Гсѣ естѣ	ис(оус)ь є ^{ст} [ъ]
²⁶ нже ма сотвори цѣла · въстани	иже ме сѣ ³ твори цѣла :-
^{38v} <u>Востани возми одръ твоѣ и ходи</u> · (Јн 5.8)	вѣстани · вѣзми одарѣ твой и ходи :- (Јн 5.8)
² Бѣ въ Іерѣлимѣ Преславнаѡ окчаѡ ³ Квпелѣ , возставляющаѡ ѡ одров' ⁴ болѣзни , прикасающнѣ	⁴ Оу іер(о) ^с (а)лимѡ иѡще за старо доби бышаше ед'на квпател' ¹⁵ ница вр'ло на гласѡ · где сѡ жидовы испїирали оутробѣ ⁶ ѡ[ъ] оваца кое сѡ клали и б(о)гѡ на жрѣтѡвѣ

са водѣ еа ⁵ въ свое время многи ^х ,	доносили · и та е во ⁷ да вр'ло лѣковита была , те е боле ^{ст} нїике свои ^м [ь] времено ^м [ь] ⁸ излѣчивала ка ^д [е] би кои болѣ ^{ст} ни ^к (ъ) оушао оу ню да се кѣпа · та ⁹ кїи би из нїе з ^д равь изишао ·
Слышателю во ^з люблє ^н ны ^н ·	[послѣш ^н їиче любов ^н ны ·]
⁶ Прибыло той окчей Квпелѣ цены ,	и то ^м [ь] ов ^ч ¹⁰ чїе ^м [ь] квпателю іоще е іоѡ виша цѣна изаш'ла ·
егда ⁷ къ ней прїйде съ златымъ Рвномъ Ягнець ⁸ Бжїй Гс ,	каде ¹¹ догє к нїоѡ б(о)жїе аг'нїе іс(оу)сь · оу зла ^т номе рвнѡ ·
о нем'же возлюбленнаа егѡ дшїа ⁹ б'гозго ^а наа в' пѣснехъ Пѣсней копїет' :	що-но о нїе ¹² мѡ нїегова ѡблѹблєница д(ь)ша · б(о)гозго ^д но , оу соломоновы ¹³ пѣсне ^х [ь] пѣсней ^е , гласовито говори ·
глава ¹⁰ егѡ злата ,	глава мѡ е зла ^т на ·
рѡцѣ егѡ златы ^н кє ^н кє ^н · (Пнп 5.11, 14)	рѡкє сѡ ¹⁴ нїего ^{ве} ч(и)с ^{то} злато · (Пнп 5.11, 14)
нже в' самом' ¹¹ исто ^н никѡ квплє ^т са животно ^м :	що се квпа оу самомѡ изворѡ живомѡ ·
ємѡже кє ^н нарѡ ^а ¹² нскаш' прикасати са ,	¹⁵ и савь е нарѡдъ зактеваѡ к нїемѡ се приквчивати ·
ѡко сила ѡ него исхож'аш' ¹³ и исцѣлѡше всѡ ^д шїк ^н : · (Лк 6.19)	зато · зашо ^е ¹⁶ ѡ[ь] нїега излазила ^{лук(а)-с-} голѣма сила и свїю е оз ^д равливала · (Лк 6.19)
егоже сама Ягнчаа кровъ ¹⁴ в' нейже в' Іер'лїмѣ его квпаю ^т ,	що ¹⁷ -но е сама тога агнїета кр'вѡ · оу коїѡй-но сѡ га оу єр(о)с(а)лимѡ квпа ¹⁸ ли ·
егда ѡко овча на ¹⁵ заколенїе веде са ^{ісїа : гїг} , (Ис 53.7)	ка ^д [ь]-но е како-но ов'чица се ^{ісаїа-} на закланїє ^{-їс-} даѡ водити · (Ис 53.7)
є ^{ст} квпелїю бє ^з соравненїа дража ^н ¹⁶ шею , на ^а онѡ Іер'лїмскѡю овчїю квпель ,	и то е ¹⁹ без' из'ма посквплїє квпатилѡ , ѡ[ь] оне єр(о)с(а)ли ^м ске ов'че илице ·
в' нейже ¹⁷ квпаны бахѡ овца закалаємыа на жертвѡ ·	²⁰ оу коїѡй-но сѡ бывале квпане ов'це коє сѡ быле ѡрегїє(не) на кла ^д ²¹ нїе , и заради жр'твѡ ·
¹⁸ Имѣ Іер'лїмскаа овчаа квпє ^а па ^т прїтѡ ^ѡ :	єр(о)с(а)лим'ска е квпель ов'ча имала пє ^т [ь] пр'є ²² града що сѡ се затворале , ка-но ма ^л їи кѡ ^л ^{120г} лы кѡлєри ·
в' тѣ ^х ¹⁹ с'лєжашє множєство болащїх ^х , слѣпых ^х , хромы ^х , ²⁰ свхїх ^х , чїющїх ^х движенїа воды ;	и оу нїма е лѣжало тѡщено болѣ ^{ст} нїика · наказны ² невол'нїи , свакоакїи · слѣпїи , хроми , свхїи · чекаюкѡ он'де до ³ кле се занїха вода ,
	да би оуш'ли оу ню да се окѡпаю , и оз ^д раве · ⁴ зашо агг(е)ль е долазїѡ по єдань пѡ ^т [ь] оу години дана · те би пр'є ⁵ бр'ч'каѡ онѡ водѡ · и ѡ[ь] тога е лю ^д [ь]ма з ^д равлїє бывало · а нїе ѡ[ь] ⁶ саме воде · и тога сѡ све чакали он'де , докѡ опазе да се нїха во ⁷ да · и тада сѡ хїтали кои кїє прегїє оуїи , и по єдан' би

	се излѣчѣω ⁸ ако би каква на нѣмѣ болѣсчина была · а дръгѣи опе ^т [ь] чекаю о ⁹ но доби · док ^а се пакъ сама вода заниха · и та овча кѣпель ,
приобрѣте она ²¹ за пришествіемъ агнца Бѣга Гса , дръгѣа пат ^а ²² притво ^ѡ .	за ¹⁰ прѣиходо ^м [ь] к нѣзи аган ^а ца б(о)жѣа іс(оус)а · іωше придоби дръгѣи пе ^т [ь] ¹¹ преграда ·
нбо сей агнецъ Бѣжій при кѣпелѣ кроке ²³ своеа въ время стрѣтей , прѣемлетъ пат ^а Ранъ акн ²⁴ пат ^а притво ^ѡ ,	нѣрь ово аг ^а ннѣ б(о)жѣе ко ^л [ь] кѣпатила свое кр ^в и оу оно ¹² доби свое мѣке , прѣимѣω е пе ^т [ь] великы ^х [ь] рана , ка-но пе ^т [ь] притвора ·
в ^а нн ^х же ко ^л мн болше ѡже множе ^{ст} во ²⁵ болаши ^х пристанище свое имѣют ^а , чѣющѣхъ ^ъ дѣнн- ^{39г} движенїа сѣа агн ^а ца кѣпелѣ , во ^з двигающїа н ^а ² ѡ недѣгов ^а не токмо телесныхъ но и дѣшевныхъ :	¹³ оу кои-но вѣѣъ са ^л [е] колико и колико поболѣе свое прѣйстойше ¹⁴ много множасто болѣстнїика имадѣ · кои чекаю , док ^а се ¹⁵ диг ^н е таласити ово аг ^а ннѣкѣ кѣпатило · кое-но подиже на ^с (ь) ¹⁶ ѡ[ь] немокѣ свакояке · не теке ѡ[ь] телесне , него и ѡ[ь] д(ѣ)шев ^н е ·
³ здѣ бо сѣ исцѣлают ^а слѣпын ,	¹⁷ и ѡв ^д е такогѣрь лече се слѣпїи ·
имѣже заповѣ ^а ⁴ Г ^а свѣтла не просвѣщае ^т очѣ ^а ,	кои ^м [ь]-но б(о)жѣа свѣ ^т ла запо ^л ¹⁸ вѣсть не просвѣ ^т люе нѣховы очїω ·
нх ^а же очн не ⁵ вынѣ къ Гѣ :	нити сѣ имѣ очн свака ^л [ь] ¹⁹ ѡбр ^н вте горе Г ^а б(ог)ѣ ·
хромын , нже въ пѣтн заповѣдѣ ^н ⁶ Г ^а дннхъ не текѣ ^т ,	хромы кои-но пѣте ^м [ь] б(о)жѣи ^м (ь) не ходе , по нѣ ^л ²⁰ говѣи заповѣдн не живѣ се ·
нх ^а же нога не ста на правотѣ ,	нити и ^м [ь] нѣхова нога на правицы – ²¹ стои ·
⁷ нже храмлютъ на ѡбѣ плеснѣ ,	и хра ^м лю на обои ^м [ь] листови свои ·
идѣще за ⁸ Бѣ ^о ,	него ходе за б(о)го ^м (ь) ,
н кѣпно за ваалом ^а ⁹ цаѣ : нн , (3 Цар 18.21) кѣпно за манною : ⁹ свхн , нх ^а же дѣша такω земла безводнаа безъ ¹⁰ Росы блг ^а тн Бѣеа , безъ слезъ за грѣхн ,	а оуѣ ^л ²² но и за ваало ^м [ь] поган ^а скы ^м [ь] б(о)го ^м [ь] , (3 Цар 18.21) скѣпа за непра ^в (ь)до ^м (ь) · ка ^л [е] покѣра б(ог)ь ²³ чи ^м [ь] годъ мало ^{кога} · послаω ^с за попа да се за нѣга молїи б(ог)ѣ · а послаω ^с ²⁴ и за вражарѣ и баалицѣ · а и ^{по} прегѣ тамо ѡтиша ^ω , и вѣѣма се та ^{мо} оузда ^л ^{20v} мо оузда ѡ[ь] врага помоѣъ достати · него-ли ѡ[ь] б(о)жѣе м(о)л(и)тве · ² свхїи · кои ^м [ь]-но е д(ѣ)ша ка-но зе ^м лна бе ^з вод ^н а , безъ росе б(о)жѣе бл ^а г ^а годѣти · безъ сѣза за свое грѣхове ·
н ^а же ¹¹ Рѣка естѣ свха къ простертїю на подаднїе ·	такогѣрь и ^м [ь] нѣ и рѣка нѣхо ^л ⁴ ва свха къ простираню на дѣленїе сиромаш ^а ма ·
¹² При снхъ то патн притворахъ , патн Ранахъ ¹³ Агнца Гса , востають здравыми болашїи ¹⁴ грѣхам ^н на всѣ патѣ Чѣвства : ^{ψαλ : ѣг}	ко ^л [ь] овы пе ^т [ь] притворава , пе ^т [ь] х(ри) ^с (то)вы рана , б(о)жѣега аг ^а нца , оустаю зд ^л равы ⁵ тїи кой болѣдн ^ю грѣсы на сви свои пе ^т [ь] чѣвствы ·

ИЖЕ ОУИ ИМЪТЪ ,	кой-но и ⁶ мадѹ очи
¹⁵ И НЕ ВИДАТЪ (Пс 113.13) нагаго :	и ш ^а нима не виде (Пс 113.13) гола сиромаха .
ОУШИ ИМЪТЪ ,	оуши имадѹ
И НЕ СЛЫШАТЪ (Пс 113.14) ¹⁶ просѡцагѡ :	⁷ а не чѹю (Пс 113.14) ка ^д [е] ѡ[ъ] ни ^х [ъ] прос ^а къ проси .
НОЗДРИ ИМЪТЪ ,	ноздр ^е ве имаю .
И НЕ ОБОНАЮТЪ (Пс 113.14) ¹⁷ блѡговѡхнѡѡ Л ^ѡ ва , смрада посѡтими ^х болны ^х ¹⁸ и мертвѡихъ :	а не ѡсѡѡаю ⁸ с носо ^м [ъ] (Пс 113.14) х(ри) ^с (то)ва мѡрииса . кои ѡ посѡтѡѡ на ^с (ъ) смра ^д ливе болѡ ^с тне , и ⁹ мртве .
ОУСТА ИМЪТЪ ,	оуста имадѹ ,
И НЕ ГЛАГОЛЮТЪ , (Пс 113.13) ¹⁹ словесѡ мѡтвѡи сладѡтайшихъ пате меда всто ^м ²⁰ свонмѡ , словесѡ призываюшихъ на трапезѹ ²¹ свою лѡчнагѡ и жажднагѡ :	и ш ^а нима не говоре (Пс 113.13) б(о)жѡа словеса . ко ^{на} ¹⁰ -но св послаѡа ѡ[ъ] меда оу свои оуснѡи . рѡчи коѡ-но призив ^л ю ¹¹ на свою соф ^р в гла ^д не и жед ^н е люде .
	нити хокѡ сами да се често ¹² моле б(о)гѡѹ съ свои ^м [ъ] оус ^{на} ма .
РѹЦИ И НОЗИ ²² ИМЪТЪ ,	рѹке и ноге , имадѹкѹ .
И НЕ ОСАЖАТЪ (Пс 113.15) , воздѡжанѡѡ рѡкѡ до Нѡѡа , ²³ шестѡѡемѡ ногѡ до Црѡкви .	а ш нима се ¹³ не дотичѹ (Пс 113.15) г ^а боле ^с т ^н ико ^м [ъ] . нити к н(е)бѡѹ дижѹ на мобѡ . ни че ^с ты ^м [ъ] ¹⁴ ногами ходене ^м [ъ] к ^а цр(ъ)кви на слѹ ^ж бѡ б(о)жѡю .
РѹКАМА НЕ БѡЮТЪ Сѡ ²⁴ КЪ ПЕРСИ ,	свои ^м [ъ] се рѹками не ¹⁵ грѹхаю оу прѡси за свое грѡхове .
НЕ ВЪВОДАТЪ СТРАННАГО ВЪ ДОМЪ СВОЙ ;	нити оуводе незнана пѡт ¹⁶ ника оу свою кѹкю на станѡ к себи .
²⁵ Ногама не приходѡтѡ къ свѡцимъ въ темницѡ ,	с ногами не доходе к о ¹⁷ нѡи ^м [ъ] кои св оу та ^м ници .
НЕ БѡГАЮТЪ ИСКѡШЕНѡИ ГРѡХОВНЫ ^х .	нити беже ѡ[ъ] искѹса грѡш ^н ога .
КЪ КѡПЕЛѡ ОВЧѡИ ^{39v} ОВЧѡИ Иерѡлимской прежѡе , Ягѡлѡ Г ^ѡ днь сѡжѡаше	к овче ^м [ъ] ¹⁸ кѹпатилѡ е ѡр(о) ^с (а)ли ^м ско ^м (ѡ) ѡ[ъ] прегѡ агг(е)лѡ г(о) ^с (подѡ)нѡ силазѡѡ ,
² И ВОЗМѡЩАШЕ ВОДѡ ,	и промѡ ¹⁹ кѹваше онѹ водѡ .
И ИЖЕ ПЕРѡѡЕ ВЪХОЖѡАШЕ ПО ³ ВОЗМѡЩЕНѡИ ВОДѡ	пакѡ кой би ѡ[ъ] болѡ ^с т ^н ика поперегѡ ѡ ню ²⁰ оушѡѡ ка ^д [е] би се оузмѡтила вода ,
ЗДРАВЪ БЫВАШЕ :	зд ^р авѡ ѡѡстаѡѡ .
НО ОУЖЕ ⁴ НИѡѡ ЕГДА КЪ НЕИ ПРИДЕ ЯГНЕЦЪ БѡЖѡИ Гѡ ,	ама ѡ[ъ] са ^д [е] вѡѡѡ ²¹ ѡѡкако е бѡѡ оу ню оушѡѡ б(о)жѡи ^{21r} б(о)жѡи аганацѡ . ис(оусѡ) .
ПРИ ^д Е ⁵ ТО САМЪ ЯГѡЛѡ ^ѡ Тѡворецѡ ,	и то е вѡѡѡ дошѡѡ бѡѡ онде са ^м [ъ] агг(е)л ^с кѡ тѡворацѡ .
ЕГОЖЕ ОУЖАСАЮТЪ Сѡ ⁶ ЯГѡЛѡ	ѡ[ъ] кога-но се плаше агг(е)ли .
И ТРЕПЕЩАТЪ Херѡвѡимѡ и Серафѡимѡ ;	и тре ^п те пре ^д [ъ] ни ^м [ъ] хѡе ³ рѡвѡими и серафѡими .

⁷ кол'ми оубо паче оузрѣ ^к ши егво сѧ кзпелъ , и ⁸ бє ^з вхож ^а енїѧ егво въ водѧ , ѿ самыѧ боазни ⁹ своѧ нїѣ сѧ возмѡщаетъ ,	да колико пакъ вѣѣъ повише , ка ^д [е] га е ⁴ смотрила та кзпелъ · без његова оулазена оу вѣдѧ (!) · ѿ[ъ] са ⁵ мога свога страха колеба се , и мѡти се ·
ѧкѡ испо ^л нити сѧ ¹⁰ зде и на кзпелѣ овчєй , словесемъ прорече ^н нѡмъ ¹¹ ѡ кзпелѣ Іордансте ^н :	како да се извр ^ш и ⁶ и ов ^д е на той овчой кзпели , оны ^м [и] рѣчма , ѱало ^м скы ^м [и] · шо сѧ ⁷ писата ѡ кзпателу іорданско ^м [ъ] ·
<u>вндѣша та воды бѣ</u> ,	<u>вндѣше те ~~ѱал(омъ) · ѡс~~ · воды б(о)жїе</u> ,
¹² вндѣша та воды и оубоаша сѧ ,	вндѣ ^л ше те водѣ , и оузбѡяше се ·
<u>смѡтиша сѧ ¹³ бє^здны множество^м шѡма во^а ѱал^л : ѡс</u> · (Пс 76.18)	<u>смѡтише се без^дне множаство^м[ъ] шѡ ⁹ма</u> <u>во^д[ъ]</u> · (Пс 76.18)
сегоже радн оуже ¹⁴ и не входящїй , но то ^к мо блн ^з сѧ тако во ^з мѡ ¹⁵ ще ^н ныѧ кзпели недѡжны ^н лежащїй , исцѣленїе ¹⁶ прї ^н метъ ·	ии заради тога вѣѣъ , и не оулазекѡ оу водѡ · него тел ¹⁰ ке оу краю ње тако вр ^л о оузmvкєн ^н е те кзпели болѣ ^{ст} ли ^в (ъ) ¹¹ лежекѡ , з ^д равлєе свое ѿ[ъ] ње може достати ·
Ѧггѣлъ исцѣлающїй ^н при овчєй кзпелѣ ¹⁷ бѣ по размѣнїю нѣкїи ^х зчителєй Рафаїл ^а , ¹⁸ иже имене ^м скон ^м врате ^к ствѡ Бжїе знаменуетъ ,	а за агг(е)ла · шо е ¹² тѡ водѧ бр ^к аѡ , и исцѣлѣваѡ болѣ ^{ст} нике ко ^д [ъ] овчєга измївал ¹³ на · по размѡсти некїи ^х [ъ] оучителна · то е бїѡ ар ^х агг(е)ль рафаї ^л (ъ) · ¹⁴ кои-но сѧ свои ^м [ъ] имено ^м [ъ] , б(о)жїе лѣкар ^с тво прѡобразе ·
¹⁹ и нача ^л ствуетъ на ^а исцѣленїемъ недѡжны ^х ,	и начел ^л ¹⁵ ствѡе на ^д [ъ] излѣченїе ^м [ъ] немѡѣ ^н ны ^х [ъ] ·
ѧкѡ ²⁰ же и слѣпотѧ Товїн исцѣлилъ :	како е и товїнѡ слѣпоѣѧ из ^л ¹⁶ лѣчїѡ ·
какѡ оубо ²¹ чѡдєснѣйшаго исцѣленїѧ не сотвори ^т , пришеды ^н ²² нїѣ к' той кзпелѣ овчєй Ѧгнецъ Бжїй Гѣ ?	а како ли ето ѿвише почѡднїєга лѣка некїе оул ¹⁷ чинити · кои-но е са ^д [е] к томе овчїе ^м [ѧ] кзпателю дошаѡ , ѧгнє ¹⁸ б(о)жїе іс(оус)ъ ·
иже ²³ и Рафаїла сотвори ^л , и єгоже самаго ѧкѡ всеси ^л на ^л ²⁴ врата дшѣ и тѣлѧ силою ,	кои е и рафаїла створїѡ · кои-но е њєга самога ка-но оу сваче ^м [ъ] снаж ^н а и хитлѣна док ^т тора ѡ д(ѧ)ши и ѡ тѣлѧ , ¹⁹ х(ри) ^с (то)во ^м (ъ) сило ^м [ъ] ,
и Рафаїлъ или кї ^н ²⁵ либо то ^н возмѡщющїй сїю кзпелъ Ѧггѣлъ бѣ ,	и рафаї ^л (ъ) · или кой ^{акѡ} бы , бїѡ то , тай агг(е)ль шо е ко ²⁰ лѣбаѡ водо ^м [ъ]
исцѣлаѧлъ ·	и лѣчїѡ наказ ^н е люде :
Ѧгда Гѣ прїде ко кзпелѣ ^{Іорда-} ^{40г} Іордансте ^н ,	ка ^д [е] є іс(оу)сѧ бїѡ дошаѡ ²¹ к' іорданско ^м [ѧ] кзпатилѧ ·
тог ^д ѧ Ѧггѣлъ иже возмѡщаше Іо ^д ² да ^н скѡю водѧ , Іоанъ сѣ ^н Кр ^с тѣлъ ,	онда агг(е)ль шо е оузmvкѣваѡ ²² іорданскѧ водѧ · с(вє)ты іѡанъ кр(ъ) ^с т(ите)ль ·

<p>ω нецѣже ³ Бѣтъ , се азъ посылаю аггѣла моего ^{Малах} :ѣ , (Мал 3.1) чре^з Пр^орк^а ⁴ глѣтъ ,</p>	<p>о комъ-но са^М[ь] б(ог)ь ^{каже} ^{121v} ^{каже} , своме с(ы)нъ х(рист)ъ б(ог)ъ · скрозь малахию пр^орк^а вель · <u>ево я</u> ² <u>шилѣ</u>^М[ь] мога агг(е)ла <u>пре^д</u>[ь] <u>лице</u>^М[ь] <u>твои</u>^М[ь] ·</p>
	<p>що кѣ приго^товити твои ³ пв^т[ь] пре^д[ь] тобо^М[ь] · (Мал 3.1)</p>
<p>показалъ гѣа персто^у :</p>	<p>и тай агг(е)ль ꙗже показавъ ис(оус)а свои^М[ь] пр(ь)с^то^м(ь) гогол⁴реѣи к народъ ·</p>
<p>се агнецъ Бжій ⁵ вземла^н грѣхи мира ^{Іоанн: а} · (Јн 1.29)</p>	<p>ево ово е ^{Іо(а)н(ъ)} оно б(о)жїе агнїе шо <u>скида</u> грѣ^х ⁵хо^{ве} с людїй · (Јн 1.29)</p>
<p>аки бы глѣлъ :</p>	<p>како да би рекав ·</p>
<p>Аще азъ ⁶ возмѣщаюши сїю Іорда^нскѣю кѣпелъ , людей ⁷ ѿ болѣзней грѣховныхъ и исцѣляю ,</p>	<p>ако ꙗ кой-но оузмвкю^М[ь] ⁶ ово іорданско кѣпятило · и лѣчїи^М[ь] люде ѿ[ь] грѣховне болѣ^с ⁷чинѣ ·</p>
<p>но творю ⁸ сїе силою сего агнца Бжїа вземлющаго грѣхи ⁹ мира , отирающаго сїа пороки свои^у рвнѣ^у · и ¹⁰ такъ колънъ оубѣляющаго :</p>	<p>ама ꙗ то не чини^М[ь] съ своим^М[ь] воли^М[ь] · него то ꙗ дѣйстви⁸емъ силою овога б(о)жїега агнїета · кой-но оузима грѣхе ⁹ мира · и отире пороке лю^дске съ свои^М[ь] рвно^М[ь] , и ка-но вѣнъ оу¹⁰бѣлюе ·</p>
<p>подобны^у образомъ ¹¹ егда тонжѣе гѣ приде нїѣ и ко кѣпелѣ овчїей ¹² Іер^салимстїей ,</p>	<p>такъ и то^М[ь] пакъ с по^д[о]б^но^М[ь] слико^М[ь] , каде е тай ис¹¹ты ис(оус)ъ дошао саде оу іер(о)^с(а)лимъ к^а овчой кѣпелѣ ·</p>
<p>и сей аггѣлъ ꙗже возмѣщаше въ ¹³ время свое сїю кѣпелъ ,</p>	<p>и овай агг(е)ль шо е колѣбао водъ оу свое време ꙗ той кѣпели ·</p>
<p>вѣренъ естъ такъ пока¹⁴зветъ :</p>	<p>^{за} вѣро¹²ванїе то ꙗс^т[ь] да га оуказве , и велии ·</p>
<p>се агнецъ Бжїй вземла^н грѣхи мира ·</p>	<p>се аганаць б(о)жїи вѣзе^М ¹³ лїей грѣхы мира ·</p>
<p> ¹⁵ силъ то (рече) самы^у агнецемъ такъ овча на ¹⁶ заколенїе ведомы^у ,</p>	<p>ты^М[ь] то , рече , са самы^М[ь] агнїето^М[ь] ка-но ов¹⁴че на закланїе вогнѣ^н(ь)ны^М(ь) ·</p>
<p>сїа овчаа кѣпелъ естъ ¹⁷ славнїа :</p>	<p>ова е кѣпелъ овчѣа на велико^М[ь] гла¹⁵сѣ се дїгла ·</p>
<p>его то силою возмѣще^ннаа чре^з мене ¹⁸ вода сїа ,</p>	<p>и то нїегово^М[ь] сило^М[ь] замкїена крозь мене ова ¹⁶ вода</p>
<p>болѣзни лю^дскїа за грѣхи бывающїа ¹⁹ исцѣлаше ;</p>	<p>немокѣ лю^дске кое-но се нїма прилѣчнїю , и зара^д[и] нїны ¹⁷ грѣхова исцѣлюе ꙗ ·</p>
<p>прознаменѣа ,</p>	<p>прообразвнїкѣ ,</p>
<p>такъ Кровь его¹²⁰ истаа , много паче лѣтша⁴ :</p>	<p>їеръ нїеговаа истаа ¹⁸ крѣвь · много паче побола</p>

<p>на^А Іер^Іли^Мскыю о^Бчю , ²¹ са^А Агнчаа Квпел' , возмѣщала Гво^Зднн , ²² Копѣм' , излѣаніемъ скон^У омывающимъ грѣ^Бховныа лю^Аскїа пороки , нсцѣлаетъ много ²⁴ пате во^Ішїа болѣзни , не токмо телесныа но ²⁵ и самыа дїевныа , ниже токмо ѿ одровѣ ²⁶ болѣзни , но и ѿ одровѣ смрти , силою тогѡ возм^Б- ^{40v} возмѣщенїа своего ,</p>	<p>на^Д[ъ] юр(о)^С(а)ли^М(с)кѡ ов^Ч8 кр^Вь · ово наг^І19нїе же квпатило оузмвкѣвано з гвоз^Бне^М[ъ] , ко^П(ь)юмь · съ свои^М[ъ] тече^І20нїе^М[ъ] , измиваюкѡ^М[ъ] , лю^Дскѡ грѣш^Н наказн · исцѣлюе мно^І21го повише · повеке болѣсчине , не теке телѣс^{не} , не ^{122г}не , него и саме д(8)шев^{не} · ни пакъ исто ѿ[ъ] постела и придиж^І2кѡ нелагодны · него и из сандѣка смртны с^ч нако^Скю тога нїе^І3говога оузмвкѣвана ·</p>
<p>много телеса оусопши^х ² творить сиана вѣстати , и изше^Аша и^З гробѣ ³ авннн са мнѡгнцѣ · ма^Ф : кз (Мт 27.52–53)</p>	<p>много <u>ма^Т(ф)ей</u> оусап^ша · <u>ке</u> · телеса чины и сна^ж4 не оустати · и изаш^ла <u>казати се</u> <u>многы</u>^М[ъ] · (Мт 27.52–53)</p>
<p>Понсти^Інѣ во много ⁴ пате че^{СТ}нѣйшю Агнчю Квпел' , авлае^Т на^М ннѣ ⁵ Гѣ при Квпелѣ овч^н Іер^Іли^Мсте^н , кров^к свою агнчю , ⁶ и всегѡ себе агнца Бжїа , вопїюща^І :</p>	<p>и по истиннѣ е ⁵ то много болю тв наг^ннїе^н кр^вь · изав^люе на^М[ъ] са^Д[е] г(оспод)ь , ѿ[ъ] ов^че ⁶ юр(о)^С(а)ли^Мске квпательнице · и свега ^{себѣ} аган^ча б(о)жїа излїаного , ⁷ како и блѣй ѡ то^М[ъ] оу беседи ѡало^Мской · <u>ка</u> ·</p>
<p>яко вода ⁷ излїа^х са^А ^{Уал} : ка^А , (Пс 21.15) на омытїе грѣхо^Б вашнх^А ·</p>	<p>яко вода излїо са^М[ъ] се · (Пс 21.15) ⁸ радь испирана наши грѣхова ·</p>
<p>нбо аще ⁸ оню овчю квпелъ съсрѣжи прем^Арый царь ⁹ соломо^н ,</p>	<p>защо ако е исправѡ оно ⁹ ов^чїе квпатило прем^Дры ц(а)рь соломонъ ·</p>
<p>но снѡ агнчїю съсрѣжи Гѣ а не чл^к : ¹⁰ се более соломона <u>зде</u> ^{ма^Ф : кн} · (Мт 12.42)</p>	<p>ама ов8 е наг^І10нїе^{кю} съставїѡ г(оспод)ь а нїе ч(ло)в(ѣ)кѣ · и ово е <u>ма^Т(ф)ей</u> · <u>бі</u> · болїе ѿ[ъ] соломона о^Б11де · (Мт 12.42)</p>
<p>Аще къ оной квпели ¹¹ овчїи , схож^Аше агг^л Гѣнѣ на возмѣщенїе воды ¹² на всако лѣто :</p>	<p>и ако е к оной квпелѣ ов^чой силазїѡ агг(е)ль г(о)^С(под)нѣ да збѣл^І2чве водн , на свако лѣто ·</p>
<p>но зде самъ гдѣ агг^лскїн^н , а не ¹³ агг^л гнїѣ , возмѣщаетъ свою агнчю квпелъ ,</p>	<p>ама ево са^Д[е] ов^чде са^М[ъ] агг(е)л^Скы г(о)^С(по)ди^н(ѣ) , ¹³ а не г(о)^С(по)диновѣ сл҃га оузнѣхве свою нагнїе^{кю} вод8 ·</p>
<p> ¹⁴ егда кровїю своею брїнїе грѣхо^Б нїшнх^А омывае^Т ;</p>	<p>ка^Д[е] св[о]ю^М[ъ] ¹⁴ кр^влю наше грѣхов^{но} блато с насъ опира ·</p>
<p> ¹⁵ и творн^Т сице не то^Кмо на всако лѣто единою , ¹⁶ но на вса^К днѣ вын8 :</p>	<p>и то тако по^С15лве не исто сваке године по юданѣ пв^Т[ъ] · него свака^Д[ъ] , и на сва^І16кы д(а)нѣ ·</p>
<p>се азъ <u>рече</u> ^с вади есмѣ ¹⁷ вса дни до ско^Ічанїа <u>вѣка</u> ^{ма^Ф : кн} · (Мт 28.20)</p>	<p>ево на са^М[ъ] <u>рече</u> с вама све д^ни и до <u>скончана вѣка</u> · (Мт 28.20)</p>
<p>Аще тамо на^н пате ¹⁸ едѡа еднн ѿ чїающнх^х , нсцѣлаше са возмѣще^І19нїемъ воды :</p>	<p>а ¹⁷ ко тамо , едѡа толико по юданѣ се ч(ло)в(ѣ)кѣ изцѣлѣваѡ , кой е ¹⁸ то доби оувозмогаѡ дочекати ка^Д[е] се е занѣхивала вода ·</p>
<p>но зде хотѡи всѣмъ чл^вкѡмъ ²⁰ сп^тн са^А ^{а^Ттн : к} , (1Тим 2.4) излѣанїемъ крове своеа , всѣх^х чїающнх^х ²¹</p>	<p>али о ¹⁹в^чде кои-но <u>а^Ттн[о]ф[е]й</u> зактева <u>в</u> · да <u>би се сви лю^Дї сп(а)^Сли</u> · (1Тим 2.4) точенїе^М[ъ] свое кр^ви , ²⁰ свїи^х[ъ] кои го^Д[ъ] чекаю ѿ[ъ] нїе лѣка себи , лѣчїи и ·</p>

исцѣленїа ѿ неа , исцѣллет' .	
аще тамо нже ²² первѣе вхожаше в' кѣпел' овчю по возмѣщенїи ²³ воды ,	тамо теке кои ^е ²¹ преге могаѡ оукв оу ѡзмвкєнѡ онѡ водѡ
здра ^к бываше :	ѡз ^д равїѡ е .
но зде при кѣпелѣ агнче ^н ²⁴ и послѣднїи бѣдѣтъ <u>первыи</u> ^{маѣ : ѿ1} . (Мт 19.30)	а овде ²² ко ^д [ъ] агнєкєга квпатѣла , и <u>найпослѣ^днїи быти кє пр'выма</u> . (Мт 19.30)
Бѣ тамо ²⁵ послѣ ^н им' нїѣ воспоинаемы ^н разслаблє ^н ный , ²⁶ нѣкїи члѣкѣ трдеса ^т и ѡсм' лѣ ^т нмы ^н в' недѡзѣ ^к сво- ^{41г} свое ^м	²³ како-но и бѣаше тамо єдань наипослѣ ^д нїи болѣ ^{ст} никъ дорѣ ²⁴ вѣ ^т ъ савь разглавлєнь ѡ[ъ] двге болѣсти . ѡ се са ^д [е] споминє за нєга оу ev(ан)г(е)лїю . нѣкы ^{122v} оу ev(ан)г(е)лїю . некы ч(ло)вѣкѣ , тридесе ^т [ъ] и оса ^м [ъ] година имаше оу сво ² ме недѡгѡ .
нже толико долги ^м временем' не могл' ѡ ² недѡга своего исцїлѣти того ра ^н ,	кои-но ѡ[ъ] толико доби нїе се могаѡ ѡ[ъ] свое ер ^ч гє ^{се} ѡтрести , и зара ^д [и] тога
ѡкѡ в' при ³ хоженїи до возмѣщенїа воды не могл' быти ⁴ первым' ,	єрь ка ^д [е] се є оузнѣхивала во ⁴ да . нїе ника ^д [ъ] се могаѡ онде да се пр'ви здеси .
но всег ^а бѣ послѣднїи ^м :	него ѡвѣкѣ ⁵ послѣ ^д нїи е бїѡ
егда же во [рече] ⁵ прихожѡ а ^з ,	заѡо кои св ѡшѣ поф ^р ишкы были они св по ⁶ преге оутрчали . а ѡнѣ е свака ^д [ъ] ѡстаѡ . а нїе никога мѡ ⁷ било болекєга ср ^д ца за ни ^м [ъ] да га пожали , и доведе га оу о ⁸ но доби ка ^д [е] се нѣха вода , да га оу ню оувчє . а са ^м [ъ] нїе бѣѡ ⁹ волнань докѡ . зато и велїи . ка ^д [е] на догє ^м [ъ] .
ннѣ преж ^а є мене сходит' ;	такїи дрѡгїи кои ¹⁰ го ^д [ъ] преге мене онде оугє .
ннѣ оубѡ ⁶ егда прїде к' той овчєй кѣпелѣ агнецѣ бжїи ⁷ їс , нмыи кровь свою за совершеннѣйшю ⁸ агнчю кѣпель ,	и са ^д [е] ка ^д [е] вѣ ^т ъ г(оспод)ь к ото ^м [ъ] овчїе ^м [ъ] ¹¹ квпателѡ догє . имаюкѡ свою кр'вѣ за свѣршеннѣйшю ¹² аганчю кѣпель .
єже возмѣщенїе и движенїе ⁹ ест' , не то ^к мо нзлїанїе єа во время стрѣтей ѡ ¹⁰ ѡростн члѣчєа , но и за сїє да ^н ное єй нзлїанїе ¹¹ блг ^т н бжєа :	коїѡ ^н -но оузмвкѡванє и издизанє ¹³ естѣ , не исто оу оно доби нєна просїпанна ка ^д [е] е мѡкѡ па ¹⁴ тїѡ ѡ[ъ] лютине лю ^д ске . ама ии зара ^д [и] тога ѡо ^е дато ѡѡ , из ¹⁵ ливати се б(о)жїѡѡ бл[а]г[о] ^д [ъ]ти .
єже той нже тамо до возмѡ ¹² щенїа воды бѣ послѣднїи ^м ,	и вѣ ^т ъ тай ѡо-но е тамо г за ¹⁶ нѣхатѡѡ води бѡваѡ све послѣ ^д нїи .
зде до нзлїанїа ¹³ блг ^т н , тѣмже и до исцѣленїа ѡ неа , бѣдѣ ^т ¹⁴ первым' .	са ^д [е] пакѣ овде , к' из ¹⁷ ливеноѡ б(о)жїѡѡ м[и]л[о] ^с ти , зато и до излѣчена ѡ[ъ] нє хоѣе да ¹⁸ бѡде пр'вы ^м [ъ] .
Ізра ^н чєтырдеса ^т лѣ ^т терпѣ в' пѣт ¹⁵ шєствїи , таѡ землѣ ѡбѣтова ^н нѡ ^{їсход : ѡ1} : (Изл 16.35)	їс(раи)ли ка ^д [е] св были прешлї ^{їсход[ъ] :} ^{сї-} преко мора м-годи ¹⁹ на св трпїлы скїтаюкѡ се ова ^м [о] она ^м [о] , и чекаюкѡ ,

	да би ²⁰ дошли оу обѣкианъну землю · (Изл 16.35)
сей раз ¹⁶ слабленный , совершеннѣ оуже такожде явн са ¹⁷ терпѣвый в' лежаннѣ , чаа при кзпелѣ овчѣй , ¹⁸ воды тоа обѣтованныа , излѣаннѣа благ ^а ти ¹⁹ агнчѣа ;	тако и овай болѣ ^{ст} ни ^к (ъ) го ^{то} во въ ²¹ ѣ бѣаше испвннѣо те године тр'плекъ оу сво ^м [е] лѣжаню · чел ²² каюкѣ ко ^д [ъ] кзпатила овчѣега , те обѣжане воде · ѿ[ъ] изливан ^{123r} ѿ[ъ] изливанна бл[а]г[о]дѣ[ти] , ягнѣкѣ ·
нбѡ аще и терпѣ без' двохъ чѣтыри десѡ ^т ²⁰ лѣ ^т ,	юръ ако е и тр'пѣо манѣ ² две ѿ[ъ] чѣтрѣсть година ·
но егда приходитъ к' немз самъ лѣто ^м ²¹ Творѣ ^н в' двои ^х сый естества ^х , бѣ ^г ъ и члвкъ , съ ²² благ ^а тнѣю своею всакое соверше ^н ство испо ^л няющею ,	ама ка ^д [е] доходы к нѣмз тай са ^м [ъ] , ³ кой е лѣта и године сѣтворѣо · бѣдавши оу двострѣко ^м [ъ] ⁴ свойствѣ · б(ог)ъ , и чл(овѣ)къ · съ своѣ ^м [ъ] бл(а)госкю , свако довр'шенѣ ис ^п вннѣо ^м [ъ] ·
²³ вже емз вмѣннѣ терпеннѣ егѡ , за совершенное ²⁴ чѣтыридесѡтолѣ ^т ное ,	тай ѣѣ нѣмз то тр'пле ^н нѣ вмѣннѣи вѣѣ , и ⁶ како да е по ^д пвно цѣло · м · година оу той болѣсти из ^л вр'шѣо ·
оуже емз дастъ мздз ²⁵ достойннѣю чѣтыридесѡтолѣ ^т немз терпеннѣю ,	и вѣкѣ ѣе мз то прѣимити за доконанѣ , своѣ ^м [ъ] мил ⁸ оскю накнадити и та два лѣта · и дати мз маздѣ дос ^л тойнѣ и правѣ · ^{по} чѣтр'десе ^т [ъ]-годишнѣому тр'пле ^н ю ·
²⁶ вже егѡ такоже йѣла по терпеннѣ чѣтыридесѡтолѣ ^{тнѣи} ^{41v} лѣтнемз' , сотворит' прнчастннѣо ^м многѡ патѣ ² лѣтнѣа на ^а землю обѣтованннѣю , воды тоа ³ обѣтова ^н ннѣа , излѣаннѣа благ ^а ти своѣа агнчѣа ·	и вѣѣ ¹⁰ и неѣа · како-но и ис(драи)лѣа , по тр'пле ^н нѣ , м · лѣ ^т нѣ ^м [ъ] · прѣимикѣ га ¹¹ и сѣдначити , и юще повише и поболѣ , неѣо-ли г ^а зем'ли обѣ ^л кнѣнои , к той обѣкианѡй воды , изливене м[и]л[о]сти свое ягнѣкѣ ·
⁴ таковаго йѣль дохѡднѣ са ,	¹³ що е ходекѣ за много , достаѡ савѣ ис(раи)л ^с кы ро ^д [ъ] ·
такѡваго сей раз'слаблѣ ^н ннѣ ⁵ долежит' са , но и блѣженнѣйшаго ползченнѣа ·	таково ^{га} се е добра ¹⁴ долежаѡ , и овай разглавлѣныкѣ , иѡшь и повгѡ ^д нѣега дара ·
⁶ сего видѣ ^н ꙗко гла емз ,	¹⁵ и неѣа ка ^д [е] смотре ис(оус)ъ , запѣита га и рече мз
хощеши ли цѣ ^л быт' ?	хокѣш ли цѣѡ быти ·
⁷ еше ли ты чашн ,	¹⁶ юще ли ты то чекашь ·
да когда при сей кзпелѣ ⁸ овчѣй , дож ^л еши не быт' къ исцѣленнѣю послѣ ^н ни ^м ,	да оу кое го ^д [ъ] доби ко ^д [ъ] ове овчѣе кзпате ^л ¹⁷ лѣ дочекати кѣшь не бити к ^ч излеченю послѣ ^н ни ^м [ъ] ·
⁹ иже толико извѣсте ^н еси ,	ка ^д [е] ето вр' ¹⁸ ло добро зна ^ш (ъ) и пан'тишь
яко николиже могл' ¹⁰ еси быти первы ^м ?	юръ ѿ[ъ] толико доби и досаде ¹⁹ тѣ твоѣа лежаннѣа , ника ^д [ъ] ниси могаѡ пр'вы ^м [ъ] быти ·
ѡвѣща емз недржннѣ :	и на то , ²⁰ ѡговѡри онай болѣстни ^к (ъ) , те рече ·
Гѣ ¹¹ члвкъ не имѡ ^м ,	г(о)с(по)дине ка ^д [е] не имѡ ^м [ъ] так ^л ²¹ вога ч(л)ов(ѣ)ка

да егда во ^з мѣстн ^т сѧ вода , коверже ^т ¹² ма в' кѡпел' :	да би ме ме ^т нѡ оу кѡпатило онда ка ^д [е] се оузм ⁸ ²² кюе вода .
чаю [рече] чѣка ,	него свѣ ми дот ⁴ ле вали ов ⁴ де чѣкати док ⁴ ле е ²³ да би се намѣрѣо какавъ го ^д [ъ] добарь и дѣшеванъ чл(овѣ)къ , да се ²⁴ смиље нада м ^н о ^м [ъ] , и кад ⁴ би се оузмѣтила вода ,
ког ^а лико первы ^м ¹³ в' во ^з мѣще ^н нью кѡпѣ ^т вове ^н женіе ^м исцѣляюща ^т ма .	мене би по наип ^{123v} по найпре оуме ^т нѡ оу кѡпатело , те би ме излѣчѣо :
¹⁴ ѡстави Разслабленне ,	ѡста ² ви тѡ беседѡ разглав ^н иче .
глаголи :	те дрѣгѡ оузми напре ^д [ъ] , и гов ^о ри
чаю Бѣа ¹⁵ сѣсающагѡ ма ^{ψαλ : ѿд} . (Пс 54.9)	³ чека ^м [ъ] ^{ψαλ(омъ) ѿд} б(ог)а да ме сп(а)с ^е , и да ми ѡ помо ^ђ бѡде . (Пс 54.9)
Что тебѣ по чѣкѡ ?	а що е теби ⁴ до ч(ло)в(ѣ)ка .
светно ¹⁶ сп ^с іе чѣсское , ѡ бѣ ^з сотворѣ ^н на ^н на потребѡ ¹⁷ ти естѡ сила ^{ѿф} . (Пс 59.13–14)	залв ^д на е ^{нф} помо ^ђ ч(о)в(ѣ)ча . него ѡ б(о)гѡ тѣ е за хвайдѡ ⁵ оучинѣна іако ^{ст} [ъ] , (Пс 59.13–14)
іако Бѣ ^т помощникъ нѣшъ , ¹⁸ ѡбаче светни сѣлове чл ^ч тїи и л ^ж ивн ^ѣ : (Пс 61.9–10) лжа и ¹⁹ помощ ^т ѡ ннѣ .	защо ^{ѿа} б(ог)ъ е нашъ помо ^ђ чникъ , а залв ^д нѣ сѡ ⁶ чл(овѣ)ч(а)с ^к їи сынови и ла ^ж лѡвїи , (Пс 61.9–10) лажива е и помо ^ђ нихѡва .
а прв ^а на помощ ^т твоѡ ѡ Бѣа ²⁰ сѣсающа ^т : (Пс 7.11)	а ⁷ твою ^{ѿа} праавѡ и истѡ помо ^ђ ты ѡ[ъ] б(ог)а чекай , кой-но свако ⁸ га спаса ко га право на помо ^ђ призвїе . (Пс 7.11)
Бѣго естѡ ѡбѡ надѣати сѧ на Гѣ ,	зато добро е ѡз ¹⁹ дати се ^{рѣн} на г(оспод)а ,
²¹ неже ли надѣати сѧ на чѣка ^{рѣн} . (Пс 117.8-9)	него-ли се по ⁸ здати на ч(ло)в(ѣ)ка . (Пс 117.8-9)
скорбиш ^н лежа ²² на одрѣ твоѡ ^м , терпа сїю тѣснотѡ толикѡ , ²³ ѡ скорб ^н призѡви Гѣ	ако тѡжишъ лежеѣи ¹⁰ на твоѡй постели , за толико доби по ^д носе ^н тѡ тескобѡ . ¹¹ ѡ[ъ] скр ^б и призѡви г(оспод)а ,
и вслыши ^т тѡ во пространство .	и оуслышакѣ те оу простра ^н ство .
²⁴ са ^м тѡ наставлѣет ^т :	¹² онѡ те и са ^м [ъ] настали и оучи те , те ти вѡлы .
призѡви ма в' днѣ печал ^н ²⁵ твоѡа ,	дозѡви ^{ψαλ(омъ)} ме ѡ ¹³ данѡ ^{мф} твоѡ тѡге и печали .
и избавлю тѡ ^{ѿф} . (Пс 49.15)	и на ѣѡ те ѡ[ъ] тога ѡслобѡди ¹⁴ ти . (Пс 49.15)
не ищи чѣвка но Бѣа :	не ищи ч(ло)в(ѣ)ка него б(ог)а ищи .
²⁶ взыщѣте бѣа ,	потражите ^{ѿи} б(ог)а .
и жива бѡдетѡ дѣша ваша ^{ѿа} , (Пс 68.33) ^{оувѣ} .	и да бѡде ¹⁵ жива д(ѡ)ша ваша , (Пс 68.33)
^{42г} оувѣщавѣт ^т пр ^о р ^о к ^ъ .	оуговара пр ^о р ^о к ^ъ .
ѣ илаши ли искати чѣка ,	а ако тѣ е за потребѡ тра ¹⁶ жи ^{ти} и чл(овѣ)ка .

не ² иши 86ω инагω	то , не тражи другога ·
паче сегω с' ни ^м же глѣши ,	ωсвѣ ^м [ь] овога с ки ^м [ь]-но и ¹⁷ беседишь са ^л [е] ·
иже ³ квпно є ^{ст} и Бг ^{ом} ' ·	що-но 8є ^д но 8є ^{ст} [ь] и б(о)г ^о м(ь) ·
се члѣкъ ,	а ево ч(ло)в(ѣ)къ ,
иже в' образѣ бж ^{ин} ⁴ сый себе оумали ,	кой-но є онъ ¹⁸ оу б(о)ж ^{ію} образн · и себе е оуманѣω · <small>филиписіемъ · ѿ ·</small>
зракъ раба прин ^м , вѣ подобіи ⁵ члѣтє ^м бывѣ ,	приликъ е на себе слѣгил ¹⁹ нв оузев ,
и образ ^{ом} ωбрѣте са 8акω члѣвѣкъ <small>Филіп' : б ·</small> ; (Фил 2.6-7)	и оу ч(ло)в(ѣ)ч(а) ^с ко ^м (ь) е подоблю быω , и своіω ^м [ь] се натѣро ^м [ь] прона ^л ²⁰ шаω ка й ч(ло)в(ѣ)къ · (Фил 2.6-7)
⁶ таковы ^н точію зракъ раба пріемл ^н Гдѣ члѣкъ ,	и овакавъ теке , кой-но е зракъ раба пріил ²¹ мїω г(оспод)ь ч(ло)в(ѣ)къ ·
⁷ поработает ^т ти в' сей твоей потребѣ ·	хокіє ти послѣжити оу твоіωй потре ^л ²² би ·
не надей са ⁸ на снѣ члѣкїа в' ни ^х же нѣст ^т сп ^с їа , <small>Ψал' рїе (Пс 145.3)</small>	а не оуздай се на <small>сїно ^{124г}</small> сынове човеча ^с ке <small>Ψал(омъ) ·</small> оу коим-но нѣ йма <small>рїе ·</small> помођи ни сп(а)сєнїа · (Пс 145.3)
точію на ⁹ прїше ^а шаго к' тебѣ снѣ члѣкагω квпно и Бж ^{го} ¹⁰ надѣй са ,	ωсвѣ ^л ² мъ на овога що е к теби дошаω с(ы)на ч(о)вечега 8єд ^н но и б(о)ж ^{іе} ^л ³ га надай се ,
иже глѣтѣ :	кой-но велы ,
снѣ члѣкїй не прїде ¹¹ дшїѣ члѣкїих' погввити , но сп ^с їти <small>лѣк : ѿ ·</small> ; (Лк 9.56)	с(ы)нѣ <small>лѣк(а)</small> чл(овѣ)ч(а) ^с кїи <small>ѿ ·</small> нїє зато дошаω да ⁴ гвбы д(8)ше лю ^д ске , него да й ωслобогана · (Лк 9.56)
иже самым' ¹² ест' сп ^с їем' ·	що-но е онъ са ^м [ь] сп(а)сєнє ^м (ь) ·
возопїй 86ω к' немѣ :	⁵ него вычи жалостиво к нємв ·
рцї дшїи ¹³ мюей ,	рецы <small>Ψаломъ</small> моїωй <small>лѣ ·</small> д(8)ши ,
сп ^с їнїе твое есм' азъ <small>Ψал : ѿ ·</small> · (Пс 34.3)	не старай ⁶ се , на са ^м [ь] твое сп(а)сєнїе · (Пс 34.3)
Онъ обаче глѣтѣ :	а онъ исто то говори
¹⁴ члѣка не имл ^м ,	не има ^м [ь] ч(ло)в(ѣ)ка ·
Развѣ тебе [рече] члѣкє и Бжє	⁷ ама то пакъ каже , на другога ч(ло)в(ѣ)ка не има ^м [ь] , ωсвѣ ^м [ь] тебе ⁸ чл(овѣ)че и б(о)же ,
¹⁵ никоегоже доселѣ имлѣ ^х ,	и доса ^л [ь] никога ниса ^м [ь] имаω ,
иже бы мн по члѣкскѣ са ¹⁶ 8авнлѣ ,	кой би ми се по чл(овѣ)ча ^с ^л ⁹ ствн 8авїω , и лю ^д ски би съ мно ^м [ь] проговорїω ·
всѣ са мнѣ звѣрообразно 8авлѣют' :	него сви на ме ¹⁰ мрѣще , и свѣрїнв ^м [ь] лице ^м [ь] ми се оуказвю ·
¹⁷ ждѣ ^х	доста са ^м [ь] се надаω и ¹¹ чекаω са ^м [ь]
иже со мною поскорбї ^т и не вѣ ,	кой би оує ^д но са ^м номъ <small>Ψал(омъ)</small> протѣжїω <small>ѿ ·</small> и не би то ¹² га ч(ло)в(ѣ)ка ·
и 8тѣшающѣ ^т ¹⁸ и не ωбрѣто ^х · <small>Ψал : ѿ ·</small> (Пс 68.21)	или да би ме ко лѣпо ^м [ь] рѣчв разговорїω и потел ^л ¹³ шїω , и не наѣ ^х [ь] никога · (Пс 68.21)

никтоже ма сиче члколюбны ^м ¹⁹ оутѣши ^а вопрошенїем :	нити ме е доса ^д [ь] ко-го ^д [ь] тако мило ^д кр'вно оутѣшао лѣпи ^м [ь] распитиванїем ^м [ь] , да ми рек'не
хоцеш ли цѣ ^а быти ?	закте ^д ваш ^а ли оз ^д равити .
²⁰ хоцеш ли да тебѣ кѣ исцѣленїю послыжѣ ?	ишеш ^а ли да ти се ѿ лѣкѣ постара ^м [ь] , и ¹⁶ ѿ твоимъ з ^д рав'лю да ти послыжи ^м [ь] .
²¹ ѿ тебе перваго сиче члч ^к ое , сиче блгое слышѣ слово ,	него са ^д [е] ѿ[ь] тебе пр'л ^д вога , такво ч(ло)в(ѣ)ч(а) ^с ко , и тако бл(а)го чвїем ^м [ь] слово .
²² а развѣ тебе нѣ ^{ст} творѣ ^н блгостыню , нѣ ^{ст} до ²³ єдина ^т . ѱал ^т : ѱл ^т . (Пс 13.3)	а ѿсвѣ ^м [ь] тебе ¹⁸ не има тога кои би шо ѱалом ^ь добро ^т вчинїю и м(и)л(о) ^с тиво . такво ^д га ^с не неходи (!) нї ед'нога . (Пс 13.3)
мило ходи ^т ми в' сей коле ^з ни тридеса ^т ²⁴ и ѿсм' лѣ ^т ,	ево ѿкако са ^м [ь] оу овой теш ^а кой бо ^д лѣсти . проходи ми вѣ ^д ь .л ^т и оса ^м [ь] година .
но члковѣ мило ишло ма зде и ²⁵ без' числа ,	и ѿ[ь] то добї е о ^д вуда прош'ло людїи мимо ме без числа .
ѿ ни ^х же никтоже по члвчкѣ са явна ^а ,	и ни ^т ко ѿ[ь] нїи ^х [ь] ²² нїе ми се по ч(ло)веча ^с кы оуказао .
²⁶ сїе ма горѣе боли ^т .	и то мї е теже на ср ^д цѣ , него- ²³ ли мї е моа болѣсть оу мени . и то ме вр'ло тѣга пали , ²⁴ ка ^д [е] се ѿ то ^м [ь] смислы ^м [ь] .
блженнѣйшїи бѣ ѿ мене мно- ^{42v} много , онѣ Разслабленнїи , иже четиры ^х члковѣ ² принесши ^х егво к' тебѣ агне ^с блжїи нмѣ ^м ; (Мк 2.3)	да е много поболїи и бл(а)женнѣйши бїю ѿ[ь] мел ^т не , онай раз ^с ^{124v} онай разслабленны , шо-но е четирицѣ людїи имао ² кои св га били донесли преда те , с(ве)ты ^н аган'че б(о)жїи . (Мк 2.3)
аз' же ³ блн ^т четири деса ^т лѣт' лежа ,	а на , ³ ево близѣ вѣ ^д ь има .м ^т година ѿкако лѣжи ^м [ь] ,
не токмо четиры ^х , но ⁴ и єдинаго члка не ѿбрѣто ^х ,	и не исто чел ^д тиры . него нї ед'нога ч(ло)в(ѣ)ка не мого ^х [ь] добавити .
иже бы ма до во ^з л ^с нїи сѣм квпелѣ овчѣа принесл'	кои би ме ево ⁵ ов'де близѣ исто до ѿве занихате квпателе ов'чїе донео
и ковергл' .	⁶ и оу ню би ме тврїю :-
⁶ Но вѣ ^ш ше не скорби ѿселѣ Разслабленїе ,	ама вѣ ^д ь ѿ[ь] се-н доби немой се више стара ^д ти и ты разглавленнѣе .
єг ^а ⁷ нмашн глїюцаго с' тобою , члка глѣмаго гса ,	ка ^д [е] ето имашѣ ко ^д [ь] себе шо с то ^д бо ^м [ь] беседи , чл(овѣ)ка гл(агол)ямаго іс(оус)а .
⁸ иже такво агнец' прїше ^а ши на ^а сїю овчїю квпел' ,	кои-но е како єд'но агн'нїе дол ^д шао к ото ^м [ь] ов'чїе ^м [ь] квпателѣ .
⁹ при ней себе самаго изливаяющаго блг'ть свою , ¹⁰ за соверше ^н нѣйшю квпелѣ на исцѣленїе твоє ¹¹ явлѣт' :	и ко ^д [ь] нїега себе самога , просипл ^д ю ^д и свою м(и)л(о) ^с ть за поаче и болке квпатїло , и зара ^д твога з(д)ра ^в лїа изнав'люе .
доволенѣ єси блжен' .	и за доста си похваленѣ и бл(а)женѣ .

Не показан' ти ¹² при кѡпелн овчѣй члѣкъ , но при сѣй агнчѣй раз ¹³ ливающѣй са въ время стрѣтѣй ,	нѣе ти се оу ¹² казаѡ ко ^л [ѣ] овчѣе кѡпели нѣ еданъ ч(ло)в(ѣ)къ · а ѡно са ^л [е] ти се ѡка ^л ¹³ зве и преко врѣха добарь чл(овѣ)къ , ко ^л [ѣ] ове нагнѣкѣе измивал'нице ¹⁴ коя ѣе се на свѣ стране разливати оу време злопатенна ·
пишѡ ^т тростію ¹⁴ в' тѡжѣ ^л є кровь агнчѣю ѡмоче ^н ію , яснѣе неже ¹⁵ киноваро ^м :	¹⁵ писати кѣе се с тр'ско ^м [ѣ] оу тѡ истѡ нагнѣкѣю кр'въ замоче ^н ¹⁶ но ^м [ѣ] , полеп'ше него-ли к'новаро ^м [ѣ] ·
<u>се члѣвѣкъ</u> ¹⁶ : ѡ · (Јн 19.5)	<u>єво</u> ¹⁶ чл(овѣ)къ · (Јн 19.5)
нже ти естѣ потребен' ,	кои тѣе на потрел' ¹⁷ ѡв ·
¹⁶ се имаш' егѡ ·	и ето га имашъ ·
не ѡбрѣ ^л еси ты члѣка ,	ты ниси могаѡ наѣи ч(ло)в(ѣ)ка ·
се ѡво сѣй ¹⁷ члѣвѣкъ са ^м приде	а ето ¹⁸ овай ти е чл(овѣ)къ са ^м [ѣ] дошаѡ ,
да тебе ѡбращѣ ^т ·	да тебе наѣе ·
не былъ еси ¹⁸ до во ^л мѣщѣ ^н іа кѡпелѣ овчѣа ѡ члѣка ѡверже ^н іе ,	нѣиси ѡѡ оу въ ³ мѡ ¹⁹ щено кѡпатило оуме ^т нѡтъ ѡ[ѣ] ч(ло)в(ѣ)ка ·
¹⁹ вѡдѣши зде кѡпелію изливаящѣа са блг ^л ти ²⁰ агнчѣа , ѡ немоши тѡеа без'ѡ ^л но измове ^н іе ·	єво ѡв'де бити кѣ ^ш (ѣ) ²⁰ кѡпатило ^м [ѣ] кое се прелива бл[а]г[о]р[ѣ]тію нагнѣкѣю ^м [ѣ] ѡ[ѣ] тѡе ²¹ немоѣи неѡуврегієно ѡкѡпать ·
²¹ не требѡет' се ^н члѣкъ ѡвергати тѡ рѡками ,	не потребѡе овай чл(овѣ)къ ²² да те оумекѣє ѡкѡпатило рѡками ·
все ²² возможе ^т сотворити оустани :	єрь сваѡо може ѡ ²³ пословати текѣ исто свои ^м [и] єд'ны ^м [и] оустыма
<u>яко то ѡ рече</u> ²³ и быша ²³ · (Пс 148.5)	<u>яко то</u> ²³ <u>яко</u> ²³ <u>той</u> ²³ <u>рече</u> и быше · (Пс 148.5) ѡ го ^л [ѣ] е тай рекаѡ , то се е такы и збы ^л о
И тако се ѡже изливает са блг ^л тъ ѡ ²⁴ ѡстѣ егѡ на тебе , много паче скорѣе , на ^л во ^л мѣщѣ ^н ію аглѡм' ѡчѣю кѡпел' , исцѣляющаѡ ²⁶ тѡ ,	· и тако се вѣѣ бл[а]г[о]р[ѣ]тѣ просипа из неговы оуста на тебе · ³ и много вѣѣма побрѣже , ѡ[ѣ] оузмѡкѣєне аг(е)ло ^м (ѣ) ѡвчѣе кѡпателе , ⁴ коя те са ^л [е] исцѣлюе ·
глѣт' ти ²⁴ :	говори ти іс(оус)ѣ ,
<u>востани</u> ,	<u>оустани</u> ,
<u>востани одрѣ твой</u> , ²⁵ ²⁵	<u>те оузми твой</u> ²⁵ крѣвѣ ^т [ѣ]
^{43г} ²⁵ ²⁵ · (Јн 5.8)	<u>и иди</u> · (Јн 5.8)
Разслаблѣ ^н ый же что ?	ин'ди ѡ[ѣ] са ^л [е] тай разглавлѣ ^н ыкъ ѡо мысли ?
єще ли до исцѣ ^л еніа не вѡде ^т первы ^м ?	єще ⁶ ли до исцелѣніа не може быти пр'вы ·
абѣе здрав' быст' члѣвѣкъ ,	такіи ѡз ^л равы ч(ло)в(ѣ)къ ·
и ³ в ^л з ^т одрѣ свой ,	⁷ и оузе смѣста свой крѣвѣ ^т [ѣ]

и хож ^А аше ·	те по ^Д [ъ] ни ^М [ъ] хоѡаше ·
ωбрѣте члѣвка	нагѣ чл(овѣ)ка
иже ⁴ егѡ сотвори члѣвко ^М такоже первѣе живы ^М , такоже ^А ε ⁵ и нѣѣ здравы ^М ·	кой ⁸ га е и оучинѣω чл(овѣ)ко ^М (ъ) , како и прегѣ живи ^М [ъ] , тако и са ^Д [ε] пакъ ⁹ здравы ^М [ъ] и читавы ^М [ъ] ·
не требуетъ же	не валѣа мѡ выше
да егѡ носитъ ⁶ кто ин ,	да га ко го ^Д [ъ] носы дрѡгы ·
да на чѣихъ лежи ^Т рамена ^Х аки на одрѣ ,	¹⁰ да би лѣжаω на чѣю го ^Д [ъ] раменѣи ка- но на постели ·
⁷ но са ^М востаε ^Т сице силε ^{нѣ} ,	него и са ^М [ъ] ¹¹ оустаε тако ѡкъ
ѡко во ^З може ^Т одрѣ носити ·	да може и цѣω свой крѣве ^Т [ъ] на лѣгѡ сво ^И ¹² носити ·
⁸ Не хоше ^Т Гс̄ славлε ^{нѣ} быти слово ^М токмо но патε ⁹ дѣломъ ,	не ище ис(оус)ъ да бѡде исто за бѣседо ^М [ъ] хвалε ^{нѣ} [ъ] , не ^{го} више ¹³ и зара ^Д [и] нѣгова посла нека га люди хвале ·
сегѡ ради такоже прокаженнагѡ ¹⁰ исцѣли^{нѣ}ши рече :	и ради тога ка ¹⁴ ко-но е ѡ[ъ] пре прокажен^номѡ бѣω рекаω ка^Д[ε] га е излѣчѣω ·
<u>внждѣ да никогаже повѣ¹¹ даешн</u> ,	¹⁵ добро , рече , пази се , немой <u>мат[фѣй]</u> комѡ <u>и</u> то проказати ·
<u>но шедѣ покажи са Іереєвн</u> ,	него теке ¹⁶ иди те се оукажи к попово ^М [ъ] ,
и принеси ¹² даръ ,	и ѡнеси пре ^Д [ъ] ни ^Х [ъ] даръ ,
иже повелѣ в' законѣ Моѡсей , къ свѣ ¹³ дителство <u>нм</u> ^{мат[ф] : ѣ} : (Мт 8.4)	шо ва ^М [ъ] се ¹⁷ прѣистой оу ваше ^М [ъ] аадетѡ , како е заповѣдѣω оу законѣ моѡ ¹⁸ сей , за нѣховн свѣдочбѡ , (Мт 8.4) како си вѣѣъ ωздравѣω , да те пѡщаю , ¹⁹ оу цр(ъ)квн и мегю съборъ ·
такоже оумножи^{нѣ}ши па^Т хлѣбѡ^{нѣ} ¹⁴ на пѣтъ тисѡщѣ мѡжей^{нѣ} ^{мат[ф] : ѣ} , (Мт 14.19–21) повелѣ нзбытки ¹⁵ оу крѡхъ мнѡжайши ^Х на ^А хлѣбы , собра ^{нѣ} ши нести :	како е х(ристо)с(ъ) · наспорѣω ^{мат[ф]} бѣω лѣбацѣ ²⁰ ѡ[ъ] петъ сомѡна , на пе ^Т [ъ] хѣлада людѣи · (Мт 14.19–21) пакъ заповѣди свои ^М [ъ] ²¹ оуч(е)н(и)ко ^М (ъ) , да шо го ^Д [ъ] оузбѡде ѡ[ъ] лю ^Д скога ѣла претекло ѡ[ъ] лѣба ко ²² мада · свѣ да покѡпе , и да носε ·
	и напѡнише дванаи ^{СТ} [ъ] котал ²³ рѣица ·
¹⁶ такоже водѡ ωбратѣвши къ вино , повелѣ прн¹⁷ нести Архѣтриклиновн : ^{мат[ф] : ѣ} (Јн 2.8)	и како е оу кана-галилѣйской преврѣнѡ водѡ на вино , ^{125v} на вино ^{мат[ф]} и ^н , и рече да имаѡѡ напре ѡ[ъ] нѣга ѡне ^с ти старо ^М [ѡ] свѡтѡ (Јн 2.8) ·
с' тѣмъ же ^А ε намѣренѣε ^М ¹⁸ и нѣѣ возставѣвши Разслабленнагѡ , рече :	² и с такѡво ^М [ъ] намеро ^М [ъ] , и са ^Д ε подигао ε овога раслабленнога , и ³ рече мѡ
¹⁹ возми одрѣ твоѣ	да оузме постелю носити ωдонѡ^Д[ъ] гдѣ е лѣжаω ·
и ходи · (Јн 5.8)	и да хо^Дди по^Д[ъ] нѣω^М[ъ] · (Јн 5.8)

аки бы гл҃а :	како да рек'не ·
та ²⁰ дѣла ѡже азъ творѣ	ты мой послови шо на чини ^М [ь]
свидетелствуют' ѡ мнѣ ,	они ⁵ свѣдоче за ме ·
²¹ ѡко Оцѣ ма посла ⁶ : ѳ · (Јн 5.36)	да е мене мой о(та)ць послаѡ · (Јн 5.36)
аки бы показѡа : тако ²² да просвѣтит' сѡ свѣтъ мой пре ^А человекн ²³ аки свѣтланика неѡтае ꙗко по ^А снм' одром ²⁴ : ѳ · (Мк 4.21)	ка-но да би ѡка ⁶ зѣиваѡ · тако нѣк ^А се засвѣ ^Т лѣи моа свѣтло ^{СТ} [ь] пре ^Д [ь] людма , (Мт 5.16) ка ⁷ ко-но зажежена ла ^М бада коа вр'ло пла ^М ти и не може се за ⁸ таати по ^Д [ь] ты ^М [ь] крѣвето ^М [ь] · (Мк 4.21)
²⁴ ѡко да видѡа ^Т моа добраа дѣла ,	ѡрѣ да виде моа добра дѣла ·
и прослава ^Т ²⁵ Оца моего	и ⁹ прославе ѡца мога
иже е ^{СТ} на нѣсѣ и мене ·	кои е горѣ на н(е)б(е) ^С ѣ ^Х (ъ) и мене ·
Но оубо ²⁶ прославляю ^Т ли Бѣ Іудеѣ , видѡщи сѣ доброѣ ягнца ^{43v} Ягнца Бѣжѣа Іса при квпелѣ овчѣй сътворе ² нное дѣло ?	ама ето ¹⁰ еда прославлюю б(ог)а іудей · глѣдаюѣи ово доброѣ аган ¹¹ ца б(о)жѣга іс(оус)а , ко ^Д [ь] те овче квпелѣ оучинѣно ѡ[ь] нѣга чѡдо ·
не таа ^Т ли свѣта егѡ по ^А снмъ ³ одром ?	еда не тае нѣгове свѣ ^Т локѣ по ^Д [ь] ты ^М [ь] одро ^М [ь] ·
неѡго ^А но ест' имъ ,	нѣе имъ то ¹² оу волю ,
ѡко не во ² мого ^Т ⁴ тогѡ сѣанѣа славы егѡ , подѣ по ^А несенымъ ⁵ горѣ одром оутантн ·	защо оны не мого ^Т , тога велика сѣанѣа нѣгове ¹³ славе по ^Д [ь] подигнвты ^М [ь] горѣ крѣвето ^М [ь] затаити ,
негодѡют' , свѣбота ⁶ естъ ,	нѣе имъ ¹⁴ драго · и ка ^Д [е] не мого ^Т шо да оучине ѡ[ь] мр'зокѣ · а оны гово ¹⁵ ре ч(ловѣ)кѡ · та ты знашѣ да е д(а)н(а) ^С ь сѡбота ,
и не достонт' ти взѡати одра своегѡ ·	и не стои ти се оузи ¹⁶ мати свога крѣвета ни га носити ·
⁷ вопрошають :	пакъ опе ^Т [ь] ср'дито га пи ¹⁷ таю ·
кто естъ члѡвкѣ рекѣи ти	какавъ е тай ч(ло)в(ѣ)кѣ · и тко е то кои тѣе рекаѡ то
во ² ми ⁸ одрѣ твой и ходи · (Јн 5.8)	¹⁸ да оузѣмашѣ крѣве ^Т [ь] с мѣста те да ходишѣ · (Јн 5.8)
	а сви га оны ¹⁹ добро знадѡ тко е свака ^Д [ь] и оучеѣи оу цр(ь)кѡви , и оу зборѣ на ^Д ²⁰ пиркѡ се ш' нима · него ѡ[ь] свога зла ср'дца то говоре ·
не глѣютъ ,	а ²¹ не веле мѡ · да рекѡ
сѡбота естъ	ч(ло)в(ѣ)че б(о)жѣи · данасѣ е сѡбот ^{126r} сѡбота ,
⁹ не достонт' ти на одрѣ лежати ,	и не вали ти лѣжа ^{ТН} каа ѣтѡрѡ ^М [ь] на постели ·
но паче по ¹⁰ доѡаетѣ вѣстати , и дѣла Бѣжѣа прослава ^{ТН} ·	него вали ² ти се дигнвти , и оустати , и б(ог)ѡ се м(о)лити , и нѣгова дѣла прослава ³ ливати и дѣчити ·

¹¹ не вопрошають :	и не питаю
кто естъ рекій ти въстани ,	кои ті е рекаѡ оустани ,
¹² да и мы егѡ прославили .	да га и ⁴ мы почитвемо лѣпо ^М [ъ] хвало ^М [ъ] .
Но пекѡт са тоію ¹³ ѡ поднесеніи одра .	него се исто бринѡ и зара ^Д [и] дигнѡто ⁵ га кривета .
хоцѡт' всако зави ^{СТ} ници	и свакояко ра ^Д с , ты зави ^{СТ} ници ,
¹⁴ да по ^А спѡщенымъ долѡ смлѡ одромъ свѣ ¹⁵ тнаник' добраго дѣла Г ^ѣ на оутѡат' .	да по ^Д [ъ] спѡщено ^М [ъ] то ^М [ъ] ⁶ постелиѡ ^М [ъ] , свѣкю горвкю добраго дѣла г(о) ^С (под)нѡ да затае .
ѡго ^А но ¹⁶ нмъ естъ ,	и оуго ^Д но ⁷ имь ^С то ,
ѡко самъ Г ^ѣ славы члѡвѣскїѡ ¹⁷ вѣгаеть :	ѡрь са ^М [ъ] іс(оус)ъ ѡ[ъ] лю ^Д ске се хвале клони и бѣжїи .
Г ^ѣ бо оуклонн са народѡ свѡш на ¹⁸ мѣстѣ том' ;	защо о ⁸ н'да се е бїѡ іс(оусъ) . оуклонїѡ ѡдан'де . и зара ^Д [и] многога народа що е ⁹ стаѡ на ѡно ^М [ъ] мѣств .
а знають ѡко слава вѣга ¹⁹ юцагѡ еѡ ѡбыкла естъ достизати .	а знадѡ ерь негово слава и хвала , и бе ¹⁰ жекѡ нѡмѡ ѡ[ъ] нѡ . была е навик'ла стизати га .
	кѡ ^Д [ъ] го ^Д [ъ] онь бѣ ¹¹ жи свѡ ^Д [а] га прати и тера га .
не ко ²⁰ прашають :	нити пакъ питаю га
како та исцѣли овчаѡ квпел' ?	како те е ¹² излѣчила овчїѡ квпател'ница ,
²¹ да оувѣдавши , ѡко при ней исцѣлилъ егѡ са ^М ²² Ягнец' Бжїй квпелїю излїаннѡ своеѡ блг ^А т' .	да би прознали . ѡрь га е ко ^Д [ъ] ¹³ нѡ са ^М [ъ] излѣчїѡ аганацъ б(о)жїи . с квпатило ^М [ъ] изливенїѡ свое ¹⁴ м(и)л(о) ^С ти .
²³ прослават' егѡ тако на землѣ ,	да га прославе тако на зе ^М ли .
ѡкоже видѣ ²⁴ Іоанъ стї ^И тисѡща тисѡщѣ славашихъ ²⁵ егѡ на нѣсѣ ,	како-но е провидѡ с(ве)ты ¹⁵ іѡанъ , где га горѣ на н(е)бѡ хвале и славѣ , хилїадѡ хилн ^Д [а] .
глїющнх' гласомъ велїимъ :	и из гла ¹⁶ са велико ^{апок(алиѡсїсъ)} вычв ^Г .
Достон ^И ²⁶ естъ Ягнецъ заколенный прїати силѡ , и <u>богатств</u> ^{44г} богатство , и прем ^А рость , и Креп ^{СТ} , и Честъ , и ² слава , и бл ^ѣ венїе ^{апок : г} . (Отк 5.11-12)	достѡнѡ ѡ заклатѡ аганацъ прїимитѡ ¹⁷ силѡ , и богатство , и прем ^Д рость и <u>нако^{СТ}[ъ] и ча^{СТ}[ъ] и слава и бл(а)г(о)(ло)ве¹⁸нїе</u> . (Отк 5.11-12)
Но они паче вѣпїють ,	а жидѡви то вѣѣма вычв
не ³ достоннѡ . не достоннѡ [глїють] на слава се ^Г ⁴ Ягнца подносити тогѡ одра ,	нїе до ^С (то)инѡ . не достои се , ве ¹⁹ ле на хвалѡ и на дїкѡ тога аган'ца подизати тога кривѣта
показвюще ⁵ ѡко ѡ него по ^А несе квпел' егѡ Ягнчаѡ блг ⁶ года ^Т наѡ , сице мнѡгнмъ временемъ лежаща ^Г ⁷ Разслабленнаго .	²⁰ кои-но оуказѡе да е ѡ[ъ] нѡга понеть , квпатило негово ягнѡ ²¹ кѡ дало мѡ е помоѣѡ добрѡ , те ѡ тако ѡ[ъ] много времена ²² лежекїега разглавлїена , стати мѡ на ноге з ^Д раво , дало .

не разсматрають , каковымъ ⁸ сей Ягнецъ естъ свѣтильникѡ ^м ,	не ра ^с (ъ) ²³ сматраю оны то · какъвѣи ^м [ъ] е овай аганаць свѣтилънико ^м [ъ] ·
ѡако Градъ ⁹ Нѣный Іерѡлимъ не требуетъ снѣга и лѣны	²⁴ ѡрь н(е)б(е)номъ градъ іер(о)с(а)лимъ нѣе за потребу снѣга ни ²⁵ м(ъ)с(е)ца
да ¹⁰ свѣта ^т в' немъ ,	да оу немъ свѣтле ·
слава бо Бжїа просвѣщаетъ ¹¹ егѡ ,	защо ^{не} ^{126v} зашто ^{апок(алиѳисъ) ка} нѣ ^{га} б(о)жїа слава просвѣтлюе ·
и свѣтильникъ емъ Ягнецъ ^{апок·ка} · (Отк 21.23)	и свѣкъа е немъ ² ягнѣе б(о)жїе · (Отк 21.23)
ѡакоже ¹² видѣ тойже Іоанъ сѣый · и како оубѡ въ ¹³ Іерѡлимъ своємъ земномъ , сїанїе сего снѣга ¹⁴ пресвѣтлаго свѣти ^л ника , Ягнца Бжїа слава , ¹⁵ аще бы той одръ и не былъ поднесенъ ,	како е ѡ то ^м [ъ] промотрѡ пакъ тай іоанъ · ³ а ѡни се ѡ то ^м [ъ] оусвѣнѡ , оу своемъ на зе ^м ли іер(о)с(а)лимъ сїанїе ⁴ такво овога пресвѣтлога свѣтилъника ягнѣта ⁵ б(о)жїега слава · ако би тай креветъ ^т [ъ] и не бѡ оуздигнѣ ^т (ъ) ⁶ ношень ·
дерзаю ^т ¹⁶ по ^а нимъ оутантн ·	оутичв се по ^д [ъ] ни ^м [ъ] да би га оугасилы ·
Но и не дивно , ѡако за ¹⁷ видатъ свѣта славы ,	ама и нѣе ⁷ то зачудо , ѡрь заведе свѣтв слава ,
иже и свѣта живо ¹⁸ тнаго завидѡ ^т семъ Ягнцѡ ;	кой заведе и ово ⁸ мв свѣтѡ живо ^т номъ аганцѡ б(о)жїю · сынови безакон ⁹ ны и мракъ вѣ ^ч но ^м (ъ) ,
ѡако волцы хи ^щ ¹⁹ ници ѡвѣ ·	такъвѣи св башь како-но кърѣацы сѡ ¹⁰ ровы грабители ·
иже оуслышавше ѿ Ра ^з слаблѣ ^н наго ,	каде вѣѣ чвше и разабраше ѿ[ъ] то ¹¹ га болѣстнїика ,
²⁰ ѡако не крпелъ окѡа , но при ней Ягнецъ сей ²¹ Бжїй , множае лѣшнѡ возмѡщенїемъ воды , ²² излїанїемъ своємъ блг ^а ти , сѣтворнѣ егѡ цѣла :	да нѣе овѣче крпатило · него е ко ^д [ъ] нѣ ^{га} о ¹² вай аганаць б(о)жїи , вѣѣма поболѣнї ^м [ъ] оузмѣѣивана ¹³ водо ^м [ъ] , проливленїе ^м [ъ] свое бл[а]г[о]дѣ ^т и оучинїѡ га е цѣла ,
²³ сего ради гонахъ їса ,	и ра ^д ¹⁴ тога св гонилы іс(оус)а ,
и искахъ его оубит ^н · ^{ѡ : ѣ} (Јн 5.16)	и искаше да га оубїю · (Јн 5.16)
²⁴ ѡакоже свѣдѣтельствуетъ тойжѣ нѣшнїй ²⁵ сѣый ѡвѣлнствъ ·	како-но и ¹⁵ свѣдочїи ѡ то ^м [ъ] д(а)нашнѣе ев(ан)г(е)лїе іоаново · ^ѣ
завидѡще семъ множае ²⁶ лѣшнѡ возмѡщенїю воды , излїанїю ^{блгдтн} ^{44v} блг ^а ти Ягнцѡ , тѣат сѡ волцы хищницы ² Іздее сего Ягнца Бжїа на снѣ ^а восхитити , ³ возлагѡще на ^н волцѡ ѡвѣ до снѣди незло ^а биваго Ягнца винъ :	завидѣѣи то ¹⁶ ме повишемв и болкѡмв , ѿ[ъ] оузмѣѣенна крпателъне во ¹⁷ де , нѣговн лѣкарствн · що се ѿ[ъ] нѣга велика бл[а]г[о]дѣ ^т ь лїе на ¹⁸ люде · и дижв се тїй ввцы грабители жидови , да вграл ¹⁹ бе ово б(о)жїе ягнѣе , на свое ждеранїе · износекѡ на нїе ²⁰ га ѡвѣ ввчѡ до ждеранна беззлѡбивога ягнѣта такв ⁸ ²¹ кривицѡ ·
ѡако Ягнецъ сей возмѣ ^с цаетъ водѡ · копїюще :	да то ягнѣе изпре ^д [ъ] ни ^х [ъ] ногами своими мѡ ^{ты} им[ъ] водѡ ^{127r} ты имъ водѡ , и зато на нѣга вгла ^с (ъ) лелечв ·

<p>ѡкѡ Развращаетъ люди ⁶ оу҃та по всеѣ Иудеѣ , наченъ ѡ Галилеѣ даже до ⁷ зде ^{ѡсѣ : кг} . (Лк 23.5)</p>	<p>защо ^{лѡка} люде ^{-кг} разврал²кѡ ? и ѡ[ъ] закѡна моѡсеова и ѡвракѡна на дрѡгѣи завичай · свои^м[ъ] ³ оученѣ^м[ъ] · и оучи люде по свой иудейской земли , како е започев ⁴ ѡ[ъ] галилее те е дошаѡ чакъ довѣде · (Лк 23.5)</p>
<p>ѡкѡ хвалитъ сѡ :</p>	<p>и ^ѡще се хвалѣи ·</p>
<p>не прѣйдохъ вѡкрещи ми^ѣ ⁸ но метъ ,</p>	<p>ѡ велы ⁵ ниса^м[ъ] дошаѡ ^{мат[ѡей]·ѣ} да да^м[ъ] мегю ва^с(ъ) миро^{ст}[ъ] него палошь ,</p>
<p>прѣйдохъ разлвчити члѡка на ѡца ⁹ своего и дщерь на матеръ свою ^{маѡ·ѣ} ; (Мт 10.34–35)</p>	<p>зато са^м[ъ] до^бшаѡ да свѣю оузмеири^м[ъ] · да разлвчи^м[ъ] ед^но ѡ[ъ] дрѡгога · да оуста⁷ не с(ы)нь на оца свога и кѣи на свою матеръ , невѣста на свекр^м⁸вѡ · и що го^м[ъ] е поквѣни челади , то сви злотвори своме г(о)п(о)дал⁹рѡ и мегю собо^м[ъ] , (Мт 10.34–36) и да се разлвчю мегю собо^м[ъ] ·</p>
<p>еда ли оубѡ ¹⁰ неповиненъ ?</p>	<p>и еда не има ¹⁰ нѣмв кривице ·</p>
<p>иже тако возмущаетъ сѡ вода , ¹¹ море мѡра сегѡ ,</p>	<p>кои-но мѡты овѡ вода све цѣло море о¹¹вога свѣта людѣи ^{апок(алиѡсѣ)} ·</p>
<p>идѣже воды иже видимъ ¹² покрывати землю ,</p>	<p>где-но св воде ^{-ѡ} що и видимо , що покрѣи ¹²ваю землю ·</p>
<p>людѣе и народы свѣтъ ^{апок : ѡ} · (Отк 17.15)</p>	<p>то св люди и многы народы , племена и ѣзы¹³цы разликы · (Отк 17.15)</p>
<p>а не ¹³ восхотѣша неблагодарныи Иудеѣ развмѣти , ¹⁴ оуподобивше сѡ сице немысленнымъ волкомъ ,</p>	<p>и оуподобише се тако несмишлѣны^м[ъ] вѡкол¹⁴во^м[ъ] , тѣи неразв^мнѣи иудей и неб[ла]г[о] [а]р^нѣи · не ктеше разсѡдити ѡ ¹⁵себи , и ни оуразвмити се ѡ то^м[ъ] ,</p>
<p> ¹⁵ ѡкѡ Ягнецъ сей Бжѣи , возмущенѣемъ таковы^м ¹⁶ благ^тнымъ , пате Квпели овчѣа , здравѣе имъ ¹⁷ дѣевное подаетъ ;</p>	<p>да ѡвай аганаць б(о)жѣи · ¹⁶ с так^вы^м[ъ] мѡтенѣ^м[ъ] добры^м[ъ] , и боли^м[ъ] више ѡ[ъ] квпатила ѡ^в¹⁷чѣега здрав^лѣ имъ и сп(а)енѣе дае д(ѡ)шев^но и тел^сно ·</p>
<p>понеже излѡанѣе ѡ оустъ ¹⁸ егѡ оученѣа , развѣ сице возмущѣ^нной водѣ сѡ ¹⁹ оуподобляетъ ,</p>	<p>за¹⁸що , що излазѣи из оуста мѡ нѣгово оученѣ · то се излѣи ¹⁹ва квпатило и мѡти се вода · на то то излазы ·</p>
<p>ѡкѡ ѡмываетъ брѣнѣе грѣ^ш ²⁰ ховныхъ пороковъ :</p>	<p>ѣрь ²⁰пере с^ѣ людѣи блато грѣш^нога порока ·</p>
<p>и не прѣйде онъ вѡкрещи ²¹ миръ съ врагомъ Бжѣимъ ,</p>	<p>и нѣе онъ дошаѡ ²¹оуврѣи миръ , с враго^м[ъ] б(о)жѣи^м(ъ) ·</p>
<p>ѡковый миръ естъ ²² мечемъ на дѣшѡ ,</p>	<p>какавъ би то миръ бѣѡ , ²²кой-но колѣе с маче^м[ъ] ч(о)в(ѣ)чв д(ѡ)шѡ ·</p>
	<p>з ѡвало^м[ъ] миръ б(о)жѣи ²³ не може никако быти ·</p>
<p>но прѣйде вѡкрещи метъ ²³ дѣвный ,</p>	<p>него дошаѡ е да оу свѣ^т[ъ] оу^{метне} ^{127v}ме^т не ма^ч(ъ) д(ѡ)хов^ны ·</p>
<p>иже естъ глаголъ Бжѣи ,</p>	<p>що-но ѣ^{ст}[ъ] гл(агол)ъ б(о)жѣи ·</p>
<p>ѡковый ²⁴ метъ е^{ст} миромъ дѣшѡ съ Бгомъ :</p>	<p>какавъ-но ма^ч(ъ) ѣ^с(тъ) д(ѡ)ши ² миръ з г(о)^с(по)де^м(ъ) б(о)го^м(ъ) ·</p>
<p>прѣйде онъ разл^вчити члѡка ѡ ѡца и матерѣ ,</p>	<p>догѣ онъ разлвчити ч(ло)в(ѣ)ка ѡ[ъ] оца</p>

<p>пѣстившихъ ²⁶ на времѣннѣи животъ , но ведѣвшихъ на вѣчнѣи смертѣ ^{45г} смертѣ ,</p>	<p>и ѿ[ъ] свое ³ м(а)т(е)ре · не ради тога що сѣ га родили на ѿвай свѣ[ъ] да и зато ѿс⁴тави , или оуедно съ свои родители да не борави ѣ ово^м[ъ] животѣ ⁵ да би са^м[ъ] се лашнѣе хранѣо и себи би текаѡ · ерь зато ющѣ ⁶ и велико е ч(ло)в(ѣ)къ дѣжанъ пазити до смр^ти свое родителей · него ⁷ ко го^д[ъ] чл(овѣ)ка , ако кѣ и о(та)цѣ и м(а)ти бити , или ко дрѣгѣи · ѡвракнѣ ⁸ ѿ[ъ] пѣта б(о)жѣа , ѿ[ъ] цр(ь)кѣве , ѿ[ъ] закона , ѿ[ъ] кога д(ѣ)шевнѡга по^сла , или ⁹ ѿ[ъ] вѣре · или га зло^м[ѣ] пѣтѣ оуче · и ѡводе га ѿ[ъ] вѣчнѡга живота , и ¹⁰ вкѣ га кѣ вѣчнѡи смр^ти , тѣ ро^дбинѣ валнѣ ѡставити и ѡреѣи ¹¹ се ѿ[ъ] ни^х[ъ] , тако пакѣ и м(а)ти и о(та)цѣ ѿ[ъ] зла сина , и ѿ[ъ] злѣ кѣ¹²ри , дрѣгѣ ѿ[ъ] дрѣга · кой ѿ[ъ] б(о)га на^с(ъ) разлѣчѣю ·</p>
<p>ѣакоѡе разлѣченѣе естѣ соединенѣемъ ² съ Оцѣмъ Нѣчнѣи Бѣгомъ , дающѣи живо^т вѣчнѣи : ³ и съ мѣрею црѣквию , вѣ тойжѣе животѣ ведѣщею ·</p>	<p>и то е горко и зло ¹³ разлѣченѣе , ѿ[ъ] сѣудначеннѣа ѡца н(е)б(е)снога б(о)га · кои-но на^м[ъ] дае ¹⁴ вѣчнѣи живо^т[ъ] · и разлѣченѣе , съ с(ве)то^м(ъ) цр(ь)кво^м(ъ) нашѡ^м[ъ] м(а)теро^м(ъ) , ¹⁵ кога на^с(ъ) оу тай исти живо^т[ъ] доводи гѣ б(о)гѣ оцѣ нашемѣ ·</p>
<p> ⁴ Самымъ вѣставшимъ ра^зслаблѣннѣи , воста слава ⁵ блѣренѣа Ягнцѣ Бѣжю исцѣлѣшемѣ его :</p>	<p>ка¹⁶ко се ѣ згодило и ѿ[ъ] тога болѣ^{ст}нѣика разглавлѣнѡга · подиже ¹⁷ се ѡнѣ ѿ[ъ] болѣсти · подиже се и слава б(о)жѣа , и бл[а]г[о]д[а]ренѣе ага^м ¹⁸цѣ с(ы)нѣ б(о)жѣю що га е исцѣлѣо ·</p>
<p>егѣа во ⁶ ѡнесе одрѣ вѣ домѣ своѣи ,</p>	<p>како е онѣ ѡнеѡ креве^т[ъ] своѡе ¹⁹ домѣ ·</p>
<p>нде^т лѣѣе вѣ до^м Бѣжѣи ,</p>	<p>такѣ е пакѣ ѡтишаѡ оу до^м[ъ] б(о)жѣи оу цр(ь)квѣ ·</p>
<p>несе^т ⁷ блѣренѣе еѣѣ ,</p>	<p>носе^кѣ ²⁰ нѣмѣ захваливанѣе ·</p>
<p>прѣноси^т славу и чѣ^{ст} ѡбрѣтаѣ са ⁸ вѣ Црѣкви :</p>	<p>и находекѣ се тамо вѣѣ оу цр(ь)кви , до¹носи б(о)гѣ славу и часть и бл(а)годаренѣе ·</p>
<p>За блѣгоѣ во^зставившеѣ ма слово , ⁹ вѣ Црѣкви (рече) блѣгословаю та Гѣи ;</p>	<p>говорекѣ ѣ себи , за твоѣ ²² м[и]л[о]тивнѡе слово , коѡм се подигло ѿ[ъ] велике и дѣге немоѣи , хвал²³ли^м[ъ] те бл(а)г(о)с(ло)ви^м(ъ) те славосло^{вим}[ъ] тѣ ^{128г} ви^м[ъ] те бл[а]г[о]д[а]ри^м[ъ] те , ра^д[и] велике твоѣ славе г(оспод)и б(о)жѣ аганчѣ б(о)жѣи , и ² с(ы)не очѣи · бл(а)г(о)с(ло)влю те и ѡ томе ѡлом[ъ] ,</p>
<p>ѣакоѡ нога ¹⁰ моѣ ста на правѡтѣ ѡлѣ : рѣе , (Пс 25.12)</p>	<p>що е нога рѣе моѣа стала право на прави ³ци · (Пс 25.12)</p>
<p>ѣакоѡ направѣи еси мнѣ ¹¹ ѡслаблѣннѣи ноги ,</p>	<p>и направѣо си ми разглавлѣнѣе ноге ,</p>
<p>ѣакоѡ на нога^х ма еси по¹²стави^л :</p>	<p>и пакѣ си ме подигаѡ ⁴ на мое ноге ·</p>

СТОАЩІИ ДА БЪДЕТ НОГИ МОИ ВЪ ДВОРѢ ¹³ ТВОЕ ^М . ѱал ¹ : рѣка (Пс 121.2)	ии зара ^Д [и] тога , да имадѹ станати .рѣка. мое ноге оу ⁵ твоем дворѹ на твоѡм слѹ^Жби . (Пс 121.2)
яко воздви҃гл' ми еси ниспѡщѣ ^н ныя рѣки ,	и ка ^Д [е] си ми оузди҃гаѡ , низпѡ ^б щене долѣ рѣке мое .
¹⁴ ВОЗДЕЖАТЕ РѢКИ ВАША ВЪ СѢАА , ѱал ¹ : рѣг (Пс 133.2)	како се оу ѱал ^М ѡѡ пише , въдеж^Дите ⁷ рѣки рѣг . ваше въ с(ве)та , (Пс 133.2)
мнѣ то ¹⁵ найпаче повелѣваетъ Пр ^б р ^к ъ воз ^А еждѣти нхъ ¹⁶ в' Цр ^к ви .	то мени понайвише повелива пр ^о р ^о къ . ди ⁸ зати ми горе к' н(е)бѡ мое рѣке , оу цр(ь)к'ви ,
якоу всего мѡ вознесл' еси ѡ одра ,	и како си ме свѣга цѣ ^б лога ѡ[ъ] крѣвета мога ди҃гаѡ .
¹⁷ мѡн то вознесѣ ^н ныи всѣ оуды повелѣ ^н иѣ ѡ тебѣ . ¹⁸ и мѣють :	такѡ , и сви мой състави ¹⁰ цѣлокѡпны , то що е заповѣг ^н ено ѡ[ъ] тебе , творити то имал ¹¹ дѡ . рече .
ДА ВОЗНЕСУТ ЕГѡ [рече] вѣ Цр ^к ви ¹⁹ людстѣй . ѱал ¹ рѣс (Пс 106.32)	да възнесу^Т[ъ] и рѣс прославе^Т[ъ] име твое с(ве)тое ѡ цр(ь)кви пре ^Д [ъ] ¹² людма . (Пс 106.32)
ѡбръѣте е҃го Г' вѣ Цр ^к ви ,	и молекѡ се нѣмѡ тако пре ^Д [ъ] б(о)го ^М (ь) измегю людѣи . дол ¹³ хе и ис(оус)ь , и на҃ге га он'де оу цр(ь)кви .
и рече ²⁰ е҃мѡ :	и рече мѡ .
се здравѣ бысть ,	ево са ^Д [е] си вѣхъ ¹⁴ з ^Д равѣ .
к томѡ не согрѣшай ,	ама к томѡ вѣхъ ѡ[ъ] се-н' доби немой више грѣши ¹⁵ ти
²¹ да не горѣ ти что бѣдетъ .	да ти що горѣ не слѡчи се .
се , глѣтѣ ,	и то мѡ велѣи .
живѡ ^Т ²² твой направѣ ^Х ,	твой са ^М [ъ] живо ^Т [ъ] ¹⁶ поправѣѡ .
хвалю оубѡ тебѣ	и похвалю ^М [ъ] те ето ,
якоу прѣшел' ²³ еси вѣ Цр ^к ков' , в' домѣ мой домѣ мѡнтвы ,	що си ѡ цр(ь)квѡ дошаѡ , оу ¹⁷ мой домѣ . домѣ мобены .
²⁴ да бѣдет' в' Цр ^к ви мѡтва бѣѡ живота твоего .	и да сва҃дарѣ , све дни твога живо ¹⁸ та . м(о)л(и)тва б(о)г' оу цр(ь)кви , за твой живо ^Т [ъ] да бива ѡ[ъ] тебе .
²⁵ то҃тѣю к томѡ не согрѣшай ,	те ¹⁹ ке исто више не съгрѣшѡй ,
да не горѣ ти что ²⁶ бѣде ^Т .	да ти що горе не оуз'бѡде .
тридесѡт' осм' лѣ ^Т наѡ болѣзн' быст' ти грѣшнѣи ^{45v} грѣшнѣи мнѡгихъ ранѣ достойномѡѡ нака ² занѣемѣ , горе тѡ :	тридесе ^Т [ъ] ²⁰ и оса ^М [ъ] година др'жала те е болеш'чина . грѣш'нѣикѡ мно҃ги ра ²¹ на подоб'номѡ да прѣими ѡ[ъ] боѡ . то е теж'ко толико мно ²² го боѡ по ^Д нети .
но начало болѣзнемѣ ^С се , ³ начатокѣ то казни за грѣхи , болѣзн' мѡра ⁴ сегѡ ;	ама то е теке исто почетаѣ бѣенѡ . и ²³ боледовѡна . почетаѣ е то кашиги за грѣхове . болѣ ^С [ъ] е овога свѣта лю ^Д [ъ]ма ѡсталена и свака наказа , и зара ^Д [и]

	грѣ ²⁴ хова ·
а кончина грѣха смѣртъ , то горѣе ·	а доконаніе грѣхъ смѣртъ е вѣч ^{на} · и то е теже іоше и горе · ^{128v} и горѣ ,
⁵ к томъ оубо не согрѣшай ,	него выше не съгрѣшай ·
да не сіе горѣе ти ⁶ бѣдетъ ,	да то що е іоше погорѣ не ² по стигне те ·
да та горшала ѿ найдѣ ^а жшеа zde ⁷ болѣзни не постигнетъ вѣчнаа смѣртъ ·	да те тежа и вѣчовита , ѿ[ъ] ов ^{да} ш ^{не} дѣге неволіе , ³ не стиг ^{не} смѣртъ ·
⁸ оубѣраетъ на ^м сію истинну Яп ^а ль , извѣщаа ⁹ каа грѣшникомъ оутѣха , іакѡ тое горѣе , ¹⁰ смѣртъ :	ра ^д [и] нашега вѣрованна , оуказѣе на ^м [ъ] ап(о) ^с (то)ль , и в ^а горава се с нама које е грѣш ^н ико ^м [ъ] оутѣшеніе · ка ^д [е] е найгоре ⁵ злаа смѣртъ ·
кїи оубо имѣсте плодъ тогда ,	кою сте <u>рим[лианомъ]</u> имали <u>с</u> хвайдѣ он ^{да} ѿ[ъ] грѣха ка ^д [е] сте га чи ^б нили ,
ѡ ни ^х же ¹¹ нѣѣ стыдите са ?	ѿ[ъ] кои-но послова са ^д [е] ва ^с (ъ) е стидъ ·
кончина бѡ оны ^х смѣртъ ^{Рим : 5} · (Рим 6.21)	защо ниho ^в (ъ) е край смѣртъ · (Рим 6.21)
¹² слышателью во ^з люблѣ ^н ый ,	⁷ [послышатели драгїи ·]
тридеса ^т осм ^а лѣтна ^а ¹³ ра ^з слаба , по толкованїю зчителей , знаменетъ ¹⁴ числомъ свон ^м прилично , грѣховную нашъ раз ^а ¹⁵ слаба : ^{августин на ст : Іо}	тридесе ^т [ъ] и осмогодищ ^{на} разглава · ⁸ по ѡсвѣдоу ^б и оуч(и)т(е)л(ь) ^с ко ^м (ъ) · знаменѣе свои ^м [ъ] брѡк ^м [ъ] прїили ^ч но , наш ^с ⁹ грѣш ^н о разглавленіе · ^{август(инъ)- на с- іо(а)н(на)}
нѡѡ такоже четыридесатное число зна ^а ¹⁶ менѣтъ совершенствѡ Закона Бжїа пода ^а ¹⁷ ва ^н аго Иѡѡсееви ѿ Бг ^а чре ^з четыри десат ^н днїи , ^{Ісход : 31}	защо како четр ^д есѣ ^т но число , износи ¹⁰ да е свр ^ш еніе закона б(о)жїа · ^{исход[ъ] · сї-} що е давато моусею ѿ[ъ] б(о)га за ¹¹ ·м· дана ·
¹⁸ иже весь совершаетъ са на любвѣ двойствѣ ^н ой , ¹⁹ къ Бг ^у и къ бли ^ж нема :	що-но се са ^в (ъ) тай зако ^н (ъ) на две стрѣке свр ^ш иве и докона ^а ^{12ва} нїемъ свѣ цѣло стои , оу та два пѣнта · на две м[и]л[о]ти · до б(о)га · и к ^а сво ^л ¹³ ме родѡ и кон ^ш їи · що се по писму нарычѣ бли ^ж нїи твоей ·
сіце тридесатъосмоє ²⁰ число , емѣже до четр ^д есат ^н аго недостаѣтъ ²¹ двоѡхъ ,	и та ^л ¹⁴ ко ·л· и осмы брѡй · ком ^н -но не достачѣе да бѡде ра ^в но ·м· двоє е ¹⁵ лихо 8 томе ·
знаменетъ противнѡ Закона Бжїю , ²² грѣховную нашъ Ра ^з слаба ,	изскаже , що е свпроѣъ б(о)жїега закона наша ¹⁶ грѣхов ^{на} разслаба ·
ейже недостаѣтъ ²³ любвѣ тоа двойственнаа , къ Бг ^у и къ бли ^ж нема ·	коіѡй-но не дотиче · те двострѣке любол ¹⁷ ви · г ^а · б(о)г ^в , и своме бли ^ж не ^м [ъ] ·
сегѡ радн и къ всѣмъ намъ тожде ²⁵ еже къ нѣѣшнема Ра ^з слаблѣ ^н омъ Іс явѣа са ²⁶ при кѡпелѣ блг ^а т ^н свое ^а Ягнчѣа ,	и ра ^{дї} тога и к нама свїима г(оспод)ъ , то ¹⁸ исто говори · що е бѡѡ и ѡномъ разслаблѣ ^н (ъ)номъ изрекаѡ , ¹⁹ ка ^д [е] мѣ се е бїѡ навїѡ ко ^д [ъ] свое бл[а]г[о]д[ѣ]т ^н е , нагнїе кѡпател ^н ице ,
глѣтъ :	²⁰ и рече ·

Востани ,	оустани ,
<u>возми</u> ^{46г} <u>возми Одръ твой</u> ,	<u>пакъ оузми твой одаръ</u>
<u>и ходи</u> · (Јн 5.8)	<u>и ходи</u> · (Јн 5.8)
ра ² слабѣ ¹ еси [рече] ² грѣшните в' любвѣ къ Бѣ и къ ближнимъ ,	вр'ло си се , р(е) ^ч е , ²¹ ты грѣш'нии ^ч е разслабѣо к' м(и)лованю · б(ог)а и бли ^ж нега ,
се ³ оубо Востани ,	него ево ²² оустани ,
люби Бѣа ,	те милвй б(о)жю за ¹⁰ вѣсть творити · и лѣпо пал ²³ зи свой родъ и племе и свое сѣседе бли ^ж не · милвй б(ог)а ,
егоже Прѣтолъ ест' ⁴ горѣ : ^{абвгвстнй тацже} ·	чино є пр(ѣ)стол(ъ) ^{129г} пр(ѣ) ^с толъ горе на н(е)бѣ ·
<u>Возми Одръ твой</u> , (Јн 5.8)	<u>и оузми твой кревет[ъ]</u> · (Јн 5.8)
люби ближнаго ,	ро ^л [ъ] свой оу свою доб ² ру волю пази га ·
⁵ <u>дрвгъ дрвгъ таготы носаци</u> · долженъ бо ⁶ еси силныи немоци немо ^{ци} наго носити , <u>и тако</u> ⁷ <u>исполниши Законъ мой</u> ^{Галат 6.2} ; (Гал 6.2)	<u>едань дрвгомъ тегахъ носекѣ</u> · ты си дѣжа ³ нь томе , кои си какъ и снажанъ , те си имови ^т [ъ] · несна ^ж номъ , и сирол ⁴ маш'немъ ѿ[ъ] тебе , неговъ тегахъ и недоскѣтицъ ^{гала[омь]} · ^с · по ^л носити · ⁵ <u>и тако с оти</u> ^м [ъ] <u>кѣшь мой законъ испънити</u> , (Гал 6.2) велїи г(оспод)ь ·
в' немже не лежи чре ² ⁸ лѣнность ,	и оу немъ не ⁶ лежи оу лѣности
но ходи ,	него ходи ·
идый ѿ силы в' силъ ,	и иди ѿ[ъ] силѣ оу силъ ,
⁹ дѣлаа добродѣте ¹ по добродѣтели : <u>блжени</u> ¹⁰ <u>бо ходации в' Законъ Гднѣ</u> ^{ѡал рѣи} , (Пс 118.1) не лежации ·	преспѣваюкѣ ⁷ из добра посла , іошь оу боле доб'рочинѣне · подижкѣ се на св ⁸ ко ед'но по дрвги ^м [а] доконаваніе · велїи ѡало ^м ни ^к (ъ) · бл(а)жены сѣ тїи ⁹ <u>кой ходе оу законъ</u> ^{ѡал(омь)} г(о) ^с (под)нїемъ ^{рѣи} , (Пс 118.1) а не кой леже ·
¹¹ Востани грѣшните чрезъ покаанїе ,	оустани грѣш'ните ¹⁰ скрозъ покаанїе ·
ниже се ¹² довлѣетъ ,	нити е пакъ и то само за дости ·
но и возми Одръ твой	него диг'ни съ ¹¹ свога места твой кревет[ъ] ,
и иди в' до ^м ¹³ твой : ^{ст григѡр омиѣ ѿ на езеѣ} :	и иди оу твой до ^м [ъ] ·
	оузми се оу болю ¹² паме ^т [ъ] , и проми ^с ли се оу чемъ си бѣо · що ли си чинїо ·
тревѣ естъ	вална ти
да воставши носиши искв ¹⁴ шенїа плоти ,	ка ^д [е] ¹³ се дигнешъ из грѣш'нога блата , заоуздавати свое тѣло , и по ^д ¹⁴ нести напачи и искѣшаванїе тѣл ^с но ·
в ни ^ж е еси доселѣ лежа ¹ ,	оу коме си доса ^д [ъ] лежао ¹⁵ и боравїо ·

и во ¹⁵ вратиши са къ совѣсти своей ,	повр ^{ни} се оу свое оум ^{лю} .
	и не дай оум ^{лю} за без ^м лю .
да не во ^{лю} биши ^н ¹⁶ тѣхъ ,	¹⁶ да пакъ више не пожелишь тога посла ни оум ^{на} .
ѣже еси творилъ ;	що си доса ^д [ъ] ¹⁷ оум ^и ω и пословаω :
ѣкоже разсв ^ж аетъ ¹⁷ Грїгорїи с ^т ыи .	како-но разсв ^г юе на кра ^т ко ω то ^м [ъ] . с[ве] ^т [ы] . григо ^л ¹⁸ рїе .
в ^с тавши ѿ грѣха , к том ^в ¹⁸ не съгрѣшамъ , да не горѣ что намъ б ^д аетъ .	ка ^д [е] се вѣ ^ђ ъ ωперемо ѿ[ъ] грѣха ѣданъ п ^т [ъ] , к том ^в више да не ¹⁹ згрѣшивамо . да на ^с (ъ) що горѣ не стиг ^{не} .
¹⁹ Наказветъ насъ Б ^г ъ за грѣхи ѣкоже Ра ^з сла ²⁰ бленнаго волѣз ^н їю :	защо б(ог)ъ свакога ка ^л ²⁰ ра и б ^і е за нѣгове грѣхове , како-но е и тога разглав ^л еныка ²¹ д ^в го ^м [ъ] болѣскю б ^і ω наказ ^ї ω .
ω безаконїи наказалъ ²¹ еси ч ^л ка ²¹ ѱал ^л : ѣа , (Пс 38.12) во ^з вѣщае ^т д ^в ъ .	що извѣ ^щ е д[a]в[ы] ^д [ъ] . ω безаконїи ^{ла} ²² наказалъ еси чл(овѣ)ка . (Пс 38.12)
полагаетъ на о ^р ѣ ,	баца га на постелю .
²² но еше не влагаетъ въ гробъ ;	ама оу намъ га гроб ^л ²³ н ^в ѡшь не т ^в ра .
наказва нака²³ зветъ насъ Г^дъ .	караюк^в на^с(ъ) ишиба г(оспод)ъ , ѡше и гвоздено^м[ъ] ²⁴ палицо^м[ъ] и зара^д[и] теш^кїи грѣхова т^вче и млата .
смерти же не предае^т на^с . ѱал ^л : р ^з ї (Пс 117.18)	али^р на смр^ть ²⁵ ѡше на^с(ъ) не ѡдае . (Пс 117.18)
²⁴ ждетъ обрашенїа н ^ш его .	него све очек ^в е , да би се ^{мы} поврати ^л ^{129v} мы ѡбратили на добро чиненїе .
острн ^т ъ м ^е тъ ,	остры б(ог)ъ свою са ^д лю .
но ²⁵ тѣ ^м не сѣче ^т ;	ама ѡ ^л ² ше съ-ш-н ^и ω ^м [ъ] не сече .
нап ^р ажаетъ л ^в к ^к ,	напреже л ^в к ^к и запинїе на н ^{ем} тетїи ^л ³ во ,
но н ^з него не исп ^в щаетъ ²⁶ стрѣл ^л :	ама стрѣла не п ^в ща ѡшь из н ^е га .
ор ^в жїе свое н ^з ме , л ^в к ^к сво ^н нап ^р аже . ѱал ^л : з ^к (Пс 7.13)	ѱал(омъ) свое є ор ^в ж ^ї е ^з тр ^г аω ⁴ на п ^в ш ^ч ано ^м [ъ] є табан ^ч ет ^в кор ^к вл ^к къ зап ^е ω (Пс 7.13) , и са ^в (ъ) є вѣ ^ђ ъ свой ⁵ п ^в са ^т [ъ] на на ^с (ъ) приг ^о тов ^ї ω теке гл ^д а згод ^в да на ^с (ъ) пострѣлна и ⁶ поморы .
и что ^ж ^{46v} и что оуб ^е ω намъ в' семъ злѣ нашемъ тво ^л ² рн ^т и ?	и що вѣ ^ђ ъ оу то ^м [ъ] наше ^м [ъ] зл ^в чеканю да чинимо ,
да не б ^д аетъ намъ горѣ ,	да ⁷ би не било ^{нам} [ъ] горѣ .

да насъ не ³ сосъчетъ ,	да на ^с (ъ) не изсече ,
не сострѣлаетъ .	и не изстрѣла .
	ω то ^м [ъ] вална ⁸ да имамо ^{ми} тройца великы договоръ мегю собо ^м [ъ] · мѣгю свою ^м [ъ] д(8)шо ^м (ъ) ⁹ и мегю тѣло ^м [ъ] , съ свою ^м [ъ] памекю · како би се ѿ[ъ] тога голѣмо ¹⁰ га зла ωслободили · и овако да оучинимо ω то ^м [ъ] вѣкю ,
онъ сѧ ωбра ⁴ тна до мѣта ,	ка ^л [e] се ¹¹ онъ приватїи за саб ^л ю ·
мы ωбратѣм' сѧ до смиренїа ,	мы да се ωбр ^н емо до смѣренїа да ¹² смо пониз ^н и и покор ^н и ·
⁵ ибω смиренныѧ главы , такоже наро ^н нѣ глѣют' , ⁶ и мѣтъ не сѣчетъ ;	защо преклоните и покор ^н е главе ¹³ саб ^л на не сече · що-но се и по ^с вїи людїи та рѣчь зви и раз ^н о ¹⁴ си се ·
онъ сѧ галъ лѧка ,	онъ є тр ^г аω пиш ^т оль ·
мы ⁷ прїймѣмъ шитъ не повѣдимъ Преподобїе ^{према} :ѣ , (Прем 5.19) ⁸ боазнь Бжїю ,	мы бр ^ж е да оузмемо на ¹⁵ себе гвозденъ твр ^д ы ^{премъдрости солемонїе} ·ѣ · но ^в (ъ) ок ^л о ^п (ъ) кога-но тана не мо ¹⁶ же пробити · да се оучинимо пр[ѣ]п[о]д[о]б ^н їй · (Прем 5.19) то к ^с (тъ) ѿ[ъ] болїи , понай ¹⁷ болїи да будемо · да се приватимо страха б(о)жїа , како за твр ^д ы ¹⁸ ды ши ^т [ъ] ·
ибω далъ естъ онъ боа ⁹ шии сѧ егω знаменїе , еже оубѣжати ѿ ¹⁰ лица лѧка · ^{ψαλ̄̄ ѱᾱ} (Пс 59.6)	ерь є о ^ω нь са ^м [ъ] даω знаменїе ^{и срок(ъ)} оны ^м [ъ] кои ^{ψαλ̄̄(омъ) ѱᾱ} се ѿ[ъ] нѣга бое , ¹⁹ с ^ч чи ^м [ъ] се могу законити , и изма ^к нвити изпре ^д [ъ] пвш ^ч ане стрѣл ^д е · (Пс 59.6)
Рыдаеть единъ ѿ грѣшникъ ¹¹ на тоє горѣ ѿ наказанїа , ѿ напращенїа ¹² лѧка , такω оуже пострѣленъ :	²⁰ яωче еданъ из ^м еѣнь грѣш ^н їика , на то теже и горе кашиго ²¹ ваню · ѿ[ъ] запѣтога лѧка · како е вѣѣ савъ състрелна ^т [ъ] ·
стрѣлы твоѧ ¹³ оунъзоша ми ^{ψαλ̄̄ : ѱз̄} · (Пс 37.3)	стрѣ ^л ²² ле ^{·ѣз̄} · твое оун ^з оше ми · заболє сѧ се оу мене · (Пс 37.3)
можетъ и дрѣгїи рыдати ¹⁴ оуже не токмо на намѣренїе мѣтноє , но и на ¹⁵ самое оуазвленїе :	а може тако па ^к (ъ) и ²³ дрѣгїи лелекати · не исто на поглѣдъ саб ^л юеныи , и оуватанє ^{130r} и оуватанє за ню · него и на самы оударачъ , и изранѣнїе дѣбоко ² и виче жалостиво ·
Желѣзо пройде дїшѧ мою ^{ψαλ̄̄ : ѱл̄} · (Пс 104.18)	желѣзо ^{рл̄} · прободє ми д(8)шѧ мою : (Пс 104.18)
¹⁶ но кто вѧмъ виновенъ ;	ама ко на ^м [ъ] є за ³ то кривь ·
сами есте грѣхъ ¹⁷ къ грѣхѧ прилагающе , по востанїи к томѧ ¹⁸ съгрѣшающе ,	ка ^л [e] смо мы сами о то ^м [ъ] оу своїой кривицы , ходекѸ ⁴ из грѣха оу грѣхъ , и товарекѸ на се товаръ на товаръ · и свакїи ⁵ ѿ[ъ] на ^с (ъ) ,
беззаконїе свое такω бремѧ ¹⁹ тажкω ωтаготили	свое ^с мо беззаконїе , ка-но бремє те ^ж ко

на себѣ ,	оупрѣтили на се ⁶ бе .
грѣхъ вашъ ²⁰ обратисте в' тѣжкій камень ,	и обрѣнули смо нашъ грѣхъ на те ^ж кы камень .
а Камень ²¹ магнитъ , иже самъ къ себѣ привлекаетъ ²² желѣзо , съсѣдовѣ смертныхъ ;	а каме ^н (ъ) ⁷ що се зове маг ^н и ^т [ъ] , кои-но са ^м [ъ] к себи привлачи гвоздѣе , съдова ⁸ смр ^т ны .
грѣхъ ²³ то вамъ аще который , такъ же по востанїи ²⁴ пакы содѣанный раждаетъ смерть .	грѣхъ е то ва ^м [а] , свака ваша зла ѣ ^н [ъ] . ако би що било , и ⁹ найманїи заво посаво . и зара ^д [и] еднога по ^д смѣха , найгоре може ¹⁰ пострадати ч(ло)в(ѣ)къ . зато , по встаню ѿ[ъ] грѣха , и пакъ згрѣшива ^л ¹¹ юкѣ , ако би кой би , оно се грѣ ^х [ъ] зове . ама ка ^д [е] се вѣ ^д ѣ чл(о)в(ѣ)къ ѿ ^п ¹² прости ѿ[ъ] неѣга . и пакъ се на неѣга поврѣне . дак ^л е на то ^м [ъ] по ^л ¹³ вра ^т кв негову доконаты грѣхъ . онъ мѣ са ^м [ъ] вѣ ^д ѣ оуказе и ро ^л ¹⁴ ди мѣ смр ^т ь .
Горе ²⁵ нїѣ за грѣхи нїа , но вѣщавае ^т насъ Х ^с ,	и теш ^к о вѣ ^д ѣ ѿ[ъ] саде на ^м [а] , ра ^д [и] ти наши гр ^ѣ ¹⁵ хова . него зато на ^с (ъ) х(ристо)с(ъ) . оувѣщава те велїи .
²⁶ к томѣ не согрѣшай	к томѣ не съ ^л ¹⁶ грѣшай
да не горѣе ти что бѣде ^т .	да не горѣе ти что бѣде ^т [ъ] .
	и мы ка ^д [е] на ^с (ъ) б(ог)ъ каз ^н їи ¹⁷ и раны . неволи ^м [ъ] , зло ^м [ъ] и дѣго ^м [ъ] болѣсчино ^м [ъ] , поморо ^м [ъ] , глагю , да не ¹⁸ дамо ты ^м [ъ] ранами оусмрѣдити се и оуцрѣвлнати се на нами , да ¹⁹ тражимо добра догтора , те да ^т и лѣчимо , да би на ^с (ъ) ²⁰ не оумориле те ране . да ищемо вѣща д(ѣ)ховнїика . да мѣ се чи ^с ²¹ то исповѣдымо ѿ[ъ] конѣца до конца . те да на ^м [ъ] оукаже свое ²² лѣк ^о ве , како би се излѣчили , док ^л на ^с (ъ) нисѣ свѣли оу вѣчнѣ смр ^т ь . ²³ да оусрѣдно приватїимо ѿ[ъ] своѣга д(ѣ)ховнїика . колико на ^м [ъ] ѿреди по ^с та колико ли мѣ ^с ^{130v} колико ли , метанїа , и м[и]л[о]с ^т инїе оучинити , ако то право изврѣ ^ш имо с оти ^м [ъ] кїемо се излѣчити ѿ[ъ] смр ^т ны грѣхова . ка ^д [е] ѣ пре ^с станемо чинити , и боравити з добри ^м [ъ] жїит ^к о ^м [ъ] . испвнѣю ^л кѣ хр(и)с ^т їанскы зако ^н (ъ) : и творекѣ повелѣнїа , заповѣ ^д ї г(о)с(под)ни ^х (ъ) :
желаемъ ^{47r} Желаемъ ѿ Хр ^с те повеленїе твое испол ^н ити ,	⁵ желеа ^м [ъ] ѿ х(рист)е повеленїе твое испл ^н ити .
только безъ тебе не можемъ творити ³ бл ^г го ничесоже ,	так ^л мо бѣ ^с [ъ] те ^б е не може ^м [ъ] творити бл(а)го ничесо ^ж [е] .

самъ на ^ѣ јакоже Разслабленна ^ѣ ⁴ ннѣшнаго блгостю твою во ^з стави ,	са ^м [ъ] на ^с (ъ) нако разслаблѣ ^н наго н(ы)наш ^н наго · бл[а]г[о] ^с тїю твою възстави ·
оукрѣпи ⁵ одръ терпѣнїа понести ,	и оукрѣпи о ^д ръ даръ трпѣнїа на ^м [ъ] понести ·
и в' пѣти заповѣдей ⁶ твоихъ ходити настави ·	и въ пѣти заповѣдей твои ^х [ъ] наста ^л ви ·
а понеже ѿ насъ ⁷ въ беззаконїи зачатыхъ никтоже благъ ⁸ токмо ты единъ Бже ,	а понѣ ^ж [е] ѿ ^н асъ на ^с (ъ) въ беззаконїи зачетїи ^х [ъ] · ник ^т о ^ж [е] бл(а)гъ та ^к ¹⁰ мо ты единъ б(ож)е ·
неповѣж ^а ень бывай ⁹ ѿ зла нашего ,	неповѣж ^д ень бывай ѿ[ъ] зла нашего ·
но повѣждай блгнмъ ¹⁰ слое ;	нъ пол ^л бѣж ^д ай бл(а)ги ^м (ъ) слое ·
и идеже оумножи са грѣхъ ¹¹ нашъ ,	и идѣже <u>рим[лланомъ] :с</u> оумножи се грѣ ^х [ъ] на ^ш (ъ) ·
тамо да прензбыто ¹² чествуетъ блг ^а тъ твоя ^{Рим :с} , (Рим 5.20)	тамо да ¹² преизбыточастве ^т [ъ] бл(а)г(о) ^д (ъ)тъ твоя (Рим 5.20)
Аминь ·	аминь :–
слово ^{47v} слово на н ^а лю ѣ по пасцѣ ·	¹³ слово на н[е]р ^е [ъ]лю :ѣ по па ^с цѣ ·
² ѿ самаранїни ·	ѿ самараннїи :~
³ Дадъ ми пити ·	¹⁴ Даж ^а ми пити :~
⁴ Слова свт' Гѣни , до жены Самаранїни , написаны ⁵ ѿ ннѣшнаго ѳв ^р лїсты Іоан ^н а , в' Главѣ д̄ · в' Зача ^т : вн ·	то св г(о) ^д (по)днѣ рѣчїи г' · жены самара ^л ¹⁵ ннїи : написане ѿ[ъ] св(ан) ^г (ел)лїста іоан(ъ) ^н а : гла ^в (а) · д̄ · зач ^т (ело) · вї :
⁶ Источникъ Жизни Хс ^т сїсите ^л , ⁷ иже кровїю своею пожѣ ^т ою по ^а видо ^м ⁸ вина , нападетъ всѣхъ на ^ѣ , копнїа :	¹⁶ Источнїикъ жїз ^н ны х(ристо)с(ъ) · сп(а) ^с итель · кои-но свою ^м [ъ] кр ^в лю п ^о ¹⁷ жр ^т о ^м [ъ] , по ^д [ъ] видо ^м [ъ] вина пои свїю на ^с (ъ) , вичвкѣ к нами
⁹ Пїйте ѿ неа всѣ ,	пїи ^л те ѿ[ъ] нѣ сви ·
Слышателю ¹⁰ возлюбленный ·	[· млы слышателю ·]
	а ево са ^д [е] са ^м [ъ] е , дошао ¹⁹ оу самаран ^с кы вилае ^т [ъ] · и ходекѣ мѣ пѣте ^м [ъ] , до самаран ^с кога ²⁰ града , оуморїо се , и оже ^д нїо · пакъ ю дошао г ^а бвнаръ іаков ^л ²¹ лїевъ те седе он ^д е се ѳмарати · и чека да би т ^ч ко ѿкв ^д [а] дошао ²² заватати водъ , да ише на ^п ити се ^{131r} пити се · аль ето догѣ ед ^н а оудовица из града да загра ^л бї воде ·
ннѣ при источнїцѣ Іаксволем ['] ¹¹ 8 жены Самаранїни воды просит' :	и стаде искати ѿ[ъ] те самаран ^с ке жене воде да се ³ напїе ·
даж ^а ми ¹² пити ·	дай ми , рече , пити ·
жено не бранн оусто ^м мон ^м воды ,	жено немой забранити мои ^м [ъ] оус ^т о ^м [ъ] воде ·

егоже ¹³ нога ^u магдалини не брани ^T своихъ слезъ лск : џ . (Лк 7.44?)	чѣм ^h -но марїа магдалина ногами свои свза нїе ⁵ забранила . (Лк 7.44?)
Кто ^{кого} ^{48r} когѡ напои ^а ?	а т'ко лї є тако повише кога напоиѡ ,
ѡко паче Хс̄ жаждѡщїи спїнїа ² нїегоѡ , напоилъ блг ^A тїю своєю самаряниню ,	како ⁶ -но е х(ристо)с(ъ) , жеднѣкѡ нашага сп(а) ^c енїа · напоиѡ своѡ ^M [ъ] бл(а)го ^c кю ⁷ tv самаранинѡ ·
³ на нїѣшней проповѣди оуслышилъ ·	а како се є то згодило , ево са ^д [e] кѣ ^{mo} разабр ^a ⁸ ти оу овомъ проказїиваню ·
Хр̄те ⁴ источниче воды живыа , аще ког ^A ѡкоже нїѣ ⁵ при источницѣ Іаковле ^M , излїа са блг ^A тъ ⁶ оученїа въ оустнахъ твоихъ ;	х(рист)е источниче воды жїивые · а ⁹ ще ког ^д а на ^к о ^ж [e] н(ы)нна прї исто ^ч нице іаков ^л е ^M [ъ] · излїа се бл[а]г[о]л[ъ]т ^ь гъ оученїа въ оуст ^н а ^x [ъ] твои ^x [ъ] ;
а речено ти ,	а речено ти
ни ⁷ почерпала имаши ·	ни почр ^п ала имаши ·
исполни вѡво блг ^A тїю твоєю ⁸ почерпало встѣ мон ^x ,	исч ¹⁰ пл ^н и оубо бл[а]г[о]л[ъ]т ^ь гїю твоєю почр ^п ало оустѣ мои ^x [ъ] ·
да полезная возмогъ ⁹ гл ^а ти :	да пол ¹¹ лазна възмогv гл(агол)ати ·
исполни почерпало оушей и ср ^A ца слы ¹⁰ шателей мон ^x ,	и испл ^н и почр ^п ало вшей и ср ^д ца ¹² слышателей мои ^x [ъ]
да оусердно послышаютъ ·	да оуср[ъ] ^д но послышаю ^т [ъ] словеса сїа :-
¹¹ даждѣ ми пити ·	¹³ даждѣ ми пити :~ ѡло ^M [ъ] ·р҃гї·
¹² Бѣа Іаковла ѡбращагѡ каменъ въ ¹³ езера во ^A наа , и несѣкомый въ исто ^ч ники водныа ^{ѡлї} :р҃гї· , (Пс 113.7-8) нїѣ слышилъ ѡко ¹⁵ ѡ источника Іаковла ,	¹⁴ Б(о)га ·ав ^р раамова · и ісакова , б(о)га , іаков ^л ева · кои-но е ѡбр ^ч ¹⁵ нѡ твр ^д ы камень оу езера водена дѡбока · (Пс 113.7- 8) и що ¹⁶ се не може просѣкѡ ни цѣпати дѡбоке по скала ш ^п и ¹⁷ лє , пробїѡ те извире из ни ^x [ъ] вода лад ^н а · ево са ^д [e] , за нїє ¹⁸ га чѡмо да е ѡже ^д нїѡ · и ѡ[ъ] бvнара іаков ^л а лежекє во ¹⁹ де ,
самъ воды пити проси ^T ¹⁶ в жены самарянини ,	онь са ^M [ъ] ѡ[ъ] жене самаран ^с ке , проси воде да се напїє ·
Слышателю возлю ¹⁷ бленный ·	²⁰ [· чѡй то , любазны послышнїче · ѡлом[ъ] ·р҃гї·
Посылай источники въ дѡбрѣхъ , ^{ѡлї} :р҃гї· (Пс 103.10)	посылаєй источники ²¹ въ дабрѣ ^x [ъ] · (Пс 103.10)
¹⁸ иже напааютъ вса звѣра селеныа ,	и ^ж [e] напаяю ^т [ъ] вѡсе вѡсе (!) свѣре сел ^н їе ·
или бы не ¹⁹ желали тыи посланныи ѡ тебе источники , ²⁰ самагѡ та Ягнца Бжїа напоити ;	или бы не ²² желали ти послан ^н їй ѡ[ъ] тебе источ ^н ики · сама ²³ го те аган ^ц а б(о)жїа напоити ·
снѡве ²¹ чл ^ч тїи оупїют са ѡ ѡблїа домѡ твогѡ ?	с(ы)нове чл(овѣ)ч(а)цїи – оупїю ^{131v} оупїю ^т [ъ] се ѡ[ъ] обилїа домѡ твоего ·
и ²² потокомъ сладости твоеа напоиши ихъ ^{ѡлї} :лє· : (Пс 35.9)	и потоко ^M [ъ] сладости твоеє ² напоиши ихъ · (Пс 35.9)

<p> ²³ а ты са^u снѣ Бжій пити просиши .</p>	<p>а ты самъ с(ы)не б(о)жїи пити просиши .</p>
<p>приходиши ²⁴ на источни^k Іакова ѡже оумершаго ,</p>	<p>прихо³диши на источ'никъ іакова оуже оумар'шаго .</p>
<p>а ѡ тебе ²⁵ естъ источник' живота .</p>	<p>а оу тебе ⁴ естъ источ'никъ живота :</p>
<p>Іс же оутрѣжд са ѿ ^{48v} ѿ пѣти , сѣдѣше тако на источницѣ , вѣ же ² іакво ча^č шестый .</p>	<p>іс(оус)ъ бѣаше се оутрѣдїѡ ѿ[ъ] пѣ⁵та , и тако сѣгнаше на бѣнар'с'ко^m[ъ] ѡскю . бѣаше вѣ^hъ ѡ ⁶ то доби под'не , шестога сахата дне .</p>
<p>трѣждает са вѣ пѣти хотѣⁿ ³ спѣти пришеца на землѣ члѣка ;</p>	<p>трѣди се іс(оус)ъ г(оспод)ъ . ⁷ на пѣтѣ пѣтѣюкѣ , и шѣ^hи да сп(а)сѣ ѿ[ъ] зноѡ пришал'ца и пѣ^tл⁸нїика чл(овѣ)ка ,</p>
	<p>на земли . кой-но е на ню скоро дошаѡ , а бр'же ⁹ сѣ-ш'нѣ походїи . и то за мало доби боравлекѣ , ѡсѣ^hеⁿ(ъ) да ¹⁰ сѣ свои^m[ъ] зноѡ^m[ъ] лѣбаць себи тражи и мѣч'но и бѣ^hно се жи¹¹вы , и г(оспод)ъ ѡ то^m[ъ] се са^m[ъ] трѣди , да ѿ[ъ] трѣда чл(овѣ)ка ѡслободи . ¹² и доведе га пакъ оу прѡаш'нїи райскы покой . оутрѣдїѡ^{ce} ¹³ іс(оус)ъ и сѣдекѣ се е наслонїѡ ,</p>
<p>и прѣже^а даже ⁴ по то^u трѣдѣ , положнѣ са при источницѣ крове ⁵ своѣа на Крѣ^čтѣ в' ча^č шестый^{мат} ^{кz} , (Мат 27.45)</p>	<p>прѣге док'лѣ по томѣ трѣдѣ , на¹⁴ слонїѡ се е ко^h[ъ] извора свое крѣви на кр[ъ]стѣ , оу шесты ча^c(ъ) . (Мат 27.45)</p>
<p>сѣде при исто^č ⁶ницѣ Іаковле^u в' ча^č шестый .</p>	<p>ѡ тай ¹⁵ ча^c(ъ) и доби сѣде ко^h[ъ] наков'лева бѣнара .</p>
<p>при се^u источницѣ ⁷ земно^u , в' ча^č полѡденный шестый , сѣдѣти ⁸ Ісѡ , не ѡ конецъ трѣдо^m' : но егда даже при ⁹ источницѣ своѣѣ Нѣсно^m , Бгѣ Отцѡ , ¹⁰ <u>изводаше^u іакѡ свѣ^t правдѡ егѡ , и сѣдѣ егѡ ¹¹ іакѡ полѡдне</u> ^{ѡдѣлѣс} , (Пс 36.6) ѡ деснѡ сѣдѣ^t ,</p>	<p>прї ѡно^m[ъ] землѡно^m[ъ] и ¹⁶сто^чникѣ , оу полѡдан'ны шесты сахат[ъ] . шо се ѡ саданѣ до ¹⁷би брѡи . вѣ сахата , а іѡшѣ нїе дошаѡ бїѡ тай конѡⁿ(ъ) ¹⁸ негово^m[8] раденю и трѣдѣ . да вѣ^hъ ѿ[ъ] трѣда ѡпочине іс(оус)ъ . и да ¹⁹ сѣди . него он'да каде вѣ^hъ ко^h[ъ] извора свога н(е)б(е)нога оца , ²⁰ <u>кой-но изводїи ка-но свѣ^t[ъ] неговѡ правдѡ , и сѣдѣ егѡ ка-но ²¹ ка^h[e] е свѣ^t[ло^{ct}][ъ] на іар'кѡ свн'цѡ ѡ подне</u> . (Пс 36.6) ѡ десне рѣке мѡ сѣд'не ,</p>
<p>тогда вѣдѣ^t ¹² конецъ трѣдо^mъ .</p>	<p>и та²² дарѣ ѣе мѡ бити край неговѡ^m[ъ] трѣдо^m[ъ] :</p>
<p>Прїѣде жена ѿ самарїѡ ¹³ почерпѡти водѡ :</p>	<p>доѣе жена ѿ[ъ] сама²³ рїе нацр'псти^{воде} ^{132r} воде</p>
<p>в он' же ча^č иног^а в' Рѡи прїѣде ¹⁴ прѣваа жена сорѡати пло^а из' дреѡа ,</p>	<p>оу оно доби , оу кой-но е ча^c(ъ) дав'но оу раѡ била дош'ла пр'ѣ²ва на свѣтѣ жена²⁴ скинѣти родѣ з (д)рѣвѣта ,</p>
<p>и вкѡшенїем' ¹⁵ согрѣши^{Бѡт : ģ} : (Пост 3.6)</p>	<p>и іуденѣ^m[ъ] га , б(ог)ѡ сѣ³ грѣшїи . (Пост 3.6)</p>
<p>в' той же^а полѡденный час' шестый , ¹⁶ приходнѣ са</p>	<p>и са^h[e] пакъ исто оу тай полѡдан'ны саха^t[ъ] шесты , доходи ⁴ ова жена</p>

²⁴ Написано је у , а онда преправљено у а .

жена Самаряныни почерпати ¹⁷ и ^з источника вода ,	самаранина грабити из бѣнара вода ,
да грѣхъ той квѣшенїа ¹⁸ ѡчиститъ ,	да ѡчисти ⁵ ѡнай ѡ[ъ] ѡедена грѣхъ .
да измыетъ оуста по квѣшенїи ¹⁹ горкїа смѣрти .	да испере своа оуста ѡ[ъ] жватана ⁶ горка смртнога яда .
Перваа жена приходѣшаа ²⁰ сорвати овоцѣ изъ древа в' полѣднѣ . прел'цѣна ²¹ быст' бѣсомъ полѣдннѣмъ :	пр'ваа жена , коа е ишла ѡкинѣти з ^р ⁷ вѣта воѣку оу под'не . преварѣна бы ѡ[ъ] бѣса ^{фал(омъ) .ѣ} полѣдан'но ⁸ га .
но сїа прихоло ²² дашаа в' тойж'ае ча ^ѣ , почерпати и ^з источника ²³ вода , не збонт' сїа бѣса полѣдѣнаго , ^{фал : ѣ} (Пс 90.5-6)	ама ова цо е дош'ла и она з оно доби из бѣнара на ⁹ цр'псти воде . некѣ се оузбонати ѡ[ъ] тога ѣавола кои-но оу ¹⁰ под'не се скыта и ходїи . (Пс 90.5-6)
оугасит' ²⁴ егѡ силѡ огнѣннѡю , ѡбрѣт'ши при се ^м исто ^ѣ ницѣ ²⁵ Іаковлѣ ^м Гса источника , весь адъ оугасити ²⁶ догвѣшаго .	оугасити кѣ она неговѡ ватренѡ ¹¹ силѡ . ка ^д [е] е наш'ла ко ^д [ъ] тога исто ^ѣ ника наковлѣ ^{во} га , ис(оус)а , исто ^д ¹² ч'ника . кои-но све пак'ло може потр'нѣти .
Слышати перваа жена Гда бга ^{49г} Бга ходѣшаго в' Раи в' полѣдне , оубоа сїа	пр'ваа жена ка^д[е] ¹³ е , зачвла где г(о)^с(по)динѣ б(ог)ъ ходи по раю з подне вр'ло се е бы¹⁴ла препала .
и ² сокры сїа съ йдамоу^м ^{быт : ѣ} , (Пост 3.8)	и ськрїи се зае^дно с' адамо^м[ъ] . (Пост 3.8)
Іако квѣшенїемъ бѣ ³ согрѣшила :	зацо с от'и ^м [ъ] е згрѣ ¹⁵ шила . цо е воѣке оквсила .
но сїа видаши тогожде Гда ⁴ сѣдѣшаго при исто ^ѣ ницѣ в' полѣдне не бонт' сїа , ⁵ Іако прїходѣшаа грѣхъ той квѣшенїа ѡмыт'н .	ама ова видѣкѡ тога иста ¹⁶ г(оспод)а где сѣди ко ^д [ъ] ствденца оу под'не нїе се бонала . зацо дол ¹⁷ шаѡ е да ѡмїе онай грѣхъ цо е придобїенѣ бїѡ , ѡквсо ^м [ъ] .
⁶ Вопрашаше Возлюбленнаа Гдѣна в' пѣснѣхъ ⁷ пѣснѣй :	ис ¹⁸ питивала е вр'ло милаа г(о) ^с п(о)динова , оу пѣваню ^{пѣс(нь) пѣс(ней) .ѡ} ѡпоавал ¹⁹ ню . книги соломоновой .
возвѣстѣте ми	кажете ми
егоже возлюбї дїа ⁸ доа ,	кога е ѡб'миловала ²⁰ моа д(с)ша .
где пасеши ?	где пасеши ?
и где ѡпочиваеши в' полѣдне ^{пѣс пѣс ѡ} ? (ПнП 1.6)	гдѣ ли ѡпочивашь оу подне . (ПнП 1.6)
⁹ но тебѣ ѡ жено Самаряныни нѣсть требѣ ¹⁰ вопрошати ,	а ²¹ ма теби ѡ жено соморѣт'ска (!) нїе за потребѡ пита ²² ти ,
егда ѡбрѣтаеши сегѡ возлю ¹¹ бленнаго дїшѣ Бгѡвго ^а ныа Гса , ѡпочивающа ^ѣ ¹² в' ча ^ѣ шестыи в' полѣдне ,	ка ^д [е] находїишь овога премилога д(с)ши б(о)говго ^д нѡй ис(оус)а . ²³ ѡпочиваюѣга оу под'не шестога сахата ,
не на мѣстѣ иноу ^м , ¹³ токмо при исто ^ѣ ницѣ Іако источника воды ¹⁴ живыа .	не на ко ^м [ъ] дряго ^м [ъ] мѣс ²⁴ тѡ . кромѣ ко ^д [ъ] источника , ка-но врело воде живе .

Черпай оубѣо нѣѣ ѿ жено изъ сегѡ ¹⁵ источника животнаго ,	и цр'пи ^{вѣѣ} садь ^{132v} вѣѣ са ^д [ѣ] ѿ жено колико хоѣшъ из овога теквѣга живо ^л га врела великога .
а ѡстави источника ¹⁶ Іакѡвѡвѡ ,	а ѡстан ^ѣ се іакѡвѡвѡго мѡ ^т на бѣнара .
из негоже егда восхоѣши ,	³ ерь из овога ка ^д [е] ти е волна
черпат ^н ¹⁷ можешн ,	свака ^д [ѣ] из неѣга мо ^ж [ѣ] заграбити ⁴ и да не спвшта ^ш (ѣ) на оужѡ вѣдра .
но сегѡ источника жизни не всегда ¹⁸ имашн ,	неѣго толико за мѡкѡ ѣе ти ⁵ бити , заѡо овога жизни извѡра свака ^д [ѣ] га ко ^д [ѣ] себе не мо ^ж [ѣ] ⁶ имати .
потече ^т онъ далеѣе къ вѡдамъ таже ¹⁹ преѡы ^ш ше нѣсе , къ источникѡ своемѡ нача ^ѣ номѡ ²⁰ бѣѡ ѡѣѡ , и источникѡ изхѡдаѣемѡ ѡ ²¹ тогоже ѡѣѡ дѣѡ сѣомѡ .	потекѡ кѣ онъ далеко чакѡ к оним ^м [ѣ] водами ѡо ⁷ св горе повише ѡ[ѣ] н(е)ба . к ^ѣ своемѡ прѡвомѡ извѡрѡ поглави ⁸ томѡ б(ог)ѡ ѡѡѡ , и извѡрѡ кои-но изтиѣе из изѡга тога оѡа ⁹ д(ѡ)хв с(ве)томѡ .
Черпай	неѣго са ^д [е] граби
	ѡо ѣешъ и колико ѣешъ цр'пати .
егда ѡ ²² брѣѡа еси источника сиѣе изѡбилнаго , сиѣе ²³ изливѡющаѣо ѡедрѡты своѡа Іса :	¹⁰ ка ^д [е] си пронашѡла такѡво врело без мѣре голѣмо . тако ¹¹ изливѡюѣга свое бл ^ѡ го и свою м(и)л(о)с ^т ь іис(оус)а .
<u>азъ жажѡ</u> ²⁴ <u>ѡемѡ дамъ ѡ источника воды живѡа</u> <u>тѡне</u> . ^{апок : ѣ} (Отк 21.6)	<u>кои го^д[ѣ] же^д ¹² ный , на ѣв мѡ ба^дава</u> <u>апокал[іѡисъ] : ѣ</u> <u>дати ѡ[ѣ] извѡра воде живе</u> , (Отк 21.6)
²⁵ Но чѡдиши са мню жено ,	неѣго м ^н ¹³ се мни жено юр ^ѣ се ты зато чѡдишь , каѡавъ е то посаѡ ,
іакѡ жажѡвѡщыхъ ²⁶ призѡваетъ ,	¹⁴ юрь жедѡне к себе доѣи нѡдѡи ѣи и да ѣ напои .
а самъ жажѡвѡщимъ іавѡлет са ^{прѡд} ^{49v} прѡ ^ѣ тобою :	а са ^м [ѣ] се ѡка ^л ¹⁵ зве прѡ ^д [ѣ] тобо ^м [ѣ] да е жеданъ .
гѡа еѣ Іс ,	гл(агол)а еѣ іс(оусъ) .
дажѡ ми пити .	дажѡ ми ¹⁶ пити .
гѡетъ ² то онъ :	ама онъ то говори .
азъ тебе прошѡ на свой источникъ ,	на тебе ^{просим[ѣ]} да доѣешъ на мой ¹⁷ извѡръ .
³ а ты мене іакѡ страннаго изъ своеѣго напоѣ ⁴ нсто ^ѣ ника .	а ты мене каѡо незнана издалека оуморна пѡ ^т ¹⁸ нѣика из твоѣга стѡденѡца напоѣ .
дажѡ ми питѣе свое ,	дай ты пити ме ¹⁹ ни , пиѣе свое .
а ѡ мене прѣѣм ^н ⁵ мое .	а ѡ[ѣ] мене прѡвати мое .
не ѡбѡиж тебе ,	на ти оу томе не ²⁰ чини ^м [ѣ] крѡвде нѣи ^{ти} ѡо занѡси ^м [ѣ] .
	неѣго променѡ ѡ[ѣ] тебе иѡе ^м [ѣ] .
прѡпѣй къ мнѡ ,	²¹ прѡпѣи ты к мени из бѡнара стѡдено ^м [ѣ] водо ^м [ѣ] .

а на ⁶ къ тебѣ вѣчнымъ здравіемъ препію .	а на ѱа па ^к (ъ) ²² напитки к теби вѣчны ^м [ъ] з ^д рав ^л е ^м [ъ] .
жажда ⁷ не себе ради но тебе ,	ако на же ^д ни ^м [ъ] , не же ^д ²³ ны ^м [ъ] то радъ себе . него радъ тебе са ^м [ъ] оже ^д ни ^ω .
да та егда ма напоиши ,	ка ^д [e] м ^с напои ^{133r} напоишь .
⁸ къ числѣ тѣхъ притѣ ,	да те присвоимъ оуед ^н о г ^к брою к оны ^м [ъ] ,
к' ницѣже рече :	кои ^м [ъ]-но ѱа rel ² кѣ .
воз ⁹ жаждѣхъ {с}а	оже ^д ни ^ω са ^м [ъ] .
и напоисте ма ^{матф : кѣ} . (Мт 25.35)	и напоили сте ме . (Мт 25.35)
Глагола ема ¹⁰ жена самаряныни :	и стаде нѣмъ говорити ³ жена самарян ^с ка .
какѡ ты жидови ^н сый , ¹¹ ѿ мене пити просиши , жены самаряныни ¹² свѣща ?	како ты бѣдав ^ш и жидовинъ родо ^м [ъ] и ⁴ плѣмено ^м [ъ] , и ѿ[ъ] мене ищешь пити . жене самарянинѣ , коя са ^м [ъ] ⁵ на та иста родо ^м [ъ] свои ^м [ъ] .
не прикасаю ^т бо са жидове самаряно ^у .	та жидови се на велико носе , и на ^с (ъ) ни ⁶ пода що дрѣже . нити се они с нами мешаю . жидови се кл ^о ⁷ не ѿ[ъ] самаряна , и мрѣзе на на ^с (ъ) . а тѣи си тѣ дошаѡ да ѿ[ъ] самаря ^н (а) , ⁸ воде питаешь .
¹³ а гѣ что ?	а ис(оусъ) . що юй на то ѿговори .
азъ прикасаю са всѣмъ тѣмъ ^у ,	ако рече нисѣ ⁹ кой дрѣгѣи с кѣи ^м [ъ] оу доброй волѣ . ама на съ сваки ^м [ъ] се меша ^м [ъ] , и ¹⁰ и дрѣжи ^м [ъ] се ш нима , и за све се люде привата ^м [ъ] , и то закте ¹¹ ва ^м [ъ]
всѣ ^у бо ¹⁴ хоцѣхъ спѣти са	да би се ^{а-тим о-ею в-} сви чл(овѣ)цы сп(а) ^с ли .
и в' развѣмъ истинный прѣйти ^{1-ти м : кѣ} , (1 Тим 2.4)	и ѡ истини бѣ се оуразвѣмили . (1 Тим 2.4)
¹⁵ да не прикаснѣ ^т са ихъ мѣка .	¹² да се не би вѣч ^н а мѣка машила до ни ^х [ъ] .
всѣмъ азъ чашѣ ¹⁶ спѣнѣа препиваю ,	свѣи ^м [ъ] чашѣ , чашѣ те ¹³ слободе на припина ^м [ъ] ,
во всѣхъ языцехъ спѣнѣе мое .	защо ^{рим ланомъ в-} мегю сви ^м [и] язицы има мое сп(а)сел ¹⁴ нѣ .
¹⁷ ѿ мене слава и честь и миръ всакомъ дѣлаю ¹⁸ щемъ блгоу , ижеки же прежѣе и еллинѣ , жидо ^у ¹⁹ и самаряно ^у :	и ѿ[ъ] мене є слава , и ча ^с т[ъ] и мирно ^с т[ъ] свако ^м [ъ] кои го ^д [ъ] добро чи ¹⁵ ны , иже ^м [ъ] прегне , пакъ и грѣко ^м [ъ] . жидово ^м [ъ] и самаряно ^м [ъ] .
нѣ ^с т бо на лица зрѣнѣа оу мене ^{рим : кѣ} . (Рим 2.10–11)	и не и ¹⁶ ма тога оу мене да на глѣда ^м [ъ] на чѣе лице , (Рим 2.10–11) ни да се ѿ[ъ] кол ¹⁷ га го ^д [ъ] свѣнѣа ^м [ъ] .
²⁰ Дажѣ ми пити	дай ты мене слобо ^д но пити ,
	ни ^т [ъ] се оустрѣчай ¹⁸ ѿ[ъ] мене що са ^м [ъ] на ѿ[ъ] иже ^д еке зе ^м лѣ дошаѡ овѣде , ѿ[ъ] твое рѣке на ¹⁹ пити се трѣданъ и жеданъ ,

	воде , ѿ[ъ] вашего ла ^д нога бвнара .
аще и самарянини еси ,	
вса ²¹ бо ч ^т та чистомъ ^{титъ} . (Тит 1.15) мнѣ .	керь сва ²⁰ сѣ ч(и) ^с та <u>тит[ъ] : а</u> , <u>преда^мно^м[ъ]</u> ч(и) ^с ты ^м (ъ) . (Тит 1.15)
ω жено	ѿ жено ,
аще бы вѣдала ⁴ ²² еси даръ Бжій ,	ако би си ты знала ²¹ що е даръ б(о)жїи пре ^д [ъ] тобо ^м [ъ] .
и кто ест' глѣдѣ ти ,	и тко е то що ти говори
даж ^а ми ²³ пити ?	дай ми ²² пити ?
ты бы просила оу него ,	ты бы си сама ѿ[ъ] свое жел ^н ности ѿ[ъ] нѣга просила .
и дал' бы ти вода ²⁴ живѣ .	и дал' ²³ ω би ти воде текѣкѣ живе да се напѣешъ до воле .
даръ то Бжій текѣ приключи са ,	и то се е ²⁴ великы ѿ[ъ] б(ог)а даръ теби придѣсѣω .
такω ²⁵ zde ѡбрѣла еси мене соверше ^н наго дара сѣ ²⁶ ходоуцаго сѣвише ,	що си ты мене зате ^к ²⁵ ла ѡвде цѣлога дар ^{133v} дара що ѡзгоръ силази .
егоже дарованїе ест' ^{жнот} ^{50r} животъ вѣчный ;	чѣ-но дарїванїе е ^{ст} [ъ] живо ^т [ъ] вѣ ^ч ны .
разумѣй оубо	² него се оупамети
и проси пате ² оу мене при се ^м источницѣ , дарованїа живо ^т ныя ³ воды , блг ^а ти моеа .	и проси то вѣѣма ѿ[ъ] мене свпроѣ тога ³ источника , дарїванна живо ^т не воде ѿ[ъ] мое бл[а]г[о]д[ѣ]ти .
глѣ ема жена :	говол ⁴ раше нѣмѣ жена .
Гдї ни ⁴ почерпала имашн , и стѣдець ест' глабокъ .	г(о) ^с (по)ди . та овай е бвнарь дѣбокъ , а ти ⁵ ни чр ^п атила ^{не имаш(ъ)} никаква чїи ^м [ъ] бы ^{си} заграбїω .
⁵ что глѣши жено	що говоришъ то ⁶ жено
почерпала не имамъ ?	да я не има ^м [ъ] ни чр ^п ала .
извѣ ^б щае ^т ти пр ^б р ^к :	та извѣс ^т ѣе ти пр ^о р ^о къ , кои-но ⁷ велїи .
г ^т на ест' земля и исполненїе еа ^{ψαλ : κτ} . (Пс 23.1)	<u>земла е <u>ψал(омъ) --κс</u> сва г(о)^с(по)динова , и</u> <u>свака пвно^с[ъ] шо гол[ъ] е на нїои то е ⁸</u> <u>свѣ нїегово , (Пс 23.1) и оу рѣцї е нїегови</u> <u>свака стварь .</u>
⁷ Вса земля исполняющая са моеа блг ^а ти , ⁸ ест' мон ^м почерпало ^м .	и сва зе ^м ла коя ⁹ се испннѣ ѿ[ъ] мое бл[а]г[о]д[ѣ]ти сваки ^м [ъ] бл(а)го ^м (ъ) . то е мое чр ^п ало .
в' моеа велицѣ домѣ ⁹ не тоуїю сосѣды златы и сребраны сѣтъ , но ¹⁰ и древаны и глинаны , и ѡвы ѡбо в' чѣстѣ , ѡвы ¹¹ же в' нечѣст ^ѣ ^{б тми : б} ; (2 Тим 2.20)	<u>ѡ ¹⁰ момѣ велико^м[ъ] домѣ ^в , нїисѣ <u>тим[оѡею]</u></u> <u>^в теке исто зла^тны и сребр^нїи ¹¹ сѣдови .</u> <u>него свакоякы се сѣдова находи , и</u> <u>бакарнїи , и гво³де¹²ны . др^вѣны и</u> <u>земланїи . и едни сѣ за пощенїе . а дрѣгїи</u> <u>за ¹³ нечїистѣ . (2 Тим 2.20)</u>
все то сѣтъ мон почерпала .	и то сѣ све моа почр ^п ала .

ср ^а ца ¹² лю ^а скѣи в' ннхже любви моѡ различает' сѡ ,	ако ка ^к ва коѡ бы ¹⁴ ла , люд'ска ср ^д ца , що се сьсипа оу ни ^х [ъ] , оу коѡ м(и)л(о) ^с ть моѡ , ¹⁵ оу коѡ пакъ люто ^с т[ъ] и гнѣвь мой .
ѡда ¹³ не сѡт' ли мои тво потерпала ?	ѡда нѣсѡ то свѣ мой ¹⁶ сѡдови и цр'пала .
	ама сваки тай сьсѡдъ може себѣ ѡ ¹⁷ прати ако е и поганъ да чи ^с т[ъ] бѡде , и своме г(о) ^с (по)динѡ да е пол ¹⁸ щень .
ѡчисти токмо ¹⁴ и ты себе ѡ жено ,	тако и ты жено самаранска . теке исто ѡчи ^с ти се ¹⁹ бѣ ѡ[ъ] злочеста посла .
а вѡдѡши ми сосѡдъ в' чѡстѣ ¹⁵ ѡсѡщень ,	пакъ ѡдѡшь ми такы быти лѣпъ сьсѡдъ ²⁰ оу поча ^с т[ъ] , ѡсвѣ ^д ень .
вѡдетъ ми твоѡ ср ^д це потерпало ^м ъ ¹⁶ блг ^а ти моѡ .	и бы ^д е ми твоѡ ср ^д це , почр'пало ^м [ъ] из моѡ ²¹ бл[а]г[о] ^л [ъ]ти .
г ^л ѡши и стѡденецъ глѡбок' до ¹⁷ мене самаго стѡденца несоравнѣ ^н ѣ глѡбша ^т :	велишь да е и бѡнаръ дѡбокъ . ама ако би коли ²² ко оу без ^д нѡ ископа ^т [ъ] быѡ . момѡ бѡнаръ , мени самомѡ нѣ се сравнѣ ^ѡ дѡби ^{134г} се сравнѣ ^ѡ дѡбиномъ .
¹⁸ <u>Сѣло оуглѡбнша сѡ помышленѣа твоѡ</u> ^{ψαλ' 74.} , (Пс 91.6) ¹⁹ ѡ мнѣ то извѣщѡнѡ тебѣ .	<u>чѡдно сѡ се</u> ^{ψαλ(омъ)} вр'ло <u>ча</u> оудѡбыла моѡ по ² мышленѣа . (Пс 91.6) то е ѡ мени ѡ[ъ] д[а]в[ы] ^л а , извѣщѡно теби .
азъ <u>ѡбращѡ</u> ²⁰ в' глѡбина ^х морски ^х ^{ψαλ' 67.} , (Пс 67.23) и не ѡбращѡ ли вѣ глѡбинѣ ²¹ стѡденца сѡгѡ ?	<u>на кю</u> ^{ψαλ' 67.} ³ <u>накѡ оу добини (!) морской</u> , (Пс 67.23) то ли не могѡ давати ти оу той ⁴ дѡбины бѡнар'ской :
ѡдолѣетъ стѡденцѡ семѡ ²² глѡбокомѡ <u>Глѡбина прѡм^лрости и разѡма бѡжѡ</u> ^{Рим : 11.} (Рим 11.33) ²³ моѡгѡ .	ѡдолѣ ^т и кѣ томѡ стѡденцѡ дѡбоко ^м [ъ] . ⁵ <u>дѡбина прѡм[ъ]рости</u> ^{рим[ляномъ] . аѣ.} и <u>разѡма б(о)жѣа</u> (Рим 11.33) мога .
Сѡа то по истиннѣ глѡбина бѡжѡ ²⁴ моѡ естѣ стѡденецъ глѡбокъ ,	и по истин'ны ⁶ то ова дѡбина б(о)жѣа , то е мой дѡбокы бѡнаръ .
в' нем'же без ¹²⁵ деннаго дна досѡзающыи' Потерпало ^м , естѣ ²⁶ оу мене самыи' дѡхъ бѡжѣи излѡкающѣи' блг ^а ть :	оу кол ⁷ мѡ-но ниг'де се не може доватити дно с цр'пало ^м [ъ] , естѣ ⁸ оу мене самыи' б(о)жѣи д(ѡ)хъ , що изасипа бл[а]г[о] ^л [ъ]ть .
^{50v} <u>дѡхъ бо всѡ испытѡетъ , и глѡбинны бѡжѡ</u> ^{1 Кор : 2.} . (1 Кор 2.10)	<u>а</u> <u>д(ѡ)хъ</u> ^{кор(инфеномъ)} сва ⁹ що <u>в</u> испытѡе , и <u>дѡбине б(о)жѣе</u> . (1 Кор 2.10)
не ² вѡпрашай ѡбѡ ,	а ти ме питашь
ѡкѡдѡ нѡмѡ водѡ живѡ ;	ѡкѡд[а] на има ^м [ъ] ¹⁰ водѡ живѡ .
не ³ г ^л н ,	не говори ты то менѡ .
ѡда ты болѣи еси ѡѣа нѣгѡ ѡкова ,	ѡда си ты болѣи ѡ[ъ] на ¹¹ шега оца ѡкова .
⁴ иже дастѣ нам' стѡденецъ сей ;	кои на ^м [ъ] е поклонѣ ^ѡ оваи бѡнаръ .

оувѣж ^А ъ	него ¹² да имашъ знати
ѡко ⁵ бгѣ ѡбладеетъ ѡково^У , и концы земли . Ψалѣ ин . (Пс 58.14)	ѡал(омъ) юрь б(ог)ъ ни владѣ с ^ч ѡково ^М [ъ] и съ землѣнѣма ¹³ краевѣ . (Пс 58.14)
⁶ ѡз' бгѣ авраамовъ , ѡсаковъ , и ѡковль : се ⁷ болѣе здѣ .	а на са ^М [ъ] б(ог)ъ авраамовъ , и ѡсако ^В (ъ) , и ѡковлѣ ^В (ъ) . и то е тѣ пол ¹⁴ болѣе .
тѣмъ же и ѡцѣмъ не зовѣте себѣ ⁸ на землѣнѣ ѡкова :	зато и велѣи ^М [ъ] ва ^М [ъ] , да не назѣивлѣете себѣ на землѣнѣ свога ¹⁵ оца ѡкова .
ѡди^н бо ѡцѣ^{ст} ѡцѣ^ш ва^ш	зачо сви^М[а] ю ва^М[а] мат фѣй теке кт юданъ о(та)цѣ
и же ѡ ^{ст} на ⁹ нѣсѣх ^{мат кт} . (Мт 23.9)	що е горѣ на ¹⁶ н(е)бѣ . (Мт 23.9)
ѡко же ѡко ^к пакѣ во ^з врати са плотѣю ¹⁰ в' землѣю ,	како се ю ѡковъ пакъ съ свои ^М [ъ] тѣло ^М [ъ] повратѣоу оу землѣю
ѡ неа же въ ѡдамѣ взат' :	¹⁷ ѡ[ъ] кое-но е оу адамѣ и изваѣненъ бѣо .
и живѣ ¹¹ ши на землѣ , жаж ^А ал' к томѣ вѣчнаго живота ;	и живѣкѣмъ на землѣ . жел ¹⁸ лѣо е к томѣ вѣчнаго жит'ка .
¹² тако жѣ всакъ пѣи ѡ воды сеа в' жаждѣт са ¹³ пакѣ :	такѣ по той прѣилицы . сва ¹⁹ кѣ ко го ^Д [ъ] се напѣе ѡ[ъ] те водѣ , коа е на землѣ , пакъ ѣе ѡже ^Д нити .
а и же пѣетъ ѡ воды	²⁰ ама кои се и еданъ пв ^Т [ъ] напѣе ѡ[ъ] овѣ живѣ водѣ
ю же аз' дам' ѡмѣ ,	що ѣмъ на ²¹ дати ,
¹⁴ не в' жаждѣт са въ вѣки .	тай ника ^Д [ъ] више некѣ ѡже ^Д нити .
понеже зпѣют' са ¹⁵ таковынѣ ѡ ѡбнѣа домѣ моего Ψалѣ ѣе , (Пс 35.9)	зачо хокѣ ѡал(омъ) се ѡ²² пити ле изобилѣа мога дома . (Пс 35.9)
и исполню ¹⁶ въ блѣгнѣ желанѣе ихъ ^{рб} , (Пс 102.5)	и наситити кѣю рв свако^М[ъ] благо^М[ъ] ²³ нѣхѣмъ желѣю , (Пс 102.5)
сице , ѡко не возалчѣт' ¹⁷ ни во ^з жаждѣт' ,	такѣ . да некѣ ѡсаа . мѣ више ника ^Д [ъ] ѡгла ^Д нити ни ѡже ^Д ²⁴ нити ,
ни порази ^т ихъ зной и слнцѣ ¹⁸ , ѡф . (Ис 49.10)	нити кѣ и ка ^Д [е] пробнѣати зной . ни свнцѣ ѣ жекѣ . (Ис 49.10)
¹⁸ Питѣе мое естъ нѣ ^ч ное не землѣное ,	а мое е пикѣ н(е)б(е)сно . нѣе ^{134v} пѣиѣе н(е)б(е)сно , нѣе землѣско .
когого тѣмъ ¹⁹ напою	и кога с отѣи ^М [ъ] пѣиѣе ^М [ъ] напои ^М [ъ]
вздѣтъ с нимъ на нѣсѣ :	бѣѣе ш нѣ ² ме и на н(е)бѣ ,
вода ю же азъ дамъ ²⁰ ѡмѣ ,	та вода що кѣмъ на дати .
вздѣтъ в' немъ источнѣкѣ воды текѣщѣа ²¹ в' животъ вѣчный .	оучникѣе се ѣ нѣ ³ мъ ѡ[ъ] нѣе велико врѣло , и оу нѣмъ ѡстати . и текѣ кѣ из нѣ ⁴ га вода оу живѣ ^Т [ъ] вѣчны .
кто бы таковыа воды ²² ѡ источника ѡса не	и тко бѣ тай чл(овѣ)кѣ бѣо да не бѣ ⁵ ѡ[ъ] такѣ водѣ , из извѣра ѡс(оус)ѡа напѣти

жа ^ж далъ ;	се не пожелѡ .
жаждѣ ^т вижа ^в ²³ самаряныни :	и то ви ^б димо , да вѣ ^ђ , и самарянина е оже ^д нила . и желѡи да би се ⁷ ѿ[ъ] ис(оусо)ве водѣ напѡила .
гѡа к' немѡ жена ;	рекла е к немѡ жена .
Гѡ даж ^а ми ²⁴ сѡ вода ,	г(о) ^с (по)дине , а ты м ^и ⁸ дай ѿ[ъ] те воде .
да ни жажа ^в	да ни же ^д ны ^м [ъ] ,
ни прихожда	нити ѿ[ъ] се-н ^а доби да доходи ^м [ъ] ов ^д е
сѣмо по ²⁵ черпати .	⁹ цр ^п ѡсти ов ^в вод ^в .
Гѣ же како щедръ естѣ ;	а г(осподин)ъ како е ще ^д ливъ на све люде .
извѣстно ²⁶ твора ,	и извѣ ^{ст} ¹⁰ лѣво чины .
какѡ не токмо ѡвѣз прѣ ^в одителкѡ до грѣха ^{51г} до грѣха , но и адама послѣшавшаго еѡ в' зло ^м , ² прѡйде водою живою бл ^г ти своѡ оживити и ³ очистити ;	єрь како-но не исто самѡ євѡ пр ^в ѡ женѡ , прѣ ^д ¹¹ вод ^н ницѡ до грѣха . него и адама кои є ню послѣшаѡ оу з ^а ¹² л ^о ^м [ъ] посл ^в . догѣ и оживити живо ^м [ъ] водо ^м [ъ] своѡ ^м [ъ] бл(а)г(о) ^с кю , и очистил ¹³ ти и .
какѡ обоѡмъ полѡ , мъжескомъ и ⁴ женскомъ довлѣт' егѡ бл ^г ть ,	єрь негово м(и)л(о) ^с рдѣе , обадвой стрѡки и мъж ^к кои и ¹⁴ женской єднако се прѡистои да бѡде . и нима да е за дости .
повелѣвает' ⁵ женѣ самарянинѣ и мъжа с' собою на черпанѣ ⁶ воды тоѡ пригласити .	¹⁵ и заповѣда жены самарянской и мъжа сѡ собо ^м [ъ] дозва ^л ¹⁶ ти на цр ^п панѣ те живе воде .
Гѡа єй ⁷ ,	гл(агол)а єй ис(оусѡ) .
иди при ⁷ гласи мъжа своего и прѡйди сѣмо .	иди пригласи ¹⁷ мъжа своего , и прѡйди семо :
	а она ѿкѡда кѣ дозвати ¹⁸ свога мъжа , ка ^д [е] га нѣ имала вѣнчатога . него ¹⁹ ѡбличѡе ѡй г(оспод)ъ нѣнь грѣхѡ , да га жена поз ^н а поболѣ тко ^с ²⁰ тай с ки ^м [ъ] она бесѣды . и она по неговой заповѣ ^с ти ѡде ²¹ оу градѣ те на чаршѡи каза лю ^д [ъ]ма за нѣга . те они иза ^ш ош ^с ²² прѣ ^д [ъ] нѣга да га виде какавѣ е то чл(овѣ)кѡ .
но какѡ ⁸ оумерлѡ бѣ мъжескѡи полѡ женскагѡ ради ,	и како ѡшѣ ис-по ²³ четка овога свѣта мѡш ^к а фѣла бѡила оумрѣла , и заради странѣ женске . ^{135г} странѣ женске ,
⁹ знаменѣт' сѡ сѣ в' словесѣ ѿвѣщающѡ ^а самаря ¹⁰ нынѣ :	и то се пронаходѡ ѡ то ^м [ъ] оу овой бѣсѣди ² самаряноѡ да е исто доиста тако , що е рек ^л а она .
не имамѣ мъжа .	³ я мъжа не има ^м [ъ] .
	и свагдарѣ гине мѡш ^к а страна и заради ⁴ женске , како е и при потопѡ было те сѡ свѣга свѣта водо ^м [ъ] ⁵ подавлѣны ^{был[и]сѣ} быше сви (Пост 7.21-22) радѣ ни ^х [ъ] . кроме

	оса ^м [ъ] д(8)ша оу корал ^б 88 шо исто сп(а) ^с оше се , да се пакъ ѿ[ъ] ни ^х [ъ] расплоды овай свѣ ^т [ъ] · ⁷ и на ни ^х [ъ] б(ог)ь наме ^т nv мвк8 · оучини зѣим8 пролѣђе лѣто е⁸ сень · да не ѿпочѣваю д(а)нь ноѣ радекѹ и трздекѹ се (Пост 8.22) · и зарал ⁹ ди тога , зашо ч(ло)в(ѣ)кв ѿ[ъ] нѣгова детиньства и до старости ¹⁰ свѣ га нѣгова паме ^т [ъ] на зло рине и вѣче га · и ^н ди да би ^с е забал ¹¹ лнаω ω послв да ω грѣхv и о зл8 не мысли · и кои го ^д [ъ] се чл(овѣ)къ лѣ ¹² ни те некѣ да ради и да се забална данїω ^м [ъ] о ко ^м [ъ] послв , та ¹³ д(8)ша свака гине ѿ[ъ] б(ог)а · и оу погвбленїе иде · и кои па ^к (ъ) не мал ¹⁴ ри да се ω пвт8 б(о)жїю повчава , и некѣ да слвша где ^с е б(о)жїе ¹⁵ слово беседи ·
а Зде подаетъ 8же ¹¹ Гс источникъ жизни , овѣщаннїю свою женѣ ¹² самаранинѣ вод8 жив8 ,	како и овде вѣђь ис(оус)ь источни ^к (ъ) жизни , свою ¹⁶ обѣђан8 вод8 жив8 свое оученїе самаран ^с кой жены из сел ¹⁷ бе испвца и нїѡйзи издае ·
изливаетъ ѿ вст ¹³ свонхъ благ ^а тноє свое оученїе , безвѣстнаа и ¹⁴ тайнаа прем ^а рости егω являющее , напаающее ¹⁵ вѣрою жен8 , и омывающее он8ю ѿ грѣх^х : (Пс 50.4)	просипа пре ^д [ъ] ню свое бистро ¹⁸ добро оученїе из свои оуста каплюђи драгїи бисерь , шо се ¹⁹ се нї изговорити не може ѡал(омь) · ѡ · потаїине вѣщи свое прем ⁸ рости ѡкры ²⁰ ва ѡй · кое-но ню напаа , и пере кѣ ѿ[ъ] грѣха , (Пс 50.4)
Гла ¹⁶ еѣ Гс ,	рече ѡй ис(оус)ь ·
добрѣ рекла еси	доб ¹ ро си рекла
ѡкω м8жа не имаш ¹ ,	да не имашь м8жа ·
¹⁷ па ^т бо м8жей имѣла еси , и нїѣ егоже имаш ^н ¹⁸ нѣст ^т ти м8жъ , ѡкω без ^з аконно сочѣтанный ·	а и са ^д [е] кога имашь и оно ти ²² нїе правы м8жъ · кѣрь е безакон ^н о и неправо с тобо ^м [ъ] се здр8жїω ·
¹⁹ Посл8шающїи Мωѡсєовыхъ пати книгъ , и ²⁰ им8щи па ^т ч8вствѣ телесны ^х ,	²³ имаюкѹ оу себи петъ ч8вствы тѣле ^с ны ^х (ъ) · да би съ ты ш н ^н ²⁴ ма сл8шала пе ^т [ъ] книга моѡсєовы ^х [ъ] ·
имѣла бы еси ²¹ поне прїйти въ ч8вствω , и воздержати са по ²² пати м8жехъ ;	могла би си ѿ[ъ] тога ²⁵ оученна барь шо годъ оузети се оу свѣсть , и задр ^ж авати се по ^{135v} се по свои пе ^т [ъ] м8жева · да би заоустѣзавала злв желю , и ² не скр ^н авила себе више ·
но понеже не воздержала са ²³ еси ,	
сей толнко без ^з аконный , нѣст ^т ти м8ж ^т :	и толико каже ти се , кѣрь тай ³ шесты твой слоставаць нїе ти м8жъ ·
²⁴ источникѣ вод ^а ныа да изводат ^т очи твои ,	него ѡал(омь) рш изворе воде⁴ не ѿ[ъ] се-н^т доби да испвцаю твое очи .

<p>²⁵ понеже не сохранила еси закона моего ^{Уал : рѣи} . (Пс 118.136)</p>	<p>кро-що-но ниси съчл⁵ вала мога закона . (Пс 118.136)</p>
<p>аз' та ²⁶ напою водою живою ,</p>	<p>и на кю те на¹⁰ ити живо^М[ь] теквкѡ^М[ь] водо^М[ь] .</p>
<p>еюже страсти палациа та ^{51v} та оугасиши .</p>	<p>⁶ с коѡ^М[ь]-но твое желе що те распалюю погасити кюшь и :</p>
<p>Развѣ бо до втораго свпрѡ² жества бракъ честень , а вже не токмо шесты^н , ³ но и третій бракъ , оскверненїем' естъ Цркви .</p>	<p>⁷ кромѣ до друге женитбѣ мегю собо^М[ь] оузиманїе пощено е , и ⁸ с правицо^М[ь] по закону , а не вѣђъ , и до ше^{ст}[ь] пвта женити се , или ⁹ се оудавати . него-ли іоще и трека жени^тба , и то е осквр¹⁰нїенїе хр[и]^стїанской ^{василїе} црквы ^{вел(икы) пишет[ь]} и нїе по закону ^{къ амфилохію :} оузимати се треки ¹¹ пв^т[ь] .</p>
<p>⁴ сице развѣетъ оученїе Хѡо Василїи сѣый .</p>	<p>такo сматра се великы василїе ѡ[ь] овога саданїега ¹² х(ри)^с(то)ва оученя ,</p>
<p>⁵ иже и на сѡ ѡв^лска⁴ словеса пише^т тако :</p>	<p>кои-но то тако пише на ове юв(ан)^т(е)л^ске бесѣде . ¹³ како и чвете ѡ то^М[ь] ,</p>
<p>того ⁶ ради Г^дь самаранынѣ , таже п^т мжжѣ оуже ⁷ нѣ :</p>	<p>юрь ра^н[и] тога г(о)^с(по)динь ѡ(ог)ь оукара самарани¹⁴ нв зашо се е она оудавала пе^т[ь] пвта .</p>
<p>егоже нѣ [рече] и мѡши</p>	<p>и кога-но рече са^н[е] има^ш(ь)</p>
<p>нѣ^{ст} ти мжж' .</p>	<p>¹⁵ и то ти нїе твой мжжъ ,</p>
<p>⁸ ибо не сѣтъ достойны ,</p>	<p>зашо нисв достойны нити їе по за¹⁶кону ни оу црковноме редѣ , него св ѡпа^нницы ѡ[ь] хр[и]^стїан^ске вѣ¹⁷ре .</p>
<p>иже ѡ мѣры втораго ⁹ брака ѡпадош⁴ ,</p>	<p>кои се више ѡ[ь] два пвта жене . (1 , 4)</p>
<p>да или мжжа или жены имене^м ¹⁰ нарицаютъ сѡ ¹ василїи къ амфилохію . (1 , 4)</p>	<p>а то юднако се сѣди , и до ¹⁸ мѡш^ке и до женске стране , и ѡ женид^би , и ѡ оудад^би ю^нно се пише .</p>
<p>По си^х словесех' Г^днихъ начинлет' ¹¹ оуже самараныни вкѡшати ѡ части воды е^т ¹² живыа , познаваа оученїе оубѣрающе ю :</p>	<p>¹⁹ и по овой г(о)^с(под)нѡй бесѣди , починїе вѣђъ самаранина окѡшїивати ²⁰ ѡ[ь] хисета воде нїегове живе , и прознае оученїе що ню привѣрїи²¹ва .</p>
<p>г^ла ¹³ емѡ жена ,</p>	<p>говори к нїемѡ та жена .</p>
<p>вижѡ такѡ пр^ор^окъ еси ты .</p>	<p>г(оспод)и , види^М[ь] на да си ты пр^ор^окъ .</p>
<p>Пр^ор^окъ ¹⁴ женѡ , но навчивый пр^ор^окъ^к , такѡ ѡ исполненїа ¹⁵ моего они прїаша ,</p>	<p>еса^М[ь] ²² рече на пр^ор^окъ жено , ама онакавъ пр^ор^окъ кои-но са^М[ь] све остал²³ ле исте пр^ор^оке оуразвмїѡ и наставїѡ са^М[ь] и на пр^ор^оч^атво . юрь сви ²⁴ св се они ѡ[ь] мене томе навчи^{ли} ^{136r}ли и ѡ[ь] мое св дѣбине поцр^пли</p>
<p>и ѡ мнѣ прорѣкоша ;</p>	<p>те св за ме прорыцали .</p>
<p>пр^ор^окъ ¹⁶ иже ^{пре}нареко^х васѣ въ всенїе Бжїе по вѣго¹⁷ воленїю хотѣнїа своего ^{ефѣс^а :} ; (Еф 1.5)</p>	<p>пр^ор^окъ са^М[ь] ² на такы . ^{кои-но са^М[ь]} издавна ва^с(ь) намѣнїѡ оу ѡ(о)жїе с(ы)нов^ство по бл(а)го³воленїю мога</p>

	зактевана <small>εφес[εομъ]·а</small> · (Еф 1.5)
иже иже пре ^а ввидѣ ^х ,	и кое са ^м [ь] са ^м [ь] промотріω ,
¹⁸ тѣх ^х и пре ^а встави ^х ,	оне са ^м [ь] ⁴ и оуставіω ·
а иже пре ^а встави ^х тѣхъ	а кое са ^м [ь] заоуставіω
¹⁹ и призвахъ <small>Рим : ѿ</small> : (Рим 8.29–30)	ни ^х [ь] са ^м [ь] и дозвоаω · (Рим 8.29–30)
іакоже и тебе по пре ^а оувидѣнію ²⁰ моему призвати на покааніе прійдо ^х ·	како-но са ^м [ь] ⁵ ево са ^д [е] и тебе , поизнапре ^д [ь] по момъ за те промотреню , дошаω ⁶ са ^м [ь] те на покааніе дозвати ·
В ^с и ^и же ²¹ и обилнѣе , оуже даже до исполненіа , водою ²² живою оувѣреніа своего , напааетъ ГѢ женъ ,	іоше ко ты ^м [ь] и съвыше вѣѣ ч ^а (ъ) ⁷ до вр ^х а пвно с водо ^м [ь] текнкво ^м [ь] , свога оувѣрена напаа г(оспод)ь женъ ·
²³ егда по изліаніи протіаго оученіа , іакоже ²⁴ нногда при источницѣ Іордансте ^и , сице и ²⁵ ннѣ при источницѣ Іаковле ^и , Тр ^ѣ теское пол ²⁶ клоненіе авлает ^с єй , г ^л а : <small>маѣ : ѿ</small>	ка ^д [е] ⁸ по изліваню ωсталога оученя · како е ѿ[ь] преѣ тога ко ^д [ь] іор ^д а ^н ⁹ ске воде · такоєрь и са ^д [е] ко ^д [ь] б ^н нара наковлега , ^ω с(ве)тои тр ^о (и)ци пол ¹⁰ клоненію изавлюе нѡйзи беседекѡ ·
Градѣ ^т ч ^а ,	иде вели то доби ·
и ннѣ є ^{ст} ,	¹¹ а ево са ^д [е] е вѣѣ то настало ·
егда ^{52г} егда истинныи поклонници поклонатъ са ² ѿцѣ д ^х омъ и истинною · <small>ст афанасъ в' послані : к' серапіонъ</small> ·	каде правы б(о)гомол ^ч цы · покла ¹² ннати к ^е се н(е)б(е) ^с номυ оцв , з д ^х ом[ь] и с ^и истин ^{но} м[ь] ·
ндеже Б ^г а ѿца и ³ д ^х а с ^т го іасно извѣстивши , себе исти ^н наго ⁴ с ^н а Б ^ж іа исти ^н ною нарицаетъ :	и ка ^д [е] , г(оспо)де б(ог)а ¹³ оца , и с(ве)тога <small>с[ве]т[ы] афанас(ии)</small> д(х)а іасно ^{вѣ} послани и просто исказве · <small>кь серапіонъ</small> · то 8 томе са ^м [ь] себе ¹⁴ истиннога с(ы)на б(о)ж ^і а истинно ^м [ь] назіивлю ·
аз ^р рече , єсмѣ ⁵ истинна <small>іѡ : ѡ</small> , (Јн 14.6) мною то истинною , мон ^и истинны ^и ⁶ наставляющ ^и и ва ^ѣ изліанны ^и оученіем ^и ;	на са ^м [ь] <small>іѡ(а)н(ъ)</small> рече ^д и исти ^н на · (Јн 14.6) ¹⁵ мноме то само ^м [ь] истинно ^м [ь] · с мой ^м [ь] правы ^м [ь] изливаюкѡ се оученіе ^м [ь] ¹⁶ кое-но ва ^с (ъ) оупрална на правіи б(о)ж ^і и пв ^т [ь] ,
и д ^х ом ^и ⁷ с ^т ыл ^и , иже д ^х нет ^с	и д(х)омь с(ве)ты ^м (ь) що к ^е ¹⁷ дах ^н вти ,
и потекѡт ^с воды бл ^г т ^и ,	да потекв воде бл[а]г[о]д ^н тне ·
⁸ подобаетъ вам ^и ω жено , патѣ сегω источника ⁹	вална вама ѿ жено побол ¹⁸ лює ѿ[ь] тога

Іаковла ,	бвнара іаковліега
къ немыже прекланяете са съ по ¹⁰ терпало ^м ,	на ^д [ъ] кога се накланяте с ^а цр ^а пател ¹⁹ ло ^м [ъ] .
да кланяете са источникъ неб ^т номъ ¹¹ Бгъ ѿцъ , единосъ ^ш номъ съ мною с ^н омъ егѡ , ¹² и дх ^{ом} ъ с ^т ымъ .	да се прегибате к ^о номе н(е)б(е) ^с номъ великомъ врелъ , б(ог)ъ ѡцъ . ²⁰ с ^а едначен ^н омъ съ мно ^м [ъ] неговы ^м [ъ] с(ы)но ^м (ъ) и с(ве)ты ^м (ъ) д(ъ)хо ^м (ъ) ,
не ѡлагай оубѡ ,	и не ѡлажи ты ²¹ на то що са ^д [е] говоришь
егда ¹³ Мессіа прійде ^т	ка ^д [е] дог ^е мессіашъ
возвѣсти ^т намъ вса .	ѡнь к ^е на ^м [ъ] ѡ свѣмъ . извѣс ^т ²² тити .
азъ есмь ¹⁴ гл ^а и с ^а тобою , азъ то таковыи мессіа посла ^н ны ^н ¹⁵ съ нѣсъ .	ево на са ^м [ъ] то . кои-но с тобо ^м [ъ] се разговара ^м [ъ] ѡ свѣмъ . на са ^м [ъ] то тай ²³ такавъ помазанаць послаты ѡзгоръ с ^а н(е)ба ,
азъ то пре ^а реко ^х чре ^з Пр ^о рка :	и на са ^м [ъ] тѣ рѣчь и пре ^д ре ^{ка} ^о ²⁴ скрозъ мога пр ^о рка .
Нѣтъ Г ^б посла ¹⁶ ма и дх ^ъ егѡ ^{св} . ^{ин} . (Ис 48.16)	<u>садъ ме е</u> ^{саа} : ^{ми} . <u>послаѡ г(осподин)ъ , и</u> <u>неговъ д(ъ)хъ</u> . (Ис 48.16)
а ^з то ва ^м возвѣщаю вса ,	и на ва ^м [ъ] ѡ свѣмъ ²⁵ томъ сва извѣщава ^м [ъ] .
егда ¹⁷ во ^з вѣщаю тр ^е теское поклоненіе :	каде сказве ^м [ъ] ѡ тр ^о (и)чномъ поклоненію . како . ²⁶ ва ^м [ъ] се вална б(ог)ъ молити .
нбо сіе трое вса с ^в т ^а .	и оу то ^м [ъ] трое свѣ се з ^д р[ъ]же исто ии оупрала се .
	и кой право не ^{136v} кой право не вѣрве оу с(ве)тв тр ^о (и)цѣ , ед ^н ога б(ог)а , тай се сп(а) ^с ти не мо ^л же :
¹⁸ Сею водою живою , сиди словеса живот ^н ыми , ¹⁹ изливающимъ са изъ встѣ х ^в ыхъ изобилно , ²⁰ исполнивши жена доволнѣ живыи водоносъ ²¹ ср ^д ца своегѡ , что творитъ ?	с ото ^м [ъ] живо ^м [ъ] водо ^м [ъ] , с тьма живот ^н ыми словеса , що се преси ^п ¹³ лю изъ оуста х(ри) ^с (то)вы . изобил ^н о исп ^н ила е та жена за досты живы ⁴ водоносъ свога ср ^д ца . и смотрите се що вѣ ^д ѣ она поче творити :
остави водоносъ ²² свой бездв ^ш ный ,	оста ^л ⁵ вы свой водоносъ бездв ^ш ны ко ^д [ъ] бвнара ,
и иде въ гра ^д ,	и ѡтр ^ч а оу гра ^д [ъ] ,
и гл ^а чл ^к омъ :	те рече люд ^н ⁶ ма .
²³ прійдѣте ,	хо ^т те люди дог ^ѣ те
и видѣте чл ^к а ,	да видите чл(овѣ)ка .
иже рече ми вса .	що м ^і е изнеѡ на ѡчи що ⁷ са ^м [ъ] го ^д [ъ] на оучинила .
²⁴ Несѣте [рече] и вы водоносы ср ^д цѣ вашнхъ , къ ²⁵ источникъ живот ^н омъ явшаъ са при Іаковле ^м ,	носите рече и вы водоносе свое ваша ср ^д ца , к ото ^л ⁸ му живому извору що се е са ^м [ъ] пронашаѡ ко ^д [ъ] бвнара іаковліевога ,

и исполнайте и ¹¹ :	и на ⁹ пвните и ,
сегѡ источника безсѣртна ¹ <small>вквсѣ</small> ^{52v} <u>вквсите</u>	ѡ[ъ] тога безсмр ^т нога извора <small>ѡал(омъ)</small> <u>оквсите</u> <small>-лг-</small>
и видѣте , ѡко блѣгъ Гдѣ . <small>ѡал ѡл</small> (Пс 33.9)	и видите ѡко бл(а)гъ ¹⁰ г(оспод)ъ : (Пс 33.9)
О сей ² проповѣди жены самарянинѣ , ѡко ѡ грѣ ^ш ³ ницы въ кающю сѧ и стѣю блговѣ ^{ст} ницѧ хѣв ⁴ претвори сѧ ,	за ѡво изказиванѣ жене самарянске · како се е она ѡ[ъ] жел ¹¹ не грѣшнице превр ^н ула на велико покаянѣ , иств бл(а)говѣ ^{ст} ницѧ ал ¹² п(о)с(то)лицѧ х(ри) ^с (то)вч изаш ^л а е после тога ,
ѡкоже маг ^а алыни , Амвросій стѣ ^н ⁵ оудивлаа сѧ написа : <small>ст амврос : словѣ : ѡ</small>	ка ^{ко} ко ^л [ъ] и марїа магдалина · чюдекѡ ¹³ се ѡ то ^м [ъ] с(ве)ты амвросїе <small>слово -л-</small> написа ·
Новы ¹¹ , рече , оудивленїа ⁶ образо ¹¹ , жена ѡже къ ствдѣ ^н цѧ самарїйскома ⁷ блавицею прїиде ,	ново ^м [ъ] рече зачвдо прїилико ^м [ъ] · жел ¹⁴ на , коя е г ^н бвнарч самарїскомв кврва была дош ^л а ,
ѡ Лѣа источника чѣтаа ⁸ ѡходитъ ;	ѡ[ъ] х(ри) ^с (то)вога ис ¹⁵ точ ^н ика права пощена и ч(е) ^с (ти)га натрагъ ѡлазы ·
и ѡже воды черпати прихож ^а аше ,	и коя вода гра ¹⁶ бити дохогаше ,
⁹ чѣтотѧ ѡнесе ·	ч(и) ^с тотѧ съ собо ^м [ъ] ѡнесе ,
абїе за возвѣщенїем ¹ Гднїа , ¹⁰ грѣхн своа познаваа исповѣдетъ ,	такїа за вѣвѣщенїем ^м [ъ] к нїои ¹⁷ г(о) ^с (под)ни ^м (ъ) · свое грѣхове прознаваюкѡ исповѣда и ·
Хрѣ ^т а ¹¹ сїсїтеле ¹¹ быти блговѣствуетъ ,	х(рист)а сп(а) ^с ителю ^м (ъ) быти ¹⁸ бл(а)говѣскїе ·
и оставивши ¹² водоно ^с , до града несетъ воды ,	изостави свой водоносъ не носекѡ оу нїемѧ до гра ¹⁹ да воде ·
но ѡноситъ ¹³ благ ^а тъ ·	него ѡноси добаръ и лѣпъ гла ^с (ъ) ·
тѣа оубѡ являет сѧ возвращати сѧ ¹⁴ таготы ,	и праз ^н а се вѣђъ оуказе ²⁰ се повракиаюкѡ се ѡ[ъ] тегобе ·
но полна возвращает сѧ стѣинѣ ·	ама пвна се повракиа с(ве)тынїе ·
¹⁵ полна глїю ѡходи ^т ,	пвна ²¹ вели ^м [ъ] ѡлазы ,
нѡо грѣшница прїде ,	защо грѣшница е г ^н бвнарч была дош ^л а ,
воз ¹⁶ вращает сѧ проповѣ ^д ница :	а вракиа се ²² проповѣ ^д ница ·
и ѡже водоно ^с остави ,	и коя е водены св ^д [ъ] оставила ·
¹⁷ Лѣо исполненїе ѡнесе ;	х(ри) ^с (то)во напвнїенїе ѡшїи ²³ ка ·
никакоже градъ своема ¹⁸ наносѧ тѣетѧ , нѡо аще и воды гражданома ¹⁹ не внесе ,	а никаквѧ свомѧ градѧ не наноси шетѧ · зашто ако и нїе гра ²⁴ гїано ^м [ъ] оунела воде ·
ѡбаче источник ^к спѣнїа воведѣ ·	ама врело е цѣлоквпно и ^м [ъ] сп(а) ^с енїа за собо ^м [ъ] довзк ¹²⁵ ла ·
доселѣ ²⁰ Амвросїи стѣ ^н · Златѡстѣ ^н (!) же с ^т : Прихож ^а аше ²¹ (рече) черпанїа ради воды , <small>ст златѡст</small>	дошвде сказе с(ве)ты амвросїе · и пакъ споминїе се ^{137r} споминїе се ѡ нїоѡ с(ве)ты зл[а][о]усть · она рече дохогаше ра ^д [и] грабенн ² воде ·
но егда исти ^н ный ²² источникъ ѡбрѣте ,	ама правы исты изворъ пронаге

презрѣ инаго , и свыше ²³ на ^А ходящею блг ^А тїю ,	презрѣ онога старога ³ и ѿзгорѣ съвыше слазекѡ ^{М[Ъ]} бл[а]г[о]у ^{М[Ъ]} тїю
ап ^Т лтва да ^Р прїа ^Т .	на се прїими дарѣ ап(о) ^С (то)л(с)тва .
	и ⁴ бы послата да проповѣда бл[а]г[о]у ^{М[Ъ]} тѣ онѣ коѣ се на ^Д носи и силази с ^А н(е)ба .
ѡвѣдѣ ²⁴ сѧ жена ѡвѣ истиннѣ тѣ Г ^Д ню ,	⁵ и ѡвѣ прознала е та жена истѣ правѣ правицѣ тѣ г(о) ^С (под)ню .
ѡкѡ вода ²⁵ оу ^Ч нїѧ егѡ , быст ^А в ^А нѣй источникѡ ^М текѡщы ^М ²⁶ в ^А животѣ вѣчнѣй :	ѡрѣ вода е ⁶ нѣгова оучена била оу нѣй водо ^{М[Ъ]} текѡщѡ ^{М[Ъ]} оу вѣч ^Н ны живо ^{Т[Ъ]} .
нбо сѧ то самаряныни ^{нарсѣи} ^{53г} нарсѣи ^н наѧ ѿ гѧ Фотїною , сѧ ест ^А просвѣщенїе ^М , ² быст ^А акѣ бы самою фонтаною , самы ^М источникѡ ^М ³ просвѣщающїмѣ очѣ ср ^А чныи на зрѣнїе Бѣа ⁴ в ^А животѣ вѣчнѣмѣ .	⁷ и ова е то самарянина , именовата ѿ[ъ] г(оспод)а самога и названа фотї ⁸ но ^{М[Ъ]} . шо се по ср ^Б скїи зовѣ ог ^Н нана . или да речемо просвѣтлѣванїе . ⁹ и тако е она и была , како да бы само ^{М[Ъ]} фонтано ^{М[Ъ]} , лам ^П адо ^{М[Ъ]} горѣ ¹⁰ кѡ ^{М[Ъ]} . самы ^{М[Ъ]} источникѡ ^{М[Ъ]} кой ѡсвѣтлюе ср ^Д а ^Ч не очѣ на б(о)жїе мотрѣ ¹¹ нїе оу вѣч ^Н номѣ боравлѣню .
Исповѣдет ^А то ѡ нѣй ⁵ Цр ^К ковѣ сѣѧ ,	исповѣдѣе то за ню с(ве)та цр(ь)ква .
понеже междѣ сѣ ^Т ымѣ , прїи ⁶ станище свое по претеченїи жизни времѣ ^н ныѧ , ⁷ имѡщїи оуже в ^А животѣ вѣчнѣмѣ , на водѣ ⁸ покойнѣ ѡже превыше нѣсѣ , почитает ^А ⁹ дѣѧ двадесѧтѡ Марта , памѧть сѣѧ то ¹⁰ сѣѧ М ^Ч ници Фотїнїи , бывшеѧ преж ^А е ¹¹ самарянынѣ ,	да е ¹² мегю свѣцы ѡбрѣла свои прїистанакѣ по своме преходѣ ово ¹³ га временнога живота . и са ^Д [е] вѣ ^Т ь оуед ^Н но е с онима кой сѧ доста ¹⁴ ли ѿпочїиванїе оу вѣч ^Н но ^{М[Ъ]} животѣ на сла ^Д кой ⁸ покоѣ ^Н ной воды коѣ ¹⁵ -но е вода горѣ выше н(е)ба . и нѣзїина се памѣ ^{Т[Ъ]} почитѣе оу годищ ¹⁶ но ^{М[Ъ]} долаз ^{КВ} , ове с(ве)те м(ѡ) ^Ч (е)н(и)це ог ^Н нѧне , м(ѣ) ^С (е)ца марта двадесѣты д(а)нѣ . ¹⁷ шо се е ѿ[ъ] прегѣ звала самарянина .
с ^А неюже бесѣдова ^А Кс ^Т при стѣ ¹² денци , проповѣдавшеѧ Кѧ в ^А Кар ^Ф агенѣ ¹³ Африкїйстей и в ^А Римѣ , и пострадавшеѧ за сѧ ¹⁴ ѿ Нерона преславнѡ .	шо-но е х(ристо)с(ъ) . съ-ш ^А -нїѡ ^{М[Ъ]} беседїѡ , ¹⁸ ко ^Д [ъ] стѣденца . и она е проповѣдала х(рист)а оу кар ^Ф агенѣ аф ^Р икїи ^С ко ^{М[Ъ]} , ¹⁹ и оу римѣ . ии зара ^Д [и] тога по ^Д нела е мѡкѣ ѿ[ъ] нерона великосла ^В но .
Извѣстїѧ сѧ сѣѧ ¹⁵ жена самы ^М дѣломѣ , быти себе Фотїною ¹⁶ просвѣщающею не инакѡ , токѡмо ф ^Т аною ¹⁷ текѡщею в ^А свѣ ^Т животнѣ вѣчнѣнѣ ,	²⁰ и извѣстїѧ е ова жена с(ве)таѧ са самы ^{М[Ъ]} свои ^{М[Ъ]} раденїе ^{М[Ъ]} . да е она ²¹ права фотїнїѧ коѣ-но плантекѣ свѣ ^Т лїи , не инако . него исто ²² ѧсно текѡщѡ ^{М[Ъ]} рѣко ^{М[Ъ]} оу вѣч ^Н ны и живы горнїи свѣ ^{Т[Ъ]} вѣч ^О виты .
егда свѣ ¹⁸ тлы ^М источникѡ ^М крове своеѧ , пролитыѧ за про ¹⁹ свѣщенїе вѣрою х ^Б юю многїхѣ , в ^А животѣ ²⁰ вѣчнѣй преплыла .	каде е ²³ съ свѣтовиднѣ ^{М[Ъ]} из ^В оро ^{М[Ъ]} свое кр ^В и проливене за просвѣ ^Т ленїе вѣро ^{М[Ъ]} ²⁴ х(ри)с(то)во ^{М[Ъ]} , сама себе и дрѣге многе д(ѡ)ше оу вѣч ^Н ны живо ^{Т[Ъ]} препловила .

якоже проповѣд' Крщенїа ²¹ ст҃го , сїце и Крoвь Мѣнѣскаа , оу неа что ²² бысть ?	²⁵ како-но проповѣдїиванїе с(ве)тога кр'щенна , тако и м(ь) ^ч (е)н(и)ча ^с ка кр'вь . ²⁶ оу неа що бы .
тоїю источникъ просвѣщающїй , те ²³ квщїй в' живoтъ вѣчнѣй .	него теке самы изворъ кой просвѣ ^т люе д(ь)шев'не очи , текв ^л ^{137v} очи . теквкѹ оу вѣч'ны живо ^т [ь] .
Послывалъ Хс ²⁴ просащїа самаранѣнѣ :	послывашо е х(ристо)с(ъ) . самарани ² нх що е просила ѿ[ь] неѣа говорекѹ ,
Гїи даж ^а ми сїю ²⁵ вода , егда еї блг ^а ть свою , просвѣщающїю ²⁶ животомъ вѣчнѣмъ , ѿ нейже Ѵаадинста :	г(оспод)и дай ми тѣ вода . ка ^д [е] ³ іоїи е излив свою бл[а]г[о]р[ѣ]ть , коа-но просвѣ ^т люе вѣч'ны ^м [ь] живо ^т а ⁴ то ^м [ь] . що ѿ нїой пише Ѵало ^м нїикъ . -ле-
яко ^{53v} ²⁷ како ѿ тебе естъ источникъ живота ,	яко ѿ[ь] тебе е ^{ст} [ь] источ'ни ^к (ъ) ⁵ живота :
и въ ² свѣтѣ твоємъ оузримъ свѣтъ ; Ѵаа : ѿе . (Пс 35.10)	и оу тво ^м [ь] кїемо свѣтѣ видѣти свѣ ^т [ь] . (Пс 35.10)
излїала .	
³ но оуже и сама самаранѣни просащємъ Хс ⁴ даж ^а ми пити , довле сотворила ,	ама ето и са ^л о ^{ма} самаранина , що е ѿ[ь] нїе искаш х(ристо)с(ъ) . да мв да напитки се воде . ⁷ то мв е ѿ то ^м [ь] оучинила по воли
егда за него ⁵ кровь свою при просвѣщенїи вѣрою , излїала .	каде е она по своме кр'щеню ⁸ пролила свою кр'вь , пролила ^с оу вѣры за х(рист)а .
⁶ помышлала бо в' себѣ ,	защо мыслила се ^с ѿ ⁹ то ^м [ь] много ѣ себи .
яко егда Гдѣ , самъ ⁷ источникъ сый , исполнала ^н всаческаа , глѣт' ⁸ къ мнѣ	да каде е са ^м [ь] г(оспод)ь , бвдав'шїи онь истин'ны ^м [ь] ис[т]о ^л ¹⁰ ч'нико ^м [ь] испнваюкѹ све свѣда . и заиска ѿ[ь] мене
даж ^а ми пити ,	да мѣ дамъ ¹¹ напитки ^с .
жаждеть то чашн ⁹ спїїа моего ,	то онь нїе бїо воде жедань него же ^д нїо е чаше мога ¹² сп(а)сєнїа .
да бы ^х емъ кровь свою за нїа ¹⁰ егѿ излїаннїю подала ,	да бїи на нїемъ мою кр'вь просѣтѣ и зара ^д [и] неѣова имена ¹³ не бранила дати .
и в' Лїкѣ Мѣнїцѣ ¹¹ егѿ была .	и да оу ³ бѣде ^м [ь] скѣпа оу съборѣ с(ве)ты ^х (ъ) неѣовы м(ь) ^ч (е)н ^и ¹⁴ ца .
и тако кровїю своею за вода живѣ ¹² ѿчастовала Хс ,	и тако е и оучинила собо ^м [ь] и заради ча ^с ти х(ри)с(то)вѣ , що ю е пол ¹⁵ частїо живо ^м [ь] водо ^м [ь] . она е неѣа почастила свои ^м [ь] кр'влю ,
препила до него чашею таковою , ¹³ яковою онъ на трапезѣ Крѣтной частованъ ;	и на ¹⁶ пила е к нїемъ с так'во ^м [ь] чашо ^м [ь] · с ка ^к вомь-но е онь чащенъ на ¹⁷ тр'пѣзи кр[ь]с ^т ной .
¹⁴ Чашѣ бо юже Хс испїл' ,	єрь кою е х(ристо)с(ъ) . чашв пїо .
и она пити во ^з могла .	и она е мо ^г ла ѿнѣ ча ^л ¹⁸ шв попити .
¹⁵ слышателю возлюблє ^н нѣй ,	[любимы послыватели .

гль ннѣшнѣа ¹⁶ проповѣдници призывающіа самара ^н къ Хѣ ¹⁷ Источникъ жизни :	бѣседа садашнѣ гласо ¹⁹ носите коа-но дозивлѣ самаране к ^х х(рист)ъ живоме исто ^ч никъ .
прїйдѣте	²⁰ догѣте
и видѣте .	и глѣдаите ,
съ ¹⁸ дв ^а омъ же глѣощи :	и з д(а)в(ы)до ^м (ь) говорекѣ ѿ ѿй .
<u>Вквсѣте</u>	<u>ѿквсите</u> ^{лг} .
<u>и видѣте</u> ^{вал : лг} . (Пс 33.9)	<u>и пробал</u> ²¹ <u>люйте</u> . (Пс 33.9)
и на ^м ¹⁹ всѣмъ естъ на ползъ .	такo и на ^м [а] е то свима за файдъ .
всѣ бо до ннѣшнаго ²⁰ часа и алчѣм ^и и жа ^ж демъ Блг ^а ти и славы Г ^л на .	защо и мы свы и до ²² д(а)нашнѣга д(а)на , и гла ^д нимо и жед ^н нимо бл[а]г[о]л[ѣ]ти и славы г(о) ^с (под)нѣ .
²¹ Приходѣмъ оубо и мы къ семъ Источникъ ²² животномъ Хѣ ,	²³ него да имамо и мы сви такогѣръ долазити к овомъ изворъ ²⁴ живо ^т номе х(рист)ъ .
и же не токмо питѣ блг ^а тное ²³ ради жа ^ж дѣща самараннѣ , но и брашно ²⁴ съ питѣемъ , ради насъ алчущихъ и жа ^ж дущихъ , ²⁵ при источницѣ Іаковлемъ ннѣ гавлѣтъ .	кои-но не исто теке само пикиѣ бл(аг)о ^{дѣ} тно ^л ^{138r} дѣтно и зара ^д и жедне самаранине . него и браш ^н о оуед ^н но ² с пїики ^м [ь] . и заради на ^с (ъ) гладнїи ^х [ь] и же ^д ны ^х [ь] ко ^д [ь] тога стѣденца наков ^л нѣвога саде оуказве .
²⁶ что бо дивно , аще жена самараннѣ не познала ^{54r} знала бѣ Хѣ ^с ва питѣа , глѣощи :	що ли е то зачѣдо , ако жена самаранска ⁴ нѣ се такїи мог ^л а сѣтити , нитѣ е била познала испр ^в а х(ри) ^с (то)вѣ напои ^л нице . и питала га е .
ѿквдъ нмаши ² водъ живъ ?	да ѿквда имашъ текѣкю водъ .
се и Ап ^л и не познали бѣша егѣ ³ брашна .	каде бѣда ^в л ^о ши толико доби оуед ^н но ш ^н нѣме ап(о) ^с (то)ли . пакъ и сами они нисъ се ⁷ били мог ^л и сѣтити за нѣгово то бра ^ш но .
іакоже сам ^и к ^и нн ^и рече :	що е онъ са ^м [ъ] к нѣма рекаѣ
азъ бра ^ш но нма ^ю ⁴ іасти	⁸ а има ^ю [ь] браш ^н о кѣсти
егоже вы не вѣсте .	кога-но вы не знате .
обагѣ при источницѣ ⁵ Іаковле ^м , прѣ ^а лагает ^и ннѣ Хѣ овоѣ :	ама садъ вѣлѣ , при ⁹ ово ^м [ь] источ ^н никѣ наковолѣ ^м [ь] (!) обад ^н вое прѣ ^д лаже х(ристо)с(ъ) .
не то ^к мо ⁶ питѣе , іакѣ вода юже онъ да ^{ст} ,	не исто само пїи ^л ¹⁰ кѣ . да бѣде вода кою онъ даѣ ,
бѣдѣ ^т источник ^л ⁷ текѣщїи в ^л живо ^т вѣчны ^и ;	бити кѣ изворъ текѣкѣ ѣ немъ ¹¹ на животь вѣчны .
но прѣ ^а лагает ^и и бра ^ш но :	него постала и лепъ кѣцекъ .
⁸ мое [рече] бра ^ш но е ^{ст} ,	мое кѣ велїи ¹² браш ^н о то .
да сотворъ волю посла ^л шаго ма ,	да извр ^ш и ^м [ь] волю онога кои ме е ѿзгоръ послаѣ ,

⁹ и сове ^ѣ шъ дѣло его .	¹³ и да докона ^м [ъ] нѣгово дѣло .
Просѣмъ збо нѣѣ сѣце ще ^а ра ^ѣ ¹⁰ при исто ^ѣ ни ^ц и ^н Іаковле ^у Іавлашаго сѣ Гѣ ,	него да просимо саде тако м(и)л(о) ^с рдога ¹⁴ г(оспод)а кои се е Іавѣω ко ^л [ъ] источ ^н ика Іаковлега .
да на ^ѣ ¹¹ пѣ ^ѣ вѣе напита ^ѣ т си ^м бра ^ш но ^у , творені ^е волѣ Бѣіа ;	да би на ^с (ъ) понапре ¹⁵ нахраніω ты ^м [ъ] лѣлїи ^м [ъ] ѣцеко ^м [ъ] . творені ^е м[ъ] б(о)жїе воліе .
по се ^у же ¹² и напои ^т исто ^ѣ нико ^у живота вѣ ^ѣ наго .	пакъ посл ^ѣ ¹⁶ ле , да би на ^с (ъ) и напоиω источ ^н ико ^м [ъ] вѣч ^н ога живота .
гѣѣмъ съ са ¹³ Іаранынею	да гово ¹⁷ римо съ самаранино ^м [ъ] .
Гѣ даж ^а на ^у сїю водъ ,	г(оспод)и дай на ^м [ъ] тѣ водъ .
да ни жа ^ѣ де ^у	да ни же ^л нїимо ви ¹⁸ ше ,
¹⁴ ни приходи ^у сѣмо , къ стѣде ^ѣ цѣ главокомъ ¹⁵ пристрастїа зѣ ^у наго ,	ни пакъ да се повраќамо доходѣѣи овамо гѣ бѣнаръ добо ¹⁹ къ (!) къ пристрастїю земл ^н омъ .
и ^ѣ негоже истѣкающїи воды ¹⁶ похотей богатѣнїа , никог ^а же жа ^ѣ ды нїѣе не в ¹⁷ гашаю ^т .	из кога-но истичъ воде па ²⁰ гѣне желе грѣш ^н е . кою-но ника ^л [ъ] на ^м [ъ] наше жегїе неке загал ^ѣ ²¹ сити него на ^с (ъ) то више разж ^л ижѣ .
	него живого извора . х(ри) ^с (то)вы оу ²² ченіе ^м [ъ] , да се ωб ^ѣ живлюемо . кои ѣе на ^с (ъ) довести до вѣч ^н ога жи ²³ вота :-
даж ^а на ^у се ^н исто ^ѣ ни ^к текѣщїи в ^ѣ живо ^т вѣ ¹⁸ ны ^н :	даж ^л на ^м [ъ] сей исто ^ѣ нїикъ . г(оспод)и . текущїи вѣ живо ^т [ъ] вѣч ^н ый .
<u>се же е^{ст} живω^т вѣ^ѣны^н ¹⁶: ѣ . (Јн 17.3)</u>	<u> ²⁴ се же е^{ст}[ъ] живω^т[ъ] вѣч^ны (Јн 17.3)</u>
да знае ^у первѣе зде ¹⁹ вѣ бл ^а ти оукрѣплающе ^н на бл ^г їа дѣла , а пото ^у ²⁰ вѣ славѣ лице ^у къ лицу , единаго Истиннаго ²¹ Бѣа Оца , и егоже посла ^л е ^{ст} къ на ^у Гѣа Хѣ ,	да знамо понапре овѣде оу бл[а]г[о]дѣ[ѣ]ти кога-но ²⁵ насъ оукрѣплава на добраа дѣла . пакъ послѣ оу славы ²⁶ б(о)жїїωй образъ с образ ^м [ъ] . единаго истиннаго б(о)га оца ^{138v} оца , и кога-но е послаω к нами іс(оус)а х(рист)а .
Іако ²² сей е ^{ст} вѣ истинна сїсѣ миръ Хѣ , славны ^н ²³ сѣ тѣмъ же Оцѣмъ , и единосѣщны ^м ²⁴ дѣомъ сѣымъ вѣ вѣки ,	єрь тай є доис ^л та истыти правы сп(а) ^с ите ^л (ъ) чл(овѣ)ча ^с кїи . х(ристо)с(ъ) . славымы с тїи ^м [ъ] ³ же оце ^м [ъ] и единосѣщны ^м [ъ] д(в)хо ^м (ъ) с(ве)ты ^м (ъ) , вѣ вѣкы ,
²⁵ Аминь .	аминь :-
слово ^{54v} слово на нѣлю сѣ по пасцѣ .	⁴ слово на н[е]л[ѣ]лю . ѣ . по пасцѣ .
² ω слѣпорожденномъ .	ω слѣпор[о]ж ^л енномъ : ⁵
³ Бренїе положи мнѣ на очи ,	Бренїе положи мнѣ на очи .
⁴ и оумыхѣ сѣ	и оуми ^х [ъ] сѣ
и виждѣ .	и виж ^л ѣ .
⁵ Слова сѣ слѣпорожде ^н наго , написа ^н ны оу нѣѣшнаго ⁶ ѣв ^ѣ лїсты Іоанна , вѣ Главѣ ѣ . вѣ	⁶ Слова сѣ ^т (ъ) слѣпор(о)ж ^л еннаго . написанна ѣ[ъ] н(ы)наш ^н на ^{го} ⁷ єв(ан)г(є)лїста Іоанна . вѣ

Зачалѣ , ѿд .	главѣ ѿѿ , въ за ¹ (елѣ) . ѿд .
⁷ ЧТо ѿ вѣка нѣст' слышано ,	⁸ Шо ѿ[ъ] почела овога свѣта и вѣка нїе чвено .
яко ⁸ кто ѿверзе очи слѣпорож ^а еннѣ :	да би ко ⁹ годъ отворїо очи слѣпороженѣ чл(овѣ)кѣ .
⁹ сіе на нынѣшней оуслышите ¹⁰ проповѣди ,	ево д(а)н(а) ^с ѣмо то ¹⁰ чѣти на овой саданїой приповѣ ^д ки .
Слышателю возлю ^ѣ :	слышателю възлю ^ѣ ¹¹ лен'ны]
¹¹ Преж ^а е вѣкѣ сый Г ^д ь , нже первѣе даде видѣти ¹² свѣт' члѣкѣ и нерожд ^ѣ еннѣ ,	Кои-но е преѣе вѣка и свѣта бѣдавшїи г(о) ^с (по)динѣ . кои ю , ¹² іошѣ изнапре дао видѣти свѣ ^т [ъ] чл(овѣ)кѣ ономѣ кои се нїе быо ¹³ родїо нити се е быо зачео оу своїой м(а)т(е)ри , наше ^м [ѣ] пр'во ^м [ѣ] оцѣ з б(о)жїо ^м (ѣ) рѣ ^л ¹⁴ ко ^м [ѣ] създадномѣ адамѣ .
тойже народи ^ѣ ши са ¹³ в' брениомѣ ест'тѣвѣ шїемѣ по ^а вѣки , даетъ свѣт' ^{55r} свѣтѣ видѣти и слѣпорож ^а еннѣ .	и тай исты шо е пр'во ^м [ѣ] ч(ловѣ)кѣ дао очи . ¹⁵ каде се е пакѣ са ^м [ѣ] родїо оу нашемѣ прїили ^ч номѣ бла ^т но ^м [ѣ] нали ¹⁶ чѣ , оу послѣ ^д нїе време по ^д [ъ] годинами на овай свѣ ^т [ъ] . дае свѣ ^т [ъ] ви ^ѣ ¹⁷ ти и слѣпорожен'нѣ .
а даетъ ² образом' подобнымъ :	а то дае с прїили ^ч ни ^м (ѣ) адето ^м [ѣ] ,
бренїем' даде видѣти ³ первѣе свѣтѣ члѣкѣ нерожд ^а еннѣ ,	з благо ^м [ѣ] из ^ч ¹⁸ напре дао е глѣдати овай свѣ ^т [ъ] пр'вашнемѣ ч(ловѣ)кѣ ,
егда егѡ ѿ ⁴ брениа на свѣтѣ сотворилъ ;	каде га е из ^ч ¹⁹ кала на овай свѣ ^т [ъ] бїо створїо .
бренїемѣ ннѣ ⁵ дает' видѣти и слѣпорож ^а еннѣ :	и такогїерѣ и саде г(оспод)ѣ такїи ²⁰ посао послѣе . з благо ^м [ѣ] пакѣ дае глѣданїе слѣпѣ роженѣ .
бренїе положи ⁶ мнѣ на очи и оумы ^х са и виж ^а ѣ , глѣтѣ просвѣт ^л ⁷ нвшн са слѣпорож ^а енный .	како ²¹ на ^м [ѣ] зато са ^д [ѣ] и са ^м [ѣ] тай бѣв'ши слѣпацѣ пота ^н кѣ исказве . благо е ²² рече , ме ^т нѡ на мое очи мени . и оумио са ^м [ѣ] се , пакѣ вѣ ^ѣ са ^д [ѣ] ви ¹²³ ди ^м [ѣ] .
Что оубо ѿ вѣка ⁸ нѣст' слышано никомѣже брениомѣ оухом' ⁹ ѡ брених' оцахъ , какѡ бренїемѣ ѿ Г ^д а свѣт' ¹⁰ просвѣщенны ?	и то шо ѿ[ъ] почела вѣ ^{ка} нїе се ^{139r} ка нїе се ника ^д [ъ] то чѣло нї ѡ[ъ] ед'нога бла ^т нога оуха , ѿ[ъ] бла ^т нїи очию . ² како сѣ з благо ^м [ѣ] ѿ[ъ] г(оспод)а просвѣ ^т лене .
сіе азъ ннѣ любѣѣ вашей ѿ ¹¹ словесѣ ѿ ^л скн ^х брениомѣ мнѣ изглаголю ¹² оустнами .	то ѣн на садарѣ вашей любо ^л ви , ѿ[ъ] ове еч(ан) ^т (е)л'ске беседѣ , с мои ^м [и] бла ^т ными оуст ^{ма} изсказати ⁴ свѣ потан'кѣ .:
Токмо ты сам' хѣ ѿверзыи очи ¹³ слѣпорож ^а еннѣ , млю ѿверзи ми оуста ,	так'мо ты са ^м [ѣ] х(рист)е ѿвр'зыи очи слѣпор[о]жд'ен'нѣ . м(о)лю ⁵ ѿврзи ми оуста .
ѿверзи ¹⁴ слышателемѣ мнѣ слышанїе .	ѿвр'зи слышателе ^м [ѣ] мои ^м [ѣ] слышанїе :-

¹⁵ БРЕНІЕ ПОЛОЖИ МНѢ НА ОЧИ ,	⁶ брєніє положи мнѣ на очи ,
¹⁶ И ОУМЫХЪ СЯ	и оумн ^x [ъ] се
И ВИЖДЪ .	и виждъ :-
¹⁷ ГДЕ БРЕНІЕ ОЧИ ПОТЕМНѢЕТЪ ,	⁷ Гдѣ блато очи калѣ .
АЩЕ ТѢМЪ ¹⁸ ПРОСВѢЩАЕТЪ .	х(ристо)с(ъ) · с оты ^m [ъ] просвѣ ^t люе .
СЛЫШАТЕЛЮ ВОЗЛЮБЛЕ ⁿ :	слъшатели ⁸ любимы .
¹⁹ НЕ ИМАТЪ ЛИ ВЛАСТИ СЪДЕЛНИКЪ НА ²⁰ БРЕНІИ , ѿ ТОГОЖЕ СМѢШЕНІА СОТВОРИТИ ѠВЪ ²¹ ЯВЪ СОСЪ ^A ВЪ ЧЕСТЪ , ѠВЪ ЖЕ ВЪ НЕЧЕ ^{CT} Рим : ѿ , (Рим 9.21)	а еда не има лончарь владе на блатъ , ѿ[ъ] о ⁹ нога юд ⁿ нога истога нѣгова рим[ланомъ] · ѿ · замешанѣ спралѣти ед ¹⁰ не свдоѣ за ча ^{CT} [ъ] , а дръге пакъ ра ¹⁰ [и] поганы и за гю ⁶ ре · (Рим 9.21)
ГЛѢТЪ АП ^л ЛЪ .	пита ¹¹ ап(о) ^c (то)ль .
СЕ ²² ЯВЪ СЪДЕЛНИКЪ ИМѢАЙ СОКРОВИЩЕ ПРЕМ ^A РОСТИ ²³ И РАЗУМА БЖІА , ВЪ СЪДЕЛНО ^M СОСЪДѢ Е ^{CT} СТВѢ ²⁴ НШЕМЪ , САМЪ СПІСИТЕЛЬ , СОТВОРИ ^A ѿ БРЕНІА СОСЪ ^A ²⁵ ВЪ ЧЕСТЪ , ЕГДА ПОМАЗАВШИ БРЕНІЕМЪ ОЧИ СЛѢПО ^{рождѣ} ^{55v} РОЖ ^A ЕННЪ ,	ево са ¹¹ [e] видимо , да е тай съсв ¹¹ [ъ] зе ^m лѣнїи , кои-но др ^{жи} ¹² и има оу себи скъпе агѣре , и много благо · прем ^A рости и разв ¹³ мости б(о)жїе напвнѣнь е · оу землѣно ^m [ъ] свдѣ наше сликѣ · са ^m [ъ] г(оспод)ь ¹⁴ сп(а) ^c итель створїо е ѿ[ъ] калѣ съсвдѣ за ча ^{CT} [ъ] , каде є помазао ¹⁵ з блато ^m [ъ] слѢПОРОЖЕН ⁿ НОМЪ НѢГОВЕ ОЧИ ·
СВѢТЛОЕ ВЪ НИХЪ ВИДЕНІЕ СОТВОРИЛЪ .	и оу нима є ясно ви ¹⁶ денїе оучинїо ·
² БРЕНІЕ ПОЛОЖИ НА ОЧИ , БЛАТО ПОЛАГАЕТЪ ТЕ ^M НОЕ , ³ А НЕ ЗЛАТО СВѢТЛОЕ НА ОЧИ , ХОТЯ ИХЪ ПРО ⁴ СВѢТТИТИ :	брєніє положи на очи та ^m нїто блато пола ¹⁷ же , а не свѣтлакасто злато на очи , ище да и просвѣ ^t лѣа ·
ИЕВЪ ЗЛАТО БЛИЩАНІЕМЪ СВОИ ^M , ОЧИ ⁵ ПАЧЕ ѠСЛѢПЛАЕТЪ И ДОБРѢ ВИДАЩИ ^M :	за ¹⁸ що злато съ свои ^m [ъ] бл ^щ анїе ^m [ъ] , ище повише кварѣ очи и онїи ^m [ъ] ¹⁹ кой добро виде ·
МЗДА И ⁶ ДАРОВЕ ѠСЛѢПЛАЮ ^T ОЧИ ПРЕМ ^A РЫХЪ ^{срѣх · к̄} , (Сир 20.19)	єрь како и є ^{CT} [ъ] доиста · мїто и ношенїе да ²⁰ ра на судѣ , заслѢп ^{люе} <u>срѣх[ъ]</u> очи и вр ^{ло} · <u>к̄</u> мв ^л ры ^m [ъ] люд ^{ма} · (Сир 20.19)
ПИСАНІЕ ГЛѢТЪ .	како пи ^c мо ²¹ що Ѡ то ^m [ъ] свѣдочи ·
⁷ ОКОЛЬ МАЛО ИХЪ ЕСТЬ ,	а са ^c ма е так ^{вы} лю ^{дї} помало ,
ИЖЕ БЫ БРЕНІЕ СЕБѢ ⁸ ПОЛАГАЛИ НА ОЧИ , ПОМНАЩЕ ТАКЪ ѿ БРЕНІА СВѢ ^T ⁹ СОТВОРЕННЫ ,	кои би мѢ ²² тали блато на свое очи , помыш ^л нѣюѣи Ѡ то ^m [ъ] ер ^{св} и са ²³ мы ѿ[ъ] блатѣ створени ·
И ТАКОЖЕ ВЪ БРЕНІЕ ПАКИ ВОЗВРА ¹⁰ ТА ^T СЯ ;	и тако пакъ сви юд ⁿ нако ^{кїе} се ѡбр ^{нв} ²⁴ ти оу блато ·
ПОМЫШЛЯЮЩЕ ТАКЪ ВСАКОЕ ДОБРО ЗЕ ^M НОЕ ¹¹ ВЪ СОРАВНЕНІИ ДО НЕ ^{CT} НАГѠ ЕСТЬ БРЕНІЕ , ЕСТЬ СВЕТА ¹² СВЕТСТВЪ , И ВСЕ СВЕТА ^{еклѣс : ѿ} · (Проп 1.2)	помыш ^л нѣюкѣ оу себи да свако благо , и до ⁶ ²⁵ ро землѣанско проѣв ^{ср} авнѣнѣна н(е)б(е) ^c кога , блато е , и свѣ е за ^{лвднїе · и ѿ[ъ]} ^{139v} лвднїе , и ѿ[ъ] нища <u>еклѣсїаст[ъ]</u> нищо ^а · и пакъ нищо , (Проп 1.2) рече , съборнїкѣ ·

<p>яковоє положеніє брєніа ¹³ на очи , явѣ естѣ яко просвѣщаетъ ихъ , и на ¹⁴ видєніє добръ тѣхъ нбѣныхъ ,</p>	<p>ка^к ²во е положеніє бла^тно на очи , то е заисто на ихово просвѣ^лтленіє , и на глѣданіє тога н(е)б(е)^снога добъра .</p>
<p>ихъ же око не видѣ ¹⁵ не то^кмо внѣшнее но и ср^дчное .</p>	<p>кога-но човє^лче око ника^д[ъ] ніє видѣло , не исто що е спола тѣлесно око ⁵ него ни изнѣтра д(с)шев^нно .</p>
<p>множає ты^х са ¹⁶ ѡбрѣтаетъ ,</p>	<p>повише се ти^х[ъ] находи</p>
<p>иже полагаютъ себѣ на очи злато , ¹⁷ нмѣще ненасыще^ннзю похот^т очесъ , къ собиранію ¹⁸ на врема свѣтащи^х са земныхъ добръ , прє^лносаще ихъ на^а нбѣныи , ниже помышляюще ,</p>	<p>кой на свое ⁶ очи мѣ^ну злато · имаюѣи неситѣ желю очнѣ , г^н збыраню ⁷ на време свакояке агіаре лѣпе , и вѣ^нма и пазеѣи и чвваю^лкѣ него-ли н(е)б(е)^снѣ красотѣ · нити пакъ ѡ то^м[ъ] промышляю се</p>
<p> ²⁰ яко не все то златѡ что са свѣти^т ;</p>	<p> ⁹ да ніє свѣ оно злато що се го^д[ъ] свѣ^тліи ,</p>
<p>но что ²¹ на землѣ са свѣти^т ,</p>	<p>него що год^ѣ се на зе^мли свѣ^т ¹⁰ліи ,</p>
	<p>еда е то свѣ за фаидѣ чл(овѣ)кѣ , те милѣе свѣ^тло глѣдати дал^лнѡ^м[ъ] ка^д[е] на^м[ъ] и сѣнце свѣ^тліи · а на зе^мли лише но^но^м[ъ] оу помр^чины ¹² що се више свѣ^тліи ,</p>
<p>или то е^{ст} блищащій са ²² червѣ , или ча^{ст} согни^ншаго древа , согни^ншеа гро^лбныа дъски ·</p>	<p>ніє ли оу трави цр^вь що-но га зовѣ свѣ^тлака ¹³ те се но^но^м[ъ] изпре^д[ъ] очію свѣ^тлака · и пакъ трѣ^вла клада · и и^л ¹⁴ загниите гроб^не даске ·</p>
<p>что аще бы помышляли ,</p>	<p>и ако би на що мыслили</p>
<p>а са ²⁴ зє^мныа добр^ѣ нмѣли за брєніє , за пра^х , за пепє^л :</p>	<p>да е що ¹⁵ лѣпо и свѣ^тліи се на зе^мли , то е све ѣ нищо · него да би се ш^ми^ш ¹⁶лиали , за свако землянско добро , и држали би га оу себи , теке ¹⁷ исто за ієд^но блато , и за пра^х[ъ] и пепєѡ ·</p>
<p> ²⁵ скорѣе бы в^ѣ то^м пепелѣ досмотрѣли са злата ²⁶ нбѣнгѡ , добра вѣ^нне свѣтащагѡ ;</p>	<p>те би се тако ѣ то^м[ъ] ¹⁸ пепелѣ досмотривали се злата н(е)б(е)^снога , доброга злата коє^л ¹⁹-но се ѣвѣкѣ свѣ^тліи ·</p>
<p>его же ѡню^ѣ видѣти ^{56r} видѣти не могутъ ,</p>	<p>кога-но ѡн^в[ъ] ника^д[ъ] видѣти ни зглѣдал^л ²⁰ти га не могу ,</p>
<p>аще себѣ блищащємъ ² злата земнагѡ ослѣпа^т очи ·</p>	<p>онїи лю^ди · кои-но з блещанє^м[ъ] злат^ны^м[ъ] овога ²¹ свѣта ослѣплюю сами себи свое очи , и с ниме се оукрашю ·</p>
<p>и того ради ³ оувѣщаваєтъ дѣдѣ :</p>	<p> ²² и ради тога на^с(ъ) д[а]в[ы]дѣ свѣтѣе , ѡ^л(омѣ) · рѣ^ни · говореѣи до г(оспод)а б(ог)а ·</p>
<p>ѡврати очи твои ⁴ не видѣти свєты · ѡ^л : рѣ^ни (Пс 118.37)</p>	<p>ѡв^рни ми мо^ѣ ²³ очи да не види^м[ъ] залѣдинє · (Пс 118.37)</p>
	<p>и оу твоѣмѣ пѣтѣ ме поживы ·</p>
<p>аки бы глѣл :</p>	<p>ка^л ²⁴ко да би рекаѡ ·</p>
<p>брєніє положи ⁵ на очи твои , покрывающи ихъ ѡ</p>	<p>помажи з блато^м[ъ] моѣ очи , засла^ннаюѣи и ^{140r}наюкѣ и ѡ^л[ъ] залѣдинє , да не глѣдаю</p>

блнщанїа ⁶ свѣты , ѿ мнзающи ^x в' очахъ многодоащи ^x ⁷ добръ ,	блѣщенїе злат ^н о и камен ^н о , трепѣѣи свои ^м [ъ] очима на проходекѣ ^{пвтем} [ъ] накиѣне люде . ³ ни пакъ на чїе го ^д [ъ] би было тѣѣе добро .
да возможеши видѣти пребывающїи ⁸ вѣчне добра :	еда би оузмогаѡ видѣ ^л ти она доб'ра вѣч'на коа-но ти ника ^д [ъ] неѣе изпре ^д [ъ] твои очїю ⁵ тамо више заѣи .
и того то самою вещью начлаа ⁹ на ^ї сїснїе ^ї , брєнїе полагаєтъ слѣпорож'єннома ¹⁰ на очи просвѣщающи егѡ .	и зато то ѡ[ъ] саме вещи ове наччава ⁶ на ^с (ъ) сп(а) ^с итель нашъ , меѣукв' блато слѣпомѡ на очи просвѣ ^т ⁷ люющїи и .
Брєнїе (рече) по ¹¹ ложи мнѣ на очи ,	брєнїе рече положи мнѣ на очи ,
и оуми ^x са	и оуми ^x [ъ] се
и виж'ѡ .	и виж'ѡ .
и что ¹² збо ты таковоє видиши брє ^ї ныма твоима очима ^ї , ¹³ брєнїем' просвѣщенный члвчє ?	⁸ и що ето ты так'во що видишь с твоима покаланима ⁹ очима . з блато ^м [ъ] просвѣтленныма очима ч(ло)в(ѣ)чє .
аще ѡселѣ вса ¹⁴ тебѣ , кромѣ положившаго на очи твои брєнїе , ¹⁵ брєннаа свѣтъ ?	каде ¹⁰ ѡ[ъ] се-н' доби сващо е теби овога свѣта како и свако блато ¹¹ и гюбре . кромє тога єднога кои те е помазаѡ з блато ^м [ъ] ,
аще єдинѣ сам' положивый на ¹⁶ очи твои брєнїе , єсть тебѣ злато ^м , а по нем' ¹⁷ и само злато земное єсть тебѣ брєнїемъ ?	¹² онь єдань е исто теби сребро и злато и драго каменїе . а ¹³ ѡсвѣ ^м [ъ] нєга , и само злато зє ^м лано тебї е то блато ^м [ъ] .
¹⁸ егда такѡ видиши , гавѣ єсть гакѡ добръ ¹⁹ видиши .	и ка ¹⁴ де тако мотрїишь , вь истин'нѡ зд'раво видишь .
гакѡже и не инакѡ видаше , егда ²⁰ прїєлши очи ѡ брєнїа , акн два тала ^ї ты нско ^ї ²¹ панныа ѡ земла ,	како-но ¹⁵ и ниси иначе видѣѡ , ка ^д [е] си ѡ[ъ] кала прїимиѡ очи , ка-но два ¹⁶ велика двката изскопата из зем'ле .
не копа ^ї нхъ пакн в' зє ^м лю ,	и нїсїи и оукопаѡ ¹⁷ ѡпѣ ^т [ъ] оу землю .
²² не ѡбраща ^ї на приѡбрѣтенїе сегѡ брєнїа , добръ ²³ земныхъ ;	нити си и размѣнїѡ на добїита ^к (ъ) овога бл ¹⁸ та земланога добра .
но взал' пре ^ї очи свои закон' ^ї нѣ , ²⁴ пачє тисащѣ злата и сребра . ^{ѡїї} рїї (Пс 118.72)	него си оузєѡ пре ^д [ъ] очи твое зако ^н (ъ) ¹⁹ г(о) ^с (подь)нѣ болє него-ли хилладами злата и сребра , (Пс 118.72)
вдѣнна' вса ²⁵ оуметы быти , вса быти тщєтѡ , вса брєнїе , ²⁶ да хї приѡбращєт' ^{филїї} ^ї : (Фил 3.8)	намѣнїѡ си ²⁰ свѣ то како єд'но смѣ лише ^{филїп(їстємъ)} ^т и свѣ да є по ^д [ъ] нишо , и свѣ блато , ²¹ що го ^д [ъ] блага и добра има на ѡчи глѣ ^н [ъ] овога свѣта с ти ^м [ъ] се ва ²² раю малѡм'ни люди , да гинѡ з дѡшо ^м [ъ] своѡ ^м [ъ] . ти си то свѣ за ²³ лѣѡ своа ставїѡ . да теке єднога милога х(рист)а достанєшь . (Фил 3.8)

ИЗБРАЛЪ СМѢШАНЪ БЫТИ ОУКОРЕ ^{56v} ОУКОРЕНІЕМЪ СО БЛАТО ^М ,	²⁴ избрѡ за по ^Д смѣхъ быти оукорень з блато ^М [ъ] ,
ДА БЪДЕТЬ ОУЧІНИКЪ ХѢЪ :	да бѣде х(ри) ^С (то)въ ²⁵ оуч(е)н(и)къ .
² зкорнша егѡ	како га и оукорише жидови ,
И РѢША ,	и рекоше мѡ .
ТЫ ОУЧІНИКЪ ЕСИ ЕГѡ	ТЫ ^{140v} си оуч(е)н ^{140v} си оуч(е)н(и)къ нѣговъ .
³ рѣша	и ѡще га ѡбрѣжише , те мѡ ² изговорише ,
ВЪ ГРѢСѢ ^Х ТЫ РОДИ ^А СѦ ЕСИ ВЕСЬ ,	сав ^И си се ти оу злв и оу грѣхъ родѡ ,
И ТЫ ЛИ НЫ ⁴ зчиши ?	и ти лы ³ си тѣ дошаѡ да на ^С (ъ) оучишъ ,
И ИЗГНАША ЕГѡ ВОНЪ .	и прогнаше га наполе , и ⁴ змѣгю себе .
ИЗВЕРГОША ЕГѡ ⁵ ѿ себе ѡкѡ брениѣ .	избацише га ѡ[ъ] себе каа ед ^И но блато .
НО ТОЙ ИЖЕ КРОМѢ ХРѢТА ⁶ ТОКМѡ , ВИДѢЛЪ ВСѦ БЫТИ БРЕНИѣ , ОУЖЕ ЗА ХѢ ⁷ И СА ^М БЫТИ БРЕНИѣ , БЫТИ БЛАТО ,	ама ⁵ тай кои-но е теке кроме х(рист)а , провидѣѡ да е свѣ дрѣго ѡ ⁶ стало исто еданъ швш ^И лакъ и мвкла ^Г (ъ) . онъ вѣ ^И ъ и са ^М [ъ] ⁷ се дрѣжи и заради х(рист)а , да е исто ед ^И но блато и гюбре .
ИМѢЛЪ ТО ЗА ⁸ ЗЛАТО :	и то мѡ ⁸ се е ѡ[ъ] злата скѣп ^И лие вѣмѣниѡ .
<u>БОЛШЕЕ БОГА^ТСТВО ВЪМѢНИ^К ЕГІПЕТСКИХЪ ⁹ СОКРОВИЩЪ , ПОНОШЕНІЕ ХѢѡ</u> ^{евр : ай} . (Евр 11.26)	<u>ПОВѢДЕ Е ^{евреем[ъ]} БОГАТАСТВО ^{ай} НА ⁹ МЕНІѡ СЕБЕ ПОНОШЕНІЕ Х(РИ)^С(ТО)ВО ѡ[ъ] МИСИРСКОГА БЛАГА .</u> (Евр 11.26)
ЕЖЕ И ИЗВѢСТИ ^А ¹⁰ ПОТОМЪ СОВЕРШЕННЪ , ЕГДА ЗА ИСПОВѢДАНІЕ ¹¹ ХѢѡ , СЪ ЛАЗАРЕМЪ ПРВ ^А НЫМЪ И СЕСТРАМИ ЕГѡ , ¹² ѿсланъ быст ^И лодією ѡ предѣл ^И Іудейскихъ на ¹³ изгнаніе .	кое-но е ¹⁰ послѣ тога и ѡсвѣдочіѡ са ^М [ъ] собо ^М [ъ] свр ^И шито . ка ^Д [е] е за х(ри) ^С (то)во исп ^О ¹¹ вѣданіе , оуед ^И но с пр[а]в[е] ^Д ны ^М [ъ] лазараро ^М [ъ] (!) , и с нѣговы ^М [и] сестра ^И ¹² ми прогнаны были ѡ[ъ] жидов ^С ке землѣ , и на лаг ^У ѡдоше ¹³ оу к ^У пар ^С ку адѡ .
ѡКОЖЕ ВЪ ОПИСАНІИ ЖИТІА ЕГѡ СВѢ ¹⁴ ДИТЕЛСТВЕТЕ СѦ ,	како се ѡ нѣмѡ свѣдочи оу пи ^С мѡ шо е ¹⁴ исписато ѡ нѣгово ^М [ъ] ж ^И т ^К в ^У , како е боравѡ послѣ тога ¹⁵ на зе ^М ли .
ИДЕЖЕ И НАРИЦАЕТ СѦ СЕЙ ¹⁵ СЛѢПОРОЖДЕНЪ ПРОСВѢЩЕННЫИ , ЕП ^С КОПОМЪ ¹⁶ СТЫМЪ СІДОНІЕМЪ , ИЛИ ЦЕЛДОНІЕМЪ ,	где-но се и именѣ тай просвѣ ^Т лены слѣпъ ро ^Е (ъ) . ¹⁶ єп(и) ^С копо ^М (ъ) , с(ве)тымъ с ^И нод ^Е м ^М [ъ] . или цѣлдоніе ^М [ъ] ,
АКИ ¹⁷ БЫ НЕ ^С НЫМЪ ДАРОМЪ .	како да бы ре ^И ¹⁷ каѡ н(е)б(е) ^С ны ^М (ъ) дарѡ ^М [ъ] .
ИБѡ И ПО ИСТИ ^И НѢ , ѡКѡ ¹⁸ ЗДЕ НА ЗЕМЛѢ ВИДѢЛЪ ВСѦ КРОМѢ ХѢ БЫТИ ¹⁹ БРЕНИѣ ,	ерь по истинѣ , како е ѡв ^Д е на зе ^М ли ви ^И ¹⁸ деѡ , да е ѡсвѣ ^М [ъ] х(рист)а , на зе ^М ли шо е го ^Д [ъ] ѡстало свѣ е то блато . ¹⁹ и ѡмр ^З нѡ ^С на свѣ каа на гю ^Б ре . ии заради тога е достаѡ ²⁰ златны н(е)б(е) ^С ны даръ .
ПОЛЪЧИ ^А СІАНИѢ СЛАВЫ БЖІА ЗРѢТИ СЪ	полв ^Ч іѡ е с ^А н ^А н ^І е б(о)ж ^І е славе , ню глѣ ^И ²¹ дати оуед ^И но с ^А многоч ^Н има

многo ²⁰ очитыи Хервими .	хервими :
Вопрошаетъ единъ ѿ ²¹ м ^а рыхъ :	запитъе еда ^н (ъ) ²² измею мѣдараца
что се естъ ?	а ^{що е то} ^{141r} що е то ,
такъ Бѣ междъ всѣми ²² видныи сконди творени , честнѣйше ²³ твореніе хотя имѣти члѣвка ,	ка ^{ко} ли то може быти , те б(ог)ъ меѣ сви ^м [и] свои ² виѣнными ствари , на ^и болѣга и полѣп ^{ше} га закте и ³ мати ч(ло)в(ѣ)ка .
не сотвори ^а егѡ ²⁴ ѿ ^{яковья} вещи ч ^т нѣйшеа , такоже ѿ ^{злата} ²⁵ и ^{сребра} , но ѿ нечестнагѡ брениа ;	а нѣ га створиѡ ѿ[ъ] какве го ^д [ъ] полѣп ^{ше} вѣщи . ⁴ да речемо ѿ[ъ] среб ^{ра} или ѿ[ъ] злата . или ѿ[ъ] драгога камена . ⁵ него ѿ[ъ] злочеста праха , и неоглѣ ^д нога блата .
подобаше ^{да} ^{57r} да поне къ творенію прескѣтлы ^х црѣй прилична ² бы была вещь злата , ко творенію же иныхъ ³ по црѣ ч ^т ныхъ и бл ^г оро ^д ныхъ людей , сребро ;	та баръ то ⁶ валаше к ^т твореню слав ^{ны} ^х [ъ] ц(а)рева , прилична би была ⁷ вѣщъ за ни ^х [ъ] , да имъ е нихова матеріа злато . и пакъ дрѡ ^л г ^и ^м [ъ] по томъ кнезово ^м [ъ] и великой г(о)п(о)ди пр ^в ^и ^м [ъ] до ц(а)ра , да св ⁹ они створени ѿ[ъ] среб ^{ра} .
⁴ но нѣтъ всѣ ѿ брениа , чѣсо ради ?	а ево са ^д [е] како види ^{мо} , и велико ¹⁰ и мало сви св ѿ[ъ] блата , ша ради то тако бы :
и самъ себѣ ⁵ ѡвѣщаетъ ,	и на то ¹¹ тай исты философъ пакъ са ^м [ъ] себи ѡговара .
такъ не бываетъ на ^{вспѣхъ} твореніе ⁶ ѿ злата и сребра :	зато ¹² рече то тако бы ерь не быва с оты ^м [ъ] на хваидъ , ни па ^к (ъ) ¹³ ч ^и ^м [ъ] напредве твореніе злат ^{но} и сребрно .
<u>нбо идолы язык^с сребро ⁷ и злато , дѣла рѣк^ъ чл^чкихъ , оуста имѣтъ ⁸ и не глѣютъ , очи имѣтъ и не видѣтъ , оуши ⁹ имѣтъ и не слыша^т ѱал^л : рѣ^н ,</u> (Пс 113.12–14)	<u>защо поган^с ¹⁴ кы св богови , шо се назив^{лю} идолы , ѱал(омъ) рѣ^н они св ѿ[ъ] среб^{ра} и ѿ[ъ] зла^л ¹⁵ та посао и зана^т[ъ] лю^д[с]кы рѣк^ъ . имадк^ѡ оуста , очи ¹⁶ оуши . а ш^т нима нисв нищо ка^дри дѣствовати . ни гово^л ¹⁷ рѣ ни ромоле , нити виде , ни пакъ ч^вю .</u> (Пс 113.12–14)
ни бо естъ дѣтъ въ встѣх ^ъ ¹⁰ ихъ ;	нити имадъ ¹⁸ д(в)ше ни паре оу себи да ѡдихю .
члѣвкъ же ѿ брениа Б ^г омъ сотворенный , ¹¹ всѣми ч ^в ствы нѣтъ дѣйствуетъ :	а чл(овѣ)къ шо-но е из блата ¹⁹ б(о)го ^м (ъ) створенъ . онъ видимо да съ сви ^м [а] свои ^м [а] зглав ^{цы} ²⁰ крекю се , и действѣе собо ^м [ъ] .
подобнѣ ¹² оубо и слѣпорож ^{ен} номъ нѣшнемъ , аще бы ¹³ тойж ^е Бѣ творецъ ^с , видѣнѣ не	зато по той прѣилицы , и сада ^т ²¹ нѣмъ слѣпоро ^д но ^м [ъ] , ако би тай исты б(ог)ъ створитель ^с (оусъ) ²² не би мѣ глѣданѣ

сотвори ¹⁴ ѿ брѣнїа , но ѿ злата или сребра ,	оучинїѡ ѿ[ъ] блата , него би оучинїѡ са злата . или ѿ[ъ] ^{141v} злата , или ѿ[ъ] сребра .
имѣлъ бы ¹⁵ онъ мню очи	то ми се мни да би онъ имаѡ очи
а не видѣлъ .	² а ш ⁴ нима не би видѣѡ .
и такоже нѣѣ имѣ ¹⁶ шемѡ очи ѿ брѣнїа , вса свѣтъ брѣнїем ¹⁷ , кромѣ ¹⁷ просвѣтившаго егѡ :	ако би и глѣдаѡ . ама теке свѣ би ³ мѡ се тр ³ зале очи за злато ^м [ъ] и за сребро ^м [ъ] , и благо ^м [ъ] . ако комѡ ⁴ бише спралнене очи ѿ[ъ] блата . тако вѣѣ и свака свѣ ^т ск ^а ⁵ мареньта би мѡ блато ^м [ъ] пре ^д [ъ] нѣ ^{го} вима очима , кромѣ оно ⁶ га кои мѡ е даѡ очи .
сице егда бы имѣлъ ¹⁸ ѿ злата или сребра ,	защо ка ^д [е] би онъ имаѡ зла ^т не или ⁷ сребр ^н е очи .
явлѡли бы са ема вса ¹⁹ вещи быти златы и сребраны ;	то що е го ^д [ъ] на свѣтѣ сваке вѣщи свѣ би мѡ ⁸ се чинило да е свѣ зла ^т но и сребр ^н о .
и тако тѣм ²⁰ свои ^м померцающим ^м и ложным ^м блищанїем ^м очи бы ²¹ ема горѣе къ виденїю свѣта истиннаго и ²² пребывающаго ѡслѣпши .	и тако с оты ^м [ъ] свои ^м [ъ] ⁹ помр ^ц ающим ^м [ъ] и ла ^ж ным ^м [ъ] бл ^г сканїем ^м [ъ] . горѣ би мѡ нѣгове очи по ¹⁰ мр ^ч але к ⁴ виденю правога свѣта пребывающаго .
и сего ради хвали ^т са ²³ нѣѣ по долгу :	ии за ¹¹ ра ^д [и] тога сад ⁴ се онъ хвали по дв ^ж ности .
	велїи лю ^д [ъ]ма кои сѡ га ¹² питали како е проглѣдаѡ .
брѣнїе положи мнѣ на очи ,	блато , рече , ме ^т нѡ ис(оус)ъ на мое ¹³ очи .
и ²⁴ оумых са	и ка ^д [е] са ^м [ъ] се оумїѡ
и виж ^а .	таки са ^м [ъ] проглѣдаѡ .
Зде то , рече :	ов ^д е то рече
знаменїе ест ²⁵ добраго художника ,	¹⁴ бѣлегъ ю добраго майстора .
яко и ѿ хвѣ ^а ша и не ²⁶ честныа вещи сосѣ мнѣ ^т ный сотвори ^а ,	како е и ѿ[ъ] злочесте и невална ¹⁵ ле вещи лѣпъ и з ^д рав ⁴ мї е съсвѣдъ справїѡ .
яко и ѿ ^{57v} и ѿ те ^м наго брѣнїа свѣтлоє мнѣ виденїе пода ^а .	нако и ѿ[ъ] та ^м нога ¹⁶ кала лѣпо мотренїе мї е дариваѡ .
² Доселѣ брѣнїе брѣнїем ¹⁷ бы ^{ст} ,	до ѡно е доби блато ¹⁷ блато ^м [ъ] било .
донелѣже не в ^з а ^т са ³ в ^р щѣ тогѡ , <u>егоже Рщѣ златы</u> ^{пѣс(нь) пѣс(ней)ѣ} , (Пнп 5.14)	докле онъ нѣ га оу свое рѣке оузѡ бїѡ . чїе ¹⁸ -но св рѣке ^{пѣс(нь) пѣс(ней)ѣ} злате , (Пнп 5.14)
в ⁴ егоже десници свѣта ^т са звѣз ^д ы ^{апок : а} , (Отк 1.16) егоже перстовъ ⁵ дѣло лѡна и звѣзды .	и оу нѣговой ^{апокал(ипса) -а} се десници свѣзде с ⁴ яю , (Отк 1.16) чи-но е ¹⁹ пр ^{ст} їю посаѡ свн ^ц е и м(ѣ) ^с (е)ць .

но егда в' рѣцѣ егѡ ⁶ вѣзѡ ^т сѧ , абїе ѡбрати сѧ ѿ блата в' злато , ѿ ⁷ темности в' свѣтлость .	ама каде блато оуѣ оу нѣгове ²⁰ рѣке . такїи се е оу злато претворило , ѿ[ъ] та ^м ности на свѣ ^т ло ^{ст} [ъ] .
Очи рабѣ в' рѣкѣ ⁸ г'дїи свои ^х , реклѣ естъ <u>Ѹало^мникъ</u> ^{Ѹал^л : рѣкѣ ; (Пс 122.2)}	²¹ <u>очи сѷ слугаа</u> ^{Ѹал(омъ)} оу рѣцы ^{рѣкѣ} свои г(о) ^с п(о)дара рекаѡ е Ѹало ^м никъ . (Пс 122.2)
совы ^{ст} сѧ ⁹ сїе нїѣ ѡвѣ ѡ рѣкахъ твоихъ Г'дїи ,	сѷбы ^{ст} [ъ] ²² се н(ы)нѡ ѡвѣ въ рѣка ^х [ъ] твои ^х [ъ] г(оспод)и .
ниди же ¹⁰ прикоснѣши сѧ ,	ими же прикоснѣвши се
дарова ^л еси очи слѣпороженнѣ ;	дал ²³ роваль еси очи слѣпороженнѣ ;
¹¹ но понеже сотвори ^л еси сїе чрезъ брєнїе ,	нѣ понѣ ^ж [е] сѷтворилъ еси сїе ^{142г} сїе чрезъ брєнїе .
емѣже ¹² свойственное мѣсто естъ по ^а ногамн ,	емѣ ^ж е своиставное мѣсто ю ^{ст} (ъ) по ^д [ъ] ногами ,
тѣ ^м же ¹³ може ^т сѧ вже рѣши и лишше , ѡкѡ очи рабѣ и ¹⁴ в' нога ^х твоихъ Г'дїи ^х .	тѣ ^м ² же , может ^т се оуже рѣши и лишше . ѡко очи рабѣ въ нога ^х [ъ] ³ твои ^х [ъ] г(о) ^с (по)дни ^х (ъ) .
Брєнїе положи мнѣ ¹⁵ на очи ,	блато ми ме ^т нѣ на очи
г'лет' просвѣще ^{нї} ны ^н :	каже новоокаты .
но кое бы то брєнїе ¹⁶ было ?	⁴ ама какво и кое би то блато было .
каж вода пра ^х в' нем' земный размѣси ?	как ^в а лї е вода бы ^{ла} ⁵ коѡ га е ѿ[ъ] праха размѣсила оу зе ^м ли .
¹⁷ самъ слѣпороженнѣ понеже тогѡ еше не ¹⁸ видѣ ,	са ^м [ъ] слѣпороженнѣ , кро- ⁶ шо-но тога іоше нїе видѣѡ ,
в' словесехъ своихъ не извѣщаетъ ,	и оу своіѡй беседи ѡ томѣ ⁷ не изговара .
¹⁹ извѣщаетъ жеѡ за негѡ ѣв'листъ :	негѡ из'сказве за нѣга ев(ан)г(е)ли ^{ст} (ъ) .
плюнѣ ²⁰ на землю ,	плюнѣ рече на ⁸ зем'лю
и сотвори брєнїе ѿ плюновенїѡ .	и смѣси мало блата ѿ[ъ] плюв'ке .
²¹ испадѣ [рече] из' оу ^{ст} Г'дїи ^х сѧ нѣнаѡ роса , ²² акн таюцїи снѣгъ , плюновенїе егѡ ;	изпаде рече из' ⁹ г(о) ^с (под)ни оуста та н(е)б(е) ^с на роса , како ка ^л [е] топїи се снѣгъ , нѣгово ¹⁰ плюване .
и сѧ ²³ то роса сице дѣйствиенное брєнїе сотвори ,	и та роса то так ^в о лѣковито блато справи .
ѡкѡ ²⁴ тѣмъ слѣпороженномѣ просвѣтиша сѧ очи .	¹¹ да с отымъ слѣпороженнѣ се просвѣ ^т лише очи .
²⁵ великїѡ констиннѣ дѣйствуетъ нам' добра , ²⁶ роса падающаѡ с' нѣси :	и доиста мно ^г о добра на ^м [ъ] чины роса шо спада с' н(е)ба , и шо е по ^д [ъ] н(е)бо ^м (ъ) ,
на украсенїе всеѡ ^{широ ^{58г}} широкїѡ землѣ роди ^т она	по ¹³ своіи широкой зе ^м ли шо расте цвѣѣе , она га краси и дае мѣ ¹⁴ свако ^м [ъ] цвѣѣн

прекраснын цвѣты ,	свой лѣпъ миріи ^с (ъ) .
² на wobогатѣніе гавбокихъ сокровищъ морі ³ скихъ родитъ многоцѣннын бисеры ;	на добавляніе многога и ¹⁵ голема блага тр'гов'це ^м [ъ] кои море ^м [ъ] ходе , правїи и ^м [ъ] свако ¹⁶ якїи и сквпїи бисерь .
но ⁴ роса таже нїѣ из' оустъ Г ^ч нихъ чрезъ плюновенїе ⁵ испаде ,	ама ова роса що е саде на зе ^м лю пал ¹⁷ ла из г(о) ^с (под)ни оуста плюв'ко ^м [ъ] .
многo паче болшее добро дѣйствует' ,	много више добра чины .
⁶ еже не токмо ѿ слѣпорож ^а ннаго самаго ни ⁷ колиже видѣно бысть ,	кое-но ¹⁸ не теке ѿ[ъ] слѣпороженога самога ника ^д [ъ] се нїе то видѣло .
но и ѿ вѣка нѣсть ⁸ слышано ни ѿ когоже :	не ¹⁹ го іоше и ни ѿ[ъ] почела вѣка такавъ посао ника ^д [ъ] се нїс ^ч 8ω .
родит' бо на брениі не ⁹ цвѣтъ но свѣтъ ,	и са ^д [е] ²⁰ т8 на то ^м [ъ] блатv роди се , не цвѣ ^т [ъ] , него свѣ ^т [ъ] ,
родитъ несоравненно дра ¹⁰ жайшїи живын бисеры очи .	правїи оно що-но ²¹ нїе цѣно ^м [ъ] израв'нено , него и много посквпле жїиве бысере ²² очи .
ѿ росы нѣ ^ч ныа ¹¹ очам' ѿбнда поминает са в' притѣ глѣмой ¹² простѣ :	ѿ[ъ] н(е)б(е) ^с не росе , ка ^д [е] рано чл(овѣ)къ на ню глѣда , очоболна быва ²³ и квари очи . како се ω то ^м [ъ] пїше оу при ^т чи просто ^м [8] развменю .
донелѣже слнце взыйде , роса очи ¹³ из'асть .	²⁴ док'ле изаге ^{свнцс} на высинv , роса очи пожда .
но ѿ сѣа из' оустъ твои ^х лѣ испа ¹⁴ дающеа росы , не можетъ ω таковой обндѣ ¹⁵ жалѣти слѣпорож ^а нный ,	нѣ ѿ[ъ] сее из' оустъ ²⁵ твои ^х [ъ] х(рист)е , испадающеа роси . не може ^т [ъ] ω таковой обидѣ жа ^{лети} слѣпоро ^л ^{142v} лети слѣпорож ^д енны ,
паче же хвалит' са ¹⁶ противнѣ :	паче ж[е] хвали ^т [ъ] се проти ^в не .
испаде из' оустъ Г ^ч нихъ роса ,	испаде из' ² оустъ г(о) ^с (под)ни ^х (ъ) роса ,
таже ¹⁷ не из'асть	наже не изасть ,
но даст' ми очи ,	нѣ да ^{ст} [ъ] ми очи ,
даст' ми видѣти ¹⁸ слнце , а из'асть слѣпот8 .	да ^{ст} [ъ] ми ви ^д ѣти сл'нце . а изасть слѣпот8 :
Иже в' началѣ ¹⁹ творенїа мира даде видѣти свѣтъ тлвк8 ²⁰ не инако , тоїю егда в' брение взатое ѿ земла ²¹ вавн8 оустамн свондн дѣхъ жизни ^б . (Пост 2.7)	кой е дао 8 поче ^т к8 творел ⁴ на свѣта , видѣти свѣ ^т [ъ] ч(ло)в(ѣ)кv . не дрзгояче , него теке тако ⁵ каде ю оуззето (!) ѿ[ъ] праха ^б блато оуд8н8 своима оустима д(8)ха живот'нога . (Пост 2.7)
тойже ²² Творецъ и нїѣ слѣпорож ^а ннаго очам' даетъ ²³ видѣти свѣтъ не инако ,	тай твораць и саде том8 слѣ ^п ц8 очима ⁶ дае видѣти свѣ ^т [ъ] не инако .
тоїю егда в' брение ²⁴ земное сил8 оустъ своихъ чрезъ плюновенїе ²⁵ впшцаетъ .	кроме ка ^д [е] е оу блато зе ^м лиано си ^л lv из свои оуста испвстїω скрозъ плюва ^л к8 .
Плюновенїе из' внѣтрѣ исходитъ ,	защо плюва ^л нїе из'нвтра из ч(ло)в(ѣ)ка излазы .

²⁶ и внѣ естъ видимо :	и наполю се виды ·
того оубо оупотребилъ	и тога е ⁹ за потребу на то приватіо г(оспод)ь ·
гдѣ ^{58v} Гб просвѣщаа и внѣтрніи не токмо внѣшніи ² слѣпорожѣенномъ очи ·	и с оты ^М [ь] просвѣтлюе слѣпо ¹⁰ роженѣномъ не исто спола на виделъ · него и оунвтра ^{шнѣ} ¹¹ срдачѣне очи с памеѣн и добры ^М [ь] разумо ^М [ь] :
о колико различіе ³ естъ плюновеніа твоего Хѣ , ѿ плюновеніа ⁴ людей грѣшны ^х !	ѿ колико разл ¹² личіе ю ^{СТ} [ь] плюновеніа твоего х(рист)е , ѿ[ь] плюновеніа людей ¹³ грѣшнѣи ^х [ь] ·
твое плюновеніе бысть чѣтнѡ , ⁵ оукрашающее лице члѣкѡ , просвѣщающее емѡ ⁶ очи :	твое плюновеніе бы ^{СТ} [ь] ч(а) ^{СТ} но , оукрашающее лице ¹⁴ чл(овѣ)кѡ · просвѣщающее емѡ очи · <small>mat[фей] · ks</small>
но грѣшници плюновеніемъ своимъ тебе ⁷ во время стрѣтей бѣзчестіа <small>маф · кс</small> ; (Мт 26.67)	нѣ грѣшници плюнове ¹⁵ ніе ^М [ь] свои ^М [ь] , тебе въ време стра ^с тей безчестише (Мт 26.67)
краснѣйшее паче ⁸ снѡвъ члѣкѡхъ лице твое скверниша ,	кра ^с нѣй ¹⁶ шее паче с(ы)новъ чл(овѣ)ч(а) ^с кїи ^х (ъ) , лице твое скврѣнише
и порочно ⁹ твориша ;	и поро ^ч но тво ¹⁷ рише ·
свѣтлѣйшии паче двѡихъ велїихъ ¹⁰ свѣтлѣ нѣчнѡхъ · очи твои заплевающе помра ¹¹ чнша ·	свѣ ^т лѣйшии паче дво ^х [ь] велїи ^х [ь] свѣти ^л (ъ) н(е)б(е) ^с ны ^х (ъ) очи твой ¹⁸ заплювающе помрачїше ·
дѣломъ оустъ твоихъ <small>Ψал · ѡв ·</small> , (Пс 32.6) из нихъ же плюновеніе ¹² твое изыде ,	д(ѡ)хо ^М (ь) оустъ <small>Ψал(омъ) · ѡв ·</small> тво ^х [ь] (Пс 32.6) из ни ^х же плю ¹⁹ новеніе твое изыде
вса сила естъ члѣкѡхъ ,	вѣса сила ю ^{СТ} [ь] чл(овѣ)кѡ
и свѣтъ ¹³ очамъ его естъ и слѣпорожѣеннымъ :	и свѣ ^т [ь] очамъ[ь] его ю ^{СТ} [ь] · ²⁰ и слѣпорожѣеннымъ ·
но ты ¹⁴ страждѡщи ѿ плюющихъ на те , сѣтовалъ ¹⁵ еси :	нѣ ты стра ^ж дѡщи ѿ[ь] плюющы ^х [ь] на те · ²¹ сѣтовалъ еси ·
остави мѡ сила мѡѡ ,	остави ме сила <small>· ѡв ·</small> моѡ
и свѣтъ очїю ¹⁶ моею и той нѣсть съ мною <small>Ψал · ѡв ·</small> · (Пс 37.11)	и свѣтъ очїю <small>· моею ·</small> ^{143г} моею , и той нѣ ^{СТ} [ь] съ мною <small>·</small> ; (Пс 37.11)
Бреніе положи ¹⁷ мнѣ на очи ,	бреніе положи мнѣ на очи ,
и змыхъ сѡ :	и оул ² михъ се ·
	рече слѣпаць ·
а змылъ сѡ еси ¹⁸ чинѡже , просвѣтливый сѡ слѣпорожѣенне ?	а оумїо си се , ама чїи ^М [ь] , просвѣ ^т ливы се слѣ ^{по} ³ рожденне ·
Поло ¹⁹ живый на очи его бреніе ѿ плюновеніа , рече ²⁰ емѡ :	кои-но га е покалио з блато ^М [ь] ѿ[ь] свое плювѣке по очїю , ⁴ тай мѡ и рече ·
иди змыи сѡ въ кѡпели силою ^М стей ,	иди те се оумы оу сило ^М ско ^М [ь] кѡпатилъ ·

еже ²¹ скажетъ са посланъ ;	що се ⁵ називле послат[ъ] .
ндеже оумы са ,	и онъ оде тамо те се оуми ,
и прїиде ²² вида .	и доће натра ^г (ъ) ⁶ видеѣи .
не токмо прахомъ земнымъ , не ²³ токмо плюновенїемъ Г ^д ниимъ , но и Квпел ^л ію посла ^н ію иногда ѿ Б ^г а на мленїе жаж ^л ѣ ^л ію цаг ^л ω Ісаїн пр ^о рка , просвѣтилъ са слѣпоро ^л 26.ж ^л енный ;	не исто с прахо ^м [ъ] ѿ[ъ] зе ^м ле , ни теке с плювко ^м [ъ] г(о) ^с (под)нїω ^м (ъ) . не ^л 7го и с квпатило ^м [ъ] , кое-но е ѿ[ъ] преѣе тога поиздав ^н а послато ⁸ было ѿ[ъ] г(оспод)а δ(ог)а , и зара ^л [и] прозѣе и моѣе с(ве)тога пр ^о рка ісаїе ка ^л [е] е ⁹ дїω ωже ^л нїω вр ^л о . просвѣтлїω се слѣпороѣены .
да и мы оувѣмы ,	да и мы м ^о ¹⁰ жемо прознавати ,
ѣкω аще хоѣе ^м оуврѣ ^т и свѣ ^т нб ^с ный пр ^с носцный , невидѣны ^н ² нами ѿ рож ^л енїа нашег ^о ,	єрь ако хоѣе ^{мо} видѣти свѣтло ^с т[ъ] н(е)δ(е) ^с кв ¹¹ сваг ^л даш ^н ною . кою-но нисмо смотрили ѿ[ъ] нашега роденїа
и мамы не токмо ³ в' оцахъ нїнхъ веци земныа содержати за ⁴ прахъ и за плюновенїе , сице :	¹² то да имамо не исто оу нашїи очїю садр ^ж живати послове ¹³ землїане . за пра ^х [ъ] и исто єд ^н о плюванїе .
ѣкω да нхъ акн ⁵ прахъ попере ^м трез ^н ни во чтоже вмѣненїе ,	него іωще и тако ¹⁴ како пра ^х [ъ] и храканїе да и погазїи . и ни пода що имати и ,
и на нх ^х ⁶ плюемъ чрезъ ѿверженїе :	¹⁵ и да плюемо на нх ^х [ъ] , ѿ[ъ] нх ^х [ъ] клонѣѣи се , и ѿмѣ ^л жк ^л н сва ^к за ^л 16 ляд ^н ю овога свѣта марен ^т х кое на ^с (ъ) ѿвр ^л ж ѿ[ъ] δ(о)жїе сл ^ж ѣе , ¹⁷ и тегле на ^с (ъ) доле г ^л зе ^м ли .
но мамы к томл ⁷ дїевныи нїн очн промыти квпелїю посла ^н ію ⁸ ѿ Б ^г а .	и да имамо пакъ ко томе , наш ^с ¹⁸ д(в)шев ^н е очн изпрати квпатило ^м [ъ] пслаты ^м [ъ] ѿ[ъ] δ(ог)а .
са же что естъ ?	а то ω ^л 19 миватило що е кое ли е то .
знаменуетъ са чрезъ ⁹ неа самъ посланный ѿ Б ^г а ѿца избавите ^л ¹⁰ нїшъ Г ^с , ω нем ^л же Пр ^о рк ^с :	него ѿδ ^н анїе крозь ню , са ^м [ъ] ис ^ч 20ты тай що е послать ѿ[ъ] δ(ог)а ѿца , нашъ избавите ^л (ъ) іс(оусъ) . ²¹ що за неѣа каже пр ^о ркъ .
Избавленїе посла Г ^б ¹¹ людемъ своимъ ^{ψαλ : ρι .} (Пс 110.9)	избав ^л е послаω ^{ψαλ(омъ) : ρι :} Г(оспод)ѣ свои ^м [ъ] люд ^л 22ма . (Пс 110.9)
той то силоа ^м излївающїй ¹² бл ^л тъ , и же посылаетъ са и ѣкω свѣтъ ѿ ¹³ свѣта , и ѣкω источникъ ѿ источника , Б ^г а ¹⁴ ѿца ,	и то е тай силоа ^м [ъ] кои-но на ^м [ъ] просипа свою бл[аго]д[ѣ]ть . ²³ ишилїе се , ка-но свѣтло ^с т[ъ] ѿ[ъ] свѣта , и каа источ ^н и ^к (ъ) ѿ[ъ] голѣ ^м а врела δ(ога) ^{143v} ма врѣла , δ(ог)а оца .
естъ исти ^н но квпелїю логвщю слѣпотл ¹⁵ просвѣтити .	естъ истин ^н о право квпатило , кое-но ² доиста може просвѣтлїати очн ѿ[ъ] слѣпоте .
Что око в' тѣлѣ , сіе квпелны ^н ¹⁶ источникъ естъ в'	що-но е око ³ оу тѣл ^л . то є гро ^л о ѿ[ъ] извора водена ,

землѣ ,	
свѣтит' сѧ око ¹⁷ в' тѣлѣ ,	око свѣт'ліи оу тѣлѣ зє ^м ⁴ лнано ^м [ь] ч(о)вечв .
и показзет' в' своєй зѣници образы ¹⁸ кецей предстоѧщихъ :	и оуказзє свакоякы выдѣ ѿ[ъ] свое зенице свако ^м [г] ⁵ послв що го ^д [ъ] изпре ^д [ъ] нєга быва .
блищит' сѧ и исто ¹⁹ чникъ в' землѣ ,	такo и извирькнѧ оу земли и ⁶ бистро стоєѧна оу вїирѣ вода блиста се
и из'являет' в' себѣ образы ²⁰ подобныѧ ,	и оу нїоизи свацо се сп ^о ⁷ лнѧ ка-но ѣ оглѣдалѣ оуказзє .
по око оубѣ до ока земнаго , ²¹ до источника квпелнаго посылаетъ слѣпо ²² рож'еннаго гѣ .	и ради тога ишилє тамо ⁸ слѣпорожен'нога г(оспод)ь к' отомь сїлоа ^м ско ^м [г] изворѣ , по свое очи ⁹ да идє до земланїи очїю .
но поєнєжє той источникъ ²³ нарицает' сѧ посла ^н ѿ Б҃га ,	ама кро-що-но то врєло на ¹⁰ зив'лє се свои ^м [ь] имено ^м [ь] . посла ^т [ъ] ѿ[ъ] б(ог)а .
знамензет' сѧ то ²⁴ явѣ ,	и то доиста томе згал ¹¹ га се .
яко подобаетъ ити по око до самаго ²⁵ посла ^н наго ѿ ѿца с' нѣси гѣа ,	єр' мѣ валнѧ ити и зара ^д [и] свога ока , до самога б(о)жїєга ¹² ока , послатога с н(є)ба ѿ[ъ] б(ог)а ѡца . до х(рист)а ис(оус)а .
нжє чрез' Іова ²⁶ прєрече :	що-но є ѿ[ъ] преѣ ¹³ за нєга рєчєно ѿ[ъ] пр[а]в[є]нога іова ^{кs} .
<u>ОКО БЫ^т СЛѢПОМѢ</u> ^{Іоѧ : кs} . (Јов 29.15)	<u>око са^м[ь] бїѡ слѣпомѣ</u> , (Јов 29.15)
	и но ¹⁴ га хромомѣ .
нжє якоже источник ^к ^{сїце ^{59v}} сїце квпно и свѣтъ єсть оку , по рєченномѣ ² о немѣ ѿ Прѣрка до Б҃га ѿца :	що-но како-но исто ^ч никъ , тако зєд ^ч но и свѣ ^т [ъ] ¹⁵ є оку . по рєченомѣ оу ѡа ^л мѣ д[а]в[ы]д[о]вѣ .
яко оу тебе єст' ³ источникъ живота ,	<u>та оу тебе ^{ѡал(омъ) . лє.} є г(оспод)и виир^б ¹⁶</u> <u>живота</u> .
<u>и вѣ свѣтѣ твоємѣ ⁴ оузримѣ свѣтъ</u> ^{ѡал : лє.} . (Пс 35.10)	<u>и боравлєкѣ на^м[ь] оу твоїѡй свѣтлости</u> , <u>крозь ¹⁷ твой свѣ^т[ъ] опазикє^{мо} вѣлики</u> <u>свѣ^т[ъ]</u> . (Пс 35.10)
Ѣгоже источника и квпно ⁵ свѣта , да послєт Б҃ѣ ѡцѣ на землю ,	кога-но извора , и зєд ^ч ¹⁸ но свѣта . да послє б(ог)ь о(та)цѣ к нами долѣ на землю .
возывахъ ⁶ людїє сѣдѧщїи вѣ тмѣ и сѣни смєртнїи , ⁷ жаж'ѧщїи свѣта животнаго :	до ¹⁹ зїивали сѣ тѣж ^ч но . кои сѣ сѣдили ^{ісаїа} ^{мє.} оу мракѣ , и оу смрт ^ч ной сѣ ^н ²⁰ ки желюкѣ живо ^т нога свѣта .
оросїтє нѣса ⁸ скышше ,	оросите н(є)б(є) ^с ѧ ѡзгорѣ .
и облаци да кропат' правдѣ ^{ісѧ . іє.} : (Ис 45.8)	<u>и об^л ²¹ лацы да ронє правдѣ</u> . (Ис 45.8)
<u>посли ⁹ свѣтъ твой и истиннѣ твою Гїї</u> ^{ѡал : іє.} : (Пс 42.3)	<u>пош^чли ^{ѡалом[ъ] . мѣ.} твой свѣ^т[ъ] твою истинѣ</u> <u> ²² г(оспод)и</u> . (Пс 42.3)
а Б҃ѣ ѡцѣ ¹⁰ посылаѧй источники вѣ дєврєх' , и свѣтъ вѣ ¹¹ тмѣ , оуслыша ихъ ,	а б(ог)ь о(та)цѣ кои-но шилє потоке крозь планин ^с ке ^{долачє ^{144г}} долачє , и оу помрч ^ч нѣ свѣтл ^с т[ъ] прозра ^ч нѣ . дочв ни ^х [ъ] ,

и посла сегω источника ¹² свѣтоноснаго и просвѣщающаго , снѡ кѣпель ¹³ сілоамскѣю , снѡ своегω глаголющаго :	и посла ово ² га источнїка яснога и бистра ис кога-но бл[а]г[о]н[ѣ]тне искачѣ ис ³ кре и просвѣтлююкїега · тѣ сілоамскѣ кѣпельницѣ · свога ис ⁴ тога с(ы)на , кой-но са ^м [ѣ] ω себи каже ·
ѡкω ¹⁴ ѿцѣ ма посла · ѡ : ѣ · (Јн 5.36)	ѣрь мене е мой о(та)ць по ^с лаω (Јн 5.36)
Подаетъ намъ сѡ послан ¹⁵ наѡ ѡ бѣа кѣпель , сїе посланное избавленїе ¹⁶ наше їс , на ^н паче свѣбѣн на просвѣщенїе наше ¹⁷ потокъ , Первый Крщенїа сѣаго , Второй ¹⁸ Покаянїа ·	⁵ и издае та ѡ[ѣ] б(ог)а послата вода , ово наше избавленїе ис(оусъ) · ⁶ и двострчки паче на просвѣтлѣнїе наше потокъ · прѣвый ⁷ с(ве)тога крщенїа · а другїи покаанїа ,
сн то потоци ѡмываютъ	и тїи та ^к вїи потоцы ⁸ изпираю
и про ¹⁹ свѣщаютъ слѣпотѣ нашѣ природнѣю , не токмо ²⁰ телеснѣю ,	и оубѣлюю нашѣ природѣкю слѣпоѣн , не исто са ^м о телѣснѣ ·
таковѣю ѡкωже бѣ нїѣшнаго ²¹ слѣпорожденнаго ,	тѣ такѣ какѣ-но е была на овомѣ шо се є ¹⁰ бїω слѣпъ родїω ·
ѡкω ни сей согрѣши , ²² ни родителе єго ;	а нитї е онъ бїω и зара ^л тога згрѣшїω ни ¹¹ пакъ нїегови родители ·
но большю дїшевнѣю приω ²³ брѣтєннѣю чрезъ грѣхъ , по речєнномѣ :	него юще и много болю дїшевнѣ , ¹² коя-но се слѣпока на ^м [ѣ] придобива и раѣа се ра ^л ї нашего грѣ ^х а · по изречєнїю ѡ[ѣ] пр ^о р ^о ка ·
Ослѣпи бо ²⁴ ихъ злоба ихъ <small>према · ѣ ·</small> · (Прем 2.21)	кро-шо-но , велїи , <small>према[рости соломонїе] · ѣ ·</small> <u>ни^х[ѣ] є ωслѣпїила ¹⁴ нїхова злоба ·</u> (Прем 2.21)
а чрезъ грѣхъ снѣе родителєй ²⁵ нашихъ первыхъ , ω нейже глѣмѣ :	а пакъ и зара ^л [и] грѣха нашїи родителїа ѡнїи ¹⁵ преѣашнїи шо е єднакѣ грѣхъ на свѣга свѣта лю ^д [ѣ]ма роѣл ¹⁶ не ^м [ѣ] · шо за ни ^х [ѣ] чатимо оу н ^{·м} [ѣ] ѡа ^л мѣ ,
въ грѣсехъ ²⁶ роди ма мѣи ма <small>ѡаї : нї ·</small> · (Пс 50.7)	<u>въ грѣсехъ[ѣ] роди ме м(а)ти ¹⁷ маю ·</u> (Пс 50.7)
и же просвѣщаетъ пото ^к <small>крєще</small> ^{60r} крщенїа сѣаго :	и ѡ[ѣ] тога грѣха вѣѣ ѡмива на ^с (ѣ) пото ^к (ѣ) с(ве)тога кр ^ш енїа ·
ѡкωже чрезъ грѣхъ по крщенїи ² ѡ насъ содѣл ^н ый , к' нейже природнаѡ такожѣ ³ падшаго єстѣтва похот ^т насъ влєчєтъ ,	како е скрозъ грѣхъ шо пакъ згрѣшємо мы сва ^л 19 кы собо ^м [ѣ] по наше ^м [ѣ] крщенїю , на кое-но вѣче ^{нас(ѣ)} наша иста же ^л 20 на натурѣ ѡ[ѣ] младости и до старости , коя се зачинїе и родїи ²¹ се оунѣтра оу нама ,
и таже ⁴ просвѣщаетъ сѡ потокомъ покаянїа сѣаго ·	тай се грѣ ^х [ѣ] пакъ пере с наши ^м [и] свзами и ²² просвѣтлюємо се ѡ[ѣ] нїега с' оуср ^л нїи ^м [ѣ] каанїе ^м [ѣ] , то се зове другїи по ^л 23 токъ ·
⁵ Первы ^м потоко ^м Крщенїемъ сѣымъ , оужє єсмь ⁶ всѣ правокѣрнын , очн наши дїшевнын про ^л 7 свѣтили , промывше тѣмѣ при ѡрожденїи ⁸ дїховномѣ ѡ воды , то брєнїе ,	с прѣвы ^м [ѣ] потоко ^м [ѣ] с(ве)ты ^м (ѣ) крщенїе ^м [ѣ] · оу то ^м [ѣ] смо вѣѣ ч(и)с ^т ы и ²⁴ оу правой вѣры ω нїемѣ стоимо , и ш' нїме смо просвѣтлїали <small>наше дѣш</small> ^{144v} наше д(с)шевнѣе очн · и с нїме смо испрлїи при ново ^м [ѣ] поро ^л 2 гнєню д(с)ховномѣ

	кр'щено ^М [ь] водо ^М [ь] оно блато ,
Еже на дѣ Бгѣ ⁹ иногда наложи , рекій :	що е на на ^С (ъ) ³ издав'на б(ог)ъ наме ^Т нво , ка ^Д [е] на ^М [ь] испр'ва рекао
<u>Земля еси</u>	зем'ля <u>бит[ис]ѣ</u> .т. си
и в' землю ¹⁰ пойдѣши <u>Быт : г.</u> ; (Пост 3.19)	⁴ и оу землю ѣшь поѣи . (Пост 3.19)
и приложивши овое плюновеніе ¹¹ ѿрицаю са сатаны и всѣхъ дѣл' егво , и плюю ¹² на се .	и пакъ после издаде на ^М [ь] ово , овак' ⁵ во плюваніе . ѿриче ^М [ь] се сатане , и ѿ[ь] свега нѣгова посла . ⁶ ѿ[ь] нѣгофе (!) тафре и славѣ и безобразіа . и вѣѣ оу то ^М [ь] сва ⁷ ко зло и грѣ ^Х [ь] стой , ѿ[ь] свѣга тога ѣаволюга по ^С ла се он'да ⁸ сваки ѿриѣ (!) іошь изнапре ка ^Д [е] оулази оу хр(и) ^С ѣанскѣ вѣрѣ ⁹ и законъ , и дѣха и плюе на све то , и с рукама ѿ[ь] себе ѿры ¹⁰ ва . и с оти ^М [ь] се ѿ[ь] првога грѣха ѿпрости .
ѿстаетъ намъ еше просвѣщати са и ¹³ потокомъ вторы ^М , слезны ^М покажнїем' сты ^М , ¹⁴ прилагающе також'е брєніе и плюновеніе , не инако ¹⁵ точїю оужасающе са ,	ама ѿстае на ^М [ь] ¹¹ іоше , просвѣтливати се послѣ тога и прати се ѿ[ь] свога грѣха ¹² и оу дрѣго ^М [ь] потоку , с пла ^Ч ны ^М [ь] с(ве)ты ^М (ь) кааніе ^М [ь] . примѣкюкѣ ¹³ пакъ такогєрь блато к' свои ^М [ь] очима с плюваніе ^М [ь] . не дрѣг ^О ¹⁴ аче . него теке вр'ло боєкѣ се и др(ъ) ^Г ѣкѣ .
да насъ Бгѣ за грѣхи ¹⁶ нїа такво брєніа пѣти не поглядитъ ,	да на ^С (ъ) б(ог)ъ , и зарал ¹⁵ ди нашїи грѣхова , како-но бла ^{ТО} по пѣтѣ не изгази .
и такво ¹⁷ плюновенїа ѿ лица своего не ѿвержет' :	и ка ¹⁶ ко плюв'кѣ ѿ[ь] свога лица не ѿбацы .
и тогво ¹⁸ ради пате самыа грѣхи наша такво брєніе попи ¹⁹ рающе , и ѿвергающе ихъ такво плюновенїе : ниже ²⁰ возвращающе са пакн на той калъ тинный , ²¹ на тоє изверженїе ѿ дїѣ нашєа , таквоже во ^З ²² врати са бє ^З словеснымъ точїю , свинїамъ и ²³ ѿомъ обычно естъ <u>Б Пет : Б . (2 Пт 2.21–22)</u>	и зарал[и] ^{ТОГА} повѣѣм ^А ¹⁷ преѣ мы сами да газимо и потиремо наше грѣховѣ ¹⁸ с ногами нашими ка-но блато , и ѿбацаюѣи и ѿ[ь] себе ¹⁹ ка-но храканіе гроз'но . докле на ^С (ъ) нїе б(ог)ъ сѣтроу и ѿ[ь] себе ²⁰ тѣрїо оу вѣч'нѣ мѣкѣ . нити пакъ к томѣ повракаю ¹ ²¹ кѣ се на тѣ тиню бла ^Т нѣ . на то ѿметнѣкє из наше ²² д(с)ше . како-но е завичай на то <u>а пет[ар]ѣ</u> . в повракати ^{СЕ} исто єдны ^М [ь] <u>бє^З ²³словесны^М[ь] свинїамъ и ѿ^М[ь] на свою блювотиню</u> . (2 Пт 2.21–22)
Показветъ намъ Г ^С дѣ ²⁴ в' апокалиѿѣ врачєство на очн :	ѣказѣ <u>нам[ь] сам[ь] г(оспод)ѣ</u> ^{145г} намъ са ^М [ь] г(оспод)ъ оу апокалиѿисѣ лѣкар'ство наши ^М [ь] очима .
<u>Коллурїемъ</u> ²⁵ помажи очн твои	по ² мажи рече твое очн <u>апокал(ипса)</u> коллурїе ^М [ь]
да видиши <u>апок : г.</u> . (Отк 3.18)	да <u>т.</u> видишь . (Отк 3.18)
но кое то ест' ²⁶ коллурїе на дїѣвнын нїи очн ?	и кое є то кол ³ лурїе какво лї е билю на з ^Д равліе очима .
н ^З кѣщає ^Т дѣд' : <u>Запо</u> ^{60v} <u>Заповѣ^А Г^С на свѣтла</u>	како ѿ то ^М [ь] д[а]в[ы] ^Д ⁴ свѣдочи , то е лѣкѣ теке наши ^М [ь] д(с)шевны ^М (ъ) очима .

просвѣщающаѡ очн · ^{Ψал' : ѿ} (Пс 18.9)	то се пи ⁵ ше ѡ заповѣди б(о)жїѡй · <u>заповѣ^д[ь] ю , рече г(о)^с(под)на вр'ло</u> <u>свѣ^тла , кол^бна-но просвѣт'люе ^{Ψалом[ь] ит'}</u> <u>очи · (Пс 18.9)</u>
² Тое то колнрїе заповѣ ^д Г ^с на , подае ^т на ^м образо ^м ³ д'ховны ^м все тое враче ^б ство ,	и то е то колнрїе заповѣ ^д [ь] г(о) ^с (под)на · ⁷ кою на ^м [ь] предае прїиликн по д(с)ховной ствари сваки д(с)шев ^д ны лѣкь ·
нм'же Г ^с слѣпорож'енна ^т ⁴ просвѣти ^т :	с коим ^н -но е г(оспод)ь слѣпороженнога слѣпца прозрачїѡ ·
подае ^т на брєнїе пра ^х земны ^н заповѣ ^д ⁵ Г ^с на сїа	и ⁹ оуказве на ^м [ь] · и зара ^д ї блата ѡ[ь] зь земнаго праха , та г(о) ^с (под)на зака ^з [ь] ·
їаже е ^{ст} ѡ погранїи гордостн , ѡ смиренїи ,	¹⁰ да имамо по ^д [ь] ноге потирати гр'до ^{ст} [ь] · да би се нї оу че ^м [ь] не поно ^л ¹¹ сили · и пакь ѡ пониз'ности да смо свако ^м [ь] по ^д лож'ни и поко ^л ¹² рны ·
⁶ їаже повелѣвае ^т да ч'л'к' нм'ѣ ^т себе за пра ^х з'емны ^н ,	ѡ то ^м [ь] повелїива се на ^м [ь] , да има свакїи себе чл(овѣ)кь мнѣ ^л ¹³ ти и др'жати се како пра ^х [ь] що е на зе ^м ли , ѡда ша-но е и ство ^л ¹⁴ рень ·
⁷ по речєнною , <u>помаж' якѡ перст' есмь</u> ^{Ψал' : рѣ} : (Пс 102.14)	по ^{Ψало^мско^м[ь]} речєню , <u>^{Ψал(омь) · рѣ} поменв</u> <u>яко прьсть есмо · (Пс 102.14)</u>
подае ^т ⁸ плюновенїе заповѣ ^д сїа ,	а ¹⁵ плюванє тн на ^м [ь] заповѣ ^д [ь] издае ·
їаже е ^{ст} ѡ ѡверженїи ⁹ всѣ ^х сласте ^н плотски ^х , всѣ ^х безм'ри ^н мїрски ^х ,	да се ѡ[ь] сваке теле ^с не ¹⁶ красотѣ и лѣпоте , и сла ^д кїи їецака , и желє теле ^с не ¹⁷ сваке ѡвракнамо и ѡ[ь] себе ю ѡмекїемо · ѡ[ь] свакога свѣ ^т ¹⁸ скога начина клонити се ,
їаже ¹⁰ повелѣвае ^т добра сн времє ^н ныи , таяющїи якѡ ¹¹ плюновенїе , раз'авати немцїи ^м :	що се оуказве на ^м [ь] овога ^{свѣта} да е ¹⁹ добро за на ^с (ь) и лѣпо · а то е све теке времен'но , и за ма ^л ²⁰ ло се др'жи , нити пакь що го ^д [ь] више наше потребе др'жа ^л ²¹ ти що ко ^д [ь] себе · що све коп'нїи ка-но плюв'ка · него из ^л ²² давати онї ^м [ь] кой не има ^д , що мы ѡвише имамо при ²³ себи ·
подае ^т и квпє ^л ¹² сїлоамскєю посла ^н їю ѡ Б'ї заповѣ ^д егѡ сїа ,	дае намь оуказь и квпатило сїлоа ^м ско · кое-но е ѡ[ь] б(о)га послато , ^{145v} ѡ[ь] б(о)га пслато · ова нїегова заповѣ ^д ^{ст} [ь] ,
¹³ їаже повелѣвае ^т ,	що повѣлива ·
да в' ч'тотѣ и очищенїи послѣ ^л ¹⁴ двемь , Очищенїю нїемь ѡ Б'ї посланномь , ¹⁵ ѡ нем'же Іѡан' :	² да оу ч(и) ^с тоты и ѡчищени послѣ ^д вємо · к нашємь ѡ[ь] ³ б(о)га послатомь очищеню , ѡ ком-но · с[вє] ^т [ь] · їѡань каже ·
<u>Посла Б'ї сїа своєгѡ очищенїе ¹⁶ ѡ грѣсе^х нїши^х ¹⁷ :</u> ¹⁸ · (1 Јн 4.10)	<u>по^д ⁴ сла^{· а} б(о)гь свога ¹⁹ с(ы)на</u> <u>ѡчищенє ѡ грѣсе^х[ь] наши^х[ь] · (1 Јн 4.10)</u>
ч'тотѣ явѣ посла ^л то на ^м Б'ї за ¹⁷ водь такоєю ,	и то е дой ^л ⁵ ста чистотн на ^м [ь] б(о)гь пслав · за таквн водь ,
якѡ оною б'їже ^н ныи промывше ¹⁸ ср'чныи свои	да с ото ^м [ь] ⁶ бы изпрали свое

Очи ,	бл(а)женне срдачне очи
Бѣ оузрѣт .	и б(ог)а би оузмог ¹⁷ ли видети .
егоже зрѣнїа да ¹⁹ сподоби ^м са и мы сохрѣнающе заповѣ ^а свѣтлѣ ²⁰ просвѣщающюю очи , полѣчити :	и негова глѣдана да би се оудостоили ⁸ схрѣнаюкѣ и лѣпо пазекѣ негову свѣтлѣ заповѣ ^{ст} [ь] , коя ⁹ -но просвѣтлюе д(с)шев ^{не} наше очи сїю полѣчити .
са ^м изведѣй ²¹ ѿ брѣнїа свѣ ^т слѣпомѣ , сїси на ^ѣ ѿ брѣнїа грѣ ^ш хова ^ѣ	са ^м [ь] ¹⁰ иже извѣды ѿ[ь] брѣнїа свѣ ^т [ь] слѣпомѣ . сп(а) ^с и на ^с (ъ) ѿ[ь] брѣнїа ¹¹ грѣхов ^{на} го
да не зглѣбне ^м ,	да въ нѣ ^м [ь] не оуглѣбне ^м [ь] .
и самы ^х брѣнїе свѣ ^т о ²³ дѣ ^л а добры ^х просвѣти ;	и самы ^х [ь] брѣнїе ^м [ь] свѣ ^т их ^ь , свѣ ^т о ^м [ь] дѣлѣ добрїи ^х [ь] просвѣти ,
имѣ ^а вла ^{ст} ь сквѣдѣлнїче ²⁴ всѣ ^х творїе на брѣнїи , сотвори ^{ти} овѣ збо сосѣ ^а в ^ь чѣ ^{ст} , ²⁵ сотвори на ^ѣ сосѣды в ^ь чѣ ^{ст} ,	имѣй вла ^{ст} [ь] ¹³ сквѣдѣлнїче въсѣх ^ь творїче на брѣнїю , сътвори ^{ти} ¹⁴ овѣ оубо съсвѣ ^д [ь] въ часть . сътвори на ^с (ъ) съсвѣди въ ча ^{ст} [ь] ,
да во ^з дамы тебѣ чѣ ^{ст} во вѣк ^а ,	¹⁵ да въздами тебѣ часть въ вѣкы вѣко ^м [ь] ,
²⁶ Аминь . слово	аминь :
... ^{69v} слово на н ^а лю з̄ . по пасцѣ .	... ^{155r} ... ¹⁸ слово . на н[е]л[ь]лю . з̄ . по пасцѣ .
² ѿже естъ сты^х ѡцѣ , тїи . иже въ никен .	ѿ ^ж [е] стѣ ^{ст} [ь] ст(е)тн ^х (ъ) . о(т)цѣ , тїи . ¹⁹ иже въ никенї .
³ О прославленїи сна бжїа противѣ арїа .	о прославленїи с(ы)на б(о)жїа проти ^в арїа .
⁴ азѣ соблюдах^ь ихѣ въ имѣ твоѣ ,	азѣ соблюдах ^ь [ь] ихѣ въ имѣ твоѣ .
⁵ ихѣже даа^ь еси мнѣ	ихѣже да ^а (ъ) ²¹ еси мнѣ
сохранихѣ ,	схрѣни ^х [ь] .
⁶ и никтоже ѿ ни ^х погїбе , то ^к мо сїѣ погїбе ^л ны ^и .	и никто ^ж [е] ѿ[ь] ни ^х [ь] погїбе . так ^к мо с ^н ѣ ²² погїбел ^л ны :~
⁷ Слова свѣ ^т бѣ сїа до бѣ ѿца написа ^н ныи ѿ нѣѣшнаго ⁸ ѡвѣ ^{ст} ы Іоанна , в ^ь Главѣ з̄ї . в ^ь зача ^л : нѣ .	о ^в е свѣ ^с е ^с едѣ б(ог)а с(ы)на , до б(ог)а о(т)ца . написа ^л ^{155v} написа ^{те} ѿ[ь] данашнїе ^т (о) ѡв(ан) ^т (е)лн ^т а іоан ^н а . оу ^ь ² седа ^м настой главы , оу ^ь нѣ ^ш [ь] . заче ^л .
⁹ Торжествующи на^алю стѣх^ь ѡцѣ ¹⁰ Триста и ѡсминадѣсѣтъ иже въ ¹¹ Никен , похвалю^т са нѣѣ восто^к ¹²ныи сїѡве , по соломо^нѣ :	³ Прославляюкѣ н[е]л[ь]лю с(ве)ты^х(ъ) т̄ ӣ . б(о)гоноснї^х(ъ) ота^лца , прѣвога събора кои е бїѡ оу никенї . и саде ⁵ се ѡ то^м[ь] хвале источнѣ црѣкве с(ы)нови , по соломо^новой ⁶ при^тчи . з̄ .
<u>По ¹³ хвала чадо^м ѿцы ихѣ</u> прит ^т : з̄ . (Пр 17.6)	дѣцы свѣ ^с похваливанїе нїхови оцы . (Пр 17.6)
	защо ⁷ то е и аде ^т [ь] ме ^л н людѣма така ^в (ъ) . свако се дїете свои ^м [ь] оце ^м [ь] ⁸ хвалїи

	пре ^д [ъ] осталима ·
Слышателю возлюблѣ ^н :	[слышателю възлюб ^л енны ·
аще ^{70r} Аще совѣ ^т с ^т ыхъ разв ^м прит : ѿ , (Пр 9.10) нѣшн ^х навѣ совѣ ^т ² с ^т ыхъ ѿцѣ , иже исповѣдаш ^а Хѣ выти исти ^н ны ^м ³ Б ^г омъ ,	⁹ а каде се по той па ^к (ъ) при ^т чи · ѿ · с(ве)тїи людїи договоръ памѣ ^т [ъ] и ра ^л ¹⁰ звмъ · (Пр 9.10) и то ю ^{ст} [ъ] навѣ доиста сadanїи с(ве)тїи ^х (ъ) отаца съвѣ ^т [ъ] , ¹¹ да речемо договоръ · кои-но исповѣдаше х(рист)а да е истинны и ¹² правы б(ог)ъ ·
ест ^и исти ^н ны ^м разв ^м ·	то е такавъ и ^{ст} итїи разв ^м и вр ^л а паметъ ·
Совѣ ^т сей є ^{ст} б ^л го ^л честн ^к ,	¹³ и договоръ нѣйзинъ бл(а)гоч(ъ)ствивъ ·
б ^л же ^н мв ^ж иже нде ^т на сей совѣ ^т ·	и бл(а)го томе ч(ло)в(ѣ)кв ^х кои иде ¹⁴ на овакавъ зборъ и договоръ ·
Похвала ⁵ и радост ^ь ѿ Г ^л каа бѣ :	радост ^ь [ъ] и похвала ѿ г(оспод)в ^х ка ^к ва ¹⁵ бы ·
єг ^л а възв ^н де с ^л омо ^н петръ	ка ^л [e] ѿде сїмонъ петаръ , <u>ю(а)н(ъ)</u>
⁶ и извлече мреж ^в на землю , полнв великн ^х рыб ^в ⁷ сто пат ^д еса ^т и три :	и извуче <u>ка</u> из мора на зе ^м лю , мреж ^в ¹⁶ пунв великн ^х [ъ] риба сто педесе ^т [ъ] и три :
нм ^ж е и толнкн ^м свщн ^м ⁸ не проторже с ^л мреж ^а ¹⁰ : ка ; (Јн 21.11)	и колико и е зач ^д о мно ^г о ¹⁷ было , а нїе се протр ^г ла мрежа · (Јн 21.11)
зде же самъ г ^с възшеды ^н ⁹ на н ^б о , иже рече :	а ѿв ^д е ево са ^м [ъ] ис(оус)ъ кой ю вѣ ^л ъ ¹⁸ ѿтишаѿ на н(е)бо · и рече
сотворю вы ловца ч ^л вковъ <u>маѿ · ѿ</u> , (Мт 4.19)	<u>оучинити кю ва^с(ъ) те кю^тс лов^цы лю^д[ъ]ма бы^л¹⁹ти</u> , (Мт 4.19) и ч(ло)в(ѣ)ке ѣте ѿ[ъ] се-н доби ловити ·
¹⁰ извлече н ^з глвнны прм ^л рост ^н мреж ^в по ^л нв великн ^х ¹¹ с ^т ителєй , с ^т ыхъ ѿцѣ триста и ѿм ^н адеса ^т ,	и извуче из д ^в бине прем ^л рост ^н ²⁰ ти пунв мреж ^в великн ^х [ъ] свѣтител ^н · триста и оса ^м най ^{ст} [ъ] с[ве]ты ^х [ъ] ²¹ отаца ·
¹² нм ^ж е толнкн ^м свщн ^м не проторже с ^л мреж ^а ,	и колико ѿ е тв ^л ца было не прокиде се мрежа ·
¹³ сего бо стада ни єдино овча ѿ волка восхн ^л ¹⁴ ценно ,	єрь ²² ѿ[ъ] овога стада , нї єдно ни циг ^л о ов ^ч е , не би оуграблено , ни ѿнесен ^л ^{156r} ѿнесен ^о ѿ[ъ] к ^в ряка ·
такѿ нмѣаше добрагѿ Пастыра ¹⁵ соблюдающагѿ нх ^х ,	защо вр ^л ога е чобанина имало , кои е то стадо доб ^л ² ро пазїѿ и чвшаѿ ·
иже самъ с ^л ѿ то ^м пре ^л ѿцѣмъ ¹⁶ свонмъ нб ^с нымъ похваллет ^ь :	како-но се и са ^м [ъ] ѿ то ^м [ъ] хвалы пре ^л [ъ] свои ^м [ъ] н(е)б(е)сны ^м (ъ) ³ оце ^м (ъ) ·
азъ соблюда ^х ихъ ¹⁷ въ нмѿ твое ,	на са ^м [ъ] и рече чвшаѿ ѿ тво ^м [ъ] с(ве)томъ имен ^у ·
нх ^ж е далъ єси мнѣ	коє си ми даѿ
сохранихъ ,	⁴ на самъ и съчвшаѿ ·
и ¹⁸ никтоже ѿ нихъ погиве , токмо сынъ	и ни ^т ко нїе ѿ[ъ] ни ^х [ъ] погин ^в , кроме исто тай ⁵ с(ы)нъ що са ^м [ъ] себе погубла

по ¹⁹ ГИБЕЛНЫЙ .	.
Кто ест' зде сынъ сей погубелны ^н ?	а т'ко е са ^д [е] вѣѣ ѡв'де тай сынъ погил ^б ѡл'нїй , кои-но са ^м [ъ] себе меѣе на изгубленїе свое .
²⁰ ѡакѡ не исповѣдай Хѣ животдавца сѡмъ ²¹ Бѣимъ , безвѣднїй арїй , и всакъ егѡ несмы ²² сленнїй едннмыслнїк , на нѣѣшней навчн ^м сѡ ²³ Проповѣди .	она ^й є то , що се ⁷ са ^м [ъ] ѡ своїой памети дме , и ѡ себи се др'жи да е ѡнъ наймв ^л ры и ѡ ⁸ своїой волѣ се живы , а дрвгога ни за що не пита , нити ѡ[ъ] кога ⁹ прїима наоукѣ . и пакъ кой право не исповѣда х(рист)а жзнодав ^ч ¹⁰ ца с(ы)номъ б(о)жїи ^м (ъ) . како-но овай безв ^м ны арїа . и дрвгїи сваки ¹¹ по нїеговой натври кои е онакы не ^{смн} ш'ленъ , и не држи се добро ѡ сл ¹² воме оумѡ що ѣе ка ^д [е] изланвти се . него како мѡ доѣе рѣчь на оу ^с ¹³ та , такї е и изрек'не . а не промысли се напре ѡ нїой на що ѣе иза ^л ¹⁴ ѣи . и ѡ то ^м [ъ] саде на овой предикы извик'нѡѣемо поболѣе . ѡ той ¹⁵ наоуци .
Хѣ рекїи нѣѣ къ твоємѡ ѡцѣ : ²⁴ ѡакѡ глѡи ѡже да ^л єси мнѣ	х(рист)е рѣкы н(ы)нѡа къ твоємѡ оцѡ . ѡакѡ гл(агол)ы на ^ж [е] далъ єси ¹⁶ мнѣ
да ^х им' ,	да ^х [ъ] имъ .
и тын прїаш ^а	и тїи прїеше
²⁵ и развмѣш ^а ;	и развмѣше .
даж ^а мнѣ сѡ глѡи ,	даж ^д мнѣ сїе ¹⁷ гл(агол)ы .
а ^з же дам' их' ²⁶ слышателе ^м мнѡм ,	азъ же дамъ ихъ слышателїе ^м [ъ] моїм ^м [ъ] .
и тын да прїїмѡт' и развмѣют' .	и тїй да прїїи ^л ¹⁸ мѡт[ъ] , и развмѣють :
азъ ^{70v} азъ соблюда ^х ихъ въ нїма твоє , и про ^ч :	азъ съблюда ^х [ъ] ихъ[ъ] въ нїме твоє . и про ^ч (ага) :-
² Вознесши сѡ Гѣ на Нѣбо до Бѣ Отца , ³ сего ѡ негоѡ желаетъ ,	¹⁹ Шо-но се е възнеѡ на н(е)бо ис(оусъ) . до б(о)га свога оца . и то ѡ[ъ] нїе ²⁰ га желїи :
Слышателю ⁴ возлюблѣ ^н нїй .	послѡш'нїче добры .
Отче прїїде часъ ,	оче , дош'ло е вѣѣе то ²¹ доби .
⁵ прослави сѣѡа своегѡ .	него прослави свога с(ы)на .
азъ [рече] прослави ^х тѡ ⁶ на землїи , снїе ,	на са ^м [ъ] те прославїѡ на зе ^м ²² ли овако .
ѡакѡ исполни сѡ славы твоєѡ ⁷ всѡ землѡ .	да се є испвнїла твоє славѣ сва зе ^м лїа .
Не иска ^х славы мѡєѡ , но славы ⁸ пославшагѡ мѡ .	нитї са ^м [ъ] ²³ са ^м [ъ] себи свое славе тражїѡ ни зактеѡѡ , него онога що мѣ е ²⁴ послѡѡ , нїегове славѣ искаѡ са ^м [ъ] .
и нѣѣ прослави мѡ ты ѡче ⁹ оу тебе самѡгѡ .	и ѡ[ъ] саде ты оче , мене просла ^л ²⁵ ви ко ^д [ъ] тебе самога .
славы ннѡѡ не прїїемлю ,	на дрвге славе не прїїема ^м [ъ] .

про ¹⁰ слави ма славою	прослави ме с отомъ словом[ъ], ^{156v} с ото ^м [ъ] славо ^м [ъ] .
юже нмѣ ^х оу тебе ,	що со ^м [ъ] (!) имаю оу тебе
преж ^а е даже ¹¹ мръ не бы ^{ст} .	пређе тога , до ^к лѣ юшь ² свѣта и вѣка нѣ было .
мръ бо мене не позна ,	и овай свѣ ^т [ъ] мене нѣ познаю .
достойныя ¹² ми славы не даде ,	до ³ стоине почести мени нѣ ѿдаваю .
но пате изведе на ма ¹³ таковых ,	него юшь изнесе на ⁴ ме так ^{во} дѣло ,
нже бы слава мою оумалили .	кои ^м [ъ] би мою славу оумалили .
Ты ¹⁴ Бже ѿче хвалы моея не премчи ,	а ты б(о)ж ^е ⁵ мое хвале не премчи .
какъ оуста ¹⁵ грѣшница и оуста лстинваго на ма ѿверзо ¹⁶ ша са ѱал ^л : рѣ . (Пс 108.2)	єрь сѣ се на ме ~~ѱал(омъ) -ри~~ многа лажива . ⁶ оуста грѣш ^{ни} и ^х [ъ] людїи ѿв ^о рила . (Пс 108.2)
се же глет ^т нѣтъ наипаче о уста ^х арїа ¹⁷ проклѣтаго .	и то саде говори пона ^и 7 више и зара ^л [и] оуста проклѣтога арїе .
какъ лстинный арїи неправ ^а з глет ^т ¹⁸ на мене бѣ исти ^и на ѿ бѣ исти ^и на , на мое пре ^в ѣчи ¹⁹ ное рож ^а енїе ѿ тебе .	кро-що-но ластивы ⁸ арїе , неправ ^д в изговара , на мене б(о)га истин ^н ога , ѿ[ъ] б(о)га ист ^н ин ^н а . на мое превѣчно роженїе ѿ[ъ] тебе , онъ хвлѣ произно ¹⁰ сы .
Реклѣ еси мнѣ единосви ²⁰ номъ снѣви твоємъ :	ты си мени рекаю . единосви ^н номъ твоє с(ы)нѣ .
н ² треба преж ^а е де ^и ница роди ^х ²¹ та ѱал ^л : рѣ ; (Пс 109.3)	из чере ¹¹ ва пређе ~~рѣ~~ данице са ^м [ъ] те родїю . (Пс 109.3)
нѣтъ оче сїе свѣдѣтельствѣй ,	и саде оче то ѿсвѣдочавай .
загради уста ²² арїа глїющаго неправ ^ѣ дѣ .	¹² те загради оуста арїю , кои-но говори неправицѣ .
свѣдѣтельствю ^т о то ^м ²³ триста и ѿснадеса ^т ѿцѣ	свѣдоче са ¹³ де о то ^м [ъ] , триста и оса ^м най ^{ст} [ъ] отаць ,
нже в ^т никен противѣ ²⁴ хвлащємъ ма арїю ,	що сѣ се скѣпили оу никїю ¹⁴ свпрођь арїа кои на ме хвлы .
исповѣдают ^т ма снѣа ²⁵ бжїа , свѣта мрѣ ѿ тебе ѿца свѣтовѣ ^{исхо} ^{71г} исходащаго ;	и исповѣдью ме с(ы)на б(о)жїа свѣта ¹⁵ мрѣ ѿ[ъ] тебе ѿца свѣто ^в (ъ) исходещаго .
исповѣдью и азъ н ^х пре ^а тобою ² ѿцємъ момѣ нже на нѣсѣ :	такоєрь па ^к (ъ) и на нихъ , ¹⁶ исповѣдива ^м [ъ] пре ^д [ъ] тобо ^м [ъ] мои ^м [ъ] оце ^м [ъ] кои-но еси на н(е)б(е) ^с и .
Отче сѣый	оче с(ве)ты
³ соблюди снѣх ^т сѣих ^т ѿцѣвѣ въ нма твоє очее ,	ты ¹⁷ съчѣвай те с(ве)те оце , оу твоє с(ве)то и велико име очее .
⁴ да бѣдѣтъ они блг ^ѣ венными тебе ѿца моего	да бѣдѣ о ¹⁸ ни бл(а)г(о)(ло)вен ^н ыма тебе оца мога ,
⁵ нже мене блг ^ѣ ватѣ ,	кой мене бл(а)госив ^л яю .
прїемли ихъ за снѣвѣ ⁶ сконча	прїи ¹⁹ май ни ^х [ъ] за свое с(ы)нове .

иже мене за сѣа твоего прїемлютъ ,	кой мене за твoгa правoгa с(ы)на прїимаю .
⁷ достойны сѣтъ нарицати сѣ рож ^а енными ѿ ⁸ тебе ,	²⁰ и по ^д [о]б ^н и сѣ они томе да се назїив ^л ю ро ^н ен ^н ыми ѿ[ъ] тебе .
иже такo братїа моѣ свѣда ^т истинны ⁹ ѿ родѣ моѣмъ , любяще равнѣ тебе и мене ;	ка ^д [е] о ^л ²¹ ни како-но брака знадѣ истинo ^{ст} [ъ] ѿ моме рoдѣ · милюкѣ рав ^н ²² но и тебе и мене .
¹⁰ воспнcветъ нмѣ Бжїе рож ^а енїе возлюбленный ¹¹ ѝчникъ мо ^н глѣа :	исписао е за нї ^х [ъ] да сѣ они б(о)жїе ро ^н енїе , мой ²³ ѿблoблени оуч(е)н(и)кѣ · говoрeкѣ ·
всѣ ^к вѣрѣа ^н такo їс естъ хс̄ ,	<u>а · сваки ^{ю(а)н(ъ)} кой го^д[ъ] вѣрѣе ^{·с̄} , юрѣ ю , ис(оусъ) · х(ристо)с(ъ) ·</u>
¹² ѿ бѣ рож ^а енъ естъ ,	²⁴ таї ю сваки ѿ[ъ] б(о)гa ро ^н енъ ·
и всѣкѣ любѣй рож ^а шаго , ¹³ любїт ^т и рожденнаго ѿ него ^{·а̄ ·і̄о̄ ·ē̄} · (1 Јн 5.1)	и пакѣ сваки кои милѣ ^с родителѣ · онѣ милѣ мѣ и с(ы)на кои се ю ^{·роди} ^{157г} родїо ѿ[ъ] нїега · (1 Јн 5.1)
не любїт ^т арїи тебе ¹⁴ Очїе сѣгїй рож ^а шаго мене ,	ама арїе не милѣ тебе оче с(ве)ты кои си мене ² родїо ·
егда мене рож ^а ен ^н ¹⁵ наго ѿ тебе не любїт ^т ·	каде мене не любї ѿ[ъ] тебе ро ^н ен ^н ога ,
возненавїдѣ мѣ тѣне , ¹⁶ а ненавїда ^н мене ,	<u>ѿмрѣе на ме бѣ^д[ъ] ³ нї за шо · а кой-но ^{·юань} мене ^{·с̄} · нанавїди (!) ·</u>
и тебе ѿца моего ненавїдїт ^т ^{·і̄о̄ ·ē̄} · (Јн 15.23)	таї и на тебе мога оца мр ^ч ⁴ зы · (Јн 15.23)
¹⁷ твое чрево из ^о стренны ^м азыко ^м такo смїнны ^м , ¹⁸ ѣа ^з вѣлетъ акї мѣчѣ ^м ,	твое црѣво , с свои ^м [ъ] оцрїи ^м [ъ] ѣзыко ^м [ъ] ка-но смїн ^н ^м [ъ] раны ^н , каа ⁵ с мачѣ ^м [ъ] ·
егда мене не исповѣдетъ ¹⁹ нѣ чрева преж ^а е денница рож ^а еннаго ѿ тебе ·	каде мене не исповѣда , из чрева прегне данице ро ^н е ^л ⁶ нога ѿ[ъ] б(о)гa оца · ^{·мат[фey]}
по ²⁰ рож ^а енїе схїдново а не Бжїе гавѣ е ^{ст} сѣй ,	<u>изродакѣ ^{·вї} · ѣхы^д не смїе , навѣ ю^с^т[ъ] овай а не б(о)жїй ⁷ порoдѣ ·</u>
не глѣт ^т ²¹ ѿ мнѣ добрѣ , свшн злы ^н ,	<u>не говорїи за ме добро кои ю заѿ ·</u>
ѿ избытка бо срѣца ²² ѣста глїютъ :	<u>из оста^тка сѣ зла срѣца ⁸ оуста ч(ло)в(ѣ)кѣ зло и говoрe ·</u>
блгїи члвци ѿцы сѣын , ѿ блгаго ²³ сокровища срѣца своего , нзносѣ ^т ѿ мнѣ блгом ^т ²⁴ бжѣ блгаа , лѣкавыи же члвкѣ арїи , ѿ лѣкава ^т ²⁵ сокровища нзносн ^т лѣкава ^л ^{·маф̄ ·ē̄} · (Мт 12.34–35)	<u>а овы бл(а)гїи и добрїи с(вe)тїи оцы · ѿ[ъ] бл(а)го^л⁹га скровища свога срѣца износе ѿ мени бл(а)го^м(ъ) б(о)зѣ доб^нраа · а таї ¹⁰ лѣкавы ч(ло)вѣкѣ арїи , и-з-лoчeстe свoе хазїїне износи лѣкавст^т ¹¹ во · (Мт 12.34–35)</u>
дєрзнѣлъ настѣ ^л ²⁶ пїтї на рoдѣ мо ^н ,	др ^н нѣ е нагазїтї на мой рoдѣ[ъ] ,
пoквсїлъ сѣ егo испoвѣстї описѣ ^л ^{71v} описаннѣ , не послѣша ѣвѣщанїѣ Пр ^р рѣска ^т :	пoквсїо се е испoвѣстї о ^л ¹² писанно , а не слѣша оуказїиванїе пр ^р рoчаскo ^{·исаїа нг̄} ·
² Рoдъ же егo кто испoвѣстѣ ^т ^{·исаї · нг̄} ? (Ис 53.8)	да нѣговъ рoдѣ[ъ] тко ¹³ може оуказати , ѿ ко ^м [ъ]-но нїт ^к о не може се дознати · (Ис 53.8)
сѣбѣ еси самою ^л ³ оставї ^л Очїе сѣгїй знати ѿ	то си теке са ^л ¹⁴ момѣ себї ѿставїо оче с(вe)ты знати ѿ момѣ рoдѣ свои ^м [ъ]

моємъ Родѣ , ⁴ образо ^м постижими ^м :	прозна ¹⁵ нѣ ^м [ъ] .
никтоже знаетъ такω ⁵ сѣа , токмо ѿцѣ .	защо нитко не познае ω то ^м [ъ] , кроме mat[θей] ai еда ^н (ъ) о(та)ць свога с(ы)на како е ¹⁶ роженъ ѿ[ъ] неѣа .
якоже ни ѿца кто знае ^т ⁶ постижи ^{мо} , токмо сѣѣ <small>мат[θей] ai</small> : (Мт 11.27)	како-но ни ѿца извѣстито ко го ^д [ъ] знати не може . ¹⁷ кроме неговъ с(ы)нъ (Мт 11.27) кои се е родѣ ѿ[ъ] неѣа .
ѿ части же тоѣю ⁷ знаетъ той ,	него теке исто поне ¹⁸ ко хисе тай може се прознавати .
емяже аще волитъ сѣѣ ѿкрыти (Мт 11.27) ⁸ ω ѿцѣ , н ѿцѣ ω сѣѣ .	коме-но изволи с(ы)нъ мало ѿ ¹⁹ крити мѹ (Мт 11.27) оу развмъ неговъ ^в (ъ) , и заради ѿца . и ѿ(а)ць пакъ ω с(ы)нъ .
Изволи ^а сѣѣ ѿкрыти ⁹ ω Оцѣ Апѣлв своемъ Филиппъ млѣщемъ :	ка ²⁰ ко-но е волѣа на то была с(ы)нъ , те ѣ ѿкрѣω , и зара ^д [и] свога оца , ап(о) ^с (то)лѣ ²¹ своемъ фили ^п v . кои се е неѣмъ зато молѣω говорекѹ .
Гѣ ¹⁰ покажи на ^м ѿца ?	iω(a)н(ъ) г(оспод)и , оукажи .di ²² на ^м [ъ] оца .
и докѣтъ на ^м ¹⁰ ѿ : (Јн 14.8)	и то кѣ на ^м [ъ] вѣѣ доволѣ быти . (Јн 14.8)
емяже сѣѣ ¹¹ ѿвѣща :	и неѣмъ е с(ы)нъ на то ѿговоръ ²³ даω .
толико време сѣѣ есмъ ,	та на толико време бѹдавши скѹпа с вами :
и не позна ^а ¹² еси мене Филиппе ;	пакъ , и до ²⁴ саде ли ты ниеси мене могаω проз ^н ати фили ^п пе .
видѣвы ^н мене , видѣ ѿца ,	глѣдаюкѹ ме ²⁵ не то видишь оца .
¹³ и како ты глѣши	и по чемъ ты то велѣишь
покажи на ^м Оца ,	оукажи на ^м [ъ] ѿца .
не вѣреш ли	еда ²⁶ ты iωше се ω то ^м [ъ] сѣмнѣшь и не вѣрешь .
¹⁴ какω азъ въ Оцѣ , и Оцѣ во мнѣ е ^{ст} . (Јн 14.9–10)	да са ^м [ъ] на оу оцъ . и ѿ(а)ць е оу мени . ^{157v} оу мени . (Јн 14.9–10)
изволи ^а ¹⁵ еси и ты Оче ѿкрыти ω сѣѣ , сѣмонъ петръ ,	изволиω си ты оче прозавити ω своемъ с(ы)нъ , сѣмо ² nv петръ .
¹⁶ иже тобою явленное , ко мнѣ ѿвѣща :	що е тобо ^м [ъ] навѣщено к мени ѿговорѣω .
Ты еси ¹⁷ Хс сѣѣ Бѣ живаго <small>мат[θей] .si</small> . (Мт 16.16)	ты еси х(ристо)с(ъ) . ³ с(ы)нъ б(ог)а живаго mat[θей] .si . (Мт 16.16)
Исповѣдаю же ти сѣѣ ¹⁸ Гѣди Нѣсе и зема ,	исповѣдаю же ти се ѿче г(оспод)и н(е)б(е) ^с и и зе ^м ли .
какω оутанлъ еси сѣѣ ¹⁹ премѣраго и развмнаго арѣа ,	нако ⁴ оутаиль еси сѣа . ѿ[ъ] прем[в]раго и разв ^м нога арѣа .
и ѿткрылъ еси та ²⁰ млѣнцѣ ^м ,	и ѿкрѣω си та ⁵ мл[а][е]нцѣ ^м [ъ] .
иже не развмо ^м но злобою млѣнствѣютъ , ²¹ сѣѣ Оцѣмъ .	кои-но не да сѣ с памѣѣв деца . него злоб ^н о ^м [ъ] натвро ^м [ъ] сѣ ⁶ мл[а][е]нцы , с(ве)ты ^м (ъ) оце ^м [ъ] .

злѡба арїа не позна ма ²² бл҃гаго Б҃а .	злѡба ^н (ъ) арїа нїе ме могаѡ познати бл(а)гога ⁷ б(ог)а .
рече беззѡмный сей въ ср҃дци своем҃ : ²³ нѣст Б҃га въ х҃ѣ .	и рече тай безв ^м ны оу своѡе ср҃дцѡ да не има б(ог)а оу х(рист)ѡ .
оувѣщавалѡ егѡ мой ап҃лъ :	свѣтол ⁸ ваѡ е нїега мой ап(о) ^с (то)ль ,
²⁴ не высоко ^а рствѡи	немой се <u>рим[лианомъ]</u> · · · · · ай · · · · · вр҃ло м[с]р҃ити .
но бой са ^{Рим} : ай · (Рим 11.20)	него вр҃ло ^{сс} бой б(ог)а · (Рим 11.20)
обаче нѣст страха ²⁵ бж҃а прѣ очима егѡ ·	а ⁹ ма оу нїегови очїю не бы б(о)жїега страха ·
Рызѡ мою єюже прѣжде ²⁶ вѣк одѣлах҃ са ,	и мою халинѡ , коїѡ ^м [ъ] ¹⁰ -но са ^м [ъ] се на прѣше вѣка ѡдѣнѡѡ ·
одѣлах҃ са свѣто ^м тако рызѡю , ^{сый} ^{72г} сый свѣт ѡ свѣта , Бѣ истинны ѡ Б҃а исти ^н на ,	ѡдѣваюкѡ се свѣто ^м [ъ] каа халино ^м [ъ] , ¹¹ на бѡдавшїи свѣ ^т [ъ] ѡ[ъ] свѣта · б(ог)ь правы ѡ[ъ] б(ог)а истога ;
² сїю раздирати хищный то ^н волк҃ арїи поквсн҃ са ·	и ню ми раз ¹² дырати таи тв҃гѡграбитель квр҃накѡ арїа поквсн҃ се ·
³ и сами воинны при Кр҃тѣ не держали ми нешвен ⁴ ныа одѣды раздѣлати ,	и са ¹³ ми воицы ко ^д [ъ] кр[ъ]та , нисѡ ми смѣли др҃зати несѣшнѡе мое го ^р ¹⁴ нѡе халине разкидати ·
но ѡ одѣждѣ моеї ⁵ меташа жрѣбїа , ^{Ψал} : ка (Пс 21.19)	него-ли <u>валом[ъ]</u> и зара ^д [и] · нѡ <u>ка</u> · коцкѡ бацише · (Пс 21.19)
да комы всѡ останѣт ·	да ¹⁵ би комы цѣла допала ·
бѣзбожны ^н же ⁶ арїи , держнѡлѡ нера ^д ѣлимю съ ѡцѣм҃ и дѣом҃ ⁷ стѣм҃ Рызѡ мою раздѣлати ·	а безбожны арїа , др҃знѡѡ е · нера ^д ¹⁶ ѣлимю съ ѡце ^м (ъ) и д(8)хомѡ с(ве)ты ^м (ъ) , мою рызѡ раздѣливати ·
Помлѡи ма ⁸ Бѣ ѡчѣ	по ¹⁷ м(и)лви ме б(ож)е
какѡ попра ма сей чл҃кѡ ^{Ψал} : нѣ · (Пс 55.2)	нако <u>нѣ</u> · попра ме ^{сей} чл(овѣ)кѡ · (Пс 55.2)
и слава мою ⁹ юже нлѣх҃ оу тебе прѣжде да же мї ^ѡ не быст҃ ,	и мою слава кою са ^м [ъ] имаѡ ¹⁸ оу тебе , прѣше док҃ле іѡшь ни свѣ ^т [ъ] нїе бїѡ ·
в҃ перст҃ ¹⁰ вселн ·	тв онь оу пра ^х [ъ] зачел ¹⁹ пр҃квѡ ·
мене сотво ^ѡ шагѡ всю тварь , без҃ негоже ¹¹ ничтоже быст҃	мене кои са ^м [ъ] на створїѡ свѡ тварь · без кога-но нишо нїе ²⁰ было
єже быст҃ , сотворшагѡ ѡ персти ¹² чл҃ка , самагѡ тва ^ѡ быти ,	що е го ^д [ъ] било , и що има створѡнѡ · чл(овѣ)ка са ^м [ъ] ѡ[ъ] праха съ ²¹ творїѡ · а онь мене самога чины да са ^м [ъ] и на тварь ,
быти токмо чл҃ка ¹³ исповѣда :	те теке и ²² сто еднѡ ^м [ъ] просты ^м [ъ] чл(овѣ)ко ^м (ъ) исповѣдїи ^{ва} ме ,
в҃ перст҃ вселн ·	и оу пра ^х [ъ] свѡды ·
на мене Творца твари , ¹⁴ да бы ^х нлѣ ^ѣ быти тварь · велнїа потва ^ѡ ·	те и ²³ остале люде превракнѡ и нв҃дїи да хле , на ме творца ^{своѡй сѣтвари} · ^{158r} своѡй сѣтвари · да бїи и на бїѡ сѣтварь · велика патварь – ² то ко се сми поквсн҃ити , такавѡ свои оумѡ злїи кренѡти , и

	твои ³ рца б(ог)а , стварію чинити .
ω вста ¹⁵ не земнагω огна но адова врѣнїем' нзмо ¹⁶ венїа достойнын !	ѿ чв ^д нїи ты оуста ; не землано ^м [ь] ватро ^м [ь] , ⁴ него ключали ^м [ь] паклени ^м [ь] катрано ^м [ь] изпирана подоб ^н ы ^м [ь] :
оувѣщавалъ Япѣль :	оугол ⁵ вара ап(о) ^с (то)ль .
да не ¹⁷ нзыйде ^т нз' встѣ ваши ^х слово гнило ;	да не изаѣе из' вашїи оуста злочес ^с та и гнила рѣчь .
нзы ^н шло ¹⁸ нз' гнилагω вдеши арїа слово гнило на словω ¹⁹ Бжїе :	⁶ а доиста изаш'ло е ѿвде , из трѣлога чланка арїева слово ⁷ гнило , на слово б(о)жїе .
<u>Бѣ Бѣ словω</u> , ¹⁶ : ^а (Јн 1.1)	<u>б(о)г</u> ь бы слово . (Јн 1.1)
сице нмѣлѣ в Іоан ^н на ²⁰ сѣгω ѿслѣпленный слобою арїи чнтати .	ω то ^м [ь] е тако могаω оу ⁸ ев(ан) ^г (е)лію с(ве)тога іоан ^н на ^а , ѿслѣпле ^н (ѣ) ѿ[ѣ] злобе арїа чатити .
²¹ И видѣхω ^м слава егω , слава ѿкω единород ^д нагω ѿ Оца ,	и виде ^л смо нїегова слава . слава ѿнак ^в в ка-но единоро ^д нога ѿ[ѣ] оца .
сего нмѣ ^а аспи ^а то ^н самоволнѣ ²³ глвхїи послвшати ;	то ка ^д [е] би ктеω , могаω би и глвхїи аспида ѿ[ѣ] свое воле то зна ^л ти и послвшати .
но не восхотѣ развмѣти .	ама ѿ[ѣ] злѣ ѣуди и свога ината не ктеде се ¹¹ оуразумити .
²⁴ глїюши са быти м ^а рь об'юродѣ ,	<u>чинеѣи се</u> <u>рим[лианомѣ] 'а-</u> вр'ло мударѣ и <u>оуто^м[ь] полвды</u> .
<u>нзмѣни^а слава</u> ²⁵ нестѣннагω Бга въ подобїе <u>образа тѣнна</u> ²⁶ члїка ^а ; (Рим 1.22–23)	<u>те промел^лни славу негнїилога б(о)га</u> , оу <u>слику истрвнїена и хвда ч(ло)в(ѣ)ка</u> . (Рим 1.22–23)
нстѣлѣ самѣ за се .	¹³ и изтрвнѣ и сѣгни се онѣ самѣ и заради тога ,
за словω гнило нзрече ^т ^{72v} нзрече ^н ное на словω Бжїе нзгнилѣ .	за слово невалн ^а ¹⁴ ло изреченїе на слово б(о)жїе , н изагни .
ѿкω нз' чрева ² преж ^а е де ^н ница ро ^ж деннагω ѿ Бѣ ѿца не исповѣ ^а ,	защо роѣенога слова б(о)жїа из' ¹⁵ чрева нїегова преге данице . не изказаω свое нїемѣ чрево ,
³ свое емѣ чрево за се испаде .	зато ¹⁶ и испаде из' нїега нїегово црѣво .
ω како испо ^а ⁴ ни са на не ^м глѣ Іоанна сѣгω :	а смотрите се , како се е на не ^л ¹⁷ мв оканникв извр'шило оно слово с(ве)тога іоан ^н на , ^а : ^с цо-но пише ¹⁸ на ^м [ѣ] казвюѣи .
<u>Нмѣай сѣна</u> ⁵ Бжїа нма ^т животѣ ,	<u>кой има с(ы)на б(о)жїа</u> , има живо ^т [ѣ] <u>свой</u> .
<u>а не нмѣай сѣна Бжїа</u> ⁶ живота не нма ^т ¹⁶ : ^е . (1 Јн 5.12)	<u>а кои-но ¹⁹ не има с(ы)на б(о)жїа</u> , тай ни <u>живота не има</u> . (1 Јн 5.12)
не нмѣлѣ арїи сѣна Бжїа въ ⁷ ср'цѣ и въ встѣхѣ своихѣ ,	нїе имаω арїа ²⁰ с(ы)на б(о)жїа оу своме ср'цѣ , нї оу свои оусты ,
нже ест' живото ^м ,	кои-но е живото ^м [ѣ] .

⁸ тѣмъ же и животъ свой погубилъ временный и ⁹ вѣчный .	²¹ зато е и свой живо ^т [ъ] изгубио и ов'даш'нїи , и он'дашнїи .
се же е ^{ст} животъ вѣчный	ово е ²² вѣчны живо ^т [ъ] .
[глѣт' са ^м ¹⁰ до Оца]	то са ^м [ъ] собо ^м [ъ] свѣдочи и каже на ^м [ъ] ис(оусъ) · како са ^д [е] що вел ²³ лы до свога оца ·
да знаю ^т тебе единого истинного ¹¹ Бга ,	да зна ^{158v} да знадѣ тебе еднога иститога б(ог)а ·
и его же послалъ еси Гса Хѣ ;	и кога-но си послалъ ² ис(оус)а х(рист)а · и то е свако ^м [ъ] живѣ словеснѣ живо ^т [ъ] вѣчны ·
не познал' ¹² арїи сего	ама , а ³ рїа не к'те познати , овога
его же послалъ е ^{ст} Бгъ Оцъ Гса Хѣ , ¹³ быти единого истинна ^г Бга ,	що га е послалъ б(ог)ъ ѿ(а)ць ис(оус)а х(рист)а · бы ⁴ ти еднога истиннога б(ог)а ·
сего ради живота ¹⁴ вѣчнаго не има ^т .	и ра ^{дї} тога не стече вѣчнога ⁵ живота , него зло ^м [ъ] смр'ѣн погубы и саданїи ·
ѿрѣза ^а Бгъ Оцъ дѣлател' , ¹⁵ розгѣ въ виноградѣ свое ^м не творѣшю плода ,	ѿрѣзав е б(ог)ъ о(та)ць ⁶ радилаць · тв злочеств див'лю лозѣ оу своме виноградѣ хр(и)с ^т їа ^н ⁷ ско ^м (ъ) законѣ · кога-но нїе на себи износила доброга рода ·
¹⁶ тако же Гс обѣща :	како е ⁸ х(ристо)с(ъ) · заказав на ^м [ъ] и река ^ω ^{іω(а)н(ъ)·ѣт} ,
<u>Бсакъ розгѣ во мнѣ не тво^лрѣшю плода измѣ^т ю</u> ¹⁶ : ѣт · (Јн 15.2)	<u>свакѣ розгѣ · кога оу мени не твори пл^о ⁹ да , избаци ти ѣе ю наполю · (Јн 15.2)</u>
не пребылъ арїи въ Хѣ , ¹⁸ не вѣрѣва ^н егво быти Бга , ѿсѣче ^н збо тако свхаа ¹⁹ розга ѿ обѣщавшаго :	нїе ѿстав арїе оу х(рист)ѣ · кои-но не вѣ ¹⁰ рѣ нега да е онъ б(ог)ъ , зато и ѿрѣза ^т [ъ] бы ка-но свхы запер ^к (ъ) · ¹¹ ѿ[ъ] тога що е река ^ω ·
аще кто въ мнѣ не пре ^л бѣде ^т ,	ако кои оу мени не боравы ,
извержет са конъ тако же розга	извртнѣти ѣе ¹² се наполю како го ^л [ъ] патр'лю
и изсше ^т ,	и освишиѣ се ,
²¹ и събираю ^т а	и послѣ ѣе га скѣпи ^л ¹³ ти оу хр'пѣ ,
и въ огнь влагаю ^т ,	и по ^л жеѣи ватро ^м [ъ]
и сгараютъ ·	и изгорети кѣ ·
²² не да ^а Бгъ ѿцъ арїю тако нехранѣшю славы ²³ снїа Бжїа ,	нїе то даѣ б(ог)ъ о(та)ць ¹⁴ арїю како не съдр'жнѣи немѣ славѣ с(ы)на б(о)жїа ,
да егво снѣ Бжїи сохрани ^т ,	да га с(ы)нъ съ ^л ¹⁵ чѣва ·
тѣмъ же ²⁴ егво снѣ Бжїи и не хранилъ ,	зато га с(ы)нъ б(о)жїи и нїе чѣваѣ ·
а нх'же далъ еси ²⁵ (рече) мнѣ	а кои ^х [ъ]-но си рече , мени даѣ
сохранихъ ·	¹⁶ оне са ^м [ъ] съчѣваѣ ·

внїдє арїи како волк' ²⁶ вѣ стадо ,	оуге арїа како-но вкѣ меѣ стадо оваца .
нже не токмо стада но самаго пасты ^{73r} Пастыра Агнѣца Бжїа не щадѣл' ;	¹⁷ кой-но не теке исто стада що нїе щедїо · него и самога ¹⁸ чобанина нагнїе б(о)жїе нїе пощедїо ·
обаче стїи ² ѿцы внимали в вѣщанїю ѿ сем' Аптѣтолскома :	ама с(ве)ты оцы · внимал ¹⁹ ли св ѿ то ^м [ь] , оу договорѣ ап(о) ^с (то)л(с)комѣ · що-но и ^м [ь] заказе , говореѣи ,
³ <u>Внимайте збо себѣ и всема стада</u> ,	в ^л ²⁰ нимайте <u>дѣан(а)-к</u> оубо себи и свѣмв стада ·
в' нем'же ⁴ ва ^ѣ Дхѣ стїи постави Епѣкпы , пастн Црѣко ^ѣ ⁵ Гѣ да и бѣа ,	оу чемѣ-но ва ^с (ѣ) є д(в)хѣ с(ве)ты ²¹ поставїо єп(и) ^с копе · пасти цр(в)квѣ г(оспод)а и б(о)га ,
юже стажа Кровїю своєю ;	кою є достаѡ съ свої ²² іомѣ кр'влю ,
азѣ бо ⁶ вѣм' се како по ѡществїи мое ^м ,	защо на то добро зна ^м [ь] , єрѣ по момѣ ѡ[ѣ] ва ^с (ѣ) ѡлаз ^л ²³ кв
внїдѣт волцы ⁷ тажцы вѣ ва ^ѣ нещадѣщїи стада лѣанї · к · (ДА 20.28–29)	докѣ кѣ многїи и големїи вкѡвы мегю ва ^с (ѣ) · кой-но неѣе щедїти ста ^{159r} щедѣти стада · (ДА 20.28–29)
тажкїи ⁸ то был' на самаго Агнѣца Бжїа волк' арїи ,	тежакѣ є то бїѡ вкѣ арїа , кои се бїѡ загл ² наѡ на само б(о)жїе нагнїе ·
⁹ єгоже Гѣ Петрѡ Алезандрїйскома изгнати нѣ ¹⁰ стада , да той волкѣ инны ^ѣ овец' не поглоти ^т , ¹¹ повелѣ , Апѣлѡ водхненное глѡ :	що га є г(оспод)ѣ повелїѡ прогнати из ^л ³ мегю стада петрѡ алезандарскомє патрїархѣ · да би тай ⁴ вкѣ и дрѣгїи оваца не поклаѡ · съ заповѣгю ап(о) ^с (то)л(с)ко ^м (ѣ) реченно ^м [ь] ·
измѣте збо ¹² слаго ѡ васѣ самыхъ ^ѣ Корѣ · (1 Кор 5.13)	⁵ да имате изтѣрати <u>а корин(ѡномѣ)-ѣ</u> · слога измегю ва ^с (ѣ) самы ^ѣ [ь] · (1 Кор 5.13)
держати бо волка в' ¹³ стадѣ , пагѣба ест' овца ^м ;	защо дрѣжал ⁶ ти кѡрака мегю овѣцами до конѣца не по ^л носы · изгѣблїе ⁷ нїе то є свї ^м [ь] овѣцами ·
не ползѣт єретикѣ ¹⁴ наказанїе ,	нити фаидише па ^к (ѣ) єретикѣ кара ⁸ нїе ·
	него , бота , по лѣгѣ , некѣ се топи да бежи измегю хр[и]стѣ ⁹ на ·
того ради повелѣѡет Апѣлѡ , не зѣло ¹⁵ пещи сѡ ѡ наказанїи єго :	зато и заповѣда ѡ то ^м [ь] ап(о) ^с (то)ль , не вална се врѣло старати ¹⁰ ѡ нєговѣ караню и наказиваню ·
єретика члѣвѣка по ¹⁶ перво ^м и второ ^м наказанїи ѡрицай сѡ ,	єретика <u>тит[ѣ]-ѣ</u> рече ч(ло)в(ѣ)ка по ¹¹ пр'во ^м [ѣ] и дрѣгомѡ тво ^м у наказиваню · ѡреци га се ,
вѣдый ¹⁷ како разврати сѡ таковїи ,	защо ¹² по нєговой натурїи и беседи , знай добро , да є тай вѣѣ раз ^л ¹³ вратїѡ се кой є такаѡ ,
и согрѣшаєт' ,	и ѡтишаѡ по своїѡй волѣ безстра ¹⁴ га , и згрѣше дѣрма ,
и єст' ¹⁸ самоосѣжденѣ ^{тнт : ѣ} · (Тит 3.10–11)	и є ^{ст} [ь] само исто ѡсѣженѣ · (Тит 3.10–11)
каж полза долгїа бесѣды съ ¹⁹ єретико ^м ?	коя ли има ¹⁵ хваїда за много ти се разгова(ра)ти сѣ єретико ^м [ь] ,

понеже глѣ въстꙋ егѡ въ законѣ и лѣстꙋ , ²⁰ и не восхотѣ развѣсти да вблѣжитꙋ ^{ψαλ : λε} . (Пс 35.4)	кромѣ да и тел ¹⁶ бы ѡстане двострѣка виласта памѣ ^т [ъ] . <u>защо онъ шо го^д[ъ] ¹⁷ говори свѣ е то развраћено , из нѣговы оуста излазе беседе ¹⁸ мазне а ла^жне и безаконію наочава , и ѡ[ъ] б(о)г(а) ѡвраћа : тай ¹⁹ пѣсчи не зактева ^{ψαλομ[ъ] : λε} ѡ добръ се оуразумити и правицѣ блажи²⁰ ти . (Пс 35.4)</u>
ѣкѡже ²¹ вса ^к ерети ^к тако и арій къ сваро ^м токмо вдовѣ ^н ,	како го ^д [ъ] ѡпаки аріа , тако и сваки еретигъ , теке ²¹ на зло е исто брѣзъ и на ина ^т [ъ] .
²² а рабъ г ^д ню не подобаетъ сварити са ^{α τημ : β} , (1 Тим 3.3)	а правом ^ъ ^{α τη[μο-φει] : β} слуги г(о) ^с (под)нѣмъ не вал ²² ли се инатити ни се размѣтати ни махати рѣками . (1 Тим 3.3)
ап ^л ъ ²³ глѣтꙋ ;	заказе ²³ ап(о) ^с (то)ль паваль .
тѣмъже ѣкѡ раба дѣвола а не г ^д на ²⁴ ѡрицати са егѡ подобаетъ .	зато ѡ[ъ] слѣге ѣвол ^с кого , а не ѡ[ъ] г(о) ^с (по)динова , ѡ ^д ²⁴ рицати га се валіа .
Бѣгайте сегѡ ²⁵ волка аріа въ ѡдѣаніи свѣа окчю ^м , со единоп ²⁶ мыслиники егѡ ,	и бѣгайте ^{159v} и бѣгайте таквога кврѣка кои ходїи оу рѣнѣ ов ^ч іемъ , а из ^ч нвтра мв е ср ^д це квр ^ч а ^ч ко .
ѡ ѣкѡвы ^х вѣѣшаваетꙋ исти ^н ны ^н агнець ^{73v} агнець Бжїй г ^с :	за как ^в е-но оувѣшава на ^с (ъ) и(с)тин ^ч ³ ны аганаць б(о)жїи іс(оусъ) .
Внемлѣте ѡ лживы ^х пр ^о р ^о къ ,	чвѣайте се ^{ματ[φει] : ζ} ѡ[ъ] лживы пр ^о р ^о ка ,
² иже приходѣтꙋ кꙋ ва ^м въ одежда ^х овчїи ^х ,	кои-но ⁴ доходе к вама оу одѣлѣ ов ^ч їе ^м [ъ] ,
внѣтрꙋ же ³ св ^т вѡлцы хищници ,	а изнвтра св кврѣацы ѡти ⁵ мачи .
ѡ плодѣ н ^х познаете н ^х ^{ματ : ζ} . (Мт 7.15–16)	ѡ[ъ] нїхови дѣла можете и познавати . (Мт 7.15–16)
⁴ восхїицаетꙋ себѣ одѣанїе окчѣе сей волкꙋ арїи ⁵ изꙋ овчарни ^н ен в самагѡ сегѡ агнѣца Бжїа ⁶ гса ,	граби на себе ⁶ одѣло ов ^ч їе овай вкѣ арїе , из тора г(о) ^с (под)нѣга оу самога ово ^д ⁷ га агнѣта б(о)жїега іс(оус)а .
егда словѣ ^с егѡ ра ^з вращеннѣ впотреблае ^т .	каде нѣгово ^{слово} прїима к ^ч себи , и раз ^ч ⁸ вракїено га изговара .
⁷ Рекаъ естꙋ г ^с :	рекаѡ е іс(оусъ) ,
Идѣ къ ѡцѣ ,	ити кю к моме оцѣ ,
ѣкѡ ѡцѣ мо ^и ⁸ болїи мене е ^{ст} ^{ιω : λι} . (Јн 14.28)	за ⁹ шо ^{ιω(α)ν(τ)} о(та)ць е ^{δι} мой болїи ѡ[ъ] мене . (Јн 14.28)
влѣте ^т сѣа словеса на свою странѣ ⁹ той волкꙋ арїи ,	и ѡвѣ беседѣ онъ вѣче на сво ^ю ¹⁰ странѣ , и на свою е рѣкѣ ѡбрѣе тай вкѣ арїа .
и тако тѣмн акн одѣанїе ^м ¹⁰ окчи ^м словѣс свою волѣвю покрывши ,	и тако с о ^д ¹¹ тима ка-но ѡдѣло ^м [ъ] с ^ч ов ^ч їи ^м [ъ] покрываюкѣ свою злобѣ кврѣа ^ч ¹² чв ,
волчници ¹¹ звѣаки квсае ^т агнѣца Бжїа гса ,	и с вчима звѣама заквсѣ агнѣне б(о)жїе іс(оус)а .
и сице вые ^т :	и тако вые . ¹³ те велїи .
¹² самꙋ г ^с исповѣдетꙋ ѣкѡ оцѣ егѡ болїи ¹³ на ^а	та са ^м [ъ] іс(оусъ) ѡ себи исповѣда , да ѣ

негѡ є ^{ст} ,	негѡ ^в (ъ) о(та)ць болїи ¹⁴ и виш'шїи е ѿ[ъ] нєга .
сеже тогѡ ради , ѡкѡ ѿцѣ єсть ¹⁴ истинны ^м Бгѡмъ ,	и то зато е , єрь о(та)ць е правы и исти ¹⁵ ты б(ог)ъ ,
а онъ нѣ ^{ст} .	а нїе онъ .
аще бѡ и са ^м Гс ¹⁵ бы ^л бы тѣм'жде истинны ^м Бгѡмъ ,	а ако би и са ^м [ъ] ис(оусъ) . быѡ би с оты ^м [ъ] истити ^м [ъ] ¹⁶ правы ^м [ъ] б(о)го ^м (ъ) ,
не реклъ бы :	не бы онъ то говорїѡ ,
¹⁶ ѿцѣ мой болїи мене єсть , нѡ равный мнѣ ,	ѡ(а)ць є мой болїи ѿ[ъ] мел ¹⁷ не , него би рекаѡ равань е мени , и една ^к съ м'ном ^м [ъ] .
¹⁷ понеже и азъ єсмь тѣм'жде истинны ^м Бгѡмъ .	защо и на ¹⁸ самъ с оты ^м [ъ] истыи ^м [ъ] б(о)го ^м (ъ) .
¹⁸ се єсть наиболшее погнѡбелное арїанское зашнї ¹⁹ щенїе , но в' Цркви Православной наименшее .	и єто то е понаивѣђе ѡпа ^д нѣе ¹⁹ имъ ѡ[ъ] б(ог)а , и с оти ^м [ъ] се арїаны то вѣђ'ма ѡпирѡ и засланяю ²⁰ свою єресь . ама оу исто ^ч ной православ'ной цр(ъ)кви , найлаш' ²¹ нїи е зато ѡговоръ дати .
²⁰ понеже єгда глѣт' Гс :	що-но ка ^д [е] велїи ис(оусъ) .
идѡ къ ѡцѣ ,	на ѣз ити к' ²² оцѡ ,
ѡкѡ ѿцѣ ²¹ мой болїи мене є ^{ст} ,	єрь о(та)ць є боли ѡ[ъ] мене .
ѡвѣ то нарицаєтъ ѡца ²² болша ѡ себе ѡкѡ ѡ члѡка , а не ѡкѡ ѡ Бга ;	та то се само ѡказе и ви ²³ ди се , да то х(ристо)с(ъ) . не говори ѡ свѡме б(о)жа ^{160r} б(о)ж(а)ствѣ , него ѡ свѡме чл(овѣ)ч(а)ствѣ тѣ рѣчь изговара . защо х(ристо)с(ъ) . є ² б(ог)ъ , а и ч(ло)в(ѣ)къ е . и то сваки може знати да е б(ог)ъ болїи и веђи ³ ѡ[ъ] чл(овѣ)ка . и то ѡвстав'но нарииче оца болєга ѡ[ъ] себе , ка ^{ко} -но чо ⁴ века , а не каа ѡ[ъ] б(ог)а . защо о(та)ць и с(ы)нъ и с(в)еты д(с)хъ . то е еданъ б(ог)ъ . ⁵ а нисѡ два или три бога .
²³ нѡкѡ ѡкѡ члѡкъ рече идѡ къ ѡцѣ ,	и то како-но чл(овѣ)къ рече идѡ к' оцѡ .
а ѡкѡ Бгъ ²⁴ вездѣ сый не ишо ¹ къ ѡцѣ .	а ⁶ по б(о)ж(а)ствѣ ка-но б(ог)ъ . онъ не има кѡда ѡлазити ни пакъ дола ⁷ зи ^{ти} . кѡда ли би се пакъ разлѡчивала ѡ[ъ] б(ог)а б(о)жїа рѣчь и натра ^т (ъ) ⁸ долазила . него ка-но б(ог)ъ свѣда е и на свако ^м [ъ] мѣстѣ свѣ ^д [а] га є пѣно . ⁹ нити има тога мѣста где рѣчь б(о)жїа не пребыва , и онъ нїе ¹⁰ ишаѡ до ѡца нити се ка ^д [е] разлѡчиваѡ съ-ш'нїи ^м [ъ] .
сїце ѡвѣщаю ^т сѣи ²⁵ ѡцы , Афанасїи александрийскїи , Василїи ²⁶ великїи , Григорїи бгѡсловъ , и прочїи .	и тако , на ¹¹ тай арїан'скїи ина ^т [ъ] ѡговараю с(в)етїи ѡцы . афанасїе , але ¹² ξανдарскы . василїе великы , григорїе б(о)гослов(ъ) . и прочїи

	ω ¹³ сталїи дрвгїи ·
ниже и протї ^{174r} протїи ^м арїански ^м хвлєнїа ^м на ωдолѣнїе , сїцевое ¹² нам ^м оувѣщанїе подаю ^т :	кои-но и дрвгїи ^м [ъ] ариан ^{ски} ^м [ъ] хвлєнїа ^м [ъ] на ωдол ¹⁴ ленє , овак ^{во} на ^м [ъ] оуговаранє издаю ·
такω подобїе рож ^{енїа} ¹³ Бжїа съ члвчїи ^м , єже арїановъ прел ^щ аетъ ,	защо прїилика ро ¹⁵ нє ѓ(о)жїа с ^ч човечи ^м [ъ] ро ^{енїе} ^м [ъ] , що арїане вара ·
нз ¹⁴ многи ^х винъ разнствїе нма ^т ·	из многи начїи ¹⁶ на раз ^{лї} икъ мысаω ω то ^м [ъ] има ·
нбω въ рож ^{енїи} ¹⁵ члвчємъ ѿцѣ болїи єсть ѿ сына ,	єрь оу човечємъ породѣ , оу ¹⁷ томѣ сличв , о(та)ць є болїи ѿ[ъ] с(ы)на ·
такω ѿцѣ ¹⁶ первѣншїи є ^{ст} и старѣйшїи лѣты :	защо о(та)ць є попрѣш ^ч нїи , и ¹⁸ старїи є годинами ·
такω во ² расто ^м ¹⁷ влцшїи раж ^{аетъ} отроча мало :	како-но прїилика є мєн ^л лю ^д [ъ]ма ω то ¹⁹ мє · кой є вѣжєга оузраста ѿ[ъ] детета · онъ ра ^{на} маеч ^{ко} де ¹²⁰ тенце ,
такω подаєт ¹⁸ єст ^ц тво нное , ѿ своего чїсло ^м разное и послѣ ^{аетъ} нєє :	и издає прїиликв дрвгъ , ѿ[ъ] свога по брою разлико , и по ²¹ сл ^д нїє ,
¹⁹ такω раж ^{аетъ} пронзволнѣ ,	єрь га рага по свомѣ произволєню ·
можашє во и нє ¹⁰ родити ·	а можашє и бє ³ [ъ] ²² тога быти да га и не роды ·
но в ¹ рож ^{енїи} Бжїи ѿнюдѣ инъ єсть ¹¹ образ ^ъ ,	ама оу ѓ(о)жїємв ро ^{енїю} , до кон ^{ца} є ²³ ω то ^м [ъ] на дрвгв формъ , и дрвгоячї є образъ ·
нбо ѿцѣ ѿ сїа ниже временєм ^м , ниже ¹² возрасто ^м єсть влцшїи , но совѣчны ^н ємъ и ¹³ равнїи :	защо ѿ(а)ць ѿ[ъ] с(ы)на , ни ²⁴ тї є временно ^м [ъ] и годинами , ни пакъ съ свои ^м [ъ] оузрасто ^м [ъ] , ни боли а ни вишїи нї ^{160v} а ни ви ^ш шы нїє · него съ-ш ^ч -нїи ^м [ъ] оуєд ^{но} вѣч ^{ны} и рава ^н (ъ) ·
ниже нное ѿ своего раж ^{аетъ} Бж ^ц тво ,	ни пакъ ¹² дрвго ѓ(о)ж(а) ^с тво ра ^{на} ѿ[ъ] свога ѓ(о)ж(а) ^с тва ·
¹⁴ но тож ^{аетъ} єже самъ нма ^т сїови ωбщаєтъ :	него то исто єд ^{но} кое са ^м [ъ] ¹³ има , то мѣ є ωб ^щ о съ с(ы)но ^м (ъ) оуєд ^{но} ·
¹⁵ ниже раж ^{аетъ} пронзволнѣ по слвчю , но ѿ при ¹⁶ ро ^{анїа} єт ^ц твѣ Бжїю пло ^н ности ,	нити га ра ^{на} произвол ¹⁴ но по слвчю · него ѿ[ъ] приро ^д не прїилике ѓ(о)жїє пло ^д ности ,
равнаго сєбѣ ¹⁷ єдиноро ^{анг} ω сїа пронзводит ^т ·	рав ¹⁵ нога сєби єдиноро ^д нога с(ы)на произво ^{ды} ·
тѣм ^{же} и болїи ¹⁸ єсть ѿцѣ ѿ сїа , аще бы рєши по Бж ^ц твенно ^м ¹⁹ рож ^{енїи} , то нє первостїю прєбыванїа и вѣчностїю , ²⁰ нє величєство ^м власти и силы , нє достоннство ^м ²¹ чєсти и поклонєнїа , но развѣ самы ^м началом ^м ²² или пронзвож ^{аетъ} нїєм ^т ;	зато и є ^{ст} [ъ] болїи – ¹⁶ ѿ(а)ць ѿ[ъ] с(ы)на , ако би сє рек ^{ло} по ѓ(о)ж(а) ^с тав ^{ном} ъ ро ^{енїю} · ама и ¹⁷ то нїє да є пр ^в осѣю прєбыванїа и вѣчностїю · нє велич ^а ство ^м [ъ] ¹⁸ ωвласти и силѣ , ниты достоннство ^м [ъ] части и поклонанїа , нє ¹⁹ го раз ^{вѣ} самы ^м [ъ] с почє ^т ко ^м [ъ] или произво ^{енїе} ^м [ъ] · єрь о(та)ць є корєнь ¹⁰ и начєло ·
такω ѿцѣ сїа пронзводит ^т , ²³ а нє сїнъ ѿца :	и онъ ѿ[ъ] сєбє с(ы)на изво ^{ды} , а нє с(ы)нъ оца ·

<p>ѡако ѡцѣ естъ источникъ , ²⁴ а снѣъ потокъ тогожѣ е етѣтва .</p>	<p>защо о(та)ць е из¹¹воръ , а с(ы)нь е ѡ[ъ] врела идвкѣ потокъ тога истога сличѣа .</p>
<p>таажѣ оубо ²⁵ вода текѣшаа животомъ преѣвѣчнымъ , естъ ²⁶ в' потоцѣ аже и въ источникѣ .</p>	<p> ¹² и она иста еднака вода , коа оувѣкъ еднако ѡтѣда тел¹³че живото^м[ъ] превѣчиты^м[ъ] , коа-но е^{ст}[ъ] и оу врелѣ ѡкв^д[ъ]-но извире ¹⁴ и оу потоку кѣда тече .</p>
<p>не пнѣ сладост^н воды ^{74v} воды живыа ѡ тогов потока сѣа Бжѣа , ² на пѣти жизни сѣа , безвѣдый арѣи некѣрѣа^н ³ в' хѣ Бжѣтѣа ,</p>	<p>нѣе пѣо сладости воде живѣ из тога ¹⁵ потока ѡ[ъ] с(ы)на б(о)жѣа , на пѣтѣ овога саданѣга живота . ¹⁶ безв^мны арѣа . кой-но не вѣрѣе оу х(рист)в б(о)ж(а)с^тва .</p>
<p>сего ради не вознесѣ главы къ ⁴ вѣнцѣ жизни нѣчныа вѣчныа ,</p>	<p>ради тога нѣе по^д ¹⁷ неѡ свое главѣ кѣ вѣнцѣ , жиз^нны н(е)б(е)нѣ вѣч^не .</p>
<p>но возрннове^н ⁵ вѣчною сѣртѣю оумерѣ естъ .</p>	<p>него бы низри ¹⁸ нв^т[ъ] . вѣчно^м[ъ] смрѣн е оумроѡ²⁵ :</p>
<p>Рече хѣ :</p>	<p>рекаѡ е х(ристо)с(ъ) .</p>
<p>бы ⁶ ѡ нижни^х естѣ , азъ ѡ вышнихъ^л ѡ : ѣ . (Јн 8.23)</p>	<p><u>ѡ(а)н(ъ) вы сте ѡ[ъ] нижны^х[ъ] , а ја са^м[ъ] ¹⁹ горе ѡ[ъ] выш^нни^х[ъ] . (Јн 8.23)</u></p>
<p>аки бы глѣа :</p>	<p>како да би рекаѡ .</p>
<p> ⁷ ваше иное ѡако нижни^х , мое иное ѡако вы ш^ннаго ⁸ рожѣнѣ естѣ .</p>	<p>вашѣ е посаѡ дрѣгѣи , ка ²⁰ ко завичай има донѣ^м[ъ] и нижи^м[ъ] . а мой е завичай дрѣгѣи , не ²¹ сѣд^нача се с вами . ерь выш^ннега роѣна е^{ст}[ъ] .</p>
<p>не восхотѣ рожѣнѣа егѡ вышна^н ⁹ сынѣ погнбелн пренспо^неа арѣи равѣтн ,</p>	<p>не ктеде него ²² вога выш^ннега роѣна сынѣ погнбленѣю преиспо^днѣмѣ ра³ ²³ познати злоч^{ст}никъ арѣе .</p>
<p> ¹⁰ неправдѣ на высотѣ сего вышнаго глѣаше .^{пс} : ѡб (Пс 72.8)</p>	<p>него великѡ неправицѣ^{пс} , на овога^{пс} выш^ннега ^{161г} выш^ннега говораше . (Пс 72.8)</p>
<p> ¹¹ да заграда^т са оуста глѣющѣа неправдѣ на хѣ ¹² Бжѣю правдѣ ;</p>	<p>да се заграде та оуста коа-но произно^дсе неправицѣ на х(рист)а б(о)жѣю правдѣ .</p>
<p>аже правдѣ съ нѣсе прннече^{пс} : пс , (Пс 84.12)</p>	<p>коа е ^{пс} прав^да с^т н(е)ба прнн^кла . (Пс 84.12)</p>
<p>да ¹³ всакѣ члѡвѣкъ ложѣ сый , сею правдою поживет^{пс} : пс , (1 Пт 2.24)</p>	<p>да би сваки ч(ло)в(ѣ)къ шо е лаж^ливѣ , с ово^м[ъ] прав^до^м[ъ] поживѣѡ^{пс} . (1 Пт 2.24)</p>
<p> ¹⁴ да сѣю правдѣ исповѣдѣа глѣтѣ :</p>	<p> ⁴ и да ѡвѣ правицѣ исповѣдаѡн би говорѣѡ .</p>
<p>вслыши Гѣ ¹⁵ правдѣ мою^{пс} : пс . (Пс 16.1)</p>	<p>оуслыши ^{пс} г(оспод)и прав^дѣ мою . (Пс 16.1)</p>
<p>но нелѣпо вѣ сице глѣати арѣю ¹⁶ пожившѣа неправдою ,</p>	<p>ама арѣю нѣе се свидѣло то лѣпо да би онѣ тако го^лворѣѡ . кой-но е живѣѡ с неправицо^м[ъ]</p>
<p>съ ѡцѣмъ лжи неправдѣ ¹⁷ на сѣю высотѣ , на сѣа</p>	<p>съ свои^м[ъ] емѣ оце^м[ъ] лажи , не^л прав^дѣ на овѣ высинѣ , на с(ы)на выш^ннега</p>

²⁵ преправљано, прво је написано оумро е

ВЫШНАГО ГЛѢТ' .	говореѣи .
СЛАВА , ¹⁸ СЛАВА ВЪ ВЫШНИХЪ ^{лвк: б.} , (Лк 2.14) сѣмъ ѿ нижнихъ не слава .	КОМУ-НО ^с ¹⁸ СЛАВА НА ВЫШНИЕ ^{м[ъ]} Н(Е)БЪ . (Лк 2.14) томъ пакъ не слава , него безчастіе ⁹ ѿ[ъ] нижнихъ .
¹⁹ СЛАВОЮ И ЧТІЮ ВЪЧАННАГО НЕ СЛАВИТ' И НЕ ЧТИТ' ²⁰ АРІИ НЕЧЕСТИВЫЙ .	славо ^{м[ъ]} и с ^ч часѣн корннисатога не слави нити ¹⁰ га почитве аріе нечестивы .
ИЩЕ ПРАВДИНИКЪ , ГЛАВ ПРАВДА ²¹ НА СНА БЖІА ,	ако ^{а пет ар[ъ] д.} КОИ-НО е правъ чл(овѣ)къ , и сва ^{г11} даръ свѣ правицъ да казве на с(ы)на б(о)жїа .
ЕДВА СПѢСЕТ СЯ ^{а пет: а.} ; (1 Пт 4.18)	И ТАЙ юдѣва да би се ¹² спа ^с (а)ω . (1 Пт 4.18)
ПРАВДА ЕСТЬ	правица е то ,
ТАКО ²² СНЪ БЖІИ ГБ ЕСТЬ ,	да се право вѣрве , и исповѣдв се . юрь с(ы)нъ ¹³ б(о)жїи г(оспод)ь б(ог)ь ю ^{ст[ъ]} .
А СНЪ БЖІИ ГЛѢТЪ	а с(ы)нъ б(о)жїи каже .
НЕ ВСА ^к ²³ ГЛАВ МН ГДИ ГИ ВНИДЕТЬ ВЪ ЦРѢВІЕ НБНОЕ : ^{маф: з.} : (Мт 7.21)	не може тай сваки до ¹⁴ ѣи оу н(е)б(е)но ц[а]р ^с тво кой мене називѣл ^е ^{мат ѳей: з.} г(оспод)и г(оспод)и . (Мт 7.21)
²⁴ ЧТО БО МА (РЕЧЕ) ЗОВЕТЕ ГИ ГИ ,	кро шо ме рече ¹⁵ вы зовѣте ^{лвк: с.} г(оспод)и г(оспод)и .
И НЕ ТВОРИТЕ ²⁵ ТАЖЕ ГЛЮ ^{лвк: з.} . (Лк 6.46)	а оно шо ва ^{м[ъ]} на заказвемъ нити слѣшал ¹⁶ те ни творите . (Лк 6.46)
АЩЕ ЗБѠ РѢХЪ	и ето како са ^{м[ъ]} рекаω
СИЦЕВЫЙ ПРАВДИНИК' ЕДВА ²⁶ СПѢСЕТ СЯ ,	такавъ пр[а]в[е]никъ ю ^д ¹⁷ ва да се спасе .
НЕЧЕСТИВЫЙ ЖЕ И ГРѢШНЫЙ АРІИ ГЛАВ НА СНА ^{л75r} НА СНА БЖІА НЕПРАВДА ГДЕ ТАВИТ' СЯ ?	на , нечастивы и грѣшны арїа шо беседы ¹⁸ неправицъ за б(о)жїи ^{м(ь)} с(ы)номъ где ѣе се онъ и оуказати .
ИЗРЕЧЕ Ѡ СЕМ' ² СВ' САМ' ГДЪ 8 ІОАННА :	изрека ^ω ^с ¹⁹ Ѡ томе свдъ , самъ г(о)с(по)динъ оу с(ве)тога юанна ^{ф.} предитече . посланїю .
ВѢРОВАЙ ВОНЫ НЕ БУДЕТ' ³ ОСВЖЕНЪ ,	кои го ^д [ъ] ²⁰ оузвѣрве оу неѣга , тай неѣ быти освѣненъ .
А НЕ ВѢРОВАЙ ОУЖЕ ОСВЖЕНЪ ЕСТЬ ,	а кой не вѣрве , тай е ²¹ вѣѣ доиста освѣненъ .
⁴ ТАКО НЕ ВѢРОВА ВЪ ИМА ЕДИНОРОАНАГО СНА ⁵ БЖІА ^{лв: г.} . (Јн 3.18)	юрь нїе вѣроваω оу име юдиного ^д но ^л ²² га с(ы)на б(о)жїега . (Јн 3.18)
ВСАКЪ ЖЕ (РЕЧЕ) ДѢЛААЙ ЗЛАА НЕ ⁶ НАВИДНТЬ СВѢТА ,	сваки , рече кои го ^д [ъ] послѣ заω посаω , онай ²³ ненавиды свѣтлости ,
И НЕ ПРИХОДИТ' КЪ СВѢТУ ;	нити онъ иде на видѣло .
⁷ ТАКОЖЕ АРІИ КЪ СНЪ БЖІО , НЕ ИСПОВѢДААЙ ЕГѠ , ⁸ ДА НЕ ОБЛЧАТ СЯ ДѢЛА ЕГѠ	како-но и ²⁴ арїа к ^ч с(ы)нъ б(о)жїемъ . ^{шо-} но га не исповѣдїва . да мѣ се не обчи ^л ²⁵ че неговѣ послови ,
ТАКО ЛЯКАВА СЪТ' ;	кро-шо-но сѣ лѣкави и злы .
⁹ НО СЕ ЖЕЛАНІЕ ГРѢШНИКА СЕГѠ ПОГИБЕ ,	ама ^{л161v} ама и та желна грѣшникѣва , тога арїе погїбе .

<p>ѠБЛИЧАЮ^Т ¹⁰ БО СѦ ДѢЛА ЕГѠ ЛѢКАВАА , Ѡ ГЛЮЩАГО :</p>	<p>защ^о ² сва мѵ се нѣгова лѣкава дѣла Ѡбличѵю , Ѡ[ъ] тога що-но се ѵ ³ ѱал^ммв ·мѠ·^м[ъ] пише ·</p>
<p>ѠБЛИЧѸ ¹¹ ТА</p>	<p>Ѡбличикю те ,</p>
<p>И ПОСТАВЛЮ ПРЕ^А ЛИЦЕМ^У ТВОИ^М ГРѢХИ ТВОА^А ^{ѱал^м ѡф} . (Пс 49.21)</p>	<p>и бацикю ти на твой ⁴ образъ твою срамотѸ и грѣховѣ ти · (Пс 49.21)</p>
<p> ¹² Г^дь г^ростію своєю Ѡбличилъ аріа ,</p>	<p>и г(оспод)ь к^{ст}[ъ] доиста своіо^м[ъ] вел⁵ликоср^диніо^м[ъ] Ѡбличіѵ нѣга ·</p>
<p>И ГНѢВОМЪ ¹³ СВОИМЪ ПОКАЗААЪ ЕГѠ ·</p>	<p>и своіо^м[ъ] га е лютино^м[ъ] каци ⁶говаѠ ,</p>
<p>ЗЛЫЙ ЗЛѢ ПОГИБАЪ ·</p>	<p>заѠ съ зло^м[ъ] е и погиноѠ ·</p>
<p> ¹⁴ АЩЕ ВСАКО СЛОВО ПРАЗ^АНО ЕЖЕ АЩЕ РЕКѸТ^Ъ ЧЛ^ВЦИ ,</p>	<p>ако що-но се оу еѵ(ан)^г(е)лію каже · ⁷ за сваку зал^дню рѣчь исто , <u>мат^рѡеі</u> ·бї· <u>що го^д[ъ] напразно изговоре люди ⁸ овога свѣта ·</u></p>
<p> ¹⁵ ВОЗДАДѸТ Ѡ НЕМ^У СЛОВО В^Ъ ДН^Ь СВДН^{ЫЙ} ^{мат^рѡеі : бї} , (Мт 12.36) по глѸ ¹⁶ Г^дню ;</p>	<p>те к^е за ни^х[ъ] на свдѸ б(о)жію Ѡговоръ давати лю^дди (Мт 12.36) по г(о)^с(под)н^емѵ свѣдочанствѸ ·</p>
<p>И КТО ПАЧЕ ПРАЗДНО СЛОВО ИЗРЕЧЕ ТАКОЖЕ ¹⁷ АРІЙ Ѡ СЛОВѢ БЖІИ , ЕДИНОСѢЩН^ЪМ^У СН^Ѣ ЕГѠ ,</p>	<p>а т^ко л^і е више зал^дн^іи бесѣда ¹⁰ изрекаѠ , ка^{ко} но е аріа Ѡ б(о)жію словѸ единосѣщ^номѸ с(ы)нѸ нѣго ¹¹во^м[ъ] ,</p>
<p> ¹⁸ ЕГДА ЕГѠ ТВАРЬ НАРЕЧЕ ,</p>	<p>ка^д[е] га е тварь нарекаѠ ·</p>
<p>КАКО ЖЕѠ НЕ ВОЗДАСТ^Ъ ¹⁹ Ѡ НЕМЪ СЛОВА В^Ъ ДН^Ь СВ^АН^{ЫЙ} ,</p>	<p>и како да не би даѠ Ѡ томѣ Ѡго ¹²ворь на свдѵ с(ы)на б(о)жіега ·</p>
<p>КАКО Ѡ СЛОВЕСЬ ²⁰ СВОН^Ъ НЕ ѠСВДИ^Т СѦ ?</p>	<p>како ли неѣе се тамо са^м[ъ] Ѡсвд^ити се ¹³ Ѡ[ъ] свои Ѡпаки рѣчи !</p>
<p>САМЪ ОУЧИ^Т ХС^Ъ :</p>	<p>каде са^м[ъ] Ѡ себи на^с(ъ) оучи х(ристо)с(ъ) · каде велы ,</p>
<p>АЗ^Ъ И ѠЦ^Ь ²¹ ЕДИНО ЕСѢА ^{іѡ : і} , (Јн 10.30) НА СІЕ ЖЧЕНІЕ АРІЙ ГЛѸ ТАКО АСПИД^Ъ ·</p>	<p> ¹⁴ <u>я и Ѡ(а)ць <u>іѡань</u> ·і· ми смо јед^но ·</u> (Јн 10.30) на ово оученіе , аріа ка-но глѸхы ас^д ¹⁵пида , затиш^те свое оуши ·</p>
<p> ²² ИЗРЕЧЕ НА ТАКОВЫХ^Ъ ѠВѢТ^Ъ ІѠАН^Ъ :</p>	<p>изрекаѠ ^сс(ве)ты іѡан^н(ъ) на так^ве ¹⁶ Ѡговоръ ·</p>
<p>ВСАК^Ъ ПРЕСТ^Ъ ²³ ПАД^Ъ И НЕПРЕБЫВААЙ ВЪ ОУЧЕНІИ ХБѢ , БГ^А НЕ ²⁴ ИМА^Т :</p>	<p>свакы чл(овѣ)кѣ кой го^д[ъ] ^{нс} пребыва^ѡ · <u>іѡ(а)н(ъ) · а · оу х(ри)^с(то)во^м(ъ) оученю , и прест^ѡ ¹⁷па мѸ заповѣды , тай б(о)га не има ·</u></p>
<p>И , АЩЕ КТО ПРІХОДИ^Т К^Ъ ВА^М ,</p>	<p>и тко го^д[ъ] , рече , к^ѡ вами до ¹⁸ходы ·</p>
<p>И СЕГѠ ЖЧЕНІА ²⁵ НЕ ПРИНОСИ^Т ,</p>	<p><u>а тога оученя не доноси ,</u></p>
<p>НЕ ПРИЕМАЙТЕ ЕГѠ В^Ъ ДОМ^Ъ ,</p>	<p><u>не приватайте га оу свой до^м[ъ] ·</u></p>
<p>И РАДО^У ²⁶ ВАТИ СѦ ЄМѸ НЕ ГЛ^НТЕ ^{к^ѡ іѡан^н ·} · (2 Јн 1.9-10)</p>	<p> ¹⁹ нити се поз^дралняйте ш^ѡ н^іме · (2 Јн 1.9-10)</p>
<p>С^ѢЫИ ОУБѠ ѠЦ^Ы ^{не приа} ^{75v} НЕ ПРІАША ТАКОВА СВЩА АРІА В^Ъ ДОМ^Ъ ЦРК^ВЕ ,</p>	<p>с(ве)ты ето оцы не привати ²⁰ше таквога истаа аріа , оу домѣ б(о)жіи · цр(ъ)ков^ны ·</p>
<p>И НЕ ² ГЛ^АША ЄМѸ РАДОВАТИ СѦ , ТАКО ѠСВЖ^АЕННОМѸ</p>	<p>ни мѸ н^ѡ ²¹зваше б(о)жію помоѣъ , како едномѸ осв^геніикѸ Ѡ[ъ] тога ²²мѣста , и</p>

³ на сѣ мѣсто ,	ѡрегѣнѹ на оно мѣсто
ндѣже бѣде ^т плачѣ и скрежетѣ ⁴ зѣбо ^м ;	гдѣ-но кѣ быти мѣ оувѣкъ ²³ плачѣ и скрежетанѣ зѣба .
но предаша егѡ такоже Павелъ сѣй ⁵ ѡ вѣры ѡпа ^{шн} и мене и александра , сатанѣ , ⁶ тако да накаже ^т са к томѣ не хвалити ^а тм : ѣ . (1 Тим 1.19– 20)	и предадоше га , како-но що е свѣтѣи . пава ^{162г} · с[ве]тѣи паваѡ , кои сѣ были ѡпали ѡ[ъ] вѣре ^{а тим[оѡею]} · а · за негово добы и ² мене и александра , предаѡ бѣѡ по^д[ъ] рѣке ѡвола , да би се на³ казили да више не хвале · (1 Тим 1.19–20)
Бѣ таковое ⁷ время ,	а было е оу-но време такво доби ,
такѡ и двѣ нечистын егда видахѣ ⁸ Гса ,	⁴ да св и нечастивѣи двѡхѡи , ка ^д [е] би смотрѣли ис(оус)а ,
приходяхѣ к' немѣ	доходили сѣ ⁵ пре ^д [ъ] неѡа
и звахѣ глѡщѣ :	и звали би говорекѡ ,
такѡ ⁹ ты еси сѣй Бжій ,	такѡ ^{марко} ты еси ^т с(ы)нѣ б(о)жїи .
и много прещаше нмѣ Гс	и мн ^о ⁶ го имѣ е претѣѡ зато ис(оус)ь .
¹⁰ да неавленна егѡ сотворатѣ ^{мф : ѣ} ; (Мк 3.11– 12)	да би га не проказивали · (Мк 3.11–12)
сѣй единѣ ¹¹ двѣх нечистый , такѡ такожде ѡтецѣ лажи , ¹² арїи ,	а ѡвай ⁷ нечастивы двѣх онѣ еданѣ , како , такогѣрѣ очв ^х [ъ] лажи ·
не хощетѣ Гса сѣнѡм Бжїим звати ,	не хо ⁸ кѣ ис(оус)а с(ы)но ^м (ь) б(о)жїи ^м (ь) звати ·
¹³ а оуже бы семѣ двѣх нечистомѣ Гс и не за ¹⁴ прѣца ^а ,	а зато вѣѣ не би ис(оус)ь томе нечи ^с ⁹ томѣ двѣх ни запрѣываѡ ·
егда бы егѡ сѣа Бжїа явле ^н на творн ^а .	ка ^д [е] би онѣ неѡа с(ы)на б(о)жїа нав ¹⁰ ливаѡ на очѣ глѣдѣ ·
¹⁵ ѡверг ^а са Гса быти Бжї арїи пре ^а члѣки ,	ама се е ѡметнѣѡ бѣдѣѣи с(ы)на б(о)жїа ¹¹ пре ^д [ъ] людѣма арїе ·
ѡвергае ^т са ¹⁶ и Гс егѡ пре ^а оцѣм свон ^м .	такогѣрѣ пакѣ и ѡ[ъ] неѡа се ѡмекѣ ис(оус)ь · пре ^д [ъ] ¹² свои ^м [ъ] оцѣ ^м [ъ] н(е)б(е) ^с ни ^м (ь)
не стерпѣ ^а емѣ такѡ ¹⁷ на славу пре ^а вѣчнагѡ егѡ рожа ^н їа настѣпова ^а .	нѣ мѣ то ѡтрѣпѣѡ , кро-що е онѣ на славу не ¹³ гѡва превѣчногѡ р(о)ж(да) ^с тѡва настѣпѣваѡ ·
¹⁸ аще бѡ апѣлъ настѣпѡщїи ^х на свою емѣ славу ¹⁹ стерпѣти не могѣ ,	ако е ап(о) ^с (то)ль онї ^м [ъ] ¹⁴ кои св мѣ трѣтали на свою емѣ славу , нѣ и могаѡ ѡтрѣпѣ ¹⁵ ти ,
егда рече :	каде рече ·
добрѣ мнѣ ²⁰ паче оумрѣти ,	болѣ мї е оумрѣти ^{а · кор(инѡеномѣ) · ф} ·
нежелн похвалю мою кто да ²¹ испразнит ^а ^{а кор : ф} ; (1 Кор 9.15)	него-ли да ми ко-го ^д [ъ] мое ¹⁶ пошенѣ оудары по ^д [ъ] ноге · (1 Кор 9.15)
а Гс сый сѣанїе славы ^{евр : ѣ} (Евр 1.3) Бжї Оцѣ , ²² какѡ нмѣла стерпѣти арїю , испражняющемѣ ²³	а ис(оус)ь · кои-но е ^{евреем[ъ]} · а · исто сѣанїе и зракѣ ¹⁷ славѣ (Евр 1.3) б(о)га ѡца , како ^б и то претрѣпѣѡ арїю · кои-но мѣ

ЕГѠ СІЕ СІАНІЕ СЛАВЫ , ОУМАЛЕНІЕМЪ БЖ҃ТВА :	испра ³ 18 жнїное то нїегово с҃їанїе оумаленїе ^М [Ь] б(о)ж(а) ^С тва .
²⁴ НБѠ АЩЕ Н ВОЗВѢЩАЛЪ Г҃ :	ерь ако е ¹⁹ и завѣщаваѠ ис(оус)ь , ка ^Д [е] е говорїѠ .
СЛАВЫ Ѡ ЧЛВ҃КЪ ²⁵ НЕ ПРИЕМАЮ ^Ѡ :ѣ . (Јн 5.41)	славѣ на Ѡ[Ь] людїи не привата ^М [Ь] . (Јн 5.41)
ТО НЕ ТРЕБВЕТЪ ОНЪ СЛАВЫ КОЕА ²⁶ НОВЫА ЧЛВКИ НСКОМЫА ,	²⁰ то онь не потребѣе коє го ^Д [Ь] изнова славы , коа се Ѡ[Ь] людїи ²¹ закѣта .
НО СЮ ЮЖЕ НМѢЛЪ ,	него исто тѣ прѣвашнїю свою славу ище . кою-но е ²² имаѠ Ѡ[Ь] прегїе
ПРЕЖДЕ ^{76г} ПРЕЖДЕ ДАЖЕ М҃ НЕ БЫ ^{СТ} ,	док҃ле юще свѣ ^Т [Ь] нїе бїѠ сѣтворенъ .
КАКѠ СТЕРПИ ^Т	а како ²³ би се стрпїѠ .
ЕГДА ЕМЪ ² АР҃ИИ ИЗПРАЖНАЕТЪ ?	каде с нїега арїе скыда онѣ прѣвашнїю нїего ²⁴ вѣ славѣ и г(о) ^С п(о)дство :
САМАГО ОЦА СВОЕГО ПРОСИ ^Т ³ ЈАКО СВѢДѢЩАГО ИЗВѢСТНѢЕ ВСѢ ^Х Ѡ ЕГО СЛАВѢ ,	и самого се свога оца ^{х(ристо)с(ъ)} . просы . ка ^{ко} шо ^{162v} ко шо понаизвѣстно Ѡ свѣмѣ знаа , за нїегово г(о) ^С (по)дство и ² великой таф ^Р и .
⁴ ДА ЕГѠ ПРОСЛАВИ ^Т :	да га онь еданъ прослави .
ПРОСЛАВИ МА ТЫ Ѡ҃ЧЕ В ТЕБЕ ⁵ САМАГО ;	прослави ³ ме ты оче оу тебе самого :
НБѠ МОА ВСА ТВОА СѢ ^Т , МОА СЛАВА ⁶ ТВОА СЛАВА , МОА НЕЧЕ ^{СТ} ТВОА НЕЧЕ ^{СТ} .	єрь шо е го ^Д [Ь] мое , то е свѣ и ⁴ твоє . моа е слава твоа слава . шо ли е пакъ моє непо ⁵ щенїе то е твоє непощенїе .
НЕЧЕСТИВЫ ^И ⁷ АР҃ИИ НЕ ДАЕТЪ МИ Ч҃ТИ , АЩЕ ЕМЪ И ЗАВѢЩАННО , ⁸ ЕМЪЖЕ Ч҃ТЬ , Ч҃ТЬ .	нечастивы арїе не дае ми ⁶ нимало пощенїа . а комѣ е и заказано , коє за ча ^{СТ} [Ь] , ча ^{СТ} [Ь] мѣ ва ⁷ лна чинити .
АЩЕ Н САМЪ ѠКРЫ ^Х ,	ако са ^М [Ь] и самъ ѠкрїѠ ,
ЈАКО ѠЦ҃Ъ ⁹ СЪДѢ ВСЕЪ ДА ^А ЕСТЪ С҃НОВИ , (Јн 5.22)	да е о(та)цѣ савѣ свой сѣдѣ ⁸ даѠ своме с(ы)нѣ . (Јн 5.22)
ДА ВСИ ЧТѢ ^Т С҃НА ,	да би ^{Ѡ(а)н(ъ)} -ѣ сви почитовали онако с(ы)на ,
¹⁰ ЈАКѠ ЖЕ ЧТѢ ^Т ОЦ҃А ,	како ⁹ -но Ѡца шо почитѣю , и да га се оустрѣчаю и бое га се ка б(о)га ¹⁰ истога єднѣно с҃ оце ^М [Ь] .
И ИЖЕ НЕ ЧТѢ ^Т С҃НА ,	єрь кои-но не почитаю с(ы)на ,
НЕ ЧТѢ ^Т ¹¹ ѠЦ҃А ПОСЛА ^Е ШАГО ЕГѠ ^Ѡ :ѣ . (Јн 5.23)	тїи ни оца ¹¹ не почитѣю , (Јн 5.23)
	кой е послаѠ свога с(ы)на . кро-шо-но ѣ и ты оче єди ¹² но смо . и єднѣнако на ^М [Ь] е и то .
ЈАКОЖЕ Н ѠМѢТАА ^И СА МЕНЕ ¹² ѠМѢТАЕ ^Т СА ПОСЛА ^Е ШАГО МА ^Ѡ :ѣ . (Јк 10.16)	защо ко се Ѡмеѣе ^{лѣк(а)-ї} мене , Ѡмеѣе ¹³ се тога шо ме є послаѠ . (Јк 10.16)

понеже азъ и ты ѿче ¹³ едно есва · една на ⁴ ѿ того творенна еже есмь ¹⁴ кѣпно творили , творитъ са хѣла ·	такожеръ ѿ[ъ] тога створенна , що ¹⁴ смо мы скѣпа створили , са ^д [е] ѿ[ъ] тога једнако износы се на ¹⁵ на ^с (ъ) хѣла ·
ѿкѣдѣ бѣ ¹⁵ арїи са вѣа ^а ?	да ѿкѣда се е и арїа подигаѣ ,
аще не азъ егѣ прем ^д рость твоѣ ¹⁶ еуже ты всѣ сотвори ^л еси ,	ако не бы га на , тво ^а ¹⁶ прем ^д рость · с коѣ ^м [ъ]-но си ты свѣ сътвориѣ ,
с' тобою сотвори ^л ·	на с тобо ^м [ъ] сътвори ^л рїѣ са ^м [ъ] све те послове ·
¹⁷ та дѣла (глетъ намъ снѣ бжїи) <u>ѣже азъ творю</u>	[каже на ^м [ъ] с(ы)нѣ б(о)жїи · ^{и(а)н(ъ) :с} и та дѣла що ¹⁸ на чины ^м [ъ]
¹⁸ свѣдѣтельствуютъ ѣ мнѣ , развѣ не блгр ^а наго ¹⁹ дѣла моего арїа ,	они сами свѣдоче за ме · ѣ свѣ ^м [ъ] не бл(а)годарнога мо ¹⁹ га посла арїа ·
<u>ѣко Оцъ ма посла</u> ¹⁶ :ѣ , (Јн 5.36)	<u>защо мене е о(та)цъ послаѣ</u> , (Јн 5.36)
и ²⁰ пославы ^н ма ѿцъ то ^н свѣдѣтельствѣ ѣ мнѣ ,	и пославы ме о(та)цъ ²⁰ онѣ е са ^м [ъ] свѣдочїѣ ѣ мени ·
²¹ егда во ^з гласи :	каде е изгласїѣ ,
<u>сеи естъ снѣ мо^н возлюбленны^н</u> ^{маѣ} :ѣ · (Мт 3.17)	<u>оваи е</u> ^{мат[ѣей] :ѣ} с(ы)нѣ ²¹ мой възлюбленны , (Мт 3.17)
²² коегѣ болшаго свѣдѣтельства снѣ требѣ , ²³ аще не ѿ ѿца ·	и са ^д [е] на ^д [ъ] то , коѣ вѣѣ выше и поболе ²² свѣдочѣ с(ы)нѣ валѣ · ако не ѿ[ъ] оца :
той ма родилъ преж ^е вѣкѣ ,	защо тай е мене родїѣ ²³ преѣ вѣкова ,
²⁴ той свѣдѣтельстветъ ,	тай и свѣдочы
ѣко азъ снѣ егѣ есмъ ²⁵ пре ^в ѣчный , и пре ^в ѣчною егѣ любовїю во ^з люб ^л енный ;	да самъ на ^{ниеговѣ} ^{163г} него ^в (ъ) исты с(ы)нѣ превѣчны · и пре ^в ѣчно ^м [ъ] ш ^{ниегово} ^м [ъ] м(и)лосѣѣ ѣ ^л милѣваты ·
ѣкоже съвершеннѣ онѣ ма любитъ ,	и како го ^д [ъ] съвр ^ш ен ^н о онѣ ме милѣ ·
снѣ ^{76v} снѣ съвершеннѣ са ^и знаетъ ,	тако по пра ^в ицы самъ и зна ·
за не ничтоже ² е ^{ст} любнѣ	защо ниша се оно не може право миловати
еже не е ^{ст} познано ·	⁴ що се не познае ·
на сѣ совершенное ³ свѣдѣтельство бѣѣ ѿца , сеи естъ снѣ мой ⁴ во ^з любленны ^н ,	на ово съвр ^ш ито свѣдочан ^с тво б(о)га оца , шо ⁵ -но велы , сай е ^{ст} [ъ] с(ы)нѣ мой възлюбленны ·
да егѣ всѣ прїемлю ^т ,	да га сви имаѣ прїи ^л мати ·
приглашае ^т ⁵ ап ^т оль свѣдѣтельства :	приговара ап(о) ^с (то)ль свѣдочѣѣ ·

ВѢРНО СЛОВО И І ⁶ ВСАКА І ⁷ ПРІАТІА ДОСТОЙНО ^{а тм офеею · а} ; (1 Тим 1.15)	ВѢРНО СЛОВО ^{а тм офеею · а} И СВАКОГА ПРИВАІ ⁷ ТАНА ДО ^с (ТО)ИНО · (1 Тим 1.15)
ОБАЧЕ НЕ ВСИ ПРІАШ ^а , І ⁷ ТАКЪ ИСПОЛНИТИ СА СВѢДИТЕЛСТВЪ ІОАННА :	АМА ЕТО ВИДИМО ДА ГА НИСЪ СВИ ПРИВАТИЛЫ · КАКО І ⁸ ДА СЕ ИЗВРШІИ СВѢДОЧАНСТВО ІОАННОВО ·
І ⁸ ВЪ СВОА ПРІІДЕ ,	МЕЊЪ І ^{10(а)н(ъ)} СВОЕ ^а ДОГЕ ,
И СКОИ ЕГЪ НЕ ПРІАШ ^{а Іо : а} · (Јн 1.11)	И СВОИ І ⁹ ГА НЕ ПРІИМИШЕ · (Јн 1.11)
НЕ ПРИАЛЪ І ⁹ АРІИ СІА БЖІА РАВНА ѠЦѢ ,	НІЕ ГА КТЕЪ ПРІИМИТИ АРІЕ ЗА РАВНО ^{сТ[ь]} ѠЧЪ ·
ТАКЪ В ТО ^у ЖИВЕТЪ І ¹⁰ ВСАКО ИСПОЛНЕНІЕ БЖІТВА ТЕЛЕСНѢ ^{Колас : в} ; (Кол 2.9)	А ОУ НІЕ І ¹⁰ МЪ Е БЫЪ ЖИВО ^{Т[ь]} , СВАКА ПЪНОСТЬ ^{колас(иель) · в} Д(О)Ж(А) ^с ТВА БЫЛА Е ОУ НІЕГОВЪ ТЪ І ¹¹ ЛЪ · (Кол 2.9)
	Д(О)Ж(А) ^с ТВО ТЪЛО ^{М[ь]} КАА ХАЛЪНО ^{М[ь]} ИСТО ПОКРИВЕНО БЫЛО ·
ТЪМЖЕ И І ¹¹ САМЪ ВСНЕНІА БЖІА НЕ ПРІАТЬ ,	ЗАТО ВЪЊЪ И І ¹² СА ^{М[ь]} ПОСИНСТВА Д(О)ЖІЕГА ОНЪ НЕ ДОСТАДЕ ·
НО ТАКЪ СЫНЪ І ¹² ПОГИБЕЛНЪ ПОГИБЕ ·	НЕГО КАА СЫНЪ ПОГИБЕ ^л НЫ І ¹³ ИЗГЪБИ СЕ ·
ЕЛИЦИ ЖЕ ПРІАША ЕГЪ І ¹³ ЗА СІА БЖІА ,	А КОИ-НО ГА ПРІИМИШЕ ЗА Д(О)ЖІЕГА С(Ы)НА , И ОУ НІЕГА ПРАВ ^о І ¹⁴ ВЪРОВАШЕ ·
ДАДЕ ИМЪ ВЛАСТЬ И САМЫ ^у ЧАДЫ І ¹⁴ БЖІИМИ БЫТИ ВЪРЪЮЩИ ^у ВЪ ИМА ЕГЪ ·	НИМА ТО ДАДЕ ТАКЪ ВЪ ВЛАДЪ , И САМЫ ДА ОУ ³ МОГЪ І ¹⁵ ЧЕДА Д(О)ЖІА БЫВАТИ , Ѡ ВЪРЫ Х(РИ) ^с (ТО)ВОЙ КОИ СЪ ·
ПО І ¹⁵ МЫШЛАНИМЪ Ѡ СЕДЪ НАПИСАННОЕ СОВЕРШЕННѢ Ѡ І ¹⁶ АПІЛА СТГЪ ІВДЫ : ТАКЪ ВЪ ПОСЛѢДНЕЕ ВРЕМЯ І ¹⁷ БЪДЪТЪ РЪГАТЕЛЕ , ПО СКОИХЪ ПОХОТЕХЪ И НЕ І ¹⁸ ЧЕСТІАХЪ ХОДАЩІИ :	ДА ПРОМЫШЛАМО Ѡ ТО ^{М[ь]} , І ¹⁶ ШО-НО Е СВРШІИТО НАПИСАТО Ѡ[Ъ] С(ВЕ)ТОГА ІВДЕ БРАТА Г(О) ^с (ПОД)НЪ · ІЕРЪ ОУ ПОСІ ¹⁷ ЛЪДНІЕ ДОБИ БЫТИ ^{бе} РЪГАТЕЛИ · КОЙ КЪ ИСТО ТЕКЕ ПО СВОИЪ І ¹⁸ ВОЛИ И ЗЛОМЪ ПУТЪ ОУЧИТИ СЕ И ХОДИТИ ·
СИ СЪТЪ ѠДЪЛАЮЩІИ СЕБЕ І ¹⁹ Ѡ ЕДИНОСТИ ВЪРЫ , И СЪ ^т ТЕЛЕСНЫ ДЪА НЕ ИМЪЩІИ :	И ТО СЪ ОНИ , ШО САМИ СЕ І ¹⁹ БЕ ѠДЪЛИВАЮ ЗА СВОЕ ЗЛО СР ^{дце} И СЛАБЪ НАТЪРЪ Ѡ[Ъ] ІЕДНОСТИ ПРАВО І ²⁰ СЛАВНЕ ВЪРЕ · И ТЕКЕ ИСТО САМО ТЕЛЪСНЫ СЪ А Д(Ъ)ШЕ НЕ ИМАДЪ ·
І ²⁰ ВЫ ЖЕ ВОЗЛЮБЛЕННИИ СТОЮ ВАШЕЮ ВЪРОЮ НА І ²¹ ЗИДАЮЩЕ СЕБЕ , ВЪ ДЪСЪ СТОМЪ МЛАЩЕ СА ,	А І ²¹ МА ВЫ ЛЮБИМИЦИ : СЪ С(ВЕ)ТО ^{М(ь)} ВАШО ^{М[ь]} ВЪРО ^{М[ь]} СЕ ОУКОРЕНІАЙТЕ , И НАЛА І ²² ЖИТЕ СЕ ЗЫДО ^{М[ь]} ТО НАВИШЕ · ОУ Д(Ъ)ХЪ С(ВЕ)ТОМЪ МОЛЕЊИ СЕ ·
САМИ І ²² СЕБЕ ВЪ ЛЮБВѢ БЖІЕЙ СОБЛЮДАЙТЕ , ЖДЪЩЕ МЛѢТИ І ²³ ГДА НИШЕГЪ ІСА ХЪ ВЪ ЖИЗНЬ ВЪЧІНЮ ^{сТ Івдд} : (Јуд 1.18–21)	САМИ СЕБЕ І ²³ ОУ Д(О)ЖІОЙ М[И]Л[О]С ^{ти} ДРЖЕЊИ СЕ ЧЪВАЙТЕ · И ОУ ТОМЪ ЧЕКАЙТЕ М[И]Л[О]С ^{ти} І ²⁴ Г(ОСПОД)А НАШЕГА ІС(ОУ)СА Х(РИ)СТА ОУ ЖІИТАКЪ ВЪЧІНЫ · (Јуд 1.18–21)
ЕАЖЕ І ²⁴ ЗРИМЪ ТАКЪ АРІИ НЕ ПОЛЪЧИ ·	КОЮ-НО КАКО ВИДИМ ^о І ²⁵ ДА Е АРІА НІЕ ДОСТАЪ ·
ВЪРЪЙМО ВЪО ВСѢ І ²⁵ ВЪ ИМА СІА БЖІА ,	ДА ВЪРЪЕ І ^{163v} ДА ВЪРВЕМО ПРАВО И ДА ИСПОВѢДАМО , ПРЪС(ВЕ)ТОЕ ИМЕ С(Ы)НА Д(О)ЖІА ·
ДА ВСѢ ЧАДЫ БЖІИМИ БЪДЕ ^у ·	І ² ДА БИ СВИ СКЪПА СИНОВИ Д(О)ЖІИМИ БЫЛИ ·
І ²⁶ НЕ ѠСТЪПНИМЪ ГДА , ГЛЮЩЕ СЪ ПЕТРОМЪ СТЫМЪ :	ДА НЕ ѠСТЪПАМО Ѡ[Ъ] І ³ СВОГА Г(О) ^с (ПО)ДИНА НИ НА ЛЪВО НИ НА ДЕСНО · ГОВОРЕКЪ

	оуєд ^н о съ с(ве)ты ^м (ь) ⁴ ап(о) ^с (то)ло ^м (ь) петро ^м [ь] .
Г ^{сан} ^{77r} <u>Г^дн къ комуѡ идемъ ?</u>	г(о) ^с (по)дине къда , кому ли ѣмо дрягоме иты :
<u>г^ды живота в^чнаго ² идаши , и мы в^ровахомъ</u>	ты ⁵ беседе в ^ч нога живота имашъ оу себи , и мы в ^р ова ^с мо ,
<u>и познахом' ,</u>	и ⁶ право смо те поз ^н али
<u>яко ³ ты еси Х^ст^с Б^га живаго ⁶:⁵ . (Jн 6.68–69)</u>	да си ты х(ристо)с(ъ) . с(ы)нъ б(ог)а живаго . (Jн 6.68–69)
Г ^д ьмъ и съ ⁴ Иоанномъ :	да ре ^к не ⁷ мо и съ с(ве)ты ^м (ь) ювано ^м [ь] .
<u>в^дмы</u>	знамо добро
<u>яко с^нъ Б^жій прійде ,</u>	да е ^а с(ы)нъ <u>ю(а)н(ъ)</u> б(о)ж ^и и ^е дошао .
<u>и ⁵ даль естъ намъ св^тъ и разъмъ ,</u>	и ⁸ дао на ^м [ъ] ю св ^т [ъ] и разъмъ ,
<u>да знаем' ⁶ Б^га истиннаго ,</u>	да познае ^{мо} юд ^н ога истога б(ог)а ,
<u>и да есмь в^д истин^ном' с^нъ ⁷ ег^о Г^с Х^ст^с ,</u>	и да ⁹ б ^в демо оу истин ^н омъ н ^е гов ^о с(ы)нъ ис(оус)у х(рист)а ,
<u>сей естъ истинный Б^гъ и живо^т ⁸ в^чный ^а ⁶:⁵ :^е (1 Jн 5.20)</u>	юрь то тай ю ^с т[ъ] , ис ^т ¹⁰ тиниты б(ог)ъ и живо ^т [ъ] в ^ч ны . (1 Jн 5.20)
не ползчлъ ар ^и й живота в ^ч наго ,	н ^и е полвч ^и о ар ^и а в ^ч нога жи ^л ¹¹ вота .
⁹ яко Г ^с а Х ^с а истиннаго Б ^г а , и живота ¹⁰ в ^ч наго , не испов ^д далъ :	кро-шо-но х(рист)а ис(оус)а правога б(ог)а , и живота в ^ч нога н ^и е испо ^л ¹² в ^д ао .
мы же испо ^л ¹¹ в ^д ающе чаемъ ,	а мы право испов ^д зюк ^в , чекамо
яко оулучилъ ¹² животъ в ^ч ный ,	да га хо ^д емо и ¹³ достати себи . ег ^о ^ж [е] сего ѿ[ъ] тебе живота в ^ч нога , все ^м [ъ] на ^м [ъ] в ^л ¹⁴ лчити спо ^л [о]би х(рист)е б(о)ж ^е . яко бл(а)г(о) ^с (ло)вень сы въ в ^с кы
Аминь . слово	аминь : .

3.3.Индекси са коментарима

Списак симбола и скраћеница

≡	директно преузете речи из предлошка
=	прилагођене речи из предлошка
≈	речи из дословно преведеног сегмента текста
≠	речи из слободно преведеног сегмента текста
∅	речи из уметнутог дела текста
‡	речи из двоструко преведене синтагме
#	речи из двоструко преведене реченице
ССЛ	речи из српскословенског поткорпуса
ЗБ	зависно биране речи
П	речи прилагођене у односу на предложак
М	речи мотивисане предлошком
НБ	независно биране речи
књиж _L	реч књижевне провенијенције
нар _L	реч народне провенијенције
зај _L	реч заједничка за књижевни и народни језик
књиж _L и нар _L	реч са варијантним маркираним облицима у књижевном и народном језику
хибр _L	хибридна реч
индив _L	индивидуализам
недеф _L	недефинисана реч
књиж _R	књижевна реализација
нар _R	народна реализација
неутр _R	неутрална реализација
хибр _R	хибридна реализација
књиж _Σ	књижевна сумарна перцепција
нар _Σ	народна сумарна перцепција
неутр _Σ	неутрална сумарна перцепција
хибр _Σ	хибридна сумарна перцепција

A

/a/ a conj. ССЛ: а 106r12, 119v1, 130v9, 131r9, 131v2, 131v3, 142v3 | ЗБ: а 96v4, 98r9, 101r10, 103r11, 104v11, 105r16, 107r10, 108v5, 111r25, 111v1, 112r6, 112v15, 113r1, 113v4, 115r14, 117r21, 122r10, 122r13, 123v6, 123v15, 124r17, 126r9, 128r24, 130r6, 132v2, 132v14, 132v17, 132v19, 132v21, 133r8, 135v8, 136r4, 138v17, 139r17, 140r12, 141v2, 143r2, 143v22, 144r14, 157r3, 157r6, 158r18, 158v15, 159r21, 159r23, 159v15, 160r4, 160r5, 160r21, 160v10, 160v11, 161r13, 161r20, 162r8, 162r16, НБ: а 95v18, 96r22, 96v4, 96v11, 97v1, 97v9, 98r19, 98v13, 99r3, 99v4, 99v17, 99v18, 100r9, 100r11, 100r15, 100r18, 100r21, 100r24, 100v15, 101r14, 101r22, 101r23, 101v6, 101v12, 101v13, 101v22, 102r9, 102r13, 102r20, 102v4, 102v11, 102v17, 103v22, 104r9, 104r15, 104v16, 105v1, 105v10, 106r19, 106r20, 106r24, 106v7, 107v2, 107v18, 108r6, 108r22, 109r3, 109v12, 110r1, 110r19, 110r24, 111r24, 112r17, 112v18, 113r3, 113r15, 113v17, 114r3, 115r9, 115r17, 115v8, 116v19, 116v23, 117r1, 118v17, 119r9, 120r5, 120r8, 120r21, 120r23, 120r24, 120v7, 120v7, 120v12, 121r11, 121r16, 122r21, 122v6, 122v6, 122v8, 123v3, 123v5, 123v17, 123v22, 124r6, 124v2, 124v12, 124v17, 125v14, 125v18, 125v20, 126r18, 126v3, 129r9, 129v22, 130v18, 131r5, 131r7, 131v8, 131v17, 133r7, 133v4, 133v12, 134r9, 134r13, 134r24, 134v7, 134v9, 134v17, 135r21, 135v17, 136r11, 136v21, 136v23, 139r8, 139r10, 139r21, 139v11, 140v22, 141r3, 141r9, 141r16, 141r18, 143r18, 144r7, 144r10, 145r14, 145r19, 155v9, 155v17, 155v17, 156r5, 156r8, 156r13, 156v4, 157r8, 157r9, 157r12, 157v15, 157v21, 158r6, 158r16, 159r18, 159v1, 159v4, 159v15, 160r2, 160r5, 160r24, 160v1, 160v18, 160v20, 161r15, 161v9, 161v18, 162r3, 162r6, 162r22, 162v6, 163r9, 163r13, 163r20, 163v12.

○ × 225: ≡ а 61 (51+7+2+1), ø 110 (96+13+1), ≈ же 22 (18+3+1), ≈ и 12 (3+7+1+1), ≈ во 5 (3+1+1), ≈ но 5 (4+#1), ≈ 8вω 5 (5), ≈ ѡкω 2 (1+1), ≈ ωбаче 2 (1+1), ≈ аще 1 (1).

● зајЛ; домаћег порекла, од псл. *а (ПЕРСЈ, ЕРСЈ 1: 33, Skok 1: 1, ЭССЯ 1: 33–34, SP 1: 145); уп. ссл. а (СИ, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, ЂБ), стсл. а (СС), стсл.-цсл. а (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 225; неутр_Σ: × 225

/аврам/ авраам[ъ], [-а] ном. propr. m. ЗБ: *dat. sg.* авраамс 117v1.

○ × 1: ≡ Явраамъ 1 (1)

● књиж_L; име преузето посредством цсл. текстова, уп. ссл. авраамъ (С, ФР: Д, Т, Да, ТХ, NN, ЂБ), стсл. авраамъ (СС), стсл.-цсл. авраамъ (SJS); од грч. Ἀβραάμ, крајњег хебрејског порекла. Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/аврамов/ авраамовъ/авраамовъ, [-а], [-о] ЗБ: *nom. sg. m.* авраамовъ 134r13, М: *nom. sg. m.* авраамовъ 117r24, *instr. sg. m.* авраамовымъ 99r4, НБ: *gen. sg. m.* авраамова 99r15, *acc. sg. m.* авраамова 131r14.

○ × 5: ≡ авраамовъ 1 (1), ≈ авраамлїй 2 (1+1), ø 2 (2).

● књиж_L; у независним контекстима увек се односи на конкретну библијску личност, па се може тврдити да је у мешовитом идиому преузета из цсл.; уп. ссл. авраамовъ (С, ФР: Д, Т, СП), стсл. авраамовъ (СС), стсл.-цсл. авраамовъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 5; књиж_Σ: × 5

/аїанац/ аганацъ, -н(џ)ца m. ССЛ: *nom. sg.* аганацъ 121v12, *acc. sg.* аганџца 131r23, *voc. sg.* аганџче 124v2, 128r1 | ЗБ: *nom. sg.* аганацъ 119r23, 121r1, 126r13, 126r16, 126r23, 126v12, 127r15, 159v3, *gen. sg.* аганџца 120r10, 126r19, аганџца 120v4, *dat. sg.* аганџц 126v8, 127v17-18, *acc. sg.* аганџца 122r6, 125v10-11.

○ × 19: ≡ агнецъ 19 (17+1+1)

● књиж_L и нар_L; уп. ссл. агнецъ (СИ, ФР: Д, Да), стсл. агнецъ (СС), стсл.-цсл. агнецъ (SJS), крајње порекло прасловенско, од псл. *агньсь (ЭССЯ 1: 57, SP 1: 151). Вокал а у другом слогу је секундаран, настао вокализацијом полугласника уметнутог у групу гн (ПЕРСЈ). Српски

народни облици увек с *ja-* на почетку речи, у овом корпусу нису забележени, али уп.

/jaīne/. Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_Р: × 19; књиж_С: × 19

/aīanчи/ аган'ч[и], [-а], [-е] adj. ЗБ: *acc. sg. f.* /за/ аган'ч8ю 122v12.

○ × 1: ≡ агн'ий 1 (1)

● књиж_Л; уп. ссл. агньчъ (СИ), стсл.-цсл. агньчъ, агньчии (SJS).

▲ књиж_Р: × 1; књиж_С: × 1

/ag/ ад[ъ], [-а] m. ЗБ: *loc. sg.* /оу/ ад8 97v10, 97v15.

○ × 2: ≡ адъ 2 (1+1)

● књиж_Л; уп. ссл. адъ (СИ, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ), стсл. адъ (СС), стсл.-цсл. адъ (SJS), дубље порекло од грч. ἄδης (EPCJ 1: 61, Skok 1: 8, ESJS 45–46). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_Р: × 2; хибр_С: × 2

/aga/ ад[а], [-е] f. НБ: *acc. sg.* /оу/ ад8 140v13 ♦ оу к'пар'скv ад8 140v13.

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_Л; од тур. *ada* 'острво', балкански турцизам (ПЕРСЈ, Škaljić: 69, EPCJ 1: 62, Skok 1: 8). RJAZU: + | Михајловић 1972: +

▲ нар_Р: × 1; нар_С: × 1

/agam/ адам[ъ], -а nom. propr. m. ЗБ: *acc. sg.* адама 134v11, *instr. sg.* /сѣ/ адамо^М[ъ] 132r14, *loc. sg.*

/оу/ адамv 134r17, НБ: *dat. sg.* адам8 138v14.

○ × 4: ≡ адамъ 3 (2+1), ∅ 1 (1)

● књиж_Л; име преузето посредством цсл. текстова, уп. ссл. адамъ (С, ФР: Т, Да, СП, ТХ, ГЦ), стсл. адамъ (СС), стсл.-цсл. адамъ (SJS); од грч. Ἀδάμ, крајњег хебрејског порекла (EPCJ 1: 62–63). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 3, нар_Р: × 1; књиж_С: × 3, хибр_С: × 1

/ageī/ адет[ъ], [-а] m. НБ: *nom. sg.* аде^Т[ъ] 155v7, *instr. sg.* /сѣ/ адето^М[ъ] 138v17, *loc. sg.* /оу/ адетv 125r17.

○ × 3: ∅ 1 (1), ≈ образъ 1 (1), #≈ законъ 1 (1)

● нар_Л; од тур. *âdet*, крајње порекло арапско (Škaljić: 69, Петровић: 32, Skok 1: 9, EPCJ 1: 64). RJAZU: + | Михајловић 1972: + | Јовановић 1911: + *аадеть*

▲ нар_Р: × 3; нар_С: × 3

/aḥar/ аг'ар[ъ], [-а] m. НБ: *acc. pl.* аг'аре 139r12, 139v7.

○ × 2: ‡≈ сокровище 1 (1), ≈ земные добра 1 (1).

● нар_Л; од тур. *yadığar* 'дар за успомену', крајње порекло персијско (Škaljić: 957, s. v. *jadidar*, EPCJ 1: 64–65, s. v. *adiḥar*, Skok 1: 9, s. v. *adidar*). Облик *aḥar* није забележен у грађи за EPCJ, настао од *adiḥar* редукцијом *и* и упрошћавањем групе *дђ*. Михајловић 1972: *adiḥar* | Јовановић 1911: +

▲ нар_Р: × 2; нар_С: × 2

/az/⁽¹⁾ азъ/азь⁽¹⁾ pron. в. /ja/

/az/⁽²⁾ азъ/азь⁽²⁾, -а m. НБ: *nom. sg.* азъ 109v10, *gen. sg.* /меще/ аза 109v10, *acc. sg.* азъ 109v7.

○ × 3: ≈ алфа 3 (2+1)

● књиж_Л; уп. стсл.-цсл. азъ (SJS).

▲ књиж_Р: × 2, неутр_Р: × 1; књиж_С: × 3

/ако/ ако сопј. НБ: ако 95v2, 95v9, 95v11, 95v12, 96r1, 96r1, 96r3, 98v8, 99v10, 99v11, 100r5, 100r7, 101r2, 102v12, 103r22, 104r12, 104v8, 105r8, 105r9, 105r15, 105v10, 106r4, 106r7, 106r19, 106r22, 106v7, 107r4, 107r10, 107v13, 108r8, 108v9, 108v16, 109r21, 111r18, 111v6, 113v19, 114r10, 114v4, 114v14, 115r14-15, 116r17-18, 117r20, 118r18, 118v3-4, 118v9, 120r8, 121r19, 122r11, 122r8, 122r16-17, 121v5, 123r1, 123v9, 123v15, 126v5, 127v7, 130r8, 130r11, 130v1, 132v22, 133r8, 133r20, 133v13, 133v17, 133v21, 136v23, 138r3, 139v14, 141r21, 141v2, 141v3, 143r10, 158v11, 159v15, 160v6, 161r10, 161v6, 162r13, 162r18, 162v7, 162v15, 162v22 ♦ ако ли 95v11, 100r7, 105r9, 106r19

○ × 80: ø 23 (20+3), ≡ аще 6 (6), ≈ аще 51 (43+7+1), ≈ аще бѡ 1(1), ≈ јакоже 1 (1) ♦ ако ли: × 4: ø 2 (2), ≈ аще 1 (1), ≈ аще ли 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од посл. *ako (ПЕРСЈ, ЕРСЈ 1: 89, Skok 1: 20, ЭССЯ 1: 64–65, SP 1: 153–154).

Даничић: +, RIAZU: +

▲ нар_R: × 84; нар_Σ: × 84

/ал(и)/ али/аль сопј. НБ: али 115r23, 115v2, 118r3, 122r18, 129r24, аль 131r1.

○ × 6: ø 2 (2), ≈ ѡкѡ 1 (1), ≈ и 1 (1), ≈ но 1 (1), ≈ же 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од посл. *a li (ПЕРСЈ, ЕРСЈ 1: 121, Skok 1: 1, s. v. a-, ЭССЯ 1: 38, SP 1: 155).

Даничић: +, RIAZU: +

▲ нар_R: × 6; нар_Σ: × 6

/александар/александр/ алеџанд[а]р[ъ], -н'дра ном. пропр. м. ЗБ: асс. sg. алеџан'дра 162r2.

○ × 1: ≡ алеџандръ 1 (1)

● зај_L: уп. ссл. алекъсандръ (ФР: Да, ГЦ), стсл. алеџандръ (СС), стсл.-цсл. алеџандръ (SJS); од грч. Ἀλέξανδρος; Даничић: +, RIAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/александарски/ алеџандарскы, [-а], [-о] П: ном. sg. т. алеџандарскы 160r11-12, dat. sg. т. алеџандарскоме 159r3.

○ × 2: ≡ алеџандрійскій 2 (2)

● књиж_L: уп. ссл. алеџандръскъ (ФР: Д), стсл. алеџандръскъ (СС), стсл.-цсл. алеџандръскъ (SJS). Даничић: алекъсандръскыи

▲ неутр_R: × 1, нар_R: × 1; књиж_Σ: × 1, хибр_Σ: × 1

/алфа/ ал'фа, [-а] f. ССЛ: ном. sg. ал'фа 109v7.

○ × 1: ≡ алфа 1 (1)

● књиж_L: уп. стсл.-цсл. ал'фа (SJS); од грч. ἄλφα. RIAZU: +

▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/ама/ ама сопј. НБ: ама 96r2, 96r4, 96r24, 96v1, 96v17, 99v16, 100v10, 102v13, 103r2, 103r5, 103r7, 103v14, 104r5, 104r17, 107r2, 107r11, 108r19, 111r5, 112r11, 113v19, 113v22, 114v8, 115r12, 115v1, 115v6, 116r19, 117r17, 117v3-4, 117v21, 120v20, 122r9, 122r12, 121v7, 122v14, 123r2, 124r7, 124v6, 125v9, 126v6, 128r14, 128r22, 129r22, 129v1, 129v3, 130r2, 130r11, 132r15, 132r8, 132r20-21, 132v16, 133r9, 133v16, 133v21, 134r20, 135v22, 136v20, 136v24, 137r2, 137v5, 138r8, 140v4, 141v2, 141v19, 142r4, 142r16, 143r2, 143v9, 144v10, 157r1, 157v8-9, 158r10, 158v2, 158v18, 159v20, 160r22, 160v6, 161r5, 161r25, 161v1, 162r10, 163r7, 163r20-21.

○ × 82: ø 23 (22+1), ≈ но 48 (48), ≈ ѡбаче 8 (8), ≈ же 2 (2), ≈ а 1 (1)

● нар_L: од тур. *атта*, крајње порекло арапско (ПЕРСЈ, Škaljić: 91, Петровић: 44, Skok 1: 32, ЕРСЈ 1: 140). RIAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 82; нар_Σ: × 82

/амвросије/ амв'росіе, [-ија] ном. пропр. м. П: ном. sg. амв'росіе 136v13, 136v25.

○ × 2: ≡ Амвросій 2 (2)

● књиџ_Л; уп. стсл.-цсл. Амвроси (SJS), од грч. Амβρόσιος; RJAZU: Амброзиј, Амброзије.

▲ књиџ_Р: × 2; књиџ_С: × 2

/амин/ аминъ interj. ССЛ: аминъ 104v21, 112r25, 118v13, 130v12, 138v3, 145v15, 163v14.

○ × 7: ≡ аминъ 7 (6+1)

● књиџ_Л; уп. ссл. аминъ (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN), стсл. аминъ, аминъ (СС), стсл.-цсл. аминъ, аминъ (SJS); од грч. ἀμῖν (преко средњегрчког изговора), крајњег хебрејског порекла (ЕРСЈ 1: 150–151, Skok 1: 33–34, ESJS 49). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиџ_Р: × 7; књиџ_С: × 7

/амо/ аамо adv. НБ: аамо 111r15.

○ × 1: ≈ сѣмо 1 (1)

● нар_Л; домаћег порекла; јсл. прилог на -мо, псл. старина је спорна (ЕРСЈ 1: 153, уп. ЭССЯ 1: 71, s. v. *amo/*jamo), претпоставља се веза са овамо (RJAZU 1: 81) или само (< псл. *sěmo) (Skok 1: 35–36); уп. амо (ФР: ЂБ). RJAZU: +

▲ нар_Р: × 1; нар_С: × 1

/анђел/ агг[е]лѣ/агг[е]лѣ, -а м. ССЛ: асс. sg. /чрезь/ агг(е)ла 113r6, voc. pl. /ѡ/ агг(е)ли 100v10 || ЗБ: ном. sg. агг(е)лѣ 97r6, 100v5, 117r19, 120v18, 121r19, 121r21, 121v11, агг(е)лѣ 122r11, асс. sg. /за/ агг(е)ла 121r11, 121v2, instr. sg. агг(е)ло^М(ѣ) 125r3, gen. pauk. агг(е)ла 100v14, ном. pl. агг(е)ли 121r2, асс. pl. /крозь/ агг(е)ле 100v6, 118r20, НБ: ном. sg. агг(е)лѣ 120r4, 121v3, instr. pl. /сь/ агг(е)ли 104v15.

○ × 20: ≡ аггѣлѣ 14 (11+3), = аггѣлѣ 3 (3), ѡ 3 (3)

● зај_Л; уп. ссл. аг(ѣ)гѣлѣ (СИ), аныгѣлѣ (ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, NN, ЂБ), стсл. аггѣлѣ (СС), стсл.-цсл. аггѣлѣ (SJS), од грч. ἄγγελος (ПЕРСЈ, s. v. анђео, ЕРСЈ 1: 165 s. v. анђео, Skok 1: 42–43, s. v. andeo, ESJS 49). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 10, нар_Р: × 2, књиџ_Р: × 8; неутр_С: × 10, нар_С: × 2, књиџ_С: × 8

/анђелски/*анђеоски/ агг[е]л(ѣ)скы, [-а], [-о] ЗБ: ном. sg. т. агг(е)лскы 122r12, instr. sg. т. агг(е)л^Скы^М(ѣ) 118v1, асс. sg. f. агг(е)л^Скы 115v12, instr. sg. f. /сь/ агг(е)л^Сско^М(ѣ) 115r21, М: ном. sg. т. агг(е)лскы 121r1-2, gen. sg. т. агг(е)лскога 118v2, асс. sg. f. /на/ агг(е)л^Скы 117v7.

○ × 7: ≡ аггѣлски 4 (4), ≈ аггѣлѡвѣ 2 (2), ≈ аггѣла 1 (1)

● зај_Л; уп. ссл. ан(ѣ)гѣлѣскы (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, NN), стсл. аггѣлѣскы (СС), стсл.-цсл. аггѣлѣскы (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 5, нар_Р: × 2; неутр_С: × 5, нар_С: × 2

/аѡкоалиѡсис/ апокалиѡсис[ѣ], [-а] м. ЗБ: loc. sg. /оу/ апокалиѡсисѣ 145r1.

○ × 1: ≡ апокалнѡсѣ 1 (1)

● књиџ_Л; уп. стсл.-цсл. апокалнпси, апокалнпсисѣ (SJS), од грч. ἀποκάλυψις (ESJS 50, Аникин 1: 243, Skok 1: 48, s.v. apokalipsa). RJAZU: + (апокалнпси)

▲ нар_Р: × 1; хибр_С: × 1

/аѡосѡол/ ап[о]с[то]лѣ/ап[о]с[то]лѣ, -а м. ССЛ: gen. sg. ап(о)^С(то)ла 95r13, loc. sg. /ѡ/ апостола 105r1 || ЗБ: ном. sg. ап(о)^С(то)лѣ 101r1, 101v15, 103r1, 117r16, 128v3, 139r11, 157v8, 158r5, 159r9, 159r23, 162r13, 163r6, ап(о)с(то)лѣ 100v23, 104r12, gen. sg. /ѡ[ѣ]/ ап(о)^С(то)ла 105r5, 105r11, 111r18, dat. sg. ап(о)^С(то)лѣ 157r20, voc. sg. /ѡ/ ап(о)^С(то)ле 107r11, 108v18, instr. sg. /сь/ ап(о)^С(то)лѡм(ѣ) 104v16, ном. pl. ап(о)^С(то)ли 96v1, 138r6, ап(о)^С(то)лы 111r11, ап(о)^С(то)ли 96r24, , dat. pl. /кѣ/ ап(о)^С(то)лѡм(ѣ) 117v7, 119r21, ап(о)^С(то)лѡм(ѣ) 97v18, апостола[ѣ] 116v5, instr. pl. /сь/ ап(о)^С(то)лы 96r18, 105r18, НБ: ном. sg. ап(о)^С(то)лѣ 101r20, 106v1, 119r7,

dat. sg. ап(о)^с(то)лв 119r20, *instr. sg.* /_{сѣ}/ ап(о)^с(то)лом(ъ) 163v4, *gen. pl.* /_ѡ[ъ], измѣгю/ ап(о)^с(то)ла 105v3, 105v11, *dat. pl.* /_{къ}/ ап(о)^с(то)лом(ъ) 105r12, *instr. pl.* /_{сѣ}/ ап(о)^с(то)ли 105r21.

○ × 41: ∅ 9 (8+1), ≡ ап^толаъ 29 (29), = ап^толаъ 2 (2), ≠ ап^лъ 2 (2), ≈ ап^толаъ 1 (1)

● зајл (књижевне провенијенције, одомаћено у нар. јез.); уп. ссл. апостољ (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. апостољ (СС), стсл.-цсл. апостољ (SJS), од грч. ἀπόστολος (ПЕРСЈ, ЕРСЈ 1: 179, ESJS 50, Skok 1: 48, s.v. *aposto*, Аникин 1: 245). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_Р: × 3, неутр_Р: × 38; нар_С: × 3, неутр_С: × 38

/аѡосѡлица/ ап[о]с[то]лиц[а], [-е] f. НБ: *acc. sg.* /_{на}/ ап(о)^с(то)лицв 136v11-12

○ × 1: ‡ ≈ благаѡѡстница 1(1)

● књиж_Л; в. **/аѡосѡл/**. RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 1; књиж_С: × 1

/аѡосѡлов/ ап[о]с[то]лов[ъ], [-а], [-о] М: *dat. sg. f.* /_{по}/ ап(о)^с(то)ловой 101r11

○ × 1: ≈ апостољ 1 (1)

● зајл (књижевне провенијенције, одомаћено у нар. јез.); уп. ссл. апостољовъ (ФР: Т); в. **/аѡосѡл/**. Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 1; неутр_С: × 1

/аѡосѡлски/ ап[о]с[то]л[с]к[ы], [-а], -о ЗБ: *loc. sg. m.* /_{оу}/ ап(о)^с(то)л(с)комъ 158v19, *instr. pl. f.* /_{сѣ}/ ап(осто)л^скыма 111r17, *loc. pl. n.* /_{оу}/ ап(осто)л^скы^х(ъ) 111r16, ап(осто)л^скы 119r6, М: *instr. sg. f.* /_{сѣ}/ ап(о)^с(то)л(с)ко^м(ъ) 159r4, *nom. sg. n.* ап(о)^с(то)л(с)ко 103v8.

○ × 6: ≡ апостољски 3 (3), = апостољски 1 (1), ≈ апостољ 2 (2)

● књиж_Л; уп. ссл. апостољски (Даничић), апостољскъ (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ЂБ), стсл. апостољскъ (СС), стсл.-цсл. апостољскъ (SJS); в. и **/аѡосѡл/**. Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_Р: × 1, нар_Р: × 5; књиж_С: × 2, хибр_С: × 5

/аѡосѡлсѡво/ ап[о]с[то]л[с]тв[о], -а n. ЗБ: *gen. sg.* ап(о)^с(то)л(с)тва 137r3.

○ × 1: ≡ апостољство 1 (1)

● књиж_Л; уп. ссл. апостољство (СИ), стсл. апостољство (СС), стсл.-цсл. апостољство (SJS). RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 1; књиж_С: × 1

/ариј, арија, аријел/ ариј/аріа/аріе, [-іа/іе] m. ССЛ: *gen. sg.* /_{противъ, ѡ[ъ]}/ арија 155r20, 157v4, ЗБ: *nom. sg.* ариј 157r10, П: *nom. sg.* арија 156r10, 157v6, 157v12, 157v15, 158r19, 158v2-3, 158v16, 159r1, 159r20, 159v10, 160v16, 161r17, 161r24, 161v10, 161v14, 162v15, 163r25, 163v10, арије 156v8, 158v9, 159v6, 160v23, 161r10, 162r11, 162r23, 162v5, 163r9, арије 157r1, *gen. sg.* /_{свпроуъ, ѡсѡѡмь}/ арије 156v7, арија 156v14, 158r8, 161v20, 162v19, *dat. sg.* арију 156v12, 158v14, 161r5, *acc. sg.* арију 162r17, НБ: *gen. sg.* арије 161v1.

○ × 41: ≡ ариј 36 (35+1), ‡ ≡ ариј 1 (1), = ариј 3 (3), ∅ 1 (1)

● књиж_Л; уп. стсл. ариј (С, ФР: СП, ГЦ, ЂБ), стсл. ариј (СС), стсл.-цсл. ариј (SJS), од грч. Ἄρειος. Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_Р: × 7, нар_Р: × 34; књиж_С: × 7, хибр_С: × 34

/арија/ арија, -е m. в. **/ариј/**.

/аријани/ аријаны, [-а] m. pl. П: *acc. pl.* аријане 160r15, М: *nom. pl.* аријаны 159v19.

○ × 2: = аријанъ 1 (1), ≠ аријанскій 1 (1)

● књиж_Л; уп. стсл. аријани, аријани (СС), стсл.-цсл. аријани, аријани (SJS), од грч. Ἀρειανοί. RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 1, нар_Р: × 1; књиж_С: × 1, хибр_С: × 1

/аријански/ аріан'скїи, [-а, -о] ЗБ: *dat. pl. n.* ариан'ски^М[ъ] 160r13, НБ: *acc. sg. m.* /на/ аріан'скїи 160r11.

○ × 2: ≡ аріански 1 (1), ø 1 (1)

● књиж_L; уп. стсл. арианьскъ, арианьскъ (CC), стсл.-цсл. арианьскъ, арианьскъ (SJS). RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/аријел/ аріе, -а м. в. /ариј/.

/аријев/ аріев[ъ], [-а], [-о] М: *gen. sg. m.* /из/ аріева 158r6.

○ × 1: ≈ аріа 1 (1)

● књиж_L; уп. стсл.-цсл. ариєвъ (SJS), в. /ариј/. RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/аромай̄/ аромат[ъ]/аромаѠ[ъ], -а м. ССЛ: *gen. sg.* аромата 112v3 | ЗБ: *gen. sg.* аромата 113v11, 114v19, 114v21, 118r8, *acc. pl.* аромаѠы 112v12, аромати 114r7-8, *instr. pl.* /сѣ/ аромати 116v6, 118r20.

○ × 9: ≡ ароматъ 5 (5), = ароматъ 4 (4)

● књиж_L; уп. ссл. ароматъ (СИ, ФР: Т), стсл. ароматъ (CC), стсл.-цсл. ароматъ (SJS), од грч. ἄρωμα, -ατος (ЕРСЈ 1: 211, Skok 1: 63, ESJS 51). RJAZU: + | Михајловић 1972: +

▲ неутр_R: × 8, књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 9

/аромай̄ски/ ароматск[ы], [-а], [-о] М: *instr. sg. f.* /сѣ/ арома^Тско^М[ъ] 117v13.

○ × 1: ≈ ароматъ 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. ароматъскъ (Miklosich), в. и /аромай̄/.

▲ нар_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/арханђел/ ар'хагг[е]ль, [-а] м. НБ: *nom. sg.* ар'хагг(е)ль 121r13.

○ × 1: ø 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. архаг(ъ)гель (СИ), ар(ъ)хан(ъ)гель (СИ, ФР: Д, Т, Да, СП), стсл. арханђель, архаггелъ (CC), стсл.-цсл. арханђель, архаггелъ (SJS), од грч. ἀρχάγγελος (ПЕРСЈ, ЕРСЈ 1: 218–219, Skok 1: 60, s. v. arhi-, ESJS 50). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/архијереј/ ар'хіерей, [-на] м. ЗБ: *nom. sg.* ар'хіерей 103r13.

○ × 1: = архіерей 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. архіерен, архіерѣи (СИ), ар'хиерен (ФР: Д, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП), стсл. архіерен, архіерѣи (CC), стсл.-цсл. архіерен, архіерѣи (SJS), од грч. ἀρχιερεύς (ЕРСЈ 1: 219, Skok 1: 774, s. v. jerej, ESJS: 50). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/асїуда/ ас(°)пида, [-е] м. П: *nom. sg.* аспида 158r9, ас°пида 161v14-15.

○ × 2: ≈ аспидъ 2 (2)

● књиж_L (семантика); уп. ссл. аспида (ФР: Т), стсл. аспида (CC), стсл.-цсл. аспида (SJS), од грч. ἄσπις, -δος (ЕРСЈ 1: 227–228, Skok 1: 66, ESJS 51). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 2; књиж_Σ: × 2

/аїанасије/ аѠанасіе, [-нїа] ном. проп. м. П: *nom. sg.* аѠанасіе 160r11.

○ × 1: ≡ аѠанасїй 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. атанасіе (ФР: Д, Т, Да, ГЦ), стсл. аѠанасни (CC), стсл.-цсл. аѠанасни (SJS), од грч. Ἀθανάσιος. Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/бацаӣи/ баца[ти] impf. НБ: *praes. 3. sg.* баца 129r22, *ил. ирид. ӣрӣни (f. ном. pl.)* бацане 98v22.

○ × 2: ≈ полагаџи 1 (1), ≈ метати 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. *bacati (ПЕРСЈ, s. v. *бацџи*, ЕРСЈ 2: 266–268, s. v. *бацџи*, Skok 1: 84–85, ЭССЯ 1: 118–119, SP 1: 174). RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/бациӣи/ баци[ти] pf. НБ: *aor. 3. pl.* бацише 157v14, *fut. 1. sg.* бацикю 161v3.

○ × 2: ≈ метати 1 (1), ≈ поставити 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. *baciti (ПЕРСЈ, ЕРСЈ 2: 266–268, Skok 1: 84–85, s. v. *bacati*, ЭССЯ 1: 119). RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/баш/ башь adv. НБ: башь 126v9

○ × 1: ≈ љвѣ 1 (1)

● нар_L: порекло нејасно; можда домаћа реч од јсл. *бъшь, поред псл. *бъхъ (ЕРСЈ 2: 276, SP: 1: 464, s. v. *бъчь2, ЭССЯ 3: 139–140, s. v. *бъшь); друга могућност је турско порекло, од тур. *baş* ‘глава’ (Škaljić: 122, ЕРСЈ 2: 276). RJAZU: + | Михајловић 1972: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/башиӣи се/ башити се impf. НБ: *inf.* башити /се/ 101r5

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, можда у вези са псл. *бъхати (SP 1: 463, Влајић-Поповић 2002: 251, 231, 240) или *бахати (SP 1: 18, s. v. *bachati2*), веза са *башиа* од које полази Скок (Skok 1: 117, s. v. *baš*) вероватно секундарна (ЕРСЈ 2: 278-279). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/башка/ баш'ка adv. НБ: ◆ на-баш'ка 95v14

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L: од тур. *başka* (ЕРСЈ 2: 279-280, Skok 1: 119, Škaljić: 124, Петровић 2012: 71). RJAZU: + | Михајловић 1972: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/башча/ башча, -е f. НБ: *loc. sg.* /оу/ баш'чи 99v5

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L: од тур. *başçe, bağçe*, крајње порекло персијско; овај облик вероватно хиперкорекција од *бакча*, према домаћим речима са *хч/кч/ч* од *шч*, уп. и *бошча* < тур. *bohçe* (ПЕРСЈ, Škaljić: 123, Петровић: 71, ЕРСЈ 2: 281-282, Skok 1: 118–119). RJAZU: + | Михајловић 1972: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/беџаӣи/ бџга[ти] impf. [+gen] ЗБ: *impt. 2. pl.* бџгайте 159r24, 159v1

○ × 2: ≡ бџгати 2 (2)

● књиж_L: уп. ссл. бџгати (СИ, ФР: Д, Т, NN), стсл. бџгати (СС), стсл.-цсл. бџгати (SJS); крајње порекло домаће, од псл. *bēgati (ПЕРСЈ, s. v. *бежати*, ЕРСЈ 3: 43–45, s. v. *бежати*, ЭССЯ 2: 58–59, SP 1: 224–225, Skok 1: 166, s. v. *bježati*). Даничић: + (непрелазно), RJAZU: +

▲ неутр_R: × 2; књиж_Σ: × 2

/бџа/ бџд[а], -е f. НБ: *acc. sg.* бџдв 96r23

○ × 1: ∅ 1 (1)

- зајЛ; домаћег порекла, од псл. *běda (ПЕРСЈ, ЕРСЈ 3: 29–30, ЭССЯ 2: 54–56, SP 1: 221–222, Skok 1: 148, s. v. *bijediti*); уп. ссл. бѣда (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN), стсл. бѣда (СС), стсл.-цсл. бѣда (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/бедно/ бѣдно adv. НБ: бѣ^лно 131v10

○ × 1: ∅ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *bědъnъ (ЭССЯ 2: 57–58, SP 1: 223); уп. и ссл. бѣдно (СИ, ФР: Да). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/бежашѣи/ бѣжа[ти]/бежа[ти] impf. П: *praes. 3. sg.* бѣжи 126r7, *praes. 3. pl.* беже 120v17, *aor. 3. pl.* бѣжаше 117v8, *ѡосрблен part. praes. act.* бежекѡ 126r9-10 НБ: *praes. 3. sg.* бѣжи 126r10-11, бежи 159r8.

○ × 6: ≡ бѣгати 2 (2), ‡≡ бѣгати 1 (1), = бѣгати 1 (1), ∅ 2 (2)

- зајЛ; домаћег порекла, од псл. *běžati* (ПЕРСЈ, ЕРСЈ 3: 43–45, ЭССЯ 2: 92, SP 1: 245–246, Skok 1: 166), уп. ссл. бѣжати (СИ: ФР: Да), стсл. бѣжати (СС), стсл.-цсл. бѣжати (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 5, хибр_R: × 1; нар_Σ: × 5, хибр_Σ: × 1

/без/ без[ъ] праер. ССЛ: бе³[ъ] 130v5 | ЗБ: без 120v3, 121r4, 124r21, 157v19, без⁴ 119v19, 120v2 | НБ: без 101v20, 132v10, бе³[ъ] 98r10, 160r21.

○ × 11: ∅ 4 (3+1), ≡ безъ 7 (7)

- зајЛ; домаћег порекла, од псл. **bez(ъ)* (ПЕРСЈ, ЕРСЈ 3: 46–48, s. v. *bez2*, ЭССЯ 2: 7–13, SP 1: 218–219, Skok 1: 143, s. v. *bez¹*); уп. ссл. без(ъ) (СИ, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, NN), стсл. без, безъ (СС), стсл.-цсл. без, безъ (SJS); Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 11; неутр_Σ: × 11

/безакони/ безаконн[ѣи], [-аа], [-о] НБ: *nom. pl. m.* безаконны 126v8-9

○ × 1: ∅ 1 (1)

- зајЛ (књиж. провенијенције, одомаћена у нар. језику); уп. ссл. безаконьнъ (СИ, ФР: Д, Т, Да, СП, NN), стсл. безаконьнъ (СС), стсл.-цсл. безаконьнъ (SJS); стсл. реч калк према грчком ἄνομος (Аникин 3: 38–39, s. v. *без*, уп. Skok 1: 316, s. v. *-četi*). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/безаконије/ безаконіе, -а п. ССЛ: *loc. sg.* /_{о, въ}/ безаконіи 129r21, 130v9 | ЗБ: *gen. sg.* безаконіа 98v20, *dat. sg.* безаконію 159r18, *acc. sg.* безаконіе 130r5, *nom. pl.* безаконіа 99r9

○ × 6: ≡ беззаконіе 5 (3+1+1), ≠ безаконіе 1 (1)

- књиж_L-и нар_L (одомаћена у нар. језику); уп. ссл. безаконіе (СИ, ФР: Т, Да, СП, ГЦ), стсл. безаконіе (СС), стсл.-цсл. безаконіе (SJS); стсл. реч калк према грч. ἄνομία. Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ књиж_R: × 6; књиж_Σ: × 6

/безаконо/ безакон^нно adv. ЗБ: безакон^нно 135r22

○ × 1: ‡≡ беззаконно 1 (1)

- зајЛ (књижевне провенијенције одомаћена у нар. језику); уп. ссл. безакон(ъ)но (СИ, ФР: ТХ), стсл. безаконьнѣ (СС), стсл.-цсл. безаконьнѣ (SJS); стсл. реч калк према грч. ἄνομος. RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/безбожни/ безбожны, [-а], [-о] ЗБ: *nom. sg. m.* безбожны 157v15.

○ × 1: ≡ безвожний 1 (1)

● зај_L (књижевне провенијенције одомаћена у нар. језику); уп. ссл. безвожьнь (СИ, С, ФР: Д, Да, ГЦ, NN), стсл. безвожьнь (СС), стсл.-цсл. безвожьнь (SJS); стсл. реч калк према грч. ἄθεος (Аникин 3: 38–39, s. v. без); Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/безводни/ безводн[и], -а, [-о] ЗБ: *nom. sg. f.* безводна 120v2.

○ × 1: ≡ безводный 1 (1)

● зај_L; уп. ссл. безводьнь (СИ, ФР: Д), стсл. безводьнь (СС), стсл.-цсл. безводьнь (SJS), вероватно калк према грч. ἄνυδρος; реч би могла бити и домаћа, од псл. **bezvodьny(jь)* (ЭССЯ 2: 52–53), или се могла развити и независно у слов. језицима (Аникин 3: 41–42, s. v. безводье). RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/бездна/ бездна, [-е] f. ССЛ: *nom. pl.* бездне 121r8 | НБ: *nom. sg.* бездна 116r4-5, *acc. sg.* /оу/ безднв 133v22.

○ × 3: ≡ бездна 1 (1), ≈ пренсподнаа 1 (1), ø 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *bezďna (ЭССЯ 2: 21–22, SP 1: 220, ПЕРСЈ, s. v. бездан, ЕРСЈ 3: 50–52, s. v. бездан, Skok 1: 418, s. v. dno, Аникин 3: 43–44); уп. ссл. бездъна (СИ, ФР: Д, Да, СП), стсл. бездъна (СС), стсл.-цсл. бездъна (SJS). RJAZU: + (бездана) | Јовановић 1911: +

▲ неутр_R: × 3; неутр_Σ: × 3

/бездушни/ бездушны, [-а], [-о] ЗБ: *acc. sg. m.* бездушны 136v5

○ × 1: ≡ бездушный 1 (1)

● зај_L (књижевне провенијенције, одомаћена у нар. језику); уп. стсл. бездоушьнь (СС), стсл. бездоушьнь (SJS); стсл. реч калк према грчком ἄψυχος (Аникин 3: 45, ПЕРСЈ, s. v. душа, уп. Skok 1: 38, s. v. -an); мање вероватно домаће порекло од псл. **bezdušny(jь)* (ЭССЯ 2: 20–21); Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/беззловиви/ беззловив[и], [-а], [о] М: *gen. sg. n.* беззловивога 126v20

○ × 1: ≈ незловивый 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. без(ь)ловивъ (СИ, ФР: Да), стсл. безъловивъ (СС), стсл.-цсл. безъловивъ (SJS); стсл. реч калк према грч. ἄκακος, Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/безобразие/ безобразі[е], -іа f. НБ: *gen. sg.* /ѿ[ь]/ безобразіа 144v6

○ × 1: ø 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. безобразіе, безъобразіе (СИ), калк према грчком ἀσχημοσύνη (Шанский 2: 78, уп. ПЕРСЈ, s. v. безобразан, ЕРСЈ 3: 58–59, s. v. безобраз, Skok 3: 115, s. v. raziti).

▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/безумље/ безумље, [-ља] f. НБ: *acc. sg.* /за/ безумље 129r15.

○ × 1: ø 1 (1)

● књиж_L и нар_L; уп. ссл. безоуміе (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП), стсл. безоуміе (СС), стсл.-цсл. безоуміе (SJS, СС), крајње порекло домаће, од псл. *bezumьje (ЭССЯ 2: 49–50), мада је могуће и наслањање на грч. ἀφροσύνη (уп. /безумни/). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/безумни/ безумны, [-а], [-о] ЗБ: *nom. sg. m.* безумны 156r10, 157v7, 160v16.

○ × 3: ≡ безумный 3 (3)

● зајЛ; уп. ссл. безоумьнь (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ЂБ), стсл. безоумьнь (СС), стсл.-цсл. безоумьнь (SJS); крајње порекло би могло бити домаће, од псл. *bezumьнь (ЭССЯ 2: 50), мада књижевни карактер и релативна малобројност сличних образовања у слов. језицима могу указивати на касније цсл. калкирање према грч. ἄφρων (Аникин 3: 50). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ неутр_Р: × 3; неутр_С: × 3

/бел/бео/ бѣль/бѣо, [-а], [-о] ЗБ: *acc. sg. f.* /_л/ бѣлв 115v3-4, бѣлв 115v16, *loc. sg. n.* /_{оу}/ бѣло^М[ь] 100v15

○ × 3: ≡ бѣль 2 (2), = бѣль 1 (1)

● зајЛ; од псл. *bělъ(jь) (ПЕРСЈ, ЕРСЈ 3 147–151, Skok 1: 152–155, ЭССЯ 2: 79–81, SP 1: 238); уп. ссл. бѣль (СИ, ФР: ГЦ), стсл. бѣль (СС), стсл.-цсл. бѣль (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 2, нар_Р: × 1; неутр_С: × 2, нар_С: × 1

/белеї/ бѣлегь, белегь, [-а] м. НБ: *nom. sg.* бѣлегь 141v14, *acc. pl.* белеге 111r20

○ × 2: ≈ знаменіе 2 (2)

● нар_Л; вероватно домаћег порекла, од познопсл. дијал. *bělěgь, веров. сттур. порекла (ПЕРСЈ, ЕРСЈ 3: 86-87, Skok 1: 150), распрострањено на јсл. и исл. терену, где се тумачи као директна позајмљеница из туркијских језика (Фасмер 1: 147), уп. ссл. бѣлѣгъ (ФР: ПП), цсл. бѣлѣгъ (Срезневский 1: 220). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1972: белега

▲ нар_Р: × 3; нар_С: × 3

/бес/ бѣс[ъ], -а м. ЗБ: *gen. sg.* /_ѡ[ь]/ бѣса 132r7

○ × 1: = бѣсъ 1 (1)

● књиж_Л; уп. ссл. бѣсъ (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, NN), стсл. бѣсъ (СС), стсл.-цсл. бѣсъ (SJS); крајње порекло домаће, од псл. *běsъ (ПЕРСЈ, ЕРСЈ 3 172–174, Skok 1: 149, ЭССЯ 2: 88–91, SP 1: 244). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 1; књиж_С: × 1

/беседа/ беседа, бесѣда, бѣседа, беседа, беседа, беседа, бѣседа, -е f. ЗБ: *gen. sg.* /_{заради}/ беседе 111r9, *acc. sg.* /_{за}/ бесѣдѣ 111r13, НБ: *nom. sg.* беседа 104r19, бѣседа 137v18, *gen. sg.* /_ѡ[ь]/ бесѣдѣ 139r3, *dat. sg.* /_{по}/ бесѣди 100r4, 135v19, бесѣди 102r24, бесѣди 159r12, *acc. sg.* /_{скрозь, за, на}/ бесѣдѣ 110r16, 111r7-8, 112r20-21, 159v9, бесѣдѣ 123v2, бесѣдѣ 97r24, 104r16, бесѣдѣ 97v1, 117v7, *instr. sg.* /_{съ, за}/ бѣседо^М[ь] 100v10-11, 125r12, *loc. sg.* /_{оу}/ бесѣди 103v7, 122r7, 142r6, бѣседѣ 111v14, 135r1, *nom. pl.* беседе 113v20, 113v22, 159r17, бесѣдѣ 155r22, *gen. pl.* беседа 161v9, *acc. pl.* /_{на}/ беседе 135v12, беседе 163v5, *instr. pl.* /_{съ}/ беседами 97r15-16.

○ × 32: ≡ бесѣда 1 (1), = бесѣда 1 (1), ≈ слово 17 (15+2), ≠ слово 1 (1), ≈ глаголь 2 (1+1), #≈ глаголь 1 (1), ≈ рѣченное 1 (1), ∅ 8 (7+1)

● зајЛ; домаћег порекла, од псл. *besěda (ПЕРСЈ, ЕРСЈ 3: 177–179, Skok 1: 140–141, ЭССЯ 1: 211–213, SP 1: 215–216), уп. ссл. бесѣда (СИ, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП), стсл. бесѣда (СС), стсл.-цсл. бесѣда (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ неутр_Р: × 29, нар_Р: × 2, књиж_Р: × 1; неутр_С: × 29, нар_С: × 2, књиж_С: × 1

/беседѡи/ бесѣди[ти] *impf. M: perf. 3. sg. m.* /_е/ бесѣдѡи 137r17, НБ: *praes. 2. sg.* бесѣдишь 123v17, *praes. 3. sg.* бесѣди 124v8, бесѣды 134v20, 161r17, /^с/ бесѣди 135r15, *impf. 3. pl.* бесѣдише 111r3, *impt. 2. pl.* бесѣдите 117r14-15, *л.* ѡрилої садашњи бесѣдекѡ 136r10.

○ × 10: ∅ 3 (3), ≈ глаголати 5 (5), = бесѣдовати 1 (1), ≈ рѣци 1 (1)

● нар_Л; домаћег порекла (ПЕРСЈ, ЕРСЈ 3: 177–179, Skok 1: 140–141), в. /бесега/; уп. и псл. *besěditi (ЭССЯ 1: 213, SP 1: 216). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_Р: × 10; нар_С: × 10

/бесловесни/ безсловесн[ий], [-а], [-о] ЗБ: *dat. pl. f.* бе³словесны^М[ъ] 144v22-23.

○ × 1: ≡ безсловесный 1 (1)

● књиџ_L; уп. ссл. бесловесьнь (СИ, Т), безъсловесьнь (СИ), стсл. бесловесьнь (СС), стсл.-цсл. бесловесьнь (SJS); стсл. реч калк према грч. ἄλογος (Шанский 2: 107–108). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ неутр_R: × 1; књиџ_Σ: × 1

/бесмр̄тнни/ безс(ь)мр̄тны, [-а], [-о] ЗБ: *gen. sg. m.* /ѿ[ь]/ безсмр̄тнога 136v9, *dat. sg. m.* безс̄мр̄тном̄ 116r11-12, *acc. sg. m.* /на/ безс̄мр̄тны 115r6.

○ × 3: ≡ безсм̄ртный 1 (1), = безсм̄ртный 1 (1), ≠ безсм̄ртный 1 (1)

● књиџ_L; уп. ссл. бес̄мр̄тьнь, бес̄мр̄тьнь (СИ, С, ФР: Т, Да, СП), стсл. бес̄мр̄тьнь (СС), стсл.-цсл. бес̄мр̄тьнь (SJS); стсл. реч калк према грч. ἀθανατος (Шанский 2: 108). RJAZU: +

▲ неутр_R: × 2, нар_R: × 1; књиџ_Σ: × 2, хибр_Σ: × 1

/бес̄тра̄и/ безстрага adv. НБ: безстрага 159r13-14.

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (ЕРСЈ 3: 186–187), в. /без/ и /̄тра̄и/.

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/бесчасни/ безчаст̄н[ы], [-а], [-о] М: *instr. sg. n.* безча^{СТ}ны^М[ь] 98r16, НБ: *nom. sg. n.* безча^{СТ}но 99r6.

○ × 2: ≠ без̄чест̄їе 1 (1), ≠ нечест 1 (1)

● књиџ_L; уп. ссл. бес̄чьстьнь, без̄чьстьнь (СИ, ФР: Т), уп. стсл. бес̄чьстьнь (СС), стсл.-цсл. бес̄чьстьнь (SJS); стсл. реч калк према грч. ἄτιμος (Шанский 2: 110), мада се тумачи и као домаћа реч, од псл. *bezčьstьнь, што се аргументује распрострањеношћу у зсл. језицима, који нису били под утицајем ћирилометодијевске традиције (ЭССЯ 2: 16). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 2; књиџ_Σ: × 2

/бесчас̄ије/ безчаст̄їе, [-їа] н. НБ: *nom. sg.* безчаст̄їе 161r8

○ × 1: ‡≈ неслава 1 (1)

● књиџ_L; уп. ссл. стсл. бес̄чьстїе, без̄чьстїе (СИ, ФР: Т, СП, ГЦ, NN, ЪБ), стсл. бес̄чьстїе (СС), стсл.-цсл. бес̄чьстїе (SJS); стсл. реч калк према грч. ἀτιμία (Шанский 2: 110). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ књиџ_R: × 1; књиџ_Σ: × 1

/бесчас̄ӣӣи/ безчасти[ти] impf. ССЛ: *impf. 3. pl.* безчастише 142v15

○ × 1: ≡ без̄честити 1 (1)

● књиџ_L; уп. цсл. бес̄чьстити (Срезневский 1: 82), без̄честить (СЦСЯ), калк према грч. ἀτιμάζειν (Шанский 2: 110). Јовановић 1911: +

▲ књиџ_R: × 1; књиџ_Σ: × 1

/бива̄ӣи/ бивати/бивати impf. ССЛ: *impt. 2. sg.* бивай 130v10 | ЗБ: *praes. 3. sg.* /не/ бива 141r12, П: *inf.* бивати 163r15, *praes. 3. sg.* бива 128r18, *perf. 3. sg. m.* /е/ бивао 122v16, *perf. 3. pl. f.* /св/ бивале 119v20, НБ: *praes. 3. sg.* бива 112r15, 142r22, 143v5, *perf. 3. sg. n.* /е/ бивало 111r19, 120r5 ♦ изпре^П[ь] нега бива 143v5 ≠ предсто̄жцих̄ 59r18.

○ × 11: ∅ 5 (5), ≡ бивати 1 (1), = быти 5 (5)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *byvati (ПЕРСЈ, s. v. ¹*bitu*, ЕРСЈ 3: 324–329, s. v. *bitu*¹, Skok 1: 158–161, s. v. *biti*, ЭССЯ 3: 157–158, SP: 484–485); уп. ссл. бивати (СИ, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, ЪБ), стсл. бивати (СС), стсл.-цсл. бивати (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 2, нар_R: × 9; неутр_Σ: × 2, нар_Σ: × 9

/бивши/ бывши, [-а], [-е] НБ: *nom. sg. m.* бывши 138v21

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. **/биѡи/**⁽¹⁾.

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/бијење/ бїен[їє], -ннa п. НБ: *gen. sg.* бїеннa 128r22

○ × 1: ǰ ≈ болѣзнь 1 (1)

● књиж_L и нар_L; домаћег порекла, в. в. **/биѡи/**⁽¹⁾; уп. ссл. бїенїе (СИ, ФР: Д, Да, ЂБ), стсл. бїенїе (СС), стсл.-цсл. бїенїе (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/билензук/ билѣнзлѣкъ, [-а] м. НБ: *acc. sg.* билѣнзлѣкъ 118r15

○ × 1: ≈ драхма 1 (1)

● нар_L; од тур. *bilezik*, са уметнутим -н- пред денталом или од тур. дијал. **belenzük* (Škaljić : 134, s. v. *belenzuka*, Петровић : 75, s. v. *белензик*, ЕРСЈ 3: 92-93, s. v. *белензук*, Skok 1: 136, s. v. *belenćuk*), -лук може бити последица контаминације са сазвучним турским суфиксом. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/биље/ бїилїе, [-лїа] п. coll. НБ: *nom. sg.* бїилїе 145r3.

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. **byľje* (ПЕРСЈ, ЕРСЈ 3: 260–261, Skok 1: 160, s. v. *biti*¹, ЭССЯ 3: 150, SP 1: 475); уп. ссл. бїилїе (СИ, ФР: Т, ЂБ), стсл. бїилїе (СС), стсл.-цсл. бїилїе (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/бисер/ бисеръ/бысеръ, [-а] м. ЗБ: *acc. sg.* бисеръ 142r16, *instr. sg.* /сѣ/ бисеро^м[ѣ] 106v12, *acc. pl.* бысере 142r21, НБ: *acc. sg.* бисеръ 135r18.

○ × 4: ∅ 1 (1), ≡ бисеръ 1 (1), = бысеръ 2 (2)

● зај_L; уп. ссл. бисеръ (СИ, С, Д, Т, Да, СП, ГЦ), стсл. бисеръ (СС), стсл.-цсл. бисеръ (SJS); турцизам крајњег арапског порекла (ПЕРСЈ, ЕРСЈ 3: 306–308, Skok 1: 156–157, Аникин 3: 203–204). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1972: +

▲ неутр_R: × 3, нар_R: × 1; неутр_Σ: × 3, нар_Σ: × 1

/бисерни/ бисер'н[їи], [-а], [-о] НБ: *acc. sg. f.* бисер'нв 118r13.

○ × 1: ∅ 1 (1)

● зај_L; уп. ссл. бисер'нь (ФР: Т); в. **/бисер/**. Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/бисѡр/бисѡар/ бист(а)р[ъ], [-а], [-о] НБ: *acc. sg. m.* бистра 144r2, *acc. sg. n.* бистро 135r17.

○ × 2: ǰ ≈ свѣтоносный 1 (1), ǰ ≈ благодатный 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. **bystrъ* (ПЕРСЈ, ЕРСЈ 3: 312–317, Skok 1: 157–158, ЭССЯ 3: 153–154, SP 1: 480–481); уп. ссл. быстръ (ФР: Д, Да, СП, ГЦ). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 2; неутр_Σ: × 2

/бисѡро/ бистро adv. НБ: бистро 143v6.

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. **bystro* (SP 1: 479), уп. ссл. быстръ (ФР: Д). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/биши/⁽¹⁾ **быти**⁽¹⁾ impf. ССЛ: *praes. 1. sg.* еса^М[ь] [95v4](#), [95v4](#), *praes. 2. sg.* си 157v4, сы 163v14, еси [109r7](#), 113r7, [129r22](#), 141v23, 141v23, 142v21, 155r21, 156r15, [157v2](#), 157v4, [162r5](#), *praes. 3. sg.* есть 131v4, е^{СТ}[ь] [138r24](#), ю^{СТ}[ь] 112r22, 119v2, [137v4](#), 142v12, 142v19, 142v19, 155r18, 161r13, 163r5, ю^{СТ}(ь) 142r1, ю^С(ть) 111r15, нѣ^{СТ}[ь] [143r1](#), *praes. 3. pl.* сѣ^Т(ь) 95r12, 138v6, *part. praes. act. m. acc. pl.* сѣщихъ 145v11-12 // *praes. 3. sg.* /не/ бѣде^Т[ь] 130r16, *praes. 1. pl.* бѣдемъ 119v2, *aor. 3. sg.* бѣ^{СТ}[ь] 142v13, *aor. 3. pl.* бѣ 131r21, бѣше [125r1](#), *impf. 3. sg.* /не/ бѣ 105r19, *impt. 2. sg.* бѣди 110v15 || ЗБ: *inf.* быти 106r3, 108r24, 111v19, 112r4, 118r18, 123r19, 125r6, 136v17, 140r24, 158v3-4, /не/ бити 123r17, *praes. 1. sg.* са^М[ь] [95r14](#), [95v4](#), [95v4](#), [95v6](#), [98r9](#), [101r9](#), [107v5](#), [108v7](#), [108v8](#), [122r16](#), [124r6](#), [136r14](#), 136r22, 157v21, самъ 159v18, 162v23, ниса^М[ь] 107r7, 108v3, [127r5](#), нѣиса^М[ь] 108r1, ниса^М[ь] [109r16](#), *praes. 2. sg.* си [97r19](#), 97v5, 108v18, [109r7](#), 111r23, 111r24, 111v1, 111v4, [113v14](#), [117r5](#), 124v11, 128r3, 128r3, 128r5, 128r8, 128r13, 128r16, 128v20, 129r2, 129r14, 129r16, 132v10, 133r20, 133r24, 134r10, 135r21, 135r24, 135v21, 140r25, 140v1, 140v2, 143r2, [144v3](#), 156r3, 156v10, 157r13, 157v1, 158v1, 158v15, 162v16, [163v6](#), ниси 108v18, 123r19, 124v17, [135v4](#), 140r15, нѣиси 124v18, нѣисѣ 140r16, нѣиси [157r24](#), *praes. 3. sg.* е [95v1](#), 95v13, 98v1, 98v3, 99r2, 99r2, [99r14](#), 101r6, 101v12, [105r7](#), 105r14, 105v6, 108r16, 108v9, [109r23](#), 110r2, 110r6, 112v18, 113r2, 114r10, [114r11](#), 115v9, 115v10, 115v10, 118r16, 118r16, 122r21, [123v4](#), 124r4, 124v16, 125v9, 125v15, 125v17, 125v17, 126r3, 126r10, 127v12, 132r14, 133r21, 133v4, [133v7](#), 133v9, 134r6, [134r15](#), 134v9, 135v9, 136r11, 137r20, 137v21, 138v1, 139r21, 139r25, 139r25, 140r12, 140r13, 140v5, 140v7, 140v18, 141r1, 141v8, [141v21](#), 143r19, 143r19, [144v22](#), 156r5, 158r20, 158v3, 158v10, 159v8, 159v14, 159v18, 160r8, 160r17, 160r17, 160r23, 161r12, [162r16](#), [162v7](#), е 98v21, 99r3, [103r10](#), 103v7, 109v13, 119v18, [123v8](#), 125v21, 126r7, 126r23, 128v23, 129v18, 134r24, 140v22, [157r26](#), 158r21, 159r7, [159v9](#), 159v16, 159v22, 160v10, 160v18, [161r20](#), 162v3, ю 100v5, 107v4, 110r19, [111r10](#), 111v14, 112v15, 113r21, 115r23, 120v3, [126r16](#), [134r15](#), 138v1, [140r20](#), 141v14, [143v15](#), 143v15, 145r2, [156v23](#), [156v24](#), [157r7](#), 159v13, 160v20, [162v20](#), [163v8](#), есть 122v13, 134r7, 143v1, е^{СТ}[ь] 133v1, 160v5, ю^{СТ}[ь] 99r7, 104v4, 104v16, 110v21, 121v12, 123v17, 127v1, [157r6](#), [159r14](#), 160v13, 160v21, [163v9](#), ю^С(ть) 127v1, нѣе 97r23, [97v10](#), 97v14, 97v15, [100v9](#), 100v17, 101r19, 101v3, 101v11, 102v21, 103r2, 103r5, 103r12, 104r9, 104r18, 104r19, 105r10, 105r12, 105r17, 107r2, 108r2, 109r15, 110v22, 111r1, 111r2, 111v1, 114r4, 114v2, 114v7, 115v6, 115v11, 116v2, 117r24, 117v14, 122r10, 122v2, 122v4, [124r3](#), 124v11, 126r18, [126r24](#), 126v11, 127r20, 131v17, 132r16, 134r24, 134v1, 135r22, 135v3, [135v15](#), 138r4, 138v8, 138v23, 139r1, 139v4, 139v9, 141r3, 141v17, 142r18, [155v17](#), 156v2, 156v2, 156v3, 157v6, 157v18, 158r19, 158v9, 158v13, 158v15, 158v18, 159v15, 160r9, 160v7, 160v14, [161r21](#), 162r12, 162r14, 162r22, 163r9, 163r25, 163v10, 163v11, нѣ [131r4](#), 132r21, 136v23, 142r19, 160v16, нѣе [98r23](#), *praes. 1. pl.* смо 95v7, 130r3, 144r23, [161v14](#), 162v12, 162v14, есмо [116v17](#), [145r14](#), *praes. 2. pl.* сте [102r18](#), [160v18](#), нѣсте [102r18](#), *praes. 3. pl.* св 97v4, 102r20, 103r8, 109v21, [110r7](#), [110v4](#), 117r2, 117r4, 117v12, 120v17, [127r12](#), 133v13, 139r22, 156v20, сѣ 100r1, 105r5, 114r17, 118v15, 130v14, 139r2, 155r22, [159v4](#), 161r25, [163r18](#), [163r20](#), нисѣ 111r23, 138r6, [157v13](#), нисѣ [135v15](#), нѣисѣ 103v14, [133v10](#), 133v15, нѣисѣ 117v18, нисѣ 117v20, нисѣ 163r7, *perf. 1. sg. m.* /са^М[ь]/ бѣю [143v13](#), *perf. 2. sg. m.* /си/ бѣю 111r25, /си/ бѣю [117r6](#), /нѣиси/ бѣю 124v18, *perf. 3. sg. m.* /е/ бѣю 96v8, 96v11, [96v16](#), 97v11, 98r6, 98r16, 99r9, 121r13, 124r24, 99r15, 99r20, [99v4](#), 99v6, 103r10, [103v20](#), 110v2, 159r1, бѣю /е/ 97v9, 99r11, /е/ бѣю 98r14, [102r21](#), 112v6, 115v10, 115v11, 117r7, /е/ бѣю 122v5, /нѣе/ бѣю 95v13, 114v7, 157v18, 162r22, *perf. 3. sg. f.* /е/ бѣла 96v10, 102r19, 102v23, 116v23, 137r9, 144r9, /е/ бѣла 137r6, 138r4, бѣла 134v23, *perf. 3. sg. n.* /е/ бѣло [100v16](#), 113v15, [155v17](#), 155v21, бѣло /е/ 162r3, /е/ бѣло 141v17, /нѣе/ бѣло 97r23, 101v3, 105r10, 156v2, 157v20, бѣло 114r18, *perf. 1. pl. m.* /смо/ бѣлы [97v7](#), *perf. 3. pl. m.* /сѣ/ бѣлы 107r18, /нисѣ/ бѣлы 138r7, /е/ бѣлы (!) 140v12, *perf. 3. pl. f.* /сѣ/ бѣлы 108r13, 117r18, *perf. 3. pl. n.* /сѣ/ бѣла 110v9, [111r17](#), *impf. 3. sg.* бѣаше 96r18, 111v4-5, 112v21, 122r23, бѣаше 131v5, бѣаше 119v4, *fut. 1. sg.* /ѣв/ бити 109r12, /некю/ быти 106r4, 110r15, *fut. 2. sg.* /ѣешь/ быти 133v19, бити /кѣ^М(ь)/ 124v19, /хокѣш ли/ быти 123r15, *fut. 3. sg.* /кѣ/ быти [105r9](#), 115r22, 116v13, 161v22, /кѣ/ бити 131v22, бѣѣе 133v20, 134v1, бити /кѣ/ 138r10, /неѣе/ быти [161r20](#), *fut. 2. pl.* /кѣте/ быти [95r20](#), *fut. 3. pl.* быти /кѣ/ [122r22](#), 163r17, *aor. 1. sg.* би 137v12, бѣи 158r1, *aor. 2. sg.* би 133r20, 135r24, бѣ 133r22, *aor. 3. sg.* би 97v6, 99v10, 99v11, 108r20, 117v18, 121v5, 124r8, [124r11](#), 124v4, 125v5, 126v5, 133r23, 134v4, 139v24, 141r6, 141r21, 141v1, 141v5, 141v6, 141v7, 141v9, 142r4, 159v15, 160v6, 160v19, 162r8, 162r9, бѣ [97r6](#), 100v10, 114v17, 132r7, 137r9, 137r26, 140v16, 155v15, [158r7](#), 159v16, бѣи 116r4,

/не/ бы 157v9, aor. 3. pl. би 108v14, 139r21, 139v14, 139v17, 156v4, бы 117v11, быше 112r21, *impt.* 2. *sg.* немой 108r24, 109r4, *pot.* 1. *sg.* /бїи/ бїω 158r1, *pot.* 3. *sg.* *m.* /би/ бїω 127r21, /би/ быω /би/ 159v15, /би не/ бїω 126v5, *pot.* 3. *sg.* *f.* /би/ была 141r6, *pot.* 3. *sg.* *n.* /би/ было 111r24, 142r4, /би не/ било 129v7, *pot.* 1. *pl.* *m.* /би/ были 163v2, *praes.* 3. *sg.* бѵде 117r1, 122v18, 125r12, бѵде 109r19, 140r24, /да/ бѵде 123v14, бѵде^т[ъ] 111v17, *praes.* 1. *pl.* бѵдемо 163v9, *praes.* 3. *pl.* бѵдѵ 108r14, /да/ бѵдѵ 156v17, *impt.* 2. *sg.* бѵди 109r3, /не/ бѵди 109r21, 111v10, *л.* *ѵрилої сагашињи* бѵдѵкѵ 102v12, *л.* *ѵрилої ѵрошли* бѵдавѵши 133r3, бѵдавѵши 157r23, НБ: *inf.* быти 112r7, 112r8, 127r23, 141r1, 160r22, бити 99v10, *praes.* 1. *sg.* еса^м[ъ] 135v21, са^м[ъ] 96r5, 96r6, 96r7, 99r21, 103r7, 103v13, 106v14, 108r3, 108r7, 108v16, 109r6, 109r11, 109r13, 109r14, 109r18, 109r22, 110v8, 110v9, 110v10, 110v11, 111r13, 122r7, 124r10, 124r11, 124r19, 127r5, 128r15, 132v23, 133r2, 133r4, 133r18, 134r13, 135v22, 135v23, 136r1, 136r2, 136r3, 136r3, 136r4, 136r4, 136r4, 136r6, 136r22, 136r23, 136v7, 138v22, 141v13, 141v13, 143v13, 156r3, 156r21, 156r22, 156r24, 156v11, 157r26, 157v10, 157v17, 157v19, 157v20, 158v16, 160v18, 161r16, 162v7, 162v17, самъ 156r4, со^м[ъ] (!) 156v1, ниса^м[ъ] 124r8, *praes.* 2. *sg.* си 97v2, 97v2, 109r2, 109r6, 110r11, 111r22, 125r18, 129r3, 129r3, 129r12, 129r12, 133r7, 133r22, 133v5, 140r15, 140r17, 140r18, 140r19, 140r22, 140v3, 157r1, еси 156v16, *praes.* 3. *sg.* е 95r14, 95r21, 95r25, 95v5, 95v5, 95v8, 95v9, 95v10, 95v14, 95v22, 95v23, 96r2, 96r5, 96r8, 96r9, 96r20, 96r22, 96r23, 96v8, 96v9, 96v11, 96v12, 96v17, 96v19, 96v21, 97r4, 97r11, 97r16, 97r18, 97r19, 97r20, 97r24, 97v6, 97v9, 97v11, 97v17, 97v18, 97v19, 97v19, 97v21, 97v22, 97v23, 98r3, 98r4, 98r5, 98r14, 98r15, 98r19, 98r20, 98r21, 98r24, 98v2, 98v3, 98v9, 98v10, 98v14, 98v15, 99r8, 99r10, 99r11, 99r11, 99r15, 99r16, 99r17, 99r19, 99r24, 99v1, 99v1, 99v3, 99v6, 99v14, 99v17, 99v20, 99v21, 100r12, 100r12, 100r13, 100r14, 100r14, 100r15, 100r18, 100r21, 100r24, 100v4, 100v9, 100v10, 100v11, 100v13, 100v16, 100v18, 101r1, 101r6, 101r8, 101r9, 101r13, 101r16, 101v2, 101v3, 101v15, 102r18, 102r20, 102v7, 102v20, 102v23, 102v24, 103r4, 103r4, 103r9, 103r10, 103r17, 103r18, 103r19, 103v14, 103v19, 103r15, 104r7, 104r9, 104v3, 104v6, 104v7, 104v7, 105r7, 105r17, 105r22, 105v1, 105v1, 105v1, 105v2, 105v6, 105v7, 105v10, 105v12, 105v13, 105v18, 105v19, 105v20, 105v21, 106r3, 106r8, 106r23, 106r24, 106v20, 107r7, 109r7, 109r8, 109r11, 109r18, 109r23, 109r24, 107r19, 109v9, 109v10, 109v11, 109v16, 109v17, 109v18, 110r3, 110r8, 110r8, 110r8, 110r9, 110r12, 110r22, 110r23, 110r24, 110v1, 110v2, 111r1, 110r16, 111r12, 111r12, 111r18, 111r19, 111r19, 111r21, 111r21, 111v3, 111v6, 111v8, 112r7, 112r9, 112r9, 112r19, 112r19, 112v6, 112v15, 113r11, 113r21, 113r22, 113v2, 113v7, 113v15, 114r2, 114r3, 114r4, 114r4, 114r4, 114r5, 114r11, 114r13, 114r14, 114v1, 114v6, 114v12, 114v16, 115r8, 115r10, 115r11, 115r15, 115v6, 115v7, 116r2, 116r3, 116r6, 116r7, 116r8, 116r18, 116v2, 116v7, 116v7, 116v23, 117r15, 117r24, 117v15, 118r7, 118r10, 118r12, 118r14, 118r17, 118v6, 118v8, 118v19, 119r1, 119r4, 119r7, 119r7, 119r9, 119r9, 119r10, 119r12, 119r12, 119r17, 119r22, 119v13, 119v15, 119v17, 119v18, 119v21, 120r1, 120r4, 120r5, 120r12, 120v2, 120v18, 120v21, 121r1, 121r11, 121r13, 121r15, 121r17, 121r18, 121r18, 121r19, 121r21, 122r8, 122r9, 122r10, 122r11, 122r18, 121v4, 122v5, 122v6, 121v11, 122v13, 121v14, 122v15, 123r1, 123r3, 123r6, 123r13, 123r13, 123v3, 123v4, 123v5, 123v6, 123v15, 123v18, 123v18, 123v19, 123v20, 124r2, 124r20, 124r22, 124r23, 124r24, 124v1, 124v8, 124v18, 125r1, 125r1, 125r8, 125r14, 125r14, 125r17, 125r19, 125r23, 125v3, 125v5, 125v17, 125v19, 126r8, 126r8, 126r12, 126r14, 126r20, 126r21, 126v13, 127r3, 127r4, 127r8, 127r23, 127v6, 127v18, 127v18, 127v19, 128r2, 128r10, 128r20, 128r21, 128r22, 128r23, 128v1, 128v4, 128v6, 128v10, 128v10, 128v15, 128v18, 128v19, 129r10, 129r20, 129v21, 130r8, 131r6, 131r14, 131r18, 131v8, 131v13, 131v14, 131v21, 132r1, 132r6, 132r8, 132r11, 132r13, 132r15, 132r17, 132r17, 132r18, 132r19, 132v3, 132v15, 133r21, 133v8, 133v17, 133v21, 134r2, 134r11, 134r13, 134r17, 134r18, 134r19, 134v6, 134v7, 134v14, 134v22, 135r2, 135r2, 135r4, 135r22, 136r8, 136r24, 136v3, 136v6, 136v8, 136v12, 136v14, 136v21, 136v22, 136v24, 137r5, 137r5, 137r7, 137r9, 137r13, 137r15, 137r17, 137r18, 137r19, 137r20, 137v2, 137v3, 137v6, 137v7, 137v7, 137v9, 137v14, 137v15, 137v16, 137v16, 137v17, 137v17, 138r3, 138r4, 138r5, 138r7, 138r12, 138r14, 138v11, 138v13, 138v14, 138v18, 139r11, 139r14, 139v2, 139v2, 139v4, 139v10, 139v15, 140r10, 140r11, 140v5, 140v8, 140v8, 140v14, 140v17, 140v18, 140v18, 140v20, 141r18, 141v6, 141v7, 141v12, 141v14, 141v15, 141v16, 141v16, 141v20, 142r4, 142r5, 142r12, 142r16, 143r3, 143r7, 143r20, 143r21, 143r22, 143v12, 144r4, 144r9, 144r10, 144r15, 144r18, 144v2, 145r3, 145r4, 145r6, 145r13, 145r13, 145r18, 145r19, 145r23, 155v4, 155v7, 155v11, 155v12, 155v16, 155v21, 156r1, 156r1, 156r7, 156r11, 156r13, 156r19, 156r20, 156r23, 156v22, 157r11, 157r11, 157r15, 157r17, 157r20, 157r21, 157r22, 157v2, 157v8, 157v20, 158r6, 158r7, 158r21, 158v2, 158v5, 158v11, 158v21, 159r1, 159r2, 159r12,

159r17, 159r21, 159v2, 159v14, 159v14, 159v17, 159v21, 160r2, 160r2, 160r4, 160r18, 160r24, 160v3, 161r2, 161r3, 161r6, 161r10, 161v5, 161v6, 161v9, 161v10, 161v11, 162r3, 162r10, 162r12, 162r13, 162r15, 162r19, 162r21, 162v3, 162v4, 162v4, 162v5, 162v6, 162v11, 162v12, 162v15, 162v20, 162v20, 163r10, 163r10, 163r16, 163v7, е 95v1, 95v2, 95v8, 95v8, 96r9, 96r11, 96v9, 96v22, 97v17, 98r16, 99v11, 99v18, 99v22, 100r22, 100v4, 100v14, 101r23, 101v23, 102r21, 103r9, 103v8, 103v18, 105r23, 105v21, 106v1, 108r10, 109r19, 109v4, 110r24, 110v3, 110v9, 113r1, 114v9, 115v10, 115v12, 116r20, 117r14, 119v6, 119v15, 120r23, 120r23, 121r3, 122r20, 121v10, 122r4, 122r17, 122v14, 123r22, 123v17, 124r13, 125v2, 126r11, 126v1, 126v2, 126v11, 128r23, 128r24, 128v4, 128v6, 128v14, 129v3, 129v4, 129v4, 129v14, 130r2, 130v18, 132r13, 132v13, 133r23, 133v7, 133v7, 133v17, 134v19, 135v7, 135v14, 136v10, 137r11, 137r17, 137r22, 137v1, 137v8, 137v8, 137v11, 138v15, 138v18, 138v21, 139r13, 139r15, 139v14, 140v9, 140v10, 140v13, 140v19, 140v19, 141v18, 142v3, 142v6, 142v8, 143r8, 143v2, 145r8, 145v4, 157v15, 158r16, 158v7, 158v20, 160r1, 160r8, 160r22, 160v9, 160v11, 160v18, 160v19, 161r7, 161r18, 161v15, 161v23, 162r6, 162r18, 162v19, 162v22, ю 95r16, 96r8, 96r21, 96v16, 97r1, 97r13, 97r21, 97v20, 98v8, 98v11, 99r6, 99r19, 99v13, 99v18, 100r21, 100v2, 100v11, 101r4, 101r14, 101r18, 101r18, 101r20, 101r21, 101r22, 101v22, 102r14, 102r15, 103r3, 103r12, 103r16, 103v5, 103v10, 103v20, 104r8, 104r13, 104r20, 104r22, 105r21, 105r22, 105v2, 105v10, 107r1, 107r10, 107v5, 109r24, 109v19, 110r14, 111r20, 111v5, 111v7, 111v12, 111v13, 112v14, 112v19, 112v20, 113r22, 115r9, 115r15, 115v17, 115v19, 116r3, 116r4, 116r10, 116r19, 116v20, 117r3, 117r6, 117r12, 117r13, 117v2, 117v10, 117v14, 118r4, 118r11, 119v7, 119v10, 119v16, 120v8, 120v20, 121r20, 121v3, 122v3, 126r21, 127v16, 128r24, 130v20, 131r5, 131r7, 133r14, 134r16, 134v11, 137v14, 138r11, 138v11, 139r14, 141r7, 142v5, 143v3, 144r9, 144r13, 145r5, 155v17, 156r6, 156r22, 156v24, 157r20, 159r13, 160r18, 160r19, 160v7, 162v13, іє 135v15, єсть 97v9, є^{CT}[ъ] 102r13, є^{CT}[ъ] 99v7, 101v22, 109v11, 139r19, 155v10, 161v4, ю^C(тъ) 96r11, 97r5, 110r4, 129v16, нїє 95v13, 98r12, 99v13, 102r2, 105r20, 105r23, 106r21, 111v2, 117v16, 120r5, 122v6, 122v8, 124r22, 134v18, 135v10, 137v11, 138v12, 139v12, 142r6, 144v19, 156r4, 158v7, 158v17, 160r24-160v1, 161r5, нїє 125v11, 125v13, 126v6, 133v22, 142r21, 157v19, нию 99v16, *praes. 1. pl.* смо 97v7, 97v8, 102r24, 102v12, 103v19, 111r9, 115r12, 116v18, 129v12, 130r6, 144r24, 144v1, 145r11, 163v6, ^cмо 105r15, 130r5, нисмо 102v14, 143r11, *praes. 2. pl.* сте 100v16, 101r2, 118r6, 118r9, 128v5, 133r2, сте 128v5, *praes. 3. pl.* св 95v11, 96v1, 97r20, 97r22, 98r1, 98r6, 98r7, 98v16, 98v22, 99r9, 100r23, 100v6, 100v7, 102r11, 103v16, 104r3, 106r19, 107v3, 108r13, 110v8, 111v22, 112r3, 112v17, 113r3, 113r12, 114r12, 114r14, 114r17, 114r19, 117r18, 117v9, 117v16, 118r19, 118r20, 118v1, 118v8, 119r5, 119v5, 119v6, 119v17, 119v20, 120r6, 120r7, 120r18, 120v10, 122v5, 122v18, 122v19, 124v2, 126v9, 126v14, 127r11, 129v22, 132v7, 134r1, 135v16, 135v24, 136r1, 136r1, 141r10, 141r14, 141r14, 141v18, 141v21, 143v19, 155v6, 156v13, 157v5, 158v19, 162r4, 162r14, с8 96v12, 97r12, 98r2, 98r3, 98v15, 98v18, 99r4, 100r17, 100r23, 100v7, 102r15, 103v17, 104v10, 106r20, 107r4, 107r5, 107r13, 107r18, 107r24, 107v7, 107v8, 108r8, 108r19, 110r18, 111r11, 111r16, 111r23, 111r24, 111v14, 111v20, 112r4, 115r24, 115v1, 117v13, 118r25, 118v18, 119v13, 119v20, 119v22, 121r6, 122v5, 123v5, 127v3, 129r8, 133r20, 133v12, 137r13, 141r8, 141v11, 143v19, 156v5, 156v22, 157v5, 162r1, 162r4, 163r15, нис8 108r9, 133r8, нисв 130r22, 141r16, ныс8 117v10-11, нисв 160r5, *perf. 2. sg. m.* /си/ бїω 129r12, *perf. 3. sg. m.* /е/ бїиω 95v14, /е/ бїω 98v9, 99r10, 102v20, 105v18, 109r25, 111r1, 111v5, 117r3, 119r11, 120v21, 121r1, 121r20, 125r14, 125r19, 126r8, 128v19, 129r21, 132r17, 138v19, 143r9, 144r10, 144r10, 155v4, 162r2, /е/ бѣω 101r9, 101r20, 107r19, 115r9, 116r19, 123v19, 128v18, 138v13, 163r10, /е/ бѣω 134r17, /нїє/ бїω 101r19, 102v21, 110v22, 122v8, 131v17, 137v11, 138v12, 141v17, бїω 97r1, 159r1, бѣω 105v8, *perf. 3. sg. f.* /е/ была 119v7, 132r13-14, 136v14, 136v21, 142r4, 157r20, /е/ била 95v14, 118r12, 132r1, /е/ бїила 96r20, была /е/ 126r10, 163r10, била 96v9, *perf. 3. sg. n.* /е/ было 95v9, 98r21, 100v11-12, 101r23, 105r22, 105v2, 110v10, 116r3, 116r6, 135r4, 143r8, /е/ било 98r24, 157v20, /нїє.../ било 122v7, было 163r11, *perf. 1. pl. m.* /нисмо/ били 102v14, *perf. 3. pl. m.* /св/ были 96v1, 96v13, 100v6, 113r12, 122v5, 122v18, 162r1, /св/ били 98r7, 100v7, 124v2, были 102v15, *perf. 3. pl. f.* /св/ быле 118r20, 119v20, /св/ биле 117v9, *perf. 3. pl. n.* /св/ была 99r9, была 133v13-14, *impf. 3. sg.* бїаше 98r18, 117v8, 122v21, 131v4, *fut. 3. sg.* /кїє/ быти 105r10, 157r22, /кїє/ бити 127v7, 132v5, *fut. 2. pl.* /кїете/ быти 155v18-19, *aor. 1. sg.* бѣ 162v15, *aor. 2. sg.* бѣ 135r23, 135v1, бѣ 133v5, /не/ бѣ 111r25, 111v1, *aor. 3. sg.* бѣ 96v23, 98r11, 99v9, 100r8, 100r9, 100v22, 102r6, 105v11, 106v15, 107v11, 108r21, 111r24, 112v13, 118v12, 119v8, 119v9, 120r4, 120r7, 120r8, 120v19, 120v20, 122v19, 123r21, 123r23, 123r24, 123r24, 123v1, 124r9, 124r12,

124r18, 124v6, 125r10, 127r21, 127v5, 127v5, 129v7, 130r11, 130r11, 130r8, 130v21, 133r12, 133v21, 134v6, 135r10, 138r14, 138r16, 138v8, 140r3, 140r3, 141r22, 141r22, 141v2, 141v2, 157v15, 158r9, 159r3, 159v15, 159v17, 160r7, 161r11, 161r3, 161r4, 161r5, 161v11, 162r23, ^{би} 158r9, 162r17, бы 95v22, 97r7, 105v3, 105v5, 105v9, 106r23, 108r17, 119r19, 121r19, 137r4, 141r10, 141r12, 158v10, 160v17, /не/ би 96r4, 124r11, 134v4, 155v22, /не/ бы 114v5, aor. 1. pl. би 129r25, 129v9, 130r22, 145r10, aor. 3. pl. би 98v18, 99v15, 104v19, 111v11, 120r3, 122r19, 126r12, 126v6, 130r19, 133r11, 139v15, 139v16, 141v2, 145v6, 145v7, 162r2, 162r4, 162r5, 162r6, 162v8, 163v2, бы 133r11, 145v6, быше 113v20, 135r5, бише 141v4, pot. 3. sg. m. /би/ бїω 108r20, 121r19, 133v22, 134v4, pot. 3. sg. f. /би/ была 120r8, pot. 3. sg. n. /би/ было 140r3, /би/ било 130r8, /не би/ было 96r4, // praes. 1. sg. бѣде^м[ь] 109r8, praes. 3. sg. бѣде 123v3, 128v14, 134v14, бѣде 105v10, 138r10, /да/ бѣде 116v15, /да/ бѣде 133v17, praes. 1. pl. бѣдемо 111v19, /да/ бѣдемо 129v17, praes. 3. pl. бѣдѣ 102r17, бѣдѣ 103r8, imp. 2. sg. бѣ^м 108v1, бѣ^м[ь] /ни за що/ 157r2, л. *ѡрилої сагашии бѣдѣи* 162r10, л. *ѡрилої ѡрошии бѣдавшии* 137v9, 157v11, бѣда^вши 102v13-14, 138r5-6, бѣдавшии 116v16, 138v11, бѣдавши 123r3 ♦ *сѡ-но/* 97r20, ♦ /то/ ю^{сѡ}[ь] 101v22, 99v7, ♦ в. /воля/, /граїо/, /живї/, /зачудо/, /нишиїо/, /смѡианї/, /ѡмоїї/, /ѡїребаї/.

○ × 1892: ø 1320 (1074+168+56+22), ≡ БЫТИ 314 (253+52+7+2), = БЫТИ 135 (110+20+2+3), ≠ БЫТИ 5 (5), ≈ БЫТИ 3 (3), ‡ ≡ БЫТИ 6 (6), # ≡ БЫТИ 7 (6+1), # = БЫТИ 3 (3), ≈ не 87 (78+5+2+2), # ≠ не 2 (2), ≈ ОБРѢСТИ СЯ 1 (1), # ≈ ОБРѢСТИ СЯ 1 (1), ≈ ИМѢТИ БЫТИ 1 (1); ♦ × 1: *сѡ-но*: ø 1 (1); ♦ *то* юсть: × 2: ø 1 (1), ≈ несть 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *byti (ПЕРСЈ, s. v. ¹*biti*, ЕРСЈ 3: 324–329, s. v. *biti*¹, Skok 1: 158–161, ЭССЯ 3: 155, SP: 482); уп. ссл. БЫТИ (СИ, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЪБ), стсл. БЫТИ (СС), уп. стсл.-цсл. БЫТИ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1810, нар_R: × 49, књиж_R: × 33; неутр_Σ: × 1810, нар_Σ: × 49, књиж_Σ: × 33

/биши⁽²⁾ би[ти]⁽²⁾ impf. ЗБ: л. *ѡридев ѡриши ном. sg. m. бїень* 98v9, л. *ѡридев ѡриши instr. sg. m. бїены^м[ь]* 101r10, НБ: *praes. 3. sg. бїе* 129r20.

○ × 3: ≈ бити 1 (1), ‡ ≠ бити 1 (1), # ‡ ≈ НАКАЗЫВАТИ 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *biti (ПЕРСЈ, ЕРСЈ 3: 329–339, Skok 1: 161–163, ЭССЯ 2: 99–100, SP 1: 251–252); уп. ссл. БИТИ (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, ГЦ, ПП, ЪБ), стсл. БИТИ (СС), стсл.-цсл. БИТИ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 2, нар_R: × 1; неутр_Σ: × 2, нар_Σ: × 1

/блаї/ бл[а]гъ, [-а], -о ССЛ: *ном. sg. m. бл(а)гъ* 130v9, 136v9 // *instr. sg. n. бл(а)ги^м(ь)* 130v11 || ЗБ: *acc. sg. m. бл(а)гога* 157v6, *loc. sg. m. /ω/ бл(а)го^м(ь)* 157r9, *ном. pl. m. бл(а)ги* 157r8, *gen. sg. n. /ω[ь]/ бл(а)гога* 157r8-9, *acc. sg. n. бл(а)го* 124r17, *loc. sg. n. /oy/ бл(а)го^м(ь)* 104v19 НБ: *ном. sg. m. бл(а)гы* 118v12

○ × 10: ø 1 (1), ≡ БЛАГЪ 7 (4+1+2), ‡ ≡ БЛАГЪ 2 (1+1),

● књиж_L (семантика); уп. ссл. БЛАГЪ (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЪБ), стсл. БЛАГЪ (СС), стсл.-цсл. БЛАГЪ (SJS); крајње порекло домаће, од псл. **bolgъ(jь)* (ПЕРСЈ, ЭССЯ 2: 174, SP 1: 306–307, Skok 1: 166–168). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 10; књиж_Σ: × 10

/блаїо⁽¹⁾ бл[а]го⁽¹⁾ adv. ССЛ: бл(а)го 130v6

○ × 1: ≡ БЛАГО 1 (1)

● књиж_L (семантика); уп. ссл. БЛАГО (СИ, ФР: Да, ГЦ), стсл.-цсл. БЛАГО (SJS). RJAZU: +

▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/блаїо⁽²⁾ бл[а]го⁽²⁾ interj. НБ: бл(а)го /томе/ 155v13.

○ × 1: ≈ БЛАЖЕНЪ 1(1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. *блаїо⁽¹⁾* (Skok 1: 166–168, s. v. *blag*). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/блаїо/⁽³⁾ **благо**⁽³⁾, -а п. ЗБ: *gen. sg.* блага 109r2, *acc. pl.* бл(а)га 107r13, НБ: *gen. sg.* /ѿ[ь]/ блага 140r21, 140v9, 142r15, *acc. sg.* благо 98r12, 139r12, 139r24, бл^аго 132v11, *instr. sg.* /за/ благо^м[ь] 141v3, бл(а)го^м(ь) 133v9, *nom. pl.* благаа 110v4.

○ × 12: ≡ благъ 2 (1+1), ≈ сокровище 4 (1+2+1), ‡ ≈ сокровище 1 (1), ‡ ≈ щедрота 1 (1), ‡ ≈ добро 1 (1), ø 3 (2+1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *bolgo, поименичен п. придева **bolgъ(jь)* (ПЕРСЈ, ЭССЯ 2: 173, Skok 1: 166–168, s. v. *blag*); уп. ссл. благо (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, NN, ЪБ), стсл. благо (СС), стсл.-цсл. благо (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ неутр_R: × 12; неутр_Σ: × 12

/блаїовесївовайши/ бл[а]говѣств[овати] impf. ССЛ: *part. praes. act. m. dat. sg.* бл(а)говѣствующѣ 106r12-13.

○ × 1: ≡ благовѣствующій 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. благовѣствовати (СИ, ФР: Д, Т, Да), стсл. благовѣствовати (СС), стсл.-цсл. благовѣствовати (SJS); в. и **/блаїовесїиши/**. Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/блаїовесїиши/ бл[а]говѣсти[ти] pf. ССЛ: *aor. 1. sg.* бл(а)говѣсти^х(ь) 117r10

○ × 1: ≡ благовѣстити 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. благовѣстити (СИ, ФР: Д, Т, ГЦ), стсл. благовѣстити (СС), стсл.-цсл. благовѣствовати (SJS); стсл. реч калк према грч. εὐαγγελίζεσθαι (Шанский 2: 128, Аникин 3: 226). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/блаїовесїница/ бл[а]говѣстниц[а], [-е] f. ЗБ: *acc. sg.* /на/ бл(а)говѣ^{ст}ницѣ 136v11, *nom. pl.* бл(а)говѣстнице 116v17.

○ × 2: ≡ благовѣстница 1 (1), ‡ = благовѣстница 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. благовѣстница (Miklosich); стсл. реч калк према грч. εὐαγγελίστρια. RJAZU: +

▲ неутр_R: × 2; књиж_Σ: × 2

/блаїовесїивайши/ бл[а]говѣск[ѣвати] impf. П: *praes. 3. sg.* бл(а)говѣское 136v18, *praes. 3. pl.* бл(а)говѣскую 106v19

○ × 2: ≡ благовѣствовати 1 (1), = благовѣствующій 1 (1)

● хибр_L; посрба према **/блаїовесїиши/** (в.).

▲ хибр_R: × 2; хибр_Σ: × 2

/блаїоволиши/ бл[а]говоли[ти] impf. ЗБ: *perf. 3. sg. m. /e/* бл(а)говолїѡ 114r5

○ × 1: = благоволити 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. благоволити (СИ, ФР: Д, Т, Да), стсл. благоволити (СС), стсл.-цсл. благоволити (SJS); стсл. реч калк према грч. εὐδοκεῖν (Шанский 2: 128, Аникин 3: 227). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/блаїоволье/ бл[а]говольен[їе], [-на] п. ЗБ: *dat. sg.* /но/ бл(а)говольеню 136r2-3

○ × 1: ≡ благоволенїе 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. благоволенїе (СИ, ФР: Д, Т, Да), стсл. благоволенїе (СС), стсл.-цсл. благоволенїе (SJS); стсл. реч калк према грч. εὐδοκία (Шанский 2: 128, Аникин 3: 227, s. v. *благоволье*, уп. Zett 1970: 152, s. v. *blagovolije*). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/блаїодарење и блаїодареније/ бл[а]годаренїе/бл[а]годаренїе, [-а] п. ЗБ: ном. sg.

бл[а]г[о]р[а]ренїе 127v17, НБ: асс. sg. бл(а)годаренїе 127v21.

○ × 2: ∅ 1 (1), = благодаренїе 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. благодаренїе (СИ, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ), стсл. благодаренїе (СС), стсл.-цсл. благодаренїе (SJS); стсл. реч калк према грч. εὐχαριστία. Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ књиж_R: × 1, нар_R: × 1; књиж_Σ: × 1, хибр_Σ: × 1

/блаїодариїи/ бл[а]г[о]р[а]ри[ти] impf. НБ: praes. 1. sg. бл[а]г[о]р[а]ри^M[ы] 128r1

○ × 1: ‡ ≈ благословити 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. благодарити (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, ЂБ), стсл. благодарити (СС), стсл.-цсл. благодарити (SJS); стсл. реч калк према грч. εὐχαριστεῖν (Шанский 2: 129, Аникин 3: 228, ПЕРСЈ). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/блаїогеї/ благодарѣт[ь], -и f. ССЛ: ном. sg. бл(а)г(о)р(ѣ)тѣ 130v12, бл[а]г[о]р[ѣ]тѣ 131r9, асс. sg.

^{/чрезь/} бл[а]г[о]р[ѣ]тѣ 113r5, бл[а]г[о]р[ѣ]тѣ 113r7, instr. sg. бл[а]г[о]р[ѣ]тїю 131r10 | П: ном. sg.

бл[а]г[о]р[ѣ]тѣ 125r2, 126v17, gen. sg. ^{/ѡ[ѣ]тѣ, из/} благодарѣти 120v2-3, бл[а]г[о]р[ѣ]тїи 123r1, 126v13,

133v3, 133v9, 133v21, 137v22, dat. sg. ^{/тѣ/} бл(а)г(о)р(ѣ)тїи 103v1, бл[а]г[о]р[ѣ]тїи 122v15, асс. sg.

^{/чрезь/} бл[а]г[о]р[ѣ]тѣ 116v15, 134r8, 137v3, 143r22, instr. sg. бл[а]г[о]р[ѣ]тїю 124v20, 137r3, loc. sg.

^{/оу/} бл[а]г[о]р[ѣ]тїи 138r24 НБ: асс. sg. бл[а]г[о]р[ѣ]тѣ 137r4

○ × 24: ∅ 1 (1), ≡ благодать 17 (16+1), = благодать 5 (5), ≠ благодать 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. благодарѣть (СИ, ФР: Д, Т, Да, ГЦ, NN, ЂБ), стсл. благодарѣть (СС), стсл.-цсл. благодарѣть (SJS); стсл. реч калк према грч. εὐεργεσία (Аникин 3: 228, уп. ПЕРСЈ, Skok 1: 167, s. v. *blag*). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 7, неутр_R: × 21; књиж_Σ: × 24

/блаїогеїни/ благодарѣтн[їи], [-а], -о П: асс. sg. n. бл(а)г(о)дѣтно 137v24-138r1, М: gen. sg. f.

^{/код[ь]/} бл[а]г[о]р[ѣ]тне 128v19, ном. pl. f. бл[а]г[о]р[ѣ]тне 136r17, НБ: ном. pl. f.

бл[а]г[о]р[ѣ]тне 144r2

○ × 4: ≡ благодатьнѣ 1 (1), ≈ благодать 2 (2), ∅ 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. благодарѣтнѣ (СИ, ФР: Д, Да, ЂБ), стсл. благодарѣтнѣ (СС), стсл.-цсл. благодарѣтнѣ (SJS); стсл. реч калк према грч. εὐεργετικός (Zett 1970: 143). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 4; хибр_Σ: × 4

/блаїообразни/ бл[а]гообраз'ны, [-а], [-о] ЗБ: ном. sg. m. бл(а)гообраз'ны 113v8

○ × 1: ≡ благообразный 1 (1)

● књиж_L; уп. стсл. благообразнѣ (СИ, С, ФР: Д, Т, Да), стсл. благообразнѣ (СС), стсл.-цсл. благообразнѣ (SJS); стсл. реч калк према грч. εὐσχήμων (Аникин 3: 230, Zett 1970: 146, уп. ПЕРСЈ). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: *благообразно*

▲ неутр_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/блаїоїриваїни/ бл[а]гоприватн[їи], [-а], [-о] П: асс. pl. f. бл(а)гоприва^Tне 117v6

○ × 1: ≡ благопрїатный 1 (1)

● хибр_L; овде вероватно посрба према рсл. благопрїатный (Баранович, Дьяченко), уп. цсл. благопрїатный (СЦСЯ), ссл. благопрїатнѣ (СИ); уп. и ссл. благопрїетнѣ (СИ, Даничић), стсл. благопрїатнѣ (СС), стсл.-цсл. благопрїатнѣ (SJS); стсл. реч калк према грч. εὐπρόσδεκτος (Аникин 3: 230, Шанский 2: 132, Zett 1970: 148, уп. ПЕРСЈ). Даничић: благопрїетнѣ, RJAZU: *благопрїетан* | Јовановић 1911: *благопрїетно*

▲ хибр_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/бл[а]госив'ля[ти] / бл[а]госив'ля[ти] impf. П: praes. 3. pl. бл(а)госив'ляю 156v18

○ × 1: ≡ благословляти 1 (1)

- хибр_L: од *благослив'ляти*, где је у другом делу сложенице итератив **slyvjati*, од псл. **slyti* (ПЕРСЈ, s. v. *благослов*); уп. и ссл. благословляти, благославляти (СИ, ФР: Д, Т), стсл. благословляти (СС), стсл.-цсл. благословляти, благославляти (SJS). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ хибр_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/бл[а]гословеније / бл[а]г[о]с[ло]веніє, [-іа] п. ЗБ: acc. sg. бл(а)г(о)^с(ло)веніє 126r17-18

○ × 1: ≡ благословеніє 1 (1)

- књиж_L: уп. ссл. благословеніє (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП), стсл. благословеніє (СС), стсл.-цсл. благословеніє (SJS); стсл. реч калк према грч. εὐλογία (Шанский 2: 133, уп. ПЕРСЈ, Skok 1: 168, s. v. *blag*). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/бл[а]гослови[ти] / бл[а]г[о]с[ло]ви[ти] impf. ССЛ: impt. 2. sg. бл(а)г(о)^с(ло)ви 113r8, 113r8, іл. *ūridgev ūrīni nom. sg. m. бл(а)г(о)^с(ло)вень 110v13, 110v15, 163v14* | ЗБ: praes. 1. sg. бл(а)г(о)^с(ло)ви^м(ь) 127v23, бл(а)г(о)^с(ло)в'лю 128r2, іл. *ūrig. ūrīni instr. pl. m. бл(а)г(о)^с(ло)вен'ныма 156v18.*

○ × 8: ≡ благословити 5 (4+1), ‡#≡ благословити 1 (1), #≡ благословити 1 (1), Ø 1 (1)

- зај_L (књижевне провенијенције, одомаћена у нар. језику); уп. стсл. благословити (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, NN, ЂБ), стсл. благословити (СС), стсл.-цсл. благословити (SJS); стсл. реч калк према грч. εὐλογεῖν (Аникин 3: 231–232, Шанский 2: 133, уп. ПЕРСЈ, Skok 1: 168, s. v. *blag*). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ неутр_R: × 6, књиж_R: × 1, нар_R: × 1; неутр_Σ: × 6, књиж_Σ: × 1, нар_Σ: × 1

/бл[а]гос[т] / бл[а]г[о]ст[ь], [-и] f. ССЛ: instr. sg. ^{/сѣ/} бл[а]г[о]^ст[ію] 130v7 | М: instr. sg. ^{/сѣ/} бл(а)госк[ію] 123r4, бл(а)госк[ію] 131r6, бл(а)г(о)^ск[ію] 134v12

○ × 4: ≡ благость 1 (1), ≈ благодать 3 (3)

- књиж_L (значење); уп. ссл. благость (С, ФР: Д, Т, Да, ПП, NN), стсл. благость (СС), стсл.-цсл. благость (SJS); стсл. реч калк према грч. χρηστότης (Шанский 2: 133). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 1, нар_R: × 3; књиж_Σ: × 1, хибр_Σ: × 3

/бл[а]г[о]т[а] / бл[а]г[о]т[а], [-е] f. НБ: instr. sg. бл[а]г[о]т^м[ь] 134r22

○ × 1: ≈ благъ 1 (1)

- нар_L: домаћег порекла, од псл. **bolgota* (ЭССЯ 2: 173–174, SP 1: 306; Skok 1: 167, s. v. *blag*); уп. бл[а]г[о]т[а] (Miklosich), RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/бл[а]г[о]г[о]д[н] / бл[а]г[о]г[о]д[н][и], [-а], [-о] ССЛ: acc. sg. n. бл(а)г[о]г[о]д^дное 104v20

○ × 1: ≡ благогодный 1 (1)

- књиж_L; уп. ссл. благогоднь (СИ, ФР: Т, Да, ГЦ, ЂБ), стсл.-цсл. благогоднь (SJS); стсл. реч калк према грч. εὐάρεστος. RJAZU: +

▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/бл[а]г[о]х[ан] / бл[а]г[о]х[ан][и], [-а], [-о] ЗБ: gen. sg. n. бл(а)г[о]х[ан]нога 117r1

○ × 1: ≡ благоуханный 1 (1)

- књиж_L; уп. ссл. благоухань (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, ПП), стсл. благоухань (СС), стсл.-цсл. благоухань (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; хибр_Σ: × 1

Блаіочасціі/ бл[а]гоч[ь]стивъ, [-а], [-о] ЗБ: *nom. sg. m.* бл(а)гоч(ь)стивъ 155v13

○ × 1: ≡ благочестивъ 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. благочѣстивъ (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, ГЦ, ПП, NN, ЪБ), стсл. благочѣстивъ (СС), стсл.-цсл. благочѣстивъ (SJS); стсл. реч калк према грч. εὐσεβής (Аникин 3: 232–233, Zett 1970: 140). RJAZU: +

▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

Блажен/ бл[а]жень, [-а], [-о] ЗБ: *nom. sg. m.* бл(а)жень, *nom. pl. m.* бл(а)жени 111r23, 129r8, *acc. pl. f.* бл(а)женне 145v6

○ × 4: ‡ ≡ блаженъ 4 (3+1)

● књиж_L; уп. ссл. блаженъ (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЪБ), стсл. блаженъ (СС), стсл.-цсл. блаженъ (SJS); в. **Блажии**. Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 3, нар_R: × 1; књиж_Σ: × 3, хибр_Σ: × 1

Блаженеји/ бл[а]женъйши, [-а], [-е] *adj. comp.* ЗБ: *nom. sg. m.* бл(а)женъйши 124r24

○ × 1: ‡ ≡ блаженнѣйшій 1 (1)

● књиж_L; в. **Блажен**.

▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

Блаженство/ блаженств[о], -а п. ЗБ: *gen. sg.* блаженства 112r13

○ × 1: ≡ блаженство 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. блаженство (СИ, С, ФР: Д, Т, Да), стсл. блаженство (СС), стсл.-цсл. блаженство (SJS); стсл. реч калк према грч. μακαριότης (Шанский 2: 135, Аникин 3: 234–235). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; књиж_Σ: × 1

Блажии/ блажити *impf. M: inf.* блажити 159r19-20

○ × 1: ≈ 8блажити 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. блажити (СИ, С, Д, Т, Да), стсл. блажити (СС), стсл.-цсл. блажити (SJS); крајње порекло домаће, од псл. *bolžiti (ПЕРСЈ, s. v. *блажен*, SP 1: 314–315, ЭССЯ 2: 184–185). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; књиж_Σ: × 1

Блаи/ блатн[и], [-а], -о НБ: *loc. sg. m.* /_{оу}/ блат^Тно^М[ь] 138v15, *acc. sg. f.* /_{на}/ блат^Тнв 144v21, *gen. pl. f.* /_ѡ[ь]/ блат^Тни 139r1, *nom. sg. n.* блат^Тно 139v2, *gen. sg. n.* /_ѡ[ь]/ блат^Тнога 139r1, *instr. pl. n.* /_{сь}/ блат^Тными 139r3

○ × 6: ≈ брєнный 4 (4), ≈ брєнїє 1 (1), ≈ калъ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *bolъnъ (ЭССЯ 2: 182–183, SP 1: 312–313, ПЕРСЈ, s. v. *блато*, Skok 1: 168–169, s. v. *blato*); уп. и ссл. влатънь (СИ). RJAZU: +

▲ нар_R: × 6; нар_Σ: × 6

Блаи/ блато, -а п. ЗБ: *nom. sg.* блато 141v19, *acc. sg.* блато 139r16, *instr. sg.* /_з/ блато^М[ь] 140r24, НБ: *nom. sg.* блато 139r7, 139r25, 140r10, 140r20, 140v4, 140v7, 140v18, 141v16, 142r4, *gen. sg.* /_{из}/ ѡ[ь], заради/ блата 129r13, 139r23, 140r17-18, 141r5, 141r10, 141r18, 141r22, 141v4, 142r8, 145r9, *acc. sg.* /_{оу}, за/ блато 122r14, 127r20, 138v21, 139r22, 139r24, 139v17, 140r6, 141v12, 142r3, 142r10, 142v5, 142v6, 144v2, 144v13, 144v18, блат^То 144v15, *instr. sg.* /_з/ блато^М[ь] 138v17, 138v20, 139r2, 139r15, 139v24, 140r9, 140r11, 140r13, 141v5, 141v17, 143r3, *loc. sg.* /_{на}/ блатъ 139r8, блатv 142r20.

○ × 51: ∅ 2 (2), ≈ брєнїє 45 (42+1+1+1), ‡ ≈ брєнїє 1 (1), ≡ блато 2 (2), ≠ блато 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *bolto (ЭССЯ 2: 179–182, SP 1: 311–312, ПЕРСЈ, Skok 1: 168–169), уп. ссл. блато (СИ, ФР: Д), стсл. блато (СС), стсл.-цсл. блато (SJS); Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 51; неутр_Σ: × 51

/блејати/ блѣ[яти] impf. НБ: *praes. 3. sg.* блѣѣ 122r7

○ × 1: ≠ вопіати 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. *blējati (ЭССЯ 2: 107, SP 1: 260–261, ПЕРСЈ, Skok 1: 171–172); RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/блешѣање, блешѣење/ блѣщенє/блещанє [-я] п. П: *acc. sg.* блѣщенє 140r1, блещанє^М[ь] 139v20

○ × 2: = блищаніє 1 (1), ≠ блищаніє 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, мотивни глагол од псл. *blěskēti (ПЕРСЈ) или од псл. *blěščati (ЭССЯ 2: 131–132), укрштањем са *blěskъ. RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/блѣжѣни/ блѣжѣни, [-а], [-е] ЗБ: *gen. sg. m.* блѣжѣнѣга 128v21, *dat. sg. m.* блѣжѣнѣ^М[ѣ] 128v17, *nom. pl. m.* блѣжѣнѣи 128v13, НБ: *acc. pl. m.* блѣжѣнѣ 128v23

○ × 4: ≡ блѣжѣнѣи 1 (1), = блѣжѣнѣи 1 (1), ≠ блѣжѣнѣи 1 (1), ∅ 1 (1)

● зај_L (књижевне провенијенције, одомаћена у нар. језику); уп. ссл. блѣжѣни (СИ, ФР: Да), блѣжѣнѣ (Т), стсл. блѣжѣни (СС), стсл.-цсл. блѣжѣни (SJS); стсл. реч семантички калк према грч. πλῆσιος (ЭССЯ 2: 124, s. v. **blěžьнь(jь)*, Аникин 3: 250–251). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ неутр_R: × 4; неутр_Σ: × 4

/близанац/ близанацъ, [-н'ца] м. ССЛ: *nom. sg.* близанацъ 105r19

○ × 1: ≡ близанецъ 1 (1)

● зај_L: домаћег порекла, од псл. *blizньсь (ПЕРСЈ, ЭССЯ 2: 123, SP 1: 266–267, Skok 1: 173); уп. ссл. близанецъ (СИ), стсл. близанецъ (СС), стсл.-цсл. близанецъ (SJS). RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/близу/ близѣ, близѣ adv. П: близѣ 124v3, НБ: близѣ 115r24, 124v5

○ × 3: ∅ 2 (2), ≡ близѣ 1 (1)

● књиж_L и нар_L: домаћег порекла, од псл. *blizu (ПЕРСЈ, ЭССЯ 2: 121–122, SP 1: 267–269, Skok 1: 173); уп. ссл. близѣ (ФР: Да), близѣ (СИ, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ЂБ), стсл. близѣ (СС), стсл.-цсл. близѣ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/блѣстѣати се/ блѣста[ти] се П: impf. *praes. 3. sg.* блѣста /се/ 143v6

○ × 1: ≡ блѣстѣати сѣ 1 (1)

● зај_L: домаћег порекла, од псл. *bliscati se > *blistati se (ПЕРСЈ, ЭССЯ 2: 116–117, SP 1: 263, Skok 1: 172–173); уп. ссл. блѣстѣати сѣ (СИ, С, ФР: Д, ГЦ), стсл. блѣстѣати сѣ (СС), стсл.-цсл. блѣстѣати сѣ (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/блѣскање/ блѣсканє, [-нѣ] п. П: *instr. sg. /col/* блѣсканє^М[ь] 141v9

○ × 1: = блищаніє 1 (1)

● хибр_L: уп. стсл. блѣсканіє (СС), стсл.-цсл. блѣсканіє (SJS); уп. и псл. *blěskati (SP 1: 263, s. v. *bliskati*). RJAZU: *блѣскање, блѣјескање*

▲ хибр_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/блѣдѣати/ блѣди[ти] impf. ЗБ: *praes. 3. pl.* блѣде 107v19, *perf. 3. sg. n.* /ѣ/ блѣдило 105r23

○ × 2: ≡ блѣдѣати 1 (1), ≠ блѣдѣати 1 (1)

- зајЛ; домаћег порекла, од псл. *blōditi (ПЕРСЈ, ЭССЯ 2: 125–126, SP 1: 270–271, Skok 1: 173–174); уп. ссл. блѡдѣти (СИ, ФР: Д, Да), стсл. блѡдѣти (СС), стсл.-цсл. блѡдѣти (SJS). RJAZU: + | Јовановић 1911: +
- ▲ нар_Р: × 2; нар_С: × 2

Иблѣщанѣ/ блѣщанѣ, -на п. П: *instr. sg.* /сѣ/ блѣщанѣ^М[ь] 139r18.

○ × 1: = блѣщанѣ 1 (1)

- књиж_Л; уп. ссл. блѣщанѣ (СИ), стсл. блѣщанѣ (СС), стсл.-цсл. блѣщанѣ (SJS); уп. и псл. *blъščati (ЭССЯ 2: 131–132).
- ▲ хибр_Р: × 1; хибр_С: × 1

Иблѣвоѣиѣ/ блѣвотин[а], [-нѣ] f. НБ: *acc. sg.* /на/ блѣвотинѣ 144v23

○ × 1: ∅ 1 (1)

- књиж_Л и нар_Л; домаћег порекла, вероватно од псл. **bl'votina* (ПЕРСЈ, ЭССЯ 2:141, SP 1: 277, Skok 1: 175–176, s. v. *bljuvati*, ПЕРСЈ, s. v. *блѣвату*), можда под утицајем именица на *-иѣ* (*руготиѣ, милостиѣ* итд.); уп. ссл. блѣвотина (СИ), стсл. блѣвотина (СС), стсл.-цсл. блѣвотина (SJS). RJAZU: +
- ▲ нар_Р: × 1; нар_С: × 1

Ибої/ богъ/богъ, -а m. ССЛ: *nom. sg.* ѡ(ог)ъ 111r6, 108v16, 109r7, 109r18, 109v1, 109v10, 109v12, 109v19, 110r1, 110v7, 110v13, 111r15, 116r14, 145v4, 161r13, *gen. sg.* /ѡ[ъ], до, заради, око/ ѡ(ог)а 157v3, *dat. sg.* /къ/ ѡ(ого)ви 117v6, *voc. sg.* ѡ(о)же 110r5, ѡ(ож)е 110r5, 121r7, 116r14, 157v17, 163v14, ѡ(ож)е 130v10, ѡ(ог)ъ 107r2 | ЗБ: *nom. sg.* ѡ(ог)ъ 97v15, 97v21, 98v6, 104r14, 107r1, 109r6, 109r7, 109v2, 109v13, 110r11, 110v21, 116r11, 117r24, 118r5, 121r22, 123r4, 123v5, 129r19, 132r13, 134r12, 134r13, 141r1, 141r21, 143v18, 143v22, 144v3, 144v14, 145v5, 155v12, 157v11, 158r7, 158v3, 158v5, 158v10, 158v13, 159v15, 160r6, 160r8, 163v10, ѡ(о)гъ 116r14, 116r15, ѡ(ог)ъ 110r14, *gen. sg.* /ѡ[ъ], до, заради/ ѡ(ог)а 98r15, 100r24, 100v1, 110r10, 110v4, 112v6, 117v4, 118r2, 123v7, 127v13, 128v10, 128v12, 128v21, 138r26, 143r8, 143r18, 143r20, 143v1, 143v10, 144r5, 145r23, 145v1, 145v3, 155r22, 155r22, 156r19, 156v8, 156v24, 157v11, 158r12, 158v21, 160r4, 161v17, 162r17, 163r4, 163v6, 163v11, ѡ(ога) 143r23, *dat. sg.* /къ, по/ ѡ(ог)ѡ 97v12, 102r14, 109r16-17, 109r25, 132v8, 136r19, ѡ(ог)ѡ 128r18, 128v17, *acc. sg.* /на/ ѡ(ог)а 102r19, 110v13, 123v3, 123v14, 123v14, 125v10, 128v23, 131r14, 136r12, 145v6, 156v8, 157v7, 157v7, 158v1, 158v4, 163v8, Б(о)га 131r14, *voc. sg.* ѡ(ож)е 124r8, ѡ(ож)е 156v4, ѡ(ог)ъ 104v16, *instr. sg.* /з, за, со/ ѡ(о)го^М(ь) 97v8, 109r2, 120r21, 123v17, 127v2, 141r19, 159v16, 159v18, *loc. sg.* /ѡ/ ѡ(о)гѡ 102v5, 123v4, ѡ(о)зѣ 157r9, М: *gen. sg.* /ѡ[ъ]/ ѡ(ог)а 110v6, 133r24, НБ: *nom. sg.* ѡ(ог)ъ 97v10, 102r8, 120r22, 129v1, 130r16, 135r7, 135v13, 144v19, 160r2, 160r2, 160r4, *gen. sg.* /ѡ[ъ], до, око/ ѡ(ог)а 102v15, 104v15, 112r8, 112r14, 127v12, 135r13, 139v22, 143v12, 157r6, 157v8, 159r18, 159v19, 160r7, 162v9, *dat. sg.* /къ/ ѡ(ог)ѡ 102v19, 118r23, 119v6, 120r19, 120r23, 127v15, 127v21, 132r2, 136r26, ѡ(ог)ѡ 104v14, 120v12, 121v1, 126r2, *acc. sg.* /ѡѡ/ ѡ(ог)а 136v1, 158r3, *voc. sg.* ѡ(ож)е 128r1, *instr. sg.* /пред[ъ], за/ ѡ(о)го^М(ь) 97v7, 104r17, 118r22, 128r12, ѡго^М[ь] 120r22, *nom. pl.* бога 160r5, *nom. pl.* богови 141r14, *acc. pl.* богове 102v16

○ × 190: ∅ 47 (40+4+2+1), ≡ богъ 117 (82+29+2+4), †≡ богъ 1 (1), #≡ богъ 5 (4+1), = богъ 13 (11+1+1), ≠ богъ 1 (1), ‡≠ богъ 1 (1), ≈ божиѣ 2 (2), ≈ господѣ 2 (2), #≈ нѡѡлѣ 1 (1)

- зајЛ; домаћег порекла, од псл. *bogъ (ПЕРСЈ, ЭССЯ 2: 161–163, SP 1: 296, Skok 1: 179–180); уп. ссл. богъ (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЪБ), стсл. богъ (СС), стсл.-цсл. богъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_Р: × 187, књиж_Р: × 1, нар_Р: × 2; неутр_С: × 187, књиж_С: × 1, нар_С: × 2

Ибоѣиѣасѣво/ богатаство, [-а] n. П: *acc. sg.* /крозѣ/ богатаство 110v8, 126r17, 140v8, НБ: *instr. sg.* /с/ богатаство^М[ь] 110v3.

○ × 4: ≡ богатство 2 (2), = богатство 1 (1), ≠ щедрота 1 (1)

- књиџ_L и нар_L; уп. ссл. богатыство (СИ, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ЪБ), стсл. богатыство (СС), стсл.-цсл. богатыство (SJS), уп. и ссл. богатство (С). Даничић: богатыство, RJAZU: +
- ▲ књиџ_R: × 4; књиџ_Σ: × 4

/боѳомољац/ б[о]гомол[а]ц[ь], [-л'ца] м. НБ: *nom. pl.* б(о)гомол'цы 136r11

○ × 1: ≈ поклоникъ 1 (1)

- нар_L; вероватно домаћег порекла, уп. ссл. богомольць (Zett 1970: 158), струс. богомолецъ XV в. (СРЯ XI-XVII), рус. *богомалец*, слн. *bogomolec* (Pleteršnik), поль. *bohomoiec*, *bogomodlca*, *bogomódlca* (SJP), *bohomodlec*, *bogomodlca* (SPJ XVI). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/боѳоносни/ б[о]гоносн[и]и, [-а], [-о] НБ: *gen. pl. m.* б(о)гоносни^х(ъ) 155v3

○ × 1: ∅ 1 (1)

- књиџ_L; уп. ссл. богоноснь (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ПП), стсл. богоноснь (СС), стсл.-цсл. богоноснь (SJS); стсл. реч калк према грч. θεοφόρος (Аникин 3: 294, s. v. *бог I*, Zett 1970: 159). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 1; књиџ_Σ: × 1

/боѳородица/ б[о]городиц[а], [-е] f. НБ: *loc. sg. /oy/* б(о)городици 101v2

○ × 1: ∅ 1 (1)

- књиџ_L; уп. ссл. богородица (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ПП, NN), стсл. богородица (СС), стсл.-цсл. богородица (SJS); стсл. реч калк према грч. θεοτόκος (ПЕРСЈ, Аникин 3: 302–303, Шанский 2: 150, Skok 1: 180, s. v. *bogat*, Zett 1970: 161). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/боѳослов/ б[о]гослов[ъ], [-а] ЗБ: б(о)гослов(ъ) 160r12, НБ: *nom. sg.* б(о)госло^в(ъ) 110r12

○ × 2: ∅ 1 (1), ≡ богословъ 1 (1)

- књиџ_L; уп. ссл. богословъ (СИ, ФР: Д, Т), стсл. богословъ (СС), стсл.-цсл. богословъ (SJS); стсл. реч калк према грч. θεολόγος (ПЕРСЈ, Аникин 3: 294, s. v. *бог I*, Шанский 2: 150, Skok 1: 180, s. v. *bogat*, Zett 170: 162). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 2; књиџ_Σ: × 2

/боѳоуѳодни/ б[о]говгодн[и]и, [-а], [-о] ЗБ: *dat. sg. f.* б(о)говго^дноѳ 132r22

○ × 1: ≡ боговгодный 1 (1)

- књиџ_L; уп. ссл. богоуѳоднь (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, ГЦ), стсл. богоуѳоднь (СС), стсл.-цсл. богоуѳоднь (SJS); стсл. реч калк према грч. θεάρεστος (Аникин 3: 294, s. v. *бог I*, Zett 1970: 163). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/боѳоуѳодно/ б[о]говгодно adv. М: б(о)говго^дно 119v12

○ × 1: ≈ боговгодный 1 (1)

- књиџ_L; уп. ссл. богоуѳод(ъ)но (ФР: Д, Т, Да, NN), стсл.-цсл. богоуѳодьно (SJS). RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 1; књиџ_Σ: × 1

/божасѳавни/ б[о]ж[а]став'н[и]и, [-а] [-о] П: *dat. sg. n. /no/* б(о)ж(а)^став'номѳ 160v6

○ × 1: ≡ божественный 1 (1)

- књиџ_L; уп. ссл. божьствнь (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЪБ), стсл. божьствнь (СС), стсл.-цсл. божьствнь (SJS); Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ књиџ_R: × 1; књиџ_Σ: × 1

/божасѣво/ б[о]жаство, -а п. П: *gen. sg.* /ѿ[ъ], ради/ б[о]ж[а]^ства 160v2, 160v16, 162r18, 163r10, *acc. sg.* б(о)ж(а)^ство 109v19, *instr. sg.* /з/ б(о)жаство^м(ь) 113v4, НБ: *nom. sg.* б[о]ж[а]^ство 163r11, *gen. sg.* б[о]ж[а]^ства 105v19, *dat. sg.* /по/ б(о)ж(а)^ствѣ 160r6, *acc. sg.* б(о)ж(а)^ство 160v2, *loc. sg.* /ѿ/ б(о)ж(а)^ствѣ 159v23-160r1.

○ × 11: ∅ 6 (5+1), ≡ божество 3 (3), = божество 2 (2)

● зај_L (одомаћена у нар. језику); уп. ссл. божьство (СИ, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, NN, ЂБ), стсл. божьство (СС), стсл.-цсл. божьство (SJS); стсл. реч. калк према грч. θεότης (Шанский 2: 152, Аникин 3: 313). Даничић: +, RIAZU: +

▲ неутр_R: × 11; неутр_Σ: × 11

/божси(у)/ б[о]жѣи, -ѣа, -ѣе ССЛ: *nom. sg. m.* б(о)жѣи 112r22, 121v12, 161r13, 162r5, *gen. sg. m.* /ѿ[ъ]/ б(о)жѣа 155r19, *acc. sg. m.* /на/ б(о)жѣа 131r23, 156v14, *gen. sg. n.* /до, оу/ б(о)жѣаго 95r8 // *voc. sg. m.* б(о)жѣи 131v2 // ЗБ: *nom. sg. m.* б(о)жѣи 96v16, 96v17, 113r21, 114r5, 116r14, 118r16, 119r23, 121r1, 126r13, 126v12, 127r15, 127v1, 133r21, 134r8, 158v15, 159v3, 161r13, 162v17, 163v7, б(о)жѣи 157r6, б(о)жѣи(у) 110r3, *gen. sg. m.* /ѿ[ъ]/ б(о)жѣа 120r10, 128v10, 129v17, 134r5, 158r19, 158v14, 160v15, *dat. sg. m.* б(о)жѣю 107r4, 127v18, *acc. sg. m.* /на/ б(о)жѣа 122r6, 136r14, 158r18, 158r20, 161r11, 162r9, 163v1, *loc. sg. m.* /оу/ б(о)жѣю 123v18, *nom. sg. f.* б(о)жѣа 101r6, 126v1, 134r6, *gen. sg. f.* /код[ъ], ѿ[ъ]/ б(о)жѣе 107r8, 138r15, 139r13, 140v20, б(о)жѣе 120v2, 160v4, *dat. sg. f.* б(о)жѣоу 122v15, *acc. sg. f.* /на/ б(о)жѣю 95r21, 161r2, *loc. sg. f.* /оу/ б(о)жѣоу 163r23, *acc. pl. f.* б(о)жѣе 97r16, 134r9, *nom. sg. n.* б(о)жѣе 99r17, 100r12, 109v8, 110r2, 110r4, 119v11, 120r11, 121r18, 121v4, 156v22, *gen. sg. n.* б(о)жѣа 160r15, *loc. sg. n.* /ѿ/ б(о)жѣю 161v10 // *gen. sg. m.* /сврпоѣ/ б(о)жѣага 97v19, 113v16, 128v15, 157v9, 161r22, *dat. sg. m.* /къ/ б(о)жѣемѣ 114r9-10, 161r24, *acc. sg. m.* /на, оу, за/ б(о)жѣага 124r2-3, 125v11, 163r13, б(о)жѣи 127v19, *voc. sg. m.* б(о)жѣи 124v2, *instr. sg. m.* /сь, за/ б(о)жѣимѣ 117v22, б(о)жѣимѣ^м(ь) 110v17, 127r21, 156r10, 161r18, 162r8, *instr. pl. m.* /сь/ б(о)жѣими 163v2, *gen. sg. n.* /оу/ б(о)жѣага 121v8, 126v5, 159v7, 163r12, *acc. sg. n.* /на, оу/ б(о)жѣе 121r14, 126v19, 136r2, 158r7, 158r14, 158v18, 159r2, б(о)жѣе 159v12, *loc. sg. n.* /оу/ б(о)жѣемѣ 160r22, *nom. pl. n.* б(о)жѣа 102r20, 163r15, М: *acc. sg. m.* б(о)жѣа 162r10, *acc. sg. f.* б(о)жѣю 128v22, *nom. sg. n.* б(о)жѣе 98r15, НБ: *nom. sg. m.* б(о)жѣи 120v21, 127r22, *gen. sg. m.* /ѿ[ъ]/ б(о)жѣа 127v8, *dat. sg. m.* б(о)жѣю 126v8, *loc. sg. m.* /ѿ, на/ б(о)жѣю 135r14, 161v8, *nom. sg. f.* б(о)жѣа 120r17, 127v17, 160r7, 160r9, *gen. sg. f.* /ѿ[ъ]/ б(о)жѣе 120v1, 143r16, *dat. sg. f.* /къ/ б(о)жѣоу 122v17, *acc. sg. f.* /на/ б(о)жѣю 120v14, 161v21, *instr. sg. f.* /з/ б(о)жѣомѣ^м(ь) 138v13, *loc. sg. f.* /ѿ, на, оу/ б(о)жѣоу 102r6, 138r26, 145r5, б(о)жѣоу(ѣ) 107r15, *acc. pl. f.* б(о)жѣе 106v15, *nom. sg. n.* б(о)жѣе 126v2, *gen. sg. n.* б(о)жѣа 158r14 // *gen. sg. m.* б(о)жѣага 120v4, 161v12, *acc. sg. m.* /на, оу/ б(о)жѣи 136r16, 161v20, *voc. sg. m.* б(о)жѣи 124v2, *instr. sg. m.* б(о)жѣимѣ^м(ь) 120r19, *nom. pl. m.* б(о)жѣи 97v8, *instr. pl. m.* /сь/ б(о)жѣими 100r1, *gen. sg. n.* /до/ б(о)жѣага 143v11, *acc. sg. n.* /на/ б(о)жѣе 102r6, 135r14, 137r10, *acc. pl. n.* б(о)жѣа 120v9 ◆ в. /ѿомоѣ/, /суг/

○ × 149: ∅ 28 (27+1), ≡ божѣи 87 (72+13+1+1), ‡≡ божѣи 1 (1), = божѣи 20 (15+4+1), ≠ божѣи 4 (4), ≈ богъ 3 (3), ‡≈ богъ 1 (1), #≈ богъ 1 (1), ≈ господній 2 (1+1), #≈ господній 1 (1), ≈ молитѣа 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *božьjъ (ЭССЯ 2: 228–229, SP 1: 345, Skok 1: 180, s. v. bogat); уп. ссл. божни (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. божни (СС), стсл.-цсл. божни (SJS). Даничић: +, RIAZU: +

▲ неутр_R: × 147, књиж_R: × 1, нар_R: × 1; неутр_Σ: × 147, књиж_Σ: × 1, нар_Σ: × 1

/бој/ бой, -ѣа м. НБ: *gen. sg.* /ѿ[ъ]/ боѣа 128r21, 128r22, *acc. sg.* боѣ 106r18, *acc. pl.* боѣе 97r17.

○ × 4: ∅ 2 (2), ≈ наказаніе 1 (1), ‡≈ брань 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *bojъ (ЭССЯ 2: 167–168, SP 1: 299–300, ПЕРСЈ, Skok 1: 162); уп. ссл. бои (СИ). Даничић: +, RIAZU: +

▲ нар_R: × 4; нар_Σ: × 4

/бојати се/ бојати се impf. ЗБ: *praes. 3. pl. /се/ бое* 129v18, *perf. 3. sg. f. /не се/ бојала* 132r16, *impt. 2. sg. /с/ бой* 157v8, НБ: *praes. 3. sg. /не/ бой /се/* 104r19, *praes. 3. pl. бое /се/* 162v9, *part. praes. act. бојекѡ /се/* 144v14.

○ × 6: ∅ 2 (2), ≡ бојати сѧ 1 (1), = бојати сѧ 2 (1+1), ‡ ≈ оужасати сѧ 1 (1)

● зајЛ; домаћег порекла, од псл. **bojati se* (ЭССЯ 2: 163–164, SP 1: 297–298, ПЕРСЈ, Skok 1: 183); уп. ссл. бојати сѧ (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП), стсл. бојати сѧ (СС), стсл.-цсл. бојати сѧ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 1, нар_Р: × 5; неутр_С: × 1, нар_С: × 5

/бок/ бокъ, [-а] м. ЗБ: *loc. sg. /на/ бокѡ* 106v18, НБ: *acc. sg. /оу/ бокъ* 110v11, *loc. sg. /на/ бокѡ* 105v19.

○ × 3: ∅ 1 (1), = бокъ 1 (1), ≈ рѣкѡ 1 (1)

● зајЛ; домаћег порекла, од псл. **bokъ* (ЭССЯ 2: 170, SP 1: 300–301, ПЕРСЈ, Skok 1: 183–184); уп. ссл. бокъ (СИ, ФР: Д, Да, ПП). RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 3; неутр_С: × 3

/боледовање/ боледован[је], -ња п. М: *gen. sg. боледованѧ* 128r23

○ × 1: ‡ ≈ болѣзнь 1 (1)

● нар_Л; домаћег порекла, в. */боледованѧ/*.

▲ нар_Р: × 1; нар_С: × 1

/боледованѧ/ болѣд[овати] impf. М: *praes. 3. pl. болѣдѡ*¹⁰ 120v5

○ × 1: = болати 1 (1)

● нар_Л; домаћег порекла, од псл. **bolĕdovati*, од **bolĕdъ* (SP 1: 303), уп. срп. дијал. *боледовати* Тимок, Књажевац (РСАНУ, Динић 2008), Бучум, црнотравска Кална (Богдановић), Црна Река (Марковић 1986), ји. Србија (Златковић), буг. *боледувам*, мак. *боледува* (SP 1: 303); уп. болѣдовати (Miklosich). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_Р: × 1; нар_С: × 1

/болесѧ/ болѣсть, -и ф. М: *nom. sg. болѣ^{СТ}[ъ]* 128r23, *gen. sg. /ѡ[ъ]/ болѣсти* 116r12, 119r5, 119r18, *instr. sg. болѣскѡ* 129r21, *loc. sg. /оу/ болѣсти* 124r19-20 НБ: *nom. sg. болѣсть* 124r23, *gen. sg. /ѡ[ъ]/ болѣсти* 112r4, 119r7, 119r14, 122r23, 127v17, *loc. sg. /оу/ болѣсти* 123r6.

○ × 13: ∅ 6 (5+1), ≈ болѣзнь 5 (5), # ≠ болѣзнь 1 (1), ≈ недѣгъ 1 (1)

● нар_Л; домаћег порекла, од псл. **bolestъ* (SP 1: 302–303, уп. ЭССЯ 2: 186–187, Skok 1: 184–185, s. v. *bol*). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ нар_Р: × 13; нар_С: × 13

/болесѧн/ болѣстан[ъ], [-а], [-о] М: *acc. pl. m. болѣ^{СТ}не* 120v8, НБ: *nom. sg. m. болѣста^Н[ъ]* 99r11, *acc. sg. m. болѣ^{СТ}на* 119r4.

○ × 3: ∅ 1 (1), ≠ боленъ 1 (1), # ≠ болѣзньни разслабленнаѡ 1 (1)

● нар_Л; домаћег порекла, од псл. **bolestъnъ* (SP 1: 303, уп. ЭССЯ 2: 187, Skok 1: 184–185, s. v. *bol*). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_Р: × 3; нар_С: × 3

/болесѧлив/ болѣстлив[ъ], [-а], [-о] НБ: *nom. sg. m. болѣ^{СТ}ли^В(ъ)* 121r10

○ × 1: ≈ недѣжньи 1 (1)

● нар_Л; домаћег порекла, в. */болесѧ/*; уп. и *болестив*, од псл. **bolestivъ* (уп. ЭССЯ 2: 186), *болешлив*, *болежлив* (грађа ЕРСЈ). RJAZU: *болестив* | Јовановић 1911: +

▲ нар_Р: × 1; нар_С: × 1

/болес(ш)ник/ болѣстнѣикъ/болѣстнѣикъ, -а м. М: *gen. pl.* /ѡ[ъ]/ болѣстнѣика 120r1, болѣстнѣика 120r14, НБ: *nom. sg.* болѣстнѣикъ 119r10-11, болѣстнѣикъ 122r23, болѣстнѣикъ(ъ) 123r20, болѣстнѣикъ(ъ) 119v8, 122v20, *gen. sg.* /ѡ[ъ]/ болѣстнѣика 126v11, болѣстнѣика 127v16, *acc. sg.* болѣстнѣика 119r22, *loc. sg.* /о/ болѣстнѣикъ 119r16, *gen. pl.* /ѡ[ъ]/ болѣстнѣика 120v19, *dat. pl.* /г/ болѣстнѣико^м[ъ] 120v13, *acc. pl.* болѣстнѣике 119v7, болѣстнѣике 121r12

○ × 15: ø 7 (7), ≈ болащій 2 (2), ≈ разслабленный 3 (3), † ≠ разслабленный 1 (1), # ≈ разслабленный 1 (1), ≈ недвѣжныи 1 (1)

● нар_Л; домаћег порекла; уп. **/болесшан/**. RIAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ нар_Р: × 15; нар_С: × 15

/болесчина, болешчина/ болѣсчина/болешчина, -ѣ/е ф. М: *nom. sg.* болешчина 128r20, *gen. sg.* /ѡ[ъ]/ болѣсчинѣ 121v6-7, *acc. pl.* болѣсчине 121v21, НБ: *nom. sg.* болѣсчина 120r8, *instr. sg.* болѣсчино^м[ъ] 130r17.

○ × 5: ø 2 (2), ≈ болащъ 3 (3).

● нар_Л; домаћег порекла, пејоратив према **/болесш/** (в.). RIAZU: +

▲ нар_Р: × 5; нар_С: × 5

/болећи/ боле[кѡ], [-а], [-е] adj.-part. НБ: *gen. sg. n.* болекѣга 122v7

○ × 1: ø 1 (1)

● хибр_Л; делимично поприведен part. praes. act. глагола *болѣшии*, од псл. *boleti (ПЕРСЈ, SP 1: 304, уп. ЭССЯ 2: 187–189, Skok 1: 184–185, s. v. *bol*), уп. ссл. болащии (ФР: Д, Да, СП, NN). Даничић: +, RIAZU: +

▲ хибр_Р: × 1; хибр_С: × 1

/боле/ болѣ adv. comp. НБ: болѣ 98v4, болѣ 103r10, болѣ 140r19, болѣ 162r15.

○ × 4: ≈ лѣше 1 (1), ≈ оуне 1 (1), ≈ патѣ 1 (1), ≈ добрѣ патѣ 1 (1)

● нар_Л; домаћег порекла, од псл. **bol'e* (ПЕРСЈ, SP 1: 316, Skok 1: 187); уп. ссл. боле (ФР: Да). RIAZU: +

▲ нар_Р: × 4; нар_С: × 4

/боли/ болии/боли, [-ла], -лѣ adj. comp. ЗБ: *nom. sg. m.* болии 134r10, 159v9, 159v13, 159v16, 160r17, 160v5, болии 159v22, *nom. sg. n.* болѣ 122r10, П: *acc. sg. m.* болега 160r3, *acc. sg. f.* болю 144r11, НБ: *nom. sg. m.* болии 160r2, боли 160r24, *dat. sg. m.* болюмв 126v16, *gen. pl. m.* /ѡ[ъ]/ болии 129v16, *acc. sg. f.* /оу/ болю 122r5, 129r11, *acc. sg. n.* /на, за, оу/ болѣ 101r7, 124v10, 129r7, *instr. sg. n.* /сѣ/ боли^м[ъ] 127r16.

○ × 19: ø 4 (4), ≡ болии 7 (5+2), † ≡ болии 1 (1), † ≈ вѣщій 1 (1), † ≈ лѣшема 1 (1), ≈ болашии 2 (2), ≈ честнѣйшии 1 (1), † ≈ совершеннѣйшии 1 (1), † ≈ благодатный 1 (1)

● књиж_Л и нар_Л; домаћег порекла, од псл. **bol'ьjъ* (ПЕРСЈ, SP 1: 316, уп. ЭССЯ 2: 193–194, Skok 1: 187); уп. стел. болии (СИ, С, ФР: Д, Т, СП, NN), стел. болии (СС), стел.-цсл. болии (SJS); народно значење у примерима означеним масним слогом, у осталим књижевно. Даничић: +, RIAZU: +

▲ књиж_Р: × 12, нар_Р: × 6, хибр_Р: × 1; књиж_С: × 12, нар_С: × 6, хибр_С: × 1

/боравишѣл/ боравител[ъ], [-ла] м. НБ: *acc. pl.* боравителѣ 118r21.

○ × 1: ≈ житѣль 1 (1)

● нар_Л; домаћег порекла, од **/боравиши/** (в.). RIAZU: +

▲ нар_Р: × 1; нар_С: × 1

/боравиши (се)/ боравити impf. I: НБ: *inf.* боравити 106v9, 130v3, praes. 3. sg. борави 106v6, /не/ борави 127v4, /не/ боравы 158v11, *perf. 2. sg. m.* /си.../ боравѣо 129r15, *perf. 3. sg. m.* /е/

боравѣω 109v18, 140v14, *fut. 3. sg.* /некѣ/ боравити 102r10, *ил. ѿрилої радни боравлѣкѹ* 102r5, 131v9, 143v16; **II:** ~ **се** *impf.* НБ: *praes. 1. pl.* /се/ боравымо 101r2.

○ **I:** × 12: ø 8 (6+2), ≈ жити 2 (2), ≈ пребывати 1 (1), ‡≈ лежати 1 (1); **II:** × 1: ≈ ходити 1 (1)

● нар_L; вероватно домаћег порекла, можда у вези са псл. *byti, *baviti, није искључено укрштање са *boriti se (ПЕРСЈ, SP 1: 317, ЭССЯ 2: 195–197, Skok 1: 188–189). **I:** RJAZU: + | Јовановић 1911: + **II:** RJAZU: +

▲ нар_R: × 12, хибр_R: × 1; нар_Σ: × 12, хибр_Σ: × 1

/борављење/ боравленје, [-ня] п. НБ: *acc. sg.* боравленје 101v3, 111v21–22, борав'влjenje (!) 101v4–5, *loc. sg.* /оу/ боравленю 137r11

○ × 4: ø 1 (1), ≈ селеніє 2 (2), ≈ животъ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. **/боравиши/**. RJAZU: + | Михајловић 1982: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 4; нар_Σ: × 4

/боша/ бота, [-е] f. НБ: *nom. sg.* бота 159r8, *instr. pl.* /за/ ботами 97r21.

○ × 2: ø 1 (1), ≈ дреколь 1 (1)

● нар_L; од мађ. *bot*, крајњег словенског порекла (Skok 1: 194). RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/браниши/ брани[ти] *impf.* ЗБ: *praes. 1. sg.* /не/ брани^М[ъ] 108v5, *praes. 3. sg.* браны 116r15, *imperf. 1. sg.* брани^Х[ъ] 108v4, НБ: *pot. 1. sg. f.* /би не/ бранила 137v13

○ × 4: ø 1 (1), ≡ бранити 3 (3)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *borniti (ПЕРСЈ, SP 1: 325–326, ЭССЯ 2: 206–208, Skok 1: 189–190); уп. ссл. бранити (СИ, ФР: Д, Да, СП), стел. бранити (СС), стел.-цсл. бранити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 2, нар_R: × 2; неутр_Σ: × 2, нар_Σ: × 2

/браши/ брат[ъ], [-а] m. ЗБ: *nom. pl.* (f. coll.) бракя 156v21, НБ: *gen. sg.* /ѿ[ъ]/ брата 163r16, *voc. sg.* брате 95r16, брате 100v22.

○ × 4: ø 2 (1+1), ≡ братъ 1 (1), ‡≈ апостолъ 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *bratъ < *bratrъ* (ПЕРСЈ, SP 1: 361–362, ЭССЯ 2: 238, Skok 1: 199–201, ESJS 77); уп. ссл. братъ (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЪБ), стел. братъ (СС), стел.-цсл. братъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 3, нар_R: × 1; неутр_Σ: × 3, нар_Σ: × 1

/брашно/ браш'но, -а п. 'храна, јело' ЗБ: *nom. sg.* браш'но 138r12, *acc. sg.* /за/ браш'но 138r1, бра^шно 138r7, браш'но 138r8.

○ × 4: ≡ брашно 3 (3), = брашно 1 (1)

● књиж_L (семантика); уп. ссл. браш(ъ)но (СИ, ФР: Д, Т, Да), стел. брашьно (СС), стел.-цсл. брашьно (SJS); крајње порекло домаће, од псл. *boršъno (ПЕРСЈ, SP 1: 330–331, ЭССЯ 2: 212–213, Skok 1: 198, ESJS 76). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 4; књиж_Σ: × 4

/бреме/ бреме п. ЗБ: *acc. sg.* бреме 130r5

○ × 1: ≡ брѣма 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *bermę (ПЕРСЈ, SP 1: 206–207, ЭССЯ 2: 196–197, Skok 1: 201, ESJS 79); уп. ссл. брѣме (СИ, С, ФР: Д, Т, СП), стел. брѣма (СС), стел.-цсл. брѣма (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/бреније/ бреније/брѣніе, -іа п. ССЛ: *gen. sg.* /ѿ[ъ]/ бренија 145v10, брѣніја 145v10, *acc. sg.* /чрезъ/ бреније 138v5, 139r6, 140r7, 142r1, 143r1, *instr. sg.* бреније^М[ъ] 145v11, *loc. sg.* /на/ брению 145v13 | ЗБ: *acc. sg.* бреније 139r16

○ × 10: ≡ бреније 9 (9), = бреније 1 (1)

● књиж_Л: уп. ссл. брѣније (СИ, ФР: Д), стсл. брѣније (СС), стсл.-цсл. брѣније (SJS); крајње порекло можда прасловенско, од псл. (?) *brъnije (Аникин 4: 198–199).

▲ књиж_Р: × 10; књиж_С: × 10

/бресѣамейан/ брезпамет[а]н[ъ], [-на], [-но] НБ: *nom. pl. f.* брезпаме^Тне 117v23–118r1

○ × 1: ≈ не мѣдрый 1 (1)

● нар_Л: вероватно домаћег порекла, уп. слн. *brezpacmeten* (Pleteršnik, SSKJ); в. /*їамейї*/. RJAZU: + | Јовановић 1911: *безпаметан*

▲ нар_Р: × 1; нар_С: × 1

/брже/ брже adv. comp. НБ: брже 129v14, брже 131v8

○ × 2: ∅ 2 (1+1)

● нар_Л: домаћег порекла, в. /*брз*/.

▲ нар_Р: × 2; нар_С: × 2

/брз/ брзъ, [-а], [-о] НБ: *nom. sg. m.* брзъ 159r21, *gen. sg. f.* брзой 100r3

○ × 2: ∅ 1 (1), ≈ вдобенъ 1 (1)

● зај_Л: домаћег порекла, од псл. *brъrъzъ (ПЕРСЈ, SP 1: 427, ЭССЯ 3: 137–139, Skok 1: 222–223); уп. ссл. брѣзъ (СИ, ФР: Д, Т), стсл.-цсл. брѣзъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 1, књиж_Р: × 1; неутр_С: × 1, књиж_С: × 1

/бринуѣи се/ бринв[ти] се impf. НБ: *praes. 3. pl. /ce/* бринв 126r4, *impt. 2. pl. /не/* бринте /ce/ 115r13

○ × 2: ≈ пѣци сѣ 2 (2)

● нар_Л: домаћег порекла; крајње порекло неизвесно (ПЕРСЈ, ЭССЯ 1: 189–191, s. v. **bergt'i*, SP 1: 204, s. v. *berkti*, Skok 1: 210–211, s. v. *brijec'i*). RJAZU: +

▲ нар_Р: × 2; нар_С: × 2

/бркаѣи/ брка[ти] impf. НБ: *perf. 3. sg. m. /e/* бркаѡ 121r12

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_Л: домаћег порекла, од псл. *brъrkati (ПЕРСЈ, SP 1: 418–419, ЭССЯ 3: 125–128, Skok 1: 213); RJAZU: +

▲ нар_Р: × 1; нар_С: × 1

/број/ брой, [-ја] м. НБ: *nom. sg.* брой 128v14, *dat. sg.* /rъ, по/ брою 133r1, 160r20, *instr. sg.* броје^М[ъ] 128v8, *loc. sg.* /оу/ брою 109r12.

○ × 5: ≈ число 5 (5)

● нар_Л: домаћег порекла, од псл. дијал. *brojъ (ПЕРСЈ, SP 1: 385–386, ЭССЯ 3: 39, Skok 1: 209–210, s. v. *brijati*). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ нар_Р: × 5; нар_С: × 5

/бројѣи/ бро[ити] impf. НБ: *praes. 3. sg. /ce/* брои 131v17

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_Л: домаћег порекла, од псл. *brojiti (SP 1: 384–385, ЭССЯ 3: 38–39, Skok 1: 209–210, s. v. *brijati*). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ нар_Р: × 1; нар_С: × 1

/будийи/ бѣди[ти] impf. ЗБ: *praes. 3. sg.* бѣды 100v23, *perf. 3. sg. f.* бѣдила /e/ 96v19, НБ: *part. praes. act.* бѣдѣкѣ 96v11

○ × 3: ∅ 1 (1), ≡ бѣдѣти 2 (2)

● зајл; домаћег порекла, од псл. **buditi* (ПЕРСЈ, SP 1: 434, ЭССЯ 3: 76–77, уп. Skok 1: 128, s. v. *bdjeti*); уп. ссл. бѣдѣти (ФР: Д). RJAZU: +

▲ нар_Р: × 3; нар_Σ: × 3

/бујаи/ бѣя[ти] impf. НБ: *praes. 3. sg.* бѣя 100r19

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_Л; домаћег порекла, од псл. **bujati* (ПЕРСЈ, SP 1: 434, ЭССЯ 3: 76–77, уп. Skok 1: 230, s. v. *bujan*), уп. бѣјати (Miklosich). RJAZU: +

▲ нар_Р: × 1; нар_Σ: × 1

/буквица/ бѣк'виц[а], [-е] п. НБ: *dat. sg.* бѣк'вицы 109v13

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_Л; домаћег порекла. RJAZU: +

▲ нар_Р: × 1; нар_Σ: × 1

/буна/ бѣна, [-е] f. НБ: *nom. sg.* бѣна 97r8-9

○ × 1: ≈ тѣсь 1 (1)

● нар_Л; домаћег порекла, од псл. дијал. **buna* (ПЕРСЈ, Skok 1: 236, SP 1: 448–450, ЭССЯ 3: 95–96). RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ нар_Р: × 1; нар_Σ: × 1

/бунар/ бѣнаръ, -а м. НБ: *nom. sg.* бѣнаръ 133v4, 133v21, бѣнаръ 134r6, *gen. sg.* /ѡ[ъ], код[ъ], из/ бѣнара 131r18, 132v21, 133r19, 136r9, 136r18, 136v5, 136v8, бѣнара 131v15, 132r4, 132r8, 132v2, *dat. sg.* /r/ бѣнарѣ 130v20, 138r18, бѣнарѣ 133v22, 136v14, бѣнарѣ 136v21, *acc. sg.* бѣнаръ 134r11, *gen. pl.* /ѡ[ъ]/ бѣнара 108v11

○ × 21: ∅ 5 (5), ≈ стѣдѣнецъ 8 (8), ≈ источникъ 8 (8)

● нар_Л; од тур. *bunar* (ПЕРСЈ, Škaljić : 154, Петровић : 90, Skok 1: 236). RJAZU: + | Михајловић 1972: +

▲ нар_Р: × 21; нар_Σ: × 21

/бунарски/ бѣнар'ск[и], [-а], [-о] НБ: *loc. sg. f.* /oy/ бѣнар'ској 134r4, *loc. sg. n.* /na/ бѣнар'ско^М[ъ] 131v5 ♦ в. /yche/

○ × 2: ≈ стѣдѣнецъ 1 (1)

● нар_Л; од **/бунар/** (в.). RJAZU: + | Михајловић 1972: +

▲ нар_Р: × 2; нар_Σ: × 2

/бура/ бѣра, [-е] f. НБ: *nom. sg.* бѣра 96r21.

○ × 1: ‡ ≈ тѣсь 1 (1)

● књиж_Л и нар_Л; домаћег порекла, од псл. **bura/*bur'a* (ПЕРСЈ, Skok 1: 238, SP 1: 453–454, ЭССЯ 3: 97–98); уп. ссл. бѣра (ФР: Да), бѣра (СИ, ФР: Д, Т, СП, ТХ, ПП), стсл. бѣра (СС), стсл.-цсл. бѣра (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_Р: × 1; нар_Σ: × 1

В

/в(а) и у/ въ/оу/ѡ праер. **А:** ССЛ: въ 95r13, 103v12, 104v20, 105r3, 105r4, 105r6, 105r6, 110v14, 111r15, 117r9, 117r10, 130v8, 130v9, 131r21, 138v7, 138v7, 155r19, 155r20, 156r18, въ 96r15, 97v14, 102r24, 104v21, 110r5, 112r25, 113r5, 113r5, 114r3, 119r24, 119r24, 119v1, 128r7, 131r9, 138r23, 138v3, 141v22, 142r2, 142v15, 144r16, 145v11, 145v14, 145v14, 145v15, 163v14, оу 131v3 | ЗБ: въ 100r11, НБ: въ 96v15, 140r14, **Б:** ЗБ: оу 100v12, 113r10, 131v3, 133r16, 134r8, 137r26, 143v15, 156v1, 157v18, 158r7, 158v19, 159v6, 161r19, 162v3, П: оу 95r18, 95r18, 95v11, 96r17, 96r22, 97r3, 97r23, 97v1, 97v10, 97v12, 97v15, 97v21, 98r2, 98r4, 98r5, 98r9, 98r14, 98r22, 98r23, 98v6, 98v11, 98v11, 98v13, 98v15, 98v17, 98v18, 99r4, 99r9, 99r13, 99v3, 99v7, 99v17, 99v20, 100r9, 100r10, 100r10, 100r10, 100r22, 100r24, 100v15, 101r2, 101r5, 101r7, 101r8, 101r11, 101r18, 101v2, 101v5, 101v17, 101v17, 101v21, 101v21, 102r19, 102r19, 102r20, 102v17, 103r4, 103r8, 103r16, 103r19, 104r15, 104r25, 104v2, 104v10, 104v19, 106r1, 106r2, 106r4, 106v2, 106v3, 106v8, 106v8, 106v10, 106v16, 106v17, 107r17, 107r22, 107v6, 107v15, 108r7, 108r15, 108r18, 108r19, 108r21, 108r24, 108v2, 108v2, 108v9, 108v10, 108v12, 108v20, 108v21, 108v22, 109r7, 109r12, 109r14, 109v2, 109v5, 110r4, 110r6, 110r13, 110r24, 110v1, 110v1, 110v4, 110v11, 110v11, 111r6, 111v5, 111v14, 112r11, 112v7, 112v16, 113v15, 114r1, 114r5, 114v16, 115v2, 115v10, 115v15, 115v20, 116r2, 116r2, 116r12, 116v4, 116v13, 116v21, 117r9, 117r16, 117r17, 117v5, 117v5, 117v14, 118v8, 118v17, 119r6, 119r14, 119r19, 119v4, 119v12, 119v14, 119v17, 119v17, 119v20, 120r1, 120r11, 120r13, 120v15, 120v16, 120v17, 121r4, 121v11, 122r21, 122v1, 122v21, 123r3, 123r21, 123v1, 123v11, 123v18, 123v21, 124r1, 124r19, 124v14, 124v15, 125r17, 125r17, 126r25, 126v3, 127v15, 127v19, 127v19, 127v20, 128r4, 128r8, 128r13, 128r16, 128r18, 129r5, 129r6, 129r9, 129r11, 129r14, 129r22, 129v6, 131r15, 131v14, 131v16, 132r1, 132r1, 132r3, 132r7, 132r16, 132r18, 132r20, 132r23, 133v14, 133v20, 134r3, 134r3, 134r6, 134r16, 134r17, 134v4, 134v11, 135r1, 135r25, 136r2, 136v5, 137r6, 137r6, 137r11, 137r14, 137r18, 137r19, 137r22, 137r24, 137v1, 137v5, 137v13, 138r24, 138r25, 138v15, 139r13, 139r15, 139r24, 140r17, 140v2, 140v2, 140v13, 141r18, 141v17, 141v18, 141v19, 141v20, 141v21, 142r6, 142r23, 142v6, 143r4, 143r12, 143v3, 143v3, 143v5, 143v6, 143v16, 143v19, 144r1, 144v4, 145r1, 145v2, 155v1, 155v2, 155v4, 156v13, 156v17, 157r26, 157r26, 157v1, 157v7, 157v7, 157v18, 157v22, 158r12, 158r20, 158r20, 158v6, 158v8, 158v9, 158v11, 158v20, 159v1, 159v4, 159v20, 160r16, 160r22, 160v13, 160v14, 160v16, 161r14, 161r21, 161v16, 161v18, 161v20, 163r9, 163r16, 163r22, 163r23, 163r24, 163v9, 8 95v11, 99v7, 103v16, 104r9, 106v9, 108r14, 111v7, 112r10, 115v3, 118v17, 23v12, 128r11, 128r16, 131v14, 132r8, 132r13, 133v9, 134v2, 137v9, 138r10, 139v17, 142v3, НБ: оу 95v6, 96r7, 96r17, 96r20, 97v15, 98r8, 98r11, 98r18, 99r1, 99v5, 99v15, 100r5, 100r6, 100r7, 100r12, 101r5, 101v2, 101v21, 102r5, 102r10, 102r12, 103r21, 103v7, 103v22, 104r5, 105r12, 105v16, 105v18, 105v19, 106v9, 106v13, 106v14, 107r5, 107v15, 107v20, 107v21, 108r8, 109r5, 109v15, 109v18, 111r16, 111r16, 111v1, 111v12, 114v3, 114v5, 115r11, 115v18, 116r20, 116v19, 117v9, 117v19, 118v10, 119r5, 119r10, 119v8, 119v11, 120r3, 120r4, 120v10, 120v21, 121r10, 121r9, 121r18, 121v11, 122r7, 122r23, 122v1, 122v7, 122v8, 122v13, 122v20, 123r6, 123r16, 123v19, 124r23, 124v6, 124v18, 125r19, 125r23, 125v12, 125v19, 125v19, 127r23, 128r6, 128v12, 129r1, 129r6, 129r7, 129r11, 129r12, 129r15, 129v22, 130r3, 130r4, 130r22, 130v19, 131r8, 131v12, 132r1, 132r9, 132v19, 133r9, 133v8, 133v14, 133v15, 133v22, 134v3, 134v21, 135r5, 135r13, 135r23, 135v16, 136r26, 136v1, 136v18, 137r15, 137v8, 138v13, 138v16, 139r12, 139r24, 139v11, 139v12, 139v16, 139v23, 140v13, 142r5, 143v6, 143v15, 143v19, 144r16, 144r21, 144r23, 144r24, 144v6, 144v8, 144v12, 144v20, 145r10, 157r19, 157v9, 158v13, 160r16, 161r20, 161v6, 162r3, 163r10, 163r13, 163r23, 163v5, 8 98r10, 98r10, 99v7, 100r18, 100v6, 105v4, 106v2, 112r14, 112r19, 120v19, 121v11, 123v3, 124v22, 127r14, 127v4, 127v21, 128v15, 131v5, 131v16, 131v21, 136r13, 139v15, 143v7, 156r11, 161v2, 163r15, у 113r1 ♦ 8 ю^дно 99v7.

○ **А:** × 46: ø 6 (4+2), ≡ къ 39 (29+9+1), ≈ ω 1 (1) **Б:** × 507: ø 169 (149+10+7+3), ≡ къ 301 (229+56+13+3), ≠ къ 1 (1), † ≠ къ 2 (1+1), ‡ ≡ къ 6 (5+1), # ≡ къ 2 (2), ≡ оу 14 (12+2), ≈ чрезъ 2 (2), ≈ къ 3 (3), ≈ # ≈ къ 1 (1), ≈ в'нстръ 1 (1), ≈ ѿ 1 (1), ≈ съ 1 (1), ≈ до 1 (1), ≈ на 1 (1), ≈ предъ 1 (1)

● књиж_Л и нар_Л: уп. ссл. къ (СИ, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЪБ), стсл. къ (СС), стсл.-цсл. къ (SJS); крајње порекло домаће, од псл. *уъ (SES, s. v. v, Skok 3: 533); код облика у помешале су се и континуанте псл. *и, уп. ссл. оу (ФР: Да), стсл. оу (СС), стсл.-цсл. оу (SJS). **А:** Даничић: + **Б:** Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_Р: × 507, књиж_Р: × 46; нар_С: × 507, књиж_С: × 46

/вазвестѣи/ възве[сти] pf. ССЛ: *part. praet. act. m. nom. sg.* възведы 104v17

○ × 1: ≡ възвести 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. възвести (ФР: Д, Да, ТХ), стсл. възвести (СС), стсл.-цсл. възвести (SJS). RJAZU: +

▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/вазвешѣенѣ/ възвѣщенѣ, -нѣ п. ЗБ: *instr. sg.* /за/ въ³вѣщенѣ^М[ь] 136v16

○ × 1: ≡ възвѣщенѣ 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. възвѣщенѣ (СИ, ФР: Т, СП, ГЦ, ЪБ), стсл. възвѣщенѣ (СС), стсл.-цсл. възвѣщенѣ (SJS). Даничиѣ: +

▲ хибр_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/вазѣлаѣолаѣи/ възгл[агол]а[ти] pf. П: *aor. 3. sg.* възгл(агол)а 111r6

○ × 1: ≡ възглаголати 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. възглаголати (СИ, ФР: Т, Да), стсл. възглаголати (СС), стсл.-цсл. възглаголати (SJS). Даничиѣ: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/ваздаваѣи/ възда[вати] impf. П: *part. praes. act.* въздаюкѣ 114v2

○ × 1: ≡ въздавати 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. въздавати (СИ, ФР: Да), стсл.-цсл. въздавати (SJS). Даничиѣ: въздавати, RJAZU: +

▲ хибр_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/ваздаѣи/ възда[ти] pf. ССЛ: *praes. 1. pl.* /да/ въздами 145v15

○ × 1: ≡ въздати 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. въздати (СИ, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, ЪБ), стсл. въздати (СС), стсл.-цсл. въздати (SJS). Даничиѣ: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/ваздеѣи/ възд[ѣти] pf. ССЛ: *impt. 2. pl.* въздеж^Дите 128r6

○ × 1: ≡ въздѣти 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. въздѣти (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, NN), стсл. въздѣти (СС), стсл.-цсл. въздѣти (SJS). Даничиѣ: +

▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/ваземѣи/ възем[ати] impf. ССЛ: *part. praes. act. m. nom. sg.* възем^Млѣй 121v12-13

○ × 1: ≡ въземати 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. въземати (Д, Т), стсл. въземати (SJS). Даничиѣ: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/вазѣи и оузѣи (се)/ въз[ети]/оузети pf. А: ССЛ: *impt. 2. sg.* въз^Мми 118v15, възми 119v3, Б:

І: П: *praes. 3. sg.* /да/ оузме 125v3, *perf. 2. sg. m. /си/* оузео 140r18, *perf. 3. sg. m. /е/* оузео 101r16, *aor. 3. sg.* оузе 125r7, *plus. perf. 3. sg. m. /нѣ/* оузео /ѣѣ/ 141v17, *impt. 2. sg.* оузми 119r15, 125r4, 129r1, оуз^Мми 128v20, *part. praet. pass. n. acc. sg.* оузето (!) 142v5, НБ: *inf.* оузети 96r7, *praes. 1. pl.* /да/ оузмено 129v14, *perf. 3. sg. m. /е/* оузео 123v19, *aor. 3. sg.* оузе 96r10, *impt. 2. sg.* оузми 123v2, *л. ѱрилоі ѱрошли* оуза^Мши 118v21 ♦ натра^Г[ь] оузети 96r7 ≈ прѣати 16r18-19 П: - се pf. НБ: *inf.* оузети /се/ 135r25, *impt. 2. sg.* оузми /се/ 129r11 ♦ в. /свесѣи/, /ѱамѣи/⁽²⁾

○ А: × 2: ≡ взати 2 (1+1) Б: І: × 16: ∅ 1 (1), ≡ взати 6 (5+1), = взати 1 (1), ≈ взати 2 (1+1), ≈ взати са 1 (1), ≈ прѣати 4 (2+2) П: × 2

- књиџ_L и нар_L; домаћег порекла, од псл. *vъzeti (*se*) (ПЕРСЈ, Skok 1: 777–778, s. v. *jeti*, SES); уп. ссл. вџџџџ (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. вџџџџ (СС), стсл.-цсл. вџџџџ (SJS); уп. вџџџџ са (Miklosich). **А:** Даничић: +, RJAZU: + **Б: I:** Даничић: +, RJAZU: + **II:** Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиџ_R: × 2, нар_R: × 18; књиџ_Σ: × 2, нар_Σ: × 18

/вазлюбљени/ възлюбљены/възлюб(“)лен(“)ны, [-а], [-о] pf. ССЛ: *nom. sg. m.* възлюбљены 163r5, *vos. sg. m.* възлюбљенны 138v10-11, възлюбљенны 155v8, *vos. pl. m.* възлюбљенны 104v4, ЗБ: *nom. sg. m.* възлюбљенны 162v21

○ × 5: ≡ возлюбленныи 4 (3+1), = возлюбленныи 1 (1)

- књиџ_L и нар_L; уп. ссл. възлюбљенъ (СИ), възлюбљен(н)ы(н) (ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ЂБ), стсл. възлюбљенъ (СС), стсл.-цсл. възлюбљенъ (SJS). Даничић: +

▲ књиџ_R: × 5; књиџ_Σ: × 5

/вазмошџи и узмоћи/ възмо[ши]/оузмо[кџ] pf. **А:** ССЛ: *praes. 1. sg.* възмогв 96r14, *praes. 3. pl.* възмогв 131r11 **Б:** П: *praes. 3. sg.* оузможе 112r14, *pot. 3. sg. m.* /џи/ оузмогаџ 140r3, НБ: *praes. 3. pl.* /да/ оу³могџ 163r14, *perf. 3. sg. m.* /е/ оузмогаџ 122r18, *pot. 3. pl. m.* /џи/ оузмогџли 145v6-7.

○ **А:** × 2: ≡ возмошџи 2 (2) **Б:** × 5: ∅ 3 (3), ≡ возмошџи 1 (1), = возмошџи 1 (1)

- књиџ_L и нар_L; уп. ссл. възмошџи (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, NN, ЂБ), стсл. възмошџи (СС), стсл.-цсл. възмошџи (SJS); в. /моћи/. **А:** Даничић: +, RJAZU: + **Б:** RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ књиџ_R: × 1, хибр_R: × 1, нар_R: × 5; књиџ_Σ: × 1, хибр_Σ: × 1, нар_Σ: × 5

/вазмџишџи и узмџишџи (се)/ възмџ[тити]/ оузмџти[ти]/џзмџти[ти] pf. **А:** ЗБ: *ил. џригев џрџни loc. sg. n.* /оу/ възмџшено 124v18-19 **Б: I:** pf. П: *ил. џригев џрџни gen. sg. f.* /оу краю, џџџ/ оузмџкџенне 121r10, оузмџкџене 125r3, *ил. џригев џрџни acc. sg. f.* /оу/ џзмџкџенџ 122r21 **II:** ~ **се** pf. П: *pot. 3. sg. f.* /џи **се/** оузмџтила 120v20, М: *pot. 3. sg. f.* /џи **се/** оузмџтила 123r24.

○ **А:** × 1: = возмџтити 1 (1) **Б: I:** × 3: ≡ возмџтити 1 (1), = возмџтити 1 (1), ≠ возмџтити 1 (1) **II:** × 2: ≈ возмџщенџе 1 (1), ≠ возмџтити 1 (1)

- књиџ_L и нар_L; уп. ссл. възмџтити (СИ, ФР: ГЦ), стсл. възмџтити (са) (СС), стсл.-цсл. възмџтити (са) (SJS); в. /мџишџи/. **А:** RJAZU: + **Б: I:** RJAZU: + **II:** RJAZU: +

▲ нар_R: × 5, хибр_R: × 1; нар_Σ: × 5, хибр_Σ: × 1

/вазнесџи (се)/ възне[сти] pf. **I:** ССЛ: *praes. 3. pl.* /да/ възнесв^џ[џ] 128r11 **II:** ~ **се** pf. П: *perf. 3. sg. m.* /се **е/** възнеџ 156r19

○ **I:** × 1: ‡ ≡ вознесџи 1 (1) **II:** × 1: = вознесџи са 1 (1)

- књиџ_L и нар_L; уп. ссл. възнесџи (SJS, СС, С, ФР: Д, Т, Да, СП), възнесџи се (СИ, С), стсл. възнесџи (са) (СС), стсл.-цсл. възнесџи (са) (SJS). **I:** Даничић: +, RJAZU: + **II:** Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиџ_R: × 1, хибр_R: × 1; књиџ_Σ: × 1, хибр_Σ: × 1

/вал/ ваал[џ], [-а] m. ЗБ: *instr. sg.* /за/ ваало^М[џ] 120r22

○ × 1: ≡ ваалџ 1 (1)

- књиџ_L; уп. стсл.-цсл. ваалџ (SJS), грч. Βάαλ.

▲ књиџ_R: × 1; књиџ_Σ: × 1

/валожџишџи и уложџишџи/ вџложи[ти]/оуложи[ти] pf. **А:** ССЛ: *praes. 1. sg.* /не/ вџложџ 105r3, 105r4, *impt. 2. sg.* вџложи 110v14 **Б:** П: *impt. 2. sg.* оуложи 108v22.

○ **А:** × 3: ≡ вџложити 3 (3) **Б:** × 1: ≡ вложити 1 (1)

- књиж_L и нар_L; уп. ссл. вложити (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, ГЦ, NN, ЂБ), стсл. вложити (СС), стсл.-цсл. вложити (SJS); уп. и псл. *ložiti (SES, s. v. *podložen*, ПЕРСЈ, s. v. *ложити*, Skok 2: 282–283, s. v. *leći*, ЭССЯ 16: 127–128). А: Даничић: + Б: Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ књиж_R: × 3, нар_R: × 1; књиж_Σ: × 3, нар_Σ: × 1

/ваљати се/ вална[ти] се impf. НБ: *praes. 3. sg. /ce/* вална 136r26

○ × 1: ∅ 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. **val'ati* (ПЕРСЈ, Skok 3: 562–563, Аникин 6: 40–42); уп. ссл. валати се (СИ), стсл. валати са (СС), стсл.-цсл. валати са (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ваљати/ вална[ти] impf. НБ: *praes. 3. sg. вална 95v1, 100v20, 101r4, 101r6, 101v15, 102r12, 102r15, 107r11, 117v13, 123r22, 126r1, 127v10, 129r12, 129v7, 136r17, 143v11, 159r24, 162v6-7, 162v22, /не/ вална 125r9, 126r1, 159r9, 159r21-22, perf. 3. sg. валнало /e/ 95r25, impf. 3. sg. валнаше 95r24, 112v20, 141r6*

○ × 27: ∅ 9 (9), ≈ подовати 14 (12+2), ≈ тревѣ (естъ) 2 (2), ≈ требовати 1 (1), ≈ достоати 1 (1)

- нар_L; нејасног порекла, можда домаћа реч сродна са *волети*, *воља* или *велети* (ПЕРСЈ, Skok 3: 563–564); према другом тумачењу изведено из ит. *vaglia* (SES, s. v. *veljati*); уп. ссл. валати (ФР: Т). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/вамѣнати/ вѣмѣнати pf. ЗБ: *fut. 3. sg. /ђѣ/ вѣмѣнати 123r5.*

○ × 1: = вѣмѣнати 1 (1)

- књиж_L; уп. ссл. вѣмѣнати (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, NN, ЂБ), стсл. вѣмѣнати (СС), стсл.-цсл. вѣмѣнати (SJS). Даничић: +
- ▲ хибр_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/вамењати/ вѣмењати[ти] impf. НБ: *perf. 3. sg. n. /се е/ вѣмењало 140v8*

○ × 1: ≠ мењати 1 (1)

- књиж_L; уп. ссл. вѣмењати (СИ, Т, Да, ТХ, ГЦ, NN), стсл.-цсл. вѣмењати (SJS). Даничић: +
- ▲ хибр_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/ванимати/ вѣнимати[ти] impf. ЗБ: *perf. 3. pl. m. вѣнимали /cv/ 158v18-19, impt. 2. pl. вѣнимайте 158v19-20.*

○ × 2: ≡ внимати 1 (1), = внимати 1 (1)

- књиж_L; уп. стсл. внимати (СИ, ФР: Д, Т, Да, ГЦ, ЂБ), стсл. внимати (СС), стсл.-цсл. внимати (SJS). Даничић: +
- ▲ књиж_R: × 1, хибр_R: × 1; књиж_Σ: × 1, хибр_Σ: × 1

/ванивати/ вѣни[ти] pf. ССЛ: *impt. 2. sg. /не/ вѣниди 102r24*

○ × 1: ≡ вниати 1 (1)

- књиж_L и нар_L; уп. ссл. вниати (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN), стсл. вниати (СС), стсл.-цсл. вниати (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/варати⁽¹⁾/ вара[ти]⁽¹⁾ impf. ССЛ: *praes. 3. sg. варае^т[ъ] 117r9.*

○ × 1: ≡ вараати 1 (1)

- књиж_L; уп. ссл. вараати (СИ), вараати (ФР: Д, Т, СП), стсл. вараати (СС), стсл.-цсл. вараати (SJS).
- ▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/варати (се)⁽²⁾ **вара[ти]**⁽²⁾ impf. **I:** НБ: *praes. 3. sg.* вара 160r15; **II:** **-се** НБ: *praes. 3. pl.* /се/ вараю 140r21-22.

○ **I:** × 1: ≈ прельшати 1 (1); **II:** × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. *varati (ПЕРСЈ, уп. Skok 3: 565, s. v. *var*); могуће је и извођење из стерп. *варати* ‘чувати’, преко *per-variti > *преварити* (ПЕРСЈ). **I:** Даничић: +, RJAZU: +
II: RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/вас и сав/ А: вѣс[ъ], -а, [-е] ССЛ: *nom. sg. f.* вѣса 116r8, 142v19, *acc. pl. f.* вѣсе 131r21, 131r21, *gen. sg. n.* вѣсего 95r8, *gen. pl. m.* вѣсѣхъ 145v13, *dat. pl. m.* вѣсе^М[ъ] 163v13 **Б: савь/савѣ/савъ, сва, свѣ/све** **II:** *nom. sg. m.* савь 99r12, 103r12, 119v15, савѣ 103r11, савъ 140v2, са^В(ъ) 128v11, *gen. sg. m.* /ѡ[ъ]/ свега 144v5, *dat. sg. m.* /по/ свѣмѣ 114v14, свѣ^М[8] 114v15, 116v11, *acc. sg. m.* савь 118r17, савѣ 162v7, свѣга 105v7, 128r8, свега 122r6, *nom. pl. m.* сви 95r24, 95r25, 95v1, 95v7, 102v9, 111v14, 122r19, 124r9, 128r9, 130v18, 133r11, 141r10, 162v8, 163r5, 163r7, 163v2, свы 137v21, *gen. pl. m.* свѣи^Х[ъ] 122r20, *dat. pl. m.* /к/ свѣи^М[ъ] 110v7, 115v22, 133r12, свѣи^М[ъ] 112r18, свѣи^М[ъ] 119r20, свѣи^Ммѣ 115v22-116r1, свиима 128v17, 137v21, *acc. pl. m.* /за, на, мею/ све 95v7, 102v8, 108r13, 116v12, 122r16, 133r10, свию 103r14, свѣю 102r15, 119v16, 130v17, сва 136r25, *instr. pl. m.* /над[ъ], пред[ъ], мею, съ/ свиима 96r10, свѣи^М[а] 141r19, сви^М[а] 117r12, сви^М[а] 133r13, *nom. sg. f.* сва 101r13, 133v8, 156r22, *dat. sg. f.* /по/ свой 116r4, 127r3, свои 142r13, *acc. sg. f.* свѣ 96r9, свѣ 157v19, *nom. pl. f.* свѣ 97v5, *dat. pl. f.* свѣи^М[ъ] 114r11, *acc. pl. f.* све 108r12, *instr. pl. f.* /над[ъ], меѣ/ сви^М[и] 141r1, *nom. sg. n.* свѣ 99r6, 105r8, 105r9, 112r12, 112r15, 136r26, 139v9, 140r20, 140r20, 140v5, 140v18, 141v7, 162v3, све 133v13, *dat. sg. n.* свѣмѣ 158v20, *acc. sg. n.* свѣ 98r4, 98r6, 105v13, 140r20, 162v16, све 95v17, 132r12, *instr. sg. n.* /съ/ свѣи^М[ъ] 105v7, *loc. sg. n.* /о/ свѣмѣ 136r21, 136r24, 162v1, *nom. pl. n.* сва 110v4, 133r19, *gen. pl. n.* сви 120v5, НБ: *nom. sg. m.* савь 113v3, 122r23, 123r13, 129v21, савѣ 96r21, *gen. sg. m.* /ѡ[ъ], съ/ свѣга 99r18, 113v17, 135r4, 144r15, *acc. sg. m.* савь 102r5, са^В(ъ) 129v4, свѣга 113r12, *nom. pl. m.* сви 102v10, 102v11, 104r4, 125v18, 127r8, 135r5, 135v23, 137v23, 139r23, *gen. pl. m.* /ѡ[ъ], измѣгю/ свѣю 105v3, 105v11, *dat. pl. m.* свѣи^М[ъ] 97r11, свѣи^М[ъ] 100r4, свѣи^М[ъ] 97r18, сви^М[а] 134r15, *acc. pl. m.* /на/ све 128r17, 134v9, 135v22, 162v17, свѣ 99r14, 108r11, 119r2, свѣю 104v9, 118v13, 127r6, свѣи^Х[ъ] 102v7, *loc. pl. m.* /оу, по/ свѣи^Х[ъ] 104r25, свѣи 129v13, *nom. sg. f.* сва 96v12, 114v12, 133v7, *dat. sg. f.* свой 158r1, своѣй 157v23, *instr. sg. f.* /съ/ свѣмѣ 115r16, свѣмѣ 118r23, *nom. pl. f.* свѣи^М[ъ] 159r7, *acc. pl. f.* /на/ свѣ 124v14, *instr. pl. f.* свѣи^М[и] 115r20, *nom. sg. n.* свѣ 116r6, 123r22, 128v12, 133v8, 133v15, 139r25, 139v10, 141v8, 159r17, све 139v15, 145r19, 145r21, *gen. sg. n.* /ѡ[ъ]/ свѣга 144v7, *dat. sg. n.* /по/ свѣмѣ 113v4, *acc. sg. n.* /на/ свѣ 111v16, 125r22, 139r4, 140r22, 140v19, све 127r10, 137v10, 144v9, *loc. sg. n.* /оу, о/ свѣмѣ 112r17, 136r22, свѣмѣ 96r7, *nom. pl. n.* сва 161v2 ◆ в. **/ган/**

○ **А:** × 7: ∅ 2 (2), ≡ вса 3 (3), ‡ ≡ вса 2 (2) **Б:** × 172: ∅ 75 (59+12+3+1), ≡ весь 66 (43+14+5+4), = весь 13 (8+4+1), ≠ весь 3 (2+1), ‡ ≡ весь 1 (1), # ≡ весь 4 (4), ≈ весь 6 (5+1), # ≈ весь 1 (1), ≈ ѡньдѣ 1 (1), ≈ всакѣи 1 (1), ≈ всакѣскѣи 1 (1)

● књиж_L и нар_L; уп. ссл. вѣсь (СИ, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЪБ), стсл. вѣсь (СС), стсл.-цсл. вѣсь (SJS); крајње порекло домаће, од псл. *vesъ (ПЕРСЈ, Skok 3: 207–208, SES, s. v. *ves*). **А:** Даничић: +, RJAZU: + **Б:** RJAZU: +

▲ књиж_R: × 7, нар_R: × 172; књиж_Σ: × 7, нар_Σ: × 172

/васак и свак/ А: вѣсакъ, [-а], [-о] ССЛ: *acc. sg. m.* вѣсакъ 119r23, *acc. sg. f.* вѣсакѣ 119r24 **Б: свакъ, -а, -о** **II:** *nom. sg.* свакъ 102v6 // *nom. sg. m.* свакы 134r18-19, 156r10, 156v23, 156v24, 156v24, 161r13, 161r3, 161r22, 161v16, свакѣи 159r20, *gen. sg. m.* /ѡ[ъ]/ свакога 145r17, *dat. sg. m.* свако^М[8] 133r14, *acc. sg. m.* /на/ свакога 95r17, свакы 122r15-16, 145r7, *nom. sg. f.* свака 96r8, 101r13, 115r18, 141v4, 163r10, *gen. sg. f.* /ѡ[ъ]/ сваке 122r15, 145r15, 145r17, *dat. sg. f.* свакоѣ 109v13, *acc. sg. f.* /за/ свакѣ 104r16, 118v7, 161v7, свакѣ 158v8, *loc. sg. f.* /оу/ свакоѣ 111v14, *nom. pl. f.* сваке 141v7, *gen. sg. n.* свакога 163r6, *acc. sg. n.* /на/ свако 123r4, 122r12, 139r24, *loc. sg. n.* /оу/ свако^М[ъ] 104v19, НБ: *nom. sg.* свакъ 99v4 // *nom. sg. m.* свакы 102v3, 133v16, 144r18-19,

свакѣи 130r4, 144v8, 145r12, 160r2, *dat. sg. m.* свако^M[g] 102r8, 109v14, 112r18, 114v11, 143v4, 145r11, 158v2, *acc. sg. m.* свакога 100v22-23, 123v7-8, 129r19, *acc. pl. m.* сваке 100r19, *nom. sg. f.* свака 99r2, 128r23, 130r8, 133v7, 133v8, 135r13, *gen. sg. f.* /без[ъ], ѿ[ъ]/ сваке 98r10, 112r4, *dat. sg. f.* свакои 112r18, *acc. sg. f.* свакѣ 114r9, 143r15, *instr. sg. f.* свако^M[ъ] 134r22, *nom. sg. n.* свако 99r2, 100r18, 140r10, 144v6-7, 155v7, *gen. sg. n.* /ѿ[ъ]/ свакога 112r10, *dat. sg. n.* свако^M[g] 142r14, *acc. sg. n.* /на, за/ свако 139v16, св^aко 129r7-8, *instr. sg. m.* /съ/ сваки^M[ъ] 133r9, 133v9, *loc. sg. n.* /оу, на/ свако^M[ъ] 112r19, 160r8, свако 102r12.

- **А:** × 2: ≡ всакъ 2 (2) **Б:** × 81: ∅ 40 (36+1+1+2), ≡ всакъ 23 (11+11+1), ≡ всакъ же 1 (1), = всакъ 3 (1+2), ≈ всакъ 1 (1), ≈ весь 8 (8), # ≈ весь 1 (1), ≈ койждо 3 (3), # ≈ всѣмъ члѣвко^M 1 (1)
- књиѣ и нар_L; уп. ссл. всакъ (СИ, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, NN, ЪБ), стсл. всакъ (СС), стсл.-цсл. всакъ (SJS); крајѣ порекло домаће, од псл. *vьsakъ (ПЕРСЈ, s. v. *сваки*, Skok 3: 208, s. v. *sav*).
- А:** Даничиѣ: +, RJAZU: + **Б:** RJAZU: +
- ▲ књиѣ_R: × 2, нар_R: × 81; књиѣ_Σ: × 2, нар_Σ: × 81

/василије/ василіе, [-іа] nom. propr. m. П: *nom. sg.* василіе 135v11, 160r12.

- × 2: ≡ василіи 2 (2)
- зај_L; уп. ссл. василіе (ФР: Да), василіи (ФР: ЪБ), стсл. василіи (СС), стсл.-цсл. василіи (SJS); стсл. име од ср.-грч. Βασίλειος (Аникин 6: 105, s. v. *василек*). Даничиѣ: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 2; неутр_Σ: × 2

/васкрсеније/ въскрѣсеніе/въскрѣсеніе, [-іа] n. ССЛ: *loc. sg.* /ѿ/ въскрѣ^сеніи 95r11-12 || ЗБ: *dat. sg.* /по/ въскрѣ^сенію 114v17, *acc. sg.* въскрѣ^сеніе 95r14, НБ: *loc. sg.* /ѿ/ въскрѣ^сенію 103v10

- × 4: ∅ 1 (1), ≡ въскрѣсеніе 3 (2+1)
- књиѣ_L; уп. стсл. въскрѣсеніе (СИ), стсл. въскрѣсеніе (СС), стсл.-цсл. въскрѣсеніе (SJS). Даничиѣ: +, RJAZU: +
- ▲ књиѣ_R: × 3, хибр_R: × 1; књиѣ_Σ: × 3, хибр_Σ: × 1

/васкрснѣи и ускрснѣи/ въскр[ъ]с[нѣти]/ оускр'снѣти/вскр'снѣти pf. А: ССЛ: *aor. 3. sg.* въскр'се 95r15, въскр(ъ)се 103v12, 103v12, 103v13, въскр(ъ)се 104r18, въскр(ъ)с^е 104r10, *part. praet. act. m. dat. sg.* /к/ васкр(ъ)с^{емв} 98v6-7 || ЗБ: *part. praet. act. m. nom. sg.* въскр(ъ)с^{шїи} 103r4, *part. praet. act. m. gen. sg.* въскр(ъ)с^{шаго} 108v17, въскр(ъ)с^{шаго} 110r16, *part. praet. act. m. acc. sg.* въскр(ъ)с^{шаго} 110v22-111r1 **Б:** П: *perf. 3. sg. m. /e/* оускр(ъ)с^{нѣ} 97v19, /к/ вскр(ъ)с^{нѣ} 117r13-14, /к/ оускр^снѣ 109v20, /к(тъ).../ оускр(ъ)с^{нѣ} 96r11, /e.../ оускр'саѿ 103r1, *perf. 2. pl. m. /ste/* оускр(ъ)с^{нѣ}ли 101r3, *aor. 3. sg.* оускр(ъ)с^{нѣ} 95r15, *plus. perf. 3. sg. m. /e/* оускр(ъ)с^{нѣ} /дїѿ/ 102v20, *fut. 3. sg. /кїе/* оускр(ъ)с^{нѣ}ти 111v13, *impt. 2. sg.* оускр(ъ)с^{ни} 96v20, 96v21, *part. praet. act. m. nom. sg.* оускр(ъ)с^{ши} 115r18, *part. praet. act. m. acc. sg.* оускр(ъ)с^{нѣ}кїега 105r11, 117r4, *part. praet. act. n. loc. sg.* /оу/ вскр[ъ]с^{нѣ}ѿ^M[ъ] 99v20-21, *л. ѿригев ѿрїни m. dat. sg.* оускр(ъ)с^{нѣ}то^M(г) 102r17, *л. ѿригев ѿрїни n. loc. sg.* /на/ вскр(ъ)с^{нѣ}томе 99v22-23, НБ: *perf. 3. sg. m. /e/* оускр(ъ)с^{нѣ} 96r8, /e/ оускр(ъ)с^{нѣ} 106r3, /e/ оускр[ъ]с^{нѣ} 105v11, /e/ оускр[ъ]с^{нѣ} 105v21.

- **А:** × 11: ≡ въскрѣснѣти 11 (11) **Б:** × 21: ∅ 4 (4), ≡ въскрѣснѣти 5 (4+1), = въскрѣснѣти 11 (7+4), ≠ въскрѣснѣти 1 (1)
- књиѣ_L и нар_L; уп. ссл. въскрѣснѣти (СИ, ФР: Д, Да, NN), стсл. въскрѣснѣти (СС), стсл.-цсл. въскрѣснѣти (SJS); облик са у- понародѣен; уп. и псл. *krьsnqti (Skok 2: 194-195, s. v. *kriješ*, ПЕРСЈ, s. v. *-крснѣти*). **А:** Даничиѣ: +, RJAZU: + **Б:** RJAZU: + | Јовановиѣ 1911: +
- ▲ књиѣ_R: × 11, нар_R: × 3, хибр_R: × 1; књиѣ_Σ: × 11, нар_Σ: × 3, хибр_Σ: × 1

/васѣавиѣи/ възстави[ти] pf. ССЛ: *impt. 2. sg.* възстави 130v7

- × 1: ≡ възставити 1 (1)

● књиџ_L; уп. ссл. вѣставити (СИ, ФР: Д, Т), стсл. вѣставити (СС), стсл.-цсл. вѣставити (SJS); уп. и цсл. возставитъ (СЦРЯ).

▲ књиџ_R: × 1; књиџ_Σ: × 1

/васѣаније и усѣање/ вѣстаніе, -їа/оустаніе/встаніе, [-нїа] п. А: ССЛ: *loc. sg. /ω/* вѣстанїи 96r13, *acc. sg.* вѣстанїе 116r8 || ЗБ: *gen. sg.* вѣстанїа 104r7 Б: П: *acc. sg.* оустаніе 103r20, НБ: *dat. sg. /no/* встаню 130r10.

○ А: × 3: ∅ 1 (1), ≡ востанїе 1 (1), = вѣстанїе 1 (1) Б: × 2: ∅ 1 (1), ≡ вѣстанїе 1 (1)

● књиџ_L и нар_L; уп. ссл. вѣстанїе (СИ, ФР: Да, ТХ, ГЦ), стсл. вѣстанїе (СС), стсл.-цсл. вѣстанїе (SJS). в. и **/васѣаѣи и усѣаѣи/**. А: RJAZU: *востаније* Б: RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ књиџ_R: × 3, нар_R: × 2; књиџ_Σ: × 3, нар_Σ: × 2

/васѣаѣи и усѣаѣи/ вѣста[ти]/вѣста[ти]/оустати pf. А: ССЛ: *aor. 3. sg.* вѣста 95r12, 96r16, 98r5, 100v19, 103r15, *impt. 2. sg.* вѣстани 118v14-15, 119v3, *part. praet. act. m. nom. sg.* вѣставѣшїи 103v11, *part. praet. act. m. voc. sg.* вѣставѣшїи 96r12-13 Б: П: *inf.* оустати 101r6, 103v20-21, 122r4, 126r2, *praes. 3. sg.* оустане 119r14, *perf. 1. sg. m. /ca^M[ь]/* оустаω 108r3, *perf. 3. sg. m. /el/* оустаω 99v22, 100v4, 100v9, 100v18, 101r1, 101r4, 101r6, 102r21, 103v5, 103v8-9, 104r7, 115v6, 116r8, 116v2, 116v7, оустаω */el/* 117r24, оуста^ω */el/* 99v17, оустаω 115v15, *perf. 3. pl. m.* оустали */cs/* 100r23, *aor. 3. sg.* оустаде 96v5, 97r4, 97r5, 101r12, 102r22, 102v4, 115v11, оуста 95r15, 97v9, *fut. 1. sg.* оустикаю 97r3, *fut. 3. sg. /кїе/* встати 97r2, */кїе/* оустати 97r2, */некїе/* оустати 104r1, *impt. 2. sg.* оустани 96v20, 96v24, 96v24, 100v21, 119r9, 119r15, 125r4, 126r3, 128v20, 128v22, 129r9, *part. praet. act. m. nom. sg.* оуоставѣшїи 97r10, *part. praet. act. m. gen. sg.* оуоставѣшега 116v9, *part. praet. act. m. dat. sg.* оустанѣкїемѣ 99r6, М: *perf. 3. pl. m. /cv/* оустали 119r5, НБ: *praes. 3. sg.* оустане 127r6-7, *perf. 3. pl. /cv/* оустанѣла 98r1-2, *aor. 3. sg.* оустаде 95r19.

○ А: × 8: ≡ востати 7 (6+2), = востати 1 (1) Б: × 57: ≡ вѣстати 22 (12+9+1), = вѣстати 24 (20+4), ‡ ≡ вѣстати 2 (2), ‡ = вѣстати 1 (1), ≠ востати 2 (2), ≈ востати 2 (1+1), = востаати 1 (1), # ≠ разлѣчити 1 (1), # ≠ востанїе 1 (1), ≈ вѣскрѣнѣти 1 (1)

● књиџ_L и нар_L; уп. ссл. вѣстати (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, NN, ЪБ), стсл. вѣстати (СС), стсл.-цсл. вѣстати (SJS), вѣстанѣти (Miklosich); в. и **/сѣаѣи/**. А: Даничић: +, RJAZU: *востати* Б: Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиџ_R: × 8, нар_R: × 57; књиџ_Σ: × 8, нар_Σ: × 57

/ваѣра/ ватр[а], -е f. НБ: *gen. sg. /ω[ь]/* ватре 112r4, *instr. sg.* ватро^M[ь] 97r21, 158r3, 158v13 ♦ в. **/ѣогѣеѣи/**

○ × 4: ≈ огнь 4 (4)

● нар_L; домаѣег порекла, од псл. (дијал.?) *(v)atra (ПЕРСЈ, ЭССЯ 1: 91–93, уп. Skok 3: 569). RJAZU: +

/ваѣрени/ ватрены, [-а], -о НБ: *acc. sg. m. /oy/* ватрены 105v16, *acc. sg. f.* ватренѣ 132r10, *acc. sg. n. /oy/* ватрено 111v12

○ × 3: ∅ 1 (1), ≈ огненный 1 (1), ≈ огнь 1 (1)

● нар_L; домаѣег порекла, од **/ваѣра/** (в). RJAZU: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/ваѣренски/ ватрен'ск[їи], [-а], [-о] НБ: *gen. sg. f.* ватрен'ске 106r5

○ × 1: ≈ огненный 1 (1)

● нар_L; домаѣег порекла, в. **/ваѣрени/**, **/ваѣра/**.

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ваш/ **вашъ, -а, -е** ССЛ: *acc. pl. f.* ваше 128r7 || ЗБ: *nom. sg. m.* вашъ 160v19, *gen. sg. m.* вашага 100v12, 116r9, *acc. sg. m.* вашъ 118r10, *instr. sg. m.* /*сѣ*/ ваши^М[ь] 100v17, *gen. pl. m.* ваши 118r8, *instr. pl. m.* /*сѣ*/ ваши^М[и] 116v6, *nom. sg. f.* ваша 123v15, *dat. sg. f.* вашей 139r2, *acc. sg. f.* /*за*/ ваш8 111r13, 118v11, *instr. sg. f.* /*сѣ*/ вашо^М[ь] 118r14, 163r21, *nom. pl. f.* ваше 117r17, *loc. pl. f.* /*оу*/ ваши^Х[ь] 102r20, *gen. sg. n.* /*ѡ*[ь]/ вашага 115r14, *instr. sg. n.* /*сѣ*/ ваши^М[ь] 116v4, 116r16, 118r14, *gen. pl. n.* /*из*/ вашїи 158r5, *acc. pl. n.* ваша 136v7, *loc. pl. n.* /*оу*/ вашїи 102r19-20 НБ: *nom. sg. m.* вашъ 101r9, *gen. sg. m.* /*ѡ*[ь]/ вашага 133r19, *acc. sg. m.* /*кроз*[ь]/ вашъ 100v19, *loc. sg. m.* /*оу*/ ваше^М[ь] 125r17, *nom. sg. f.* ваша 130r8, *instr. sg. f.* /*сѣ*/ вашо^М[ь] 100v10, *acc. sg. n.* /*за, на*/ ваше 104v4, 104v13, 108r11, *nom. pl. n.* ваша 102r20.

○ × 31: ∅ 11 (9+2), ≡ вашъ 14 (11+2+1), = вашъ 5 (5), ≈ вы 1 (1)

● зајЛ; домаћег порекла, од псл. *vašь (ПЕРСЈ, Skok 3: 585, s. v. *vi'*); уп. ссл. ваш (СИ, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. ваш (СС), стсл.-цсл. ваш (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 28, нар_Р: × 3; неутр_С: × 28, нар_С: × 3

/ведро/ **вѣдр[о], -а** н. НБ: *gen. sg.* вѣдра 132v4

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_Л; домаћег порекла, од псл. *vědro (ПЕРСЈ, Skok 3: 590, Аникин 6: 172–173); уп. стсл. вѣдро (СС), стсл.-цсл. вѣдро (SJS). RJAZU: +

▲ нар_Р: × 1; нар_С: × 1

/век/ **вѣк[ь], -а** м. ССЛ: *dat. pl.* вѣкомъ 112r25, вѣко^М[ь] 104v21, 145v15, *acc. pl.* /*вы*/ вѣкы 104v21, 110r5, 112r25, 138v3, 145v15, вѣкы 163v14 || ЗБ: *gen. sg.* /*пређе*/ вѣка 95v7, 122r16, 138v8, 138v11, 138v23-139r1, 142r19, 157v10, *gen. pl.* /*пређе*/ вѣкова 162v23, *acc. pl.* /*с*/ вѣ^{КІ} 104r9, НБ: *gen. sg.* вѣка 156v2, ♦ вѣ вѣкы вѣкомъ 104v21, 112r25, 145v15 ≡ вѣ вѣки вѣкомъ 23v15, ∅, ≡ ко вѣк^Н 60v25, ♦ вѣ вѣкы 104v21, 110r5, 112r25, 138v3, 145v15, ♦ вѣ вѣкы 163v14, ∅ 4 (3+1), ≡ /*в*/ вѣки 28r23, 54r24, ♦ 8 вѣ^{КІ} 104r9 ≡ вѣ вѣки 23r6

○ × 19: ∅ 6 (5+1), ≡ вѣкъ 8 (3+4+1), ‡ ≡ вѣкъ 1 (1), #‡ ≠ вѣкъ 1 (1), = вѣкъ 2 (2), ‡ ≈ мрѣ 1 (1)

● зајЛ; домаћег порекла, од псл. *věkъ (ПЕРСЈ, Skok 3: 590–591, Аникин 6: 191–194); уп. ссл. вѣк (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. вѣк (СС), стсл.-цсл. вѣк (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 8, нар_Р: × 1, књиж_Р: × 10; неутр_С: × 8, нар_С: × 1, књиж_С: × 10

/велеши/ **вел[ѣти]** *impf.* НБ: *praes. 1. sg.* вели^М[ь] 99v17, вели^М[ь] 108v19, 136v21, вели^М[ь] 116v1, 134r14, вѣли^М[ь] 118r6, *praes. 2. sg.* велишъ 109r20, велишъ 133v21, велишъ 157r25, *praes. 3. sg.* велїи 95r20, 95v6, 100v3, 122v9, 128r15, 129r5, 129r8, 130r15, 133v7, 138r11, 141v11, 144r13, 159v13, 159v21, вели 107r12, 109v19, 121v12, вель 105r16, 106r17, 107r3, 109v14, 111v9, 121v1, 123v12, 124r3, 127r4, 158r22-23, 161v13, 163r5, вели 102r10, 136r10, *praes. 3. pl.* веле 126r18-19, /*не*/ веле 125v21.

○ × 42: ∅ 18 (16+2), ≈ глаголати 19 (18+1), ‡ ≈ глаголати 1 (1), ≈ рѣци 2 (2), ‡ ≈ выти 1 (1), ‡ ≈ вѣщавати 1 (1)

● нар_Л (семантика); домаћег порекла, од псл. *velēti (ПЕРСЈ, Skok 3: 573–574, Аникин 6: 211–212); уп. ссл. велѣти (СИ, ФР: Д, Т, Да), стсл. велѣти (СС), стсл.-цсл. велѣти (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_Р: × 42; нар_С: × 42

/велик/ **великь/вѣликъ, -а, -о** ССЛ: *gen. sg. f.* /*ѡ*[ь]/ великїе 95r10, *acc. sg. f.* /*на*/ великю 95r11 || ЗБ: *nom. sg. m.* великъ 96r21, *acc. sg. n.* /*на*/ велико 98r12, 108v14 // *nom. sg. m.* великы 103r3, 160r12, *gen. sg. m.* /*ѡ*[ь]/ великога 100v5, *acc. sg. m.* великога 104v17, *loc. sg. m.* /*с*/ велико^М[ь] 133v10, *gen. pl. m.* великы^Х[ь] 155v20, *nom. sg. f.* велика 96v9, *gen. pl. f.* великы^Х[ь] 155v16, П: *nom. sg. m.* великъ 97r6 // *nom. sg. m.* великы 99v4-5, *nom. sg. f.* велика 96v6, 158r1, *acc. sg. f.* велик8 115v21, НБ: *nom. sg. n.* велико 98r21, 134v3, 141r9, *gen. sg. n.* велика 125v12, *acc. sg. n.* /*на, оу*/ велико 98r12, 136v11, 156v17 // *nom. sg. m.* великы

97v13, 119r10, 133r24, 135v11, *dat. sg. m.* великом⁸ 104v5, *acc. sg. m.* великы 129v8, вѣлики 143v17, *loc. sg. m.* /на/ велико^М[ь] 121v14, *acc. pauc. m.* велика 140r16, *nom. sg. f.* велика 98r22, 126v17, *gen. sg. f.* /ѿ[ь], рад[и]/ велике 127v22, 128r1, *dat. sg. f.* великой 141r8, *acc. sg. f.* /на/ велик⁸ 110v5, великв 160v23, *instr. sg. f.* /с/ велико^М[ь] 99r7, *loc. sg. f.* /оу/ великой 99r13, 62v2, *gen. pl. f.* великы^Х[ь] 120r12, *gen. sg. n.* /из/ великога 132v2, *dat. sg. n.* /къ/ великом⁸ 136r19, *instr. sg. n.* /с/ великы^М[ь] 98r20 ♦ в. /*глас*l.

○ × 48: ∅ 30 (26+3+1), ≡ велнкъ 9 (4+4+1), = велнкъ 3 (3), ≈ велій 5 (3+1+1), ≈ сватый 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *velikъ (ПЕРСЈ, Skok 3: 573, Аникин 6: 217–218); уп. ссл. велнкъ (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЪБ), стсл. велнкъ (СС), стсл.-цсл. велнкъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 42, нар_R: × 4, књиж_R: × 2; неутр_Σ: × 42, нар_Σ: × 4, књиж_Σ: × 2

/велико/ велико adv. М: велико 97r12, 126r16, НБ: велико 127v6, ♦ на велико adv. на велико 133r5

○ × 3: ∅ 1 (1), ≠ велій 2 (1+1), ♦ на велико: × 1: ∅ 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, в. /велик/; уп. ссл. велнко (ФР: Т, Да). RJAZU: +

▲ неутр_R: × 4; неутр_Σ: × 4

/великојорући/ великогорѡкѡ, [-кѡ], [-кѡ] НБ: *gen. pl. f.* /до/ великогорѡкѡ 106r5-6

○ × 1: ≈ пресвѣтлый 1 (1)

● индив_L; можда Венцловићева твореница, по цсл. моделу, в. /велико/ и /јорейи/.

▲ хибр_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/великокрасан/ великокрас[ь]н[ь], [-а], [-о] М: *acc. pl. f.* великокрасне 106v18

○ × 1: ≈ кол' красныѡ 1 (1)

● индив_L; можда Венцловићева твореница, по цсл. моделу, в. /велико/ и /красни/.

▲ неутр_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/великославно/ великославно adv. М: великосла^Вно 137r19.

○ × 1: ≈ преславно 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. великославьныи (СИ), великославьнь (ФР: Д, Да); мотивни придев калк према грч. μεγαλόδοξος (Zett 1970: 291). Даничић: великославьнь, RJAZU: великославан

▲ неутр_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/великосрдиња/ великоср'дин[иѡ], [-иѡ] f. НБ: *instr. sg.* великоср'диниѡ^М[ь] 161v4-5

○ × 1: ≈ ѡрость 1 (1)

● хибр_L; вероватно Венцловићева кованица, уп. *великосрдан*, забележено само код Стулића (RJAZU) и рус. *великосердие* (СРЯ XVIII); уп. и ссл. великоср'дьчьнь (СИ, Даничић).

▲ хибр_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/величасѡво/ величаство, [-а] n. П: *instr. sg.* велича^Ство^М[ь] 160v7

○ × 1: ≡ велнчество 1 (1)

● књиж_L и нар_L; уп. ссл. велнчество (СИ, ФР: Т, Да, ГЦ, ЪБ), стсл. велнчество (СС), стсл.-цсл. велнчество (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/вельи/ велій, [-лїѡ], [-лїѡ] ССЛ: *gen. pl. n.* велїи^Х[ь] 142v17

○ × 1: ≡ велїи 1 (1)

● зај_L; уп. ссл. велни (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ПП, NN), стсл. велни (СС), стсл.-цсл. велни (SJS); крајње порекло домаће, од псл. *velьjъ (Аникин 6: 213–214, Skok 3: 573, s. v. *velik*). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/вѣнац/ вѣнаць, [-н'ца] м. П: *nom. sg.* вѣнаць 98v10, *dat. sg.* /к'/ вѣн'цѣ 160v17.

○ × 2: ≡ вѣнѣць 2 (2)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *věľьсь (ПЕРСЈ, Skok 3: 591, Аникин 6: 240–241); уп. ссл. вѣнѣць (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN), стсл. вѣнѣць (СС), стсл.-цсл. вѣнѣць (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1, нар_R: × 1; неутр_Σ: × 1, нар_Σ: × 1

/вѣнчаѿи/ вѣнча[ти] рф. ЗБ: *іл. ѿригев ѿрѿни асс. sg. т.* вѣнчата 98r20 // НБ: *іл. ѿригев ѿрѿни асс. sg. т.* вѣнчатого 134v18

○ × 2: ∅ 1 (1), = вѣнчати 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. вѣнчати (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ), стсл. вѣнчати (СС), стсл.-цсл. вѣнчати (SJS); стсл. реч семантички калк према грч. *στεφανοῦν* (ПЕРСЈ, Skok 3: 591, s. v. *vijenac*). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; хибр_Σ: × 2

/вѣнер/ вѣнѣр[ъ], [-а] м. НБ: *instr. pl.* /сѣ/ вѣнѣри 97r22

○ × 1: ≈ свѣтило 1 (1)

● нар_L; вероватно од тур. *fenec*, крајње порекло од грч. *φανάριον* (Петровић: 296, Škaljić: 279, Skok 2: 598, s. v. *panos*), за супституцију *φ > в* уп. нпр. *вајда*. RJAZU: + | Михајловић 1972: + | Јовановић 1911: +, Јовановић 1911: *фенѣрѣ*

▲ нар_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/вѣра/ вѣра, -е f. ССЛ: *gen. sg.* вѣры 105r4, *instr. sg.* вѣроу 106r11 || ЗБ: *nom. sg.* вѣра 112r9, 112r19, *gen. sg.* /рад[и], ѿсвѣм[ъ], ѿ[ъ]/ вѣре 108v21, 109r2, 111v11, 111v17, 112r8, 112r13, 162r1, 163r20, вѣрѣ 107r10, *acc. sg.* вѣрѣ 109v4, 110r21, вѣрѣ 108v13, *instr. sg.* /сѣ/ вѣро^М[ъ] 104r6, 106r3, 106r8, 107r9, 108v17, 108v18, 111v16, 111v18, 111v20, 111v22, 112r3, 112r4, 137r23, 163r21, *loc. sg.* /оу/ вѣры 108v22, М: *loc. sg.* /оу/ вѣры 109r5, 144r24, 163r15, НБ: *gen. sg.* /ѿ[ъ]/ вѣре 107v12, 127v9, 135v16, 17, *acc. sg.* /оу/ вѣрѣ 107v21, 144v8, *instr. sg.* /сѣ/ вѣро^М[ъ] 112r15, 112r23-24, *loc. sg.* /оу/ вѣры 137v8, ♦ пребѣди оу вѣры 109r5 ≈ вѣди вѣре^И 27v2-3, ♦ оу правоу вѣры 144r24 ≈ правокѣрнын 60r6

○ × 43: ∅ 8 (7+1), ≡ вѣра 24 (16+3+5), = вѣра 7 (4+2+1), ≠ вѣры 1 (1), ≈ вѣренѣ 1 (1), ≈ правокѣрнын 1 (1), ≈ вѣрѣющій 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *věra (ПЕРСЈ, Skok 3: 602–603, Аникин 6: 257–259); уп. ссл. вѣра (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. вѣра (СС), стсл.-цсл. вѣра (SJS). Михајловић 1982: + | RJAZU: +

▲ неутр_R: × 20, нар_R: × 21, књиж_R: × 2; неутр_Σ: × 20, нар_Σ: × 21, књиж_Σ: × 2

/вѣран/ вѣранѣ, [-рна], -рно ССЛ: *nom. sg. т.* вѣранѣ 110v15 || П: *nom. sg. т.* вѣранѣ 110r16, вѣранѣ 111v14, вѣра^Н(ѣ) 108r24-108v1, *instr. sg. т.* вѣр'ны^М[ъ] 109r3, *gen. pl. т.* вѣр'ни^Х[ъ] 109r12, вѣр'ни 117r20, *nom. pl. f.* вѣр'не 108v14, *nom. sg. n.* вѣрно 163r6

○ × 9: ≡ вѣренѣ 9 (7+1+1)

● књиж_L (семантика); домаћег порекла, од псл. *věryľь (Skok 3: 602–603); уп. ссл. вѣрынѣ (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, ТХ, ГЦ), стсл. вѣрынѣ (СС), стсл.-цсл. вѣрынѣ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 5, нар_R: × 4; књиж_Σ: × 5, хибр_Σ: × 4

/вѣриѿи/ вѣри[ти] имрф. М: *praes. 1. sg.* /не.../ вѣрѿи^М[ъ] 111r13, *praes. 2. sg.* вѣрѿи 112r7

○ × 2: = вѣровати 2 (1+1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *věriti (ПЕРСЈ, Skok 3: 602–603, Аникин 6: 259, s. v. *vera*); уп. стсл.-цсл. вѣрити (SJS).

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/верованье/ вѣрованѣ, -ня п. М: *acc. sg.* /за/ вѣрованѣ 121v11-12, НБ: *gen. sg.* /рад[и]/ вѣрованѣ 128v3

○ × 2: ∅ 1 (1), ≠ вѣренъ 1 (1)

● књиџ_L и нар_L; домаћег порекла, в. *Ивероваиџи*; уп. ссл. вѣрованѣ (ФР: Т, ЂБ), стсл. вѣрованѣ (СС). Даничић: +, RIAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/вероваиџи/ вѣровати *impf.* ССЛ: *imperf. 1. sg.* вѣрова^x[ъ] 111r15 | ЗБ: *inf.* вѣровати 112r22, *praes. 1. sg.* вѣрвю 107r16, вѣрвѣ^M[ъ] 107r12, *praes. 2. sg.* /не/ вѣрвѣшь 157r26, *praes. 3. sg.* вѣрвѣ 95r18, вѣрвѣ 156v23, /се/ вѣрвѣ 104r14, /не/ вѣрвѣ 160v16, /не/ вѣрвѣ 158v9-10, 161r20, *praes. 1. pl.* вѣрвѣмо 111r9, /да/ вѣрвѣмо 163r25-163v1, *praes. 2. pl.* вѣрвѣте 112r22-23, *perf. 2. sg. m.* /си/ вѣровао 111r23, *perf. 3. sg. m.* /нѣ/ вѣровао 161r21, *perf. 3. pl. m.* вѣровали /с/ 111r24, *aor. 3. sg.* вѣрова 111r6, *aor. 1. pl.* вѣрова^смо 163v5. П: *inf.* вѣровати 107r11-12, М: *praes. 2. sg.* вѣрвѣшь 104r13, *fut. 1. sg.* /некю/ вѣровати 106r3, 107r11, 108v19, /не/ вѣрвѣ^M[ъ] 111v6, НБ: *praes. 1. sg.* вѣрвѣ^M[ъ] 109r17, *praes. 3. sg.* /да се/ вѣрвѣ 161r12, /не/ вѣрвѣ 136v1, *imperf. 3. pl.* вѣроваше 163r14

○ × 30: ∅ 3 (3), ≡ вѣровати 8 (4+4), ‡≡ вѣровати 1 (1), ≠ вѣровати 2 (2), = вѣровати 9 (5+3+1), ≈ вѣрвити 1 (1), ≈ оувѣровати 1 (1), ≈ /не/ нлѣ вѣры 4 (4), ‡≈ нсповѣдовати 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *věrovati (ПЕРСЈ, Skok 3: 602–603, s. v. *vjera*); уп. ссл. вѣровати (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, ЂБ), стсл. вѣровати (СС), стсл.-цсл. вѣровати (SJS). Даничић: +, RIAZU: +

▲ нетр_R: × 9, нар_R: × 20, књиџ_R: × 1; неутр_Σ: × 9, нар_Σ: × 20, књиџ_Σ: × 1

/веселии се/ весели[ти] се *impf.* НБ: *praes. 1. pl.* /се/ веселимо 102v5.

○ × 1: ‡≈ вѣзрадovati сА 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *veseliti se (Skok 3: 578–579, s. v. *veseo*, Аникин 7: 15–16); уп. ссл. веселити се (СИ, С, нерфл.: ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, NN), стсл. веселити сА (СС), стсл.-цсл. веселити сА (SJS). Даничић: +, RIAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/весео/[весел]/ весео, [-ла], -ло НБ: *nom. sg. m.* весео 97r7, *acc. sg. m.* весео 116v7, *instr. sg. m.* /сѣ/ веселѣ^M[ъ] 116v8, *acc. sg. n.* весело 101v14

○ × 4: ≈ радостный 3 (3), ≈ радость 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла од псл. *veselъ (ПЕРСЈ, Skok 3: 578–579, Аникин 7: 17–18); уп. ссл. весель (СИ, С, ФР: Д, Т, Да), стсл. весель (СС), стсл.-цсл. весель (SJS). Даничић: +, RIAZU: +

▲ неутр_R: × 2, нар_R: × 2; неутр_Σ: × 2, нар_Σ: × 2

/вейар/ вѣтаръ, [-тра] м. П: *acc. sg.* вѣтаръ 111v3, *dat. pl.* вѣтрово^M[ъ] 96v6, 97r11.

○ × 3: ≡ вѣтръ 3 (2+1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *vetrъ (ПЕРСЈ, Skok 3: 588–589, s. v. *vijati*², Аникин 7: 42–44); уп. ссл. вѣтръ (СИ, ФР: Д, Т, Да, СП), стсл. вѣтръ (СС), стсл.-цсл. вѣтръ (SJS). Даничић: +, RIAZU: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/вейхи/ вѣтхы, [-а], [-о] ЗБ: *nom. sg. m.* вѣ^Tхы 101v22, *loc. sg. m.* /оу/ вѣ^Tхо^M[ъ] 101v21.

○ × 2: ‡≡ ветхій 2 (1+1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *věťxъ (ПЕРСЈ, s. v. *oveitanti*, Skok 3: 582–583, Аникин 7: 62–64); уп. ссл. ветхъ (СИ, ФР: Д, Т, Да, ЂБ), стсл. ветхъ (СС), стсл.-цсл. ветхъ (SJS). Даничић: +, RIAZU: +

▲ нар_R: × 1, неутр_R: × 1; нар_Σ: × 1, неутр_Σ: × 1

/вєћ(е)/ вѣћь/вѣће adv. НБ: вѣћь 96v1, 96v2, 97r1, 97r5, 97r7, 97r8, 97r9, 97v2, 99v2, 99v5, 100r24, 100v16, 101r10, **101r11**, 101r16, 101r22, 101v6, 101v12, 102r2-3, 102v20, 104v9, 107v2-3, 107v4, 108r14, 109r3, 109r20, 109r24, 111r8, 111r12, 111r13, 112r6, 114r16, 114v18, 115r6, 115r17, 115v6, 115v11, 115v14-15, 115v17, 115v19, **115v20**, 115v21, 116r8, 116r10, 116r15, 116r20, 116v17, 116v19, 117r23, 118r2, 118r4, 119r11, 119r12, 120r13, 120v20, 121r1, 121r3, 121r9, 122r23, 122v10, 122v15, 122v20-21, 123r5, 123r9, 124r20, 124v3, 124v6, 125r2, 125r18, 126v10, 127v20, 128r14, 129r18, 129v4, 129v6, 129v21, 130r11, 130r13, 130r14, 131v18, 131v19, 132r24, 132v1, 134v6, 135r15, 135v8, 135v19, 136r11, 136r6, 136v4, 136v19, 137r13, 138r8, 138v22, 140v6, 141v4, 144r17, 144r23, 156r5, 157r22, 159r12, 161r21, 162r8, 162v21, 163r11, вѣћь 95r22, вѣћь 95v19, 108r16, 108r21, 109r6, 111r5, 117v6, 128r13, 131v5, 155v17, 144v6, вѣће 109r12, 156r20, вѣкѹ 123r7.

○ × 118: ø 69 (62+6+1), ≈ о҃҃҃҃ 39 (37+1+1), ≠ о҃҃҃҃ 3 (3), ≈ вкω 6 (6), ‡≠ прочее 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. *vęt'e (ПЕРСЈ, Skok 3: 571). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 118; нар_Σ: × 118

/вєће/⁽¹⁾ вѣкѹ⁽¹⁾ conj. НБ: вѣкѹ 102v6.

○ × 1: ≈ вo 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, в. **/вєћ(е)/**. Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/вєће/⁽²⁾ вѣк[ѹ]⁽²⁾ п. НБ: loc. sg. /ω/ вѣкѹ 129v10

○ × 1: ø 1 (1)

● књиж_L и нар_L: домаћег порекла, од псл. *vęt'e (ПЕРСЈ, s. v. *vehami*, Skok 3: 589–590, Аникин 7: 74–76); уп. стсл. вѣще (СС), стсл.-цсл. вѣще (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/вєћи/ вѣћи, [-а], [-е] adj. comp. М: gen. sg. m. вѣћега 160r19, НБ: nom. sg. m. вѣћи 160r2

○ × 2: ø 1 (1), ≈ вѣщій 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. *vęt'ьjъ, *vęt'ьjъš- (ПЕРСЈ, Skok 3: 571). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/вєћма/ вѣћама adv. НБ: вѣћама 110r15, 120r24, 125r3, 126r18, 126v12, 133v2, 139v7, вѣћама 159v19

○ × 8: ø 2 (2), ≈ пате 4 (3+1), ≈ множеа 1 (1), ≠ надъ 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. *vęt'ьта (ПЕРСЈ, s. v. *veoma*, Skok 3: 571, s. v. *veci*, Аникин 7: 39–40, s. v. *vesьма*). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 8; нар_Σ: × 8

/вєчни/ вѣчны(й), -а, -[о] ССЛ: nom. sg. m. вѣчны 138r24, gen. sg. m. /ѿ[ъ], до/ вѣчнога 163v13, acc. sg. m. /оу, на, въ/ вѣчный 138r23 | ЗБ: nom. sg. m. вѣчны 158r22, вѣчны 133v1, вѣчны 163v10, gen. sg. m. /ѿ[ъ]/ вѣчнога 134r18, 138r16, 163v10, 163v11, вѣчнога 104v18, 158v4, 163v5, acc. sg. m. /оу, на, въ/ вѣчны 101r8, 110r9, 127v14, 134v4, 137r6, 137r22, 137r24, 137v1, 138r11, 163r24, вѣчны 110r7, вѣчны 112r20, instr. sg. m. вѣчны^М[ъ] 137v3, loc. sg. m. /оу/ вѣчно^М[ъ] 137r14, gen. sg. f. /до/ вѣчне 103v16, 160v17, вѣчне 118v11, dat. sg. f. /къ/ вѣчной 127v10, instr. sg. f. вѣчно^М[ъ] 160v18, instr. sg. n. вѣчны^М[ъ] 132v22, loc. sg. n. /оу/ вѣчномv 137r11, acc. pl. n. вѣчна 140r4, М: nom. sg. m. вѣчны 160v1, НБ: nom. sg. m. вѣчны 158v2, gen. sg. m. /ѿ[ъ], до/ вѣчнога 127v9, 138r22, dat. sg. m. вѣчно^М(8) 126v9, acc. sg. m. вѣчны 112r23, nom. sg. f. вѣчна 128r24, 133r12, acc. sg. f. /оу/ вѣчнv 144v20, вѣчнv 118v13, вѣчн8 130r22,

○ × 46: ø 10 (10), ≡ вѣчный 30 (24+6), #≡ вѣчный 1 (1), = вѣчный 3 (3), ≠ вѣчный 1 (1), ‡≈ совѣчныи 1 (1)

● зај_L: крајње порекло домаће, од псл. *vęčьnъ (Skok 3: 590–591, s. v. *vijek*), али је претрпело цсл. утицај (Аникин 7: 84), уп. ссл. вѣчьнь (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ЂБ), стсл. вѣчьнь (СС), стсл.-

цсл. вѣчьнъ (SJS); стсл. реч семантички калк према грч. αἰώνιος (Аникин 7: 84). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 40, нар_R: × 6; неутр_Σ: × 40, нар_Σ: × 6

/вечносѣ/ вѣч'нос[тъ], [-и] f. ЗБ: *instr. sg.* вѣч'носѣv 160v7

○ × 1: ≡ вѣч'ность 1 (1)

● књиж_L; домаћег порекла (Skok 3: 590–591, s. v. *vijek*), в. /вечни/. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/вечовиѣи/ вѣчовиты, -а, [-о] М: *acc. sg. m.* /оу/ вѣчовиты 137r22, *nom. sg. f.* вѣчовита 128v2

○ × 2: ≈ вѣч'ныи 1 (1), #≈ вѣч'ныи 1 (1)

● нар_L; можда Венцловићева твореница по народном моделу, уп. *вјековит* (Skok 3: 590–591, s. v. *vijek*); /вечни/. Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/вешѣи⁽¹⁾ вѣщѣ⁽¹⁾, -и f. 'ствар' ЗБ: *nom. sg.* вѣщѣ 141r7, *gen. sg.* /ѡ[ѣ]/ вѣщи 141r3, вещи 140r5, 141v15, *dat. sg.* вѣщи 109v14, *nom. pl.* вѣщи 141v7, НБ: *gen. sg.* вѣщи 99v22, *acc. pl.* вѣщи 135r19

○ × 8: ∅ 2 (2), ≡ вещь 4 (4), = вещь 2 (2)

● књиж_L; уп. ссл. вещь (ФР: Д, Да, СП, ГЦ, ПП, ЂБ), стсл. вещь (СС), стсл.-цсл. вещь (SJS). RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ књиж_R: × 8; књиж_Σ: × 8

/вешѣи⁽²⁾ вѣщѣ⁽²⁾, [-а], [-о] 'способан, умешан, вичан' НБ: *acc. sg. m.* вѣща 130r20

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. **věšt'ь* (ПЕРСЈ, Skok 3: 603, уп. Аникин 7: 93–94). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ви/ вы ССЛ: *dat. pl.* ва^М[ѣ] 97v5, 106r11, 106r13, 107r21, 108r16, *acc. pl.* вы 117r9, *loc. pl.* /въ/ ва^С(ѣ) 104v20 | ЗБ: *nom. pl.* вы 95r20, 107r8, 110r6, 115r14, 115v8, 117r20, 118r14, 138r8, 160v18, *gen. pl.* /ѡ[ѣ]/ измегю/ ва^С(ѣ) 117r1, 118v12, 159r5, *dat. pl.* /къ/ вамѣ 104v16, ва^М[ѣ] 100v10, 104v4, 104v4, 108r8, 114v14, 116r15, 118r6, 118r11, 118r15, 136r24, вама 100v11, 108r4, 136r17, 159v4, ва^М[а] 118r5, 118r7, 130r8, вами 161v17, *acc. pl.* /мегю/ ва^С(ѣ) 104v18, 116v3, 117r12, 118r8, 136r2, 136r16, 155v18, 158v20, 158v23, ва^С[ѣ] 100v12, 104v14, *voc. pl.* вы 115r13, 136v7, 163r21, *instr. pl.* /съ/ вами 95v6, 97v19–20, 107r7–8, 157r23, в^ами 106v21–22, вама 97r14, 108r6, 122r16, М: *dat. pl.* вама 108r7, ва^М[а] 134r15., НБ: *nom. pl.* вы 99r23, 100v8, 100v9, 100v16, 102r17, 114v9, 115v5, 115v6, 116v5, 116v16, 118r12, 161r15, *gen. pl.* /ѡ[ѣ]/ ва^С(ѣ) 158v22, *dat. pl.* /къ/ ва^М[ѣ] 104v12, 115r21, 116v1, 116v2, 118r6, 125r16, 134r14, 136r26, 161r15, *acc. pl.* /пред[ѣ], мегю/ ва^С(ѣ) 108r5, 108r10, 127r5, 128v6, *voc. pl.* вы 112v9, 115r13, *instr. pl.* /съ/ вами 160v21.

○ × 91: ∅ 29 (17+11+1), ≡ вы 52 (30+18+1+3), = вы 8 (5+3), ≈ вашѣ 2 (1+1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *vu (ПЕРСЈ, Аникин 9: 118–120, Skok 1: 584–585); уп. стсл. вы (СИ), стсл. вы (СС), стсл.-цсл. вы (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 75, нар_R: × 8, књиж_R: × 8; неутр_Σ: × 75, нар_Σ: × 8, књиж_Σ: × 8

/вид/ видѣ/выдѣ, [-а] м. ЗБ: *instr. sg.* /под[ѣ]/ видо^М[ѣ] 130v17, М: *nom. sg.* видѣ 98r18, *instr. sg.* видо^М[ѣ] 118v1, НБ: *acc. sg.* выдѣ 143v4.

○ × 4: ≡ видѣ 1 (1), ≈ видѣнїе 2 (1+1), ≈ образѣ 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *vidъ (Аникин 7: 142–143, s.v. *vidl*, уп. ПЕРСЈ, Skok 3: 586–587, s. v. *vidjeti*); уп. стсл. видѣ (СИ, ФР: Т, Да, СП, ГЦ), стсл. видѣ (СС), стсл.-цсл. видѣ (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: + | Јовановић 1911: +

▲ неутр_R: × 4; неутр_Σ: × 4

/видело/ видѣло/видело, [-а] п. НБ: *acc. sg.* /на/ видѣло 100r19, 161r23, *loc. sg.* /на/ виделѣ 142v10
○ × 3: ∅ 2 (2), ≈ свѣтъ 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла (Skok 3: 586–587, s. v. *vidjeti*), в. /виђеѣи/. RJAZU: + | Јовановић 1911:
видло

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/видење и виђење и виденије/ виденје, [-ня] п. ЗБ: *acc. sg.* виденје 139r15-16, *dat. sg.* /къ/
виденю 141v10

○ × 2: ≡ виденіе 2 (2)

● књиж_L и нар_L; домаћег порекла, од псл. *viděnyje (Skok 3: 586–587, Аникин 7: 146–147, s. v. *видеть*); уп. ссл. видѣннѣ (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. видѣннѣ (СС), стсл.-цсл. видѣннѣ (SJS); облик хибридан (код народног облика очекивало би се извршено јекавско јотовање *виђење*, овде могуће према предлошку без јотовања *дѣ>ђе*). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ хибр_R: × 2; хибр_Σ: × 2

/виђеѣи, виђеѣи/ видѣти/видети/виђети impf./pf. I: ССЛ: *inf.* видѣти 142v2-3, *praes. 1. sg.* виждѣ 139r6, виж^ѣ 138v5, 140r7, /не/ виж^ѣ 105r2, 106r14, *aor. 3. pl.* видѣше 121r7, 121r7-8, *impt. 2. sg.* виж^ѣ 110v17, *impt. 2. pl.* видите 136v9 || ЗБ: *inf.* видѣти 105r11, 138v12, 139v19, 140r3-4, 142v4, 142v6, виђети 138v16-17, видети 106v10, 118r21, *praes. 1. sg.* види^ѣ[ѣ] 118r7, 135v21, 138v22-23, /не/ види^ѣ[ѣ] 139v23, 105v22-23, 106r22, 107r4-5, 107r10, 111v6, *praes. 2. sg.* видишь 140r8, 140r14, видишь 157r25, /да/ видишь 145r2, *praes. 1. pl.* видимо 101v22, 127r11, 134v5-6, *praes. 2. pl.* видите 115v7, 115v12, 115v16, 136v6, *praes. 3. pl.* виде 139r19, 141r17, /да/ виде 125v8, /не/ виде 120v6, *perf. 2. sg. m.* /си/ видеѡ 111r22-23, /ниси/ видѣѡ 140r15, *perf. 3. sg. m.* /е/ видеѡ 111r12, 140v17-18, /нїе/ видѣѡ 142r6, *perf. 3. sg. f.* видѣла /е/ 100v14, *perf. 3. sg. n.* /нїе/ видѣло 139v4, *perf. 3. pl. m.* /сѣ/ видѣли 111r12, /нїсѣ/ видѣли 111r23-24, *perf. 3. pl. f.* /сѣ/ видели 118r19-20, *aor. 1. sg.* видѣхъ 110v19-20, *aor. 3. sg.* виде 111r5, 111v2, 113r14, *aor. 1. pl.* видесмо 98r17, 111r4-5, 158r8-9, видѣсмо 106v22-107r1, *aor. 3. pl.* видеше 96v14, 111r7, 114v4, видѣше 115r23, 118v2-3, *plus. perf. 3. sg. m.* /нїе бїѡ/ видеѡ 110v22, *fut. 1. sg.* /кю/ видѣти 107r16, *fut. 2. sg.* /кїешъ/ видѣти 107r12, *fut. 1. pl.* /кїемо/ видѣти 107r13, *fut. 2. pl.* /кїете/ видѣти 116v4, *impt. 2. sg.* виђь 108r23, виђь 109r21, *pot. 3. sg. m.* /бы/ видеѡ 106r23, /не би/ видѣѡ 141v2, *їл. ĩpuloї сагашии* видѣкѣ 132r15, видеђи 143r6, невидекѣ 111r24-25, *їл. ĩpugeв ĩpїни instr. pl. f.* /међс.../ виђенными 141r2, НБ: *inf.* видѣти 106v16, 143r10, видети 145v7, *praes. 1. pl.* видимо 139r11, 141r19, 163r7, види^ѣ 141r9, видим^ѣ 163r24, *praes. 3. pl.* виде 134v22, *perf. 3. pl. m.* /нїсѣ/ видѣли 103v15, *fut. 1. pl.* /кїемо/ видѣти 137v5; II: -се impf. M: *praes. 3. sg.* /се/ види 142v8, *perf. 3. sg. n.* /се нїе/ видѣло 142r18, НБ: *praes. 3. sg.* види /се/ 159v22-23.

○ I: × 91: ∅ 5 (5), ≡ видѣти 47 (40+5+2), †≡ видѣти 2 (2), = видѣти 30 (21+9), †≠ видѣти 1 (1), ≈ зрѣти 2 (2), ≈ оузрѣти 3 (2+1), †≈ нїѣти 1 (1); II: × 3: ∅ 1 (1), ≈ естѣ видїѡ 1 (1), ≈ видѣно бысть 1 (1)

● зај_L: домаћег порекла, од псл. *viděti (ПЕРСЈ, Skok 3: 586–587, Аникин 7: 146–147); уп. ссл. видѣти (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. видѣти (СС), стсл.-цсл. видѣти (SJS); у облику виђети извршено јекавско јотовање. I: Даничић: +, RJAZU: + II: Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 6, нар_R: × 48, неутр_R: × 40; књиж_Σ: × 6, нар_Σ: × 48, неутр_Σ: × 40

/викаѣи/ выкати impf. НБ: *praes. 3. sg.* виче 130r2, *praes. 3. pl.* вычѣ 126r16, 126r18, *perf. 3. sg. m.* /е/ выкаѡ 112v19, выкаѡ /е/ 114r2, *perf. 3. sg. f.* выкала /е/ 97r24, *fut. 3. sg.* /кїе/ выкати 117r21, *impt. 2. sg.* вычи 124r5, *їл. ĩpuloї рагни* вичѣкѣ 96v3, 130v17

○ × 10: ≈ рыдати 1 (1), ≈ глаголати 2 (1+1), ≈ вѣпити 1 (1), ≈ копиѣти 1 (1), ≈ возопити 2 (2), ≈ возывати 3 (3).

● нар_L; јужнословенски глагол, крајње порекло непознато, можда псл. *vykati или *vikati (ПЕРСЈ, Аникин 7: 167, Skok 3: 592). RJAZU: + | Михајловић 1982: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 10; нар_Σ: × 10

/вилајет̄/ вилает[ъ] м. НБ: *acc. sg. /oy/* вилае^т[ъ] 130v19

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; од тур. *vilâyet*, крајње порекло арапско (Škaljić : 641, Петровић : 94, Skok 3: 561, s. v. *валуја*), RJAZU: + | Михајловић 1972: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/виласт̄/ власт[ъ], -а, [-о] НБ: *nom. sg. f.* власта 159r16 ♦ в. /*īameī*/.

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, можда у вези са *виље* (уп. Skok 3: 593–594, s. v. *vile*, SES, s. v. *vile*); за семантику израза двострвка власта паме^т[ъ] уп. слн. *rogovilast*, од *rogovilo* (SES). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/вино/ вино, -а п. ЗБ: *gen. sg.* вина 130v17, *acc. sg. /на/* вино 113v12, 125r23, 125v1, *instr. sg.* вино^м[ъ] 113r19-20, 113v14, 113v14

○ × 7: ≡ вино 4 (3+1), = вино 3 (1+2)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *vinō (ПЕРСЈ, Skok 3: 594–595, Аникин 7: 196–198); уп. ссл. вино (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, ЂБ), стсл. вино (СС), стсл.-цсл. вино (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 7; неутр_Σ: × 7

/виноѣрад/ виноград[ъ], [-а] м. ЗБ: *loc. sg. /oy/* виноградѣ 158v6

○ × 1: ≡ виноградъ 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *vinō-gordъ (ПЕРСЈ, Skok 3: 594–595, s. v. *vinō*); уп. стсл. виноградъ (СИ, ФР: Д, Т, Да, СП), стсл. виноградъ (СС), стсл.-цсл. виноградъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/виp/ виpъ, [-а] м. НБ: *nom. sg.* виp^в 143v15, *loc. sg. /oy/* виpѣ 143v6

○ × 2: ∅ 1 (1), ≈ источникъ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *virъ (ПЕРСЈ, Skok 3: 623, s. v. *vreti*, Аникин 9: 191–194). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/висина/ высин[а], [-е] f. М: *acc. sg. /на/* высинѣ 161r7, НБ: *acc. sg. /на/* высинѣ 142r24

○ × 2: ∅ 1 (1), ≈ высота 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *висок*, Skok 3: 597–598, s. v. *visok*), в. /*висок*/. RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/висок/ высок[ъ], [-а], [-о] НБ: *nom. pl. f.* высокѣ 112r16

○ × 1: ∅ 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *vysoкъ (ПЕРСЈ, Skok 3: 597–598, Аникин 7: 211–213); уп. ссл. высокъ (СИ, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, NN, ЂБ), стсл. высокъ (СС), стсл.-цсл. высокъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/високоѣарни/ високопарны, [-а], [-о] М: *nom. sg. m.* високопарны 99r18

○ × 1: ≈ високолетвщій 1 (1)

● књиж_L: уп. ссл. високопарьнын (СИ), високопарьнь (ФР: Д, Т). RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/вӣӣи/ вы[ти] impf. ЗБ: *praes. 3. sg.* вы̄е 159v12

○ × 1: ‡ ≡ выти 1 (1)

● зај_L: домаћег порекла, од псл. *vyti (ПЕРСЈ, Skok 3: 600–601, Аникин 9: 208). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/вӣӣки/ выткы, [-а], [-о] НБ: *nom. pl. m.* выткы 98v9 ♦ в. /ӣрӯӣ/

○ × 1

● нар_L: домаћег порекла, од псл. *vitъkъ (ПЕРСЈ, Skok 3: 600–601, s. v. viti). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/више/ више/выше/више adv. comp. М: више 124v6, выше 137r15, НБ: више 100r2, 100v4, 100v18, 103v16, 104r1, 104r10, 109r4, 111r13, 116r12, 127r16, 128r14, 128r19, 129r16, 129r18, 134r21, 134r23, 135v2, 135v17, 138r17-18, 138r21, 139v12, 140r5, 142r17, 145r20, 161v9, 162r3, више 125r12, выше 98v1, 101r16, 102r16, 113v20, 125r9, 128v1.

○ × 35: ∅ 20 (17+2+1), ≈ пате 5 (4+1), ‡ ≈ пате 1 (1), ≈ пате колшее 1 (1), ≈ к томѡ 4 (2+1+1), ≈ многажды 1 (1), ≈ вацше 1 (1), ≈ 8же 1 (1), ‡ ≈ превышше 1 (1)

● зај_L: домаћег порекла, од псл. *vῡše (ПЕРСЈ, Skok 3: 597–598, s. v. visok); уп. ссл. выше (СИ, ФР: Д, Т, Да, ПП, NN, ЪБ), стсл. вьше (СС), стсл.-цсл. вьше (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 35; неутр_Σ: × 35

/виши/ виш'шїи, виша, [-ш(ш)е] adj. comp. П: *nom. sg. m.* виш'шїи 160r24, виш'шы 160v1, НБ: *nom. sg. m.* виш'шїи 159v14, *nom. sg. f.* виша 119v10, *gen. sg. f.* выше 162v21 ♦ в. /цена/

○ × 5: ‡ ≈ вацшїи 2 (2), ‡ ≈ колїи 1 (1), ‡ ≈ колшїи 1 (1)

● зај_L: домаћег порекла, од псл. *vῡšьjъ, f. vῡšьši (ПЕРСЈ, s. v. выше, Skok 3: 597–598, s. v. visok); ссл. выш'ши (ФР: Т), стсл. вышни (СС), стсл.-цсл. вышни (SJS). RJAZU: +

▲ књиж_R: × 3, неутр_R: × 2; књиж_Σ: × 3, неутр_Σ: × 2

/виш'њи/ выш'н[їи], [-ня], [-нїе] ЗБ: *gen. sg. m.* выш'нїега 112v5, *acc. sg. m.* /на/ выш'нїега 160v23, 161r1, 161r7, *gen. pl. m.* /ѡ[ъ]/ выш'нїи^X[ъ] 160v19, *gen. sg. n.* выш'нїега 160v21, 160v22, *loc. sg. n.* /на/ виш'нїе^M[ъ] 161r8.

○ × 8: ≡ выш'нїи 7 (4+1+2), = выш'нїи 1 (1)

● зај_L: уп. стсл. выш'ньн (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ), стсл. вьш'ньн (СС), стсл.-цсл. вьш'ньн (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 8; неутр_Σ: × 8

/влада/ влад[а], -е f. М: *gen. sg.* владе 139r8, *acc. sg.* владѡ 95v16, 163r14.

○ × 3: ≈ власть 2 (1+1), ‡ ≈ власть 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла (ПЕРСЈ, Skok 3: 604–605, s. v. vladati), в. /владаӣи/. RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/владање/ владанїе, [-ня] п. М: *acc. sg.* владанїе 95v18

○ × 1: ≈ власть 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, в. /владаӣи/. Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/владаӣи/ влада[ти] impf. М: *praes. 3. sg.* влада 134r12

○ × 1: ≈ ОБЛАДАТИ 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *voldati (ПЕРСЈ, Skok 3: 604–605, Аникин 8: 152–153); уп. ссл. ВЛАДАТИ (СИ, С, ФР: Д), стсл. ВЛАДАТИ (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/влади́ка/ вл[а]д[ы]ка, [-е] м. НБ: *nom. sg.* вл[а]д[ы]ка 103r10

○ × 1: ≈ архіерей 1 (1)

● зај_L (књижевне провенијенције, одомаћено у нар. јез.); домаћег порекла, од псл. *voldyka (ПЕРСЈ, Skok 3: 605); уп. ссл. владыка (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. владыка (СС), стсл.-цсл. владыка (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/владосі́/ владо́ст[ь], -и f. М: *acc. sg.* владо^{СТ}[ь] 95v23, 96r8, 96r9, 96r10, НБ: *gen. sg.* владо́сти 96r3.

○ × 5: ∅ 1 (1), ≈ вла́сть 3 (2+1), #≈ вла́сть 1 (1)

● недеф_L; уп. цсл. владо́сть (Miklosich); реч слабо потврђена, могуће да је Венцловићева кованица. RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ неутр_R: × 5; неутр_Σ: × 5

/власі́/ вла́ст[ь], -и f. ССЛ: *acc. sg.* вла^{СТ}[ь] 145v12 || ЗБ: *acc. sg.* вла^{СТ} 96r4, НБ: *acc. sg.* вла^{СТ}[ь] 115r19, *instr. sg.* /с_ь/ вла^{СТ}ѣ 109v20.

○ × 4: ∅ 1 (1), ≡ вла́сть 2 (2), ‡≈ сила 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *volstь (ПЕРСЈ, Skok 3: 604–605, s. v. *vladati*, Аникин 8: 168–170); уп. ссл. вла́сть (СИ, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, ЂБ), стсл. вла́сть (СС), стсл.-цсл. вла́сть (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 3, нар_R: × 1; неутр_Σ: × 3, нар_Σ: × 1

/вога/ вода, -ы/е/ѣ f. ССЛ: *gen. sg.* /ѡ[ь], код[ь]/ воды 131r8, *gen. pl.* во^П[ь] 121r9, *acc. pl.* воды 121r7, водѣ 121r8 || ЗБ: *nom. sg.* вода 120r3, 120r6-7, 120r9, 120v20, 122r7, 122r18, 122v3-4, 121v16, 123r22, 127r19, 134v2, 134v4, 137r5, 138r10, 142r4, 160v12, *gen. sg.* /ѡ[ь]/ воде 126v16-17, 131r2, 131r4, 131r19, 132r1, 132r9, 132r24, 132v12, 133r23, 133v3, 134r19, 134r20, 134v5, 134v8, 134v16, 135v20, 136v19, 136v24, 137r2, 160v14, воде 122v22, 131v23, *dat. sg.* /к_ь/ води 122v16, воды 123r12, *acc. sg.* /оу, за/ водѣ 120v19, 121r22, 125r23, 126v21, 127r1, 127r10, 132r4, 135r16, 136v15, 137v2, 138r5, 138r17, 145v5, водѣ 122r12, 122r21, 134r10, вѣдѣ (!) 121r4, *instr. sg.* /с_ь/ водо^М[ь] 108v3, 126v13, 134v12, 135v5, 136r7, 136v2, 137v15, 144v2, *loc. sg.* /на/ воды 137r14, *nom. pl.* воде 127r11, 136r17, 138r19, *dat. pl.* /к_ь/ водами 132v6, *acc. pl.* воде 101r21, М: *nom. sg.* вода 131r17, НБ: *nom. sg.* вода 119v6-7, 122v8, 123r24, 137r15, 143v6, 144r5, *gen. sg.* /ѡ[ь], код[ь]/ воде 120r6, 131r2, 131r18-19, 133r8, 133r19, 136r9, 137v11, воде 137v6, водѣ 134v7, *dat. sg.* /по/ води 111v2, *acc. sg.* /оу/ водѣ 120r5, 121r12, 122r13, 130v22, водѣ 121r9, 121v11, водѣ 134v9, *instr. sg.* водо^М[ь] 121r20, 132v21, 135r4, 137r6 ♦ извирѣкна /.../ вода 143v5-6 ≈ источникъ 59r18-19, ♦ водо^М[ь] текѣкѡ^М[ь] 137r6 ≈ источникѡ^М 52v25

○ × 103: ∅ 23 (21+1), ≡ вода 51 (45+4+2), = вода 16 (15+1), ≠ воды 5 (5), #≠ воды 3 (3), ≠ водный 1 (1), ≈ кѡпель 2 (2), ≈ источникъ 3 (3)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *voda (ПЕРСЈ, Skok 3: 611, Аникин 8: 31–34); уп. ссл. вода (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, ЂБ), стсл. вода (СС), стсл.-цсл. вода (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 83, књиж_R: × 4, нар_R: × 16; неутр_Σ: × 83, књиж_Σ: × 4, нар_Σ: × 16

/водени/ водены/водены, [-а], [-о] П: *acc. pl. m.* водене 135v3-4, *acc. pl. n.* /оу/ водена 131r15, НБ: *gen. sg. m.* /ѡ[ь]/ водена 143v3, *acc. sg. m.* водены 136v22, ♦ в. /cyg/

○ × 4: ≡ водный 2 (1+1), ≠ кѡпелный 1 (1)

- књиж_L и нар_L; домаћег порекла, од псл. *vodęnъ/*vodęnъ (ПЕРСЈ, s. v. *вода*, Skok 3: 611, s. v. *voda*); уп. ссл. водьнь (СИ, ФР: Д, Да, NN), стсл. водьнъ (СС), стсл.-цсл. водьнъ (SJS). уп. Даничић: водьнь, RJAZU: + | уп. Јовановић 1911: *водни* додати водни
- ▲ нар_R: × 4; нар_Σ: × 4

/водити/ водити impf. inf. М: водити 119v18, іл. *ūridgev ūrīni instr. sg. n.* /сѣ/ вогѣ^Н(ь)ны^М(ь) 121v14, НБ: іл. *ūridgev ūrīni nom. sg. m.* воћень 117r3.

○ × 3: = вести с_A 1 (1), ≈ вести 1 (1), ≈ яти 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *voditi (ПЕРСЈ, Skok 3: 579–581, Аникин 8: 40–41); уп. ссл. водити (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, ГЦ, ЂБ), стсл. водити (СС), стсл.-цсл. водити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 2, неутр_R: × 1; нар_Σ: × 2, неутр_Σ: × 1

/водонос/ водоносъ/водонось, -а м. ЗБ: асс. sg. водонось 136v4, 136v5, водонось 136v18, асс. pl. водоносе 136v7.

○ × 4: ≡ водонось 4 (4)

- књиж_L; уп. ссл. водонось (Zett 1970: 294), стсл. водонось (СС), стсл.-цсл. водонось (SJS). RJAZU: + | Михајловић 1982: +
- ▲ неутр_R: × 3, нар_R: × 1; књиж_Σ: × 3, хибр_Σ: × 1

/војак/ војак[ъ], -а м. М: ном. pl. војаци 157v13, НБ: ном. pl. војаци 96v13.

○ × 2: ∅ 1 (1), ≈ коннъ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. *vojakъ (SES, уп. Аникин 8: 335, s. v. *војак*). RJAZU: + | Јовановић 1911: +
- ▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/воља/ воља, -лиѣ f. ЗБ: gen. sg. воље 138r15, асс. sg. волю 104v20, 138r12, НБ: ном. sg. воља 95v8, 95v23, 96r2, 99v18, 132v3, 157r20, gen. sg. /ѡ[ъ], до/ воље 99v16, 119r13, 133r23, 158r9, dat. sg. /по/ воли 137v7, 163r18, волѣ 159r13, асс. sg. /оу/ волю 114v5, 125v12, 129r2, instr. sg. /сѣ/ волю^М[ъ] 121v7, loc. sg. /ѡ, оу/ воли 102r6, волѣ 133r9, 156r8, ♦ ти е воља 132v3 ≈ вохотеши 49r16, ♦ е воља на то была 157r20 ≈ Изволн^А 71v8, ♦ ѡ свое воље 158r9 ≈ самоволнѣ 72r22, ♦ не бы имь оу волю 114v5 ≈ негодоваша 33r19, ♦ нїе имь оу волю 125v11-12 ≈ невог^Ано ест^А 43v3

○ × 23: ∅ 13 (11+2), ≡ воља 3 (2+1), ≈ докле 1 (1), ≈ похоть 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. **vol'a* (ПЕРСЈ, Skok 3: 614, Аникин 8: 206–208); уп. ссл. воља (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, NN), стсл. воља (СС), стсл.-цсл. воља (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 22, нар_R: × 1; неутр_Σ: × 22, нар_Σ: × 1

/вољан/ вољань, [-а], [-о] НБ: ном. sg. m. вољань 96r6, 122v9

○ × 2: ∅ 2 (1+1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. **vol'ьnъ* (Skok 3: 614, s. v. *volja*, Аникин 8: 204); уп. ссл. вољнь (СИ, Д, Т), стсл. вољнъ (СС), стсл.-цсл. вољнъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/воња/ воња, -нїѣ f. ЗБ: ном. sg. воња 116v23, 117r1

○ × 2: ≡ воња 2 (2)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. **von'a* (ПЕРСЈ, Skok 3: 615, Аникин 8: 216–218); уп. ссл. воња (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ПП), стсл. воња (СС), стсл.-цсл. воња (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +
- ▲ неутр_R: × 2; неутр_Σ: × 2

/восак/ восакъ, [-ска] м. П: ном. sg. восакъ 108v2

○ × 1: ≡ воскъ 1 (1)

- зајЛ; домаћег порекла, од псл. *voskъ (ПЕРСЈ, Skok 3: 615, Аникин 8: 286–287); уп. ссл. воскъ (СИ, ФР: Д, Т), стсл. воскъ (СС), стсл.-цсл. воскъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_Р: × 1; нар_Σ: × 1

/воћка/ воћк[а], -е f. НБ: *acc. sg.* воћкв 132r7, *acc. pl.* воћке 132r15

○ × 2: ∅ 1 (1), ≈ окошъ 1 (1)

- нар_Л; домаћег порекла, од воће, псл. *(o)vot'e (поред *ovotъ/*ovotъje) (ПЕРСЈ, s. v. воће, Skok 3: 610–611, s. v. voće). Даничић: воће, RJAZU: +
- ▲ нар_Р: × 2; нар_Σ: × 2

/враї/ враг[ъ], -а m. ЗБ: *gen. sg.* врага 106v21, *instr. sg.* /сѣ/ враго^М[ъ] 127r21, *nom. pl.* врази 97v7, *dat. pl.* врагово^М[ъ] 97r18, НБ: *gen. sg.* /ѿ[ъ]/ врага 120v1.

○ × 5: ∅ 1 (1), ≡ врагъ 3 (2+1), ‡≡ врагъ 1 (1)

- зајЛ; домаћег порекла, од псл. *vorgъ (ПЕРСЈ, Skok 3: 617, Аникин 8: 243–245); уп. ссл. врагъ (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, NN. ЂБ), стсл. врагъ (СС), стсл.-цсл. врагъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_Р: × 4, нар_Р: × 1; неутр_Σ: × 4, нар_Σ: × 1

/вражара/ вражар[а], -е f. НБ: *acc. sg.* /за/ вражарѡ 120r24

○ × 1: ∅ 1 (1)

- нар_Л; домаћег порекла, од вражати/вражити, псл. *voržati/*voržiti (ПЕРСЈ, s. v. враѣбина, Skok 3: 616–617, s. v. vrač, Аникин 8: 248–249, s. v. ворожить).
- ▲ нар_Р: × 1; нар_Σ: × 1

/вражју/ вражі[и], [-іа], -іе ЗБ: *acc. sg. f.* вражію 96r9, *acc. sg. n.* вражіе 111v18.

○ × 2: ≡ вражіѣ 2 (2)

- зајЛ; домаћег порекла (Skok 3: 617, s. v. vrag, ПЕРСЈ, s. v. враѡ), в. /враї/; уп. ссл. вражни (СИ, С, ФР: Д, Да, ЂБ), стсл. вражни (СС), стсл.-цсл. вражни (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_Р: × 2; неутр_Σ: × 2

/враїа/ врата n. pl. НБ: *nom. pl.* врата 107v4, 107v5, 107v8, *dat. pl.* вратима 108r3, *acc. pl.* /оу, крозь, скрозь/ врата 98v17, 99v22, 107r20, 107r23, 107r24, 107v1, 107v3, 107v7, 107v9, 107v11, *instr. pl.* вра^Тма 107v5.

○ × 15: ≈ двери 12 (11+1), = двери 2 (2), двери ≠ 1 (1)

- зајЛ; домаћег порекла, од псл. *vorta (ПЕРСЈ, Skok 3: 619, Аникин 8: 265–267); уп. ссл. врата (СИ, С, ФР: Д, Да, ГЦ, ПП, ЂБ), стсл. врата (СС), стсл.-цсл. врата (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +
- ▲ неутр_Р: × 13, нар_Р: × 2; неутр_Σ: × 13, нар_Σ: × 2

/враїар/ вратаръ, -а m. НБ: *nom. sg.* вратаръ 107v2

○ × 1: ≈ дверникъ 1 (1)

- нар_Л; домаћег порекла (Skok 3: 619, s. v. vrata, уп. Аникин 9: 33, Шанский 3: 192), в. /враїа/; уп. ссл. вратаръ (СИ), стсл. вратаръ (СС), стсл.-цсл. вратаръ (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +
- ▲ нар_Р: × 1; нар_Σ: × 1

/враїиѣи се/ врати[ти] се pf. НБ: *praes. 3. sg. /се/* врати 95v21, *perf. 3. sg. n. /се љ/* вратило 118r11

○ × 2: ∅ 1 (1), ≈ воздати сѧ 1 (1)

- нар_Л; домаћег порекла, од псл. *vortiti (ПЕРСЈ, Skok 3: 632–633, s. v. vrtjeti, Аникин 8: 267–268); уп. ссл. вратити се (СИ), стсл. вратити сѧ (СС), стсл.-цсл. вратити сѧ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/враћаџи (се)/ вракџа[ти]/враћа[ти] impf. I: НБ: *praes. 3. pl.* вракџаю 114r6, *іл. љрилої сагашиџи* враћаюџи 118r5; II: ~ **се** impf. M: *praes. 3. sg.* вракџа /*ce/* 136v21.

○ I: × 2: ≈ *воздавати* 2 (2) II: × 1: ≈ *возвращати* сџ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. **vort'ati (se)* (ПЕРСЈ, s. v. *вратити*, Аникин 8: 272); уп. ссл. *врацати се* (СИ), стсл.-цсл. *врацати сџ* (SJS). I: Даничић: +, RJAZU: + II: RJAZU: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/врело/ врело, -а п. НБ: *nom. sg.* врело 132r24, 134v3, 143v9, *gen. sg.* /*из, ѿ[ъ]/* врела 132v2, 143r23, 160v11, *врѣла* 143v1, *dat. sg.* /*къ/* врелѧ 136r19, *acc. sg.* врело 132v10, 136v24, *loc. sg.* /*оу/* врелѧ 160v13.

○ × 11: ∅ 1 (1), ≈ *источникъ* 10 (10)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. дијал. *vьrědlo (ПЕРСЈ, Skok 3: 623, s. v. *vreti*). RJAZU: +

▲ нар_R: × 11; нар_Σ: × 11

/време/ време/време, -мена п. ССЛ: *acc. sg.* /*въ/* време 142v15 | ЗБ: *nom. sg.* време 157r23, *gen. sg.* /*ѿ[ъ]/* времена 126r21, *acc. sg.* /*оу, въ, на/* време 102v17, 112v16, 113v15, 121v11, 124v14, 139v7, 162r3, *instr. sg.* *времено^м[ъ]* 160r24, НБ: *nom. sg.* време 97r13, *instr. sg.* *времено^м[ъ]* 119v7, *loc. sg.* /*оу/* време 138v16.

○ × 14: ∅ 3 (3), ≡ *время* 8 (5+2+1), † ≡ *время* 1 (1), = *время* 1 (1), ‡ = *время* 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *vertę (ПЕРСЈ, Skok 3: 626, Аникин 6: 279–281); уп. ссл. *врѣме* (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. *врѣмѧ* (СС), стсл.-цсл. *врѣмѧ* (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ неутр_R: × 10, нар_R: × 4; неутр_Σ: × 10, нар_Σ: × 4

/времени/ временн[и], [-а], -о ЗБ: *gen. sg. m.* временнога 137r13, *nom. sg. n.* времен'но 145r19, НБ: *gen. sg. m.* временнога 103v5.

○ × 3: ∅ 1 (1), ≡ *временный* 1 (1), ≠ *временный* 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *vertęnъ (ПЕРСЈ, s. v. *време*, Skok 3: 626, s. v. *vrijeme*, Аникин 9: 40–41, s. v. *время*); уп. стсл. *врѣменьнъ* (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, ГЦ, ЂБ), стсл. *врѣменьнъ* (СС), стсл.-цсл. *врѣменьнъ* (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 3; неутр_Σ: × 3

/врли/ вр'ли, -а, [-о] НБ: *nom. sg. m.* вр'ли 97v16, *acc. sg. m.* вр'лога 156r1, *nom. sg. f.* вр'ла 155v12.

○ × 3: ∅ 1 (1), ≈ *добрый* 1 (1), † ≈ *истинный* 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *vrlъ (ПЕРСЈ, Skok 3: 623, s. v. *vreti*). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/врло/ вр'ло adv. НБ: *вр'ло* 96v15, 98v23, 99r10, 100r2, 101v9, 109r24, 114r8, 117v9, 119v5, 119v7, 121r10, 123r17-18, 124r23, 125v7, 128v20, 132r13, 132r18, 134r1, 139r20, 143r9, 144v14, 145r5, 157v8, 157v8, 158r11, 159r9.

○ × 24: ∅ 22 (15+5+2), ≈ *сло* 2 (2+2)

● нар_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ), в. **/врли/**. RJAZU: + | Михајловић 1982: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 24; нар_Σ: × 24

/врџина/ врџкџн[а], -е f. НБ: *gen. sg.* /*ѿ[ъ]/* врџкџне 101v3-4.

○ × 1: ≈ *теплота* 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла; од part. praes. act. псл. *vьrěti: *vьry, gen. **vьrōt'ja*, f. *vьrōti (ПЕРСЈ, Skok 3: 623, s. v. *vreti*). RJAZU: + | Јовановић 1911: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/врх/ вр'х[ъ], -а м. П: *dat. sg.* /_{но/} вр'хv 106v13, *loc. sg.* /_{на/} вр'х8 106v6, НБ: *gen. sg.* /_{преко, до/} вр'ха 124v13, 136r7.

○ × 4: ∅ 1 (1), ≡ вєрхъ 1 (1), = вєрхъ 1 (1), ≈ исполненіє 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *vьrхъ (ПЕРСЈ, Skok 3: 624–625, Аникин 6: 342–344); уп. ссл. врьхъ (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ), стсл. врьхъ (СС), стсл.-цсл. врьхъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ неутр_R: × 4; неутр_Σ: × 4

/вук/ вукъ/вукь/вѣкъ, [-а] м. П: *nom. sg.* вукъ 158v16, 159v6, 159v10, вукъ 159r1, 159r4, *nom. pl.* ввцы 126v18, ввковы 158v23, *dat. pl.* ввково^м[ъ] 127r13-14

○ × 8: ≡ волкъ 8 (7+1)

- књиж_L и нар_L; домаћег порекла, од псл. *vьlkъ (ПЕРСЈ, Skok 3: 635–636, Аникин 8: 135–137); уп. ссл. влькъ (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ), стсл. влькъ (СС), стсл.-цсл. влькъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ нар_R: × 8; нар_Σ: × 8

/вуна/ вѣн[а], [-е] f. П: *acc. sg.* вѣн8 121v9

○ × 1: ≡ волна 1 (1)

- књиж_L и нар_L; домаћег порекла, од псл. *vьlna (ПЕРСЈ, Skok 3: 636–637, Аникин 8: 144–145); уп. ссл. вьлна (СИ, ФР: Д, Т, Да, ГЦ), вьлна (СС), стсл. вьлна (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/вући/ вук[ѣ]/вѣк[ѣ] impf. П: *praes. 3. sg.* вѣче 144r19, 159v9, НБ: *praes. 3. sg.* вѣче 135r10, *praes. 3. pl.* ввкv 127v10.

○ × 4: ∅ 1 (1), ≡ влѣци 2 (2), ≈ вєсти 1 (1)

- књиж_L и нар_L; домаћег порекла, од псл. *vьlkti (ПЕРСЈ, Skok 3: 634–635, Аникин 8: 185–186); уп. ссл. влѣци (СИ, ФР: Д, ГЦ, NN, ЂБ), стсл. влѣци (СС), стсл.-цсл. влѣци (SJS). Даничић: *влѣшійи*, RJAZU: +

▲ нар_R: × 4; нар_Σ: × 4

/вуч(ј)и/ вуч[и], [-а],[-е] П: *instr. pl. m.* /_{сь/} ввчима 159v12, *acc. sg. f.* ввч8 126v20.

○ × 2: ≡ волчий 1 (1), = волчий 1 (1)

- књиж_L и нар_L; домаћег порекла, од псл. *vьlčьjь (Skok 3: 635–636, s. v. *vuk*); уп. ссл. вльчии (ФР: ГЦ), стсл.-цсл. вльчии (СИ), стсл.-цсл. вльчии (SJS). Даничић: вльчии, RJAZU: *вучју*

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

▲ нар_R: × 4; нар_Σ: × 4

Г

/газиѣи/ гази[ти] impf. НБ: *praes. 3. sg.* газіи 99v4, *praes. 1. pl.* /_{да/} газимо 144v17

○ × 2: ∅ 2 (1+1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. дијал. *gaziti (ПЕРСЈ, Skok 1: 557, SP 7: 78–80, ЭССЯ 6: 113–114). RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/галијски/ галијски, [-а], [-о] НБ: *acc. sg. m.* /за/ галијски 111v8 ♦ в. /ленђер/

○ × 1

- нар_L; од *галија*, италијанског порекла; крајње порекло грчко (Skok 1: 547, SES, s. v. *galeja*, ERHJ 1: 257, уп. Аникин 9: 347–348, s. v. *галея*); уп. стсл галија (SJS). RJAZU: + | Михајловић 1972: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/галилеја/ галиле[ја], -ее *nom. loci f.* ССЛ: *loc. sg.* /вѣ/ галилей 117r10 || ЗБ: *gen. sg.* /ѿ[ъ]/ галилее 127r4, *acc. sg.* /оу/ галилею 116v4, 117r9.

○ × 4: ≡ Галилеа 4 (3+1)

- књиж_L; име места преузето посредством црквених текстова, уп. ссл. галилеа, галилѣа (Т), стсл. галилеа, галилѣа (СС), стсл.-цсл. галилеа, галилѣа (SJS), од грч. Γαλιλαία, крајњег хебрејског порекла. RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 3, књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 4

/галилејски/ галилейск[и]/галилѣйск[и], [-а], [-о] ЗБ: *gen. sg. m.* /ѿ[ъ]/ галилейскога 117r7, *dat. sg. m.* /къ/ галилейскомъ 117r8, *instr. sg. m.* /сѣ/ галилейскы^М[ъ] 117r6, НБ: *loc. sg. f.* /оу/ галилѣйской 125r23.

○ × 4: ∅ 1 (1), ≡ Галиленский 3 (2+1)

- књиж_L; уп. стсл. галиленскъ, галилѣйскъ (СС), стсл.-цсл. галиленскъ, галилѣйскъ (SJS). RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 2, нар_R: × 2; неутр_Σ: × 2, нар_Σ: × 2

/гасиѿи/ гаси[ти] *impf. M: perf. 3. pl. m.* /сѣ/ гасилы 112r5

○ × 1: ≈ оугасити 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. дијал. *gasiti (ПЕРСЈ, Skok 1: 554, SP 7: 56–59, ЭССЯ 6: 104–105); уп. гасити (Miklosich). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/гвозден/⁽¹⁾ гвозднѣнь/гвозд^(*)день/гвозд^(*)нѣ⁽¹⁾, [-а], [-о] ‘који се односи на клин’: ССЛ: *gen. pl. f.* гвозденѣнь^Хъ 105r2, гвозд^Пнѣ^Х[ъ] 106r14, *acc. pl. f.* /вѣ/ гвозд^Пенѣ 105r3 || П: *acc. pl. f.* /на/ гвозде^Ггвоздѣне 105v23-106r1, НБ: *gen. pl. m.* /ѿ[ъ]/ гвоздени 108v6-7, *instr. pl. m.* гвоздени 108v3 ♦ в. /клин/

○ × 6: ≡ гвоздинный 3 (3), = гвоздинный 1 (1)

- књиж_L (семантика); уп. ссл. гвоздѣнь, гвоздѣнь (СИ); стсл. реч од гвоздѣ (СС), од псл. *gvozдь (ПЕРСЈ, s. v. *гвозђе*, Skok 1: 643, ЭССЯ 7: 185–186, SP 8: 317–318). Михајловић 1982: +
- ▲ књиж_R: × 3, нар_R: × 3; књиж_Σ: × 3, хибр_Σ: × 3

/гвозден/⁽²⁾ гвоздѣнь⁽²⁾, [-а], [-о] ‘направљен од гвозђа’: НБ: *acc. sg. m.* гвоздѣнь 129v15, *gen. pl. m.* гво³дѣны 133v11-12, *instr. sg. f.* гвоздено^М[ъ] 129r23.

○ × 3: ∅ 3 (2+1)

- нар_L (семантика); домаћег порекла, од *гвозден/⁽¹⁾* (в.) (ПЕРСЈ, s. v. *гвозђе*). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/гвозђе/ гвозгѣ/гвозђе, -ѣа/ѣа *n. coll. M: nom. sg.* гвозгѣ 98v14, *gen. sg.* /ѿ[ъ]/ гвозђа 108v20, *instr. sg.* /з/ гвозѣ^М[ъ] 106r23, гвозѣ^М[ъ] 109r9, гвозѣ^М[ъ] 121v19, гвозђе^М[ъ] 109v4, НБ: *acc. sg.* /крозы/ гвозѣ^М 99v19, гвозђе 130r7, *acc. pl.* гвозђа 114r2

○ × 9: ∅ 1 (1), = гвоздѣ 2 (2), ≠ гвоздѣ 1 (1), ≈ гвоздинный 1 (1), ≠ гвоздинный 2 (2), ≈ желѣзо 2 (2)

- нар_L; домаћег порекла, од стсрп. гвоздиѣ ‘метал од којег се клинови кују (од старијег ‘клинови, део воденичног прибора’)’, в. *гвозден/⁽¹⁾* (ПЕРСЈ, Skok 1: 643, ЭССЯ 7: 185–186, SP 8: 317–318); уп. ссл. гвоздиѣ (СИ, ФР: ГЦ). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ нар_Р: × 9; нар_Σ: × 9

/гдѣ/ гдѣ/гдѣ adv. ЗБ: где 132r20, 161r18, гдѣ 132r20, 139r7, НБ: где 99v9, 99v18, 100v15, 108r8, 119v5, 126r15, 132r13, 132r16, 135r14, 160r9, гдѣ 98r20, 99v18, 100v16, 115r9, 115v3, 125v3. ♦ где-год[ъ]: гдѣ /го^л[ъ]/ 95v8, где-го^л[ъ] 114v14, ♦ где-но где-но 127r11, 140v15, гдѣ-но 116v13, 161v22

○ × 21: ∅ 12 (7+1+3+1), ≡ гдѣ 5 (3+2), ≈ идѣжѣ 4 (2+1+1), ♦ где-годъ: × 2: ∅ 1 (1), ≈ идѣжѣ 1 (1), ♦ где-но: × 4: ≈ идѣжѣ 4 (3+1)

● зај_Л; облици где-но, где-год[ъ] народни (где-но дијалекатски); домаћег порекла, од псл. *къдѣ (ПЕРСЈ, Skok 2: 115, s. v. ko, ЭССЯ 13: 173–174); уп. ссл. гдѣ (СИ, ФР: Д, Да, СП), гдѣ (ФР: Т, ПП, ЂБ), стсл. къдѣ (СС), стсл.-цсл. къдѣ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 21, нар_Р: × 6; нар_Σ: × 21, нар_Σ: × 6

/гинуѡи/ гинѡ[ти] impf. НБ: praes. 3. sg. гине 135r3, 135r13, praes. 3. pl. гинѡ 140r22

○ × 3: ∅ 3 (2+1)

● књиж_Л и нар_Л; домаћег порекла, од псл. *gybnōti/gynōti (ПЕРСЈ, Skok 1: 577, s. v. -gnuti, ЭССЯ 7: 218–219, SP 8: 333); уп. ссл. гыбноѡти (СИ, Д, NN), стсл. гыбнѡти (СС), стсл.-цсл. гыбнѡти (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_Р: × 3; нар_Σ: × 3

/глава/ глава, -ѣ f. ССЛ: nom. sg. гла^в(а) 95r13, loc. sg. гла^вѣ 105r6, главѣ 138v7 || ЗБ: nom. sg. глава 114r11, 114r11, 119v13, гла^в(а) 112v4, 130v15, gen. sg. /чело/ главе 100v15, главѣ 114r6, 114r19, 114v20, 160v17, acc. sg. /на/ главѡ 101r17, 114r13, 114r21, 114v1, instr. sg. главо^м[ъ] 110r12, loc. sg. /въ, оу/ главы 118v17, 155v2, acc. pl. главе 129v12, НБ: loc. sg. /оу/ главы 107r5.

○ × 22: ∅ 1 (1), ≡ глава 15 (11+4), = глава 6 (3+3)

● зај_Л; домаћег порекла, од псл. *golva (ПЕРСЈ, Skok 1: 566–568, ЭССЯ 6: 221–222, SP 8: 58–60); уп. ссл. глава (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. глава (СС), стсл.-цсл. глава (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 18, нар_Р: × 4; неутр_Σ: × 18, нар_Σ: × 4

/глаѡол/ гла[агол]ъ, [-а] m. ССЛ: nom. pl. гл(агол)ы 156r15, гл(агол)ы 156r17 || ЗБ: nom. sg. гл(агол)ъ 127v1

○ × 3: ≡ глаголъ 3 (3)

● књиж_Л; уп. ссл. глаголъ (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. глаголъ (СС), стсл.-цсл. глаголъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_Р: × 2, неутр_Р: × 1; књиж_Σ: × 3

/глаѡоланије/ гла[гола]нї[е], [-а] n. ССЛ: loc. sg. /въ/ гла(гола)нїи 119r24–119v1

○ × 1: ≡ глаголанїе 1 (1)

● књиж_Л; уп. ссл. глаголанїе (СИ, ФР: Т, Да, ЂБ), стсл. глаголанїе (СС), стсл.-цсл. глаголанїе (SJS). RJAZU: +

▲ књиж_Р: × 1; књиж_Σ: × 1

/глаѡолаѡи/ гла[агол]ати impf. ССЛ: inf. гл(агол)ати 96r14, 131r11, praes. 3. sg. гл(агол)а 132v15, 134v16, perf. 2. sg. m. гла(гола)лъ /еси/ 113r7, impt. 2. sg. гл(агол)и 106r12, 106r13, part. praes. act. гл(агол)ю 110v14, 110v16, part. praet. act. m. nom. sg. гл(агол)авы 106r11, part. praes. pass. m. nom. sg. гл(агол)юмы 105r19, part. praes. pass. m. acc. sg. гл(агол)юмаго 124v8

○ × 12: ≡ глаголати 12 (12)

● књиж_Л; уп. ссл. глаголати (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. глаголати (СС), стсл.-цсл. глаголати (SJS) (уп. Skok 1: 564–565, s. v. glagol). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_Р: × 10, нар_Р: × 2; књиж_Σ: × 10, хибр_Σ: × 2

/глад/ глад[ъ], -и f. НБ: *instr. sg.* глагю 130r17

○ × 1: ∅ 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *goldь (поред *goldь) (ПЕРСЈ, Skok 1: 563–564, ЭССЯ 6: 199–201, SP 8: 31–34); уп. ссл. гладь (СИ, ФР: Д, Т, Да), стсл. гладь (СС), стсл.-цсл. гладь (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/гладан/ гладанъ, [-дна], [-дно] НБ: *nom. sg. m.* гладанъ 100v3, *acc. pl. m.* гла^дне 120v11, *gen. pl. m.* /заради/ гладнїи^х[ъ] 138r2, ◆ гладанъ ѿстати 100v3 ≈ в'за^ккати сѧ 20r21

○ × 3: ≈ алчнїи 1 (1), ≈ алчвщїи 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. *goldьнъ (ПЕРСЈ, s. v. глад, Skok 1: 563–564, s. v. glad, ЭССЯ 6: 200, SP 8: 33); уп. стсл. гладьнъ (СИ), стсл.-цсл. гладьнъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/гладнїи/ гладн[ъти] *impf.* НБ: *praes. 1. pl.* гла^днїимо 137v22

○ × 1: ≈ алкати 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. глад), в. /гладан/. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/глас/ глас[ъ], -а m. ЗБ: *nom. sg.* гла^с(ъ) 117r5, *gen. sg.* /ѿ[ъ], из/ гласа 97r8, 126r15-16, *acc. sg.* гла^с(ъ) 107v2, НБ: *nom. sg.* гла^с(ъ) 98r22, 117r7, *acc. sg.* гла^с(ъ) 116v7, 117v11, 136v19, гласъ 116v23, *loc. sg.* /на/ гласв 119v5, 121v14-15 ◆ добарь гла^с(ъ) 98r22 ‡ ≈ слава 18v5, ◆ добарь и лѣпъ гла^с(ъ) 136v19 ≈ блг^ать 52v13, ◆ на гласв 119v5 ≈ преславнаѧ 38v2, ◆ на велико^м[ъ] гласв 121v14-15 ≠ славица 40r17

○ × 12: ∅ 2 (2), ≡ гласъ 3 (2+1), = гласъ 1 (1), ≈ благовѣстїе 1 (1), ≈ вѣсть 2 (2)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *golsъ (ПЕРСЈ, Skok 1: 565, s. v. glagol, ЭССЯ 6: 219–220, SP 8: 55–57); уп. ссл. гласъ (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, NN, ЪБ), стсл. гласъ (СС), стсл.-цсл. гласъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ неутр_R: × 12; неутр_Σ: × 12

/гласовїи/ гласовито *adv.* НБ: гласовито 119v13

○ × 1: ∅ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла (Skok 1: 565, s. v. glagol), в. /глас/. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/гласоносица/ гласоносиц[а], -е f. НБ: *gen. sg.* гласоносице 137v18-19

○ × 1: ≈ проповѣдница 1 (1)

- недеф_L; вероватно Венцловићева кованица; уп. глашоноша (Јовановић 1911), гласоносац, забележено код једног писца чакавца из XVIII в. (RJAZU, Skok 1: 565, s. v. glagol), в. /глас/ и /носиїи/.

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/гласоношење/ гласоношенје, -нѧ n. НБ: *instr. sg.* /сѧ/ гласоношенје^м[ъ] 117v7

○ × 1: ≈ благовѣстїе 1 (1)

- недеф_L; вероватно Венцловићева кованица; уп. глашоноша (Јовановић 1911), /гласоносица/; в. и /глас/ и /носиїи/.

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/глед/ глѣдъ, -а m. НБ: *acc. sg.* глѣдъ 162r10, глѣ^д[ъ] 140r21 ◆ на ѿчи глѣдъ 162r10, ◆ на ѿчи глѣ^д[ъ] 140r21

○ × 2: ø 2 (1+1)

● нар_L: домаћег порекла, в. /*ілегаѣи*/. RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/ілегаѣе/ глѣданѣ, -нѣ п. НБ: *gen. sg.* глѣданѣ 141r22, 145v7, *acc. sg. /на/* глѣданѣ 138v20, 139v3, *instr. sg. /з/* глѣданѣ^М[ь] 105v14

○ × 5: ≈ видѣнїє 3 (3), ≈ видѣти 1 (1), ≈ зрѣнїє 1 (1)

● нар_L: в. /*ілегаѣи*/. уп. гладаниє (Miklosich). RJAZU: + | Михајловић 1982: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 5; нар_Σ: × 5

/ілегаѣи/ глѣдати impf. НБ: *inf.* глѣдати 105r23, 106v15, 106v15, 138v18, 139v10, 140v20-21, *praes. 1. sg. /да/* глѣда^М[ь] 133r16, *praes. 3. sg.* глѣда 129v5, 142r22, *praes. 1. pl.* глѣдамо 98r19, *praes. 3. pl. /не/* глѣдаю 140r1, *impt. 2. pl.* глѣдайте 97r16, глѣдаите 137v20, *pot. 3. sg. m. /би/* глѣдао 141v2, *part. praes. act.* глѣдаюћи 125v10, глѣдаюкѹ 157r24

○ × 16: ø 6 (6), ≈ зрѣти 3 (2+1), ≈ видѣти 6 (3+3), ≈ зрѣнїє 1 (1)

● зај_L: домаћег порекла, од псл. *ględati (ПЕРСЈ, Skok 1: 568–569, ЭССЯ 6: 122–123, SP 7: 94–96); уп. ссл. глѣдати (СИ, С, ФР: Да), стсл. гладати (СС), стсл.-цсл. гладати (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: уп. *гледнути*

▲ неутр_R: × 8, нар_R: × 8; неутр_Σ: × 8, нар_Σ: × 8

/іледїѣи/ глѣды[ти] impf. НБ: *praes. 3. sg.* глѣды 106r17

○ × 1: ≈ видѣти 1 (1)

● нар_L: уп. псл. *ględęti (ПЕРСЈ, ЭССЯ 6: 123, SP 7: 96–98).

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ілухи/ глѣхїи/глѣхы, [-а], [-о] ЗБ: *nom. sg. m.* глѣхїи 158r9, глѣхы 161v14

○ ≈ × 2: ≡ глѣхїй 2 (2)

● зај_L: домаћег порекла, од псл. *gluxъ (ПЕРСЈ, Skok 1: 572–573, ЭССЯ 6: 146–147, SP 7: 142–146); уп. ссл. глѣхъ (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ), стсл. глѣхъ (СС), стсл.-цсл. глѣхъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 2; неутр_Σ: × 2

/іњев/ гнѣвь, [-а] м. НБ: *nom. sg.* гнѣвь 133v15

○ × 1: ø 1 (1)

● зај_L: домаћег порекла, од псл. *gnęvъ (ПЕРСЈ, Skok 1: 579, ЭССЯ 6: 169–170, SP 7: 178–179), уп. ссл. гнѣвь (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN), стсл. гнѣвь (СС), стсл.-цсл. гнѣвь (SJS); варијанта *гњев* одраз дијалекатског преласка *гн* > *гњ* као у *гњездо* (ПЕРСЈ). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/іњивење/ гнивенѣ, [-нѣ] п. НБ: *nom. sg.* гнивенѣ 98r13

○ × 1: ≈ тлѣ 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, уп. псл. *gniti (ПЕРСЈ, Skok 1: 579–580, ЭССЯ 6: 176–177, SP 7: 190–191).

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/іњили/ гнїл[їи], -а, -о ЗБ: *nom. sg. f.* гнїла 158r5, *nom. sg. n.* гнїло 158r7, НБ: *instr. sg. n.* гнїлы^М[ь] 115v18

○ × 3: ≡ гнїлыи 1 (1), ‡= гнїлыи 1 (1), ‡≈ смертъ 1 (1)

● зај_L: домаћег порекла, од псл. **gnilъ(jb)* (ПЕРСЈ, Skok 1: 579–580, s. v. *gnjiti*, ЭССЯ 6: 175–176, SP 7: 188–189); уп. стсл. гнїль (СИ), стсл.-цсл. гнїль (SJS). RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 3; неутр_Σ: × 3

/гнѣлостѣ/ гнѣлост[ь], [-и] f. НБ: *gen. sg.* /без[ь]/ гнѣло^сти 98r10

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_Л: домаћег порекла, од псл. *gnilostь (ЭССЯ 6: 174–175, SP 7: 186–187); уп. стсл.-цсл. гнилость (SJS). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_Р: × 1; нар_Σ: × 1

/го/ го, [-ла], [-ло] НБ: *nom. sg. m.* го 113v2, *acc. sg. m.* гола 120v6 // *gen. sg. n.* голога 113v8-9

○ × 3: ≈ ѡбнаженный 2 (2), ≈ нагъ 1 (1)

● нар_Л: домаћег порекла, од псл. **golь(jь)* (ПЕРСЈ, Skok 1: 582–583, ЭССЯ 7: 14–15, SP 8: 72–74); уп. ссл. голъ (СИ, ФР: Да), стсл. голъ (СС), стсл.-цсл. голъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_Р: × 3; нар_Σ: × 3

/говорийѣи/ говорити *impf.* НБ: *inf.* говорити 96v15, 98r8-9, 133r2, *praes. 2. sg.* говоришь 133v5, говоришь 136r21, *praes. 3. sg.* говори 97r14, 97v2, 119v13, 103r7, 106r22, 106v7, 109v1, 110v7, 112r17, 115r18, 124r6, 125r4, 128v18, 132v16, 133r21, 135v21, 156v6, 156v12, 159r17, говоры 100v2-3, говоріи 106v21, /не/ говоріи 157r7, /не/ говори 159v23, /се/ говори 103r3, 103v10-11, 104r18, *praes. 1. pl.* /да/ говоримо 138r16-17, *praes. 3. pl.* говоре 113v13-14, 125v14-15, 125v20, говорѣ 141r16-17, говоре 157r8, /не/ говоре 120v9, *perf. 3. sg. m.* /е/ говоріѡ 95v22, 162r19, /ніе/ говоріѡ 111r1, *imperf. 3. sg.* говораше 133v3-4, 161r1, *imperf. 3. pl.* говорахѡ 113v21, *fut. 3. sg.* говорити /кѣ/ 117r24, *impt. 2. sg.* гов^ори 123v2, /не/ говори 134r10, *pot. 3. sg. m.* /да би/ говоріѡ 161r4, 161r5-6, /не бы/ говоріѡ 159v16, *part. praes. act.* говорекѡ 101r1, 101v10, 102r24, 115r1, 127v21, 137v2, 137v20, 139v22, 156v23, 157r21, 162r5, 163v3, говореѣи 121v3-4, 158v19, 161r7

○ × 65: ∅ 17 (17), ≈ глаголати 39 (30+6+1+2), † ≈ глаголати 2 (1+1), ≈ вопити 1 (1), ≈ возопити 1 (1), ‡ ≈ оуѣѣшавати 1 (1), ≈ рѣци 2 (2), # ≈ рѣци 1 (1), # ≈ глаголы ѡст' 1 (1)

● нар_Л: домаћег порекла, од псл. *govoriti (ПЕРСЈ, Skok 1: 597–598, s. v. *govor*, ЭССЯ 7: 75–76, SP 8: 156–157); уп. ссл. говорити (СИ), стсл. говорити (СС), стсл.-цсл. говорити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_Р: × 65; нар_Σ: × 65

/гог/ ⁽¹⁾ год[ь] ⁽¹⁾, [-а] m. НБ: *dat. sg.* годѡ 104v6

○ × 1: ∅ 1 (1)

● зај_Л: домаћег порекла, од псл. *godь (ПЕРСЈ, Skok 1: 583–585, ЭССЯ 6: 191–192, SP 8: 18–20); уп. ссл. годъ (СИ, ФР: Т, Да), стсл. годъ (СС), стсл.-цсл. годъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 1; неутр_Σ: × 1

/гог/ ⁽²⁾ год[ь] ⁽²⁾ *part. v.* где, докле, какавъ, како, ко, кои, колико, кѡ^л[ь], шо

○ × 61

● књиж_Л и нар_Л: домаћег порекла, од псл. *godě (ПЕРСЈ, Skok 1: 583–585, ЭССЯ 6: 187, SP 8: 11–12); уп. ссл. годѣ (СИ, ФР: Д, ГЦ; ПП), стсл. годѣ (СС), стсл.-цсл. годѣ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 61; неутр_Σ: × 61

/година/ годин[а], -е f. НБ: *gen. sg.* године 119r18, 122r15, *acc. sg.* /на/ годинѡ 103r10, *loc. sg.* /оу/ години 120r4, *gen. pl.* /ѡ[ь]/ година 119r9-10, 122v1, 122v18-19, 123r2, 123r6, 124v3, 128r20, година 124r20, годіина 119r7-8, *acc. pl.* године 122v21, 123r3, *instr. pl.* /под[ь]/ годинами 138v16, 160r18, 160r24.

○ × 17: ∅ 5 (5), ≈ лѣто 7 (6+1), ≈ лѣтныи 2 (2), ≠ лѣтныи 1 (1), ≈ вѣкъ 1 (1), ‡ ≈ время 1 (1)

- нар_L (семантика); домаћег порекла, од псл. *godina (ПЕРСЈ, Skok 1: 583–585, s. v. *god*, ЭССЯ 6: 187–188, SP 8: 12–13), уп. ссл. година (СИ, С, ФР: Д, Да), стсл. година (СС), стсл.-цсл. година (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 17; нар_Σ: × 17

/годиш(ш)ни/ годиш^н[и], [-а], [-о] НБ: *loc. sg. m. /oy/ годиш^но^м[ь]* 137r15-16, *dat. sg. n. /no/ годиш^но^м* 123r9

○ × 2: ø 1 (1), ≈ лѣтний 1 (1)

- нар_L; уп. ссл. годишньн (СИ); сродно са *годишнѣ*, од псл. *godišče (ПЕРСЈ, Skok 1: 583–585, s. v. *god*, ЭССЯ 6: 188, SP 8: 13). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/голем/ голем[ъ]/голѣм[ъ], -а, -о НБ: *nom. sg. f. голѣма* 119v16, *gen. sg. f. /no/ големе* 109r1, *acc. sg. f. голѣмѣ* 105v12, *gen. sg. n. /w[ъ]/ голема* 142r15, *голѣма* 143r23-143v1, *acc. sg. n. голѣмо* 132v10 // *nom. pl. m. големѣи* 158v23, *gen. sg. n. /w[ъ]/ голѣмога* 129v9-10.

○ × 8: ø 4 (4), ≈ изобилный 1 (1), ‡ ≈ тажкѣй 1 (1), ‡ ≈ благъ 1 (1), ‡ ≈ гавбокѣй 1 (1).

- нар_L; домаћег порекла, од псл. *golěmъ (Skok 1: 586–587, ЭССЯ 6: 202–203, SP 8: 35–36); уп. ссл. голѣмъ (СИ), голѣмъ (ФР: ЂБ). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 8; нар_Σ: × 8

/гомила/ гомил[а], -е f. НБ: *acc. sg. гомилѣ* 110v5

○ × 1: ≈ гавбина 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. (?) дијал. *gomyla (ПЕРСЈ, Skok 1: 588, ЭССЯ 19: 115–119, s. v. *mogyla, SP 8: 81–82). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/гонииш/ гонити *imprf. ЗБ: perf. 3. pl. m. /cv/ гонилы* 126v14

○ × 1: = гонити 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *goniti (ПЕРСЈ, Skok 1: 575–576, ЭССЯ 7: 23, SP 8: 84–86); уп. ссл. гонити (СИ, ФР: Д, Т, Да, СП, ПП), стсл. гонити (СС), стсл.-цсл. гонити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/горак/ гор[ъ]к[ъ], [-ка], [-ко] ЗБ: *gen. sg. n. гор^ка* 132r6, НБ: *nom. sg. n. гор^ко* 127v12.

○ × 2: ø 1 (1), = горкѣй 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *gorькъ (ПЕРСЈ, Skok 1: 591–593, s. v. *gorjeti*, ЭССЯ 7: 55–56, SP 8: 129–130); уп. ссл. горькъ (СИ, ФР: Д, Т, Да, ГЦ, ЂБ), стсл. горькъ (СС), стсл.-цсл. горькъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 2; неутр_Σ: × 2

/горе⁽¹⁾ горѣ⁽¹⁾ *adv. ЗБ: горѣ* 125v13, 129r1, НБ: *горѣ* 95r25, 96r7, 104v8, 125v9, 126r15, 134r15, 137r15, *горе* 98v17, 120r19, 128r8, 132v7, 160v19.

○ × 14: ø 11 (7+3+1), ≡ горѣ 2 (2), ‡ ≈ превышше 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *gorě (ПЕРСЈ, Skok 1: 589, s. v. *gora*, SP 8: 108–109); уп. ссл. горѣ (СИ, Д, Т, Да, СП), стсл.-цсл. горѣ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 14; неутр_Σ: × 14

/горе⁽²⁾ горѣ/горе⁽²⁾ *adv. comp. ЗБ: горѣ* 128v1, 129v7, 141v9, *горе* 128r19, 128r24

○ × 5: ≡ горѣе 3 (3), ‡ ≡ горѣе 2 (2)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. **gor'e* (SP 8: 136–137, s. v. **gor'ьjъ*, ЭССЯ 7: 54–55); в. и **/гору/**. RJAZU: +

▲ неутр_R: × 5; неутр_Σ: × 5

/горейи/ горе[ти] impf. ЗБ: *praes. 3. pl.* горе 106r7.

○ × 1: = горѣти 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *gorēti (ПЕРСЈ, Skok 1: 591–593, ЭССЯ 7: 42–43, SP 8: 109–111); уп. ссл. горѣти (СИ, ФР: Т, Да), стсл. горѣти (СС), стсл.-цсл. горѣти (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/горехи, ĩорући/ горекъ/горскъ adj.-part. ЗБ: *instr. sg. f.* /сѣ/ горећо^М[ь] 118r14, НБ: *acc. sg. m.* горекъ 98v19, *acc. sg. f.* горвкю 126r6, *instr. sg. f.* горскѡ^М[ь] 137r9-10, *acc. pl. n.* горвкя 118r1.

○ × 5: ∅ 4 (3+1), = горѣти 1 (1)

● књиж_L и нар_L; домаћег порекла, *part. praes. act.* од **/горейи/** (в.). RJAZU: +

▲ нар_R: × 5; нар_Σ: × 5

/гори/ гор[їи], [-а], [-ѣ] adj. comp. ССЛ: *nom. sg. n.* горѣ 130r16 | ЗБ: *nom. sg. n.* горѣ 128r15, 129r19, *acc. sg. n.* /на/ горе 129v20

○ × 4: ≡ горѣе 3 (3), ‡ ≡ горѣе 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. **gor(’)ъjъ* (ПЕРСЈ, Skok 1: 591–592, ЭССЯ 7: 54–55, SP 8: 136–137); уп. ссл. горни (СИ, ФР: Д, Т, Да, ПП, ЂБ), стсл. горни (СС), стсл.-цсл. горни (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 1, неутр_R: × 3; књиж_Σ: × 1, неутр_Σ: × 3

/горњи/ горнїи, [-на], [-нє] НБ: *acc. sg. m.* /оу/ горнїи 137r22, *gen. sg. f.* /зарад[и]/ горнїе 98v22, *acc. pl. f.* го^Рнїе 157v13-14, *gen. sg. n.* горнїега 101r3 ♦ в. /хальина/

○ × 4: ∅ 1 (1), ≠ вышнїй 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. **gorъn’ъ* (ПЕРСЈ, s. v. *zore*, Skok 1: 589–590, s. v. *gora*, ЭССЯ 7: 57–58, SP 8: 131–133); уп. ссл. горънь (СИ, ФР: Да), стсл. горънь (СС), стсл.-цсл. горънь (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 4; нар_Σ: × 4

/госѡг/ г[оспод]ь, -а m. ССЛ: *nom. sg.* г(оспод)ь 109r18, 109v1, 109v9, 109v10, 109v21, 110r23, 110v7, 110v13, 111r6, 111r15, 136v10, 161r13, *voc. sg.* г(оспод)и 96v3, 96v21, 97v2, 97v6, 97v6, 101v11, 105r14, 128r1, 135v21, 137v2, 138r17, 138r23, 141v22, 143v15, 143v22, 157r21, 157v3, 161r4, 161r14, 161r14, 161r15, 161r15, г(о)^С(по)ди 133v4, г(оспод)ь 107r2, *instr. sg.* /пред[ь]/ г(о)^С(по)де^М(ь) 98v7 | ЗБ: *nom. sg.* г(оспод)ь 98r10, 103r4, 107r1, 109v11, 110r6, 111v3, 111v8, 111v12, 116v7, 116v10, 122r5, 122r10, 123v21, 129r23, 134v9, 136r7, 136r24, 137v9, 142v9, 143r21, 144v23, 145r1, 145r8, 159r2, 161v4, г(оспод)ь 109v21, *gen. sg.* /оу, до, ѡ[ь]/ г(оспод)а 104r13, 106v14, 107r6, 108r17, 110r16, 110v4, 113r11, 116v9, 137r7, 139r2, 158v21, 163r24, *acc. sg.* /на/ г(оспод)а 103v8, 104v18, 107r1, 107r4, 110r8, 110v13, 111r1, 111r3, 111r5, 111r7, 111r12, 123v9, 123v11, 132r16, 138r14, *instr. sg.* /пред[ь]/ г(о)^С(по)до^М(ь) 104r17, *loc. sg.* /ѡ/ г(оспод)ѡ 100v17, г(оспод)ѡ 155v14, НБ: *nom. sg.* г(оспод)ь 96r4, 105r7, 105v21, 114r14, 119r15, 122v10, 129r5, 131v11, 134v19, 138v19, 139r13, 143v8, г(оспод)ь 128v17, 131v6, *gen. sg.* /до, ѡ[ь]/ г(оспод)а 139v22, 143r8, *dat. sg.* г(оспод)ѡ 118r23, *acc. sg.* /за, предь/ г(оспод)а 95v4, 105r15, 107r1, г(оспо)де 136r12, *instr. sg.* /з/ г(о)^С(по)де^М(ь) 127v2.

○ × 114: ∅ 24 (22+1+1), ≡ господь 85 (58+24+1+2), = господь 3 (2+1), ≈ Ісоусть 1 (1), ‡ ≈ богъ 1 (1)

● зај_L (књижевне провенијенције, одомаћена у нар. јез.); уп. ссл. господь (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. господь (СС), стсл.-цсл. господь (SJS); крајње порекло домаће, од псл. *gosprodъ (ПЕРСЈ, Skok 1: 593–595, ЭССЯ 7: 61–63, SP 8: 139–140). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 26, неутр_R: × 88; књиж_Σ: × 26, неутр_Σ: × 88

/госѡга/ г[о]сп[о]д[а], [-е] n. coll. НБ: *dat. sg.* г(о)^Сп(о)ди 141r8

○ × 1: ≠ благородные 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. *gospada (ПЕРСЈ, s. v. *gospod*, Skok 1: 593–595, s. v. *gospod*, ЭССЯ 7: 58–59, SP 8: 137). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/госпогань/ г[о]^с[под]нь, -ня, -нє ССЛ: *loc. pl. f.* /на, вь/ г(о)^с(по)дни^х(ъ) 142r3, *gen. pl. n.* /изъ/ г(о)^с(под)ни^х(ъ) 142v2 || ЗБ: *nom. sg. m.* г(о)^с(под)нь 97r6, 103r2, 120v18, 122r11, *gen. sg. m.* г(о)^с(под)ня 113v9, *gen. sg. n.* г(о)^с(под)ня 126r6, *dat. sg. n.* /по/ г(о)^с(под)ню 112r8, // *gen. sg. m.* /код[ъ]/ г(о)^с(под)нєга 117r18, *dat. sg. m.* г(о)^с(под)нємъ 159r21, *acc. sg. m.* г(о)^с(под)нь 140r19, *loc. sg. m.* /оу/ г(о)^с(под)нємъ 129r9, *nom. sg. f.* г(о)^с(под)ня 104r9, 111r21, 145r5, 145r6, 145r9, *gen. sg. f.* г(о)^с(под)нє 137v22, *dat. sg. f.* /по/ г(о)^с(под)нѡй 135v19, *acc. sg. f.* /за/ г(о)^с(под)ню 111v7, 137r5, *instr. sg. f.* /с/ г(о)^с(под)нѡ^м(ъ) 143r6, *nom. pl. f.* г(о)^с(по)днє 130v14, *gen. pl. f.* г(о)^с(под)ни 111r20, *acc. pl. f.* /оу/ г(о)^с(под)нє 108r21, *loc. pl. f.* /на, вь/ г(о)^с(под)ни 109v3, г(о)^с(под)ни 110v2, *nom. sg. n.* г(о)^с(под)нє 112v18, *gen. sg. n.* /заради/ г(о)^с(под)нєга 114v22, 117r19, *dat. sg. n.* /по/ г(о)^с(под)нємъ 161v9, *acc. sg. n.* г(о)^с(под)нє 114r12, *instr. sg. n.* /за/ г(о)^с(под)нимъ 108r19, г(о)^с(под)ни^м(ъ) 136v17, *gen. pl. n.* /изъ/ г(о)^с(под)ни 142r9, 142r17, *acc. pl. n.* г(о)^с(под)ня 107r13, НБ: *gen. sg. m.* /ѡ[ъ]/ г(о)^с(под)ня 163r16, // *gen. sg. m.* /изъ/ г(о)^с(под)нєга 159v6, *gen. pl. f.* г(о)^с(под)ни^х(ъ) 130v4.

○ × 41: ∅ 1 (1), ≡ господьнъ 31 (22+6+3), = господьнъ 7 (7), ≈ Исвсьнъ 1 (1), ‡ ≈ апостоль 1 (1)

● књиж_L: уп. ссл. господьнъ (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЪБ), стсл. господьнъ (СС), стсл.-цсл. господьнъ (SJS); крајње порекло домаће, од псл. *gospodьnъ (ПЕРСЈ, s. v. *gospod*, Skok 1: 593–595, s. v. *gospod*, ЭССЯ 7: 63, SP 8: 140–141). Даничић: +

▲ неутр_R: × 23, књиж_R: × 5, нар_R: × 13; књиж_Σ: × 28, хибр_Σ: × 13

/господар/ г[о]^сп[о]д[а]рь, [-а] м. М: *nom. sg.* г(о)^сп(о)д(а)рь 101r4, *gen. pl.* г(о)^сп(о)дара 141v21, *dat. pl.* г(о)^сп(о)дар^{ма} 108r20, НБ: *dat. sg.* г(о)^сп(о)даръ 127r8-9.

○ × 4: ∅ 1 (1), ≈ господь 1 (1), ≈ господіе 2 (1+1),

● нар_L: домаћег порекла, од псл. *gospodarъ (ПЕРСЈ, s. v. *gospod*, Skok 1: 593–595, s. v. *gospod*, ЭССЯ 7: 59–60, SP 8: 138); уп. ссл. господарь (СИ, ФР: ЪБ). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ нар_R: × 4; нар_Σ: × 4

/господин/ г[о]^с[по]динъ, -а м. ССЛ: *nom. sg.* г(о)^с(по)ди^н(ъ) 108v15, *voc. sg.* г(о)^с(по)дине 96v20, 102v1, 123r20, 134v7, 163v4 || М: *nom. sg.* г(о)^с(по)динъ 110r11, 110r19, 132r13, 138v11, 161r19, г(о)^с(по)динъ 97v10, 109r6, 110v21, 135v13, г(о)^с(по)ди^н(ъ) 109v14, 122r12, *gen. sg.* /заради/, ѡ[ъ]/ г(о)^с(по)дина 100v12, 107r5, 110r10, 163v3, *dat. sg.* /с/ г(о)^с(по)динъ 109r25, *acc. sg.* г(о)^с(по)дина 110v8, НБ: *dat. sg.* г(о)^с(по)динъ 133v17, *voc. sg.* г(о)^с(по)дине 103v18.

○ × 25: ∅ 3 (2+1), ≈ господь 22 (18+1+2+1)

● зај_L: уп. стсл. господинъ (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ЪБ), стсл. господинъ (СС), стсл.-цсл. господинъ (SJS); крајње порекло домаће, од псл. *gospodinъ (ПЕРСЈ, s. v. *gospod*, Skok 1: 593–595, s. v. *gospod*, ЭССЯ 7: 61–63, SP 8: 139), Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ неутр_R: × 25; неутр_Σ: × 25

/господинов/ г[о]^с[по]диновъ, -а, [-о] М: *nom. sg. m.* г(о)^с(по)диновъ 122r13, *gen. sg. m.* /ѡ[ъ]/ г(о)^с(по)динова 159r23, *nom. sg. f.* г(о)^сп(о)динова 132r18, г(о)^с(по)динова 133v7.

○ × 4: ≈ господьнъ 4 (3+1)

● нар_L: домаћег порекла, в. /господин/. Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 4; нар_Σ: × 4

/господски/ г[о]^сп[о]дскы, [-а], [-о] М: *acc. pl. m.* г(о)^сп(о)дскы 109v21, НБ: *acc. pl. f.* г(о)^сп(о)дске 97r16.

○ × 2: ø 1 (1), ≈ господьнъ 1 (1)

● зајЛ; домаћег порекла, од псл. **gospodьskъ(jь)* (Аникин 11: 311, s. v. *господний*, уп. Skok 1: 593–595, s. v. *gospod*); уп. ссл. господьскъ (СИ, С, ФР: Д), стсл. господьскъ (СС), стсл.-цсл. господьскъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 2; неутр_Σ: × 2

/госп̄одс̄тво/ г[о]сп[о]дство, -а п. ЗБ: *gen. sg.* г(о)^сп(о)дства 109v17, НБ: *acc. sg.* /за/ г(о)^с(по)дс(т)во 95v17, г(о)^сп(о)дство 162r24, г(о)^с(по)дство 162v1.

○ × 4: ø 1 (1), ≡ господство 1 (1), ≈ началство 1 (1), ‡ ≈ слава 1 (1)

● зајЛ (књижевне провенијенције, одомаћено у нар. јез.); уп. ссл. господство (СИ, ФР: Д, Да, NN), стсл. господство (СС), стсл.-цсл. господство (SJS); стсл. реч калк према грч. *κυριότης* (Аникин 11: 311, Шанский 4: 147, уп. Skok 1: 593–595, s. v. *gospod*). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 4; неутр_Σ: × 4

/гоп̄ов/ готовъ, [-а], [-о] ЗБ: *nom. sg. m.* готовъ 108r7, НБ: *instr. sg. m.* готови^м[ь] 102r12

○ × 2: ø 1 (1), ≡ готовъ 1 (1)

● зајЛ; домаћег порекла, од псл. **gotovъ(jь)* (ПЕРСЈ, Skok 1: 596, ЭССЯ 7: 70–72, SP 8: 151–152); уп. ссл. готовъ (СИ, ФР: Д, Т, Да, ТХ, ПП, ЪБ), стсл. готовъ (СС), стсл.-цсл. готовъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 2; неутр_Σ: × 2

/гоп̄овӣи се/ готови[ти] се *impf.* ‘спремати се’ ЗБ: *plus. perf. 3. sg. m.* /се ю быω/ готовиω 116r19

○ × 1: = готовити сА 1 (1)

● зајЛ; домаћег порекла, од псл. *gotoviti (ПЕРСЈ, Skok 1: 596, s. v. *готов*, ЭССЯ 7: 69–70, SP 8: 149–150); уп. ссл. готовити (се) (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ), стсл. готовити сА (СС), стсл.-цсл. готовити сА (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | уп. Јовановић 1911: *готовити* ‘припремати храну’

▲ нар_Р: × 1; нар_Σ: × 1

/гоп̄ово/ готово *adv.* НБ: го^{то}во 122v20

○ × 1: ø 1 (1)

● зајЛ; домаћег порекла, в. */гоп̄ов/*. уп. ссл. готово (СИ, ФР: ГЦ), стсл.-цсл. готово (SJS) RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 1; неутр_Σ: × 1

/грабење/ грабен[је], -ња п. НБ: *gen. sg.* /рад[и]/ грабєня 137r1

○ × 1: ≈ черпаніє 1 (1)

● хиб_РЛ; в. */грабӣи/*; уп. ссл. грабљєнїє (СИ), стсл. грабљєнїє (СС), стсл.-цсл. грабљєнїє (SJS); можда „покњижено“ према народном *грабљење* (иако и књижевни облик има епентетско л Венцловић то није морао знати), није искључено ни да је облик дијалекатски. Даничић: *грабљєнїє*, RJAZU: *грабљење*

▲ хиб_Р: × 1; хиб_Σ: × 1

/грабӣӣель/ грабител[ь], -ля м. НБ: *nom. pl.* грабители 126v10, 126v18

○ × 2: ≈ хищникъ 1 (1), ‡ ≈ хищникъ 1 (1)

● нар_Л; домаћег порекла, в. */грабӣӣи/*; уп. ссл. грабитель (СИ), стсл.-цсл. грабитель (SJS). RJAZU: +

▲ нар_Р: × 2; нар_Σ: × 2

/грабӣӣи/ грабити *impf.* НБ: *inf.* грабити 132r4, 136v15–16, *praes. 3. sg.* граби 159v5, *impt. 2. sg.* граби 132v9

○ × 4: ≈ черпати 1 (1), #≈ черпати 1 (1), ≈ почерпати 1 (1), ≈ восхищати 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. *grabiti (ПЕРСЈ, Skok 1: 599–560, ЭССЯ 7: 97, SP 8: 179–180); уп. ссл. гравити (СИ), стел. гравити (СС), стел.-цсл. гравити (SJS). RIAZU: +

▲ нар_R: × 4; нар_Σ: × 4

/граг/ градъ, -а м. ЗБ: *gen. sg.* /до/ града 136v18-19, *dat. sg.* градъ 126r24, 136v23, *acc. sg.* /оу/ гра^д[ъ] 98r3, 136v5, НБ: *gen. sg.* /до, из/ града 130v20, 131r1, *acc. sg.* /оу/ градъ 134v21.

○ × 8: ∅ 3 (3), ≡ градъ 4 (3+1), = градъ 1 (1)

● зај_L: домаћег порекла, од псл. *gordъ (ПЕРСЈ, Skok 1: 602–604, ЭССЯ 7: 37–38, SP 8: 103–105); уп. ссл. градъ (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стел. градъ (СС), стел.-цсл. градъ (SJS). Даничић: +, RIAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ неутр_R: × 8; неутр_Σ: × 8

/грађанин/ граѓан[инь], [-а] м. П: *dat. pl.* граѓано^м[ъ] 136v23-24

○ × 1: ≡ грађанинъ 1 (1)

● књиж_L и нар_L: домаћег порекла, од псл. **gord'animъ* (ПЕРСЈ, s. v. *grad*, ЭССЯ 7: 36, SP 8: 100–101); уп. ссл. грађанинъ (СИ, ФР: Д, Т, Да, СП, ЂБ), стел. грађанинъ (СС), стел.-цсл. грађанинъ (SJS). Даничић: +, RIAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/грање/ грань, [-ня] п. coll. НБ: *loc. sg.* /на.../ граню 108v14

○ × 1: ≈ вѣтъвь 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, збирни облик од *грана*, од псл. *grana (ПЕРСЈ, Skok 1: 608–609, ЭССЯ 7: 104–106, SP 8: 187–188). RIAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/грдосѣ/ грѣдост[ъ], [-и] ф. П: *acc. sg.* грѣдо^{ст}[ъ] 145r10

○ × 1: = грдости 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. грѣдостъ (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, NN, ЂБ), стел. грѣдостъ (СС), стел.-цсл. грѣдостъ (SJS); крајње порекло домаће, од псл. *grdostъ (ЭССЯ 7: 206–208, уп. SP 8: 283–284, ПЕРСЈ, s. v. *gord*, Skok 1: 613–614, s. v. *grd*). Даничић: +, RIAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ неутр_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/грех/ грѣхъ, -а м. ССЛ: *nom. sg.* грѣх^х[ъ] 130v11, *acc. pl.* /за/ грѣхы 121v13, *loc. pl.* /въ, ѿ/ грѣсе^х[ъ] 144r16, 145v4 | ЗБ: *nom. sg.* грѣхъ 130r8, *gen. sg.* /зарад[и], радѣ, ѿ[ъ], из, до/ грѣха 97v1, 104r24, 129r18, 130r4, 134v11, 135r20, 144r12-13, 144r14, *dat. sg.* грѣхъ 102r3, 128r24, *acc. sg.* /оу, скрозь/ грѣхъ 130r4, 130r6, 132r17, 144r18, грѣхъ 132r5, *loc. sg.* /оу/ грѣхъ 101r5, 140v2, *gen. pl.* /заради, рад[и]/ грѣхова 122r8, 121v17, 128r23-24, 144v15, грѣхова 130r14-15, *acc. pl.* /за/ грѣхове 99r5, 99r17, 120v3, 128r23, 136v17, грѣхо^{ве} 121v4-5, грѣхове 129r20, грѣховѣ 144v17, 161v4, грѣхе 121v8, *instr. pl.* грѣсы 120v5, НБ: *nom. sg.* грѣхъ 130r13, 144r15, грѣх^х[ъ] 130r11, 144r21, 144v7, *gen. sg.* /ѿ[ъ]/ грѣха 100v20, 128v5, 130r10, 144r17, 144v10, 144v11, *acc. sg.* грѣхъ 134v19, *loc. sg.* /ѿ/ грѣхъ 135r11, *nom. pl.* грѣсы 100r18, *gen. pl.* /заради, ѿ[ъ]/ грѣхова 129r24, 130v2, *acc. pl.* /за/ грѣхове 120v15.

○ × 53: ∅ 17 (15+1+1), ≡ грѣхъ 18 (13+4+1), †≡ грѣхъ 1 (1), #≡ грѣхъ 1 (1), = грѣхъ 11 (10+1), ‡= грѣхъ 1 (1), ≠ грѣхъ 1 (1), #≠ грѣхъ 3 (3)

● зај_L (књижевне провенијенције, одомаћена у нар. јез.); домаћег порекла, од псл. *grѣхъ (ПЕРСЈ, Skok 1: 617, ЭССЯ 7: 114–116, SP 8: 207–209); у средњем веку долази до семантичког цепања: у књиж. језику и хришћанском културном коду *грех* означава огрешење о религијска правила, док у народном језику означава грешку или нехат (Грковић-Мејџор 2007а: 336); уп. ссл. грѣхъ (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, NN, ЂБ), стел. грѣхъ (СС), стел.-цсл. грѣхъ (SJS). Даничић: +, RIAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ неутр_Р: × 31, књиж_Р: × 4, нар_Р: × 18; неутр_Σ: × 31, књиж_Σ: × 4, нар_Σ: × 18

/греховни/ грѣхов'н[и], -а, -о ССЛ: *gen. sg. n.* /ѿ[ъ]/ грѣхов'наго 145v11 | ЗБ: *nom. sg. f.* грѣхов'на 128v16, *gen. sg. f.* /ѿ[ъ]/ грѣхов'не 97r24, 121v6, *instr. sg. f.* /над[ъ]/ грѣховно^М[ъ] 103v4, *nom. sg. n.* грѣхов'но 102r1-2, М: *gen. sg. n.* /ѿ[ъ]/ грѣхов'нога 109v16, *acc. sg. n.* грѣхов'но 122r14.

○ × 8: ≡ грѣховный 4 (3+1), = грѣховный 2 (2), ≈ грѣхъ 2 (2)

● књиж_Л; уп. ссл. грѣховьнын (СИ), грѣховьнь (С, ФР: Д, Т, Да, СП), стсл. грѣховьнь (СС), стсл.-цсл. грѣховьнь (SJS); крајње порекло домаће, од псл. (?) **grěxovъnъ(jь)* (Аникин 12: 87, s. v. *грех*¹, уп. Skok 1: 617, s. v. *grijev*). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 5, књиж_Р: × 1, нар_Р: × 2; књиж_Σ: × 6, хибр_Σ: × 2

/прешии/ грѣшити impf. М: *inf.* /немой/ грѣшити 128r14-15

○ × 1: ≈ согрѣшати 1 (1)

● нар_Л; домаћег порекла, од псл. *grěšiti (ПЕРСЈ, Skok 1: 617, s. v. *grijev*, ЭССЯ 7: 118–119, SP 8: 210), уп. ссл. грѣшити (СИ), стсл. грѣшити (СС), стсл.-цсл. грѣшити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_Р: × 1; нар_Σ: × 1

/прешни/ грѣш'ны, [-а], -о ССЛ: *gen. pl. m.* грѣш'ни^Х[ъ] 142v13 | ЗБ: *nom. sg. m.* грѣш'ны 161r17, М: *gen. sg. m.* /ѿ[ъ]/ грѣш'нога 120v17, 127r20, *gen. pl. m.* грѣш'ни^Х[ъ] 156v6, *acc. pl. m.* грѣш'не 98v21, *acc. sg. f.* грѣш'нв 121v20, *acc. sg. n.* грѣш'но 128v9, НБ: *nom. pl. f.* грѣш'не 138r20, *gen. sg. n.* /из/ грѣш'нога 129r13 ♦ в. **/желъа/**

○ × 10: ∅ 1 (1), ≡ грѣшный 2 (2), ≈ грѣховный 5 (5), ≈ грѣшничій 1 (1)

● зај_Л (књижевне провенијенције, одомаћена у нар. јез.); домаћег порекла, од псл. **grěšъnъ(jь)*, (ПЕРСЈ, s. v. *грех*, Skok 1: 617, s. v. *grijev*, ЭССЯ 7: 119, SP 8: 210–211); уп. ссл. грѣшьнь (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN), стсл. грѣшьнь (СС), стсл.-цсл. грѣшьнь (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 10; неутр_Σ: × 10

/прешник/ грѣш'ник[ъ], -а м. ССЛ: *nom. pl.* грѣш'ници 142v14 | ЗБ: *dat. sg.* грѣш'ниѡ 128r20, *voc. sg.* грѣш'ни^Ч 128v21, грѣш'ниче 129r9, *gen. pl.* /из'мењь/ грѣш'ниѡка 129v20, *dat. pl.* грѣш'ниѡ^М[ъ] 128v4, М: *gen. sg.* грѣш'ниѡка 114r6, *gen. pl.* /зарады/ грѣш'ниѡка 102v24.

○ × 8: ≡ грѣшникъ 6 (5+1), ≈ грѣшный 1 (1), ≠ грѣхъ 1 (1)

● зај_Л (књижевне провенијенције, одомаћена у нар. јез.); уп. ссл. грѣшьникъ (СИ, С, ФР: Д, Т, Да), стсл. грѣшьникъ (СС), стсл.-цсл. грѣшьникъ (SJS); стсл. реч можда калк према грч. ὁ ἁμαρτωλός (Аникин 12: 87, s. v. *грех*¹). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 6, нар_Р: × 2; неутр_Σ: × 6, нар_Σ: × 2

/прешников/ грѣш'ниѡков[ъ], -а, [-о] М: *nom. sg. f.* грѣш'ниѡкова 161v1

○ × 1: ≈ грѣшникъ 1 (1)

● нар_Л; од **/прешник/** (в.). RJAZU: +

▲ нар_Р: × 1; нар_Σ: × 1

/прешница/ грѣш'ница, -е ф. ЗБ: *nom. sg.* грѣш'ница 102v23, 136v21, *gen. sg.* /ѿ[ъ]/ грѣш'нице 136v11.

○ × 3: ≡ грѣшница 2 (2), ‡= грѣшница 1 (1)

● зај_Л (књижевне провенијенције, одомаћена у нар. јез.); уп. ссл. грѣшьница (СИ), стсл. грѣшьница (СС), стсл.-цсл. грѣшьница (SJS). RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 3; неутр_Σ: × 3

/гриґорије/ григоріе/григоріе, [-а] ном. пропр. м. ЗБ: ном. sg. григоріе 118r24, 160r12, григоріе 129r17-18.

○ × 3: ≡ Гриґорій 3 (3)

● књиґл; уп. ссл. гриґорије (ФР: Да, ГЦ), стсл. гриґорини (СС), стсл.-цсл. гриґорини (SJS); од грч. Γρηγόριος. Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 3; књиґл: × 3

/грк/ гр'к[ъ], [-а] м. НБ: dat. pl. гр'ко^М[ъ] 133r15

○ × 1: ≈ еллинъ 1 (1)

● зајл; домаћег порекла, од псл. *grьkъ, (Skok 1: 612–613, s. v. grьcъinъ, ЭССЯ 7: 163, SP 8: 264–265, Аникин 12: 74–76, ESSZI: 514, s. v. Grčija); уп. ссл. гр'къ (С, ФР: Д, Т, Да, ЂБ). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 1; неутр_С: × 1

/грло/ гр'ло, [-а] п. НБ: acc. sg. /за/ гр'ло 112v20

○ × 1: ≈ гортанъ 1 (1)

● нарл; домаћег порекла, од псл. *grdlo, (ПЕРСЈ, Skok 1: 621–622, ЭССЯ 7: 204–205, SP 8: 279–281); уп. ссл. гр'ло (СИ, С). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_Р: × 1; нар_С: × 1

/гроб/ гробъ/гробь/кробъ, -а м. ЗБ: ном. sg. гробъ 99r4, gen. sg. /из, ѿ[ъ], код[ъ], до/ гроба 95r25, 97r9, 99v21, 101v5, 101v6, 104r8, 104v6, 108r4, 115r12, 115r24, 116v2, 117r14, 117r18, 117v8, 118v6, acc. sg. /оу, на/ гробъ 100r22, 100v8, 103v21, 104r3, 115r11, loc. sg. /оу/ гробъ 99r4, 100r24, 100v12, 102r19, 115v2, 115v10, 115v15, гробъ 98r23, 118v8, кро^б[v] (!) 95v11, gen. pl. /из/ гробоваа 98r2, acc. pl. гробове 115r16, loc. pl. /оу/ гробови 103r8, НБ: gen. sg. /из, до/ гроба 95r19, 113v13, 118r20, loc. sg. /оу/ гробъ 98r11, 117v9, гробъ 114v3, gen. pl. /из/ гробова 100r24, loc. pl. /оу/ гробовы 116r20.

○ × 42: ∅ 5 (5), ≡ гробъ 25 (23+2), = гробъ 11 (10+1), ≠ гробъ 1 (1)

● зајл; домаћег порекла, од псл. *grobъ, (ПЕРСЈ, Skok 1: 601, s. v. grabiti, ЭССЯ 7: 133–134, SP 8: 220–221); уп. ссл. гробъ (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. гробъ (СС), стсл.-цсл. гробъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 37, нар_Р: × 4; неутр_С: × 37, нар_С: × 4

/гробље/ гроблюе, [-ля] п. coll. М: loc. sg. /л/ гроблю 95v12

○ × 1: ≈ гробъ 1 (1)

● нарл; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. гроб, Skok 1: 601, s. v. grabiti), в. /гробл/; уп. гробля (Miklosich). RJAZU: +

▲ нар_Р: × 1; нар_С: × 1

/гробни/ гроб'н[и], [-а], -о ЗБ: gen. sg. м. /из/ гроб'нога 105r17, loc. sg. ф. /оу/ гро^б(ъ)ной 98r22, ном. pl. ф. гроб'не 139v14, ном. sg. н. гроб'но 100r22, М: acc. sg. ф. /оу/ гроб'нъ 129r22-23, gen. sg. н. /ѿ[ъ]/ гроб'нога 97r7, гро^бнога 117r22-23, НБ: gen. sg. н. /ѿ[ъ]/ гроб'нога 115r23.

○ × 8: ∅ 1 (1), ≡ гробный 3 (2+1), = гробный 1 (1), ≈ гробъ 1 (1), ≠ гробъ 1 (1), ‡ ≠ гробъ 1 (1)

● зајл; домаћег порекла, од псл. *grobъnъ(jъ), (ПЕРСЈ, s. v. гроб, Skok 1: 601, s. v. grabiti, ЭССЯ 7: 134, SP 8: 221–222); уп. стсл. гроб'ный (СИ), гроб'нь (С, ФР: Д, Т), стсл. гроб'нь (СС), стсл.-цсл. гроб'нь (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 8; неутр_С: × 8

/грозан/ гроз[а]н[ъ], [-а], -о НБ: acc. sg. н. гроз'но 144v19

○ × 1: ∅ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. *grozъnъ, (ПЕРСЈ, Skok 1: 625, ЭССЯ 7: 144, SP 8: 237–238); уп. ссл. грозьнын (СИ), грозьнь (ФР: Да, СП, NN), стсл. грозьнъ (СС), стсл.-цсл. грозьнъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/грозно/ грозно adv. НБ: грозно 101r22

○ × 1: ≈ горко 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, в. /грозан/; ссл. грозьнъ (ФР: ГЦ). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/гроило/ гротло, [-а] п. НБ: *nom. sg.* гро^тло 143v3

○ × 1: ≠ земаа 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *grotъ (Skok 1: 625, s. v. *grot*, ЭССЯ 7: 140, SP 8: 231). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/груб/ грѣбъ, [-а], [-о] НБ: *nom. sg. m.* грѣбъ 98r19

○ × 1: ‡ ≈ безчестный 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. *grōbъ/*grubъ, (ПЕРСЈ, Skok 1: 626, ЭССЯ 7: 145–146, SP 8: 239–241); уп. ссл. грѣбъ (СИ, ФР: Т), стсл. грѣбъ (СС), стсл.-цсл. грѣбъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/губо/ грубо adv. НБ: грубо 113v19

○ × 1: ≈ безчестный 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, в. /губ/; RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/грухайи се/ грвха[ти] се impf. НБ: *praes. 3. pl.* /се не/ грвхаю 120v15

○ × 1: ≈ бити са 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. *gruxati (ПЕРСЈ, s. v. *gruvatи*, Skok 1: 623–624, s. v. *grohot*, ЭССЯ 7: 134–136, SP 8: 252). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/губийи/ гвбы[ти] impf. М: *praes. 3. sg.* гвбы 124r4

○ × 1: ≈ погвбити 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. *gubiti, (ПЕРСЈ, Skok 1: 577, s. v. *-gnuti*^{III}, ЭССЯ 7: 166, SP 8: 397–398); уп. ссл. гоубити (СИ, ФР: Да), стсл. гоубити (СС), стсл.-цсл. гоубити (SJS). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/гусле/ гѣгле п. coll. ЗБ: *voc. sg.* гѣ^сле 96v24

○ × 1: ≡ гѣслн 1 (1)

- књиж_L и нар_L; домаћег порекла, од псл. *gōsli, pl. од *gōslъ (ПЕРСЈ, Skok 1: 637, ЭССЯ 7: 84, SP 8: 167); уп. ссл. гоусли (СИ, ФР: Д, Т), стсл. гѣслн (СС), стсл.-цсл. гѣслн (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

Д

/ga/ да сoпј. ССЛ: да 96r13, 96r15, 112v3, 116r7, 128r11, 130r16, 130v11, 131r10, 131r12, 145v11, 145v15, 156r17 || ЗБ: да 96r12, 96v23, 96v23, 98v18, 98v20, 101r2, 101r12, 101r22, 102r1, 102r15, 102v23, 103r6, 103r8, 103r11, 104v18, 105v13, 107v8, 107v10, 108r5, 108r14, 108v7, 108v13, 109r2, 112r22, 112r22, 113v11, 113v11, 114r6, 114r8, 114r19, 114r20, 114r20, 114v21, 115v9, 115v15, 116v11, 117r1, 117r3, 117r4, 117r8, 117r17, 123r16, 123r21, 124r15, 124v18, 125r9, 125r10, 125v8, 126r3, 126r5, 126r12, 126r25, 128r4, 128r15, 128r17, 128r18, 128r19, 128v1, 128v2, 129r16, 129r19, 129v6, 129v7, 132r4, 132r5, 133r1, 133r12, 134v8, 135v4, 136r19, 137v12, 138r12, 138r14, 138r17, 138r24, 140r23, 140r24, 143r9, 143r14, 143v18, 143v21, 144v14, 145r2, 145r12, 145v2, 145v7, 156v17, 157v14, 158r1, 158r5, 158r23, 158v1, 158v14, 159r3, 161r1, 161r3, 161r4, 161r24, 162r6, 162r15, 162v2, 162v8, 163r5, 163v2, 163v8, 163v8. НБ: да 95r17, 95v1, 95v3, 95v3, 95v4, 95v5, 95v10, 95v12, 95v15, 95v16, 95v17, 95v17, 95v20, 95v23, 96r3, 96r23, 96v2, 96v16, 96v16, 97r2, 97v6, 98r4, 98r11, 98v7, 98v16, 98v23, 99r1, 99v10, 99v15, 100r6, 100r8, 100r8, 100v5, 100v17, 100v18, 101r7, 101r8, 101v16, 101v18, 101v20, 101v22, 102r2, 102r2, 102r3, 102r7, 102r8, 102r16, 102r16, 102r22, 102v2, 102v5, 102v5, 102v13, 102v17, 102v21, 102v24, 103r1, 103r3, 103r11, 103r20, 103v21, 104r13, 104r18, 104r19, 104r24, 104v12, 104v15, 104v19, 105r13, 105r15, 105r15, 105r21, 105r21, 105v6, 105v9, 105v9, 105v10, 105v18, 105v21, 106r3, 106r23, 106v15, 107r3, 107r3, 107r12, 107r15, 107r16, 107v11, 107v12, 108r21, 109r8, 109r18, 109r19, 109v8, 109v11, 110r9, 111r9, 111r10, 111r11, 111r24, 111v1, 111v10, 111v11, 111v12, 111v19, 112r2, 112r7, 112r8, 112r9, 112v19, 113r1, 113v2, 114r1, 114r4, 114v18, 115r16, 115r21, 115v1, 115v7, 115v12, 115v14, 115v19, 116v2, 116v7, 116v15, 116v23, 117r16, 117r20, 117v10, 117v13, 117v16, 117v18, 118r6, 118v5, 118v12, 119r11, 119r14, 119v8, 120r3, 120r3, 120r6, 120r23, 120v11, 121r3, 121r5, 122r11, 122r19, 122v4, 121v5, 122v7, 122v8, 121v12, 122v17, 122v19, 123r6, 123r23, 123r23, 123v3, 123v3, 123v14, 124r3, 124r4, 124r12, 124r14, 124r16, 124r24, 124v22, 125r11, 125r12, 125r18, 125r21, 125r22, 125r22, 125v1, 125v3, 125v3, 125v4, 125v5, 125v5, 125v14, 125v15, 125v18, 125v18, 125v21, 126r6, 126r14, 126r20, 126v6, 126v11, 126v14, 126v18, 126v21, 127r5, 127r6, 127r6, 127r6, 127r9, 127r15, 127r23, 127v3, 127v4, 127v5, 128r21, 128v10, 128v14, 129r18, 129r25, 129v5, 129v6, 129v8, 129v10, 129v11, 129v11, 129v14, 129v16, 129v17, 129v17, 130r17, 130r18, 130r19, 130r19, 130r20, 130r20, 130r21, 130r23, 130v21, 130v22, 131r1, 131r2, 131r18, 131r19, 131v7, 131v9, 131v11, 131v18, 131v18, 132r17, 132v4, 132v14, 132v15, 132v16, 133r7, 133r11, 133r16, 133r16, 133r23, 133v6, 133v17, 133v17, 133v21, 134r12, 134r14, 134r23, 134v4, 134v6, 134v8, 134v14, 134v14, 134v19, 134v22, 135r2, 135r6, 135r8, 135r10, 135r11, 135r12, 135r12, 135r14, 135r14, 135r21, 135r23, 135v1, 135v21, 136r17, 136v6, 137r4, 137r8, 137r9, 137r11, 137r20, 137v6, 137v9, 137v10, 137v13, 137v23, 138r5, 138r10, 138r13, 138r13, 138r16, 138r16, 138r18, 138r22, 138v8, 139r11, 139r17, 139r24, 139v9, 139v14, 139v15, 139v23, 139v24, 140r1, 140r20, 140r22, 140v3, 140v5, 140v7, 140v16, 140v18, 141r4, 141r7, 141r8, 141r18, 141r19, 141v1, 141v8, 142r11, 143r12, 143r15, 143r17, 143v9, 144v17, 145r10, 145r10, 145r11, 145r15, 145r18, 145v5, 155v11, 155v11, 156r7, 156r22, 156v20, 156v22, 157r12, 157r26, 157v5, 157v7, 157v21, 157v23, 158v10, 159r5, 159r8, 159r12, 159r15, 159v13, 159v23, 160r2, 160r22, 160v7, 160v19, 161r5, 161r11, 161r11, 161r12, 161r17, 161v11, 162r2, 162r3, 162r4, 162v7, 162v9, 162v15, 162v23, 163r7, 163r8, 163r14, 163r15, 163r25, 163r25, 163v1, 163v1, 163v2, 163v6, 163v7, 163v12,

○ × 498: ∅ 320 (262+36+13+9), ≡ да 118 (91+20+3+4), ≈ ѓкво 48 (32+12+2+2), ≈ ѓко да 1 (1), ≈ лще 1 (1), ≈ 8во 3 (2+1), ≈ 8во 1 (1), ≈ ѓже 2 (2), ≈ н 2 (2), ≈ понеже 1 (1), ≈ же 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *da (ПЕРСЈ, Skok 1: 369–370, ЭССЯ 4: 180–181, SP 2: 323–326); уп. ссл. да (СИ, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЪБ), стсл. да (СС), стсл.-цсл. да (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 498; неутр_Σ: × 498

/габр/ дабр[ъ], [-и] f. ССЛ: *loc. pl.* /вѣ/ дабре^x[ъ] 131r21

○ × 1: ≡ дѣбрь 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *dъбрь (ПЕРСЈ, s. v. *дабар*, Skok 1: 370, s. v. *dabar*, ЭССЯ 5: 176–177, SP 5: 147–149, SES 158–159); уп. ссл. дѣбрь (СИ, ФР: Д, Т, Да), стсл. дѣбрь (СС), стсл.-цсл. дѣбрь (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/давање/ даванє, [-ня] п. М: *acc. sg.* /на/ даванє 108r9, 109v22

○ × 2: ≈ подданіє 2 (2)

● књиж_L и нар_L; домаћег порекла, в. **/даваџи/**; уп. ссл. даваніє (ФР: Д, Т, ПП), стсл. даваніє (СС).
RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/даваџи/ давати impf. ЗБ: *praes. 3. sg.* дає 127v13, 138r10, дає 138v16, 138v17, 138v20, дає 142v6, /не/ дає 162v5, М: *inf.* давати 97v18-19, *praes. 3. sg.* дає 127r17, 145r23, *perf. 3. sg. n.* /е/ давало 114r4, *part. praet. pass. n. nom. sg.* дагато 128v10, НБ: *inf.* давати 134r3, *praes. 3. sg.* дає 142r13, *fut. 2. sg.* /кјешъ/ давати 104r20, *fut. 3. sg.* давати /ђе се/ 104r16, *fut. 3. pl.* /кјє/ давати 161v8 ♦ в. **/оџвеџ/**

○ × 17: ∅ 1 (1), ≈ подавати 4 (4), #≈ подавати 1 (1), ≈ оџрасти 1 (1), ≡ давати 5 (5), = давати 1 (1), = дати 1 (1), ≈ вџдати 2 (2), ≠ родити 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *davati (Skok 1: 382–384, s. v. *dati*, ЭССЯ 4: 197–198, SP 2: 360); уп. ссл. давати (СИ, С, ФР: Д, Да). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ неутр_R: × 2, нар_R: × 15; неутр_Σ: × 2, нар_Σ: × 15

/давиџ/ д[а]в[ы]дъ, -а nom. propr. m. ЗБ: *nom. sg.* д[а]в[ы]дъ 116r14, 139v22, 145r3, д[а]в[ы]дъ[ъ] 103r14, 129r21, *instr. sg.* /з/ д(а)в(ы)до^м(ъ) 137v20, НБ: *gen. sg.* /џ[ъ]/ д[а]в[ы]дъ^а 134r2.

○ × 7: ∅ 1 (1), ≡ давидъ 6 (6)

● књиж_L; уп. ссл. давидъ (ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. давидъ (СС), стсл.-цсл. давидъ (SJS); од грч. Δαβίδ, Δαβίδ. Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 7; књиж_Σ: × 7

/давиџов/ д[а]в[ы]д[о]въ, [-а], [-о] М: *acc. sg. m.* д[а]в[ы]д[о]въ 108r1, д(а)в(ы)д(овъ) 107v21, НБ: *loc. sg. m.* /по, оу/ д[а]в[ы]д[о]въ 108r20, д[а]в[ы]д[о]въ 143v15

○ × 4: ∅ 2 (2), ≡ давидъ 2 (2)

● књиж_L; уп. ссл. давидовъ (С, ФР: Д, Т, СП, NN), стсл. давидовъ (СС), стсл.-цсл. давидовъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 2, нар_R: × 2; књиж_Σ: × 2, хибр_Σ: × 2

/давиџи/ дави[ти] impf. НБ: *praes. 3. sg.* дави 100r19

○ × 1: ∅ 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *daviti (ПЕРСЈ, Skok 1: 384–385, ЭССЯ 4: 198–199, SP 2: 362–364); уп. ссл. давити (СИ, ФР: Т), стсл. давити (СС), стсл.-цсл. давити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/давно/ дав^{но} adv. НБ: дав^{но} 132r1

○ × 1: ≈ нногда 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *davno (ПЕРСЈ, s. v. *davan*, Skok 1: 384, s. v. *davan*, ЭССЯ 4: 200, s. v. *davnъ, SP 2: 366–367); уп. стсл.-цсл. дав^{но} (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/дакле/ дакл^е conj. НБ: дакл^е 130r12

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, вероватно од *одакле* (ПЕРСЈ, уп. Skok 1: 369, s. v. *da*). RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/далек/ далек[ъ], -а, [-о] М: *acc. sg. f.* /на/ далекъ 112v6

○ × 1: ≈ далече 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. *dalekъ (ПЕРСЈ, Skok 1: 376–377, ЭССЯ 4: 184–185, SP 2: 333–335); уп. стел.-цсл. *далекъ* (SJS). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/галеко/ далеко adv. М: далеко 132v6

○ × 1: ≡ *далече* 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, в. */галеки/*. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ган/ д[а]нь ЗБ: *ном. sg.* д(а)нь 103r2, 103r3, *ген. sg.* /до/ д(а)на 137v22, *асс. sg.* /на, за, оу, по/ д(а)нь 95r19, 95r22, 97r4, 96r5, 103r3, 103r7, 103v20, 111v13, 119r19, 122r16, 123v13, д(а)нь 97r3, 137r16, *лос. sg.* /оу/ д(а)нь 95r19, *ген. pl.* дана 103r16, 103r18, 103r21, 103v2, 128v11, *дат. pl.* /по/ дне^x[ь] 107r18, *асс. pl.* дни 95v7, д'ни 122r16, НБ: *ген. sg.* /до/ дне 95r23, 131v6 д(а)на 103v22, *асс. sg.* /до/ д(а)нь 100r16, 102r5, 135r8, д(а)нь 101v16, 119r3, *ген. pl.* дана 120r4, *асс. pl.* дни 128r17, д'ни 108r11 ♦ до д(а)нь данаш'ни 100r16, ♦ на д(а)наш'ни д(а)нь 96r5 ≈ днѣ^ч 16r17, ♦ све дни 95v7 ≡ *вса дни* 16r8, ♦ *свѣ д'ни* 108r11 ≈ *всегда* 26v11

○ × 36: ∅ 10 (8+1+1), ≡ *днь* 11 (5+4+2), = *днь* 11 (7+3+1), ≠ *днь* 1 (1), ≈ *часъ* 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *днь (ПЕРСЈ, Skok 1: 379–381, ЭССЯ 5: 213–214, SP 5: 221–224); уп. ссл. *днь* (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЪБ), стел. *днь* (СС), стел.-цсл. *днь* (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 3, неут_R: × 33; нар_Σ: × 3, неутр_Σ: × 33

/ганас/ данасъ adv. П: /до/ данасъ 125v21, НБ: д(а)н(а)^сь 109v15, 125v15, 138v9

○ × 4: ∅ 3 (3), = *дньсь* 1 (1)

- књиж_L и нар_L; домаћег порекла, од псл. *дньсь (ПЕРСЈ, Skok 1: 379–381, s. v. *данас*, ЭССЯ 5: 215, SP 5: 225–226); уп. ссл. *дньсь* (СИ, С, Д, Т, Да, ТХ, ГЦ, ПП, ЪБ), стел. *дньсь* (СС), стел.-цсл. *дньсь* (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1, неут_R: × 3; нар_Σ: × 1, неутр_Σ: × 3

/ганаш'ни/ данаш'ни, [-iа], -нѣ НБ: *ген. sg. т.* /до, ѿ[ъ]/ д(а)наш'нѣга 137v22, данаш'нѣ^г(о) 155v1, *асс. sg. т.* /на, до, за/ д(а)наш'ни 96r5, данаш'ни 100r16, д(а)нѣш'ни 103r3, *асс. sg. f.* /на/ д(а)нѣш'нѣ 119r3, *лос. sg. f.* /оу/ д(а)наш'нѣой 103v7, *асс. pl. f.* д(а)наш'нѣ 115r9, *ном. sg. n.* д(а)наш'нѣ 112r17, 126v15, *лос. sg. n.* /оу/ данаш'нѣ^м[ь] 119r5, данаш'нѣм^v 119r14–15, ♦ в.

/ган/

○ × 12: ∅ 3 (3), ≈ *нынѣш'ни* 6 (6), ≠ *нынѣ* 2 (2)

- књиж_L и нар_L; домаћег порекла, од псл. *дньсьнѣ (ПЕРСЈ, s. v. *данас*, Skok 1: 379–381, s. v. *дан*); уп. ссл. *дньсьнѣ* (СИ, ФР: Д, Т, Да, СП, ЪБ), стел. *дньсьнѣ* (СС), стел.-цсл. *дньсьнѣ* (SJS); Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 11, књиж_R: × 1; нар_Σ: × 11, књиж_Σ: × 1

/ганил/ даниль, [-а] *ном. propr. т.* ЗБ: *ном. sg.* даниль 100v13

○ × 1: ≡ *данѣл* 1 (1)

- књиж_L; уп. ссл. *дани(н)ль* (ФР: Д, Т, Да, ГЦ, ЪБ), стел. *даниль* (СС), стел.-цсл. *даниль* (SJS); од грч. *Δανιήλ*. Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/ганица/ даница, -е/е> *т.* П: *ген. sg.* /преге/ данице 156v11, 158r15, данице 157r5.

○ × 3: = *дѣнница* 3 (2+1)

- књиж_L и нар_L; домаћег порекла, од псл. *дньница (ПЕРСЈ, s. v. *данас*, ЭССЯ 5: 214, SP 5: 224); уп. ссл. *дньница* (СИ, ФР: Д,), стел. *дньница* (СС), стел.-цсл. *дньница* (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/дањом/ даніѡм[ь] adv. НБ: даніѡ^М[ь] 135r12, даніѡ^М[ь] 139v10-11

○ × 2: ∅ 2 (2)

● нар_L; домаћег порекла, дијалекатски облик инструментала од **/ган/** (в.), уп. дању (ПЕРСЈ, s. v. *дан*, Skok 1: 379–381, s. v. *дан*). RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/дар/ даръ, -а m. ЗБ: *nom. sg.* даръ 133r21, 133r24, *gen. sg.* дара 139r19-20, *acc. sg.* даръ 125r16, даръ 137r3, дара 133r25-133v1, *dat. pl.* дарѡ^М[ь] 140v17, М: *instr. pl. /el/* дарови 100r1, НБ: *gen. sg.* дара 123r14, *acc. sg.* даръ 104v1, 104v13, 112r15, 140v20, даръ 104v5 ♦ приличанъ даръ 104v13 ≈ Колочевное 23v6

○ × 14: ∅ 4 (4), ≡ даръ 6 (5+1), = даръ 1 (1), ≈ дарованіе 2 (2), ≈ полаченіе 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. **darъ* (ПЕРСЈ, Skok 1: 383, s. v. *dati*, ЭССЯ 4: 191–192, SP 2: 346–348); уп. ссл. даръ (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЪБ), стсл. даръ (СС), стсл.-цсл. даръ (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ неутр_R: × 14; неутр_Σ: × 14

/даривање/ даріиванје, -ња n. П: *nom. sg.* даріиванје 133v1, *gen. sg.* даріиванја 133v3

○ × 2: ≡ дарованіе 2 (2)

● нар_L; домаћег порекла (Skok 1: 383, s. v. *dati*), в. **/дариваѡи/**. RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/дариваѡи/ даривати impf. П: *perf. 3. sg. m. /el/* даріиваѡ 103r9, 116r20, *fut. 3. sg. /кјѡ/* даривати 104v4, НБ: *perf. 3. sg. m. /el/* дариваѡ 141v16.

○ × 4: = даровати 3 (3), ≈ подати 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *дар*, Skok 1: 383, s. v. *dati*), в. **/гар/**. Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 4; нар_Σ: × 4

/дароваѡи/ дарова[ти] pf. ССЛ: *perf. 3. sg. m.* дароваль /еси/ 141v22-23

○ × 1: ≡ даровати 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. **darovati* (ПЕРСЈ, s. v. *дар*, Skok 1: 383, s. v. *dati*, ЭССЯ 4: 190–191, SP 2: 344–345); уп. ссл. даровати (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЪБ), стсл. даровати (СС), стсл.-цсл. даровати (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/даска/ даск[а], -е f. П: *nom. pl.* даске 139v14

○ × 1: ≡ дьска 1 (1)

● књиж_L и нар_L; домаћег порекла, од псл. **dъska* (ПЕРСЈ, Skok 1: 408, s. v. *diskos*, ЭССЯ 5: 183–184, SP 5: 167–170); уп. ссл. дьска (СИ, ФР: Д, Да), стсл. дьска (СС), стсл.-цсл. дьска (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/даѡи/ дати pf. I: ССЛ: *praes. 1. sg.* дамъ 156r17, *praes. 3. sg.* да^{CT}[ъ] 142v2, 142v2, *perf. 2. sg. m.* далъ /еси/ 156r15, да^л(ъ) /еси/ 155r20, *aor. 1. sg.* да^X[ъ] 156r16, *impt. 2. sg.* дажд^лъ 130v14, даждъ 131r13, дажд^лъ 132v15, 138r23, 156r16 || ЗБ: *inf.* дати 123r8, *praes. 1. sg.* дамъ 137v10, *praes. 3. sg.* да 137v6, *perf. 2. sg. m. /си/* даѡ 109r3, 156r3, 158v15, *perf. 3. sg. m.* даѡ 115v21, /el/ даѡ 129v18, 138v12, 142v3, 162v8, даѡ /e/ 138v18, 163v8, /нїe/ даѡ 158v13, *perf. 3. sg. n.* дало /el/ 126r21, *aor. 3. sg.* даде 163r14, /ne/ даде 98r10, *fut. 1. sg.* /ђv/ дати 132v12, 134r21, 134v2, *fut. 3. sg.* дати /кјѡ/ 104r24, /кјѡ/ дати 118v11, *impt. 2. sg.* дай 131r3, 132v18, 133r17, 133r21, 134v8, 137v2, 138r17, *pot. 3. sg. m.* даѡ /би/ 133r22-23, *л. ѱригев ѱрїни. m. nom. sg.* датъ 97v13, *л. ѱригев ѱрїни f. nom. pl.* дате 98v18, *part. л. ѱригев ѱрїни n. nom. sg.* дато 122v14, М:

inf. дати 137v13, *pot.* 3. *sg. m.* /не би/ дао 161v11, НБ: *inf.* дати 159v21, *praes.* 1. *sg.* да^м[ь] 127r5, *praes.* 3. *sg.* да 95v12, *praes.* 1. *pl.* /да не/ дамо 130r18, *praes.* 2. *pl.* /не/ дате 114v9, *perf.* 3. *sg. m.* дао 138v14, 141v6, 157r23, *perf.* 3. *sg. n.* /ю.../ дало 126r22, *aor.* 3. *sg.* даде 109r5, *impt.* 2. *sg.* /не/ дай 129r15, ♦ в. /мир/⁽¹⁾, /огіовор/ П: ~ се pf. ЗБ: *inf.* /не/ дати /се/ 112r2, *perf.* 3. *sg. f.* /се ю/ дала 96r8, /се/ дала 115r19, *perf.* 3. *sg. n.* дало /се ю/ 111r20, *fut.* 3. *sg.* /кю се/ дати 118v9, НБ: *perf.* 3. *sg. m.* /е се/ дао 119v18.

- I: × 57: ∅ 7 (7), ≡ дати 27 (25+1+1), = дати 15 (10+2+3), #= дати 1 (1), ≈ воздати 1 (1), ≠ подати 1 (1), ≈ вкореши 1 (1), ≈ даровати 1 (1) П: × 6: ∅ 1 (1), ≡ дати сж 3 (1+2), = дати сж 2 (1+1)
- зајл; домаћег порекла, од псл. *dati (ПЕРСЈ, Skok 1: 382–384, ЭССЯ 4: 194–195, SP 2: 353–357); уп. ссл. дати (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. дати (СС), стсл.-цсл. дати (SJS). I: Даничић: +, RIAZU: +
- ▲ неутр_R: × 7, књиж_R: × 9, нар_R: × 47; неутр_Σ: × 7, књиж_Σ: × 9, нар_Σ: × 47

/гахнуџи/ дах^нвти *imprf.* M: *fut.* 3. *sg.* /кю/ дах^нвти 136r17

- × 1: ≈ доухнуџи 1 (1)
- нар_L; домаћег порекла, од псл. *dъxnoti (ПЕРСЈ, Skok 1: 372–374, ЭССЯ 5: 177, SP 5: 151–153); уп. ссл. дъхнуџи (СИ, ФР: Д, Да), стсл.-цсл. дъхнџи (SJS). Даничић: +, RIAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/два/ два, две, два *indecl.* ЗБ: *m.* два 106r15, 100v14, /измегю/ 113v2, 140r15, *f.* /маню/ две 123r1-2, НБ: *m.* два 160r5, /ѡ[ь]/ 135v17, *f.* /маню/ две /о, на/ 106r15, 128v11, 128v12, *n.* два 123r8, /оу/ два 128v12 ♦ в. /рука/

- × 12: ∅ 2 (2), ≡ два 3 (2+1), = два 2 (2), ≈ второй 1 (1), #≈ двойственный 2 (2), #≠ двойственный 1 (1)
- зајл; домаћег порекла, од псл. **d(ъ)va m.*, **d(ъ)vě f. n.* (ПЕРСЈ, Skok 1: 463–465, ЭССЯ 5: 185–186, SP 5: 170–172); уп. ссл. д(ъ)ва (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), ссл. дъва, дъвѣ (СС), стсл.-цсл. дъва, дъвѣ (SJS). Даничић: +, RIAZU: +
- ▲ неутр_R: × 12; неутр_Σ: × 12

/двадесетџи/ двадесеты, [-а], [-о] П: *acc. sg. m.* двадесеты 137r16

- × 1: = двадесатый 1 (1)
- зајл; домаћег порекла, уп. псл. **d(ъ)va desęti* (ПЕРСЈ, Skok 1: 463–465, s. v. *dva*, ЭССЯ 5: 186, SP 5: 172–173); уп. ссл. два десети (ФР: Да), дъвадесати (СИ). Даничић: +, RIAZU: +
- ▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/дванадесетџи и дванаистџи/ дванадесет[ь]/дванаист[ь] А: ССЛ: *gen. sg.* /ѡ[ь]/ дванадесети 105r19 Б: *indecl.* НБ: дванаист^{ст}[ь] 125r22

- А: × 1: ≡ дванадесать 1 (1) Б: × 1: ∅ 1 (1)
- књиж_L и нар_L; домаћег порекла, од псл. **d(ъ)va na desęte* (ПЕРСЈ, Skok 1: 463–465, s. v. *dva*, ЭССЯ 5: 186, SP 5: 174–175); уп. ссл. два на десете (ФР: Да), рсл. дванадесать (Баранович); крајње порекло домаће, од псл. **d(ъ)va na desęte* (ПЕРСЈ, Skok 1: 463–465, s. v. *dva*, ЭССЯ 5: 186, SP 5: 174–175). А: RIAZU: + Б: Даничић: дванаесть, RIAZU: дванаест
- ▲ књиж_R: × 1, нар_R: × 1; књиж_Σ: × 1, нар_Σ: × 1

/двери/ двери *f. coll.* ЗБ: *dat. pl.* дворе^м[ь] 108r4, *instr. pl.* /с/ дверима 107v16

- × 2: ≡ двѣри 2 (2)
- књиж_L; уп. ссл. двѣрь (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ), стсл. двѣрь, двѣри (СС), стсл.-цсл. двѣрь, двѣри (SJS); крајње порекло домаће, од псл. *dvьrь (ПЕРСЈ, Skok 1: 466–467, ЭССЯ 5: 171–172, SP 5: 140–142, ESJS 156–157). Даничић: +, RIAZU: + | Михајловић 1982: +
- ▲ књиж_R: × 2; књиж_Σ: × 2

/двоје/ двоє *n.* ССЛ: *gen. pl.* двоист^х[ь] 142v17 || ЗБ: *nom. sg.* двоє 128v14, *acc. sg.* /на/ двоє 101r18

○ × 3: ≡ двоє 2 (2), = двоє 1 (1)

● зајЛ; домаћег порекла, од псл. *d(ъ)vojь, pl. *d(ъ)voje (ПЕРСЈ, Skok 1: 463–465, s. v. dva, ЭССЯ 5: 192, SP 5: 180–181); уп. ссл. двон, двоѡа, двоѡе (СИ, С), стсл. двон, двоѡа, двоѡе (СС), стсл.-цсл. двон, двоѡа, двоѡе (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_Р: × 1, неутр_Р: × 2; књиж_С: × 1, неутр_С: × 2

/двојица/ двоица, [-е] f. НБ: *nom. sg.* двоица 119r4

○ × 1: ∅ 1 (1)

● зајЛ; домаћег порекла, од псл. *d(ъ)vojica (Skok 1: 463–465, s. v. dva, ЭССЯ 5: 191, SP 5: 181–182); уп. ссл. двоица (СИ, ФР: Т). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 1; неутр_С: × 1

/двор/ двор[ъ], -а m. ЗБ: *loc. sg.* /оу/ дворѡ 128r5. НБ: *gen. sg.* /из/ двора 101r21.

○ × 2: ∅ 1 (1), ≡ дворъ 1 (1)

● зајЛ; домаћег порекла, од псл. *dvorъ (ПЕРСЈ, Skok 1: 465–467, ЭССЯ 5: 169–170, SP 5: 130–134); уп. ссл. дворъ (СИ, ФР: Д, Да, СП, NN, ЂБ), стсл. дворъ (СС), стсл.-цсл. дворъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ неутр_Р: × 2; неутр_С: × 2

/двосѣруки/ двострѣки, -а, -о НБ: *acc. sg. m.* двострѣки 144r6, *nom. sg. f.* двострѣка 159r16, *gen. sg. f.* двострѣке 128v16, *acc. sg. n.* двострѣко 105v5, *loc. sg. n.* /оу/ двострѣко^М[ъ] 123r3

○ × 5: ∅ 2 (2), ≈ сѡгъвын 1 (1), ≈ двоѣственнѣй 1 (1), ≈ двоє 1 (1)

● нар_Л; домаћег порекла (Skok 1: 464, s. v. dva), уп. /два/ и /сѣрука/; RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_Р: × 5; нар_С: × 5

/двосѣруко/ двострѣко adv. НБ: двострѣко 101r20, двострѣко 118r11

○ × 2: ≈ надвоє 1 (1), ‡ ≈ доврѣ 1 (1)

● нар_Л; домаћег порекла, в. /двосѣруки/.

▲ нар_Р: × 2; нар_С: × 2

/дева/ д[ѣ]ва, [-е] f. ЗБ: *dat. pl.* д(ѣ)ва^М(ъ) 106r7

○ × 1: ≡ дѣва 1 (1)

● књиж_Л; уп. ссл. дѣва (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ), стсл. дѣва (СС), стсл.-цсл. дѣва (SJS); крајње порекло домаће, од псл. *dēva (ЭССЯ 5: 17–18, s. v. dēva(ja), SP 3: 175–176, s. v. dēva). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 1; књиж_С: × 1

/девојачки/ д[ѣ]воѡачк[ѣи], [-а], [-о] М: *gen. sg. f.* д(ѣ)воѡачке 108r1, *acc. sg. f.* /скрозы/ д(ѣ)воѡачкѡ 99v12

○ × 2: ≈ дѣвѣй 1 (1), ≈ дѣвѣчь 1 (1)

● нар_Л; домаћег порекла (Skok 1: 415–416, s. v. djevojka), в. /девојка/. RJAZU: +

▲ нар_Р: × 2; нар_С: × 2

/девојка/ д[ѣ]воѡка, -е f. М: *nom. sg.* д(ѣ)воѡка 101v7, *nom. pl.* д(ѣ)воѡике 118r1

○ × 2: ≈ дѣва 2 (2)

● нар_Л; домаћег порекла, од псл. *dēvojka (ПЕРСЈ, Skok 1: 415–416, ЭССЯ 5: 20–21, s. v. *dēvoja, SP 3: 185–186 s. v. *dēvoja). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_Р: × 2; нар_С: × 2

/девѣставник/ д[ѣ]вѣставник[ъ], -а m. П: *dat. sg.* д(ѣ)вѣставникѡ 102v22

○ × 1: ≡ дѣвственникъ 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. дѣвствѣникъ (СИ). Даничић: +, уп. RJAZU: *дјевственик*

▲ неутр_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/дејаније/ дѣані[e], -ја м. ЗБ: *loc. pl. /oy/ дѣаніа* 111r16, 119r6

○ × 2: ≡ дѣаніе 2 (2)

● књиж_L; уп. ссл. дѣанине (СИ, ФР: Д, Т, ГЦ), стсл. дѣанине (СС), стсл.-цсл. дѣанине (SJS). RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ нар_R: × 2; хибр_Σ: × 2

/дејсѣвовайѣи/ дѣствовати impf. ЗБ: *praes. 3. sg.* дѣствѣе 141r20, НБ: *inf.* дѣствовати 141r16, *praes. 1. sg.* дѣствѣемъ 121v7-8.

○ × 3: ∅ 2 (1+1), ‡ ≡ дѣствовати 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. дѣствовати (СИ, ФР: Д, Т, ГЦ, ЪБ), стсл. дѣствовати (СС), стсл.-цсл. дѣствовати (SJS). Даничић: + | Михајловић 1982: +

▲ неутр_R: × 1, књиж_R: × 1, нар_R: × 1; књиж_Σ: × 2, хибр_Σ: × 1

/дело/ дѣло, -а н. ССЛ: *gen. pl. /w[ь]/ дѣль* 145v12 || ЗБ: *gen. sg.* дѣла 126r6, *dat. sg. /no/ дѣлѣ* 114v11, *acc. sg. /za/ дѣло* 114v12, 138r13, *instr. sg. /z/ дѣло^м[ь]* 111v13, *loc. sg. /oy/ дѣлѣ* 104v19, *nom. pl.* дѣла 161v2, 162v17, *acc. pl. /na/ дѣла* 125v8, 126r2, 138r25, НБ: *acc. sg. /na/ дѣло* 101r8, 156v4, *loc. sg. /oy/ дѣлѣ* 112r19, *gen. pl. /w[ь]/ дѣла* 118v4, 118v10, дѣла 159v5, *acc. pl. /na/ дѣла* 102v13, 118r19, ◆ добры дѣла 118v4, 118v10 ≈ доврѣдѣтелѣй 37r17, 37r23, ◆ добріи дѣла 118r19 ≈ доврѣдѣтелѣ^н 37r7-8 ◆ на добра дѣла 102v13 ‡ ≈ бл҃годѣ 22r3

○ × 20: ∅ 3 (3), ≡ дѣло 8 (7+1), = дѣло 3 (3), ‡ ≡ дѣло 1 (1), ≈ плодѣ 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *dělo (ПЕРСЈ, Skok 1: 412–413, ЭССЯ 5: 7–8, SP 3: 139–142); уп. ссл. дѣло (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, NN, ЪБ), стсл. дѣло (СС), стсл.-цсл. дѣло (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ неутр_R: × 16, књиж_R: × 1, нар_R: × 3; неутр_Σ: × 16, књиж_Σ: × 1, нар_Σ: × 3

/дељење/ дѣленіе, [-на] н. НБ: *acc. sg. /na/ дѣленіе* 120v4

○ × 1: ≈ подааніе 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла уп. псл. *děliti (ПЕРСЈ, Skok 1: 406–407, s. v. *dio*, ЭССЯ 4: 233–234, SP 3: 135–138); уп. ссл. дѣленіе (СИ), стсл. дѣленіе (SJS). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/десни/ десн[и], [-а], [-о] ЗБ: *loc. sg. m. /na/ десно^м[ь]* 106v17, *gen. sg. f. /z, o/ десне* 104v3, 110r17, 115v3, 131v21, *acc. sg. f. /na/ деснѣ* 104v12, М: *acc. sg. n. /oyz/ десно* 109r13, 115v14 ◆ в. */сѣрана/*

○ × 8: = десный 5 (4+1), ≈ в' десных' 1 (1), ≠ на десници 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. **des(ь)нь(jь)* (ПЕРСЈ, Skok 1:395, s. v. *desiti se*, ЭССЯ 4: 218–219, SP 3: 77–78); уп. ссл. дес(ь)нь (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, ГЦ, NN, ЪБ), стсл. деснь (СС), стсл.-цсл. деснь (SJS). RJAZU: +

▲ неутр_R: × 3, нар_R: × 5; неутр_Σ: × 3, нар_Σ: × 5

/десница/ десниц[а], -е f. ЗБ: *dat. sg. /k/ десници* 109r12, десници 110r20-21, *loc. sg. /oy/ десници* 106v17, десници 141v18 М: *gen. sg. /cl/ де^снице* 115v15-16.

○ × 5: ≡ десница 3 (2+1), = десница 1 (1), ≈ десный 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *desnica (ПЕРСЈ, s. v. *desni*, Skok 1:395, s. v. *desiti se*, ЭССЯ 4: 218, SP 3: 76–77); уп. ссл. дес(ь)ница (СИ, С, Д, Т, Да, СП, ЪБ), стсл. десница (СС), стсл.-цсл. десница (SJS). RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1, нар_R: × 4; неутр_Σ: × 1, нар_Σ: × 4

/гесно/ десно adv. НБ: /на/ десно 163v3

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. **/гесни/**; уп. ссл. десно (СИ, С). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/геѡенце/ детенце, [-ета] п. НБ: *nom. sg.* детенце 160r19-20

○ × 1: ≈ отроча 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. **/гујеѡе/**. Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/геѡињсѡво/ детиньств[о], -а п. НБ: *gen. sg.* /ѡ[ъ]/ детиньства 135r9

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *dětinьstvo (SP 3: 169) или од *детињи* (Skok 1: 402–403, s. v. *dijete*). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/геца/ деца, дѣца f. НБ: *nom. pl.* деца 157v5, *dat. pl.* дѣцы 155v6, *acc. pl.* дѣцѡ 99r22

○ × 3: ∅ 1 (1), ≈ чада 1 (1), # ≈ чадо 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. **/гујеѡе/**. Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/дивљи/ див'л[и], [-лѡ], [-лѡ] НБ: *acc. sg. f.* див'лю 158v6

○ × 1: ∅ 1 (1)

● књиж_L и нар_L; домаћег порекла, од псл. *divьljь (ПЕРСЈ, Skok 1: 403–404, s. v. *dik*, ЭССЯ 5: 35–36, SP 3: 228–231, s. v. *divь*⁴); уп. ссл. дивни (СИ, ФР: Т, Да, СП, ГЦ, ЂБ), стсл. дивни (СС), стсл.-цсл. дивни (SJS). Даничић: дивни, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/дивно/ див'но adv. ЗБ: див'но 111r21

○ × 1: ≡ дивно 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, уп. псл. *divьnъ (ПЕРСЈ, Skok 1: 409–410, ЭССЯ 5: 36–37, SP 3: 221, s. v. *divo*); уп. ссл. див'но (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, ГЦ), стсл. див'но (СС), стсл.-цсл. див'но (SJS). RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/диѡнуѡи (се)/ дигнѡти I: pf. НБ: *perf. 2. sg. m.* /си/ дигаѡ 128r9, *perf. 3. sg. m.* /е/ дигаѡ 119r7, *fut. 3. sg.* /кѡ/ дигнѡти 95r18, *impt. 2. sg.* диг'ни 129r10, *part. praet. pass. m. nom. sg.* диг'нѡ[ъ] 104v8, *part. praet. pass. m. gen. sg.* /зарад[и]/ дигнѡтога 126r4-5, ◆ дигнѡти ѡ[ъ] мртѡви^х[ъ] 95r18 = Ђскрѡсити 15v11, ≡ Ђскрѡшѡ 15v12 **II:** - **се** pf. М: *inf. /се/* дигнѡти 95r25, НБ: *inf. /се/* дигнѡти 95r25, 126r2, *praes. 2. sg.* /се/ дигнешѡ 129r13, *praes. 3. sg.* /се/ диг'не 120r15, *perf. 3. sg. f.* /се/ дигла 121v15, *fut. 3. sg.* /некѡ... се/ диг'нѡти 104r1, *impt. 2. sg.* диг'ни /се/ 100v21, ◆ се диг'нѡти из мртѡви 104r1 ‡ ≈ вѡстанѡт' 22v24.

○ **I:** × 6: ≈ вознести 2 (1+1), ≈ востати повелѡ 1 (1), ≈ вѡзати 1 (1), ≈ поднесеніе 1 (1) **II:** × 8: ∅ 1 (1), ≈ воздвигнѡти сѡ 1 (1), ‡ ≈ вѡстати 2 (2), ≈ движеніе 1 (1), ≈ вѡскреснѡти 1 (1)

● књиж_L и нар_L; домаћег порекла, од псл. **dvignoti (se)* (ПЕРСЈ, Skok 1: 401, ЭССЯ 5: 168–169, SP 5: 124–127); уп. ссл. дигнѡти (ФР: Д, Т, СП, ПП), стсл. дигнѡти (сѡ) (СС), стсл.-цсл. дигнѡти (сѡ) (SJS). **I:** Даничић: +, RJAZU: + **II:** Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 14; нар_Σ: × 14

/диѡнуѡе/ дигнѡкѡ, [-кѡ] п. НБ: *instr. sg.* дигнѡкѡ^м[ъ] 119r17

○ × 1: ≈ востаніе 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. /*gūnyūi*/. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/гизаџи (се)/ дизати I: impf. НБ: inf. дизати 128r7-8, praes. 3. pl. дижв 120v13, perf. 1. m. /ниса^м[ь]/ дизаџо 109r16 II: impf. II: praes. 1. pl. /се/ дижемо 95r25-95v1, НБ: inf. дизати /се/ 100v20, praes. 3. pl. дижв /се/ 126v18.

○ I: × 3: ≈ воздежаџти 1 (1), ≠ воздежање 1 (1), ≈ воздеџти 1 (I) II: × 3: ∅ 1 (1), † ≡ двигати са 1 (I), ≈ тџи са 1 (1)

● књиж_L и нар_L; домаћег порекла, од псл. **dvidzati (se)* (ПЕРСЈ, s. v. *dignuti se*, Skok 1: 401, s. v. *dignuti se*, ЭССЯ 5: 168, s. v. *dvigati, SP 5: 121–124); уп. ссл. двнзати (ФР: Д, Т, Да, СП, ПП), стсл. двнсати (са) (СС), стсл.-цсл. двнсати (са) (SJS). I: Даничић: +, RJAZU: + II: RJAZU: +

▲ нар_R: × 6; нар_Σ: × 6

/гидеџе/ дјете, детета п. НБ: nom. sg. дјете 109v6, 155v7, gen. sg. /џ[ь]/ детета 160r19.

○ × 3: ∅ 1 (1), ≈ отрокъ 1 (1), # ≠ чадо 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *děte (Skok 1: 402–403, ЭССЯ 5: 12–13, SP 3: 161–162); уп. ссл. дџте (СИ, С, ФР: Да). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/гика/ диик[а], [-е] f. НБ: acc. sg. /на/ диикв 126r19

○ × 1: † ≈ слава 1 (1)

● нар_L; в. /*gichyūi*/. Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/гичиџи/ диичити impf. НБ: inf. диичити 126r3

○ × 1: † ≈ прославлати 1 (1)

● нар_L; можда од мађ. *dicsőit* ‘величати’, *dicsér* ‘хвалити’, уп. и *dicső* ‘славан’ (Dudás 2014: 115–117, уп. ERHJ 1: 164; Skok 1: 403–404, s. v. *dik*). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/гно/ дно, -а п. ЗБ: gen. sg. /сь/ дна 117r12, acc. sg. дно 134r7

○ × 2: ≡ дно 1 (1), = дно 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. **db(b)no* (ПЕРСЈ, Skok 1: 418, ЭССЯ 5: 174–175, SP 5: 162–164); уп. стсл. дьно (СИ, ФР: СП, ЂБ), стсл.-цсл. дьно (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 2; неутр_Σ: × 2

/го/ до праер. ЗБ: до 95v7, 96v21, 97r17, 97v23, 97v23, 98r1, 100r5, 103v4, 103v21, 104v14, 109r1, 109r14, 114v22, 122r16, 122v17, 124v5, 125r6, 126v20, 129v11, 134v11, 136r7, 136v18, 137v21, 135v7, 143v9, 143v11, 155r22, 156r19, 158r23, 160r10, НБ: до 95v20, 96v1, 96v11, 99v1, 100r16, 100r16, 100r21, 101r20, 103r16, 103v16, 106r5, 106r6, 107r6, 109v15, 113r13, 113r18, 113v13, 115r15, 115r24, 118r20, 123v4, 127v6, 128v12, 130r21, 130v19, 133r12, 133r23, 135r9, 135v8, 135v17, 135v18, 138r22, 139v22, 141r8, 141v16, 143v12, 144r20, 157r23, 159r6, 160r22.

○ × 70: ∅ 32 (28+4), ≡ до 29 (25+3+1), ≈ кь 6 (6), ≠ кь 1 (1), ≈ по 1 (1), ≠ по 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *do (ПЕРСЈ, Skok 1: 418–419, ЭССЯ 5: 37–38, SP 3: 277–281); уп. ссл. до (СИ, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. до (СС), стсл.-цсл. до (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 70; неутр_Σ: × 70

/добавиџи/ добавити pf. НБ: inf. добавити 124v4

○ × 1: ≈ џбръсти 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. **dobaviti* (ПЕРСЈ, s. v. *бавити се*, Skok 1: 124, ЭССЯ 5: 39, SP 3: 287–288). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/добављање/ добављанје, [-ња] п. НБ: *acc. sg. /на/ добављанје* 142r14

○ × 1: ≈ ѿкогатѣнїе 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, в. */добавиѣи/*. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/добар/ в. /добр/

/добу/ доби indecl. п. НБ: *nom. sg.* доби 136r10, 156r21, 162r3, *gen. sg.* /ѿ[ъ], за, ѿ, до/ доби 101r2, 119v4, 102v5, 120r9, 122r18, 122v2, 123r18, 123v10, 124v6, 128r14, 134v8, 135v4, 138r6, 140r10, 141v16, 155v19, доби 124r20, *acc. sg. /за/* доби 95v13, 131v9, добы 162r1, *loc. sg. /оу/* доби 96r17, 100v6, 102r12, 111r7, 116r2, 120r12, 122v8, 122v13, 123r16, 131v6, 131v15, 131v16-17, 132r1, 132r8, 163r17, ◆ ѿ сень доби 102v5, ◆ ѿ[ъ] сен^а доби 128r14, 134v8, 135v4, ◆ ѿ[ъ] сен доби 155v19, ◆ ѿ[ъ] сен доби 124v6 ≈ ѿселѣ 42v6, ◆ ѿ сен^а доби 140r10 ≈ ѿселѣ 56r13, ◆ ѿ[ъ] толико доби 122v2 ≈ толнко долги^а времєнєм^а 41r1, ◆ оу неко доби 96r17, 111r7 ≈ нногда 16v2, 29r26

○ × 38: ѿ 17 (15+1+1), ≈ часъ 3 (3), †≈ часъ 1 (1), #≈ часъ 1 (1), ≈ время 3 (2+1), †≈ время 2 (2), ≈ когда 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. **doby* (ПЕРСЈ, Skok 1: 419–420, ЭССЯ 5: 38–39, s. v. **doba*, 40, s. v. **dobo*, 49–50, s. v. **doby*, SP 3: 283–286, s. v. **doba*, 318, s. v. **doby*, 329, s. v. **doby*); може бити окамењен неки облик именица *доб* или *доба*, можда локатив (RJAZU). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 38; нар_Σ: × 38

/добитак/ добѣитакъ, [-а] м. НБ: *acc. sg. /на/ добѣитакъ* 117v20, добѣита^к(ъ) 140r17

○ × 2: ѿ 1 (1), ≈ приѿвѣрѣнїе 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. **dobytkъ* (ПЕРСЈ, Skok 1: 159, s. v. *biti¹*, ЭССЯ 5: 49, SP 3: 319–322); уп. ссл. добытъкъ (СИ). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/добити/ доби[ти] pf. НБ: *aor. 3. pl.* добише 117v19-20, *perf. 3. sg. m.* добѣѿ *le/* 97v17, *perf. 3. pl. m. /св/* добѣѿлы 111v22

○ × 3: ≈ приѿвѣрѣсти 2 (2), ≈ ползѣити 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. **dobyti* (ПЕРСЈ, Skok 1: 159, s. v. *biti¹*, ЭССЯ 5: 47–48, SP 3: 324–326); уп. ссл. добыти (СИ, ФР: Д, Т), стсл.-цсл. добыти (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/добр/добар/ добаръ, [-а], -о ССЛ: *gen. pl. n.* добрѣи^х[ъ] 145v12 || ЗБ: *nom. sg. m.* добаръ 108r12, добаръ 97v16, *acc. sg. m.* добаръ 114v10, *nom. sg. n.* добро 145r19, *acc. sg. n.* /на, за/ добро 114v12, 118r7, // *nom. sg. m.* добры 107r21, *gen. sg. m.* добрага 112v5, 141v14, *gen. sg. n.* добрага 126r6, 139v18, *acc. sg. n.* доброе 125v10, *acc. pl. n.* добра 125v8, НБ: *nom. sg. m.* добаръ 98r22, 123r23, 124v13, *gen. sg. m. /нз/* добра 129r7, *dat. sg. m.* добрѿ 112r18, *acc. sg. m.* добаръ 112r14, 113v7, 116v22, 117v20, 117v23, 136v19, добра 130r19, *gen. sg. f.* добре 109r2, *acc. sg. f. /оу/* добрѿ 126r21, добрѿ 129r1-2, *loc. sg. f. /оу/* доброй 99v5, 133r9, *gen. sg. n. /ѿ[ъ]/* добра 101r7, *acc. sg. n. /на/* добро 99r7, 101r7, 124r18, 129v1, 135r18, *loc. sg. n. /оу, ѿ/* добрѿ 107r17, 112r19, 159r19 // *gen. sg. m. /ѿ[ъ]/* добрага 158v7, доб^арога 112v6, *dat. sg. m.* добромѿ 113v6, *voc. sg. m.* добры 105r10, 156r20, *instr. sg. m. /ц/* добрѣи^м[ъ] 130v3, добрѣи^м[ъ] 142v11, *nom. pl. m.* добрѣи 157r8, *dat. pl. m.* добрѣи^м[ъ] 102v21, *acc. pl. m.* добре 100r19, *voc. pl. m.* добры 103r22, *instr. sg. n. /сѿ/* добрѣи^м[ъ] 118r22, 127r16, *loc. sg. n. /оу/* добромѿ 104v19, *gen. pl. n.*

добри 118r19, добры 118v4, 118v10, *acc. pl. n.* /на/ доб'ра 102v13, добраа 138r25, ♦ в. /*глас*/, /*гело*/, /*юсаол*/, /*рагень*/

○ × 59: ø 22 (20+1+1), ≡ добрый 9 (9), = добрый 4 (4), ‡ ≠ добрый 1 (1), ≈ благой 4 (4), ‡ ≈ благо 1 (1), ‡ ≈ благо 1 (1), ≠ благодатный 1 (1), ‡ ≈ благодатный 2 (2), ‡ ≠ благодатный 1 (1), ≈ слава 1 (1), ≈ милосердъ 1 (1), ≈ возлюбленные 3 (3)

● зајл; домаћег порекла, од псл. **dobrъ(jь)* (ПЕРСЈ, Skok 1: 420–421, ЭССЯ 5: 45–46, SP 3: 310–316); уп. ссл. добръ (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, NN, ЪБ), стсл. добръ (СС), стсл.-цсл. добръ (SJS). Даничић: +, RIAZU: +

▲ неутр_Р: × 53, нар_Р: × 5, књиж_Р: × 1; неутр_С: × 53, нар_С: × 5, књиж_С: × 1

/*добро*⁽¹⁾ *добро*⁽¹⁾ adv. П: добро 103r10, 135r20-21, 139r19, 157r7, НБ: добро 98v23, 115r11, 115v5, 123r18, 123v8, 125r15, 125v19, 156r1-2, 156r11, 158v22, 159r12, 163v7

○ × 16: ø 11 (8+3), ≡ добръ 4 (3+1), ≈ благо 1 (1)

● нар_Л; домаћег порекла, в. /*добар*/; уп. ссл. добро (СИ, ФР: Да, ГЦ, ЪБ), стсл. добро (СС), стсл.-цсл. добро (SJS). RIAZU: +

▲ нар_Р: × 16; нар_С: × 16

/*добро*⁽²⁾ *добро*⁽²⁾, -а п. ССЛ: *acc. pl.* добра 96r14 || ЗБ: *gen. sg.* добра 140r18, 142r12, 142r17, доб'ра 139v3, *acc. sg.* /за, на/ добро 139v16, 140r3, до'ро 139r24-25, *acc. pl.* доб'ра 140r4, НБ: *gen. sg.* добра 102v14, 123r13, 140r21, *acc. sg.* добро 133r14, *acc. pl.* доб'раа 157r9

○ × 14: ø 3 (2+1), ≡ добра 2 (2), ≈ добръ 4 (4), ≠ добръ 1 (1), ‡ ≈ добро 1 (1), ≠ добро 1 (1), ≈ благое 2 (1+1)

● зајл; домаћег порекла, в. /*добар*/; уп. ссл. добро (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, ЪБ), стсл.-цсл. добро (SJS). RIAZU: + | Михајловић 1982: + | Јовановић 1911: +

▲ неутр_Р: × 14; неутр_С: × 14

/*добродетель*/ добродетел[ь], -ѣ f. ЗБ: *gen. sg.* добродете^{тс}лѣ 112r13

○ × 1: = добродѣтель 1 (1)

● књиж_Л; уп. ссл. добродѣтель (СИ, С, ФР: Д, Да, СП, ГЦ, NN, ЪБ), добродѣтель (ФР: Т), стсл. добродѣтель (СС), стсл.-цсл. добродѣтель (SJS). Даничић: +, RIAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ неутр_Р: × 1; књиж_С: × 1

/*добропослушлив*/ добропослѣшлив[ь], [-а], [-о] М: *nom. pl. f.* добропослѣшливе 114r12

○ × 1: ≈ благопослѣшлив 1 (1)

● књиж_Л; уп. ссл. добропослѣшлив (СИ, ФР: Т). Даничић: +, RIAZU: +

▲ нар_Р: × 1; хибр_С: × 1

/*доброчиньне*/ доб'рочин'ње, [-ня] п. М: *acc. sg.* /оу/ доб'рочин'ње 129r7

○ × 1: ≈ добродѣтель 1 (1)

● књиж_Л; уп. рсл. доброчиненне (СДЯ XI-XIV); уп. /*добро*/ и /*чинийи*/, RIAZU: +

▲ неутр_Р: × 1; књиж_С: × 1

/*говайиийи*/ доватити pf. НБ: *inf.* доватити 134r7

○ × 1: ≈ досадати 1 (1)

● нар_Л; домаћег порекла, уп. /*го*/ и псл. *xvatiti (ЭССЯ 8: 123–124). RIAZU: +

▲ нар_Р: × 1; нар_С: × 1

/*говге*/ до(о)в'де adv. НБ: до'в'де 127r4, доов'де 136v25

○ × 2: ≈ дозде 1 (1), ≈ доселѣ 1 (1)

● нар_Л; домаћег порекла, уп. /*го*/ и /*овге*/, RIAZU: +

▲ нар_Р: × 2; нар_С: × 2

/говесѣи/ довѣсти pf. М: *inf.* довѣсти 117r8, *perf.* 3. *sg. f.* довѣла /e/ 115r8, НБ: *praes.* 3. *sg.* доведе 122v7, доведе 131v12, *perf.* 3. *sg. n.* довело /e/ 115r10, *fut.* 3. *sg.* /ĥe/ довести 138r22
○ × 6: ø 4 (4), ≈ прикѣсти 2 (1+1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *dovesti, уп. мак. *доведе*, слн. *dovesti*, рус. *довести*, укр. *довести*, блр. *давесці*, чеш. *dovésti*; уп. и ссл. довести (СИ, ФР: Д, СП, ЋБ), стсл. довести (СС), стсл.-цсл. довести (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 5, неутр_R: × 1; нар_Σ: × 5, неутр_Σ: × 1

/говечер/ довечеръ adv. М: /до/ довечеръ 99v1

○ × 1: ≠ /кѣ/ вѣчеръ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. /*go*/ и псл. *večerъ (ПЕРСЈ, s. v. *вече*). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/говѣи се/ дов[ити] се pf. НБ: *aor.* 3. *sg.* /ce/ довѣи 96v5

○ × 1: ø 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. /*go*/ и /*vi*и/. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/говодиѣи/ доводи[ти] impf. М: *praes.* 3. *sg.* доводи 98v5, 127v15

○ × 2: ≈ воводити 1 (1), ≈ вести 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *dovoditi, уп. слн. *dovoditi*, рус. *доводить*, укр. *доводити*, блр. *даводзіць*, чеш. *dovoditi*, слч. *dóvodit'*, поль. *dowodzić*; уп. ссл. доводити (СИ, ФР: Т). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/говоље/ довоље adv. М: довоље 157r22

○ × 1: ≈ довлѣти 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. **do vol'ę* (SES, уп. ЭССЯ 5: 87–88, s. v. *do voli, ПЕРСЈ, s. v. *довољан*). Даничић: +, RJAZU: + | уп. Јовановић 1911: *довољно*

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/говршење/ довр'шенје, [-ня] n. НБ: *nom. sg.* довр'шенје 109v14, *acc. sg.* довр'шенје 123r4

○ × 2: ≈ совершенство 1 (1), ‡ ≈ съвершенство 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (уп. ПЕРСЈ, s. v. *вршити*, Skok 3: 624, s. v. *vrh*). RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/говући/ довѣ[кѣ] pf. М: *praes.* 3. *sg.* /ne/ довѣче 98v8, НБ: *perf.* 3. *sg. f.* /e/ довѣк'ла 136v24-25

○ × 2: ≈ привлѣти 1 (1), ≈ вовести 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *dovьlkti, уп. мак. *довлече*, слн. *dovleči*, рус. *довлечь*, *доволочь*, блр. *давалачы*, укр. *доволокти*, чеш. *dovléci*, слч. *dovlíct*, поль. *dowlec* (RJAZU, уп. ПЕРСЈ, s. v. *вући*, Skok 3: 634–635, s. v. *vući*). RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/гоѣовор/ договоръ, -а m. НБ: *nom. sg.* договоръ 155v9, 155v11, 155v13, *gen. sg.* /ѡ[ѣ]/ договора 100v5, *acc. sg.* /na/ договоръ 129v8, 155v14, *loc. sg.* /oy/ договорѣ 158v19

○ × 7: ø 1 (1), ≈ совѣтъ 3 (2+1), ‡ ≈ совѣтъ 2 (2), ≈ вѣщаніе 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, поствербал од *договорити (се)* (Skok 1: 597–598, s. v. *govor*, уп. Шанский 5: 152). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 7; нар_Σ: × 7

/дозваѡи/ дозвати pf. М: *inf.* дозвати 136r6, *perf.* 1. *sg.* *m.* /ca^m[ь]/ дозвоао 136r4, *impt.* 2. *sg.* дозови 123v12, НБ: *inf.* дозвати 134v15-16, *fut.* 3. *sg.* /кѣ/ дозвати 134v17.

○ × 5: ∅ 1 (1), ≈ пригласити 1 (1), ≈ призвати 3 (1+2)

● нар_L; домаћег порекла, уп. /го/ и псл. *zъvati (ПЕРСЈ, Skok 3: 665–666); уп. дозвати (Miklosich). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 5; нар_Σ: × 5

/дозиваѡи/ дозива[ти] impf. М: *praes.* 3. *sg.* дозивљѣ 97r14, дозив'љѣ 137v19, *perf.* 3. *sg.* *f.* дозйвала /e/ 96v21, 96v22, *perf.* 3. *pl.* *m.* дозйвали /cv/ 143v18-19

○ × 5: ≈ призывати 2 (2), ≈ воззывать 3 (3)

● нар_L; домаћег порекла (уп. ПЕРСЈ, s. v. *zvati*, Skok 3: 665–666, s. v. *zvati*), в. /дозваѡи/. RJAZU: +

▲ нар_R: × 5; нар_Σ: × 5

/дознаѡи се/ дознати се pf. НБ: *inf.* /ce/ дознати 157r13

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *doznati se, (SP 4: 165–166, уп. ПЕРСЈ, s. v. *znati*, Skok 3: 658–659, s. v. *znati*). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/доиста/ доиста adv. НБ: доиста 97v22-23, 102v24, 103r9, 105v11, 105v12, 109r11, 113v19, 135r2, 138v1-2, 139r19, 142r11, 143v2, 143v10, 155v10, 158r6, 161r21, 161v4, дойста 145v4-5

○ × 18: ∅ 10 (9+1), ≈ ѡвѣ 3 (3), ‡ ≈ ѡвѣ 1 (1), ≈ всако 1 (1), ‡ ≈ всако 1 (1), ≈ констиннѣ 1 (1), ≈ вѣ истиннѣ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од предлошке синтагме чији је први члан псл. *do, а други генитив п. псл. *jъstъ(jъ) (ПЕРСЈ, s. v. *zauستا*, Skok 1: 732, s. v. *isti*). RJAZU: +

▲ нар_R: × 18; нар_Σ: × 18

/док/ докъ conj. НБ: докъ 103v20, 120r6, докъ 112v10, док^а 120r9, 120r14, 130r22

○ × 6: ∅ 5 (4+1), ≈ дондеже 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *dokъ (ПЕРСЈ, Skok 2: 112, s. v. *ko^l*, ЭССЯ 5: 57, s. v. *do ka). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 6; нар_Σ: × 6

/докле/ док(°)ле/док(°)лѣ/док'ле adv. НБ: докле 105v22, 106r1, 111v3, 111v8, 120r2-3, 141v17, 144v19, 156v1, 157v18, доклѣ 116v12, до^клѣ 156v1, док'лѣ 117v11, 131v13, док'ле 111v6, 123r22, 142r24, 157v18, 162r22, док'ле 110v21, 116v9, ♦ докле го^л[ъ] 105v22 ≈ ѡще 24v14

○ × 20: ∅ 9 (9), ≈ даже 5 (5), ‡ ≈ даже 1 (1), ≈ донелѣже 3 (3), ≈ дондеже 1 (1)

● књиж_L и нар_L; домаћег порекла, од псл. дијал. (?) *do kolě (ПЕРСЈ, Skok 2: 112, s. v. *ko^l*, ЭССЯ 5: 58); уп. ссл. доколѣ (СИ), стсл. доколѣ (СС), стсл.-цсл. доколѣ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 20; нар_Σ: × 20

/доконавање/ доконаванѣ, [-нѣ] n. НБ: *acc.* *sg.* /на/ доконаванѣ 129r8

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. /доконаваѡи/.

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/доконаваѡи/ доконава[ти] impf. НБ: *praes.* 3. *sg.* доконава 112r21, /ce/ докона^{ба} 128v12

○ × 2: ≈ кончити 1 (1), ‡ ≈ совершати сѡ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. /доконаѡи/. уп. Јовановић 1911: доконавати се

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/доконање/ доконанје, [-на] п. НБ: *nom. sg.* доконанје 128r24, *acc. sg.* /за/ доконанје 123r7

○ × 2: ∅ 1 (1), ≈ *кочина* 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. **/доконаши/**. RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/доконаши/ докона[ти] pf. НБ: *praes. 1. sg.* докона^M[ъ] 138r13, *ил. иригев ирйни т. nom. sg.* доконаты 130r13

○ × 2: ≈ *совершити* 1 (1), ≈ *содѣати* 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. **dokonati* (ПЕРСЈ, Skok 1: 316, s. v. *-četi*, ЭССЯ 5: 58–59, SP 4: 47–48); уп. доконати (Miklosich). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/докоснуши се/ докоснути се pf. М: *praes. 1. sg.* /се не/ докосне^M[ъ] 106r8, НБ: *inf. /се/* докоснути 98r13.

○ × 2: ‡ ≠ *тлити* 1 (1), ≡ *прикоснути са* 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. **/гол/** и псл. **kosnŭti se* (ПЕРСЈ, s. v. *касати, коснути (се)*, Skok 2: 56–57, s. v. *kasati*, ЭССЯ 11: 147–148). RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/доктор/ док^ттор[ъ]/догтор[ъ], -а м. НБ: *acc. sg.* док^ттора 121r18, догтора 130r19

○ × 2: ∅ 1 (1), ≈ *вратъ* 1 (1)

● нар_L; од нем. *Doktor*, крајњег латинског порекла (ПЕРСЈ, Skok 1: 423, Schneewies 110). RJAZU: + | Михајловић 1972: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/долазак/ долаз[а]к[ъ], [-з'ка] м. НБ: *loc. sg.* /оу/ долаз'кѡ 137r16

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *лазити*, Skok 2: 278–279, s. v. *laziti*), в. **/долазиши/**. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/долазиши/ долазити impf. НБ: *inf.* долазити 137v23, долази^{ТМ} 160r6-7, *praes. 3. sg.* /не/ долазы 103r6, долази 107r21, долази 107r23, *perf. 3. sg. m.* /е/ долазиω 105v22, 120r4, *perf. 3. pl. m.* /сѡ-но/ долазили 97r20-21, *pot. 3. sg. f.* /ли би.../ долазила 160r8, *part. praes. act.* долази 100v3, ♦ /ли би.../ натра^Г(ъ) долазила 160r7-8

○ × 10: ∅ 5 (5), ≈ *приходити* 4 (3+1), ≈ *грѣсти* 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. **/гол/** и псл. **laziti* (ПЕРСЈ, Skok 2: 278–279, ЭССЯ 14: 64–67, уп. 76, s. v. **lazькъ*). RJAZU: +

▲ нар_R: × 10; нар_Σ: × 10

/долача/ долач[а], [-е] f. НБ: *acc. pl.* /крозы/ долаче 143v22, долаче 144r1 ♦ /крозы/ планин'ске долачеДолаче 143v22-144r1 ≈ /въ/ дѣбрѣх' 59v10

○ × 2

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. **dolъ* (Skok 1: 419, s. v. *do*, ПЕРСЈ, s. v. *do²*, ЭССЯ 5: 64–65, SP 4: 72–75). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/доле/ долъ/доле adv. НБ: долъ 96r7, 112v7, 128r6, 143v184, доле 143r17

○ × 5: ∅ 5 (5)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. **dolě* (ПЕРСЈ, Skok 1: 419, s. v. *do*, ЭССЯ 5: 64–65, SP 4: 57–58); уп. ссл. долъ (СИ, ФР: Д, Т, СП), стсл. долъ (СС), стсл.-цсл. долъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 5; неутр_Σ: × 5

/голежайѣи се/ долежа[ти] се pf. ЗБ: *perf. 3. sg. m.* /се е/ долежао 123r14

○ × 1: = долежати сѧ 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, в. **/gol** и **/лежайѣи/**; уп. и мак. *долежи*, буг. *долежа (се, си)*, слч. *doležať*, чеш. *doležeti se*, полъ. *doleżeć się*, рус. *долежаться*, укр. *долежатися*, блр. *даляжацца*.

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/гом/ дом[ъ], -als m. ССЛ: *gen. sg.* домъ 131v1 | ЗБ: *gen. sg.* дома 134r22, *dat. sg.* домv 127v19, *acc. sg.* /oy/ домъ 128r17, 128r17, 161v20, до^M[ъ] 127v19, 129r11, 161v18, *loc. sg.* /g.../ домъ 133v10, НБ: *acc. sg.* /oy/ до^M[ъ] 117v5.

○ × 11: ≡ домъ 8 (4+3+1), = домъ 1 (1), ‡ ≡ домъ 1 (1), ≈ храмъ 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *domъ (ПЕРСЈ, Skok 1: 424–425, ЭССЯ 5: 72–73, SP 4: 98–101); уп. ссл. домъ (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЪБ), стсл. домъ (СС), стсл.-цсл. домъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | уп. Јовановић 1911: *дома*

▲ књиж_R: × 1, неутр_R: × 10; књиж_Σ: × 1, неутр_Σ: × 10

/донейѣи/донесѣи/ донети/донести pf. М: *inf.* донети 116v22, *praes. 3. pl.* донесv 114v19, *perf. 3. sg.* /je/ донела 116v21, *plus. perf. 3. pl. m.* /cv билы/ донесли 124v2, *impt. 2. sg.* донеси 108r22, 111r14, 111v9, *pot. 3. sg. m.* /би/ донеш 124v5, *pot. 3. pl. f.* /бы/ донеле 117v12

○ × 9: ≈ принести 8 (7+1), ≈ принесеніе 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *donesti (SP 4: 103–105); уп. ссл. донести (СИ, ФР: Д, Т, СП), стсл. донести (СС), стсл.-цсл. донести (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 8, хибр_R: × 1; нар_Σ: × 8, хибр_Σ: × 1

/гоносиѣи/ доноси[ти] impf. М: *praes. 3. sg.* доноси 127v20–21, /he/ доноси 161v18, *praes. 2. pl.* доносите 116r10, НБ: *praes. 1. sg.* доноси^M[ъ] 103v6, *perf. 3. pl. m.* /cv.../ доносили 119v6

○ × 5: ø 2 (2), ≈ прѣносити 3 (2+1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *donositi (SP 4: 105–106). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 5; нар_Σ: × 5

/гоношеѣ/ доношенѣ, [-ня] n. М: *instr. sg.* /z/ доношенѣ^M[ъ] 115r4

○ × 1: ≈ приношеніе 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. **/гоносиѣи/**. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/гоњи/ донѣ, [-я], [-я] НБ: *dat. pl. m.* донѣ^M[ъ] 160v20

○ × 1: ‡ ≈ нижний 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. **dolъn'ъjъ* (ПЕРСЈ, Skok 1: 419, s. v. *do*², ЭССЯ 5: 65–66, SP 4: 78–79). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/гоѣасѣи/ допа[сти] pf. М: *perf. 3. sg. m.* /e/ допао 113r12, НБ: *pot. 3. sg. f.* /би/ допала 157v15

○ × 2: ≈ впасти 1 (1), ≈ остати 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, Skok 2: 615, s. v. *pasti*²), в. **/gol** и **/ѣасѣи/**; уп. и ссл. допасти (СИ), стсл. допасти (СС), стсл.-цсл. допасти (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/гор/ доръ НБ: доръ 122r23

○ × 1: ø 1 (1)

- нар_L; од *до-же*, *до-жи*, с ротаизмом (Skok 1: 418, s. v. *do*), уп. ссл. *доже*, *дожи* (СИ), стсл. *дожи* (СС), стсл.-цсл. *доже*, *дожи* (SJS). Даничић: *дори*, RJAZU: *дори*
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/госаг/ досад[ь] adv. НБ: *доса*^л[ь] 124r8, 124r13, 129r14, 129r16

○ × 4: ∅ 2 (2), ≈ *доселѣ* 2 (2)

- нар_L; домаћег порекла, в. */gol* и */cagel*.

▲ нар_R: × 4; нар_Σ: × 4

/госага/ досад[а], -е f. НБ: *gen. sg. /w̃[ь]/* *досаде* 123r18

○ × 1: ∅ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. **dosada* (ПЕРСЈ, Skok 3: 183–184, s. v. *saditi*, ЭССЯ 5: 80, SP 4: 128); уп. ссл. *досада* (СИ, ФР: Д, Да), стсл.-цсл. *досада* (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/госаћиваѝи/ досаћ[ивати] impf. НБ: *praes. 2. pl. досаћвете* 114v8-9

○ × 1: # ≈ *трѣждати* 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, уп. псл. **dosaditi* (ПЕРСЈ, s. v. *dosada*, Skok 3: 183–184, s. v. *saditi*, ЭССЯ 5: 80–81, SP 4: 128–130). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/госеѝнуѝи/ досегнѝти pf. П: *inf. досегнѝти* 108v17, *perf. 2. sg. m. /ниси/* *досегнѝω* 108v18

○ × 2: ≡ *досагѝти* 2 (2)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. **dosegnŏti* (Skok 3: 214, s. v. *segnuti*, ЭССЯ 5: 81–82); уп. ссл. *досегноѝти* (СИ), стсл.-цсл. *досагнѝти*, *досаѝи* (SJS). Даничић: *досећи*, RJAZU: + | Јовановић 1911: *досекѝ*

▲ неутр_R: × 1, нар_R: × 1; неутр_Σ: × 1, нар_Σ: × 1

/госеле/ доселе adv. ЗБ: *доселе* 97v17

○ × 1: ≡ *доселѣ* 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. **do se lě* (Skok 3: 217–218, s. v. *dosele*, ЭССЯ 5: 81); уп. ссл. *доселѣ* (СИ, С), стсл. *доселѣ* (СС), стсл.-цсл. *доселѣ* (SJS). Даничић: *досле*, *дослеи*, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/госмоѝриваѝи се/ досмотрива[ти] се impf. М: *pot. 3. pl. m. /би се/* *досмотривали /се/* 139v18

○ × 1: = *досмотрѣти са* 1 (1)

- недеф_L; вероватно Венцловићева творба, према предлошку; уп. и струс. *досмотрѣти(ся)* XVII в. (СРЯ XI–XVII), рус. *досмотрѣть* (СРЯ XVIII).

▲ нар_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/госѝа/ доста adv. НБ: *доста* 100r9, 100r24, 107v7, 109r2, 124r10 ♦ *за дости* 107v4, 129r10, *за досты* 136v3, *за доста* 124v11

○ × 5: ∅ 4 (3+1), ≈ *многѣ* 1 (1), ♦ *за дости*: × 5: ∅ 1 (1), ≈ *доволенѣ* 3 (3), ≈ *довлѣти* 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. **do syta* (ПЕРСЈ, Skok 3: 245, s. v. *sit*, ЭССЯ 5: 86–87); RJAZU: + | Јовановић 1911: *задости*

▲ нар_R: × 10; нар_Σ: × 10

/госѝаѝи/ достати pf. НБ: *inf. достати* 99r1, 111v21, 118v13, 120v1, 121r11, 163v13, *praes. 2. sg. достанешѣ* 140r23, *perf. 3. sg. m. /е/* *достаω* 110r12, 123r13, 140v19, 158v21, */нѝе/* *достаω*

163r25, *perf.* 3. *pl. m.* /с҃/ достали 137r13-14, /нїис҃.../ достали 103v15, *aor.* 3. *sg.* достаде 105v5, 108r21, /не/ достаде 163r12, *aor.* 3. *pl.* достадоше 102v9, *fut.* 3. *sg.* /к҃е/ достати 110r9
 ○ × 19: ∅ 6 (5+1), ≈ прїати 2 (2), ≈ пол҃чити 2 (2), ≈ имѣти 2 (2), ‡≈ имѣти 1 (1), ≠ прїатїе 1 (1), ≈ наслѣднїи 1 (1), ≈ приобраснїи 1 (1), ≈ достнїчъ 1 (1), ≈ доходнїи с҃а 1 (1), ≈ ст҃ажати 1 (1)
 ● зајл; домаћег порекла, од псл. *dostati (ПЕРСЈ, s. v. *недостати*, Skok 2: 324, s. v. *stajati*, ЭССЯ 5: 84); уп. стсл. достати (СИ), стсл. достати (СС), стсл.-цсл. достати (SJS). RJAZU: + | Јовановић 1911: +
 ▲ неутр_R: × 11, нар_R: × 8; неутр_Σ: × 11, нар_Σ: × 8

/гос̄т҃ачива̄ӣи/ достач[ивати] impf. НБ: *praes.* 3. *sg.* /не/ достаче 128v14

○ × 1: ≈ недостаати 1 (1)
 ● нар_L; домаћег порекла, уп. *достачити* (Стулић, RJAZU), од псл. *dostatъčiti (SP 4: 140, уп. Skok 3: 245, s. v. *sit*), уп. и *надостачивати* (Осијек, Вук); уп. и чеш. *dostačiti*.
 ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/гос̄т҃овернїи/ достовѣр'нїи, [-а], [-о] НБ: *nom. pl. m.* достовѣр'нїи 111v15, *acc. pl. m.* /крозы/ достовѣр'не 100v6

○ × 2: ≠ вѣ вѣрѣ 1 (1), ≈ вѣрнїи 1 (1)
 ● књиж_L; уп. ссл. достовѣр'нїи (СИ), достовѣр'нїи (ФР: Да, NN, ЂБ); ссл. реч калк према грч. ὀξίόπιστος (Шанский 5: 174). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +
 ▲ неутр_R: × 2; књиж_Σ: × 2

/гос̄т҃ојан/гос̄т҃оин/ достојань/достоинь, [-на], -но П: *nom. sg. m.* достојань 126r16, до^с(то)инь 126r18, *nom. pl. m.* достоины 135v15, *gen. sg. f.* достоине 156v2-3, *acc. sg. f.* достоинь 123r8-9, *nom. sg. n.* до^с(то)ино 163r7.

○ × 6: ≡ достоннѣ 4 (1+2+1), ‡≡ достоннѣ 1 (1), = достоннѣ 1 (1)
 ● зајл; домаћег порекла, од псл. *dostojъnъ (ПЕРСЈ, Skok 3: 324–325, s. v. *stajati*, ЭССЯ 5: 85–86, SP 4: 147–148); уп. ссл. достоннѣ, достојань, достоинь (СИ, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. достоннѣ (СС), стсл.-цсл. достоннѣ, достојань (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
 ▲ књиж_R: × 1, нар_R: × 1, неутр_R: × 4; књиж_Σ: × 1, нар_Σ: × 1, неутр_Σ: × 4

/гос̄т҃ојанс̄тво и гос̄т҃оинс̄тво/ достојанство, [-а] п. П: *instr. sg.* достојанство^М[ь] 160v8

○ × 1: ≡ достоннство 1 (1)
 ● књиж_L и нар_L; домаћег порекла (Skok 3: 324–325, s. v. *stajati*), в. **/гос̄т҃ојан/**; уп. ссл. достоннство (СИ, ФР: Т, ЂБ), достојанство (СИ), стсл. достоннство (СС), стсл.-цсл. достоннство (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +
 ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/гос̄т҃ојати се/ досто[јати] се impf. М: *praes.* 3. *sg.* /не/ достои /се/ 126r18

○ × 1: ≈ достоннѣ (быти) 1 (1)
 ● зајл; домаћег порекла, уп. псл. *dostojati (SP 4: 146–147, уп. Skok 3: 324–325, s. v. *stajati*); уп. стсл. достојати (СИ, ФР: Д, Т, Да), стсл. достојати (СС), стсл.-цсл. достојати (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +
 ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/госӯӣи/ дос҃ти pf. НБ: *inf.* дос҃ти 112v21

○ × 1: ≈ доплатнїи 1 (1)
 ● нар_L; домаћег порекла, уп. **/го/** и псл. **su(p)ti* (SES, Skok 3: 240–241). RJAZU: +
 ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/гошакнӯӣи се/ дота[кнѣти] се pf. НБ: *praes.* 3. *sg.* /се/ дотакне 105v17, /се/ дотак'не 105v19

○ × 2: ∅ 1 (1), ≠ прикосновенїє 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. *dotьknoti (SP 4: 152–154). RJAZU: + | Јовановић 1911: домаћу се

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/дошїкашїи се/ дотик[ати] се impf. НБ: praes. 1. sg. /се/ дотиче^М[ь] 109r10, praes. 3. sg. /не/ дотиче 128v16, praes. 3. pl. /се не/ дотичв 120v13, impf. 2. sg. /се не/ дотичи 116v1, part. praes. act. дотикаюкѣ /се/ 98v19.

○ × 5: ≈ прикасати сѧ 2 (1+1), #≈ прикасати сѧ 1 (1), ≈ недоставати 1 (1), ≈ ѿсазати 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, уп. псл. *dotykati (SP 4: 152–154, s. v. *dotьknoti). RJAZU: +

▲ нар_R: × 4, хибр_R: × 1; нар_Σ: × 4, хибр_Σ: × 1

/дошїле/ дотле adv. НБ: дотле 106r2, дотлѣ 112v9, дотле 123r22

○ × 3: ∅ 3 (2+1)

● књиж_L и нар_L: домаћег порекла, од псл. *dotolě (ПЕРСЈ, Skok 3: 433, s. v. taj, ЭССЯ 5: 87); уп. стсл. дотолѣ (СС), стсл.-цсл. дотолѣ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/дошїл/дошїшїи/ докѣ/дошї/доити pf. НБ: inf. докѣ 98v8, 108r7, 114v3, 122v9, дошї 132v14, 161r13-14, praes. 1. sg. догїє^М[ь] 112v10, 122v9, praes. 2. sg. дошешъ 132v16, praes. 3. sg. догїє 122v11, 136r21, praes. 3. pl. дошв 114v21, perf. 1. sg. m. /са^М[ь]/ дошаѡ 103r7-8, 127r5-6, 133r18, /са^М[ь]/ дошаѡ /са^М[ь]/ 136r5, /ниса^М[ь]/ дошаѡ 127r5, perf. 2. sg. m. /си/ дошаѡ 128r16, 133r7, 140v3, perf. 3. sg. m. /е/ дошаѡ 121r17, 121v11, 124r2, 124v8-9, 124v18, 127r4, 130v18, 130v20, 131v8, 163v7, дошаѡ /е/ 127r23, 132r16-17, /нїе/ дошаѡ 105r17, 124r3, 127r20, perf. 3. sg. f. /е/ дошѣла 132r8, perf. 3. sg. n. дошѣло /е/ 156r20, perf. 3. pl. f. /смо/ дошле 115r12, aor. 3. sg. догїє 102v17, 107r19-20, 119v11, 127v2, 131r1, 134v12, 163r8, доше 128r12-13, 131v22, 143r5, 156r12, aor. 2. pl. дошѣсте 107r9, дошѣсте 115v8, aor. 3. pl. дошѣше 96v2-3, 115r4, 115r23, догїѡше 115r10, plus. perf. 3. sg. m. /е/ дошаѡ /бїѡ/ 121r1, /їе бїѡ/ дошаѡ 121r20, /нїе/ дошаѡ /бїѡ/ 131v17, plus. perf. 3. sg. f. /е была/ дошѣла 132r1, 136v14, 136v21, plus. perf. 3. pl. m. /св бїлы/ дошѣли 100v7, plus. perf. 3. pl. f. /св бїле/ дошѣле 118r20, fut. 1. sg. /кю/ докѣ 107r3, fut. 3. sg. /кїє/ докѣ 103r2, fut. 3. pl. докѣ /кїє/ 158v23, impf. 2. pl. догїѣте 97r16, 136v6, 137v20, pot. 3. sg. m. /бї/ дошаѡ 130v21, pot. 3. pl. m. /бї/ дошѣли 122v20, ♦ доше натра^Т(ь) 143r5 ≈ прїїде 58v21

○ × 70: ∅ 19 (16+2+1), ≈ прїїти 44 (32+10+1+1), ≠ прїїти 1 (1), ≈ приходити 2 (2), ≈ внїити 2 (2), ≈ прїстѣпити 1 (1), ‡≈ пристѣпити 1 (1)

● зај_L: домаћег порекла, од псл. *doj(ь)ti (ЭССЯ 5: 57, SP 4: 29–30, Skok 1: 675–677, s. v. hoditi); уп. ссл. доити (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, NN, ЪБ), стсл. доити (СС), стсл.-цсл. доити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 70; нар_Σ: × 70

/дохвѣшїшїи/ в. /говѣшїшїи/

/доходак/ доходакъ, [-дѣка] m. НБ: асс. sg. /оу/ доходакъ 105r12

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла (Skok 1: 675–677, s. v. hoditi), в. /дохогшїшїи/; уп. ссл. доходѣкъ (СИ). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/дохогшїшїи/ доходити impf. М: praes. 1. sg. /да/ доходи^М[ь] 134v8, praes. 3. sg. доходи 103r4, 107v7, 132r3, доходы 123r2, 161v17-18, praes. 3. pl. доходе 113v13, 115r7, 159v4, /не/ доходе 120v16, perf. 3. pl. m. /св/ доходили /св/ 162r4, impf. 3. sg. дохогаше 136v16, impf. 3. pl.

дохогаше 137r1, *impt. 2. pl.* доходите 117v2-3, *ил. ирилої сагашии* доходѣи 138r18, НБ: *inf.* доходити 105r15.

○ × 16: ø 1 (1), ≈ приходи 14 (10+4), ‡ ≈ приходи 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *doxoditi (ЭССЯ 5: 52, SP 4: 28, Skok 1: 675–677, s. v. *hoditi*); уп. ссл. доходити (СИ, ФР: ЂБ), стсл. доходити (СС), стсл.-цсл. доходити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 16; нар_Σ: × 16

/гочекаѣи/ дочекати pf. НБ: *inf.* дочекати 122r18, *fut. 2. sg.* дочекати /кјешъ/ 123r17

○ × 2: ≠ чаати 1 (1), ≈ дождати 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *dočekati (SP 4: 12–13, Skok 1: 288–289, s. v. *čajati*); уп. дочакати, дочекати (Miklosich). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/гочуѣи/ дочѣ[ти] pf. НБ: *aor. 3. sg.* дочѣ 108r17, дочѣ 144r1

○ × 2: ≈ оуслышати 2 (2)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *dočiti (SP 4: 13–14, Skok 1: 344–345, s. v. *čiti*). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/граѣи/ драгѣи, [-а], -о НБ: *gen. sg. m.* /ѡ[ъ]/ драгога 98v4, 141r4, *acc. sg. m.* драгѣи 135r18, *voc. sg. m.* драгы 100v19, 111v11, *dragii* 95r16, *dragii* 119r2, *voc. pl. m.* драгѣи 128v7, *nom. sg. n.* драго 140r12, *instr. sg. n.* /з/ драги^М[ъ] 106v12, ♦ в. /*ђеманѣи*/, /*камењел*

○ × 10: ø 2 (2), ≈ возлюбенный 5 (5), ≈ многоцѣнный 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. **dorg(jь)* (ПЕРСЈ, Skok 1: 428–429, ЭССЯ 5: 77–78, SP 4: 119–121); уп. ссл. драгъ (СИ, С, ФР: Д, Да), стсл. драгъ (СС), стсл.-цсл. драгъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 10; неутр_Σ: × 10

/граѣо/ драго adv. НБ: драго 125v14, ♦ нїе имь драго 125v13 ≈ негодяют' 43v5

○ × 2

● нар_L; домаћег порекла, в. /*граѣи*/. RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/грвени/ др'вѣны, [-а], [-а] П: *gen. pl. m.* др'вѣны 133v12, НБ: *instr. sg. n.* /с/ др'вѣни^М[ъ] 118r14

○ × 2: ø 1 (1), ≡ дрѣваны 1 (1)

● књиж_L и нар_L; домаћег порекла, од псл. **drъvĕnъ(jь)* (ПЕРСЈ, Skok 1: 438–439, ЭССЯ 5: 140–141, SP 5: 20–21); уп. стсл. дрѣвѣнь (СИ, ФР: Д, Т), стсл. дрѣвѣнь (СС), стсл.-цсл. дрѣвѣнь (SJS). RJAZU: + | уп. Јовановић 1911: *дрвено масло*

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/древѣ и грво/ др'во/древѣ, -ѣта п. П: *gen. sg.* /з/ др'вѣта 101v5, <д>р'вѣта 132r2, ^Др'вѣта 132r6-7, *acc. sg.* /на/ др'во 99r25, 99v1, 108v14, *loc. sg.* /при, оу/ дрѣвѣ 103r20, др'вѣтѣ 112r11, НБ: *acc. sg.* /крозы/ др'во 99v19

○ × 9: ø 1 (1), ≡ дрѣво 4 (4), = дрѣво 4 (2+2)

● књиж_L и нар_L; домаћег порекла, од псл. *drъvo (ПЕРСЈ, Skok 1: 438–439, ЭССЯ 5: 141–142); уп. ссл. дрѣво (СИ), дрѣво (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN), стсл. дрѣво (СС), стсл.-цсл. дрѣво (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 1, нар_R: × 8; књиж_Σ: × 1, нар_Σ: × 8

/гржѣѣи (се)/ др'жати I: *impf. П:* *inf.* др'жати 145r20-21, М: *praes. 1. sg.* држи^М[ъ] 107r5, НБ: *inf.* др'жати 159r5-6, *praes. 3. sg.* др'жи 109v13, 139r11, *perf. 3. sg. m.* /е/ др'жаѡ 105v7, *perf. 3. sg. f.* др'жала /е/ 128r20, *pot. 3. pl. m.* држали /би/ 139v16 **II:** *impf. П:* *praes. 1. pl.* /се.../

др'жимо 111v10-11, НБ: *inf. /ce/ др'жати 102r13, др'жати /ce/ 145r13, praes. 3. sg. /ce/ др'жы 103v9, 140v7, 145r20, 156r7, /не/ држи /ce/ 156r11, praes. 3. pl. /се.../ др'же 133r6, іл. ӯрилої сагаињи држеђи /ce/ 163r23.*

○ **I:** × 8: ø 1 (1), ≡ держати 1 (1), ≈ содержати 1 (1), ≈ знаменовати 1 (1), ≈ нцѣти 1 (1), ‡ ≈ нцѣти 1 (1), ≈ сѣднѣти 1 (1), ≈ быти 1 (1) **II:** × 10: ø 7 (6+1), ≡ держати сѣ 1 (1), #‡ ≈ нцѣти 1 (1), #≠ послышати 1 (1)

● зајЛ; домаћег порекла, од псл. *dьržati (ПЕРСЈ, Skok 1: 448–449, ЭССЯ 5: 230–231, SP 5: 63–68); уп. ссл. др'жати (СИ, ФР: Да), др'жати се (СИ, С), стсл. др'жати (сѣ) (СС), др'жати (сѣ) (SJS). **I:** Даничић: +, RJAZU: + **II:** Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_Р: × 14, неутр_Р: × 4; нар_С: × 14, неутр_С: × 4

/дрзати/ др'зати impf. П: *inf. др'зати 157v13*

○ × 1: ‡ = дерзати 1 (1)

● књиЖЛ; уп. ссл. др'зати (СИ, ФР: Т, Да, ГЦ, ПП, ЂБ), стсл. др'зати (СС), стсл.-цсл. др'зати (SJS); крајње порекло домаће, од псл. *dьrznati (ЭССЯ 5: 227, SP 4: 58). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 1; књиЖС: × 1

/дрзнути/ др'зн[ти] pf. П: *perf. 3. sg. m. др'знѡ /e/ 157r11, 157v15*

○ × 2: = дерзнѡти 2 (2)

● књиЖЛ; уп. стсл. др'знѡти (СИ, ФР: Да), стсл. др'знѡти (СС), стсл.-цсл. др'знѡти (SJS); крајње порекло домаће, од псл. *dьrznoti (ЭССЯ 5: 227–228, SP 4: 58–59). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_Р: × 2; хибр_С: × 2

/дркѡати/ др[ъ]г[тати] impf. НБ: *іл. ӯрилої сагаињи др(ъ)ґѣнкѡ 144v14*

○ × 1: ‡ ≈ оґжасати сѣ 1 (1)

● нар_Л; домаћег порекла, од псл. *drъgъtati (ПЕРСЈ, Skok 1: 434–435, ЭССЯ 5: 138, SP 5: 12–13). RJAZU: +

▲ нар_Р: × 1; нар_С: × 1

/други/ др'г[ъ], [-а] m. НБ: *nom. sg. др'г(ъ) 101v19, др'гъ 127v12, gen. sg. /ѡ[ъ]/ др'га 127v12, acc. sg. /на/ др'га 101v19-20, ♦ др'гъ ѡ[ъ] др'га 127v12*

○ × 4: ø 4 (4)

● зајЛ; домаћег порекла, од псл. *drugъ (ПЕРСЈ, Skok 1: 446–447, s. v. *drug*^{II}, ЭССЯ 5: 131–132, SP 4: 269–271); уп. ссл. дроґгъ (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, NN, ЂБ), стсл. дроґгъ (СС), стсл.-цсл. дроґгъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 4; неутр_С: × 4

/дружи/ др'гѡи/др'гѡи, -а, -о ЗБ: *nom. sg. m. др'гѡи 129v23, dat. sg. m. др'гѡмѡ 129r2, acc. sg. m. др'гѡи 97v17, nom. pl. m. др'гѡи 106v22, 111r4, gen. pl. f. др'гѡи 120r10, НБ: nom. sg. m. др'гѡи 119r9, 122v9, 127v7, 144r22, 156r10, 160r13, 160v19, 160v20, др'гѡы 100v15, 125r9, др'гѡи 116r13, др'гѡи 144r7, gen. sg. m. /градї/ др'гѡгога 103r5-6, dat. sg. m. др'гѡгоме 163v4, acc. sg. m. /по, на/ др'гѡи 127r2, др'гѡы 107r21, др'гѡгога 123v16, 156r8, др'гѡгога 124r7, loc. sg. m. /оу/ др'гѡ^М[ъ] 144v12, nom. pl. m. др'гѡи 111r2, 120r8, 133r9, 133v12, dat. pl. m. /г/ др'гѡи^М[ъ] 116r10, 141r7-8, др'гѡи^М[ъ] 119r20, др'гѡи^М[ъ] 107v7, acc. pl. m. др'гѡе 102v15, 139r10, instr. pl. m. /з/ др'гѡыма 105r18, nom. sg. f. др'гѡа 107v4, gen. sg. f. /до/ др'гѡе 135v7, др'гѡе 156r25, acc. sg. f. /на/ др'гѡv 96v14, 160r23, др'гѡv 123v2, др'гѡгѡ 160r20, gen. pl. f. др'гѡи 159r4, dat. pl. f. др'гѡи^М[ъ] 117r15-16, acc. pl. f. др'гѡе 137r24, instr. pl. f. /з/ др'гѡы^М[и] 98r16, nom. sg. n. др'гѡо 140v5, gen. sg. n. /ѡ[ъ]/ др'гѡгога 127r6, dat. sg. n. /по/ др'гѡомv 159r11, loc. sg. n. /на/ др'гѡ^М[ъ] 132r23, dat. pl. n. др'гѡи^М[ъ] 160r13, acc. pl. n. /кроз[ъ]/ др'гѡа 107v8, instr. pl. n. /по/ др'гѡи^М[а] 129r8 ♦ в. /ѡуѡ/⁽²⁾, /форма/*

- × 55: ø 19 (14+4+1), ≈ инъ 20 (20), ≡ дрвгѣй 5 (5), ≈ прочѣн 1 (1), ‡≈ прочѣн 1 (1), ≈ единый 1 (1), ≈ второй 4 (3+1), ≈ дрвгъ 1 (1), ≈ овъ 2 (2)
- зај_L; домаћег порекла, од псл. *drugъ(jъ) (ПЕРСЈ, Skok 1: 446–447, ЭССЯ 5: 131–132, SP 4: 271–272); уп. ссл. дроугъ (СИ, С, ФР: Т, СП, ГЦ, ПП, NN, ЪБ), дроугын (ФР: Да, ТХ, NN, ЪБ), стсл. дроугъ (СС), стсл.-цсл. дроугъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
  - ▲ неутр_R: × 46, нар_R: × 9; неутр_Σ: × 46, нар_Σ: × 9

/грујојаче/ дрвгојаче adv. НБ: дрвгојаче 142v4, дрвг^ојаче 144v13-14

○ × 2: ≈ инако 2 (1+1)

- нар_L; домаћег порекла, в. **/грујојачи/**; уп. стсл.-цсл. дроугојачо (SJS). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/грујојачи/ дрвгојачи, [-а], [-е] НБ: *nom. sg. m.* дрвгојачи 160r23

○ × 1: ‡≈ инъ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, компаратив од псл. *drugо-jakъ (ПЕРСЈ, Skok 1: 446–447, s. v. drugi^l); уп. стсл.-цсл. дроугојачо (SJS). RJAZU: + | Јовановић 1911: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/дружѣи се/ дрѣжи[ти] се impf. НБ: *praes. 1. sg.* дрѣжи^м[ъ] /се/ 133r10

○ × 1: ‡≈ прикасати с_A 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. *družiti (se) (ЭССЯ 5: 135, SP 4: 279–280, Skok 1: 446–447, s. v. drugi^{ll}); уп. дроужити с_A (Miklosich). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/дрхѣи/ дрхѣть, [-а] m. НБ: *nom. sg.* дрхѣть 117v9

○ × 1: ≈ трепетъ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. *drъgъtъ (ПЕРСЈ, s. v. дрхтати, Skok 1: 434–435, s. v. drhtati, SP 5: 13–14). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/дрхѣѣи/ в. **/дркѣѣи/**

/дубина, гобина/ дѣбина/дѣбина/добина, -е f. П: *nom. sg.* дѣбина 134r5, 134r6, *gen. sg.* /из/ дѣбине 155v19, *acc. sg.* /оу/ дѣбинѣ 110v1, добинѣ (!) 110r24, *loc. sg.* /оу/ добини (!) 134r3, дѣбины 134r4, *acc. pl.* дѣбине 134r9, М: *instr. sg.* дѣбидѣбиномъ 133v22-134r1, НБ: *gen. sg.* /ѡ[ъ]/ дѣбине 136r1, *acc. sg.* дѣбинѣ 108v6.

○ × 11: ø 2 (2), ≡ глѣбина 7 (4+2+1), = глѣбина 1 (1), ≈ глѣбѣи 1 (1)

- књиж_L и нар_L; домаћег порекла, од псл. *dъlbina (ПЕРСЈ, s. v. дубина, Skok 1: 434–435, SP 3: 250); уп. ссл. глѣбина (С), глѣбина (ФР: Д, Т, СП, ГЦ), стсл. глѣбина (СС), стсл.-цсл. глѣбина (SJS). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 11; нар_Σ: × 11

/дубок, добок/ дѣбокѣ/добокѣ, [-а], -о П: *nom. sg. m.* дѣбокѣ 133v4, 133v21, *dat. sg. m.* /г/ добокѣ (!) 138r18-19 // *nom. sg. m.* дѣбокѣ 134r6, *dat. sg. m.* дѣбоко^м[г] 134r4, НБ: *acc. pl. f.* дѣбоке 131r16, *acc. sg. n.* /на/ дѣбоко 130r1, *acc. pl. n.* /оу/ дѣбока 131r15.

○ × 8: ø 3 (2+1), ≈ глѣбокѣ 5 (5)

- књиж_L и нар_L; домаћег порекла, од псл. *dъlbokъ (ПЕРСЈ, Skok 1: 450–451, SP 3: 251–252); уп. ссл. глѣбокѣ (ФР: Д, ГЦ, ПП, NN), стсл. глѣбокѣ (СС), стсл.-цсл. глѣбокѣ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 8; нар_Σ: × 8

/dyi/ дѣг[ъ], [-а], [-о] НБ: *gen. sg. f.* /ѡ[ъ]/ дѣге 122r23, 127v22, дѣге 128v2, *instr. sg. f.* дѣго^м[ъ] 129r21, 130r17

○ × 5: ∅ 4 (4), ≈ найдолжшій 1 (1)

● књиѣЛ и нар_Л; домаћег порекла, од псл. *dьlgъ (ПЕРСЈ, Skok 1: 452–453, ЭССЯ 5: 208–209, SP 3: 265–269); уп. ссл. дльгъ (С, ФР: Д, Т, ГЦ, ЪБ), стсл. дльгъ (СС), стсл.-цсл. дльгъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_Р: × 5; нар_С: × 5

/dyio/ дѣго adv. НБ: дѣго 111v17, 119r4

○ × 2: ∅ 2 (2)

● књиѣЛ и нар_Л; домаћег порекла, в. **/dyi/**; уп. ссл. дльго (ФР: Т), стсл.-цсл. дльго (SJS). RJAZU: +

▲ нар_Р: × 2; нар_С: × 2

/dужан/ дѣжаны/дѣжань, -а, [-о] П: *nom. sg. m.* дѣжань 129r2-3, *nom. sg. f.* дѣж^{на} 116r7, *nom. pl. f.* дѣж^{не} 117r4, НБ: *nom. sg. m.* дѣжань 127v6.

○ × 4: ∅ 1 (1), ≡ должень 3 (3)

● књиѣЛ и нар_Л; домаћег порекла, од псл. **dьlžьнь(jь)* (ПЕРСЈ, s. v. *недужан*, Skok 1: 453, s. v. *dug²*, ЭССЯ 5: 181, SP 3: 243–245); уп. ссл. дльжьнь (С, ФР: Д, Да, ГЦ, ПП), стсл. дльжьнь (СС), стсл.-цсл. дльжьнь (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_Р: × 4; нар_С: × 4

/dужносѣ/ дѣжност[ъ], -и f. М: *dat. sg.* /по/ дѣж^{ности} 141v11, НБ: *nom. sg.* дѣж^{но}сѣ[ъ] 102r13, ♦ дѣж^{но}сѣ[ъ] е^{сѣ}[ъ] 102r13 ≈ нмамы 21v10

○ × 2: ≈ долгъ 1 (1), ∅ 1 (1)

● нар_Л; домаћег порекла, од псл. *dьlžьnostь (Skok 1: 453, s. v. *dug²*, SP 3: 243); уп. ссл. дльжьность (ФР: ЪБ). RJAZU: +

▲ нар_Р: × 2; нар_С: × 2

/dykai/ дѣкат[ъ]/дѣкат[ъ], [-а] m. НБ: *acc. sg.* дѣка^т[ъ] 97v13, *acc. pauk.* дѣката 140r16, *gen. pl.* /ѡ[ъ]/ дѣката 97v12-13

○ × 3: ∅ 2 (2), ≈ талантъ 1 (1)

● нар_Л; од каснолатинског *ducatus* или ит. *ducato* (Skok 1: 463, s. v. *dužd*, ERHJ 1: 206). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1972: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_Р: × 3; нар_С: × 3

/dymen/ дѣмен[ъ], -а m. НБ: *gen. sg.* /код[ъ]/ дѣмена 96r19

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_Л; од тур. *dümen* (Škaljić : 227). RJAZU: + | Михајловић 1972: +

▲ нар_Р: × 1; нар_С: × 1

/dyнђерски/ дѣнђерскы, [-а], [-о] НБ: *nom. pl. m.* дѣнђерскы 95r21

○ × 1: ≈ тектоновъ 1 (1)

● нар_Л; уп. тур. *dülger*, крајњег персијског порекла (Петровић : 123, s. v. *дунђерин*, Skok 1: 458, s. v. *dunder(in)*, Škaljić : 227, s. v. *дунђер*). RJAZU: + | Михајловић 1972: +

▲ нар_Р: × 1; нар_С: × 1

/dynyui/ дѣнѣ[ти] pf. ЗБ: *perf. 3. sg. m.* /ѣ/ дѣнѣω 97v20

○ × 1: = дѣнѣти 1 (1)

● зајЛ; домаћег порекла, од псл. *dunqti (ПЕРСЈ, Skok 1: 462, s. v. *duti*, ЭССЯ 5: 157, SP 5: 94–95); уп. ссл. доуноути (СИ), стсл. доунѣти (СС), стсл.-цсл. доунѣти (SJS). RJAZU: +

▲ нар_Р: × 1; нар_С: × 1

/дуйѣла/ дѣпл[ѣа], -лѣ f. НБ: *acc. pl.* дѣплѣ 106v17

○ × 1: ≈ ѣзѣа 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. **dupl'a* (ПЕРСЈ, Skok 1: 459–460, ЭССЯ 5: 159–160, SP 5: 99–100). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/дурма/ дѣр'ма adv. НБ: дѣр'ма 159r14

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; од тур. *durma* (Skok 1: 460, s. v. *dur*). RJAZU: + | Михајловић 1972: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/дуйѣи се/ д[оути] се impf. НБ: *praes. 3. sg.* /се/ дме 156r7

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *dōti, *dōtō (ПЕРСЈ, s. v. *надути се*, Skok 1: 462, s. v. *duti*, ЭССЯ 5: 99–100), уп. рус. дијал. *дмать*, *дматься* (СРНГ); уп. и стел. дѣти сѣ (СС), стел.-цсл. дѣти сѣ (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/дух/ дѣхъ, -а m. ССЛ: *acc. sg.* д(8)хъ 97v14, д(8)хъ 97v20, *instr. sg.* /сѣ/ д(8)хомъ 112r24, д(8)хо^М(ь) 138v3, 142v18 | ЗБ: *nom. sg.* дѣхъ 162r7, д(8)хъ 99v17, 134r8, 134r8, 136r24, д(8)хъ 158v20, *gen. sg.* д(8)ха 97v19, 116v13, *dat. sg.* дѣхъ 162r9, д(8)хъ 100r3, д(8)хѣ 132v9, *acc. sg.* д(8)ха 97v23, 98r3, 136r13, 142v5, *instr. sg.* /сѣ/ д(8)хомъ 136r16, дѣхо^М[ь] 136r12, д(8)хомъ 157v16, д(8)хо^М(ь) 97v21, 136r20, *loc. sg.* /оу/ д(8)хѣ 163r22, *nom. pl.* дѣхови 162r4, *dat. pl.* дѣховыма 97r11, *instr. pl.* /з/ дѣхови 95v15-16, НБ: *nom. sg.* д(8)хъ 102r10, 160r4, *acc. sg.* /оу/ дѣха 144v9.

○ × 32: ∅ 4 (3+1), ≡ дѣхъ 25 (14+9+1+1), = дѣхъ 2 (2), ≠ дѣхъ 1 (1)

● зајл; домаћа реч, од псл. *duxъ (ЭССЯ 5: 153–154, SP 5: 84–86); уп. ссл. доухъ (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЪБ), стел. доухъ (СС), стел.-цсл. доухъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ нар_R: × 1, неутр_R: × 31; нар_Σ: × 1, неутр_Σ: × 31

/духаѣ/ дѣхат[ъ], [-а], [-о] НБ: *acc. sg. m.* дѣхата 113r13

○ × 1: ≈ живъ свѣѣй 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *duxatъ (ПЕРСЈ, Skok 1: 372–373, s. v. *dah*, ЭССЯ 5: 151). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/духаѣи/ дѣхати impf. М: *praes. 3. sg.* дѣше 99v18

○ × 1: ≈ дѣхати 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *duxati (ПЕРСЈ, s. v. *дувати*, Skok 1: 462, s. v. *duti*, ЭССЯ 5: 151, SP 5: 82–83); уп. ссл. доухати (СИ), стел. доухати (СС), стел.-цсл. доухати (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/духовни/ д[ѣ]хов'ны, [-а], [-о] ЗБ: *acc. sg. m.* /оу/ д(8)ховны 117v5, д(8)хов'ны 127v1, *dat. sg. f.* /по/ д(8)ховной 145r7, *acc. pl. f.* д(8)хов'не 117v5-6, *nom. sg. n.* д(8)хов'но 100r11, *loc. sg. n.* /оу, при/ д(8)хов'номъ 99v17, д(8)хов'номъ 144v2

○ × 7: ≡ дѣховный 6 (3+3), = дѣховный 1 (1)

● књижл; уп. ссл. доуховнь (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЪБ), стел. доуховнь (СС), стел.-цсл. доуховнь (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 7; хибр_Σ: × 7

/духовник/ д[с]хов'нік[ъ], -а м. НБ: *gen. sg.* /ѿ[ъ]/ д(с)хов'ніка 130r23, *acc. sg.* д(с)хов'ніка 130r20

○ × 2: ø 2 (2)

● нар_L: в. **/духовни/**; уп. ссл. доуховникъ (СИ). Даничиѣ: +, RJAZU: + | Михајловиѣ 1982: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/душa/ д[с]ша, -e/и f. ЗБ: *nom. sg.* д(с)ша 112r14, 118r18, 118v20, 119v12, 120v2, 123v15, 132r20, *gen. sg.* /из/ д(с)ше 97v10, 144v22, д(с)ши 101r19, *dat. sg.* д(с)ши 124r5, 127v1, 132r22, *acc. sg.* д(с)ш8 96r6, 127r22, 130r2, *instr. sg.* /з/ д8шo^м[ъ] 99v7-8, д(с)шo^м(ъ) 95v13, 95v14, *loc. sg.* /о/ д(с)ши 121r18, *nom. pl.* д(с)ше 108v14, 118r21, 118v3, *gen. pl.* д(с)ша 97v22, *acc. pl.* д(с)ше 124r4, *instr. pl.* /с/ д8ша^{ми} 97v23, *loc. pl.* /оу/ д(с)ша^х(ъ) 102r20, М: *nom. sg.* д(с)ша 108r17, *gen. sg.* д(с)ше 141r18, 163r20, *acc. sg.* д(с)ш8 97v12, 97v18, НБ: *nom. sg.* д(с)ша 95v13, 135r13, *acc. sg.* /за/ д(с)ш8 102r10, 102r12, 106r21, *instr. sg.* /з/, мѣгнo/ д8шo^м[ъ] 95v21-22, 107v12, 140r22, д(с)шo^м(ъ) 102r7, 129v8, *loc. sg.* /о/ д(с)ши 102r8, *gen. pl.* д(с)ша 135r5, *acc. pl.* д(с)ше 137r24, ◆ издати ми свою д(с)ш8 из тѣла 96r6 ≈ положит дѣш8 оуо 16r18

○ × 45: ø 13 (12+1), ≡ д8ша 20 (13+5+2), # ≡ д8ша 1 (1), = д8ша 2 (1+1), # = д8ша 1 (1), ≈ д8ша 1 (1), ≠ д8ша 1 (1), # ≠ д8ша 1 (1), ≈ д8хъ 4 (4), ‡ ≈ д8хъ 1 (1)

● зај_L: домаѣг порекла, од псл. *duša (ПЕРСЈ, Skok 1: 373, s. v. *dah*, ЭССЯ 5: 164, SP 5: 108–11); уп. ссл. доуша (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЪБ), стсл. доуша (СС), стсл.-цсл. доуша (SJS). Даничиѣ: +, RJAZU: + | Михајловиѣ 1982: +

▲ књиж_R: × 2, нар_R: × 15, неутр_R: × 28; књиж_Σ: × 2, нар_Σ: × 15, неутр_Σ: × 28

/душеван/ д8шеванъ, [-в'на], -в'но ЗБ: *gen. sg. f.* /ѿ[ъ]/ д(с)шев'не 120r16, *acc. sg. f.* д'шев'н8 144r11, *dat. pl. f.* д(с)шевны^м(ъ) 145r4, *acc. pl. f.* д(с)шев'не 122r1, 143r18, 144r24-144v1, 144v1, *acc. sg. n.* д(с)шев'но 100r10-11, 127r17, *loc. sg. n.* /8/ д(с)шевном8 99v7, М: *acc. sg. m.* д(с)шев'ны 118v20, *acc. sg. n.* /на/ д(с)шев'но 116v15, НБ: *nom. sg. m.* д8шеванъ 123r23 // *gen. sg. m.* /ѿ[ъ]/ д(с)шев'нога 127v8, *acc. sg. m.* д(с)шев'ны 145r7-8, *acc. pl. m.* д(с)шев'не 119r2, *acc. pl. f.* д(с)шев'не 145v9, д(с)шев'не 137r26, *acc. sg. n.* д(с)шев'но 139v5.

○ × 19: ø 6 (6), ≡ д8шев'ный 7 (6+1), ‡ ≡ д8шев'ный 1 (1), = д8шев'ный 2 (2), ≈ д8ша 1 (1), # ≈ д8ша 1 (1), ≈ срдѣч'ное 1 (1)

● зај_L: домаѣг порекла (ПЕРСЈ, s. v. *душа*, Skok 1: 373, s. v. *dah*, Шанский 5: 218), в. **/душa/**; уп. ссл. доушев'нь (СИ, С, Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, ЪБ), стсл. доушев'нь (СС), стсл.-цсл. доушев'нь (SJS). Даничиѣ: +, RJAZU: + | Михајловиѣ 1982: +

▲ нар_R: × 4, неутр_R: × 15; нар_Σ: × 4, неутр_Σ: × 15

Ђ

/ђавол/ ѣаво, -ла м. П: *dat. sg.* ѣавол8 112r1, НБ: *gen. sg.* /ѿ[ъ]/ ѣавола 132r9, *dat. sg.* ѣавол8 162r2, *instr. sg.* /з/ ѣаволо^м[ъ] 127r22, *acc. pl.* ѣаволе 110v17, *instr. pl.* /з/ ѣаволи 95v15

○ × 6: ø 1 (1), ≡ дѣаволъ 1 (1), ≈ вѣсъ 2 (1+1), ≈ сатана 1 (1), ‡ ≠ д8хъ 1 (1)

● књиж_L и нар_L: понародњена реч цсл. порекла; уп. стсл. дѣаволь (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЪБ), стсл. дѣаволь (СС), стсл.-цсл. дѣаволь (SJS); стсл. реч од. грч. διάβολος (ПЕРСЈ, Skok 1: 401–402). Даничиѣ: *диаволь*, RJAZU: +

▲ нар_R: × 6; нар_Σ: × 6

/ђаволски/ ѣавол'ск[и], [-а], [-о] М: *gen. sg. m.* /ѿ[ъ]/ ѣавол'скога 159r23

○ × 1: ≈ дѣаволь 1 (1)

● књиж_L и нар_L: понародњена реч цсл. порекла; уп. стсл. дѣавольскъ (СИ, ФР: Да, ПП), стсл.-цсл. дѣавольскъ (SJS). Даничиѣ: *диавольскыи*, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ђавољи/ ђавол[и], [-лна], [-лье] НБ: *gen. sg. m.* /ѡ[ъ]/ ђавољега 144v7

○ × 1: ∅ 1 (1)

● књиж_L и нар_L; понародњена реч цсл. порекла; уп. ссл. дѡвољь (СИ, ФР: Да, СП, NN), дѡвољини (ФР: Д), стел. дѡвољь (СС), стел.-цсл. дѡвољь (SJS). Даничић: *ђявољь, дявољь*, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ђак/ гякъ/ђакъ, [-а] м. НБ: *nom. sg.* гякъ 113r15, *nom. pl.* ђацы 113v5

○ × 2: ≈ лѡвѡтъ 2 (1+1)

● књиж_L и нар_L; грчког порекла, од грч. δίακος (ПЕРСЈ, Skok 3: 670, s. v. *žakan*); уп. ссл. дѡякъ (СИ), стел. дѡякъ (СС), стел.-цсл. дѡякъ (SJS). Даничић: *гяякъ*, RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/ђеманѡ/ гѡмант[ъ], -а м. НБ: *gen. sg.* /ѡ[ъ]/ гѡманта 98v4 ♦ /ѡ[ъ]/ драгога гѡманта 98v4 ≈ ѡдѡмантѡвогѡ 18v13

○ × 1

● нар_L; од мађ. *gyémánt* (Skok 1: 8–9, s. v. *adamanat*). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ђубре/ гюбре, [-ета] п. НБ: *nom. sg.* гюбре 140r11, 140v7, *acc. sg.* /за, на/ гю^бре 139r10, 140v19

○ × 4: ∅ 2 (2), ≈ блѡто 1 (1), ‡ ≈ нечѡсть 1 (1)

● нар_L; од тур. *gübre*; крајњег грчког порекла (ПЕРСЈ, Skok 1: 482, s. v. *đubar*, Škaljić 253). RJAZU: + | Михајловић 1972: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 4; нар_Σ: × 4

/ђуѡурум/ ђгггггм[ъ], [-а], [-о] НБ: *nom. sg. m.* ђгггггм[ъ] 126r1

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; од тур. дијал. *cütürüm* (забележено у Призрену), поред *kötürüm* (Петровић 131, уп. Skok 1: 484; Škaljić 258-259). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

Е

/ева/ ев[а], -е ном. прогр. ф. ЗБ: *acc. sg.* ев8 134v10

○ × 1: ≡ ѡва 1 (1)

● књиж_L; име преузето посредством црквених текстова; уп. цсл. ева. RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/ево/ ево part., interj. НБ: ево 96v24, 97r1, 101v12, 109r23, 114r6, 122r12, 122r16, 121v1, 121v4, 123v17, 124r19, 124v3, 124v4, 124v16, 124v19, 128r13, 128v21, 130v18, 131r7, 131r17, 136r5, 136r11, 136r22, 138v9, 139r11, 141r9, 155v17

○ × 27: ∅ 17 (16+1), ≈ е 8 (4+4), ≠ оуво 2 (2)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *evo (ПЕРСЈ, Skok 1: 485, s. v. *e^l*, ЭССЯ 39: 201, s. v. *овь(*jb*), 190–191, s. v. *ovo, SP 6: 71–72). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 27; нар_Σ: × 27

/ега/ еда соњ. interj. ЗБ: еда 127r9, 133v15, 134r10, еда /лї/ 106r24, НБ: еда 100v22, 101r4, 115r24, 125v10, 125v11, 139r8, 139v10, 140r3, 157r25.

○ × 13: ø 2 (1+1), ≡ еда 3 (3), ≈ ли 5 (3+2), ≈ еда ли 1 (1), ≈ да 1 (1), ≈ не 1 (1)
 ● зајл; домаћег порекла, од псл. *e da (ЭССЯ 6: 7, SP 6: 12–13, Skok 1: 485, s. v. *e^l*), уп. стсл. еда, еда (СИ, ФР: Д, Т, Да, СП, ПП, ЂБ), стсл. еда (СС), стсл.-цсл. еда (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
 ▲ неутр_R: × 13; неутр_Σ: × 13

/ексер/ ексер[ъ], [-а] м. НБ: *instr. pl. /cl/* ексери 115r15

○ × 1: ≈ гвоздь 1 (1)
 ● нар_L; од тур. *ekser* (ПЕРСЈ, Škaljić 266, Петровић : 132, Skok 1: 488). RJAZU: + | Михајловић 1972: +
 ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ексерски/ ек^сер^ск[и], [-а], [-о] НБ: *acc. pl. f. /oy/* ек^сер^ске 106r1

○ × 1: ≈ гвоздинный 1 (1)

● нар_L; в. **/ексер/**.

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ерђа/ ер^г[а], -г^е f. НБ: *gen. sg. /w[ъ]/* ер^ге 122v2-3

○ × 1: ≈ едагъ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *erđja (Фасмер 3: 480). RJAZU: + *pђa*

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/еџо/ ето interj., part. НБ: ето 99r13-14, 99v16-17, 102r19, 109r6, 109r19, 115v12, 118r3, 118r7, 121r16, 123r17, 124v7, 124v17, 124v17, 125v9, 128r16, 131r1, 137v5, 140r8, 159v18, 161r16, 161v19, 163r7

○ × 22: ø 7 (7), ≈ оуџо 7 (7), ≈ се 6 (4+2), ‡ ≈ се 1 (1), ≈ оуџе 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *eto (ПЕРСЈ, Skok 1: 485, s. v. *e^l*, SP 6: 70–71). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 22; нар_Σ: × 22

Ж

/жазал/ жазаль, [-з^{ла}] м. П: *acc. sg. /oy/* жазаль 98v11-12

○ × 1: ≡ жеzлъ 1 (1)

● зајл; домаћег порекла, од псл. **žbzlbь, žbzlbь* (Skok 3: 679, s. v. *žezlo*, SES, s. v. *žezlo*, ERHJ 2: 620, s. v. *žezlo*); уп. ссл. жьzль (СИ, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ), стсл. жьzль (СС), стсл.-цсл. жьzль (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/жалба/ в. /жаоба/

/жалии/ жалейи/ жалити/ жалети impf. ССЛ: *inf.* жалети 142r25-142v1 || П: *inf.* жалити 118r9, НБ: *praes. 3. sg.* жали 96v18, *perf. 3. sg. /el/* жаліω 105v1

○ × 4: ø 2 (2), ≡ жалѣти 2 (2)

● зајл; домаћег порекла, од псл. *žaliti (ПЕРСЈ, Skok 3: 671, s. v. *žao*, уп. Шанский 5: 274); уп. ссл. жалити (СИ, ФР: Да), стсл. жалити (СС), стсл.-цсл. жалити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 1, нар_R: × 2, зај_R: × 1; књиж_Σ: × 1, нар_Σ: × 2, неутр_Σ: × 1

/жалостиви/ жалостив[и], [-а], [-о] М: *gen. sg. m.* жало^стивога 116r9-10, *acc. sg. f. /oy/* жалостива 116r2, *instr. sg. n. /cl/* жалостивы^м[ь] 116r16, НБ: *acc. sg. n.* жалостиво 110r2.

○ × 4: ≈ жалосный 3 (3), ‡ ≈ съкръшенный 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *žalostь (ПЕРСЈ, s. v. *žao*, Skok 3: 671, s. v. *žao*, уп. Шанский 5: 275); уп. ссл. жалостивъ (СИ, ФР: Т). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 4; нар_Σ: × 4

/жалосѣиво/ жалостиво adv. НБ: жалостиво 96v3, 124r5, 130r2.

○ × 3: ∅ 3 (3)

● нар_L; домаћег порекла, в. /жалосѣив/. RIAZU: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/жаоба/ жаоб[а], [-е] f. НБ: асс. sg. жаоб8 105v12.

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *žalъba (Шанский 5: 275, уп. ПЕРСЈ, s. v. жалити, Skok 3: 671, s. v. žao).

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/жваѣање/ жватан[ѣ], -ня n. НБ: gen. sg. /вѣ[ь]/ жватаня 132r5

○ × 1: ≈ вквѣнїе 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *žvati (ОС, ПЕРСЈ, s. v. жвакати, Skok 3: 689–690, s. v. žvakati). RIAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ждерање/ ждеранѣ, -ня n. НБ: gen. sg. /до/ ждераня 126v20, асс. sg. /на/ ждеранѣ 126v19

○ × 2: ≈ снѣдь 2 (2)

● нар_L; домаћег порекла, уп. гл. ждерати, настао укрштањем *ждрати, *ждрем и *жерати, *жерем (ПЕРСЈ, s. v. ждрати, Skok 3: 673–674, s. v. ždrijeti). RIAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/же/ же part. ССЛ: же 104v16, 138r24, 141v22, 142r2, 156r17, 157v3, *е 105r18, *e[е] 142v1

○ × 8: ≡ же 8 (6+2)

● књиж_L; уп. ссл. же (СИ, ФР: Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП), стсл. же (СС), стсл.-цсл. же (SJS). Даничић: +, RIAZU: +

▲ књиж_R: × 8; књиж_Σ: × 8

/жеган/ жеданъ, [-д'на], [-д'но] П: асс. pl. m. жед'не 120v11, М: ном. sg. m. жеданъ 132v15, асс. pl. m. жед'не 132v14, gen. sg. f. /зарадї/ жедне 138r1, gen. pl. m. /заради/ же^дны^х[ь] 138r2, НБ: ном. sg. m. жеданъ 133r19, жеданъ 137v11.

○ × 7: ∅ 2 (2), = жаждный 1 (1), ≈ жаждѣщий 4 (4)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *žedъnъ (ПЕРСЈ, s. v. жеѣ, Skok 3: 675, s. v. žed); уп. ссл. же^днь (ФР: Д). RIAZU: +

▲ нар_R: × 7; нар_Σ: × 7

/жеднеѣи/ жеднѣ[ти] impf. П: praes. 1. sg. же^днїи^м[ь] 132v22, же^дны^м[ь] 134v8, /не/ же^дны^м[ь] 132v22-23, praes. 3. sg. же^дный 132v11-12, praes. 1. pl. жед'нимо 137v22, же^днїимо 138r17, perf. 3. sg. m. же^днїо /e/ 137v11, part. praes. act. жеднѣкѣ 131r6

○ × 8: # ≈ жаждати 2 (2), ≈ жаждати 6 (5+1)

● нар_L; домаћег порекла, в. /жеган/. RIAZU: +

▲ нар_R: × 8; нар_Σ: × 8

/жеѣа/ жеѣ[а], -гѣ f. М: gen. sg. жеѣе 138r20

○ × 1: ≡ жажда 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *žed'a (ПЕРСЈ, Skok 3: 675); уп. ссл. жежда (ФР: Да). RIAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/жесжак/ же[жакъ], -ш'к[а] m. НБ: *instr. sg.* жеш'ко^М[ь] 100r24-100v1

○ × 1: ≠ гораций 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *žegt'i (ПЕРСЈ, Skok 3: 674–675). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/желан, жельан(?)/ жел[а]н[ъ], [-л'на], [-л'но] НБ: *nom. sg. f.* же^Лна 144r19-20

○ × 1: ≈ похоть 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. /жельа/. RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/железо/ желѣзо, [-а] n. ЗБ: *nom. sg.* желѣзо 98v14, 130r2

○ × 2: ≡ желѣзо 2 (1+1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *želězo (ПЕРСЈ, Skok 3: 676–677); уп. ссл. желѣзо (СИ, ФР: Т), стсл. желѣзо (СС), стсл.-цсл. желѣзо (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 2; неутр_Σ: × 2

/желиши и желяши/ желити/желати *impf.* ССЛ: *praes. 1. pl.* желае^М[ь] 130v5, *pot. 3. pl. f.* /бы не/ желали 131r22 || П: *inf.* желити 104v16, *praes. 3. sg.* желы 106r23, желы 106v8-9, жели 106v9, желїи 156r20, *perf. 3. sg. m.* желїω /e/ 105v13, НБ: *praes. 3. sg.* жели 106v10, желїи 134v6, *perf. 3. sg. m.* желїω /e/ 134r17-18, *part. praes. act.* желюкѣ 143v20.

○ × 12: ∅ 1 (1), ≡ желати 7 (7), = желати 1 (1), ≈ жаждати 2 (2), # ≈ жаждати 1 (1)

● књиж_L и нар_L; домаћег порекла, од псл. *želěti (ПЕРСЈ, Skok 3: 676); уп. стсл. желѣти, желати (СИ, ФР: Да), стсл. желѣти, желати (СС), стсл.-цсл. желѣти, желати (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 2, нар_R: × 10; књиж_Σ: × 2, нар_Σ: × 10

/желносї, жельносї (?)/ жел'ност[ь], -и f. НБ: *gen. sg.* /ѡ[ь]/ жел'ности 133r22

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. /желан/. Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/жельа/ желна, -лє f. М: *nom. sg.* желна 161v1, *acc. sg.* желю 107r18, 134r23, *instr. sg.* /с'ь/ желω^М[ь] 118r23, *loc. sg.* /оу/ желѣ 108r18, НБ: *gen. sg.* /ѡ[ь]/ желє 145r16, *acc. sg.* желю 105v20, 135v1, 139v6, *nom. pl.* желє 138r20, *acc. pl.* желє 135v6, ♦ желє грѣш'не 138r20 ≈ похотей 54r16

○ × 11: ∅ 2 (2), ≈ желанїе 4 (3+1), ≠ желанїе 1 (1), ‡ ≈ сласть 1 (1), ≈ похоть 1 (1), ≈ страсть 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *želěti (ПЕРСЈ, s. v. желети, Skok 3: 676, s. v. željeti); уп. ссл. жєла (ФР: NN). RJAZU: +

▲ нар_R: × 11; нар_Σ: × 11

/жена/ жена, -е f. ЗБ: *nom. sg.* жена 131v22, 132r2 { Написано је <у>, а онда преправљено у <а>}, 132r4, 132r6, 132r12, 133r3, 133v4, 134v7, 135v21, 136v3, 136v13-14, 137r5, 137r20, 138r3, *gen. sg.* /ѡ[ь]/ жєне 131r2, 131r19, 133r4, 136v10, *dat. sg.* /r'ь/ жєны 111r8, 114r11, 114v9, 130v14, 134v15, 135r16, *acc. sg.* /на/ жєнѣ 136r7, жєнѣ 118r12, *voc. sg.* /ѡ/ жєно 131r3, 132r21, 132v1, 132v13, 133r20, 133v6, 133v18, 135v22, 136r17, *nom. pl.* жєне 112v11, 114r7, 114r12, 117r2, 117r3-4, 117r17, 118r19, *gen. pl.* /ѡ[ь]/ жєна 114r22, *dat. pl.* жєна^М[а] 117r16, НБ: *nom. sg.* жєна 102v23, 114v16, 134v19, *gen. sg.* /ѡ[ь]/ жєне 136v10-11, *acc. sg.* жєнѣ 114v8, 134v10, *dat. pl.* жєнами { Историјски инструментал, али инструментал и датив су се изједначили } 117r18 ♦ злочєста жєна 102v23 ‡ ≈ грѣшници 22r8

○ × 51: ∅ 7 (7), ≡ жєна 37 (32+2+3), = жєна 7 (5+1+1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *žena (ПЕРСЈ, Skok 3: 677); уп. ссл. жена (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП), стсл. жена (СС), стсл.-цсл. жена (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ књиж_R: × 1, нар_R: × 7, неутр_R: × 43; књиж_Σ: × 1, нар_Σ: × 7, неутр_Σ: × 43

/женидба/ женидба/женидба, -ѣ f. nom. sg. женидба 135v9, gen. sg. /до/ женидба 135v7, loc. sg. /о/ женидба 135v18

○ × 3: ∅ 1 (1), ≈ бракъ 1 (1), ≈ свпрѣжество 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од /жениѣи се/ (в.), уп. буг. женидба, мак. женидба, слн. ženitba чеш., слч. ženitba, рус. женитьба, блр. жаницьба (ERHJ 2: 618, уп. Skok 3: 677, s. v. žena); уп. женитьба (Miklosich). RJAZU: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/жениѣи се/ женити се impf. НБ: inf. женити /се/ 135v8, praes. 3. pl. /се/ жене 135v17

○ × 2: ∅ 2 (1+1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *ženiti se (Шанский 5: 284, Skok 3: 677, s. v. žena); уп. ссл. женити се (СИ, нерефл. ФР: Д, Да), стсл. женити са (СС), стсл.-цсл. женити са (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 2; неутр_Σ: × 2

/жених/ жених[ъ], [-а] m. ЗБ: dat. sg. /по/ женихъ 114r17, женихъ 118r2

○ × 2: ≡ женихъ 2 (2)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *ženixъ (ПЕРСЈ, s. v. жена, Skok 3: 677, s. v. žena, Bezlaž 4: 446–447); уп. ссл. женихъ (СИ, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ), стсл. женихъ (СС), стсл.-цсл. женихъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 2; неутр_Σ: × 2

/женски/ женскы, -а, [-о] ЗБ: nom. sg. m. женскы 116v22, 117r5, nom. sg. f. женска 116v20, 117r7, gen. sg. f. /ѡ[ъ]/ заради/ женске 113v10, 115r7, 135r1, женске 134v23, dat. sg. f. женской 134v14, М: gen. sg. f. /до/ женске 135r4, 135v18, НБ: gen. sg. f. /заради/ женске 135r4.

○ × 11: ∅ 1 (1), ≡ женскій 3 (3), = женскій 6 (6), ≠ жена 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *žen'skъ (SES, Шанский 5: 285, уп. Skok 3: 677, s. v. žena, ПЕРСЈ, s. v. жена); уп. ссл. женскъ (СИ, ФР: СП, ГЦ), стсл. женскъ (СС), стсл.-цсл. женскъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 4, нар_R: × 7; неутр_Σ: × 4, нар_Σ: × 7

/жећи/ жећѣ impf. НБ: fut. 3. sg. /кѣ.../ жећѣ 134r24

○ × 1: ∅ 1 (1)

- књиж_L и нар_L; домаћег порекла, од псл. *žeg'iti (ПЕРСЈ, Skok 3: 674–675, Шанский 5: 289); уп. ссл. жеци (СИ, ФР: Да), стсл. жеци (СС), стсл.-цсл. жеци (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/жив/ живъ/живъ/жйивъ/живъ, -а, [-о] ССЛ: gen. sg. m. живаго 157v3, instr. sg. m. живы^М[ъ] 101r12, gen. sg. f. /ѡ[ъ]/ жйивые 131r8 || ЗБ: nom. sg. m. живъ 111v17, 113v3, живъ 102v3, 113v3, живъ 102v6, жйивъ 103v20, acc. sg. m. жива 100v8 // gen. sg. m. живога 117v22, 163v6, dat. sg. m. живомъ 117v3, acc. sg. m. живога 103r15, живы 136v3, instr. sg. m. жйивы^М[ъ] 101r10, живы^М[ъ] 125r8, nom. pl. m. живы 95r20, 102r17, gen. pl. m. живы^Х[ъ] 107r13, acc. pl. m. жйиве 142r21, instr. pl. m. /сѣ/ живѣими 96r12, loc. pl. m. /над[ъ]/ живымъ 96r10-11, nom. sg. f. жива 123v15, gen. sg. f. /ѡ[ъ]/ живе 132r24, 133r23, 135v20, живѣ 160v14, живе 132v12, dat. sg. f. /по/ живои 102v5, acc. sg. f. живѣ 134r10, живѣ 135r16, instr. sg. f. /сѣ/ живо^М[ъ] 134v12, живо^М[ъ] 135v5, 136v2, 137v15, loc. sg. f. /на/ живои 107r15, nom. sg. n. живо 117v4, М: nom. sg. m. живъ 100v2, // dat. sg. m. /кѣ/ живомъ 136v8, живоме 137v19, acc. sg. m. /оу/ живы 137r22,

loc. sg. m. /*oyl*/ живом⁸ 119v14, *nom. pl. m.* живы 103r8, живи 102r16, *instr. sg. f.* живом^м[ъ] 115v18, *acc. pl. f.* /*oyl*/ живѣ 109r14-15, *gen. sg. n.* /*из/* живогоа 132v1-2, НБ: *gen. sg. m.* живогоа 138r21, *dat. sg. m.* живѣ 158v2, *gen. sg. f.* /*ѡ[ъ]/* живе 134v16, живѣ 134r20, *nom. pl. n.* живы 102r17 ♦ живы бѣдѣ 102r17, ♦ живы бѣдѣ 103r8 ≈ животъ ицѣтъ 22r15-16.

○ × 53: ∅ 5 (4+1), ≡ живѣ 30 (18+12), = живѣ 5 (2+3), ≠ живѣ 2 (2), ≈ животный 6 (6), ≈ жизнь 1 (1), ≠ живѣцѣи 1 (1), ≠ живѣтъ 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *živъ (ПЕРСЈ, Skok 3: 681–682, Шанский 5: 289); уп. ссл. живѣ (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, NN, ЪБ), стсл. живѣ (СС), стсл.-цсл. живѣ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 2, нар_R: × 8, неутр_R: × 43; књиж_Σ: × 2, нар_Σ: × 8, неутр_Σ: × 43

/живиѣи (се)/ живити/живыти/живити I: *impf. П: inf.* живити 98r24, 110r4, живыти 95r24, *praes. 1. sg.* живы^м[ъ] 95r20, *praes. 3. sg.* живы 106v2, *praes. 3. pl.* живѣ 112r19, /*ne/* живѣ 102r16, *fut. 1. pl.* /*хокѣмо ли/* живити 111v17, *part. praes. act.* живѣкѣ 106v3, 134r17, М: *perf. 3. sg. m.* /*e/* живѣѡ 161r6 II: ~ **се** *impf. П: praes. 1. pl.* /*ce/* живимо 95r24, М: *inf.* живити /*ce/* 102r14-15, НБ: *praes. 3. sg.* /*ce/* живы 100v23, 131v11, 156r8, *praes. 3. pl.* /*ce/* живѣ 118r25, /*ne/* живѣ /*ce/* 120r20.

○ I: × 11: ≡ жити 5 (3+2), = жити 2 (1+1), ≈ жити 2 (2), ≠ жити 1 (1), ≈ пожити 1 (1) II: × 7: ∅ 5 (5), ≠ житѣ 1 (1), = жити 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *žiti, дијал. и *živěti (ПЕРСЈ, Skok 3: 681–682, Bezlaј 4: 457); уп. ссл. жити (СИ, ФР: Да), стсл. жити (СС), стсл.-цсл. жити (SJS). I: Даничић: +, RJAZU: + II: Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 17, хибр_R: × 1; нар_Σ: × 17, хибр_Σ: × 1

/живљење/ живљен[је], -ња п. М: *loc. sg.* /*oyl*/ живљеню 101r2, НБ: *gen. sg.* живљенна 101r4

○ × 2: ∅ 1 (1), ≠ жизнь 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. /живиѣи/. RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/живоѡ/ животъ, -а м. ССЛ: *nom. sg.* живо^т[ъ] 138r24, *gen. sg.* /*ѡ[ъ]/* живота 131v4, 137v5, 163v13, *acc. sg.* /*вь/* живо^т[ъ] 138r23 | ЗБ: *nom. sg.* живо^т[ъ] 99r3, 115v19, 133v1, 158r22, 163v10, *gen. sg.* /*ѡ[ъ]/* живота 97v11, 138r16, 143v16, 158r19, 158v5, 163v5, 163v10-11, 163v11, *dat. sg.* животѣ 116r11, *acc. sg.* /*oy, за, на/* живо^т[ъ] 95r14, 95v12, 98r23, 103r9, 110r7, 110r9, 112r20, 116r20, 127v14, 127v15, 128r15, 128r18, 134v4, 137r6, 137r24, 137v1, 138r11, 158r18, 158r21, *instr. sg.* живото^м[ъ] 116v20, 137v3-4, 158r20, 160v13, *loc. sg.* /*oyl*/ животѣ 137r14, М: *gen. sg.* живота 98v13, 103v5, 137r13, 160v15, НБ: *nom. sg.* живо^т[ъ] 158v2, 163r10, *gen. sg.* /*за, до/* живота 127v9, 128r17-18, 138r22-23, *loc. sg.* /*oyl*/ животѣ 127v4.

○ × 53: ∅ 6 (6), ≡ животъ 37 (27+9+1), = животъ 2 (2), ≈ животъ 1 (1), ≠ животъ 2 (2), ≈ жити 1 (1), ≈ жизнь 3 (3), ≈ житѣ 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *životъ (ПЕРСЈ, Skok 3: 681–682, Bezlaј 4: 459); уп. ссл. животъ (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЪБ), стсл. животъ (СС), стсл.-цсл. животъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ неутр_R: × 53; неутр_Σ: × 53

/живоѡни/ животны, [-а], -о ЗБ: *gen. sg. m.* живо^тнога 143v20, *dat. sg. m.* /*къ/* живо^тномѣ 126v8, живо^тноме 137v24, *acc. sg. m.* живо^тны 100v1, 116v11, *gen. sg. f.* живо^тне 133v3, *acc. sg. n.* живо^тно 116v19, *instr. pl. n.* /*сь/* живо^тными 136v2, М: *acc. sg. m.* живот^тнога 142v5, *acc. sg. f.* живо^тнѣ 102v9.

○ × 10: ≡ животный 4 (4), = животный 4 (4), ≈ жизнь 1 (1), ≠ жизнь 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, в. /живоѡи/; уп. ссл. животънь (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП), стсл. животънь (СС), стсл.-цсл. животънь (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: + | Јовановић 1911: +

▲ неутр_R: × 10; неутр_Σ: × 10

/живо̀шовање/ животова̀н[и], -на п. М: *gen. sg.* животова̀на 116v23

○ × 1: ≈ животъ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. /живо̀шова̀ши/. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/живо̀шова̀ши/ живот[овати] *impf.* М: *praes. 3. sg.* животше 98r23

○ × 1: ≈ жити 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (уп. ПЕРСЈ, s. v. *живот*), в. /живо̀ш/; уп. ссл. животовати (СИ). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/жидовин/ жидовинь, жидова м. ЗБ: *nom. sg.* жидовинь 133r3, *nom. pl.* жидови 133r6, *dat. pl.* жидово^М[ъ] 133r15, НБ: *nom. pl.* жидови 103v17, 126r18, 126v18, 133r5, 140r25, жидовы 119v5, *dat. pl.* жидово^М[ъ] 114r14.

○ × 10: ∅ 4 (4), ≡ жидовинъ 2 (1+1), ≠ жидовинъ 1 (1), ≈ ѿдеѡ 2 (2), ≈ они 1 (1)

● зај_L; од *židovъ, позајмљенице из неког балканскороманског извора (старије од превода Библије), уп. ит. *giudeo* < лат. *Iudaeus*, крајњег хебрејског порекла (ЕРНЈ 2: 620, s. v. *židov*, Skok 1: 748, s. v. *Jahudija*); уп. ссл. жидовинь (СИ, ФР: Д), стсл. жидовинъ (СС), стсл.-цсл. жидовинъ (SJS). RJAZU: +

▲ неутр_R: × 10; неутр_Σ: × 10

/жидовски/ жидов'ск[и], [-а], [-о] НБ: *gen. sg. f.* /ѡ[ъ]/ жидов'ске 140v12

○ × 1: ≈ ѿдѡйскій 1 (1)

● зај_L; в. /жидовин/ уп. ссл. жидов'скъ (СИ, ФР: Д), стсл. жидов'скъ (СС), стсл.-цсл. жидов'скъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/жиз(а)н/ жизн[ъ], -ы f. ССЛ: *gen. sg.* жиз'ны 130v16 | ЗБ: *gen. sg.* жиз'ны 160v17, жизны 132v5, 135r15

○ × 4: ≡ жижнь 4 (4)

● књиж_L; уп. ссл. жижнь (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ПП, NN), стсл. жижнь (СС), стсл.-цсл. жижнь (SJS); крајње порекло домаће, од псл. *žizнь (ПЕРСЈ, s. v. *живот*). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 4; књиж_Σ: × 4

/жизнодавац/ жизнодав[а]ц[ъ], [-в'ца] м. М: *acc. sg.* жизнодав'ца 156r9-10

○ × 1: ≈ животодаваць 1 (1)

● књиж_L; уп. стсл. жизнодаваць (СС), стсл.-цсл. жизнодаваць (SJS); стсл. реч вероватно калк према грч. ζωοδότης (уп. ПЕРСЈ, s. v. *живот*).

▲ неутр_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/жишак/ житакъ/жіитакъ/житакъ, [-г'ка] м. М: *gen. sg.* жит'ка 134r18, *acc. sg.* /оу, на/ жытакъ 101r8, 115r6, житакъ 115r4, жіитакъ 163r24, жита^к(ъ) 112r23, *loc. sg.* /о/ жіит'кв 140v14, НБ: *acc. sg.* /крозы/ житакъ 118r23, *instr. sg.* /з/ жіит'ко^М[ъ] 130v3.

○ × 9: ∅ 2 (2), ≈ жикотъ 5 (5), ≈ жижнь 1 (1), ≠ житїе 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла; уп. ссл. жит'къ (СИ). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 9; нар_Σ: × 9

/жршва/ жр'тв[а], -ѡ f. П: *gen. sg.* /заради/ жр'твѡ 119v21, *acc. pl.* жр'твѡ 117v6, НБ: *acc. sg.* /на/ жр'твѡ 119v6.

○ × 3: ø 1 (1), ≡ жертва 1 (1), = жертва 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. жрѣтва (СИ, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ЂБ), стсл. жрѣтва (СС), стсл.-цсл. жрѣтва (SJS); крајње порекло домаће, од псл. *žrtva (ПЕРСЈ, Skok 3: 685, Bezlaј 4: 481). Даничић: +, RЈAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ неутр_R: × 1, нар_R: × 2; књиж_Σ: × 1, хибр_Σ: × 2

/жуч/ жучь, [-и] f. П: *nom. sg.* жучь 98v21, *acc. sg.* жучь 102r14

○ × 2: ≡ желчь 2 (2)

● књиж_L и нар_L; домаћег порекла, од псл. *žlčь (ПЕРСЈ, Skok 3: 686, Bezlaј 4: 476, Шанский 5: 283). Даничић: жльчь, RЈAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

3

/за/ за праер. ЗБ: за 101r6, 101r8, 102r15, 1021r17, 102r21, 103r11, 104r5, 105r22, 111r13, 111v7, 111v7, 111v8, 118r9, 118r11, 120r9, 120r21, 120r22, 120r22, 120v3, 121v11, 124v10, 127v21, 128r23, 129r20, 136v16, 137r23, 137v8, 139v17, 139v17, 140v10, 142r7, 143r13, 145v5, 156v19, 156v19, 158r13, 163r13, НБ: за 95v4, 95v9, 95v12, 97v11, 98r17, 98v16, 99r3, 99r16, 102r9, 103r2, 104r15, 104r17, 104r20, 104r20, 104v1, 104v13, 106r21, 106r21, 107v3, 107v4, 108r2, 108v17, 108v20, 109r19, 112r20, 112v20, 114v11, 115r1, 115v9, 119r6, 119r14, 119r17, 119v4, 120r23, 120r23, 120r24, 120v15, 121r11, 122r23, 122v7, 122v11, 123r7, 123r13, 123v4, 123v10, 123v15, 124v11, 125r12, 125r18, 125v5, 126r24, 128r18, 128v10, 129r10, 129r15, 129v11, 129v17, 130r1, 130r2, 131r17, 131v9, 132r21, 132v4, 133r10, 133v12, 133v12, 134v14, 134v21, 136r1, 136r5, 136v3, 136v10, 136v24, 137r11, 137v21, 138r7, 139r10, 139r10, 139r14, 139v10, 139v16, 140r22, 140r24, 141r7, 141v3, 141v3, 142v9, 143r21, 143v13, 144r16, 145r19, 145r19, 156r8, 156v22, 157r3, 157r7, 159r15, 159v2, 161r18, 161v7, 161v8, 162r1, 162v1, 162v6, 162v18, 163r9, 163r19.

○ × 140: ø 78 (68+7+2+2), ≡ за 36 (30+4+2), # ≡ за 1 (1), ≈ ω 11 (8+2+1), ≠ въ 1 (1), ≈ въ 5 (1+4), ‡ ≈ въ 1 (1), ≈ по 1 (1), ≈ въслѣдъ 1 (1), ≈ на 3 (2+1), ≈ чрезъ 1 (1), ≈ до 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *za (ПЕРСЈ, Skok 3: 639, SES); уп. ссл. за (СИ, ФР: Д, Т, Да, СП, ПП, NN, ЂБ), стсл. за (СС), стсл.-цсл. за (SJS). Даничић: +, RЈAZU: +

▲ неутр_R: × 140; неутр_Σ: × 140

/забальѣи се/ забална[ти] се *impf.* НБ: *praes. 3. sg. /ce/* забална 135r12, *pot. 3. sg. m. /би^{ce}/* забалнаω 135r10-11

○ × 2: ø 2 (2)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *zabavl'ati (se) (ПЕРСЈ, Skok 1: 124, SES, уп. Шанский 6: 4-5); промена *въ > љ* дијалекатска; уп. ссл. забављати (СИ). Даничић: забавляѣи, RЈAZU: + | Михајловић 1982: забављати

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/заблудѣи/ заблѣ[дити] рf. М: *il. iprived iprini acc. sg. f.* заблѣгѣнѣ 107r22

○ × 1: ≈ блавити 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *zablōditi (ПЕРСЈ, Skok 1: 173-174); уп. ссл. заблѣдѣити (СИ, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ), стсл. заблѣдѣити (СС), стсл.-цсл. заблѣдѣити (SJS). Даничић: +, RЈAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/заборавѣи/ заборавѣ[ти] рf. М: *perf. 3. sg. n. /ce e/* заборавило 119r12, *il. iprived iprini loc. sg. m. /ol/* заборављѣ^н(ъ)номѣ 119r16, НБ: *il. iprived iprini nom. sg. m.* заборављѣнѣ 119r11.

○ × 3: ∅ 1 (1), ≈ забвенно 2 (2)

● нар_L: домаћег порекла, од јсл. *zaboraviti (ПЕРСЈ, Skok 1: 188–189); уп. ссл. заборавити (СИ).
Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/забосѝи (се)/ забо[сти] I: рф. НБ: *іл. ѱригев ѱрѝни асс. рл. п.* забодена 114r2 II: ~ се рф. НБ:
perf. 3. pl. f. заболе /cv sel/ 129v22.

○ I: × 1: ≈ оунзити 1 (1) II: × 1: #≈ оунъзити 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, уп. /за/ и псл. *bosti (ПЕРСЈ, Skok 1: 191–192, ЭССЯ 2: 222–223, SP 1: 339–340); уп. ссл. закости (СИ). I: Даничић: +, RJAZU: + II: RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/забраниѝи/ забранити рф. М: *inf.* забранити 131r3, *perf. 1. sg. m.* /се ниса^м[ь]/ забранѝо 108v3,
perf. 3. sg. f. /нѝе/ забранила 131r5 ♦ *іл. ѱригев ѱрѝни adv.* незабранѝено 99v20

○ × 3: ≈ бранити 3 (2+1), ♦ × 1: ≠ невозбранно 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. *zaborniti, уп. буг. забранвам, мак. забрани, слн. zabraniti, чеш. zabrániti, слч. zabránít', поль. zabronić, укр. заборонити, блр. забараниць; уп. ссл. забранити (СИ). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 4; нар_Σ: × 4

/забринуѝи се/ забрѝинс[ти] се рф. НБ: *aor. 3. sg.* /се/ забрѝинс 105v5

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, уп. /за/ и бринути, неизвесног крајњег порекла (ПЕРСЈ, s. v. бринути, Skok 1: 210–211, s. v. brijeći). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/завѝаѝи/ заватати имрф. НБ: *inf.* заватати 130v22

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, уп. /за/ и псл. *xvatati (ЭССЯ 8: 123). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/завѝѝ/ завѝт[ь], -а м. ЗБ: *gen. sg.* завѝта 104v18

○ × 1: ≡ завѝтѝ 1 (1)

● зај_L: домаћег порекла, од псл. *zavěť (ПЕРСЈ, Skok 3: 590, s. v. vijeće, Шанский 6: 15); уп. ссл. завѝтѝ (СИ, С, ФР: Д, Да, СП, ЂБ), стсл. завѝтѝ (СС), стсл.-цсл. завѝтѝ (SJS); Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/завѝѝаѝи/ завѝѝаѝа[ти] имрф. М: *perf. 3. sg. m.* /е/ завѝѝаѝаѝо 162r19

○ × 1: ≈ возѝѝати 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. завѝѝавати (СИ, ФР: Д, ГЦ), стсл. завѝѝавати (СС), стсл.-цсл. завѝѝавати (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/завидѝи/ завидѝ[ти] имрф. ЗБ: *praes. 3. pl.* завидѝе 126v7, завидѝе 126v7, *іл. ѱрилоѝ радни* завидѝѝи 126v15

○ × 3: ≡ завидѝѝти 2 (2), = завидѝѝти 1 (1)

● неутр_L: домаћег порекла, од псл. *zaviděti (ПЕРСЈ, Skok 3: 586–587, s. v. vidjeti (se)); уп. ссл. завидѝѝти (СИ, ФР: Д, Т, Да, ГЦ, NN), уп. стсл. завидѝѝти (СС), уп. стсл.-цсл. завидѝѝти (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/завис(ӣ)ник/ завистнїи[къ], -а м. ЗБ: *nom. pl.* зави^{CT}нїици 126r5

○ × 1: ≡ завистникъ 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. завистьникъ (СИ, ФР: Т), стсл. завистьникъ (СС), стсл.-цсл. завистьникъ (SJS); уп. и буг., рус. *завистник*, слн. књиж. *zavistnik*, чеш., слч. *závistník*. Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/завичај/ завичай, [-я] м. НБ: *nom. sg.* завичай 144v22, 160v20, *acc. sg.* /на/ завичай 127r2, 160v20

○ × 4: ∅ 3 (2+1), ≈ обычно 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла; од *завикнути (се)* (ПЕРСЈ, Skok 3: 534–535). RJAZU: + | Михајловић 1982: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 4; нар_Σ: × 4

/заіасӣи/ загасити pf. М: *fut. 3. pl.* /некѣ/ загасити 138r20-21

○ × 1: ≈ згасати 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *гасити*); уп. /за/ и /іасӣи/. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/заіна̄и/ загна[ти] се pf. НБ: *plus. perf. 3. sg. m.* /се бїѡ/ загнаѡ 159r1-2

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *zagnati, слн. *zagnati*, чеш. *zahnati*, слч. *zahnat'*, рус. *загнать*, укр. *загнати*, блр. *загнаць* (уп. ПЕРСЈ, s. v. *-гнати*); уп. ссл. загнати (СИ), стсл.-цсл. загнати (SJS); RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/заіњуривай̄и се/ загнюрїива[ти] се impf. НБ: *perf. 3. sg. m.* /се љ/ загнюрїиваѡ 96r22

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. *загнюрати* (Јовановић 1911), уп. и /за/ и псл. **gn'urati* (ПЕРСЈ, s. v. *гнурати*, Skok 1: 580–581, s. v. *gnjurac*). RJAZU: + | Јовановић 1911: *загнюрати*

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/заірабӣи/ заграбити pf. НБ: *inf.* заграбити 132v3, *praes. 3. sg.* заграби 131r1-2, *pot. perf. 2. sg. m.* /бы си/ заградїѡ 133v5

○ × 3: ∅ 2 (2), ≈ черпати 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *грабити*, Skok 1: 599–600, s. v. *grabiti*); уп. /за/ и /ірабӣи/; уп. ссл. заграбити (СИ). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/заірадӣи/ загради[ти] pf. ЗБ: *praes. 3. sg.* /да се/ заграде 161r1, *perf. 3. pl. m.* /св/ заградили 112r3, *impt. 2. sg.* загради 156v12

○ × 3: ≡ заградити 3 (2+1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *zagorditi, уп. мак. *загради*, буг. *заградя*, слн. *zagraditi*, чеш. *zahraditi*, слч. *zahradit'*, поль. *zagrodzić*, рус. *загородить*, укр. *загородити*, блр. *загарадзіць* (уп. ПЕРСЈ, s. v. *градити*); уп. и ссл. заградити (СИ, ФР: Д, Да, ТХ), стсл. заградити (СС), стсл.-цсл. заградити (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 2, неутр_R: × 1; нар_Σ: × 2, неутр_Σ: × 1

/задрема̄и/ задрѣма[ти] pf. НБ: *plus. perf. 3. sg.* /бїаше/ задрѣмаѡ 96r18

○ × 1: ≈ сснѣти 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. *zadrĕmati, уп. мак. *задреме*, буг. *задрема*, слн. *zadremati*, чеш. *zadrĕmati*, слч. *zadrĕmati*, *zadrĕmat'*, рус. *задремать*, укр. *задрĕмати*, блр. *задрамаць* (уп. ПЕРСЈ, s. v. *дремати*, Skok 1: 435, s. v. *drijemati*). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/задржавати се/ задржавати се impf. М: inf. задржавати /се/ 135r25

○ × 1: ≈ воздержати сА 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *zadržati se, мак. *се задржи*, буг. *задржи се* слн. *zadržati se*, чеш. *zadržeti se*, слч. *zadržat' sa*, рус. *задержаться*, укр. *задержатися* (уп. ПЕРСЈ, s. v. *држати*, Skok 1: 448–449, s. v. *držati*). RJAZU: + | Јовановић 1911: *задржавати*, *задржати се*
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/задушбина/ зад^жбин[а], [-е] f. НБ: dat. sg. зад^жбины 112r18

○ × 1: ∅ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, вероватно од стсп. *задоушина*, уз дисимилацију *-нина* > *-бина* (ПЕРСЈ, уп. Skok 1: 81, s. v. *-ba'*); уп. ссл. *задоуш(ь)нина* (СИ). RJAZU: + | Михајловић 1982: + | Јовановић 1911: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/зажећи/зажешии/ заже[кв̆]/заже[ци] pf. НБ: л. *ūridgev ūrĭni nom. sg. m. зажежень* 106r4, л. *ūridgev ūrĭni nom. sg. f. зажежена* 125v7

○ × 2: ≈ горацин 1 (1), #≈ нештаенный 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *жећи*, Skok 3: 674–675); уп. /за/ и /жећи/; уп. ссл. *зажеци* (СИ, ФР: Да), стсл. *зажеци* (СС), стсл.-цсл. *зажеци* (SJS). RJAZU: + | Јовановић 1911: +
- ▲ неутр_R: × 2; неутр_Σ: × 2

/заискаши/ заиска[ти] pf. НБ: praes. 3. sg. заиска 137v10

○ × 1: ≈ глаголати 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, уп. /за/ и /искаши/. RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/заисто/ заисто adv. НБ: заисто 139v2

○ × 1: ≈ љвѣ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. дијал. **za jьsto(je)* (ПЕРСЈ, s. v. *заиста*, Skok 1: 732, s. v. *isti*). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/заједно/ заједно adv. НБ: зае^дно 132r14

○ × 1: ∅ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. дијал. *za jedьno (ПЕРСЈ, s. v. *заједно*, Skok 1: 767, s. v. *jedan*); уп. ссл. *зајед(ь)но* (СИ). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/заказ/ заказ[ь], [-и] f. НБ: nom. sg. зака^з[ь] 145r9

○ × 1: ≈ заповѣдь 1 (1)

- нар_L; уп. струс. (XVI в.) *заказъ* (СРЈ XI–XVII, Срезневский 2: 22, уп. Шанский 6: 35). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/заказати/ заказа[ти] pf. НБ: perf. 3. sg. m. /е/ заказао 158v8, л. *ūridgev ūrĭni. nom. sg. n. заказано* 162v6

○ × 2: † ≈ обѣщати 1 (1), ≈ завѣщати 1 (1)

● нар_L; уп. струс. (XII-XIII в.), **заказати** (СРЯ XI-XVII, Срезневский 2: 22), рус. (XVIII в.) *заказать* (СРЯ XVIII). RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/заказивайи/ заказ[ивати] impf. НБ: *praes. 1. sg.* заказвемъ 161r15, *praes. 3. sg.* заказве 158v19, заказве 159r22

○ × 3: ∅ 1 (1), ≈ глаголати 2 (1+1)

● нар_L; уп. **/заказайи/**; уп. и струс. (XV в.) **заказовати** (СРЯ XI-XVII), рус. *заказывать* (СРЯ XVIII, Срезневский 2: 22). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/заклањайи/ закланя[ти] impf. НБ: *іл. ѿрилої сагашињи* закланяюкѣ 114v8

○ × 1: ≈ застѣпати 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (уп. ПЕРСЈ, s. v. *клањати се*, Skok 2: 102–103, s. v. *kloniti se*); уп. **/заклонийи се/**. RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/заклање/ закланье, [-я] п. П: *acc. sg. /на/* закланье 119v18, 121v14

○ × 2: ≡ заколеніе 2 (1+1)

● књиж_L и нар_L; уп. ссл. **заклание** (СИ, ФР: Т), **заколение** (ФР: СП), стсл.-цсл. **заклание** (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/заклайи/ закла[ти] pf. ЗБ: *іл. ѿридев ѿрињи пот. sg. т.* закла^Т[ъ] 99r15 // *іл. ѿридев ѿрињи пот. sg. т.* заклаты 126r16

○ × 2: ≡ заклати 2 (1+1)

● зај_L; уп. ссл. **заклати** (СИ, С, ФР: Д, Т), стсл. **заклати** (СС), стсл.-цсл. **заклати** (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/заклонийи се/ заклонити се pf. НБ: *inf. /се/* заклонити 129v19

○ × 1: † ≈ оубѣжати 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (уп. ПЕРСЈ, s. v. *клонити се*, Skok 2: 102–103, s. v. *kloniti se*); уп. **/за/** и **/клонийи се/**. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/закључайи/ закључа[ти] pf. НБ: *іл. ѿридев ѿрињи dat. pl. f.* закључанъны^М[ъ] 108r4, *іл. ѿридев ѿрињи acc. pl. n. /скрозь/* закључана 99v22

○ × 2: ≈ затворити 2 (2)

● нар_L; домаћег порекла (Skok 2: 104–105, s. v. *ključ*), в. **/кључ/**; уп. ссл. **закључати** (СИ). RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/закон/ законъ, -а т. ЗБ: *gen. sg. /сврѣѣ/* закона 127r2, 128v10, 128v15, 135v5, *acc. sg.* законъ 129r5, зако^Н(ъ) 140r18, *loc. sg. /оу/* законъ 125r17, 129r9, НБ: *пот. sg.* зако^Н(ъ) 128v11, *gen. sg. /ѡ[ъ]/* закона 127v8, *dat. sg. /по/* законъ 135v8, 135v10, 135v15-16, *acc. sg. /оу/* законъ 144v9, зако^Н(ъ) 130v4, *loc. sg. /оу/* законъ 158v7 ♦ по законъ 135v8 † ≈ чѣстенъ 51v2, по законъ 135v10, 135v15-16

○ × 15: ∅ 8 (6+2), ≡ законъ 4 (1+2+1), # ≡ законъ 1 (1), = законъ 1 (1), ≈ законъ 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *zakonъ (ПЕРСЈ, Skok 1: 316, s. v. –četi, Шанский 6: 38); уп. ссл. законъ (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ЂБ), стсл. законъ (СС), стсл.-цсл. законъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +
- ▲ неутр_R: × 15; неутр_Σ: × 15

/законѡи/ закопа[ти] pf. ЗБ: perf. 3. sg. m. /нѡе/ закопао 97v14, ѡл. ѡридев ѡрѡни f. nom. sg. закопана 102r19, М: aor. 3. sg. /не/ закопа 110v6.

○ × 3: ≡ закопати 2 (2), ≈ копати 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *zakorati, уп. мак. закона, буг. закопам слн. zakorati, чеш. zakorati, слч. zakorať, поль. zakorać, рус. закопать, укр. закопати, блр. заканаць (уп. ПЕРСЈ, s. v. копати, Skok 2: 146, s. v. korati). RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 2, нар_R: × 1; неутр_Σ: × 2, нар_Σ: × 1

/закѡевање/ зактеван[ије], -ња п. НБ: gen. sg. зактеванѡ 136r3

○ × 1: ≈ хотѡнѡе 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, в. /закѡеваѡи/. RJAZU: + | Михајловић 1982: + | Јовановић 1911: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/закѡеваѡи/ зактева[ти] impf. М: praes. 1. sg. зактева^М[ѡ] 133r10-11, praes. 2. sg. зактеваш^М/ли/ 124r14-15, praes. 3. sg. зактева 122r19, /не/ зактева 159r19, praes. 1. pl. зактевамо 111v15, за^Ктевамо /ли/ 111v20-21, НБ: praes. 3. sg. /се/ зактева 162r21, perf. 1. sg. m. /са^М[ѡ].../ зактевао 156r23, perf. 3. sg. m. /е/ зактевао 119v15.

○ × 9: ≈ хотѡти 4 (3+1), ‡ ≈ хотѡти 1 (1), ≈ искати 2 (1+1), ≈ вохотѡти 1 (1), ‡ ≈ искати 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла (Skok 1: 680–681, s. v. hotjeti, уп. SES), в. /закѡеѡи/. Даничић: захѡѡваѡи, RJAZU: + | Јовановић 1911: +
- ▲ нар_R: × 9; нар_Σ: × 9

/закѡеѡи/ закте[ти] pf. М: aor. 3. sg. закте 141r2, pot. 3. sg. f. /би/ зактела 99v9, НБ: plus. perf. 3. sg. m. /е дѡω/ зактеω 105v18.

○ × 3: ∅ 1 (1), ≈ хотѡти 2 (2)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. *zahъtĕti (SES, уп. Skok 1: 680–681, s. v. hotjeti). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/закусиваѡи/ заквс[ивати] impf. М: praes. 3. pl. заквсѡе 159v12

○ × 1: ≈ квсати 1 (1)

- недеф_L; уп. рус. (XVIII в.) закусывать (СРЯ XVIII), струс. (XVI в.) заквсити (СРЯ XI-XVII).
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/залоѡа/ залога, -е f. НБ: nom. sg. залога 109r9

○ × 1: ≈ жрѡби 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. *zaloga (ПЕРСЈ, Skok 2: 283, s. v. leci); уп. ссл. залога (СИ); Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/залуд/ залѡд/залвдъ adv. НБ: /на/ залѡдъ 114v5-6, /оу/ залвдъ 117v14

○ × 2: ∅ 1 (1), ≈ /во/ тѡѡе 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла (SES, s. v. zatan, уп. ПЕРСЈ, s. v. lud, Skok 2: 325–326, s. v. lud). RJAZU: + | уп. Јовановић 1911: залвдъ
- ▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/залудиня/ залѣдин[ѧ], -нѣ f. НБ: *gen. sg.* /ѡ[ѧ]/ залѣдинѣ 139v23, залѣдинѣ 140r1

○ × 2: ≈ сѣта 2 (1+1)

● нар_L: домаћег порекла, сродно са **/залудњи/** (в.), по моделу именица на *-уни. Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/залудњи/ залѣднѣ, -нѣ, -нѣ НБ: *nom. pl. m.* залѣднѣ 123v5, *nom. sg. f.* залѣднѣ 104r19, залѣднѣ 123v4, *acc. sg. f.* /за/ залѣднѣ 143r15-16, залѣднѣ 161v7, *gen. pl. f.* залѣднѣ 161v9, *nom. sg. n.* залѣднѣ 139r25-139v1

○ × 7: ∅ 1 (1), ≈ сѣтнѣ 2 (2), ≈ празднѣ 2 (1+1), #≠ празднѣ 1 (1), #≈ сѣта 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *луд*, Skok 2: 325–326, s. v. *lud*), в. **/залуд/**. RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 7; нар_Σ: × 7

/замешанье/ замешан[ѣ], -нѣ n. М: *gen. sg.* /ѡ[ѧ]/ замешанѣ 139r9

○ × 1: ≈ смѣшенѣ 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, уп. **/за/** и **/мешаѣи се/**; другог значења струс. (XVII в.) замѣшаниѣ, замѣшанѣ (СРЈ XI-XVII), рус. (XVIII в.) замѣшание (СРЈ XVIII), поль. *zamieszanie*, укр. *замішане*, блр. *замяшанье*. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/замоѣач/ замоѣач[ѧ], -а m. НБ: *nom. pl.* замоѣачи 99r5

○ × 1: ≈ пелѣна 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, уп. **/за/** и псл. *motati (ПЕРСЈ, Skok 2: 412–413, ЭССЯ 20: 44–47). RJAZU: *замоѣача*

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/замочѣи/ замоч[ѣи] pf. М: *л̄л̄ ѡриг. ѡрѣни instr. sg. f.* замочѣ^нно^м[ѧ] 124v15-16

○ × 1: ≈ ѡмочѣти 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. *zamociti, уп. слн. *zamociti*, чеш. *zamociti*, слч. *zamocit'*, поль. *zamoczyć*, рус. *замочить*, укр. *замочити*, блр. *замачыць* (уп. ПЕРСЈ, s. v. *мочити*, Skok 2: 449–450, *mokar*, SES, s. v. *mociti*, ЭССЯ 19: 81–82, s. v. *mociti*). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/замуѣи/ заму[ѣи] pf. М: *л̄л̄ ѡриг. ѡрѣни nom. sg. f.* замуѣѣна 121v15

○ × 1: ≈ возмуѣти 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. *zamotiti, уп. слн. *zamotiti*, чеш. арх. *zamoutiti*, *zamutiti*, *zamutiti*, слч. *zamutit'*, поль. *zamocic'*, рус. *замутить*, укр. *замутити*, блр. *замуѣць* (уп. ПЕРСЈ, s. v. *мутити*, Skok 2: 410–414, *mesti*, SES, s. v. *motiti*, ЭССЯ 20: 142–145, s. v. *motiti). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/занѣи/ занѣ[ѧ], [-а] m. НБ: *nom. sg.* занѣ^т[ѧ] 141r15

○ × 1: ‡ ≈ дѣла 1 (1)

● нар_L: од тур. дијал. *zanat* (забележено у Призрену), сртур. *zanat*, поред *zanaat* (Петровић 138–139, ПЕРСЈ, уп. Skok 3: 642, Škaljić 646). RJAZU: + | Михајловић 1972: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/заносѣи/ заносѣ[ѣи] impf. НБ: *praes. 1. sg.* заносѣ^м[ѧ] 132v20

○ × 1: ∅ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *носити*, Skok 2: 512–513, s. v. *nesti*, ЭССЯ 25: 19–23, s. v. **nesti* (*se*), 105, s. v. **něti*, 206–210, s. v. **nositi se*); уп. /за/ и /носийи/. RJAZU: + | Јовановић 1911: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/зањихайи (се)/ заниха[ти] I: рф. НБ: *ил. ĩrĭgev ĩrĭni gen. sg. f. /до/ занихате 124v5, ил. ĩrĭgev ĩrĭni dat. sg. f. /т/ занѣхатой 122v15-16 II: рф. НБ: praes. 3. sg. /се/ занѣха 120r3, /се/ заниха 120r9.*

○ I: × 2: ≈ возмѣтити 2 (2) II: × 2: ≠ движеніе 2 (2)

- нар_L; домаћег порекла (уп. ПЕРСЈ, s. v. *њихати*, Skok 2: 530, s. v. *njihati* (*se*)); уп. /њихайи/, /зањихайи/. I: RJAZU: + II: RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 4; нар_Σ: × 4

/зањихивайи се/ занѣхива[ти] се impf. НБ: *perf. 3. sg. f. /се е/ занѣхивала 122r18*

○ × 1: ≈ возмѣщеніе 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, в. /зањихайи се/.

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/зао/ зао/зліи/сліи, зла, зло ЗБ: *nom. sg. m. зао 157r7, 161v6, acc. sg. m. зао 161r22 // acc. sg. m. слога 159r5, loc. sg. m. /оу/ з'лѡ^м[ь] 134v11-12, loc. sg. n. /оу/ злѡ 129v6, НБ: nom. sg. m. зао 130r9, gen. sg. m. /ѡ[ь]/ зла 127v11, dat. sg. m. /по/ зломь 163r18, зло^м[ѡ] 127v9 // acc. sg. m. зліи 158r2, nom. pl. m. злы 102v12, 102v14, 161r25, nom. sg. f. злаа 128v5, зла 130r8, gen. sg. f. /радъ, ѡ[ь]/ злѣ 99r12, 112r4, 127v11, 158r10, acc. sg. f. злѡ 135v1, instr. sg. f. зло^м[ь] 130r17, 158v5, nom. sg. n. зло 127v12, gen. sg. n. /ѡ[ь], съ/ зла 125v20, 157r7, acc. sg. n. /за/ зло 163r19 ♦ в. /ѡуѡ/⁽¹⁾*

○ × 27: ∅ 19 (15+2+1+1), ≡ злыѡ 4 (3+1), = злыѡ 2 (1+1), ‡ ≈ немоцный къ благомѡ 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *зълъ (ПЕРСЈ, Skok 3: 642–643); уп. ссл. з(ь)ль (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЪБ), стсл. зълъ (СС), стсл.-цсл. зълъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 15, нар_R: × 11, књиж_R: × 1; неутр_Σ: × 15, нар_Σ: × 11, књиж_Σ: × 1

/зайерак/ заперак[ъ], [-р'ка] м. НБ: *nom. sg. запера^к(ъ) 158v10*

○ × 1: ≈ розга 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, уп. нпр. *запећак, залистак* у значењу 'украс у облику листића', синоними *листић, залистић, зализак* итд. (РСГВ). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/зайейи/ запе[ти] рф. НБ: *perf. 3. sg. /е/ запеѡ 129v4, ил. ĩrĭgev ĩrĭni gen. sg. m. /ѡ[ь]/ запѣтога 129v21*

○ × 2: ≈ напрагти 1 (1), ≈ напраженіе 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, уп. /за/ и псл. *рѣти, рьно (SES, s. v. *-peti*, ПЕРСЈ, s. v. *-peti*, *-nem*); уп. ссл. запѣти (ФР: Т, Да). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/зайечайлийи/ запечат[лити] рф. ЗБ: *ил. ĩrĭgev ĩrĭni gen. sg. m. /из/ запеча^тлюѡна 108r4, ил. ĩrĭgev ĩrĭni acc. sg. m. /скрозъ/ запеча^тлюѡнь 99v21-22*

○ × 2: = запѣчатѣти 1 (1), ≠ запѣчатѣти 1 (1)

- књиж_L; уп. ссл. запѣчат(ь)лѣти (СИ, ФР: Да, ГЦ), стсл. запѣчатѣлѣти (СС), стсл.-цсл. запѣчатѣлѣти (SJS). Даничић: +
- ▲ неутр_R: × 2; књиж_Σ: × 2

/зайињайи/ запин[јати] impf. НБ: *praes. 3. sg. запинѡ 129v2*

○ × 1: ∅ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, в. /зайейи/; уп. ссл. запинјати (ФР: Да). RJAZU: +

▲ нар_Р: × 1; нар_Σ: × 1

/зайишайи/ запита[ти] pf. НБ: *praes. 3. pl.* запитаю 95v2, *aor. 3. sg.* запита 123r15

○ × 2: ∅ 1 (1), ‡ ≈ глаголати 1 (1)

● нар_Л; домаћег порекла (Skok 2: 666, s. v. *pitati*²); уп. /за/ и /ишайи/. RJAZU: +

▲ нар_Р: × 2; нар_Σ: × 2

/зайишивайи/ запит[ивати] impf. НБ: *praes. 3. sg.* запитѣ 140v21

○ × 1: ≈ вопрошати 1 (1)

● нар_Л; домаћег порекла, в. /зайишайи/. RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_Р: × 1; нар_Σ: × 1

/зайљувавайи/ заплюва[вати] impf. ССЛ: *part. praes. act.* заплюваюће 142v18

○ × 1: ≡ заплєвати 1 (1)

● хибр_Л; уп. ссл. заплювати (СИ); уп. и /љувавайи/.

▲ хибр_Р: × 1; хибр_Σ: × 1

/зайовед/ заповѣд[ь], [-и] f. ССЛ: *gen. pl.* заповѣдей 130v8 || ЗБ: *nom. sg.* заповѣ^д[ь] 145r5, *dat. sg.* /по/ заповѣди 120r20, *acc. sg.* заповѣ^д[ь] 145r15, НБ: *instr. sg.* /сь/ заповѣгю 159r4, *loc. sg.* /ω/ заповѣди 145r5, *gen. pl.* заповѣдї 130v4, *acc. pl.* заповѣды 161v17.

○ × 8: ∅ 3 (3), ≡ заповѣдъ 3 (2+1), = заповѣдъ 1 (1), ≈ повелѣти 1 (1)

● зај_Л; домаћег порекла, од псл. *zapověďь (Шанский 6: 55, уп. Skok 3: 575, s. v. *vet*, SES, s. v. *povedati*, ЭССЯ 38: 54–55, s. v. *otъrověďь); уп. ссл. заповѣдъ (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ПП, NN), стсл. заповѣдъ (СС), стсл.-цсл. заповѣдъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ неутр_Р: × 6, нар_Р: × 1, књиж_Р: × 1; неутр_Σ: × 6, нар_Σ: × 1, књиж_Σ: × 1

/зайоведайи/ заповѣда[ти] impf. НБ: *praes. 3. sg.* заповѣда 117r16, 117r19, 134v15, 159r9.

○ × 4: ≈ повелѣвати 4 (4)

● зај_Л; домаћег порекла, од псл. *zapovědati (ЕСУМ 2: 236, уп. Skok 3: 575, s. v. *vet*, SES, s. v. *povedati*, ЭССЯ 38: 51–52, s. v. *otъrovědati (*se*)); уп. ссл. заповѣдати (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, ГЦ, ЫБ), стсл. заповѣдати (СС), стсл.-цсл. заповѣдати (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_Р: × 4; нар_Σ: × 4

/зайоведийи/ заповѣдѣти pf. П: *aor. 3. sg.* заповѣды 112v8, НБ: *inf.* заповѣдѣти 115r18, *perf. 3. sg. m. /e/* заповѣдѣω 125r17, *aor. 3. sg.* заповѣдѣи 110v18, заповѣди 125r20, *impt. 2. sg.* заповѣди 103v21, *л. ѱригев ѱрѣни nom. sg. n.* заповѣгѣно 128r10, 105r14

○ × 8: ≈ повелѣти 7 (5+2), = заповѣдати 1 (1)

● зај_Л; домаћег порекла, од псл. *zapověděti (уп. Skok 3: 575, s. v. *vet*, ЭССЯ 38: 53, s. v. *otъrověděti (*se*)); уп. ссл. заповѣдѣти (СИ, ФР: Да), стсл. заповѣдѣти (СС), стсл.-цсл. заповѣдѣти (SJS). RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 5, нар_Р: × 3; неутр_Σ: × 5, нар_Σ: × 3

/зайоведник/ заповѣд'ник[ь], [-а] m. М: *dat. sg.* заповѣд'никѣ 112v13-14

○ × 1: ≠ заповѣдавшїй 1 (1)

● нар_Л; домаћег порекла (Skok 3: 575, s. v. *vet*); в. /зайоведайи/; уп. стсл.-цсл. заповѣд'никъ (SJS). RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ нар_Р: × 1; нар_Σ: × 1

/зайовестї/ заповѣсть, [-и] f. М: *nom. sg.* заповѣсть 120r17-18, заповѣ^{ст}[ь] 145r6, 145v1, *acc. sg.* заповѣ^{ст}[ь] 145v8, НБ: *dat. sg.* /по/ заповѣ^{ст}ти 134v20, *acc. sg.* за^{по}вѣсть 128v22.

○ × 6: ∅ 2 (2), ≡ заповѣдъ 4 (4)

▲ неутр_Р: × 5, нар_Р: × 3; неутр_Σ: × 5, нар_Σ: × 3

/зайовестї/ заповѣсть, [-и] f. М: *nom. sg.* заповѣсть 120r17-18, заповѣ^{ст}[ь] 145r6, 145v1, *acc. sg.* заповѣ^{ст}[ь] 145v8, НБ: *dat. sg.* /по/ заповѣ^{ст}ти 134v20, *acc. sg.* за^{по}вѣсть 128v22.

○ × 6: ∅ 2 (2), ≡ заповѣдъ 4 (4)

▲ неутр_Р: × 5, нар_Р: × 3; неутр_Σ: × 5, нар_Σ: × 3

/зайовестї/ заповѣсть, [-и] f. М: *nom. sg.* заповѣсть 120r17-18, заповѣ^{ст}[ь] 145r6, 145v1, *acc. sg.* заповѣ^{ст}[ь] 145v8, НБ: *dat. sg.* /по/ заповѣ^{ст}ти 134v20, *acc. sg.* за^{по}вѣсть 128v22.

○ × 6: ∅ 2 (2), ≡ заповѣдъ 4 (4)

▲ неутр_Р: × 5, нар_Р: × 3; неутр_Σ: × 5, нар_Σ: × 3

/зайовестї/ заповѣсть, [-и] f. М: *nom. sg.* заповѣсть 120r17-18, заповѣ^{ст}[ь] 145r6, 145v1, *acc. sg.* заповѣ^{ст}[ь] 145v8, НБ: *dat. sg.* /по/ заповѣ^{ст}ти 134v20, *acc. sg.* за^{по}вѣсть 128v22.

○ × 6: ∅ 2 (2), ≡ заповѣдъ 4 (4)

▲ неутр_Р: × 5, нар_Р: × 3; неутр_Σ: × 5, нар_Σ: × 3

- нар_L: домаћег порекла, од */зайовег/* (в.), као *исповест* према *исповед*, под утицајем *приповест* (ПЕРСЈ, s. v. *исповедати*, уп. Skok 3: 575, s. v. *vet*); уп. ссл. *заповѣсть* (СИ, ФР: ЂБ). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 6; нар_Σ: × 6

/зайочейи/ започе[ти] pf. НБ: *perf. 3. sg. m. /e/* започешо 127r3, *perf. 3. sg. n.* започело 109v6

○ × 2: ∅ 1 (1), ≈ наченъ 1 (1)

- нар_L: домаћег порекла, уп. */за/* и */йочейи/* (уп. и ЭССЯ 38: 38, s. v. **отъроѣти*). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/зайрешииш/ запрети[ти] pf. ЗБ: *perf. 3. sg. m.* запретиω */e/* 97r11, *aor. 3. sg.* запрети 96v6, запрети 97r10

○ × 3: ≡ запрѣтити 3 (3)

- зај_L: домаћег порекла, уп. */за/* и */йрешииш/* (уп. Шанский 6: 56–57, SES); уп. ссл. *запрѣтити* (СИ, ФР: Д, Т, СП, ГЦ, ЂБ), стсл. *запрѣтити* (СС), стсл.-цсл. *запрѣтити* (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 2, нар_R: × 1; неутр_Σ: × 2, нар_Σ: × 1

/зайреживаши/ запређива[ти] impf. П: *pot. 3. sg. m. /не би/* запређивашо 162r9

○ × 1: = запрѣщати 1 (1)

- нар_L: домаћег порекла, в. */зайрешииш/*. Јовановић 1911: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/заради/ заради праер. М: заради 102r22, 121r9, 134v23, 138r2, зара^{дѣ} 114v17, 138r1, зарадь 102v24, зара^{дѣ}[и] 100r14, 107r5, 122v3, 141v10-11, 144v16, НБ: заради 95v14, 101v13, 102r14, 110r10, 113r21, 114v2, 117r19, 119r1, 119v21, 135r3, 135r8-9, 137v14, 140v19, 140v7, 144v14-15, 157r19, 158r13, зарад^ѣ 95v7, зара^{дѣ} 96r11, 98r19, 104r19, 124v10, 144r10, 145r9, зарадь 105r23, зара^{дѣ}[ь] 105v1, зара^{дѣ}[и] 97v1, 97v8, 98v22, 102v7, 102v8-9, 104r22, 106r19, 110r18, 111r9, 114v12, 114v19, 122v14, 121v16, 125r13, 126r4, 126r8, 128r4, 128r23, 129r24, 130r9, 137r19, 137v12, 143r8, 143v11, 144r14, 156v7, 157r20, 157v14. ♦ зара^{дѣ} що 98r19 ≈ за 18v3

○ × 66: ∅ 26 (19+5+1+1), ≈ ради 12 (11+1), ≈ за 11 (10+1), # ≠ за 1 (1), ≈ ω 8 (7+1), ≈ на 4 (4), ≈ по 1 (1), ≈ чрезь 1 (1), ≈ ѿ лица 1 (1)

- нар_L: домаћег порекла, в. */за/* и */ради/* (SES); уп. ссл. *заради* (СИ, ФР: Д). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 67; нар_Σ: × 67

/засвейлейи се/ засвѣтл[ѣти] се pf. НБ: *praes. 3. sg. /ce/* засвѣ^тлїи 125v6

○ × 1: ≈ просвѣтити сѧ 1 (1)

- нар_L: домаћег порекла, од псл. **zasvetleti se*, уп. мак. *засветли*, буг. *засветлея*, чеш. *zasvětliti se*, рус. *засветлеться*, укр. *засвітлітисся*, блр. *засвятлець* (уп. Skok 3: 368–369, s. v. *svanuti*). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/засјаши се/ засѧ[ти] се pf. М: *aor. 3. sg.* засѧ */ce/* 101v9

○ × 1: ≈ восїати 1 (1)

- нар_L: домаћег порекла, уп. */за/* и */сјаши/*. RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/заслањайи/ заслањ[ти] impf. НБ: *praes. 3. pl.* заслањаяю 159v19, *їл. їрилої садашњи* засла_{наюїи}н_{аюкв} 139v24-140r1

○ × 2: ≈ покрываюши 1 (1), ‡ ≠ захищенїе 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, уп. /**за**/ и псл. *sloniti (Skok 3: 287, s. v. *sloniti*, SES, s. v. *sloneti*). RJAZU: + | Јовановић 1911: +
- ▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/**заслейиваи**/ **заслѣп[ивати]** impf. М: *praes. 3. sg.* заслѣп'люе 139r20

○ × 1: ≈ *ослѣплати* 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла (Skok 3: 284–285, s. v. *slijep*); уп. /**за**/ и /**слей**/.

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/**засїаи**/ **заспа[ти]** pf. НБ: *perf. 3. sg. m.* заспаω /e/ 96v17, *perf. 3. sg. f.* заспала /e/ 99v1, *aor. 3. sg.* заспа 96r19, *plus. perf. 3. sg.* /e d'io/ заспаω 96v8

○ × 4: ∅ 1 (1), ≈ *сспати* 3 (3)

- нар_L; домаћег порекла, уп. /**за**/ и псл. *spati (SES, Skok 3: 309–310); уп. и *заспати* (Miklosich). RJAZU: +

▲ нар_R: × 4; нар_Σ: × 4

/**застїуїник**/ **застѣп'никъ, [-а]** м. ЗБ: *nom. sg.* застѣп'никъ 110r14

○ × 1: ≡ *застѣпникъ* 1 (1)

- књиж_L; уп. ссл. *застѣп(ь)никъ* (СИ, ФР: Да), стсл. *застѣпникъ* (СС), стсл. *застѣпникъ* (SJS, СС). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ неутр_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/**затїајати се**/ **затајати се** impf. М: *inf. /се/* затајати 125v7-8

○ × 1: # ≠ *невтаєнный* 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, в. /**затїајати**/; уп. ссл. *затајати* (СИ). Даничић: *затїајати*, RJAZU: *затајати* | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/**затїајати**/ **затајати** pf. М: *inf.* затајати 125v13, *praes. 3. pl.* затае 126r6

○ × 2: ≈ *оутантн* 2 (2)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. *zatajiti (уп. Skok 3: 434, s. v. *tajiti*, SES, s. v. *tajiti*), уп. мак. *затаи*, буг. *затај*, слн. *zatajiti*, чеш. *zatajiti*, слч. *zatajit'*, поль. *zataić*, рус. *затаить*, укр. *затаїти*, блр. *затаіць*. RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/**затїамнеїти се**/ **затамн[ѣти]** се pf. НБ: *aor. 3. sg.* зата^мнїи /се/ 101v6

○ × 1: ≈ *подратити сѧ* 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. *zatemněti se (уп. Skok 3: 439–440, s. v. *tama*, SES, s. v. *tema*), уп. мак. *се затемни*, *затемнее*, буг. *затъмня се*, *затъмнея* слн. *zatemneti*, чеш. *zatemněti se*, слч. *zatemnit' sa*, рус. *затемнеться*, укр. *затемнітися*, блр. *зацямнець*. RJAZU: *затамнити*

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/**затвор**/ **затворь, [-а]** м. М: *nom. sg.* затворь 108r6, *loc. sg.* /оу/ затворѧ 108r8

○ × 2: ≈ *затворенная дверь* 1 (1), ≠ *затворенная дверь* 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла (уп. ПЕРСЈ, s. v. *zavoriti*, Skok 3: 530–531, s. v. *tvoriti*), уп. /**затворати се**/; уп. ссл. *затворь* (СИ), стсл. *затворь* (СС), стсл.-цсл. *затворь* (SJS). RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/**затворати се**/ **затвора[ти]** се impf. НБ: *perf. 3. pl. f.* /сѧ се/ затворале 119v22

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *zatvoriti (ПЕРСЈ, Skok 3: 530–531, s. v. *tvoriti*). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/зайворен/ затворен[ъ], [-а], [-о] ЗБ: *nom. pl. f.* затворене 108r10, *nom. pl. n.* затворена 107v8, *dat. pl. n.* затворенными 108r2-3, *acc. pl. n.* /крозь, скроз[ъ]/ затворена 107r20, 107r24, 107v3, НБ: *acc. sg. f.* /скрозь/ затворен8 99v12.

○ × 7: = затворенный 4 (4), ≠ затворенный 1 (1), ≈ заключенный 1 (1), ≈ незатворенный 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, уп. **/зайвораџи се/** (уп. ПЕРСЈ, s. v. *zatvoriti*, Skok 3: 530–531, s. v. *tvoriti*); уп. ссл. **затворень** (ФР: Д).

▲ неутр_R: × 7; неутр_Σ: × 7

/зайећи/ зате[кѣ] рф. НБ: *perf. 3. sg. f.* /си/ зате^кла 133r24-25

○ × 1: ≈ ѡбрѣсти 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. дијал. (јсл.) *zatekti (ПЕРСЈ, Skok 3: 449–451, s. v. *teći*). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/зайишиџаџи/ затишт[ати] рф. НБ: *praes. 3. sg.* затиште 161v15

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (Skok 3: 473–474, s. v. *tiskati*); уп. **/за/** и **/џишиџаџи/**. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/зайо/ зато сопј. НБ: зато 95v10, 100r8, 102r15, 103v6, 105v20, 106v10, 111r6, 116v1, 119v15, 122v9, 122v17, 123v8, 124r3, 127r1, 127r5, 127v3, 127v5, 130r10, 130r15, 132v13, 134r14, 138v21, 140r5, 141r11, 141r20, 157r21, 158r15, 158r21, 158v10, 158v15, 159r9, 159r23, 159v14, 159v21, 160v5, 162r6, 162r8, 163r11, за^{то} 118r6

○ × 39: ∅ 22 (17+5), ≈ тѣмже 8 (8), # ≈ тѣмже 1 (1), ≈ оубо 3 (2+1), ≈ тогво ради 2 (2), ≈ ѡко 1 (1), ≈ за се 1 (1), ≈ того 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *za to (SES). RJAZU: +

▲ нар_R: × 39; нар_Σ: × 39

/зайресџи се/ затрес[ти] се рф. М: *part. praet. act. f.* /се била/ затресла 96v9

○ × 1: ≈ потрасти сѡ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (Skok 3: 497–498, s. v. *tresti se*); уп. **/за/** и **/џиресџи/**. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/зађи/ зађи рф. НБ: *inf.* зађи 140r5

○ × 1: ≈ пребывати 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла (SES, Skok 1: 707–708, s. v. *ići*); уп. **/за/** и **/џиџи/**; уп. и ссл. занти (ФР: Д, Т, ГЦ), стсл. занти (СС), стсл.-цсл. занти (SJS). Даничић: *занти*, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/зауздаваџи/ заоуздавати импф. НБ: *inf.* заоуздавати 129r13

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *uzda (Skok 3: 554, SES). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/зауздржавџи се/ заоуздржава[ти] се импф. НБ: *fut. 1. pl.* /се оуздѡдемо/ заоуздржавали 103r22-23

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. **/за/** и **/државџи/**. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/зауставиѡи/ заостави[ти] pf. М: *perf. 1. sg. m. /ca^м[ь]/ заоставиѡ 136r4*, НБ: *perf. 3. sg. m. /нїе/ заоставиѡ 97v10*

○ × 2: ≈ представити 1 (1), ≈ оставити 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла (уп. SES, s. v. *staviti*, Skok 3: 330–331, s. v. *stav*); уп. **/за/** и **/устиавиѡи/**; уп. и ссл. заоставити (ФР: ЂБ). RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/заустезавиѡи/ заустѣзава[ти] impf. НБ: *pot. 2. sg. f. /би/ заустѣзавала 135v1*

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од *заустезати (се)* (Вук, Јовановић 1911).

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/захваливање/ захваливање, [-ня] n. НБ: *acc. sg. захваливање 127v20*

○ × 1: ≈ благодаренїе 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, уп. **/за/** и псл. **xvaliti* (Skok 1: 696–697, s. v. *hval*, ЭССЯ 8: 119–120). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/захїевање/ в. /закїевање/

/захїеваѡи/ в. /закїеваѡи/

/захїеѡи/ в. /закїеѡи/

/зачело/ зачело, [-а] n. ССЛ: за^ч(ело) 95r13, *loc. sg. /вѡ/ за^ч(елѣ) 105r6, 138v7* || П: *nom. sg. за^чело 112v4, за^ч(ело) 130v15, loc. sg. /оу/ зачелѡ 118v17, 155v2*

○ × 7: ≡ зачало 5 (5), = зачало 2 (2)

● књиж_L: уп. ссл. зачело (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП), стсл. зачало (СС), стсл.-цсл. зачало (SJS); крајње порекло домаће, од псл. **začę(d)lo* (ПЕРСЈ, s. v. *zачеље*, Skok 1: 305). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 4, књиж_R: × 3; књиж_Σ: × 7

/зачеѡркиваѡи/ зачепр^к[ивати] impf. НБ: *praes. 3. sg. зачепр^ккве 157v18-19*

○ × 1: ≈ вселити 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од *зачепркати* (Вук), уп. **/за/** и *чепркати*, од *-пркати*, псл. **pręrkati* (Бјелетић 2006: 337–338, уп. Skok 1: 307–308, s. v. *čera*, SP 2: 141–143, s. v. **čeperiti*).

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/зачеѡи се/ заче[ти] се pf. ССЛ: *їл. ĩrїdęv ĩrїni m. gen. pl. зачети^х[ь] 130v9* || НБ: *plus. perf. 3. sg. m. /се е быѡ/ зачеѡ 138v13*

○ × 2: ∅ 1 (1), ≡ зачати 1 (1)

● зај_L: домаћег порекла, од псл. **začęti (sę)* (Skok 1: 316, s. v. *-četi*, SES); уп. ссл. зачети (СИ, ФР: Д, Да, СП), стсл. зачати (СС), стсл.-цсл. зачати (SJS). Даничић: *зачети*, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1, нар_R: × 1; неутр_Σ: × 1, нар_Σ: × 1

/зачињаѡи се/ зачиня[ти] се impf. НБ: *praes. 3. sg. /се/ зачиня 144r20*

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла (Skok 1: 316, s. v. *-četi*, SES, s. v. *začęti*), в. **/зачеѡи се/**; уп. ссл. зачинати (СИ), стсл. зачинати (СС), стсл.-цсл. зачинати (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/зачудо/ зачудо/зачудо adv. НБ: зачудо 126v7, 136v13, 138r3, зачудо 155v16 ♦ нїє зачудо 126v6-7
≈ не дивно 44r16.

○ × 4: ø 1 (1), ≈ дивно 2 (2), ≈ оудивленїє 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, в. **/за/** и **/чудо/**. RJAZU: +

▲ нар_R: × 4; нар_Σ: × 4

/зачуїи/ зачу[ти] pf. НБ: perf. 3. sg. f. /e/ зачула 132r13

○ × 1: ≈ слышати 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, уп. **/за/** и псл. *čuti (ЭССЯ 4: 134–136, SP 2: 295, Skok 1: 344–345, s. v. *čuti*).
RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/зашїо/ защо НБ: защо 96v12, 97v11, 98r20, 99v11, 101r13, 101v21-22, 102r8, 102r17, 102v2, 103r5, 103v7, 104r15, 105r14, 106r18, 108v17, 109r16, 109v10, 109v17, 109v21, 114r10, 115v7, 116r21, 117r2, 117v8, 117v14, 118r11, 119v15, 120r4, 122r8, 122v5, 123v5, 125v12, 126r7, 126r25, 126v1, 127r1, 127r17-18, 128v6, 128v9, 129r19, 129v12, 132r14, 132r16, 132v5, 133r13, 134r15, 134r21, 135r9, 135v14, 135v15, 136v21, 136v23, 137v8, 137v21, 139r17-18, 141r13, 141v6, 142v7, 155v6, 156r1, 157r15, 158r14, 158v22, 159r5, 159r11, 159r16, 159v17, 159v8-9, 160r1, 160r4, 160r14, 160r17, 160r23, 160v10, 162v12, 162v19, 162v22, 163r3, защ^о 161v1

○ × 78: ø 22 (17+4+1), ≈ бо 17 (11+6), ≈ якω 15 (9+6), ≈ неω 15 (11+1+3), ≈ понеже 3 (2+1), # ≈ понеже 1 (1), ≈ а 1 (1), ≈ пошто 1 (1), ≈ сице 1 (1), ≈ јаже 1 (1), ≈ јакоже и 1 (1), ≈ за не 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, в. **/за/** и **/шїо/**. RJAZU: +

▲ нар_R: × 78; нар_Σ: × 78

/збирање/ збыран[іє], [-ня] n. П: dat. sg. /r/ збыраню 139v6

○ × 1: ≡ собранїє 1 (1)

● књиж_L и нар_L: домаћег порекла, в. **/збираїи/**; уп. стсл. събираниє (СС), стсл.-цсл. събирание (SJS). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/збираїи/ збыра[ти] impf. П: praes. 3. sg. збыра 99r22

○ × 1: ≡ собрати 1 (1)

● књиж_L и нар_L: домаћег порекла, од псл. *sъbirati (ПЕРСЈ, s. v. *брати*, Skok 1: 201–202, s. v. *brati*); уп. ссл. събрати (ФР: Т, Да, ГЦ, ПП), стсл. събрати (СС), стсл.-цсл. събрати (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: + | Јовановић 1911: *збрати се*

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/збийи се и сабийи се/ А: збыти се pf. П: perf. 3. sg. n. збыло /се іє/ 111v13, НБ: perf. 3. sg. m. /се e/ збыло 125r1-2; **Б: събы[ти] се** pf. ССЛ: aor. 3. sg. събы^{с^т}[ъ] /се/ 141v21 || М: aor. 3. sg. /се/ събы 115r22.

○ А: × 2: = събыти с_А 1 (1), # ≈ быти 1 (1) Б: × 2: ≡ событи с_А 1 (1), ≈ быти 1 (1)

● књиж_L и нар_L: домаћег порекла, од псл. *sъbyti se (ПЕРСЈ, s. v. *збыаі*, Skok 1: 159–160, s. v. *biti*); уп. стсл. събыти се (ФР: Д, Т, Да, СП, ЂБ), стсл. събыти с_А (СС), стсл.-цсл. събыти с_А (SJS). А: RJAZU: + | Јовановић 1911: + Б: Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ књиж_R: × 2, нар_R: × 2; књиж_Σ: × 2, нар_Σ: × 2

/збор и сабор/ А: зборъ, [-а] m. НБ: acc. sg. /на/ зборъ 155v14, loc. sg. /оу/ зборъ 125v19 **Б: съборъ/съборъ, [-а]** m. НБ: gen. sg. събора 155v4, acc. sg. /мегю/ съборъ 125r19, loc. sg. /оу/ съборъ 137v13

○ А: × 2: ø 1 (1), ‡ ≈ совѣтъ 1 (1) Б: × 3: ø 2 (2), ≡ ликъ 1 (1)

- књиж_L и нар_L; домаћег порекла, од псл. *svborъ (ПЕРСЈ, s. v. *brati*, Skok 1: 201–202, s. v. *brati*); уп. стсл. *svborъ* (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, ЂБ), стсл. *svborъ* (СС), стсл.-цсл. *svborъ* (SJS). **А:** Даничић: +, RJAZU: + **Б:** Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1984: +
- ▲ књиж_R: × 3, нар_R: × 2; књиж_Σ: × 3, нар_Σ: × 2

/звaйи (ce)/ звати I: impf. inf. ЗБ: звати 162r8, *praes. 2. pl.* зовѣте 161r15, *pot. 3. pl. m.* звали /би/ 162r5, НБ: *praes. 3. pl.* зовѣ 139v12 **II:** ~ **ce** impf. НБ: *praes. 3. sg.* /ce/ зове 97v12, 109v12, 130r7, 130r11, 144r22, /ce/ зовѣ 137r8, *perf. 3. sg. f.* /ce e/ звала 137r17.

- **I:** × 4: ∅ 1 (1), ≡ звати 2 (1+1), = звати 1 (1) **II:** × 7: ∅ 5 (5), # ≈ нареци 1 (1), ≈ быти 1 (1)
- зај_L; домаћег порекла, од псл. *zvati (ПЕРСЈ, Skok 3: 665–666); уп. ссл. *zvati* (СИ, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. *zvati* (СС), стсл.-цсл. *zvati* (SJS). **I:** Даничић: +, RJAZU: + **II:** RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 3, нар_R: × 8; неутр_Σ: × 3, нар_Σ: × 8

/звезда/ свѣзда, -e f. П: *nom. sg.* свѣз^да 98v2, свѣзда 115r8-9, *nom. pl.* свѣзде 141v18

- × 3: ≡ звѣзда 3 (1+2)
- зај_L; домаћег порекла, од псл. *gvězda (ПЕРСЈ, Skok 3: 667, SP 8: 313–315, ЭССЯ 7: 181–183); уп. ссл. *zvězda* (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, NN, ЂБ), *svězda* (СИ), стсл. *zvězda*, *svězda* (СС), стсл.-цсл. *zvězda*, *svězda* (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +
- ▲ неутр_R: × 3; неутр_Σ: × 3

/звер и свер/ свѣр[ь], -и f. ССЛ: *acc. pl.* свѣре 131r21

- × 1: ≡ звѣр^а 1 (1)
- зај_L; уп. ссл. *zvěrъ* (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ЂБ), *svěrъ* (СИ), стсл. *zvěrъ* (СС), стсл.-цсл. *zvěrъ* (SJS); крајње порекло домаће, од псл. *zvěrъ (ПЕРСЈ, Skok 3: 666–667, SES). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: *zvěрадъ*
- ▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/зверињи/ свѣрин[и], [-ня], [-нје] НБ: *instr. sg. n.* свѣрин^м[ь] 124r10, ♦ в. /лице/

- × 1
- нар_L; домаћег порекла (Skok 3: 666–667), в. /звер/; уп. ссл. *zvěrinъ* (ФР: ТХ). Даничић: *zvěрьнь*, RJAZU: +
- ▲ хибр_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/зiађайи ce/ згагя[ти] ce impf. НБ: *praes. 3. sg.* згагя /ce/ 143v10-11

- × 1: ≈ знаменовати с^а 1 (1)
- нар_L; домаћег порекла, в. /зiоgийи ce/. Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: *zgahtati*
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/зiлавак/ зглав[акъ], [-в'ка] m. НБ: *instr. pl.* /с^ь/ зглав'цы 141r19

- × 1: ≈ чвство 1 (1)
- нар_L; домаћег порекла, од *zlabak, од *zlab, поствербал од *zlabati*, од псл. *svglabati (ПЕРСЈ, s. v. *zlob*). RJAZU: + | Михајловић 1982: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/зiледайи/ зглѣдати pf. НБ: *inf.* зглѣдати 139v19-20

- × 1: ‡ ≈ видѣти 1 (1)
- књиж_L и нар_L; домаћег порекла, од псл. *svględati (уп. ПЕРСЈ, s. v. *gledati*, Skok 3: 665–666, s. v. *gledati*); уп. стсл. *svględati* (ФР: Т, Да, ГЦ, ПП), стсл. *svględati* (СС), стсл.-цсл. *svględati* (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: *zlvędajii ce*
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/зѣода/ згод[а], [-е] f. НБ: *acc. sg.* згод8 129v5

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *szogoda (ПЕРСЈ, Skok 1: 583–585, s. v. *god*). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/зѣодийѣи се/ згоди[ти] се pf. НБ: *perf. 3. sg. m.* /нѣе се/ згодѣо 105r20, *perf. 3. sg. n.* /се ѣ/ згодило 105v3, 127v16, 131r7, *plus. perf. 3. sg. f.* /се е бѣила/ згодила 96r20

○ × 5: ∅ 4 (4), ≠ быти 1 (1)

● књиж_L и нар_L; домаћег порекла, од псл. *szogoditi se (ПЕРСЈ, s. v. *zгода*, Skok 1: 583–585, s. v. *god*); уп. стел.-цсл. съгодити сѧ (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 5; нар_Σ: × 5

/зѣрешивайѣи и саѣрешивайѣи/ А: згрѣшива[ти] impf. М: *praes. 1. pl.* /не/ згрѣшивамо 129r19, *praes. 3. sg.* згрѣшве 159r14, НБ: *praes. 1. pl.* згрѣшвемо 144r18, *part. praes. act.* згрѣшиваюкѣ 130r10-11 **Б: съгрѣш[ивати] impf.** П: *impt. 2. sg.* /не/ съгрѣшѣй 128r19, 128v1

○ **А:** × 4: ∅ 1 (1), ≡ согрѣшати 1 (1), = съгрѣшати 1 (1), ≠ грѣхъ содѣлати 1 (1) **Б:** × 2: ≡ согрѣшати 2 (2)

● књиж_L и нар_L; домаћег порекла (Skok 1: 617, s. v. *grieh*), в. **/зѣрешийѣи/**; уп. и **/саѣрешайѣи/**. **Б:** RJAZU: +

▲ нар_R: × 4, хибр_R: × 2; нар_Σ: × 4, хибр_Σ: × 2

/зѣрешийѣи и саѣрешийѣи/ А: згрѣши[ти] pf. П: *perf. 3. sg. f.* /е/ згрѣшила 132r14-15, *plus. perf. 3. sg. m.* /е бѣо/ згрѣшио 144r10 **Б: съгрѣши[ти] pf.** П: *praes. 3. sg.* съгрѣшии 132r2-3.

○ **А:** × 2: = согрѣшити 2 (2) **Б:** × 1: ≡ согрѣшити 1 (1)

● књиж_L и нар_L; домаћег порекла, од псл. *szgręšiti (ПЕРСЈ, s. v. *zrešiti*, Skok 1: 617, s. v. *grieh*, SES, s. v. *grēh*), уп. мак. *zrešiti*, буг. *szgręša*, слн. *zgręšiti*, чеш. *zhřešiti*, поль. *zgrzeszyć*, рус. *согрешить*, укр. *згрішити*, блр. *зграшыць*; уп. ссл. съгрѣшити (ФР: Д, Т, Да, СП, NN), стел. съгрѣшити (СС), стел.-цсл. съгрѣшити (SJS). **А:** Даничић: +, RJAZU: + **Б:** Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 2, хибр_R: × 1; нар_Σ: × 2, хибр_Σ: × 1

/зделаѣи и саделаѣи/ А: здѣла[ти] pf. М: *perf. 3. sg. m.* /ѣ/ здѣлао 104r22 **Б: съдѣла[ти] pf.** ССЛ: *aor. 3. sg.* съдѣла 100r13

○ **А:** × 1: ≈ содѣлати 1 (1) **Б:** × 1: ≡ содѣлати 1 (1)

● књиж_L и нар_L; домаћег порекла, уп. /с/ и псл. *dělati (уп. ПЕРСЈ, s. v. *delati*, Skok 1: 412–413, s. v. *djelo*); уп. ссл. съдѣлати (ФР: Д, Т, Да), стел.-цсл. съдѣлати (SJS). **А:** Даничић: +, RJAZU: + **Б:** Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 1, нар_R: × 1; књиж_Σ: × 1, нар_Σ: × 1

/здесийѣи се/ здесити се pf. НБ: *inf. /се/* здесити 112v13, *praes. 3. sg.* /се/ здеси 122v4, *aor. 3. sg.* /не/ здѣси /^{ce}/ 105v3

○ × 3: ∅ 1 (1), ≈ быти 2 (2)

● нар_L; домаћег порекла, уп. /с/ и псл. дијал. **desiti/dęsiti se* (ПЕРСЈ, Skok 1: 394–395, SP 3: 74–76, ЭССЯ 4: 217–218). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/здрав/ здравъ, [-а], -о ЗБ: *nom. sg. m.* з^дравъ 120v20, з^дравъ 128r14, *instr. sg. m.* з^дравы^м[ь] 125r9, *nom. pl. m.* з^дравы 120v4, НБ: *nom. sg. m.* з^дравъ 119v9, *acc. sg. m.* з^дравъ 141v15, *nom. sg. n.* з^драво 100r9.

○ × 7: ∅ 1 (1), ≡ здравъ 2 (2), † ≡ здравъ 1 (1), = здравъ 1 (1), † ≈ честный 1 (1), ≠ в' нетлѣнїи 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *sъdorvъ (ПЕРСЈ, Skok 3: 646); уп. ссл. *здравъ* (ФР: Д, Т, Да, ГЦ, NN), стсл.-цсл. *съдравъ* (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 7; неутр_Σ: × 7

/здравље/ **здравље**, -лна п. П: *acc. sg.* /за/ з^драв^лје 99r3, 114r4, 127r17, *instr. sg.* з^драв^лје^м[ь] 132v22, НБ: *nom. sg.* з^драв^лје 120r5, *gen. sg.* /зарадї/ з(д)ра^влна 124v10-11, *acc. sg.* /на/ з^драв^лје 116v15, з^драв^лје 121r11, 145r3, *loc. sg.* /8, ω/ з^драв^лю 98r10, 124r16

○ × 11: ∅ 2 (2), ≈ исц^леніє 3 (3), # ≈ исц^леніє 1 (1), ≡ здравіє 1 (1), ‡ ≡ здравіє 1 (1), # ≡ здравіє 1 (1), ≠ здравіє 1 (1), ‡ ≈ нетленіє 1 (1)

- књиж_L и нар_L; домаћег порекла, од псл. *sъdorvъje (уп. ПЕРСЈ, s. v. *здрав*, Skok 1: 646, s. v. *zdrav*, SES, s. v. *zdrav*), уп. мак. *здравје*, буг. *здраве*, слн. *zdravje*, слч. *zdravije*, чеш. *zdraví*, поль. *zdrowie*, рус. *здоровье*, укр. *здоров'я*, блр. *здароўе*; уп. и ссл. *здравіє* (ФР: Д, Т, Да, ПП, ЂБ), стсл. *съдравіє* (CC), стсл.-цсл. *съдравіє* (SJS). Даничић: *здравіє*, *здравиє*, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 11; нар_Σ: × 11

/здрaво/ **здрaво** adv. НБ: з^дрaво 126r22, 140r14

○ × 2: ∅ 1 (1), ≈ њакω добрѣ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, в. /здрав/; уп. стсл.-цсл. *съдрaво* (SJS). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/здравствѡвaтѡи/ **здpaств[овати]** impf. ЗБ: *impt. 2. sg.* з^дрaствви 113v21

○ × 1: ≡ здравствовати 1 (1)

- књиж_L; уп. стсл.-цсл. *здравствовати* (ФР: Т, ПП), стсл.-цсл. *съдравствовати* (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/здруживaтѡи ce/ **здр[8]ж[ивати]** ce impf. НБ: *praes. 3. sg.* /ce/ з^др[8]ж8e 136r26

○ × 1: ‡ ≈ быти 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла (SES, s. v. *družiti*, Skok 1: 446–447, s. v. *drugì*), в. /здружити ce/. RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/здружити ce/ **здржити ce** pf. НБ: *inf. /ce/ з(д)ржити (!)* 111v20, *perf. 3. sg. m. /e ce/ здржитω* 135r22

○ × 2: ∅ 1 (1), ≈ счѡтати 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. *sъdružiti se (уп. SES, s. v. *družiti*, Skok 1: 446–447, s. v. *drugì*, ПЕРСЈ, s. v. *здруга*), уп. мак. *се здружи*, буг. *сдружа се*, слн. *združiti se*, слч. *združiti sa*, чеш. *sdružiti se*, рус. *сдружиться*, укр. *здружитися*, блр. *здружыцца*; уп. и стсл. *съдрожити* (CC), стсл.-цсл. *съдрожити* (SJS). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/зејѡин/ **зеитин[ъ], [-а]** м. НБ: *instr. sg.* /сь/ зеитино^м[ь] 106r7, 113r20, 118r6, зеитино^м[ь] 116v8, зеитино^м[ь] 117v23

○ × 5: ≈ елѡй 5 (4+1)

- нар_L; од тур. *zeytin* (*yađı*), крајњег арапског порекла (ПЕРСЈ, уп. Škaljić 650, Skok 3: 648, Петровић: 140, s. v. *зеитињача*). RJAZU: + | Михајловић 1972: +
- ▲ нар_R: × 5; нар_Σ: × 5

/зем(а)лски/ **земл'ск[и], [-а], -о** П: *nom. sg. n.* земл'ско 134v1

○ × 1: ≈ земный 1 (1)

- књиж_L; в. /земља/; уп. ссл. *земльскъ* (СИ, ФР: Да, ЂБ), стсл. *земльскъ* (CC), стсл.-цсл. *земльскъ* (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_Р: × 1; књиж_С: × 1

/земља/ земля, -ле/ли f. ССЛ: *gen. sg.* /посрѣде/ зе^Млье 100r13, зе^Мли 157v3 || ЗБ: *nom. sg.* земля 101r17, 133v7, зе^Млна 96v8-9, 101r14, 101r15, 116r7, 120v2, 133v8, 156r22, зем^Млна 100r15, 116r3, 144v3, *gen. sg.* /сь, из, посрѣде, на сред[ъ], ѿ[ъ], оусреди/ зем^Млье 97r17, 104v8, 117r14, зем^Млье 140r16, зе^Млье 98r11, 104r22, 104v7, 117r15, 118v6, *dat. sg.* /г^г, по/ зем^Мли 98r12, 123r11, зе^Мли 98v5, 113v18, 116r4, 118v21, 142r13, *acc. sg.* /на, оу/ зем^Млю 122v20, 140r17, 143v18, 144v4, зем^Млю 142r8, зе^Млю 100r13, 108v8, 111v21, 127r12, 134r16, 155v15, *instr. sg.* /под[ъ]/ зем^Млиω^М[ъ] 97v15, 115r16, *loc. sg.* /на, оу/ земли 97r17, 107r13, 131v8, 143v5, зем^Мли 107r15, 108v12, зе^Мли 96r8, 115r19, 126r14, 134r14, 134r17, 139v9, 140v17, 156r21-22, М: *loc. sg.* /на, оу / зе^Мли 126v3, 142r5, 145r13, зе^Мли 103v4, , *gen. pl.* /ѿ[ъ]/ земална 115r5, НБ: *nom. sg.* зе^Млна 96v12, 100r16, 100r18, *gen. sg.* /сь, ѿ[ъ]/ зем^Млье 140v12, зе^Млье 103r12, 133r18, 143r6, *dat. sg.* /г^г, по/ зем^Мли 127r3, зе^Мли 99v4, 143r17, *acc. sg.* /на, оу/ зе^Млю 97v15, 100r5, 100r12, 142r16, *instr. sg.* /под[ъ]/_землиω^М[ъ] 116r5, *loc. sg.* /на, оу/ земли 96v10, зе^Мли 100r7, 102r16, 134r19, 139v11, 139v15, 140v15, 140v18.

○ × 78: ø 21 (17+2+2), ≡ зѣмла 42 (34+4+4), = зѣмла 4 (3+1), # = зѣмла 1 (1), ≠ зѣмла 3 (2+1), ≈ зѣмный 3 (3), ≠ зѣмный 2 (2), ≠ зѣмстїи 1 (1), ≈ предѣль 1 (1)

● зај_Л; домаћег порекла, од псл. *zēml'a (ПЕРСЈ, Skok 3: 649–650, SES); уп. ссл. зѣмла (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. зѣмла (СС), стсл.-цсл. зѣмла (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ неутр_Р: × 73, књиж_Р: × 1, нар_Р: × 4; неутр_С: × 73, књиж_С: × 1, нар_С: × 4

/земљани и земјани и зем(а)љни/ земљанїи/земанїи/земл'ни, [-а], [-о] М: *gen. sg. m.* /ѿ[ъ]/ земљанога 145r9, *loc. sg. m.* /оу, при/ земл'но^М[ъ] 115v15, земљано^М[ъ] 131v15, *dat. pl. m.* земл'ны^М[ъ] 116r1, *acc. pl. m.* земљане 143r13, *instr. pl. m.* /сь/ земљанїима 134r12, *acc. sg. f.* /оу/ земљан8 112v8, *instr. sg. f.* /над[ъ]/ земљано^М[ъ] 115r20, зе^Мљано^М[ъ] 158r3, *gen. pl. f.* /до/ земљанїи 143v9, *nom. sg. n.* зе^Мљано 140r13, *gen. sg. n.* земљанога 140r18, *dat. sg. n.* /к/ земл'ном8 138r19, *acc. sg. n.* /оу/ зе^Мљано 142v6, НБ: *nom. sg. m.* зе^Мљанїи 139r11, *loc. sg. m.* /оу/ земљано^М[ъ] 139r13, *gen. pl. m.* земљанїи 133v12, *loc. sg. n.* /оу/ зе^Мљано^М[ъ] 143v3-4.

○ × 18: ø 2 (2), ≈ зѣмный 12 (12), ≈ зѣмла 2 (1+1), ≈ ск8деланїи 1 (1), ≈ глинанїи 1 (1)

● књиж_Л и нар_Л; домаћег порекла, од псл. *zēml'ьнѣ или *zēml'ѣнѣ (ПЕРСЈ, s. v. zem'la, уп. Skok 3: 649–650, s. v. zemlja, SES, s. v. zemlja); уп. ссл. зѣмльнѣ (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN), стсл.-цсл. зѣмльнѣ (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_Р: × 15, књиж_Р: × 3, хибр_Р: × 1; нар_С: × 15, књиж_С: × 3, хибр_С: × 1

/земљански/ земљанск[їи], [-а], [-о] М: *acc. sg. n.* /за/ земљанско 139r25, 139v16

○ × 2: ≈ зѣмный 1 (1), ≠ зѣмный 1 (1)

● нар_Л; домаћег порекла, в. /земљани /. RJAZU: +

▲ нар_Р: × 2; нар_С: × 2

/зеница/ зениц[а], -е f. П: *gen. sg.* /ѿ[ъ]/ зенице 143v4

○ × 1: = зѣница 1 (1)

● зај_Л; домаћег порекла, од псл. *zēnica (ПЕРСЈ, Skok 3: 656, SES); уп. ссл. зѣница (СИ, ФР: Да, ГЦ), стсл. зѣница (СС), стсл.-цсл. зѣница (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 1; неутр_С: × 1

/зид/ зид[ъ], [-а] м. НБ: *instr. sg.* зыдо^М[ъ] 163r22 ♦ налажите се зыдо^М[ъ] навише 163r21-22 ≈ назидающе 76v20-21

○ × 1

● књиж_Л и нар_Л; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. zidati, Skok 3: 653, s. v. zidati, SES, s. v. zidati), в. /зидати/; уп. ссл. зѣдъ (СИ, ФР: Да), стсл. зѣдъ (СС), стсл.-цсл. зѣдъ (SJS). Даничић: зѣдъ, задъ, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/зидати/ зыда[ти] impf. НБ: *praes. 3. pl. /ce/ зыдаю* 112r16

○ × 1: ∅ 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *zidati, поред *zъdati (ПЕРСЈ, Skok 3: 653, SES); уп. ссл. зидати (СИ, ФР: Т, СП, ЂБ), стсл. зьдати (СС), стсл.-цсл. зьдати (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/зима/ зим[а], [-е] f. НБ: *acc. sg. зіймъ* 135r7

○ × 1: ∅ 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *zima (ПЕРСЈ, Skok 3: 655, SES); уп. ссл. зима (СИ, ФР: Да, Т, NN), стсл. зима (СС), стсл.-цсл. зима (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/злати/ злат[ъ], [-а], [-о] ЗБ: *nom. pl. f. злате* 141v18.

○ × 1: ≡ златъ 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *zoltъ (ПЕРСЈ, s. v. *zlato*, SES); уп. ссл. златъ (СИ, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ), стсл. златъ (СС), стсл.-цсл. златъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/златни/ златны, [-а], [-о] М: *nom. pl. m. златны* 133v10, *nom. sg. f. златна* 119v13, *acc. pl. f. златне* 141v6, *nom. sg. n. златно* 141r13, *златно* 141v8, *instr. sg. n. /з/ златны^М[ъ]* 139v20, *loc. sg. n. /оу/ златноме* 119v11, НБ: *acc. sg. m. златны* 140v20, *acc. sg. n. златно* 140r1.

○ × 9: ∅ 2 (2), ≈ златъ 5 (3+2), ≈ злато 2 (2)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. **zoltънь(ъ)* (Skok 3: 656–657, s. v. *zlato*, уп. ПЕРСЈ, s. v. *zlato*); уп. ссл. злат(ъ)нын (СИ), златънь (ФР: Т, ГЦ, ЂБ), стсл. златънь (СС), стсл.-цсл. златънь (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 8, нар_R: × 1; неутр_Σ: × 8, нар_Σ: × 1

/злато/ злато, -а n. ЗБ: *nom. sg. злато* 139r18, 139v9, 140r13, 141r7, *gen. sg. /ѡ[ъ], ca/ злата* 139v18, 140r19, 140v8, 141r4, 141r14-15, 141r22, 141v1, *acc. sg. /оу, мѡ[ъ]/ злато* 98v15, 139r17, 139v6, 141v20, М: *nom. sg. злато* 119v14, 140r12, НБ: *gen. sg. злата* 139v18, *instr. sg. /за/ злато^М[ъ]* 141v3.

○ × 19: ∅ 2 (2), ≡ злато 12 (11+1), = злато 2 (2), ≠ злато 1 (1), ≈ златъ 1 (1), ‡ ≈ златъ 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *zolto (ПЕРСЈ, Skok 3: 656–657); уп. ссл. злато (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, ГЦ, NN), стсл. злато (СС), стсл.-цсл. злато (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 19; неутр_Σ: × 19

/златоуст/ зл[а]т[о]оустъ, [-а] m. ЗБ: *nom. sg. зл[а]т[о]оустъ* 137r1

○ × 1: ≠ златоустын 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. златоустъ (СИ, Zett 1970: 309), стсл. златоустъ (СС), стсл.-цсл. златоустъ (SJS); стсл. реч калк према грч. χρυσόστομος (ПЕРСЈ, s. v. *zlato*, Шанский 6: 93, Zett 1970: 309, уп. Skok 3: 656–657, s. v. *zlato*). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/зло/ ⁽¹⁾зло ⁽¹⁾adv. НБ: зло 157r8

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (Skok 3: 642–643, s. v. *zao*), в. /зао/; уп. стсл.-цсл. зъло (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/зло/⁽²⁾ **зло/слое**⁽²⁾, **-а** п. ССЛ: *gen. sg.* /ѿ[ъ]/ зла 130v10, *acc. sg.* слое 130v11 || ЗБ: *instr. sg.* /сь/ зло^М[ъ] 161v6, НБ: *nom. sg.* зло 100r18, 144v7, *gen. sg.* /ѿ[ъ], рад[и]/ зла 102r2, 106r20, 129v10, *acc. sg.* /на/ з'ло 101v20, 135r10, 159r21, *loc. sg.* /о, оу/ зл8 135r11, злv 140v2

○ × 13: ∅ 8 (8), ≡ зло 2 (2), ≈ свара 1 (1), ≈ злѣ 1 (1), ‡ ≈ грѣхъ 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла (Skok 3: 642–643, s. v. *zao*), в. **/зао/**; уп. ссл. з(ь)ло (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. з'ло (СС), стсл.-цсл. з'ло (SJS). RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ нар_R: × 2, књиж_R: × 1, неутр_R: × 10; нар_Σ: × 2, књиж_Σ: × 1, неутр_Σ: × 10

/злоба/ злоба/слоба, -е f. ЗБ: *nom. sg.* злоба 144r14, *gen. sg.* /ѿ[ъ]/ злобѣ 101v17, злобе 158r8, *acc. sg.* злобѣ 159v11

○ × 4: ≡ злоба 3 (1+2), = злоба 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *з'лоба (ПЕРСЈ, Skok 3: 642–643, s. v. *zao*, Шанский 6: 94); уп. ссл. з(ь)лоба (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, NN, ЂБ), стсл. з'лоба (СС), стсл.-цсл. з'лоба (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 1, неутр_R: × 3; књиж_Σ: × 1, неутр_Σ: × 3

/злобан/ злобан[ъ], [-б'на], [-б'но] М: *nom. sg. m.* злоба^н(ъ) 157v6, *instr. sg. f.* злоб'но^М[ъ] 157v5

○ × 2: ≈ злоба 1 (1), ≠ злоба 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *з'ლობьнъ (Skok 3: 642–643, s. v. *zao*, уп. ПЕРСЈ, s. v. *злоба*); уп. стсл. з(ь)лоб(ь)нъ (СИ, ФР: Д, Да), стсл.-цсл. з'ლობьнъ (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1, неутр_R: × 1; нар_Σ: × 1, неутр_Σ: × 1

/злюбив/ злюбив[ъ], [-а] М: *instr. pl. m.* /сь/ злюбивыма 95v15

○ × 1: ‡ ≠ злоба 1 (1)

● зај_L; уп. ссл. им. злюбивыи (СИ, ФР: Да), стсл. з'любивъ (СС), стсл.-цсл. з'любивъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/злоіоворљив/ злогвор'лив[ъ], [-а], [-о] НБ: *dat. pl. f.* злогвор'ливы^М[ъ] 117r16

○ × 1: ∅ 1 (1)

● хибр_L; уп. **/зло/** и **/іовориіи/**; можда Венцловићева посрба према ссл. з'логглаголивъ, калк према грч. *какорр'иμων, как'олаλος* (Zett 1970: 313). RJAZU: +

▲ хибр_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/злойаіење/ злопатенје, -ня п. НБ: *gen. sg.* злопатенја 113v15, 124v14, *acc. sg.* /на/ злопатенје 99v6-7

○ × 3: ≈ страсть 2 (2), ≈ страданіе 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (Skok 3: 642–643, s. v. *zao*), в. **/злойаіиіи/**. RJAZU: *злопаћење, злопатјење*

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/злойаіиіи/ злопати[ти] impf. НБ: *praes. 3. sg.* злопати 106r20

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (уп. Skok 3: 642–643, s. v. *zao*), в. **/зло/** и **/іаіиіи/**. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/злосіавац/ злоставац, [-в'ца] м. НБ: *nom. sg.* злоставац 135v3

○ × 1: ≈ беззаконный 1 (1)

● недеф_L; домаћег порекла (уп. Skok 3: 642–643, s. v. *zao*), можда и Венцловићева твореница.

▲ хибр_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/злѡтвор/ злотвор[ъ], [-а] м. НБ: *dat. sg.* злотворн 111v22-112r1, *nom. pl.* злотвори 127r8

○ × 2: ∅ 1 (1), ꙗ̑ ≈ свпостатъ 1 (1)

- зај_L (књижевне провенијенције, одомаћена у нар. јез.); уп. ссл. зьлотворь (Zett 1970: 315), калк према грч. какоѡρως (ПЕРСЈ, s. v. *zao*, Skok 3: 642–643, s. v. *zao*, Zett 1970: 315). RJAZU: + | Михајловић 1982: + | Јовановић 1911: +

▲ неутр_R: × 2; неутр_Σ: × 2

/злочасѡије/ злочастіе, [-їа] п. НБ: *acc. sg.* злоча^{CT}тіе 102v18

○ × 1: # ≈ нечестіе 1 (1)

- књиж_L; уп. ссл. з(ь)лочьстїе (СИ, ФР: Д, Т). Даничић: +

▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/злочесѡ/ злочест[ъ], -а, -о НБ: *nom. sg. m.* злоче^{CT}[ъ] 105v7, *gen. sg. m.* /ѡ[ъ]/ злочеста 133v19, 141r5, *nom. sg. f.* злочеста 102v23, злоче^{CT}та 158r5, *gen. sg. f.* /ѡ[ъ], из/ злочесте 141v14, (з)лочесте 157r10, *acc. sg. f.* /за/ злочеств 104r16, 158v6, *acc. sg. n.* злоче^{CT}то 99r20, ♦ злочеста жена 102v23 ꙗ̑ ≈ грѣшници 22r8

○ × 9: ∅ 3 (3), ꙗ̑ ≈ темный 1 (1), ꙗ̑ ≈ нечестный 1 (1), ꙗ̑ ≈ гнилой 1 (1), ≈ хъждшій 1 (1), ≈ лъкавий 1 (1), ꙗ̑ = праздный 1 (1)

- хибр_L; настало укрштањем ссл. зьлочьсть (Zett 1970: 312, ФР: ЂБ), према грч. δυσσεβής, и зьлочьсть (Zett 1970: 312), према грч. какотухής (ПЕРСЈ, s. v. *zao*, Zett 1970: 312). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ хибр_R: × 9; хибр_Σ: × 9

/злочес(ѡ)ник/ злочестникъ, [-а] м. НБ: *nom. sg.* злоче^{CT}никъ 160v23

○ × 1: ꙗ̑ ≈ арій 1 (1)

- књиж_L; уп. ссл. зьлочьст(ь)нын (СИ), зьлочьстьнь (ФР: Т), стсл. зьлочьстьнь (СС), стсл.-цсл. зьлочьстьнь (SJS). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ неутр_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/змија/ смї[а], -їе f. НБ: *gen. sg.* смїе 157r6

○ × 1: ∅ 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *з(ь)мѣја (ПЕРСЈ, Skok 3: 649–650, s. v. *zemlja*, SES, s. v. *zmaj*); уп. ссл. змиа (СИ, ФР: Д, Да, СП, ГЦ), змин (С), зьмїа (СИ), стсл. змиа (СС), стсл.-цсл. змиа (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/змијињи/ смїинѡ, [-нїа], [-нїе] ЗБ: *instr. sg. m.* /cl/ смїинѡ^M[ъ] 157r4

○ × 1: = смїинный 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *змијьнь (ПЕРСЈ, Skok 3: 649–650, s. v. *zemlja*); уп. ссл. зминнь (СИ), стсл. зминнь, зминнь (СС), стсл.-цсл. зминнь, зминнь (SJS). RJAZU: +

▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/знаменовѡи/ знамен[овати] impf. ЗБ: *praes. 3. sg.* знаменѡе 128v8

○ × 1: ≡ знаменовати 1 (1)

- зај_L; од исте основе као и /знамење/ (в.) (Skok 3: 658–659, s. v. *znati*); уп. ссл. знаменовати (СИ, ФР: Д), стсл. знаменовати (СС), стсл.-цсл. знаменовати (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/знамење и знаменије/ знаменїе/знаменїе, -нїа/їа п. ЗБ: *gen. sg.* /заради/ знаменїа 119r1, *acc. sg.* знаменїе 129v18, *nom. pl.* знаменїа 111r17, *loc. pl.* /оу/ знаменїи 103r16, НБ: *nom. sg.* знаменїе 111r22.

○ × 5: ø 1 (1), ≡ знаменїє 3 (2+1), = знаменїє 1 (1)

● књиџ_L и нар_L; домаћег порекла, од псл. *znamenъje (ПЕРСЈ, Skok 3: 658–659, s. v. *znati*); уп. ссл. знаменїє (СИ, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN), стсл. знаменїє (СС), стсл.-цсл. знаменїє (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиџ_R: × 2, нар_R: × 3; књиџ_Σ: × 2, нар_Σ: × 3

/знаџи/ знати impf. ЗБ: *inf.* знати 115v14, 157r14, 157r16, *praes. 3. sg.* зна 163r3, *praes. 1. pl.* /да/ знамо 138r24, *praes. 3. pl.* знадѡ 126r9, /да/ знадѡ 158r23-158v1, *perf. 3. pl. f.* знали /cv/ 114r12, 114r14, *impt. 2. sg.* знаџ 159r12, *impt. 2. pl.* знаџте 115v12, 115v17, НБ: *inf.* знати 134r12, 158r9-10, 160r2, *praes. 1. sg.* зна^M[ѡ] 115v5, 158v22, *praes. 2. sg.* знашѡ 125v15, /да/ знашѡ 95v23, зна^M(ѡ) 123r18, *praes. 3. sg.* знаа 162v1, /не/ зна 105r21, *praes. 1. pl.* знамо 101v22, 102v2, 111r10, 163v7, *praes. 2. pl.* знате 96v16, 99v18, /не/ знате 138r8, *praes. 3. pl.* знадѡ 125v19, знадѡ 156v21, *aor. 3. pl.* /не/ знадоше 96v2, *pot. perf. 2. sg.* /би си/ знала 133r20.

○ × 33: ø 12 (8+3+1), ≡ знати 7 (7), = знати 4 (3+1), ≠ оувѡдати 1 (1), ‡ ≈ послашати 1 (1), ≈ вѡдати 6 (3+3), ‡ ≈ извѡстенѡ быти 1 (1), ≈ свѡдати 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *znati (ПЕРСЈ, Skok 3: 658–659); уп. ссл. знати (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ПП, ЂБ), стсл. знати (СС), стсл.-цсл. знати (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 10, нар_R: × 23; неутр_Σ: × 10, нар_Σ: × 23

/зној/ зной, -на м. ЗБ: *nom. sg.* зной 134r24, НБ: *gen. sg.* /ѡ[ѡ]/ зноја 131v7, *instr. sg.* /сѡ/ зное^M[ѡ] 131v10

○ × 3: ø 2 (2), ≡ зной 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *znojъ (ПЕРСЈ, Skok 3: 659); уп. ссл. знои (СИ, ФР: Т), стсл. знои (СС), стсл.-цсл. знои (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 3; неутр_Σ: × 3

/зрак/ зракъ, [-а] м. ЗБ: *acc. sg.* зракъ 123v20, НБ: *nom. sg.* зракъ 162r16

○ × 2: ≡ зракъ 1 (1), ‡ ≈ сїанїє 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *zorkъ (ПЕРСЈ, Skok 3: 660–661, SES); уп. ссл. зракъ (СИ, ФР: Д, Т, Да, ГЦ, ЂБ), стсл. зракъ (СС), стсл.-цсл. зракъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 2; неутр_Σ: × 2

/зрака/ зрака, [-е] ф. НБ: *nom. sg.* зрака 98r15, *instr. pl.* зраками 106v4-5

○ × 2: ‡ ≠ сїанїє 1 (1), ≈ лѡчь 1 (1)

● нар_L; в. /зрак/. RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/зрно/ зрно, -а п. П: *nom. sg.* зрно 100r11, *gen. sg.* /из/ зрна 100r24, 108v13, *dat. sg.* /до/ зрна 100r5, НБ: *nom. sg.* зрно 100r6, 100r19.

○ × 6: ø 2 (1+1), ≡ зерно 3 (2+1), = зерно 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *zъrno (ПЕРСЈ, Skok 3: 662–663, SES); уп. ссл. зрно (СИ), стсл. зрно (СС), стсл.-цсл. зрно (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ неутр_R: × 6; неутр_Σ: × 6

/зуб/ зѡб[ѡ], [-а] м. ЗБ: *gen. pl.* зѡба 161v23, *instr. pl.* /сѡ/ зѡбама 159v12

○ × 2: = зѡбѡ 2 (2)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *zъrbъ (ПЕРСЈ, Skok 3: 663, SES); уп. ссл. зѡбѡ (СИ, ФР: Д, Да, ГЦ, ПП, NN), стсл. зѡбѡ (СС), стсл.-цсл. зѡбѡ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/зуја̄ӣи/ зс[нати] impf. НБ: *praes. 3. sg. /cel/ зси* 129v13

○ × 1: † ≈ глаголати 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, вероватно преко *бузјати од ономатопеје *бъз- (ПЕРСЈ, Skok 3: 664).

RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/зурй̄ӣи/ звр[ити] impf. НБ: *part. praes. act. зврекъ* 102r4

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, можда у вези са псл. *зъreti (БЕР 1: 671–672, s. v. *зрвам*, 659, s. v. *зурам*²), или са лит. *žiūrėti* (ПЕРСЈ). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

С, в. 3

И

/и/ и сопј. ССЛ: и 96r13, 101r12, 105r3, 105r3, 105r16, 106r11, 106r12, 106r14, 107r2, 108v16, 109r18, 109v1, 109v7, 109v9, 110r5, 110v7, 110v14, 110v15, 110v15, 110v16, 111r6, 111r15, 111r15, 111r24, 112v2, 112v2, 113r5, 113r5, 113r6, 113r7, 113r8, 113r9, 113r9, 116r14, 116r15, 117r9, 117r11, 118v15, 119r24, 119r24, 119v3, 121r8, 125r1, 128r11, 130v7, 130v8, 130v11, 131r11, 131r11, 131v1, 134v17, 136v9, 138v3, 138v5, 138v5, 139r6, 139r6, 140r7, 140r7, 142r2, 142v16, 142v19, 142v20, 142v21, 143r1, 143r1, 145v11, 155r21, 156r16, 156r16, 156r17, 156r18, 156r18, 156v14, 157v3, 157v4, 157v4, 162v19 || ЗБ: и 95r14, 95r15, 95r20, 95r21, 95v18, 95v18, 96r6, 96r7, 96r8, 96r10, 96r11, 96r12, 96r20, 96v6, 96v6, 96v8, 96v9, 96v10, 96v12, 96v14, 96v22, 96v24, 97r5, 97r6, 97r11, 97r12, 97r16, 97r21, 97r22, 97v3, 97v4, 97v18, 97v22, 98r1, 98r2, 98r3, 98r16, 98r17, 98r20, 98r23, 98r23, 98v4, 98v4, 98v13, 98v14, 98v19, 98v21, 99r5, 99r11, 99v1, 99v10, 99v11, 99v14, 99v20, 99v22, 99v22, 100r3, 100r20, 100v20, 100v21, 101r2, 101r2, 101r6, 101r10, 101r20, 101r20, 101r21, 101r23, 101v5, 101v12, 101v17, 101v21, 102r3, 102r14, 102r17, 102r19, 102r20, 102r22, 102v8, 102v12, 102v12, 102v12, 102v20, 103r1, 103r6, 103r6, 103r8, 103r20, 103r22, 103v2, 103v13, 104r7, 104r9, 104r13, 105r22, 105v6, 105v13, 105v14, 106r1, 106r1, 106v2, 106v8, 106v10, 106v12, 106v17, 106v20, 107r1, 107r4, 107r5, 107r6, 107r9, 107r12, 107r13, 107r18, 107r19, 107r20, 107v2, 107v6, 107v13, 107v14, 107v14, 107v15, 107v19, 108r4, 108r9, 108r14, 108r14, 108r16, 108r21, 108r22, 108r22, 108r23, 108r23, 108r24, 108v1, 108v2, 108v3, 108v5, 108v5, 108v10, 108v11, 108v13, 108v17, 108v21, 109r1, 109r5, 109r6, 109r21, 109r21, 109v6, 109v7, 109v8, 109v19, 109v21, 110r3, 110r7, 110r8, 110r11, 110r14, 110r17, 110r20, 110r21, 110r21, 110r23, 110v1, 110v4, 110v4, 110v6, 110v9, 110v10, 110v11, 110v13, 110v21, 110v21, 111r1, 111r3, 111r5, 111r6, 111r6, 111r7, 111r10, 111r11, 111r12, 111r17, 111v3, 111v5, 111v10, 111v10, 111v13, 111v14, 111v14, 112r8, 112r22, 112v21, 113r13, 113r14, 113r15, 113r18, 113r20, 113v1, 113v2, 113v3, 113v5, 113v8, 113v9, 113v12, 113v16, 113v19, 114r2, 114r14, 114r19, 114v1, 114v3, 114v3, 114v4, 114v11, 114v15, 114v18, 114v21, 115r2, 115r18, 115r19, 115r20, 115r22, 115v4, 116r1, 116r3, 116r4, 116r7, 116r7, 116v3, 116v9, 116v11, 116v13, 116v13, 117r2, 117r5, 117r8, 117v4, 117v9, 117v17, 118r2, 118r5, 118r13, 118r14, 118r16, 118v2, 118v3, 118v8, 118v11, 119r12, 119r15, 119r20, 119v16, 120r16, 120v6, 120v8, 120v9, 120v11, 120v12, 120v18, 121r2, 121r3, 121r6, 121r14, 121r15, 121r18, 121r18, 121r19, 122r1, 122r2, 122r4, 122r6, 122r14, 122r22, 122v1, 122v9, 121v11, 122v12, 122v17, 123r1, 123r4, 123r14, 123v6, 123v6, 123v11, 123v13, 123v14, 123v17, 123v19, 124r2, 124r8, 124r11, 124r13, 124r20, 124v6, 125r1, 125r2, 125r5, 125r7, 125r8, 125r16, 125v3, 125v2, 125v8, 125v9, 125v15, 126r2, 126r3, 126r17, 126r17, 126r17, 126r17, 126r17, 126r17, 126v1, 126v5, 126v6, 126v7, 126v14, 127r7, 127r9, 127r12, 127v2, 127r20, 127v14, 127v21, 128r13, 128v12, 128v17, 128v17, 128v20, 128v21, 129r5, 129r11, 129v6, 129v22, 130r1, 131r15, 132r2, 132r14, 131v20, 132v8, 133r2, 133r11, 133r14, 133r14, 133r15, 133r15, 133r21, 133r22, 133v2, 133v7, 133v10, 133v11, 133v12, 133v12, 133v18, 133v21, 134r5, 134r9, 134r12, 134r13, 134r14, 134r17, 134r22, 134v11, 134v12,

134v13, 134v15, 135r20, 135r21, 135r25, 135v9, 136r4, 136r4, 136r5, 136r6, 136r9, 136r12, 136r13, 136r16, 136r20, 136r24, 136v5, 136v7, 136v8, 136v15, 136v22, 136v23, 137r3, 137r19, 137r25, 137v5, 137v5, 137v13, 137v14, 137v17, 137v20, 137v20, 137v21, 137v22, 137v22, 137v22, 137v23, 138r1, 138r2, 138r11, 138r13, 138r16, 138v1, 138v17, 138v22, 139r12, 139r18, 139r19, 139r23, 139v1, 139v3, 139v22, 140r5, 140r8, 140r13, 140r15, 140r19, 140r25, 140v2, 140v3, 140v6, 140v10, 140v11, 140v15, 141r8, 141r10, 141r13, 141r14, 141r20, 141v8, 141v8, 141v9, 141v13, 141v14, 141v14, 141v15, 141v19, 142r8, 142r10, 142r19, 142v5, 142v8, 142v10, 143r5, 143r7, 143r9, 143r13, 143r15, 143r23, 143v4, 143v5, 143v6, 143v14, 143v16, 143v17, 143v19, 143v20, 144r1, 144r1, 144r2, 144r8, 144r17, 144v4, 144v4, 144v5, 144v9, 144v12, 144v15, 144v18, 144v23, 145r23, 145v2, 155v14, 155v15, 155v16, 155v16, 155v20, 156r4, 156r10, 156r24, 156v13, 156v15, 156v22, 156v24, 156v24, 157r3, 157r19, 157r22, 157r23, 157r25, 157r26, 157v12, 157v16, 157v17, 158r8, 158r21, 158r21, 158v1, 158v12, 158v12, 158v13, 158v13, 158v15, 158v20, 158v21, 159r11, 159r14, 159r14, 159r18, 159r20, 159v10, 159v12, 159v15, 159v17, 160r12, 160r13, 160r17, 160r20, 160r20, 160r21, 160r22, 160v1, 160v5, 160v7, 160v8, 160v8, 160v14, 161r9, 161r17, 161v3, 161v5, 161v14, 161v16, 161v17, 161v23, 162r1, 162r2, 162r4, 162r5, 162r5, 162r11, 162r19, 162v6, 162v7, 162v11, 163r1, 163r6, 163r8, 163r11, 163r14, 163r18, 163r20, 163v5, 163v5, 163v7, 163v7, 163v8, 163v8, 163v10, 163v11, НБ: и 95r20, 95r22, 95r23, 95v1, 95v3, 95v5, 95v7, 95v7, 95v7, 95v8, 95v8, 95v9, 95v10, 95v13, 95v15, 95v16, 95v16, 95v16, 95v17, 95v18, 95v18, 95v19, 95v19, 95v21, 95v22, 95v22, 96r4, 96r7, 96r7, 96r8, 96r9, 96r10, 96r10, 96r11, 96r11, 96r12, 96r18, 96r18, 96r21, 96r21, 96r21, 96r21, 96r22, 96v1, 96v2, 96v4, 96v6, 96v9, 96v9, 96v10, 96v11, 96v11, 96v15, 96v18, 96v20, 96v23, 96v24, 97r1, 97r1, 97r2, 97r5, 97r5, 97r6, 97r7, 97r8, 97r9, 97r12, 97r15, 97r17, 97r18, 97r18, 97r20, 97r21, 97r24, 97r24, 97v1, 97v5, 97v6, 97v8, 97v8, 97v9, 97v16, 97v17, 97v17, 97v20, 97v22, 98r3, 98r7, 98r8, 98r9, 98r11, 98r11, 98r15, 98r19, 98r19, 98r22, 98v4, 98v9, 98v12, 98v15, 98v17, 98v22, 99r1, 99r1, 99r2, 99r7, 99r11, 99r12, 99r13, 99r23, 99r24, 99v1, 99v1, 99v5, 99v11, 99v13, 99v16, 99v16, 99v19, 99v20, 100r1, 100r5, 100r6, 100r8, 100r8, 100r9, 100r9, 100r11, 100r12, 100r12, 100r13, 100r13, 100r14, 100r15, 100r16, 100r16, 100r17, 100r18, 100r19, 100r19, 100r19, 100r22, 100r23, 100r24, 100r24, 100v4, 100v7, 100v9, 100v14, 100v14, 100v16, 100v17, 100v20, 100v20, 100v23, 101r3, 101r5, 101r6, 101r9, 101r15, 101r19, 101r22, 101v4, 101v7, 101v13, 101v16, 101v18, 101v19, 101v20, 101v20, 101v22, 102r2, 102r4, 102r4, 102r5, 102r7, 102r10, 102r13, 102r14, 102r22, 102v5, 102v7, 102v10, 102v11, 102v14, 102v15, 102v16, 102v17, 102v18, 102v18, 102v18, 102v19, 102v20, 102v21, 102v23, 102v24, 103r1, 103r9, 103r9, 103r12, 103r13, 103r14, 103r23, 103r23, 103r24, 103r24, 103v1, 103v2, 103v3, 103v3, 103v4, 103v6, 103v9, 103v10, 103v11, 103v12, 103v12, 103v13, 103v19, 104r2, 104r3, 104r4, 104r6, 104r8, 104r11, 104r11, 104r16, 104r19, 104r21, 104r22, 104r24, 104r24, 104v2, 104v4, 104v4, 104v6, 104v7, 104v9, 104v12, 104v14, 104v15, 104v19, 105r8, 105r12, 105r20, 105r21, 105r23, 105r23, 105v1, 105v2, 105v3, 105v4, 105v5, 105v5, 105v6, 105v6, 105v7, 105v8, 105v11, 105v12, 105v13, 105v17, 105v17, 105v18, 105v19, 105v20, 105v21, 105v22, 105v23, 106r8, 106r10, 106r16, 106r18, 106r19, 106r20, 106r21, 106v19, 106v20, 107r2, 107r3, 107r5, 107r6, 107r8, 107r9, 107r18, 107r19, 107r20, 107r21, 107r22, 107r23, 107v4, 107v7, 107v7, 107v15, 107v16, 107v19, 107v21, 108r2, 108r5, 108r8, 108r10, 108r17, 108r21, 108v7, 108v8, 108v9, 108v10, 108v16, 108v19, 108v20, 109r4, 109r5, 109r6, 109r7, 109r8, 109r10, 109r12, 109r15, 109r17, 109r17, 109r17, 109r19, 109r24, 109v8, 109v9, 109v11, 109v13, 109v14, 109v15, 109v18, 109v18, 109v20, 110r2, 110r3, 110r9, 110r10, 110r14, 110r15, 110r23, 110v6, 110v8, 110v19, 111r4, 111r9, 111r9, 111r18, 111r18, 111r21, 111v4, 111v7, 111v11, 111v15, 111v16, 111v20, 111v20, 111v22, 112r2, 112r4, 112r5, 112r6, 112r12, 112r12, 112r14, 112r15, 112r17, 112r18, 112r18, 112r20, 112r20, 112r21, 112r24, 112v8, 112v9, 112v11, 112v20, 113r2, 113r13, 113r14, 113r15, 113r17, 113r17, 113r18, 113r21, 113v5, 113v6, 113v12, 113v13, 113v13, 113v18, 113v20, 114r1, 114r2, 114r5, 114r6, 114r10, 114r16, 114r18, 114v1, 114v2, 114v5, 114v6, 114v14, 114v16, 114v17, 114v19, 114v20, 115r1, 115r15, 115r19, 115r20, 115r21, 115r22, 115r24, 115v4, 115v12, 115v13, 115v18, 115v20, 115v21, 116r1, 116r3, 116r5, 116r6, 116r18, 116v1, 116v2, 116v5, 116v7, 116v8, 116v17, 117r2, 117r3, 117r6, 117r19, 117r20, 117r23, 117v1, 117v2, 117v16, 117v17, 117v19, 117v22, 118r4, 118r7, 118r8, 118r11, 118r15, 118r22, 118r23, 118r25, 118v3, 118v3, 118v9, 118v10, 118v11, 118v12, 118v20, 118v21, 119r1, 119r1, 119r1, 119r8, 119r10, 119r11, 119r13, 119r18, 119r21, 119v6, 119v6, 119v9, 119v15, 119v18, 119v21, 120r1, 120r3, 120r5, 120r6, 120r7, 120r7, 120r9, 120r13, 120r17, 120r21, 120r22, 120r24, 120r24, 120r24, 120v3, 121r1, 121r5, 121r9, 121r12, 121r18, 121r20, 122r4, 122r7, 122r10, 122r11, 122r15, 122r16, 122r23, 121v3, 122v3, 121v6, 122v7, 121v9, 121v9, 121v10, 122v10, 121v12, 121v15, 122v15,

121v16, 122v19, 122v20, 123r3, 123r5, 123r7, 123r8, 123r8, 123r9, 123r9, 123r10, 123r10, 123r11, 123r11, 123r11, 123r14, 123r15, 123r15, 123r18, 123r18, 123r19, 123r23, 123r24, 123v2, 123v3, 123v7, 123v12, 123v12, 123v13, 123v16, 123v16, 123v18, 123v19, 123v20, 124r8, 124r9, 124r10, 124r10, 124r12, 124r15, 124r17, 124r18, 124r20, 124r21, 124r22, 124r23, 124r24, 124v3, 124v7, 124v9, 124v10, 124v10, 124v11, 124v11, 124v13, 124v17, 125r3, 125r8, 125r8, 125r9, 125r10, 125r11, 125r13, 125r13, 125r19, 125r22, 125r22, 125r23, 125v1, 125v2, 125v2, 125v7, 125v14, 125v17, 125v19, 126r1, 126r2, 126r2, 126r3, 126r3, 126r4, 126r5, 126r6, 126r7, 126r8, 126r9, 126r9, 126r11, 126r15, 126r15, 126r19, 126v9, 126v10, 126v13, 126v14, 126v16, 126v18, 127r1, 127r2, 127r3, 127r4, 127r8, 127r9, 127r9, 127r12, 127r13, 127r14, 127r15, 127r16, 127r17, 127r17, 127r19, 127v5, 127v6, 127v7, 127v7, 127v9, 127v9, 127v10, 127v11, 127v11, 127v12, 127v12, 127v16, 127v17, 127v17, 127v20, 127v21, 127v22, 128r1, 128r2, 128r3, 128r3, 128r5, 128r8, 128r9, 128r12, 128r13, 128r13, 128r15, 128r16, 128r17, 128r20, 128r22, 128r23, 128r23, 128r24, 128r24, 128v1, 128v2, 128v3, 128v7, 128v11, 128v13, 128v13, 128v14, 128v17, 128v18, 128v20, 128v22, 128v23, 128v23, 129r1, 129r3, 129r3, 129r4, 129r5, 129r6, 129r10, 129r12, 129r13, 129r14, 129r15, 129r15, 129r17, 129r20, 129r20, 129r23, 129r24, 129r24, 129v2, 129v4, 129v5, 129v7, 129v9, 129v10, 129v12, 129v12, 129v13, 129v13, 129v18, 129v19, 129v20, 129v23, 130r1, 130r1, 130r2, 130r4, 130r4, 130r6, 130r8, 130r9, 130r10, 130r12, 130r13, 130r14, 130r16, 130r17, 130r17, 130r18, 130v1, 130v3, 130v4, 130v19, 130v20, 130v21, 131r2, 131r14, 131r18, 131v5, 131v7, 131v9, 131v10, 131v10, 131v11, 131v12, 131v13, 131v15, 131v18, 131v18, 131v21, 132r3, 132r8, 132r10, 132r24, 132v4, 132v9, 132v11, 132v14, 133r2, 133r3, 133r4, 133r5, 133r7, 133r9, 133r10, 133r10, 133r10, 133r14, 133r15, 133r19, 133r23, 133v8, 133v8, 133v11, 133v13, 133v15, 133v16, 133v17, 133v17, 133v20, 134r5, 134r13, 134r13, 134r17, 134r20, 134v1, 134v2, 134v3, 134v3, 134v4, 134v5, 134v6, 134v6, 134v9, 134v13, 134v14, 134v15, 134v20, 134v22, 134v23, 135r1, 135r3, 135r3, 135r4, 135r7, 135r8, 135r8, 135r9, 135r10, 135r11, 135r11, 135r12, 135r13, 135r13, 135r14, 135r15, 135r17, 135r21, 135r22, 135v1, 135v2, 135v5, 135v7, 135v8, 135v9, 135v10, 135v13, 135v14, 135v15, 135v17, 135v18, 135v18, 135v18, 135v19, 135v20, 135v23, 136r1, 136r3, 136r12, 136r13, 136r20, 136r23, 136r23, 136r24, 136r26, 136r26, 136v4, 136v12, 136v15, 136v19, 136v19, 136v25, 137r3, 137r4, 137r5, 137r7, 137r7, 137r9, 137r9, 137r13, 137r15, 137r18, 137r20, 137r22, 137r24, 137v10, 137v12, 137v14, 137v14, 137v15, 137v20, 137v21, 137v21, 138r1, 138r2, 138r5, 138r6, 138v8, 138v11, 138v14, 138v19, 138v19, 138v21, 138v23, 139r10, 139r12, 139r12, 139r15, 139r19, 139r20, 139r22, 139r24, 139r25, 139v1, 139v1, 139v7, 139v7, 139v11, 139v13, 139v13, 139v14, 139v15, 139v16, 139v17, 139v17, 139v21, 139v23, 140r1, 140r10, 140r11, 140r12, 140r12, 140r13, 140r16, 140r20, 140r20, 140r21, 140r25, 140v1, 140v2, 140v6, 140v7, 140v7, 140v7, 140v12, 140v19, 141r2, 141r5, 141r7, 141r9, 141r10, 141r15, 141r20, 141v2, 141v3, 141v3, 141v4, 141v15, 141v18, 142r4, 142r6, 142r11, 142r12, 142r13, 142r14, 142r16, 142r19, 142r21, 142r23, 142v8, 142v9, 142v11, 143r4, 143r5, 143r8, 143r8, 143r13, 143r14, 143r14, 143r15, 143r17, 143r17, 143r22, 143v5, 143v7, 143v10, 143v11, 143v13, 144r3, 144r5, 144r6, 144r7, 144r10, 144r11, 144r12, 144r14, 144r20, 144r20, 144r21, 144r23, 144r24, 144v1, 144v6, 144v6, 144v6, 144v7, 144v9, 144v9, 144v9, 144v10, 144v11, 144v14, 144v14, 144v17, 144v19, 145r2, 145r6, 145r8, 145r9, 145r11, 145r11, 145r13, 145r13, 145r16, 145r16, 145r16, 145r17, 145r19, 145r19, 145v4, 145v6, 145v7, 145v8, 155v4, 155v7, 155v9, 155v10, 155v11, 155v12, 155v13, 155v13, 155v14, 155v18, 155v19, 155v19, 155v21, 156r2, 156r2, 156r7, 156r7, 156r9, 156r11, 156r13, 156r14, 156r19, 156v2, 156v2, 156v6, 156v7, 156v11, 156v17, 156v20, 156v22, 157r8, 157r8, 157r19, 157r20, 157r22, 157r26, 157v7, 157v9, 157v11, 157v14, 157v20, 157v21, 157v22, 157v22, 157v23, 158r1, 158r2, 158r5, 158r9, 158r10, 158r10, 158r11, 158r12, 158r13, 158r13, 158r13, 158r14, 158r16, 158r21, 158r22, 158v2, 158v4, 158v5, 158v8, 158v10, 158v17, 158v23, 159r4, 159r9, 159r10, 159r12, 159r13, 159r15, 159r18, 159r19, 159r21, 159r24, 159v1, 159v7, 159v9, 159v10, 159v12, 159v14, 159v14, 159v14, 159v17, 159v18, 159v19, 159v19, 159v22, 160r2, 160r2, 160r2, 160r3, 160r4, 160r4, 160r5, 160r7, 160r8, 160r9, 160r10, 160r23, 160r24, 160v6, 160v10, 160v10, 160v12, 160v13, 160v20, 161r4, 161r10, 161r11, 161r12, 161r16, 161r18, 161r23, 161r25, 161v1, 161v4, 161v4, 161v6, 161v11, 161v22, 161v23, 162r16, 162r24, 162r24, 162v1, 162v3, 162v9, 162v9, 162v12, 162v12, 162v15, 162v17, 162v21, 162v21, 162v23, 163r3, 163r13, 163r18, 163r18, 163r19, 163r21, 163r23, 163v1, 163v12, ѣ 117r20, 123v20, і 98v9, ии 110r18, 114v12, 121r9, 122v14, 128r4, 136r26, 137r19, 140v19, 141v10, 144v16, ѣи 115v10

○ × 1816: ø 1125 (980+100+23+22), ≡ и 636 (463+154+11+8), ≈ и 1 (1), ≠ и 2 (2), ‡≡ и 3 (3), #≡ и 4 (3+1), ≈ ббо 12 (11+1), ≈ бо 7 (7), ≈ же 6 (5+1), ≈ но 5 (5), ≈ ѡкω 4 (4), ≈ а 3 (3), ≠ а 1 (1), ≈ или 2 (2), ≈ нбо 2 (2), ≈ егда 1 (1), ≈ иже 1 (1), ≈ даже 1 (1), ≈ что 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *i (ПЕРСЈ, Skok 1: 701, ЭССЯ 8: 167); уп. ссл. и (ФР: Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. и (СС), стсл.-цсл. и (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1816; неутр_Σ: × 1816

/иакар/ иакаръ НБ: иакаръ (!) 108r8

○ × 1: ø 1 (1)

● недеф_L; нејасног порекла.

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/иако/ иако сопј. НБ: иако 96v8

○ × 1: ø 1 (1)

● нар_L; в. и и ако.

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/иѡраи/ игра[ти] impf. НБ: иѡрилої сагаињи играюкѡ 102r4

○ × 1: ø 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *jъgrati (ЭССЯ 8: 210–211, уп. ПЕРСЈ, s. v. игра, Skok 1: 711, s. v. igra); уп. ссл. играти (ФР: Д, Т, Да, ГЦ), стсл. играти (СС), стсл.-цсл. играти (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/идеже/ идѣже adv. ССЛ: идѣже 130v11

○ × 1: ≡ идеже 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. идеже (С, ФР: Д, Т), идѣже (ФР: Д, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. идеже (СС), стсл.-цсл. идеже идѣже (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/идол/ idol[ъ], [-а] m. ЗБ: ном. pl. идолы 141r14

○ × 1: #≡ идолъ 1 (1)

● зај_L (књижевне провенијенције, одомаћена у нар. јез.); уп. ссл. идолъ (ФР: Д, ГЦ), стсл. идолъ (СС), стсл.-цсл. идолъ (SJS); стсл. реч од грч. εἶδωλον (ПЕРСЈ, Skok 1: 709, Шанский 7: 14). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/иже/ иже, ѡже, еж[e] ССЛ: ном. sg. m. иже 119v2, 145v10, ном. pl. m. иже 155r19, и^ж[e] 131r21, асс. pl. m. и^ж[e] 156r15, ном. sg. f. ѡже 142v2, и^ж[e] 155r18, ном. sg. n. е^ж[e] 95v4

○ × 8: ø 1 (1), ≡ иже 6 (6), ‡≡ иже 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. иже (ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. иже (СС), стсл.-цсл. иже (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 8; књиж_Σ: × 8

/из/ из праер. ССЛ: из 142v18, из^h 142r24, 142v1 || ЗБ: из 97v22, 98r2, 98r11, 101v6, 104r14, 104v6, 104v17, 107v19, 107v9, 109v20, 112r12, 112r12, 118v6, 129v3, 132r4, 132r8, 132v1, 132v3, 132v18, 138r19, 142r17, 142v8, 155v19, 156v10, 157r5, 158r6, 159v6, 160r15, 160v14, из^h 117r14, 136v3, 142r8, 158r5, 158r14, НБ: из 95r19, 96r6, 97v9, 98v19, 99v8, 99v10, 99v13, 99v14, 99v21, 99v22, 100r7, 100r15, 100r24, 100r24, 100v4, 101r12, 101r17, 101r19, 101r21, 102r6, 102r11, 102r21, 103v5, 103v9, 104r1, 104r24, 104v1, 105r17, 108r3, 109r1, 110v18, 113r11, 116r9, 119v9, 122r2, 125r2, 126r15, 127r18, 129r7, 129r13, 130r4, 131r1, 131r17,

132v3, 132v8, 132v21, 133v20, 134v3, 134v5, 135r16, 135r18, 140r16, 141r18, 142v7, 144v21, 155v15, 157r7,

157r10, 159r17, из³ 118r23, 138v18, 158r16, ис 99v2, 109v20, 110r1, 144r2.

○ × 103: ∅ 35 (28+6+1), ≡ изъ 35 (31+4), ≠ изъ 1 (1), ≈ ѿ 30 (24+2+2+2), ≈ с' 2 (2)

● зајл; домаћег порекла, од псл. *jъz (ПЕРСЈ, Skok 1: 739, ЭССЯ 9: 6–8); уп. ссл. изъ (ФР: Да), стсл. изъ, изъ (СС), стсл.-цсл. изъ, изъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 103; неутр_Σ: × 103

/изаїньӣи/ изагнѣти pf. П: aor. 3. sg. изагни 158r14, М: *ил. иригев ирӣни пот. pl. f.* изагните 139v13-14, НБ: *inf.* изагнѣти 100r2.

○ × 3: ∅ 1 (1), = изгнѣти 1 (1), ≈ согнѣти 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. /из/ и псл. *gniti (ПЕРСЈ, Skok 1: 579–580, ЭССЯ 6: 176–177, SP 7: 190–191); уп. стсл.-цсл. изгнѣти (SJS). RJAZU: + | Јовановић 1911: *изагнѣти*

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/изам/ из[а]м[ъ], [-з'ма] m. НБ: *gen. sg.* /без'/ из'ма 119v19

○ × 1: ≈ соравнѣнїе 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. /изја̄ӣи/. Даничић: *изъмь*, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/изамѣа̄ӣи/ иза^Мгѣти pf. НБ: *inf.* иза^Мгѣти 98r13

○ × 1: †≠ тлѣти 1 (1)

● нар_L; вероватно страна реч, нејасног порекла (Skok 1: 739, s. v. *izandati*), уп. *изанѣати* (Вук), *изанѣети* Прошење (Вујичић: 1995). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/изасӣӣи/ изасипа[ти] impf. НБ: *praes. 3. sg.* изасипа 134r8

○ × 1: ≈ изливати 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *jъzsupati (ЭССЯ 9: 76, уп. Skok 3: 240–241, s. v. *sipati*¹, SES, ПЕРСЈ, s. v. *cahe*); уп. ссл. насыпати (ФР: Т), стсл. насыпати (СС), стсл.-цсл. насыпати (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/изасӯӣи/ изас[сти] pf. НБ: *praes. 3. pl.* изаспв 113v12

○ × 1: ≈ излѣти 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *jъzsupti (ЭССЯ 9: 75, уп. Skok 3: 240–241, s. v. *sipati*¹, SES, ПЕРСЈ, s. v. *cahe*). RJAZU: + / Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/иза̄ӣи/изӣӣи/ изакѣ/из[ити] pf. П: *praes. 3. sg.* /не/ изаѣ 158r5, *perf. 3. sg. f.* изаш'ла 122r4, *perf. 3. sg. n.* изаш'ло /e/ 158r6, *perf. 3. pl. m.* /с8/ изашли 98r2, *aor. 3. sg.* изагѣ 101v7, *aor. 3. pl.* изаѣоше 117v8, 118r2-3, *fut. 3. sg.* /кѣ/ изакѣ 107v14, М: *praes. 3. sg.* изагѣ 142r24, *perf. 3. sg. n.* /е.../ изаш'ло 102v8, НБ: *perf. 3. sg. m.* /ѣ/ изашаѡ 99v13, 104v6, *perf. 3. sg. f.* /ѣ/ изаш'ла 119v10, изаш'ла /e/ 136v12, *aor. 3. sg.* изагѣ 107v21, 118r3, *aor. 3. pl.* изаѣош^с 134v21, *fut. 3. sg.* /ѣ/ изаѣи 156r13-14, *pot. 3. sg. n.* /би/ изаш'ло 100r8 ♦ в. /цена/

○ × 19: ∅ 5 (5), ≡ изыйти 7 (4+3), = изыйти 1 (1), ≈ възыйти 1 (1), †≠ воз'нести сѧ 1 (1), ≈ претворити сѧ 1 (1), ≈ вийти 1 (1), ≠ востати 1 (1)

● зајл; домаћег порекла, од псл. дијал. *jъzъjbiti (ЭССЯ 9: 35–36, ПЕРСЈ, Skok 1: 708, s. v. *iči*); уп. ссл. изити (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, NN, ЂБ), стсл.-цсл. изити (SJS). Даничић: *изити*, RJAZU: +

▲ нар_R: × 17, неутр_R: × 2; нар_Σ: × 17, неутр_Σ: × 2

/избава/ избав[а], [-е] f. М: *acc. sg. f.* избавв 143r21

○ × 1: ≈ избавленїе 1 (1)

- књиж_L; уп. цсл. избава (Miklosich); крајње порекло домаће, од псл. *jъzbava (ЭССЯ 9: 12–13, Skok 1: 124, s. v. *baviti se*). RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/избавиѡель/ избавител[ь], [-ля] м. ЗБ: *nom. sg.* избавите^л(ь) 143r20

- × 1: ≡ избавитель 1 (1)
- зај_L; домаћег порекла, од псл. *jъzbavitelj (ЭССЯ 9: 13, уп. ПЕРСЈ, Skok 1: 124, s. v. *baviti se*); уп. ссл. избавитель (ФР: Д, Т, Да, СП), стсл. избавитель (СС), стсл.-цсл. избавитель (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/избавиѡи/ избави[ти] рф. ЗБ: *impt. 2. sg.* избави 96v22

- × 1: ≡ избавити 1 (1)
- зај_L; домаћег порекла, од псл. *jъzbaviti (ПЕРСЈ, ЭССЯ 9: 13–14, Skok 1: 124, s. v. *baviti se*); уп. ссл. избавити (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, NN, ЂБ), стсл. избавити (СС), стсл.-цсл. избавити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/избављење/ избављење, [-ня] п. ЗБ: *acc. sg.* избављење 144r5

- × 1: ≡ избавленіе 1 (1)
- књиж_L и нар_L; уп. ссл. избављеније (ФР: Д, Т, Да, СП, ЂБ), стсл. избављеније (СС), стсл.-цсл. избављеније (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/избаѡиѡи/ избаѡити рф. НБ: *aor. 3. pl.* избаѡише 140v4, *fut. 3. sg.* избаѡити /ђе/ 158v9

- × 2: ≈ извѡрѡи 1 (1), ≈ изѡмести 1 (1)
- нар_L; домаћег порекла (Skok 1: 84–85, s. v. *bacati*), в. **изз** и **изѡѡиѡи**. RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/избесеѡиѡи се/ избеседи[ти] се рф. НБ: *aor. 3. pl.* избеседише /се/ 115r11

- × 1: ≈ глаголати 1 (1)
- нар_L; домаћег порекла (уп. ПЕРСЈ, ЕРСЈ 3: 177–179, Skok 1: 140–141), в. **изз** и **избесеѡиѡи**.
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/избоѡаѡи/ избоѡа[ти] рф. М: *il. iprived ipriuni gen. sg. f.* избоѡане 114v20

- × 1: # ≈ изѡости 1 (1)
- нар_L; домаћег порекла, уп. **изз** и псл. дијал. *bодъсати (ПЕРСЈ, s. v. *боѡа*, SP 1: 294).
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/избраѡиѡи/ избра[ти] рф. ЗБ: *perf. 2. sg. m.* избраѡ 140r24, *il. iprived ipriuni dat. sg. m.* избран^{нв} 117v4, *il. iprived ipriuni acc. pl. m.* избран^{не} 116v10, *il. iprived ipriuni loc. sg. m.* /оу/ избра^н(ь)номѡ 106v3, *il. iprived ipriuni nom. sg. f.* избраѡата 101v9

- × 5: ≡ избрати 5 (3+2)
- зај_L; домаћег порекла, од псл. *jъzbrati (ЭССЯ 9: 21–22, уп. ПЕРСЈ, s. v. *брати*, Skok 1: 201–202, s. v. *brati*); уп. ссл. избрати (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, ЂБ), стсл. избрати (СС), стсл.-цсл. избрати (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 2, неутр_R: × 3; нар_Σ: × 2, неутр_Σ: × 3

/изваѡиѡи/ изва[дити] рф. НБ: *il. iprived ipriuni nom. sg. m.* изваѡенъ 134r17

- × 1: ≈ вѡати 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. *jъzvaditi (ЭССЯ 9: 88, уп. ПЕРСЈ, s. v. *vaditi*, Skok 3: 558, s. v. *vaditi*²). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/изведеџи/ извѣд[џти] pf. ССЛ: *part. praet. act. m. nom. sg.* извѣды 145v10

○ × 1: ≡ извѣдџти 1 (1)

- књиж_L; уп. ссл. извѣдџти (ФР: Д), стсл. извѣдџти (СС), стсл.-цсл. извѣдџти (SJS) (Skok 3: 586–587, s. v. *vidjeti*); крајње порекло домаће, од псл. *jъzvěděti (ЭССЯ 9: 92). RJAZU: *извиједати*
- ▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/извесно/ в. /извес(џ)но/

/извесџи/ изве[сти] pf. ЗБ: *perf. 3. sg. m. /e/* извѣω 97v22, НБ: *praes. 3. sg.* изведе 95v3

○ × 2: ∅ 1 (1), ≡ извѣсти 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *jъzvesti (ЭССЯ 9: 91, Skok 3: 579–581, s. v. *vesti*¹); уп. ссл. извѣсти (ФР: Д, Да, СП, NN), стсл. извѣсти (СС), стсл.-цсл. извѣсти (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/извесџиџи/ извѣстити pf. ЗБ: *perf. 3. sg. f.* извѣстила /e/ 137r20, *perf. 2. pl. /сте/* извѣстили 100v17, *їл. џригев џрїни. n. nom. sg.* извѣщено 134r2, М: *fut. 3. sg. /кїє/* извѣстити 136r21–22, НБ: *perf. 3. sg. m. /e/* извѣстїω 96r9.

○ × 5: ∅ 1 (1), ≡ извѣстити 1 (1), = извѣстити 2 (2), ≈ возвѣстити 1 (1)

- књиж_L; домаћег порекла, од псл. *jъzvěstiti (ЭССЯ 9: 93, Skok 3: 591–592, s. v. *vijest*); уп. ссл. извѣстити (ФР: Д, Т, Да, ЂБ), стсл. извѣстити (СС), стсл.-цсл. извѣстити (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: *извѣстииваџи*
- ▲ неутр_R: × 1, нар_R: × 4; књиж_Σ: × 1, хибр_Σ: × 4

/извесџиџо/ извѣстито adv. НБ: извѣстито 157r16

○ × 1: ≈ постижнїо 1 (1)

- недеф_L; порекло нејасно, можда Венцловићева твореница; уп. ссл. извѣсть (ФР: Д, Т: adj.), извѣсто adv. (ФР: Д), стсл. извѣсть (СС), стсл.-цсл. извѣсть (SJS) (уп. Шанский 7: 22–23, s. v. *известный*); крајње порекло мотивне речи домаће, од псл. *jъzvěstь(jъ) (ЭССЯ 9: 93).
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/извесџливо/ извѣстлїво adv. М: извѣ^{ст}лїво 134v9–10

○ × 1: ≈ извѣстнїо 1 (1)

- нар_L; уп. **/извесџиџо/**.
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/извес(џ)но/ извѣстнїо adv. ЗБ: извѣстнїо 115r14

○ × 1: ≡ извѣстнїω 1 (1)

- књиж_L; уп. ссл. извѣстнїо (ФР: Да), извѣстнїџ (С, ФР: Д, Т, ГЦ, ЂБ). RJAZU: + | Михајловић 1982: +
- ▲ неутр_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/извесџиваџи/ извѣсџив[вати] impf. П: *praes. 3. sg.* извѣсџиве 133v6

○ × 1: ≡ извѣсџивати 1 (1)

- недеф_L; домаћег порекла, можда и Венцловићева твореница, в. **/извесџиџи/**. RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/извешџиваџи, извешџиваџи/ извѣсџива[ти]/извѣсџива[ти] impf. М: *praes. 1. sg.* извѣсџива^м[џ] 136r25, *praes. 3. sg.* извѣсџиве 129r21, НБ: *praes. 2. pl.* извѣсџивате 100v18.

○ × 3: ø 1 (1), ≈ възвѣщавати 2 (2)

● књиџꞤ; уп. стсл.-цсл. извѣщавати (SJS); уп. и стсл. извѣщати (CC), стсл.-цсл. извѣщати (SJS).

▲ нар_R: × 3; хибр_Σ: × 3

/извикнуѡи/ извик'нѡ[ти] pf. НБ: *praes. 3. sg.* извиче 109v7, *fut. 1. pl.* извик'нѡѡемо 156r14

○ × 2: ≈ навѣстити сѧ 2 (2)

● књиџꞤ; уп. ссл. извикнуѡти (ФР: Да), стсл. извикнуѡти (CC), стсл.-цсл. извикнуѡти (SJS); уп. и **/из/** и **/викаѡи/**. RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; хибр_Σ: × 2

/извирайѡи/ извир[ати] impf. НБ: *praes. 3. sg.* извире 131r17, извире 160v13

○ × 2: ø 1 (1), ≠ источникъ 1 (1)

● нар_L; домаѡег порекла, од псл. *jъzvirati (ЭССЯ 9: 95–96, Skok 3: 622–624, s. v. vreti, ПЕРСЈ, s. v. врету). RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/извируѡи/ извирѡк[ѡ], [-кѡ], [-кѡ] НБ: *nom. sg. f.* извирѡкѡ 143v5 ♦ в. **/вога/**

○ × 1

● нар_L; домаѡег порекла, *part. praes. act.* од **/извирайѡи/** (в.).

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/извлачиѡи/ извлачи[ти] impf. П: *praes. 3. sg.* извлачѡи 104v10

○ × 1: ≡ извлекати 1 (1)

● нар_L; домаѡег порекла (ПЕРСЈ, s. v. вѡи, Skok 3: 634–635, s. v. vuči), уп. **/извѡи/**. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/изводиѡи/ изводи[ти] impf. ЗБ: *praes. 3. sg.* изводиѡи 131v20, М: *praes. 3. sg.* изводи 160v10

○ × 2: = изводити 1 (1), ≈ производити 1 (1)

● зајꞤ; домаѡег порекла, од псл. *jъzvoditi (ЭССЯ 9: 96–97, Skok 3: 579–581, s. v. -vesti, ПЕРСЈ, s. v. водити); уп. ссл. изводити (ФР: Т, Да, ГЦ), стсл. изводити (CC), стсл.-цсл. изводити (SJS). Даничиѡ: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/изволийѡи/ извол[ити] pf. ЗБ: *perf. 2. sg. m.* изволѡи /си/ 157v1, М: *praes. 3. sg.* изволи 157r18.

○ × 2: ≡ изволити 1 (1), ≈ волити 1 (1)

● књиџꞤ; домаѡег порекла, од псл. *jъzvoliti (ЭССЯ 9: 98, Skok 3: 614, s. v. -volja, ПЕРСЈ, s. v. изволети); уп. ссл. изволити (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. изволити (CC), стсл.-цсл. изволити (SJS). Даничиѡ: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; хибр_Σ: × 2

/извор/ изворъ, -а m. НБ: *nom. sg.* изворъ 137r26, 138r10, из'воръ 160v10–11, *gen. sg.* /код[ъ], из, ѡ[ъ]/ извора 131v19, 132v5, 132v12, 134v5, 136v9, 138r21, 143v3, 143v17, из'вора 131v14, *dat. sg.* /с/ изворѡ 132v7, 132v8, 137v23, 143v8, изворѡ 136v8, *acc. sg.* /на/ изворъ 132v17, 137r2, *instr. sg.* /сѡ/ изворѡ^м[ъ] 108v10, из'ворѡ^м[ъ] 137r23, *loc. sg.* /оу/ изворѡ 119v14, *acc. pl.* изворе 135v3

○ × 23: ø 1 (1), ≈ источникъ 20 (17+1+1), ≠ источникъ 1 (1), ≈ источникъ кѡпелный 1 (1)

● нар_L; домаѡег порекла, од псл. *jъzvorъ (ПЕРСЈ, ЭССЯ 9: 100–101, Skok 3: 623, s. v. vreti). Даничиѡ: +, RJAZU: + | Михајловиѡ 1982: +

▲ нар_R: × 23; хибр_Σ: × 23

/изврѡнуѡи се/ извр'гнѡти се pf. П: *fut. 3. sg.* извр'гнѡти /ѡе се/ 158v11

○ × 1: = изверѡнѡсѧ 1 (1)

- зајЛ; домаћег порекла, од псл. *jъzvьrġnотi sę (ЭССЯ 9: 102, Skok 3: 621, s. v. vrġi, ПЕРСЈ, s. v. врћи); уп. ссл. изврѣгноути (ФР: ГЦ). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: *изврѣнѣи*
- ▲ нар_Р: × 1; нар_С: × 1

/извршии (се) / изврши[ти] I: pf. М: *perf. 3. sg. m. /e/* извр'шиѡ 123r6-7, НБ: *praes. 1. sg.* извр'ши^М[ь] 138r12, *praes. 1. pl.* извр'шимо 130v1-2 **II:** ~ **се** pf. НБ: *praes. 3. sg. /ce/* извр'ши 121r5, *perf. 3. sg. f. /ce e/* извр'шила 118r8, *perf. 3. sg. n. /ce e/* извр'шило 158r17, *aor. 3. sg. /ce/* извр'шии 163r8.

- I: × 3: ∅ 1 (1), ≈ сотворити 1 (1), ≠ совершити 1 (1) **II:** × 4: ≈ исполнити сА 3 (3), ≈ оуспѣти 1 (1)
- нар_Л; домаћег порекла, уп. /уз/ и псл. *vьršiti (ПЕРСЈ, Skok 3: 624, SES). I: Даничић: +, RJAZU: + **II:** Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_Р: × 7; нар_С: × 7

/извући и извлешии / извв[кѣ] pf. П: *aor. 3. sg.* изввче 155v15, 155v19, НБ: *perf. 3. sg. f. /e/* изввкла 117r12-13, *impt. 2. sg.* изввци 109r1.

- × 4: ≈ изѣти 1 (1), ≡ извлѣци 2 (1+1), ≈ изнѣти 1 (1)
- књиж_Л и нар_Л; домаћег порекла, од псл. *jъzvelk'ti (ЭССЯ 9: 90, ПЕРСЈ, s. v. вући, Skok 3: 634–635, s. v. viġi); уп. ссл. извлѣци (ФР: СП, ЂБ). Даничић: *извлѣшии*, RJAZU: +
- ▲ нар_Р: × 4; нар_С: × 4

/изіазии / изгази[ти] pf. НБ: *praes. 3. sg. /ne/* изгазиі 144v15

- × 1: ≈ погладити 1 (1)
- нар_Л; домаћег порекла, уп. /уз/ и псл. *gaziti (ЭССЯ 6: 113–114, SP 7: 78–80, ПЕРСЈ, Skok 1: 557). RJAZU: +
- ▲ нар_Р: × 1; нар_С: × 1

/изіласии / изгласи[ти] pf. М: *perf. 3. sg. m. /e/* изгласіѡ 162v20

- × 1: ≈ возгласити 1 (1)
- нар_Л; домаћег порекла, уп. /уз/ и псл. *golsiti (ЭССЯ 6: 218–219, SP 8: 54–55, ПЕРСЈ, s. v. глас, Skok 1: 565, s. v. glagob); уп. и изгласити (Miklosich). RJAZU: +
- ▲ нар_Р: × 1; нар_С: × 1

/изіивеве / изгнѣвене, [-ня] п. НБ: *acc. sg. /na/* изгнѣвене 98r6

- × 1: ≈ тлѣнїе 1 (1)
- нар_Л; домаћег порекла уп. /уз/ и псл. *gniti (ПЕРСЈ, Skok 1: 579–580, ЭССЯ 6: 176–177, SP 7: 190–191), уп. и /іивеве/.
- ▲ нар_Р: × 1; нар_С: × 1

/изіоварии / изговара[ти] impf. НБ: *praes. 3. sg.* изговара 156v8, 159v8, 160r1, /ne/ изговара 142r7.

- × 4: ∅ 1 (1), ≈ извѣщати 1 (1), ≈ глаголати 1 (1), ≈ употреблати 1 (1)
- нар_Л; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. говор, Skok 1: 579–580, s. v. govor), в. /изіоворіи/. RJAZU: +
- ▲ нар_Р: × 4; нар_С: × 4

/изіоворіи (се) / изговорити I: pf. НБ: *inf.* изговорити 135r19, *praes. 3. pl.* изговоре 161v7, *perf. 1. sg. m. /ca^М[ь]/* изговоріѡ 103v14, *aor. 3. pl.* изговорише 140v2 **II:** ~ **се** pf. НБ: *plus. perf. 3. sg. m. /ce ie d'io/* изговоріѡ 111v5-6.

- I: × 4: ∅ 1 (1), ≈ рѣци 3 (1+2) **II:** × 1: ≈ рѣци 1 (1)
- нар_Л; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. говор, Skok 1: 579–580, s. v. govor), уп. /уз/ и /іоворіи/. I: Даничић: +, RJAZU: + **II:** RJAZU: +
- ▲ нар_Р: × 5; нар_С: × 5

/изгорети pf. М: fut. 3. sg. изгорети /кјє/ 158v13

○ × 1: ≈ сгарати 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *gorjeti*, Skok 1: 591–593, s. v. *gorjeti*); уп. /из/ и /горети/; уп. и стсл. изгорѣти (СС), стсл.-цсл. изгорѣти (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/изгубити (се) / изгуби[ти] I: pf. М: perf. 3. sg. m. /e/ изгубиѡ 158r21, plus. perf. 3. sg. m. /e бїѡ/ изгубиѡ 110v2, plus. perf. 3. sg. f. /e била/ изгуби^{ла} 118r12 II: ~ се pf. НБ: aor. 3. sg. изгуби /ce/ 163r13.

○ I: × 3: ≈ погубити 3 (2+1) II: × 1: ≈ погубити 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *jъzgbiti (ЭССЯ 9: 32, Skok 1: 577, s. v. -gnuti³, ПЕРСЈ, s. v. *zubiti*); уп. ссл. изгубити (ФР: Д, Да, ЂБ), стсл. изгубити (СС), стсл.-цсл. изгубити (SJS). I: Даничић: +, RJAZU: + | Михаиловић 1982: + II: RJAZU: +

▲ нар_R: × 4; нар_Σ: × 4

/изгубљење и изгубљење/ изгубљење/изгубљење, -а п. НБ: nom. sg. изгубљење 159r6-7, acc. sg. /на/ изгубљење 156r6.

○ × 2: ≈ пагуба 1 (1), ≈ погубљени 1 (1)

● нар_L; можда домаћег порекла, уп. /изгубити/. Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ књиж_R: × 1, нар_R: × 1; хибр_Σ: × 1, нар_Σ: × 1

/издавати и издајати/ издавати impf. М: inf. издавати 145r21-22, praes. 3. sg. издае 135r17, 144r5, 145r15, 160r20, praes. 3. pl. издаю 160r14, fut. 3. sg. издавати /кјє/ 101r17

○ × 8: ≈ раздавати 1 (1), ≈ подати 6 (6), ≈ дати 1 (1)

● књиж_L и нар_L; домаћег порекла, уп. /издати/; уп. ссл. издавати (ФР: Д, Т), стсл. издавати (СС), стсл.-цсл. издавати (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 8; нар_Σ: × 8

/издавна/ издавна adv. НБ: издавна 95v2, 136r2, издавна 144v3

○ × 3: ∅ 2 (1+1), ≈ иногда 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла (уп. SES, s. v. *zdavnaj*), уп. /из/ и /давно/; уп. и ссл. издавна (ФР: Т, ГЦ), стсл. издавна (СС), стсл.-цсл. издавна (SJS). RJAZU: +

▲ неутр_R: × 3; неутр_Σ: × 3

/издалека/ издалека adv. НБ: издалека 132v17

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (Skok 1: 376–377, s. v. *dalek*, ПЕРСЈ, s. v. *dalek*), уп. /из/ и /далеко/. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/издати pf. ЗБ: fut. 3. sg. издати /кјє/ 114v13, л. *ūridgev ūrīni m. nom. sg.* издати 118r10, М: inf. издати 104v1, praes. 3. sg. изда 116v11, perf. 3. sg. m. /e/ из'даѡ 98r4-5, л. *ūridgev ūrīni nom. sg. m.* издаа^л[ъ] 102r21, НБ: inf. издати 96r6, aor. 3. sg. издаде 144v4, aor. 3. pl. издаше 96v15, л. *ūridgev ūrīni nom. sg. n.* издато 118r17 ♦ издати ми своју д(8)шв из тѣла 96r6 ≈ положит дшв мою 16r18

○ × 10: ∅ 2 (1+1), ≡ издати 1 (1), = издати 1 (1), ≈ положити 1 (1), ≈ въздати 1 (1), ≈ дати 2 (1+1), ≈ приложити 1 (1), ≈ предати 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *jъzdati (ЭССЯ 9: 23, Skok 1: 382, s. v. *dati*, ПЕРСЈ, s. v. *dati*); уп. ссл. издати (С, ФР: Да, ГЦ, ЂБ), стсл. издати (СС), стсл.-цсл. издати (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 7, нар_R: × 3; неутр_Σ: × 7, нар_Σ: × 3

/издизање/ издизанє, [-ня] п. М: *nom. sg.* издизанє 122v12.

○ × 1: ≈ движеніє 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *dignuti se*, Skok 1: 401, s. v. *dignuti se*), уп. **/уз/** и **/гузаџи/**. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/издыхање/ издыхан[је], [-ня] п. НБ: *loc. sg.* /на/ издыханю 97v11

○ × 1: ∅ 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. издыханиє (ФР: Д, Да, СП), стсл. издыханиє (СС), стсл.-цсл. издыханиє (SJS); крајње порекло домаће, од псл. **jъzdyxati* (ЭССЯ 9: 25–26, Skok 1: 372–374, s. v. *dah*, ПЕРСЈ, s. v. *disati*). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ нар_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/издубиџи/ издџб[ити] рф. НБ: *il. p̄ridgev radni dat. pl. m.* издџбен^М[џ] 108v7

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. **/уз/** и псл. **dъlbiti* (ЭССЯ 5: 206, SP 3: 250, Skok 1: 460, s. v. *dupsti*, ПЕРСЈ, s. v. *дубити*¹). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/изедєње/ изеденє, [-ня] п. НБ: *acc. sg.* /на/ изеденє 107v9

○ × 1: ≈ снѣдъ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. **/изесџи/**; уп. стсл. изѣдениє (СС), стсл.-цсл. изѣдениє (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/изесџи/ изе[сти] рф. НБ: *praes. 3. sg.* изеде 112r2-3

○ × 1: ≈ вѣ снѣдъ 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. **jъzěsti* (ЭССЯ 9: 26, Skok 1: 776–777, s. v. *jesti*, ПЕРСЈ, s. v. *jecmu*); уп. ссл. изѣсти (ФР: Д), стсл. изѣсти (СС), стсл.-цсл. изѣсти (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/изиџи/изиџи/ из[икџ]/изы[ти] рф. ССЛ: *aor. 3. sg.* изыде 142v19 || П: *perf. 3. sg. m.* /је/ изишао 101r21, НБ: *pot. 3. sg. m.* /би/ изишао 119v9

○ × 3: ∅ 1 (1), ≡ изыйти 1 (1), = изыйти 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *izaџi*, Skok 1: 708, s. v. *ići*), уп. **/узаџи/**; уп. ссл. изити (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, NN, ЂБ), стсл. изити (СС), стсл.-цсл. изити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 2, књиж_R: × 1; нар_Σ: × 2, књиж_Σ: × 1

/изјавиџи/ изјави[ти] рф. НБ: *perf. 3. sg. m.* /е/ изјавџо 100v4-5

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, (ПЕРСЈ, s. v. *javuti*, Skok 1: 762–763, s. v. *javiti*, SES, s. v. *javiti*); уп. **/уз/** и **/јавиџи се/**; ссл. изјавити (ФР: ГЦ). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/изјављиваџи/ изјав'л[ивати] impf. М: *praes. 3. sg.* изјав'љує 122r5, 124v11, изјављує 136r10.

○ × 3: ≈ љављати 3 (3)

● нар_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *javuti*, Skok 1: 762–763, s. v. *javiti*), уп. **/изјавиџи/**. RJAZU: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/изјаџи/ изја[ти] рф. ССЛ: *praes. 3. sg.* изјасть 142v3, /не/ изјасть 142v2

○ × 2: ≡ из'ати 2 (2)

● књиж_L; уп. стсл. из'ати (СС), стсл.-цсл. из'ати (SJS); крајње порекло домаће, од псл. *jzēti (ЭССЯ 9: 26–27).

▲ књиж_R: × 2; књиж_Σ: × 2

/излазиџи/ излазити impf. НБ: *inf.* излази^{ти} 102v2, *praes. 3. sg.* излази 101v6, излази 112r12, излази 112r15, 127r18, излазы 127r19, 142v8, /не/ излази 99v8, 107v9, *praes. 3. pl.* излазе 159r17, *perf. 3. pl. m. /с8/* излазили 97r12, *perf. 3. sg. f. /с/* излазила 119v16, *ил. ѓригев сагаињи* излазекѝ 113r11

○ × 13: ∅ 4 (2+1+1), ≈ исходити 6 (5+1), ≠ исходити 1 (1), ≈ изл'аніе 1 (1), ≈ сходити 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *jъzlaziti (ЭССЯ 9: 41, Skok 2: 278–279, s. v. *laziti*, ПЕРСЈ, s. v. *лазити*); уп. ссл. излазити (ФР: Т), стсл. излазити (СС), стсл.-цсл. излазити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 13; нар_Σ: × 13

/излануџи се/ изланути се pf. НБ: *fut. 3. sg.* /ђе/ изланути /се/ 156r12.

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. /из/ и псл. *lajati (Skok 2: 261–262, ПЕРСЈ). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/излечење/ излѣчен[је], -ња п. НБ: *gen. sg.* /до/ излѣченја 122v17, *dat. sg.* /к/ излеченю 123r17, *instr. sg.* /над[ъ]/ излѣчене^м[ъ] 121r15

○ × 3: ≈ исц'леніе 3 (3)

● нар_L; домаћег порекла, в. /излечџи/. RJAZU: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/излечиваџи/ излѣчива[ти] impf. НБ: *perf. 3. sg. f. /је/* излѣчивала 119v8

○ × 1: ≠ возставлати ѿ одров' б'олѣзни 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. /излечџи/. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/излечџи (се)/ излѣчити I: pf. НБ: *perf. 3. sg. m. /е/* излѣчио 119r4, 125r14, 126r13, /е/ излѣчио 121r15-16, *perf. 3. sg. f. /е/* излѣчила 126r12, *pot. 3. sg. m. /би/* излѣчио 123v1 **II:** - се pf. НБ: *fut. 3. sg.* излѣчикје /се/ 107v18, *fut. 1. pl. /кјемо се/* излѣчити 130v2, *pot. 3. sg. m. /би се/* излѣчио 120r7, *pot. 1. pl. m. /би се/* излѣчили 130r22.

○ **I:** × 6: ≈ исц'ланти 5 (4+1), # ≠ востаніе 1 (1) **II:** × 4: ∅ 3 (3), ≈ исц'лати сѧ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *lěčiti (ПЕРСЈ, s. v. *лек*, Skok 2: 296). **I:** RJAZU: + **II:** RJAZU: +

▲ нар_R: × 10; нар_Σ: × 10

/изливање/ изливан[је], -ња п. П: *gen. sg.* /ѿ[ъ]/ изливан изливанја 122v22-123r1, *dat. sg.* /по/ излїваню 136r8

○ × 2: ≡ изл'аніе 1 (1), = изл'аніе 1 (1)

● књиж_L и нар_L; домаћег порекла, в. /изливаџи/; уп. ссл. изливание (ФР: ГЦ), стсл.-цсл. изливание (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/изливаџи (се)/ излива[ти] I: impf. ЗБ: *part. praes. act. m. gen. sg.* изливајућега 132v11 **II:** - се impf. П: *ил. ѓрилої сагаињи* изливајукѝ /се/ 136r15, М: *inf.* изливати /се/ 122v14-15, НБ: *praes. 3. sg. /се/* излїва 127r19.

○ **I:** × 1: ≡ изливати 1 (1) **II:** × 3: ∅ 1 (1), = изл'ати 1 (1), ≈ изл'аніе 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *литу*, Skok 2: 296, s. v. *liti*), в. /излиџи/; уп. стсл. изливати (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ), стсл. изливати (СС), стсл.-цсл. изливати (SJS). **I:** Даничић: +, RJAZU: +
II: Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 3, хибр_R: × 1; нар_Σ: × 3, хибр_Σ: × 1

/изливање/ изливен[ије], -ња п. М: *gen. sg.* изливена 126r13, *loc. sg.* /*при*/ изливену 116v14.

- × 2: ≡ изліаніє 1 (1), ≈ изліати 1 (1)
- хибр_L; можда посрба према предлошку. RJAZU: +
- ▲ хибр_R: × 2; хибр_Σ: × 2

/излијаџи се/ изліа[ти] се *impf.* ССЛ: *praes. 3. sg.* изліа /се/ 131r9, *іл. ѓригев ѓрїни п. ном. sg.* из'ліан'но 113r4-5 || ЗБ: *іл. ѓригев ѓрїни instr. sg. т.* изліан'ны^М[ь] 106r7, НБ: *іл. ѓригев ѓрїни асс. sg. т.* изліаного 122r6.

- × 4: ∅ 1 (1), ≡ изліати с_А 3 (3)
- књиж_L; уп. ссл. излијати (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, NN), стсл. излијати с_А (СС), стсл.-цсл. излијати с_А (SJS); уп. и псл. *ljati se (ПЕРСЈ, s. v. *литу*, Skok 2: 296, s. v. *liti*, ОС 49–50, ЭССЯ 15: 157–158, s. v. *liti se, уп. 103–104, s. v. *lijati). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ књиж_R: × 3, хибр_R: × 1; књиж_Σ: × 3, хибр_Σ: × 1

/излиџи (се)/ изли[ти] **I:** *pf.* ССЛ: *aor. 3. sg.* изліи 113r5 || ЗБ: *praes. 3. sg.* из'ліє 116v14-15, *іл. ѓригев ѓрїни п. gen. sg.* /*до*/ изливен'нога 114v22, *іл. ѓригев ѓрїни instr. sg. п.* изливены^М[ь] 116v14, М: *perf. 3. sg. f.* излила /е/ 114v1, *іл. ѓригев ѓрїни dat. sg. f.* /*к*/ из'ливеной 122v16-17, НБ: *perf. 3. sg. т.* /е/ изливо 137v3, *іл. ѓригев ѓрїни ном. sg. т.* изливењ 118r16, *іл. ѓригев ѓрїни gen. sg. f.* изливење 123r12 **II:** ~ **се** *pf.* П: *perf. 1. sg. т.* изліо /са^М[ь] се/ 122r7.

- **I:** × 9: ∅ 2 (2), ≡ излити 5 (5), = возлити 1 (1), ≈ изліаніє 1 (1) **II:** × 1: ≡ изліати с_А 1 (1)
- зај_L; домаћег порекла, уп. псл. *liti (ПЕРСЈ, Skok 2: 296, ЭССЯ 15: 157–158); уп. стсл. излити (с_А) (СС), стсл.-цсл. излити (с_А) (SJS). **I:** Даничић: +, RJAZU: + **II:** RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 4, неутр_R: × 6; нар_Σ: × 4, неутр_Σ: × 6

/измакнуџи се/ измак'нџти се *pf.* НБ: *inf. /се.../* измак'нџти 99v16, /се.../ изма^Кнџти 129v19

- × 2: ∅ 1 (1), ‡ ≈ оубџжати 1 (1)
- нар_L; домаћег порекла, уп. /из/ и псл. *тъкнџти (ПЕРСЈ, Skok 2: 347–348, s. v. *таці*, ЭССЯ 20: 219); RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/измеђ(у)/ из(')мегю/измџгю/из'међь *праер.* НБ: измегю 97v9, 113v2, 114r15, 128r12, 140v22, 159r5, 159r8, измџгю 97r13, 105v11, 140v3-4, из'мегю 159r2-3, из'међь 129v20

- × 12: ∅ 4 (4), ≈ ѿ 4 (3+1), ≈ посредн 1 (1), ‡ ≈ посредџ 1 (1), ≈ во 1 (1), ≈ изџ 1 (1)
- нар_L; домаћег порекла, в. /из/ и /међу/. Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 12; нар_Σ: × 12

/измениџи се/ измџни[ти] се *pf.* ЗБ: *aor. 3. pl.* измџнише /се/ 98v6

- × 1: ≡ измџнити с_А 1 (1)
- зај_L; домаћег порекла, од псл. *ъзмџнџти (ЭССЯ 9: 46–47, уп. ПЕРСЈ, s. v. *наменџти*, Skok 2: 421–422, s. v. *тијена*, 444–445, s. v. *тџити*); уп. ссл. измџнити (ФР: Д, Т, Да, СП, ПП, NN), стсл.-цсл. измџнити с_А (SJS). RJAZU: + | Михајловић 1982: +
- ▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/измериџи/ измџрити *pf.* ЗБ: *inf.* измџрити 108v6, *perf. 1. sg. т.* /са^М[ь]/ измџрїо 108v8

- × 2: ≡ измџрити 1 (1), = измџрити 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *jъzměriti (ЭССЯ 9: 47, Skok 2: 436–437, s. v. *mjera*, уп. ПЕРСЈ, s. v. *мера*); уп. ссл. измѣрити (ФР: СП), стел.-цсл. измѣрити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 1, нар_R: × 1; неутр_Σ: × 1, нар_Σ: × 1

/измивалница/ измивал^нниц[а], -е f. НБ: *gen. sg.* /код[ъ]/ измивал^ннице 124v13

○ × 1: # ≠ к8пєль 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, в. **/измиваѡи/**; л реституисано.

▲ хибр_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/измивање/ измїиван[іє], -ня n. НБ: *gen. sg.* /код[ъ]/ измїиван^на 121r12-13

○ × 1: ≈ к8пєль 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, в. **/измиваѡи/**. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/измиваѡи/ измива[ти] impf. М: *part. praes. act. n. instr. sg.* измиваюкѡ^м[ъ] 121v20

○ × 1: ≈ омывати 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, уп. **/из/** и **мивати** (RJAZU, РСАНУ), од псл. *muvatı (ЭССЯ 21: 88, Skok 2: 434, s. v. *miti*, уп. ПЕРСЈ, s. v. *мити*); уп. рус. (XI в.) измывати (СРЯ XI–XVII в.), рус. (XVIII в.) измывати (СРЯ XVIII в.). RJAZU: +

▲ хибр_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/изна(ј)ѡре/ из(*)на(ѡ)пре adv. НБ: изнапре 101r9, изнайпре 116v20, изнапре 138v12, из^ннапре 138v17-18, изнапре 144v8

○ × 5: ∅ 1 (1), ≈ перкѣє 3 (3), ≈ преждає 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, в. **/из/** и **/најѡре/**, упореди и **/најнајре/**. RJAZU: + | Јовановић 1911: *изнапредъ*

▲ нар_R: × 5; нар_Σ: × 5

/изневериваѡи се/ изневѣрїивати се impf. НБ: *inf. се* изневѣрїивати 109r4

○ × 1: ≈ быти неѣренъ 1 (1)

- недеф_L; домаћег порекла, уп. псл. *jъzvěriti sě и псл. *nevěra (ЭССЯ 9: 93, 25: 68, ПЕРСЈ, s. v. - *верити*, уп. SES); можда и Венцловићева творба. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/изненада/ изненада adv. НБ: изненада 102r12

○ × 1: ∅ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. *jъz *nenada* (ЭССЯ 9: 9, ПЕРСЈ, Skok 1: 496–487, s. v. *nada*). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/изнеѡи/изнесѡи (се)/ изне[ти]/изнес[ти] I: pf. НБ: *praes. 3. sg.* изнесе 100r7, *perf. 3. sg. m. /e/* изнео 136v6, *aor. 3. sg.* изнесе 156v3, *pot. 3. sg. n. /би/* изнело 100r9 ♦ мї е изнео на очи 136v6 ≈ рєтє 52r23 **II:** ~ се pf. М: *perf. 3. sg. m. /e/* изнео /ce/ 104v7.

○ **I:** × 4: ∅ 1 (1), ≈ сотворити 1 (1), ≈ изведеє 1 (1) **II:** × 1: ‡ ≈ воз^нести сѡ 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *jъzněti (ЭССЯ 9: 52, ПЕРСЈ, s. v. *носити*, Skok 2: 512–513, s. v. *nesti*); уп. изнести (С, ФР: Д, Т, Да, ФЦ). **I:** Даничић: +, RJAZU: + **II:** Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 4, неутр_R: × 1; нар_Σ: × 4, неутр_Σ: × 1

/изницаѡи/ изни[цати] impf. НБ: *praes. 3. sg.* изниче 100r11

○ × 1: ≈ воставати 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *niknoṭi (ЭССЯ 9: 52–53, ПЕРСЈ, s. v. *нићи*, Skok 2: 517–518). RJAZU: + | Јовановић 1911: *изникнѣи*
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

- /изнова/ **изнова** adv. НБ: *изнова* 95v12, 115v13, 162r20
- × 3: ∅ 2 (1+1), ≈ новий 1 (1)
- нар_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *нов*, Skok 2: 525–526, s. v. *nov*), уп. /*уз*/ и /*нов*/; уп. и стсл.-цсл. *изнова* (SJS). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

- /износиѣи/ **износи[ти]** impf. ЗБ: *praes. 3. pl.* *износе* 157r9, *praes. 3. sg.* *износи* 157r10, НБ: *praes. 3. sg.* *износи* 128v9, *износы /cel/* 162v14, *perf. 3. sg. f.* /*ніе*/ *износила* 158v7, *л. прилої радни* *износекѣ* 126v19.
- × 6: ≡ *износити* 2 (2), ≈ *знаменовати* 1 (1), ≈ *творити* 1 (1), ≈ *творити* 1 (1), ≈ *возлагати* 1 (1)
- зај_L; домаћег порекла, уп. /*уз*/ и псл. *nositi (ЭССЯ 25: 206–210, ПЕРСЈ, Skok 2: 512–513, s. v. *nesti*); уп. ссл. *износити* (ФР: Т, Да, СП), стсл. *износити* (СС), стсл.-цсл. *износити* (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 6; нар_Σ: × 6

- /изнуѣра/ **из(и)нѣтра/ из(и)нѣтра** adv. П: *из'нѣтра* 142v8, М: *изнѣтра* 159v4, НБ: *изнѣтра* 105v9, *изнѣтра* 139v5, *из'нѣтра* 159v1-2.
- × 5: ∅ 3 (3), ≡ *из' внѣтрѣ* 1 (1), ≈ *внѣтр'* 1 (1)
- нар_L; домаћег порекла, по моделу /*унуѣра*/ (в.), од /*уз*/ (в.) и ген. основе која је у псл. *otrb (SES. s-v- *znotraj*, Skok 3: 552–553, s. v. *utroba*). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 5; нар_Σ: × 5

- /изобилије/ **изобилі[e], -ја** n. М: *gen. sg.* *изобиліа* 134r22
- × 1: ≈ *обиліе* 1 (1)
- књиж_L; уп. *изобиліе* (Miklosich); крајње порекло домаће, уп. псл. *jъz obili / *jъz obila (ПЕРСЈ, s. v. *обиле*, Skok 2: 536, s. v. *obil*); RJAZU: + | Михајловић 1982: +
- ▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

- /изобилно/ **изобил'но** adv. ЗБ: *изобил'но* 136v3
- × 1: ≡ *изобилно* 1 (1)
- зај_L; домаћег порекла, уп. псл. *jъzobilьnъ (ПЕРСЈ, s. v. *обиле*, Skok 2: 536, s. v. *obil*); уп. ссл. *изобил'но* (ФР: Д), *изобил'но* (ФР: ЂБ), стсл. *изобил'но* (СС), стсл.-цсл. *изобил'но* (SJS). *изобило* (SJS). RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

- /изоставиѣи/ **изостави[ти]** pf. М: *aor. 3. sg.* *изостави* 136v18
- × 1: ≈ *оставити* 1 (1)
- зај_L; домаћег порекла (уп. Skok 3: 330–331, s. v. *stav*), в. /*уз*/ и /*оставиѣи*/; уп. ссл. *изоставити* (ФР: ГЦ), стсл.-цсл. *изоставити* (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

- /изравниѣи/ **израв'н[ити]** pf. М: *л. придег шрѣни пот. sg. n.* *израв'нѣно* 142r21
- × 1: ≠ *несоравнено* 1 (1)
- нар_L; домаћег порекла (Skok 3: 113–114, s. v. *ravan*), уп. /*уз*/ и /*раван*/ RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/изранийи/ израни[ти] pf. НБ: *plus. perf. 3. pl. m. /св были/* изранилы 98r7, /св были.../ изранили 113r13, *ил. ĩrigeв ĩrїни nom. sg. m. изранїѣ(ѣ)* 113v3

○ × 3: ≈ о҃҃азвлати 1 (1), ꙗꙗ ≈ о҃҃азвлати 1 (1), ≈ ҃азвы возложити 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (Skok 3: 107, s. v. *rana*), в. **/из/** и **/ранийи/**. RJAZU: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/израњење/ изранѣње, [-ня] п. НБ: *acc. sg. /на/* изранѣње 130r1

○ × 1: ꙗꙗ ≈ о҃҃азвлениѣ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. **/изранийи/**. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/изрећи (се)/изрешии (се)/ изрек[ѣ] I: pf. II: *perf. 3. sg. m. изрека^о /^е/* 161r18, изрекао /^е/ 161v15, /лї е/ изрекао 161v10, НБ: *praes. 3. sg. изрек^{не}* 156r13, *aor. 3. sg. изрече* 111r14, *plus. perf. 3. sg. m. /е быω/* изрекао 128v18 **II:** ~ **се** pf. НБ: *perf. 3. sg. m. /е/* изрекао /се/ 105v20.

○ I: × 6: ∅ 3 (3), = изреци 3 (3) II: × 1: ∅ 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. **jьzrekt'i* (ЭССЯ 9: 66, уп. Skok 3: 120–122, s. v. *reči*, SES, s. v. *reči*); уп. ссл. изреци (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ). I: Даничић: +, RJAZU: + II: RJAZU: +

▲ неутр_R: × 6, нар_R: × 1; неутр_Σ: × 6, нар_Σ: × 1

/изречење/ изреченје, [-ня] п. М: *dat. sg. /но/* изреченю 112r8, 144r13, *acc. sg. /за/* изреченје 158r14

○ × 3: ≈ речениѣ 1 (1), ≈ реченное 1 (1), ≈ изреченное 1 (1)

● нар_L; уп. ссл. изречениѣ (Miklosich). RJAZU: + | Михајловић 1982: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/изродак/ изродакъ, [-д'ка] м. М: *nom. sg.* изродакъ 157r6

○ × 1: ≈ порождениѣ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *jьzrodъ (ЭССЯ 9: 69, уп. Skok 3: 151–153, s. v. *rod*). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/изродийи/ изроди[ти] pf. М: *perf. 3. sg. f. /е.../* изродила 100r15

○ × 1: ≈ родити 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *jьzroditi (ЭССЯ 9: 68–69, уп. Skok 3: 151–153, s. v. *rod*, SES, s. v. *rod*). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/или/ или conj. ССЛ: или 131r21 || ЗБ: или 121r19, 140v16, 141v6, 160v9, НБ: или 102r4, 104r16, 124r12, 127v4, 127v7, 127v8, 127v9, 135v8, 137r8, 141r4, 141r4, 141r22, 141v1, 160r5.

○ × 19: ∅ 12 (11+1), ≡ или 4 (4), ≈ или 1 (1), ≈ и 2 (1+1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *i li (ПЕРСЈ; Skok 1: 701, s. v. *i²*, ЭССЯ 8: 168); уп. ссл. или (ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. или (СС), стсл.-цсл. или (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 19; неутр_Σ: × 19

/илица/ илица[а], -е f. НБ: *gen. sg. /ѡ[ъ]/* илице 119v19

○ × 1: = кѡпель 1 (1)

● нар_L; од тур. *ilica*, крајњег арапског порекла (Škaljić 344, Skok 1: 714). RJAZU: + | Михајловић 1972: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/иља/ ислѣ м. ЗБ: *gen. sg. m.* ислѣ (!) 98v4

○ × 1: ≡ **И**ла 1 (1)

● књиж_L: преузето из предлошка, вероватно грешком титла прочитана као с.

▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/иманије/ имані[е], -ја п. НБ: *nom. pl.* иманіа 110v9

○ × 1: ≈ ськровище 1 (1)

● књиж_L и нар_L: домаћег порекла, од псл. *jьmati (ПЕРСЈ, Skok 1: 778, s. v. *jeti*, ЭССЯ 8: 223–224); уп. ссл. нѣннѣ (ФР: Да, СП, ГЦ, NN, ЪБ), стсл. нѣннѣ (СС); уп. у другом значењу и стсл. нѣннѣ (СС), стсл.-цсл. нѣннѣ (SJS). Даничић: +, RIAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ хибр_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/имаѝи/имеѝи/ имати/имѣти *impf.* ССЛ: *praes. 1. sg.* /не/ имѣ 105r4, *praes. 2. sg.* имаши 131r9, *impf. 2. sg.* имѣй 145v12 || П: *inf.* имати 109v22, 110r6-7, 132v6, 141r2-3, *praes. 1. sg.* има^М[ь] 95v23, 107v21, 134r9, 138r8, /не/ има^М[ь] 123r20, 124r6, 124r7, 133v6, 135r3, *praes. 2. sg.* имашъ 124v17, 124v7, 135r21, 163v5, имашъ 107r16, 138r5, има^Ш(ь) 135v14, /не/ имаш(ь) 133v5, 135r21, *praes. 3. sg.* има 115r17, 115r17, 116v22, 118v9, 139r12, 145r12, 158r18, 158r18, 160r16, 160v3, /не/ има 139r8, 158r19, 158r19, 161v17, *praes. 1. pl.* имамо 100v1, 101r11, 143r17, /да/ имамо 143r12, *praes. 2. pl.* имате 118r10, /не/ имате 115v6, 118r9, *praes. 3. pl.* имадѣ 120r14, 120v6, 128r10-11, имадѣ 120v5-6, 120v9, имаю 120v7, /не/ имадѣ 145r22, 163r20, *perf. 1. sg. m.* /со^М[ь]/ имао 156v1, /са^М[ь]/ имао 157v17, /ниса^М[ь]/ имао 124r8, *perf. 3. sg. m.* /ѣ/ имао 105r21, 115r15, 124v1, 162r22, /нѣ/ имао 158r19, *perf. 3. sg. f. le/* имала 119v21, *perf. 3. sg. n. le/* имало 156r1, *perf. 3. pl. m. /сте/* имали 128v5, *aor. 3. sg.* имаде 114r1, *impf. 3. sg.* имаше 122v1, /не/ имаше 98r17, *fut. 2. pl.* имакуете 104v5, /куете/ имати 104v13, 112r23, *pot. 3. sg. m.* /би/ имао 141v1, 141v6, *л. ѡригев радни* имаюкѣ 101r15, 114r23, 122v11, 135r23, имаюѣи 139v6, имадѣкѣ 141r15, имадѣкѣ 120v12, НБ: *inf.* имати 143r14, *praes. 1. sg.* има^М[ь] 115r20, *praes. 2. sg.* /да/ имашъ 134r12, *praes. 3. sg.* има 95v3-4, 99r20, 112r11, 112r14, 117r8, 124v3, 133r13, 140r21, 157v20, 159r14, 160r9, 160v20, /не/ има 96r3, 97r24, 97v1, 107r17, 109v3, 124r18, 127r9, 133r15-16, 160r6, /нѣ/ ѣма 124r1, /да не/ има 157v7, /се/ има 103v21, *praes. 1. pl.* имамо 103v18, 105r15, 129v8, 145r10, 145r22, /да/ имамо 137v23, *praes. 2. pl.* имате 112r22, /да/ имате 159r5, *praes. 3. pl.* имадѣ 141r17, 163r5, имадѣ 117r17, /да/ имадѣ 125v1, 128r4, /не/ имадѣ 95v20, *perf. 3. sg. m.* /ѣ/ имао 105v12-13, *perf. 3. sg. f. /нѣ/* имала 134v18, *perf. 1. pl. m. /смо.../* имали 116v18, *л. ѡрилої садашњи* имадѣкѣ 99v22 ♦ има оу себи 139r12 ‡ ≈ нѣѣѣ 55r22, ♦ /смо.../ имали на себи 116v18 ≈ носнхомъ 35v7, ♦ в. /кривица/

○ × 125: ∅ 31 (26+1+2+2), ≡ нѣѣѣ 45 (31+12+1+1), = нѣѣѣ 27 (19+4+1+3), ≈ нѣѣѣ 2 (1+1), # ≡ нѣѣѣ 4 (4), ≠ нѣѣѣ 1 (1), ≈ быти 9 (3+5+1), ≠ быти 1 (1), ≠ вѣѣнѣѣ 1 (1), ‡ ≈ нѣѣѣ 1 (1)

● зај_L: домаћег порекла, од псл. *jьmati (ПЕРСЈ, Skok 1: 778, s. v. *jeti*, ЭССЯ 8: 224–225); уп. ссл. нѣѣѣ (ФР: Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЪБ), стсл. нѣѣѣ (СС), стсл.-цсл. нѣѣѣ (SJS); уп. у другом значењу и ссл. нѣѣѣ (С, ФР: Д, Т), стсл. нѣѣѣ (СС), стсл.-цсл. нѣѣѣ (SJS). Даничић: +, RIAZU: +

▲ нар_R: × 112, књиж_R: × 3, неутр_R: × 10; нар_Σ: × 112, књиж_Σ: × 3, неутр_Σ: × 10

/име/ име, имена п. ССЛ: *nom. sg.* име 113r4, *acc. sg.* /оу, вѣ/ име 128r11, 155r20, 156r18 || П: *nom. sg.* име 112v15, 116v7, име 116v13, *gen. sg.* /рад[и], зарад[и]/ имена 96v22, 114v22, имена 137v12, *acc. sg.* /оу, вѣ/ име 108r15-16, 116v9, 116v10, 116v13, 119r12, 156v17, 161r21, 163v1, *instr. sg.* /сѣ/ имене^М[ь] 119r6, имено^М[ь] 121r14, *loc. sg.* /оу/ именѣ 112r23, именѣ 156r3, НБ: *nom. sg.* име 109v8-9, 118r16, *dat. sg.* /по/ именѣ 115r8, *instr. sg.* имено^М[ь] 143v10.

○ × 26: ∅ 2 (1+1), ≡ ила 18 (14+4), = ила 3 (3), ≈ слово 1 (1), # ≈ написаніе 1 (1), ≠ иценно 1 (1)

● зај_L: домаћег порекла, од псл. *jьте (ПЕРСЈ, Skok 1: 718, ЭССЯ 8: 227–228); уп. ссл. нѣѣ (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЪБ), стсл. ила (СС), стсл.-цсл. ила (SJS). Даничић: +, RIAZU: +

▲ нар_R: × 8, књиж_R: × 1, неутр_R: × 17; нар_Σ: × 8, књиж_Σ: × 1, неутр_Σ: × 17

/именова̄ти (се)/ именовати I: рf. НБ: *іл. ̄прідев ̄пр̄іни ном. sg. f. именовата 137r7* II: **-се** impf. НБ: *praes. 3. sg. /ce/ именує 140v15.*

○ I: × 1: ≈ нареци 1 (1) II: × 1: ≈ нарицати сж 1 (1)

● зајл; домаћег порекла, од псл. **̄j̄menovati* (ЭССЯ 8: 225–226, уп. ПЕРСЈ, s. v. *име*, Skok 1: 718, s. v. *име*); уп. ссл. именовати (ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. именовати (СС), стсл.-цсл. именовати (SJS). I: Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: + II: Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/имовӣт/ имовит[ъ], [-а], [-о] НБ: *ном. sg. т. имови^т[ъ] 129r3*

○ × 1: ‡ ≈ силнии 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. **̄j̄movitъ(jъ)* (ЭССЯ 8: 228–229, уп. Skok 1: 716, s. v. *imati*); уп. ссл. имовитъ (ФР: ГЦ). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/инако/ инако adv. ЗБ: *инако 142v6, /не/ инако 137r21*

○ × 2: ≡ инако 2 (2)

● зајл; домаћег порекла, од псл. **̄j̄nako* (ЭССЯ 8: 230, s. v. **̄j̄nakъ*, ПЕРСЈ, s. v. *иначе*, SES, Skok 1: 720, s. v. *in^l*); уп. ссл. инако (ФР: ГЦ, ЂБ), стсл. инако (СС), стсл.-цсл. инако (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 2; неутр_Σ: × 2

/ина̄т/ инат[ъ], -а м. НБ: *gen. sg. /̄̄[ъ]/ ината 158r10, acc. sg. ♦ /на/ ина^т[ъ] 159r21, 160r11*

○ × 3: ∅ 2 (2), ♦ ≈ /къ/ сваро^u 1 (1)

● нар_L; од тур. *inat*, крајњег арапског порекла (ПЕРСЈ, Škaljić 346, Петровић : 148, Skok 1: 723). RJAZU: + | Михајловић 1972: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/ина̄т̄ӣти се/ инатити се impf. НБ: *inf. /ce/ инатити 159r22*

○ × 1: ‡ ≈ сварити сж 1 (1)

● нар_L; од **/ина̄т/** (в.) (ПЕРСЈ, s. v. *инат*, Skok 1: 723, s. v. *inad*); RJAZU: + | Михајловић 1972: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/иначе/ иначе adv. П: *иначе 140r15*

○ × 1: ≡ инако 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. **̄j̄nače* (ПЕРСЈ, s. v. *иначе*, Skok 1: 720, s. v. *in^l*); уп. стсл. иначе (СС), стсл.-цсл. иначе (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/инди/ инди conj. ‘дакле’ НБ: *ном. sg. т. ин^дди 125r5, и^нди 135r10, ном. pl. т. ин^дди 96v2*

○ × 3: ∅ 3 (3)

● нар_L; од тур. *imdi* (RJAZU, Skok 1: 723). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/ионако/ ионако adv. НБ: *ионако 100v18*

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. /и/ и /онако/.

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/исаија/ ісаїа, -їе nom. progr. м. ЗБ: *gen. sg. ісаїе 143r8, НБ: ном. sg. ісаїа 98r17.*

○ × 2: ∅ 1 (1), ≡ ісаїа 1 (1)

- књиџ_L; уп. ссл. исани (ФР: Д, Т, Да, ЂБ), стел. исани (СС), стел.-цсл. исани (SJS); од грч. Ἰσαΐας. Даничић: +, RIAZU: +
- ▲ неутр_R: × 2; књиџ_Σ: × 2

/исаијин/ исаин[ъ], [-а], [-е] НБ: *dat. sg. n. /но/* ісаинв 101v19

- × 1: ∅ 1 (1)
- књиџ_L; уп. стел. исан(и)нъ (СС), стел.-цсл. исан(и)нъ (SJS). RIAZU: +
- ▲ неутр_R: × 1; књиџ_Σ: × 1

/исаков/ ісако^в[ъ]/ісако^в[ъ], [-а], [-о] ЗБ: *nom. sg. m.* ісако^в(ъ) 134r13, НБ: *acc. sg.* ісакова 131r14

- × 2: ∅ 1 (1), ≡ Ісааковъ 1 (1)
- књиџ_L; уп. ссл. ісааковъ (С, ФР: Т), стел. іса(а)ковъ (СС), стел.-цсл. іса(а)ковъ (SJS), грч. τοῦ Ἰσαάκ. RIAZU: +
- ▲ неутр_R: × 2; књиџ_Σ: × 2

/исануџи/ исанв[ти] рф. П: *perf. 3. sg. n. /е/* исанвло 112v18-19

- × 1: = исше 1 (1)
- зај_L; домаћег порекла, од псл. *jъzъxhŋoti, уп. буг. *изсъхна*, слн. (XVI в.) *izsahni se*, чеш. *zeschnouti*, слч. *zeschnút'*, рус. *иссохнуть*, укр. *ізохнути*, *зсохнути*, блр. *ссохнуць*; уп. ссл. ісъхнџти (ФР: Д, Да, ГЦ, ЂБ), стел. ісъхнџти (СС), стел.-цсл. ісъхнџти (SJS). RIAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/исећи/исешџи/ иссе[кџ]/иссе[ци] рф. М: *praes. 3. sg. /не/* иссече 129v7

- × 1: ≈ ссџци 1 (1)
- зај_L; домаћег порекла, од псл. *jъzъĕkt'i (ЭССЯ 9: 73–74, Skok 3: 248–250, s. v. *sjeći*); уп. ссл. ісџци (ФР: Да), стел. ісџци (СС), стел.-цсл. ісџци (SJS). RIAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/исказџи/ исказати рф. НБ: *inf.* исказати 139r3, *perf. 3. sg. m. /е/* изказаџ 111v12, /не/ изказаџ 158r15

- × 3: ≈ нзглаголати 1 (1), ≈ рџци 1 (1), ≈ исповџсти 1 (1)
- нар_L; домаћег порекла, од псл. *jъzъkazati (ЭССЯ 9: 36–37, ПЕРСЈ, s. v. *kazati*, Skok 2: 69–70, s. v. *kazati*); уп. стел.-цсл. ісказати (SJS). RIAZU: + | Јовановић 1911: +
- ▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/исказивање/ исказіиванје, [-нја] п. НБ: *acc. sg. /за/* исказіиванје 136v10

- × 1: ≈ проповџдь 1 (1)
- нар_L; домаћег порекла, в. /исказиваџи/.
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/исказиваџи/ исказіивати имрф. НБ: *inf.* исказіивати 100v11, *praes. 3. sg.* исказиве 128v15, 136r13, исказиве 138v21, изџказиве 142r7

- × 5: ≈ нзвџцевати 2 (2), ≈ нзвџстити 1 (1), ≈ знаменевати 1 (1), ≈ глаголати 1 (1)
- нар_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *kazati*, Skok 2: 69–70, s. v. *kazati*), в. /исказџи/. RIAZU: + | Јовановић 1911: +
- ▲ нар_R: × 5; нар_Σ: × 5

/искакаџи/ иска[кати] имрф. НБ: *praes. 3. pl.* искачџ 144r2

- × 1: ∅ 1 (1)
- нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *jъzъskočiti (ЭССЯ 9: 74–75, Skok 3: 263, s. v. *skok*). RIAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/искаѡи/ искати impf. ЗБ: *praes. 2. pl.* ищете 115v5, *perf. 1. sg. m.* искаѡ /ca^M[ъ]/ 156r24, *perf. 2. pl. f.* /сте/ искали 118r6, *impf. 3. pl.* искаше 126v14, *impt. 2. sg.* ищи 123v14, /не/ ищи 123v14, НБ: *inf.* искати 131r2, *praes. 1. sg.* ище^M[ъ] 132v20, *praes. 2. sg.* ищеш^t /ли/ 124r15, ищешъ 133r4, *praes. 3. sg.* ище 112r7, 130v22, 139r17, 162r21, /не/ ище 125r12, *praes. 1. pl.* ищемо 105r15, ищемо /ли/ 111v19, /да/ ищемо 130r20, *praes. 2. pl.* ищете 100v9, *perf. 3. sg. m.* /е/ искаѡ 137v6, *іл.* *ѡрилої радни ищѡѡи* 131v7.

○ × 21: ∅ 7 (6+1), ≈ просити 1 (1), ≈ хотети 5 (5), ≡ искати 2 (1+1), #≡ искати 2 (2), = искати 2 (2), ≈ просити 1 (1), ≠ просити 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *jъskati (ЭССЯ 8: 238–239, SES, s. v. *iskati*); уп. ссл. искати (ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, ЪБ), стсл. искати (СС), стсл.-цсл. искати (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 13, неутр_R: × 8; нар_Σ: × 13, неутр_Σ: × 8

/искиѡиѡи/ иски[тити] pf. НБ: *іл.* *ѡридев ѡрѡни gen. sg. f.* искиѡ^H(ъ)не 106v12

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. /уз/ и псл. *kytiti (ЭССЯ 13: 281, Skok 2: 86, s. v. *kita*). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/искоѡаѡи/ ископа[ти] pf. ЗБ: *іл.* *ѡридев ѡрѡни gen. pl. m.* /ѡ[ъ]/ ископанѡи 108v11, *іл.* *ѡридев ѡрѡни gen. sg. n.* ископанѡга 108v12, *іл.* *ѡридев ѡрѡни асс. раук. m.* изскопата 140r16, НБ: *іл.* *ѡридев ѡрѡни ном. sg. m.* ископа^T[ъ] 133v22.

○ × 4: ∅ 1 (1), ≡ ископати 3 (3)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *jъzkopati (ЭССЯ 9: 36–37, ПЕРСЈ, s. v. *kopati*, Skok 2: 146, s. v. *korati*); уп. ссл. ископати (ФР: Да, СП), стсл. ископати (СС), стсл.-цсл. ископати (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 3, неутр_R: × 1; нар_Σ: × 3, неутр_Σ: × 1

/искра/ искр[а], [-е] f. НБ: *асс. pl.* искре 144r2-3

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *jъskra (ЭССЯ 8: 239–240, ПЕРСЈ, Skok 1: 730); уп. ссл. искра (ФР: Д), стсл. искра (СС), стсл.-цсл. искра (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/искуѡ/ искѡп[ъ], [-а] m. М: *gen. sg.* /радѡ/ искѡпа 97v13

○ × 1: ≈ искѡпленѡе 1 (1)

● књиж_L; уп. стсл.-цсл. искоупъ (SJS); крајње порекло домаће, од псл. *jъzkurъ (ЭССЯ 9: 39, Skok 2: 236–237, s. v. *kur⁴*). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/искус/ исквс[ъ], -а m. М: *gen. sg.* /ѡ[ъ]/ исквса 120v17

○ × 1: ≈ исквшенѡе 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. искоусъ (ФР: Да), стсл.-цсл. искоусъ (SJS); крајње порекло домаће, од псл. *jъzkusъ (ЭССЯ 9: 40, Skok 2: 247, s. v. *kušati*). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић: 1982: +

▲ неутр_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/искушавање/ искѡшаванѡе, [-нѡ] n. М: *асс. sg.* искѡшаванѡе 129r14

○ × 1: ‡≡ искѡшенѡе 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *jъzkusiti (ЭССЯ 9: 39–40, ПЕРСЈ, Skok 2: 247, s. v. *kušati*). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/исѡагаѡи/ испада[ти] impf. ССЛ: *part. praes. act. f. gen. sg.* /ѡ[ѣ]/ испадающее 142r25

○ × 1: ≡ испадати 1 (1)

● зај_L; уп. стсл. испадати (СС), стсл.-цсл. испадати (SJS); крајње порекло домаће, од псл. *jъzpadati (ЭССЯ 9: 57, Skok 2: 615–616, s. v. *pasti*²). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/исѡасѡи/ изпа[сти] pf. ССЛ: *aor. 3. sg.* испаде 142v1 || ЗБ: *aor. 3. sg.* изпаде 142r8, 158r16

○ × 3: ≡ испасти 3 (3)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *jъzpasti (ЭССЯ 9: 57, Skok 2: 615–616, s. v. *pasti*²); уп. ссл. испасти (ФР: Д, Т, СП, ПП), стсл. испасти (СС), стсл.-цсл. испасти (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 3; неутр_Σ: × 3

/исѡеѡи/исѡешѡи/ испе[кѡ]/испе[щи] pf. П: *л. ѡригев ѡрѡни gen. sg. m.* испечена 100v1

○ × 1: ≡ испещи 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *jъzpekt'i (ЭССЯ 9: 57, Skok 2: 628–628, s. v. *peci*); уп. стсл.-цсл. испещи (SJS). RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/исѡирање/ испиран[је], -ја п. НБ: *gen. sg.* /радь/ испиранња 122r8, изпиранња 158r4

○ × 2: ≈ ѡдытїе 1 (1), ≈ изѡовенїе 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (Skok 3: 25, s. v. *prati*), в. **/исѡираѡи/**. RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/исѡираѡи/ изпира[ти] impf. НБ: *praes. 3. pl.* изпираю 144r8, *perf. 3. pl. m. /cv/* испїрали 119v5.

○ × 2: ∅ 1 (1), ≈ ѡдывати 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (Skok 3: 25, s. v. *prati*, SES, s. v. *prati*¹), в. **/исѡираѡи/**. RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/исѡисаѡи/ исписа[ти] pf. М: *perf. 3. sg. m.* исписаѡ /e/ 156v22, НБ: *part. praet. pass. n. nom. sg.* исписато 140v14

○ × 2: ∅ 1 (1), = восписати 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла (Skok 2: 662–663, s. v. *pisati*, SES, s. v. *pisati*), в. **/уз/** и **/ѡисаѡи/**; уп. ссл. исписати (С, ФР: Т), стсл.-цсл. исписати (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/исѡиѡаѡи/ испїта[ти] pf. ЗБ: *perf. 3. sg. m.* испїтаѡ /e/ 110r7-8

○ × 1: = испїтати 1 (1)

● зај_L (књижевне провенијенције, одомаћена у нар. јез.); уп. стсл. испїтати (ФР: Д, Т, Да), стсл. испїтати (СС), стсл.-цсл. испїтати (SJS); стсл. реч вероватно калк према грч. ἐξετάξω (Шанский 7: 128). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/исѡиѡиваѡи и исѡиѡоваѡи/ испитывати impf. П: *inf.* испитывати 110r3, *praes. 3. sg.* испитве 134r9, *impt. 2. pl.* испитвїте 110r6, НБ: *perf. 3. sg. f.* испитивала /e/ 132r17-18.

○ × 4: ≡ испїтовати 3 (1+2), ≈ вопрашати 1 (1)

● зај_L; уп. ссл. испїтовати (ФР: Т, Да, NN), стсл.-цсл. испїтовати (SJS). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1, хибр_R: × 1, књиж_R: × 2; нар_Σ: × 1, хибр_Σ: × 1, књиж_Σ: × 2

/исїоведаније/ исповѣданїе, [-їа] п. ЗБ: *acc. sg.* /скрозь, за/ исповѣданїе 109v2, исповѣданїе 140v10-11.

○ × 2: ≡ исповѣданїе 1 (1), = исповѣданїе 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. исповѣданїе (ФР: Да), стсл. исповѣданїе (СС), стсл.-цсл. исповѣданїе (SJS); стсл. реч калк према грч. ἐξομολόγησις (Шанский 7: 123, ПЕРСЈ, s. v. *исповедити*, уп. Skok 3: 575, s. v. *vet*). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ књиж_R: × 2; књиж_Σ: × 2

/исїоведати (се)/ исповѣда[ти] I: *impf.* ЗБ: *praes. 3. sg.* исповѣда 109v19, 116r13, 159v13, /не/ исповѣда 156r9, 157r5, *perf. 3. sg. m.* /нїе/ исповѣдао 111r2, 163v11-12, *impf. 3. pl.* исповѣдаше 155v11, *praes. 2. sg. f.* исповѣда 136v17, *part. praes. act.* исповѣдајући 161r4, П: *praes. 2. sg.* исповѣда^ш(ь) 104r12, НБ: *praes. 1. pl.* /да/ исповѣдамо 163v1 П: ~ **се** *impf.* ССЛ: *praes. 3. pl.* исповѣдаю /...се/ 157v3.

○ × 12: ∅ 1 (1), ≡ исповѣдати 10 (10), = исповѣсти 1 (1) П: × 1: ≡ исповѣдати сА 1 (1)

● зај_L (књижевне провенијенције, одомаћено у нар. јез.); уп. ссл. исповѣдати (С, ФР: Д, Т, Да, СП, NN), стсл. исповѣдати (сА) (СС), стсл.-цсл. исповѣдати (сА) (SJS); стсл. реч калк према грч. ἐξομολογέω (Шанский 7: 123, ПЕРСЈ, Skok 3: 575, s. v. *vet*). I: Даничић: +, RJAZU: + П: RJAZU: +

▲ неутр_R: × 2, нар_R: × 11; неутр_Σ: × 2, нар_Σ: × 11

/исїоведивати (се)/ исповѣдїва[ти] impf. П: *praes. 1. sg.* исповѣдїва^м[ь] 156v16, *praes. 3. sg.* исповѣдїва^{ба} 157v22, /не/ исповѣдїва 161r24

○ × 3: ≡ исповѣдати 2 (2), = исповѣдати 1 (1)

● хибр_L; домаћег порекла, од **/исїоведити/** (в.). Јовановић 1911: +

▲ хибр_R: × 3; хибр_Σ: × 3

/исїоведити (се)/ исповѣди[ти] I: *pf.* П: *praes. 3. sg.* исповѣды 117r4-5 П: ~ **се** *pf.* НБ: *praes. 1. pl.* /се/ исповѣдымо 130r21.

○ I: × 1: ≡ исповѣсти 1 (1) П: × 1: ∅ 1 (1)

● зај_L (књижевне провенијенције, одомаћено у нар. јез.); уп. ссл. исповѣдїти (ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ), стсл. исповѣдїти (СС), стсл.-цсл. исповѣдїти (SJS); стсл. реч калк према грч. ἐξομολογείν (Шанский 7: 123, ПЕРСЈ, s. v. *исповедити*, уп. Skok 3: 575, s. v. *vet*). I: RJAZU: + П: RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/исїоведовати (се)/ исповѣд[овати] I: *impf.* ССЛ: *praes. 3. pl.* исповѣдню 156v14 || ЗБ: *praes. 1. sg.* исповѣдю 109r17-18, *praes. 3. sg.* исповѣдѣ 103r13, 109v15, 137r11, /се/ исповѣдѣ 104r15, 104r18, *л. прилої сагашии* исповѣднѣюкѣ 163v12 П: ~ **се** *impf.* НБ: *praes. 3. sg.* исповѣдѣ /се/ 161r12.

○ I: × 8: ≡ исповѣдовати 7 (6+1), ‡≡ исповѣдовати 1 (1) П: × 1: ∅ 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. исповѣдовати (ФР: Т, Да, ГЦ, NN), стсл. исповѣдовати (СС), стсл.-цсл. исповѣдовати (SJS). Даничић: +, I: RJAZU: + П: RJAZU: +

▲ књиж_R: × 1, нар_R: × 8; књиж_Σ: × 1, хибр_Σ: × 8

/исїовести/ исповѣсти pf. inf. ЗБ: исповѣсти 157r11

○ × 1: ≡ исповѣсти 1 (1)

● књиж_L; уп. цсл. исповѣсти (Срезневский 1: 1129).

▲ неутр_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/исїог/ изпо^л[ъ] праер. НБ: изпо^л[ъ] 112r5

○ × 1: ∅ 1 (1)

- нар_L: домаћег порекла, од псл. *jъzpodъ (ЭССЯ 9: 10–11, Skok 2: 692–693, s. v. po¹); уп. стсл.-цсл. исподн (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/исїравийи/ исправи[ти] pf. НБ: *perf. 3. sg. m. /e/* исправїω 122r8, *perf. 3. sg. n. /e/* исправило 100r21

○ × 2: ≈ съоржжити 1 (1), ≈ сътворити 1 (1)

- зај_L: домаћег порекла, од псл. *jъzpraviti (ЭССЯ 9: 62–63, Skok 3: 26–27, s. v. prav); уп. ссл. исправити (С, ФР: Д, Т, Да, СП, NN, ЂБ), стсл. исправити (СС), стсл.-цсл. исправити (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: *исправити се*

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/исїражњивайи/ испразжн[ивати] impf. П: *praes. 3. sg.* испра³ж^нное 162r17-18

○ × 1: = испразжнати 1 (1)

- нар_L: домаћег порекла, уп. псл. *jъzporzъniti (ЭССЯ 9: 61, Skok 3: 28, s. v. prazan). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/исїрайи (се)/ изпрати I: pf. НБ: *inf.* изпрати 143r18, *praes. 3. sg.* испере 132r5, *perf. 1. pl. m. /смо/* испрали 144v1, *pot. 3. pl. m. /бы/* изпрали 145v6 **II: - се** pf. НБ: *inf. /се.../* испрати 102r23.

○ **I:** × 4: ≈ промыти 3 (3), ≈ измыти 1 (1) **II:** × 1: ∅ 1 (1)

- зај_L: домаћег порекла (Skok 3: 25, s. v. prati, SES, s. v. prati¹), в. **/из/** и **/їрайи/**; уп. ссл. испрати (ФР: Д). **I:** RJAZU: + **II:** RJAZU: +

▲ нар_R: × 3, неутр_R: × 2; нар_Σ: × 3, неутр_Σ: × 2

/исїрва/ испр'ва adv. НБ: испр'ва 97v7, 102v10, 138r4, 144v3

○ × 4: ∅ 4 (3+1)

- зај_L: домаћег порекла, од псл. *jъz pьrva (ЭССЯ 9: 11–12, Skok 3: 61–62, s. v. prvi); уп. ссл. испр'ва (С, ФР: Д, Т, Да). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 4; неутр_Σ: × 4

/исїрег/ изпред[ъ] праер. НБ: изпре^д[ъ] 126v21, 129v19, 139v13, 140r4, 143v5 ♦ в. **/бивайи/**

○ × 5: ∅ 3 (3), ≈ ѿ 1 (1)

- нар_L: домаћег порекла (Skok 3: 32, s. v. pred), в. **/из/** и **/їрег/**. Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 5; нар_Σ: × 5

/исїронаходийи/ ис'пронаходи[ти] pf. НБ: *praes. 3. sg.* ис'пронаходїи 108r12

○ × 1: ≈ ѿбрѣсти 1 (1)

- недеф_L: домаћег порекла (уп. Skok 1: 675–676, s. v. nahoditi), в. **/из/** и **/їронаходийи се/**.

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/исїунийи (се) и исїлнийи (се)/ испвнити/испвнити A: I: impf. П: *praes. 3. pl.* испвне 114r19, *perf. 3. sg. m.* испвнїω */e/* 97r4, *perf. 3. sg. f.* испвнила */e/* 136v3, *aor. 3. sg.* испвни 96r4-5, *fut. 2. sg. /кїешъ/* испвнити 129r5, *fut. 3. sg.* испвникїе 107r17, НБ: *perf. 3. sg. m. /e/* испвнїω 105v19, *aor. 3. sg.* испвни 95r22, *plus. perf. 3. sg. m. /біаше/* испвнїω 122v21 **II: - се** pf. П: *perf. 3. sg. f. /се є/* испвнила 156r22 **Б: испл'ни[ти]** pf. ССЛ: *inf.* испл'нити 130v5, *impt. 2. sg.* испл'ни 131r9-10, испл'ни 131r11

○ **A: I:** × 10: ∅ 2 (2), ≡ исполнити 3 (3), = исполнити 3 (2+1), ‡ ≈ исполнити 1 (1), ≠ совершеннѣ 1 (1) **II:** × 1: = исполнити сѧ 1 (1) **Б:** × 3: ≡ исполнити 3 (3)

- књиж_L и нар_L; домаћег порекла, од псл. *jъзрълнiti (ЭССЯ 9: 65, уп. Skok 3: 75, s. v. *pun*, SES, s. v. *poln*); уп. ссл. испљннiti (с) (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стел. испљннiti (с) (СС), стел.-цсл. испљннiti (с) (SJS). **А: I: RJAZU: + II: RJAZU: + Б: Даничић: +, RJAZU: +**
- ▲ нар_R: × 11, књиж_R: × 3; нар_Σ: × 11, књиж_Σ: × 3

/исїуњаїи (се) и исїльняїи (се)/ испња[ти] I: impf. П: іл. ірилої сагашии испњаюкѣ 137v10, part. praes. act. f. instr. sg. /сѣ/ испњаюћо^М[ь] 123r4-5, НБ: іл. ірилої сагашии испњаюкѣ 130v3-4 II: ~ се impf. П: praes. 3. sg. /се/ испња 133v9.

○ I: × 3: ∅ 1 (1), ≡ исполнати 1 (1), = исполнати 1 (1) II: × 1: = исполнати с) 1 (1)

- књиж_L и нар_L; домаћег порекла, уп. **/исїуниїи/**; уп. ссл. испљннати (ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ЂБ), стел. испљннати (СС), стел.-цсл. испљннати (с) (SJS). **I: Даничић: исїльняїи, RJAZU: + | Јовановић 1911: + II: RJAZU: +**

▲ нар_R: × 3, хибр_R: × 1; нар_Σ: × 3, хибр_Σ: × 1

/исїуствїиїи/ испвст[ити] pf. М: perf. 3. sg. m. /е/ испвстїо 142v7

○ × 1: ≈ впшати 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *jъзрустiti (ЭССЯ 9: 64, уп. Skok 3: 82–83, s. v. *pust²*); уп. ссл. испоустити (С, ФР: Т, ГЦ), стел. испоустити (СС), стел.-цсл. испоустити (SJS). **Даничић: +, RJAZU: +**

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/исїушїаїи/ испвца[ти] impf. НБ: praes. 3. sg. испвца 135r17, praes. 3. pl. испвцаю 135v4, perf. 3. sg. f. /нїе.../ испвцала 101v11, perf. 3. pl. f. /св/ испвцали 112v17-18

○ × 4: ∅ 1 (1), ≈ изводити 1 (1), ≈ дати 1 (1), ≠ каплати 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла (уп. Skok 3: 82–83, s. v. *pust²*), в. **/исїуствїиїи/**; уп. ссл. испоушати (ФР: Д, Т, ГЦ, ПП), стел. испоушати (СС), стел.-цсл. испоушати (SJS). **Даничић: +, RJAZU: +**

▲ нар_R: × 4; нар_Σ: × 4

/исраилски/ ис[раи]лскы, [-а], [-о] М: nom. sg. m. ис(раи)л^скы 123r13, НБ: acc. pl. m. ис(раи)л^ске 95v3

○ × 2: ∅ 1 (1), = Ізраиль 1 (1)

- књиж_L; уп. стел.-цсл. издранльскъ (SJS). **RJAZU: +**

▲ неутр_R: × 1, нар_R: × 1; књиж_Σ: × 1, хибр_Σ: × 1

/исраиль/ ис[раи]л[ь], [-а] nom. progr. m. ЗБ: gen. sg. m. ис(раи)л^а 98v4, acc. sg. m. ис(раи)л^а 123r10, nom. pl. ис(раи)ли 122v18

○ × 2: ≡ Ізраиль 2 (2)

- књиж_L; уп. ссл. изранль (С), издранль (ФР: Д), исранль (ФР: Д, Т, Да, ГЦ, ЂБ), стел. издранль (СС), стел.-цсл. исранль, издранль (SJS); од грч. Ἰσραήλ. **Даничић: +, RJAZU: +**

▲ књиж_R: × 2; књиж_Σ: × 2

/исїезиваїи/ изтезїивати impf. НБ: inf. изтезїивати 110r4

○ × 1: ∅ 1 (1)

- недеф_L; домаћег порекла, уп. псл. *jъztezati (ЭССЯ 9: 77–78, уп. SES, s. v. *tegniti*); уп. ссл. истезовати (ФР: Да). **Јовановић 1911: +, Јовановић 1911: истезати**

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/исїи/ исты, -а, -о ЗБ: nom. sg. f. истаа 121v17, НБ: nom. sg. m. исты 95v1, 95v5, 95v8, 96v8, 96v16, 99r14, 121v10-11, 138v14, 141r11, 163r1, ис^ты 143r19-20, gen. sg. m. истаа 161v20 // gen. sg. m. /ѿ[ь]/ истога 157v11, 162v10, acc. sg. m. исты 137r2, ис^тога 144r3-4, истога 163v8, instr. sg. m. /со/ исты^М[ь] 159v18, acc. pl. m. исте 135v23, nom. sg. f. иста 114v18, 133r5, 144r19, dat. sg. f.

истой 97r9, *acc. sg. f.* /*оу, на/* истv 110r13, 123v7, 136v11, 137r5, ист8 124v15, *instr. sg. f.* исто^М[ь] 113v18, *nom. sg. n.* исто 98r15, *gen. sg. n.* /*ѡ[ь]/* истога 139r9, *loc. sg. n.* /*на/* исто^М[ь] 106r17, *gen. pl. n.* /*ѡ[ь]/* истии 111r10 ♦ *nom. sg. m.* тай исты 96v8, 141r21, тай истии 127v15, *gen. sg. m.* /*из/* истога тога 132v8, *acc. sg. m.* /*оу/* тай истии 127v15, тога иста 132r15, *acc. sg. f.* /*оу/* tv ист8 124v15, *nom. sg. n.* то исто 128v18, *gen. sg. n.* тога истога 160v11, *acc. sg. n.* то исто 160v2 ♦ *nom. sg. f.* она иста 160v12, *acc. sg. f.* онv истv 110r13

- × 32: ø 21 (16+4+1), ≈ же 1 (1), ‡≈ самъ 1 (1), ≈ свщъ 1 (1), ≈ истинный 1 (1), ‡≈ истинный 1 (1), ≈ истинный 2 (1+1), ≡ истъ 1 (1), ≈ сватой 1 (1), ‡≠ праведный 1 (1), ≠ сще 1 (1) ♦ тай исты: × 10: ‡≈ тойжде 9 (9), ≈ тойжде 1 (1); ♦ онай исты: × 2: ≈ сй 1 (1), ‡≈ тойжде 1 (1)
- заjL; домаћег порекла, од псл. *jbstъjъ (ПЕРСJ, ЭССЯ 8: 246, Skok 1: 732–733); уп. ссл. истъ (С, ФР: Д), стел. истъ (СС), стел.-цсл. истъ (SJS). RJAZU: +
- ▲ нарR: × 8, неутрR: × 36; нарΣ: × 8, неутрΣ: × 36

/истина/ истина/истинна, [-e] f. ССЛ: *acc. sg.* /*вь/* истинн8 103v12-13, 111r15, истиннv 117r11, истин8 143v21 || ЗБ: *nom. sg.* истина 104r9, 104r9, 117r14, истина 136r14, *dat. sg.* /*по/* истинны 134r5, истинъ 104r21, 111r18, 140v17, истиннъ 122r4, *acc. sg.* /*вь/* истинн8 103v13, 140r14, истинv 96v15-16, 117r13, истин8 100r11, *instr. sg.* /*с, сс, со/* истинно^М[ь] 101v21, 118v5, 136r15, истинно^М[ь] 136r12, истинно^М[ь] 136r14, М: *loc. sg.* /*ѡ/* истини 133r11, НБ: *nom. sg.* истина 105v10 ♦ по истинны 134r5 ≡ по истиннъ 50r23, ♦ по истиннъ 104r21 ≈ въ истинн8 23r15, ♦ по истиннъ 111r18, 140v17 ≡ понстиннъ 29v13, 56v17, ♦ по истиннъ 122r4 ≡ Понстиннъ 40v3, ♦ въ истинv 96v15-16 ‡= Констинн8 16v18, ♦ въ истин8 100r11 ≡ къ истинн8 20r9, ♦ въ истинн8 103v12-13 ≡ къ истинн8 22v16, ♦ въ истинн8 111r15 ≡ въистинн8 29v10, ♦ въ истинн8 140r14 ≈ ѡвъ 56r18

- × 25: ø 1 (1), ≡ истинна 9 (5+3+1), = истинна 2 (1+1), #≡ истинна 1 (1), #≠ истинна 1 (1), ≈ истинный 1 (1)
- заjL; домаћег порекла, од псл. *jbstina (ПЕРСJ, ЭССЯ 8: 242, Skok 1: 733, s. v. *isti*); уп. стел. истина (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN), стел. истина (СС), стел.-цсл. истина (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нарR: × 7, књижR: × 4, неутрR: × 14; нарΣ: × 7, књижΣ: × 4, неутрΣ: × 14

/истини/ истинны, [-a], -о ЗБ: *nom. sg. m.* истинны 155v11, и(с)тинны 159v2-3, *gen. sg. m.* /*ѡ[ь]/* истинна 156v8-9 // *gen. sg. m.* истиннога 138r26, *acc. sg. m.* /*на/* истиннога 136r14, 158v4, истиннога 156v8, *loc. sg. m.* /*оу/* истинномv 163v9, М: *nom. sg. n.* истинно 143v1, НБ: *dat. sg. m.* /*к/* истинном8 102v19, *instr. sg. m.* истинны^М[ь] 137v9

- × 11: ø 2 (2), ≡ истинны 7 (6+1), ‡= истинны 1 (1), ≠ истинно 1 (1)
- заjL; домаћег порекла, од псл. *jbstinъ (ПЕРСJ, s. v. *истина*, Skok 1: 733, s. v. *isti*); уп. ссл. истиннъ (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЪБ), стел. истиннъ (СС), стел.-цсл. истиннъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +
- ▲ нарR: × 1, неутрR: × 10; нарΣ: × 1, неутрΣ: × 10

/истиниѡ/ истиниты, [-a], -о М: *nom. sg. m.* истиниты 163v9-10, *acc. sg. n.* истинито 100v5, 103r20

- × 3: ≈ истинный 2 (1+1), ≠ истинный 1 (1)
- нарL; домаћег порекла (ПЕРСJ, s. v. *истина*, Skok 1: 733, s. v. *isti*), в. /истина/; уп. ссл. истинить (ФР: ЪБ). RJAZU: +
- ▲ нарR: × 3; нарΣ: × 3

/истиниѡо/ истинито adv. М: истинито 111r10, НБ: истинито 99r7, 114v14

- × 3: ≈ ѡвъ 1 (1), ≈ въистинн8 1 (1), ≈ адинь 1 (1)
- нарL; домаћег порекла (ПЕРСJ, s. v. *истина*, Skok 1: 733, s. v. *isti*), в. /истиниѡ/; уп. ссл. истинито (ФР: ЪБ), истинно (ФР: Да), стел.-цсл. истинно (SJS). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/ис̄тинитом/ истинитом[ь] adv. М: истинито^М[ь] 96v16, 96v17, 117r13

○ × 3: ≈ востиннѣ 2 (2), †≠ востиннѣ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. /ис̄тиний̄/.

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/ис̄тинос̄т̄/ истинос̄т[ь], [-и] f. М: асс. sg. истино^{СТ}[ь] 156v21

○ × 1: ≈ истинна 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (Skok 1: 733, s. v. *isti*), в. /ис̄тинни/ RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ис̄тий̄и/ иститы, [-а], [-о] m. П: ном. sg. m. и^Стити 155v12, иститы 159v14-15, асс. sg. m. иститога 158v1, instr. sg. m. /col/ истити^М[ь] 159v15, асс. sg. f. иститѣ 96r4, НБ: ном. sg. m. истыти 138v2.

○ × 6: ∅ 1 (1), ≈ истинный 2 (2), †≈ истинный 3 (3)

● нар_L; домаћег порекла; редукацијом од /ис̄тиний̄и/ (в.), или срастањем /ис̄тии/ (в.) и /ий̄и/ (в.).

▲ нар_R: × 6; нар_Σ: × 6

/ис̄тица̄т̄и/ исти[цати] impf. П: praes. 3. pl. истичѣ 138r19, НБ: praes. 3. sg. изтиче 132v8.

○ × 2: = истѣкати 1 (1), ≈ изходити 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *jъztekъ'i (ЭССЯ 9: 76, ПЕРСЈ, s. v. *исток*, Skok 3: 449–451, s. v. *teci*); уп. ссл. истицати (ФР: Т). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/ис̄то/ исто adv. НБ: исто 108v1, 115r22, 116r4, 118r21, 122r1, 122r15, 124r6, 124v5, 124v23, 125r12, 126r4, 128r19, 128r22, 132r3, 133v10, 133v18, 135r2, 135r6, 136r26, 137r21, 139v17, 140r12, 140v6, 140v7, 143r13, 144v22, 156r4, 157r17, 157v21-22, 158v17, 159r14, 159r21, 161v7, 162r16, 162r21, 163r11, 163r17, 163r20, /не/ исто 122v13, 124v3, 129v23, 134v10, 137v24, 138r9, 139v4, 142v10, 143r6, 143r12, 144r8, ♦ в. /осӯгий̄и/

○ × 49: ∅ 27 (22+5), ≈ токмо 14 (14), †≈ токмо 1 (1), ≈ то̄т̄ю 5 (3+1+1), †≈ то̄т̄ю 1 (1), ≈ н 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. /ис̄тии/; уп. стсл.-цсл. исто (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 49; нар_Σ: × 49

/ис̄точеније/ источеніе, [-іа] n. ЗБ: instr. sg. источеніе^М[ь] 107v19

○ × 1: ≡ источеніе 1 (1)

● књиж_L; уп. источеніе (Miklosich) (уп. Шанский 7: 134, s. v. *источать*). RJAZU: +

▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/ис̄точни/ источн[ї], -а, [-о] П: ном. sg. f. исто^Чна 103v9-10, gen. sg. f. источ^Чне 155v5, НБ: асс. раик. m. источна 115r8, loc. sg. f. /loyl/ исто^Чной 159v20

○ × 4: ∅ 1 (1), †≡ вѣсточный 1 (1), = восточный 1 (1), †≡ православный 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *jъztočъnъ(jъ) (ЭССЯ 9: 79, ПЕРСЈ, s. v. *исток*); уп. стсл.-цсл. исто^Чнъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 4; нар_Σ: × 4

/ис̄точник/ источ^Чникъ, -а m. ССЛ: ном. sg. источ^Чникъ 130v16, источ^Чникъ 131v4, источ^Чни^К(ъ) 137v4, асс. sg. /нал/ источ^Чникъ 131v3, исто^Чникъ 138r23, voc. sg. источ^Чнике 131r8, loc. sg. /при/ исто^Чнице 131r9, ном. pl. источ^Чники 131r22, асс. pl. источ^Чники 131r20 || ЗБ: ном. sg. исто^Чникъ 143v14, источ^Чни^К(ъ) 135r15, источ^Чни^К(ъ) 143r23, gen. sg. /код[ъ], ѿ[ъ],

свпрођь/ источника 133v3, 136v14-15, 138r14, источника 132r11, источника 132r24, *dat. sg.* /к/ источник8 137v19, *acc. sg.* /на/ источника 132r11-12, источника 144r2, *instr. sg.* источник^М[ь] 137r10, источник^М[ь] 138r16, ис[то]ч^Ини^Ико^М[ь] 137v9-10, *loc. sg.* /при/ источникв 131v15-16, источникв 138r9.

○ × 25: ≡ источникъ 20 (18+2), = источникъ 4 (4), ≈ источникъ 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *jъztočьnikъ (ЭССЯ 9: 78–79); уп. стел. источникъ (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, NN, ЪБ), стел. источникъ (СС), стел.-цсл. источникъ (SJS). Даничић: +, RIAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ књиж_R: × 3, неутр_R: × 22; књиж_Σ: × 3, неутр_Σ: × 22

/истрѣгнути/ *pf.* НБ: *fut. 3. sg.* /кјє/ истрѣгнути 102r11.

○ × 1: ∅ 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *jъztrьgnuti (ЭССЯ 9: 84, Skok 3: 499–500, s. v. *trgati (se)*); уп. ссл. истрѣгнути (ФР: Д, Т, СП), стел. истрѣгнути (СС), стел.-цсл. истрѣгнути (SJS). Даничић: +, RIAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/истребиши/ *pf.* М: *perf. 3. sg. n.* истребило /e/ 100r14

○ × 1: ≈ потребити 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *jъzterbiti (ЭССЯ 9: 77, Skok 3: 501–502, s. v. *trijebiti (se)*); уп. ссл. истрѣбити (ФР: СП), стел. истрѣбити (СС), стел.-цсл. истрѣбити (SJS). Даничић: +, RIAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/истрѣлаши/ *pf.* М: *praes. 3. sg.* /не/ истрѣла 129v7

○ × 1: ≈ сострѣлати 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *strěl'ati (SES, Skok 3: 345, s. v. *strijela*). RIAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/истрошиши се/ *pf.* НБ: *perf. 2. pl. f.* /сте се/ истрошиле 118r9

○ × 1: ≈ издати 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *jъztrošiti (ЭССЯ 9: 82, Skok 3: 507–508, s. v. *trošiti*). RIAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/иструнуши/ *pf.* НБ: *aor. 3. sg.* истрвнѣ 158r13, *pot. 3. sg.* /би/ истрвнѣω 98r11, *л.*

ipridev ipriini gen. sg. m. истрвнѣна 158r12

○ × 3: † ≈ истрѣти 1 (1), ≈ вндѣти истрѣниѣ 1 (1), † ≈ тлѣнный 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (Skok 3: 515, s. v. *trunuti*). RIAZU: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/иструнье/ *pf.* НБ: *acc. sg.* /оу/ истрвнѣне 98r8

○ × 1: ≈ тлѣ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. **/иструнуши/**.

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/истураши/ *impf.* НБ: *inf.* истрврати 159r5

○ × 1: † ≈ истрѣсти 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (Skok 3: 525). RIAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/истући/ *pf.* НБ: *л.* *ipridev ipriini pot. sg. m.* истрвчѣне 99r12, 113v3

○ × 2: † ≈ истрѣчѣти 1 (1), † ≈ оуѣчѣленный 1 (1)

- нар_L: домаћег порекла, од псл. *jъztelkt'i (ЭССЯ 9: 76–77, Skok 3: 518, s. v. tući). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/исуц/ ис[оу]сь, -а ном. propr. m. ССЛ: *nom. sg.* ис(оу)сь 119r9, 119v2, ис(оу)сь 105r20, 112r22, 134v16, ис(оу)сь 132v15, *acc. sg.* ис(оу)а 112v3, ис(оу)а 124v8, *voc. sg.* ис(оу)е 119r23, *indecl.* і(соу)с(ь) · х(ри)^с(то)вою 101r12, /пре^д[ь].../ І(соу)с(ь) · хр(и)^сто^м(ь) 104v20, ис(оу)сь-х(ри)с-(то)мь 117v6 || ЗБ: *nom. sg.* ис(оу)сь 108r22, 119v11, ис(оу)сь 131v4, 155v17, ис(оу)сь 121r20, 123r15, 125r4, 126r7, 162r8, ис(оу)сь 159v21, ис(оу)сь 107r20, 111r22, 114v4, 114v8, 116r18, 117v17, 118r3, 119r23, 121r18, 121v11, 125r12, 128r13, 135r15, 135r20, 159v8, 159v13, 162r6, 162r19, ис(оу)сь 114r5, 131v18, 143r20, 156r19, 156v23, 158r22, 159v3, 159v15, 162r16, ис(оу)сь 97r14, 121r1, 126r8, 133r8, 141r21, 144r5, 162r11, *gen. sg.* /ѿ[ь], до, оу/ ис(оу)а 104r13, 117v21, 120r10, 159v7, 163v11, ис(оу)а 113v17, 143v12, ис(оу)а 163r24, ис(оу)а 117r7, *dat. sg.* /к/ ис(оу)в 114r23, ис(оу)в 118r2, ис(оу)в 117r8, *acc. sg.* ис(оу)а 96v13, 96v19, 103v8, 113v11, 114v22, 126v14, 132r11, 138v1, 162r4, ис(оу)а 121v3, 125v11, 158v3, 159v12, 162r8, ис(оу)а 104v18, 114r20, 115v5, 132r22, ис(оу)а 132v11, 158v2, *instr. sg.* /с/ ис(оу)сомь 117r6, *loc. sg.* /по, оу/ ис(оу)ь 114r17, ис(оу)в 163v9, НБ: *nom. sg.* ис(оу)сь 131v6, ис(оу)сь 105r7, 131v13, ис(оу)сь 96r22, 141v12, ис(оу)сь 96r2, 96r18, 107v1, 112r9, *dat. sg.* /к/ ис(оу)в 96v3, 102r17, *acc. sg.* ис(оу)а 98v15, ис(оу)сь 96v15, *voc. sg.* ис(оу)е 95v23, *indecl.* /с.../ ис(оу)сь-х(ри)^с(то)во^м[ь] 112r24.

○ × 106: ∅ 13 (10+2+1), ≡ Ісоуць 89 (71+16+1+1), = Ісоуць 1 (1), ≠ Ісоуць 1 (1), ≈ тойже 1 (1), ≈ спаситель 1 (1)

- књиж_L: уп. ссл. исоуць (С, ФР: Д, Т, Да, ТХ, ГЦ, ЪБ), стел. исоуць (СС), стел.-цсл. исоуць (SJS); стел. реч од грч. Ἰησοῦς. Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 91, нар_R: × 1, књиж_R: × 14; књиж_Σ: × 105, хибр_Σ: × 1

/исусов/ ис[оу]сов[ъ], [-а], -о ЗБ: *nom. sg. n.* Іс(оу)ово 100v16, М: *gen. sg. m.* /нз/ ис(оу)ова 134v5, НБ: *gen. sg. f.* /ѿ[ь]/ ис(оу)ове 134v7.

○ × 3: ∅ 1 (1), ≡ Ісоусовъ 1 (1), ≈ Ісоуса 1 (1)

- књиж_L: уп. стел. исусовъ (СС), стел.-цсл. исусовъ (SJS). RJAZU: +

▲ неутр_R: × 2, нар_R: × 1; књиж_Σ: × 2, хибр_Σ: × 1

/исход/ исход[ъ], -а m. ЗБ: *gen. sg.* исхода 112v16

○ × 1: ≡ нсходъ 1 (1)

- зај_L: домаћег порекла, од псл. *jъzходъ (ЭССЯ 9: 34, Skok 1: 675–676, s. v. hoditi, SES, s. v. hoditi); уп. ссл. нсходъ (С, ФР: Д, Да, СП, ГЦ), стел. нсходъ (СС), стел.-цсл. нсходъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/исходийи/ исход[ити] impf. ССЛ: *part. praes. act. m. acc. sg.* исходецога 156v15

○ × 1: ≡ нсходити 1 (1)

- зај_L: домаћег порекла, од псл. *jъzходити (ЭССЯ 9: 34, Skok 1: 675–676, s. v. hoditi, SES); уп. ссл. нсходити (С, ФР: Д, Т, Да, ГЦ, ПП, NN), стел. нсходити (СС), стел.-цсл. нсходити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ хибр_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/исцелийи/ изцѣл[ити] pf. ССЛ: *impt. 2. sg.* исцѣлы 119r24, *л. ѿригев ѿрѣни instr. pl. m.* /сѣ/ исцѣлие^н(ь)ны^м 119v1 || ЗБ: *perf. 3. sg. m. /e/* изцѣліω 127v18

○ × 3: ≡ исцѣлнѣ 2 (2), = исцѣлнѣ 1 (1)

- зај_L: домаћег порекла, од псл. *jъzцѣлнѣ (ЭССЯ 9: 22, Skok 1: 267–268, s. v. cio); уп. ссл. исцѣлнѣ (ФР: Т, Да), исцѣлѣти (ФР: Т, Да), ицѣлнѣ (ФР: СП), стел. исцѣлнѣ (СС), стел.-цсл. исцѣлнѣ (SJS). Даничић: ицѣлнѣ, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 1, неутр_R: × 1, нар_R: × 1; књиж_Σ: × 1, неутр_Σ: × 1, нар_Σ: × 1

/иццѣлѣаѣи/ иццѣлѣа[ти] impf. ССЛ: *praes. 3. sg.* иццѣлѣае^Т[ь] 119r8, *part. praes. act. m. voc. sg.* иццѣлѣаей 119r23.

○ × 2: ≡ иццѣлѣати 2 (1+1)

● књиѣж_L; уп. ссл. иццѣлѣати (ФР: Т, Да), стсл. иццѣлѣати (СС), стсл.-цсл. иццѣлѣати (SJS). RIAZU: +

▲ књиѣж_R: × 2; књиѣж_Σ: × 2

/иццѣлѣениѣе/ иццѣлѣенѣ[e], -ѣа п. ЗБ: *gen. sg.* /до/ иццѣлѣенѣа 125r6

○ × 1: ≡ иццѣлѣенѣе 1 (1)

● књиѣж_L; уп. ссл. иццѣлѣенѣе (С, ФР: Д, Т, ГЦ, ПП, NN), иццѣлѣенѣе (ФР: Да), иццѣлѣенѣе (ФР: СП), стсл. иццѣлѣенѣе (СС), стсл.-цсл. иццѣлѣенѣе (SJS). Даничиѣ: *иццѣлѣенѣе*, RIAZU: +

▲ књиѣж_R: × 1; књиѣж_Σ: × 1

/иццѣлѣиваѣи (се)/ иццѣлѣѣва[ти] I: П: *praes. 3. sg.* иццѣлѣюе 121v17, 121v20, 125r4, *perf. 3. sg. m.* /е/ иццѣлѣѣвао 121r12 II: ~ **се** impf. П: *perf. 3. sg. m.* /се/ иццѣлѣѣвао 122r17.

○ I: × 4: ≡ иццѣлѣати 1 (1), = иццѣлѣати 1 (1), ≈ иццѣлѣати 2 (2) II: × 1: ≡ иццѣлѣати сѣ 1 (1)

● нар_L; домаѣег порекла, према **/иццѣлѣиѣи/** (в.); уп. ссл. иццѣлѣѣвати (ФР: Да), стсл. иццѣлѣѣвати (СС), стсл.-цсл. иццѣлѣѣвати (SJS). I: RIAZU: + II: RIAZU: +

▲ нар_R: × 5; нар_Σ: × 5

/иѣи/иѣи/ ити/и[кѣ] impf. ССЛ: *impt. 2. sg.* иди 134v16 || ЗБ: *inf.* ити 101r8, 143v11, *praes. 3. sg.* иде 135r13, иде 155v13, *praes. 3. pl.* идѣ 160r5, *perf. 3. sg. m.* /нѣе/ ишао 160r10, *perf. 3. pl. f.* /сѣ/ ишѣле 117v16, *fut. 1. sg.* ити /кю/ 159v8, /ѣ8/ ити 159v21, *fut. 1. pl.* /ли ѣемо/ иты 163v4, *impt. 2. sg.* иди 125r16, 129r6, 129r11, 143r4, *impt. 2. pl.* ит^Те {дијалектизам} 116v3, итте 116v4, 116v12, М: *praes. 3. pl.* идѣ 113v11, идѣ 114r20, НБ: *praes. 3. sg.* иде 136r10, 143v9, 161r23, *perf. 3. sg. f.* /е/ ишла 132r6, *impt. 2. sg.* иди 125r5, *л.* *ipriuev radni.* идѣкѣ 113r16, 117v11, *part. praes. act. m. nom. sg.* идѣкѣ 160v11.

○ × 28: ∅ 5 (4+1), ≡ ити 9 (9), = ити 8 (3+4+1), ≈ грати 1 (1), ≈ ходити 1 (1), ≈ приходити 2 (2), ≈ прити 2 (2)

● зај_L; домаѣег порекла, од псл. *iti (ПЕРСЈ, ЭССЯ 8: 247–248, Skok 1: 707–708); уп. ссл. ити (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЪБ), стсл. ити (СС), стсл.-цсл. ити (SJS). Даничиѣ: +, RIAZU: +

▲ неутр_R: × 6, књиѣж_R: × 2, нар_R: × 16, хибр_R: × 4; неутр_Σ: × 6, књиѣж_Σ: × 2, нар_Σ: × 16, хибр_Σ: × 4

/иѣибаѣи/ иѣиба[ти] pf. НБ: *praes. 3. sg.* иѣиба 129r23

○ × 1: ≈ наказовати 1 (1)

● нар_L; домаѣег порекла, в. /из/ и **/иѣибаѣи/**. RIAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/иѣиѣаѣи се/ иѣиѣа[ти] се impf. М: *praes. 3. sg.* иѣиѣе /се/ 143r23

○ × 1: ≈ посылати сѣ 1 (1)

● нар_L; домаѣег порекла, в. **/иѣиѣаѣи се/**.

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/иѣиѣаѣи/ иѣиѣа[ти] impf. М: *praes. 3. sg.* иѣиѣе 143v7

○ × 1: ≈ посылати 1 (1)

● нар_L; домаѣег порекла, в. /из/ и **/иѣиѣаѣи/**.

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

Ј

/jalaz/ њазъ/азъ ССЛ: *nom. sg.* азъ 155r20, 156r18, азъ 95v4, 156r17, *dat. sg.* /к/ ми 129v22, 130v14, 131r13, 132v15, 139r5, 142v2, 142v2, мнѣ 106r12, 113r7, 116v1, 116r22, 138v5, 139r6, 140r7, 143r1, 155r21, 156r16, 156r16, *acc. sg.* /за, на, въ, крозь, оу/ ме 119v2, 142v21, 144r16, 156v14, 157v17, 157v17, ме 162v19, мнѣ 114r3, *instrum. sg.* мною 96r13, мною 143r1, || П: *gen. sg.* /періе, ѿ[ъ], оу/ мене 122v10, 132v19, 133r4, 133r16, 133v2, 135v24, 137v10, 159v9, 159v22, 162v12, мене 134r8, 159v16-17, мене 133r14, ме 124r24-25, *dat. sg.* /к/ мени 96r7, 98v8, 100v3, 110v8, 116v1, 128r7, 132v18-19, 132v21, 133v22, 156v3, 156v10, 157v2, 158v15, 159v17, мѣны 110r20, ми 107r4, 109r3, 109r20, 110v12, 110v12, 110v18, 110v20, 115r18, 124r8, 124r10, 124r20, 128r3, 128r5, 130r2, 131r3, 132r19, 133r21, 133v19, 133v20, 137v2, 142r3, 156r3, 157v13, 162v5, м^н 134v7, мї 124r22, 136v6, 141v15, 141v16, 162r15, мене 133r17, *acc. sg.* /за, на, въ, крозь, оу/ мене 107r6, 107r10, 118r4, 125v5, 125v9, 129v22, 132v17, 133r24, 144r4, 156r24, 156v2, 156v8, 156v18, 156v19, 156v22, 157r1, 157r2, 157r3, 157r5, 157r24, 157r24-25, 157v19, 161r14, 162v19, 162v22, мене 121v15, ме 98v8, 108r5, 108v17, 108v17, 108v18, 108v20, 109r11, 109r19, 111r22, 111r24, 118r6, 123r21, 123v1, 123v3, 124r9, 124r13, 124r23, 125v5, 128r3, 128r8, 133r2, 136r1, 136r24, 138r12, 156r25, 156v4, 156v5, 156v14, 157r2, 157r7, 157v6, 157v23, 161r14, 162v3, 162v13, 162v18, 163r2, ме 123v12, 124v4, м^с 132v23, мѣ 156r23, *instr. sg.* /съ, преда/ мно^м[ъ] 136r20, ^мномѣ 124r11, 133r20, м^но^м[ъ] 159v17, мноме 107v13, 136r15, *loc. sg.* /оу, ѿ/ мени 106v2, 110r7, 114v10, 134r2, 157r9, 157r26, 157v1, 158v8, 158v11, 162v20, НБ: *nom. sg.* на 95r14, 95r20, 95v4, 95v6, 95v23, 96r5, 98r9, 101r9, 103r7, 103v13, 103v20, 104v8, 105v22, 106r17, 106v14, 107r3, 107r5, 107r7, 107v5, 107v21, 108r7, 108v3, 108v16, 109r12, 109r19, 109r22, 111r13, 112v10, 114v10, 115v5, 116v1, 118r5, 122r16, 121v1, 121v5, 121v7, 121v7, 122v9, 123v13, 124r6, 124r7, 124v2, 125v4, 127r4, 132v12, 132v16, 132v19, 132v21, 132v22, 133r5, 133r9, 133r13, 133r16, 133r18, 133v6, 134r2, 134r9, 134r13, 134r20, 134v2, 135r3, 135v5, 135v21, 135v22, 136r14, 136r2, 136r22, 136r22, 136r23, 136r24, 136v7, 137v12, 138r8, 139r2, 156r3, 156r4, 156r21, 156r25, 156v15, 157r23, 157r26, 157v10, 157v11, 157v19, 157v21, 158r1, 158v22, 159v17, 159v21, 160v18, 161r15, 161r17, 161v14, 162r19, 162v11, 162v15, 162v16, 162v18, 162v23, *gen. sg.* /ѿ[ъ]/ мене 133r18, ме 124r21, *dat. sg.* /к/ мени 99r23, 138v22, мены 98v8, 134r10, ми 96r6, 108r2, 108v4, 111r14, 112v20, 123r22, 123v3, 124r14, 124r22, 128r8, 139v22, 141v1, 157v11, 162r15, м^н 132v12, мї 95v23, 96r2, 107r7, 110v9, 124r23, *acc. sg.* мене 157v21, мене 123r24, ме 108r6, 108v7, 124r12, 134r9, 139v23, 157v22, ме 124v6, *instr. sg.* /съ, нада/ мно^м[ъ] 102v1, 124r9, м^но^м[ъ] 123r24, *loc. sg.* /оу, на/ мени 115v16, 124r23

○ × 314: ∅ 92 (66+21+4+1), ≡ азъ 191 (130+49+3+4), ‡ ≡ азъ 2 (2), # ≡ азъ 7 (4+3), = азъ 16 (7+7+1+1), # = азъ 3 (2+1), ≠ азъ 2 (1+1), ≈ азъ 2 (2), # ≈ азъ 2 (1+1), ≈ аз'же 1 (1), ≈ же 1 (1)

● зајл; домаћег порекла, од псл. *ja (стсл. облик од *jazъ, *azъ) (ПЕРСЈ, SP 1: 166–167, ЭССЯ 1: 100–103, s. v. *azъ, Skok 1: 741–742); уп. ссл. азъ (СИ, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЪБ), стсл. азъ (СС), стсл.-цсл. азъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 157, књиж_Р: × 18, нар_Р: × 139; неутр_С: × 157, књиж_С: × 18, нар_С: × 139

/javel ѡвѣ ССЛ: ѡвѣ 97r4, 141v22 || ЗБ: ѡвѣ 126v20, 137r5, 155v10, 157r6

○ × 6: ≡ ѡвѣ 5 (4+1), ‡ ≡ ѡвѣ 1 (1)

● књиж_Л; уп. ссл. ѡвѣ (ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЪБ), стсл. ѡвѣ (СС), стсл.-цсл. ѡвѣ (SJS); крајње порекло домаће, од псл. *avě (ПЕРСЈ, s. v. java, SP 1: 164–165, ЭССЯ 1: 93–94, s. v. *avě, Skok 1: 763, s. v. javiti).

▲ књиж_Р: × 6; књиж_С: × 6

/javiiu ce/ ѡви[ти] се рф. ЗБ: *pot. 3. sg. m.* /би ce/ ѡвио 124r9, П: *perf. 3. sg. m.* /се e/ ѡвио 138r14, *plus. perf. 3. sg. m.* /се e бїѡ/ ѡвио 128v19, НБ: *perf. 3. sg. m.* /e ce/ ѡвио 119r13, *aor. 3. sg. /ce/ ѡвы* 105v4.

○ × 5: ∅ 2 (2), = ѡвлати сѡ 2 (2), # ≡ ѡвити сѡ 1 (1)

● зајл; домаћег порекла, од псл. *(j)aviti (se) (ПЕРСЈ, Skok 1: 762–763, SP 1: 165, ЭССЯ 1: 94–95); уп. ссл. ѡвити (сѡ) (С, ФР: Д, Т, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN), стсл. ѡвити сѡ (СС), стсл.-цсл. ѡвити сѡ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 4, неутр_R: × 1; нар_Σ: × 4, неутр_Σ: × 1

/јављати се/ јављати се impf. ЗБ: fut. 3. sg. /хокје се/ јављати 103v2

○ × 1: †= /себе/ јављати 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *javuti*, Skok 1: 763, s. v. *javiti*), в. **/јавиџи се/**; уп. ссл. јављати (се) (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, NN), стсл. јављати сџ (СС), стсл.-цсл. јављати сџ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/јављиваџи/ јав'лива[ти] impf. М: rot. 3. sg. т. /би/ јав'ливао 162r9-10

○ × 1: ≈ јављена творити 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. **/јављати се/**. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/јавно/ јав'но adv. НБ: јав'но 98r3 ♦ в. **/указати се/**

○ × 1

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *(j)авъль(jъ) (SP 1: 166, ЭССЯ 1: 99–100, уп. ПЕРСЈ, s. v. *java*, Skok 1: 762–763, s. v. *javiti*); уп. стсл.-цсл. јавъль (SJS). RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/јавставно/ јавстав'но adv. НБ: јавстав'но 160r3

○ × 1: ø 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. јавъствъно (ФР: ГЦ, ЂБ). Даничић: *јавъстџв'но*, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ неутр_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/јаїње/ јаг'ње, -њета п. М: nom. sg. јаг'ње 99r16, 99r17, 119v11, 120r11, 121v4, 124v8, 126v2, 126v21, јаг'ње 121r17, gen. sg. /оу/ јаг'њета 119v17, 126v4, 159v7, јаг'њета 121v8, 126v20, acc. sg. /на/ јаг'ње 126v19, 158v18, 159r2, 159v12, instr. sg. /са/ јаг'њето^М[ъ] 121v13

○ × 19: ≈ агнець 19 (16+3)

● књиж_L и нар_L; домаћег порекла, од псл. *agne (SP 1: 150–151, ЭССЯ 1: 54–55, ПЕРСЈ, Skok 1: 746); уп. ссл. агње (ФР: Д, ГЦ), агне (ФР: Да), стсл. агна (СС), стсл.-цсл. агна (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 19; нар_Σ: × 19

/јаїњеџи/ јаг'њеџи/јаг'њеџи, [-киа], -кје П: gen. sg. f. /код[ъ]/ јаг'њекје 123r1, 123r12, 128v19, јаг'њекје 124v13, acc. sg. f. /оу/ јаг'њекою 122r13, 124v15, јаг'њеџу 122r5, јаг'њекою 122r9-10, instr. sg. f. јаг'њекио^М[ъ] 124v20, nom. sg. n. јаг'њекје 120r15, јаг'њеџе 121v18-19, јаг'њекје 126r20-21, gen. sg. n. /код[ъ]/ јаг'њекиага 122r22

○ × 13: ≡ агнчий 6 (6), = агнчий 6 (6), ≈ агнчий 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *agnętyjъ (ЭССЯ 1: 56, уп. ПЕРСЈ, s. v. *jağnye*, Skok 1: 746, s. v. *jagnje*); уп. стсл.-цсл. агньчь (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 13; нар_Σ: × 13

/јаг/ јад[ъ], -а т. НБ: gen. sg. јада 132r6

○ × 1: ø 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *(j)ěďъ (ПЕРСЈ, s. v.v. *jad*, *jed*, ЭССЯ 6: 45–47, SP 6: 124–126, Skok 1: 743–744); уп. ссл. јадь (ФР: Да, ГЦ, ЂБ), стсл. јадь (СС), стсл.-цсл. јадь (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/јаган/ јад[а]н[ъ], [-на], [-но] НБ: acc. sg. т. ја^Дна 113r14

○ × 1: ø 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. **(j)ědъnъ(jь)* (ПЕРСЈ, s. v. *jad*, ЭССЯ 6: 49, SP 6: 129, Skok 1: 743–744, s. v. *jad*). RIAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/јазва/ ѓзв[а], -е f. ССЛ: *gen. pl.* ѓзавъ 105r2, ѓзавъ 106r14, *acc. pl.* /вѣ/ ѓзъвы 105r3 || ЗБ: *gen. sg.* ѓзве 110r11, ѓзавъ 110v1, *acc. pl.* /вѣ/ ѓзве 110r1, *instr. pl.* ѓзвами 106r8.

○ × 7: ≡ ѓзѡа 6 (6), = ѓзѡа 1 (1)

● књиџ_L: уп. ссл. ѓзѡа (ФР: Т, Да, СП, ГЦ), стсл. ѓзѡа (СС), стсл.-цсл. ѓзѡа (SJS); крајње порекло домаће, од псл. **ězva* (ЭССЯ 6: 56–57, SP 6: 162–163, Skok 1: 764, s. v. *jazavas*, ПЕРСЈ, s. v. *јазбина*). Даничић: +, RIAZU: + | уп. у другом значењу Михајловић 1982: + | Јовановић 1911: +

▲ неутр_R: × 3, књиџ_R: × 4; књиџ_Σ: × 7

/јазвина/ ѓзъвин[а], [-е] f. М: *acc. pl.* ѓзъвине 106v10

○ × 1: ≈ ѓзѡа 1 (1)

● књиџ_L: уп. стсл. ѓзвина (СС), стсл.-цсл. ѓзвина (SJS); крајње порекло домаће, од псл. **ězvina* (ЭССЯ 6: 57, SP 6: 163, Skok 1: 764, s. v. *jazavas*, ПЕРСЈ, s. v. *јазбина*). Даничић: +, RIAZU: +

▲ нар_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/јак/ ѓкъ, [-а], [-о] НБ: *nom. sg. m.* ѓкъ 125r11, 129r3, *gen. sg.* /ѡ[ъ]/ ѓка 112r16, *acc. sg. m.* ѓкъ 111v2.

○ × 4: ø 1 (1), ≈ снленъ 1 (1), ‡ ≈ снлнын 1 (1), ≈ крѣпокъ 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. **jакъ(jь)* (ЭССЯ 8: 171, Skok 1: 702, s. v. *i³*, ПЕРСЈ); уп. стсл. ѓкъ (СС), стсл.-цсл. ѓкъ (SJS). Даничић: +, RIAZU: +

▲ нар_R: × 4; нар_Σ: × 4

/јакo/⁽¹⁾ ѓко⁽¹⁾ adv. НБ: ѓко 109v6, 111v11.

○ × 2: ø 2 (2)

● нар_L: домаћег порекла, уп. **/јак/**; уп. ссл. ѓко (ФР: Т, Да), стсл. ѓко (СС), стсл.-цсл. ѓко (SJS). RIAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/јакo/⁽²⁾ ѓко⁽²⁾ conj. ССЛ: ѓко 99v3, 111r15, 112r22, 114r2, 117r9, 124v23, 125r1, 130v6, 136v9, 137v4, 142r2, 156r15, 157v3, 157v17, 162r5, 163v14 || ЗБ: ѓко 101v10, 122r7, 141v15, 145r14, НБ: ѓко 111v2.

○ × 21: ø 2 (2), ≡ ѓкѡѡ 16 (7+9), # ≡ ѓкѡ 2 (1+1), ≈ ѓкоже 1 (1)

● књиџ_L: уп. ссл. ѓко (ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. ѓко (СС), стсл.-цсл. ѓко (SJS); крајње порекло домаће, од псл. **ako* / **jako* (ЭССЯ 1: 64–65, SP 1: 153–154, Skok 1: 20, ПЕРСЈ, ЕРСЈ 1: 89). Даничић: +, RIAZU: +

▲ књиџ_R: × 21; књиџ_Σ: × 21

/јакoв/ ѓкoвѡ/ѓкoвѡ, -а nom. propr. m. ССЛ: *gen. sg.* /ѡ[ъ]/ ѓкoвѡ 131v3 || ЗБ: *nom. sg.* ѓкoвѡ 134r16, *gen. sg.* /ѡ[ъ]/ ѓкoвѡ 134r11, *acc. sg.* ѓкoвѡ 134r15, *instr. sg.* /с/ ѓкoвѡ^М[ѡ] 134r12

○ × 5: ≡ ѓкѡѡѡѡ 4 (4), = ѓкѡѡѡѡ 1 (1)

● књиџ_L: уп. ссл. (н)ѓкoвѡѡ (С, ФР: Т, Да), стсл. нѓкoвѡѡ (СС), стсл.-цсл. нѓкoвѡѡ, ѓкoвѡѡ (SJS), од грч. Ἰακώβ, Ἰακώβος, . Даничић: +, RIAZU: +

▲ неутр_R: × 4, књиџ_R: × 1; књиџ_Σ: × 5

/јакoвљeв/ ѓкoв(ъ)лњeв[ъ]/ѓкoв(ъ)лњeв[ъ], -а, [-о] П: *nom. sg. m.* ѓкoвљeв^В(ъ) 134r13, *gen. sg. m.* /кoд[ъ]/ ѓкoв'лњeвѡ 131v15, *dat. sg. m.* /с/ ѓкoвљeвѡ 130v20–21, *acc. sg. m.* ѓкoв'лњeвѡ 131r14

// *gen. sg. m.* /код[ъ]/ *наковлѣвога* 132v2, 136v8, *наковлѣ*^{во}*га* 132r11, *наковлѣвога* 138r2-3,
nom. sg. f. *наковлѣва* 114v20-21

○ × 9: ≡ *наковль* 4 (3+1), = *наковль* 5 (5)

● *нар_L*; в. **/јаков/**; уп. ссл. *наковлькѣ* (ФР: ЪБ). RJAZU: +

▲ *нар_R*: × 9; *нар_Σ*: × 9

/јаковѣи/ *іаков*^(*)*л[и]/іаков*^(*)*л[и]/іаков*^(*)*л[и]*, **-іа, [-іѣ]** ССЛ: *loc. sg. m.* /при/ *іаковлѣ*^м[ъ] 131r9, *nom. sg. f.* *іако*^в(*ліа*) 113r9, *іаковліа* 112v2 || ЗБ: *gen. sg. m.* /ѡ[ъ]/ *іаковліа* 131r18 // *gen. sg. m.* /код[ъ], ѡ[ъ]/ *наковлѣга* 136r9, 136r18, 138r14, *loc. sg. m.* /при/ *наковолѣ*^м[ъ] (!) 138r9, *nom. sg. f.* *іаковліа* 115r2

○ × 9: ≡ *наковлѣи* 6 (6), = *наковлѣи* 2 (2), ≈ *наковлѣи* 1 (1)

● *књиж_L*; уп. стсл.-цсл. *наковль*, *наковль* (С, ФР: Д, Т, Да, СП), стсл.-цсл. *наковль*, *наковль* (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ *неутр_R*: × 2, *књиж_R*: × 2, *нар_R*: × 5; *књиж_Σ*: × 4, *хибр_Σ*: × 5

/јакоже/ *накож[е]* conj. ССЛ: *іако*^ж[е] 113r6, 131r9

○ × 2: ≡ *іакоже* 2 (2)

● *књиж_L*; уп. ссл. *іакоже* (ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЪБ), стсл. *іакоже* (СС), стсл.-цсл. *іакоже* (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ *књиж_R*: × 2; *књиж_Σ*: × 2

/јакоѕѣ/ *накоѕ[ъ]*, **[-и]** f. НБ: *nom. sg.* *іако*^{ѕѣ}[ъ] 123v5, *acc. sg.* *іако*^{ѕѣ}[ъ] 126r17, *instr. sg.* /с/ *іако*^{ѕѣ}*кю* 122r2, *loc. sg.* /ѡ/ *іако*^{ѕѣ}*ти* 98r10

○ × 4: ≈ *сила* 2 (1+1), ≈ *крѣпость* 1 (1), ‡ ≈ *нетлѣніе* 1 (1)

● *нар_L*; домаћег порекла, **/јак/**; уп. ссл. *іакоѕѣ* (ФР: ЪБ). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ *нар_R*: × 4; *нар_Σ*: × 4

/јама/ *іам[а]*, **[-е]** f. ЗБ: *acc. sg.* /оу/ *іамѡ* 104v10-11, НБ: *acc. sg.* /оу/ *іамѡ* 129r22, *acc. pl.* /оу/ *іаме* 106r1

○ × 3: ≡ *іам* 1 (1), ‡ ≈ *гробъ* 1 (1), ≈ *іазва* 1 (1)

● *зај_L*; домаћег порекла, од псл. **(j)ama* (ЭССЯ 1: 70–71, Skok 1: 752, ПЕРСЈ); уп. ссл. *іам* (ФР: Д, Да, СП, ПП, ЪБ), стсл. *іам* (СС), стсл.-цсл. *іам* (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ *неутр_R*: × 3; *неутр_Σ*: × 3

/јаокаѣи/ *іаѡ[кати]* impf. НБ: *praes. 3. sg.* *іаѡче* 129v20

○ × 1: ≈ *рыдати* 1 (1)

● *нар_L*; домаћег порекла, од **јаохати*, ономатопејског порекла, спој узвика *a* и *ox* (ПЕРСЈ, s. v. *jao*, Skok 1: 748–749, s. v. *jaj*¹, SP 1: 145–146, s. v. *a!*). RJAZU: +

▲ *нар_R*: × 1; *нар_Σ*: × 1

/јарки/ *іар*^к*[іи]*, **[-а], [-о]** НБ: *loc. sg. n.* /на/ *іар*^к*в* 131v21

○ × 1: ∅ 1 (1)

● *нар_L*; домаћег порекла, од псл. **јаръкъ(јъ)* (ЭССЯ 8: 180, Skok 1: 756, s. v. *jara*, ПЕРСЈ). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ *нар_R*: × 1; *нар_Σ*: × 1

/јасни/ *іасн[іи]*, **[-а], -о** НБ: *acc. sg. m.* *іаснога* 144r2, *nom. sg. n.* *іасно* 105r8, *acc. sg. n.* *іасно* 139r15

○ × 3: ‡ ≈ *свѣтоносный* 1 (1), ≈ *простой* 1 (1), ≈ *свѣтлый* 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. **ǣsnъ(jь)* (ЭССЯ 6: 51–52, SP 6: 148–151, Skok 1: 758–759, ПЕРСЈ); уп. ссл. ѓс(ь)нъ (С, ФР: Д, Да), стсл. ѓснъ (СС), стсл.-цсл. ѓснъ (SJS). RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 3; неутр_Σ: × 3

/јасно/ ѓсно adv. ЗБ: ѓсно 136r13, НБ: ѓсно 137r22.

○ × 2: ∅ 1 (1), ≡ ѓсно 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, в. **/јасни/**; уп. стсл. ѓсно (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ), стсл. ѓсно (СС), стсл.-цсл. ѓсно (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 2; неутр_Σ: × 2

/јасносѝ/ ѓсност[ь], -и f. НБ: *gen. sg.* ѓсности 101v12.

○ × 1: ≈ благодать 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. *ǣsnostь (ЭССЯ 6: 51, SP 6: 147, Skok 1: 758–759, s. v. *jasan*). RJAZU: + Јовановић 1911: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/јванђелисѝ/ ев[ан]г[е]лист[ь], -а m. ССЛ: *gen. sg.* /ѡ[ь]/ ев(ан)^Г(е)листа 138v7 | ЗБ: *nom. sg.* ев(ан)^Г(е)ли^{СТ}(ь) 117v14-15, 117v18, 142r7, ев(ан)^Г(е)ли^С(ть) 112v4, *gen. sg.* /ѡ[ь]/ ев(ан)^Г(е)листа 105r6, 118v16, 130v15, ев(ан)^Г(е)ли^Ста 155v1, НБ: *nom. sg.* ев(ан)^Г(е)ли^{СТ}(ь) 112r21, 117v15.

○ × 11: ∅ 2 (2), ≡ евангелнсть 7 (7), = евангелнсть 1 (1), ≈ евангелнсть 1 (1)

- књиж_L; уп. ссл. евангелисть, квангелисть (СИ, ФР: Д, Т, Да), стсл. евангелнсть (СС), стсл.-цсл. евангелнсть (SJS); стсл. реч од грч. εὐαγγελιστής (ESJS 168). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 10, књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 11

/јеванђелије/ ев[ан]г[е]ліе, [-а] n. ЗБ: *nom. sg.* ев(ан)^Г(е)ліе 112r17, 114v15, *loc. sg.* /оу/ ев(ан)^Г(е)лію 119r15, М: *nom. sg.* ев(ан)^Г(е)ліе 119r17, 126v15, НБ: *acc. sg.* ев(ан)^Г(е)ліе 112r21, *loc. sg.* /оу/ ев(ан)^Г(е)лію 113r10, 122r23, 122v1, 158r8, 161v6

○ × 11: ∅ 6 (6), ≡ евангеліе 3 (3), ≈ евангелнсть 1 (1), ≠ евангелскнй 1 (1)

- књиж_L; уп. ссл. евангелие, квангелие (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN), стсл. евангелие (СС), стсл.-цсл. евангелие (SJS); стсл. реч од грч. εὐαγγέλιον (Skok 1: 498, s. v. *evangelij*, ESJS 168). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ књиж_R: × 6, нар_R: × 5; књиж_Σ: × 6, хибр_Σ: × 5

/јеванђелски/ ев[ан]г[е]л'ск[ѝ]/кєв[ан]г[е]л'ск[ѝ], [-а], [-о] ССЛ: *instr. pl. m.* /сѝ/ ев(ан)^Г(е)л'скы^М(и) 119v2 | ЗБ: *gen. sg. f.* /ѡ[ь]/ ев(ан)^Г(е)л'ске 139r3, *acc. pl. f.* /на/ кєв(ан)^Г(е)л'ске 135v12

○ × 3: ≡ евангелскнй 2 (2), = евангелскнй 1 (1)

- књиж_L; уп. ссл. кєв(ь)гельскъ (СИ, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ЂБ), стсл. евангельскъ (СС), стсл.-цсл. евангельскъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ књиж_R: × 1, нар_R: × 2; књиж_Σ: × 1, хибр_Σ: × 2

/јеѝга/ егда ССЛ: ег^Да 105r19

○ × 1: ≡ егда 1 (1)

- књиж_L; уп. ссл. єгда (ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, ЂБ), стсл. єгда (СС), стсл.-цсл. єгда (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/јєга/ еда НБ: еда 101r19

○ × 1: ≠ лн 1 (1)

- зајЛ; домаћег порекла, од псл. *e da (ЭССЯ 6: 7, SP 6: 12–13, Skok 1: 485, s. v. *e*¹); уп. ссл. *ѣда* (ФР: Д, Т, Да, СП, ПП, ЪБ), стсл. *ѣда, ѣда* (СС), стсл.-цсл. *ѣда, ѣда* (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_Р: × 1; неутр_С: × 1

/један/ једань/једань/еданъ, -д^{на}, -д^{но} ЗБ: *acc. sg. m.* еднога 158v1, П: *nom. sg. m.* /по/ еданъ 162r7, еданъ 100v15, 113r16, 129v20, 140r12, једанъ 103r11, 112r16, 134r15, једанъ 122r17, један^н[ъ] 103r12, један^н(ъ) 140v21, *gen. sg. m.* ед^{но}га 102v7, еднога 102v9, 138r26, једнога 112v5, *acc. sg. m.* ед^{но}га 158v4, *nom. sg. f.* една 114r22, *nom. sg. n.* јед^{но} 161v14, *acc. sg. n.* ед^{но} 106v14, НБ: *nom. sg. m.* /по/ еданъ 109v18, 162v2, еданъ 129r2, 160r4, едан^н(ъ) 157r15, једанъ 109r18, једанъ 113r15, 119r6, 122r23, 140v6, један^н 120r7, *gen. sg. m.* /рад[и], зарад[и], кроме/ еднога 130r9, 140r11, једнога 102v10, 102v11, *dat. sg. m.* јед^{но}мъ 105v2, једномъ 161v21, *acc. sg. m.* /оу/ еданъ 118v19-20, ед^{но}га 136v1, еднога 140r23, јед^{но}га 163v8, *instr. sg. m.* ед^{ны}^М[ъ] 157v22, *nom. pl. m.* едни 133v12, *acc. pl. m.* ед^{не} 139r9-10, *nom. sg. f.* ед^{на} 119v4, 131r1, *acc. sg. f.* ед^{нв} 96r10, еднв 103v18, једн^н 118r12, *dat. pl. f.* једны^М[ъ] 144v22, *nom. sg. n.* јед^{но} 99r16, 100r8, 124v8, 162v10, јед^{но} 135v18, ед^{но} 140v4, 140v7, *gen. sg. n.* /ѡ[ъ]/ јед^{но}га 139r9, *acc. sg. n.* /на, за/ ед^{но} 127r6, 129r8, 160v2, јед^{но} 139v17, 140r20, 143r13, *instr. pl. n.* јед^{ны}^М[и] 124v23, *loc. sg. n.* /ѡ/ јед^{но}^М[ъ] 102r9, ◆ 8 јед^{но} 99v7, ◆ **нједанъ**: П: *gen. sg. m.* нј ед^{но}га 124r19, *acc. sg. m.* нј ед^{но}га 124v4, *nom. sg. n.* нј ед^{но} 155v22, НБ: *nom. sg. m.* нј еданъ 124v12, *gen. sg. n.* нј ѡ ед^{но}га 139r1, ◆ **еданъ пв^т**: *acc. sg. m.* /по/ једанъ пв^т[ъ] 120r4, једанъ пв^т[ъ] 122r15, једанъ пв^т[ъ] 129r18, еданъ пв^т[ъ] 134r20

○ × 66: ∅ 44 (36+4+2+2), ≡ *единъ* 12 (7+4+1), ‡≡ *единъ* 1 (1), = *единъ* 3 (2+1), ≈ *единъ* 1 (1), ≠ *единъ* 2 (2), ≈ *дрѣгъ* 1 (1), ≈ *единъ самъ* 1 (1), ≈ *ѡвъ* 2 (2), ◆ **нједанъ**: × 5: ∅ 1 (1), = *единъ* 1 (1), ≈ *нјединъ* 1 (1), ‡≡ *ни единъ* 1 (1), ≈ *никонже* 1 (1), ◆ **еданъ пв^т**: × 4: ∅ 3 (3), ≈ *единъ* 1 (1)

- зајЛ; домаћег порекла, од псл. (дијал.?) *edьnъ (ПЕРСЈ, ЭССЯ 6: 11–13, SP 6: 25–26, Skok 1: 766–768); уп. ссл. *ѣдинъ* (ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЪБ), стсл. *ѣдинъ, ѣднъ* (СС), стсл.-цсл. *ѣдинъ, ѣднъ* (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_Р: × 76; неутр_С: × 76

/једва/ ед^{ва} adv. ЗБ: ед^{ва} 122r17, јед^{ва} 161r11, јед^{ва} 161r16-17, НБ: ед^{ва} 113r13, 113v3.

○ × 5: ≡ *ѣдва* 3 (2+1), ≈ *ѣдн* 2 (1+1)

- зајЛ; домаћег порекла, од псл. **ed(ъ)va* (ПЕРСЈ, ЭССЯ 6: 16, SP 6: 35–37, Skok 1: 769); уп. ссл. *ѣдва* (ФР: Д, Т, Да, ГЦ, ПП, NN, ЪБ), стсл. *ѣд^{ва}, ѣдва* (СС), стсл.-цсл. *ѣд^{ва}, ѣдва* (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_Р: × 5; неутр_С: × 5

/једень/ једен[ѣ], -нѣ n. НБ: *gen. sg.* /ѡ[ъ]/ једенѣ 132r5, *instr. sg.* једенѣ^М[ъ] 132r2

○ × 2: ≈ *вкѣшеніе* 2 (1+1)

- књиж_Л и нар_Л; домаћег порекла, од псл. *ѣденъје (ЭССЯ 6: 39, SP 6: 117, уп. ПЕРСЈ, s. v. *jesti*, Skok 1: 776–777, s. v. *jesti*); уп. стсл. *ѣденіе* (СС), стсл.-цсл. *ѣденіе* (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_Р: × 2; нар_С: × 2

/једин/ единъ, [-а], -о ССЛ: *nom. sg. m.* единъ 130v10, едн^н(ъ) 105r18 || ЗБ: *nom. sg. n.* једино 162v11-12.

○ × 3: ≡ *единъ* 3 (3)

- књиж_Л; уп. ссл. *ѣдинъ* (ФР: Да), стсл. *ѣдинъ* (СС), стсл.-цсл. *ѣдинъ* (SJS); крајње порекло прасловенско, од псл. *edinъ (ПЕРСЈ, s. v. *једини*, ЭССЯ 6: 11–13, SP 6: 23–27, Skok 1: 766–768, s. v. *jedan*). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ књиж_Р: × 2, неутр_Р: × 1; књиж_С: × 3

/јединородни/ единородн[и], [-а], [-о] ЗБ: *gen. sg. m.* јединор^днога 158r9, јединор^днога 161r21-22, *acc. sg. m.* јединор^днога 160v5

○ × 3: ≡ єдинородный 3 (2+1)

● књиж_L; уп. ссл. єдинородьнь (ФР: Д, Т, Да, СП, ЂБ), стсл.-цсл. єдинородьнь (SJS); стсл. реч калк према грч. μονογενής (Zett 1970: 201). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 3; хибр_Σ: × 3

/јединосуш(и)ни/ єдиносџц(и)н[и] /єдиносџц(и)н[и], [-а], [-о] ССЛ: *instr. sg. m.* єдиносџц^мны^м[ь] 138v3 | ЗБ: *gen. sg. m.* /ѡ[ь]/ єдиносџцнога 117v2, *dat. sg. m.* єдиносџц^мном8 156v10, *loc. sg. /ѡ/* єдиносџц^мном8 161v10

○ × 4: ≡ єдиносџцный 4 (4)

● књиж_L; уп. ссл. єдиносџцънь (ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, NN), стсл. єдиносџцънь (СС), стсл.-цсл. єдиносџцънь (SJS); стсл. реч калк према грч. ὁμοούσιος (Zett 1970: 202). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 1, хибр_R: × 3; књиж_Σ: × 1, хибр_Σ: × 3

/једнак/ єднакъ, -а, [-о] НБ: *nom. sg. m.* єднакъ 144r15, єдна^к 159v17, *nom. sg. f.* єднака 160v12

○ × 3: ø 1 (1), # ≈ равный 1 (1), ‡ ≈ тойжде 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *edьnakъ (поред *edinakъ) (ПЕРСЈ, ЭССЯ 6: 9–10, SP 6: 13–15, Skok 1: 766–768, s. v. jedan); уп. стсл. єднякъ (СС), стсл.-цсл. єднякъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/једнако/ єднако adv. М: єд^ннако 162v12, НБ: єднако 134v14, 135v17, 162v14, єд^ннако 139r23, єднако 160v12

○ × 6: ø 5 (5), ≈ єдинъ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. **/једнак/**; уп. стсл. єдняко (ФР: Д), стсл. єдняко (СС), стсл.-цсл. єдняко (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 6; нар_Σ: × 6

/једноси/ єд^нност[ь], -и f. П: *gen. sg.* /ѡ[ь]/ єд^нности 163r19

○ × 1: ≡ єдиность 1 (1)

● хибр_L; вероватно посрбљено према рсл. єдиность (Баранович), в. и **/један/**. RJAZU: +

▲ хибр_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/јеђиийѡени/ єгвп[ь]тены, [-а] m. НБ: *nom. pl.* єгв^п(ь)тены 95v2, *acc. pl.* єгв^р(ь)тены (!) 95v5

○ × 2: ø 2 (1+1)

● књиж_L; уп. ссл. єгвпѡтѡнинъ (ФР: Д), стсл. єгвпѡтѡнинъ (СС), стсл.-цсл. єгвпѡтѡнинъ (SJS), од грч. Αἰγυπτῖος.

▲ нар_R: × 2; хибр_Σ: × 2

/језа/ ѓз[а], [-е] f. ССЛ: *acc. sg.* ѓз8 119r24

○ × 1: ≡ ѓз8 1 (1)

● књиж_L; уп. стсл. ѓза (СС), стсл.-цсл. ѓза (SJS); крајње порекло домаће, од псл. *ęza (ПЕРСЈ, ЭССЯ 6: 68–69, SP 6: 94–96, Skok 1: 780). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/језеро/ ѓзеро, [-а] n. ЗБ: *acc. pl.* /ѡy/ єзера 131r15, НБ: *acc. sg.* /ѡy/ ѓзеро 111v12.

○ × 2: ø 1 (1), ≡ єзеро 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *ezero (ПЕРСЈ, ЭССЯ 6: 33–34, SP 6: 73–75, Skok 1: 781); уп. стсл. ѓзеро (СС), стсл.-цсл. ѓзеро (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 2; неутр_Σ: × 2

/језик/ љзыкъ/љзыкъ, [-а] м. П: *nom. sg.* љзыкъ 103r11-12, 112v19, љзыкъ 103r12, *instr. sg.* /с/ љзыко^м[ь] 157r4, *instr. pl.* /мегю/ љзыцы 103r14, љзыцы 133r13, НБ: *nom. pl.* љзыцы 127r12-13.

○ × 7: ≡ љзыкъ 3 (1+2), = љзыкъ 3 (2+1), ‡ ≈ народъ 1 (1)

● књиж_Л; уп. ссл. љзыкъ (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЪБ), стсл. љзыкъ (СС), стсл.-цсл. љзыкъ (SJS); крајње порекло домаће, од псл. *ęzykъ (ПЕРСЈ, ЭССЯ 6: 74–75, SP 6: 110–115, Skok 1: 781). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 7; књиж_С: × 7

/јека/ љка, [-е] ф. НБ: *nom. sg.* љка 96r21, 96v9

○ × 2: ‡ ≈ трѣсь 2 (1+1)

● нар_Л; домаћег порекла, од псл. *ękъ (SP 6: 99, уп. ПЕРСЈ, s. v. *jecati*, ЭССЯ 6: 69–70, s. v. *ękati*, Skok 1: 765–766, s. v. *jecati*); RJAZU: +

▲ нар_Р: × 2; нар_С: × 2

/јелеј/ елѣй, -а м. ССЛ: *instr. sg.* елѣмь 116r14 || ЗБ: *gen. sg.* /ѡ[ь]/ елѣа 118r5, *acc. sg.* елей 113v12, 118v4, елѣй 118v10, 118v10, *instr. sg.* /з/ елѣмь 117v22, љлѣ^м[ь] 118r5

○ × 8: ≡ елей 7 (6+1), = елей 1 (1)

● књиж_Л; уп. ссл. љен (ФР: Д, Да, ЪБ), стсл.-цсл. елен (SJS); крајње порекло од грч. ἔλαιον (Skok 3: 543, s. v. *ulje*). RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 7, књиж_Р: × 1; књиж_С: × 8

/јело/ љло, -а п. НБ: *nom. sg.* љло 114r18, *gen. sg.* /ѡ[ь]/ љла 125r21

○ × 2: ∅ 1 (1), ≈ хлѣбъ 1 (1)

● нар_Л; домаћег порекла, од псл. *ędlo (ПЕРСЈ, ЭССЯ 6: 41, SP 6: 118–119, Skok 1: 777, s. v. *jesti*). RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ нар_Р: × 2; нар_С: × 2

/јенеја/ љнеја/љнѣа, [-е] ном. прогр. м. ССЛ: *vos. sg.* љнѣа 119r8 || ЗБ: *nom. sg.* љнеја 119r6

○ × 2: ≡ ѣнеа 2 (1+1)

● књиж_Л; уп. рсл. ѣнеа (Баранович).

▲ књиж_Р: × 1, неутр_Р: × 1; књиж_С: × 2

/јейиској/ љп[и]скоп[ь], [-а] м. ЗБ: *instr. sg.* љп(и)^скопо^м(ь) 140v16, *acc. pl.* љп(и)^скопе 158v21

○ × 2: ≡ епископъ 2 (1+1)

● књиж_Л; уп. ссл. љпископъ (СИ, С, ФР: Д, Т, Да, ГЦ, ПП, ЪБ), стсл.-цсл. епископъ (SJS); крајње порекло од грч. ἐπίσκοπος. Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_Р: × 1, неутр_Р: × 1; књиж_С: × 1, хибр_С: × 1

/јер(е)/ љере/љерь/љерь/љер'еръ/еръ/еръ/ер' сопј. НБ: љере 101r17, 116r2, љерь 95r25, 99r7, 101r10, 102r14, 102v7, 104r20, 104v14, 105v11, 109r7, 109v15, 110r2, 114v4, 115v7, 116v3, 117r24, 118r20, 120r11, 122v3, 123r18, 126r7, 126v7, 127r19, 132v14, 133r19, 134v10, 135r22, 135v2, 137v17, 138v1, 141r12, 143r10, 144r4, 156v5, 156v23, 159v14, 159v22, 160r16, 160r21, 161r12, 162v10, 163r16, љерь 102r10, 102v3, 103v18, 103v22, 104r1, 108v7, 109r23, 109v12, 109v19, 115v5, 117r13, 121v17, 123r1, 124v22, 125v8, 126r12, 126r24, 127v5, 134r12, 134v13, 135v13, 135v23, 137r5, 139r19, 155v21, 158v22, 160v9, 160v21, 161r21, 162v3, 163v9, љер' 98r1, 108r5, 111r16, 112r23, 115v17, 132v13, 143v11, еръ 111r13, 129v18, 140v17, еръ 97r6, 104r14, 126r9, 132v3, 162r18, ер' 139r22

○ × 90: ∅ 18 (15+2+1), ≈ љкω 51 (39+10+1+1), ≈ нкω 12 (11+1), ≈ вω 8 (4+3+1), ≈ и 1 (1)

● нар_Л; домаћег порекла, од псл. *je že (ПЕРСЈ, ЭССЯ 8: 204, Skok 1: 702, s. v. *i*²); уп. стсл.-цсл. љере (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_Р: × 90; нар_С: × 90

/јерес/ ересь, [-и] f. НБ: *acc. sg.* ересь 159v20

○ × 1: ∅ 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. ересь (ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ), стсл. ересь (СС), стсл.-цсл. ересь (SJS); стсл. реч од грч. αἵρεσις (SES 167, Skok 1: 493 – 494, s. v. *eresija*). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/јерейиї, јерейиик/ јеретигь/јеретигь/јеретикь/јеретикь, -ка m. ЗБ: *nom. sg.* јеретигь 159r20, *gen. sg.* јеретика 159r10, *dat. sg.* јеретик8 159r7, *instr. sg.* /_л/ јеретиго^М[ь] 159r15

○ × 4: ≡ еретикъ 4 (3+1)

● књиж_L; уп. ссл. еретикъ (ФР: Д, Т, Да, ГЦ), еретигь (ФР: ПП), стсл. еретикъ (СС), стсл.-цсл. еретикъ (SJS); стсл. реч од грч. αἵρετικός (SES 167, уп. Skok 1: 493 – 494, s. v. *eresija*). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 4; књиж_Σ: × 4

/јеросалим/ јеросалим[ъ]/јеросалим[ъ]/јеросалим[ъ], -а nom. propr. loci m. П: *gen. sg.* /из, ѿ[ъ]/ јер(о)^с(а)лима 113r11, јер(о)с(а)лим(а) 113r22, јер(о)^с(а)лима 113v1, *dat. sg.* јер(о)^с(а)лим8 126r24, *voc. sg.* јеросалиме 99r22, *loc. sg.* /оу/ јер(о)^с(а)лим8 119v17, 126v3, јер(о)^с(а)лимv 119v4, М: *loc. sg.* /оу/ јер(о)^с(а)лимv 121v11.

○ × 9: ≡ Јерсалимъ 6 (5+1), = Јерсалимъ 2 (1+1), ≠ Јерсалимстый 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. јеросалимъ (С), јеросалимъ (ФР: Т), јеросалимъ (ФР: СП, ГЦ), јероусалимъ (ФР: Да, ГЦ, NN, ЂБ), стсл. јероусалимъ (СС), стсл.-цсл. јероусалимъ (SJS); крајње порекло стсл. речи од грч. Ἱεροσολήμ, Ἱεροσόλυμα. Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 5, нар_R: × 4; књиж_Σ: × 5, хибр_Σ: × 4

/јеросалимски/ јер[о]с[а]лим'ск[иї]/јер[о]с[а]лим'ск[иї], -а, [-о] П: *nom. sg. f.* јер(о)^с(а)лим'ска 119v21, *gen. sg. f.* /ѿ[ъ]/ јер(о)^с(а)ли^Мске 119v19, јер(о)^с(а)ли^Мске 122r6, *acc. sg. f.* /над[ъ]/ јер(о)^с(а)ли^М(с)кv 121v18, *dat. sg. n.* /к/ јер(о)^с(а)ли^Мско^М(8) 120v18

○ × 5: ≡ Јерсалимскій 2 (2), = Јерсалимскій 3 (3)

● књиж_L; уп. ссл. јеросалимьскъ (ФР: Д, Т), јероусалимьскъ (ФР: Да), стсл. јероусалимьскъ (СС), стсл.-цсл. јероусалимьскъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 4, нар_R: × 1; књиж_Σ: × 4, хибр_Σ: × 1

/јесен/ есень, [-и] f. НБ: *acc. sg.* есень 135r7-8

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *eseny (ПЕРСЈ, ЭССЯ 6: 28–29, SP 6: 60–61, Skok 1: 775); уп. ссл. есень (ФР: ЂБ), стсл.-цсл. есень (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/јесїи/ јести impf. П: *inf.* јести 138r8, НБ: *praes. 1. pl.* /не/ једемо 101v18

○ × 2: ∅ 1 (1), ≡ јести 1 (1)

● књиж_L и нар_L; домаћег порекла, од псл. *(j)*esti* (ПЕРСЈ, ЭССЯ 6: 53–54, SP 6: 153–156, Skok 1: 776–777); уп. ссл. јести (С, ФР: Д, Т, Да, СП, NN, ЂБ), стсл. јести (СС), стсл.-цсл. јести (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/јехидни/ јехидн[иї], [-а], [-о] М: *gen. sg. f.* јехы^Дне 157r6

○ × 1: ≈ ехидновъ 1 (1)

● књиж_L; уп. стсл. им. јехидна (СС), јехиднын (Шанский 5: 268); стсл. именица јехидна од грч. ἔχιδνα (SES 164), код Венцловића придев може бити и индивидуална творба.

▲ нар_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/јџаџи/ џџа[џи] impf. НБ: *іл. ӯрилої садашњи џџаюђи* 113v13

○ × 1: ≈ *рыдати* 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. *ęcati (ПЕРСЈ, s. v. *јечати*, ЭССЯ 6: 69–70, SP 6: 83, 97, s. v. *ękati*, Skok 1: 765–766). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/јџек/ џџекъ, [-а] m. НБ: *acc. sg. џџекъ* 138r11, *instr. sg. џџеко^M[ъ]* 138r15, *gen. pl. /џ[ъ]/ џџека* 145r16

○ × 3: ≈ *брашно* 2 (2), ‡ ≈ *сласть* 1 (1)

● нар_L: од тур. *уеуесек*, part. fut. од inf. *уетек* ‘јести’ (Škaljić 367). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/јџиџе/ џџе adv. ЗБ: *џџе* 125r5

○ × 1: ≡ *џџе* 1 (1)

● књиж_L: уп. ссл. *џџе* (ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стел. *џџе* (СС), стел.-цсл. *џџе* (SJS); крајње порекло домаће, од псл. *ešče (ПЕРСЈ, s. v. *још*, ЭССЯ 6: 32–33, SP 6: 67–69, Skok 1: 783–784). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/јоан и јован/ А: јоанъ, -нџна nom. progr. m. ССЛ: *nom. sg. јо(а)^H(ъ)* 95r13, *gen. sg. /џ[ъ]/ јоанџна* 138v7 || ЗБ: *nom. sg. јоанъ* 121r22, 126r15, 126v2, *јоанъ* 110r16, *јоанъ* 145v3, *јоа^H(ъ)* 110r12, 161v15, *gen. sg. /џ[ъ]/ јоанџна* 105r6, 155v1, 158r8, *јоа^Hна* 158r17, *јоанна* 161r19, *јоа^H(ъ)на* 118v16-17, *јоан(ъ)^Hа* 130v15, *dat. sg. јоаннџ* 102v22 **Б: јованъ, [-на]** nom. progr. m. ЗБ: *instr. sg. /съ/ јовано^M[ъ]* 163v7.

○ А: × 17: ∅ 1 (1), ≡ *јоанъ* 14 (13+1), = *јоанъ* 2 (2) Б: × 1: ≡ *јоанъ* 1 (1)

● књиж_L и нар_L: уп. ссл. *јоанъ* (ФР: Д, Т, Да, ПП, NN, ЂБ), стел. *јоанъ* (СС), стел.-цсл. *јоанъ* (SJS); крајње порекло од грч. Ἰωάννης. А: Даничић: +, RJAZU: + Б: Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 17, нар_R: × 1; књиж_Σ: × 17, нар_Σ: × 1

/јоанов/ јоанџнов[ъ]/јованов[ъ], [-а], -о M: *nom. sg. n. јоанџново* 163r8, НБ: *nom. sg. n. јованово* 126v15.

○ × 2: ∅ 1 (1), ≈ *јоанна* 1 (1)

● књиж_L и нар_L: уп. ссл. *јоановъ* (ФР: Д, NN), стел. *јоановъ* (СС), стел.-цсл. *јоановъ* (SJS). Даничић: +

▲ књиж_R: × 2; књиж_Σ: × 2

/јов/ јов[ъ], -а nom. progr. m. ЗБ: *gen. sg. /џ[ъ]/ јова* 143v13

○ × 1: = *јовъ* 1 (1)

● књиж_L: уп. ссл. *јовъ* (ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП), стел. *јовъ* (СС), стел.-цсл. *јовъ* (SJS); стел. реч од грч. Ἰώβ. Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/јован/ в. јоан/

/јордански/ јорданск[џи], [-а], -о ЗБ: *loc. sg. m. /ω/ јорданско^M[ъ]* 121r7, *gen. sg. f. /код[ъ]/ јорџда^Hске* 136r8-9, *acc. sg. f. јорданскџ* 121r22, *dat. sg. n. /к/ јорданско^M[џ]* 121r21, *acc. sg. n. јорданско* 121v6

○ × 5: ≡ *јорданскџ* 1 (1), = *јорданскџ* 4 (4)

● књиж_L: уп. ссл. *јорџданскъ* (ФР: Д, Т), стел. *јорџданскъ* (СС), стел.-цсл. *јорџданскъ* (SJS). RJAZU: +

▲ неутр_R: × 2, нар_R: × 3; књиж_Σ: × 2, хибр_Σ: × 2

/јосиф/ ѿсифъ, [-а] nom. propr. m. ЗБ: *nom. sg.* ѿсифъ 113v8

○ × 1: ≡ ѿсифъ 1 (1)

● књиџ_L; уп. ссл. носифъ (ФР: Д, Т, СП, ГЦ), стсл. носифъ (CC), стсл.-цсл. носифъ (SJS); стсл. реч од грч. Ἰωσήφ. Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиџ_R: × 1; књиџ_Σ: × 1

/још/ ѿшъ/ѿошь/иошь/иошь adv. М: ѿшъ 129r23, НБ: ѿшъ 129r7, ѿшъ 131v17, 134v22, ѿошь 129v3, 138v12, 144v8, 156v1, 157v18, ѿошь 108r22, 122v5, 156v3, иошь 123r14, иошь 118v9, ѿ^{III}[ъ] 97r5

○ × 15: ∅ 10 (8+1+1), ≡ еше 1 (1), ≈ даже 2 (2), ≈ пате 1 (1), ≈ но 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од */јошѿе/* (в.), где је *те* могло бити интерпретирано као постпозитивна речца. RJAZU: +

▲ нар_R: × 15; нар_Σ: × 15

/јошѿе/ ѿше/ѿоше/иоше/иошъ adv. П: ѿше 97r5, 103r19, 103v20, 144v11, ѿше 118v18, 123r16, 142r6, НБ: ѿше 96v10, 96v12-13, 97v11, 102v13, 103v16, 103v18, 117v19, 118r25, 118v1, 123r11, 128r24, 129r23, 129v1-2, 139r18, 144r11, 162r22, ѿше 118v21, 119r13, 119v4, 119v10, 120r10, 135v9, 136r6, 142r19, 143r13, 157r26, ѿше 128v1, 129r25, ѿше 140v1, ѿше 127r4, ѿшъ 127v5

○ × 38: ∅ 26 (21+2+1+2), ≡ еше 6 (5+1), ≠ еше 1 (1), ≈ пате 1 (1), †≈ пате 1 (1), ≈ пате же и 1 (1), †≈ даже 1 (1), †≈ и 1 (1)

● књиџ_L и нар_L; домаћег порекла, од псл. **(i) ošče* (ПЕРСЈ, s. v. *jou*, ЭССЯ 6: 32–33, SP 6: 67–69, Skok 1: 783–784); уп. ссл. ѿше (ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. ѿше (CC), стсл.-цсл. ѿше (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 38; нар_Σ: × 38

/југа/ ѿда, -е nom. propr. m. ЗБ: *nom. sg.* ѿда 114v7, *gen. sg.* /ѿ[ъ]/ ѿде 163r16

○ × 2: ≡ ѿда 2 (2)

● књиџ_L; уп. ссл. нюда (ФР: ПП, ЂБ), стсл. нюда (CC), стсл.-цсл. нюда (SJS); стсл. реч од грч. Ἰούδας. Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 2; књиџ_Σ: × 2

/југеј/ ѿдей, [-а] m. ЗБ: *nom. pl.* ѿдей 125v10, ѿдей 127r14, *dat. pl.* ѿдеј^M[ъ] 133r15

○ × 3: ≡ ѿдей 3 (2+1)

● књиџ_L; уп. ссл. нюдѿен (ФР: Д, Да), стсл. нюдѿен, нюдѿѿи (CC), стсл.-цсл. нюдѿен, нюдѿѿи (SJS); стсл. реч од грч. Ἰουδαῖος. RJAZU: +

▲ неутр_R: × 3; књиџ_Σ: × 3

/југејски/ ѿдейскы, [-а], [-о] ССЛ: *vos. sg. m.* ѿдейскы 113v21 || М: *dat. sg. f.* /но/ ѿдейской 127r3, НБ: *gen. sg. f.* /ѿ[ъ]/ ѿдейске 133r18.

○ × 3: ∅ 1 (1), ≡ ѿдейски 1 (1), ≈ ѿдеа 1 (1)

● књиџ_L; уп. ссл. нюдѿенскъ (ФР: Д), стсл. нюдѿенскъ, нюдѿѿискъ (CC), стсл.-цсл. нюдѿенскъ, нюдѿѿискъ (SJS). RJAZU: +

▲ књиџ_R: × 1, нар_R: × 2; књиџ_Σ: × 1, хибр_Σ: × 2

/југов/ ѿдов[ъ], [-а], [-о] ЗБ: *gen. sg. n.* /ѿ[ъ]/ ѿдова 99r15, ѿдова 109r23

○ × 2: ≡ ѿдовъ 2 (2)

● књиџ_L; уп. ссл. нюдѿовъ (ФР: Д), стсл. нюдѿовъ (CC), стсл.-цсл. нюдѿовъ (SJS). RJAZU: +

▲ неутр_R: × 2; књиџ_Σ: × 2

К

/к(а), ѝ/ кь/кь/ка/к/ка/ко//г праер. ССЛ: кь 95r13, 105r16, 106r12, 156r15, к 130r15, ка 106r10 || ЗБ: к 96v21, 97r14, 98v8, 99r8, 100v7, 107r9, 109r17, 110r20, 115r4, 116r20, 117v2, 117v12, 119v11, 120v16, 120v17, 121r17, 122r11, 122v10, 123r2, 124r2, 124r5, 128r14, 128v17, 129r18, 130r7, 132v6, 132v21, 132v22, 133r1, 134r18, 134v7, 136v7, 137v23, 138r7, 138v1, 157v2, 159v4, 159v8, к^ч 98v6, 98v17, 99v22, 100v3, 104v9, 109r16, 109r25, 114r23, 115r3, 116r16, 117r8, 117v7, 118v16, 120v4, 120v14, 121r21, 121v11, 123r17, 128v12, 128v21, 132v7, 137v19, 141r6, 141v10, 159v21, 160r5, 160v17, 161r24, 161v17, кь 105r16, кь 116v5, ко 97r15, 143r17, г^ч 98v5, 120r19, 120v13, 128v17, 133r1, 136v14, 138r18, 139v6, НБ: к 95v22, 96v3, 96v3, 98v8, 99r23, 100v2, 105r16, 105r18, 105v21, 107r20, 107r23, 108r7, 108r11, 109r10, 110v19, 111v3, 113r17, 113v9, 116r21, 116v1, 118r3, 119v15, 120r10, 120v13, 120v16, 121v4, 123r12, 124v9, 125r16, 130v17, 132v14, 135v21, 136r19, 136v16, 137v16, 143v18, 144v20, 145v2, к^ч 95v21, 97r15, 102r13, 102v19, 104r2, 104v12, 105r12, 105v14, 107r8, 108r4, 109r12, 122v16, 127v10, 128r8, 138r19, 143v8, 144v13, 159v7, ко 136r6, г^ч 103v1, 107v7, 111r8, 123r11, 127v15, 130v14, 130v20, 136v21, 143r17, г 122v15

○ × 151: ∅ 56 (48+6+2), ≡ кь 81 (72+7+2), ≈ до 10 (10), ≈ надъ 2 (2), ≈ на 1 (1), ≈ въ 1 (1)

● зајл; домаћег порекла, од псл. *кь(n) (ПЕРСЈ, Skok 2: 7, ЭССЯ 13: 170–171); уп. ссл. кь (ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЪБ), стсл. кь (СС), стсл.-цсл. кь (SJS), Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 141, нар_Р: × 10; неутр_С: × 141, нар_С: × 10

/ка(о)/ каω/ка(а) сонј. НБ: каω 106v1, ко 109v22, каа 110r21, 126r1, 140v4, 140v19, 143r23, 157r4, 157v10, 160r4, 163r11, 163r12, ка 123v20, 162v9

○ × 14: ∅ 6 (6), ≈ ѡкω 6 (5+1), ≈ акн 2 (2)

● нар_Л; домаћег порекла (ПЕРСЈ, Skok 2: 112–113, s. v. ko^l), в. /како/. RJAZU: +

▲ нар_Р: × 14; нар_С: × 14

/кавѣа/ кав[ь]га, -е f. НБ: асс. pl. ка^в(ь)ге 97r17

○ × 1: ‡ ≈ брань 1 (1)

● нар_Л; од тур. *kavga* (Škaljić 402, Skok 2: 68). RJAZU: + | Михајловић 1972: +

▲ нар_Р: × 1; нар_С: × 1

/каг(е) и коѣа/ А: каде/кадь/кад^ч adv. П: кад^ч 123r24, ка^ч[e] 107r3, 112v15, НБ: каде 95v6, 95v18, 97r13, 97v13, 99r9, 101r4, 102v20, 105v16, 107v4, 108r17, 108r19, 109r24, 110v1, 111v9, 114r13, 116r3, 116v14, 118v2, 119r2, 119r19, 121v10, 126v10, 131v19, 136r11, 136r25, 137r22, 137v7, 137v9, 138r5, 138v15, 138v18, 139r14, 140r9, 140r13–14, 141v19, 142v5, 155v9, 157r2, 157r5, 159v7, 161v13, 161v13, 162r15, 162r23, 162v20, каде 119v10, кадь 101v2, 110r24, 110r24, 111r5, 115r17, 118r10, кад^ч 111v6, ка^ч[e] 96r8, 96v13, 96v15, 97r5, 97v2, 97v19, 98r2, 99r5, 99r10, 99v13, 100r6, 100r12, 100r13, 100r19, 100r21, 100v11, 100v18, 101r18, 101r20, 101r21, 101v4, 101v15, 102v4, 103r12, 103r18, 103v10, 104v1, 105v4, 105v8, 105v21, 106r18, 107r1, 107r7, 107v5, 108v3, 109r2, 109r10, 109r20, 110r10, 110v3, 110v6, 110v12, 111r7, 111r12, 111r14, 111r22, 111v5, 112r16, 113v20, 114r14, 114v4, 115r11, 115r15, 115r18, 115v2, 116r19, 117r3, 117v8, 118r8, 119r4, 119v8, 120r22, 120v7, 120v20, 121r3, 121r20, 122r13, 122r18, 122v3, 122v8, 122v9, 122v10, 122v13, 122v18, 123r2, 123r15, 123r17, 123r20, 123r21, 124r24, 124v7, 125r14, 125v14, 128r5, 128v4, 128v5, 128v19, 129r12, 129r18, 129v10, 130r3, 130r11, 130r16, 130v2, 131v21, 132r11, 132r12, 132r22, 132v3, 132v10, 132v23, 134r24, 134v18, 136r7, 136r12, 136r21, 137v2, 139v11, 140r15, 140v10, 141v6, 141v13, 142r9, 142r22, 142v6, 143r8, 144v3, 144v8, 155v15, 156r12, 156v20, 158r9, 159v21, 160r10, 161v11, 162r4, 162r9, 162r19 ♦ ка^ч[ь]-но 119v18 Б: ССЛ: ког^ча 131r9

○ А: × 184: ∅ 84 (71+9+3+1), ≈ егда 77 (71+3+3), ≠ егда 1 (1), ≈ егда же 1 (1), ≈ ѡкω 9 (9), ≈ когда 2 (1+1), ≠ когда 1 (1), ≈ аще 2 (2), ≈ иже 2 (2), ≈ еже 1 (1), ≈ понеже 1 (1), ≈ идеже 1 (1), ≈ бω 1 (1), ≈ во врема 1 (1) ♦ кадь-но: × 1: ≈ егда 1 (1) Б: × 1: ≡ когда 1 (1)

● књиж_Л и нар_Л; домаћег порекла, од псл. *кьгда (ПЕРСЈ, Skok 2: 114, s. v. ko^l, ЭССЯ 13: 173); уп. стсл. когда (ФР: Д, Да, ГЦ, ПП, ЪБ), стсл. кьгда (СС), стсл.-цсл. кьгда (SJS); облик каде, од кад. А: Даничић: +, RJAZU: + Б: RJAZU: +

▲ нар_R: × 185, књиж_R: × 1; нар_Σ: × 185, књиж_Σ: × 1

/кагар/ кад[а]р[ъ], [-д*ра], [-д*ро] м. НБ: *nom. pl. m.* ка^дры 102v14, ка^дри 141r16

○ × 2: ∅ 2 (1+1)

● нар_L; од тур. *kadır*, крајњег арапског порекла (Škaljić 378, Skok 2: 12). RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/казайи/ казати pf. НБ: *inf.* казати 95v4, *praes. 1. sg.* каже^м[ь] 114v14, 116v2, *praes. 3. sg.* каже 97v16, 98r17, 103r17, 103v13, 110r5, 110r14, 112r18, 119r17, 121r22, 121v1, 124r7, 142r3, 143r21, 144r4, 145v3, 158r22, 161r13, 162v17, каже 107v1, /ce/ каже 104v12, /ce/ каже 161v6, каже /ce/ 135v2, *praes. 3. pl.* каж8 117v16, *perf. 3. sg. m.* казаω /e/ 114r5, *aor. 3. sg.* каза 134v21, *aor. 3. pl.* казаше 105v21, 111r4, *fut. 3. sg.* казати /кю ce/ 114v15, *impt. 2. pl.* кажите 116v3, 116v15, 117r13, 132r19

○ × 35: ∅ 15 (14+1), ≈ глаголати 10 (10), ‡ ≈ глаголати 1 (1), # ≈ глаголати 1 (1), ≈ рещи 5 (5), ≈ возвѣстити 2 (2), ≈ исповѣдати 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *kazati (ПЕРСЈ, Skok 2: 69–70, s. v. *kazati*, ЭССЯ 9: 168–170); уп. ссл. казати (С, ФР: Д, Т), стсл. казати (СС), стсл.-цсл. казати (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 35; нар_Σ: × 35

/казивање/ казйиванје, [-ня] п. НБ: *acc. sg. /на/* казйиванје 107r3

○ × 1: ≈ повѣсть 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од **/казивайи/** (в.). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/казивайи/ казйивати impf. НБ: *praes. 3. sg. /да/* казве 161r11, *fut. 3. sg. /кю/* казйивати 117r23,

ил. прилої садашњи казйюђи 158r18, part. praes. act. m. nom. pl. казйюкѣ 111r11

○ × 4: ∅ 1 (1), ≈ глаголати 2 (2), ≈ возопити 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. **/казайи/**. RJAZU: +

▲ нар_R: × 4; нар_Σ: × 4

/казнийи/ каз'ни[ти] pf. НБ: *praes. 3. sg.* каз'ни 130r16

○ × 1: ∅ 1 (1)

● књиж_L; домаћег порекла, од псл. *kazniti (ЭССЯ 9: 171–172, уп. ПЕРСЈ, s. v. *казна*, Skok 2: 69, s. v. *казан*); уп. ссл. казнити (ФР: ГЦ), стсл.-цсл. казнити (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ нар_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/кајање/ кајанје, [-ня] п. М: *instr. sg. /с/* кајанје^м[ь] 144r22, 144v12

○ × 2: ≈ покајније 1 (1), ≠ покајније 1 (1)

● књиж_L и нар_L; уп. ссл. кајанње (ФР: Д), стсл. кајанње (СС), стсл.-цсл. кајанње (SJS); крајње порекло домаће, од псл. *kajanje (ЭССЯ 9: 115, уп. ПЕРСЈ, s. v. *kajati* (ce), Skok 2: 15–16, s. v. *kajati*). RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/кајафа/ кайафа, [-е] nom. propr. m. ЗБ: *nom. sg.* кайафа 103r9-10

○ × 1: ≡ Кайафа 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. кайафа (ФР: Да), стсл. кайафа (СС), стсл.-цсл. кайафа (SJS); стсл. реч од грч. Καίαφας. RJAZU: +

▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/каков и каков/ каковъ/каковъ, какъва, какво ССЛ: *gen. pl. n.* каковы 96r13 || П: *instr. sg. m.* какъвий^М[ъ] 126r23, НБ: *nom. sg. m.* каковъ 127r21, каковъ 125v17, 132v13, 134v22, каковъ (!) 99v18 // *nom. sg. m.* какъвий, *nom. sg. f.* каква 120r8, какъва 142r4, ка^ква 155v14, *instr. sg. f.* /_{cl}/ какво^М[ъ] 101v14, *nom. sg. n.* ка^кво 139v1-2, какво 142r4, 145r3, *nom. pl. n.* ка^ква 133v13, ♦ никаковъ: *nom. sg. f.* /ни/ ка^ква 107v4 ♦ каковъ годъ: *nom. sg. m.* каковъ го^М[ъ] 123r23, *gen. sg. f.* /_в[ъ]/ какове го^М[ъ] 141r3 ♦ каковъ-но: *nom. sg. m.* каковъ-но 127v1, *nom. sg. f.* каква-но 144r9, *instr. sg. f.* /_{cl}/ ка^квомъ-но 137v16, *acc. pl. m.* /_{3a}/ какъве-но 159v2

○ × 15: ø 7 (6+1), ≡ каковый 1 (1), = каковый 1 (1), ≈ яковый 2 (2), # ≈ кто 1 (1), ≈ кой 2 (2), ‡ ≈ кой 1 (1) ♦ никаковъ: × 1: ≈ никонже 1 (1), ♦ каковъ годъ: × 2: ø 1 (1), ≈ яковый 1 (1) ♦ каковъ-но: × 4: ≈ яковый 3 (3), ≈ яковже 1 (1)

● књиж_Л и нар_Л; домаћег порекла, од псл. *какъвъ/*какъв* (ЭССЯ 9: 117, ПЕРСЈ, Skok 2: 112–113, s. v. *ko*^l); уп. ссл. каковъ (ФР: Д, Да, ГЦ, ЪБ), стсл. каковъ (СС), стсл.-цсл. каковъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_Р: × 1, нар_Р: × 22; књиж_С: × 1, нар_С: × 22

/како/ како сопј. ЗБ: како 96v4, 106r8, 119r22, 126r11, 133r3, 134v9, 139r2, 158r16, 161v11, 162r17, 162r22, ♦ како ли 161v12, 121r16, НБ: како 95r20, 96v12, 97r1, 97v7, 97v12, 97v15, 98r8, 99v11, 100r6, 100r13, 100r24, 100v2, 100v13, 101r1, 103r5, 102r6, 103v19, 104r9, 104r11-12, 104v7, 105v1, 105v2, 105v16, 105v19, 107v1, 109r25, 109v1, 109v12, 109v18, 110r6, 110r23, 111v7, 114r13, 115r22, 116r2, 117r14, 117v16, 117v18, 118r7, 118v8, 118v19, 118v19, 119r1, 121r5, 121r15, 122r7, 121v5, 123r6, 124v8, 125r8, 125r17, 125r18, 125r19, 125r23, 125v4, 126v2, 127r3, 127v15-16, 127v18, 128r6, 128r8, 128v9, 129v9, 129v17, 129v21, 130r22, 131r7, 132v17, 134r16, 134v22, 135r4, 135r15, 135v13, 136r8, 136r25, 136v10, 137r9, 138v20, 139r19, 139r20, 139v23-24, 140r10, 140r20, 140r25, 140v13, 140v14, 140v16, 140v17, 141r9, 141v12, 141v14, 142r9, 142r23, 143r14, 144r18, 144v15-16, 145r3, 145r13, 156r12, 157r15, 158r22, 158v7, 158v14, 160v19, 160v19-20, 161r16, 161v21, 162r7, 162r24-162v1, 163r7, 163r24 ♦ како го^М[ъ] 100r15, 102v7, 108r3, 158v12, 159r20, 163r2, ка^{ко} ко^М[ъ] 136v12 ♦ ка^{ко} ли 141r1, ♦ како-но 96v18, 97v18, 98r12, 98v9-10, 99r18, 99r22, 101v9, 101v11, 104v2, 106v1, 106v11, 109v10, 110r4, 111r19, 112r9-10, 112r15, 112v16, 114r11, 114v11, 115r5-6, 115v13, 116r13, 117v4, 117v23, 119v18, 122r23, 123r10, 125r13-14, 125v6-7, 126r14, 126v9, 126v14, 129r17, 129r20, 131r5-6, 134v10, 136r4, 137r25, 140r14, 143v14, 144v15, 144v22, 156r2, 156r10, 156v21, 157r16, 157r19-20, 158v16, 160r5, 160r18, 161r23, 161v23, 162v8-9, ка^{ко}-но 160r3, 161v10

○ × 122: ø 39 (36+1+1+1), ≡ какво 11 (11), ≈ какво 31 (27+4), ≈ какоже 22 (17+1+3+1), ≈ акн 12 (12), ≈ нже 2 (1+1), ≈ во 2 (2), ≈ егда во 1 (1), ≈ за 1 (1), ≈ аще 1 (1) ♦ како годъ: × 7: ø 1 (1), ≈ какво 1 (1), ≈ какоже 4 (3+1), ‡ ≈ какоже 1 (1) ♦ како ли: × 3: ≈ какво 2 (2), ≈ какво 1 (1) ♦ како-но: × 55: ø 4 (4), ≈ какво 17 (13+3+1), ≠ какво 1 (1), ≈ какоже 25 (17+4+4), ≈ акн 6 (4+2), ≈ нже 1 (1), ≈ какво пате 1 (1)

● зај_Л; домаћег порекла, од псл. *kako (ЭССЯ 9: 118–119, ПЕРСЈ, Skok 2: 112–113, s. v. *ko*^l); уп. ссл. како (ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, ЪБ), стсл. како (СС), стсл.-цсл. како (SJS); в. и /**кано**/. Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 187; неутр_С: × 187

/кал/ кал[ъ], -а м. НБ: *gen. sg.* /из', ѿ[ъ]/ кала 138v19, 139r14, 140r15, 141v16

○ × 4: ≈ брение 4 (4)

● зај_Л; домаћег порекла, од псл. *kalъ (ЭССЯ 9: 127–129, ПЕРСЈ, s. v. *калати*, Skok 2: 37–38, s. v. *ka*o); уп. ссл. калъ (С, ФР: Т, ПП), стсл. калъ (СС), стсл.-цсл. калъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 4; неутр_С: × 4

/кальаѿи/ кална[ти] impf. НБ: *praes. 3. sg.* кална 139r7

○ × 1: ≈ потеднати 1 (1)

● нар_Л; домаћег порекла, од псл. **kal'ati* (ЭССЯ 9: 124–125, ПЕРСЈ, Skok 2: 37–38, s. v. *ka*o); уп. стсл. калати сѿ (СС), стсл.-цсл. калати сѿ (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/камен/ каменъ/камень, -а м. П: *nom. sg.* каменъ 101r20, 101r21, 115r23, 117r23, каменъ 101r19, каме^н(ъ) 130r6, *dat. sg.* каменѹ 117v3, *acc. sg.* /на/ каменъ 117r22, 130r6, каменъ 97r7, 131r15, каме^н(ъ) 115r12, 115r21, *instr. sg.* /с/ камено^м[ъ] 97r9, М: *gen. sg.* /ѡ[ъ]/ камена 98v2-3, НБ: *nom. sg.* каменъ 117r21-22, *gen. sg.* /ѡ[ъ]/ камена 141r4, *acc. sg.* /крозь, скрозь/ каменъ 99v19, каме^н[ъ] 99v21.

○ × 19: ∅ 4 (4), ≡ камень 12 (10+2), = камень 2 (1+1), ≈ каменный 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *kamy, *katene* (ЭССЯ 9: 137–140, ПЕРСЈ, Skok 2: 26–27); уп. ссл. каѡы, каѡене (С, ФР: СП, ГЦ, ПП, NN), камень (ФР: Д, Т, Да, ЂБ), стсл. каѡы, каѡене (СС), стсл.-цсл. каѡы, каѡене (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 19; неутр_Σ: × 19

/камени/ каменны, [-а], -о ЗБ: *acc. sg. m.* /оу/ каменны 100r22, *loc. sg. m.* /оу/ каменно^м[ъ] 100r24, НБ: *acc. sg. n.* каменно 140r1-2

○ × 3: ∅ 1 (1), ≡ каменный 1 (1), = каменный 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. **katеньъ(jь)* (ЭССЯ 9: 135–136, ПЕРСЈ, s. v. *камен*, Skok 2: 26–27, s. v. *камен*); уп. ссл. каменьъ (ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП), стсл. каменьъ (СС), стсл.-цсл. каменьъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 2, нар_R: × 1; неутр_Σ: × 2, нар_Σ: × 1

/камене/ камене, -на п. coll. ЗБ: *nom. sg.* камене 96v9, 100r22, 101r18, 117r21, 117v4-5, *acc. sg.* камене 115r16, М: *gen. sg.* /ѡ[ъ]/ камена 117v1, *instr. sg.* /з/ камене^м[ъ] 106v12, НБ: *nom. sg.* камене 140r12 ♦ драго камене 140r12 ‡ ≈ злато^у 56r16

○ × 9: ≡ камене 6 (4+1+1), = камень 2 (2), ‡ ≈ злато 1 (1)

● књиж_L и нар_L; домаћег порекла, од псл. *katеньje (ЭССЯ 9: 135, ПЕРСЈ, s. v. *камен*, Skok 2: 26–27, s. v. *камен*); уп. ссл. камене (ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП), стсл. камене (СС), стсл.-цсл. камене (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 9; нар_Σ: × 9

/кана/ кана f. НБ: *indecl.* /оу/ кана-галилѡйской 125r23

○ × 1: ∅ 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. кана (ФР: Да), стсл. кана (СС), стсл.-цсл. кана (SJS), од грч. Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας. RJAZU: +

▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/кандило/ кан^дило, [-а] п. НБ: *instr. sg.* кан^дило^м[ъ] 101v8, *acc. pl.* кандила 118r1, кан^дила 118r15

○ × 3: ≈ свѣтилникъ 3 (3)

● зај_L (одомаћено у нар. јез.); уп. ссл. кан^дило (С, ФР: Д, Т, Да), стсл. кан^дило (СС), стсл.-цсл. кан^дило (SJS); стсл. реч од грч. κανδῆλα (SES 302, Skok 2: 33, s. v. *kandel*). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 3; неутр_Σ: × 3

/кано/ ка-но НБ: ка-но 99r10, 99r13, 99r15-16, 99r19, 99r20, 99v2, 99v4, 99v4, 101v6, 103r2, 105v15, 106v4, 106v9-10, 108v2, 108v13, 108v14, 108v21, 109v6, 112r1, 113v1, 114r21, 116v9, 116v10-11, 118r1, 118r25, 118v21, 119v22, 120r12, 120v2, 121r18, 121v9, 121v13, 125r10, 125v5, 130r5, 131v20, 131v20, 132r24, 140r15, 143r23, 143v7, 144v18, 144v19, 145r21, 157r4, 158r9, 158v10, 159v11, 160r6, 160r8, 161v14

○ × 51: ∅ 2 (2), ≈ такв 34 (27+3+2+2), # ≈ такв 2 (2), ≈ такоже 1 (1), ≈ акн 12 (11+1)

● нар_L; домаћег порекла, од *ка(к)о-но*, уп. /*како*/. RJAZU: +

▲ нар_R: × 51; нар_Σ: × 51

/кайѣѣан/ капетанъ, [-а] м. НБ: *nom. sg.* капетанъ 96v12

○ × 1: ≈ сотникъ 1 (1)

● нар_L: од ит. *capitano*, крајњег латинског порекла (Skok 2: 41, Тешић 2016: 126–127). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1972: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/кайља/ капља, [-лнє] f. ЗБ: *nom. sg.* капља 98v2, *gen. pl.* /ѡ[ъ]/ капљи 98v10

○ × 2: ≡ капља 2 (2)

● зај_L: домаћег порекла, од псл. *karja (ЭССЯ 9: 147, ПЕРСЈ, s. v. *kapati*, Skok 2: 40–41, s. v. *karati*); уп. ссл. капља (ФР: Д, Да, СП), стсл. капља (СС), стсл.-цсл. капља (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1, нар_R: × 1; неутр_Σ: × 1, нар_Σ: × 1

/кайљаѣи/ капл[јати] имрф. НБ: *л. ѣрилої садашњи* каплюђи 135r18

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, в. **/кайља/**; уп. ссл. капати (ФР: Да). RJAZU: *kapati*

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/карање/ каранє, [-ннѣ] п. НБ: *nom. sg.* каранє 159r7-8, *loc. sg.* /ѡ/ караню 159r10

○ × 2: ≈ наказанїє 2 (2)

● нар_L: домаћег порекла, в. **/караѣи/**; уп. караннє (Miklosich). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/караѣи/ кара[ти] имрф. НБ: *praes. 3. sg.* кара 129r19-20, *л. ѣрилої садашњи* караюкѣ 129r23

○ × 2: ≈ наказовати 1 (1), #ѣ ≈ наказовати 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. *karati (ЭССЯ 9: 152–153, Skok 2: 155–156, s. v. *koriti*); уп. карати (Miklosich). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/карѣађен/ карѣагєн[ъ], [-а] м. П: *loc. sg.* /ѡу/ карѣагєнѣ 137r18

○ × 1: = Карѣагєна 1 (1)

● књиж_L; уп. цсл. карѣагєна (Miklosich). RJAZU: *Карѣађена*

▲ хибр_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/касија/ касїа, [-їє] ном. пропр. м. ССЛ: *nom. sg.* касїа 116r15

○ × 1: ≡ касїє 1 (1)

● књиж_L; уп. стсл. стсл.-цсл. касна (SJS), од грч. *Κασία*. RJAZU: *Касијан*

▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/каѣран/ катран[ъ], [-а] м. НБ: *instr. sg.* катрано^м[ъ] 158r4

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L: од тур. *katran*, крајњег арапског порекла (Škaljić 400, Skok 2 : 63, Петровић : 179). RJAZU: + | Михајловић 1972: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/каѣѣиѣа/ каѣиг[а], [-е] f. НБ: *gen. pl.* каѣиги 128r23

○ × 1: ≈ казнь 1 (1)

● нар_L: од ит. *castigo* (Skok 2: 58, s. v. *castig*, Тешић 2016: 132–133, s. v. *каѣиг*, Савић, Бубало 2015: 618, s. v. *каѣигъ*). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/кашѣиіовање/ кашигованѣ, [-ня] п. НБ: *acc. sg. /на/ кашигованѣ* 129v20-21

○ × 1: ≈ наказаніє 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, в. **/кашѣиіоваѣи/**. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/кашѣиіоваѣи/ кашигова[ти] impf. НБ: *perf. 3. sg. m. /e/ кашиговаω* 161v5-6

○ × 1: ≈ показати 1 (1)

● нар_L: од *каштугати*, ит. *castigare* (Skok 2: 58, s. v. *kastig*). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/квариѣи/ квари[ти] impf. НБ: *praes. 3. sg. квари* 139r18, 142r23

○ × 2: ≈ ωслѣплати 1 (1), # ≠ ѿбиди 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. **kvariti* (ЭССЯ 13: 149, ПЕРСЈ, Skok 2: 251, s. v. *kvar*). RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/квасац/ квас[ь]ц[ъ], -с[ь]ца m. М: *gen. sg. /без/ ква^с(ь)ца* 101v20, *instr. sg. /сь/ ква^с(ь)це^м(ь)* 101v16, *loc. sg. /оу/ ква^с(ь)цѣ* 101v17, 101v17.

○ × 4: ≈ квасъ 1 (1), † ≈ квасъ 1 (1), ‡ ≠ квасъ 1 (1), ≈ безквасіє 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. **kvasъсь* (ЭССЯ 13: 155, ПЕРСЈ, Skok 2: 252, s. v. *kvas*); уп. ссл. квасъ (ФР: Д), стсл. квасъ (СС), стсл.-цсл. квасъ (SJS). RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ нар_R: × 4; нар_Σ: × 4

/квасиѣи/ ква[сити] impf. НБ: *іл. прилоі садашњи квашекѿ* 113r20

○ × 1: # ≈ возднвати 1 (1)

● нар_L (значење); домаћег порекла, од псл. **kvasiti* (ЭССЯ 13: 152, ПЕРСЈ, Skok 2: 252, s. v. *kvas*); уп. ссл. квасити (ФР: Д), стсл.-цсл. квасити (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/кисели/ кисел[иі], [-а], [-о] НБ: *loc. sg. m. /оу/ кисело^м[ь]* 101v17

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. **kysělъ(jь)* (ЭССЯ 13: 271, ПЕРСЈ, Skok 2: 252, s. v. *kvas*); уп. стсл. кысѣль (ФР: Т), стсл. кысѣль (СС), стсл.-цсл. кысѣль (SJS). RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/киснуѣи/ киснѣк[иі], [-кнѣ], [-кнѣ] adj. НБ: *gen. sg. n. киснѣкѣга* 101v18

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, попридевљен part. praes. act. гл. *киснути*, псл. **kysnoṭi* (ЭССЯ 13: 273, ПЕРСЈ, Skok 2: 84–85, s. v. *kisjeti*). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/клада/ клада, [-е] f. НБ: *nom. sg. клада* 139v13

○ × 1: ≈ древо 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. **kolda* (ЭССЯ 10: 122–123, ПЕРСЈ, Skok 2: 87); уп. и стсл. клада (СС), стсл.-цсл. клада (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/кляње/ кланѣ, [-ня] п. М: *acc. sg. /на/ кланѣ* 119v20-21

○ × 1: ≠ заклати 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. **kolnъje* (ЭССЯ 10: 141, ПЕРСЈ, s. v. *клати*, Skok 2: 91–92, s. v. *klati*).
RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

- /клайи/ кла[ти] impf. НБ: *praes. 3. sg.* колѣ 127r22, *perf. 3. pl. m. /cv/* клали 119v6
○ × 2: ø 2 (2)
- нар_L; домаћег порекла, од псл. **kolti* (ЭССЯ 10: 154–156, ПЕРСЈ, Skok 2: 91–92). Даничић: +,
RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

- /клешије/ клеце f. П: *nom. pl.* клеце 98v18
○ × 1: = клѣши 1 (1)
- зај_L; домаћег порекла, од псл. **klěst'a f.*, **klěst'ę pl.* (ПЕРСЈ, ЭССЯ 10: 20–22, s. v. **klěšci / *klěšca*,
Skok 2: 99, s. v. *klješta*); уп. стсл.-цсл. клѣща (SJS). RJAZU: + | Михајловић 1982: +
- ▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

- /клин/ клин[ъ], [-а] m. НБ: *gen. pl. /ѿ[ъ]/* клинова 108v6, *instr. pl.* клинови 108v3 ◆ /ѿ[ъ]/ клинова
гвоздени 108v6 ≈ гвозди^нноє 27r6, ◆ гвоздени клинови 108v3 ≈ Гвоздию 27r4
○ × 2
- нар_L; домаћег порекла, од псл. **klinъ* (ПЕРСЈ, ЭССЯ 10: 44–46, Skok 2: 100); уп. стсл.-цсл. клннъ
(SJS). RJAZU: + | Михајловић 1982: +
- ▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

- /клинац/ клин[ъ]ц[ъ], [-н'ца] m. НБ: *instr. pl. /ц/* клин'цы 98r8, 107v6
○ × 2: ≈ гвоздь 2 (2)
- нар_L; домаћег порекла, од псл. **klinъсь* (ЭССЯ 10: 46, ПЕРСЈ, s. v. *клин*, Skok 2: 100, s. v. *klin*); уп.
клинъць (Miklosich). RJAZU: + | Михајловић 1982: +
- ▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

- /клонии се/ клонити се impf. НБ: *inf.* клонити /се/ 145r18, *praes. 3. sg. /се/* клони 126r7,
praes. 3. pl. /се/ кл'не 133r6-7, *ил. ѿрилої сагашии клонѣји /се/* 143r15
○ × 4: ø 1 (1), † ≈ вѣгати 1 (1), # ≠ ѿверженіе 2 (2)
- нар_L; домаћег порекла, од псл. **kloniti se* (ПЕРСЈ, ЭССЯ 10: 66–68, Skok 2: 102–103, s. v. *kloniti*); уп.
стсл. клонити сѧ (CC), стсл.-цсл. клонити сѧ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 4; нар_Σ: × 4

- /клуѿа/ клѧп[а], [-е] f. НБ: *instr. sg. /под[ъ]/* клѧпо^м[ъ] 101v11
○ × 1: ≈ спѧдъ 1 (1)
- нар_L; домаћег порекла, од псл. **klopa/*klopy* (ПЕРСЈ, ЭССЯ 10: 77–78, s. v. **klupa / *klupy/*klury*, 76,
s. v. **klopa/*klopy*, Skok 2: 103); цсл. клѧпъ (Miklosich). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

- /кључ/ кључь, -а m. ЗБ: *gen. sg.* кључа 108r2, *acc. sg.* кључь 107v21-108r1
○ × 2: ≡ кљуть 2 (1+1)
- зај_L; домаћег порекла, од псл. **kl'učь* (ПЕРСЈ, ЭССЯ 10: 50–52, Skok 2: 104–105); уп. ссл. кључь
(ФР: Д, Т, Да), стсл. кљуть (CC), стсл.-цсл. кљуть (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 2; неутр_Σ: × 2

- /кључаница/ кључаниц[а], -е f. М: *gen. sg.* кључанице 108r1
○ × 1: ≈ кљуть 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, в. /**кључи**/; уп. кључаница (Miklosich) RJAZU: + | Михајловић 1982: + | Јовановић 1911: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/**кључаји**/ **кључа**[ти] impf. НБ: *ил. иригев ирѣни instr. sg. т. кључали*^М[ъ] 158r4

○ × 1: ≈ *врѣније* 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. **kl'ukēti* < **kl'ukati* (ПЕРСЈ, ЭССЯ 10: 56–57, s. v. *kl'ukati*, Skok 2: 105). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/**кнез**/ **кнезь**, [-а] м. НБ: *ном. sg. кн(е)зь* 113v8, *dat. pl. кнезово*^М[ъ] 141r8

○ × 2: ∅ 1 (1), ≠ *честный* 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *кнезь (ПЕРСЈ, ЭССЯ 13: 200–201, Skok 2: 108–109); уп. ссл. кнезь (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. кѣназь (СС), стсл.-цсл. кѣназь (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +
- ▲ неутр_R: × 2; неутр_Σ: × 2

/**књиџа**/ **книг**[а], [-е] ф. ЗБ: *gen. pl. книга* 135r24, *acc. pl. /oy/ книге* 109r15, НБ: *acc. sg. книга* 109v6, *loc. sg. /oy/ книги* 132r19.

○ × 4: ∅ 1 (1), ≡ *книга* 1 (1), = *книга* 1 (1), ‡ ≈ *пѣснь пѣсней* 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. (?) *кѣнига, крајњег туркијског порекла (ПЕРСЈ, ЭССЯ 13: 203–204, Skok 2: 109–110); уп. ссл. книга (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ПП), стсл. кѣнигы (СС), уп. стсл.-цсл. кѣнигы (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +
- ▲ неутр_R: × 2, нар_R: × 2; неутр_Σ: × 2, нар_Σ: × 2

/**ко**/ **ко** [т(°)ко, кога] П: *ном. sg. ко* 115r12, 117r22, 130r2, т°ко 97v6, 107v13, 131r5, 156r5, 161v9, тко 97v6, 125v17, 133r21, 134v4, 157r12, 161v17, *dat. sg. ком8* 108v16, 115r17-18, *комv* 157v15, *acc. sg. т. кога* 112r2, 131r5, ♦ *ко годъ: ном. sg. ко го*^М[ъ] 138v8, 157r16, НБ: *ном. sg. ко* 112r9, 123v8, 124r12, 127v7, 158r2, 162v12, т°ко 130v21, тко 95v2, 125v19, 134v19, *gen. sg. /w[ъ]/ кога* 156r8, *dat. sg. ком8* 125r15, 141v3, 162v6, 163v4, *коме* 109r17, *acc. sg. т. кога* 132r19, *instr. sg. /cl/ кѣи*^М[ъ] 133r9, *ки*^М[ъ] 134v20 ♦ *тко /го*^М[ъ]/ 161v17 ‡ ≈ *аще кто* 75r24 ♦ *ко годъ: ном. sg. ко го*^М[ъ] 125r9, 127v7, 134r19, *ко-го*^М[ъ] *ном. sg.* 107v11, 124r13, 162r15 ♦ *мало ко: gen. sg. мало кога* 120r23 ♦ *ко-но: instr. sg. т. /cl/ ки*^М[ъ]-но 123v16

○ × 38: ∅ 14 (10+2+1+1), ≡ *кто* 17 (14+3), ‡ = *кто* 1 (1), # ≡ *кто* 1 (1), ≈ *онъ* 1 (1), ≈ *онъже* 2 (1+1), ≈ *никтоже* 1 (1) ♦ *ко го*^М[ъ]: × 8: ∅ 3 (3), ≈ *кто* 4 (2+2), ≈ *никтоже* 1 (1) ♦ *мало ко: × 1: ∅ 1 (1), ♦ ко-но: × 1: ≈ онъже* 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *къто (ПЕРСЈ, ЭССЯ 13: 248, Skok 2: 110–111); уп. ссл. къто (ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. къто (СС), стсл.-цсл. къто (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 2, књиж_R: × 7, нар_R: × 29; неутр_Σ: × 2, књиж_Σ: × 7, нар_Σ: × 29

/**коџа**/ в. /**кад(е)**/

/**код**/ **код**[ъ] праер. НБ: *ко*^М[ъ] 96r19, 107r8, 107v21, 116v2, 117r18, 119r22, 120r11, 120v4, 121r12, 122r22, 122v22, 123r16, 124v7, 124v9, 124v12, 124v13, 125v11, 126r12, 126v11, 128v19, 131v14, 131v15, 131v19, 132r11, 132r16, 132r24, 132v5, 136r8, 136r9, 136v5, 136v8, 137r18, 138r2, 138r14, 145r21, 156r25, 157v13

○ × 37: ∅ 6 (4+2), ≈ *при* 27 (25+2), ≈ 8 3 (3), ≈ *до* 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од акузатива псл. *копъ ‘почетак, крај’, где је -*n* могло бити замењено са -*d* аналогијом према предлозима *над*, *под*, *пред* (ПЕРСЈ, ЭССЯ 10: 195–196, Skok 1: 315–316, s. v. *-četi*, ERHJ 1: 458). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 37; нар_Σ: × 37

/који/ кои, коя, кое ЗБ: *acc. sg. m.* кога 134v1, *nom. sg. f.* коя 103v14, 159r14, 162r20, *nom. sg. n.* 142r4, 145r2, кою 128v4, 162v21, НБ: *nom. sg. m.* кои 95v4, 98v8, 100v2, 100v23, 101r6, 101v3, 102r9, 103r8, 104r22, 106v6, 107v20, 108v8, 110r22, 112r1, 119v8, 120v8, 121r18, 122r20, 124r18, 124v4, 124v16, 125v9, 125v17, 126r3, 129r3, 134r11, 134r20, 134v11, 135r13, 138r12, 138r14, 138r22, 138v11, 138v12, 140r11, 141v6, 155v4, 155v13, 156r11, 156r11, 156v14, 156v24, 156v24, 157r1, 157r7, 157r17, 157r21, 157v19, 158v11, 159r1, 159v1, 163r15, кой 95r18, 100v3, 103v8, 107v16, 112r7, 112v14, 114r10, 120v19, 121r19, 122r17, 123r3, 124r11, 124r8, 125r7, 130r11, 136r26, 136v1, 137r10, 137r26, 139v5, 142v3, 155v17, 156r9, 156v18, 158r18, 159r13, 160r19, 161r14, 161r20, 162v11, *gen. sg. m.* /ѿ[ъ]/ коега 111r18, кога 127v8, *acc. sg. m.* /на, над[ъ]/ кога 97r20, 100v9, 135r21, 136r18, *loc. sg. m.* /оу/ ко^М[ъ] 108r8, 135r12, *nom. pl. m.* кои 95v11, 96v12, 97r12, 116r1, 118r25, 120r7, 120r14, 120v17, 122v5, 124v2, 129v18, 135v17, 137r13, 139r21, 141v11, 142r15, 143v19, 162r1, 162r14, кой 111r3, 120v5, 126v7, 127v12, 129r9, 129r9, 133r9, 139r19, 145r22, 156v19, 163r17, *acc. pl. m.* кою 136r3, кое 136r4, *nom. sg. f.* коя 99r20, 99r20, 100r3, 102r18, 102v23, 107v4, 108v9, 111r19, 117r12, 118v6, 124v14, 125r4, 125v7, 127v15, 132r6, 133r4, 133v8, 134r19, 136v14, 136v15, 136v22, 137r4, 142r5, 144r20, 145r7, 158v8, 160v12, 161r2, *acc. sg. f.* кою 103r19, 106r18, 110r12, 128v5, 137v17, 138r10, 157v17, 158v21, *instr. pl. f.* /с/ коима 98v9, *loc. pl. f.* /на/ кои 98v15, *nom. pl. f.* кое 104v10, 108r13, 143r16, кою 110v20, 114r7, 119v20, *acc. pl. f.* кое 119v6, *nom. sg. n.* кое 100r18, 109v6, 124v20, 143r19, *dat. sg. n.* коем 127v22, *acc. sg. n.* кою 156r3, 162v6, кое 160v2, *instr. sg. n.* кои^М[ъ] 156v4, *loc. sg. n.* /оу, на/ коме 129r14, 132r23, *nom. pl. n.* коя 133v13, *acc. pl. n.* /оу/ кою 133v14, 133v15, ♦ кои-но: *nom. sg. m.* кои-но 95r16, 97v2, 98r3, 98r15, 99r15, 99r19, 100v2, 100v22, 101r6, 101r8, 102r21, 104r7, 104v6, 105v15, 106v19-20, 107v21, 108r1, 108r16, 110v17, 113r21, 113v7, 114r9, 114r11, 114v7, 116r8, 116r20, 117r24, 117v1, 118r17, 118v6, 121r14, 121r17, 121r18, 122r19, 122v2, 121v5, 121v8, 123v17, 123v20, 124v8, 126r20, 127r10, 127v13, 130r7, 130v16, 131r14, 131v20, 132r9, 132r12, 132v8, 133v6, 135v12, 135v22, 136r2, 136r22, 137v24, 138v11, 139r11, 140v5, 143r3, 143r22, 143v22, 156r6, 156v12, 156v16, 157r3, 158r18, 158r20, 158v9, 158v17, 161r6, 161r10, 162r16, 162r17, 162v10, кой-но 123v7, 124r3, 127r22, 131v8, 144r4, 160v16, *gen. sg. m.* /ѿ[ъ], ис, без/ кога-но 121r2, 143v17, 144r2, 157v19, *dat. sg. m.* ком8-но 116v7, 161r7, комv-но 128v14, ком8-нv 119r12, коме-но 157r18, *acc. sg. m.* /оу/ кога-но 113r12, 115r14, 119r6-7, 129v15, 135v14, 138r8, 138v1, 139v19, 158v1, кога-н^о 115r24, кои-но 132r1, *instr. sg. m.* /с, пред[ъ]/ кои^М[ъ]-но 98v6, 100v12, коим^н-но 145r8, *loc. sg. m.* /ѿ, оу, на/ ком8-но 98v3, 99v2, 116r12, 121r22, 134r6-7, комv-но 117r22, 118r16, 118v20, коме-но 110v4, ко^М[ъ]-но 95r24, 101v1, 109v2, 157r13, ком^н-но 95r25, ком-но 101r23, *nom. pl. m.* кои-но 97v4, 104r3, 107v18, 113v8, 115v20, 116v18, 120r19, 139v20, 155v11, 157v5, 159v3, 160r13, 163r13, кой-но 109r13, 111r23, 116v5, 118r21, 120v5, 158v23, *gen. pl. m.* /ѿ[ъ]/ кои-но 119r4, 128v6, *dat. pl. m.* /к/ кои^М[ъ]-но 97v19, 117v12, 120r17, 120v2, 133r1, *acc. pl. m.* кои^Х[ъ]-но 158v15, *loc. pl. m.* /оу/ коим-но 124r1, *nom. sg. f.* коя-но 99v8, 137r14-15, 137r21, 137v3, 137v19, 138r24, 144r12, 145r5-6, 145v8-9, 158v7, 160v13, *gen. sg. f.* /ѿ[ъ]/ кое-но 134r17, *dat. sg. f.* кои^М-но 122v12, кои^Мой-но 128v16, *acc. sg. f.* кою-но 99v4, 143r11, 162r21, 163r24, *instr. sg. f.* /с/ кои^М[ъ]-но 135v6, 157v9-10, 162v16, *loc. sg. f.* /оу/ кои^Мой-но 119v17, 119v20, *nom. pl. f.* кое-но 106v19, 118v8, 121v16, кою-но 113v10-11, 120v10, 138r20, *loc. pl. f.* /оу/ кои-но 120r13, *nom. sg. n.* кое-но 98r12, 100r5, 108v2, 116v20, 117r15, 118r14, 120r15, 135r20, 136r16, 143r7, 145r23, кое-но 139v18-19, 142r17, 143v1, ко^с-но 99r17, кою-но 102v7, 117v10, *gen. sg. n.* /нз/ кога-но 98r13, 138r19, 139v3, *acc. sg. n.* /на/ кое-но 140v9, кое-но 144r19, *loc. sg. n.* /ѿ/ ком-но 145v3, *nom. pl. n.* коя-но 110r7, 161r1, ко^н-но 120v9-10, *acc. pl. n.* кояно 140r4, ♦ кои годъ: *nom. sg. m.* кои го^М[ъ] 122v9-10, 132v11, 133r14, 135r11, 161r19, 161r22, кой го^М[ъ] 118v9, 156v23, 161v16, *gen. sg. m.* /ѿ[ъ]/ кога го^М[ъ] 133r16-17, *acc. sg. m.* кой го^М[ъ] 112r14, *nom. pl. m.* кои /го^М[ъ]/ 102r15, 112r18, 122r20, *gen. sg. f.* кою го^М[ъ] 162r20, *loc. sg. n.* /оу/ кое го^М[ъ] 123r16

○ × 189: ∅ 123 (102+13+4+4), ≈ иже 25 (21+2+2), ‡ ≈ иже 1 (1), ≈ иже 9 (9), ≈ еже 1 (1), ≈ кто 2 (2), ≈ который 2 (2), ≈ килнво 1 (1), ≈ иакв 1 (1), ≡ кой 3 (3), = кой 5 (4+1), ‡ ≡ кой 1 (1), ≈ койже 1 (1), ≈ онъже 12 (9+3), ≈ сей 1 (1), # ≈ что 1 (1), ♦ кои-но: × 204: ∅ 92 (70+12+4+6), ≈ иже 43 (36+5+1+1), ≈ иже 5 (5), ≈ еже 4 (3+1), ≈ сый 1 (1), ≠ сый 1 (1), ≈ онъже 53 (42+6+3+2), = онъже 3 (1+2), ≈ лице 1 (1), ≈ елнци 1 (1), ♦ кои годъ: × 1: ∅ 16 (9+7)

- књиџ_L и нар_L; домаћег порекла, од псл. *kъjъ (ПЕРСЈ, ЭССЯ 13: 176–177, Skok 2: 112, s. v. *ko*¹); псл. заменица имала само упитно значење, док код Венцловића, као и у савременом српском језику, има упитно-односно; уп. стел. кџи (ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стел. кџи (СС), стел.-цсл. кџи (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 394; нар_Σ: × 394

/**кокош**/ **кокошъ** f. ЗБ: *nom. sg.* кокошъ 99r23, кокошъ 99r20, 99r24

○ × 3: ≡ кокош' 2 (1+1), = кокош' 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *kokošъ (ПЕРСЈ, ЭССЯ 10: 115–116, Skok 2: 121); уп. стел. кокошъ (СС), стел.-цсл. кокошъ (SJS); Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 3; неутр_Σ: × 3

/**колебаџи** (**се**)/ **колѣба**[**ти**] I: *impf.* НБ: *perf. 3. sg. m.* /e/ колѣбаω 121r19-20, 121v11; II: ~ **се** *impf.* НБ: *praes. 3. sg.* колеба /ce/ 121r5.

○ I: × 2: ≈ возмџати 2 (2) II: × 1: ‡ ≈ возмџати сА 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. **kolēbati (se)* (ПЕРСЈ, ЭССЯ 10: 129–130, Skok 2: 125, s. v. *kolijevka*); уп. ссл. колѣбати (ФР: Да), колѣбати се (ФР: Т, NN), стел. колѣбати (сА) (СС), стел.-цсл. колѣбати (сА) (SJS). I: RJAZU: + II: Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/**колѣно**/ **колѣн**[**о**], **-а** n. ЗБ: *gen. sg.* /џ[ъ]/ колѣна 109r23

○ × 1: ≡ колѣно 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *kolēno (ПЕРСЈ, ЭССЯ 10: 132–134, Skok 2: 129–130); уп. ссл. колѣно (ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП), стел. колѣно (СС), стел.-цсл. колѣно (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/**колики**/ **колик**[**џи**], [**-а**], **-о** ССЛ: *nom. sg. n.* колико 142v11

○ × 1: ≡ колџиџ 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. **kolikъ(jъ)* (ПЕРСЈ, ЭССЯ 10: 135–136, Skok 2: 114, s. v. *ko*¹); уп. ссл. колџиџ (ФР: Д, Т, Да, ГЦ, ЂБ), стел. колџиџ (СС), стел.-цсл. колџиџ (SJS); Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/**колико**/ **колико** adv. М: колико 99r21, 115r17, 120r13, 120r13, 121r3, НБ: колико 104r10, 112r13, 130r23, 130r23, 130v1, 132v1, 132v9, 133v21-22, 155v16, 155v21 ♦ колико го^д[ъ] 112r13.

○ × 15: ∅ 9 (8+1), ≈ кольџи 2 (2), ‡ ≈ кольџи 2 (2), ≈ коль 1 (1), ≈ елџкω 1 (1) ♦ колико годъ: × 1: ≈ елџкω 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *koliko (ПЕРСЈ, ЭССЯ 10: 135–136, Skok 2: 114, s. v. *ko*¹); уп. ссл. колико (ФР: Д, Т, Да, ГЦ, ПП, ЂБ), стел. колико (СС), стел.-цсл. колџико (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 16; неутр_Σ: × 16

/**колурије**/ **кољрџе**, [**-а**] n. ЗБ: *nom. sg.* кољрџе 145r2-3, 145r6, *instr. sg.* колврџе^М[ъ] 145r2

○ × 3: ≡ колврџе 3 (2+1)

- књиџ_L; уп. стел.-цсл. колџурџе (SJS); од грч. колџоурџон, колџурџон.

▲ неутр_R: × 3; књиџ_Σ: × 3

/**комад**/ **комад**[**ъ**], [**-а**] m. НБ: *gen. pl.* комада 125r21-22

○ × 1: ≠ крџа' 1 (1)

- нар_L; од грч. коџмáтџ(он) (ПЕРСЈ, Skok 2: 131–132). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1972: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/кoнaц/ кoнaцъ/кoнaцъ, -н'ца м. П: *nom. sg.* кoнaцъ 112r19, кoнa^н(ъ) 131v17, *gen. sg.* /до/ кoн'ца 96v11, 96v21, кo^н(ъ)ца 97r17, *acc. sg.* кoнaцъ 109v13, НБ: *nom. sg.* кoнaцъ 109v14, *gen. sg.* /до, ѿ[ъ]/ кoн'ца 96v11, 130r21, 159r6, 160r22, кoнца 95v20, 130r21.

○ × 11: ∅ 6 (6), ≡ кoнeцъ 3 (2+1), ‡ ≡ кoнeцъ 1 (1), = кoнeцъ 1 (1), ‡ ≈ cъвepшeнcтвo 1 (1)

● зај_L; дoмaћeг пoрeклa, oд пcл. *кoпъcъ (ПЕРСЈ, ЭССЯ 11: 5–6, Skok 1: 315–316, s. v. -četi); уп. cсл. кoнъцъ (С, ФР: Д, Т, Дa, СП, ГЦ, ПП, ЂБ), cтeл. кoнъцъ (CC), cтeл.-цcл. кoнъцъ (SJS). Дaничић: +, RJAZU: + | Мiхaјлoвић 1982: +

▲ нeутр_R: × 11; нeутр_Σ: × 11

/кoн'шeн'и/ кoнтeнтъ adj. НБ: *nom. sg. m.* кoнтeнтъ 107r2

○ × 1: ≈ нeдoвoлeнъ 1 (1)

● нар_L; oд ит. *contento* (Skok 2: 141, s. v. *kontenat*, Тeшић 2016: 145, s. v. *konten*). RJAZU: + | Мiхaјлoвић 1972: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/кoн'шija/ кoн'шija, [-ië] м. НБ: *dat. sg.* /к'/ кoн'шиja 128v13

○ × 1: ‡ ≈ ближний 1 (1)

● нар_L; oд тур. *konşu* (пoрeд *komşu*) (Škaljić 413, уп. Пeтpовић 2012: 184, s. v. *koşuni*). RJAZU: + | Мiхaјлoвић 1972: + | Joвaнoвић 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/кoй'јани/ кoп'ян[и], [-a], -o М: *nom. sg. n.* кoп'яно 98v14

○ × 1: ≈ кoп'je 1 (1)

● хибр_L; уп. кoпийнъ (Miklosich); вepoвaтнo фoнeтcки aрxaизирaнa, дa би личилa нa књижeвнy. RJAZU: *кoп'ян*

▲ хибр_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/кoй'је/ кoп'je, -ья п. ЗБ: *dat. sg.* кo^н[ъ]ю 108v4, *instr. sg.* /к'/ кoп'je^м[ъ] 98r8, 107v6, кoп'je^м[ъ] 109v4, кo^н(ъ)jeмъ 96v10-11, 121v19, М: *gen. sg.* /ѿ[ъ]/ кo^н[ъ]ja 108v7, НБ: *instr. sg.* кoп'jeмъ 106r2.

○ × 8: ∅ 1 (1), ≡ кoп'je 3 (3), = кoп'je 2 (2), ≈ кoп'je 1 (1), ≈ кoп'йный 1 (1)

● књиж_L и нар_L; дoмaћeг пoрeклa, oд пcл. *кoр'je (ПЕРСЈ, ЭССЯ 11: 40–41, ESJS 336); уп. cсл. кoп'je (ФР: Д, Т, Дa, СП, ГЦ), cтeл. кoп'je (CC), cтeл.-цcл. кoп'je (SJS). Дaничић: +, RJAZU: + | Мiхaјлoвић 1982: +

▲ књиж_R: × 8; књиж_Σ: × 8

/кoй'нeш'и/ кoп'н[eти] impf. НБ: *praes. 3. sg.* кoп'н'и 145r21.

○ × 1: ≈ тaд'и 1 (1)

● нар_L; дoмaћeг пoрeклa, oд пcл. *кoр'нeти (ПЕРСЈ, ЭССЯ 11: 44, Skok 2: 82–83, s. v. *kipjeti*). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/кoрaб'/ кoрaбъ, -a м. П: *nom. sg.* кoрaбъ 96r22, 96v19, *gen. sg.* кoрaбa 110r17, *loc. sg.* /oу, нa/ кoрaбъ 96r17, 96v7, 96v17, НБ: *loc. sg.* /oу/ кoрaбъ 135r5-6.

○ × 7: ∅ 1 (1), ≡ кoрaбль 5 (4+1), = кoрaбль 1 (1)

● зај_L; уп. cсл. кoрaбъ (ФР: Т), кoрaбль (ФР: Д, Т, Дa, ГЦ, ЂБ), cтeл. кoрaбъ (CC), cтeл.-цcл. кoрaбъ (SJS); крaјнe пoрeклo oд грч. καράβιον (Skok 2: 152, Фaсмep 2: 321–322). Дaничић: +, RJAZU: +

▲ нeутр_R: × 3, нар_R: × 4; нeутр_Σ: × 3, нар_Σ: × 4

/корен/ корень, -а м. ЗБ: *gen. sg.* /из/ корена 112r12, *loc. sg.* /в/ коренѣ 112r10, НБ: *nom. sg.* корень 160v9.

○ × 3: ∅ 1 (1), ≡ корень 2 (2)

● зајЛ; домаћег порекла, од псл. *korenъ (ЭССЯ 11: 62–65, Skok 2: 154, SES); уп. ссл. корень (С, ФР: Д), корѣнь (ФР: Т, Да, СП, ГЦ), стсл. корень (СС), стсл.-цсл. корень (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 2, нар_Р: × 1; неутр_С: × 2, нар_С: × 1

/коринѿене/ корин[ъ]ѿене м. пл. ССЛ: *dat. pl.* кори^н(ъ)ѿено^м(ъ) 95r13

○ × 1: ≡ коринѿъ 1 (1)

● књиЖЛ; уп. стсл. корин(ъ)ѿѣне (СС); крајње порекло од грч. Κορίνθιοι (SJS). RJAZU: *Коринтианин*

▲ књиЖ_Р: × 1; књиЖ_С: × 1

/коркулук/ кор'квлзкъ, [-а] м. НБ: *acc. sg.* кор'квлзкъ 129v4

○ × 1: ≈ лзкъ 1 (1)

● нар_Л; вероватно од тур. *korku* 'страх' (уп. Петровић 2012: 187, s. v. *корка*, Škaljić 416, s. v. v. *корка*, *коркалук*).

▲ нар_Р: × 1; нар_С: × 1

/корунисаѿи/ коруниса[ти] рф. НБ: *ил. ѿридев ѿрѿни gen. sg. т.* корунисатога 113v16-17, *ил. ѿридев ѿрѿни acc. sg. т.* корунисатога 161r9.

○ × 2: ≈ вѣнчати 2 (2)

● нар_Л; можда у вези са мађ. *koronáz* 'крунисати', *koronás* 'крунисан'; уп. и *коруна*, од лат. *corōna* (Skok 2: 157–158, s. v. *korona*, уп. Schneeweis 76, s. v. *koruna – kruna*), одакле и мађ. *korona*, чеш., слч. *koruna*; уп. и короуна (Miklosich).

▲ нар_Р: × 2; нар_С: × 2

/костѿ/ кост[ъ], [-и] ф. ЗБ: *acc. sg.* ко^{ст}[ъ] 97v2, *nom. pl.* кости 97v4, 97v6, *gen. pl.* /оу, ѿ[ъ]/ костѿю 97v1, 97v2, НБ: *acc. sg.* ко^{ст}[ъ] 109r16.

○ × 6: ∅ 1 (1), ≡ ко^{ст}ъ 4 (3+1), = ко^{ст}ъ 1 (1)

● зајЛ; домаћег порекла, од псл. *kostъ (ЭССЯ 11: 167–173, Skok 2: 163–164); уп. ссл. ко^{ст}ъ (С, ФР: Д, Т, Да, ГЦ, ПП), стсл. ко^{ст}ъ (СС), стсл.-цсл. ко^{ст}ъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 4, нар_Р: × 2; неутр_С: × 4, нар_С: × 2

/кочина/ кочин[а], [-е] ф. М: *acc. pl. f.* /крозы/ кочине 112v21

○ × 1: ≈ ко^{ст}ъ 1 (1)

● нар_Л; домаћег порекла, в. /костѿ/. RJAZU: +

▲ нар_Р: × 1; нар_С: × 1

/коѿарица/ котарица, [-е] ф. НБ: *gen. pl.* котарѿица 125r22-23

○ ∅ 1 (1)

● нар_Л; домаћег порекла, уп. псл. *kotarъ/*kotara (ЭССЯ 11: 198–199). RJAZU: +

▲ нар_Р: × 1; нар_С: × 1

/коцка/ коц'ка/котска, [-е] ф. НБ: *nom. sg.* коц'ка 109r8, ко^тска 109r11, *acc. sg.* коц'к8 157v14, *nom. pl.* коц'ке 98v22

○ × 4: ≈ жрѣвѿ 4 (2+2)

● нар_Л; домаћег порекла, од псл. *kostъka (ЭССЯ 11: 166–167, Skok 2: 163–164, s. v. *kost*, SES). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_Р: × 4; нар_С: × 4

/крај⁽¹⁾ край⁽¹⁾, [-а] м. НБ: *nom. sg.* край 128v6, 131v22, *acc. sg.* край 109v13, *instr. sg.* /сь/ краеви 134r13, *loc. sg.* /оу/ краю 121r10

○ × 5: ≈ *конецъ* 2 (1+1), ‡ ≈ *конецъ* 1 (1), ≈ *кончина* 1 (1), ≈ *близъ* 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *krajbъ (ПЕРСЈ, ЭССЯ 12: 88–89, Skok 2: 176–177); уп. ссл. *краи* (ФР: Д, Т, ГЦ, ЪБ), стсл. *краи* (СС), стсл.-цсл. *краи* (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ *неутр_R*: × 3, *нар_R*: × 2; *неутр_Σ*: × 3, *нар_Σ*: × 2

/крај⁽²⁾ край⁽²⁾ праер. НБ: край 100r19

○ × 1: ≈ *при* 1 (1)

● *нар_L*; домаћег порекла, в. **/крај⁽¹⁾**. Даничић: +, RJAZU: +

▲ *нар_R*: × 1; *нар_Σ*: × 1

/красиѝи (се) / краси[ти] I: *impf. M: praes. 3. sg.* краси 142r13; **II:** ~ **се** *impf. П: praes. 3. sg.* *краси* /се/ 101v13.

○ **I:** × 1: ≠ *зкрашенїе* 1 (1) **II:** × 1: ≈ *красовати сѧ* 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *krasiti (ПЕРСЈ, ЭССЯ 12: 99–100, Skok 2: 180–181, s. v. *krasan*); уп. ссл. *красити* (ФР: Да), стсл. *красити (сѧ)* (СС), стсл.-цсл. *красити (сѧ)* (SJS). **I:** Даничић: +, RJAZU: + **II:** Даничић: +, RJAZU: +

▲ *нар_R*: × 2; *нар_Σ*: × 2

/краснејши / краснѣйш[и], [-аѧ] -ее ССЛ: *acc. sg. n.* кра^нѣйшее 142v15-16

○ × 1: ≡ *краснѣйши* 1 (1)

● *кѣиж_L*; уп. рсл. *краснѣйши* (Баранович); в. **/красни/**.

▲ *кѣиж_R*: × 1; *кѣиж_Σ*: × 1

/красни / красн[и], [-а], [-о] ЗБ: *acc. pl. f.* красне 106v16, НБ: *instr. pl. m.* /с/ красныма 100r1.

○ × 2: ∅ 1 (1), ≡ *красный* 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. **krasъnъ(jъ)* (ЭССЯ 12: 109–110, Skok 2: 180–181); уп. ссл. *красънъ* (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, ЪБ), стсл. *красънъ* (СС), стсл.-цсл. *красънъ* (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ *неутр_R*: × 1, *нар_R*: × 1; *неутр_Σ*: × 1, *нар_Σ*: × 1

/красоѝа / красот[а], -е f. ЗБ: *gen. sg.* красотѣ 145r16, *acc. sg.* красотѧ 106v11, 106v16, НБ: *gen. sg.* /ѡѣ/ красоте 112r11-12, *acc. sg.* красотѧ 139v8.

○ × 5: ∅ 1 (1), ≡ *красота* 3 (3), ‡ ≈ *сласть* 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *krasota (ЭССЯ 12: 100–101, Skok 2: 180–181, s. v. *krasan*, ПЕРСЈ, s. v. *krasiti*); уп. ссл. *красота* (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП), стсл. *красота* (СС), стсл.-цсл. *красота* (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ *неутр_R*: × 5; *неутр_Σ*: × 5

/красѝа / краст[а], [-е] f. НБ: *acc. pl.* кра^сте 113r19

○ × 1: ‡ ≈ *стрѣпъ* 1 (1)

● *нар_L*; домаћег порекла, од псл. *korsta (ПЕРСЈ, ЭССЯ 11: 93–96, Skok 2: 181); уп. стсл. *крѧста* (СС), стсл.-цсл. *крѧста* (SJS). RJAZU: +

▲ *нар_R*: × 1; *нар_Σ*: × 1

/краѝко / кратко adv. НБ: /на/ кра^тко 129r17

○ × 1: ∅ 1 (1)

● *нар_L*; домаћег порекла, уп. псл. *kortъkъ (ЭССЯ 11: 101–104, Skok 2: 182–183). RJAZU: +

▲ *нар_R*: × 1; *нар_Σ*: × 1

/крѣ/ крѣ(ь)вь/ крѣ(ь)въ, -и f. ССЛ: *instr. sg.* крѣвѣю 101r12 | П: *nom. sg.* крѣвь 98v3, 137r25, крѣвъ 119v17, 121v18, крѣвъ 98v14, *gen. sg.* /ѡ[ѣ]/ крѣви 106v15, 107v17, 120r11, 122r19, 131v14, 137r23, *acc. sg.* /оу/ крѣвь 122r5, 137v12, крѣвъ 122v11, 124v15, 137v8, *instr. sg.* /сѣ/ крѣвлю 108v2, 113v18, 122r14, 130v16, 137v15, 158v22, крѣвлю 107v18, крѣвлю 104v17-18, НБ: *acc. sg.* /над[ѣ]/ крѣвь 121v18, *instr. sg.* крѣвлю 102v19.

○ × 27: ∅ 2 (2), ≡ кровѣ 21 (18+2+1), = кровѣ 4 (3+1)

● зај_L: домаћег порекла, од псл. *kry, *krъve (ПЕРСЈ, ЭССЯ 13: 67–70, Skok 2: 216–217); уп. ссл. крѣвь (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЪБ), стсл. крѣвь (СС), стсл.-цсл. крѣвь (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 2, нар_R: × 8, неутр_R: × 17; књиж_Σ: × 2, нар_Σ: × 8, неутр_Σ: × 17

/крѣвѣ/ крѣвѣв[ѣ], [-а], [-о] ЗБ: *instr. sg. m.* крѣвѣвымь 112v17, *gen. pl. m.* /ѡ[ѣ]/ крѣвѣвы 106v12, *gen. pl. f.* /ѡ[ѣ]/ крѣвѣвы 96v7, 106v18, *acc. pl. f.* крѣвѣве 106v17, М: *gen. pl. f.* /ѡ[ѣ]/ крѣвѣвы 98v10, НБ: *acc. sg. m.* крѣвава 113r14.

○ × 7: ∅ 1 (1), ≡ крѣвѣвый 4 (4), = крѣвѣвый 1 (1), ≈ кровный 1 (1)

● зај_L: домаћег порекла, од псл. **krъvanъ(jь)* (ЭССЯ 13: 60–61, Skok 2: 216–217, s. v. *krv*); уп. ссл. крѣвѣвь (ФР: Т), стсл. крѣвѣвь (СС), стсл.-цсл. крѣвѣвь (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 4, неутр_R: × 3; нар_Σ: × 4, неутр_Σ: × 3

/крѣвни/ крѣвны, [-а], [-о] НБ: *instr. sg. m.* крѣвны^М[ѣ] 106r7

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. **krъvъnъ(jь)* (ЭССЯ 13: 67–70, Skok 2: 216–217, s. v. *krv*); уп. ссл. крѣвѣнь (ФР: Да), стсл. крѣвѣнь (СС), стсл.-цсл. крѣвѣнь (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/крѣвей̄/ крѣвет[ѣ], -а m. НБ: *nom. sg.* крѣве^Т[ѣ] 126v5, *gen. sg.* /зарад[и], ѡ[ѣ]/ крѣвета 125v16, 126r5, крѣвѣта 126r19, крѣвета 128r9, *acc. sg.* крѣве^Т[ѣ] 125v18, 127v18, 129r1, 129r11, крѣве^Т[ѣ] 118v20, 125r5, 125r7, 125r11, крѣвѣ^Т[ѣ] 119r15, *instr. sg.* /под[ѣ]/ крѣвето^М[ѣ] 125v8, крѣвѣто^М[ѣ] 125v13

○ × 16: ≈ одрѣ 16 (11+4+1)

● нар_L: од тур. *keremet*, крајњег грчког порекла (Skok 2: 192). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 16; нар_Σ: × 16

/крѣнӯи(се)/ крѣнѣти I: pf. НБ: *inf.* крѣнѣти 158r2 **II:** ~ се pf. НБ: *inf.* /се/ крѣнѣти 110r15 ♦ нећѣ се крѣнѣти с мѣста 110r15 ≈ не подвижѣ са 28v9-10

○ I: × 1: ∅ 1 (1) II: × 1

● нар_L: домаћег порекла, од псл. **kręnъti(сѣ)* (ЭССЯ 12: 147–148, Skok 2: 191–192, s. v. *kretati*, SES). I: RJAZU: + II: RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/крѣѣак/ крѣѣпак[ѣ], [-ка], [-ко] ЗБ: *nom. sg. m.* крѣѣпак^К(ѣ) 99r13

○ × 1: ≡ крѣѣпкѣй 1 (1)

● зај_L: домаћег порекла, од псл. **krępъkъ(jь)* (ЭССЯ 12: 135–138, Skok 2: 190, SES, s. v. *krepek*); уп. ссл. крѣѣпкѣ (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ), стсл. крѣѣпкѣ (СС), стсл.-цсл. крѣѣпкѣ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ зај_R: × 1; зај_Σ: × 1

/крѣѣӣи(се)/ крѣѣп[ѣ]ти се impf. НБ: *praes. 1. pl.* крѣѣпимо /се/ 95v1

○ × 1: † ≈ двигати са 1 (1)

- зајЛ; домаћег порекла, од псл. *krěpiti (ЭССЯ 12: 132–133, Skok 2: 190, s. v. *krepek*, SES, s. v. *krepek*); уп. ссл. крѣпити (сѣ) (ФР: Да, ГЦ), стсл. крѣпити сѣ (СС), стсл.-цсл. крѣпити сѣ (SJS). Даничић: *крѣпити*, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/кре̑ша̑и се/ кре[тати] се impf. НБ: *praes. 3. sg.* крекѣ /се/ 141r20

○ × 1: ‡ ≈ дѣйствовати 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. *krętati se (ЭССЯ 12: 145–147, Skok 2: 191–192, SES). Даничић: *крѣтати*, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/крив/ кривъ, [-а], [-о] НБ: *nom. sg. m.* кривъ 130r3, *nom. pl. m.* кривы 102v11

○ × 2: ø 1 (1), ≈ виновенъ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. **krivъ(jь)* (ЭССЯ 12: 171–174, Skok 2: 190, SES); уп. ссл. кривъ (ФР: Д), стсл.-цсл. кривъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +
- ▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/кривда/ крив'д[а], -е f. НБ: *gen. sg.* кривде 132v20, *acc. sg. /за/* крив'дѣ 106r21 ♦ /не/ чини^М[ь] кривде 132v20 ≈ /не/ ѿбижѣ 49v5

○ × 2: ø 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. *krivъda (ЭССЯ 12: 175–177, Skok 2: 190, s. v. *kriv*, SES, s. v. *kriv*); уп. стсл.-цсл. крив'да (SJS). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/кривица/ кривиц[а], -е f. НБ: *gen. sg. /рад[и], радъ, ѿ[ь]/* кривице 99r12, 102r23, 102v10, 106r20, 127r10, *acc. sg.* кривицѣ 102v4, 126v21, *loc. sg. /оу/* кривицы 130r3 ♦ не има нѣмѣ кривице 127r9-10 ≈ непокиненъ 44v10

○ × 8: ø 4 (4), ≈ грѣхъ 1 (1), ≈ вина 1 (1), ≠ сьгрѣшати 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. *krivica (ЭССЯ 12: 162–163, Skok 2: 190, s. v. *kriv*, SES, s. v. *kriv*); уп. кривица (Miklosich). RJAZU: + | Михајловић 1982: +
- ▲ нар_R: × 8; нар_Σ: × 8

/крило/ крыло, -а n. ЗБ: *acc. pl. /под[ь]/* крила 99r23, НБ: *acc. sg. /оуз/* крыло 109r13, *instr. sg.* крѣило^М[ь] 99r4.

○ × 3: ø 1 (1), ≈ лono 1 (1), = крыло 1 (1)

- зајЛ; домаћег порекла, од псл. *kridlo (ЭССЯ 12: 152–154, Skok 2: 195–196, SES); уп. ссл. крило (ФР: Д, Да, ГЦ), стсл. крило (СС), стсл.-цсл. крило (SJS). RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 2, нар_R: × 1; неутр_Σ: × 2, нар_Σ: × 1

/крин/ кринъ, [-а] m. ЗБ: *acc. sg.* кринъ 112v17

○ × 1: = крынъ 1 (1)

- књижЛ; уп. ссл. кринъ (ФР: Д), стсл. кринъ (СС), стсл.-цсл. кринъ (SJS); стсл. реч од грч. κρίνον (Skok 2: 196, ESJS 366). RJAZU: + | Михајловић 1972: +
- ▲ неутр_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/кришѣал/ кришѣал[ь], -а m. М: *gen. sg. /ѿ[ь]/* кришѣала 106v5

○ × 1: ≈ кришѣалный 1 (1)

- нар_L; од мађ. *kristály*; крајње порекло од грч. κρύσταλλος (Skok 2: 198, s. v. *kristalad*, уп. и Striedter-Temps 149). Даничић: *кристал*, RJAZU: + | Михајловић 1972: *кристал*
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/кроз/ крозь/крозы/кроз праер. М: крозь 118r22, 121v15, крозь 100v5, 107v10, 143r19, кроз 108v5, 109v9, НБ: крозь 99v19, 107r20, 112v21, 143v16, крозь 99v19, 99v19, 107v3, 110v8, 143v22, кро³[ь] 100v18, 107v8, 107v20.

○ × 19: ø 10 (9+1), ≡ чрезъ 5 (5), ≈ чрезъ 2 (2), ≈ ѿ 1 (1), ≈ въ 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. *krozь (ЭССЯ 13: 21, Skok 1: 338–339, s. v. *črez*); в. и ♦ **кро-що**, ♦ **кро-що-но** (под **що**). Даничић: *крозъ*, RJAZU: +

▲ нар_R: × 19; нар_Σ: × 19

/кроме/ кроме/кромъ/кроме праер. ЗБ: кроме 140r11, 140v5, кроме 141v5, НБ: кроме 103r6, 107v12, 132r24, 135r5, 142v6, 156r4, 157r15, 157r17, 159r15, кромъ 135v7.

○ × 13: ø 2 (2), ≡ кромъ 3 (3), ≈ токмо 4 (3+1), ≈ развѣ 2 (1+1), ≈ точію 1 (1), # ≈ понеже 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. кромъ (ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЪБ), стсл. кромъ (СС), стсл.-цсл. кромъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ књиж_R: × 13; књиж_Σ: × 13

/кромешни/ кромеш'ни[и], -а, [-е] ЗБ: *instr. sg. f.* /под[ь]/ кромеш'ниω^М[ь] 116r5

○ × 1: ≡ кромѣшный 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. кромѣшнь (ФР: Да), стсл. кромѣшньни (СС), стсл.-цсл. кромѣшньни (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/крст̄/ кр[ь]сть/кр[ь]стьъ, -а м. П: *nom. sg.* кр(ь)^сть 98v13, *gen. sg.* /до, код[ь]/ кр[ь]^ста 115r15, 157v13, *acc. sg.* кр(ь)^сть 100r20, 113v1, кр(ь)^сть 118v21, *instr. sg.* /под[ь]/ кр(ь)^сто^М(ь) 101v11, *loc. sg.* /на/ кр[ь]^ств 131v14, НБ: *gen. sg.* /око/ кр(ь)^ста 96v13, *acc. sg.* /оус, на/ кр(ь)^сть 98v16, 104v8, *loc. sg.* /на/ кр(ь)^ст8 102r1, 119r13, кр[ь]^ст8 102r15.

○ × 14: ø 6 (3+3), ≡ крестъ 6 (5+1), = крестъ 2 (1+1)

● зај_L; општесловенско *krьstь позајмљено можда од срвнем. *kristen* ‘хришћанин’; крајње порекло од грч. Χριστός (ЭССЯ 13: 76, Skok 2: 197–198, s. v. *Krist*, SES); уп. ссл. крьсть (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ЪБ), стсл. крьсть (СС), стсл.-цсл. крьсть (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 10, нар_R: × 4; неутр_Σ: × 10, нар_Σ: × 4

/крст̄ий̄шель/ кр[ь]ст[ите]ль, [-ля] м. П: *nom. sg.* кр(ь)^ст(ите)ль 121r22

○ × 1: ≡ креститель 1 (1)

● књиж_L; од *крстити*, в. **кр[ь]ст[ити]** (Skok 2: 197–198, s. v. *Krist*, ESJS 379); уп. ссл. крьститель (ФР: Д, Т), стсл. крьститель (СС), стсл.-цсл. крьститель (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/крст̄ий̄ши/ кр[ь]ст[ити] impf. П: *ил. ирилоі радни* кр[ь]^стећи 116v12, НБ: *ил. иридев ириши* *instr. sg. f.* кр'щено^М[ь] 144v2

○ × 2: ø 1 (1), ≡ крстити 1 (1)

● зај_L; општесловенско *krьstiti од ствнем. *kristjan, срвнем. *kristen* ‘покрстити’; дубље порекло латинско, од лат. *christiānus* (ЭССЯ 13: 75–76, Skok 2: 197–198, s. v. *Krist*, SES, ESJS 379); уп. ссл. крьстити (ФР: Д, Т, Да, ПП, NN), стсл. крьстити (СС), стсл.-цсл. крьстити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/крст̄ни/ крьстн[и], [-а], -о П: *loc. sg. m.* /на/ кр[ь]^стно^М8 96v7, кр(ь)^стно^М(ь) 96v17, *acc. sg. f.* /скрозь/ кр[ь]^стнв 114r16, *loc. sg. f.* /на/ кр(ь)^стно^Мой 99r11, кр[ь]^стно^Мой 137v17, *gen. sg. n.* кр(ь)^стнога 101v5, *acc. sg. n.* /на/ кр(ь)^стно 99r24–25, *loc. sg. n.* /при/ крь^стно^М[ь] 103r19–20

○ × 8: ≡ крестный 7 (7), = крестный 1 (1)

- зај_L; в. /**крѣѣ**/ (Skok 2: 197–198, s. v. *Krist*, ESJS 379); уп. ссл. крьстьнь (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, NN), стсл. крьстьнь (СС), стсл.-цсл. крьстьнь (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 7, нар_R: × 1; неутр_Σ: × 7, нар_Σ: × 1

/**крѣѣне**/ крѣѣне[ѣ], -ня п. П: *gen. sg.* крѣѣне 116v14, 137r25, 144r7, 144r17-18, *dat. sg.* /по/ крѣѣне 144r19, *instr. sg.* /с/ крѣѣне^М[ь] 144r23, НБ: *dat. sg.* /по/ крѣѣне 137v7, *acc. sg.* /кроз[ь]/ крѣѣне 107v20.

○ × 8: ∅ 1 (1), ≡ крѣѣне 5 (5), = крѣѣне 1 (1), ≈ просвьѣне вѣроу 1 (1)

- књиж_L и нар_L; в. /**крѣѣѣѣ**/ (Skok 2: 197–198, s. v. *Krist*); уп. ссл. крѣѣне (С, ФР: Д, Т, Да, СП), стсл. крѣѣне (СС), стсл.-цсл. крѣѣне (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 8; нар_Σ: × 8

/**кѣѣ**/ кѣѣ, -ери f. М: *nom. sg.* кѣѣ 127r7, НБ: *gen. sg.* /ѣ[ь]/ кѣѣри 127v11-12

○ × 2: ∅ 1 (1), ≡ дѣѣ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. **dьkt'i* (ЭССЯ 5: 179–180, SP 5: 157–158, Skok 2: 71, SES, s. v. *hči*). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/**куда**/ куда/кѣда adv. НБ: куда 107v12, 113r3, 160r6, 160r7, кѣда 99v9, 160v14, 163v4, ◆ кѣ^Д[ь] го^Д[ь] 126r10

○ × 7: ∅ 5 (5), ≈ где 1 (1), ‡ ≈ къ комв 1 (1) ◆ кѣдъ годъ: × 1: ∅ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. *kōda (ЭССЯ 12: 53, Skok 2: 115, s. v. *ko'*, SES, s. v. *kod'*); уп. ссл. коуде, коуду (ФР: Д), коудѣ (ФР: Да), стсл. кѣду (СС), стсл.-цсл. кѣду (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 8; нар_Σ: × 8

/**куѣѣѣло**/ куѣѣѣло/куѣѣѣло/кѣѣѣло, -а п. М: *gen. sg.* /код[ь]/ куѣѣѣла 122r22, *dat. sg.* /ко/ кѣѣѣлу 122v11, куѣѣѣлу 124v9, *acc. sg.* /оу/ куѣѣѣло 123v1, *loc. sg.* /о/ куѣѣѣлу 121r7

○ × 5: ≈ кѣѣѣ 4 (4), ≠ кѣѣѣ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, можда укрштаѣем /**куѣѣѣило**/ (в.) и /**куѣѣѣѣ**/ (в.)
- ▲ нар_R: × 5; нар_Σ: × 5

/**куѣѣѣѣ**/ куѣѣѣѣ[ь], [-лѣ] m. М: *dat. sg.* /к/ куѣѣѣѣю 119v10, 121r17, НБ: *loc. sg.* /оу/ куѣѣѣѣю 119r10

○ × 3: ∅ 1 (1), ≈ кѣѣѣѣ 1 (1), = кѣѣѣѣ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, можда укрштаѣем /**куѣѣѣило**/ (в.) и /**куѣѣѣѣ**/ (в.)
- ▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/**куѣѣѣѣѣ**/ куѣѣѣѣѣ[ѣ]/кѣѣѣѣѣ[ѣ], -лѣ f. М: *gen. sg.* /код[ь], до, ѣ[ь]/ куѣѣѣѣѣ 119r22-23, кѣѣѣѣѣ 123r16-17, куѣѣѣѣѣ 124v5, кѣѣѣѣѣ 125r3

○ × 4: ≈ кѣѣѣѣѣ 4 (4)

- нар_L; домаћег порекла, можда укрштаѣем /**куѣѣѣило**/ (в.) и /**куѣѣѣѣѣ**/ (в.)
- ▲ нар_R: × 4; нар_Σ: × 4

/**куѣѣѣѣѣѣ**/ куѣѣѣѣѣѣ[ѣ], [-а], [-о] НБ: *gen. sg. f.* куѣѣѣѣѣѣне 126v16

○ × 1: ∅ 1 (1)

- недеф_L; домаћег порекла, в. /**куѣѣѣѣѣѣ**/.
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/**куѣѣѣѣѣѣѣ**/ куѣѣѣѣѣѣѣѣ/кѣѣѣѣѣѣѣѣѣ, -е f. М: *nom. sg.* кѣѣѣѣѣѣѣѣѣ 119v4-5, куѣѣѣѣѣѣѣѣѣѣ 126r12, *gen. sg.* /ѣ[ь], код[ь]/ куѣѣѣѣѣѣѣѣѣѣ 122r6, кѣѣѣѣѣѣѣѣѣѣѣ 128v19

○ × 4: ≈ к8пель 4 (4)

● недеф_L: домаћег порекла, в. /*куйайельни*/.

▲ нар_R: × 4; нар_Σ: × 4

/куйайи (се)/ к8па[ти]/к8па[ти] I: impf. ЗБ: *perf. 3. pl. m. /cv/* к8пали 119v17-18, *іл. ӯригев ӯрїни nom. pl. f.* к8пане 119v20 II: - се impf. ЗБ: *praes. 3. sg. /ce/* к8па 119v14, НБ: *praes. 3. sg. /ce/* к8па 119v8.

○ I: × 2: ≡ к8пати 1 (1), = к8пати 1 (1) II: × 2: ∅ 1 (1), ≡ к8пати с_A 1 (1)

● зај_L: домаћег порекла, од псл. **korati (se)* (ЭССЯ 12: 58–61, Skok 2: 237–238, s. v. *kurati (se)*, SES); уп. к8пати (с_A) (Miklosich). I: RJAZU: + II: RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1, нар_R: × 3; неутр_Σ: × 1, нар_Σ: × 3

/куйайило/ к8патило/к8патило, -а п. М: *nom. sg.* к8патило 120r15, 121v19, 126v11, 145r23, к8патило 119v19, к8патило 126r20, 143v1, *gen. sg.* /код[ъ], ѿ[ъ]/ к8патила 122v22, 127r16, к8патила 120r11, *dat. sg.* /к/ к8патил8 120v18, 121r21, *acc. sg.* /оу, за/ к8патило 122r9, 121v6, 123r21, 124v10, 124v19, *instr. sg.* /с/ к8патило^М[ъ] 124v20, 126r13, 143r7, 143r18, *loc. sg.* /оу/ к8патил8 143r4, НБ: *nom. sg.* к8патило 127r19, *acc. sg.* /оу/ к8патило 124v22.

○ × 24: ∅ 2 (2), ≈ к8пель 21 (21), ≠ к8пель 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, в. /*куйайи*/. RJAZU: +

▲ нар_R: × 24; нар_Σ: × 24

/куйель/ к8пель/к8пель, -и/ѣ f. ЗБ: *nom. sg.* к8пель 119v21, к8пель 121r4, 121v14, *gen. sg.* /оу краю, код[ъ]/ к8пели 121r10, к8пели 124v12, к8пелѣ 125v11, *dat. sg.* /к/ к8пелѣ 122r11, 121v11, *acc. sg.* /за/ к8пель 122v12, *loc. sg.* /на, в/ к8пели 121r6, 121v11, НБ: *nom. sg.* к8пель 120r9.

○ × 12: ∅ 1 (1), ≡ к8пель 8 (8), = к8пель 2 (2), #= к8пель 1 (1)

● књиж_L: уп. ссл. коупѣль (ФР: Д, Т, Да), стсл. к8пѣль (СС), стсл.-цсл. к8пѣль (SJS); крајње порекло домаће, од псл. *korělъ (ЭССЯ 12: 62–63, Skok 2: 237–238, s. v. *kurati (se)*). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ књиж_R: × 12; књиж_Σ: × 12

/куйельница/ к8пел^нниц[а], [-е] f. М: *acc. sg.* к8пел^нниц8 144r3

○ × 1: ≈ к8пель 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла (Skok 2: 237–238, s. v. *kurati (se)*), в. /*куйель*/. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/куйийи/ к8пи[ти]/к8пи[ти] pf. ССЛ: *aor. 3. pl.* к8пише 112v3 || ЗБ: *aor. 3. sg.* к8пише 114v21, *aor. 3. pl.* к8пише 113v11, 114r7, 114r19-20, к8пише 112v12, *іл. ӯригев ӯрїни nom. pl. m.* к8плиены 102r18

○ × 7: ≡ к8пити 7 (6+1)

● зај_L: домаћег порекла, од псл. *kuriti (ЭССЯ 13: 109–112, s. v. *kuriti*¹, Skok 2: 239, SES); уп. ссл. коупити (ФР: Д, Т, Да), стсл. коупити (СС), стсл.-цсл. коупити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 7; неутр_Σ: × 7

/куйовайи/ к8пова[ти]/к8пова[ти] impf. ЗБ: *praes. 3. pl.* к8пвю 112v12, 114r20, к8пвю 112v12-13, к8пвю 114r8, *perf. 3. pl. f. /св.../* к8повали 117v13-14

○ × 5: ≡ к8повати 4 (4), = к8повати 1 (1)

● зај_L: домаћег порекла, од псл. *kurovati (ЭССЯ 13: 113–114, Skok 2: 239, s. v. *kuriti*, SES, s. v. *kuriti*); уп. ссл. коуповати (ФР: Т, ГЦ), стсл.-цсл. коуповати (СС), стсл. коуповати (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 5; нар_Σ: × 5

/курва/ кврва, [-е] f. НБ: *nom. sg.* кврва 136v14

○ × 1: ≈ бладница 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. *kury/*kurъve (ЭССЯ 13: 132–133, Skok 2: 245, s. v. *kurva*, SES, s. v. *kurba*). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/курјак/ кврјакъ/кврјакъ, -а m. НБ: *nom. sg.* кврјакъ 157v12, *gen. sg.* /ѿ[ъ]/ кврјака 156r1, кврјака 159v1, *acc. sg.* кврјака 159r6, *nom. pl.* кврјацы 126v9, кврјацы 159v4

○ × 6: ≈ волкъ 5 (4+1), ≈ волкъ арій 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. *kurъјакъ, од псл. *kurъјъ (Лома 2013: 125–126, s. v. *Курјач рт*, ЭССЯ 13: 133–134, s. v. *kurъјъ, уп. Skok 2: 243, s. v. *kurjak*²). RJAZU: + | Михајловић 1972: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 6; нар_Σ: × 6

/курјачи/ кврјаич[и], [-а], [-е] НБ: *acc. sg. f.* кврјаичв 159v11-12

○ × 1: ≈ волчий 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, в. **/курјак/**. RJAZU: + | Михајловић 1972: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/курјачки/ кврјаичк[и], [-а], [-о] НБ: *nom. sg. n.* кврјаичко 159v2, *acc. sg. n.* /на/ кврјаичко 107v9-10

○ × 2: ∅ 1 (1), ≈ волкъ 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, в. **/курјак/**. RJAZU: + | Михајловић 1972: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/кућа/ квкѡ, [-кѡ] f. НБ: *nom. sg.* квкѡ 114v12, *acc. sg.* /оу/ квкѡ 120v16

○ × 2: ≠ храмѡна 1 (1), ≈ домъ 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. **kot'a* (ЭССЯ 12: 70–74, Skok 2: 221–222, SES, s. v. *koča*); уп. ссл. коуца (ФР: Д), стсл. кѡца (СС), стсл.-цсл. кѡца (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/куцаѡи/ кѡца[ти] impf. НБ: *praes. 3. sg.* кѡца 107r23

○ × 1: ≈ толкати 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. *kucati (ЭССЯ 13: 79, уп. Skok 2: 219). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/куцнуѡи/ квц'нѡ[ти] pf. НБ: *aor. 1. sg.* квц'нѡ^x[ъ] 110v11

○ × 1: ≈ толкнѡти 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла (уп. Skok 2: 219, s. v. *kucati*), в. **/куцаѡи/**. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

Л

/лав/ лавъ/лавъ, [-а] m. П: *nom. sg.* лавъ 99r13, 109r23, лавъ 109r22, ла^в(ъ) 99r14, *dat. sg.* лавѡ 112r1, *dat. pl.* лавово^м[ъ] 112r3.

○ × 6: ≡ лѡкъ 6 (3+2+1)

● зај_L: домаћег порекла, од псл. *lvъ (ПЕРСЈ, ЭССЯ 17: 105–107, Skok 2: 275–276); уп. ссл. лѡвъ (ФР: Д, Т, СП), стсл. лѡвъ (СС), стсл.-цсл. лѡвъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 6; неутр_Σ: × 6

/лаган/ лад[а]н[ъ], -д'на, [-д'но] НБ: *gen. sg. m.* /ѿ[ъ]/ ла^днога 133r19, *nom. sg. f.* лад'на 131r17
○ × 2: ∅ 2 (2)

● зајЛ; домаћег порекла, од псл. **holdьnъ(jь)* (ЭССЯ 8: 59, Skok 1: 671, s. v. *hlad*); уп. ссл. хладьнь (ФР: СП), стсл. хладьнь (СС), стсл.-цсл. хладьнь (SJS). Даничић: *хладьнь*, RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/лађа/ лаг[а], [-гю] f. НБ: *loc. sg.* /на/ лаг'в 140v12
○ × 1: ∅ 1 (1)

● књиж_L и нар_L; домаћег порекла, од псл. *oldьji (ПЕРСЈ, ЭССЯ 32: 53–54, Skok 2: 259); уп. стсл. ладни (СС), стсл.-цсл. ладни (SJS). RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/лаж/ лаж[ъ], -и f. П: *gen. sg.* лажи 162r7, *acc. pl.* лажи 161r6
○ × 2: ≡ ложъ 2 (2)

● зајЛ; домаћег порекла, од псл. *lъзь (ПЕРСЈ, ЭССЯ 17: 5, Skok 2: 260, s. v. *lagati*); уп. ссл. лъжь (С, ФР: Т, Да), стсл. лъжь (СС), стсл.-цсл. лъжь (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 2; неутр_Σ: × 2

/лажа/ лажа, [-е] f. НБ: *nom. sg.* лажа 103v19
○ × 1: ≈ л'стець 1 (1)

● зајЛ; домаћег порекла, од псл. *lъža (ЭССЯ 16: 256–257, Skok 2: 260, s. v. *lagati*, уп. ПЕРСЈ, s. v. *лагати*); уп. ссл. лъжа (ФР: Д, Т), стсл. лъжа (СС), стсл.-цсл. лъжа (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/лажан/ лаж[а]н[ъ], [-жна], [-жно] П: *instr. sg. n.* /сол/ ла^жны^м[ъ] 141v9, НБ: *nom. pl. f.* ла^жне 159r18, *nom. sg. n.* ла^жно 105r22.

○ × 3: = ложный 2 (2), #ѣ ≠ лестъ 1 (1)

● зајЛ; домаћег порекла, од псл. *lъжьnъjь (ЭССЯ 17: 10–11, Skok 2: 260, s. v. *lagati*, ПЕРСЈ, s. v. *лаже*); уп. ссл. лъжьнь (ФР: Да), стсл. лъжьнь (СС), стсл.-цсл. лъжьнь (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 3; неутр_Σ: × 3

/лажив и лажлив/ лаживь, -а, [-о] А: П: *gen. pl. m.* /ѿ[ъ]/ лаживы 159v3, М: *nom. sg. f.* лажива 123v6, НБ: *nom. pl. n.* лажива 156v5 **Б: лажлив/лажл'вь, -а, [-о]** П: *nom. pl. m.* ла^жл'в'и 123v6, М: *nom. sg. m.* лаж'ливь 161r3.

○ А: × 3: ≡ л'живый 1 (1), ≈ лжа 1 (1), ≈ л'стивый 1 (1) **Б:** × 2: ≡ л'живый 1 (1), ≈ ложъ 1 (1)

● зајЛ; домаћег порекла, од псл. *lъživъjь (ЭССЯ 16: 263–264, Skok 2: 260, s. v. *lagati*); уп. стсл. лаживъ (СС), стсл.-цсл. лаживъ (SJS); облик *лажлив* од псл. **lъžьlivъ(jь)* (ЭССЯ 17: 10, Skok 2: 260, s. v. *lagati*). **А:** RJAZU: + **Б:** RJAZU: +

▲ неутр_R: × 3, нар_R: × 2; неутр_Σ: × 3, нар_Σ: × 2

/лазар/ лазар[ъ], [-а] ном. прогр. м. ЗБ: *instr. sg.* /с/ лазараро^м[ъ] (!) 140v11
○ × 1: ≡ лазарь 1 (1)

● зајЛ; уп. ссл. лазарь (ФР: Д, Т, Да, ПП), стсл. лазарь, лазарь (СС), стсл.-цсл. лазарь, лазарь (SJS); од грч. Λάζαρος. Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/лазарев/ лазаревь, [-а], [-о] ЗБ: *acc. sg. m.* лазаревь 114v3, *dat. sg. n.* /но/ лазарев'в 114r22
○ × 2: = лазаревъ 2 (2)

● зајЛ; уп. стсл.-цсл. лазаревъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 2; неутр_Σ: × 2

/ламбада, лам̄ага/ ламбада/лам̄пада, [-е] f. НБ: *nom. sg.* ла^мбада 125v7, *instr. sg.* лам̄падо^м[б] 137r9

○ × 2: ∅ 1 (1), ≈ свѣтлникъ 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. ламбада (ФР: ГЦ), од грч. λαμπάς, асс. λαμπάδα (ПЕРСЈ, s. v. лампа, Skok 2: 265–266). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1972: +

▲ неутр_R: × 1, нар_R: × 1; књиж_Σ: × 1, хибр_Σ: × 1

/ласт̄ац/ ластаць, [-ст̄ца] m. П: *nom. sg.* ластаць 104r9

○ × 1: ≡ лстець 1 (1)

● књиж_L; уп. стсл. льстыць (СС), стсл.-цсл. льстыць (SJS); крајње порекло домаће, од псл. *l̄bstьсь (ЭССЯ 17: 99, Skok 2: 273, s. v. last²). RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/ласт̄иви/ ластивы, [-а], [-о] П: *nom. sg. m.* ластивы 156v7

○ × 1: ≡ л̄стивый 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. льстикъ (ФР: Д, Т, Да, ЂБ), стсл. льстикъ (СС), стсл.-цсл. льстикъ (SJS); крајње порекло домаће, од псл. *l̄bstivъ(jь) (ЭССЯ 17: 96–97, Skok 2: 273, s. v. last²). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/лаш̄ње/ лаш̄нје adv. НБ: лаш̄нје 127v5

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *l̄bstьнъ (ПЕРСЈ, s. v. лак, ЭССЯ 17: 100–101, Skok 2: 273, s. v. last¹). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/леб̄/ лѣб̄[ъ], -а m. П: *gen. sg.* /ѡ[ъ]/ лѣба 125r21

○ × 1: ≠ хлѣбъ 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, уп. псл. *xl̄ěbъ (ПЕРСЈ, ЭССЯ 8: 27–30, Skok 1: 673–674); уп. ссл. хлѣбъ (С, ФР: Д, Т, Да, ГЦ, ЂБ), стсл. хлѣбъ (СС), стсл.-цсл. хлѣбъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/лебац/ лѣбаць/лѣбаць, [-б̄ца] m. М: *acc. sg.* лѣбаць 100v1, лѣбаць 125r19, НБ: *acc. sg.* лѣбаць 131v10

○ × 3: ∅ 1 (1), ≈ хлѣбъ 1 (1), #= хлѣбъ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *l̄ěbьсь (ПЕРСЈ, ЭССЯ 8: 28–29, Skok 1: 673–674, s. v. hljeb, уп. SES). RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/лево/ лѣво adv. НБ: /на/ лѣво 163v3

○ × 1: ∅ 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, уп. псл. *l̄ěvъ(jь) (ПЕРСЈ, ЭССЯ 15: 29–31, Skok 2: 299); уп. ссл. лѣво (ФР: ЂБ), лѣвъ (С, ФР: Т). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/леђа/ лѣћа/лѣг̄я n. pl. НБ: *dat. pl.* /но/ лѣг̄ѣ 159r8, *acc. pl.* /за/ лѣћа 140r23, *loc. pl.* /на/ лѣг̄ѣ 125r11

○ × 3: ∅ 3 (2+1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *l̄ědvьja (ПЕРСЈ, ЭССЯ 15: 48–50, Skok 2: 284–285). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/лежаше/ лѣжан[иѣ], -ниа п. ЗБ: *loc. sg. /oy/* лѣжаню 122v21, НБ: *gen. sg.* лежана 123r19.

○ × 2: ∅ 1 (1), ≡ лежаніѣ 1 (1)

● књиѣж_L и нар_L; домаћег порекла, од псл. *ležanъje (ЭССЯ 14: 161, Skok 2: 281–283, s. v. *leci*); уп. стсл. лежаньѣ (СС), стсл.-цсл. лежаньѣ (SJS). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/лежашѣи/ лѣжати/лежати *impf.* ЗБ: *inf.* лѣжа^{ти} 101r5, 126r1, *praes. 1. sg.* лѣжи^м[ѣ] 124v3, *praes. 3. sg.* /не/ лѣжи 115v15, *praes. 3. pl.* леже 129r9, *perf. 2. sg. m.* /си/ лежаѡ 129r14, *perf. 3. sg. m.* лѣжаѡ /е/ 115v10, *plus. perf. 3. sg. n.* /е было/ лежало 100v16, *impt. 2. sg.* /не/ лези 129r6, *pot. 3. sg. m.* /би/ лѣжаѡ 125r10, *ил. ѣрилої радни* лежекѡ 121r11, лежеѣи 123v9, *part. praes. act. m. acc. sg.* лежекѣга 126r22, НБ: *perf. 3. sg. m.* лежаѡ /е/ 99r11, /е/ лѣжаѡ 119r8, 119r10, 125v3, *perf. 3. sg. n.* /е/ лѣжало 120r1, *perf. 3. pl. m.* /св/ лежали 103r8-9, *ил. ѣрилої радни* лѣжекѡ 113r14, 113r17, *part. praes. act. f. gen. sg.* лежекѣ 131r18.

○ × 22: ∅ 8 (5+2+1), ≡ лежати 6 (5+1), = лежати 6 (6), ‡≡ лежати 1 (1), ≈ с'лежашѣ 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *ležati (ПЕРСЈ, ЭССЯ 14: 161–165, Skok 2: 281–283, s. v. *leci*); уп. ссл. лежати (ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN), стсл. лежати (СС), стсл.-цсл. лежати (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 2, нар_R: × 20; нар_Σ: × 2, нар_Σ: × 20

/лек/ лѣкъ, -а м. НБ: *nom. sg.* лѣкъ 145r4, *gen. sg.* лѣка 121r16, 122r20, *acc. sg.* лѣкъ 145r8, *loc. sg.* /ω/ лѣкѡ 124r15, *gen. pl.* лѣкове 130r22

○ × 6: ∅ 2 (2), ≈ исцѣленіѣ 2 (2), #≈ исцѣленіѣ 1 (1), ≈ врачѣство 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *lěkъ (ПЕРСЈ, ЭССЯ 14: 192–194, Skok 2: 296); уп. лѣкъ (Miklosich). RJAZU: +

▲ нар_R: × 6; нар_Σ: × 6

/лекарсѣво/ лѣкар'ство, [-а] п. НБ: *dat. sg.* лѣкарствѡ 126v17, *acc. sg.* лѣкар'ство 121r14, 145r1

○ × 3: ∅ 1 (1), ≈ врачѣство 2 (2)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. **lěkar(')ьstvo* (ЭССЯ 14: 196–197, Skok 2: 296, s. v. *lijek*); уп. лѣкар'ство (Miklosich). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/лековий/ лѣковит[ъ], -а, -о НБ: *nom. sg. f.* лѣковита 119v7, *acc. sg. n.* лѣковито 142r10

○ × 2: ∅ 1 (1), ≈ дѣйствиный 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. **lěkovitъ(jь)* (ЭССЯ 14: 199, Skok 2: 296, s. v. *lijek*, ПЕРСЈ, s. v. *лек*). RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/лелекаѣи/ лелекати *impf.* НБ: *inf.* лелекати 129v23, *praes. 3. pl.* лелечѡ 127r1

○ × 2: ≈ рыдати 1 (1), ≠ вопіати 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од *лелек*, ономатопејског порекла (Skok 2: 286–287, s. v. *lele*). RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/ленѣер/ лен'гьеръ, [-а] м. НБ: *acc. sg. /zal/* лен'гьеръ 111v8 ♦ галійскы лен'гьеръ 111v8 ≈ котѡв 30r3

○ × 1

● нар_L; од тур. *lenger*, крајњег персијског порекла (Škaljić 434, Skok 1: 45, s. v. *анкора*, Петровић : 195). RJAZU: + | Михајловић 1972: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ленӣи се/ лѣни[ти] се impf. НБ: *praes. 3. sg. /се/* лѣни 135r11-12

○ × 1: ∅ 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *lěniti se (ЭССЯ 14: 201–202, Skok 2: 296–297, s. v. *lijen*, ПЕРСЈ, s. v. *лень*); уп. ссл. лѣнити се (ФР: Д, Т, Да, СП, ПП), стсл. лѣнити са (СС), стсл.-цсл. лѣнити са (SJS). Даничић: +, RIAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ленос̄и/ лѣност[ь], -и f. ЗБ: *loc. sg. /оу/* лѣности 129r6, НБ: *gen. sg. /ѡ[ъ]/* лѣности 100v21.

○ × 2: ∅ 1 (1), = лѣность 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *lěnostь (ЭССЯ 14: 208, Skok 2: 296–297, s. v. *lijen*, ПЕРСЈ, s. v. *лень*); уп. ссл. лѣность (С, ФР: Т, Да, ПП), стсл. лѣность (СС), стсл.-цсл. лѣность (SJS). Даничић: +, RIAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ неутр_R: × 2; неутр_Σ: × 2

/ле̄и/ лѣп̄ь/лѣп̄ь/леп̄ь, [-а], -о НБ: *nom. sg. m.* лѣп̄ь 133v19, *acc. sg. m.* лѣп̄ь 142r14, лѣп̄ь 136v19, 141v15, леп̄ь 138r11 // *acc. sg. m.* лѣп̄ы 112v17, *instr. sg. m.* лѣп̄и^М[ь] 138r15, *acc. pl. m.* лѣпе 139v7, *gen. sg. f. /до/* лѣпе 109r1, *acc. sg. f.* лѣп̄у 118r19, *instr. sg. f.* лѣпо^М[ь] 116v17, 124r12, 126r4, *nom. sg. n.* лѣпо 139v15, 145r19, *gen. sg. n.* лѣпога 112r10-11, *acc. sg. n.* лѣпо 141v16, *instr. sg. n.* лѣпи^М[ь] 124r14 ♦ в. /*л̄лас̄/*, /*л̄смо̄ӣре̄н̄е/*

○ × 18: ∅ 10 (7+3), ‡ ≈ честный 1 (1), ≈ свѣтити са 1 (1), ≈ свѣтлый 1 (1), ‡ ≈ благой 1 (1), ‡ ≠ добра 1 (1), # ≈ человекколюбный 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. **lěpъ(jь)* (ПЕРСЈ, ЭССЯ 14: 225–228, Skok 2: 297); уп. ссл. лѣп̄ь (ФР: Да), стсл. лѣп̄ь (СС), стсл.-цсл. лѣп̄ь (SJS). Даничић: +, RIAZU: +

▲ неутр_R: × 13, нар_R: × 5; неутр_Σ: × 13, нар_Σ: × 5

/ле̄йо/ лѣпо adv. М: лѣпо 161r5, НБ: лѣпо 96r2, 103r22, 107r23, 108v15, 128v22, 145v8.

○ × 7: ∅ 6 (4+1+1), ‡ ≠ нелѣпо 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *леп*, Skok 2: 297, s. v. *lijep*), в. /*ле̄и/*; уп. ссл. лѣпо (ФР: Д, Т, Да, ЂБ), стсл. лѣпо (СС), стсл.-цсл. лѣпо (SJS). Даничић: +, RIAZU: +

▲ неутр_R: × 7; неутр_Σ: × 7

/ле̄йо̄ша/ лѣпота, -е f. НБ: *nom. sg.* лѣпота 99r2, *gen. sg.* /ѡ[ъ]/ лѣпоте 98r18, 112r12, 145r16, *acc. pl.* лѣпоте 106v15

○ × 5: ≈ красота 2 (1+1), ≈ доброта 1 (1), ≈ благолѣпје 1 (1), ‡ ≈ сласть 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *lěpota (ЭССЯ 14: 222, ПЕРСЈ, s. v. *леп*, Skok 2: 297, s. v. *lijep*); уп. ссл. лѣпота (С, ФР: Д, Т, Да), стсл. лѣпота (СС), стсл.-цсл. лѣпота (SJS). Даничић: +, RIAZU: +

▲ неутр_R: × 5; неутр_Σ: × 5

/ле̄ӣше/ лѣп̄ше adv. НБ: лѣп̄ше 111r24

○ × 1: ≈ блаженно 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *леп*, Skok 2: 297, s. v. *lijep*), в. /*ле̄ӣши/*.

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ле̄ӣши/ лѣп̄ш[и], [-а], [-е] НБ: *gen. sg.* лѣп̄шега 113v17

○ × 1: ≈ краснѣйшій 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. *lěpъšьjь (ЭССЯ 14: 232, s. v. *lěpъšati, ПЕРСЈ, s. v. *леп*, Skok 2: 297, s. v. *lijep*).

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ле̄ӣе̄н̄е/ лѣтенє, [-н̄я] n. М: *acc. sg.* лѣтенє 99r20

○ × 1: ≠ долѣтаніє 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. *letěnyje (ЭССЯ 14: 145, уп. ПЕРСЈ, s. v. *летети*, Skok 2: 290, s. v. *letjeti*). Даничић: +,

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/лѣшол лѣто, -а п. ССЛ: *gen. sg.* лѣта 95r8 || ЗБ: *acc. sg.* /на/ лѣто 122r12, 135r7, *acc. pl.* лѣта 123r3, НБ: *gen. praes.* лѣта 123r8.

○ × 5: ∅ 1 (1), ≡ лѣто 3 (2+1), ≠ лѣто 1 (1)

● зај_L: домаћег порекла, од псл. *lěto (ПЕРСЈ, ЭССЯ 15: 8–12, Skok 2: 336–337); уп. ссл. лѣто (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЫБ), стсл. лѣто (СС), стсл.-цсл. лѣто (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 5; неутр_Σ: × 5

/лечии (се) I: лѣчи[ти] impf. НБ: *praes. 1. sg.* лѣчи^М[ь] 121v6, *praes. 3. sg.* лѣчи 122r20, *praes. 1. pl.* /да/ лѣчимо 130r19, *perf. 3. sg. m.* /е.../ лѣчѣо 121r20 II: ~ се impf. НБ: *praes. 3. pl.* лече /се/ 120r17

○ I: × 4: ∅ 1 (1), ≈ исцѣлѣти 3 (3) II: × 1: ≈ исцѣлѣти сѧ 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. **lěčiti (se)* (ЭССЯ 14: 175–176, Skok 2: 296, s. v. *lijek*, ПЕРСЈ, s. v. *лек*); уп. лѣчити (Miklosich). I: Даничић: +, RJAZU: + II: Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 5; нар_Σ: × 5

/ли/ ли/лы/лї part. ЗБ: ли 97r5, 117v13, 123r15, 123r16, 124r15, 124r15, 125r6, 134r3, лы 140v2, НБ: ли 96r2, 96v5, 97v6, 111v17, 111v17, 111v19, 111v21, 111v22, 112r3, 115v16, 129r12, 130r23, 130r23, 130r23, 132r20, 139v12, 143r19, 157r24, 159r14, 160r7, 163v4, лї 105v1, 105v1, 131r5, 142r4, 145r3, 161v9, в. ако, како, що, еда

○ × 35: ∅ 25 (21+4), ≡ ли 9 (9), ‡ ≈ или 1 (1)

● зај_L: домаћег порекла, од псл. *li (ПЕРСЈ, ЭССЯ 15: 67–68, Skok 2: 292); уп. ссл. ли (ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЫБ), стсл. ли (СС), стсл.-цсл. ли (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 35; неутр_Σ: × 35

/ликовѣи/ ликовати impf. ССЛ: *part. praes. act. m. acc. sg.* ликвющаго 103v3 || НБ: *inf.* ликовати 102r5-6, *praes. 2. pl.* ликвете 104v15.

○ × 3: ∅ 2 (2), ≡ ликовати 1 (1)

● књиж_L: уп. ссл. ликовати (ФР: Да), стсл. ликовати (СС), стсл.-цсл. ликовати (SJS); крајњег домаћег порекла, од псл. *likovati (ПЕРСЈ, ЭССЯ 15: 105–106, Skok 2: 300, s. v. *lik*²). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ књиж_R: × 1, неутр_R: × 2; књиж_Σ: × 3

/лисѣи/ лист[ъ], [-а] m. НБ: *loc. pl.* /на/ листови 120r21

○ × 1: ≈ плесна 1 (1)

● нар_L (значење); домаћег порекла, од псл. *listь (ПЕРСЈ, s. v. *лист*¹, ЭССЯ 15: 147–148, Skok 2: 307–308, s. v. *list*¹). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/лиии се/ ли[ти] се impf. М: *praes. 3. sg.* /се/ лїе 126v17

○ × 1: ≠ нзлїаніє 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. *liti se (ПЕРСЈ, ЭССЯ 15: 157–159, Skok 2: 309–310), уп. ссл. лити (ФР: Да). Даничић: *лити*, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/лих/ лих[ъ], [-а], -о НБ: *nom. sg. n.* лихо 128v15

○ × 1: ≈ недоставати 1 (1)

● књиџ_L; уп. ссл. лихъ (ФР: Да), лихо (ФР: Д), стсл. лихъ, лихо (СС), стсл.-цсл. лихъ, лихо (SJS); крајње порекло домаће, од псл. *liхъ(jь) (ЭССЯ 15: 99–102, Skok 2: 294–295, s. v. lih). Даничић: лихо, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; књиџ_Σ: × 1

/лице/ лице/лице, -а п. ССЛ: асс. sg. /на/ лице 142v16, лице 142v13 || ЗБ: ном. sg. лице 98r24, 98v1, gen. sg. /ѿ[ъ]/ лица 144v16, асс. sg. /на/ лице 133r16, НБ: instr. sg. /пред[ъ]/ лице^M[ь] 121v2, 124r10, loc. sg. /оу/ лицѸ 98r18 ♦ свѣринѸ^M[ь] лице^M[ь] 124r10 # ≈ звѣрообразно 42r16

○ × 9: ∅ 2 (2), ≡ лице 5 (5), = лице 1 (1)

● зај_L; домаће порекла, од псл. *lice (ПЕРСЈ, ЭССЯ 15: 75–78, Skok 2: 300–301, s. v. lik³); уп. ссл. лице (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN), стсл. лице (СС), стсл.-цсл. лице (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ неутр_R: × 9; неутр_Σ: × 9

/лише/ лиш^шше/лише adv. ССЛ: лиш^шше 142r2 || НБ: лише 139v11

○ × 2: ∅ 1 (1), ≡ лиш^ше 1 (1)

● зај_L; домаће порекла, од псл. *liše (ЭССЯ 15: 155, Skok 2: 294–295, s. v. lih); уп. стсл.-цсл. лиш^ше (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиџ_R: × 1, неутр_R: × 1; књиџ_Σ: × 1, неутр_Σ: × 1

/лов/ ловъ, [-а] м. НБ: асс. sg. ловъ 110r18

○ × 1: ∅ 1 (1)

● зај_L; домаће порекла, од псл. *lovъ (ПЕРСЈ, ЭССЯ 16: 111–113, Skok 2: 320–321); уп. ссл. ловъ (ФР: Д, ГЦ, NN), стсл. ловъ (СС), стсл.-цсл. ловъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/ловац/ лов[а]ц[ь], [-в^ца] м. П: ном. pl. лов^ццы 155v18

○ × 1: = лов^ць 1 (1)

● зај_L; домаће порекла, од псл. *lovъсь (ЭССЯ 16: 114–115, Skok 2: 320–321, s. v. lov, ПЕРСЈ, s. v. лов); уп. ссл. лов^ць (ФР: Д, Да, ЂБ), стсл. лов^ць (СС), стсл.-цсл. лов^ць (SJS). RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/ловиѿи/ ловити impf. НБ: fut. 2. pl. /ђете/ ловити 155v19

○ × 1: ∅ 1 (1)

● зај_L; домаће порекла, од псл. *loviti (ЭССЯ 16: 106–108, Skok 2: 320–321, s. v. lov, ПЕРСЈ, s. v. лов); уп. ссл. ловити (С, ФР: Т, Да, NN), стсл. ловити (СС), стсл.-цсл. ловити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/лоза/ лоз[а], [-е] f. НБ: асс. sg. лозѸ 158v6

○ × 1: ≈ розга 1 (1)

● зај_L; домаће порекла, од псл. *loza (ПЕРСЈ, ЭССЯ 16: 118–120, Skok 2: 321–322); уп. ссл. лоза (С, ФР: Т, Да, ПП, ЂБ), стсл. лоза (СС), стсл.-цсл. лоза (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/лончар/ лончарь, [-а] м. НБ: ном. sg. лончарь 139r8

○ × 1: ≈ скв^делникъ 1 (1)

● нар_L; домаће порекла, уп. псл. *lonъсь (ПЕРСЈ, ЭССЯ 16: 35–36, Skok 2: 317, SES). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/луќ/ лѡќ[ъ], -а м. ЗБ: *gen. sg.* /ѡ[ъ]/ лѡќа 129v21, *acc. sg.* лѡќъ 97r18, 97r19, 129v2

○ × 4: ≡ лѡќъ 3 (1+2), = лѡќъ 1 (1)

● зајЛ; домаћег порекла, од псл. *lorkъ (ПЕРСЈ, ЭССЯ 16: 148–149, Skok 2: 280–281, s. v. *lecati se*); уп. ссл. лѡќъ (ФР: Т, Да, ГЦ, ЂБ), стсл. лѡќъ (СС), стсл.-цсл. лѡќъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 4; неутр_С: × 4

/луќа/ лѡќ[а], -е ном. пропр. м. ЗБ: *gen. sg.* лѡќе 113r10

○ × 1: ≡ лѡќа 1 (1)

● зајЛ; уп. ссл. лѡќа (ФР: Д), стсл. лѡќа (СС), стсл.-цсл. лѡќа (SJS), од. грч. Λουќѡς. Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 1; неутр_С: × 1

/луќави/ лѡќавы, [-а], -о ЗБ: *nom. sg. m.* лѡќавы 157r10, *nom. pl. m.* лѡќавѡи 161r25, *acc. sg. f.* лѡќавѡ 103v22, 104r1, *nom. sg. n.* лѡќаво 105r9, 105r22, *nom. pl. n.* лѡќава 161v2, НБ: *nom. sg. n.* лѡќаво 105v5.

○ × 8: ∅ 1 (1), ≡ лѡќавый 3 (1+1+1), = лѡќавый 4 (4)

● књижЛ; уп. ссл. лѡќавъ (ФР: Т, Да, СП, ГЦ, ПП, ЂБ), стсл. лѡќавъ (СС), стсл.-цсл. лѡќавъ (SJS); крајње порекло домаће, од псл. **lorkanъ(jъ)* (ПЕРСЈ, ЭССЯ 16: 143–144, Skok 2: 328–329, s. v. *lecati se*). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 8; књижС: × 8

/луќавсѡво/ лѡќавство, -а п. ЗБ: *gen. sg.* луќа^вс^тва 101v17, М: *acc. sg.* лѡќавство 157r10-11

○ × 2: ≡ лѡќавство 1 (1), ≈ лѡќавый 1 (1)

● зајЛ; уп. ссл. лѡќавъство (ФР: Т, Да, ГЦ), стсл. лѡќавъство (СС), стсл.-цсл. лѡќавъство (SJS); крајње порекло домаће, од псл. *lorkanъstvo (ЭССЯ 16: 145, Skok 2: 328–329, s. v. *lecati se*, ПЕРСЈ, s. v. *луќав*). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 2; неутр_С: × 2

/луќа/ лѡќа, [-е] ф. ЗБ: *nom. sg.* лѡќа 101v11

○ × 1: ≡ лѡќа 1 (1)

● књижЛ; уп. стсл. лѡќа (СС), стсл.-цсл. лѡќа (SJS); крајњег домаћег порекла, од псл. *luna (ЭССЯ 16: 173–174, s. v. *luna*¹, Skok 2: 437–438, s. v. *tjesec*, ПЕРСЈ, s. v. *месец*, RJAZU). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 1; књижС: × 1

/луќ/ лѡќ[ъ], -а м. П: *gen. pl.* /до/ лѡќа 101v12, 106r5, *instr. pl.* лѡќама 105v15

○ × 3: ≡ лѡќа 2 (2), = лѡќа 1 (1)

● нарЛ; домаћег порекла, од псл. *lucъ (ЭССЯ 16: 163–164, Skok 2: 323–324, ПЕРСЈ, s. v. *луќа*); уп. ссл. лѡќа (С, ФР: Д, СП, ГЦ), стсл. лѡќа (СС), стсл.-цсл. лѡќа (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ нар_Р: × 3; нар_С: × 3

Љ

/љубазни/ љубазны, [-а], -о П: *acc. sg. n.* /на/ љубаз^но 108r11, М: *voc. sg. m.* љубазны 118r17-18, 131r20.

○ × 3: ≡ љубезный 1 (1), ≈ возлюбленный 2 (2)

● књижЛ; уп. ссл. љубъзнъ (ФР: Д, Т, Да, ГЦ), стсл. љубъзнъ (СС), стсл.-цсл. љубъзнъ (SJS); крајње порекло домаће, од псл. **l'ubъznъ(jъ)* (ПЕРСЈ, ЭССЯ 15: 170–171, Skok 2: 337–339, s. v. *ljub*). RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 3; књиж_С: × 3

/любазно/ любазно adv. ССЛ: любазно 113r8 || П: любазно 113r8

○ × 2: ≡ любезно 2 (2)

● књиж_Л; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *љубазан*, Skok 2: 337–339, s. v. *ljub*), в. *Любазни!*; уп. ссл. любезно (ФР: Д, Т, Да, ГЦ, ЂБ), стсл. любезно (СС), стсл.-цсл. любезно (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 1, књиж_Р: × 1; књиж_С: × 2

/љубимик/ любим[и]к[ъ], [-а] m. М: voc. pl. любимици 163r21

○ × 1: ≈ возлюбленни 1 (1)

● књиж_Л; уп. ссл. любимик (С, ФР: Д, Да, СП); крајње порекло домаће, од псл. **l'ubimikъ* (ЭССЯ 15: 172, уп. SES, ПЕРСЈ, s. v. *љубимац*, Skok 2: 337–339, s. v. *ljub*). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 1; књиж_С: × 1

/љубийи/ люби[ти] impf. ЗБ: praes. 3. sg. /не/ люби 157r2, М: њл. *ѡригев ѡрѡни voc. sg. т.* любимы 113r20, њл. *ѡригев ѡрѡни voc. pl. т.* любимы 137v18, 139r8

○ × 4: ≡ любити 1 (1), ≈ возлюбленный 3 (3)

● зај_Л; домаћег порекла, од псл. **l'ubiti* (ПЕРСЈ, ЭССЯ 15: 174–176, Skok 2: 337–339, s. v. *ljub*); уп. ссл. любити (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП), стсл. любити (СС), стсл.-цсл. любити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_Р: × 3, нар_Р: × 1; књиж_С: × 3, нар_С: × 1

/љубов/ любовь[ь], -и f. ЗБ: gen. sg. любви 128v16-17, dat. sg. любви 139r2-3, instr. sg. любовію 100v1

○ × 3: ≡ любовь 3 (3)

● зај_Л; домаћег порекла, од псл. **l'ubovъ* (ПЕРСЈ, s. v. *љубав*, уп. ЭССЯ 15: 185–186, s. v. **l'uby*, *-bъve*, Skok 2: 337–339, s. v. *ljub*); уп. ссл. любовь (С), стсл.-цсл. любовь (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_Р: × 1, неутр_Р: × 2; књиж_С: × 1, неутр_С: × 2

/љубовни/ любов'ны, [-а], [-о] М: voc. sg. т. любов'ны 119v9

○ × 1: ≈ возлюбленный 1 (1)

● зај_Л; домаћег порекла, од псл. **l'ubovъnъ(jъ)* (ЭССЯ 15: 180–181, Skok 2: 337–339, s. v. *ljub*, ПЕРСЈ, s. v. *љубав*); уп. ссл. любовьнь (ФР: Д, Т, Да, ЂБ), стсл.-цсл. любовьнь (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 1; неутр_С: × 1

/љубовник/ любов'ни[къ], [-а] m. М: voc. sg. любов'ниче 112v10

○ × 1: ≠ возлюбленный 1 (1)

● нар_Л; домаћег порекла, од псл. **l'ubovъnikъ* (ЭССЯ 15: 180, Skok 2: 337–339, s. v. *ljub*, ПЕРСЈ, s. v. *љубав*); уп. любовьникъ (Miklosich). RJAZU: +

▲ нар_Р: × 1; нар_С: × 1

/људи/ люди m. pl. ССЛ: gen. pl. людей 142v12 || П: nom. pl. люди 127r12, dat. pl. люд'ма 143r21-22, acc. pl. /за/ люде 103r11, acc. pl. люде 121v6, 127r1, instr. pl. /мењь/ людма 111r18, М: instr. pl. /пред[ъ]/ людма 128r12, НБ: nom. pl. люди 102v9, 125r13, 140r22, 161v7, 161v8-9, лю^{дѡ} 122r19, 139v20, gen. pl. /с, ѡ[ъ]/ измегю/ людѡи 99r18, 117r20, 117v3, 119r11, 119r17, 124r21, 124v1, 125r20, 127r11, 127r20, 128r12, 155v9, 156v6, 162r19, 162r20, людѡй 121v5, лю^{дѡ} 139r21, dat. pl. лю^{дѡ}[ъ]ма 97r12, 100r4, 102v21, 110r2, 116r9, 120r5, 128r23, 134v21, 141v11, люд'ма 115v22, 136v5-6, 139r20, acc. pl. /на, за/ люде 102r5, 102v8, 115v9, 116v12, 120v11, 121r20, 126v18, 127r3, 133r10, 134v9, 140r2, 157v23, лю^{де} 95v3, voc. pl. люди 136v6, instr. pl. /мењь, пред[ъ]/ людма 125v6, лю^{дѡ}[ъ]ма 111r22, 155v18.

160r18, люд^ама 117r12, 155v7, 162r11, *loc. pl.* /над[ь], оу, на, по/ лю^д[ь]ма 96r11, 102r10, 144r15, людїи 129v13²⁶.

○ × 69: ∅ 43 (30+9+3+1), ≡ людїе 6 (2+3+1), = людїе 1 (1), ≈ челоуѣкъ 9 (5+3+1), # ≈ челоуѣкъ 2 (1+1), ≠ челоуѣкъ 2 (1+1), ≈ мѡжъ 1 (1), ≈ мнрѣ 1 (1), ≠ ѡззыкъ 2 (1+1), ≈ людстїи 1 (1), ≠ наро^анѣ 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. **l'udъje* (ПЕРСЈ, ЭССЯ 15: 194–200, Skok 2: 339–340); уп. ссл. люднє (ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЪБ), стсл. люднє (СС), стсл.-цсл. люднє (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 68, књиж_R: × 1; неутр_Σ: × 68, књиж_Σ: × 1

/људски/⁽¹⁾ *людски*⁽¹⁾ adv. НБ: лю^дски 124r9

○ × 1: # ≈ по челоуѣческѡ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. */људски/*⁽²⁾. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/људски/⁽²⁾ *людскїи*⁽²⁾, [-а], [-о] ЗБ: *acc. sg. f.* лю^дскѡ 121v20, *nom. pl. f.* лю^дске 121v16, *nom. pl. n.* люд^аска 133v14, НБ: *nom. sg. m.* лю^дскїи 115v19-20, *gen. sg. m.* /радї/ лю^дскога 97v13, *acc. pl. m.* лю^дске 121v9, *gen. sg. f.* /ѡ[ь]/ лю^дске 122v14, 126r7, *gen. pl. f.* лю^д[с]кы 141r15, *acc. pl. f.* лю^дске 124r4, *gen. sg. n.* /ѡ[ь]/ лю^дскога 125r21.

○ × 11: ∅ 2 (2), ≡ людскїи 1 (1), = людскїи 2 (2), ≈ челоуѣкъ 2 (1+1), ≈ челоуѣкїи 1 (1), ≈ челоуѣческїи 3 (1+2)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. **l'udъskъ(jъ)* (ЭССЯ 15: 203–206, Skok 2: 339–340, s. v. *ljudi*, ПЕРСЈ, s. v. *људи*); уп. ссл. людъскѡ (С, ФР: Д, ГЦ), стсл. людъскѡ (СС), стсл.-цсл. людъскѡ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 10, нар_R: × 1; неутр_Σ: × 10, нар_Σ: × 1

/љуѡи/ *лут[їи]*, [-а], [-о] НБ: *dat. sg. m.* лутом8 112r1, *instr. pl. m.* /з/ лутїи^М[и] 95v15, *instr. sg. f.* луто^М[ь] 102r9

○ × 3: ∅ 1 (1), # ≈ рыкати 1 (1), ‡ ≠ злоба 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. **l'utъ(jъ)* (ПЕРСЈ, ЭССЯ 15: 231–236, Skok 2: 340–341); уп. ссл. лутъ (ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN), стсл. лутъ (СС), стсл.-цсл. лутъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 2, нар_R: × 1; неутр_Σ: × 2, нар_Σ: × 1

/љуѡина/ *лутин[а]*, -е f. НБ: *gen. sg.* /ѡ[ь]/ лутине 122v14, *instr. sg.* лутино^М[ь] 161v5

○ × 2: ≈ ѡростъ 1 (1), ≈ гнѣвъ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. **l'utina* (ЭССЯ 15: 224, Skok 2: 340–341, s. v. *ljut*, ПЕРСЈ, s. v. *љут*); уп. лутина (Miklosich). RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/љуѡо/ *луто* adv. НБ: луто 105v20

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (Skok 2: 340–341, s. v. *ljut*, ПЕРСЈ, s. v. *љут*), в. */љуѡи/*; уп. стсл.-цсл. луто (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/љуѡостї/ *лутост[ь]*, [-и] f. НБ: *nom. sg.* лутост^{СТ}[ь] 133v15

○ × 1: ∅ 1 (1)

²⁶ Облик по людїи једначење локатива са генитивом множине.

- *зај*_L; домаћег порекла, од псл. **l'utostь* (ЭССЯ 15: 227–228, Skok 2: 340–341, s. v. *ljut*, ПЕРСЈ, s. v. *љут*); уп. ссл. *лютость* (ФР: Д, Да, ГЦ, ЂБ), стсл. *лютость* (СС), стсл.-цсл. *лютость* (СС). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +
- ▲ *неутр*_R: × 1; *неутр*_Σ: × 1

М

/маїдалина, маїдалини/ магдалина/магдалины, [-e] *nom. propr. f.* ССЛ: *nom. sg.* магдалины 112v2, 113r9 | П: *nom. sg.* магдалина 100v14, 131r4, 136v12, маг^Гдалина 114v20, *dat. sg.* /к/ магдалины 114v17, 115r3, ма^Гдалины 102v22–23.

○ × 9: ≡ Магдалины 9 (7+1+1)

- *књиж*_L; уп. стсл. маг^Гдалины (СС), стсл.-цсл. маг^Гдалини, маг^Гдал^Гыни (SJS); дубље порекло од грч. Μαγδαληνή (SJS). RJAZU: +
- ▲ *књиж*_R: × 2, *нар*_R: × 7; *књиж*_Σ: × 2, *нар*_Σ: × 7

/маїдона/ мағдона, [-e] *f. M:* *nom. sg.* мағдона (!) 114r23, *vos. sg.* мағдоно (!) 116r18

○ × 2: ≡ Магдалины 2 (1+1)

- *недеф*_L; вероватно од **/маїдалина, маїдалини/** (в.), можда укрштањем са *мадона*.
- ▲ *нар*_R: × 2; *хибр*_Σ: × 2

/маїниї/ мағнит[ъ], [-a] *m. ЗБ:* *nom. sg.* мағни^Г[ъ] 130r7

○ × 1: ≡ Магнитъ 1 (1)

- *књиж*_L; уп. магнитъ (Miklosich); крајње порекло од грч. ὁ Μάγνης λίθος (Фасмер 2: 556, Skok 2: 354, уп. ПЕРСЈ, s. v. *магнет*). RJAZU: + | Михајловић 1974: +
- ▲ *неутр*_R: × 1; *књиж*_Σ: × 1

/маечки/ маеч^к[и], [-a], -o *M:* *nom. sg. n.* маеч^кко 160r19

○ × 1: ≈ *малый* 1 (1)

- *нар*_L; домаћег порекла (Skok 2: 374–375, s. v. *мао*), в. **/мали/**; уп. псл. *maličькъ (ЭССЯ 15: 156). RJAZU: + | Јовановић 1911: +
- ▲ *нар*_R: × 1; *нар*_Σ: × 1

/мазда/ маз^д[a], [-e] *f. П:* *acc. sg.* маз^дв 123r8

○ × 1: # ≡ *мазда* 1 (1)

- *књиж*_L; уп. ссл. *мазда* (С, ФР: Д, Т, СП, ГЦ, ЂБ), стсл. *мазда* (СС), стсл.-цсл. *мазда* (SJS); крајње порекло домаће, од псл. *mъzda (ЭССЯ 21: 176–178, Skok 2: 384, s. v. *mastiti*, ПЕРСЈ, s. v. *одмазда*). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +
- ▲ *књиж*_R: × 1; *књиж*_Σ: × 1

/мазни/ маз^н[и], [-a], [-o] *НБ:* *nom. pl. f.* маз^не 113v20, мазне 159r18

○ × 2: ≈ *макнѣти* 1 (1), # ≠ *лестъ* 1 (1)

- *нар*_L; домаћег порекла, од псл. **мазьнъ(жъ)* (ЭССЯ 18: 36–37, Skok 2: 493–394, s. v. *mazati*). RJAZU: + | Јовановић 1911: +
- ▲ *нар*_R: × 2; *нар*_Σ: × 2

/мајсїор/ маїстор[ъ], -a *m. НБ:* *gen. sg.* маїстора 141v14

○ × 1: ≈ *хѣдожникъ* 1 (1)

- *нар*_L; од сргрч. μαϊστωρ (ПЕРСЈ, s. v. *маїстор*, Skok 2: 350–351, s. v. *mađistor*); уп. ссл. *маїсторъ* (ФР: Д, Да). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1974: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/малахија/ малахи[а], [-іе] nom. propr. m. НБ: *acc. sg.* /скрозь/ малахию 121v1

○ × 1: ∅ 1 (1)

● књиж_L; уп. стсл.-цсл. малахија (SJS), од грч. *Μαλαχίας* (SJS).

▲ неутр_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/мали/ малы, [-а], -о НБ: *nom. pl. m.* малилы 119v22-120r1, *nom. sg. n.* мало 141r10, *acc. sg.* /за/ мало 95v12, 131v9, 145r19-20

○ × 5: ∅ 5 (5)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. **malъ(jь)* (ПЕРСЈ, ЭССЯ 17: 173–177, Skok 2: 374–375, s. v. *mao*); уп. ссл. малъ (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЪБ), стсл. малъ (СС), стсл.-цсл. малъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 5; неутр_Σ: × 5

/мало/ мало adv. НБ: мало 95v15, 99r19, 111v1, 142r8, 157r18 ♦ мало кога 120r23

○ × 5: ∅ 4 (3+1), ≈ едва 1 (1), ♦ мало ко: × 1: ∅ 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *malo (ПЕРСЈ, s. v. *мали*, ЭССЯ 17: 167, Skok 2: 374–375, s. v. *mao*); уп. ссл. мало (С, ФР: Д, Т, Да, ГЦ, ПП, ЪБ), стсл. мало (СС), стсл.-цсл. мало (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 6; неутр_Σ: × 6

/малоумни/ малоумни, [-а], [-о] НБ: *nom. pl. m.* малоумни 140r22

○ × 1: ∅ 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. малоумнь (Zett 1970: 217), калк према грч. *μικρόφρων* (Zett 1970: 217). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ неутр_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/мање/ мање adv. НБ: мање 123r1

○ × 1: ≈ безъ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *тънъ ъјъ (ПЕРСЈ, ЭССЯ 21: 119–122, Skok 2: 373). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/маренѡа/ маренѡа, [-е] f. НБ: *nom. sg.* маренѡа 141v5, *acc. sg.* маренѡа 143r16

○ × 2: ∅ 2 (2)

● нар_L; домаћег порекла, вероватно у вези са јсл. фолклоризмом *Марен*, од псл. *moriti, итератив *marati (ОС 53-54, s.v. *Марен*). Јовановић 1911: *маранаѡа, марентъ*

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/марија/ маѡа/маѡа, [-іе] nom. propr. f. ССЛ: *nom. sg.* м(а)рѡа 112v2, 112v2, 113r9, 113r9 || ЗБ: *nom. sg.* маѡа 114r23, 114v20, маѡа 100v14, м(а)рѡа 114v20, 115r2, *dat. sg.* маѡи 102v22, *voc. sg.* маѡіе 116r18, НБ: *nom. sg.* маѡа 131r4, 136v12.

○ × 13: ∅ 2 (1+1), ≡ Маѡа 11 (9+1+1)

● зај_L; уп. ссл. маѡа (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ПП), стсл. маѡа (СС), стсл.-цсл. маѡа (SJS); дубље порекло од грч. *Μαρία* (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 12, књиж_R: × 1; неутр_Σ: × 12, књиж_Σ: × 1

/мариѡи/ мари[ти] impf. НБ: *praes. 3. sg.* /не/ мари 135r13-14

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. дијал. (?) *mariti (ПЕРСЈ, ЭССЯ 17: 212–215, Skok 2: 375). RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/марко/ марко, [-а] м. ЗБ: *nom. sg.* мар'ко 112v4, марко 117v15

○ × 2: ≡ Марко 2 (2)

● зај_L; уп. ссл. марко (С, ФР: Т), стсл.-цсл. мар'ко, марко (SJS); дубље порекло грчко, од грч. Μάρκος (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 2; неутр_Σ: × 2

/марѝ/ март[ъ], -а м. ЗБ: *gen. sg.* марта 137r16

○ × 1: ≡ мартъ 1 (1)

● зај_L; уп. ссл. мартъ (С, ФР: Да, ЂБ), стсл.-цсл. мартъ (SJS); дубље порекло од сргрч. μάρτι(ο)ς (ПЕРСЈ, Skok 2: 375–376, s. v. *maras*). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/масло/ масл[о], -а п. НБ: *nom. sg.* масло 114r5, *gen. sg.* /ѿ[ъ]/ ма^сла 113v20, *instr. sg.* /с/ масло^м[ъ] 118r14

○ × 3: ≈ елей 3 (1+2)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *maslo (ПЕРСЈ, ЭССЯ 17: 230–232, Skok 2: 382–383); уп. ссл. масло (С, ФР: Д, Т, Да, ГЦ), стсл. масло (СС), стсл.-цсл. масло (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ неутр_R: × 3; неутр_Σ: × 3

/маѝерија/ матерѝа, [-ѝе] ф. НБ: *nom. sg.* матерѝа 141r7

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; латинског или немачког порекла, од лат. *materia*, можда преко немачког *Materie* (ПЕРСЈ, Skok 2: 388, SES). RJAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 1

/маѝи/ мати, [-е]ре ф. ССЛ: *nom. sg.* м(а)ти 144r16 || ЗБ: *gen. sg.* /ѿ[ъ]/ м(а)т(е)ре 127v3, *acc. sg.* /на/ матеръ 127r7, *instr. sg.* /с/ м(а)теро^м(ъ) 127v14, НБ: *nom. sg.* м(а)ти 127v7, 127v11, *loc. sg.* /оу/ м(а)т(е)ри 138v13.

○ × 7: ∅ 3 (3), ≡ мати 4 (2+2)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *mati (ПЕРСЈ, ЭССЯ 17: 254–259, Skok 2: 389); уп. ссл. мати (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. мати (СС), стсл.-цсл. мати (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 7; неутр_Σ: × 7

/маѝфеј/ матѝей, [-на] ном. propr. м. ЗБ: *nom. sg.* ма^тѝей 117v15

○ × 1: ≡ Матѝей 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. матѝей (ФР: Д), стсл. матѝей (СС), стсл.-цсл. матъѝей (SJS); од грч. Ματθαῖος. Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/мах/ ма(а)х[ъ], -а м. НБ: *gen. sg.* маха 101r20, *acc. sg.* /ѿ/ маа^х[ъ] 105v4

○ × 2: ∅ 1 (1), ≈ крaты 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *махъ (ЭССЯ 17: 128–129, Skok 2: 354–356, s. v. *mahati*, ПЕРСЈ, s. v. *махати*); уп. махъ (Miklosich). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/махайи/ махати impf. НБ: *inf.* махати 159r22 ♦ махати ркaми 159r22 ‡ ≈ свaрити сa 73r22

○ × 1

- нар_L; домаћег порекла, од псл. *maxati (ПЕРСЈ, ЭССЯ 17: 123–126, Skok 2: 354–356); уп. махати (Miklosich). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/мач/ мач[ъ], -а м. П: *nom. sg.* ма^ч(ъ) 127v1, *gen. sg.* /изпод[ъ]/ мача 112r5, *acc. sg.* ма^ч(ъ) 127v1, *instr. sg.* /с/ маче^м[ъ] 127r22, 157r5.

○ × 5: ≡ мєть 2 (2), = мєть 3 (2+1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *тъць (ПЕРСЈ, ЭССЯ 18: 38–42, Skok 2: 345–346); уп. ссл. мьць (ФР: Да), мєть (С, ФР: Д, Т, СП, ПП), стсл. мєть (СС), стсл.-цсл. мьць, мєть (SJS). RJAZU: +

▲ неутр_R: × 5; неутр_Σ: × 5

/машии се/ маши[ти] се pf. НБ: *pot. 3. sg. f.* /се не би/ машила 133r12

○ × 1: ≈ прикоснѣти сѧ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, Skok 2: 354–356, s. v. *mahati*), в. /мах/; уп. машини сѧ (Miklosich). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/мед/ мед[ъ], -а м. ЗБ: *gen. sg.* /ѿ[ъ]/ меда 120v10

○ × 1: = мєдь 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *medь (ПЕРСЈ, ЭССЯ 18: 68–72, Skok 2: 396–397); уп. ссл. мєдь (ФР: Д, Т, Да), стсл. мєдь (СС), стсл.-цсл. мєдь (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/међ(у)/ међю/међа/међь праер. П: међю 137r12, међа 141r1, НБ: међю 100r14, 103r14, 113r12, 127r5, 125r19, 127r9, 127r9, 129v8, 129v9, 133r13, 135v7, 158v23, 159r6, мѣгю 102r1, 129v8, међа 100v8, 158v16, 163r8, међв 155v7, 160r18, међь 111r3, 111r17, 111r22

○ × 25: ∅ 13 (10+3), ≡ межда 2 (2), ≈ вь 9 (4+5), ≈ сь 1 (1)

- књиж_L и нар_L; домаћег порекла, од псл. **med'u* (ПЕРСЈ, Skok 2: 398–400, s. v. *meda*, ЭССЯ 18: 51–52); уп. ссл. междоу (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ПП, NN, ЂБ), стсл. междоу (СС), стсл.-цсл. междоу (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 25; нар_Σ: × 25

/меки/ мек[ий], [-а], [-о] П: *gen. sg. m.* мекога 114v19

○ × 1: = магкѣй 1 (1)

- књиж_L и нар; домаћег порекла, од псл. **mekькь(жь)* (ПЕРСЈ, Skok 2: 400–402, ЭССЯ 18: 248–251); уп. ссл. мєкькь (ФР: Т, Да), стсл. макькь (СС), стсл.-цсл. макькь (SJS). Даничић: мєкькь, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/менеј/ мене[й], -а ном. грор. м. ЗБ: *acc. sg.* менеа 162r2

○ × 1: ≡ мєнєн 1 (1)

- књиж_L; уп. рсл. мєнєн (Баранович). RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/мера/ мѣр[а], -е f. НБ: *gen. sg.* /бєз/ мѣре 132v10

○ × 1: ∅ 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *měra (ПЕРСЈ, Skok 2: 436–437, ЭССЯ 18: 178–181); уп. ссл. мѣра (ФР: Д, Т, Да, ГЦ, NN), стсл. мѣра (СС), стсл.-цсл. мѣра (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/мердивене/ мердивене f. pl. НБ: *nom. pl.* мердивене 98v15

○ × 1: ≈ лѣствѣца 1 (1)

● нар_L: од тур. *merdiven*, крајњег персијског порекла (Škaljić 459, s. v. *мердивене*, Skok 2: 407, s. v. *merdiven*). RJAZU: + | уп. Михајловић 1974 *мердивене* | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/месеџ/ м[ѣ]с[е]џь, -а m. НБ: *nom. sg.* м(ѣ)^с(е)џь 141v19, *gen. sg.* м(ѣ)^с(е)џа 126r25, м(ѣ)^с(е)џа 137r16, *acc. sg.* м(ѣ)^с(е)џь 101r23.

○ × 4: ø 1 (1), ≈ свѣзда 1 (1), ≈ лѣна 2 (1+1)

● зај_L: домаћег порекла, од псл. *měsєcь (ПЕРСЈ, Skok 2: 437–438, ЭССЯ 18: 191–194); уп. ссл. мѣсеџь (С, ФР: Д, Да, ГЦ, ПП, ЪБ), стсл. мѣсаџь (СС), стсл.-цсл. мѣсаџь (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 4; неутр_Σ: × 4

/месиџаш/ мессиашь, [-а] m. М: *nom. sg.* мессиашь 136r21

○ × 1: ≡ мессиа 1 (1)

● нар_L: од мађ. *messiás*; мађ. реч од лат. *Messias* < грч. Μεσσίας, крајњег хебрејског порекла.

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/месџо/⁽¹⁾ мѣсто/место⁽¹⁾, -а n. ССЛ: *nom. sg.* мѣсто 142r1 || ЗБ: *gen. sg.* /џь/ мѣста 161v22, *acc. sg.* /на/ мѣсто 115r9, 161v22, *loc. sg.* /на/ мѣств 126r9, 132r23-24, НБ: *gen. sg.* /с/ мѣста 110r15, 125v18, 160r9, места 129r11, *acc. sg.* /оу/ мѣсто 101r11, *loc. sg.* /на/ мѣств 160r8 ♦ неђв се кренџти с мѣста 110r15 ≈ не подвижв сџа 28v9-10.

○ × 12: ø 5 (3+2), ≡ мѣсто 4 (3+1), # ≈ мѣсто 1 (1), # ≡ мѣсто 1 (1)

● зај_L: домаћег порекла, од псл. *město (ПЕРСЈ, Skok 2: 438, ЭССЯ 18: 203–206); уп. ссл. мѣсто (С, ФР: Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЪБ), стсл. мѣсто (СС), стсл.-цсл. мѣсто (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ неутр_R: × 9, нар_R: × 3; неутр_Σ: × 9, нар_Σ: × 3

/месџо/⁽²⁾ мѣсто⁽²⁾ праер. М: мѣсто 116v6

○ × 1: ≈ в'мѣсто 1 (1)

● нар_L: в. мѣсто⁽¹⁾; уп. ссл. мѣсто (ФР: Д, Да). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/меџаније/ метанџ[е], -џа n. НБ: *gen. sg.* меметанџа 130r23-130v1

○ × 1: ø 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. метаниџ (С, ФР: Д, Да), стсл.-цсл. метаниџ (SJS); крајње порекло од грч. μετάνοια (ESJS 463). RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/меџаџи/ мета[џи]/мѣта[џи] impf. НБ: *praes. 3. sg.* меџе 156r6, *praes. 3. pl.* мѣђв 139v6, *perf. 3. sg. t.* /нџе/ метаџ 117v16, *pot. 3. pl. t.* /џи/ мѣтали 139r21-22, *ил. џрилоџ радни међвкџ* 140r6

○ × 5: ø 2 (2), ≈ полагаџи 3 (3)

● зај_L: домаћег порекла, од псл. *metati (ПЕРСЈ, s. v. *метнути*, Skok 2: 410–414, s. v. *mesti*, ЭССЯ 18: 112–115); уп. ссл. метати (ФР: Д), стсл. метати (СС), стсл.-цсл. метати (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1, нар_R: × 4; неутр_Σ: × 1, нар_Σ: × 4

/меџнуџи/ метнџ[џи] pf. НБ: *perf. 3. sg. t.* /е/ ме^тнџω 138v22, *aor. 3. sg.* ме^тнџ 141v12, ме^тнџ 142r3, *pot. 3. sg. t.* /џи/ ме^тнџω 123r21

○ × 4: ≈ положити 3 (3), ≈ ковреци 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. *metnoṭi (ПЕРСЈ, Skok 2: 410–414, s. v. *mesti*, ЭССЯ 18: 120–121); уп. стел.-цсл. метнѣти (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 4; нар_Σ: × 4

/мешаѿи се/ меша[ти] се impf. НБ: *praes. 1. sg.* /се/ меша^М[ь] 133r9, *praes. 3. pl.* /се/ мешаю 133r6

○ × 2: ‡ ≈ прикасати сА 1 (1), ≠ прикасати сА 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. *měšati se (ПЕРСЈ, Skok 2: 422–423, s. v. *mijesiti*, ЭССЯ 18: 215–217); уп. ссл. мѣшати (ФР: NN). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/мешѿе/ мѣще праер. М: мѣще 109v10, 109v12, НБ: мѣще 109v5.

○ × 3: ∅ 1 (1), ≈ вѣмѣсто 2 (2)

● нар_L: домаћег порекла, стари локатив на -ѣ од /месѿо/⁽¹⁾ (в.) (Skok 2: 438, s. v. *mjesto*), уп. и /месѿо/⁽²⁾. Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/ми/ мы ССЛ: *nom. pl.* мы 119v1, *gen. pl.* /ѿ[ь]/ на^С(ь) 130v9, *dat. pl.* /к/ на^М[ь] 106r12, 130v8, 138r23, 163v13, *acc. pl.* на^С(ь) 96v4, 130v6, 145v10, 145v14 || ЗБ: *nom. pl.* мы 101r2, 103r22, 111v10, 118v9, 126r4, 129v11, 129v14, 137v23, 143r9, 144r18, 163v5, 163v12, *gen. pl.* /ради, заради/ на^С(ь) 113r21, 138r2, на^С[ь] 99r10, 102r14, *dat. pl.* /к/ нами 100r21, 101v13, 138v1, нама 99r4, 101r4-5, 128v17, намь 145r1, на^М[ь] 96v22, 98r11, 98v1, 98v18, 98v23, 100v20, 103v2, 104v3, 112r20, 115r12, 117r22, 119r18, 122r5, 128v3, 129v7, 134r11, 136r21, 138r17, 142r12, 144v10, 144v23, 145r7, 145v5, 157r22, 157r22, 157r25, 160r14, 162v12, 162v17, 163v8, на^М[а] 95r20, 104r24, 137v21, *acc. pl.* /за, на/ на^С(ь) 96v22, 97r14, 98v5, 98v6, 98v12, 113v14, 115r1, 129r19, 129r23, 129r25, 129v7, 130r15, 130v17, 138r14, 140r6, 140v3, 144r19, 144v2, 144v14, на^С[ь] 100v23, 102v7, 104v1, *instr. pl.* /с/ нами 97v7, *loc. pl.* /на/ нами 104r8. НБ: *nom. pl.* мы 95r24, 95r25, 95v7, 97v7, 102r23, 102v13, 106v22, 111r4, 111r8, 111v15, 115r12, 129r25, 129v1, 130r3, 130r16, 137v21, 144v17, 145r22, 161v14, 162v14, мѿи 129v8, *gen. pl.* /с, ѿ[ь]/ насъ 122r14, на^С(ь) 130r5, на^С[ь] 98v16, *dat. pl.* /к/ нами 100v2, 102r12, 130v17, 143v18, нама 99r3, намь 145r23, на^М[ь] 101r17, 101v15, 102r13, 102r14, 103v7, 103v18, 104v1, 106v19, 111v21, 118v10, 118v6, 127v13, 130r2, 130r21, 130r23, 138r20, 138v21, 139v11, 143r22, 143v16, 144r12, 144v3, 144v4, 145r9, 145r12, 145r15, 145r18, 158r18, 158r22, 158v8, на^М[а] 101r6, 101r8, 104r20, 113v22, 118v11, 130r14, *acc. pl.* /за, на/ насъ 138r25, на^С(ь) 96v20, 103v1, 112r2, 112r2, 112r16, 118v12, 120r15, 120v8, 127v12, 127v15, 129v5, 129v5, 130r16, 130r19, 130r22, 133r5, 133r7, 138r16, 138r21, 138r22, 139v22, 143r16, 143r17, 144r17, 144v19, 145r19, 159v2, 161v13, 162v15, на^С[ь] 102r15, 102v17, 102v18, 102v19, 102v19, 104r12, 104v12, *instr. pl.* /с, мѿю/ нами 102r1, 133r6, нама 128v4, *loc. pl.* /на, оу/ нами 130r18, нама 144r21

○ × 198: ∅ 105 (95+7+3), ≡ мы 75 (62+10+3), = мы 9 (8+1), ≈ мы 1 (1), ≈ мыже 1 (1), ≈ вы 1 (1), ≈ они 1 (1), ≠ мы 2 (2), ≠ нашъ 2 (2), ≠ нашъ 1 (1)

● зај_L: домаћег порекла, од псл. *mu (ПЕРСЈ, Skok 2: 504, s. v. *nas*, ЭССЯ 21: 22–24); уп. ссл. мы (ФР: Д, Т, Да, СП, NN), стел. мы (СС), стел.-цсл. мы (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 190, нар_R: × 2, књиж_R: × 6; неутр_Σ: × 190, нар_Σ: × 2, књиж_Σ: × 6

/мили/ милѿй, -аа, [-о] НБ: *acc. sg. m.* милога 140r23, *voc. sg. m.* милѿй 96r19-20, мило 130v18, *nom. sg. f.* милаа 132r18, *gen. sg. n.* милога 114v22

○ × 5: ∅ 1 (1), ≈ возлюбленый 3 (3), ≈ любимый 1 (1)

● зај_L: домаћег порекла, од псл. **milь(jь)* (ПЕРСЈ, Skok 2: 426–427, s. v. *mio*, ЭССЯ 19: 46–48); уп. ссл. мнль (С, ФР: Т), стел. мнль (СС), стел.-цсл. мнль (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 5; неутр_Σ: × 5

/мило/ мило adv. НБ: мило 103v10

- × 1: ≠ въ сладость 1 (1)
- нар_L; домаћег порекла, в. /мили/. RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/миловање/ милован[је], [-ња] п. НБ: *dat. sg.* /к/ м(и)лованю 128v21

- × 1: ≈ любовь 1 (1)
- књиж_L и нар_L; домаћег порекла, од псл. *milovanъje (ЭССЯ 19: 43–44); уп. ссл. МИЛОВАНИЕ (ФР: Т, ГЦ, NN), стсл.-цсл. МИЛОВАНИЕ (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/миловаџи/ миловати impf. НБ: *inf.* миловати 163r3, *praes. 3. sg.* милџе 98r4, 139v10, 156v24, 163r2, милџ^с 156v24, /не/ милџе 157r1, *impt. 2. sg.* милџи 128v22, 128v23, *ил. љрилої радни* милџюкџ 156v21

- × 10: ∅ 1 (1), ≈ любити 7 (4+2+1), # ≈ любити 2 (2)
- зај_L; домаћег порекла, од псл. *milovati (ЭССЯ 19: 44–45, Skok 2: 426–427, s. v. *mio*, ПЕРСЈ, s. v. *мио*); уп. ссл. МИЛОВАТИ (ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ), стсл. МИЛОВАТИ (СС), стсл.-цсл. МИЛОВАТИ (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +
- ▲ неутр_R: × 7, нар_R: × 3; неутр_Σ: × 7, нар_Σ: × 3

/милокрвно/ милокрвно adv. НБ: милокрвно 124r13-14

- × 1: # ≠ челоуџколюбный 1 (1)
- нар_L; домаћег порекла, од *милокрван*, можда од псл. *milokrъvъljъ (ЭССЯ 19: 37, уп. Бјелетић 2014: 226). RJAZU: + | Јовановић 1911: *милокрвъ*
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/милосрди/ милосрд[їи], [-а], [-о] НБ: *acc. sg. т.* м(и)л(о)рдога 138r13

- × 1: ≈ щедрый 1 (1)
- књиж_L; уп. ссл. МИЛОСРДЬ (ФР: Д, Т, Да, СП), стсл. МИЛОСРДЬ (СС), стсл.-цсл. МИЛОСРДЬ (SJS); стсл. реч калк према лат. *misericors* (ПЕРСЈ, s. v. *мио*, Skok 2: 426–427, s. v. *mio*, уп. ЭССЯ 19: 42, s. v. *milosъrdъ*(*ъ*), Бјелетић 2014: 226). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/милосрдије/ м[и]л[о]срдїе, [-їа] п. НБ: *acc. sg.* м(и)л(о)срдїе 134v13

- × 1: ≈ благодать 1 (1)
- књиж_L; уп. ссл. МИЛОСРДИЕ (ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, NN, ЂБ), стсл. МИЛОСРДИЕ (СС), стсл.-цсл. МИЛОСРДИЕ (SJS); калк према лат. *miser cordia*, уп. /милосрди/. Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/милосїи/ милость, -и f. ЗБ: *nom. sg.* м(и)л(о)сџь 104r8, *gen. sg.* м[и]л[о]сџи 163r23, НБ: *nom. sg.* м(и)л(о)сџь 133v14, *gen. sg.* м[и]л[о]сџи 123r12, м(и)л(о)сџи 126r14, *dat. sg.* /к/ м[и]л[о]сџи 122v17, *acc. sg.* м(и)л(о)сџь 124v10, 132v11, *instr. sg.* /с/ милоскю 118r14-15, 123r7-8, милоскю 116r19, м(и)лосџџ 163r1, *loc. sg.* м(и)л(о)сџи 101v21, м[и]л[о]сџи 163r23, *gen. pauk.* м[и]л[о]сџи 128v12

- × 15: ∅ 2 (1+1), ≡ милость 2 (2), ≈ благодать 4 (4), ≈ любовь 3 (2+1), ≈ любви 1 (1), ≈ любезно 1 (1), ‡ ≈ щедрота 1 (1), # ≈ любовь 1 (1)
- зај_L; домаћег порекла, од псл. *milostъ (ЭССЯ 19: 39–41, уп. ПЕРСЈ, s. v. *мио*, Skok 2: 426–427, s. v. *mio*); уп. ссл. МИЛОСТЬ (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, NN, ЂБ), стсл. МИЛОСТЬ (СС), стсл.-цсл. МИЛОСТЬ (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +
- ▲ неутр_R: × 11, нар_R: × 4; неутр_Σ: × 11, нар_Σ: × 4

/милосѣив/ м[и]л[о]стив[ъ], [-а], -о М: асс. sg. n. /на/ м[и]л[о]стиво 108r10, НБ: асс. sg. f. /оу/ м(и)л(о)стивъ 98v6, асс. sg. n. м(и)л(о)стиво 124r18

○ × 3: ≈ любовь 1 (1), ≠ милостивный 1 (1), ‡ ≠ благостыня 1 (1)

● зајЛ; домаћег порекла, од псл. **milostivъ(jь)* (ЭССЯ 19: 38–39, уп. ПЕРСЈ, s. v. *mio*, Skok 2: 426–427, s. v. *mio*); уп. ссл. милостивъ (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, NN, ЪБ), стсл. милостивъ (СС), стсл.-цсл. милостивъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 3; неутр_С: × 3

/милосѣивни/ милостивн[и], [-а], -ое НБ: асс. sg. n. /за/ м[и]л[о]стивное 127v22

○ × 1: ≈ благой 1 (1)

● зајЛ; домаћег порекла (Skok 2: 426–427, s. v. *mio*), в. /милосѣив/; уп. ссл. милостивнь (ФР: Д, Т, Да, ТХ), стсл.-цсл. милостивнь (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_Р: × 1; књиж_С: × 1

/милосѣиња/ м[и]л[о]стин[а], -нѣ f. НБ: gen. sg. м[и]л[о]стинѣ 130v1

○ × 1: ∅ 1 (1)

● зајЛ; домаћег порекла (Skok 2: 426–427, s. v. *mio*, уп. ПЕРСЈ, s. v. *mio*), в. /милосѣи/; уп. ссл. милостыня (С, ФР: Д, Т, Да, ГЦ, ПП, ЪБ), стсл. милостыни (СС), стсл.-цсл. милостыни (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 1; неутр_С: × 1

/милосѣа/ милоск[а], -кѣ f. М: gen. sg. м(и)л(о)скѣ 118v5

○ × 1: ≈ милость 1 (1)

● нар_Л; домаћег порекла (Skok 2: 426–427, s. v. *mio*), в. /милосѣа/. Јовановић 1911: +

▲ нар_Р: × 1; нар_С: × 1

/мимо/ мимо adv. ЗБ: мимо 113r15, 113v4-5, 124r21

○ × 3: ≡ мимо 2 (2), ≠ мимо 1 (1)

● зајЛ; домаћег порекла, од псл. *mito (ЭССЯ 19: 50, ПЕРСЈ, Skok 2: 426, s. v. *minuti*); уп. ссл. мимо (ФР: Т, СП, ЪБ), стсл.-цсл. мимо (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 3; неутр_С: × 3

/минѣуша/ минѣуш[а], [-е] f. НБ: асс. sg. минѣушв 118r13

○ × 1: ≈ драхма 1 (1)

● нар_Л; од тур. *tengûş*, крајњег персијског порекла (ПЕРСЈ, Škaljić 457, Петровић : 210, Skok 2: 405). RJAZU: + | Михајловић 1974: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_Р: × 1; нар_С: × 1

/мир/⁽¹⁾ миръ/миръ/мир'/миръ⁽¹⁾, -а м. 'мир' ССЛ: асс. sg. миръ 97v5, 106r11, 106r13, 107r21, 108r16, мир' 106r12 || ЗБ: nom. sg. миръ 127r21, 127v2, миръ 108r16, gen. sg. мира 97r24, 97v1, 114v9, 104v16-17, мира 121v9, dat. sg. /кол/ миръ 97r15, асс. sg. миръ 97v5, 97v7, 97v19, 106v21, 108r17, 127r21, миръ 97r14, instr. sg. /cl/ миро^М[ъ] 107r24, НБ: nom. sg. миръ 127r22 ♦ не дате мира 114v9 # ≈ тръ^ждаѣте 33r23

○ × 24: ∅ 1 (1), ≡ миръ 19 (15+4), = миръ 2 (2), ≡ миръ 1 (1)

● зајЛ; домаћег порекла, од псл. *mirъ (ЭССЯ 19: 55–57, ПЕРСЈ, Skok 2: 426–428, s. v. *mio*); уп. ссл. миръ (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, NN, ЪБ), стсл. миръ (СС), стсл.-цсл. миръ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 24; неутр_С: × 24

/мир/⁽²⁾ миръ/миръ⁽²⁾, -а м. 'свет' ССЛ: gen. sg. мира 121v13, dat. sg. мирv 156v15 || ЗБ: dat. sg. миръ 111r11

○ × 3: ≡ миръ 3 (2+1)

● књиџ_L: уп. ссл. миръ (С, ФР: Д, Т, СП, ГЦ, NN, ЪБ), стсл. миръ (СС), стсл.-цсл. миръ (SJS). RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1, књиџ_R: × 2; књиџ_Σ: × 3

/миран/ мирань, [-а], [-о] П: *nom. sg. m.* мирань 108r16, *instr. sg. n.* мир^{ны}^М[ь] 108r19

○ × 2: ≡ мирень 2 (2)

● зај_L: домаћег порекла, од псл. **mirъnъ(jъ)* (ЭССЯ 19: 57–58, ПЕРСЈ, s. v. *mir*, Skok 2: 426–428, s. v. *mio*); уп. ссл. мирень (С, ФР: Д, Да, ПП), стсл. мирень (СС), стсл.-цсл. мирень (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 2; неутр_Σ: × 2

/миризма/ мѳризм/миризма, -е f. М: *acc. sg.* мризм 114r20, мѳризм 114r8, *instr. sg. /col* мѳризм^М[ь] 114v13, НБ: *nom. sg.* мѳризма 114v7, *gen. sg.* мѳризме 112v18, *acc. sg.* мризм 118r19, мри³mv 116v6-7, *instr. sg.* мѳризм^М[ь] 117v21, мризм^М[ь] 116v18

○ × 10: ∅ 1 (1), ≈ благоуханіе 3 (2+1), ≠ благоуханіе 1 (1), ≈ мрѳо 2 (2), ≠ мрѳо 1 (1), ≈ смрѳна 1 (1), ≈ елеей 1 (1)

● књиџ_L: уп. мризма (Miklosich), од сргрч. мѳрузма (БЕР 4: 115, уп. Skok 2: 428–429, s. v. *mir*). Јовановић 1911: +

▲ књиџ_R: × 6, нар_R: × 4; књиџ_Σ: × 6, нар_Σ: × 4

/мирис/ мѳрись/мѳрись/мирись, -а m. НБ: *gen. sg.* мѳриса 120v8, *acc. sg.* мѳрись 116v11, мри^с(ь) 142r14

○ × 3: ∅ 1 (1), ≈ благоуханіе 1 (1), ≈ вона 1 (1)

● нар_L: в. /*мирисаѳи*/. RJAZU: + | Михајловић 1974: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/мирисане/ мѳрисане/мирисане, [-ня] n. НБ: *nom. sg.* мирисане 114v13, *acc. sg. /на/* мирисане 115r2, мѳрисане 116v19-20

○ × 3: ≈ благоуханіе 1 (1), ≈ вона 2 (1+1)

● нар_L: в. /*мирисаѳи*/. RJAZU: + | Михајловић 1974: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/мирисаѳи/ мри[сати] impf. НБ: *praes. 3. sg.* мрише 116v20, *praes. 3. pl.* мришѳ 118r22

○ × 2: ∅ 2 (2)

● нар_L: од грч. мѳрѳа (ПЕРСЈ, Skok 2: 428–429, s. v. *mir*); уп. мрисати (Miklosich). RJAZU: + | Михајловић 1974: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/мирно/ мирно adv. НБ: мирно 100v23

○ × 1: ∅ 1 (1)

● зај_L: домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *mir*, Skok 2: 426–428, s. v. *mio*), в. /*миран*/; уп. стсл. мирно (С, ФР: Д, Т, ЪБ), стсл. мирно (СС), стсл.-цсл. мирно (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/мирносѳ/ мирносѳ[ь], [-и] f. М: *nom. sg.* мирносѳ^{СТ}[ь] 133r14

○ × 1: ≈ миръ 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, в. /*миран*/. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/миро/ мѣро/миро, -а п. ССЛ: *nom. sg.* мѣро 113r4 || ЗБ: *nom. sg.* мѣро 112v15, 112v16, 112v18, 113r2, 116v7-8, 116v9, *gen. sg.* /до, мѣсто/ мѣра 113v12, 114v19, 114v22, 115r2, 115r4, 116v6, 117r1, 117v19, мир мѣра 114r23-114v1, мира 116r10, *acc. sg.* /над[ь]/ мѣро 112v12, 112v20-21, 113r2, 113r3, 115v9, 116v11, 118v4, *instr. sg.* /с/ мѣро^М[ь] 115r7, 116r11, 116r16, 116r21, 116v4, мѣро^М[ь] 116v14, М: *nom. sg.* мѣро 114v5, НБ: *gen. sg.* мѣра 114r20, *instr. sg.* /с/ мѣро^М[ь] 114v2, 115v1.

○ × 34: ∅ 3 (2+1), ≡ мѣроω 26 (24+2), = мѣро 2 (2), ≈ мѣро 1 (1), ≠ мѣрный 1 (1), ≈ ароматъ 1 (1)

● књиџ_Л; уп. ссл. мѣро (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, NN), стсл. мѣро (СС), стсл.-цсл. мѣро (SJS); стсл. реч од грч. μῆρον (ПЕРСЈ, s. v. *мирисати*, Skok 2: 428–429, s. v. *mir*). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 33, књиџ_Р: × 1; књиџ_Σ: × 34

/мироносица/ мѣроносица, [-е] f. ССЛ: *dat. pl.* мѣроносица^М[ь] 113r6, *loc. pl.* /ω/ мѣроносица^Х[ь] 112v1-2 || ЗБ: *nom. sg.* мѣроносица 118r18, *acc. sg.* мѣроносицѧ 114v8, *nom. pl.* мѣроносице 112v11, 113r3, 113v10, 115r8, 115r24, 116v5-6, 116v17, 117v18-19, 118r25, мѣроноси^е 117v6-7, *dat. pl.* мѣроносицами 117r18, мѣроносица^М[а] 114v22, мѣроносица^М[а] 115r1, *acc. pl.* мѣроносице 114v18, 115r9-10, *voc. pl.* /ѡ/ мѣроносице 115r13, 115v6-7, 117r1, 118r7,

○ × 23: ≡ мѣроносица 21 (21), = мѣроносица 2 (2)

● књиџ_Л; уп. стсл.-цсл. мѣроносица (SJS), калк према грчком ἡ μυροφόρος (Zett 1970: 220). RJAZU: +

▲ књиџ_Р: × 3, неутр_Р: × 4, нар_Р: × 16; књиџ_Σ: × 7, хибр_Σ: × 16

/миросѣ/ мирост[ь], [-и] f. М: *acc. sg.* миро^{СТ}[ь] 106v19, 127r5, *loc. sg.* /ѡ/ миросѣсти 108r15

○ × 3: ≈ мѣръ 2 (1+1), ‡ ≈ мѣръ 1 (1)

● недеф_Л; вероватно Венцловићева творба; в. и /мир^Л(¹). Јовановић 1911: +

▲ нар_Р: × 3; нар_Σ: × 3

/мисао/⁽¹⁾ мысао⁽¹⁾, [-сла] m. НБ: *nom. sg.* мысао 160r16.

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_Л; домаћег порекла, од псл. *myslъ (ЭССЯ 21: 47–50, ПЕРСЈ, Skok 2: 431–432); уп. /мисао/⁽²⁾

▲ нар_Р: × 1; нар_Σ: × 1

/мисао/[мисал]/⁽²⁾ мысао⁽²⁾, [-сли] f. НБ: *acc. pl.* мысли 110r3-4

○ × 1: ∅ 1 (1)

● зај_Л; домаћег порекла, од псл. *myslъ (ЭССЯ 21: 47–50, ПЕРСЈ, Skok 2: 431–432); уп. ссл. мысль (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП), стсл. мысль (СС), стсл.-цсл. мысль (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ неутр_Р: × 1; неутр_Σ: × 1

/мисирски/ мисирск[ѣи], [-а], [-о] НБ: *gen. sg. n.* /ѡ[ь]/ мисирскога 140v9

○ × 1: ≈ егѣпетскѣи 1 (1)

● нар_Л; од мисир, тур. *misir*, крајњег арапског порекла (Skok 2: 432). RJAZU: +

▲ нар_Р: × 1; нар_Σ: × 1

/мислиѣи (се)/ мысли[ти]/мисли[ти] I: *impf. M: pot. 3. pl. m.* /би/ мыслилы 139v14, НБ: *praes. 3. sg.* мысли 125r5, /не/ мысли 135r11, *praes. 1. pl.* мыслимо 104r21, *ѣл. ѣрилоѣ радни мислѣкѣ* 112v13 II: ~ се *impf. M: perf. 3. sg. f.* мыслила /се^ѣ/ 137v8.

○ I: × 5: ∅ 3 (3), ≈ помышлати 1 (1), ≠ свѣнти 1 (1) II: × 1: ≈ помышлати 1 (1)

● зај_Л; домаћег порекла, од псл. **mysliti (se)* (ЭССЯ 21: 45–46, ПЕРСЈ, s. v. *мисао*, Skok 2: 431–432, s. v. *misao*); уп. ссл. мыслити (ФР: Д, Т, Да, СП), стсл. мыслити (СС), стсл.-цсл. мыслити (SJS). I: Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: + II: RJAZU: +

▲ нар_Р: × 5, неутр_Р: × 1; нар_Σ: × 5, неутр_Σ: × 1

/мишо/ мито, [-а] п. НБ: *nom. sg.* мито 139r19

○ × 1: ≈ мзда 1 (1)

● зајл; домаћег порекла, од псл. *myto, дубљег ствнем. порекла (ЭССЯ 21: 81–82, ПЕРСЈ, Skok 2: 434); уп. ссл. мыто (С, ФР: Т), стсл. мыто (СС), стсл.-цсл. мыто (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: + | Јовановић 1911: +

▲ неутр_Р: × 1; неутр_С: × 1

/миш/ миш[ъ], [-а] м. НБ: *gen. pl.* мишева 101v18

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_Л; домаћег порекла, од псл. *myšь (ЭССЯ 21: 64–67, ПЕРСЈ, Skok 2: 433); уп. стсл. мышь (СС), стсл.-цсл. мышь (SJS). RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ нар_Р: × 1; нар_С: × 1

/мишице/ мышце, [-цъ] f. pl. ЗБ: *loc. pl.* мышце 97r20

○ × 1: ≡ мышца 1 (1)

● нар_Л; домаћег порекла, од псл. *myšica (ЭССЯ 21: 61–62, ПЕРСЈ, Skok 2: 433, s. v. *miš*); уп. ссл. мышца (ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ), стсл. мышца (СС), стсл.-цсл. мышца (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ нар_Р: × 1; нар_С: × 1

/млад/ млад[ъ], [-а], -о НБ: *acc. sg. n.* младо 115v3 ♦ в. /момче/

○ × 1

● зајл; домаћег порекла, од псл. *moldь (ЭССЯ 19: 174–179, ПЕРСЈ, Skok 2: 438–439); уп. ссл. младъ (ФР: Д, Да, ПП), стсл. младъ (СС), стсл.-цсл. младъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 1; неутр_С: × 1

/младенац/ мл[а]д[е]н[ъ]ц[ъ], -нц[а] м. ССЛ: *dat. pl.* мл[а]^д[е]нц[е]^м[ъ] 157v5 | М: *nom. pl.* мл[а]^д[е]нцы 157v6

○ × 2: ≡ млaдeнeцъ 1 (1), ≠ млaдeнcтвoкaти 1 (1)

● књиж_Л (значење); уп. ссл. млaдѣнѣць (С, ФР: Д, Да, СП), стсл. млaдeнѣць, млaдѣнѣць, млaдѣнѣць (SJS), стсл.-цсл. млaдeнѣць, млaдѣнѣць, млaдѣнѣць (SJS); крајње порекло домаће, од псл. *molděньсь/*moldenьсь/*moldьньсь (ЭССЯ 19: 151–153, ПЕРСЈ, s. v. *mлад*, Skok 2: 438–439, s. v. *mлад*). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 1, књиж_Р: × 1; књиж_С: × 2

/младожења/ младоженя, [-нє] м. М: *nom. sg.* младоженя 101v7, 114r15, *acc. sg.* младоженю 114r21.

○ × 3: ≈ жєнѣхъ 3 (3)

● нар_Л; домаћег порекла, од псл. **moldožen'a* (ЭССЯ 19: 171–172, Skok 2: 438–439, s. v. *mлад*). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_Р: × 3; нар_С: × 3

/младосѣ/ младост[ъ], -и f. НБ: *nom. sg.* младо^{ст}[ъ] 99r19, 115v13, *gen. sg.* /ѡ[ъ]/ младости 144r20, *acc. sg.* младо^{ст}[ъ] 115v12

○ × 4: ∅ 1 (1), ≈ юность 3 (1+1+1)

● нар_Л; домаћег порекла, од псл. *moldostь (ЭССЯ 19: 169–170, ПЕРСЈ, s. v. *mлад*, Skok 2: 438–439, s. v. *mлад*). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_Р: × 4; нар_С: × 4

/млайайи/ млата[ти] impf. НБ: *praes. 3. sg.* млата 129r24

○ × 1: #ѣ ≈ наказовати 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. *moltati (ЭССЯ 19: 195, уп. ПЕРСЈ, s. v. *mlatiti*, Skok 2: 441, s. v. *mlatiti*). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/мнеѡи/ мнѣти impf. ЗБ: *praes. 3. sg. /ce/* мни 132v13, 141v1, *praes. 2. pl.* мните 110r6, *perf. 3. sg. m. /e/* мнѣω 110r9, НБ: *inf.* мнѣти 145r12-13.

○ × 5: ≡ мнѣти 1 (1), = мнѣти 3 (3), #ѣ ≈ мнѣти 1 (1)

● зај_L: домаћег порекла, од псл. *mněti (ЭССЯ 21: 113–115, ПЕРСЈ, s. v. *mněje*, Skok 2: 444–445, s. v. *mniti*); уп. ссл. мнѣти (ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, NN, ЂБ), стсл. мнѣти (СС), стсл.-цсл. мнѣти (SJS). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ неутр_R: × 2, нар_R: × 3; неутр_Σ: × 2, нар_Σ: × 3

/мноѡи/ многи, [-а], [-о] ССЛ: *loc. sg. f. /вь/* мнозѣ 117r11 || ЗБ: *acc. sg. m.* многи 100r11, *gen. pl. m. /из/* многи 160r15, *dat. pl. m.* мно^{ГМГ}[ъ] 98r3, мнѡгы^М[ъ] 122r4, *gen. pl. f.* многи 128r20, *acc. pl. f.* многе 137r24, *instr. pl. f. /с/* многыма 97v23, *nom. pl. n.* многа 98r1, 100r23, 111r17, *acc. pl. n.* многа 111r20, 122r3, *loc. pl. n. /оу/* многѡ 103r16, М: *acc. pl. m.* многе 99r5, НБ: *gen. sg. m. /зарад[и]/* многога 126r8, *nom. pl. m.* многы 127r12, мнѡги 158v23, *gen. sg. n.* многога 142r14, *acc. sg. n.* много 139r12, *nom. pl. n.* многа 156v5.

○ × 21: ∅ 4 (2+1+1), ≡ мнѡгы 14 (7+5+2), ѣ ≈ тѡжкѡи 1 (1), ѣ ≈ глѡбокѡи 1 (1), ≠ мнѡжѡство 1 (1)

● зај_L: домаћег порекла, од псл. **mnogъ(jь)* (ЭССЯ 20: 229–231, ПЕРСЈ, Skok 2: 445–446, s. v. *mniti*); уп. ссл. мнѡгы (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. мнѡгы (СС), стсл.-цсл. мнѡгы (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 19, књиж_R: × 1, нар_R: × 1; неутр_Σ: × 19, књиж_Σ: × 1, нар_Σ: × 1

/мноѡо/ много adv. ЗБ: много 97v22, 97v22, 121v18, 121v20-21, 124r24, 125r3, 142r17, мн^ого 162r5-6, М: много 103v11, 103v6, 110r18, 122r5, НБ: /за, ѡ[ъ]/ много 100r6-7, 120r14, 123r13, 126r21, 128r21-22, 137v9, 142r11-12, 142r21, 144r11, 159r15, мно^{го} 155v16 ♦ в. /ѡуѡ/ (2)

○ × 21: ∅ 6 (6), ≡ много 8 (7+1), ≈ мнѡгы 2 (1+1), ≈ долгѡи 1 (1), ≈ велнкѡи 1 (1), ≈ толнкѡи 1 (1), ≈ мнѡго пачѡ 1 (1), ≈ мнѡжѡство 1 (1) ♦ много пѡта: × 2: ≈ мнѡгаж^Аы 2 (2)

● зај_L: домаћег порекла, од псл. *mnogo (ЭССЯ 20: 229–231, ПЕРСЈ, Skok 2: 445–446, s. v. *mnogi*); уп. ссл. много (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. мнѡго (СС), стсл.-цсл. мнѡго (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ неутр_R: × 23; неутр_Σ: × 23

/мноѡоочни/ многоѡчн[ѡи], [-а], [-о] М: *instr. sg. m. /с/* многоѡчнѡима 140v21

○ × 1: ≡ мнѡгоѡчитѡи 1 (1)

● хибр_L: вероватно Венцловићева твореница у духу књижевног језика, према цсл. мнѡгоѡчитѡи; уп. ссл. мнѡгоѡчитѡ (Никитовић 2014: 95, Zett 1970: 228), стсл. мнѡгоѡчитѡ (СС), стсл.-цсл. мнѡгоѡчитѡ (SJS); стсл. реч калк према грч. *πολυόφθαλμος, πολυόμματος* (Zett 1970: 228); уп. и *многѡок* (RJAZU).

▲ хибр_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/множѡстѡ(в)о/ множѡст(в)о, [-а] п. ССЛ: *instr. sg.* множѡство^М[ъ] 121r8 || П: *nom. sg.* множѡсто 120r14

○ × 2: ≡ множѡство 1 (1), ≈ множѡство 1 (1)

● књиж_L: уп. стсл. множѡство (ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, NN, ЂБ), стсл. мнѡжѡство (СС), стсл.-цсл. мнѡжѡство (SJS); крајње порекло домаће, од псл. *mnozьstvo (ЭССЯ 20: 233–234). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ књиж_R: × 1, хибр_R: × 1; књиж_Σ: × 1, хибр_Σ: × 1

/множасѣо/ множасто в. множаство.

/моба/ моб[а], -е f. М: *gen. sg.* /зарад[и]/ мобе 143r8, НБ: *acc. sg.* /на/ моб8 120v13, *instr. sg.* /с/ мобо^М[ь] 102r5

○ × 3: ø 2 (2), ‡ ≈ моленіє 1 (1)

● књиѣ и нар_Л; домаѣг порекла, од псл. *modľba (ЭССЯ 19: 94, ПЕРСІ, Skok 2: 451–452, s. v. *moliti'*); уп. стсл. мо(ь)ба (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN). Даничиѣ: +, RJAZU: + | Јовановиѣ 1911: +

▲ нар_Р: × 3; нар_С: × 3

/мобени/ мобены, [-а], [-о] М: *acc. sg. m.* /оу/ мобены 128r17

○ × 1: ≈ молитка 1 (1)

● књиѣ и нар_Л; домаѣг порекла, од псл. **modľbьнь(jь)* (ЭССЯ 19: 94–95, Skok 2: 451–452, s. v. *moliti'*); уп. стсл. мольбьнь (ФР: Д, Т, Да, ПП, ЪБ).

▲ нар_Р: × 1; нар_С: × 1

/можно/ мож^{но} adv. М: мож^{но} 112r7, НБ: мо^жно 100v11.

○ × 2: ø 1 (1), # ≈ возможный 1 (1)

● нар_Л; домаѣг порекла, уп. псл. **тожьнь(jь)* (ЭССЯ 20: 102–103, Skok 2: 446–447, s. v. *moći*). Михајловиѣ 1982: +

▲ нар_Р: × 2; нар_С: × 2

/мој/ мой, моя, мое ССЛ: *nom. sg. m.* мой 108v16, 108v16, 109r7, 109r18, 109r18, 109v1, 109v1, 109v9, 109v10, 109v10, 109v12, 109v19, 109v21, 110r1, 110r23, 110v7, 110v7, 110v13, 111r6, 111r6, 111r15, 111r15, 163r5, *gen. sg. m.* моего 105r3, *gen. pl. m.* /ѡ[ь]/ мой^Х[ь] 113r6, 131r12, *dat. pl. m.* мой^М[ь] 139r5, 156r17, *acc. sg. m.* мой 97v14, *voc. sg. m.* мой 107r2, 107r2, *acc. pl. m.* мое 110v16, *instr. pl. m.* моими 96r15, *nom. sg. f.* моя 142v21, 144r17, *gen. sg. f.* /из, ѡ[ь]/ мое 110r5, *acc. sg. f.* /оу/ мою 119r24, 161r5, *gen. pl. f.* /оу, ѡ[ь]/ моею 142v21, моею 143r1, *acc. pl. f.* /оу, на/ моее 105r4, мой 110v17, *loc. pl. f.* /оу, вь/ мой^Х[ь] 113r5, *gen. sg. n.* /ѡ[ь]/ из, ради/ моего 110r5, *gen. pl. n.* /из/ мой^Х[ь] 131r10, *acc. pl. n.* /оу, вь/ моя 110v15 || ЗБ: *nom. sg. m.* мой 97v16, 109r6, 109r6, 109r7, 109v15, 110r11, 110r14, 110r14, 110r14, 110v21, 110v21, 112v20, 118r4, 134r6, 156v22, 157v8, 159v9, 159v16, 160v20, 162v21, *gen. sg. m.* /зарад[и], ѡсвѣм[ь]/ мога 97v1, 106r1, 134r5, 134r22, 135v5, 162v18–19, *dat. sg. m.* /к, по/ мом8 109r17, 158v22, моме 116r17, *acc. sg. m.* /на, оу/ мой 101v10, 110v18, 128r17, 129r5, 157r11, мой 109r14, мога 121v2, 125v9, 157r3, *instr. sg. m.* /пред[ь]/ мой^М[ь] 109r3, 156v16, *loc. sg. m.* /8, ѡ/ момь 133v10, моме 156v21, момѣ 157r14, *nom. pl. m.* мой 97v5, мой 128r9, 133v15, *gen. pl. m.* /ѡ[ь]/ мой 107v17, 108v11, *nom. sg. f.* моя 107r6, 109r8, 109r15, 125v6, 128r2, 132r20, 133v14, 162v4, *gen. sg. f.* /из, ѡ[ь]/ мое 114r6, 133v3, 133v9, 156v5, мое 133v20, *dat. sg. f.* мойѡй 124r5, *acc. sg. f.* /оу/ мою 105r14, 106r2, 106v8, 108v20, 109r16, 115v12, 115v16, 130r2, 156v4, 157v9, 157v16, 157v17, *voc. sg. f.* моя 96v24, *nom. pl. f.* мое 107r5, 108r9, 108r9, 128r4, мо^с 97v5, *gen. pl. f.* /оу, ѡ[ь]/ мой 97v1, 97v2, 107r7, *dat. pl. f.* /к/ мой^М[ь] 108r5, *acc. pl. f.* /оу, на/ мое 108r23, 108v4, 109r21, 110v14, 138v22, мое 110v19, 141v12, мое 108v2, *instr. pl. f.* /с/ моимь 107v15, мой^М[и] 107v16, *loc. pl. f.* /оу, вь/ мое 97r20, мой 108v9, *nom. sg. n.* мое 104v16, 108r10, 110v10, 133v9, 134r24, 138r11, 162v3, *gen. sg. n.* /ѡ[ь]/ из, ради/ мога 97v3, 108v12, 109r1, 109r8–9, 109r9, 110v18, 137v11, *dat. sg. n.* /по/ мом8 136r5, *acc. sg. n.* /оу, на, за/ мое 108v2, 108v5, 109r19, 112v20, 115v14, 132v19, 133r13, 156v9, 162r15, мое 108v4, 162v4, *instr. sg. n.* /с/ мой^М[ь] 136r15, *loc. sg. n.* /оу/ моме 108v10, *nom. pl. n.* моя 133v13, *gen. pl. n.* /из/ мой 107v19, *dat. pl. n.* мой^М[ь] 131r3, *acc. pl. n.* /оу, вь/ моя 108r24, 125v8, *instr. pl. n.* /с/ мой^М[и] 139r3, НБ: *nom. sg. m.* мой 102r10, 125v5, 133v15, 144r4, , *gen. sg. m.* /ѡ[ь]/ скрозь/ мога 128r9, 136r24, 156v18, *dat. sg. m.* /к/ мом8 133v22, моме 159v8, *acc. sg. m.* /на/ мой 132v16, *nom. pl. m.* мой 125v4, *nom. sg. f.* моя 124r23, *gen. sg. f.* /ѡ[ь]/ мое 136r1, *nom. pl. f.* мое 107r4, *acc. sg. f.* /оу/ мою 137v12, *acc. pl. f.* /на/ мое 128r4, 128r6, 128r8, мое 157v13, мо^с 139v22, мое 139v24, *gen. sg. n.* мога 136r3, *nom. pl. n.* моя 134r1, *loc. pl. n.* /на/ мой 107v16.

○ × 196: ∅ 17 (11+5+1), ≡ мой 145 (103+39+3), = мой 24 (18+5+1), #≡ мой 1 (1), ≈ свой 3 (2+1), ≈ азъ 2 (2), ≈ твой 3 (1+2), ≠ азъ 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *mojъ (ЭССЯ 19: 126–128, ПЕРСЈ, Skok 2: 449); уп. ссл. мон (ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. мон (СС), стсл.-цсл. мон (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 154, књиж_R: × 4, нар_R: × 38; неутр_Σ: × 154, књиж_Σ: × 4, нар_Σ: × 38

/мојсеј/ моџсей, [-на] ном. propr. m. ЗБ: *nom. sg.* моџсей 125r17-18, *dat. sg.* моџсею 128v10, НБ: *nom. sg.* моџсей 95v4, *dat. sg.* моџсею 95v2.

○ × 4: ∅ 2 (2), ≡ Моџсей 2 (1+1)

● књиж_L; уп. ссл. монси (С, ФР: Д, Да, СП), монсен (ФР: Т, ГЦ, ПП), стсл. монси(н) (СС), стсл.-цсл. монси(н) (SJS); од грч. Μωυση̅ς. Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 4; књиж_Σ: × 4

/мојсеов/ моџсеов[ъ], [-а], [-о] ЗБ: *gen. pl. f.* моџсеовы^х[ъ] 135r24, НБ: *gen. sg. m.* /ѡ[ъ]/ моџсеова 127r2.

○ × 2: ∅ 1 (1), ≡ Моџсеовъ 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. монсеовъ (ФР: Д), стсл.-цсл. монсеовъ (SJS). RJAZU: +

▲ неутр_R: × 2; књиж_Σ: × 2

/мокар/ мок[а]р[ъ], [-кра], [-кро] ЗБ: *instr. pl. f.* /с/ мокри^м[и] 107v17

○ × 1: = мокрый 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *mokrъ (ЭССЯ 19: 144–147, ПЕРСЈ, Skok 2: 449–450); уп. стсл. мокръ (СС), стсл.-цсл. мокръ (SJS). RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/молийва/ м[о]литва, [-е] f. ЗБ: *nom. sg.* м(о)л(и)тва 128r18, НБ: *gen. sg.* /ѡ[ъ]/ м(о)л(и)тве 120v1, *instr. sg.* м(о)литво^м[ъ] 103r24

○ × 3: ∅ 2 (2), ≡ молитва 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *modlitva (ЭССЯ 19: 92–93, ПЕРСЈ, s. v. *moliti*, Skok 2: 451–452, s. v. *moliti'*); уп. ссл. молитва (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, NN, ЂБ), стсл. молитва (СС), стсл.-цсл. молитва (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 2, нар_R: × 1; неутр_Σ: × 2, нар_Σ: × 1

/молийи (се)/ молити I: *impf.* ССЛ: *praes. 1. sg.* м(о)лю 139r4 || ЗБ: *praes. 1. pl.* молимо 102v1, *perf. 1. pl.* /с^м/ молилы 102r24, НБ: *inf.* молити 136r26 II: ~ се *impf.* ЗБ: *perf. 1. sg. m.* молю /с^м[ъ] ce/ 109r18, *perf. 3. sg. m.* /ce e/ молю 157r21, *л. ѡрилої рагни молеђи /ce/ 163r22*, НБ: *inf.* /ce/ м(о)лити 126r2, *praes. 3. sg.* /ce/ молю 120r23, *praes. 3. pl.* моле /ce/ 118r23, /ce/ моле 120v12, *л. ѡрилої рагни молекѡ /ce/ 128r12*.

○ I: × 4: ∅ 1 (1), ≡ молити 2 (1+1), = молити 1 (1) II: × 8: ∅ 4 (4), ≡ молити с^а 1 (1), = молити 2 (2), ‡ ≈ пристъпати 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *modliti (ЭССЯ 19: 87–92, ПЕРСЈ, s. v. *moliti*, Skok 2: 451–452, s. v. *moliti'*); уп. ссл. молити (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), молити се (С), стсл. молити (с^а) (СС), стсл.-цсл. молити (с^а) (SJS). I: RJAZU: + II: Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 2, књиж_R: × 1, нар_R: × 9; неутр_Σ: × 2, књиж_Σ: × 1, нар_Σ: × 9

/мољење/ мољенје, [-нна] n. НБ: *acc. sg.* мољенје 104v14

○ × 1: ∅ 1 (1)

● књиж_L и нар_L; домаћег порекла, од псл. *modlenъje (ЭССЯ 19: 86–87, ПЕРСЈ, s. v. *moliti*, Skok 2: 451–452, s. v. *moliti'*); уп. ссл. мољенје (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, NN, ЂБ), стсл. мољенје (СС), стсл.-цсл. мољенје (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/момче/ момче, [-ета] п. НБ: *acc. sg.* момче 115v3 ♦ младо момче 115v3 ≈ юнош8 34r15

○ × 1

● нар_L: домаћег порекла, уп. псл. *момъкъ (ЭССЯ 19: 208–209, ПЕРСЈ, s. v. *момак*, Skok 2: 453, s. v. *момак*). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/more/ море, -а п. ЗБ: *dat. sg.* мор8 96v6, 97r11, *acc. sg.* /*oy/* море 96r22, 127r10, *instr. sg.* море^М[ь] 111v2, *loc. sg.* /*на/* мор8 96r20, 96v7, М: *instr. sg.* море^М[ь] 142r15, НБ: *gen. sg.* /*преко, из/* мора 122v18, 155v15, *acc. sg.* /*на/* море 96v5, *loc. sg.* /*oy, на/* мор8 95v6, 96r17, морv 96v18–19.

○ × 14: ∅ 6 (5+1), ≡ морѣ 4 (4), = морѣ 2 (1+1), ≠ морѣ 1 (1), ≠ морскій 1 (1)

● зајL; домаћег порекла, од псл. **mor'e* (ЭССЯ 19: 227–230, ПЕРСЈ, Skok 2: 455–456); уп. ссл. море (ФР: Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. морје (СС), стсл.-цсл. морје (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 9, нар_R: × 5; неутр_Σ: × 9, нар_Σ: × 5

/moriyи/ мори[ти] impf. НБ: *perf. 3. sg. n. /e/* морило 114r3

○ × 1: ≈ оумерицвалти 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. *moriti (ЭССЯ 19: 223–225, ПЕРСЈ, Skok 2: 465–467, s. v. *mrijeti*); уп. морити (Miklosich). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/морски/ морск[и], [-а], [-о] ЗБ: *acc. pl. f.* морске 110r23, *loc. sg. f.* /*oy/* морскои 134r3

○ × 2: ≡ морскій 1 (1), = морскій 1 (1)

● зајL; домаћег порекла, од псл. *морьскъѣ (ЭССЯ 19: 227–230, ПЕРСЈ, s. v. *more*, Skok 2: 253–254, s. v. *more*¹); уп. ссл. морьскъ (ФР: Д, Да, СП, ЂБ), стсл. морьскъ (СС), стсл.-цсл. морьскъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1, нар_R: × 1; неутр_Σ: × 1, нар_Σ: × 1

/moйpење/ мотрeње, [-ня] п. НБ: *acc. sg.* /*на/* мотрeње 137r10–11, 141v16

○ × 2: ≈ зрѣнїе 1 (1), ≈ видeнїе 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, в. /*moйpиийи/*. RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/moйpиийи/ мотрити impf. НБ: *inf.* мотрити 106v18, *praes. 2. sg.* мотрїишь 140r14, *impt. 2. pl.* мотрїите 115v13–14

○ × 3: ≈ зрѣти 1 (1), ≈ видѣти 2 (2)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. *motriti (ЭССЯ 20: 65–67, ПЕРСЈ, Skok 2: 460–461); уп. мотрити (Miklosich). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/moћи/moшїи/ мо[кв̆]/мо[щи] impf. ССЛ: *praes. 3. sg.* может^т 142r2, /*не/* може^т[ь] 142r25, *praes. 1. pl.* /*не/* може^М[ь] 130v6 || П: *praes. 1. sg.* /*не/* могу 95r21, *praes. 2. sg.* можеш^т 108v17, *praes. 3. sg.* може 117r24, 117v1, 118r18, 129v22, 132r12, 143v2, *praes. 3. pl.* /*не/* могу 139v20, *perf. 2. sg. т.* /*ниси/* могао 123r19, *perf. 3. sg. т.* /*нїе/* могао 105r13, 122v2, 122v4, 162r14, *impf. 3. sg.* могаше 160r21, *pot. 3. sg. т.* /*би/* могао 99v11, *pot. 3. sg. н.* /*би се/* могло 99v10, М: *praes. 3. sg.* може 112r8, 125r11, може 124v22, *praes. 3. pl.* /*не/* могу 125v12, *perf. 1. sg. т.* /*ниса*^М[ь]/ могао 107r7, *perf. 3. sg. ф.* /*е/* мог^ла 137v17, НБ: *praes. 1. sg.* /*не/* могу 96r1, 115r19, мог8 106r3, м8г8 (!) 95v23, *praes. 2. sg.* мо^ж[ь] 132v3, /*не/* мо^ж[ь] 132v5, *praes. 3. sg.* може 98r14, 100r3–4, 121r11, 130r9, 133v16, 141r1, 157r13, 157r18, 160r2, /*не/* може 98r13, 99r21, 100r2, 102v3, 108r6, 125r6, 127r23, 129v15–16, 136v1–2, 157r13, 161r13, /*не/* може 125v7, 157r16, /*се не/* може 131r16, 134r7, 135r19, 163r3, *praes. 1. pl.* можемо 98v16, 98v23–99r1, 102r23, м^ожемо

143r9-10, *praes. 2. pl.* можете 112v9, 115v14, 159v5, *praes. 3. pl.* могv 118r21, 129v19, /не/ могv 125v14, 134r3, *perf. 2. sg. m.* /ниси/ могаω 124v17, /ли ниси/ могаω 157r24, *perf. 3. sg. m.* /е/ могаω 122r21, 158r7, могаω /е/ 99v14, 111r12, /нїе/ могаω 98r23, 157v6, *perf. 3. sg. f.* /нїе/ мог*ла 138r4, *perf. 3. sg. n.* /нїе/ мог*ло 105r23, *perf. 3. pl. f.* /нысѡ/ мог*ли 117v11, *aor. 1. sg.* /не/ мого^x[ъ] 124v4, *plus. perf. 3. pl. m.* /нисѡ бїили/ мог*ли 138r7, *pot. 3. sg. m.* /би/ могаω 106v15, могаω /би/ 158r9, *pot. 3. sg. n.* /би/ могло 112v13, *pot. 1. pl.* /би/ мог*ли 102r7, *pot. 3. pl. m.* /би/ мо*ли 99v15, *pot. perf. 2. sg. f.* мог*ла /би си/ 135r24, *impt. 2. sg.* немой 96v20, 102v1

○ × 90: ∅ 58 (42+13+1+2), ≡ моци 14 (11+1+2), = моци 5 (5), ≈ возмоци 5 (5), ≈ имѣти 2 (2), ≈ быти 2 (2), ≈ могъщїй 1 (1), ≠ могъщїй 1 (1), ≠ власть имати 1 (1), ≠ возможна 1 (1)

● зајL; домаћег порекла, од псл. *mogti (ЭССЯ 19: 107–111, ПЕРСЈ, Skok 2: 446–447); уп. ссл. моци (С, ФР: Д, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. моци (СС), стсл.-цсл. моци (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутрR: × 9, књижR: × 3, нарR: × 78; неутрΣ: × 9, књижΣ: × 3, нарΣ: × 78

/мрак/ мракъ, -а m. НБ: *nom. sg.* мракъ 98r23, мракъ 116r4, *gen. sg.* /из/ мрака 105r17, *dat. sg.* мракъ 126v9, *instr. sg.* мрако^m[ъ] 115v11, *loc. sg.* /оу/ мракv 115v20, 143v19

○ × 7: ∅ 1 (1), ≈ тма 6 (5+1)

● зајL; домаћег порекла, од псл. *morkъ (ЭССЯ 19: 234–236, ПЕРСЈ, Skok 2: 467–468, s. v. *mrknuti*); уп. ссл. мракъ (С, ФР: Д, Т, Да, СП, NN, ЂБ), стсл. мракъ (СС), стсл.-цсл. мракъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ неутрR: × 7; неутрΣ: × 7

/мрачан/ мрач[а]н[ъ], [-а], -о НБ: *nom. sg. n.* мрачно 116r6

○ × 1: ∅ 1 (1)

● зајL; домаћег порекла, од псл. **morčъnъ(jъ)* (ЭССЯ 19: 220–221, ПЕРСЈ, s. v. *mrak*, Skok 2: 467–468, s. v. *mrknuti*); уп. ссл. мрачънъ (ФР: Д, Т), стсл. мрачънъ (СС), стсл.-цсл. мрачънъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутрR: × 1; неутрΣ: × 1

/мрежа/ мрежа/мрѣжа, [-е] f. ЗБ: *nom. sg.* мрежа 155v17, 155v21, *acc. sg.* /каа/ мрежѡ 110r17, 110r21, 155v15, мрежv 155v20, НБ: *nom. sg.* мрѣжа 110r22.

○ × 7: ∅ 1 (1), ≡ мрежа 5 (2+3), = мрежа 1 (1)

● зајL; домаћег порекла, од псл. *merža (ЭССЯ 18: 102–103, ПЕРСЈ, Skok 2: 464, ESJS 502); уп. ссл. мрѣжа (ФР: Д, Да), стсл. мрѣжа (СС), стсл.-цсл. мрѣжа (SJS). RJAZU: +

▲ неутрR: × 7; неутрΣ: × 7

/мрзеиу/ мрзе[ти] impf. НБ: *praes. 3. sg.* мр*зы 157r3-4, *praes. 3. pl.* мр*зе 133r7

○ × 2: ∅ 1 (1), ≈ ненавидѣти 1 (1)

● нарL; домаћег порекла, од псл. *mrzěti (ЭССЯ 21: 159–160, ПЕРСЈ, Skok 2: 472–473, s. v. *mrznuti*); уп. стсл. мрзѣти (СС), стсл.-цсл. мрзѣти (SJS). RJAZU: +

▲ нарR: × 2; нарΣ: × 2

/мрзосї/ мрзост[ъ], -и f. НБ: *gen. sg.* мр*зости 101v19

○ × 1: ∅ 1 (1)

● књижL; домаћег порекла, од псл. *mrzostъ (ЭССЯ 21: 165, Skok 2: 472–473, s. v. *mrznuti*); уп. ссл. мрзостъ (ФР: Т, СП), стсл. мрзостъ (СС), мрзостъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: + | Јовановић 1911: +

▲ неутрR: × 1; књижΣ: × 1

/мрзоћа/ мрзок[а], -кѣ f. НБ: *gen. sg.* /ѡ[ъ]/ мр*зокѣ 125v14

○ × 1: ø 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. **mьr̥zotja* (ЭССЯ 21: 165, Skok 2: 472–473, s. v. *mrznuti*). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/мр̥шав/ мр̥тавь, [-а], [-о] ССЛ: *gen. pl. m.* /^{в[ъ]}/ мр̥твѣи^х[ъ] 95r12, 96r13, мр̥твѣи^х[ъ] 96r16, мр̥твѣи^х[ъ] 98r5, 100v19, мр̥твѣи^х[ъ] 103r15 || П: *gen. sg. m.* мр̥твога 117v21, *gen. pl. m.* /^{в[ъ]}/, из/ мр̥твѣи^х[ъ] 104r23, мр̥твѣи^х[ъ] 103v9, 104v17, мр̥твѣи^х[ъ] 118v18, мр̥твѣи 104v11, мр̥твѣи 97r5, 99r8, 103r20, 116r7, 116r9, мр̥твѣи 100v4, мр̥твѣи 109v20, мр̥твѣи 97r23, 97v3, 97v9, 99r6-7, 100v21, 101r12, 103v11, 104r14, мр̥(т)вѣи 104v1, мр̥твѣи 95r15-16, 99v22, 101r1, 102r21, 103v5, 104r1, 119r18, *dat. pl. m.* мр̥твѣи^м[ъ] 113r2, мр̥твѣи^м[ъ] 116r9, *acc. pl. m.* /^{за/} мр̥твѣе 115v9, мр̥твѣе 120v9, *instr. pl. m.* /^{с, мѣн/} мр̥[ъ]^твѣима 96r12, мр̥твѣима 100v8-9, *acc. pl. f.* /^{крозы/} мр̥твѣе 112v21, НБ: *nom. sg. m.* мр̥тавь 113v4, *nom. pl. m.* мр̥твѣи 95v11, мр̥твѣи 103r8, мр̥твѣи 103r8, *gen. pl. m.* /^{в[ъ]}/ мр̥твѣи^х[ъ] 95r18 ♦ в. /*дг̥йнўйй сел, /йосаол, /ўс̆йанак/*

○ × 47: ø 4 (3+1), ≡ мр̥твѣи 27 (24+3), = мр̥твѣи 10 (7+3), ≈ мр̥твѣи 1 (1), ≠ мр̥твѣи 1 (1), ≈ не живѣи 1 (1)

● зај_L: домаћег порекла, од псл. **mьrtvь(jь)* (ПЕРСЈ, ЭССЯ 21: 148–149, Skok 2: 465–467, s. v. *mrijeti*); уп. стсл. мр̥твѣ (С, ФР: Д, Т, Да, ГЦ), стсл. мр̥твѣ (СС), стсл.-цсл. мр̥твѣ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 18, нар_R: × 29; неутр_Σ: × 18, нар_Σ: × 29

/мр̥швац/ мр̥тва[цъ], [-а] м. М: *gen. pl.* /^{измегю/} мр̥тваца 97v9-10, *acc. pl.* мр̥тваце 98r23-24, *loc. pl.* /^{над[ъ]/} мр̥тв^ацы 96r10

○ × 3: ≈ мр̥твѣи 3 (3)

● зај_L: домаћег порекла, од псл. *mьrtvьсь (ПЕРСЈ, s. v. *mrtav*, ЭССЯ 21: 146–148, Skok 2: 465–467, s. v. *mrijeti*); уп. ссл. мр̥твѣць (ФР: Д, Да, ГЦ), стсл. мр̥твѣць (СС), стсл.-цсл. мр̥твѣць (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 3; неутр_Σ: × 3

/мр̥шѣййй/ мр̥шѣй impf. НБ: *inf.* мр̥шѣй 101v20, *praes. 3. pl.* мр̥шѣй 124r10

○ × 2: ø 1 (1), # ≈ с^а з^вѣрообразно ѡвладѣти 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. **mьr̥šċati* (ЭССЯ 21: 8, уп. Skok 2: 471). RJAZU: + | Јовановић 1911: *мр̆цййй*

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/мудар/ мвдарь, -а, [-о] ЗБ: *nom. sg. m.* мвдарь 158r11, *nom. sg. f.* м[с]^лра 101v7, *nom. pl. f.* мв^лре 118r1, *dat. pl. f.* мв^лры^м[ъ] 106r7, М: *dat. pl. m.* мв^лры^м[ъ] 139r20.

○ × 5: ≡ мвдрь 4 (3+1), ≈ премвдрый 1 (1)

● зај_L: домаћег порекла, од псл. *mьdrь (ЭССЯ 20: 130–133, ПЕРСЈ, Skok 2: 474–475); уп. ссл. мвдрь (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ), стсл. мвдрь (СС), стсл.-цсл. мвдрь (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 5; неутр_Σ: × 5

/мударац/ мвдарац[ъ], -а м. М: *gen. pl.* /^{измегю/} мвдараца 140v22

○ × 1: ≈ мвдрый 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. *mьdrьсь (ЭССЯ 20: 133–134, ПЕРСЈ, s. v. *mudar*, Skok 2: 474–475, s. v. *mudar*); уп. ссл. мвдрьць (ФР: Д, ПП). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/мудрййй сел м[с]дрити се impf. М: *inf. /сел/* м[с]дрити 157v8

○ × 1: ≈ високомвдрствовати 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. **mьdr̥iti se* (ЭССЯ 20: 127–128, уп. Skok 2: 474–475, s. v. *mudar*); уп. стсл. мвдрити с^а (СС), стсл.-цсл. мвдрити с^а (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/мудросѣ/ мудрост[ь], -и f. М: *gen. sg.* м^дрости 110v5-6

○ × 1: ≈ премудрость 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *mōdrostь (ЭССЯ 20: 128–129, ПЕРСЈ, s. v. *mudar*, Skok 2: 474–475, s. v. *mudar*); уп. ссл. мудрость (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ), стел. мждрость (СС), стел.-цсл. мждрость (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/муџ/ мџь/мџь, -а m. ССЛ: *acc. sg.* мџа 134v17 || ЗБ: *nom. sg.* мџь 135r22, 135v15, мџь 135v3, м^ж[ь] 114r10, *gen. sg.* мџа 135r3, *acc. sg.* мџа 134v15, мџа 135r21, *gen. pl.* мџева 135v1, НБ: *acc. sg.* мџа 134v18.

○ × 10: ∅ 1 (1), ≡ мџь 9 (7+1+1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *mōžь (ЭССЯ 20: 158–161, ПЕРСЈ, Skok 2: 492–493, s. v. *mizь*); уп. ссл. мџь (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стел. мџь (СС), стел.-цсл. мџь (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 9, нар_R: × 1; неутр_Σ: × 9, нар_Σ: × 1

/мука/ мџа/мџа, -е f. ЗБ: *nom. sg.* мџа 133r12, НБ: *gen. sg.* мџе 120r12, *acc. sg.* /за, оу/ мџџ 101r14, 106r18, 122v13, 132v4, мџџ 135r7, 137r19, 144v20, мџџ 113v2, *gen. pl.* мџа 96v7, *instr. pl.* /с/ мџамаи 98r16-17, *loc. pl.*²⁷ /по/ м^џка 103r15-16. ♦ в. /*ūroyaišiiu*/, /*ūaišiiu*/, /*ūognešiiu*/

○ × 13: ∅ 4 (4), ≡ мџа 1 (1), ≈ страсть 4 (3+1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *mōka (ЭССЯ 20: 135–138, ПЕРСЈ, Skok 2: 400–402, s. v. *mek*); уп. ссл. мџка (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, NN), стел. мџка (СС), стел.-цсл. мџка (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ неутр_R: × 10, књиџ_R: × 1, нар_R: × 2; неутр_Σ: × 10, књиџ_Σ: × 1, нар_Σ: × 2

/муклаѣ/ мџкла^Г[ь], [-а] m. НБ: *nom. sg.* мџкла^Г(ь) 140v6

○ × 1: ‡ ≈ вреніе 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла; можда у вези са *мутџаг* (уп. /*муџиџи*/), где је дошло до прелаза *тџ > кџ*, као у *гркџан*, од псл. **gъrt(ь)l'anь*, или у диј. *пекџа < петџа* (ПЕРСЈ, s. v. *гркџан*).

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/муџан/ мџт[а]н[ь], [-а], [-о] НБ: *gen. sg. m.* мџ^Тна 132v2

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. **mōtъnъ(jь)* (ЭССЯ 20: 151–153, ПЕРСЈ, s. v. *mututi*, Skok 2: 410–414, s. v. *mesti*); уп. мџтџнџ (Miklosich). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/муџење/ мџтенје, [-нџа] n. М: *instr. sg.* /с/ мџтенје^М[ь] 127r16

○ × 1: ≈ возмџеніе 1 (1)

● хибр_L; покњиџено према *муџење*, в. /*муџиџи*/ RJAZU: +

▲ хибр_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/муџиџи (се)/ мџты[ти]/мџты[ти] I: *impf. M: praes. 3. sg.* мџты 126v21-127r1, мџты 127r10, /не/ мџты 107r22 II: ~ се *impf. M: praes. 3. sg.* мџти /с/ 121r5, 127r19.

○ I: × 3: ≈ возмџати 3 (3) II: × 2: ‡ ≈ возмџати 1 (1), ≠ возмџати 1 (1)

²⁷ Облик локатива изједначен са обликом генитива.

- нар_L; домаћег порекла, од псл. **mōtiti (sę)* (ЭССЯ 20: 142–145, ПЕРСЈ, Skok 2: 410–414, s. v. *mesti*); уп. стел. мѣтити (СС), стел.-цсл. мѣтити (SJS). I: RJAZU: + II: RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 5; нар_Σ: × 5

/мучан/ мѣч[а]н[ъ], [-а], -о НБ: *acc. sg. n.* /на/ мѣчно 99v6

○ × 1: ∅ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. **mōčьnъ(jь)* (ЭССЯ 20: 122, ПЕРСЈ, s. v. *мучити*, Skok 2: 400–402, s. v. *mek*); уп. стел. мѣчьнъ (СС), стел.-цсл. мѣчьнъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/мучаѿи/ мѣчати impf. П: *inf.* мѣчати 117r17, *praes. 3. pl.* /да/ мѣче 117r17, /да не/ мѣче 117r20

○ × 3: ≡ мѣчати 3 (2+1)

- књиж_L и нар_L; домаћег порекла, од псл. *mьlčati (ЭССЯ 21: 102–104, ПЕРСЈ, Skok 2: 474); уп. ссл. мѣчати (С, ФР: Д, Т, Да, ГЦ), стел. мѣчати (СС), стел.-цсл. мѣчати (SJS). RJAZU: + | Јовановић 1911: +
- ▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/мученик/ м[ѣ]ч[е]н[икъ], [-а] м. ЗБ: *nom. pl.* м(ѣ)(е)н(и)ци 98v9

○ × 1: ≡ мѣченикъ 1 (1)

- књиж_L (значење); домаћег порекла, од псл. *mōčєnіkъ (ЭССЯ 20: 112–113, ПЕРСЈ, s. v. *мучити*, Skok 2: 400–402, s. v. *mek*), уп. ссл. мѣченикъ (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЫБ), стел. мѣченикъ (СС), стел.-цсл. мѣченикъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/мученица/ м[ѣ]ч[е]ниц[а], [-е] f. ЗБ: *gen. sg.* м(ѣ)(е)н(и)це 137r16, *gen. pl.* м(ѣ)(е)н^аца 137v13-14

○ × 2: ≡ мѣченица 2 (2)

- књиж_L (значење); домаћег порекла, од псл. *mōčєnіca (ЭССЯ 20: 112, Skok 2: 400–402, s. v. *mek*); уп. ссл. мѣченица (ФР: Да), стел. мѣченица (СС), стел.-цсл. мѣченица (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 2; књиж_Σ: × 2

/мученичаски/ м[ѣ]ч[е]н[и]часк[ѿи], -а, [-о] П: *nom. sg. f.* м(ѣ)(е)н(и)ча^ска 137r25

○ × 1: ≡ мѣченичскій 1 (1)

- књиж_L; уп. ссл. мѣченичъскъ (ФР: Т, Да, СП, ГЦ, ПП), стел. мѣченичъскъ (СС), стел.-цсл. мѣченичъскъ (SJS).
- ▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/мучиѿель/ мѣчител[ъ], [-я] м. ЗБ: *gen. pl.* мѣчителна 99v14

○ × 1: ≡ мѣчитель 1 (1)

- књиж_L; домаћег порекла, од псл. *mōčitelъ (ЭССЯ 20: 114–115, ПЕРСЈ, s. v. *мучити*, Skok 2: 400–402, s. v. *mek*); уп. ссл. мѣчитель (ФР: Да, СП, ПП, NN), стел. мѣчитель (СС), стел.-цсл. мѣчитель (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +
- ▲ неутр_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/мучиѿельски/ мѣчител^ск[ѿи], [-а], [-о] НБ: *gen. sg. m.* /изпод[ъ]/ мѣчител^сскога 112r6

○ × 1: ∅ 1 (1)

- књиж_L; уп. ссл. мѣчителъскъ (ФР: ПП). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/мучиѿельсѿво/ мѣчител^ство, [-а] п. НБ: *acc. sg.* мѣчител^ство 95v18

○ × 1: ø 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. мѹчнѣтельство (ФР: NN), стсл. мѹчнѣтельство (СС), стсл.-цсл. мѹчнѣтельство (SJS); уп. /мучишѣль/. Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ неутр_R: × 1; књиж_С: × 1

/мучно/ мѹчно adv. НБ: мѹчно 131v10

○ × 1: ø 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. /мучан/. Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_С: × 1

/мушки/ мѹжк[и]и/мѹшк[и]и, -а, [-о] П: gen. sg. m. /ѹ[ь]/ мѹшкѣ 113v7, nom. sg. f. мѹшкѣ 134v23, gen. sg. f. /ѹ[ь]/ мѹжкѣ 115r4, dat. sg. f. мѹжкѣ 116v20-21, мѹжкѣ 134v13, М: gen. sg. f. /до/ мѹшкѣ 135v18, НБ: nom. sg. f. мѹжкѣ 135r3.

○ × 7: ø 1 (1), ≡ мѹжескѣ 1 (1), = мѹжескѣ 3 (3), ≈ мѹжескѣ 1 (1), ≠ мѹжѣ 1 (1)

● књиж_L и нар_L; домаћег порекла, од псл. *тожьскѣ (ЭССЯ 20: 162–164, ПЕРСЈ, s. v. муж, Skok 2: 492–493, s. v. muž¹); уп. ссл. мѹжѣскѣ (ФР: Д, Т), стсл. мѹжѣскѣ (СС), стсл.-цсл. мѹжѣскѣ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 7; нар_С: × 7

Н

/на/ на праер. ССЛ: на 95r8, 95r11, 104v22, 105r1, 105r2, 106r10, 106r12, 106r14, 112r25, 112v1, 118v14, 130v13, 131v3, 138v4, 138v5, 139r6, 140r7, 142v20, 143r1, 145v13, 155r18 || ЗБ: на 95r21, 96r8, 96r8, 96v7, 96v17, 97r17, 97r20, 97v20, 98r6, 98v1, 98v2, 98v3, 98v12, 98v23, 99r10, 99r11, 99r24, 99r24, 99v1, 99v6, 100r13, 101r16, 101r18, 101r23, 104r8, 105v22, 105v23, 106r9, 106r17, 106r17, 106r22, 106r24, 106v6, 106v11, 106v16, 107r13, 107r13, 107r14, 107v9, 108r9, 108r10, 108r11, 108v14, 109v3, 109v4, 109v22, 110r12, 110r16, 110r19, 112v6, 113r1, 113r3, 113v12, 113v22, 114v1, 114v5-6, 115r3, 115r6, 115r9, 115r11, 115r19, 115r19, 115v16, 116r19, 116v15, 117r3, 117v7, 117v20, 118r16, 119r21, 119v18, 120r20, 120r21, 120v4, 120v5, 120v11, 121r6, 122r12, 122r15, 121v14, 123r19, 123v9, 123v9, 123v10, 123v22, 124r2, 125r2, 125r10, 125r10, 125r20, 125v9, 126r1, 126r9, 126r14, 126r15, 126r19, 126r19, 126v19, 126v19, 127r7, 127r7, 127r19, 127v3, 128r2, 128r4, 128v11, 129r22, 129v20, 129v23, 130r1, 130r5, 131v5, 131v7, 131v8, 131v14, 132r23, 132v16, 133r16, 134r14, 134r15, 134r17, 134v2, 134v16, 135v12, 136r6, 137r10, 137r14, 137v16, 138r25, 138v10, 138v19, 138v22, 139r8, 139r16, 139r17, 139r22, 139v2, 139v3, 139v5, 139v7, 139v9, 140r6, 140r17, 140r21, 140v12, 140v17, 141r12, 141v12, 142r3, 142r7, 142r14, 142r20, 142v9, 143r15, 143v18, 144r6, 144v9, 144v21, 144v21, 145r3, 155v14, 155v15, 155v18, 156r13, 156r14, 156r19, 156r21, 156v3, 156v5, 156v8, 156v9, 156v16, 157r11, 157v23, 158r7, 158r14, 158r16, 159r2, 159v9, 159v10, 160r13, 160v15, 160v23, 161r2, 161r7, 161r7, 161r11, 161v14, 161v15, 161v22, 162r12, 162r14, 163r4, НБ: на 95r19, 95v20, 96r2, 96r3, 96r5, 96r17, 96r19, 96r20, 96v10, 96v5, 96v7, 96v14, 96v18, 97r3, 97r4, 97r13, 97v3, 97v11, 98v15, 99r7, 99r17, 99v1, 99v13, 99v22, 100r17, 100r19, 100r20, 101r7, 101r20, 101v8, 101v19, 101v20, 101v20, 102r1, 102r4, 102r15, 102r16, 102v2, 102v3, 102v8, 102v13, 103r10, 103r18, 103v2, 103v4, 103v19, 104r22, 104v7, 104v8, 104v11, 104v12, 105v19, 106r19, 106v17, 107r2, 107r4, 107v15, 108r2, 108v13, 109r5, 109r10, 109r11, 109r19, 109v17, 109v17, 110r19, 110v1, 111v12, 112r1, 112r12, 112v8, 113r11, 113r14, 113v22, 114r1, 115r1, 115v16, 116v2, 116v18, 116v19, 117r13, 117v17, 118r3, 118r7, 118r12, 118r19, 118v19, 118v20, 119r2, 119r8, 119r13, 119v5, 119v6, 119v20, 120r8, 120v13, 120v14, 120v16, 121v14, 123v8, 123v18, 124r9, 124r22, 124v14, 124v16, 125r11, 125r23, 125v1, 126r22, 126v3, 126v17, 127r1, 127r2, 127r7, 128r5, 128v12, 129r1, 129r7, 129r17, 129r24, 129v1, 129v2, 129v4, 129v5, 129v14, 130r4, 130r4, 130r6, 130r12, 130r12, 130r18, 131v8, 131v21, 132r2, 132v4, 133r7, 133r8, 133v7, 134r19, 134v9, 134v21, 135r7, 135r10, 135v23, 136r16, 136r21, 136v6, 136v11, 137r3, 138r11, 138v16, 139r20, 139v2, 139v11, 139v14, 139v15, 140r2, 140r3, 140v15, 140v18, 140v19, 140v19, 141r10, 141v7, 141v20, 142r16, 142r22, 142r24, 142v10, 144r9, 144r15,

144r19, 144v2, 144v22, 144v23, 145r13, 156r6, 156r12, 156v14, 157r2, 157r3, 157r20, 157r22, 158v7, 159r21, 159r21, 159v5, 160r8, 160r10, 160r23, 161r8, 161r23, 161v3, 161v8, 161v12, 162r10, 162v14, 163v3, 163v3.

○ × 412: ∅ 173 (139+16+9+9), ≡ на 198 (165+24+8+1), ≡ на 6 (6), #≡ на 1 (1), ≈ къ 23 (14+5+3+1), ≡ къ 1 (1), ≈ къ 4 (4), ≡ къ 1 (1), #≈ къ 1 (1), ≈ по 1 (1), ≈ при 1 (1), ≈ о 1 (1), ≈ предъ 1 (1)

● зајл; домаћег порекла, од псл. *na (ЭССЯ 21: 185–187, ПЕРСЈ, Skok 2: 495–496, s. v. na²); уп. ссл. на (ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. на (СС), стсл.-цсл. на (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 412; неутр_Σ: × 412

/на/ нъ/нь сопј. ССЛ: нъ 110v15, 130v10, 142r24, 142v20, нь 141v23, 142v2, 142v14

○ × 7: ≡ но 7 (6+1)

● књижл; уп. ссл. нь (ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN), но (ФР: ЂБ), стсл. нь (СС), стсл.-цсл. нь (SJS); крајње порекло домаће, од псл. *ny (ЭССЯ 26: 50–51, ПЕРСЈ, s. v. no, Skok 2: 495, s. v. na¹). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_Р: × 7; књиж_Σ: × 7

/навесѣиѣи/ навѣ[стити] рф. НБ: *ил. иригев ирѣни пот. sg. n.* навѣщено 157v2

○ × 1: ≈ ѡвѣти 1 (1)

● нар_Л; домаћег порекла, од псл. *navěstiti (ЭССЯ 23: 225, ПЕРСЈ, s. v. навестити). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_Р: × 1; нар_Σ: × 1

/навикнуѣи/ нави[кнѣти] рф. М: *plus. perf. 3. sg. f.* /была е/ навикла 126r10

○ × 1: ≈ ѡбыкнѣти 1 (1)

● нар_Л (значење); домаћег порекла, од псл. *navyknoti/*navykkti (ЭССЯ 24: 46–47, ПЕРСЈ, Skok 2: 534–535, s. v. učitī (se)); уп. ссл. нави_{кнѣ}ти (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, NN, ЂБ), стсл. нави_{кнѣ}ти (СС), стсл.-цсл. нави_{кнѣ}ти (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_Р: × 1; нар_Σ: × 1

/навише/ навише adv. НБ: навише 163r22 ♦ налажите се зыдо^М[ъ] навише 163r21-22 ≈ назидающе 76v20-21

○ × 1

● нар_Л; домаћег порекла, в. /на/ и /више/. RJAZU: +

▲ нар_Р: × 1; нар_Σ: × 1

/наѣазѣиѣи/ нагазити рф. НБ: *inf.* нагазити 157r11

○ × 1: ≈ настѣпити 1 (1)

● нар_Л; домаћег порекла, од псл. дијал. *nagaziti (ЭССЯ 22: 27–28, ПЕРСЈ, s. v. газити, Skok 1: 557, s. v. gaziti). RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ нар_Р: × 1; нар_Σ: × 1

/наѣлегаѣи/ наглѣда[ти] impf. НБ: *inf.* наглѣдати 100v7-8

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_Л; домаћег порекла, од псл. *naglədati (ЭССЯ 22: 28–29, Skok 1: 568–569, s. v. gledati). RJAZU: +

▲ нар_Р: × 1; нар_Σ: × 1

/наг(а)/ на^Д[ъ/а] праер. ЗБ: на^Д[ъ] 96r10, 103v3, 107r17, 113r2, 115r20, 121r15, 121v18, над^Д 97r1, НБ: на^Д[ъ] 96r3, 96r10, 113r18, 115r20, 136r18, 162v21, нада 123r24.

○ × 15: ∅ 6 (4+1+1), ≡ надъ 8 (8), ≈ къ 1 (1)

- зајл; домаћег порекла, од псл. дијал. *nadъ (ЭССЯ 22: 15–16, ПЕРСЈ, Skok 1: 495, s. v. *na²*); уп. ссл. надъ (ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, NN, ЪБ), стсл. надъ (СС), стсл.-цсл. надъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 15; неутр_Σ: × 15

/нагаѡи се/ нада[ти] се impf. П: *impt. 2. sg.* надай /се/ 124r3, НБ: *perf. 1. sg. m.* /са^М[ь] се/ надао 124r10.

○ × 2: ≡ надѡати сѡ 1 (1), ‡ ≈ ждати 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. дијал. *nadęjati se (ЭССЯ 21: 235–236, ПЕРСЈ, s. v. *нада*, Skok 1: 415, s. v. *djeti*); уп. ссл. надѡати се (ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/нагмен/ надмен[ъ], [-а], [-о] НБ: *gen. sg. m.* на^Дмена 101v17-18

○ × 1: ∅ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од *надути*, *надмем*, псл. **nadoṭi, nadъmъ* (ЭССЯ 22: 12–13, ПЕРСЈ, Skok 1: 462, s. v. *duti*).

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/нагносиѡи се/ надноси[ти] се impf. НБ: *praes. 3. sg.* /се/ на^Дноси 137r4

○ × 1: ∅ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, в. **/наг/** и **/носиѡи/**. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/назаранин/ назаранин[ъ], -а м. ЗБ: *acc. sg. m.* назаранина 115v5

○ × 1: ≡ Назаранинъ 1 (1)

- књиж_L; уп. стсл.-цсл. назаранинъ (SJS); од грч. Ναζαρηνός. RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/назваѡи/ назва[ти] рf. НБ: *aor. 3. pl.* н^азваше 161v20-21, *л. ѡригев ѡрѡни пот. sg. f.* названа 137r7 ♦ в. **/ѡмоћ/**

○ × 2: # ≈ нареци 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. дијал. *nazъvati (ЭССЯ 24: 80–81, ПЕРСЈ, s. v. *звати*, Skok 3: 665–666, s. v. *zvati*); уп. стсл.-цсл. назъвати (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/називаѡи (се)/ назѡив[ати] I: impf. НБ: *praes. 3. sg.* назѡивлѡе 136r14, назѡив'лѡе 161r14, *praes. 2. pl.* /не/ назѡивлѡете 134r14, *praes. 3. pl.* /се/ назив'лѡю 141r14 **II:** ~ **се** impf. НБ: *praes. 3. sg.* /се/ називлѡе 143r5, назив'лѡе /се/ 143v9-10, *praes. 3. pl.* /се/ назѡив'лѡю 156v20.

○ **I:** × 4: ∅ 1 (1), ≈ нарицати 1 (1), ≈ глаголати 1 (1), ≈ звати 1 (1) **II:** × 3: ≈ нарицати сѡ 2 (2), ≈ сказивати сѡ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. дијал. *nazuvati (ЭССЯ 24: 82–83, ПЕРСЈ, s. v. *звати*, Skok 3: 665–666, s. v. *zvati*); уп. назъвати (Miklosich). **I:** Даничић: +, RJAZU: + **II:** Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 7; нар_Σ: × 7

/најбољи/ најбол[ѡи], [-а], [-е] НБ: *acc. sg. m.* на^Дбољѡга 141r2

○ × 1: ‡ ≈ чѡстнѡѡишии 1 (1)

- зајл; домаћег порекла, уп. псл. *najъ (ПЕРСЈ, s. v. *naj*, Skok 2: 495–496, s. v. *na²*) и **/бољи/**; уп. стсл.-цсл. најбољѡе (SJS).

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/највећма/ највѡћма adv. НБ: највѡћма 101r23

○ × 1: ≈ *найпаче* 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, уп. псл. *најь (ПЕРСЈ, s. v. *нај*, Skok 2: 495–496, s. v. *na*²) и */већма/*. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/највише/ *найвише/* *найвыше* adv. НБ: *найвише* 103v6, *найвыше* 112v15

○ × 2: ∅ 1 (1), ≈ *цнѡжаѣ* 1 (1)

● зај_L: домаћег порекла, уп. псл. *најь (ПЕРСЈ, s. v. *нај*, Skok 2: 495–496, s. v. *na*²) и */више/*. RJAZU: +

▲ неутр_R: × 2; неутр_Σ: × 2

/највиши/ *найвиш[и]*, [-а], -е НБ: *пот. sg. n.* *найвише* 105v1

○ × 1: ∅ 1 (1)

● зај_L: домаћег порекла, уп. псл. *најь (ПЕРСЈ, s. v. *нај*, Skok 2: 495–496, s. v. *na*²) и */виши/*. RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/најгоре/ *најгоре* adv. НБ: *најгоре* 130r9

○ × 1: ∅ 1 (1)

● зај_L: домаћег порекла, уп. псл. *најь (ПЕРСЈ, s. v. *нај*, Skok 2: 495–496, s. v. *na*²) и */горе/*⁽²⁾.

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/најгори/ *најгор[и]*, [-а], -е М: *пот. sg. n.* *најгоре* 128v4

○ × 1: ≈ *горѣ* 1 (1)

● зај_L: домаћег порекла, уп. псл. *најь (ПЕРСЈ, s. v. *нај*, Skok 2: 495–496, s. v. *na*²) и */гори/*.

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/најлашњи/ *најлаш'нји*, [-а], [-е] НБ: *пот. sg. t.* *најлаш'нји* 159v20-21

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, уп. псл. *најь (ПЕРСЈ, s. v. *нај*, Skok 2: 495–496, s. v. *na*²) и *лашње*, в. */лашње/*.

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/најмањи/ *најманји*, [-а], [-е] НБ: *пот. sg. t.* *најманји* 130r9

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, уп. псл. *најь (ПЕРСЈ, s. v. *нај*, Skok 2: 495–496, s. v. *na*²) и *мањи*, в. */мање/*.

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/најмудри/ *најмѣдры*, [-а], [-е] НБ: *пот. sg. t.* *најмѣдры* 156r7

○ × 1: ∅ 1 (1)

● зај_L: домаћег порекла, уп. псл. *најь (ПЕРСЈ, s. v. *нај*, Skok 2: 495–496, s. v. *na*²) и */мудар/*.

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/најнајре/ *најнајре* adv. НБ: *најнајре* 100v7, 103v22

○ × 2: ≈ *первѣ* 2 (2)

● нар_L: домаћег порекла, уп. псл. *најь (ПЕРСЈ, s. v. *нај*, Skok 2: 495–496, s. v. *na*²) и */најре/*. RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/најпаче/ *најпаче* adv. ЗБ: *најпаче* 117r21

○ × 1: ≡ **найпаче** 1 (1)

● књиж_L: **домаћег порекла**, уп. псл. *naǰь (ПЕРСЈ, s. v. *naǰ*, Skok 2: 495–496, s. v. *na²*) и **/ѿаче/**; уп. ссл. **наипаче** (С, ФР: Д, Да, ЂБ), стсл. **наипаче** (СС), стсл.-цсл. **наипаче** (SJS). RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/најѿоследњи/ **наипослѣдњи**, [-а], [-о] М: *nom. sg. m.* **наипослѣдњи** 122r23, *gen. sg. m.* **наипослѣдњега** 106v20-21, *nom. pl. m.* **наипослѣдњи** 122r22

○ × 3: ≈ **послѣдњи** 3 (2+1)

● нар_L: **домаћег порекла**, уп. псл. *naǰь (ПЕРСЈ, s. v. *naǰ*, Skok 2: 495–496, s. v. *na²*) и **/ѿоследњи/**. RJAZU: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/најѿрвашњи/ **најпрѿвашн[ји]**, [-нја], [-нје] М: *nom. pl. f.* **најпрѿвашнје** 116v16

○ × 1: ≈ **перѿвнши** 1 (1)

● нар_L: **домаћег порекла**, уп. псл. *naǰь (ПЕРСЈ, s. v. *naǰ*, Skok 2: 495–496, s. v. *na²*) и **/ѿрвашњи/**. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/најѿре/ **најпре** adv. НБ: **најпре** 104r24, 107r11, 107r15, 116v22, 117v11 ♦ **/по/** **наипнајпре** 123r24-123v1 ≠ **перѿви**^М 41v12

○ × 6: ∅ 1 (1), ≈ **перѿѿе** 4 (4)

● нар_L: **домаћег порекла**, уп. псл. *naǰь (ПЕРСЈ, s. v. *naǰ*, Skok 2: 495–496, s. v. *na²*) и **/ѿре/**. RJAZU: +

▲ нар_R: × 6; нар_Σ: × 6

/најѿѿражњи/ **најстражњи**, [-нја], [-нје] НБ: *nom. sg. m.* **најстражњи** 105v3

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L: **домаћег порекла**, уп. псл. *naǰь (ПЕРСЈ, s. v. *naǰ*, Skok 2: 495–496, s. v. *na²*) и **стражњи**, сродно са **/ѿраї/** (Skok 3: 487–488, s. v. *trag*). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/најѿврђи/ **најтврђи**, [-а], [-е] НБ: *nom. sg. m.* **најтврђи** 101r20

○ × 1: ≈ **крѿпокъ** 1 (1)

● нар_L: **домаћег порекла**, уп. псл. *naǰь (ПЕРСЈ, s. v. *naǰ*, Skok 2: 495–496, s. v. *na²*) и **/ѿврђи/**.

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/наказа/ **наказа**, [-е] f. НБ: *nom. sg.* **наказа** 128r23, *acc. sg.* **наказв** 121v20

○ × 2: ∅ 1 (1), ≈ **порокъ** 1 (1)

● нар_L: **домаћег порекла**, од псл. дијал. *nakaza (ЭССЯ 22: 122–123, ПЕРСЈ, Skok 1: 320, s. v. *čeznuti*). RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/наказайи/ **наказа[ти]** pf. ССЛ: *perf. 2. sg. m.* **наказалъ /еси/** 129r22

○ × 1: ≡ **наказати** 1 (1)

● зај_L: **домаћег порекла**, од псл. дијал. *nakazati (ЭССЯ 22: 120–122, Skok 1: 320, s. v. *čeznuti*); уп. ссл. **наказати** (ФР: Д, Т, СП, ГЦ, NN, ЂБ), стсл. **наказати** (СС), стсл.-цсл. **наказати** (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/наказивање/ **наказиван[је]**, [-нја] п. М: *dat. sg.* **наказиваню** 159r11, *loc. sg.* **наказиваню** 159r10

○ × 2: ≡ **наказаніе** 1 (1), = **наказаніе** 1 (1)

- хибр_L; вероватно Венцловићева творба; уп. */наказиѿи/*; уп. и ссл. *наказиваниѿе* (ФР: ЂБ). уп. Јовановић 1911: *наказивати*
- ▲ хибр_R: × 2; хибр_Σ: × 2

/наказиѿи (се)/ **наказити** I: pf. M: *plus. perf. 3. sg. m. /e бѿω/* наказѿω 129r21 II: ~ **се** pf. M: *pot. 3. pl. m. /би се/* наказили 162r2-3.

○ I: × 1: # ≠ наказивати 1 (1) II: × 1: = наказати сѿ 1 (1)

- индив_L; вероватно Венцловићева творба; уп. и псл. дијал. **nakaziti (se)* (ЭССЯ 22: 122, ПЕРСЈ, s. v. *наказа*, Skok 1: 320, s. v. *čeznuti*).
- ▲ хибр_R: × 2; хибр_Σ: × 2

/наказни/ **наказн[ы], [-а], [-о]** НБ: *nom. pl. m.* наказны 120r1, *acc. pl. m.* наказне 121r20

○ × 2: ∅ 2 (2)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. дијал. **nakažьnъ(jь)* (ЭССЯ 22: 123–124, Skok 1: 320, s. v. *čeznuti*). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/накиѿиѿи/ **наки[тити]** pf. НБ: *л. ѿригев ѿрѿни acc. pl. m. /на/* накиѿене 140r2

○ × 1: ∅ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, уп. */на/* и псл. **kytiti* (ЭССЯ 13: 281, ПЕРСЈ, Skok 2: 86, s. v. *kita*). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/наклањѿи се/ **накланѿ[ти]** **се** impf. M: *praes. 3. pl. /се/* накланѿате 136r18

○ × 1: ≈ прекланѿати сѿ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. **naklan'ati se* (ЭССЯ 22: 128–129, ПЕРСЈ, s. v. *клањати се*, Skok 2: 102–103, s. v. *kloniti se*). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/накнадѿи/ **накнадити** pf. НБ: *inf.* накнадити 123r8

○ × 1: # ≠ дати мзда 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, уп. */на/* и псл. **kьnaditi* (ЭССЯ 13: 198, s. v. **kьnaditi*, ПЕРСЈ, s. v. *накнадити*, Skok 2: 108, s. v. *knaditi*). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/налаѿѿи се/ **нала[гати]** **се** impf. НБ: *imp. 2. pl.* налажите /се/ 163r21-22 ♦ налажите се зыдо^м[ь] навише 163r21-22 ≈ назидаюѿе 76v20-21

○ × 1

- нар_L; домаћег порекла, од псл. **nalagati se* (ЭССЯ 22: 153); уп. стсл. *налагати* (СС), стсл.-цсл. *налагати* (SJS). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/наличе/ **налич[е], [-а]** п. НБ: *loc. sg. /оу/* наличч 138v15-16

○ × 1: ≈ естество 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. **naličьje* (ЭССЯ 22: 167, ПЕРСЈ, s. v. *наличье*, Skok 2: 300, s. v. *lik²*); уп. стсл.-цсл. *наличнѿе* (SJS). RJAZU: + | Михајловић 1982: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/намасѿиѿи/ **намасти[ти]** pf. ЗБ: *praes. 3. sg. /не/* нама^сти 114r6, M: *impt. 2. pl.* намастите 116v8

○ × 2: ≡ намастити 1 (1), ≈ помастити 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. **namaztiti* (ЭССЯ 22: 181, ПЕРСЈ, s. v. *маст*, Skok 2: 383, s. v. *mast'*); уп. стсл.-цсл. намастити (SJS). RJAZU: + | Јовановић 1911: +
- ▲ неутр_R: × 1, нар_R: × 1; неутр_Σ: × 1, нар_Σ: × 1

/намениѡи/ на мѣни[ти]/намени[ти] pf. M: *perf. 2. sg. m.* на мѣниѡ /си/ 140r19, *perf. 3. pl. m.* /е/ на меніѡ 140v8-9, НБ: *perf. 1. pl. m.* /са^М[ь]/ на мѣниѡ 136r2.

○ × 3: ≈ вѣдѣннѣти 2 (1+1), ≈ преднареѡи 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. **namēniti* (ЭССЯ 22: 186, ПЕРСЈ, Skok 2: 421–422, s. v. *mijena*, 444–445, s. v. *mniti*); уп. стсл. на мѣннѣти (СС), стсл.-цсл. на мѣннѣти (SJS). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/намера/ на мер[а], [-е] f. M: *instr. sg.* /ѣ/ на меро^М[ь] 125v2

○ × 1: ≡ на мѣреніѣ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, в. **/намериѡи се/**; уп. на мѣра (Miklosich). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/намериѡи се/ на мѣр[ити] се pf. НБ: *pot. 3. sg. m.* /ѡи се/ на мѣрѡи 123r23

○ × 1: ∅ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. **namēriti se* (ЭССЯ 22: 186–187, ПЕРСЈ, Skok 2: 436, s. v. *mjera*); уп. стсл. на мѣрнѣти (СС), стсл.-цсл. на мѣрнѣти (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/намесѡо/ на мѣсто праер. ЗБ: на мѣсто 115r10

○ × 1: ≡ на мѣсто 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, в. **/на/** и **/месѡо/**. RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/намеѡнуѡи/ на метнѣ[ти]/на метнѡ[ти] pf. НБ: *perf. 3. sg. m.* /е/ на ме^Тнѡ 144v3, *aor. 3. sg.* на ме^Тнѡ 135r7

○ × 2: ∅ 1 (1), ≈ наложнѣти 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *метнути*, Skok 2: 410–414, s. v. *mesti*), уп. **/на/** и **/меѡнуѡи/**; уп. на метнѣти (Miklosich). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/наносиѡи/ на носѣ[ти] impf. ЗБ: *praes. 3. sg.* /не/ на носѣ 136v23

○ × 1: = на носити 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. **nanositi* (ЭССЯ 22: 199–200, ПЕРСЈ, s. v. *носити*, Skok 2: 512–513, s. v. *nesti*); уп. ссл. на носити (ФР: СП, ПП), стсл. на носити (СС), стсл.-цсл. на носити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/наѡајаѡи/ на паја[ти] impf. ССЛ: *praes. 3. pl.* на пајаѡ^Т[ь] 131r21 || ЗБ: *praes. 3. sg.* на паја 135r20, 136r7

○ × 3: ≡ на паѡати 2 (2), ≈ на паѡати 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. **naraјati* (ЭССЯ 22: 206, Skok 2: 667, s. v. *riti*); уп. ссл. на паѡати (С, ФР: Д, Т, Да, ГЦ), стсл. на паѡати (СС), стсл.-цсл. на паѡати (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ књиж_R: × 1, нар_R: × 2; књиж_Σ: × 1, нар_Σ: × 2

/наѡасѡ/ на па ст[ь], [-и] f. НБ: *acc. pl.* на па стѣти 129r14

○ × 1: ‡ ≈ нсквѡшеніѣ 1 (1)

- књиж_L (значење); уп. ссл. напасть (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ЂБ), стсл. напасть (СС), стсл.-цсл. напасть (SJS); крајње порекло домаће, од псл. *napastь (ЭССЯ 22: 208–209, ПЕРСЈ, Skok 2: 615–616, s. v. *pasti*). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/написати/ написа[ти] pf. ССЛ: *л. ĩpugev ĩpĭни ном. pl. n.* написана 138v6 || ЗБ: *aor. 3. sg.* написа 136v13, *л. ĩpugev ĩpĭни асс. sg. f.* написана 109v4, *л. ĩpugev ĩpĭни ном. pl. f.* написана 118v16, 130v15, написате 155r22–155v1, *л. ĩpugev ĩpĭни ном. sg. n.* написато 163r16, *л. ĩpugev ĩpĭни ном. pl. n.* написата 105r5, М: *л. ĩpugev ĩpĭни ном. sg. f.* написата 112r21–22.

- × 9: ≡ написати 8 (8), ≈ писати 1 (1)
- зај_L; домаћег порекла, од псл. *napisati (ЭССЯ 22: 214, Skok 2: 662–663, s. v. *pisati*, SES, s. v. *pisati*); уп. стсл. написати (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ), стсл. написати (СС), стсл.-цсл. написати (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 4, нар_R: × 5; неутр_Σ: × 4, нар_Σ: × 5

/напийти (се)/ напийти I: pf. ЗБ: *impt. 2. sg.* напой 132v18, М: *perf. 3. sg. f.* напила /e/ 137v15–16, *fut. 1. sg.* /ħ/ напийти 132v22 **II: ~ се pf.** М: *inf.* напийти /ce/ 137v6, 137v11, *praes. 3. sg.* /ce/ напийе 131r19, /ce/ напийе 134r19, 134r20, НБ: *inf.* напийти /ce/ 130v22–131r1, 133r18–19, 134v5, *praes. 2. sg.* /ce/ напийешъ 133r23, *praes. 3. sg.* /ce/ напийе 131r3, *pot. 3. sg. f.* /да би ce/ напийла 134v7.

- I: × 3: ≡ напийти 1 (1), ≈ препити 2 (2) **II: × 11: ∅** 6 (6), ≈ пити 5 (5)
- зај_L; домаћег порекла, од псл. **napiti (se)* (ЭССЯ 22: 215, Skok 2: 667, s. v. *piti*, SES, s. v. *piti*); уп. стсл.-цсл. напийти (ca) (SJS). **I: RJAZU: + II: RJAZU: +**
- ▲ неутр_R: × 1 нар_R: × 13; неутр_Σ: × 1, нар_Σ: × 13

/напојити/ напоити pf. ССЛ: *inf.* напоити 131r23, *praes. 2. sg.* напоиши 131v2 || ЗБ: *praes. 1. sg.* напои^m[ь] 134v1, *praes. 2. sg.* напоишъ 132v23–133r1, *perf. 2. sg. m.* напои^o /ci/ 113v14, *perf. 3. sg. m.* /ю/ напоио 131r5, /e/ напоио 131r6, *perf. 2. pl. m.* напоили /ste/ 133r2, *pot. 3. sg.* /би/ напоио 138r16, *fut. 1. sg.* /кю/ на^{no}ити 135v5, НБ: *praes. 3. sg.* напои 132v14.

- × 11: ∅ 1 (1), ≡ напоити 7 (5+2), = напоити 3 (2+1)
- зај_L; домаћег порекла, од псл. *napojiti (ЭССЯ 22: 221–222, Skok 2: 667, s. v. *piti*); уп. ссл. напоити (ФР: Д, Т, Да, СП, NN, ЂБ), стсл. напоити (СС), стсл.-цсл. напоити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 2, књиж_R: × 1, нар_R: × 8; неутр_Σ: × 2, књиж_Σ: × 1, нар_Σ: × 8

/напојница/ напойниц[a], -e f. М: *gen. sg.* напойнице 138r4–5

- × 1: ≈ пгтїе 1 (1)
- нар_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, ЭССЯ 22: 222–223, s. v. *napojь, Skok 1: 705, s. v. *-ica*), в. **/напојити/**. RJAZU: + | Михајловић 1982: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/напоље/ напоље adv. НБ: напоље 100r24, 101r22, 140v3, 158v9, 158v12,

- × 5: ∅ 2 (1+1), ≈ вонъ 3 (2+1)
- нар_L; домаћег порекла, уп. **/на/** и псл. **pol'je* (SES, s.v. *polje*, ПЕРСЈ, Skok 2: 699, s. v. *polje*, уп. Савић 2019: 117–118). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 5; нар_Σ: × 5

/напољу/ наполю adv. НБ: наполю 142v8

- × 1: ≈ внѣ 1 (1)
- нар_L; домаћег порекла, уп. **/на/** и псл. **pol'je* (SES, s.v. *polje*, ПЕРСЈ, Skok 2: 699, s. v. *polje*, уп. Савић 2019: 117–118); в. и **/напоље/**. RJAZU: +

▲ нар_Р: × 1; нар_Σ: × 1

/найравийши/ направи[ти] pf. ЗБ: *perf. 2. sg. m.* направію /си/ 128r3

○ × 1: ≡ направити 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *napraviti (ЭССЯ 22: 230, Skok 3: 26–27, s. v. *prav*, SES, s. v. *prav*); уп. ссл. направити (С, ФР: Д, Да), стел. направити (СС), стел.-цсл. направити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_Р: × 1; нар_Σ: × 1

/найразно/ напразно adv. М: напразно 161v7

○ × 1: ≈ праздно 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (Skok 3:28, s. v. *prazan*), уп. **/на/** и **/йразан/**, можда укрштено са *напрасно* (уп. ЭССЯ 22: 228–230, s. v. **napras(ь)нь(ь)*, Skok 2: 502, s. v. *naprasan*); уп. и ссл. напрасно (ФР: Т, Да, ГЦ, NN), напраснѣ (ФР: Д). RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ нар_Р: × 1; нар_Σ: × 1

/найре/ напре/напре adv. НБ: напре 115r13, 156r13, напре 125v1

○ × 3: ∅ 3 (2+1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *najъ (ПЕРСЈ, s. v. *naj*, Skok 2: 495–496, s. v. *na²*) и **/йре/**. RJAZU: +

▲ нар_Р: × 3; нар_Σ: × 3

/найрег/ напред[ъ] adv. НБ: напре^д[ъ] 103v6, 123v2

○ × 2: ∅ 2 (2)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *na perďъ (ЭССЯ 21: 194–195, ПЕРСЈ, Skok 3: 32, s. v. *pred*); уп. ссл. напре^дъ (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ПП, NN), стел.-цсл. напре^дъ (SJS). RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 2; неутр_Σ: × 2

/найреговашши/ напред[овати] impf. НБ: *praes. 3. sg.* напредве 141r13

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *напред*, Skok 3: 32, s. v. *pred*), в. **/найрег/**. Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_Р: × 1; нар_Σ: × 1

/найрезашши/ напре[зати] impf. П: *praes. 3. sg.* напреже 129v2

○ × 1: ≡ напрезати 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, уп. **/на/** и псл. *prezati (Skok 3: 31–32, s. v. *-preći*, SES, s. v. *prezati*); уп. и напрезати (Miklosich). RJAZU: +

▲ нар_Р: × 1; нар_Σ: × 1

/найунийши (се)/ напвни[ти] I: pf. М: *impt. 2. pl.* напвните 136v8-9, *іл. иридев шрїни асс. sg. m.* _{/8/} напвниєнь 113r1, НБ: *aor. 3. pl.* напвнише 125r22, *іл. иридев шрїни пот. sg. m.* напвниєнь 139r13 II: ~ **се** pf. М: *perf. 3. sg. f.* /се е/ напвнила 114v12.

○ I: × 4: ∅ 2 (2), ≈ исполнати 1 (1), ≈ полныти 1 (1) II: × 1: ≠ исполнити 1 (1)

● књиж_L и нар_L; домаћег порекла, од псл. *napъlniti (ЭССЯ 22: 235–236, Skok 3: 75, s. v. *pun*, SES, s. v. *poln*); уп. ссл. напльнити (ФР: Д, Т, Да, СП, NN, ЂБ), стел. напльнити (СА) (СС), стел.-цсл. напльнити (SJS). I: Даничић: *напльнити*, RJAZU: +

▲ нар_Р: × 5; нар_Σ: × 5

/найуњење/ напвниєње, [-на] п. М: *асс. sg.* напвниєње 136v22

○ × 1: ≈ исполненїе 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. **/найунийши/**; уп. стел.-цсл. напльниєнїе (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/наредийѣи/ нареди[ти] pf. НБ: *aor. 3. sg.* нареди 104v2

○ × 1: ≈ поставити 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *narēditi (ЭССЯ 22: 245–246, ПЕРСЈ, Skok 3: 122, s. v. *red*); уп. ссл. наредити (ФР: Т, ЂБ). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/нарећи/[нарешии]/ наре[кѣ] pf. ССЛ: *praes. 1. sg.* нарече^М[ѣ] 101v1 || ЗБ: *perf. 3. sg. m. /e/* нарекаш 161v11

○ × 2: ≡ нареши 1 (1), = нареши 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. **narēkt'i* (ЭССЯ 22: 240, Skok 3: 120–122, s. v. *reći*); уп. ссл. нареши (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN), стсл. нареши (СС), стсл.-цсл. нареши (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/нарицаѣи (се)/ нари[цати] I: impf. ЗБ: *praes. 3. sg.* нариче 160r3 **II: ~ се impf.** НБ: *praes. 3. pl. /ce/* нарычѣ 128v13.

○ I: × 1: ≡ нарицати 1 (1) II: × 1: ∅ 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. **narikati/*naricati* (ЭССЯ 22: 246–247, ПЕРСЈ, Skok 3: 120–122, s. v. *reći*); уп. ссл. нарицати (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ЂБ), нарицати се (С), стсл. нарицати (сѣ) (СС), стсл.-цсл. нарицати (SJS). I: Даничић: +, RJAZU: + II: Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/народ/ народъ/народъ, -а m. ЗБ: *nom. sg.* народъ 119v15, *gen. sg.* /зарад[и]/ народа 126r8, *nom. pl.* народи 127r12. НБ: *dat. sg.* /к/ народѣ 121v4.

○ × 4: ∅ 1 (1), ≡ народъ 1 (1), ‡ ≡ народъ 1 (1), ≠ народъ 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *narodъ (ЭССЯ 22: 253–255, ПЕРСЈ, Skok 3: 151–153, s. v. *rod*); уп. ссл. народъ (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, ЂБ), стсл. народъ (СС), стсл.-цсл. народъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 4; неутр_Σ: × 4

/насиље/ насиље, [-ля] n. НБ: *acc. sg.* насиље 95v16

○ × 1: ‡ ≈ властѣ 1 (1)

● књиж_L и нар_L; домаћег порекла, од псл. *nasilьje (ЭССЯ 23: 45–46, Skok 3: 234–235, s. v. *sila*); уп. ссл. насиље (С, ФР: Д, Т, Да, ТХ, ПП), стсл. насиље (СС), стсл.-цсл. насиље (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/насиѣиѣи/ наситити pf. НБ: *fut. 1. sg.* наситити /кю/ 134r22

○ × 1: ≈ исполнити 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *nasytiti (ЭССЯ 23: 118–119, Skok 3: 245, s. v. *sit*, SES, s. v. *sit*); уп. ссл. насытити (ФР: Д, Да, СП, ГЦ). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/наследница/ наслѣдниц[а], [-е] f. ЗБ: *nom. pl. f.* наслѣ^Днице 115r7

○ × 1: ≡ наслѣдница 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *naslědnica (ЭССЯ 23: 54, Skok 3: 284, s. v. *slijediti*, SES, s. v. *naslediti*); уп. наслѣдница (Miklosich). RJAZU: + | Михајловић: 1982: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/наследоваѣи/ наслѣд[овати] impf. ЗБ: *imp. 2. pl.* наслѣдѣйте 104v3

○ × 1: ≡ наслѣдовати 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *naslědovati (ЭССЯ 23: 51–52, Skok 3: 284, s. v. *slijediti*, SES, s. v. *naslediti*); уп. ссл. наслѣдовати (ФР: Д, Т, Да), стсл. наслѣдовати (СС), стсл.-цсл. наслѣдовати (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/наслонѣи се/ наслони[ти] се pf. НБ: *aor. 3. sg.* наслонѣи /се/ 96r18, *perf. 3. sg. m.* /се е/ наслонѣо 131v13, наслонѣо /се е/ 131v13-14

○ × 3: ∅ 2 (1+1), ≈ положиѣи са 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. *nasloniti (ЭССЯ 23: 56–57, Skok 3: 287, s. v. *sloniti*, SES, s. v. *sloneti*); уп. наслонити са (Miklosich). RJAZU: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/наспориѣи/ наспори[ти] pf. НБ: *plus. perf. 3. sg. m.* /е/ наспорѣо /бѣо/ 125r19

○ × 1: ≈ оумножити 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. *nasporiti (ЭССЯ 23: 68, Skok 3: 313, s. v. *spor*). RJAZU: + | Јовановић 1911: *наспоривати*

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/настаѣи/ настаѣи[ти] pf. ССЛ: *impt. 2. sg.* настаѣи 130v8-9 | ЗБ: *perf. 3. sg. f.* /е/ настаѣила 111r21, НБ: *perf. 1. sg. m.* настаѣо /са^М[ь]/ 135v23.

○ × 3: ≡ настаѣити 1 (1), = настаѣити 1 (1), ‡ ≈ наѣити 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *nastaviti (ЭССЯ 23: 72–74); уп. ссл. настаѣити (С, ФР: Д, Т, Да, СП, NN, ЂБ), стсл. настаѣити (СС), стсл.-цсл. настаѣити (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: *настаѣити се*

▲ неутр_R: × 1, нар_R: × 2; неутр_Σ: × 1, нар_Σ: × 2

/настаѣи/ настала[ти] impf. П: *praes. 3. sg.* настала 123v12

○ × 1: ‡ ≡ настаѣити 1 (1)

- књиж_L; уп. **/настаѣи/**; уп. и ссл. настаѣити (С, ФР: Д, Т, Да, СП), стсл. настаѣити (СС), стсл.-цсл. настаѣити (SJS); промена *въ* > *ь* дијалектизам. Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ хибр_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/настаѣи/ наста[ти] pf. НБ: *perf. 3. sg. n.* /е/ настало 136r11

○ × 1: ∅ 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *nastati (ЭССЯ 23: 69–70, ПЕРСЈ, Skok 3: 329, s. v. *stati*); уп. ссл. настати (ФР: Т, Да, ГЦ), стсл. настати (СС), стсл.-цсл. настати (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/настуѣи/ наступива[ти] impf. П: *perf. 3. sg. m.* /е/ наступивао 162r13

○ × 1: = настѣповати 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *nastopiti (ЭССЯ 23: 89–91, Skok 3: 354, s. v. *stupati*). RJAZU: + *наступљивати*

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/наѣи/ наѣи[ти] се impf. НБ: *part. praes. act.* на^Ппиркѣ /се/ 125v19-20

○ × 1: ∅ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, уп. **/наѣ/** и псл. *perti (ПЕРСЈ, s. v. *-pjeti* (се), Skok 3: 42, s. v. *-prijeti*).

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/най̄рай̄/ натрагь adv. НБ: натра^Г[ь] 96r6, натрагь 117v13, 136v15, натра^Г(ь) 143r5, 160r7 ♦ натра^Г[ь] оузети 96r6 ≈ прїати 16r18-19, ♦ доће натра^Г(ь) 143r5 ≈ прїйде 58v21, ♦ /ли би.../ натра^Г(ь) долазила 160r7-8

○ × 5: ∅ 1 (1), ≈ восплат' 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла (ПЕРСЈ, Skok 3: 488, s. v. *trag*); в. **/на/** и **/рай̄/**. RJAZU: +

▲ нар_R: × 5; нар_Σ: × 5

/най̄ура/ натвѣра/натѣра, [-е] f. НБ: *nom. sg.* натвѣра 144r20, *dat. sg.* /по/ натври 156r11, 159r12, *acc. sg.* /за/ натѣрѣ 163r19, *instr. sg.* натѣро^М[ь] 123v19, 157v5

○ × 6: ∅ 5 (2+3), ≈ природный 1 (1)

● нар_L: од лат. *nātūra* (Skok 2: 506, SES). RJAZU: + | Михајловић 1974: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 6; нар_Σ: × 6

/наћи (се)/найтии (се)/ накв̄/наћи/на[ити] I: pf. НБ: *inf.* наћи 124v17, *praes. 3. sg.* наће 124v18, *perf. 1. sg. m.* нашао /са^М[ь]/ 110v10, *perf. 3. sg. f. /е/* наш'ла 132r11, *aor. 1. sg.* /не/ наћо^Х[ь] 124r13, *aor. 3. sg.* нагнє 108r13, 110v6, 125r7, 128r13, наће 110r13, 110r24, *aor. 2. pl.* наћосте 118r15, *aor. 3. pl.* наћоше 115r24, наћоше 117v21, /не/ наћоше 115v1, *fut. 1. sg.* /кю/ накв̄ 134r3, *fut. 3. sg.* /кє/ накв̄ 107v15 **II: ~ се** pf. НБ: *inf.* наћи /се/ 107r8

○ **I:** × 17: ∅ 1 (1), ≈ ѡбрѣсти 13 (10+2+1), #≈ ѡбрѣсти 1 (1), ≈ ѡбрѣтати 1 (1), ≈ ѡсазати 1 (1) **II:** × 1: ≈ пристѣпити 1 (1)

● зај_L: домаћег порекла, од псл. **najьti (se)* (ЭССЯ 22: 113–116, ПЕРСЈ, Skok 1: 707–708, s. v. *ici*); уп. ссл. нанти (ФР: Д, Да, ГЦ), стсл. нанти (СС), стсл.-цсл. нанти (SJS). **I:** Даничић: +, RJAZU: + **II:** Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 18; нар_Σ: × 18

/наујодни/ наоуго^Дны[и], [-а], -е П: *nom. sg. n.* наоуго^Дные 112v13

○ × 1: ≡ най̄годнѣйшеє 1 (1)

● зај_L: домаћег порекла, уп. псл. **najь* (ПЕРСЈ, s. v. *naj*, Skok 2: 495–496, s. v. *na*²) и **/ујодан/**.

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/наука/ наоук[а], [-е] f. НБ: *loc. sg.* /ω/ наоуци 156r15, *acc. pl.* наоукѣ 156r9

○ × 2: ∅ 2 (2)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. **наука* (ЭССЯ 23: 195–197, ПЕРСЈ, Skok 3: 534, s. v. *učiti (se)*, Јанковић 2017: 536–539); уп. наоука (Miklosich). RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/научавай̄и/ наѣчава[ти] impf. П: *praes. 3. sg.* наѣчава 140r5, наоучава 159r18.

○ × 2: = наѣчати 2 (1+1)

● књиж_L: домаћег порекла (Skok 3: 534, s. v. *učiti (se)*), в. **/научий̄и/**; уп. ссл. наоучавати (ФР: Д, Т, Да). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 2; хибр_Σ: × 2

/научий̄и/ наѣча[ти] impf. ССЛ: *praes. 3. sg.* наѣчає 110v13, наѣчає 110v15-16.

○ × 2: = наѣчати 2 (1+1)

● књиж_L: уп. стсл. наоучати (ФР: Д, Да, СП, ПП), стсл. наоучати (СС), стсл.-цсл. наоучати (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ хибр_R: × 2; хибр_Σ: × 2

/научийи (се)/ наоучити I: pf. ЗБ: aor. 3. sg. наоучы 98r24, imp. 2. pl. наоучите 116v12 II: ~ се pf. ЗБ: inf. наоучити /се/ 106r10, perf. 3. sg. m. /се е/ наоучіω 109v9, НБ: perf. 3. pl. m. /св се/ наґчили 135v24-136r1.

○ I: × 2: ≡ наґчити 2 (1+1) II: × 3: ≡ наґчити сж 1 (1), ‡= наґчити сж 1 (1), #≈ пріати 1 (1)

● зај_L: домаћег порекла, од псл. *naučiti (se) (ЭССЯ 23: 191–194, ПЕРСЈ, s. v. v. наука, учити, Skok 3: 534, s. v. učiti (se)); уп. ссл. наоучити (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ПП, NN, ЪБ), наоучити се (С, ФР: Д), стсл. наоучити (сж) (СС), стсл.-цсл. наоучити сж (SJS). I: Даничић: +, RJAZU: + II: Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 3, нар_R: × 2; неутр_Σ: × 3, нар_Σ: × 2

/находийи (се)/ находи[ти] I: impf. НБ: praes. 2. sg. находіишь 132r22, praes. 3. sg. /^{cc} не/ неходи (!) 124r19 II: ~ се impf. НБ: praes. 3. sg. /се не/ находи 116r12, /се/ находи 133v11, 139v5, іл. *прилоі садашњи* находекв̄ /се/ 127v20.

○ I: × 2: ≈ оберѣтати 1 (1), ≈ быти 1 (1) II: × 4: ∅ 1 (1), ≈ быти 1 (1), ≈ оберѣтати сж 2 (2)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. *naxoditi (se) (ЭССЯ 22: 82–84, ПЕРСЈ, s. v. наћи, Skok 1: 707–708, s. v. íci); уп. стсл. находити (ФР: Да, СП, ГЦ), стсл. находити (СС), стсл.-цсл. находити (SJS). I: Даничић: +, RJAZU: + II: Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 6; нар_Σ: × 6

/нахранийи/ нахрани[ти] pf. НБ: pot. 3. sg. m. /би/ нахраніω 138r15

○ × 1: ≈ наптити 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. *naxorniti (ЭССЯ 22: 88, Skok 1: 684, s. v. hrana); уп. нахраниити (Miklosich). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/нацрїсїи/ нацр'псти pf. М: inf. нацр'псти 131v23, 132r8-9

○ × 2: ≈ почерпати 2 (2)

● нар_L: домаћег порекла (уп. Skok 1: 278, s. v. *crpati*), в. /на/ и /црїаїи/. RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/начело/ начело, [-а] п. НБ: nom. sg. начело 160v10

○ × 1: ∅ 1 (1)

● књиж_L: уп. ссл. начело (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN), стсл. начало (СС), стсл.-цсл. начало (SJS); крајње порекло домаће, од псл. *načedlo (ПЕРСЈ, ЭССЯ 21: 225, Skok 1: 304–305, s. v. čelo, ESJS 523–524). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ неутр_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/начелсїиво/ начелство, [-а] п. П: nom. sg. начелство 109v11

○ × 1: ‡≡ началство 1 (1)

● књиж_L: уп. ссл. начельство (ФР: ГЦ, ЪБ). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/начелсїивоваїи/ начел'ств[овати] impf. П: praes. 3. sg. начел'ствве 121r14-15

○ × 1: ≡ началствовати 1 (1)

● књиж_L: уп. ссл. начельствовати (ФР: Т, Да, ГЦ, ЪБ). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/начин/ начинъ, -а м. НБ: nom. sg. начинъ 116v22, gen. sg. /в̄[ъ]/ начина 145r18, gen. pl. /из/ начїина 160r15-16

○ × 3: ∅ 1 (1), ≈ безмѣриє 1 (1), ≈ вина 1 (1)

- нар_L: домаћег порекла, од псл. дијал. *načĩnъ (ЭССЯ 21: 228–229, ПЕРСЈ, Skok 1: 325–326, s. v. *čĩn*²). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: + | Јовановић 1911: +
- ▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/начинаѡи/ начина[ти] impf. ССЛ: *part. praet. pass. f. nom. pl.* начинаемые 95r9

○ × 1: ≡ начинати 1 (1)

- књиж_L: уп. ссл. начинати (С, ФР: Д, Т, Да, ГЦ), стсл. начинати (СС), стсл.-цсл. начинати (SJS); крајње порекло домаће, од псл. дијал. *načĩnati (ЭССЯ 21: 227–228, ПЕРСЈ, s. v. *начин*, Skok 1: 325–326, s. v. *čĩn*²). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/начиниѡи/ начинити pf. НБ: *inf.* начинити 95r22

○ × 1: ≈ создати 1 (1)

- нар_L: домаћег порекла, од псл. дијал. *načĩniti (ЭССЯ 21: 228, ПЕРСЈ, s. v. *начин*, Skok 1: 325–326, s. v. *čĩn*²). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/наш/ нашъ, -а, -е ССЛ: *nom. sg. m.* на^ш(ъ) 130v11, *loc. pl. m.* /о/ наши^х[ъ] 145v4, *gen. sg. n.* /заради, рад[и], ѡ[ъ]/ нашега 130v10 || ЗБ: *nom. sg. m.* нашъ 99r3, 101v23, 107r1, 123v5, 143r20, нашъ 108r16, *gen. sg. m.* /до, зарад[и], ѡ[ъ]/ нашега 103v4, 134r10-11, 163r24, наше^{га} 104r23, *dat. sg. m.* нашемъ 112r1, *acc. sg. m.* нашего 104v18, *voc. sg. m.* на^ш(ъ) 113v21, *loc. sg. m.* /оу/ нашемв 138v15, *gen. pl. m.* /рад[и], заради/ наши 130r14, нашии 144r14, 144v15, *acc. pl. m.* наше 98v21, 99r5, 144v17, *nom. sg. f.* наша 98v21, 99r2, 101r17, 128v15, *gen. sg. f.* /радъ, ѡ[ъ], из/ наше 99r12, 102v17-18, 138r20, 139r13, наше 144v21, *acc. sg. f.* нашъ 144r8, нашв 95v10, *instr. sg. f.* /над[ъ]/ нашом^м[ъ] 103v4, *nom. pl. f.* наше 118v3, *gen. pl. f.* /ѡ[ъ], оу/ наши 118v7, нашии 143r12, *dat. pl. f.* наши^м[ъ] 145r4, *acc. pl. f.* /под[ъ]/ наше 110r23, 144r24, 144v1, наш^с 143r17, *gen. sg. n.* /заради, рад[и], ѡ[ъ]/ нашега 102r22, 102v4, 102v20, 104v1, 131r6, 143r11, нашега 104r25, *dat. sg. n.* /к/ нашемъ 145v2, *acc. sg. n.* /на/ наше 102v18, 104v11, 122r14, 144r5, 144r6, наш^с 128v8, *nom. pl. n.* наша 99r9, *acc. pl. n.* /за/ наша 102r21, *loc. sg. n.* /оу/ наше^м[ъ] 129v6, НБ: *nom. sg. m.* нашъ 101r4, 140r6, нашъ 110r19, на^ш(ъ) 105r7, *gen. sg. m.* /радї/ нашега 144r12, *dat. sg. m.* /г/ нашемъ 127v15, наше^м[ъ] 138v13, *acc. sg. m.* нашъ 130r6, *nom. pl. m.* наши 100r18, *gen. pl. m.* наши 122r8, *dat. pl. m.* наши^м[ъ] 97r18, *nom. sg. f.* наша 104r5, 118r18, 144r19, *gen. sg. f.* /ѡ[ъ]/ наше 100v21, 102r23, *dat. sg. f.* /к/ нашой 102r13, *acc. sg. f.* нашъ 118v7, *instr. sg. f.* /сѡ/ нашом^м[ъ] 111v16, 127v14, *dat. pl. f.* наши^м[ъ] 145r1, *acc. pl. f.* наше 145r20, 145v9, *instr. pl. f.* /с/ наши^м[и] 144r21, нашими 144v18, *nom. sg. n.* наше 100r18, *gen. sg. n.* /рад[и]/ нашега 128v3, *dat. sg. n.* /по/ наше^м[ъ] 144r19, *acc. sg. n.* /на/ наше 113v22, *nom. pl. n.* наша 100r17, *loc. sg. n.* наше^м[ъ] 100r18.

○ × 91: ∅ 29 (28+1), ≡ нашъ 40 (30+10), ≡ нашъ 1 (1), = нашъ 14 (12+1+1), ≈ нашъ 1 (1), ≠ нашъ 1 (1), ≠ нашъ 2 (2), ≈ вашъ 2 (2), ≈ мы 1 (1)

- зај_L: домаћег порекла, од псл. *našъ (ЭССЯ 23: 128–229, ПЕРСЈ, Skok 2: 504, s. v. *nas*); уп. ссл. нашъ (ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. нашъ (СС), стсл.-цсл. нашъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 68, књиж_R: × 7, нар_R: × 16; неутр_Σ: × 68, књиж_Σ: × 7, нар_Σ: × 16

/не/ не/не/нъ part. ССЛ: не 102r24, 105r2, 105r3, 105r4, 105r4, 105r19, 106r14, 110v15, 116r22, 130r15, 130r16, 130v6, 131r21, 142r25, 142v2, 145v11 || ЗБ: не 97r3, 98r9, 98r10, 98r17, 98v8, 99r23, 101r20, 101v16, 101v21, 102r38, 102r3, 102r16, 102v3, 103r6, 103r11, 105v14, 105v22, 105v23, 106r1, 106r1, 106r3, 106r4, 106r7, 106r22, 106v7, 107r4, 107r10, 107r22, 107v9, 108v1, 108v1, 108v5, 108v16, 109r21, 110r21, 110v6, 111r13, 111r25, 111v1, 111v6, 111v6, 111v10, 112r2, 114r6, 115r13, 115v1, 115v4, 115v6, 115v8, 115v15, 115v18, 116r4, 116r8, 116r17, 116r21, 116v1, 117r20, 117v23, 118r9, 118r25, 120r16, 120r18, 120r19, 120v6, 120v7, 120v7, 120v9, 120v13, 120v16, 121r9, 122r13, 122r15, 122v13, 121v21, 123r17, 123r20, 123v14, 123v16, 123v22, 124r6, 124r7, 124r11, 124r13, 124v3, 124v4, 124v21, 125r6, 125r9, 125r12,

125v11, 125v12, 125v15, 125v21, 126r1, 126r3, 126r18, 126r22, 126v5, 127r14, 128r15, 128r19, 128r19, 128v1, 128v3, 129r9, 129r16, 129r18, 129r19, 129r23, 129r25, 129v2, 129v3, 129v7, 129v7, 129v7, 129v13, 129v23, 132r23, 132v5, 132v22, 133r12, 133v6, 134r3, 134r10, 134r14, 134v5, 134v10, 135r3, 135r21, 135v8, 136r20, 137r21, 137v24, 138r8, 138r9, 139r8, 139r17, 139v4, 139v20, 139v23, 141r12, 141r22, 141v2, 142r7, 142r18, 142r20, 142v4, 142v6, 142v10, 143r6, 143r12, 144r8, 144v13, 144v15, 144v16, 155v21, 156r9, 156r25, 156v5, 157r1, 157r2, 157r5, 157r6, 157r7, 157r12, 157r26, 157v5, 158r3, 158r5, 158r10, 158r15, 158r19, 158r19, 158v3, 158v4, 158v11, 158v17, 159r4, 159r9, 159r19, 159r21, 159r23, 159v16, 160r4, 160r22, 160v7, 160v10, 160v21, 161r9, 161r13, 161r20, 161r24, 161r24, 161v11, 161v17, 161v18, 161v18, 161v19, 162r3, 162r7, 162r19, 162r20, 162v5, 162v10, 162v15, 162v22, 163r4, 163r9, 163r12, 163r20, 163v2, не 107v11, 116v1, 120v14, 128v1, 129r5, 129v15, 132v19, 161v16, НБ: не 95v20, 96r3, 96r3, 96v2, 97v1, 98r13, 99r21, 99v8, 100r2, 100r7, 101v17, 101v18, 102r7, 102r10, 102r20, 104r6, 104r19, 105r21, 105v3, 105v9, 105v11, 106r19, 106r21, 107r17, 107v12, 108r6, 109v3, 111v11, 112r11, 114v5, 114v9, 116r12, 120r20, 121v7, 124r5, 124r18, 124r19, 125v7, 125v14, 127r9, 127r23, 127v3, 127v4, 128v14, 128v16, 129r15, 130r17, 130r20, 131r16, 132v4, 133r15, 133v5, 134r7, 134v4, 135r8, 135r11, 135r13, 135r19, 135v2, 136r26, 136v1, 136v18, 136v23, 137v13, 140r1, 145r10, 145r22, 155v22, 156r8, 156r11, 156r13, 157r13, 157r15, 157r16, 157v7, 157v9, 158v8, 158v14, 159r6, 159v23, 160r6, 160r9, 160v16, 161r8, 162r6, 162r8, 162v11, 163r3, не 136v1, 158v9, 160v20, нѢ 97r24, 124r1

○ × 328: ∅ 95 (75+14+3+3), ≡ не 217 (173+36+2+6), ‡≡ не 3 (2+1), #≡ не 5 (2+2+1), ≈ не 6 (6), ‡≈ не 1 (1), ≠ нѢ 1 (1)

● зай_L: домаћег порекла, од псл. *ne (ЭССЯ 24: 91–93, ПЕРСЈ, Skok 2: 508–509); уп. ссл. не (ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЪБ), стсл. не (СС), стсл.-цсл. не (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 328; неутр_Σ: × 328

/небески/ н[е]б[е]ск[и]и, [-а], [-о] П: *acc. sg. f.* н(е)б(е)^скв 143r10, *gen. sg. n.* /пробу/ н(е)б(е)^скога 139r25

○ × 2: = небесный 2 (2)

● зай_L: домаћег порекла, од псл. *nebesъkъjъ (ЭССЯ 24: 100–101, ПЕРСЈ, s. v. *небо*, Skok 2: 509, s. v. *nebo*); уп. стсл. небесъкъ (СС), стсл.-цсл. небесъкъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 2; неутр_Σ: × 2

/небесни/ н[е]б[е]сн[и]и, -а, -о ССЛ: *gen. pl. n.* н(е)б(е)^сны^х(ъ) 142v17 || ЗБ: *gen. sg. m.* /код[ъ]/ н(е)б(е)^снога 98v13, н(е)б(е)^снога 127v13, 131v19, *dat. sg. m.* н(е)б(е)^сномъ 126r24, *instr. sg. m.* /пре^н[ъ]/ н(е)б(е)^сны^м(ъ) 156r2, *loc. sg. m.* /на/ н(е)б(е)^сномв 115v16, *dat. pl. m.* н(е)б(е)^сны^м(ъ) 116r1, 140v17, *acc. pl. m.* н(е)б(е)^сне 118r21, *gen. sg. f.* /в[ъ]/ н(е)б(е)^сне 142r22, н(е)б(е)^снѢ 160v17, *nom. sg. f.* н(е)б(е)^сна 142r9, *dat. sg. f.* /г/ н(е)б(е)^сной 98v5, *acc. sg. f.* н(е)б(е)^снъ 139v8, *instr. pl. f.* /над[ъ]/ н(е)б(е)^сныма 115r20, *loc. sg. f.* /на/ н(е)б(е)^сной 98v2, *nom. pl. f.* н(е)б(е)^сне 108v15, *nom. sg. n.* н(е)б(е)сно 134r24, н(е)б(е)^сно 134v1, *gen. sg. n.* /до/ н(е)б(е)^снога 100r21, 104v14, 115r7, 139v3, 139v18, *dat. sg. n.* /к/ н(е)б(е)^сномъ 136r19, *acc. sg. n.* /оу/ н(е)б(е)^сно 98r12, 99r1, 111v21, 161r14, *acc. pl. n.* /оу/ н(е)б(е)^сна 98v17, М: *loc. sg. n.* /оу/ н(е)б(е)^сномъ 101v2, НБ: *dat. sg. m.* н(е)б(е)^сномв 136r12, *acc. sg. m.* н(е)б(е)^сны 140v20, *instr. sg. m.* /пре^н[ъ]/ н(е)б(е)^сни^м(ъ) 162r12, *acc. sg. f.* н(е)б(е)^снв 118v13, *gen. sg. n.* н(е)б(е)^снога 101r3.

○ × 37: ∅ 5 (4+1), ≡ небесный 21 (18+1+2), = небесный 7 (6+1), ≈ небесный 1 (1), ≠ небесный 2 (2), ≠ неба 1 (1)

● зай_L: домаћег порекла, од псл. *nebesъnъjъ (ЭССЯ 24: 100, ПЕРСЈ, s. v. *небо*, Skok 2: 509, s. v. *nebo*); уп. ссл. небесънь (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, NN, ЪБ), стсл. небесънь (СС), стсл.-цсл. небесънь (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 30, нар_R: × 7; неутр_Σ: × 30, нар_Σ: × 7

/неблагодарни/ небл[а]годарн[и]и, [-а], [-о] ЗБ: *gen. sg. m.* /освѣм[ъ]/ небл(а)годарнога 162v18, *nom. pl. m.* неб[ла]г[о]^н[а]р^нии 127r14

○ × 2: † ≡ НЕБЛАГОДАРНЫМ 1 (1), = НЕБЛАГОДАРНЫМ 1 (1)

● КЪИЖ_L; уп. цсл. НЕБЛАГОДАРЪНЪ (Miklosich); уп. /неблагодариѣи/, /неблагодареѣ/. RJAZU:

+

▲ неутр_R: × 2; къиж_Σ: × 2

/небо/ небо, -а п. ССЛ: *nom. sg.* н(е)бо 101v2, *gen. sg.* н(е)б(е)^cи 157v3 || ЗБ: *nom. sg.* н(е)бо 116r3, *gen. sg.* /с^c, ѿ[ъ], выше/ н(е)ба 97r6, 100v2, 132v7, 136r23, 137r15, 142r12, 143v12, 161r2, *dat. sg.* /к^c/ небѣ 98v17, н(е)бѣ 120v13, *acc. sg.* /на/ н(е)бо 155v18, 156r19, *loc. sg.* /на/ н(е)бѣ 101r23, 115r19, н(е)бѣ 126r15, 134r16, 134v2, н(е)б(е)^cи 96r8, 156v16, *acc. pl.* н(е)б(е)^cа 143v20, *loc. pl.* /на/ н(е)б(е)^cѣ^x(ъ) 125v9, НБ: *gen. sg.* /с^c/ н(е)ба 100v6, 137r4, *dat. sg.* /к^c/ н(е)бѣ 128r8, *acc. sg.* /за, на/ н(е)бо 98v16, 104v7, 108v8, *instr. sg.* /под[ъ]/ н(е)бо^M(ъ) 112r19, 142r12, *loc. sg.* /на/ н(е)бѣ 129r1, 161r8.

○ × 34: ∅ 10 (9+1), ≡ НЕБО 15 (10+5), = НЕБО 8 (6+1+1), ≈ НЕБО 1 (1)

● за_L; домаѣг порекла, од псл. *nebo (ЭССЯ 24: 101–104, ПЕРСЈ, Skok 2: 509); уп. ссл. НЕБО (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, NN, ЪБ), стсл. НЕБО (СС), стсл.-цсл. НЕБО (SJS). Даничиѣ: +, RJAZU: + | Михајловиѣ 1982: +

▲ неутр_R: × 8, къиж_R: × 4, нар_R: × 22; неутр_Σ: × 8, къиж_Σ: × 4, нар_Σ: × 22

/невальали/ невалнал[и], [-а], [-о] НБ: *nom. pl. m.* невалналѣи 102v14, *gen. sg. f.* /ѿ[ъ]/ невалнале 141v14-15, *acc. sg. f.* /за/ невалналѣ 104r16, *acc. sg. n.* /за/ невалнало 158r13-14

○ × 4: ∅ 1 (1), ≈ нечестный 1 (1), ≈ гнилой 1 (1), † = праздный 1 (1)

● нар_L; домаѣг порекла (ПЕРСЈ, s. v. невальао, Skok 2: 563, s. v. valjati²), уп. /не/ и /вальѣи/. RJAZU: +

▲ нар_R: × 4; нар_Σ: × 4

/невера/ невѣра, [-е] f. М: *nom. sg.* невѣра 110r21, 111v2, *acc. sg.* невѣрѣ 115r13-14, *loc. sg.* /оу/ невѣри 111v5.

○ × 4: ≈ неврѣе 2 (2), ≠ неврѣе 1 (1), ≈ неврѣенъ 1 (1)

● нар_L; домаѣг порекла, од псл. *nevěra (ЭССЯ 25: 68, ПЕРСЈ, s. v. вера, Skok 3: 602–603, s. v. vjera); уп. ссл. неврѣ (ФР: Т), стсл.-цсл. неврѣ (SJS). Даничиѣ: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 4; нар_Σ: × 4

/неверан/ невѣранъ/невѣрань, -р'н[а], -р'н[о] ССЛ: *nom. sg. m.* невѣранъ 110v15 || П: *nom. sg. m.* невѣранъ 109r21, невѣранъ 108r24, невѣра^H[ъ] 110r15, *nom. pl. m.* невѣр'нѣи 103v17, невѣр'ный 103v22.

○ × 6: ≡ неврѣенъ 6 (6)

● за_L; домаѣг порекла, од псл. *nevěrnъ(jъ) (ЭССЯ 25: 69–70, ПЕРСЈ, s. v. вера, Skok 3: 602–603, s. v. vjera); уп. ссл. неврѣнъ (ФР: Д, Т, ТХ, ПП), стсл. неврѣнъ (СС), стсл.-цсл. неврѣнъ (SJS). Даничиѣ: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 6; неутр_Σ: × 6

/неверѣе/ невѣренѣ, [-нѣ] п. М: *acc. sg.* невѣренѣ 108v10

○ × 1: ≈ неврѣе 1 (1)

● нар_L; домаѣг порекла, уп. /не/ и /верѣи/.

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/неверије/ невѣрѣе, [-ѣ] п. ЗБ: *acc. sg.* невѣрѣе 110v18, М: *loc. sg.* /оу/ невѣрѣю 111v1 ♦ /не би си/ ѿстанаѡ оу невѣрѣю 111v1 ≈ /бы еси.../ былъ неврѣенъ 29v20-21

○ × 2: ≡ неврѣе 1 (1), ≈ неврѣенъ 1 (1)

● къиж_L; уп. ссл. неврѣе (С, ФР: Д, ПП), стсл. неврѣе (СС), стсл.-цсл. неврѣе (SJS); крајње порекло домаѣ, од псл. *nevěryje (ЭССЯ 25: 68–69). RJAZU: +

▲ къиж_R: × 1, хибр_R: × 1; къиж_Σ: × 1, хибр_Σ: × 1

/неверлив/ невр'лѣвъ, [-а], [-о] М: *nom. sg. m.* невр'лѣвъ 111v10

○ × 1: ≈ невр'енъ 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, в. */вѣра/*. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/неверсѣво/ неврство, [-а] п. П: *acc. sg. /за/* неврство 104r5, М: *instr. sg. /с/* нѣврство^М[ѣ] 110v2

○ × 2: ≡ неврствіе 1 (1), ≈ невр'іе 1 (1)

● књиж_L; уп. стсл. неврство (CC), стсл.-цсл. неврство (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ неутр_R: × 2; књиж_Σ: × 2

/невѣста/ неѣста, [-е] ф. НБ: *nom. sg.* неѣста 127r7

○ × 1: ∅ 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. **nevěsta* (ЭССЯ 25: 70–76, ПЕРСЈ, Skok 2: 515); уп. ссл. неѣста (ФР: Д, Т), стсл. неѣста (CC), стсл.-цсл. неѣста (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/невѣ(ѣ)ница/ неѣстниц[а], -е ф. НБ: *gen. sg. /ѣ[ѣ]/* неѣ^{СТ}нице 101v7

○ × 1: ≈ чертогъ 1 (1)

● недеф_L; можда Венцловићева творба, уп. стсл. неѣстникъ (CC), стсл.-цсл. неѣстникъ (SJS).

▲ нар_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/невоља/ невол[ѣа], -лѣ ф. НБ: *gen. sg. /ѣ[ѣ]/* неволіе 128v2, *instr. sg.* неволіѣ^М[ѣ] 130r17

○ × 2: ∅ 1 (1), ≈ болѣзнь 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. **nevol'a* (ЭССЯ 25: 85–87, ПЕРСЈ, Skok 3: 614, s. v. *volja'*); уп. ссл. неволіа (ФР: Д); стсл. неволіа (CC), стсл.-цсл. неволіа (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/невольни/ невол'ни, [-а], [-о] НБ: *nom. pl. m.* невол'ни 120r2

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. **nevolъnъ(jь)* (ЭССЯ 25: 87, ПЕРСЈ, s. v. *невоља*, Skok 3: 614, s. v. *volja'*); уп. стсл. невольнъ (CC), стсл.-цсл. невольнъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/неѣили/ негніил[їи], [-а], [-о] НБ: *gen. sg. m.* негніилога 158r12

○ × 1: ≈ негнїиный 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (Skok 1: 579–580, s. v. *gnjiti*); уп. */не/* и */їи/*; уп. стсл.-цсл. негнїилъ (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/неіо/ него conj. НБ: него 97r3, 97v15, 98r18, 100r17, 101r5, 101r20, 101v20, 102r5, 102r12, 102r16, 102r18, 102v22, 103v21, 104r6, 104r9, 105r22, 105v14, 106r21, 107r16, 107r23, 107v10, 108r3, 108r24, 108v1, 108v2, 108v18, 109r4, 109r17, 110r16, 110v7, 111r9, 111v10, 113v6, 115v15, 115v18, 116r5, 116v3, 117r7, 117v19, 118r1, 118v1, 120r16, 120r21, 121r9, 122r2, 122r15, 122v4, 121v7, 122v21–122r1, 123r22, 123v4, 123v14, 124r4, 124r5, 124r9, 124r16, 124v4, 125r10, 125r15, 125v20, 126r1, 126r4, 126v11, 127r5, 127r23, 128v1, 129r6, 129r10, 129r25, 130r1, 130r15, 131v19, 132v4, 132v9, 132v12, 132v20, 132v23, 133v2, 133v11, 134r11, 134v11, 134v18, 135v3, 135v16, 136v19, 137r21, 137r26, 137v11, 137v23, 138r1, 138r11, 138r13,

138r21, 138r21, 139v5, 139v9, 139v15, 140r18, 141r5, 141r22, 142r7, 142r18-19, 142r20, 142r21, 142v4, 142v10, 143r6-7, 143r13, 143r19, 144r11, 144v14, 145r21, 156r12, 156r21, 156r23, 156v3, 157r17, 157v5, 157v8, 158r4, 158v5, 158v17, 159r8, 159v17, 160r1, 160r8, 160v1, 160v2, 160v4, 160v17, 160v23, 161r8, 162r21, 163r12, не¹⁰ 108v1, 125r12, него 100v17-18, 103v15-16, 117v23, 127v6, 128v21, 160v8-9 ◆ него-ли 98v2, 98v4, 102r8, 120v1, 123r11, 123v9, 124r22-23, 124v16, 135v9, 139v8, 140r19, 157v14, 162r15

○ × 142: ø 46 (39+2+3+2), ≈ но 81 (72+8+1), # ≠ но 1 (1), ≈ но пате 1 (1), ≈ оубо 8 (7+1), ≈ во 1 (1), ≈ же 1 (1), ≈ токмо 1 (1), ≈ обате 1 (1), ≈ и 1 (1), ◆ него-ли: × 13: ø 6 (5+1), ≈ но 2 (1+1), ≈ неже 2 (2), ≈ нежелн 3 (1+2)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. **ne go (li)* (ЭССЯ 24: 94–95, ПЕРСЈ, Skok 2: 508, s. v. *ne*); уп. него (Miklosich), стсл. негъли (СС) стсл.-цсл. негъли (SJS). Даничић: +, RIAZU: +

▲ нар_R: × 155; нар_С: × 155

/недеља/ нед[ѣ]л[ѧ], -и f. ССЛ: *gen. sg.* /ѡ[ѣ]/ недели 95r10, *acc. sg.* /на/ н[е]л[ѣ]лю 95r11, 104v22, 105r1, 112v1, 118v14, 130v13, 138v4, 155r18, н[е]л[ѣ]лю 112r25, *acc. pl.* /на/ н[е]л[ѣ]ли 95r8 || ЗБ: *acc. sg.* /на/ н[е]л[ѣ]лю 155v3, НБ: *acc. sg.* /на/ н[е]л[ѣ]лю 119r3.

○ × 13: ø 1 (1), ≡ недеља 12 (12)

● зајл; домаћег порекла, од псл. **neděl'a* (ЭССЯ 24: 115–117, ПЕРСЈ, Skok 1: 412–413, s. v. *djelo*); уп. ссл. недѣла (С, ФР: Д, Т, Да), стсл. недѣла (СС), стсл.-цсл. недѣла (SJS). Даничић: +, RIAZU: +

▲ неутр_R: × 9, књиж_R: × 2; неутр_С: × 9, књиж_С: × 2

/недоскуйица/ недоскѡтиц[а], [-е] f. НБ: *acc. sg.* недоскѡтицѡ 129r4.

○ × 1: ‡ ≈ немошь 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од *оскудица*, укрштањем са *недостатак* (Skok 2: 571, s. v. *oskudan*), уп. псл. *obskodica (ЭССЯ 29: 186, ПЕРСЈ, s. v. *oskudan*). RIAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_С: × 1

/недуги/ недѡг[ѣ], [-а] m. ССЛ: *acc. sg.* недѡг[ѣ] 119r23 || ЗБ: *loc. sg.* /оу/ недѡгѡ 122v2

○ × 2: ≡ недѡгѣ 2 (2)

● књиж_L; уп. ссл. неѡугѣ (ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ), стсл. неѡжѣ (СС), стсл.-цсл. неѡжѣ (SJS); крајње порекло домаће, од псл. *nedogъ (ЭССЯ 24: 125, Skok 2: 510, ПЕРСЈ, s. v. *nedujan*). Даничић: +, RIAZU: +

▲ књиж_R: × 1, нар_R: × 1; књиж_С: × 1, хибр_С: × 1

/незлюбив/ незлюбивѣ, [-а], [-о] ЗБ: *nom. sg. m.* незлюбивѣ 103r13

○ × 1: = незлюбивый 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. незлюбивѣ (С, ФР: Д, Да, СП, ГЦ), стсл. незлюбивѣ (СС), стсл.-цсл. незлюбивѣ (SJS). Даничић: +, RIAZU: +

▲ неутр_R: × 1; књиж_С: × 1

/незнан/ незнан[ѣ], -а, [-о] НБ: *acc. sg. m.* незнана 120v15, 132v17

○ × 2: ≈ странный 1 (1), ‡ ≈ странный 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. **neznanъ(jъ)* (ЭССЯ 25: 91–92, Skok 3: 658–659, s. v. *znati*). RIAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_С: × 2

/нек/ некъ/нек⁴/нѣк⁴/нека сопј. НБ: некъ 102r2, нек⁴ 101r14, 159r8, нѣк⁴ 125v6, нека 102r2, 125r13

○ × 6: ø 4 (4), ≈ да 2 (1+1)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. *ne xajъ, *ne xajite (ЭССЯ 24: 95–96, ПЕРСЈ, Skok 1: 648–649, s. v. *hajati*). Даничић: +, RIAZU: +

▲ нар_R: × 6; нар_С: × 6

/неки/ нѣкы/некы, [-а], [-о] ЗБ: *nom. sg. m.* неки 113r11, 122v1, нѣкы 122r23, *gen. pl. m.* некѣи^x[ъ] 121r13, *loc. sg. n.* /*oy/* нѣко 96r17, неко 111r6, НБ: *acc. sg. m.* нѣкы 97v12, 118v20, *acc. sg. f.* некѣ 106v11, *acc. sg. n.* /*za/* неко 95v12, **98r12**, ♦ в. **/гобу/**

○ × 11: ∅ 5 (4+1), ≡ нѣкѣи 4 (3+1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *někjъ (ЭССЯ 24: 146, ПЕРСЈ, Skok 2: 112); уп. ссл. нѣкын (ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЪБ), стсл. нѣкын (СС), стсл.-цсл. нѣкын (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 11; неутр_Σ: × 11

/нелагодни/ нелагодн[ѣи], [-а], [-о] НБ: *nom. pl. m.* нелагод^лны 102v12-13, *gen. pl. f.* нелагодны 122r2

○ × 2: ≈ болѣзнь 1 (1), ‡≈ немоцный 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. **nelagodьnъ(jъ)* (ЭССЯ 24: 147, Skok 2: 260–261, s. v. *lagoda*).

RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/нелажни/ нелажны, [-а], [-о] П: *acc. sg. m.* /*za/* нела^жны 111v7

○ × 1: ‡= неложный 1 (1)

● зај_L; уп. ссл. нелѣжнь (ФР: Д, СП), стсл. нелѣжнь (СС), стсл.-цсл. нелѣжнь (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/немилосѣиви/ нем[и]л[о]стив[ѣи], [-а], [-о] ЗБ: *nom. pl. f.* нем[и]л[о]стиве 98v5

○ × 1: = немилоствивый 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. **nemilostivъ(jъ)* (ЭССЯ 24: 153–154, Skok 2: 426–427, s. v. *mio*, ПЕРСЈ, s. v. *mio*); уп. ссл. немилоствивъ (ФР: Д, Т, Да, ГЦ), стсл. немилоствивъ (СС), стсл.-цсл. немилоствивъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/немилосѣиво/ нем[и]л[о]стиво adv. НБ: нем[и]л[о]стиво 102r12

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. **/немилосѣиви/**. Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/неможно/ неможно adv. М: немо^жно 112r8-9

○ × 1: ≡ невозможна 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. **netozьnъ(jъ)* (ЭССЯ 24: 162–163, Skok 2: 446–447, s. v. *moći*). Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/немоћ/ немо[ћъ], [-и] f. П: *gen. sg.* /*ѡ[ъ]/* немокѡ 112r6, немоћи 124v21, *loc. sg.* /*oy/* немокѡ 100r10, 99r9, НБ: *gen. sg.* /*ѡ[ъ]/* немокѡ 120r16, немоћи 127v22, *nom. pl.* немокѡ 121v16.

○ × 7: ∅ 1 (1), ≡ немоць 4 (2+2), ≈ недвгъ 1 (1), ≈ болѣзнь 1 (1)

● књиж_L и нар_L; домаћег порекла, од псл. **netogt'ъ* (ЭССЯ 24: 159–160, Skok 2: 446–447, s. v. *moći*, ПЕРСЈ, s. v. *moћi*); уп. ссл. немоць (С, ФР: Д, Да, СП), стсл. немоць (СС), стсл.-цсл. немоць (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 7; нар_Σ: × 7

/немоћни/ немоћ^нны, [-а], [-о] НБ: *gen. pl. m.* немоћ^нны^x[ъ] 121r15

○ × 1: ≈ недвжный 1 (1)

- књиж_L и нар_L; домаћег порекла, од псл. **netogъnъ(jъ)* (ЭССЯ 24: 160–162, Skok 2: 446–447, s. v. *moći*, ПЕРСЈ, s. v. *moћи*); уп. ссл. немошьнъ (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ПП), стсл. немошьнъ (СС), стсл.-цсл. немошьнъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ненавидѣти/ ненавид[ети] impf. ЗБ: *praes. 3. sg.* нанавиди (!) 157r3, ненавиды 161r23

○ × 2: ≡ ненавидѣти 1 (1), = ненавидѣти 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *nenaviděti (ЭССЯ 24: 173, Skok 3: 586–587, s. v. *vidjeti (se)*, ПЕРСЈ, s. v. *zavideti*); уп. ссл. ненавидѣти (С, ФР: Д, Т, Да, ГЦ, ПП, NN), стсл. ненавидѣти (СС), стсл.-цсл. ненавидѣти (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/необични/ необыч[ий], [-а], [-о] ЗБ: *gen. sg. n.* /о[ъ]/ необы^чнога 117v9

○ × 1: = необычный 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. **neob(v)uъnъ(jъ)* (ЭССЯ 24: 179–180, Skok 3: 534–535, s. v. *učiti (se)*, ПЕРСЈ, s. v. *običan*); уп. ссл. необычьнъ (ФР: ГЦ). RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/непошѣенье/ непощенье, [-ня] n. НБ: *nom. sg.* непощенье 98r21, 162v5, *acc. sg.* /оу/ непощенье 98r15, 114r7, 162v4-5

○ × 5: ≈ безчестіе 2 (2), ≈ нечестъ 3 (3)

- нар_L; домаћег порекла, в. /пошѣенье/. RJAZU: +

▲ нар_R: × 5; нар_Σ: × 5

/неправда/ неправда, -е f. ЗБ: *nom. sg.* неправда 108v9, *acc. sg.* неправ^дв 156v8, 161r6-7, НБ: *gen. sg.* /о[ъ]/ неправ^де 102v18, *instr. sg.* /за/ непра^в(ъ)до^м(ъ) 120r22.

○ × 5: ≡ неправда 3 (3), ≈ мана 1 (1), #≠ нечестіе 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *nepravъda (ЭССЯ 24: 210, Skok 3: 26–27, s. v. *prav*); уп. ссл. неправъда (ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП), стсл. неправъда (СС), стсл.-цсл. неправъда (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 4, нар_R: × 1; неутр_Σ: × 4, нар_Σ: × 1

/неправица/ неправиц[а], [-е] f. М: *acc. sg.* неправицѧ 156v12, 160v23, 161r2, 161r18, *instr. sg.* /ц/ неправицо^м[ъ] 161r6

○ × 5: ≈ неправда 5 (4+1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. *nepravica (ЭССЯ 24: 207, Skok 3: 26–27, s. v. *prav*). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 5; нар_Σ: × 5

/неправо/ неправо adv. НБ: неправо 135r22

○ × 1: ‡ ≈ беззаконно 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, уп. псл. **nepravъ(jъ)* (ЭССЯ 24: 208–209, Skok 3: 26–27, s. v. *prav*); уп. стсл.-цсл. неправо (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/непријатељ/ непријател[ъ], [-ля] m. НБ: *nom. pl.* непријатели 97v8, *dat. pl.* непријателе^м[ъ] 97r18-19, *acc. pl.* непријателе 99r14, 119r2

○ × 4: ∅ 3 (1+2), ‡ ≈ врагъ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. **nepriјatel'ъ* (ЭССЯ 24: 213–214, Skok 3: 40–41, s. v. *prijati*); уп. стсл.-цсл. непријателъ (SJS). RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ нар_R: × 4; нар_Σ: × 4

/нейросіи/ непрост[іи], [-а], [-о] ЗБ: *acc. sg. n.* /за/ непросто 105r22

○ × 1: ≡ непростый 1 (1)

● зај_L; вероватно преузета из предлошка, крајње порекло домаће, од псл. **neprostъ(jь)* (ЭССЯ 24: 223, уп. Skok 3: 52–53, s. v. *prost*). RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/неразумни/ неразмніи, [-а], [-о] НБ: *nom. pl. m.* неразмніи 127r14

○ × 1: ‡ ≈ неблагодарный 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла (уп. Skok 3: 544, s. v. *um*), в. /*не!* и /*разумни!*; уп. ссл. *неразоумьнь* (ФР: Т, Да), стсл.-цсл. *неразоумьнь* (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/нерон/ нерон[ъ], -а *nom. progr. m.* ЗБ: *gen. sg.* /ѿ[ъ]/ нерона 137r19

○ × 1: ≡ Неронъ 1 (1)

● књиж_L; уп. стсл.-цсл. *неронъ* (SJS); даље порекло од грч. Νέρων, лат. *Nero*. RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/несиш/ несит[ъ], [-а], [-о] М: *acc. sg. f.* неситv 139v6

○ × 1: ≈ ненасыщенный 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. **nesytъ(jь)* (ЭССЯ 25: 35, уп. Skok 3: 245, s. v. *sit*); уп. ссл. *несыть* (ФР: Да), *несытьнь* (ФР: Т, Да), стсл. *несыть* (CC), стсл.-цсл. *несыть* (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/несмишлен/ несмишленъ, [-а], [-о] П: *nom. sg. m.* не^{сми}шленъ 156r11, *dat. pl. m.* несмишлены^М[ъ] 127r13

○ × 2: ≡ несмысленный 2 (2)

● нар_L; уп. ссл. *несмысльнь* (С, ФР: Д, Т, Да), стсл. *несмысльнь*, *несмышление* (CC), стсл.-цсл. *несмысльнь*, *несмышление* (SJS). Даничић: *несмысльнь*, RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/неснажни/ неснажн[іи], [-а], [-о] НБ: *dat. sg. m.* несна^жномъ 129r3, *nom. sg. n.* неснажно 99r16

○ × 2: ≈ некрѣпкій 1 (1), ‡ ≈ немошный 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. /*не!* и /*снажан!*. RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/несіаши/ нестати рф. НБ: *inf.* нестати 99v14

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, Skok 3: 329, s. v. *stati*), в. /*не!* и /*сіаши!*. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/нейленије/ нетлѣніе, [-іа] п. ЗБ: *nom. sg.* нетлѣніе 100r2, *loc. sg.* /оу/ нетлѣнію 98r9-10

○ × 2: ≡ нетлѣніе 1 (1), ‡ ≡ нетлѣніе 1 (1)

● књиж_L; од стсл. *нет(ь)лѣніе* (ФР: Д, Да), стсл. *нетлѣніе* (CC), стсл.-цсл. *нетлѣніе* (SJS).

▲ неутр_R: × 2; књиж_Σ: × 2

/неуїледни/ неоглѣдн[іи], [-а], [-о] НБ: *gen. sg. n.* /ѿ[ъ]/ неоглѣ^днога 141r5

○ × 1: ‡ ≈ нечестный 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (Skok 1: 568–569, s. v. *gledati*); уп. /*уїлед!*. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/нечасї̄/ нечаст[ь], [-и] f. П: *loc. sg. /oy/* неча^{CT}[и] 100r9

○ × 1: ≡ нечєсть 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *nečьstь (ЭССЯ 24: 112–113, Skok 1: 298–299, s. v. *čast*); уп. стсл. нечєсть (CC), стсл.-цсл. нечєсть (SJS). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/нечасї̄иви/ нечастивы, [-а], [-о] П: *nom. sg. m.* нечастивы 161r17, 162v5, неча^{CT}тивы 161r10, *nom. pl. m.* нечастивы 102v12, НБ: *nom. sg. m.* нечастивы 162r7, *nom. pl. m.* нечастиви 162r4, *acc. pl. m.* нечастиве 102v16.

○ × 7: ∅ 1 (1), ≡ нечєстивый 4 (4), ≈ нечїстый 2 (1+1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *nečьstivъjь (ЭССЯ 24: 112, Skok 1: 298–299, s. v. *čast*); уп. ссл. нечєстивь (С, ФР: Д, Т, Да, СП), стсл. нечєстивь (CC), стсл.-цсл. нечєстивь (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 6, нар_R: × 1; неутр_Σ: × 6, нар_Σ: × 1

/нечасї̄ије/ нечастї̄[e], [-їа] п. П: *acc. pl.* нечастїа 107v20

○ × 1: = нечєстїе 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. нечєстїе (ФР: Т, Да, ПП, NN), стсл. нечєстїе (CC), стсл.-цсл. нечєстїе (SJS); крајње порекло домаће, од псл. *nečьstьje (ЭССЯ 24: 113, Skok 1: 298–299, s. v. *čast*). Даничић: +

▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/нечисї̄/ нечїисть, [-и] f. М: *acc. sg. /zai/* нечїисть 133v13

○ × 1: ≈ нечєсть 1 (1)

● нар_L; можда посрбљено према предлошку, под утицајем придева *нечист*, в. **/нечисї̄и/** (уп. ПЕРСЈ, s. v. *slast*, Skok 1: 328–329, s. v. *čist*); уп. стсл. нечєсть (CC), стсл.-цсл. нечєсть (SJS); уп. и псл. *nečьstь (ЭССЯ 24: 112–113). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/нечисї̄и/ нечист[їи], [-а], [-о] ЗБ: *dat. sg. m.* нечи^{CT}томv 162r8-9

○ × 1: ≡ нечїстый 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. **nečistь(jь)* (ЭССЯ 24: 111, Skok 1: 328–329, s. v. *čist*); уп. ссл. нечїисть (ФР: Д, Т, Да, СП, NN), стсл. нечїисть (CC), стсл.-цсл. нечїисть (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/ни/ ни conj. ССЛ: 131r9 || ЗБ: ни 98r13, 98r13, 98r18, 101v17, 107r22, 108r6, 116r13, 133v5, 134r23, 134v8, 138r17, 138r18, 144r10, 155v22, 157r16, НБ: ни 95v20, 96r23, 98r13, 99r20, 101v18, 103v15, 104r1, 104r20, 105r17, 107v4, 108r6, 108v5, 114r4, 114v7, 116r13, 120v13, 122r1, 124r1, 125v16, 126r24, 127r15, 129r16, 131r16, 133r16, 133v6, 134r24, 135v16, 139v5, 139v19, 140r3, 141r12, 141r16, 141r17, 141r17, 141r18, 142r19, 143r6, 155v22, 156r8, 156r23, 157r3, 157v18, 158r19, 159r22, 159r22, 160r6, 160r24, 160r24, 160r24, 160v1, 160v1, 161r16, 161v20, 162r9, 162v10, 163v3, 163v3, нї 124v4, 124v12, 124r19, 135r19, 139r1, 145r10, 155v22, 158r20 ♦ в. **/нишї̄о/**, **/јеган/**

○ × 81: ∅ 46 (37+5+4), ≡ ни 15 (9+6), ‡≡ ни 1 (1), ≈ не 5 (2+3), ≈ н 6 (4+2), ≈ ниже 3 (3), ≈ н не 2 (2), ≈ до 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *ni (ПЕРСЈ, ЭССЯ 25: 106–107, Skok 2: 508–509, s. v. *ne*); уп. ссл. ни (ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. ни (CC), стсл.-цсл. ни (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 81; неутр_Σ: × 81

/нигде/ нигде adv. НБ: нигде 134r7

○ × 1: ∅ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. *nikъde (ПЕРСЈ, ЭССЯ 25: 118, Skok 2: 115, s. v. *ko'(X)*); уп. ссл. нигдеже (ФР: Т, Да), стсл. никъде (СС). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/нижи/ **нижи**, [-а], [-е] П: *dat. pl. m.* нижи^М[ъ] 160v20

○ × 1: ‡ ≈ нижний 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. *nižьjъ (ПЕРСЈ, s. v. *низак*, ЭССЯ 25: 153–154, Skok 2: 520–521, s. v. *niz*).
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/нижњи/ **нижн[ји]**, [-ня], [-нје] ЗБ: *gen. pl. m.* /ѿ[ъ]/ нижны^Х[ъ] 160v18, ниж^нји 161r9

○ × 2: ≡ нижний 2 (1+1)

- књиж_L; уп. ссл. нижнь (ФР: Д, ЂБ), стсл. нижнь (СС), стсл.-цсл. нижнь (SJS); крајње порекло домаће, од псл. **nižьnъ(jъ)* (ЭССЯ 25: 155–156, Skok 2: 520–521, s. v. *niz*, уп. ПЕРСЈ, s. v. *низак*). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 2; књиж_Σ: × 2

/низак/ **ни[закъ]**, -ск[а], -ско М: *acc. sg. n.* ниско 99r20

○ × 1: ≠ нескорый, нижний 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. **nizъkъ(jъ)* (ЭССЯ 25: 151–153, ПЕРСЈ, Skok 2: 520); уп. ссл. низъкъ (ФР: Т, ЂБ), стсл.-цсл. низъкъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/низринуйши/ **низринв[ти]** рф. М: *ил. иригев ирйни пот. sg. m.* низринв^Т[ъ] 160v17-18

○ × 1: ≈ возриняти 1 (1)

- књиж_L; уп. стсл. низъринжти (СС), стсл.-цсл. низъринжти (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/никад/ **ника^А[ъ]** adv. П: ника^А[ъ] 100v3, 138r20, НБ: ника^А[ъ] 122v4, 123r19, 134r21, 134r23, 139r1, 139v4, 139v19, 140r4, 142r18, 142r19

○ × 12: ∅ 7 (6+1), ≈ николиже 2 (2), ≈ никогдаже 2 (1+1), ≈ въ вѣки 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. *nikъgda (ЭССЯ 25: 117, ПЕРСЈ, s. v. *кад*, Skok 2: 114, s. v. *ko'*). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 12; нар_Σ: × 12

/никакав/ **никакавъ**, -а, [-о] НБ: *nom. sg. m.* никакавъ 102v2-3, *gen. sg. m.* никак^вва 109v2, *nom. sg. f.* никаква 108r5-6, 112r10, *gen. sg. f.* никаве (!) 96r3, никак^вве 103v15, *acc. sg. f.* никакв8 136v23, *gen. sg. n.* никак^вва 102v14, никаква 133v5 ♦ никаква стварь 108r5-6 ≈ ничтоже 26v6

○ × 9: ∅ 3 (2+1), ≈ всакъ 1 (1), ≈ ни единый 1 (1), ≈ никойже 2 (2), ≈ никакоже 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, в. /ни/ и /какав/; уп. стсл.-цсл. никаковъ (SJS). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 9; нар_Σ: × 9

/никако/ **никако** adv. НБ: никако 99v8, 112r8, 127r23

○ × 3: ∅ 3 (3)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *nikako (ЭССЯ 25: 113–114, ПЕРСЈ, s. v. *како*, Skok 2: 114, s. v. *ko'*); уп. ссл. никакоже (С, ФР: Т, Да, ТХ, ГЦ), никако (ФР: Д, СП, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. никакоже (СС), стсл.-цсл. никакоже (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 3; неутр_Σ: × 3

/никодим/ **никодим[ъ]**, [-а] ном. прогр. м. ЗБ: *nom. sg.* никоди^М[ъ] 113v8

○ × 1: ≡ Никодимъ 1 (1)

- књиж_L; уп. ссл. никодимъ (ФР: Да, ГЦ), стсл. никодимъ (СС), стсл.-цсл. никодимъ (SJS); крајње порекло од грч. Νικόδημος. Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/никѡже/ никтоже ССЛ: *nom. sg.* ник^{то}*[e] 130v9, никто*[e] 155r21

○ × 2: ≡ никтоже 2 (2)

- књиж_L; уп. ссл. никътоже (ФР: Д, Т, Да, СП, ПП, NN), стсл. никътоже (СС), стсл.-цсл. никътоже (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 2; књиж_Σ: × 2

/нимало/ нимало *adv.* НБ: нимало 162v6

○ × 1: ∅ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, в. /ни/ и /мало/.

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ниња/ н[ы]ня *adv.* ССЛ: н(ы)ня 119v1, 131r9, 141v22, 156r15

○ × 4: ≡ нынѣ 4 (4)

- књиж_L; уп. ссл. ныня (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. ныня (СС), стсл.-цсл. ныня (SJS); крајње порекло домаће, од псл. *nyň (ЭССЯ 26: 57–60, Skok 2: 495, s. v. *na*¹). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 4; књиж_Σ: × 4

/нињашњи/ н[ы]няш^н[и], [-ня], [-ње] ССЛ: *gen. sg. m.* /ѡ[ъ]/ н(ы)няш^нна^{го} 138v6, *acc. sg. m.* н(ы)няш^ннаго 130v7

○ × 2: ≡ нынѣшний 1 (1), = нынѣшний 1 (1)

- књиж_L; уп. ссл. ныняшьнъ (ФР: Д, Т, Да, ГЦ, ЂБ), стсл. ныняшьнъ (СС), стсл.-цсл. ныняшьнъ (SJS); крајње порекло домаће, од псл. **nyňšyn'byjъ* (ЭССЯ 26: 62–63, Skok 2: 495, s. v. *na*¹). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 2; књиж_Σ: × 2

/нисѡустѡиѡи/ низпѡ[стити] *pf.* ЗБ: *il. iprigev ipriuni acc. pl. f.* низпѡцене 128r5-6

○ × 1: ≡ ниспѡстити 1 (1)

- књиж_L; уп. цсл. ниспѡстити (Miklosich). Јовановић 1911: +

▲ неутр_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/нисѡуриѡи/ низтѡр[ити] *pf.* НБ: *il. iprigev ipriuni instr. sg. f.* /над[ъ]/ низтѡрено^М[ъ] 103v3

○ × 1: ‡≈ попати 1 (1)

- недеф_L; можда Венцловићева творба, уп. /нисѡустѡиѡи/; уп. и псл. *nizъ (ПЕРСЈ, ЭССЯ 25: 145–148) и /ѡуриѡи/.

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/нисходиѡи/ нисходи[ти] *impf.* М: *perf. 3. sg. m.* /e/ нисходѡ 113r22

○ × 1: ≈ сходити 1 (1)

- књиж_L; уп. стсл. низъходити (СС), стсл.-цсл. низъходити (СС).

▲ нар_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/ниѡ(и)/ нити/ниты/нитѡ/нит[ъ]› *conj.* НБ: нити 96r23, 99v9, 99v14, 107v3, 108v4, 120r18, 120r20, 120v11, 120v13, 120v15, 120v17, 124r13, 126r11, 129r10, 132v20, 133r6, 134r24, 134v8, 135v15, 138v13, 139v8, 140r17, 141r17, 141r17, 144v20, 145r20, 156r8, 156r22, 159r7, 160r9, 160r10, 160v3, 161r9, 161r15, 161r23, 161v19, нитѡ 114r4, 138r4, 144r10, 160r23-24, ниты 160v8, нитѡ[ъ] 133r17

○ × 42: ∅ 13 (12+1), ≈ ниже 7 (6+1), ≈ не 13 (11+2), ≠ не 2 (2), ≈ ни 4 (3+1), ≈ и не 2 (2), ≈ и 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од **/ни/** (в.) и dat. sg. заменице **/ѿи/** (в.). RJAZU: +

▲ нар_R: × 42; нар_Σ: × 42

/ниѿко, никѿо/ нитко/ник[ѿто] П: *nom. sg.* ни^тко 98v7, 118v11-12, 124r21, 156r4, нит^ко 157r15, *gen. sg.* никога 107r16-17, *dat. sg.* нико^м[г] 117v10, *acc. sg.* никога 124r8, НБ: *nom. sg.* нит^ко 157r13, *gen. sg.* никога 122v6, *acc. sg.* никога 124r13.

○ × 11: ∅ 3 (1+2), ≈ никтоже 8 (6+2)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *nikъto (ЭССЯ 25: 119–120, ПЕРСЈ, s. v. *ко*, Skok 2: 110–111, s. v. *ко^l*); уп. ссл. никѿто (ФР: Д, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. никѿто (СС). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 5, нар_R: × 6; неутр_Σ: × 5, нар_Σ: × 6

/нићеја/ никје[ѿ], [-ѿ] *nom. propr. loci f.* ССЛ: *loc. sg.* /вѿ, оу/ никјеѿ 155r19 || П: *acc. sg.* /оу/ никјею 156v13, *loc. sg.* /вѿ, оу/ никјеѿ 155v4

○ × 3: ≡ Никѿа 2 (2), = Никѿа 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. никѿа (ФР: Д, ГЦ), стсл. никѿа (СС), стсл.-цсл. никѿа (SJS); крајње порекло од грч. Νίκαα. Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 1, неутр_R: × 2; књиж_Σ: × 3

/ничѿоже/ ни[чѿ]тоже ССЛ: *gen. sg.* ничесо^ж[е] 130v6

○ × 1: ≡ ничесоже 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. ничѿтоже (ФР: Д, Т, Да, ГЦ, ПП, ЂБ), стсл. ничѿтоже (СС), стсл.-цсл. ничѿтоже (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/нишѿо, нишѿа/ нищо/нища М: *nom. sg.* нищо 157v19, нища 163r3, *acc. sg.* нища 117v10, НБ: *nom. sg.* нищо 139v1, 139v1, *gen. sg.* /ѿ[ѿ]/ нища 139v1, *acc. sg.* /з, за, под[ѿ]/ нищо 139v15, 140r20, 141r16, /ни.../що 156r8, 157r3, нища 96v2, 118r9, *loc. sg.* /оу/ /ни.../че^м[ѿ] 145r10 ♦ ни пода що: *acc. sg.* ни пода що 133r5-6, 143r14, ♦ ни пода що да оучини 95v17 ≈ в' небыт^ѿ прѿвести 16r13-14 ♦ бѿ^м[ѿ] ни за що 157r2-3 ≈ тѿне 71r15

○ × 14: ∅ 6 (5+1), ≈ ничтоже 2 (2), = ничтоже 1 (1), # ≈ света 2 (2), ≈ светство 1 (1), ≈ тѿета 1 (1), ♦ ни пода що: × 2: ∅ 1 (1), ≈ ни во чтоже 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *nišъto (ЭССЯ 25: 112–113, ПЕРСЈ, Skok 2: 111, s. v. *ко^l*); уп. ссл. ничѿто (ФР: Д, Да, СП, ГЦ, ПП, NN). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ неутр_R: × 1, нар_R: × 16; неутр_Σ: × 1, нар_Σ: × 16

/но/ но part. в. **какавѿ, како, быти, ѿквда**

○ × 61

● нар_L; домаћег порекла, можда редукцијом **/оно/** (в.). RJAZU: +

▲ нар_R: × 61; нар_Σ: × 61

/нов/ нов[ѿ], [-а], [-о] ССЛ: *instr. sg. m.* новы^м[ѿ] 101r12 || ЗБ: *instr. sg. f.* ново^м[ѿ] 136v13, М: *loc. sg. n.* /оу/ ново^м[ѿ] 101r2, НБ: *acc. sg. m.* но^в(ѿ) 129v15, *loc. sg. n.* /при/ ново^м[ѿ] 101r2, 144v1

○ × 5: ∅ 2 (1+1), ≡ новыѿ 1 (1), = новыѿ 1 (1), ≠ новостъ 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. **novъ(jъ)* (ЭССЯ 26: 9–13, ПЕРСЈ, Skok 2: 525–526); уп. ссл. новѿ (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, ЂБ), стсл. новѿ (СС), стсл.-цсл. новѿ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 2, нар_R: × 3; неутр_Σ: × 2, нар_Σ: × 3

/новоокаѿи/ новоокаты, [-а], [-о] НБ: *nom. sg. m.* новоокаты 142r3

○ × 1: ≈ просвѿщенныи 1 (1)

● индив_L; Венцловићева твореница, по угледу на цсл. сложенице са *ново-*; уп. **/нов/** (в.) и псл. **okatъ(jъ)* (ЭССЯ 32: 40, ПЕРСЈ, s. v. *око*, Skok 2: 550–551, s. v. *око*).

▲ хибр_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/ноѡа/ нога, [-е] f. ССЛ: *instr. pl.* /сь, под[ъ]/ ногами 142r1, *loc. pl.* /оу, въ/ нога^x[ъ] 142r2 || ЗБ: *nom. sg.* нога 120r20, 128r2, *nom. pl.* ноге 108r9, 128r4, *gen. pl.* /чело, ѿ[ъ]/ ногѣ 100v15-16, ногѣ 107v17-18, *dat. pl.* ногами 131r4, *acc. pl.* /под[ъ], на/ ноге 106v19, 110r23, 114v1, 120v12, 128r3, 128r4, *instr. pl.* /сь, под[ъ]/ ногами 120v14, 120v16, ногама 106v20, *loc. pl.* /оу, въ/ ногѣ 107v15, 114r2, НБ: *nom. sg.* нога 143v13-14, *acc. pl.* /под[ъ], на/ ноге 95v11, 126r22, 145r10, 162r16, *instr. pl.* /сь/ ногами 126v21, 144v18 ♦ В. /ударийи/

○ × 27: ∅ 6 (6), ≡ нога 15 (11+2+1+1), = нога 4 (3+1), ≈ нога 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *noga (ЭССЯ 25: 161–164, ПЕРСЈ, Skok 2: 522–523); уп. ссл. нога (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, NN, ЪБ), стсл. нога (СС), стсл.-цсл. нога (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 21, књиж_R: × 1, нар_R: × 5; неутр_Σ: × 21, књиж_Σ: × 1, нар_Σ: × 5

/ноздрве/ ноздр'ве f. pl. П: *acc. pl.* ноздр'ве 120v7

○ × 1: ≡ ноздра 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *nozdry, -ъve (ПЕРСЈ, уп. ЭССЯ 26: 15–18, Skok 2: 525, s. v. nos); уп. ссл. ноздрь (ФР: Да), стсл. ноздрн (СС), стсл.-цсл. ноздрн (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/нокаѡ/ нокат[ъ], [-к'га] m. М: *gen. pl.* /ѡ[ъ]/ нокаата 109r21-22

○ × 1: ≈ пазногть 1 (1)

● књиж_L и нар_L; домаћег порекла, од псл. *nogъть (ЭССЯ 25: 170–173, ПЕРСЈ, Skok 2: 522–523, s. v. noga); уп. ссл. ногъть (ФР: Да), стсл. ногъть (СС), стсл.-цсл. ногъть (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/нос/ нос[ъ], [-а] m. НБ: *instr. sg.* /cl/ носо^M[ъ] 120v8 ♦ В. /осећаѡи/

○ × 1

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *nosъ (ЭССЯ 25: 212–216, ПЕРСЈ, Skok 2: 524–525, s. v. noga); уп. стсл.-цсл. носъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/носиѡи/ носити impf. ЗБ: *inf.* носити 118v4, 125r12, *praes. 1. sg.* носи^M[ъ] 106r17, *praes. 3. sg.* носи 119r1, носы 125r9, *praes. 1. pl.* носимо 116v19, *perf. 3. sg. m. /e/* носѡиѡ 109v17, *л. ѡрилої сагашињи носекѡ* 100r19-20, 113v1, 129r2, П: *praes. 3. pl. /да/* носе 125r22, *impt. 2. pl.* носите 136v7, носи^{Te} 116v6, *л. ѡрилої сагашињи носекѡ* 127v19, *не/* носекѡ 136v18, НБ: *inf.* носити 125v3, 125v16, *praes. 3. sg.* носи 102v4, *praes. 3. pl. /ce/* носе 133r5, *л. ѡрилої сагашињи носекѡ* 115v9, *л. ѡридег ѡрињи ном. sg. m.* ношень 126v6.

○ × 21: ∅ 6 (5+1), ≡ носити 10 (8+2), = нести 5 (5)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *nositi (ЭССЯ 25: 206–210, ПЕРСЈ, Skok 2: 512–513, s. v. nesti); уп. ссл. носити (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ЪБ), стсл. носити (СС), стсл.-цсл. носити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 7, нар_R: × 14; неутр_Σ: × 7, нар_Σ: × 14

/ноћ/ ноћь, -и f. П: *loc. sg.* /оу/ нокѡ 103r4, НБ: *dat. sg.* /но/ нокѡ 97r22, *acc. sg.* ноћь 135r8.

○ × 3: ∅ 2 (1+1), ≡ ноць 1 (1)

● књиж_L и нар_L; домаћег порекла, од псл. *nokt'ь (ЭССЯ 25: 175–177, ПЕРСЈ, Skok 2: 522); уп. ссл. ноць (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЪБ), стсл. ноць (СС), стсл.-цсл. ноць (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/ноћом/ ноћом[ь] adv. М: ноћомь 103r2, НБ: ноћо^М[ь] 103r5, 103r6, 139v11, 139v13

○ × 5: ø 3 (2+1), ≈ в' ноци 2 (1+1)

● нар_Л; домаћег порекла, од *instr. sg.* именице **/ноћ/** (в.). RJAZU: +

▲ нар_Р: × 5; нар_Σ: × 5

/ношење/ ношенје, [-ня] п. НБ: *nom. sg.* ношенје 139r19

○ × 1: ø 1 (1)

● нар_Л; домаћег порекла, од псл. *nošenyje (ЭССЯ 25: 224); уп. стсл. ношение (СС), стсл.-цсл. ношение (SJS). RJAZU: +

▲ нар_Р: × 1; нар_Σ: × 1

/нудити/ нуди[ти] impf. НБ: *praes. 3. sg.* нуди 132v14, 157v23

○ × 2: ø 1 (1), ≈ призывати 1 (1)

● књиж_Л и нар_Л (значење); домаћег порекла, од псл. *nuditi (ЭССЯ 26: 34–37, ПЕРСЈ, Skok 2: 527); уп. ссл. нудити (ФР: Д, Т, Да, ГЦ, NN, ЂБ), стсл. нудити (СС), стсл.-цсл. нудити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_Р: × 1, књиж: × 1; нар_Σ: × 1, књиж_Σ: × 1

Њ

/његов/ његовъ, -а, -о НБ: *nom. sg. m.* његовъ 98r18, 99r3, 136r24, 140v1, 157r17, 162v23, његовъ 115v19, њего^В(ъ) 159v13, 163r1, *gen. sg. m.* /без, ѿ[ъ], из/ његова 121r4, 144v5, 158r15, *dat. sg. m.* /по/ његовѡ 114v11, *acc. sg. m.* /оу, за/ његовъ 105r12, 157r12, њего^В(ъ) 111v8, 157r19, *loc. sg. m.* /на, оу/ његовѡ 106v17, 163v9, његовѡ 130r13 // *gen. sg. m.* његовога 97v8-9, 112v16, *dat. sg. m.* /по/ његово^М[ѡ] 112v11-12, 118v18, *instr. sg. m.* /съ/ његовы^М[ъ] 136r20, *loc. sg. m.* /на, ѡ/ његово^М[ъ] 98v1, 140v14, 161v10-11, *nom. pl. m.* његовы 107r19, 111v14-15, 113v5, 144r11, 161r25, *dat. pl. m.* његовы^М[ъ] 116v3, 116v16, 117v17, 131v22, *acc. pl. m.* /за/ његове 129r20, *nom. sg. f.* његова 98v14, 98v21, 99r2, 99r3, 104r8, 108r18, 108r18, 110r22, 115v13, 119v12, 126r9, 135r10, 145v1, његоваа 121v17, *gen. sg. f.* /ѿ[ъ], прегіе, зарад[и], рад[и]/ његове 97v10, 98v22, 99v8, 99v10, 102v10, 110r11, 114v19, 125v11, 135v20, 156r24, његове 125v12, његофе (!) 144v6, *dat. sg. f.* /по/ његовоѡ 107r15, 134v20, 156r11, 159r12, *acc. sg. f.* /за, оу, на/ његовѡ 104v19, 106r21, 110v11, 111r7, 129r4, 131v20, 132r10, 158r9, 162r23-24, његовѡ 97v18, 145v8, ње(го)вѡ 114v1, *instr. sg. f.* /шт/ његово^М[ъ] 110r18, 111r21-22, 121v15, 163r1, њего[во]^М[ъ] 113v18, *loc. sg. f.* /оу/ његовоѡ 106v16-17, 141v18, његовоѡ 133v8, *nom. pl. f.* његове 106r19, 106r20, 112v17, 141v9, њего^Ве 119v14, *gen. pl. f.* /из/ његовы 105v23, 137v13, 159r17, *dat. pl. f.* његовы^М[ъ] 101r5, *acc. pl. f.* /оу, на/ његове 98r5, 106v8, 107r14, 110r20, 113r19, 113v12, 139r15, 141v19, његове 106v18, *instr. pl. f.* /с, пред[ъ]/ његовы^М[и] 140v11, ње^Говима 141v5, *loc. pl. f.* /ѡ, на, по, оу/ његовы 106r22, његовоѡ 120r19-20, његовоѡ 157v9, његовы^Х[ъ] 106r15, *nom. sg. n.* његово 105r7, 111v13, 112v15, 116v7, 118r16, 126r20, 127r18, 133v8, 142r9, 158r16, *gen. sg. n.* /намѣсто, зарад[и], ѿ[ъ]/ његова 115r10, 125r13, 135r9, 137r6, 137v12, 139r9, 145v7, 162r12-13, *dat. sg. n.* његовѡ 126v17, *loc. sg. n.* /оу, на, по, ѡ/ његовѡ 106r24, 108r13, 159r10, 163r10, његовѡ 96r20 // *gen. sg. n.* /до/ његовога 97v23, 104r23, 111r1, 122r2-3, 160v21-22, *dat. sg. n.* /по/ његово^М[ѡ] 115r5, 131v18, *acc. sg. n.* /скрозь, оу, за/ његово 98r6-7, 100v11, 102v17, 104r3, 106v4, 108r15, 109v2, 109v19, 116v10, 119r12, 134v13, 138r7, 138r13, 159v7, 162r1, 162r18, 162v1, *instr. sg. n.* /с/ његовы^М[ъ] 102v6, *loc. sg. n.* /на, ѡ, оу/ његово^М[ъ] 108v14, 111r3-4, 112r23, његово 116r2, *nom. pl. n.* његова 110v9, 161v2, *gen. pl. n.* /ѿ[ъ], из/ његовы 111r10, 111r14, 125r2, *acc. pl. n.* /крозь, оу/ његова 96v10, 106r2, 107v10, 126r2, *loc. pl. n.* /оу/ његовы 110r13

○ × 175: ø 53 (41+10+1+1), ≈ его 108 (90+12+2+4), #≈ егѡ 1 (1), ≠ егѡ 2 (2), ≈ емѡ 1 (1), ≈ егоже 3 (2+1), ≈ своѡ емѡ 1 (1), ≈ своѡ 2 (2), ≈ тойже 1 (1), #≈ Господниѡ 1 (1), ≈ Христовъ 1 (1), ≈ Божѡѡ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од посесивног генитива лично заменице /он/ (в.) (ПЕРСЈ, уп. Skok 2: 556–557 s. v. on). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 175; нар_Σ: × 175

/њејзин/ нјејзинь/нјејзынь/нјеизинь, -а, [-о] НБ: *nom. sg. m.* нјејзинь 155v13, *acc. sg. m.* /оу/ нјејзинь 114v16, *nom. sg. f.* нјејзына 97r10, *acc. sg. f.* нјеизина 137r15

○ × 4: ∅ 2 (2), ≈ сѣй 1 (1), ≈ еа 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од посесивног генитива *ње(j)* и деиксе *зи* (ПЕРСЈ, уп. Skok 2: 556–557 s. v. on). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 4; нар_Σ: × 4

/ње(ј)н/ нје(й)нь, [-а], -о НБ: *acc. sg. m.* нєнь 114v13, 134v19, *gen. pl. m.* /посрѣд[и]/ нјејны 97r23, *gen. sg. n.* нєна 122v13, *acc. sg. n.* /за/ нєно 114v12

○ × 5: ∅ 2 (2), ≈ еа 3 (3)

- нар_L; домаћег порекла, од посесивног генитива *ње* (ПЕРСЈ, уп. Skok 2: 556–557 s. v. on). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 5; нар_Σ: × 5

/њин/ нѣн[ъ]/нин[ъ], [-на], -нихно/нѣно НБ: *gen. pl. m.* /зарад[и]/ нины 121v16, *dat. pl. m.* нѣныма 108r20, *gen. sg. n.* нѣна 98v20, *acc. sg. n.* /за/ ни^хно 104r5, *gen. pl. n.* /до/ нѣны 97v23, 98r1

○ × 6: ∅ 2 (2), ≈ ихъ 4 (3+1)

- нар_L; домаћег порекла, од посесивног генитива *них* (ПЕРСЈ, уп. Skok 2: 556–557 s. v. on). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 6; нар_Σ: × 6

/нихайи се/ нѣха[ти] се *impf.* НБ: *praes. 3. sg.* /се/ нѣха 120r6, 122v8

○ × 2: ∅ 1 (1), # ≠ движеніе 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. *nixati (ЭССЯ 25: 112–113, ПЕРСЈ, Skok 2: 530, SES). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/нихов/ нѣхов[ъ]/нихов[ъ], -а, -о НБ: *nom. sg. m.* ниho^в(ъ) 128v6, *nom. pl. m.* нихови 155v6, *nom. sg. f.* нихова 120r20, 120v3-4, 123v6, 141r7, 144r14, *acc. sg. f.* /за/ нихову 95v16, 125r18, 134r23, *nom. pl. f.* нихове 113v22, 114r18, *gen. pl. f.* ниховы 120r18, *acc. pl. f.* /оу/ нихове 99v15, *acc. sg. n.* /на/ нихово 95v16, 95v17, 139v2, нѣхово 107r3, *gen. pl. n.* /ѡ[ъ]/ нихови 159v5

○ × 19: ∅ 6 (6), ≈ ихъ 6 (3+2+1), # ≈ ихъ 3 (1+2), ≈ ихже 2 (2), ≈ оныхъ 1 (1), ≈ нцъ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од посесивног генитива *них* (ПЕРСЈ, уп. Skok 2: 556–557 s. v. on). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 19; нар_Σ: × 19

О / ѡ

/о/⁽¹⁾ ѡ⁽¹⁾ *interj.* ССЛ: ѡ 100v10, 101v1, 130v5, 142v11 || ЗБ: ѡ 107r11, 115v6, 118r7, 132r21, 132v1, 133r20, 136r17, 158r3

○ × 12: ≡ ѡ 12 (12)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. **o!* (ЭССЯ 26: 70, ПЕРСЈ, Skok 2: 533–534, s. v. o³); уп. ссл. ѡ (С, ФР: Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN), стсл. ѡ (СС), стсл.-цсл. ѡ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 12; неутр_Σ: × 12

/o/⁽²⁾ ω/o⁽²⁾ праер. ССЛ: ω 95r11, 96r13, 105r1, 112v1, 118v14, 129r21, 130v13, 138v4, 142r25, 145v4, 155r19 || ЗБ: ω 95r14, 95r24, 95r25, 97v16, 99v2, 100r4, 100v17, 101r23, 101v1, 102v5, 103r13, 105r13, 106r16, 106v1, 110r7, 111r3, 111v12, 112r23, 113v7, 114r19, 114v10, 118r9, 119v11, 121r7, 123v4, 134r2, 137v4, 145r11, 145v3, 155v14, 156r2, 156v13, 156v21, 157r9, 157r14, 157r19, 157v1, 158v19, 159r10, 161r19, 161v10, 161v11, 162v1, 162v20, 163r15, о 117r22, 119r16, 121r22, НБ: ω 95r15, 96r5, 96r9, 98r9, 99r21, 100v18, 101v15, 102r6, 102r8, 102r8, 102r9, 102v5, 103v10, 104r12, 104r21, 105r21, 105v4, 106r10, 106r15, 106r15, 110r5, 110r8, 112r16, 112r17, 112r22, 114v6, 117r15, 117v14, 117v15, 118r24, 118v18, 119r21, 121r18, 121r18, 122r7, 124r15, 124r16, 124r24, 126v15, 126v2, 126v3, 127r15, 128r2, 129r17, 129v7, 129v10, 131v11, 131v21, 133r11, 135r1, 135r11, 135r11, 135r14, 135v13, 135v18, 135v18, 136r9, 136r21, 136r22, 136r24, 136r25, 136v13, 137r1, 137v7, 137v8, 139r21, 139r22, 139v8, 140v13, 140v14, 142r6, 142r23, 144r4, 144r24, 145r3, 145r5, 145r12, 155v5, 156r3, 156r7, 156r7, 156r7, 156r13, 156r14, 156r14, 157r13, 157r15, 157r26, 158r7, 159r9, 159r19, 159v13, 159v23, 160r1, 160r16, 160r18, 160r23, 161v13, о 130r3, 135r11, 135r12

○ × 160: ø 95 (90+4+1), ≡ ω 59 (51+3+3+2), ≈ въ 4 (4), ≈ к 1 (1), ≈ дни 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *ob (ЭССЯ 26: 71–74, ПЕРСЈ, Skok 2: 533–534); уп. стсл. о (ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. о (СС), стсл.-цсл. о (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 160; неутр_Σ: × 160

/оба/ об[а] ЗБ: loc. pl. m. /на/ обои^М[ь] 120r21

○ × 1: = ωбѣ 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *oba (ЭССЯ 26: 85–88, ПЕРСЈ, Skok 2: 534, s. v. oba¹); уп. ссл. оба (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ЂБ), стсл. оба (СС), стсл.-цсл. оба (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/обавиѡи/ обави[ти] рf. НБ: aor. 3. pl. обавише 113v9

○ × 1: ≈ ωбазати 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *obviti (ЭССЯ 31: 64–65); уп. ссл. обвѣити (ФР: Да). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/обадвоје/ обад'вое, *обад'во[на] М: acc. sg. n. обад'вое 138r9, dat. sg. f. обадвой 134v13

○ × 2: ≈ обое 2 (2)

● нар_L; домаћег порекла, в. /оба/ и /гвоје/, према обадва, од псл. *oba dьva (ЭССЯ 26: 95, ПЕРСЈ, s. v. оба, Skok 2: 534, s. v. oba¹). RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/обвеселиѡи/ об'весели[ти] рf. НБ: aor. 3. sg. об'веселии 118r8

○ × 1: ≈ принести радость 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *obveseliti (ЭССЯ 31: 12–13); уп. ссл. обвѣселити (ФР: Д). Даничић: обеселити, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/обезаѡи/ об'ѣза[ти] рf. П: aor. 3. sg. об'ѣза 113r19

○ × 1: ≡ ωбазати 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. обезати (ФР: ГЦ, NN), стсл. обазати (СС), стсл.-цсл. обазати (SJS); крајње порекло домаће, од псл. *obvezati (ЭССЯ 31: 40–44). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/обећаваѡи/ об'ѣжава[ти] impf. П: praes. 3. sg. об'ѣжава 112r20

○ × 1: = ωбѣшавати 1 (1)

- књиж_L и нар_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, Skok 3: 589–590, s. v. *vijeće*), в. **/обећаӣи/**; уп. ссл. обѣщавати (ФР: Д, Т, Да, ГЦ, ЂБ), стсл. обѣщавати (СС), стсл.-цсл. обѣщавати (SJS). Даничић: *обећавати се*, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/обећаӣи (се)/ обѣћа[ти]/обѣкна[ти] I: pf. М: *ил. иригев ӣрӣни gen. sg. f.* обѣћане 122v22, *ил. иригев ӣрӣни dat. sg. f.* /_{кв}/ обѣћан(ь)^ной 98v5, обѣкнаоу 123r12, *ил. иригев ӣрӣни dat. sg. f.* /_г/ обѣкнаоу 123r11-12, *ил. иригев ӣрӣни acc. sg. f.* /_{оу}/ обѣћан'н8 111v21, обѣкнан'нв 122v20, обѣћан8 135r16 **II:** ~ **се** pf. П: *perf. 3. sg.* /се ю/ обѣћаоу 95r16-17, *plus. perf. 3. sg. m.* /се б̄иω/ обѣћаω 97r2.

- **I:** × 7: ≡ обѣтовати 3 (3), = обѣтовати 3 (2+1), ≈ обѣтовати 1 (1) **II:** × 2: = обѣщати 2 (1+1)
- књиж_L и нар_L; домаћег порекла, од псл. **obvět(j)ati (se)* (ЭССЯ 31: 31–33, ПЕРСЈ, Skok 3: 589–590, s. v. *vijeće*); уп. ссл. обѣщати (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ПП, ЂБ), стсл. обѣщати (сА) (СС), стсл.-цсл. обѣщати (сА) (SJS). **I:** Даничић: +, RJAZU: + **II:** Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 9; нар_Σ: × 9

/обживљиваӣи (се)/ об'живлїива[ти] I: impf. НБ: *perf. 3. sg. n.* /е/ об'живлїивало 114r4 **II:** ~ **се** impf. НБ: *praes. 1. pl.* /се/ об'живљуемо 138r22.

- **I:** × 1: # ≈ здравїе подавати 1 (1) **II:** × 1: ∅ 1 (1)
- нар_L; домаћег порекла, уп. псл. **obživěti/*obživiti* (ЭССЯ 31: 254–255, ПЕРСЈ, s. v. *оживьак*, Skok 3: 681–682, s. v. *živ*); б̄ аналошко. **II:** Јовановић 1911: *обживити се*
- ▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/обзнањиваӣи/ об'знан[ивати] impf. НБ: *praes. 3. sg.* об'знан'нє 143r19

- × 1: ≈ знаменовати сА 1 (1)
- нар_L; домаћег порекла (Skok 3: 658–659, s. v. *znati*, уп. ПЕРСЈ, s. v. *знати*); уп. **/знаӣи/**. RJAZU: + | Јовановић 1911: *обзнанити*
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/обидга/ обид[а], [-е] f. ССЛ: *loc. sg.* /ω/ обидѣ 142r25

- × 1: ≡ обида 1 (1)
- књиж_L; уп. ссл. обида (ФР: Т, Да), стсл. обида (СС), стсл.-цсл. обида (SJS); крајње порекло домаће, од псл. **obvida* (ЭССЯ 31: 47–48, уп. ПЕРСЈ, s. v. *бедити*, другачије Skok 2: 536, s. v. *obijest*). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/обилије/ обилӣе], -ја n. ССЛ: *gen. sg.* /ω̄[ь]/ обилӣја 131v1

- × 1: ≡ обилӣе 1 (1)
- књиж_L и нар_L; домаћег порекла, од псл. **obilje* (ПЕРСЈ, Skok 2: 536, s. v. *obil*); уп. ссл. обилӣе (ФР: Д, Т, Да, ГЦ), стсл. обилӣе (СС), стсл.-цсл. обилӣе (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/објавӣи/ об'јав[ити] pf. М: *ил. иригев ӣрӣни acc. sg. n.* об'јавлїено 103r21

- × 1: ≈ јавити 1 (1)
- зај_L; домаћег порекла, уп. **/јавӣи се/**; уп. ссл. објавити (ФР: Д, Да, ПП, NN). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/обједати се/ об'јед[ати] се impf. М: *ил. ирилої сагашӣни об'једаякв̄ /се/* 102r3

- × 1: ≈ обједати 1 (1)

- нар_L; можда посрба према цсл. *объѣдатиса* (Срезневский 2: 569), уп. и *объѣдати са* (Miklosich). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/облагати/ **облада[ти]** impf. ССЛ: *impt. 2. sg.* *обладай* 96r12, *обладаи* 96r14 || ЗБ: *praes. 3. sg.* *облада* 96r12.

- × 3: ≡ *обладати* 3 (2+1)
- зај_L; домаћег порекла, од псл. **obvoldati* (ЭССЯ 31: 83, ПЕРСЈ, s. v. *област*, Skok 3: 604, s. v. *vladati*); уп. ссл. *обладати* (ФР: Т, Да, СП, ГЦ, NN), стсл. *обладати* (СС), стсл.-цсл. *обладати* (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 2, нар_R: × 1; неутр_Σ: × 2, нар_Σ: × 1

/облак/ **обла[къ], [-а]** m. ЗБ: *nom. pl.* *облацы* 143v20-21

- × 1: ≡ *облакъ* 1 (1)
- зај_L; домаћег порекла, од псл. **obvolkъ* (ЭССЯ 31: 85–87, ПЕРСЈ, Skok 3: 634–635, s. v. *vući*); уп. ссл. *облакъ* (ФР: Д, Т, Да, ГЦ, NN, ЂБ), стсл. *облакъ* (СС), стсл.-цсл. *облакъ* (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/обласи/ **област[ь], -и** f. M: *nom. sg.* *обла^{CT}[ь]* 115r18, *gen. sg.* *области* 160v8

- × 2: ≈ *власть* 2 (1+1)
- зај_L; домаћег порекла, од псл. **obvolstь* (ЭССЯ 31: 89–90, ПЕРСЈ, Skok 3: 604, s. v. *vladati*, Јанковић 2017: 541–546); уп. ссл. *область* (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. *область* (СС), стсл.-цсл. *область* (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: + | Јовановић 1911: +
- ▲ неутр_R: × 2; неутр_Σ: × 2

/облачни/ **облач[ь]ны, [-а], [-о]** ЗБ: *nom. sg. m.* *обла^ч(ь)ны* 98v4

- × 1: ≡ *облачный* 1 (1)
- зај_L; домаћег порекла, од псл. **obvolčьny(jь)* (ЭССЯ 31: 81–82, ПЕРСЈ, s. v. *облак*, Skok 3: 634–635, s. v. *vući*); уп. стсл. *облачънь* (СС), стсл.-цсл. *облачънь* (SJS). RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/обликло/ **обліикл[о], [-а]** n. НБ: *gen. sg.* *обліикла* 109v3 ♦ *обліикла помрчнога* 109v3 ≈ тмы 27v25

- × 1
- нар_L; домаћег порекла, уп. псл. **oblikъ* (ЭССЯ 28: 10, ПЕРСЈ, s. v. *облик*, Skok 2: 300, s. v. *lik³*). Јовановић 1911: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/обличивати (се)/ **облич[ивати]** I: impf. НБ: *praes. 3. sg.* *обличве* 134v19 II: ~ *се* impf. II: *praes. 3. pl. /ce/* *обличвю* 161v2

- I: × 1: ∅ 1 (1) II: × 1: ≡ *обличати са* 1 (1)
- хибр_L; уп. ссл. *обличавати* (ФР: ЂБ), *обличати* (ФР: Да, NN, ЂБ), *обличевати* (Miklosich); уп. и **/обличити/**. I: RJAZU: + | Јовановић 1911: +
- ▲ хибр_R: × 2; хибр_Σ: × 2

/обличити (се)/ **обличи[ти]** I: pf. ЗБ: *perf. 3. sg. m.* */и^{CT}[ь]/* *обличіω* 161v5, *fut. 1. sg.* *обличикю* 161v3, НБ: *aor. 3. pl.* *обличише* 117r6 II: ~ *се* pf. ЗБ: *praes. 3. pl. /ce nel* *обличе* 161r24-25.

- I: × 3: ∅ 1 (1), = *обличити* 2 (1+1) II: × 1: ≡ *обличити са* 1 (1)

- књиж_L; уп. ссл. обличити (ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, NN, ЂБ), стсл. обличити (СС), стсл.-цсл. обличити (SJS); крајње порекло домаће, од псл. *obličiti (ЭССЯ 28: 7–8, ПЕРСЈ, s. v. облик, Skok 2: 300, s. v. lik³). **I:** Даничић: +, RJAZU: + **II:** RJAZU: + Јовановић 1911: +
- ▲ неутр_R: × 1, нар_R: × 3; неутр_Σ: × 1, нар_Σ: × 3

/обљубиши/ обљуби[ти] pf. М: *plus. perf. 3. sg. n. /e/* обљубило /было/ 110v10, *іл. ұригев ұрїни nom. sg. m.* обљубљени 156v23, *іл. ұригев ұрїни dat. sg. m. /no/* обљубљен^ном 114r16

○ × 3: ≈ возлюбити 3 (2+1)

- нар_L; домаћег порекла (Skok 2: 338, s. v. ljub, SES), уп. /љубиши/; уп. ссл. обљубити (С), стсл. обљубити (СС), стсл.-цсл. обљубити (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: *обљубљени*

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/обљубљеница/ обљубљеница, [-е] f. М: *nom. sg. f.* обљубљеница 119v12

○ × 1: ≈ возлюбленный 1 (1)

- индив_L; вероватно Венцловићева творба, в. /обљубиши/. Јовановић 1911: *обљубљеник*

▲ неутр_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/обмиловаши/ обмилова[ти] pf. НБ: *perf. 3. sg. f. /e/* обмиловала 132r19, *іл. ұригев ұрїни nom. sg. m.* обмиловаты 163r1-2

○ × 2: ≈ возлюбити 2 (1+1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. *obmilovati (ЭССЯ 28: 66, Skok 2: 427, s. v. mio); б- аналошко; RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/обоїашиши се/ обогати[ти] се pf. ЗБ: *praes. 2. sg. /se/* обогатишь 109r2

○ × 1: ≡ обогатити с_A 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *obbogatiti (ЭССЯ 26: 112, ПЕРСЈ, s. v. bogat, Skok 1: 178–181, s. v. bogat); уп. ссл. обогатити (ФР: Д, Т, Да, СП, NN), стсл. обогатити (СС), стсл.-цсл. обогатити (SJS). Даничић: *обогатити*, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/обонатиши/ обонати pf. ЗБ: *inf.* обонати 114v3

○ × 1: ≡ обонати 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *obvon'ati (ЭССЯ 31: 91–92); уп. стсл. обонати (СС), стсл.-цсл. обонати (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/обрадоваши (се)/ обрадова[ти] I: pf. ССЛ: *іл. ұригев ұрїни voc. sg. f. /ǝ/* обрадован^на 101v1-2 **II:** ~ се pf. М: *aor. 3. sg.* обрадова /se/ 111r5, *aor. 3. pl. /se/* обрадоваше 111r2.

○ **I:** × 1: ≡ обрадовати 1 (1) **II:** × 2: ≈ возрадовати с_A 2 (2)

- зај_L; уп. ссл. обрадовати (ФР: Д, ГЦ), стсл. обрадовати (СС), стсл.-цсл. обрадовати (SJS); уп. /радоваши се/. облици **I:** Даничић: +, RJAZU: + **II:** Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1, нар_R: × 2; неутр_Σ: × 1, нар_Σ: × 2

/образ⁽¹⁾ образь/образь/образъ⁽¹⁾, [-а] m. 'лик' ЗБ: *nom. sg.* образъ 118r16, образъ 160r23, *acc. sg.* образъ 101v15, *instr. sg. /cl/* образо^м[ь] 111v14, *loc. sg. /loy/* образв 123v18, НБ: *nom. sg.* образъ 138r26, *dat. sg.* образв 107r4, *acc. sg.* образъ 109v17.

○ × 8: ≡ образъ 4 (3+1), = образъ 1 (1), ≈ лице 2 (1+1), ≈ зракъ 1 (1)

- зајЛ; домаћег порекла, од псл. *obrazъ (ЭССЯ 29: 63–66, ПЕРСЈ, Skok 3: 115–116, s. v. *raziti*); уп. ссл. ОБРАЗЪ (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, NN, ЪБ), стсл. ОБРАЗЪ (СС), стсл.-цсл. ОБРАЗЪ (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +
- ▲ неутр_Р: × 8; неутр_Σ: × 8

/образ⁽²⁾ образы/образъ⁽²⁾, [-а] м. ‘лице’ НБ: *acc. sg. /на/* образъ 161v4, *instr. sg. /cl/* образо^М[Ъ] 138r26, *loc. sg. /по/* образъ 98r16.

○ × 3: ≈ лице 2 (1+1), ≈ ланита 1 (1)

- нар_Л; домаћег порекла, од псл. *obrazъ (ЭССЯ 29: 63–66, ПЕРСЈ, Skok 3: 115–116, s. v. *raziti*). RJAZU: +
- ▲ нар_Р: × 3; нар_Σ: × 3

/обрати^{ИИИ} (се)/ обрати[ти] I: pf. НБ: *praes. 3. sg.* обрати 102v17 II: ~ се pf. М: *pot. 1. pl. m.* /би се/ обратили 129v1.

○ I: × 1: #≠ очишати 1 (1) II: × 1: ≠ обраћење 1 (1)

- зајЛ; домаћег порекла, од псл. *obvortiti (сѣ) (ЭССЯ 31: 99–101, ПЕРСЈ, Skok 3: 632, s. v. *vrjeti*); уп. ссл. ОБРАТИТИ (ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, NN, ЪБ), стсл. ОБРАТИТИ (СА) (СС), стсл.-цсл. ОБРАТИТИ (СА) (SJS). I: Даничић: +, RJAZU: + II: Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_Р: × 2; нар_Σ: × 2

/обрес^{ИИИ}/ обрѣсти/обрести pf. II: *fut. 3. sg.* /кѣ/ обрѣсти 107v14, *fut. 2. pl.* обрести /кѣте/ 110r17, НБ: *perf. 3. sg. f. /e/* обрѣла 137r12.

○ × 3: ∅ 1 (1), #≡ обрѣсти 1 (1), = обрѣсти 1 (1)

- зајЛ; домаћег порекла, од псл. *obrěsti (ЭССЯ 29: 74–76, ПЕРСЈ, s. v. *obremi se*, Skok 3: 538); уп. ссл. ОБРѢСТИ (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЪБ), стсл. ОБРѢСТИ (СС), стсл.-цсл. ОБРѢСТИ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_Р: × 3; нар_Σ: × 3

/обрну^{ИИИ} (се)/ обр^{нв}[ти]/обр^{нв}[ти] I: pf. М: *perf. 3. sg. m. /e/* обр^{нв} 131r14-15, *perf. 3. sg. f. /e/* обр^{нв}ла 98v15, *perf. 1. pl. m.* обр^{нв}ли /смо/ 130r6, НБ: *л. иригев ирѣни ном. pl. f.* обр^{нв}те 120r19 II: ~ се pf. М: *praes. 1. pl.* /да се/ обр^{нв}немо 129v11, *perf. 3. sg. f. /се љ/* обр^{нв}ла 98v11, *perf. 3. sg. n. /се љ/* обр^{нв}ло 99r6, *fut. 3. pl. /кѣ се/* обр^{нв}ти 139r23-24, НБ: *aor. 3. pl. f. /се/* обр^{нв}ше 113v22.

○ I: × 4: ≈ обр^{нв}ти 2 (2), ≈ обр^{нв}ати 1 (1), ≈ в^{нв} 1 (1) II: × 5: ≈ обр^{нв}ти са 3 (3), ≈ быти 1 (1), ≈ козв^{нв}ти са 1 (1)

- нар_Л; домаћег порекла, од псл. **obv^{нв}rtiti* (сѣ) (ЭССЯ 31: 135–138, ПЕРСЈ, s. v. *vrtemi*, Skok 3: 631–633, s. v. *vrjeti*); уп. стсл.-цсл. ОБР^{нв}ЖТИ СА (SJS). I: RJAZU: + II: RJAZU: +
- ▲ нар_Р: × 9; нар_Σ: × 9

/обр^{нв}ати^{ИИИ}/ обр^{нв}[тати] impf. НБ: *praes. 3. sg.* обр^{нв}ѣ 159v10

○ × 1: ≈ вл^{нв}ти 1 (1)

- нар_Л; домаћег порекла, од псл. **obv^{нв}rtati* (ЭССЯ 31: 132–133, ПЕРСЈ, s. v. *vrtemi*, Skok 3: 631–633, s. v. *vrjeti*). RJAZU: +
- ▲ нар_Р: × 1; нар_Σ: × 1

/обруж^{ИИИ}/ обр^жи[ти] pf. НБ: *aor. 3. pl.* обр^жише 140v1

○ × 1: ∅ 1 (1)

- нар_Л; домаћег порекла, уп. псл. **obr^жgati* (ЭССЯ 29: 122, Skok 3: 166–167, s. v. *rugati*). RJAZU: +
- ▲ нар_Р: × 1; нар_Σ: × 1

/обруч^{ење}/ обр^чен[и], [-нѣ] п. ЗБ: *gen. sg.* обр^ченѣ 108v21

○ × 1: ≡ ОБРЪЧЕНІЕ 1 (1)

● КЪИЖ_Л; уп. ссл. ОБРЪЧЕНІЕ (ФР: Да), стсл.-цсл. ОБРЪЧЕНІЕ (SJS); крајње порекло домаће, од псл. *obrčsenъje (ЭССЯ 29: 109–110, Skok 3: 168–170, s. v. *ruka*). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_Р: × 1; хибр_С: × 1

/обручѣи/ обрѣчити pf. ЗБ: fut. 1. sg. /ђ/ обрѣчити 108v22

○ × 1: = ОБРЪЧИТИ 1 (1)

● КЪИЖ_Л; уп. ссл. ОБРЪЧИТИ (ФР: Д, Да, СП), стсл. ОБРЪЧИТИ (СС), стсл.-цсл. ОБРЪЧИТИ (SJS); крајње порекло домаће, од псл. *obrčiti (ЭССЯ 29: 110–111, Skok 3: 168–170, s. v. *ruka*). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_Р: × 1; хибр_С: × 1

/обумираѣи/ об'оумир[ати] impf. ЗБ: praes. 3. pl. об'оумирѣ 116v5

○ × 1: = ОБ'УМИРАТИ 1 (1)

● зај_Л; домаћег порекла, од псл. *obumirati (ЭССЯ 30: 242); уп. ОБ'УМИРАТИ (Miklosich). RJAZU: +

▲ нар_Р: × 1; нар_С: × 1

/обући/ обѣ[кѣ] pf. М: ѿ. *ūprigev ūrīni* acc. sg. m. обѣче^н(ь)нога 106v13-14, НБ: ѿ. *ūprigev ūrīni* nom. sg. f. обѣчена 115v3

○ × 2: ≡ ОБЛАКТИ СМ 1 (1), ≈ ОБЛАТИ 1 (1)

● КЪИЖ_Л и нар_Л; домаћег порекла, од псл. *obvŭlkti (ЭССЯ 31: 8–10, ПЕРСЈ, Skok 3: 634, s. v. *vući*); уп. ссл. ОБЛАЌИ (ФР: Д, Т, Да), стсл.-цсл. ОБЛАЌИ (SJS). RJAZU: +

▲ нар_Р: × 2; нар_С: × 2

/ов(ај)/ ОВ'ОВАЙ, ОВА, ОВО ССЛ: acc. sg. m. ОВ' 145v14 | ЗБ: acc. sg. n. ОВО 144v4, НБ: loc. sg. m. /оу, при/ ОВО^М[Ь] 127v4, 138r9, ОВО^М[Ь] 115v15, // nom. sg. m. ОВАЙ 101r19, 103r3, 109r23, 114r11, 121v11, 122v20, 123r14, 124v18, 124v21, 126r23, 126v11-12, 133v4, 135r6, 156r10, 156v2, 157r6, 159v6, 162v20, ОВАЙ 117v15-16, ОВАЙ 95v1, 127r15, 162r6, gen. sg. m. /с, из, ѿсвѣм[ь]/ ОВОГА 100r16-17, 106v19, 113v16, 116r6, 123v16, 127r10-11, 128r23, 132v3, 132v5, 134v23, 137r12-13, 138v8, 139v20, 140r10, 140r21, 143r16, 145r18, 160v15, 161v8, ОВОГА 103v5, ОВОГА 107v21-22, dat. sg. m. /к/ ОВОМ' 107v1, 137v23, ОВОМ' 126v7-8, ОВО^М[Ъ] 104v5, acc. sg. m. /на, за/ ОВАЙ 103r7, 115r3, 134r11, 138v18, ОВАЙ 99v13, 103r2-3, 127v3, 138v16, 138v19, ОВОГА 124r2, 125v2, 132r22, 144r1-2, 158v3, 160v23, loc. sg. m. /о, на/ ОВОМ' 119r16, ОВОМ' 144r9, nom. pl. m. ОВЫ 157r8, gen. pl. m. /ѿ[ь], код[ь]/ ОВЫЙ 108v10, ОВЫ 120v4, nom. sg. f. ОВА 99r24, 101v11, 101v7, 101v9, 112r21 114v16, 121v14, 121v15, 132r4, 132r8, 132r15, 134r6, 137r7, 137r20, 142r16, 145v1, gen. sg. f. /код[ь], ѿ[ь], до/ ОВЕ 103r24, 123r16, 124v13, 137r16, 139r3, 140r5, ОВЕ 124v5, ОВ' 134r20, dat. sg. f. /по/ ОВОЙЗИ 115v22, ОВОЙ 135v19, acc. sg. f. /на/ ОВ' 115v21, 117r12, 134v9, 161r7, ОВ' 122r9, 127r10, ОВ' 119r2, ОВ' 159v9, 161r4, instr. sg. f. /с/ ОВО^М[Ь] 161r3, loc. sg. f. /оу, на/ ОВОЙ 103v7, 124r19, 135r1, 156r14, ОВОЙ 106r9, 113r3, 138v10, nom. pl. f. ОВЕ 112v11, 118r19, ОВЕ 155r22, gen. pl. f. /ѿ[ь]/ ОВЫ 114r22, dat. pl. f. ОВЫ^М[Ь] 117r18, acc. pl. f. /на/ ОВЕ 135v12, nom. sg. n. ОВО 96v16, 99r17, 101v6, 103v7, 104r17, 112r17, 114v15, 115v7, 118v15, 120r11, 120r15, 122r10, 121v4, 121v18, 158r21, gen. sg. n. /ѿ[ь], зарад[и], из, оу/ ОВОГА 114v12, 121v8, 126v4, 132v1, 140r17, 155v22, 159v6-7, ОВОГА 103v14, 135v11, acc. sg. n. /за, на/ ОВО 101v14, 114r12, 114v16, 121v6, 125v10, 126v19, 144r5, 161v14, ОВО 136v10, 163r4, loc. sg. n. /на, оу/ ОВОМ' 131r8, ОВО^М[Ь] 101r23, ОВО^М[Ь] 101v2 ♦ в. /свѣи/⁽²⁾

○ × 156: Ѹ 56 (52+1+1+2), ≡ ОВ' 1 (1), † ≡ ОВОЕ 1 (1), ≈ сѣй 84 (77+3+2+2), ≠ сѣгѡ 1 (1), ≈ сѣй 1 (1), ≈ сѣ 3 (3), ≈ сѣже 1 (1), ≈ той 3 (1+1+1), ≈ онже 1 (1), ≈ нынѣшний 2 (2), ≠ нынѣшний 1 (1), ≈ то 1 (1)

● зај_Л; домаћег порекла, од псл. **ovъ(jь)* (ЭССЯ 39: 199–202, ПЕРСЈ, Skok 2: 578–579); уп. ссл. ОВ' (ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП), стсл. ОВ' (СС), стсл.-цсл. ОВ' (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 117, књиж_Р: × 1, нар_Р: × 38; неутр_С: × 117, књиж_С: × 1, нар_С: × 38

/овакав, оваки/ овакы/овакавъ/овакавъ», [-к'ва], -к'во НБ: *nom. sg. m.* овакы 108r12, овакавъ 123v20, *acc. sg. m.* /на/ овакавъ 155v14, *acc. sg. n.* /на/ овак'во 144v4-5, 160r14
 ○ × 5: ≈ сицекий 2 (2), ≈ таковыи 1 (1), ≈ сей 1 (1), ‡ ≈ окои 1 (1)
 ● нар_L: домаћег порекла, уп. псл. *ovakъ (ЭССЯ 39: 189–190, ПЕРСЈ, s. v. *ovaj*, Skok 2: 578–579, s. v. *ovaj*). Даничић: +, RJAZU: +
 ▲ нар_R: × 5; нар_Σ: × 5

/овако/ овако adv. НБ: овако 112r20, 115v21, 129v10, 156r22
 ○ × 4: ø 2 (2), ≈ сице 2 (2)
 ● нар_L: домаћег порекла, в. /овакав/. Даничић: +, RJAZU: +
 ▲ нар_R: × 4; нар_Σ: × 4

/овамо/ овамо/овамо/овамо adv. НБ: овамо 108r23, 109r20-21, 111v10, овамо 100r20, овамо 138r18, ова^М[о] 122v19
 ○ × 6: ø 2 (1+1), ≈ сѣмо 4 (4)
 ● зај_L: домаћег порекла, од псл. *ovato (ЭССЯ 39: 190, ПЕРСЈ, s. v. *ovaj*, Skok 2: 578–579, s. v. *ovaj*); уп. ссл. овамо (ФР: Д, ЂБ), стсл. овамо (СС), стсл.-цсл. овамо (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
 ▲ неутр_R: × 6; неутр_Σ: × 6

/овдашњи/ ов'даш'нји/ов'даш'нји, [-а], [-е] НБ: *acc. sg. m.* ов'даш'нји 158r21, *gen. sg. f.* /ѿ[ъ]/ ов'даш'не 128v2
 ○ × 2: ≈ временный 1 (1), ≈ зде 1 (1)
 ● нар_L: домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *ovaj*), в. /овге/. RJAZU: +
 ▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/овге/ ов(*)де/ов'де/ов(*)де/ов'де adv. НБ: ов'де 100v9, 121r6, 122r12, 122r18-19, 122r21, 122v16, 123r22, 124v5, 133r18, 135r15, 138r24, 141v13, ов'де 115v6, ов'де 134v8, ов'де 115v8, 115v10, 117r24, 120r17, 124v19, 140v17, 155v17, 156r5, 158r6, овде 133r25, о^вде 122r10-11.
 ○ × 25: ø 5 (5), ≈ зде 19 (16+2+1), ≈ сѣмо 1 (1)
 ● нар_L: домаћег порекла, од псл. *ovъde/*ovъde (ЭССЯ 39: 198–199, ПЕРСЈ, s. v. *ovaj*, Skok 2: 578–579, s. v. *ovaj*); уп. ссл. овъде (ФР: Д), стсл. овъде (СС), стсл.-цсл. овъде (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +
 ▲ нар_R: × 25; нар_Σ: × 25

/овуда/ овуда adv. НБ: овуда 124r20-21
 ○ × 1: ≈ зде 1 (1)
 ● нар_L: домаћег порекла, од псл. *ovûda (ЭССЯ 39: 197–198, ПЕРСЈ, s. v. *ovaj*, Skok 2: 578–579, s. v. *ovaj*); уп. ссл. овоуду (ФР: Д), стсл. овѿду (СС), стсл.-цсл. овѿду (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
 ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/овца/ ов'ца[а], [-е] f. ЗБ: *nom. pl.* ов'це 107v2, 119v20, *gen. pl.* оваца 159r4, *dat. pl.* /к'/ ов'ца^М[ъ] 104v17, ов'цами 108r5, 159r7, *acc. pl.* ов'це 104v10, 108r12, ов'це 104v2, М: *gen. pl.* /ѿ[ъ]/ оваца 119v6, НБ: *gen. pl.* оваца 158v16, *instr. pl.* /мерю/ ов'цами 159r6.
 ○ × 12: ø 1 (1), ≡ овца 7 (5+2), = овца 2 (2), ≠ ов'чий 1 (1), ≈ стадо 1 (1)
 ● зај_L: домаћег порекла, од псл. *ovъsa (ЭССЯ 39: 202–205, ПЕРСЈ, s. v. *ovaj*, Skok 2: 579, s. v. *ovan*²); уп. ссл. овъца (С, ФР: Д, Да, СП, ГЦ, NN, ЂБ), стсл. овъца (СС), стсл.-цсл. овъца (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
 ▲ неутр_R: × 9, нар_R: × 3; неутр_Σ: × 9, нар_Σ: × 3

/овче/ ов'че/ов'че, [-ета] n. П: *nom. sg.* ов'че 107v8, ов'че 121v13-14, 155v22

○ × 3: ≡ овча 3 (3)

● књиж_L: уп. стел. овъче (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ЪБ), стел. овъча (СС), стел.-цсл. овъча (SJS); крајње порекло домаће, од псл. *овьць (ЭССЯ 39: 214, Skok 2: 579, s. v. *ovan*²). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 3; књиж_Σ: × 3

/овчи(ју)/ ов'ч[и]/ов'ч[и], -ïа, [-ïе] ЗБ: *nom. sg. f.* ов'ча 119v21, 121v14, *gen. sg. f.* /код[ъ], ѿ[ъ]/ ов'че 119r23, 119v19, 122r5, 124v12, ов'че 125v11, *dat. sg. f.* /къ/ ов'чой 122r11, ов'чой 121v11, *acc. sg. f.* /над[ъ]/ ов'ч8 121v18, *loc. sg. f.* /на/ ов'чой 121r6, *gen. sg. n.* /код[ъ]/ ов'чега 121r12, *dat. sg. n.* /к/ ов'че^M[8] 120v17, *instr. sg. n.* /с/ ов'чїи^M[ъ] 159v11 // *dat. sg. m.* /къ/ ов'чїе^M[8] 119v9-10, 121r17, 122v10, 124v9, *nom. sg. f.* ов'чїа 126r12, *gen. sg. f.* /код[ъ], до, ѿ[ъ]/ ов'чїе 123r16, 124v5, 125r3, *nom. sg. n.* ов'чїе 126v11, *gen. sg. n.* /код[ъ], ѿ[ъ]/ ов'чїега 122v22, ѿ^Bчїега 127r16-17, *acc. sg. n.* ов'чїе 122r9, ѿв'чїе 159v6, *loc. sg. n.* /оу/ ов'чїем8 159v1, ов'чїе^M[ъ] 159v4, НБ: *loc. sg. m.* /оу/ ов'чо^M[ъ] 119r10, *nom. sg. f.* ов'ча 120r9.

○ × 31: ø 2 (2), ≡ ов'чий 10 (10), = ов'чий 19 (18+1)

● зај_L: домаћег порекла, од псл. *овьць(яь) (ЭССЯ 39: 219–220, ПЕРСЈ, s. v. *овца*, Skok 2: 579, s. v. *ovan*²); уп. ссл. овьини (ФР: Д), овьчь (ФР: Т, Да, ГЦ), стел. овьчь, овьини (СС), стел.-цсл. овьчь, овьини (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 21, нар_R: × 10; неутр_Σ: × 21, нар_Σ: × 10

/овчица/ <ов'чица/ов'чица, [-е] f. М: *nom. sg.* ов'чица 119v18, *acc. sg.* ов'чиц8 107r22

○ × 2: ≈ ов'ча 1 (1), ≈ ов'чка 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. *овь'ца (ЭССЯ 39: 214–215, ПЕРСЈ, s. v. *овца*, Skok 2: 579, s. v. *ovan*²). RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/оїањ/ оган[ъ], ог'ня m. П: *gen. sg.* ог'ня 100r24, ог'ня 100v1, НБ: *acc. sg.* /оу/ ога^H(ъ) 105v18

○ × 3: ø 1 (1), ≡ огнь 2 (2)

● зај_L: домаћег порекла, од псл. *огнь (ЭССЯ 32: 30–33, ПЕРСЈ, s. v. *овца*, Skok 2: 579, s. v. *ovan*²); уп. стел. огнь (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ), стел. огнь (СС), стел.-цсл. огнь (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 3; неутр_Σ: × 3

/оїањни/ оган'ны, [-а], [-о] М: *nom. sg. m.* оган'ны 98v4-5

○ × 1: ≡ огненный 1 (1)

● књиж_L: уп. ссл. огньнь (С, ФР: Д, Т, Да, NN), стел. огньнь (СС), стел.-цсл. огньнь (SJS). уп. /оїањна/.

▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/оїлагниїи/ оґладнити pf. НБ: *fut. 3. pl.* /некіє/ оґла^Днити 134r23

○ × 1: ≈ возаакати 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, в. /ѿ/ и /їлаган/; уп. и /їлагнеїи/. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/оїледало/ оґлѣдал[о], [-а] n. НБ: *loc. sg.* /8/ оґлѣдал8 143v7

○ × 1: ø 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. *obgłędadlo (ЭССЯ 26: 195, ПЕРСЈ, s. v. *гледати*, Skok 1: 568–569, s. v. *gledati*). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/оїледаїи/ оґлѣда[ти] pf. НБ: *aor. 3. sg.* оґлѣда 113r17-18

○ × 1: ø 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *obgledati (ЭССЯ 26: 195–198, ПЕРСЈ, s. v. *gledati*, Skok 1: 568–569, s. v. *gledati*); уп. стсл. огладати сА (СС), стсл.-цсл. огладати сА (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/оїњана/ огњана, -е ном. propr. f. НБ: ном. sg. f. огњана 137r8, gen. sg. f. огњане 137r16

○ × 2: ≈ Фотініа 1 (1), # ≈ Фотініа 1 (1)

● хибр_L; превод имена из предлошка; в. /оїањни/; уп. псл. **ogněť(jь)* (ЭССЯ 32: 20–21, ПЕРСЈ, s. v. *ogaň*, Skok 2: 546–547). Даничић: +, RJAZU: +

▲ хибр_R: × 2; хибр_Σ: × 2

/оїњевий/ огњевит[ъ], [-а], [-о] М: acc. sg. f. огњевитв 112r5

○ × 1: ≈ огненный 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. **ogn'evъ(jь)* (ЭССЯ 32: 29, ПЕРСЈ, s. v. *овца*, Skok 2: 579, s. v. *ovan*²). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/оїњусий се/ огњус[ити] се pf. М: perf. 3. sg. m. /се ніе/ огњусіω 114v3

○ × 1: ≈ возгнѣшати сА 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *obgnusiti (ЭССЯ 26: 215, Skok 1: 580, s. v. *gnjiti*). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/оїоварайи/ оговара[ти] impf. НБ: іл. *їрилої сагашињи* оговараюкѵ 102r4

○ × 1: ø 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *obgovoriti (ЭССЯ 27: 20–22, ПЕРСЈ, s. v. *говор*, Skok 1: 597–598, s. v. *govor*). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ог/ в. /ої/

/огавайи/ ода[вати] impf. М: praes. 3. sg. /не/ одае 129r25

○ × 1: ≈ предавати 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *otъdavati (ЭССЯ 36: 199–204, ПЕРСЈ, s. v. *одати*, Skok 1: 382–383, s. v. *dati*); уп. ссл. отъдавати (ФР: Д, ГЦ). RJAZU: + | Јовановић 1911: *вдати*

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/оганге/ одан'де adv. НБ: одан'де 126r8

○ × 1: ø 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (Skok 2: 557, s. v. *on*); уп. псл. *otъ (ЭССЯ 36: 96–102, ПЕРСЈ, Skok 2: 542) и /онге/. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/огар/ одаръ, одра м. ССЛ: acc. sg. одаръ 118v15, 119v3, 130v7-8 || П: acc. sg. одаръ 128v20, instr. sg. /под[ъ]/ одро^М[ъ] 125v11.

○ × 5: ≡ одръ 5 (2+3)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *odrъ (ЭССЯ 26: 165–169, s. v. *obdrъ, ПЕРСЈ, Skok 2: 543); уп. ссл. одръ (ФР: Д, Т, Да, СП), стсл. одръ (СС), стсл.-цсл. одръ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1, нар_R: × 4; неутр_Σ: × 1, нар_Σ: × 4

/огайи (се)/ ѿдати I: pf. М: fut. 1. sg. /ћv/ ѿдати 114v10-11 II: ~ се pf. М: inf. /се/ ѿдати 99v15.

○ I: × 1: ≈ воздати 1 (1) II: × 1: ≈ вдати 1 (1)

- књиџ_L и нар_L (значење); домаћег порекла, од псл. **otъdati (se)* (ЭССЯ 36: 192–198, ПЕРСЈ, s. v. *dati*, Skok 1: 382–384, s. v. *dati*); уп. ссл. отъдати (ФР: Д, Т, Да, ГЦ), стсл. отъдати (СС), стсл.-цсл. отъдати (SJS); уп. и отъдати сѧ (Miklosich). **I:** RJAZU: + **II:** RJAZU: +
- ▲ књиџ_R: × 1, нар_R: × 1; књиџ_Σ: × 1, нар_Σ: × 1

/огбацаѡи/ ѡбац[ати] impf. НБ: *л. ѡрилої сагаињи ѡбацаюђи* 144v18

○ × 1: ≈ ѡвергати 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *бацѡи*, Skok 1: 84–85, s. v. *bacati*); в. **/огбацаѡи/**. RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/огбацаѡи/ ѡбац[ти] pf. НБ: *praes. 3. sg. /не/ ѡбацы* 144v16

○ × 1: ≈ ѡверци 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *бацѡи*, Skok 1: 84–85, s. v. *bacati*); уп. псл. *отъ (ЭССЯ 36: 96–102, ПЕРСЈ, Skok 2: 542) и **/бацаѡи/**. RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/огбѡјаѡи се/ ѡбѡн[ти] се impf. НБ: *pot. 3. sg. т. /би се не/ ѡбѡнѡ* 107v11

○ × 1: ∅ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. *otъbijati se (ЭССЯ 36: 131–132, ПЕРСЈ, s. v. *бѡи*², Skok 1: 161–163, s. v. *biti*², ЕРСЈ 3: 329–339, s. v. *бѡи*). Даничић: *огбѡнѡи*, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/огвалиѡи (се)/ ѡвалити/ѡвалити I: pf. ЗБ: *aor. 3. sg. ѡвалы* 97r6-7, *impt. 2. pl. ѡвалите* 115r13, *fut. 3. sg. /ђе/ ѡвалити* 115r12, 117r22, *л. ѡригев ѡрѡни ном. sg. т. ѡвалѡнь* 115r22, *ѡвалѡны* 117r23, *л. ѡригев ѡрѡни instr. sg. т. /с/ ѡвалѡнны^М[ь]* 97r9 **II:** ~ **се** pf. ЗБ: *perf. 3. sg. f. /се/ ѡ^Твалила* 97r10

○ **I:** × 7: ≡ ѡвалити 5 (4+1), = ѡвалити 2 (2) **II:** × 1: = ѡвалити сѧ 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. **otъvaliti (se)* (ЭССЯ 39: 50–53, ПЕРСЈ, s. v. *-валити*, Skok 3: 562–563, s. v. *valjati se*¹); уп. стсл. отъвалити (СС), стсл.-цсл. отъвалити (SJS). **I:** RJAZU: + **II:** RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 5, нар_R: × 3; неутр_Σ: × 5, нар_Σ: × 3

/огвише/ ѡвише adv. НБ: *ѡвише* 102r2, 121r16, 145r22

○ × 3: ∅ 2 (2), ≈ к томѧ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, в. **/оѡ/** и **/више/**. RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/огводѡиѡи/ ѡвод[ити] impf. НБ: *praes. 3. pl. ѡводе* 127v9

○ × 1: ∅ 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *otъvoditi (ЭССЯ 39: 97–100, ПЕРСЈ, s. v. *водѡи*, Skok 3: 579–581, s. v. *vesti*¹); уп. ссл. отъводити (ФР: Т), стсл. отъводити (СС), стсл.-цсл. отъводити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/огвраћѡи (се)/ ѡвракѡ[ти]/ѡвраћа[ти] I: impf. НБ: *praes. 3. sg. ѡвракѡ* 127r2, 127v7, *ѡвраћа* 159r18 **II:** ~ **се** impf. НБ: *praes. 1. pl. /се.../ ѡвракѡмо* 145r17

○ **I:** × 3: ∅ 3 (1+1+1) **II:** × 1: #‡ ≠ ѡверженіе 1 (1)

- књиџ_L и нар_L; домаћег порекла, од псл. **otъvortjati (se)* (ЭССЯ 39: 121–124, ПЕРСЈ, s. v. *вратѡи*, Skok 3: 631–633, s. v. *vrtjeti*); уп. ссл. отъвращати (ФР: Да, СП, ГЦ), стсл. отъвращати (СС), стсл.-цсл. отъвращати (SJS). **I:** Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: + **II:** Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 4; нар_Σ: × 4

/огвернуѡи/ ѡвр'н[зти] pf. М: *impt.* 2. *sg.* ѡвр'ни 139v22

○ × 1: ≈ ѡвратити 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *otъvьrtnoti (ЭССЯ 39: 139–142, ПЕРСЈ, s. v. *вратити*, Skok 3: 631–633, s. v. *vrtjeti*). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/огврѡаѡи/ ѡвр'[гати] impf. НБ: *praes.* 3. *pl.* ѡвр'ѡ8 143r16

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *otъvьrtati (ЭССЯ 39: 137–138, ПЕРСЈ, s. v. *вратити*, Skok 3: 631–633, s. v. *vrtjeti*). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/огїнање/ ѡгнанїє, [-ня] п. ЗБ: *acc. sg.* /на/ ѡгнанїє 113r1

○ × 1: ≡ ѡгнанїє 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. отъгнаниє (ФР: Д), стсл.-цсл. отъгънаниє (SJS); уп. /оѡ/ и псл. *gъnati (ЭССЯ 7: 196–197, SP 8: 326–327, ПЕРСЈ, s. v. *-гнати*, Skok 1: 574–576, s. v. *gnati*).

▲ нар_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/огїовараѡи/ ѡговара[ти] impf. НБ: *praes.* 3. *sg.* ѡговара 141r11, *praes.* 3. *pl.* ѡговараю 160r11

○ × 2: ≈ ѡвѡцати 2 (2)

● нар_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *говор*, Skok 1: 597–598, s. v. *govor*), в. /огїовориѡи/. Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/огїовор/ ѡговорь/ѡговорь/ѡговорь, [-а] м. НБ: *acc. sg.* ѡговорь 109r5, 161v8, 161v16, ѡговорь 157r22, 159v21, 161v11–12, ѡговорь 104r17 ♦ даде ѡговорь 109r5 ≈ ѡвѡца 27v3, ♦ е ѡговорь дао 157r22–23 ≈ ѡвѡца 71v11

○ × 7: ∅ 1 (1), ≈ ѡвѡть 2 (1+1), ≈ слово 2 (1+1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *otъgovorъ (ЭССЯ 36: 253–254, ПЕРСЈ, s. v. *говор*, Skok 1: 597–598, s. v. *govor*); уп. ссл. отъговорь (ФР: ЂБ). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ нар_R: × 7; нар_Σ: × 7

/огїовориѡи/ ѡговори[ти] pf. НБ: *inf.* ѡговорити 111r12–13, *perf.* 3. *sg. m.* /e/ ѡговорїо 157v2, *aor.* 3. *sg.* ѡговори 114v8, 123r20, 133r8

○ × 5: ∅ 1 (1), ≈ ѡвѡцати 4 (4)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *otъgovoriti (ЭССЯ 36: 254–256, ПЕРСЈ, s. v. *говор*, Skok 1: 597–598, s. v. *govor*); уп. отъговорити (Miklosich). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 5; нар_Σ: × 5

/ог(г)аваѡи/ ѡдава[ти] impf. М: *perf.* 3. *sg. m.* /нїе/ ѡдавао 156v3

○ × 1: ≈ дати 1 (1)

● књиж_L и нар_L; домаћег порекла, од псл. *otъdavati (ЭССЯ 36: 199–204, ПЕРСЈ, s. v. *дати*, Skok 1: 382–384, s. v. *dati*); уп. отъдавати (Miklosich), ссл. отъдати (ФР: Д, ГЦ), стсл. отъдати (СС), стсл.-цсл. отъдати (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/огеваѡи се/ одѡва[ти] се impf. П: *їл.* *їрилої садашњи одѡваюкѡ /се/* 157v10

○ × 1: ≡ одѡати са 1 (1)

- зајЛ; домаћег порекла, од псл. *obdĕvati se (ЭССЯ 26: 155–156, ПЕРСЈ, s. v. *devati*, Skok 1: 414–415, s. v. *djeti*); уп. ссл. одѣвати (С, ФР: Д, Да), стсл. одѣвати (СС), стсл.-цсл. одѣвати (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_Р: × 1; нар_Σ: × 1

/огело/ одѣло/одѣло, [-а] п. М: *acc. sg.* /oy/ одѣло 99r1, 159v6, одѣло 115v17, *instr. sg.* /col/ одѣло^М[ь] 159v11, *loc. sg.* /oy/ одѣлѣ 159v4, НБ: *loc. sg.* /oy/ одѣлѣ 100v15.

○ × 6: ≈ одѣлѣ 3 (3), ≈ одѣлѣ 2 (1+1), ≈ рѣлѣ 1 (1)

- нар_Л; домаћег порекла, од псл. *obdĕdlo (ЭССЯ 26: 150, ПЕРСЈ, s. v. *denuti*, Skok 1: 414–415, s. v. *djeti*); уп. ссл. одѣло (ФР: Да), стсл.-цсл. одѣло (SJS). RJAZU: +

▲ нар_Р: × 6; нар_Σ: × 6

/огеливати/ ѿдѣлива[ти] impf. П: *praes. 3. pl.* ѿдѣливаю 163r19

○ × 1: = ѿдѣлѣти 1 (1)

- нар_Л; домаћег порекла, уп. псл. *otъdĕliti (ЭССЯ 36: 207–210, ПЕРСЈ, s. v. *deliti*, Skok 1: 406–407, s. v. *dio*); уп. и ссл. отъдѣлѣти (ФР: Т).

▲ нар_Р: × 1; нар_Σ: × 1

/огенуѣи се/ одѣнѣ[ти] се pf. П: *perf. 1. sg. m.* /ca^М[ь] се/ одѣнѣω 157v10

○ × 1: = одѣлѣ се 1 (1)

- нар_Л; домаћег порекла, од псл. *obdĕnŕti se (ЭССЯ 26: 152–153, ПЕРСЈ, s. v. *denuti*, Skok 1: 414–415, s. v. *djeti*).

▲ нар_Р: × 1; нар_Σ: × 1

/огихивати/ ѿдих[ивати] impf. НБ: *praes. 3. pl.* ѿдихѣю 141r18

○ × 1: ∅ 1 (1)

- нар_Л; домаћег порекла, уп. псл. *otъdъxati (ЭССЯ 36: 229–231, ПЕРСЈ, s. v. *dicati*, Skok 1: 372–374, s. v. *dah*). RJAZU: +

▲ нар_Р: × 1; нар_Σ: × 1

/оглаѣвати/ ѿла[гати] impf. ЗБ: *impt. 2. sg.* /ne/ ѿлажи 136r20

○ × 1: ≡ ѿлагати 1 (1)

- зајЛ; домаћег порекла, од псл. *otъlagati (ЭССЯ 37: 113–114, Skok 2: 281–283, s. v. *leci*); уп. ссл. отълагати (ФР: Т), стсл. отълагати (СС), стсл.-цсл. отълагати (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 1; неутр_Σ: × 1

/оглазак/ ѿлаз[а]к[ь], [-з'ка] м. НБ: *dat. sg.* /no/ ѿлаз'кѣ 158v22-23

○ × 1: ≈ ѿшествѣе 1 (1)

- нар_Л; домаћег порекла (Skok 2: 278–279, s. v. *laziti*), в. /оглазиѣи/. RJAZU: +

▲ нар_Р: × 1; нар_Σ: × 1

/оглазиѣи/ ѿлази[ти]/ѿлази[ти] impf. НБ: *inf.* ѿлазити 160r6, *praes. 3. sg.* ѿлазы 136v15, ѿлазы 136v21

○ × 3: ∅ 1 (1), ≈ ѿходити 2 (2)

- нар_Л; домаћег порекла, од псл. *otъlaziti (ЭССЯ 37: 115–116, ПЕРСЈ, s. v. *laziti*, Skok 2: 278–279, s. v. *laziti*). RJAZU: +

▲ нар_Р: × 3; нар_Σ: × 3

/огмакнуѣи/ ѿмакнѣ[ти] pf. НБ: *il. iprigev ipriuni acc. pl. n.* /kpoz[ь]/ ѿма^Кнѣта 107v8

○ × 1: ≈ ѿверзти 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. *отътъкнѣти (ЭССЯ 37: 113–114, ПЕРСЈ, s. v. *макнути*, Skok 2: 347–348, s. v. *mači*). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/огмарайи се/ ѿмарати се impf. НБ: *inf. /се/ ѿмарати* 130v21

○ × 1: ∅ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *отъморити се (ЭССЯ 37: 198–199, ПЕРСЈ, s. v. *одморити (се)*, Skok 2: 465–467, s. v. *mrijeti*). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/огмейайи се/ ѿме[тати]/ѿме[тати] се impf. ЗБ: *praes. 3. sg. /се/ ѿмеђе* 162v12, */се/ ѿмекје* 162r11, *ѿмеђе /се/ 162v12*, НБ: *praes. 1. pl. ѿмекјемо* 145r17, *л. ѿрилоі садашњи ѿмѣђкѣ* 143r15

○ × 5: = ѿмѣтати сА 2 (2), ≈ ѿвергати сА 1 (1), #‡ ≠ ѿверженіе 1 (1), # ≠ ѿверженіе 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *отъметати се (ЭССЯ 37: 174–177, ПЕРСЈ, s. v. *метнути*, Skok 2: 410–414, s. v. *mesti*); уп. ссл. отъметати (ФР: Т, Да), отъмѣтати (ФР: Д), стсл. отъметати (СС), стсл.-цсл. отъметати (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 5; нар_Σ: × 5

/огмейнууи (се)/ ѿметнѣ[ти]/ѿметнѣ[ти] I: pf. НБ: *praes. 3. sg. /се/ ѿме^Тне* 117r3 **II: - се** pf. НБ: *perf. 3. sg. т. /се е/ ѿметнѣω* 162r10, *plus perf. 3. sg. т. /се је быω/ ѿме^Тнѣω* 101r20.

○ I: × 1: ≈ ѿверзти сА 1 (1) II: × 2: ≈ ѿверци сА 2 (2)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. **отъметнѣти (се)* (ЭССЯ 37: 177, ПЕРСЈ, s. v. *метнути*, Skok 2: 410–414, s. v. *mesti*); уп. отъметнѣти (сА) (Miklosich). I: Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: + II: RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/огмейнуће/ ѿметнѣкје, [-кја] п. НБ: *acc. sg. /на/ ѿметнѣкје* 144v21

○ × 1: ≈ нзверженіе 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла (Skok 2: 410–414, s. v. *mesti*), в. **/огмейнууи/**; уп. отъметнѣтнѣ (Miklosich). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/огмучайи/ ѿмвча[ти] pf. М: *perf. 3. sg. т. /је/ ѿмвчаω* 117v14

○ × 1: ≠ молчаніе 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. *отъмѣлѣти (ЭССЯ 37: 210, ПЕРСЈ, s. v. *мучати*, Skok 2: 400–402, s. v. *mek*). RJAZU: + | Јовановић 1911: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/огнеси/огнеи/ ѿнести/ѿнети pf. II: *perf. 3. sg. т. /е/ ѿнеω* 127v18, *aor. 3. sg. ѿнесе* 136v16, М: *inf. ѿне^сти* 125v1, *impt. 2. sg. ѿнеси* 125r16, *aor. 2. pl. ѿнесете* 116v8, НБ: *л. ѿридез ѿрїни пот. sg. п. ѿнесено* 155v22-156r1

○ × 6: ≡ ѿнести 1 (1), = ѿнести 1 (1), ≈ принести 2 (1+1), ≈ нести 1 (1), ‡ ≈ восхитити 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *отънести (ЭССЯ 37: 215–217, ПЕРСЈ, s. v. *носити*, Skok 2: 512–513, s. v. *nesti*); уп. ссл. отънести (ФР: Д, Т, ГЦ, NN), отънети (ФР: Т, ПП). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 4, књиж_R: × 1, нар_R: × 1; неутр_Σ: × 4, књиж_Σ: × 1, нар_Σ: × 1

/огноси/ ѿноси[ти] impf. ЗБ: *praes. 3. sg. ѿноси* 136v19

○ × 1: ≡ ѿносити 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *otъnositi (ЭССЯ 37: 220–222, ПЕРСЈ, s. v. носити, Skok 2: 512–513, s. v. nesti); уп. ссл. отъносити (ФР: ЋБ), стсл. отъносити (СС), стсл.-цсл. отъносити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/оговуг/ одовнд[ъ] adv. НБ: одовн^д[ъ] 100v10

○ × 1: ∅ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла (Skok 2: 578–579, s. v. ovaj); уп. псл. *otъ (ЭССЯ 36: 96–102, ПЕРСЈ, Skok 2: 542) и /овуга/. RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/оголење и околеније/ околеније, [-ня] п. ЗБ: асс. sg. /на/ околеније 160r13-14

○ × 1: ≡ околѣније 1 (1)

- књиж_L и нар_L; домаћег порекла, в. /оголешии/; уп. стсл. околѣније (СС), стсл.-цсл. околѣније (SJS). RJAZU: +
- ▲ хибр_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/оголешии/ околѣти pf. ЗБ: fut. 3. sg. околѣ^{ти} /кѣ/ 134r4

○ × 1: = околѣти 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *obdolěti (ЭССЯ 26: 161–162, ПЕРСЈ, Skok 2: 544); уп. ссл. околѣти (С, ФР: Д, Да, ПП, NN), стсл. околѣти (СС), стсл.-цсл. околѣти (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/огонуг/ одоннд[ъ] adv. НБ: одонн^д[ъ] 125v3

○ × 1: ∅ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *otъ (ЭССЯ 36: 96–102, ПЕРСЈ, Skok 2: 542) и псл. *onoda (ЭССЯ 32: 88, Skok 2: 578–579, s. v. ovaj). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/огредѣшии/ ѡреди[ти]/ѡреди[ти]/ѡрѣди[ти] pf. НБ: praes. 3. sg. ѡреди 130r23, perf. 3. sg. т. /e.../ ѡрѣдїω 101v3, aor. 3. sg. ѡреди 101v4, ѣл. ѡригев ѡрїни ном. pl. f. ѡрегїе(не) 119v20, ѣл. ѡригев ѡрїни асс. sg. f. ѡрегїенв 161v22

○ × 5: ∅ 2 (2), ≈ положити 2 (2), # ≈ ѡсвдити 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. *otъręditi (ЭССЯ 38: 111–112, Skok 3: 122–123, s. v. red). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 5; нар_Σ: × 5

/огрезашии/ ѡрѣза[ти] pf. ЗБ: perf. 3. sg. т. ѡрѣзаω /e/ 158v5, НБ: ѣл. ѡригев ѡрїни ном. sg. т. ѡрѣза^т[ъ] 158v10

○ × 2: = ѡрѣзати 1 (1), ≈ ѡсѣши 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *otъręzati (ЭССЯ 38: 103–106, Skok 3: 134–135, s. v. rezati); уп. стсл. отърѣзати (СС), стсл.-цсл. отърѣзати (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/огрѣши се/ѡпрѣшии се/ ѡрѣши се pf. П: impt. 2. sg. ѡрѣци /ce/ 159r11, НБ: inf. ѡрѣши /ce/ 127v10.

○ × 2: ∅ 1 (1), = ѡрѣцати са 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *otъrekt'i se (ЭССЯ 38: 96–98, Skok 3: 120–122, s. v. reći); уп. ссл. отърѣци (ФР: Д, Т, Да, ГЦ, ЋБ), стсл. отърѣци (СС), стсл.-цсл. отърѣци (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 1, нар_R: × 1; неутр_Σ: × 1, нар_Σ: × 1

/огриваѿи/ ѿрыва[ти] impf. НБ: *praes. 3. sg.* ѿрыва 144v9-10

○ × 1: ѿ 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла (Skok 3: 145, s. v. *rinuti*), в. **/огринуѿи/**; уп. стсл. отътривати (CC), стсл.-цсл. отътривати (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/огринуѿи/ ѿринѿти pf. ЗБ: *inf.* ѿринѿти 96v20-21

○ × 1: = ѿринѿти 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *otъrinoѿti (ЭССЯ 38: 114–115, Skok 3: 145, s. v. *rinuti*); уп. ссл. отъриноѿти (ФР: Да), стсл. отъринѿти (CC), стсл.-цсл. отъринѿти (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/огрицаѿи ce/ ѿрицати/ѿрицати ce impf. ЗБ: *inf.* ѿрицати /ce/ 159r23-24, *praes. 1. sg.* ѿриче^м[ь] /ce/ 144v5, НБ: *praes. 3. sg.* /ce/ ѿриѿе (!) 144v8

○ × 3: ѿ 1 (1), ≡ ѿрицати с_л 2 (2)

● зај_L; домаћег порекла (Skok 3: 120–122, s. v. *reći*); в. **/огреѿи ce/**; уп. стсл. отърицати (с_с) (ФР: Д, Т, Да, ПП), стсл. отътр_ицати с_л (CC), стсл.-цсл. отътр_ицати с_л (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ неутр_R: × 1, нар_R: × 2; неутр_Σ: × 1, нар_Σ: × 2

/ожедниѿи/ ожеднити/ожеднити pf. М: *perf. 1. sg. m.* /ca^м[ь]/ оже^дниѿ 132v23, ожедниѿ /ca^м[ь]/ 133r2, *perf. 3. sg. f.* /e/ оже^дниѿла 134v6, *plus. perf. 3. sg. m.* /e бѿѿ/ оже^дниѿ 143r9, *fut. 3. sg.* /ѿe/ оже^днити 134r19, /некеѿ/ оже^днити 134r21, *fut. 3. pl.* /некеѿ.../ оже^днити 134r23-24, НБ: *perf. 3. sg. m.* оже^дниѿ 130v20, *perf. 3. pl. m.* /e/ оже^дниѿ 131r18.

○ × 9: ѿ 2 (2), ≈ возжаждати с_л 2 (2), ≈ вѿжаждати с_л 2 (2), ≈ жаждати 1 (1), # ≈ жаждати 2 (2)

● нар_L; домаћег порекла, уп. **/ожеднеѿи/**. RJAZU: +

▲ нар_R: × 9; нар_Σ: × 9

/оживиѿи/ оживити/ѿживити pf. ЗБ: *inf.* оживити 134v12, *perf. 3. sg. m.* ѿживиѿ /e/ 96r11, *aor. 3. sg.* оживы 95r15

○ × 3: ≡ оживити 1 (1), ≡ оживѿти 1 (1), = оживѿти 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *obъživiti (ЭССЯ 31: 255, ПЕРСЈ, s. v. *живети*, Skok 3: 681–682, s. v. *živ*). уп. ссл. оживѿти (С, ФР: Д), оживити (ФР: Да), стсл. оживити (CC), стсл.-цсл. оживити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 2, нар_R: × 1; неутр_Σ: × 2, нар_Σ: × 1

/оздравѿи/ оздравити/оздравити pf. НБ: *inf.* оз^дравити 124r15, *praes. 3. pl.* оз^драве 120r3, *perf. 2. sg. m.* /си/ оз^дравѿѿ 125r18, *perf. 3. sg. m.* оз^дравѿѿ /e/ 122r21, *aor. 3. sg.* оз^дравы 125r6

○ × 5: ѿ 2 (2), ≈ цѿлъ быти 1 (1), ≈ здравѿ бѿвати 1 (1), ≈ здрав' быти 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *obsъdorviti (ЭССЯ 30: 108, ПЕРСЈ, s. v. *здрав*, Skok 3: 646, s. v. *zdrav*); уп. оздравити (Miklosich). RJAZU: +

▲ нар_R: × 5; нар_Σ: × 5

/оздравѿиваѿи/ оздравѿива[ти] impf. НБ: *perf. 3. sg. f.* /ѿe/ оз^дравѿивала 119v16

○ × 1: ≈ нцѿлати 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. **/оздравѿи/**. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/оканик/ оканник[ь], [-а] m. НБ: *loc. sg.* /на/ оканникѿ 158r17

○ × 1: ø 1 (1)

● књиџ_L; уп. оканьникъ, оканникъ (Miklosich), поред оканникъ (Miklosich).

▲ нар_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/оклој/ ок'лоп[ъ], [-а] m. НБ: *acc. sg.* ок'ло^п(ъ) 129v15

○ × 1: # ≈ цитъ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *obklopъ (ЭССЯ 27: 125–126, ПЕРСЈ, s. v. -*клопиту*, Skok 2: 95–97, s. v. *klep*); уп. оклопъ (Miklosich). RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/око/⁽¹⁾ око⁽¹⁾ pгаер. НБ: око 96v13, око 104v15

○ × 2: ø 2 (1+1)

● нар_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *около*, Skok 2: 126–127, s. v. *kolo*), в. **/около/**. RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/око/⁽²⁾ око⁽²⁾, -а n. ССЛ: *nom. pl.* очи 142r2, *gen. pl.* очію 142v21, *dat. pl.* очам^м[ъ] 142v19, *acc. pl.* /на/ очи 139r4, 139r6, 140r7, 141v23, 142v2, 142v14, 142v17, 143r1 | ЗБ: *nom. sg.* око 105r8, 105r8, 105r9, 105r11, 139v4, 143v2, 143v3, 143v13, *gen. sg.* /зарад[и]/ ока 143v11, *dat. sg.* окв 143v15, *acc. sg.* око 105r21, 105v13, *nom. pl.* очи 107r4, 107r6, 108r19, 120r18, 135v4, 141v4, 141v9, 141v21, 142r11, *gen. pl.* /ѡ[ъ], оу, до/ очію {облик /оу.../ очію словенски генитив множине} 107r7, 118v7, 143r12, 143v9, 157v9, очію 139r1, очію 120r18, *dat. pl.* очима 142v5, 145r1, 145r3, 145r4, *acc. pl.* /на, пред[ъ]/ Очи 107r5, 108r21, 108v1, 108v12, 120v6, 137r10, 138v9, 138v22, 139r7, 139r15, 139r16, 139r18, 139r20, 139r22, 139v2, 139v6, 139v21, 139v23, 139v24, 140r6, 140r15, 140r18, 141r15, 141v1, 141v13, 142r3, 142r22, 142r23, 142r24, 142v11, 143r18, 143v8, 144v1, 145r2, 145r6, 145v6, 145v9, вчи 139r17, *instr. pl.* очима 140r2, 140r9, *loc. pl.* /по/ очію {облик /по/ очію једначење локатива са генитивом множине} 143r3, НБ: *nom. sg.* око 105r22, 105v5, *gen. sg.* /до/ ока 143v12, *acc. sg.* око 139v4, *nom. pl.* очи 141v3, *gen. pl.* /изпред[ъ]/ очію 139v13, 140r4, *dat. pl.* /к/ очима 144v13, *acc. pl.* /на/ Очи 137r26, 137v1, 138v14, 141v6, 141v7, 143v2, очи 138v5, вчи 136v6, 140r21, 162r10, *instr. pl.* /пред[ъ], с/ очима 105v23, 140r9, 141v5 ♦ на вчи глѣдь 162r10, на вчи глѣ^м[ъ] 140r21, ♦ мї е изнево на вчи 136v6 ≈ рече 52r23

○ × 102: ø 17 (17), ≡ око 72 (57+12+2+1), = око 10 (9+1), ≈ око 1 (1), ≠ око 1 (1), # ≠ око 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *oko (ЭССЯ 32: 41–42, ПЕРСЈ, Skok 2: 550–551); уп. ссл. око (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN), стсл. око (СС), стсл.-цсл. око (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 97, нар_R: × 5; неутр_Σ: × 97, нар_Σ: × 5

/около/ около adv. НБ: около 118r16

○ × 1: ø 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *ob kolo (ЭССЯ 26: 78, ПЕРСЈ, s. v. *около*, Skok 2: 126–127, s. v. *kolo*); уп. ссл. около (ФР: Д, Да, ЂБ), стсл.-цсл. около (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/окуйайи се/ окъпа[ти] се pf. НБ: *praes. 3. pl.* /се/ окъпаю 120r3, *іл. ирпугев ирпїни nom. sg.* m. оқвпатъ 124v21

○ × 2: ø 1 (1), ≈ измыти 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *obkupati se (ЭССЯ 27: 161–162, Skok 2: 237–238, s. v. *kupati (se)*). RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/окус/ окъс[ъ], [-а] m. М: *instr. sg.* окъсо^м[ъ] 132r17

○ × 1: ≈ вкъшенїе 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. *obkusъ (ЭССЯ 27: 215–216, Skok 2: 247, s. v. *kušati*, SES, s. v. *-kusiti*); уп. окоуць (Miklosich). RJAZU: + | Јовановић 1911: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/окусийи/ оквси[ти]/оквси[ти]/оквси[ти] pf. М: *perf.* 3. *sg.* *m.* /*к*/ оквсїω 102r14, *perf.* 3. *sg.* *f.* /*л*/ оквсила 132r15, *impt.* 2. *pl.* оквсите 136v9, оквсите 137v20.

○ × 4: ≡ вквсити 2 (2), = в'квсити 1 (1), ≈ в'квшенїе 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. *obkusiti (ЭССЯ 27: 215, Skok 2: 247, s. v. *kušati*, SES, s. v. *-kusiti*); уп. стсл.-цсл. окоуцити (SJS). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 4; нар_Σ: × 4

/окушиваји/ оквшиивати impf. М: *inf.* оквшиивати 135v19

○ × 1: = вквшати 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *obkušati (ЭССЯ 27: 216, Skok 2: 247, s. v. *kušati*). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/олїар/ олтар[ъ], -а m. ЗБ: *gen. sg.* /*из*/ олтара 98v19

○ × 1: = олтарь 1 (1)

- зај_L; од лат. *altāre* (ПЕРСЈ, Skok 1: 29, *altar*); уп. ссл. олтараь (С, ФР: Д, Т, ГЦ, NN), стсл. олтараь (СС), стсл.-цсл. олтараь (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/омеїа/ омега/ω indecl. ССЛ: *acc. sg.* омега 109v7 || ЗБ: *nom. sg.* ω 109v13, *gen. sg.* /*мече*/ омега 109v12, *acc. sg.* ω 109v7, НБ: *nom. sg.* ω 109v12.

○ × 5: ∅ 1 (1), ≡ омега 3 (3), ≈ омега 1 (1)

- књиж_L; крајње порекло грчко, од грч. ὦ μέγα.
- ▲ књиж_R: × 1, неутр_R: × 4; књиж_Σ: × 5

/омиваји/ омива[ти] impf. НБ: *praes.* 3. *sg.* омива 144r17

○ × 1: ≈ просквѣщати 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *obmyvati (ЭССЯ 28: 106–109, ПЕРСЈ, s. v. *miti*, Skok 2: 434, s. v. *miti*); уп. ссл. омывати (ФР: Т, Да, ПП), стсл. омывати (СС), стсл.-цсл. омывати (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/омивајило/ омиватило, [-а] n. НБ: *nom. sg.* омиватило 143r18-19

○ × 1: ∅ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, в. /омиваји/; можда и Венцловићева творба.
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/омији/ омити/омити pf. ЗБ: *praes.* 3. *sg.* омије 132r17, НБ: *fut.* 3. *sg.* омити /*к*їе/ 107v19-20

○ × 2: = омыти 1 (1), ≈ очистити 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *obmyti (ЭССЯ 28: 103–105, ПЕРСЈ, s. v. *miti*, Skok 2: 434, s. v. *miti*); уп. ссл. омыти (С, ФР: Д, Т, Да, ПП), стсл. омыти (СС), стсл.-цсл. омыти (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/омрзнуји/ омрзну[ти] pf. НБ: *perf.* 3. *sg.* *m.* омрзнуω /*л*/ 140v19, *aor.* 3. *sg.* омрззе 157r2

○ × 2: ∅ 1 (1), ≈ возненавидѣти 1 (1)

- нар_L: домаћег порекла, од псл. *obmrznoŕti (ЭССЯ 28: 110–111, ПЕРСЈ, s. v. *mrznuti*, Skok 2: 472–473, s. v. *mrznuti*); уп. оџрџнџти (Miklosich). RЈAZU: + | Михајловић 1982: + | Јовановић 1911: +
- ▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/он/ онь/онѣ/онѣ, она, оно, пл. они, онѣ, он[а] ССЛ: *gen. sg. m.* его 105r2, 105r4, 106r14, 117r9, 117r20, 142v19, *dat. sg. m.* /кѣ/ нѣм8 105r16, ем8 110v19, емв 142v14, *instr. sg. m.* /пред[ѣ]/ ни^М[ѣ] 104v20, *dat. sg. f.* /кѣ/ ей 132v15, ѣй 134v16, *loc. sg. n.* /на, въ/ нѣ^М[ѣ] 145v11, *gen. pl. m.* /ѡ[ѣ]/ ни^Х[ѣ] 155r21, *dat. pl. m.* /по, къ/ имѣ 106r11, имѣ 156r16, *acc. pl. m.* /на, за, пред[ѣ]/ ихѣ 131v2, 155r20, 156r17, и^Х[ѣ] 156r18, *instr. pl. m.* /сѣ/ ними 105r19, *instr. pl. f.* /шѣ/ ими 141v22, || ЗБ: *nom. sg. m.* онѣ 104r9, 105r16, 113r22, 129v11, 129v14, 129v18, 132v6, 132v16, 137v16, 138r10, 141v1, 159r16, 159v15, 162r20, 163r2, онѣ 109v3, 115v4, 127r20, онѣ 105v6, 124r6, 127v2, *gen. sg. m.* /зарадѣ, ѡ[ѣ], над[ѣ], мимо, код[ѣ], из, с, ѡсвѣм[ѣ]/ нѣга 95v7-8, 104v13, 107r17, 109v1, 113v5, 117v2, 118v3, 119v16, 124v9, 126r20, 129v3, 129v18, 133r22, 140r13, 156r19-20, 157r1, 159v14, 162r11, 162r23, нѣ^{га} 126v11, его 109v4, 131v20, га 159r24, 161v18, *dat. sg. m.* /кѣ/ нѣм8 95v22-23, 96v21, 107r9, 107r24, 111r11, 115r4, 116v22, 117v2, 118r3, 123r2, 126v1, 133r2, 133v4, 134v7, 135v21, 137v12, 137v16, 157r22, 158r15, нѣмв 110v19, 111r4, 119v15, 123r5, 124r5, 127v20, емв 162r14, м8 98r6, 98r9, 99r19, 106v8, 107v2, 109r6, 111r4, 111r22, 112v20, 113r19, 114v1, 114v18, 119v13, 123r7, 123r15, 128r13, 134r20, 141v7, 161v20, 162v6, мв 108r22, 110v11, 134v2, 141v6, 141v9, 143r4, 162r12, *acc. sg. m.* /оу, за, кроз, на, пред[ѣ]/ нѣга 95r18, 99r16, 104r13, 108v5, 116r11, 121r18, 123r10, 123r15, 126v19-20, 142r7, 143r21, 157v8, 158v10, 161r20, 162r9, нѣ^{га} 126r25-126v1, га 96v3, 97r22, 97v15, 98r17, 98r23, 98v8, 102r24, 103r4, 111r12, 111v4, 113r13, 113r14, 113v5, 115v1, 116v4, 117r4, 117r8, 117v22, 119r1, 119v17, 121r3, 124v2, 124v17, 125r8, 125r9, 126r3, 126r12, 126r14, 126r15, 126v13, 126v14, 127v18, 128r13, 138v18, 140r25, 140v3, 140v4, 141r3, 143r3, 158v14, 158v15, 159r2, 161r24, 161v5, 161v11, 161v23, 162r6, 162v2, 162v15, 163r5, 163r13, *instr. sg. m.* /сѣ, под[ѣ], пред[ѣ]/ нѣме 102r1, 117v21, 161v19, нѣме 101r13-14, нѣмѣ 101v23, ни^М[ѣ] 96v13, 126v6, нѣи^М[ѣ] 118v21, нѣ^М[ѣ] 119r20, *loc. sg. m.* /ѡ, на, ѡ/ нѣм8 97v16, 99r10, 103r13, 126r25, 129r5, 163r9-10, нѣмв 119v11-12, 134v2-3, 158r16-17, *gen. pl. m.* /оусред[ѣ]/ ни^Х[ѣ] 108r15, *nom. sg. f.* она 103v19, 137r20, 137v17, 142r13, *gen. sg. f.* /ѡ[ѣ], код[ѣ]/ нѣ 114v4, 122r20, 122v17, 126r10, 126r13, 130v18, 137r26, *dat. sg. f.* /кѣ/ ѡѣ 96v23, 122v14, 135r20, 137v3, нѡѣ 119v11, нѡѣзи 109r10, 114v11, 136r10, *acc. sg. f.* /за, оу, крозѣ/ нѡ 96v23, 120v21, 134v11, 135v20, 137r11, 143r19, е 95r22, 96r6, 118r13, е 110v6, ѡ 158v9, *instr. sg. f.* /сѣ/ нѡ^М[ѣ] 137r17, *loc. sg. f.* /оу, на, ѡ/ нѡѣ 106r4, 117v20, 137v4, нѡи 133v7, нѣѣ 137r6, *gen. sg. n.* /из/ нѣга 109r1-2, *instr. sg. n.* /сѣ/ нѣме 134v1-2, *loc. sg. n.* /на/ нѣм8 99v1, *nom. pl. m.* они 135v24, 156v17-18, *gen. pl. m.* /ѡ[ѣ], сред[ѣ], до/ ни^Х[ѣ] 114r15, 118r10, 133r12, 156r4, нѣи^Х[ѣ] 124r21, *dat. pl. m.* /кѣ/ нѣма 114r18, 116v5, 138r7, 163r14, имѣ 97v20, 99v15, 104r4, 107r23, 114r18, 116v8, 116v9, 120r18, 126r7, 162r6, имѣ 115v4, 125v11, 127r17, *acc. pl. m.* /на, за/ нихѣ 156v15, ни^Х[ѣ] 97v20, 102r17, 116v10, 116v13, 118r10, 118r11, 143r15, 144r1, 144r13, 144r16, 156v19, 156v22, 161v8, и 136v9, 139v7, 140r16, 143r14, 143r14, 144v18, 159v5, *instr. pl. m.* /сѣ/ ними 105v4, 107r19, *gen. pl. f.* и 155v16, *dat. pl. f.* имѣ 112v14, 113v20, 116v12, *acc. pl. f.* ни^Х[ѣ] 118r3, ѣ 118v2, и 117v8, 117v10, 117v17, 139r17, 139v24, 140r1, 156r3, *instr. pl. f.* /шѣ/ нѣма 107r4, *loc. pl. f.* /оу/ нѣма 139r15, *acc. pl. n.* /оу/ ни^Х[ѣ] 133v14, *loc. pl. n.* /оу/ ни^Х[ѣ] 110r6, НБ: *nom. sg. m.* онѣ 96r3, 96r5, 96r23, 96v11, 99v18, 100v9, 103r12, 104r24, 105r21, 105v3, 105v8, 105v9, 105v22, 106r23, 106r24, 107r2, 111v14, 115r18, 115v6, 115v17, 117r24, 118v10, 123v12, 124r4, 126r10, 127v18, 130r13, 131r19, 137v9, 137v11, 138r7, 140r12, 140v6, 141r19, 141v6, 141v11, 141v17, 144r10, 156v9, 156v24, 157v18, 158r13, 159v16, 160r6, 160r9, 160r19, 160v10, 161r5, 161r18, 161r23, 162r7, 162v2, 162v20, онѣ 95v8, 111r6, 117r3, 122v6, 127v17, 136r21, 157v21, онѣ 112v21, 123v17, 143r5, 158v10, 159v9, 162r9, 162r12, онѣ 163r12, онѣ 105v6, 156r7, онѣ 108r20, он 98v15, 107r2, *gen. sg. m.* /ѡ[ѣ], пред[ѣ], до, из, изпред[ѣ]/ нѣга 98r7, 101v7, 104v4, 109v22, 110r1, 111v15, 113r15, 113r19, 116r22, 125v1, 125v11, 126v17, 130r12, 132v3, 134v3-4, 134v22, 137v2, 143v5, 144r22, 157r16, 157r17, 158r16, га 125v16, 159r11, 162v9, 162v9, *dat. sg. m.* /кѣ/ нѣм8 95r24, 96v3, 105r16, 105r18, 105v2, 111v3, 113r17, 116r1, 116r21, 128r12, 158v14, нѣмв 115v13, 126r10, 127r10, 128v12, 157r21, нѣм8 161r6, м8 96r3, 96v10, 98r4, 99r4, 99r9, 99v18, 99v20, 102r7, 104v15, 105r22, 105v2, 105v5, 105v21, 105v23, 106r21, 106v6, 107v3, 108r18, 109r5, 110r22, 111r20, 111v2, 112r2,

113v20, 114r4, 114v1, 117r5, 118r23, 118v8, 118v9, 119r8, 119r12, 119r15, 122v6, 123r8, 125v21, 126r21, 126r22, 127r18, 128r15, 128v19, 130r13, 130r20, 130v19, 131v21, 132v12, 134r17, 137v10, 140r25, 140v1, 140v7, 141r22, 142r13, 156r12, 156v24, 160v3, 161r24, 161v17, 161v22, 162r14, 162r17, мѹ 95v8, 95v9, 95v22, 111v4, 114v2, 116v10, 119r14, 125r9, 125v3, 130r14, 131v22, 137v6, 137v7, 141v3, 141v5, 143v11, 157r19, 159v2, 161v2, *acc. sg. m.* /оу, за, кроз, на/ нѣга 95v3, 98r17, 105v11, 105v22, 112v11, 114r3, 119r6, 119r14, 119r17, 120r23, 122r23, 127r1, 130r12, 131r17-18, 134v21, 137v15, 143v13, 161v5, 162r5, 163r13, га 95v2, 96r22, 96v11, 96v22, 98r8, 98r19, 99v14, 99v15, 101v16, 102r2, 111r5, 111r21, 111v8, 111v9, 113r13, 113r17, 113r18, 114r4, 115v1, 116v2, 117r6, 118v2, 122v7, 122v7, 122v8, 121v12, 123r10, 123r15, 123v8, 125r13, 125r14, 125v16, 125v18, 126r10, 126r11, 126r11, 126r11, 126v6, 127v3, 127v9, 127v9, 127v10, 128v5, 129r2, 129r22, 129r22, 131v12, 132r2, 132v5, 134v18, 134v19, 134v22, 135r10, 135r10, 138r5, 139v12, 139v16, 139v20, 140v1, 141v11, 141v17, 142r5, 142r13, 158v3, 158v12, 159v8, 160r8, 160r21, 160r22, 160v3, 161r10, 163r7, 163r9, 163v12, *instr. sg. m.* /над[ъ], съ, под[ъ], пред[ъ], за/ НИМЕ 101r3, 113v11, 138r6, нѣме 102r23, нѣме 144r24, нѣм^h 100r20, нѣ^М[ъ] 113r18, 121r2, 122v7, 125r7, нѣ^М[ъ] 96r3, 100v13, 160v1, нѣ^М[ъ] 160r10, *loc. sg. m.* /ω, на, с/ нѣмѸ 106r19, 106v2, 129v2, 136v18, 138r10, 140v13, 144r24, нѣмѹ 120r8, 134v3, *dat. pl. m.* и^М[ъ] 104r5, 120v3, *nom. sg. f.* она 96v18, 99v9, 99v9, 99v12-13, 105v17, 114v18, 132r8, 132r10, 134v17, 134v20, 134v20, 135r2, 135v14, 136v4, 136v10, 137r1, 137r9, 137r18, 137v7, 160v12, она 112r19, 114v9, 137v15, *gen. sg. f.* /из, ѿ[ъ], съ, оу, зарад[и], оу краю/ нѣ 99v13, 112r15, 119v9, 121r10, 121r11, 131v9, 134v3, 137v6, 157v14, *dat. sg. f.* /къ/ ѿѿ 99v10, 103v10, 114v9, 133r8, 134v19, 135r20, 137v20, ѿѿ 119v10, нѿи 136v16, нѿѿзи 135r17, нѿзи 120r10, *acc. sg. f.* /за, оу, на, пред[ъ]/ нѿю 104r17, 104r20, 106v13, 119v8, 120r3, 120v19, 122v8, 124v6, 130r1, 131v8, 135r17, 135r20, 140v20, 142r22, 157v11, е 95r23, 95v11, 96r23, 103v6, 103v12, 110v7, 159v10, е 163r25, ю 96r5, 108r24, 135r20, 145r17, ю 137v14, *instr. sg. f.* /под[ъ], съ/ нѿ^М[ъ] 125v4, 129v2, *loc. sg. f.* /оу, на, ѿ/ нѿѿ 100r6, 100r17, 107v21, 137r1, 156r13, нѿѿзи 143v6, *nom. sg. n.* оно 100r7, *acc. sg. n.* га 114v1, *instr. sg. n.* /съ/ нѿме 139v21, 144v1, нѿме 110r9, *loc. sg. n.* /на, въ/ нѿ^М 99v1, *nom. pl. m.* они 95v20, 100v7, 102r11, 104r4, 111r12, 114r15, 122v5, 125v4, 133r6, 134v21, 138r6, 141r9, 156v20, 156v20-21, 156v22, 162v18, ѿни 126v3, 141r14, ѿни 111r23, 163r18, ѿнѣи 139v20, ѿнѣи 102v11, ѿны 103v22, 105v21, 111r7, 111v20, 125v12, 125v14, 125v18, 126r23, ѿны 99v15, *gen. pl. m.* /ѿ[ъ], измею, изпред[ъ], радь/ нѿ^Х[ъ] 95v3, 99v16, 107r20, 120v7, 126v21, 127v11, 135r5, 143r15, ѿ 122r1, 155v21, и 162r14, *dat. pl. m.* /по, къ/ нѿма 98v9, 98v17, 105v21, 105v22, 107r20, 107r23, 121v16, 134v14, нѿма 97v19, 103r9, имь 95v4, 95v12, 95v17, 95v19, 112r19, 114v5, 127r1, 141r7, имь 125v13, 159v19, им^h 105v4, и^М[ъ] 95v3, 95v16, 96v4, 116v6, 120r20, 126v21, 136v24, 142r15, 158v19, *acc. pl. m.* /на, за, пред[ъ]/ нѿ^Х[ъ] 102v16, 125r16, 136r4, 141r7, ѿи 132v14, и 95v19, 95v19, 96v4, 115r10, 122r20, 125v19, 127r2, 134r24, 134v12, 134v13, 135v23, 136v17, 140r17, 156r4, 157r4, ѿ 95v18, 115r8, 117v13, 121v17, 130v2, 132v14, 134r24, *instr. pl. m.* /съ/ нѿми 105v4, 111v20, 120v9, 125v20, 133r10, 141r16, *loc. pl. m.* /оу/ нѿма 120r1, *nom. pl. f.* онѣ 117v13, *gen. pl. f.* /из, ѿ[ъ]/ нѿ^Х[ъ] 131r17, 135r6, и 119r4, *dat. pl. f.* нѿма 117v18, имь 117r19, и^М[ъ] 117v17, 118r4, *acc. pl. f.* /пред[ъ], на/ нѿ^Х[ъ] 135r7, ѿи 118r3, 118r4, 130r19, ѿ 124r4, и 127r11, 127v3, 135v6, 140r7, *instr. pl. f.* /ш/ нѿма 120v6, 120v12, 141v2, *acc. pl. n.* и 122r3, *instr. pl. n.* /ш/ нѿма 135r23-24 ♦ в. /бѿваѿиш/

○ × 838: ѿ 501 (436+37+16+12), ≡ онѿ 221 (185+28+6+2), = онѿ 35 (27+7+1), ≈ онѿ 11 (8+3), #≡ онѿ 2 (2), #= онѿ 3 (2+1), #≈ онѿ 2 (1+1), ≠ онѿ 4 (2+2), ≈ онѿже 22 (20+2), #≈ онѿже 2 (2), ≠ онѿже 1 (1), ≈ той 13 (10+3), ≈ тойжде 1 (1), ‡≈ тойжде 1 (1), ≈ сей 4 (4), #= сѿй 1 (1), ≈ себе 2 (2), ≈ га 3 (2+1), ≠ га 1 (1), ≈ ѿный 2 (1+1), ≈ арѿа 1 (1), ≈ жена 1 (1), ‡≈ къ стрѣтеніе 1 (1), ≈ /ѿ/ одеждѣ моеѣ 1 (1), ≈ иже 1 (1), ≈ ко 1 (1)

● зајл; домаѿег порекла, од псл. *онѿ (ЭССЯ 32: 89–90, ПЕРСЈ, Skok 2: 556–558); уп. стсл. онѿ (СС), стсл.-цсл. онѿ (SJS). Даничиѿ: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 410, кнѿиж_Р: × 23, нар_Р: × 405; неутр_С: × 410, кнѿиж_С: × 23, нар_С: × 405

онај/ онаѿ/ онаѿ/ онаѿ, он[а], оно П: *nom. sg. m.* онаѿ 124v1, онаѿ 117r5, *gen. sg. f.* /ѿ[ъ]/ онѣ 119v19, *dat. sg. f.* /к/ онѣи 122r11, *acc. sg. n.* оно 122r8, НБ: *nom. sg. m.* онаѿ 96v12, 108v7, 124r25, онаѿ 123r20, 161r22, онаѿ 95v5, она^ѿ 156r6, *gen. sg. m.* /кроме/ онога 138r12, 141v5-6, *dat. sg. m.* оноmv 113v6, оноm8 138v12, ѿном8 128v18, оноmь 112v14, *acc. sg. m.* онаѿ 132r5, онаѿ

132r17, онога 137r2, онога 156r23, *instr. sg. m.* /с/ онима 137r13, *loc. sg. m.* /прі/ оно^М[ь] 131v15, *acc. sg. f.* /на, оу/ онѡ 110r13, 120r5, 120v19, 137r4, 162r23, онѡ 118r12, онѡ 137v17, 103r10, 122r21, *nom. sg. n.* оно 99r17, 100r6, 106r20, 121v4, 130r11, 135r21, 139v9, 158r17, оно 163r3, *gen. sg. n.* /до, ѡ[ъ]/ онога 139r8-9, оно 141v16, *dat. sg. n.* /к/ ^ономе 136r19, *acc. sg. n.* /на, оу/ оно 97r20, 110r8, 120r8-9, 142r20, 144v2, оно 115r9, 161r15, 161v22, /оу-/но 162r3, *loc. sg. n.* /оу, ѡ, на/ оно 100v6, 120r11, 122v7-8, 122v13, 132r1, 132r8, оно^М[ь] 110r8, оно^М[ь] 126r9, *gen. pl. m.* онѡи 144r14, *dat. pl. m.* /к/ онѡима 100v7, онѡи^М[ь] 95v11, 129v18, онѡи^М[ь] 139r18, 145r22, онѡи^М[ь] 120v16-17, 162r13, онѡи^М[ь] 133r1, *acc. pl. m.* оне 136r3, оне 158v16, *dat. pl. f.* /к/ онѡи^М[ь] 132v6, *acc. pl. n.* она 140r4, *instr. pl. n.* онѡи^М[и] 121r6 ♦ в. /уцѡи/

○ × 75: ø 52 (44+4+3+1), ≡ онѡи 2 (2), = онѡи 2 (2), ≈ сен 3 (3), #≈ сен 1 (1), ≈ онѡ 1 (1), ≈ онѡже 1 (1), ≈ нынѡшний 1 (1), ≈ той 8 (7+1), ≈ иной 1 (1), ≈ тойжде 2 (1+1), ‡ ≈ таковѡи 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла (ЭССЯ 32: 92, s.v. *онѡжь, ПЕРСЈ, Skok 2: 556–558, s. v. он), уп. /он/; уп. стсл. онѡ (ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЪБ), стсл. онѡ (СС), стсл.-цсл. онѡ (SJS). RJAZU: +

▲ неутр_R: × 37; нар_R: × 38; неутр_Σ: × 37; нар_Σ: × 38

/онакав/ онакавь, -к^в[а], -[к^{во}] НБ: *nom. sg. m.* онакавь 135v22, *acc. sg. f.* онак^вv 158r9

○ × 2: ø 2 (2)

● нар_L; домаћег порекла (Skok 2: 556–558, s. v. он, ПЕРСЈ, s. v. онај), в. /онаки/. RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/онаки/ онакы, [-а], [-о] НБ: *nom. sg. m.* онакы 156r11

○ × 1: ø 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *онакѡ(јь) (ЭССЯ 32: 85, ПЕРСЈ, s. v. онај, Skok 2: 556–558, s. v. он); уп. онакѡ (Miklosich). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/онако/ онако adv. НБ: онако 106r24, 106v1, 113r14, 162v8

○ × 4: ø 4 (2+2)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *онако (ЭССЯ 32: 84–85, ПЕРСЈ, s. v. онај, Skok 2: 556–558, s. v. он); уп. ссл. онако (ФР: Т). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 4; неутр_Σ: × 4

/онамо/ онам[о] adv. НБ: она^М[о] 122v19

○ × 1: ø 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *онато (ЭССЯ 32: 85–86, ПЕРСЈ, s. v. онај, Skok 2: 556–558, s. v. он); уп. ссл. онамо (С, ФР: Д), стсл. онамо (СС), стсл.-цсл. онамо (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/онда/ он^да/онда/он^(д)а adv. НБ: он^да 101v5, 105v4, 114r13, 126r7-8, 131v19, он^да 128v5, 144v7, онда 95v21, 121r21, 123r21, онда 107r12, онда 114r15

○ × 12: ø 8 (7+1), ≈ тогда 4 (3+1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. дијал. *онѡда (ЭССЯ 32: 91, ПЕРСЈ, Skok 2: 556–558, s. v. он). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 12; нар_Σ: × 12

/ондашьи/ он^дашнѡи, [-нѡ], [-нѡ] НБ: *acc. sg. m.* он^дашнѡи 158r21

○ × 1: ≈ вѡчнѡи 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. онда, Skok 2: 556–558, s. v. он), в. /онда/. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/онде/ он(°)де/онде adv. НБ: онде 105r20, 115r24, 120r2, 120r6, 122v4, 122v10, 128r13, 130v21, онде 115v2, ондѣ 113r17, онде 121r1

○ × 11: ø 11 (10+1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. дијал. *onъde (ЭССЯ 32: 91–92, ПЕРСЈ, s. v. *onaj*, Skok 2: 556–558, s. v. *on*); уп. ссл. онѣдѣ (ФР: Т), стсл. онѣде (СС), стсл.-цсл. онѣде (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 11; неутр_Σ: × 11

/онже/ [онъ]же ССЛ: *gen. sg. m.* его^ж[e] 113r4, *dat. sg. m.* емѣже 104v20, емѣ^же 142r1, емѣ^ж[e] 112r24, *acc. sg. m.* его^ж[e] 163v13, *acc. pl. m.* ихѣже 155r20, *gen. pl. n.* /из/ ни^жже 142v18.

○ × 7: ø 2 (2), ≡ онъже 5 (4+1)

● књиж_L; уп. стсл.-цсл. онъже (SJS).

▲ књиж_R: × 7; књиж_Σ: × 7

/оно/ оно part. НБ: оно 124v12

○ × 1: ≈ но 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од демонстр. *оно*, в. /он/.

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/онуда/ онуда adv. НБ: онуда 113r16

○ × 1: ø 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *onъda (ЭССЯ 32: 88, ПЕРСЈ, s. v. *onaj*, Skok 2: 556–558, s. v. *on*); уп. стсл. онѣдоу (СС), стсл.-цсл. онѣдоу (SJS). Даничић: *оноудеи*, *оноуђе*, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/опази/ опазити/опази/ти pf. НБ: *praes. 3. pl.* опазе 120r6, *aor. 3. sg.* опазѣи 113r17, *aor. 3. pl.* опазѣше 111r3, 115v20–21, *fut. 1. pl.* опазѣкѣ^{мо} 143v17

○ × 5: ø 2 (1+1), ≈ видѣвшѣ 2 (2), ≈ оуѣрѣти 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *obraziti (ЭССЯ 28: 172, Skok 2: 626, s. v. *paziti (se)*). RJAZU: +

▲ нар_R: × 5; нар_Σ: × 5

/опаки/ опакы, [-а], [-о] НБ: *nom. sg. m.* опакы 159r20, *dat. pl. m.* опакым[ъ] 97r11, *gen. pl. f.* /ѡ[ъ]/ опакы 161v13

○ × 3: ø 3 (3)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. **opakъ(jъ)* (ПЕРСЈ, Skok 2: 558–559, уп. ЭССЯ 26: 81, s. v. *ob pako, *ob paku). RJAZU: + Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/опет/ опет[ъ]/опѣт[ъ] adv. НБ: опет[ъ] 120r8, 125v16, опѣт[ъ] 140r17

○ × 3: ø 2 (2), ≈ пакн 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *obpętъ (ПЕРСЈ, Skok 2: 648, s. v. *peta*, ЭССЯ 28: 191, s. v. *obpętiti se); уп. ссл. опѣтъ (ФР: Да), стсл.-цсл. опѣтъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/опијаи/ опијаити/опијаити/се impf. М: *ил. прилої сагашињи /се.../* опијаюкѣ 102r4

○ × 1: ≈ пианство 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *obprijati se (ЭССЯ 28: 193, Skok 2: 667, s. v. *piti*); уп. опијати сѧ (Miklosich). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/опијаи/ опијаити pf. НБ: *impt. 2. sg.* опијаи 108v9, *ил. придегв шрѣни* *acc. pl. f.* опијапане 110r10

○ × 2: ≈ **оцазати 2 (2)**

● нар_L: домаћег порекла, од псл. *obpirati (ЭССЯ 28: 197, Skok 2: 659–660); уп. **опипати** (Miklosich). RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/оџираџи/ опи́ра[ти] impf. НБ: *praes. 3. sg.* опи́ра 122r14

○ × 1: ≈ **ошывати 1 (1)**

● нар_L: домаћег порекла, од псл. *obpirati (ЭССЯ 28: 197–198, Skok 3: 25, s. v. *prati*). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/оџисаџи/ описа[ти] pf. ЗБ: *л. џригев џрџни асс. sg. n.* описанно 157r11-12

○ × 1: ≡ **описати 1 (1)**

● зај_L: домаћег порекла, од псл. *obpisati (ЭССЯ 28: 199–200, Skok 2: 662–663); уп. **стсл.-цсл. описати (SJS)**. RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ **неутр_R**: × 1; **неутр_Σ**: × 1

/оџисиваџи/ опис[ивати] impf. ЗБ: *praes. 3. sg.* описиве /се/ 113r10

○ × 1: ≡ **описивати 1 (1)**

● зај_L: домаћег порекла (Skok 2: 662–663), в. **/оџисаџи/**. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/оџиџи се/ џпити се pf. М: *fut. 3. sg.* /хокије се/ џпити **134r21-22**

○ × 1: ≈ **џпити сџ 1 (1)**

● нар_L: домаћег порекла, од псл. *obpiti se (ЭССЯ 28: 202–203, Skok 2: 667, s. v. *piti*); уп. **џпити сџ** (Miklosich). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/оџправдање/ џправдан[ије], -на п. ЗБ: *gen. sg.* /заради, рад[и]/ џправданја **102r22**, џпра^в(ь)данја 102v4.

○ × 2: ≡ **џправданіе 2 (1+1)**

● књиж_L и нар_L: домаћег порекла, од псл. *obpravdanje (ЭССЯ 29: 17, Skok 3: 26–27, s. v. *prav*); уп. **ссл. џправданіе** (ФР: Д, Т, Да, СП), **стсл. џправданіе (CC)**, **стсл.-цсл. џправданіе (SJS)**. Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/оџравдиџи се/ џправдџити се pf. ЗБ: *inf. /се/ џправдџити 102v3*

○ × 1: = **џправдџити сџ 1 (1)**

● књиж_L; уп. **ссл. џправдџити (С, ФР: Д, Т)**, **стсл. џправдџити (CC)**, **стсл.-цсл. џправдџити (SJS)**; крајње порекло домаће, од псл. *obpravditi (ЭССЯ 29: 17–18, Skok 3: 26–27, s. v. *prav*). Даничић: +, RJAZU: *џправдџити* | Јовановић 1911: *вправдџити*

▲ **неутр_R**: × 1; књиж_Σ: × 1

/оџраџи (се)/ џпрати I: pf. НБ: *inf.* џпрати 133v16-17, *aor. 3. sg.* џпра 102v19, *impt. 2. sg.* џпери 108v10 **II: ~ се** pf. НБ: *praes. 1. pl. /се/ џперемо 129r18.*

○ **I:** × 3: ∅ 1 (1), ≈ **џмыти 1 (1)**, #≠ **џнищати 1 (1)** **II:** × 1: ≈ **вџстати 1 (1)**

● нар_L: домаћег порекла, од псл. *obprati (ЭССЯ 29: 56–57, Skok 3: 25, s. v. *prati*). **I:** RJAZU: + **II:** RJAZU: +

▲ нар_R: × 4; нар_Σ: × 4

/оџросџиџи се/ џпрости[ти] се pf. НБ: *praes. 3. sg. /се/ џпрости 130r11-12, 144v10*

○ × 2: ∅ 2 (2)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. *obprostiti (ЭССЯ 29: 28–29, Skok 3: 52–53, s. v. *prost*); уп. опростити сА (Miklosich). RJAZU: + | Јовановић 1911: +
- ▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/о̄йш̄ӣи/ **общ[їи], общ[а], общо** П: *gen. sg. n.* общога 104r25, *acc. sg. n.* /оу, на/ /оу-/б̄що (!) 97r3, общо 104v11. М: *nom. sg. n.* б̄що 160v3.

- × 4: ≡ об̄щїй 1 (1), = об̄щїй 2 (2), ‡ ≈ об̄щати 1 (1)
- зај_L; уп. ссл. об̄щѣ (ФР: Д, Т, Да, ТХ, ГЦ, ЂБ), стсл. об̄щѣ (СС), стсл.-цсл. об̄щѣ (SJS); крајње порекло прасловенско, од псл. **obъtъ(jь)* (ЭССЯ 31: 166–167, ПЕРСЈ, s. v. *onъti*, Skok 2: 533, s. v. *o²*). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +
- ▲ неутр_R: × 4; неутр_Σ: × 4

/орао/ **орав, ор'ла** м. П: *nom. sg.* орав 99r18, *dat. sg.* ор'лв 115v13

- × 2: ≡ орелъ 2 (1+1)
- зај_L; домаћег порекла, од псл. *orъlъ (ЭССЯ 32: 232–234, ПЕРСЈ, Skok 2: 563); уп. ссл. оръль (С, ФР: Д, Т, Да, СП), стсл. оръль (СС), стсл.-цсл. оръль (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 1, нар_R: × 1; неутр_Σ: × 1, нар_Σ: × 1

/орлуји/ **орлв[и], -на, [-е]** М: *nom. sg. f.* орлвја 99r19

- × 1: ≈ орелъ 1 (1)
- нар_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *орав*, Skok 2: 563, s. v. *орав*), в. /орао/. RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/оросӣӣи/ **ороси[ти]** рф. ЗБ: *impt. 2. pl.* оросите 143v20

- × 1: ≡ оросити 1 (1)
- зај_L; домаћег порекла, од псл. *obrositi (ЭССЯ 29: 102–103, Skok 3: 158–159, s. v. *rosa*). уп. оросити (Miklosich). RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/оруџје и оруџије/ **орџ'ѣ/орџ'је, [-на]** н. ЗБ: *acc. sg.* орџ'је 97r20, орџ'је 129v3, *instr. sg.* /с/ орџ'јемъ 97r21

- × 3: ≡ орџ'је 3 (2+1)
- књиж_L и нар_L; домаћег порекла, од псл. *orъžъje (ПЕРСЈ, ЭССЯ 29: 123–125, s. v. *obrъžъje, Skok 2: 567–568); уп. ссл. оруџиѣ (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ), стсл. орџ'жнѣ (СС), стсл.-цсл. орџ'жнѣ (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +
- ▲ књиж_R: × 1, нар_R: × 2; књиж_Σ: × 1, нар_Σ: × 2

/осам/ **осам[ь]** *indecl.* П: *оса^М[ь]* 122v1, 124r20 // *loc. sg.* /по/ осмы 107r18, НБ: /кроме/ *оса^М[ь]* 119r7, 128r20, 135r5

- × 6: ∅ 2 (2), ≡ осм' 3 (3), ≠ т̄ридесат'осм'лѣ^Тнаа 1 (1)
- зај_L; домаћег порекла, од псл. *osmъ (ПЕРСЈ, ЭССЯ 36: 83–86, Skok 2: 569–570); уп. ссл. осмь (ФР: Да), стсл. осмь (СС), стсл.-цсл. осмь (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 6; нар_Σ: × 6

/осамнаис̄ӣ/ **осамнаист[ь]** *indecl.* П: *оса^Мнаис̄^{СТ}[ь]* 156v13, 155v20

- × 2: ≡ осм̄надесат 2 (2)
- нар_L; домаћег порекла, од псл. *osmъ na desęte (ЭССЯ 36: 58–59, Skok 2: 569–570, s. v. *osam*); уп. ссл. осмь на десете (ФР: Да). RJAZU: *осамнаест*
- ▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/осведочав̄ӣи/ **освѣдочава[ти]** *imprf.* М: *impt. 2. sg.* освѣдочавай 156v11

○ × 1: ≈ свѣдѣтелствовати 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла (Skok 3: 575, s. v. *vet*), в. /осведочийи/. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/осведочийи/ освѣдочи[ти] pf. М: *perf.* 3. *sg. n.* /e/ освѣдочило 110r9-10, *іл.* *ȳrigev ȳrȳni*
acc. sg. m. освѣдоченны 113r10, НБ: *perf.* 3. *sg. m.* /e/ освѣдочѣо 140v10.

○ × 3: ≈ свѣдѣтелствовати 2 (2), ≈ нзвѣстити 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла (Skok 3: 575, s. v. *vet*), уп. /сведочийи/. RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/осведоџба/ освѣдоџ[а], [-е] f. НБ: *dat. sg.* /но/ освѣдоџѣи 128v8

○ × 1: ≈ толкованіе 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла (Skok 3: 575, s. v. *vet*), в. /осведочийи/.

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/освем/ освѣмь граер. НБ: освѣмь 124r1-2, освѣм^М[ь] 112r8, 123v16, 124r7, 124r17, 140r13, 140v18,
162v18

○ × 8: ≈ развѣ 3 (2+1), ≈ безъ 1 (1), ≈ паче 1 (1), ≈ тогѣо 1 (1), ≈ по 1 (1), ≈ кроџѣ 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. *ob svěně (ЭССЯ 26: 84, Skok 2: 570, s. v. *osim*); уп. ссл. освѣнь (ФР: ЪБ). Даничић: *освѣнь*, RJAZU: +

▲ нар_R: × 8; нар_Σ: × 8

/освейийи/ освѣт[ити] pf. ЗБ: *pot.* 3. *sg.* /би/ освѣтѣо 100v22, *іл.* *ȳrigev ȳrȳni nom. sg. m.*
освѣџенъ 133v20

○ × 2: = освѣтити 2 (1+1)

● зај_L: домаћег порекла, од псл. *obsvětiti (ЭССЯ 30: 100–101); уп. ссл. освѣтити (С, ФР: Д, Да), стсл.
освѣтити (СС), стсл.-цсл. освѣтити (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/освейльивайи/ освѣтл[ивати] impf. М: *praes.* 3. *sg.* освѣтлюе 137r10

○ × 1: ≈ просвѣщати 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, уп. псл. *obsvětliti (ЭССЯ 30: 101–102). RJAZU: + | Михајловић 1982:
+

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/осезање/ осѣзан[іе], -ня n. П: *gen. sg.* /ѡ[ъ]/ осѣзаня 109r22

○ × 1: ≡ осазаніе 1 (1)

● хибр_L: уп. ссл. осезаніе (С), стсл.-цсл. осазаніе (SJS).

▲ хибр_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/осезайи/ осѣза[ти] impf. П: *perf.* 3. *sg. f.* /e/ осѣза^{ла} 110v3, *aor.* 3. *sg.* осѣза 110v5

○ × 2: ≡ осазати 1 (1), = осазати 1 (1)

● књиж_L: уп. ссл. осезати (ФР: Д, Т, Да), стсл. осазати (СС), стсл.-цсл. осазати (SJS). RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1, нар_R: × 1; књиж_Σ: × 1, хибр_Σ: × 1

/осезивайи/ осѣзива[ти] impf. П: *perf.* 3. *sg. f.* /e/ осѣзивала 111r19, НБ: *іл.* *ȳрилої*
садашњи осѣзвюкѣ 109r15

○ × 2: ∅ 1 (1), = осазати 1 (1)

● недеф_L: вероватно Венцловићева твореница према /осезайи/ (в.). Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 2; хибр_Σ: × 2

/осейиийи/ осѣти[ти] pf. НБ: *perf. 3. sg. f. /нїе/ осѣтила* 99v13

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. *obsētiti (ЭССЯ 29: 166, ПЕРСЈ, Skok 3: 252, s. v. *sjetiti se*); уп. осѣтннн (Miklosich). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/осећаиийи/ осѣкн[ти]/осѣжа[ти] impf. НБ: *осѣкн* 96r24, 96v1, *praes. 3. pl. /не/ осѣжаю* 120v7 ◆

не осѣжаю с носо^М[ь] 120v7-8 ≈ *осѣжают* 39r16

○ × 3: ∅ 2 (2)

● нар_L: домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *ocetumti*, Skok 3: 252, s. v. *sjetiti se*), в. **/осейиийи/**. RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/оскврњеније/ оскврњенїе, [-їа] п. П: *nom. sg. оскврњенїе* 135v9-10

○ × 1: = *оскврњенїе* 1 (1)

● књиж_L: уп. стсл. *оскврњенїе* (СС), стсл.-цсл. *оскврњенїе* (SJS); крајње порекло домаће, од псл. *obskvъrnenъje (ЭССЯ 29: 193–194, Skok 3: 276, s. v. *skvъrn*). RJAZU: +

▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/ослейиийи/ ослѣпїи[ти] pf. ЗБ: *perf. 3. sg. f. /їе/ ослѣпїила* 144r13, *їл. ѱригев ѱрїни nom. sg. т. ослѣплїе^Н(ъ)* 158r8

○ × 2: ≡ *ослѣпнн* 1 (1), = *ослѣпнн* 1 (1)

● зај_L: домаћег порекла, од псл. *obslĕpiti (ЭССЯ 29: 208–209, Skok 3: 284–285, s. v. *slijep*); уп. ссл. *ослѣпнн* (ФР: Д, Т, Да, ПП), стсл. *ослѣпнн* (СС), стсл.-цсл. *ослѣпнн* (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1, нар_R: × 1; неутр_Σ: × 1, нар_Σ: × 1

/ослейљиваиийи/ ослѣпл[ивати] impf. П: *praes. 3. pl. ослѣплюю* 139v21

○ × 1: = *ослѣпнн* 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, в. **/ослейиийи/**.

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ослободийи (се)/ ослободити I: pf. М: *perf. 3. sg. n. /е/ ослободило* 109v16, *їл. ѱригев ѱрїни ass. pl. f. ослобођенїе* 115r17, НБ: *inf. ослободити* 123v13-14, *praes. 3. sg. ослободи* 131v11 **II: ~ се** pf. НБ: *aor. 3. pl. /се/ ослободише* 102v11-12, *pot. 1. pl. /би се/ ослободили* 129v10.

○ **I:** × 4: ∅ 1 (1), ≈ *избавити* 1 (1), ≈ *свободити* 1 (1), ≈ *свободнн* 1 (1) **II:** × 2: ∅ 2 (2)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. *obsvoboditi (ЭССЯ 30: 104–105, ПЕРСЈ, s. v. *sloboda*, Skok 3: 286, s. v. *sloboda*); уп. стсл.-цсл. *освободити* (SJS). **I:** Даничић: +, RJAZU: + **II:** Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ нар_R: × 6; нар_Σ: × 6

/ослобођаваиийи/ ослобођава[ти] impf. НБ: *praes. 3. sg. ослобођава* 124r4

○ × 1: ≈ *спасти* 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *sloboda*, Skok 3: 286, s. v. *sloboda*), в. **/ослободийи/**. Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ослобођиваиийи/ ослобођ[ивати] impf. НБ: *praes. 3. sg. ослобођше* 111v9

○ × 1: ≈ *спасати* 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *слобода*, Skok 3: 286, s. v. *sloboda*), в. */ослободийши/*. RJAZU: + | Јовановић 1911: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/осми/ осмы/осмы, [-а, -о] ЗБ: *acc. sg. m.* /oy/ осмы 119r19, М: *nom. sg. m.* осмы 128v14, *gen. sg. f.* осме 119r18.

- × 3: ≡ осмый 1 (1), = тридесатъосмоє 1 (1), ≈ осм'дѣтнеа 1 (1)
- зај_L; домаћег порекла, од псл. **osmъ(jъ)* (ЭССЯ 36: 50–52, ПЕРСЈ, s. v. *осам*, Skok 2: 569–570); уп. ссл. осмын (ФР: Да, NN), стел. осмъ (СС), стел.-цсл. осмъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 3; неутр_Σ: × 3

/осмогодиш(и)ни/ осмогодиш'н[и], [-а], [-е] НБ: *nom. sg. f.* осмогодиш'на 128v7

- × 1: ≈ тридеса^Тосм'дѣтна^А 1 (1)
- књиж_L; домаћег порекла, в. */осам/* и */юдиш'ни/*. RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/осѡавийши/ ѡставити/оставити pf. ССЛ: *aor. 3. sg.* ѡстави 142v21 || ЗБ: *perf. 2. sg. m.* /си/ ѡстав'ю 157r14, *perf. 3. sg. m.* /ю/ ѡстав'ю 107r10, /н'е.../ ѡстав'ю 97v15, *perf. 3. sg. f.* ѡставила 107r6, /е/ ѡставила 136v22, *aor. 3. sg.* ѡстави 136v4-5, *aor. 3. pl.* ѡставише 113r13, ѡставише 113v5, *impt. 2. sg.* ѡстави 123v1-2, *л. ѡригев ѡр'и ни nom. sg. m.* ѡстал'енъ 113v3, 119r11, НБ: *inf.* ѡставити 127v10, *praes. 3. sg.* ѡстави 127v3-4, *perf. 3. sg. m.* /е/ ѡ(с)тав'ю (!) 113v7, *pot. 3. sg.* /не би/ ѡстав'ю 105v12, *л. ѡригев ѡр'и ни nom. sg. f.* ѡстал'ена 128r23

- × 17: ∅ 4 (4), ≡ ѡставити 7 (5+2), = ѡставити 4 (2+2), ≠ ѡставити 1 (1), ≈ дати 1 (1)
- зај_L; домаћег порекла, од псл. *otъstaviti (ЭССЯ 38: 182–186, Skok 3: 330–331, s. v. *stav*); уп. ссл. ѡставити (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стел. ѡставити (СС), стел.-цсл. ѡставити (SJS); промена *въ > ѡ* дијалекатска. Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: *осѡалк'иши*
- ▲ неутр_R: × 7, нар_R: × 10; неутр_Σ: × 7, нар_Σ: × 10

/осѡајайши/ ѡстаѡ[ти] impf. ЗБ: *praes. 3. sg.* ѡстаѡ 144v10, НБ: *perf. 3. sg. m.* /ю/ ѡстаѡѡ 120v20, /е/ ѡстаѡѡ 122v6, *pot. perf. 2. sg. m.* /не би си/ ѡстаѡѡ 111v1 ♦ в. */неверијел/*

- × 4: ∅ 1 (1), ≡ ѡстаѡти 1 (1), ≈ б'ывати 1 (1)
- зај_L; домаћег порекла, од псл. *obstajati (ЭССЯ 30: 26, ПЕРСЈ, s. v. *остату*, Skok 3: 329, s. v. *stati*); уп. ссл. ѡстаѡти (С, ФР: Д, ГЦ), стел. ѡстаѡти (СС), стел.-цсл. ѡстаѡти (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 4; нар_Σ: × 4

/осѡали/ остал[и]/остал[и], [-а], [-о] НБ: *nom. pl. m.* ^остали 102v10, ѡстал'и 160r12-13, *dat. pl. m.* ѡстал'и^М[ъ] 119r20, *acc. pl. m.* ѡстале 98r24, ѡстале 135v22-23, 157v23, *instr. pl. m.* /пред[ъ]/ ѡстали 105v20, ѡсталима 155v8, *acc. pl. f.* ѡстале 114v18, *nom. sg. n.* ѡстало 98v14, ѡстало 116r5-6, *gen. sg. n.* ѡсталога 136r8

- × 12: ∅ 9 (9), ≈ проч'и 1 (1), ‡ ≈ проч'и 1 (1), ≈ инъ 1 (1)
- нар_L; домаћег порекла, од псл. **obstalъ(jъ)* (ЭССЯ 30: 27, ПЕРСЈ, s. v. *остату*, Skok 3: 329, s. v. *stati*); уп. ссл. ѡсталь (ФР: Да). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 12; нар_Σ: × 12

/осѡаѡак/ ѡстат[а]к[ъ], -тка m. НБ: *gen. sg.* /из/ ѡста^Тка 157r7

- × 1: ≈ нзб'ытокъ 1 (1)
- нар_L; домаћег порекла, од псл. *obstatъкъ (ЭССЯ 30: 41–43, Skok 3: 329, s. v. *stati*); уп. ссл. ѡстатъкъ (ФР: Да), стел. ѡстатъкъ (СС), стел.-цсл. ѡстатъкъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1982: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ос̄т̄ай̄ӣи/ **остати** pf. НБ: *inf.* остати 100v4, 134v3, *praes. 3. sg.* остане 159r16, *perf. 3. sg. m.* /н̄іе/ остаω 158v9, *perf. 3. sg. n.* /е/ остало 140v5-6, 140v18, *perf. 3. pl. m.* /с̄с/ остали 99r4-5, *perf. 3. pl. f.* /с̄в/ остале 118v8, *plus. perf. 3. sg. m.* остаω /б̄ыω/ 105v8, *pot. 3. sg. m.* /б̄ы не/ остаω 105v9 ♦ в. /**лаган**/

○ × 10: ∅ 6 (6), ≈ оставити 2 (2), ≈ пр̄ебыти 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *obstati (ЭССЯ 30: 41–43, ПЕРСЈ, s. v. *ostati*, Skok 3: 329, s. v. *stati*); уп. ссл. остати (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЪБ), стсл. остати (СС), стсл.-цсл. остати (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1, нар_R: × 9; неутр_Σ: × 1, нар_Σ: × 9

/ос̄т̄р/ **остр[ӣи], [-а], [-о]** ЗБ: *acc. pl. n.* остра 114r2 // *gen. sg. m.* /изпод[ъ]/ острога 112r5

○ × 2: ≡ остр̄ын 1 (1), = остр̄ын 1 (1)

● књиж_L и нар_L; уп. ссл. остр̄ь (ФР: Д, Т, Да, СП), стсл. остр̄ь (СС), стсл.-цсл. остр̄ь (SJS); крајње порекло домаће, од псл. **ostrь(jь)* (ЭССЯ 36: 63–66, ПЕРСЈ, s. v. *ohtar*, Skok 2: 575–576, s. v. *ohtar*). Даничић: +, RJAZU: *ohtar*

▲ књиж_R: × 1, нар_R: × 1; књиж_Σ: × 1, хибр_Σ: × 1

/ос̄т̄рӣӣи/ **остри[ти]** impf. ЗБ: *praes. 3. sg.* остры 129v1

○ × 1: ≡ остр̄ити 1 (1)

● књиж_L и нар_L; уп. ссл. остр̄ити (ФР: ГЦ), стсл. остр̄ити (СС), стсл.-цсл. остр̄ити (SJS). RJAZU: *ohtariti*

▲ нар_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/ос̄т̄уденӣӣи/ **оствдени[ти]** pf. НБ: *perf. 3. sg. n.* /е было/ оствденило 105v2

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *ob (ЭССЯ 26: 71–74) и /**с̄т̄уден**/. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ос̄уде̄ње/ **освдене̄, [-ня]** п. П: *nom. sg.* освдене̄ 102v8

○ × 1: ≡ осв̄дене̄ 1 (1)

● хибр_L; можда посрба предлошка, или Венцловићево индивидуално „покњижење“ народног облика *осуђење*; уп. ссл. осӯждение (ФР: Д, Да, ГЦ), стсл. осв̄ждение (СС), стсл.-цсл. осв̄ждение (SJS); крајње порекло домаће, од псл. *obsodenyje (ЭССЯ 30: 18–19). Михајловић 1982: + Даничић: *осуждение*, RJAZU: *осуђење*

▲ хибр_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/ос̄удӣӣи (се)/ **освдити/освдити/осудити/освдити I:** pf. ЗБ: *л. ĩr̄igev ĩr̄ĭni nom. sg. m.* освг̄ен̄ь 159r14, освг̄ен̄ь 161r21, осв̄ен̄ь 161r20, НБ: осв̄не^н(ъ) 131v9 ♦ само исто освг̄ен̄ь 159r14 ≈ самоосв̄ден̄ь 73r18 **II: ~ се** pf. ЗБ: *fut. 3. sg.* /неђе се/ освдити /се/ 161v12.

○ **I:** × 4: ∅ 1 (1), ≡ осв̄дити 2 (2) **II:** × 1: = осв̄дити с̄а 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. **obsoditi (se)* (ЭССЯ 30: 19–21, Skok 3: 356, s. v. *sud²*); уп. ссл. осӯдити (ФР: Д, Т, Да, СП, ЪБ), стсл. осв̄дити (СС), стсл.-цсл. осв̄дити (SJS). **I:** Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 5; нар_Σ: × 5

/осӯђеник/ **освг̄ен̄ӣик[ъ], [-а]** м. М: *dat. sg.* освг̄ен̄ӣик̄ 161v21

○ × 1: # ≈ осв̄жен̄ный 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *obsodjenikъ (ЭССЯ 30: 22, Skok 3: 356, s. v. *sud²*); уп. осв̄жен̄ник̄ (Miklosich). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/осущиѡи се/ осущи[ти] се pf. M: fut. 3. sg. осущиѡе /се/ 158v12

○ × 1: ≈ нзсхнѡти 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. *obsušiti (ЭССЯ 30: 98–99, Skok 3: 357–357, s. v. *suh*); уп. осоушнтн (Miklosich). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/о(ѡ), оg(a)/ <ѡ[ѡ]/ѡ[ѡ]/ѡда/ѡ> праер. ССЛ: ѡ[ѡ] 95r9, 95r12, 96r16, 98r5, 100v19, 103r15, 105r19, 116r15, 130v9, 130v10, 131r22, 131v1, 131v4, 138v6, 142r24, 142v12, 142v20, 145v10, 145v10, 155r21, 156v15, 157v4, 163v13, ѡз {<из> преправљено у <ѡ> али је остало <з>} 96r13 || ЗБ: ѡ[ѡ] 95r25, 97r7, 97r7, 97r9, 97r10, 97r23, 97r24, 97v2, 97v3, 97v3, 98v4, 98v10, 99r8, 99r14, 100r5, 101r1, 101r7, 101r17, 101v7, 103r20, 104v6, 104v6, 104v8, 105r5, 106v5, 106v12, 106v15, 106v18, 107r8, 107v17, 108r17, 109r21, 109r22, 109r23, 109v1, 109v16, 111r14, 111v9, 112r4, 112r6, 112v17, 113r10, 113r22, 113v1, 113v7, 113v10, 113v17, 114r1, 115r4, 115r7, 115r12, 115r14, 116r7, 116r18, 116v5, 117r7, 117r14, 117r22, 117v1, 117v3, 117v4, 117v8, 117v9, 118r2, 118v3, 118v6, 118v7, 118v12, 118v18, 119r5, 119r11, 119r17, 119r18, 119r18, 120r16, 121r4, 122r1, 122r20, 122v2, 121v6, 122v14, 123v7, 123v11, 124r16, 124r24, 124v19, 124v20, 126r20, 126v10, 127r4, 127v2, 128r9, 128v2, 128v10, 129r6, 129r18, 129v21, 130v15, 130v18, 131r18, 131v22, 132v12, 132v19, 133r4, 133r14, 134r17, 134r19, 134r20, 135r20, 135v17, 135v20, 135v24, 136v10, 136v14, 137r7, 137v4, 138v8, 138v23, 139r2, 139r3, 139r8, 139r14, 139r23, 140r1, 140r15, 140v4, 140v12, 141r3, 141r4, 141r4, 141r5, 141r10, 141r22, 141r22, 141v1, 141v4, 141v14, 141v15, 141v20, 142r8, 142r18, 142r19, 142r22, 142v5, 143r3, 143r8, 143r11, 143r18, 143r20, 143r23, 143r23, 143v10, 143v12, 144r5, 144v16, 145r23, 145v1, 145v2, 155v1, 156r1, 156r4, 156v8, 156v9, 156v20, 156v24, 157r2, 157r6, 157r8, 157v11, 157v11, 157v20, 158r9, 158v11, 159v3, 159v5, 160r3, 160r4, 160r17, 160r20, 160r23, 160v2, 160v4, 160v6, 161r9, 161v2, 161v13, 161v21, 162r1, 162v13, 162v22, 163r16, 163r19, ѡ[ѡ] 95r15, 97r4, 99r6, 100v21, 103v11, 104r7, 104r23, 104v11, 104v13, 107v17, 108v10, 114r22, 114v4, 117r1, 117v2, 118r10, 119v16, 122v17, 124r21, 127v2, 137r19, 156r19, 157r1, 160v18, 160v19, 162r19, НБ: ѡ[ѡ] 95r18, 95v3, 95v13, 95v14, 96v2, 96v23, 97r11, 97v12, 98r7, 98r24, 98v1, 98v2, 99r2, 99r16, 99r17, 99v3, 99v16, 100r15, 100v2, 100v5, 100v20, 101r2, 101r7, 101v3, 102r2, 102r23, 102r23, 102v12, 102v15, 102v17, 102v19, 102v23, 103v14, 103v20, 104v4, 105v3, 106v5, 107r24, 108r22, 108v6, 108v7, 108v13, 108v20, 109r6, 109v17, 109v22, 110r1, 110v6, 111r8, 111r9, 111r18, 111r19, 111r20, 111v15, 112r4, 112r4, 112r7, 112r10, 112r14, 112r15, 112r15, 112v5, 113v20, 115r5, 115r23, 115v19, 116r20, 116v18, 117r3, 118r5, 118v1, 118v16, 119r4, 119r7, 119r9, 119r12, 119r14, 119v6, 119v19, 120r5, 120r5, 120r16, 120r16, 120v1, 120v1, 120v7, 120v10, 120v17, 120v18, 120v19, 120v20, 121r2, 121r11, 122r5, 122r10, 122r23, 122v2, 122v22, 123r1, 123r2, 123r18, 123v13, 124r20, 124v6, 125r3, 125r5, 125r14, 125r20, 125r21, 125r21, 125v1, 125v11, 125v14, 125v20, 126r7, 126r10, 126r21, 126v16, 126v17, 127r2, 127r6, 127r16, 127v8, 127v8, 127v8, 127v8, 127v9, 127v9, 127v11, 127v11, 127v11, 127v12, 127v12, 127v13, 127v16, 127v17, 127v22, 128r10, 128r14, 128r18, 128r21, 128v5, 128v6, 129r4, 129v9, 129v18, 130r5, 130r10, 130r14, 130r21, 130r23, 130v2, 131r2, 131r19, 131v7, 131v11, 131v18, 132r5, 132r5, 132r7, 132r9, 132v20, 133r7, 133r7, 133r16, 133r18, 133r18, 133r18, 133r19, 133r22, 133r24, 133v2, 133v3, 133v9, 133v19, 134r2, 134r10, 134v5, 134v7, 134v8, 134v8, 135r6, 135r9, 135r13, 135r24, 135v4, 135v11, 135v16, 136r1, 136r8, 136r18, 136v9, 136v20, 137r17, 137v2, 137v10, 139v1, 139v1, 140r5, 140r10, 140v8, 140v9, 141r4, 141r9, 141r14, 141r14, 142r5, 143r6, 143r7, 143r15, 143r16, 143v2, 143v3, 143v4, 143v12, 143v13, 144r13, 144r17, 144r20, 144v5, 144v6, 144v7, 144v9, 144v10, 144v11, 144v18, 144v19, 145r9, 145r15, 145r17, 145r17, 155v19, 155v22, 156r8, 156r24, 158r8, 158r9, 158r10, 159r18, 159r23, 159r23, 159v19, 159v22, 160r3, 160r7, 160r19, 160v10, 160v11, 160v15, 162r20, 162r22, 162v14, 163v2, ѡ[ѡ] 99v16, 101r20, 107r7, 116r22, 129v16, 130r12, 132v7, 133r22, 134v3, 137v6, 139r1, 144r22, 157r16, 157r17, 158v22, 159v9, 159v14, 159v16, 162r11, ѡда /ѡано/ 145r13, ѡ 55r9

○ × 512: ѡ 253 (219+20+11+3), ≡ ѡ 227 (194+25+4+4), #≡ ѡ 4 (4), ≠ ѡ 3 (2+1), ≈ оу 6 (6), ≈ надъ 3 (3), ≠ надъ 1 (1), ≈ пате 3 (3), ≈ нзъ 3 (3), ≈ къ 2 (2), ≈ ѡ 2 (1+1), ≈ при 1 (1), ≈ по 1 (1), ≈ къ 1 (1), ≈ чреъз 1 (1), #≈ на 1 (1)

- зај_L; облик ѿ[ъ] црквенословенски, али због недоследности правописа није га могуће поуздано одвојити од народног ѿ[ъ]; уп. ссл. отъ (ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП; NN, ЂБ), стел. отъ (СС), стел.-цсл. отъ (SJS); крајње порекло прасловенско, од псл. *ot(ъ) (ЭССЯ 36: 96–102, ПЕРСЈ, Skok 2: 542), одакле је и народни облик ѿ[ъ]. Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 491, нар_R: × 21; неутр_Σ: × 491, нар_Σ: × 21

/оѿај/ от[ај], [-а], [-о] П: *instr. sg. m.* /_{cl}/ оты^М[ъ] 97v21, 117v23, 159v15, 159v18, *instr. sg. f.* /_{cl}/ ото^М[ъ] 118v5, *dat. sg. n.* /_{kl}/ ото^М[ъ] 122v10, *instr. sg. n.* /_{cl}/ отымь 142r11, оты^М[ъ] 113v12, 114r8, 139r7, 141v8, оти^М[ъ] 114r20-21, отїи^М[ъ] 134v1, *instr. pl. n.* /_{cl}/ отима 159v10-11, НБ: *dat. sg. m.* /_{kl}/ отоме 116r20, отомв 136v7-8, отомь 143v8, ото^М[ъ] 124v9, *instr. sg. m.* /_{cl}/ оты^М[ъ] 103v15, 104r6, 114r18, 116v8, *instr. sg. f.* /_{cl}/ отомь 156r25, ото^М[ъ] 97r8, 114v13, 136v2, 145v5, 156v1, *dat. sg. n.* /_{kl}/ отоме 99r8, *instr. sg. n.* /_{cl}/ оты^М[ъ] 113v13, 114v1, 117r6, 141r12, 142v9, оти^М[ъ] 109v18, 129r5, 130v2, 144v10, 159v19, отїи^М[ъ] 132r14.

- × 39: ∅ 17 (15+1+1), ≡ той 2 (2), = той 9 (9), ≈ той 1 (1), ≈ тойжде 2 (2), ≈ сїй 3 (3), ≠ сїй 1 (1), ≈ сїйже 2 (2), ≈ оной 1 (1), ≈ они 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од /ѿај, ѿој/ (в.), према /овај/, /онај/ (в.) (RJAZU). RJAZU: +

▲ нар_R: × 39; нар_Σ: × 39

/оѿац/ о[та]ць/ѿ[а]ць/ѿ[та]ць, оца м. ССЛ: *nom. sg.* о(та)ць 162v19, *gen. sg.* /ѿ[ъ], код[ъ], из, до, заради/ ѿца 156v15, *dat. sg.* /_{кь}/ оцв 156r15, *voc. sg.* ѿче 157v3, *instr. sg.* /_{сь, пред[ъ]}/ оце^М[ъ] 112r24, 138v3, *gen. pl.* о(та)ць 155r18 || ЗБ: *nom. sg.* о(та)ць 97v16, 97v22, 98r4, 98v6, 116r11, 116r16, 125v5, 134r15, 143v18, 143v22, 144r4, 157r15, 159v13, 159v14, 159v9, 159v22, 160r17, 160r17, 160v9, о(та)ць 97v15, о(та)ць 158v5, 158v13, 160v10, 162v7, 162v19, ѿ(а)ць 98v8, 157r26, 159v16, 160r23, 161v14, ѿ(а)ць 157r19, 158v3, 160v6, *gen. sg.* /ѿ[ъ], код[ъ], из, до, заради/ оца 98r15, 116v13, 127v2, 131v19, 132v8, 134r11, 138r26, 138v1, 143v1, 156r19, 157r20, 158r9, 158r23, 162v10, 162v22, оца 163r4, ѿца 143v12, 160r10, ѿца 127v13, 143r20, 157r19, 162r17, о(тъ)ца 155r22, *dat. sg.* /_{кь}/ оцъ 159v8, 159v22, 160r5, оцв 136r12, ѿцъ 97v12, 136r19, ѿцъ 132v8, *acc. sg.* /_{на}/ оца 134r15, 136r13, 157r3, 157r22, 157r25, 160r3, 160v10, 162r24, ѿца 127r7, ѿца 125v9, 157r16, 157r25, 162v9, *voc. sg.* Оче 156r20, 156r24, 156v11, 156v16, 157r1, 157r14, 157v1, 162v3, 162v11, ѿче 97v13, *instr. sg.* /_{сь, пред[ъ]}/ оце^М[ъ] 156v16, 161r6, 162r12, оце^М[ъ] 155v7, оце^М(ъ) 156r3, ѿце^М(ъ) 157v16, *loc. sg.* /_{оу}/ оцъ 157r26, *nom. pl.* оцы 155v6, 157r8, 158v18, 161v19, ѿцы 160r11, *gen. pl.* оцаца 155v3-4, 155v10, 155v21, оцаць 156v13, *dat. pl.* оце^М[ъ] 157v6, *acc. pl.* оце 156v17, НБ: *nom. sg.* о(та)ць 127v7, 160r4, о(та)ць 127v11, *gen. sg.* /ѿ[ъ]/ оца 156v18, 157r6, *dat. sg.* /_{кь}/ оцъ 127v15, ѿцъ 138v13, *instr. sg.* /_{сь}/ оце^М[ъ] 162v10, *loc. sg.* оцъ.

- × 119: ∅ 8 (8), ≡ ѿецъ 98 (74+21+1+2), = ѿецъ 9 (9), ≈ ѿецъ 1 (1), ≠ ѿецъ 1 (1), ≠ ѿецъ 2 (1+1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *otъсь (ЭССЯ 39: 168–173, ПЕРСЈ, Skok 2: 576–577); уп. ссл. отъць (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стел. отъць (СС), стел.-цсл. отъць (SJS); у примерима истакнутим масним слогом значење није религијско. Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 52, књиж_R: × 1, нар_R: × 66; неутр_Σ: × 52, књиж_Σ: × 1, нар_Σ: × 66

/оѿвѣѿ/ ѿвѣт[ъ], [-а] м. НБ: *acc. sg.* ѿвѣт[ъ] 104r19-20 ♦ /кюшъ/ ѿвѣт[ъ] /давати/ 104r19-20

○ × 1

● књиж_L; уп. ссл. отъвѣтъ (С, ФР: Д, Т, Да, ГЦ, ЂБ), стел. отъвѣтъ (СС), стел.-цсл. отъвѣтъ (SJS); крајње порекло домаће, од псл. *otъvetъ (ЭССЯ 39: 81–82, Skok 3: 589–590, s. v. *vijeće*). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/оѿворанѿ/ ѿтворанѿ, [-нѿ] п. НБ: *acc. sg.* /_{на}/ ѿтворанѿ 108r2

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. /оѿвораѿи/. RJAZU: + | Јовановић 1911: *wtворенѿ*

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/о̄ворайи/ ѿворати/отворати impf. НБ: *inf.* ѿворати 110r3, *praes.* 3. *sg.* ѿвора 107v2, *perf.* 3. *sg. m.* отворав 115r16, *perf.* 3. *pl. m.* /с8/ отворали 107r24, 107v1

○ × 5: ≈ ѿверзати 5 (4+1)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. *ot(ъ)vor'ati (ЭССЯ 39: 115–116, Skok 3: 627–628, s. v. *vrijeti se*). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 5; нар_Σ: × 5

/о̄ворийи (се)/ ѿвори[ти]/отвори[ти] I: pf. НБ: *aor.* 3. *sg.* отвори 110v12, ѿвори 110v12, *pot.* 3. *sg. m.* /би/ отвориω 138v9, *ил.* *ipriges ipriuni ass. sg. m.* отворенъ 99v20, *ил.* *ipriges ipriuni nom. pl. f.* отворене 108r9, *ил.* *ipriges ipriuni ass. pl. f.* ѿворене 109v22, *ил.* *ipriges ipriuni instr. pl. f.* /cl/ отворенⁿыма 107v15, *ил.* *ipriges ipriuni nom. sg. n.* отворено 108r11, *ил.* *ipriges ipriuni ass. pl. n.* /крозь/ отворена 107v6-7, 107v10-11, *ил.* *ipriges ipriuni instr. pl. n.* отворенима 107v5 **II:** ~ **се** pf. НБ: *perf.* 3. *sg. n.* отворило /се е/ 100r22, *perf.* 3. *pl. n.* /с8 се/ ѿв^oрила 156v6, *pot.* 3. *pl. n.* /би се/ отворила 98v18.

○ **I:** × 11: ∅ 1 (1), ≈ ѿверзти 10 (10) **II:** × 3: ≈ ѿверзти с8 2 (1+1), ‡ ≈ ѿверзти с8 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. *otvoriti (se) (ЭССЯ 39: 110–115, ПЕРСЈ, Skok 3: 627–628, s. v. *vrijeti se*); уп. стсл. отворити (CC), стсл.-цсл. отворити (SJS). **I:** Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 14; нар_Σ: × 14

/о̄врайийи се/ ѿврати[ти] се pf. НБ: *plus. perf.* 3. *pl. m.* /были се/ ѿвратилы 102v15

○ × 1: ∅ 1 (1)

● зај_L: домаћег порекла, од псл. *otъvortiti se (ЭССЯ 39: 118–121, ПЕРСЈ, s. v. *vratumi*, Skok 3: 631–633, s. v. *vrtjeti*); уп. ссл. отъвратити (ФР: Д, Т, Да, СП, ПП), стсл. отъвратити (CC), стсл.-цсл. отъвратити (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/о̄врейийи/ ѿвр[ѣщи] pf. ССЛ: *impt.* 2. *sg.* ѿвр^ъзы 139r4, ѿвр^ъзи 139r5, ѿврзи 139r5

○ × 3: ≡ ѿверзти 3 (3)

● зај_L: домаћег порекла, од псл. *otъverzti (ЭССЯ 39: 69–70, ПЕРСЈ, s. v. *navrsti se*, Skok 3: 629–630, s. v. *vrsti se*); уп. ссл. отъврѣщи (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, NN), стсл. отъврѣщи (CC), стсл.-цсл. отъврѣщи (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 3; неутр_Σ: × 3

/о̄йерайи/ ѿтера[ти] pf. НБ: *aor.* 3. *sg.* ѿтера /се/ 97r8

○ × 1: ≠ ѿгнати 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла (Skok 3: 476, s. v. *tjerati*), уп. /о(̄у), о(а)/ и /̄йерайи/. Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/о̄йейи (се)/ оте[ти] I: pf. П: *ил.* *ipriges ipriuni dat. sg. m.* /по/ отетом8 114r16 **II:** ~ **се** pf. П: *praes.* 3. *sg.* /се/ ѿтⁿме 114r15.

○ **I:** × 1: ≡ ѿати 1 (1) **II:** × 1: ≡ ѿати с8 1 (1)

● зај_L: домаћег порекла, од псл. *oteti, (уп. *otъjeti) (ЭССЯ 37: 19–24, ПЕРСЈ, Skok 1: 777–778, s. v. *jeti*); уп. ссл. отети (ФР: Д), отјети (С), отыѣти (ФР: Да), стсл. отати (CC), стсл.-цсл. отати (SJS).

I: Даничић: +, RJAZU: + **II:** RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1, нар_R: × 1; неутр_Σ: × 1, нар_Σ: × 1

/о̄йешчайи/ отежча[ти] pf. М: *perf.* 3. *pl. n.* /св была/ оте^жчала 99r9-10

○ × 1: ≈ отаготѣти 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *ob (ЭССЯ 26: 71–74) и /*шежак*/; уп. и псл. *obtežati (ЭССЯ 30: 177, Skok 3: 452–453, s. v. *-tegnuti*); уп. ссл. отегъчати (ФР: Да).

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/о(ш)згор/ *ѡзгорь/ѡзгорь* adv. НБ: ѡзгорь 133v1, 136r23, 137r3, 138r12, 143v20, ѡзгорь 100v2

○ × 6: ø 3 (3), ≈ с^кышше 2 (1+1), ‡ ≈ с^кышше 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (Skok 1: 589, s. v. *gora*), в. /*шорел*⁽¹⁾. RJAZU: +

▲ нар_R: × 6; нар_Σ: × 6

/ошимаши се/ *ѡтим[ати] се* impf. П: *praes. 3. pl. ѡти^Млю /се/* 98v20

○ × 1: ≡ ѡндѡт^с сѡ 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *otъjimati se (ЭССЯ 37: 25–31, ПЕРСЈ, s. v. *otemi*, Skok 1: 777–778, s. v. *jeti*); уп. ссл. отидати (ФР: Д, Да, ЂБ), стсл. отидати (СС), стсл.-цсл. отидати (SJS). RJAZU:

+

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ошимац/ *ѡтимач[ъ], [-а]* m. НБ: *nom. pl. ѡтимачи* 159v4-5

○ × 1: ≈ хищникъ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (Skok 1: 6, s. v. *-ac²*), в. /*ошимаши се*. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/оширати/ *ѡтир[ати]/ѡтир[ати]* impf. ЗБ: *praes. 3. sg. ѡтире* 98v20-21, *отире* 121v9

○ × 2: ≡ ѡтирати 1 (1), = ѡтирати 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *otъtirati (ЭССЯ 39: 11, Skok 3: 511–513, s. v. *trti*); уп. стсл. отирати (СС), стсл.-цсл. отирати (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/ошиши/ *ѡшиши* /ѡти[кѡ]/ *ѡти[кѡ]/ѡти[ти]* pf. П: *aor. 3. pl. ѡдоше* 117v6, *plus. perf. 3. sg. m. /е быш/ ѡтишаѡ* 112v6, /бѡаше/ *ѡтиша⁰* 112v21, М: *perf. 3. sg. m. /е/ ѡтишаѡ* 127v19, 155v18, *aor. 3. sg. ѡде* 155v15, *aor. 3. pl. ѡдоше* 98r2, НБ: *perf. 3. sg. m. /е/ ѡтишаѡ* 159r13, *ѡтишаѡ /е/* 100v9-10, *ѡтиша⁰* 120r24, *perf. 3. sg. f. /е/ ѡтиш^ла* 107r7, *aor. 3. sg. ѡде* 104r5, 114v6, 143r5, *ѡде* 134v20, *aor. 3. pl. ѡдоше* 140v12, *ѡдоше* 104r2, ♦ в. /*холуји*/

○ × 17: ø 8 (6+2), ≡ ѡти 1 (1), = ѡти 2 (2), ≈ нти 1 (1), ≈ вѡзнти 2 (1+1), ≈ вѡнти 1 (1), ≈ идеже 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *otъjъti (ЭССЯ 37: 40–45, ПЕРСЈ, Skok 2: 708, s. v. *ici*); уп. ссл. отити (ФР: Д, Т, Да, СП, NN, ЂБ), стсл. отити, отънти (СС), стсл.-цсл. отити, отънти (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 17; нар_Σ: × 17

/ошказати/ *ѡказа[ти]* pf. НБ: *aor. 3. sg. ѡказа* 96r3

○ × 1: ø 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *otъkazati (ЭССЯ 37: 50–54, ПЕРСЈ, s. v. *kazati*, Skok 2: 69–70, s. v. *kazati*). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ош како/ *ѡ како* adv. НБ: ѡ како 120v21, 124r19, 124v3

○ × 3: ø 2 (2), ≈ егда 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, Skok 2: 112–113, s. v. *ko^l*), в. /*о(ш)*/ и /*како*/. RJAZU: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/ош кинути/ *ѡ кинѡти* pf. НБ: *inf. ѡ кинѡти* 132r6

○ × 1: ≈ сорвати 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. *otъkydnōti (ЭССЯ 37: 106–109, ПЕРСЈ, s. v. -*кинути*, Skok 2: 77, s. v. *kidati*). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/о̄ӣкрива̄ӣи/ ѡкрыва[ти] impf. НБ: *praes. 3. sg.* ѡкрыва 135r19-20

○ × 1: ≈ ѡвлати 1 (1)

● зај_L: домаћег порекла, од псл. *otъkryvati (ЭССЯ 37: 93–96, Skok 2: 199–200, s. v. *kriti (se)*); уп. ссл. отъкрывати (ФР: Д, Т), стсл. отъкрывати (СС), стсл.-цсл. отъкрывати (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/о̄ӣкрӣӣи/ ѡкрити pf. ССЛ: *perf. 2. sg. m.* ѡкрїѡ /си/ 157v4 || П: *inf.* ѡкрити 157r18-19, *perf. 1. sg. m.* /са^М[ь]/ ѡкрїѡ 162v7, *perf. 3. sg. m.* /ю/ ѡкрїѡ 157r20, *aor. 3. sg.* ѡкрїи 110v7, *їл. їригев їрїни nom. pl. n.* ѡкривена 110v8

○ × 6: ≡ ѡкрыти 3 (2+1), = ѡкрыти 3 (3)

● зај_L: домаћег порекла, од псл. *otъkryti (ЭССЯ 37: 86–92, Skok 2: 199–200, s. v. *kriti (se)*); уп. ссл. отъкрыти (ФР: Д, Т, СП, ГЦ, ПП), стсл. отъкрыти (СС), стсл.-цсл. отъкрыти (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 3, нар_R: × 3; неутр_Σ: × 3, нар_Σ: × 3

/о̄ӣкуда и [о̄ӣкуду]/ ѡквда/ѡквда adv. П: ѡквда 138r5, 162v15, ѡкв^Д[а] 134r9, НБ: ѡквда 134v17, ѡкв^Д[а] 130v21, ♦ ѡкв^Д[ь]-но 160v13

○ × 5: ∅ 2 (2), ≡ ѡквдв 3 (3), ♦ ѡкв^Д[ь]-но: × 1: ∅ 1 (1)

● књиж_L и нар_L: домаћег порекла (Skok 2: 115, s. v. *ko¹*), в. /о(̄ӣ)/ и /куга/; уп. стсл. отъкждоу (СС), стсл.-цсл. отъкоудоу, отъкоуда (SJS). RJAZU: +

▲ неутр_R: × 2, нар_R: × 4; неутр_Σ: × 2, нар_Σ: × 4

/о̄ӣкӯй̄ӣӣи/ ѡквпн[ти] pf. М: *perf. 3. sg. m.* /е/ ѡквпїѡ 118r17

○ × 1: ≈ исквпннн 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. *otъkupiti (ЭССЯ 37: 97–99, Skok 2: 239, s. v. *kupiti*); уп. ссл. отъкоупити (ФР: ЂБ). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/о̄ӣнуд/ ѡнвдъ adv. П: ѡнвдъ 112r10, ѡнв^Д[ь] 139v19

○ × 2: ≡ ѡнвдъ 2 (2)

● књиж_L; уп. стсл. отъноудъ (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ЂБ), стсл. отънждъ (СС), стсл.-цсл. отънждъ (SJS). Даничић: +

▲ неутр_R: × 2; књиж_Σ: × 2

/о̄ӣпадник/ ѡпадник[ь], [-а] m. НБ: *nom. pl.* ѡпа^Днициы 135v16

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, уп. псл. **otъpadъnъ(jъ)* (ЭССЯ 37: 244, Skok 2: 615–616, s. v. *pasti²*); уп. ссл. отъпадникъ (ФР: Д). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/о̄ӣпаднӯѣ/ ѡпаднѣе, [-а] n. НБ: *nom. sg.* ѡпа^Днѣе 159v18

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, уп. псл. *otъpadnōti (ЭССЯ 37: 242, Skok 2: 615–616, s. v. *pasti²*). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/oīīacīī/ ѿпа[сти] pf. ЗБ: *plus. perf. 3. pl. m. /св были/ ѿпали* 162r1

○ × 1: = ѿпасти 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. *otъrastī (ЭССЯ 37: 247–249, Skok 2: 615–616, s. v. *pasti*²); уп. ссл. отъпасти (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ), стсл. отъпасти (СС), стсл.-цсл. отъпасти (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/oīīevaiī/ ѿпѣва[ти] impf. М: *praes. 3. sg.* ѿпѣва 104r10

○ × 1: ≈ вѣспѣвати 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. *otъpѣvati (ЭССЯ 38: 11–12, Skok 2: 671–672, s. v. *pjevati*); уп. ссл. отъпѣвати (ФР: Д), стсл.-цсл. отъпѣвати (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/oīīiraiī ce/ ѿпир[ати] се impf. НБ: *praes. 3. pl. /ce/ ѿпирѡ* 159v19

○ × 1: ‡ ≠ захищеніе 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. *otъpirati se (ЭССЯ 38: 17–20, ПЕРСІ, s. v. *-přeti (ce)*, Skok 3: 42, s. v. *-prijeti*); уп. стсл.-цсл. отъпирати сѡ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/oīīiojavanē/ ѿпојаван[іє], [-ня] п. НБ: *loc. sg. /oy/ ѿпојаваню* 132r18-19

○ × 1: ‡ ≈ пѣснь 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла (Skok 2: 671–672, s. v. *pjevati*), в. **/oīīiojavaiī/**.

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/oīīiojavaiī/ ѿтпојава[ти] impf. М: *praes. 3. pl.* ѿтпојаваю 103v12

○ × 1: ≠ воспѣвати 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла (Skok 2: 671–672, s. v. *pjevati*), в. **/o(ū)/** и **/iōjaiī/**.

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/oīīiočivanē/ ѿпочіваніє, [-ня] п. НБ: *acc. sg.* ѿпочіваніє 137r14

○ × 1: ∅ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, в. **/oīīiočivaiī/**. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/oīīiočivaiī/ ѿпочива[ти] impf. ЗБ: *praes. 2. sg.* ѿпочивашь 132r20, *part. praes. act. m. acc. sg.* ѿпочиваюћега {посрбљен партицип} 132r23, НБ: *praes. 3. pl. /ne/ ѿпочіваю* 135r8.

○ × 3: ∅ 1 (1), ≡ ѿпочивати 2 (1+1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. *otъpočivati (ЭССЯ 38: 40–41); уп. отъпочивати (Miklosich). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/oīīiočinuī/ ѿпочин[сти] pf. НБ: *praes. 3. sg.* ѿпочине 131v18

○ × 1: ∅ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. *otъpočinoti (ЭССЯ 38: 38–39); уп. отъпочинѡти (Miklosich). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/oīīresīī ce/ ѡтрести се pf. НБ: *inf. /ce/ ѡтрести* 122v3, *aor. 3. pl.* ѡтресоше /ce/ 112r6

○ × 2: ≈ исцилѣти 1 (1), ≈ возмоци 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. **ot(ъ)tręsti* (ЭССЯ 39: 23–24, Skok 3: 497–498, s. v. *tresti (se)*); уп. ссл. отътрести (ФР: СП), отрести (ФР: Да), стсл. отътрасти (СС), стсл.-цсл. отътрасти (SJS). RJAZU: +

▲ неутр_R: × 2; неутр_Σ: × 2

/о̄шр̄п̄е̄ш̄и/ отр'п̄ѣти pf. М: inf. отр'п̄ѣти 162r14-15, perf. 3. sg. m. /н̄іе/ отр'п̄іо 162r12

○ × 1: ≈ ст̄ерп̄ѣти 2 (2)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *ot(ъ)тырп̄ѣти (ЭССЯ 39: 37–38, Skok 3: 508–509, s. v. trpjeti). RIAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/о̄шр̄ш̄и/ отр'ти/отр'ти pf. П: fut. 3. sg. /к̄іе/ отр'ти 118v7, НБ: aor. 3. sg. отре 102v18

○ × 2: = отр̄ети 1 (1), †= оч̄ищати 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *ot(ъ)terti (ЭССЯ 38: 238–239, Skok 3: 511–513, s. v. trti); уп. стсл.-цсл. отр'ѣти (SJS). Даничић: +, RIAZU: +

▲ неутр_R: × 1, нар_R: × 1; неутр_Σ: × 1, нар_Σ: × 1

/о̄шр̄ча̄ш̄и/ ѿтр'ча[ти] pf. НБ: aor. 3. sg. ѿтр'ча 136v5

○ × 1: ≈ н̄ти 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (Skok 3: 495, s. v. trčati), в. /о(ш̄)/ и /ш̄рча̄ш̄и/. RIAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/о̄ш̄селе/ ѿселѣ adv. НБ: ѿселѣ 108r24

○ × 1: ∅ 1 (1)

● књиж_L; уп. стсл. от̄селѣ (CC), стсл.-цсл. от̄селѣ (SJS).

▲ неутр_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/о̄ш̄с̄ш̄а̄ш̄и се/ ѿста[ти] се pf. НБ: imp. 2. sg. ѿстан' /се/ 132v2

○ × 1: ≈ ѿставӣти 1 (1)

● нар_L; уп. стсл.-цсл. от̄стати с̄а (SJS). RIAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/о̄ш̄с̄ш̄ӯш̄а̄ш̄и/ ѿствпа[ти] impf. П: praes. 1. pl. /не/ ѿствпамо 163v2

○ × 1: = ѿств̄пити 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *ot(ъ)stopati (ЭССЯ 38: 190–192, Skok 3: 353–354, s. v. stopa²); уп. ссл. от̄стоупати (ФР: Д, Т, Да), стсл. от̄ст̄жпати, ост̄жпати (CC), стсл.-цсл. от̄ст̄жпати, ост̄жпати (SJS). Даничић: +, RIAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/о̄ш̄уда/ ѿтуда adv. НБ: ѿтуда 160v12

○ × 1: ∅ 1 (1)

● књиж_L и нар_L; домаћег порекла (Skok 3: 433, s. v. taj¹), в. в. /о(ш̄)/ и /ш̄уда/. уп. ссл. от̄тоуд̄оу, от̄тоуд̄ѣ (С), стсл. от̄т̄жд̄оу, от̄т̄жд̄ѣ (CC), стсл.-цсл. от̄т̄жд̄оу, от̄т̄жд̄ѣ (SJS). RIAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/о̄ш̄хог/ ѿход[ъ], -а m. НБ: gen. sg. /до/ ѿхода 103v4

○ × 1: ≈ ѿш̄еств̄іе 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *otъходъ (ЭССЯ 37: 10–12, Skok 1: 675–677, s. v. hoditi); уп. ссл. от̄х̄од̄ѣ (ФР: Т), стсл. от̄х̄од̄ѣ (CC), стсл.-цсл. от̄х̄од̄ѣ (SJS). RIAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/о̄ш̄хогак/ ѿход[а]к[ъ], [-дка] m. НБ: dat. sg. /по/ ѿхо^дкв 112v12

○ × 1: ≈ ѿш̄еств̄іе 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. /о̄ш̄хог/. RIAZU: +

▲ нар_Р: × 1; нар_Σ: × 1

/о̄шшика̄и/ о̄шшика[ти] pf. НБ: aor. 3. sg. о̄шшика 136v22-23

○ × 1: ≈ о̄нести 1 (1)

● нар_Л; уп. /о(ш̄), о(а)/ и нем. *schicken* (уп. Schneeweis 148, s. v. *šikovati se, šikati se*, Striedter-Temps 194, s. v. *šikovati se*).

▲ нар_Р: × 1; нар_Σ: × 1

/оца̄и/ оцаг[ъ], [-ц̄та] m. П: nom. sg. оца^т[ъ] 98v21, acc. sg. оца^т[ъ] 102r14

○ × 2: ≡ оцѣгъ 2 (2)

● зај_Л; домаћег порекла, од псл. *оцѣгъ; крајње порекло од лат. *acētum* (ЭССЯ 32: 11, Skok 2: 540, SES); уп. ссл. оцѣгъ (ФР: Да, NN), стсл. оцѣгъ (СС), стсл.-цсл. оцѣгъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1974: *оцет*

▲ неутр_Р: × 2; неутр_Σ: × 2

/очека̄и/ очек[ивати] impf. НБ: praes. 3. sg. очекѣе 129r25

○ × 1: ≈ ждати 1 (1)

● нар_Л; домаћег порекла (уп. Skok 1: 288–289, s. v. *čajati*), уп. /чека̄и/. RJAZU: +

▲ нар_Р: × 1; нар_Σ: × 1

/очи/ оч̄и, [-аа], -ее П: acc. sg. n. _{loyl} очее 156v17, М: acc. sg. f. _{lzal} очѣ 163r9, НБ: voc. sg. m. оч̄и 128r2.

○ × 3: ∅ 1 (1), ≡ от̄чи 1 (1), ≈ о̄цѣ 1 (1)

● књиж_Л и нар_Л; домаћег порекла, од псл. *отѣѣ(ѣ) (ЭССЯ 39: 181, Skok 2: 576–577, s. v. *otac*, SES, s. v. *oče*); уп. ссл. отѣгъ (ФР: Т, Да, СП, ГЦ), стсл. отѣгъ (СС), стсл.-цсл. отѣгъ (SJS). Даничић: отѣгъ

▲ нар_Р: × 3; нар_Σ: × 3

/очини/ очин[̄и]/очин[̄и], [-а], [-е] М: dat. sg. f. _{lkl} очино̄й 110r21, instr. sg. f. _{lcy} очино^М(ь) 101r1, acc. pl. f. _{loyl} очине 98r4

○ × 3: ≡ от̄чи 1 (1), = от̄чи 1 (1), ≈ от̄чи 1 (1)

● нар_Л; домаћег порекла, од псл. *отѣинь(ь) (ЭССЯ 39: 178, ПЕРСЈ, s. v. *otac*, Skok 2: 576–577, s. v. *otac*, SES, s. v. *oče*). RJAZU: +

▲ нар_Р: × 3; нар_Σ: × 3

/очис̄ӣи/ очистити/очистити pf. ЗБ: inf. очистити 134v12-13, praes. 3. sg. очисти 132r4, impf. 2. sg. очи^сти 133v18, ил. *ūrigev ūr̄ini nom. pl. m. очищени 145v2*, П: aor. 3. sg. очисти 102v18.

○ × 5: ≡ очистити 4 (4), #ѣ= очищати 1 (1)

● зај_Л; домаћег порекла, од псл. *от(ь)čistiti (ЭССЯ 36: 181, Skok 1: 328–329, s. v. *čist*); уп. ссл. очистити (ФР: Д, Т, Да, ГЦ, ПП), стсл. очистити (СС), стсл.-цсл. очистити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 3, књиж_Р: × 1, нар_Р: × 1; неутр_Σ: × 3, књиж_Σ: × 1, нар_Σ: × 1

/очиш̄ӣе̄н̄е/ очищенӣе/очищенӣе, [-ня] n. ССЛ: acc. sg. очищенӣе 145v4 || ЗБ: dat. sg. _{lkl} очищенӣю 145v3

○ × 2: ≡ очищен̄ӣе 1 (1), = очищен̄ӣе 1 (1)

● хибр_Л; уп. ссл. очищенӣе (ФР: Т, Да), стсл. очищенӣе (СС), стсл.-цсл. очищенӣе (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ хибр_Р: × 2; хибр_Σ: × 2

/очни/ очн[їи], [-а], [-о] М: *acc. sg. f.* очнѣ 139v6

○ × 1: ≈ око 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *оцьнѣ(јѣ) (ЭССЯ 32: 20, ПЕРСЈ, s. v. *oko*, Skok 2: 550–551, s. v. *oko*); уп. оцьнѣ (Miklosich). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/очобольа/ очоболна, [-лѣ] f. М: *nom. sg.* очоболна 142r22

○ × 1: # ≠ очам' ѿбида 1 (1)

● недеф_L; домаћег порекла, од псл. *оцьebolъ (ЭССЯ 32: 11–12, Skok 2: 550–551, s. v. *oko*); уп. очоболь (Miklosich). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/очух/ очух[ъ], [-а] m. М: *nom. sg.* очухъ[ъ] 162r7

○ × 1: ≈ оѿецъ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. дијал. *отъѿухъ (ЭССЯ 39: 180, ПЕРСЈ, Skok 2: 576, s. v. *otac*); уп. отъѿухъ (Miklosich). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ошїри/ ошр[їи], [-а], [-о] М: *instr. sg. m.* /cl/ ошри^m[ъ] 157r4, НБ: *acc. pl. f.* /на/ ошре 113v22-114r1

○ × 2: ∅ 1 (1), ≈ из'острити 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *ostrъ(јѣ) (ЭССЯ 36: 63–66, ПЕРСЈ, Skok 2: 575–576). RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/ошїро/ ошро adv. НБ: ошро 95v3

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *oumar*, Skok 2: 575–576, s. v. *oštar*), в. /ошїри/.

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

П

/павал/пававо/ паваль/пававо, пав'ла m. ССЛ: *gen. sg.* пав'ла 95r13 || П: *nom. sg.* пававо 106r16, 106v1, 161v23-162r1, НБ: *nom. sg.* паваль 159r23, пававо 103r1, 117r16, пававо 101r1.

○ × 8: ∅ 4 (4), ≡ Павель 4 (4)

● зај_L; од лат. *Paulus* (Skok 2: 138, s. v. *konaual*); уп. ссл. паваль (С, ФР: Д, Т, Да, СП), стсл. павль (СС), стсл.-цсл. павль (SJS); грч. Παῦλος, лат. *Paulus*. Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1, књиж_R: × 1, нар_R: × 6; неутр_Σ: × 1, књиж_Σ: × 1, нар_Σ: × 6

/павлов/ пав'лов[ъ], [-а], [-о] НБ: *gen. sg. n.* пав'лова 106v6-7

○ × 1: ≈ Павла 1 (1)

● зај_L; уп. ссл. павловъ (ФР: Д, Т), стсл. павьловъ (СС), стсл.-цсл. павьловъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/павїубни/ пав'уб'н[їи], [-а], [-о] НБ: *nom. pl. f.* пав'уб'не 138r19-20

○ × 1: ∅ 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. пав'уб'нь (ФР: Да, ТХ, ЂБ), стсл. пав'уб'нь (СС), стсл.-цсл. пав'уб'нь (SJS). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/ѡажийѡ/ пажит[ь], [-и] f. ЗБ: *nom. sg.* пажит^т[ь] 107v14

○ × 1: #≡ пажитъ 1 (1)

● књиѡ; уп. ссл. пажитъ (С, ФР: Д, Да, СП, ГЦ), стсл. пажитъ (СС), стсл.-цсл. пажитъ (SJS); крајње порекло домаће, од псл. *pažitъ (ESJS 11: 632–633). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; књиѡ_С: × 1

/ѡазийѡ (се)/ пазити I: *impf.* НБ: *inf.* пазити 127v6, *perf. 3. sg. m.* /e/ пазіѡ 156r2, *impt. 2. sg.* пази 128v22-23, 129r2, *л.* ѡрилоі саѡашњи пазеђи 139v7, пазекѡ 145v8 **II:** ~ **се** *impf.* НБ: *impt. 2. sg.* пази /ce/ 125r15.

○ **I:** × 6: ∅ 2 (2), ≈ ЛЮБИТИ 1 (1), ‡ ≈ СОБЛЮДАТИ 1 (1), ‡ ≈ СОХРАНАТИ 1 (1), ‡ ≠ ПРЕНЕСИТИ 1 (1) **II:** × 1: ≈ ВИДѢТИ 1 (1)

● нар_L; домаће порекла, од псл. дијал. *pažiti (SES, Skok 2: 626); уп. пазити (сѡ) (Miklosich). **I:** Даничић: +, RJAZU: + **II:** Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 7; нар_С: × 7

/ѡак/ пакъ/пакъ/пакъ П: пакъ 96r6, 107r18, 134r16, пакъ 139r23, 144v20, пакъ 134r19, НБ: пакъ 95v6, 95v12, 95v21, 95v21, 99v5, 101v4, 102v8, 103v12, 103v20, 104v7, 106v8, 107v7, 107v21, 108r14, 110r13, 110v7, 112v10, 113r16, 114v10, 115r5, 116v21, 117r4, 117r8, 118r13, 119r9, 120v19, 122r1, 121v10, 125r8, 125v16, 126r11, 126v2, 127v11, 127v19, 128v20, 129r10, 129r16, 130r10, 130r12, 130v20, 131v12, 132r3, 133r15, 133v15, 133v19, 135r6, 136v25, 138r15, 138r25, 138v15, 138v20, 138v22, 139r10, 139v1, 139v13, 140r3, 141r17, 143r17, 144r11, 144r18, 144v4, 144v13, 145r20, 156v24, 160r6, 160r7, 160v1, 162r11, 162v4, пакъ 95r22, 95r23, 97v20, 98r21, 99v9, 99v15, 100r8, 101r22, 102r22, 102v11, 104r2, 104r8, 104r24, 113r22, 116r6, 117r3, 120r9, 121r3, 122v16, 124r7, 125r20, 138r6, 138r18, 139v8, 141r7, 141r11, 144r14, 144r21, 145r11, 156r9, 157r19, 157r23, 160r24, 161r8, пакъ 128r3, пакъ^к[ь] 95v7, 99r7, пакъ^к(ъ) 104v15, 106r19, 108r12, 118v8, 129v22, 132v21, 135r13, 141r12, 155v9, 156v15, 159r7

○ × 123: ∅ 98 (87+10+1), ≡ ПАКИ 6 (4+2), ≈ ЖЕ 5 (3+2), ≠ ЖЕ 1 (1), ≈ ОУБѡ 3 (3), ≈ И 2 (1+1), ≈ А 2 (2), ≈ ОУЖЕ 1 (1), ‡ ≈ ПОТОМЖЕ 2 (2), ‡ ≠ ПРОЧЕЕ 1 (1), # ≈ ВСЕ 1 (1), ≈ СИМЖЕ СВѢЦИМ' ДОВОЛНЫ^М 1 (1)

● нар_L; домаће порекла, од псл. *pakъ (Skok 2: 583, s. v. *pa'*, SES); уп. ссл. пакы (С, ФР: Д, Т, СП, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл.-цсл. пакъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 123; нар_С: × 123

/ѡаклени/ паклен[ий]/паклѡн[ий], [-а], [-о] НБ: *instr. sg. m.* паклени^М[ь] 158r4, *acc. sg. f.* /оу/ паклѡнѡ 104v10, *gen. sg. n.* /сѡ/ паклѡноѡа 117r12

○ × 3: ≈ АДСКІЙ 2 (2), ≈ АДѡВЪ 1 (1)

● нар_L; домаће порекла (Skok 2: 588), в. **/ѡакло/**; уп. стсл.-цсл. пѡкълънѡ (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 3; нар_С: × 3

/ѡакленски/ паклен'ск[ий], [-а], [-о] НБ: *gen. sg. f.* /ѡ[ь]/ паклен'ске 97r11-12

○ × 1: ≈ АДСКІЙ 1 (1)

● нар_L; домаће порекла (Skok 2: 588), в. **/ѡаклени/**. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_С: × 1

/ѡакло/ пакло, -а n. НБ: *gen. sg.* /из/ пакла 97v22, *acc. sg.* пакло 132r12, *loc. sg.* /по/ пакло 95v19

○ × 3: ∅ 1 (1), ≈ АДЪ 2 (2)

● хибр_L; можда према цел. пекло (СЦРЯ); уп. и псл. *ryklo (Skok 2: 588, SES, уп. ESJS 12: 738–739); уп. стсл.-цсл. пѡкълъ (SJS); Даничић: *пакао*, RJAZU: + | Михајловић 1984: *пакао* | Јовановић 1911: +

▲ хибр_R: × 3; хибр_С: × 3

/ѡакосийѡи/ пакости[ти] *impf.* НБ: *perf. 3. pl. m.* /сѡ.../ пакос^ттилы 97r12

○ × 1: ø 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *pakostь (Skok 2: 588–559, s. v. *opak*, ESJS 10: 622); уп. стсл.-цсл. пакостити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/̄палии/ пали[ти] impf. НБ: *praes. 3. sg.* пали 124r23

○ × 1: # ≈ болѣти 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *paliti (Skok 2: 593, SES, ESJS 10: 623); уп. стсл. палити (CC), стсл.-цсл. палити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/̄палица/ палиц[а], [-е] f. НБ: *instr. sg.* палицо^М[ь] 129r24, *instr. pl.* /_{cl} палицама 98r7

○ × 2: ø 1 (1), ≈ розга 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *palica (Skok 2: 592, SES, ESJS 10: 623); уп. ссл. палица (ФР: Д, ГЦ), стсл. палица (CC), стсл.-цсл. палица (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1, нар_R: × 1; неутр_Σ: × 1, нар_Σ: × 1

/̄палош/ палощь, [-а] m. НБ: *acc. sg.* палощь 127r5

○ × 1: ≈ меть 1 (1)

● нар_L; од маћ. *pallós* (Skok 2: 589, s. v. *pala*²). RJAZU: + | Михајловић 1974: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/̄памеи/(¹) памет[ь](¹), -и f. ‘сећање’ П: *nom. sg.* паме^Т[ь] 104r4, *acc. sg.* паме^Т[ь] 137r15.

○ × 2: ≡ памѣть 1 (1), # ≡ памѣть 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *patęть (Skok 2: 444–445, s. v. *mniti*, SES, ESJS 10: 624); уп. ссл. паметь (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN), стсл. памѣть (CC), стсл.-цсл. памѣть (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 2; неутр_Σ: × 2

/̄памеи/(²) памет[ь](²), -и f. ‘памет’ НБ: *nom. sg.* паметь 155v12, паме^Т[ь] 135r10, 159r16, паме^Т[ь] 155v9, *gen. sg.* памети 110v6, *acc. sg.* /_{на, оу} паме^Т[ь] 103v19, 110r12, 129r12, *instr. sg.* /_{съ} памекю 129v9, памећу 142v11, 157v5, *loc. sg.* /_ω памети 156r7 ♦ є пало на паме^Т[ь] 103v19 ‡ ≈ Помањхо^М 22v21, ♦ оузми се оу болю паме^Т[ь] 129r11-12

○ × 12: ø 5 (5), ≈ развѣть 2 (2), ‡ ≈ развѣть 2 (1+1), ≈ премѣдрость 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. /̄памеи/(¹). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 12; нар_Σ: × 12

/̄панѣи/ пантити impf. М: *inf.* пантити 102r13, НБ: *praes. 2. sg.* панѣишь 123r18

○ × 2: ‡ ≈ памѣтствовати 1 (1), ‡ ≈ извѣстенъ быти 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (Skok 2: 444–445), в. /̄памеи/(¹); облик са -нт- дијалектизам. RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/̄пара/ пар[а], [-е] f. НБ: *gen. sg.* паре 141r18

○ × 1: ‡ ≈ дѣхъ 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *para (Skok 2: 604–605, s. v. *para*⁴, SES, ESJS 10: 626); уп. ссл. пара (С), стсл. пара (CC), стсл.-цсл. пара (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/̄парола/ парол[а], [-е] f. НБ: *acc. sg.* парол 109r3

○ × 1: ≈ рѣка 1 (1)

● нар_L; од ит. *parola* (Skok 2: 605, s. v. *parabula*). RJAZU: + | Михајловић 1974: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ūac/ [пась], ψ[a] м. ЗБ: *dat. pl.* ψо^М[ъ] 144v23

○ × 1: ≡ пьсь 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *рьсь (Skok 2: 611–612, s. v. *pas*², SES, ESJS 12: 741–742); уп. ссл. пьсь (ФР: Да, СП, ГЦ), стсл. пьсь (СС), стсл.-цсл. пьсь (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/ūacīu/ ⁽¹⁾ пасти⁽¹⁾, пасем impf. ЗБ: *inf.* пасти 158v21, *praes. 2. sg.* пасешь 132r20,

○ × 2: ≡ пасти 2 (2)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *pasti (Skok 2: 614–615, s. v. *pasti*¹, SES, s. v. *pasti*², ESJS 10: 629, s. v. *pasti*²); уп. ссл. пасти (С, ФР: Д, Т, Да, ГЦ), стсл. пасти (СС), стсл.-цсл. пасти (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 2; неутр_Σ: × 2

/ūacīu/ ⁽²⁾ пасти⁽²⁾, паднем pf. ЗБ: *praes. 3. sg.* па^нне 100r5, *perf. 3. sg. f. /e/* пала 109r11, *perf. 3. sg. n. /e.../* пало 100r12, 100r13, 100r21–22, *aor. 3. sg.* паде 100r14, 100r19, 100r24, *aor. 3. pl.* падоше 98v23, М: *perf. 3. sg. f. /e/* пала 142r16–17, НБ: *perf. 3. sg. f. /e/* пала 109r8, *perf. 3. sg. n. /e.../* пало 103v19 ♦ в. /ūameī/ ⁽²⁾

○ × 12: ∅ 1 (1), ≡ пасти 3 (3), = пасти 6 (5+1), ≈ испасти 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *pasti (Skok 2: 615–616, s. v. *pasti*², SES, s. v. *pasti*¹, ESJS 10: 628–629, s. v. *pasti*¹); уп. ссл. пасти (ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. пасти (СС), стсл.-цсл. пасти (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | уп. Михајловић 1984: +

▲ неутр_R: × 4, нар_R: × 8; неутр_Σ: × 4, нар_Σ: × 8

/ūacīur/ пастырѣ, -а м. ЗБ: *nom. sg.* пастырѣ 104v2, 107r21, *gen. sg.* /ѡ[ъ]/ пастыра 104v6, *dat. sg.* пастырѣ 107r24, *acc. sg.* пастыра 104v17

○ × 5: ≡ пастырѣ 5 (4+1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. **pastyr'ь* (Skok 2: 614–615, s. v. *pasti*¹, SES, s. v. *pasti*², ESJS 10: 630); уп. ссл. пастырѣ (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, ЂБ), стсл. пастырѣ (СС), стсл.-цсл. пастырѣ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 5; неутр_Σ: × 5

/ūacxa/ пасх[а], -ы f. ССЛ: *gen. sg.* пасхы 95r10, 95r11, *dat. sg.* /по/ пасцѣ 105r1, 112v1, 138v4, 155r18, па^сцѣ 118v14, 130v13

○ × 8: ≡ пасха 8 (8)

● књиж_L; уп. ссл. пасха (ФР: Д, Да, СП), стсл. пасха (СС), стсл.-цсл. пасха (SJS), од грч. *πάσχα* (ESJS 10: 627–628, Skok 2: 612–613, SES). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 8; књиж_Σ: × 8

/ūaiivar/ патварѣ, [-и] f. П: *nom. sg.* патварѣ 158r1

○ × 1: ≡ потварѣ 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла (уп. Skok 2: 583, s. v. *pa*²-), уп. /сївар/ и /ївар/.

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/ūaiiīiīu/ пати[ти] impf. НБ: *perf. 3. sg. m. /e/* патїѡ 122v13–14 ♦ е мзкв патїѡ 122v13–14 ≠ стр^їтїѡ 41r9

○ × 1

● нар_L; од балк. лат. *patīo*, *patīre*, уп. буг. *патя* (БЕР 5: 101, Skok 2: 621); уп. патити (Miklosich). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ūaiūriǰarx/ патрiарх[ъ], [-а] m. НБ: *dat. sg.* патрiарх 159r3

○ × 1: ∅ 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. патриар(ъ)хъ (С, ФР: Д, Т, Да, ГЦ, ПП, ЪБ), стсл. патриархъ (СС), стсл.-цсл. патриархъ (SJS), од грч. πατριάρχης (ESJS 11: 631, Skok 2: 622–623, БЕР 5: 98, SES). Даничић: +, RIAZU: +

▲ неутр_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/ūaiūrʎe/ патрʎиѣ n. coll. НБ: *nom. sg.* патрʎиѣ 158v12

○ × 1: ≈ рожга 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, можда у вези са *трчитити* (Бјелетић 2006: 360) или *бости/бадати* (Skok 1: 87–88, s. v. *badrljak*). RIAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ūache/ паче adv. ССЛ: паче 116r14, 142v1, 142v16, 142v17 || ЗБ: паче 121v18, М: паче 144r6

○ × 6: ≡ паче 5 (4+1), ≈ наипаче 1 (1)

● зај_L; уп. ссл. паче (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, NN, ЪБ), стсл. паче (СС), стсл.-цсл. паче (SJS); крајње порекло домаће, од псл. *раче (SES, s. v. *pač*, Skok 2: 558–559, s. v. *opak*). Даничић: +, RIAZU: +

▲ неутр_R: × 6; неутр_Σ: × 6

/ūaiūiūiiū ce/ паци[ти] се impf. НБ: *praes. 1. pl. /ce/* пацимо 101r8

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од *па-тиитити се, псл. *тъštititi, уп. слн. *paščiti se* (Skok 2: 618–619). RIAZU: + | Михајловић 1974: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ūevaŋe/ пѣван[иѣ], [-ниѣ] n. НБ: *loc. sg. /oy/* пѣваню 132r18

○ × 1: † ≈ пѣснь 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *рѣти (ESJS 11: 640–641, SES, Skok 2: 671–672); уп. пѣваннѣ (Miklosich). RIAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ūevaц/ пѣв[а]ц[ъ], [-в'ца] m. НБ: *nom. pl. m.* пѣвцы 103v12

○ × 1: ∅ 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, уп. псл. *рѣти (ESJS 11: 640–641, SES, Skok 2: 671–672); уп. ссл. пѣвць (ФР: Д, ГЦ), стсл. пѣвць (СС), стсл.-цсл. пѣвць (SJS). Даничић: +, RIAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/ūeg/ пед[ъ], [-и] f. НБ: *instr. sg.* педию 108v8

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *рѣдь (ESJS 11: 642, SES, Skok 2: 629–630); уп. стсл. падь (СС), стсл.-цсл. падь (SJS). Даничић: +, RIAZU: +

▲ књиж_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/ūedeseū/ педесет[ъ] indecl. М: *acc. sg. /сто/* педесе^т[ъ] 155v16

○ × 1: † ≡ стопа^тдеса^т 1 (1)

● књиж_L и нар_L; домаћег порекла, од псл. *рѣть desetь (SES, Skok 2: 647–648, s. v. *pet*); уп. стсл. пѣдесѣть (СС), стсл.-цсл. пѣдесѣть (SJS). RIAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ūenaii/ пена[ти] impf. НБ: *perf. 3. pl. m. /сх/ пенали* 98v15-16

○ × 1: ø 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла.

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ūeiēo/[ūeiēel]/ пепеω, -ла m. П: *acc. sg. /за/ пепеω* 139v17, *loc. sg. /л/ пепелν* 139v18

○ × 2: ≡ пепель 2 (2)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *perelъ (Skok 2: 638, SES); уп. ссл. пепель (ФР: Т, Да, ГЦ), стсл. пепель (СС), стсл.-цсл. пепель (SJS). Даничић: *пепель*, RJAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ неутр_R: × 1, нар_R: × 1; неутр_Σ: × 1, нар_Σ: × 1

/ūesan/ пѣсн[ь], [-сни] f. ЗБ: *gen. pl. пѣсней* 119v13, *loc. pl. /оу/ пѣсне^x[ь]* 119v13

○ × 2: ≡ пѣснь 2 (2)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *рѣснь (SES, Skok 2: 671–672, s. v. *pjevati*); уп. ссл. пѣснь (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, NN, ЂБ), стсл. пѣснь (СС), стсл.-цсл. пѣснь (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 2; књиж_Σ: × 2

/ūei/ петь/петь indecl. П: петь 135r23, пе^T[ь] 119v21, 120r10, пе^T[ь] 120r12, 120r12, 135r24, 135v14, /код[ь]/ пе^T[ь] 120v4, пе^T[ь] 120v4, /ѡ[ь]/ петъ 125r20, /до/ пе^T[ь] 106r6, /по/ пе^T[ь] 135v1, /на/ пе^T[ь] 125r20, 120v5 // *dat. sg. петы^M[ь]* 106r6

○ × 15: ≡ пать 10 (8+2), = пать 4 (4), ≠ пать 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *petъ (SES, Skok 2: 647–648, s. v. *pet*); уп. стсл. петь (С, ФР: Да, ГЦ), стсл. пать (СС), стсл.-цсл. пать (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 15; неутр_Σ: × 15

/ūeišar/ūeišpr/ петарь, -тра nom. propr. m. ССЛ: *dat. sg. петрови* 117r9 || П: *nom. sg. петарь* 101r20, 119r7, 110r23, 155v15, *dat. sg. петрѡ* 110r19, 116v3, 117r2, 157v2, *петрν* 159r3, *петровы* 117r2, *acc. sg. петра* 111v2, 117r7, *instr. sg. /сь/ петро^M[ь]* 163v4

○ × 14: ≡ Петръ 14 (11+1+2)

● зај_L; од лат. *Petrus* (Skok 2: 649–650, s. v. *Petar²*); ссл. петръ (ФР: Т, Да, СП, ЂБ), стсл. петръ (СС), стсл.-цсл. петръ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 13, књиж_R: × 1; неутр_Σ: × 13, књиж_Σ: × 1

/ūeiui⁽¹⁾/ п[ѣти]⁽¹⁾ impf. НБ: *praes. 3. sg. поѡ /се/* 103v12, *praes. 2. pl. поѡте* 104v15

○ × 2: ø 2 (2)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *рѣти (ESJS 11: 640–641, Skok 2: 671–672, s. v. *pjevati*, SES); уп. ссл. пѣти (С, ФР: Д, Т, СП, ТХ, ГЦ, NN, ЂБ), стсл. пѣти (СС), стсл.-цсл. пѣти (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/ūeiui⁽²⁾/ пет[и] ⁽²⁾, [-а], [-о] НБ: *loc. sg. f. /оу/ пѣтой* 118v17

○ × 1: ≡ ѣ 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *petъ (уп. SES, Skok 2: 647–648, s. v. *pet*), в. /ūeiui/; уп. ссл. петь (С, ФР: Д, ГЦ, ЂБ), стсл. пать (СС), стсл.-цсл. пать (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ūečal/ печал[ь], -и f. ЗБ: *gen. sg. печали* 116r13, 123v13

○ × 2: ≡ печаль 1 (1), ‡ ≡ печаль 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *pešalb (ESJS 11: 533, уп. Skok 2: 628 – 629, s. v. *peši*); уп. ссл. печаль (ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, NN, ЂБ), стсл. печаль (СС), стсл.-цсл. печаль (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 2; неутр_Σ: × 2

/̄печачони/ печачон[и], -а, [-о] П: *nom. sg. f.* печачона 97r8

○ × 1: ≈ печальный 1 (1)

- књиж_L и нар_L; уп. ссл. печальнь (ФР: Д, Т, Да), стсл.-цсл. печальнь (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1984: *печални*

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/̄пилаш/ пилат[ъ], [-а] *nom. propr. m.* ЗБ: *nom. sg.* пила^T[ъ] 95v22, *dat. sg.* пилатъ 103v17, НБ: *dat. sg.* /к/ пилатъ 96r2, 104r2

○ × 4: ∅ 2 (1+1), ≡ Пилат^r 2 (1+1)

- књиж_L; уп. стсл.-цсл. пилатъ (SJS), од грч. Πιλάτος < лат. *Pilatus*. RJAZU: +

▲ неутр_R: × 4; књиж_Σ: × 4

/̄пилићи/ пилик[и] п. рl. М: *acc. pl.* пиликѣ 99r23

○ × 1: ≈ птеньць 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *pile, крајњег ономатопејског порекла (БЕР 5: 235–237, Skok 2: 659–660). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/̄писаш/ писати *impf.* ЗБ: *praes. 3. sg.* пише 103r1, 112v4, 135v12, пише /се/ 111r16, *fut. 3. sg.* писати /кѣ се/ 124v15, М: *praes. 3. sg.* /се/ пише 119r6, НБ: *praes. 3. sg.* пише 137v4, 158r17, /се/ пише 99v2, 119r14, 128r6, 145r4-5, /се/ пише 135v18, 161v3, /се/ пише 142r23, *л. ѓригев ѓрїни nom. pl. n.* писата 121r7

○ × 16: ∅ 7 (7), ≡ писати 4 (4), = писати 1 (1), ≈ ѓписати 1 (1), ≈ поминати 1 (1), ≈ глаголати 1 (1), ≈ прореци 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *rysati (SES, Skok 2: 662–663, ESJS 12: 740–741); уп. ссл. писати (С, ФР: Д, Т, Да, ГЦ, ПП, ЂБ), стсл.-цсл. писати (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ нар_R: × 16; нар_Σ: × 16

/̄писмо/ писмо, -а п. ЗБ: *gen. sg.* писма 109v5, *acc. sg.* пи^смо 110r8, М: *nom. sg.* писмо 103r17, пи^смо 139r20, *gen. sg.* /из/ пи^сма 110r1, писма 109v20, *acc. sg.* /кроз/ писмо 109v9, писмо 109v7, *instr. sg.* /с/ пи^смо^M[ъ] 118r16-17, *loc. sg.* /о, оу/ пи^см⁸ 140v13, пи^см⁸ 110r8, *acc. pl.* писма 110r6, НБ: *gen. sg.* /из/ пи^сма 102r6, *dat. sg.* /по/ писм^v 128v13.

○ × 14: ∅ 2 (2), ≡ писм^о 1 (1), = писм^о 1 (1), ≈ писанїе 4 (3+1), ≈ писмена 4 (4), ≈ описанїе 1 (1), ≠ написанїе 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *pisъto (ESJS 11: 646, SES, s. v. *pisati*, Skok 2: 662–663, s. v. *pisati*); уп. ссл. писмо (ФР: Т), стсл.-цсл. писмо (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ неутр_R: × 14; неутр_Σ: × 14

/̄пишаш/ питати/питати *impf.* НБ: *inf.* питати 132r21-22, *praes. 2. sg.* питашь 133r8, питашь 134r9, *praes. 3. sg.* пита 139r10, /не/ пита 156r8, *praes. 3. pl.* питаю 125v16-17, 126r11, /не/ питаю 126r3, *perf. 3. sg. f.* питала /е/ 138r5, *perf. 3. pl. m.* /сх/ питали 141v12

○ × 10: ∅ 3 (3), ≈ вопрошати 5 (5), ≈ глаголати 2 (2)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. *pytati (ESJS 12: 736–737, Skok 2: 666–667, s. v. *pitati*²); уп. стсл. пытати (СС), стсл.-цсл. пытати (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 10; нар_Σ: × 10

/пїишїи/ пїти impf. ССЛ: *inf.* пїти 130v14, 131r13, 131v2, 132v16 || ЗБ: *inf.* пїти 131r3, 133r4, 133r17, 133r22, *perf. 3. sg. m.* /нїе/ пїω 160v14, *impt. 2. pl.* пїите 130v17-18, М: *inf.* пїти 132v18, *perf. 3. sg. m.* /е/ пїω 137v17.

○ × 12: ≡ пїти 9 (9), = пїти 1 (1), ≈ испїти 1 (1), ≠ пїтїе 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *piti (ESJS 11: 648, Skok 2: 667, SES); уп. ссл. пїти (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ЂБ), стсл.-цсл. пїти (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 10, нар_R: × 2; неутр_Σ: × 10, нар_Σ: × 2

/пїићел/ пїкїе/пїкїе/пїиће/пїиће, [-я] п. П: *nom. sg.* пїкїе 134r24, пїкїе 138r9-10, пїиће 134v1, *acc. sg.* пїиће 132v19, пїкїе 137v24, *instr. sg.* /col/ пїкїе^М[ь] 138r2, НБ: *instr. sg.* /col/ пїиће^М[ь] 134v1.

○ × 7: ∅ 1 (1), ≡ пїтїе 5 (5), #≡ пїтїе 1 (1)

● књиж_L и нар_L; домаћег порекла (ESJS 11: 648, s. v. *piti*, Skok 2: 667, s. v. *piti*), в. **/пїишїи/**; уп. ссл. пїтик (ФР: Т, Да, NN), стсл.-цсл. пїтик (SJS). Даничић: *пїтїе*, RJAZU: +

▲ нар_R: × 7; нар_Σ: × 7

/пїишїољ/ пїш'тољ, [-ля] м. НБ: *acc. sg.* пїш'тољ 129v14

○ × 1: ≈ лшкь 1 (1)

● нар_L; од нем. *Pistole* у високонемачком изговору, уп. бав. *Pistole*, швап. *Pistol (bištol)* (Striedter-Temps: 173, уп. Schneeweis: 113, Skok 2: 664, s. v. *pištati*, SES). RJAZU: + | Михајловић 1974: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/пїлакашї се/ плака[ти] се impf. ЗБ: *perf. 3. sg. m.* /се ю/ плакаω 101r22, НБ: *praes. 3. sg.* плаче /се/ 96v18, *їл.* *їрилої сагашњи* плачкв' 116r10

○ × 3: ∅ 1 (1), = плакати сѧ 1 (1), ≈ сь слезамн 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *plakati se (SES, Skok 2: 674, ESJS 11: 649–650); уп. ссл. плакати (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ПП), стсл. плакати сѧ (СС), стсл.-цсл. плакати сѧ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/пїламен/ пламен[ъ], [-а] м. НБ: *acc. sg.* /oy/ пламе^М(ъ) 105v16

○ × 1: ∅ 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *polmu (SES, Skok 2: 593, s. v. *paliti*, ESJS 11: 650–651); уп. ссл. пламы (ФР: Д, Да, ГЦ), стсл. пламы (СС), стсл.-цсл. пламы (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/пїламени/ пламен'н[їи], [-а], [-о] ЗБ: *gen. pl. m.* /dol/ пламен'ны^Х[ъ] 106r5, НБ: *acc. sg. f.* пламен'нв 109r15-16.

○ × 2: ∅ 1 (1), = пламенный 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *polmenъ (ПЕРСЈ, s. v. *низ*, Skok 2: 593, s. v. *paliti*); уп. ссл. пламеньнъ (ФР: Да), стсл. пламеньнъ (СС), стсл.-цсл. пламеньнъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 2; неутр_Σ: × 2

/пїламшїшї, пїланшїшї/ пламте[ти]/планте[ти] impf. НБ: *praes. 3. sg.* пла^Мти 125v7, *їл.* *їрилої сагашњи* плантекв' 137r21

○ × 2: ‡ ≈ проскв'шати 1 (1), ≠ нештаенный 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (SES, s. v. *plamen*, Skok 2: 593, s. v. *paliti*), в. **/пїламен/**. RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/̄ланински/ планин^ск[и], [-а], [-о] НБ: *acc. pl. m.* /крозь/ планин^сске 143v22 ♦ в. **/голача/**

○ × 1

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. дијал. *polnina (Skok 2: 675–676, SES); уп. планин^сскъ (Miklosich).
Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/̄лач/ плачь, -а м. ЗБ: *nom. sg.* плачь 161v23, *gen. sg.* /̄[ь]/ плача 96v23, *instr. sg.* /над'/ плаче^М[ь] 97r1

○ × 3: ≡ плачь 2 (2), ‡= плачь 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *placъ (ПЕРСЈ, s. v. *ноклич*, Skok 2: 674, s. v. *plakati*); уп. ссл. плачь (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ПП, ЂБ), стел. плачь (СС), стел.-цсл. плачь (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 3; неутр_Σ: × 3

/̄лачни/ плачн[ы], [-а], [-о] НБ: *instr. sg. n.* /ц/ плачны^М[ь] 113v15, пла^Чны^М[ь] 144v12

○ × 2: ≈ слеза 2 (2)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *placъnъ (Skok 2: 674, s. v. *plakati*); уп. стел.-цсл. плачьнъ (SJS).
RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/̄лашии се/ плаш[ити] се impf. НБ: *praes. 3. pl.* /се/ плаше 121r2, *impt. 2. pl.* /не/ плашите /се/ 115v4

○ × 2: ≈ оужасати сѧ 2 (2)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *polšiti se (ESJS 11: 651–652, Skok 2: 673, s. v. *plah*, SES, s. v. *plah*);
уп. стел. плашити сѧ (СС), стел.-цсл. плашити сѧ (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/̄леме/ племе/плѣме, [-ена] п. НБ: *acc. sg.* племе 128v23, *instr. sg.* плѣмено^М[ь] 133r4, *nom. pl.* племена 127r12

○ × 3: ∅ 2 (2), ‡ ≈ народъ 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *plemę (ESJS 11: 654, Skok 2: 681, SES); уп. ссл. племе (ФР: Д, Т, Да, СП, ПП, ЂБ), стел. плема (СС), стел.-цсл. плема (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 3; неутр_Σ: × 3

/̄ловии/ плов[ити] impf. П: *il. uriloi sagashni* пловѣкѣ 96r17-18, 96v7-8

○ × 2: ≡ плиты 1 (1), #≡ плиты 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла уп. псл. *pluti, *plovŕ (ESJS 11: 662–663, Skok 2: 685–686, s. v. *pliti*, SES).
RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/̄лог/ плодъ, -а м. ЗБ: *gen. sg.* пл^ода 158v8-9, *acc. sg.* плодъ 100r11

○ × 2: ≡ плодъ 2 (1+1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *plodъ (ESJS 11: 660, Skok 2: 687, SES); уп. ссл. плодъ (С, ФР: Д, Т, Да, ГЦ, NN), стел. плодъ (СС), стел.-цсл. плодъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ неутр_R: × 2; неутр_Σ: × 2

/̄лодноси/ плодност[ь], -и ф. ЗБ: *gen. sg.* /̄[ь]/ пло^нности 160v4

○ × 1: ≡ плодность 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, уп. псл. *plodъnъ (уп. Skok 2: 687, s. v. *plod*, SES, s. v. *plod*). RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/ᐃ́лoᐃ́/ плoт[ᐅ], -a m. НБ: *gen. sg.* плoтa 99r20-21

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L: дoмaᐃeг пoрeклa, oд пcл. *plotъ (ESJS 11: 661, SES, Skok 2: 682–683, s. v. *plesti*); уп. стcл. плoтᐅ (CC), стcл.-цcл. плoтᐅ (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ᐃ́лyвaᐃe/ плювaнᐃe, [-нᐃa] n. M: *nom. sg.* плювaнᐃe 142r10, 142v7-8, 145r15, *acc. sg.* /зa/ плювaнᐃe

143r13, 144v5, *instr. sg.* /cl/ плювaнᐃe^M[ᐅ] 144v13

○ × 6: ≈ плюнoвeнᐃe 6 (6)

● нар_L: дoмaᐃeг пoрeклa (Skok 2: 692, s. v. *pljuvati*), в. **/ᐃ́лyвaᐃᐃᐃ/**; уп. стcл. плᐅвaнᐃe (CC), стcл.-цcл. плᐅвaнᐃe (SJS).

▲ нар_R: × 6; нар_Σ: × 6

/ᐃ́лyвaᐃᐃᐃ/ плю[вaтᐃ] *impf.* CСЛ: *part. praes. act. m. gen. pl.* /ᐃ́[ᐅ]/ плюющᐃᐅ^X[ᐅ] 142v20 || ЗБ:

praes. 1. pl. /дa/ плюeмo 143r15, *praes. 3. sg.* плюe 144v9

○ × 3: ≡ плᐅвaтᐃ 1 (1), = плᐅвaтᐃ 2 (2)

● зaᐃ_L: дoмaᐃeг пoрeклa, oд пcл. **pl'ьvati, pl'ujо* (SES, Skok 2: 692, ESJS 11: 665–666); уп. стcл. плᐅвaтᐃ (CC), стcл.-цcл. плᐅвaтᐃ (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 2, кᐅᐃᐃж_R: × 1; нар_Σ: × 2, кᐅᐃᐃж_Σ: × 1

/ᐃ́лyвaᐃᐃᐃᐃ/ плювaᐃᐅк[a], [-e] f. M: *acc. sg.* /скрoзᐅ/ плювaᐃᐅ^kк8 142v7

○ × 1: ≈ плюнoвeнᐃe 1 (1)

● нар_L: дoмaᐃeг пoрeклa (Skok 2: 692, s. v. *pljuvati*), в. **/ᐃ́лyвaᐃᐃᐃ/**. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ᐃ́лyвᐃᐃ/ плювᐃᐃᐃ, -e f. M: *nom. sg.* плювᐃᐃᐃ 145r21, *gen. sg.* /ᐃ́[ᐅ]/ плювᐃᐃᐃe 142r8, 143r3, *acc. sg.*

плювᐃᐃᐃ^{kv} 144v16, *instr. sg.* /cl/ плювᐃᐃᐃ^M[ᐅ] 142r17, плювᐃᐃᐃ^M[ᐅ] 143r6

○ × 6: ≈ плюнoвeнᐃe 6 (6)

● нар_L: дoмaᐃeг пoрeклa (Skok 2: 692, s. v. *pljuvati*), в. **/ᐃ́лyвaᐃᐃᐃ/**. RJAZU: +

▲ нар_R: × 6; нар_Σ: × 6

/ᐃ́лyнoвeнᐃᐃᐃᐃ/ плюнoвeнᐃᐃe, -a n. CСЛ: *nom. sg.* плюнoвeнᐃᐃe 142v13, 142v18-19, *gen. sg.* /ᐃ́[ᐅ]/

плюнoвeнᐃᐃa 142v12, 142v12, *instr. sg.* плюнoвeнᐃᐃe^M[ᐅ] 142v14-15

○ × 5: ≡ плюнoвeнᐃᐃe 5 (4+1)

● кᐅᐃᐃж_L: уп. стcл.-цcл. плюнoвeнᐃᐃe (SJS).

▲ кᐅᐃᐃж_R: × 5; кᐅᐃᐃж_Σ: × 5

/ᐃ́лyнyᐃᐃᐃᐃ/ плюнᐅ[тᐃ] pf. ЗБ: *aor. 3. sg.* плюнᐅ 142r7

○ × 1: ≡ плюнᐅтᐃ 1 (1)

● зaᐃ_L: дoмaᐃeг пoрeклa, oд пcл. **pl'unoti* (SES, s. v. *pljuvati*, Skok 2: 692, s. v. *pljuvati*, ESJS 11: 665–666); уп. стcл. плᐅнᐅтᐃ (CC), стcл.-цcл. плᐅнᐅтᐃ (SJS). RJAZU: +

▲ нeутр_R: × 1; нeутр_Σ: × 1

/ᐃ́o/ пo гpaep. CСЛ: пo 95r9, 98v7, 105r1, 111v2, 118v14, 130v13, 138v4, 155r18 || ЗБ: пo 97v3, 98r2, 98r16, 98v17, 100r4, 101r11, 102r24, 102v5, 103r15, 103r23, 103v20, 106v21, 107r15, 107r18, 108r13, 108r20, 109v15, 112r8, 112v1, 112v11, 113v18, 114r16, 114r21, 114v11, 114v13, 114v17, 115r3, 115r5, 115r6, 116r4, 116v11, 111r18, 121r13, 122r4, 123r10, 124r8, 124r22, 127r3, 128v8, 131v13, 134r5, 135r25, 135v1, 135v19, 136r5, 136r8, 137r12, 137v7, 140v17, 143v8, 143v15, 144r13, 144r19, 145r14, 155v5, 158v22, 159r10, 160v4, 160v6, 161v9, 163r17, НБ: пo 95v19, 97r12, 97r22, 99v4, 100r6, 101v18, 102r14, 103r17, 104r21, 104v9, 106v13, 107r21, 113v4, 114v15, 114v16, 115r8, 115v14, 116r6, 116v21, 118v21, 119r3, 120r4, 120r7, 120r19, 122r15, 122r17, 123r9, 123r24, 123v1, 128v13, 129r8, 129v13, 130r10, 131r16, 132r13, 134r18, 134v20,

135v8, 135v10, 135v15, 136r2, 137r8, 137v7, 141r8, 141r20, 141v11, 142r12, 143r3, 144v15, 145r7, 155v9, 156r11, 157r25, 159r8, 159r12, 159r13, 160r6, 160r20, 160r21, 163r2.

- × 129: ø 53 (45+3+4+1), ≡ по 65 (58+7), #≡ по 1 (1), ≠ по 2 (2), ≈ въ 5 (4+1), ≈ на 2 (2), ≈ при 1 (1)
● зај_L; домаћег порекла, од псл. *po (SES, Skok 2: 692–693, s. v. *po*¹, ESJS 11: 666–667); уп. ссл. по (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. по (СС), стсл.-цсл. по (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
▲ неутр_R: × 129; неутр_Σ: × 129

/побацѣиѣи/ побаци[ити] pf. НБ: *ил. ѱригев ѱрѣни ном. sg. т. побацие*^н 99r8

- × 1: ≈ покреци 1 (1)
● нар_L; домаћег порекла, в. /*по*/ и /*бациѣиѣи*/. RJAZU: +
▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/победиѣельни/ побѣдителн[и], [-а], [-о] ЗБ: *gen. sg. т. /ѣ[ь]/ побѣдителнога* 97r7-8

- × 1: ≡ побѣдителный 1 (1)
● књиж_L; уп. ссл. побѣдительно (ФР: ГЦ), стсл.-цсл. побѣдительно (SJS). RJAZU: +
▲ нар_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/победиѣиѣи/ побѣдити pf. ССЛ: *ил. ѱригев ѱрѣни ном. sg. т. непобѣж^лень* 130v10 || ЗБ: *inf. побѣдити* 111v18, *perf. 3. sg. т. побѣдѣо /e/ 109r23*, М: *perf. 3. sg. т. /e/ побѣдѣо* 119r1.

- × 4: ≡ побѣдити 2 (2), = побѣдѣти 1 (1), ≠ побѣдителный 1 (1)
● књиж_L; домаћег порекла, од псл. *robediti (ПЕРСЈ, Skok 1: 148, s. v. *bijediti*); уп. ссл. побѣдити (ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, NN), стсл. побѣдити (СС), стсл.-цсл. побѣдити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
▲ књиж_R: × 1, неутр_R: × 2, нар_R: × 2; књиж_Σ: × 2, хибр_Σ: × 2

/побезжациѣи/ побѣжда[ти] impf. ССЛ: *impt. 2. sg. побѣж^лай* 130v10-11

- × 1: ≡ побѣждати 1 (1)
● књиж_L; уп. ссл. побѣждати (С, ФР: Д, Т, Да), стсл. побѣждати (СС), стсл.-цсл. побѣждати (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/поболье/ поболье adv. НБ: поболье 123r11, 134v19, 136r17-18, 156r14

- × 4: ø 2 (2), ≈ лѣтшій 1 (1), ≈ паче 1 (1)
● нар_L; домаћег порекла, в. /*по*/ и /*болье*/. RJAZU: +
▲ нар_R: × 4; нар_Σ: × 4

/побольи/ поболѣи/поболѣи, -ля, -лѣ М: *gen. sg. f. поболье* 162v21, *ном. sg. n. поболье* 134r13-14, НБ: *ном. sg. т. поболѣи* 124r24, *gen. sg. т. поболѣга* 107r17, *ном. sg. f. поболѣа* 121v18, *acc. sg. n. поболье* 120r13, *instr. sg. n. поболѣи*^М[ь] 126v12

- × 7: ≈ болѣи 1 (1), ≈ лѣтшій 2 (2), ≈ благъ 1 (1), ≈ болше 1 (1), ‡ ≈ блаженнѣйшій 1 (1), ‡ ≈ болшаго 1 (1)
● нар_L; домаћег порекла, в. /*по*/ и /*болѣи*/. уп. ссл. поболѣи (ФР: Д). Даничић: +, RJAZU: +
▲ нар_R: × 7; нар_Σ: × 7

/побрже/ побрже adv. НБ: побрже 125r3

- × 1: ≈ скорѣе 1 (1)
● нар_L; домаћег порекла, в. /*по*/ и /*брже*/.
▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/повезаѣи/ повеза[ти] pf. НБ: *aor. 3. sg. повеза* 95v19

- × 1: ø 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, уп. /**ūol**/ и псл. *vezati (ПЕРСЈ, Skok 3: 583–584, SES); уп. ПОВАЗАТИ (Miklosich). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/**ūovelеније**/ повеленіе/повелѣніе, [-īa] п. ССЛ: *acc. sg.* повеленіе 130v5 || НБ: *acc. pl.* повелѣніа 130v4.

○ × 2: ∅ 1 (1), ≡ повеленіе 1 (1)

- књиж_L; уп. ссл. повелѣније (С, ФР: Д, Т, Да, ТХ, ГЦ, NN, ЂБ), повелѣније (ФР: Да), стсл. повелѣније (СС), стсл.-цсл. повелѣније (SJS); именица повелѣније употребљавана је у високом и средњем стилу, обликованом на подлози старословенске традиције, насупротив именици повела, која је имала неформални статус (Савић 2017: 295). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ књиж_R: × 2; књиж_Σ: × 2

/**ūovelиваџи**/ повелива[ти]/повѣлива[ти] *impf.* П: *praes. 3. sg.* повелива 128r7, повѣлива 145v1, повеліива /се/ 145r12

○ × 3: ≡ повелѣвати 2 (2), = повелѣвати 1 (1)

- хибр_L; домаћег порекла, в. /**ūovelивџи**/; уп. ссл. повелѣвати (ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП), стсл. повелѣвати (СС), стсл.-цсл. повелѣвати (SJS). RJAZU: + | Јовановић 1911: *повельвати*

▲ хибр_R: × 3; хибр_Σ: × 3

/**ūovelивџи**/ повел[ити] *pf.* П: *aor. 3. sg.* повеліи 119r13, *impt. 2. sg.* повели 104r2, НБ: *perf. 3. sg.* т. /е/ повеліω 159r2.

○ × 3: ∅ 1 (1), ≡ повелѣти 1 (1), = повелѣвати 1 (1)

- хибр_L; домаћег порекла, в. /**ūol**/ и /**велѣџи**/; уп. ссл. повелѣти (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, NN, ЂБ), стсл. повелѣти (СС), стсл.-цсл. повелѣти (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ хибр_R: × 3; хибр_Σ: × 3

/**ūoveћи**/ повеќ[и]/повѣћ[и], [-кѣ/ћа], -кѣ/ће НБ: *acc. pl. f.* повеќе 121v21, *acc. sg. n.* повѣће 140v8

○ × 2: ≈ болшіѣ 2 (1+1)

- нар_L; домаћег порекла, в. /**ūol**/ и /**већи**/. RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/**ūoveћма**/ повѣћма *adv.* НБ: повѣћм^a 144v16

○ × 1: ≈ паче 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, в. /**ūol**/ и /**већма**/. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/**ūovише**/ повише *adv.* М: повише 118r25, 132v7, НБ: повише 102r7, 108r22, 118v9, 121r3, 121v21, 123r11, 131r5, 139r18, 139v5.

○ × 11: ∅ 4 (3+1), ≈ паче 3 (3), ≈ лишше 1 (1), ≈ вѣцше 1 (1), ≈ прекшше 1 (1), ≈ мнѡжае 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, в. /**ūol**/ и /**више**/. Даничић: +

▲ нар_R: × 11; нар_Σ: × 11

/**ūovиши**/ повиш[и]/повыш[и], [-а], [-е] НБ: *dat. sg. m.* повишемv 126v16, *acc. sg. f.* повышв 104r11

○ × 2: ≈ многіѣ 1 (1), ‡ ≈ лѡчшій 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, в. /**ūol**/ и /**виши**/. Даничић: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/ṽовлачиṽи/ повлач[ити] impf. М: *ṽl. ṽridgev ṽrṽini nom. sg. n.* повлачено 113v18

○ × 1: ≈ влачати 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, уп. **/ṽo/** и псл. *volčiti (SES, s. v. *vlačiti*, ПЕРСЈ, s. v. *vyhu*, Skok 3: 634–635, s. v. *vići*); уп. повлачити (Miklosich). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ṽовраṽак/ поврат[а]к[ъ], [-тка] m. НБ: *loc. sg. /на/ повра^Tkv* 130r12-13

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *vratumi*, Skok 3: 632–633, s. v. *vrjeti*, SES, s. v. *povrat*), В. **/ṽовраṽиṽи/**. RJAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ṽовраṽиṽи (се)/ поврати[ти] I: pf. М: *perf. 3. sg. m.* повратиṽ /e/ 97v17, /e/ повратиṽ 97v23 **II:** ~ **се** pf. М: *perf. 3. sg. m.* /се ю/ повратиṽ 134r16, *aor. 3. pl.* повратише /ce/ 117v12, НБ: *pot. 1. pl. m.* /би се/ поврати 129r25.

○ **I:** × 2: ≈ возвратити 2 (2) **II:** × 3: ≈ возвратити с_A 2 (2), ≠ обраћење 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *vratumi*, Skok 3: 632–633, s. v. *vrjeti*, SES, s. v. *vračati*), уп. **/ṽo/** и **/враṽиṽи се/**; уп. ссл. повратити (ФР: Д). **I:** Даничић: +, RJAZU: + **II:** Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 5; нар_Σ: × 5

/ṽовраћаṽи се/ повраќати се impf. М: *inf.* повраќати /^{ce}/ 144v22, *praes. 3. sg. /ce/* повраќа 136v20, *ṽl. ṽriṽoṽi saṽaṽni* повраќаюкṽ /ce/ 136v20, 144v20-21, НБ: *praes. 1. pl.* /да се/ повраќамо 138r18.

○ × 5: ≈ возвращати с_A 4 (2+2), ‡ ≈ приходити 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *vratumi*, Skok 3: 632–633, s. v. *vrjeti*, SES, s. v. *vračati*), уп. **/ṽовраṽиṽи се/**. Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 5; нар_Σ: × 5

/ṽоврṽнуṽи/ поврṽгнṽ[ти] pf. П: *ṽl. ṽridgev ṽrṽini nom. sg. m.* поврṽгнṽ^T[ъ] 99v6

○ × 1: ≡ повреци 1 (1)

● зај_L: домаћег порекла, уп. **/ṽo/** и псл. *vbrgnoti (ПЕРСЈ, s. v. *vrhu*, Skok 3: 621, s. v. *vrći*); уп. ссл. поврṽгнṽти (ФР: Т). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/ṽовреṽиṽи/ поврṽди[ти] pf. М: *perf. 1. sg. m.* /нṽиса^M[ъ]/ поврṽдиṽ 108r1

○ × 1: ≈ вредити 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, уп. **/ṽo/** и псл. *verditi (ПЕРСЈ, s. v. *vpehumi*, Skok 3: 625–626, s. v. *vrijedati se*); уп. поврṽдити (Miklosich). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ṽоврнуṽи се/ поврṽн[сти] се pf. М: *impt. 2. sg.* поврṽни /ce/ 129r15, НБ: *praes. 3. sg. /ce/* поврṽне 130r12.

○ × 2: ∅ 1 (1), ≈ возвратити с_A 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, уп. **/ṽo/** и псл. *vbrtnoti (ПЕРСЈ, s. v. *vremu*, Skok 3: 631–633, s. v. *vrjeti*). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/ṽоврṽе/ поврṽ[е], -а n. НБ: *gen. sg. /ṽ[ъ]/* поврṽја 112r10

○ × 1: ≈ древо 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од прилошке синтагме *по врту* (Skok 3: 630–631, s. v. *vrt*, ПЕРСЈ, s. v. *врт*). RJAZU: + | Јовановић 1911: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ѡѡазѡѡи/ погази[ти] pf. НБ: *praes. 3. sg.* погази 143r14, *perf. 3. sg. m. /e/* погазиѡ 106v20, *aor. 3. sg.* погази 95v10-11

○ × 3: ≈ попраѡи 1 (1), ‡ ≈ попраѡи 2 (2)

- нар_L; домаћег порекла, уп. **/ѡѡ/** и псл. *gaziti (ПЕРСЈ, s. v. *gazumi*, Skok 1: 557, s. v. *gaziti*, SES, s. v. *gaz*). RJAZU: + | Јовановић 1911: +
- ▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/ѡѡѡан⁽¹⁾/ поганъ⁽¹⁾, [-а], [-о] НБ: *nom. sg. m.* поганъ 133v17

○ × 1: ∅ 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *roganъ, балк. лат. порекла (ESJS 11: 672–673, Skok 2: 694, уп. SES); уп. ссл. поганъ (ФР: Д, Да, ПП), стел. поганъ (СС), стел.-цсл. поганъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/ѡѡѡан⁽²⁾/ поганъ⁽²⁾, -ы f. НБ: *gen. sg.* /рад[и]/ поганы 139r10

○ × 1: ‡ ≈ нечестъ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла (Skok 2: 694), в. **/ѡѡѡан⁽¹⁾/**; уп. ссл. поганъ (ФР: Т, ЂБ). RJAZU: + | Михајловић 1984: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ѡѡѡански/ поган'ск[ы], [-а], [-о] НБ: *instr. sg. m.* /за/ поган'скы^M[ь] 120r22, *nom. pl. m.* поган'скы 141r13-14

○ × 2: ∅ 1 (1), ≈ ѡзык' 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла (ESJS 11: 672–673, Skok 2: 694, уп. SES), в. **/ѡѡѡан⁽¹⁾/**; уп. ссл. поганьскъ (ФР: Да), стел. поганьскъ (СС), стел.-цсл. поганьскъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 2; неутр_Σ: × 2

/ѡѡѡанствѡ/ поганств[о], -а n. НБ: *gen. sg.* /ѡ[ь]/ поганства 102v20

○ × 1: # ≠ нечестѡе 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла (ESJS 11: 672–673, Skok 2: 694, уп. SES), в. **/ѡѡѡан⁽¹⁾/**; уп. стел.-цсл. поганьство (SJS). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ѡѡѡасѡѡи/ погасѡи pf. M: *fut. 2. sg.* погасѡи /кѡшъ/ 135v6

○ × 1: ≈ ѡгасѡи 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла (Skok 1: 554, s. v. *gasiti*, SES, s. v. *gasiti*), в. **/ѡѡ/** и **/ѡасѡѡи/**; уп. ссл. погасѡи (ФР: Да), стел. погасѡи (СС), стел.-цсл. погасѡи (SJS). RJAZU: + | Јовановић 1911: *погасѡи се*
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ѡѡѡибельни/ погибел^(*)ны/погибѡл^(*)ныйй, [-а], [-о] ССЛ: *nom. sg. m.* погибел'ны 155r22 || ЗБ: *nom. sg. m.* погибел'ны 163r12, НБ: *nom. sg. m.* погибѡл'ныйй 156r5-6.

○ × 3: ∅ 1 (1), ≡ погнбелныйй 2 (2)

- књиж_L; уп. ссл. погыбѡльнь (ФР: СП). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ књиж_R: × 3; књиж_Σ: × 3

/ūoīnuyūi/ūoīdbnyūi/ поги(б)нв[ти] pf. ССЛ: *aor. 3. sg.* погиде 155r21 || П: *praes. 3. sg.* погине 103r11, *perf. 3. sg. m.* /нїе/ погинвω 103r12, 156r4, /е/ погиноω 161v6, *aor. 3. sg.* погиде 104r4, погиде 161v1, *aor. 1. pl.* погидосмо 96v4, НБ: *praes. 3. sg.* /не/ погине 107v12, *praes. 1. pl.* /не/ погине^{MO} 102r7, *aor. 3. pl.* погидоше 102v10

○ × 11: ∅ 3 (3), ≡ погиднвти 3 (2+1), #≡ погиднвти 1 (1), = погиднвти 4 (4)

● зајл; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *гинути*, Skok 1: 577, s. v. *-gnuti*, Вучковић 2013: 471–474), уп. /ūo/ и /īnuyūi/; уп. ссл. погиднвти (С, ФР: Д, Т, СП, ПП, ЋБ). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 5, нар_R: × 6; неутр_Σ: × 5, нар_Σ: × 6

/ūoīlavār/ поглавар[ъ], [-а] m. М: *dat. sg.* поглавар8 114r10

○ × 1: ≈ глава 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *глава*, Skok 1: 567, s. v. *glava*, 50, s. v. *-ar²*, SES, s. v. *glava*); уп. /ūo/ и /īlavā/. RJAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ūoīlavīyūi/ поглавит[и], [-а], [-о] НБ: *dat. sg. m.* /к/ поглавитом8 132v7-8

○ × 1: ‡≈ началный 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (Skok 1: 736, s. v. *-it*), уп. /ūo/ и /īlavā/; уп. поглавитъ (Miklosich). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ūoīleg/ поглѣдъ, [-а] m. НБ: *acc. sg.* /на/ поглѣдъ 129v23

○ × 1: ≈ надѣренїе 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (Skok 1: 568–569, s. v. *gledati*, SES, sv. *gledati*), в. /ūoīlegayūi/; уп. поглѣдъ (Miklosich). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ūoīlegayūi/ поглѣда[ти] pf. НБ: *aor. 3. pl.* поглѣдаше 115r22, 115v1-2

○ × 2: ∅ 1 (1), ≈ возрѣти 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (Skok 1: 568–569, s. v. *gledati*, SES, sv. *gledati*), в. /ūo/ и /īlegayūi/; уп. поглѣдати (Miklosich). Даничић: *погледати*, RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/ūoīlegnyūi/ поглѣднв[ти] pf. НБ: *aor. 3. sg.* поглѣ^днв 96v5, *impt. 2. sg.* ^{но}глѣд^дни 110v19

○ × 2: ∅ 1 (1), ≈ видѣти 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. /ūo/ и псл. *ględnōti (ЭССЯ 6: 123–124, SP 7: 98, Skok 1: 568–569, s. v. *gledati*). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/ūoīori/ погор[и], [-а], -ъ М: *nom. sg. n.* погоръ 128v1

○ × 1: ≈ горѣе 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. /ūo/ и /īori/. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ūoīre(ū)sūi/ погрѣ(б)[сти] pf. ЗБ: *īl. ūrigēv ūrīni dat. pl. m.* погрѣбенны^М[ъ] 116r20-21

○ × 1: ≡ погрѣенный 1 (1)

● зајл; домаћег порекла, од псл. **pogre(b)ti* (SES, s. v. *pogreb*, ПЕРСЈ, s. v. *гребати*, Skok 1: 600, s. v. *grabiti*); уп. ссл. погрѣ(п)сти (С, ФР: Д, Т, ТХ, ГЦ, NN), стсл.-цсл. погрѣсти (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/ūoīubīīu/ погвби[ти]/погзби[ти] рф. ЗБ: *praes. 3. sg.* погзби 103r7, М: *īl. īridgev īrīni nom. sg. m.* погвблєны 114v7, НБ: *aor. 3. sg.* погвбы 158v5.

○ × 3: ∅ 1 (1), ≡ погзбити 1 (1), ≈ погвбєанын 1 (1)

● зајл; домаћег порекла, од псл. *rogubiti (SES, ПЕРСЈ, s. v. *зубити*, Skok 1: 577, s. v. *-gnuti*, Вучковић 2013: 604–606); уп. ссл. погвблєны (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ЂБ), стсл. погвблєны (СС), стсл.-цсл. погвблєны (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ неутр_Р: × 2, нар_Р: × 1; неутр_С: × 2, нар_С: × 1

/ūoīubľaiīu/ погвблн[ти] impf. М: *praes. 3. sg.* погвблн 156r5

○ × 1: ≈ погвблєный 1 (1)

● књижл; уп. ссл. погвблєати (ФР: ГЦ), стсл. погвблєати (СС), стсл.-цсл. погвблєати (SJS); уп. и **/ūoīubīīu/**. Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_Р: × 1; хибр_С: × 1

/ūoīubľєnє и ūoīubľєniјe/ погзблєнє/погвблєнє/погвблєнє», [-нє] п. М: *dat. sg.* погвблєнїю 160v22, *loc. sg. /ω/* погзблєнєю 114v6-7, НБ: *acc. sg. /oy/* погвблєнє 135r13.

○ × 3: ∅ 1 (1), ≈ погвблєль 1 (1), ≈ гвблєль 1 (1)

● књижл и нарл; домаћег порекла (Вучковић 2013: 620, ПЕРСЈ, s. v. *зубити*), уп. **/ūoīubīīu/**; уп. стсл. погвблєнє (ФР: Д, Да, ЂБ), стсл. погвблєнє (СС), стсл.-цсл. погвблєнє (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ књиж_Р: × 1, нар_Р: × 2; књиж_С: × 1, нар_С: × 2

/ūog/ под[ъ] праер. ССЛ: по^л[ъ] 142r1 || ЗБ: по^л[ъ] 97v15, 99r23, 101v11, 101v11, 110r22, 125v8, 125v11, 125v13, 126r5, 126v6, 130v17, 138v16, НБ: по^л[ъ] 95v11, 100r20, 112r18, 115v20, 116r5, 125r7, 125v4, 140r20, 142r12, 145r10, 162r2, 162r16.

○ × 25: ∅ 12 (8+1+3), ≡ подъ 13 (11+1+1)

● зајл; домаћег порекла, од псл. *rodъ (SES, ESJS 11: 671–672); уп. ссл. подъ (ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. подъ (СС), стсл.-цсл. подъ (SJS). уп. **ни пода цю**, под **/нишїю, нишїа/**. Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ неутр_Р: × 25; неутр_С: × 25

/ūogavaiīu/ подавати impf. ЗБ: *inf.* подавати 110r2

○ × 1: ≡ подавати 1 (1)

● зајл; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *дати*, Skok 1: 382–384, s. v. *dati*), уп. **/ūol/** и **/gavaiīu/**; уп. ссл. подавати (ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ЂБ), стсл. подавати (СС), стсл.-цсл. подавати (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 1; неутр_С: × 1

/ūogaviiīu/ подав[ити] рф. НБ: *īl. īridgev īrīni nom. pl. m.* подавлєны 135r5

○ × 1: ∅ 1 (1)

● зајл; домаћег порекла (Skok 1: 384–385, s. v. *daviti*, SES, s. v. *daviti*); уп. **/ūol/** и **/gaviiīu/**; уп. ссл. подавити (ФР: Д), стсл. подавити (СС), стсл.-цсл. подавити (SJS). Даничић: *подавити се*, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 1; неутр_С: × 1

/ūogbadaiīu/ подбадати impf. НБ: *inf.* по^лбадати 101v20

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нарл; домаћег порекла, уп. **/ūog/** и псл. *badati (ЭССЯ 1: 121–122, SP 1: 175, Skok 1: 191–192, s. v. *bosti*, ПЕРСЈ, s. v. *босту*). RJAZU: +

▲ нар_Р: × 1; нар_С: × 1

/ūogžeñi/ поджеђи pf. НБ: fut. 3. sg. /ђе.../ по^джеђи 158v13 ♦ по^джеђи ватро^м[ь] 158v13 ‡≈ въ
огнь влагаю^т 72v21

○ × 1

● нар_Л; домаћег порекла (Skok 3: 674–675, s. v. *žeći*), уп. **/ūog/** и **/жећи/**; уп. подъжеци (Miklosich).
RJAZU: +

▲ нар_Р: × 1; нар_С: × 1

/ūodīnyūi (se)/ подиг^ннџи I: pf. M: inf. подиг^ннџи 117v1, perf. 3. sg. m. /јє/ подигаω 104r14,
117v2, ѓл. *ūrigev ūrīni gen. sg. m.* подигнџтога 95r23, НБ: perf. 2. sg. m. /си/ подигаω
128r3, perf. 3. sg. m. /јє/ подигаω 119r22, подигао /^џ/ 125v2, ѓл. *ūrigev ūrīni instr. sg. m.*
/под[ь]/ подигнџты^м[ь] 125v13 II: ~ **се** pf. НБ: perf. 3. sg. m. /се е/ подигаω 162v15, perf. 3. sg.
n. /се/ подиг^ло 127v22, perf. 3. pl. /сџ се/ подигла 100r23.

○ I: × 8: ≈ воздвигнџти 4 (2+1+1), ≈ поднести 1 (1) ≈ поставити 1 (1), ≈ возставити 1 (1), ≈ возставити
џ разслабы 1 (1) II: × 3: ≈ взати сџ 1 (1), ‡≈ въстати 1 (1), ≠ возставити 1 (1)

● књиж_Л и нар_Л; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *dignuti se*, Skok 1: 401, s. v. *dignuti se*); уп. и
/diūnyūi/; уп. ссл. подвигнџти (С, ФР: Д, Т, Да, ГЦ, ЂБ), подвигнџти се (С). I: Даничић: +,
RJAZU: + II: RJAZU: +

▲ нар_Р: × 11; нар_С: × 11

/ūodizaii (se)/ подизати I: impf. M: praes. 3. sg. подиже 120r15, НБ: inf. подизати 126r19 II: ~
се impf. НБ: praes. 3. sg. подиже /се/ 127v16, подиже /се/ 127v17, ѓл. *ūriлоі садашњи*
подижкџ /се/ 129r7.

○ I: × 2: ≈ подносити 1 (1), ≈ воздвизати 1 (1) II: × 3: ∅ 1 (1), ≈ востати 1 (1), ≠ въстати 1 (1)

● књиж_Л и нар_Л; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *dignuti se*, Skok 1: 401, s. v. *dignuti se*); в. **/дизаи/**;
уп. ссл. подвизати (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП), подвизати се (С). I: Даничић: *подвизати*,
RJAZU: + II: Даничић: *подвизати се*, RJAZU: +

▲ нар_Р: × 5; нар_С: × 5

/ūodlozjan/ подлож[анъ], [-а], [-о] НБ: nom. pl. m. по^длож^нни 145r11

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_Л; домаћег порекла, уп. **/ūog/** и псл. **ložiti* (SES, s. v. *podložan*, ПЕРСЈ, s. v. *ложити*, Skok 2: 282–
283, s. v. *leći*, ЭССЯ 16: 127–128). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: + | Михајловић
1984: +

▲ нар_Р: × 1; нар_С: × 1

/ūodne/ под^не, [-ева] n. II: acc. sg. /oy/ под^не 132r7, 132r16, 132r23, подне 131v21, 132r13, 132r20, M:
acc. sg. /oy/ под^не 132r10, НБ: nom. sg. под^не 131v6.

○ × 8: ∅ 1 (1), ≡ полвдєнь 5 (3+1+1), ≠ полвдєнь 1 (1), ≈ полвдєнный 1 (1)

● књиж_Л и нар_Л; домаћег порекла, од псл. **roľdъne* (ПЕРСЈ, s. v. *оплата*, SES, Skok 2: 696–697, s. v.
роľ); уп. ссл. полоудьне (ФР: Д, Да), стсл. полоудьне (СС), стсл.-цсл. полоудьне (SJS). RJAZU: +

▲ нар_Р: × 8; нар_С: × 8

/ūodneii/ поднети pf. M: perf. 3. sg. m. /нїє/ по^днеω 160v16-17, НБ: inf. по^днети 128r22, perf. 3.
sg. m. /е/ по^днеω 98r20, perf. 3. sg. f. по^днела /е/ 137r19 ♦ по^днела е мџкџ 137r19 ≈
пострадавшеџ 53r13

○ × 4: ∅ 1 (1), ≈ прїџтїє 1 (1), ≈ вознести 1 (1)

● нар_Л; домаћег порекла, уп. **/ūog/** и псл. **nesti* (ПЕРСЈ, s. v. *носити*, Skok 2: 512–513, s. v. *nesti*, ЭССЯ
25: 19–23, s. v. *nesti*, 105, s. v. *něti*); уп. подънести (Miklosich). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_Р: × 4; нар_С: × 4

/їогносиїи/ подносити impf. М: inf. по^дносити 129r4, 129r13-14, НБ: praes. 3. sg. по^дноси 106r18-19, /не/ по^дносы 159r6, іл. *їрилої сагашии*. по^дносе^{би} 123v10

○ × 5: ∅ 2 (2), ≈ носити 2 (2), ≈ терпѣти 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *носити*, Skok 2: 512–513, s. v. *nesti*), уп. /**їог/** и /**носиїи/**; уп. подъносити (Miklosich). RJAZU: +

▲ нар_R: × 5; нар_Σ: × 5

/їогобан/ подобань, [-а], -о П: nom. sg. m. подобань 97v6 // instr. sg. m. /cl/ по^д[о]бни^м[ь] 111v13, instr. sg. f. /cl/ по^д[о]б^но^м[ь] 121v10, nom. sg. n. по^д[о]б^но 115v9, М: instr. sg. m. по^д[о]б^ны^м[ь] 116r12, НБ: dat. sg. m. подоб^ном8 128r21, instr. sg. m. /cl/ подоб^ны^м[ь] 158r4, nom. pl. m. по^д[о]б^ни 156v20.

○ × 8: ≡ подобенъ 2 (1+1), ≈ достоинома 3 (3), = подобный 1 (1), ‡= подобный 1 (1), #≠ подобати 1 (1)

● књиж_L: уп. ссл. подобьнь (С, ФР: Д, Т, Да, ТХ, ГЦ, ЪБ), стсл. подобьнь (СС), стсл.-цсл. подобьнь (SJS); крајње порекло домаће, од псл. *podobьнь (ПЕРСЈ, Skok 1: 419–420, s. v. *dob*, SES, s. v. *podoba*, Јанковић 2017: 667–671). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: + | Михајловић 1984: +

▲ књиж_R: × 6, нар_R: × 2; књиж_Σ: × 6, нар_Σ: × 2

/їогобље/ подоб^л[јє], [-лна] п. НБ: loc. sg. /oy/ подоб^лю 123v19

○ × 1: ≠ образъ 1 (1)

● књиж_L: уп. ссл. подобие (ФР: Д, Т, Да, ЪБ), стсл. подобие (СС), стсл.-цсл. подобие (SJS). RJAZU: +
Даничић: *подобие* | Михајловић 1984: +

▲ нар_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/їогреїло/ подрет^л[о], -а п. НБ: gen. sg. /w[ъ]/ подрет^лла 99r14-15

○ × 1: ≈ колѣно 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла (Skok 3: 11, s. v. *poroklo*). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/їогслањати/ подслан^н[ти] impf. НБ: іл. *їрилої сагашии* по^дслан^няюки 98v12

○ × 1: ‡≈ оутверждати 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, уп. /**їог/** и псл. *sloniti (Skok 3: 287, s. v. *sloniti*, SES, s. v. *sloneti*). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/їогсмех/ подсмѣхъ, -а м. М: acc. sg. /za/ по^дсмѣхъ 140r24, НБ: gen. sg. /зарад[и]/ по^дсмѣха 130r9.

○ × 2: ∅ 1 (1), ≈ смѣшанъ 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, уп. /**їог/** и псл. *směxъ, уп. слн. *posmeh* (SES, s. v. *smeh*, Skok 3: 292, s. v. *smijati se*); уп. ссл. подьсмѣхъ (ФР: ПП). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/їожалиїи/ пожали[ти] pf. НБ: praes. 3. sg. пожали 122v7

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *жалити*, Skok 3: 671, s. v. *žao*); в. /**їо/** и /**жалиїи/**; уп. пожалити (Miklosich). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/їожелиїи/ пожел[ити] pf. НБ: praes. 2. sg. /не/ пожелишь 129r16, pot. 3. sg. m. /не би не/ пожелію 134v5

○ × 2: ≈ возлюбити 1 (1), ≈ жаждати 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *желети*, Skok 3: 676, s. v. *željeti*, SES, s. v. *želeti*), в. /**їо/** и /**желиїи/**; уп. пожелѣти (Miklosich). RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/ūоживий̄и/⁽¹⁾ **пожив[ти]**⁽¹⁾ pf. intrans. П: *pot. 3. sg. m. /би/* поживію **161r3**

○ × 1: = пожити 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *живети*, Skok 3: 681–682, s. v. *živ*, SES. s. v. *žiti*), в. **/ūо/** и **/живий̄и/**, **/живий̄и се/** уп. **живити, живети се**. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ūоживий̄и/⁽²⁾ **пожив[ити]**⁽²⁾ pf. trans. НБ: *impt. 2. sg.* поживы 139v23

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *живети*, Skok 3: 681–682, s. v. *živ*, SES. s. v. *živ*), уп. **/ūоживий̄и/**⁽¹⁾. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ūожр̄ӣи/ **пожр[ти]** pf. П: *л. ūridgev ūr̄īni instr. sg. f.* п^ожр^ѣто^м[ь] 130v16-17

○ × 1: ≡ пожрѣти 1 (1)

● хибр_L; фонетска посрба; уп. ссл. **пожрѣти** (ФР: Д, Т, Да, СП, ЪБ), стсл. **пожрѣти** (СС), стсл.-цсл. **пожрѣти** (SJS); уп. и псл. ***žerti, *žьr̄o** (ПЕРСЈ, s. v. *ждрати*, Skok 3: 673–674, s. v. *ždrijeti*, SES, s. v. *žreti*, ESJS 11: 694, s. v. *požr̄eti*²). Даничић: **ūожр̄ӣи**, RJAZU: +

▲ хибр_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/ūозгравий̄и/ **поздрави[ти]** pf. НБ: *aor. 3. sg.* поз^дравы 118r4

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *здрав*, Skok 3: 646, s. v. *zdrav*, SES, s. v. *pozdraviti*), уп. **/ūо/** и **/здрав/**; уп. **поздравити** (Miklosich). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ūозгравий̄и/ **поздрал̄а[ти]** се impf. НБ: *impt. 2. pl. /се/* поз^дралайте **161v19**

○ × 1: ≈ радовати се не глаголати 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *здрав*, Skok 3: 646, s. v. *zdrav*, SES, s. v. *pozdraviti*), в. **/ūозгравий̄и/**. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ūознавай̄и/ **познавати** impf. ЗБ: *inf.* познавати **159v5**, *praes. 3. sg.* познае */се/* 109r22, М: *praes. 3. sg. /не/* познае 157r15, */се не/* познае 163r4, *praes. 1. pl.* познае^{мо} **163v8**

○ × 5: = познавати 2 (1+1), = знати 2 (2), = быти познано 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *знати*, Skok 3: 658–659, s. v. *znati*, SES, s. v. *znati*), в. **/ūознай̄и/**; уп. ссл. **познавати** (ФР: Д, Т, ГЦ, ЪБ), стсл. **познавати** (СС), стсл.-цсл. **познавати** (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1, нар_R: × 4; неутр_Σ: × 1, нар_Σ: × 4

/ūознай̄и/ **познати** pf. ЗБ: *inf.* поз^нати 157v6, познати 158v3, *praes. 2. sg.* познашъ **108v7**, *perf. 1. sg. m. /са^м[ь]/* поз^наю **109r6-7**, по³наю */са^м[ь]/* 110v7-8, *perf. 3. sg. m. /н̄е/* познаю 156v2, *perf. 1. pl. m. /смо/* поз^нали **163v6**, *plus. perf. 3. sg. f. /е била/* поз^нала 138r4, НБ: *inf.* познати 110v13, *praes. 3. sg.* поз^на 134v19, *praes. 2. pl.* поз^нате 108r5.

○ × 11: ∅ 1 (1), ≡ познати 1 (1), = познати 6 (4+2), # = познати 1 (1), ≈ развѣсти 1 (1), ≈ оувѣдати 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *знати*, Skok 3: 658–659, s. v. *znati*, SES, s. v. *znati*), в. **/ūо/** и **/знай̄и/**; уп. ссл. **познати** (С, ФР: Д, Т, Да, ГЦ, ЪБ), стсл. **познати** (СС), стсл.-цсл. **познати** (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 5, нар_R: × 6; неутр_Σ: × 5, нар_Σ: × 6

/ūoиздавна/ поиздав'на adv. НБ: поиздав'на 143r7

○ × 1: ‡ ≈ иногда 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. /ūo/ и /издавна/.

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ūoизнајред/ поизнапред[ъ] adv. НБ: поизнапред^д[ъ] 136r5

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. /ūo/ и /изна(ј)ūред/.

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ūoискаѡи/ пои[скати] pf. М: *impt. 2. sg.* поиѡи 108v12

○ × 1: ≈ взыскати 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла (SES, s. v. *iskati*), в. /ūo/ и /искаѡи/; уп. ссл. поискати (С, ФР: Д, Т, Да, ПП), стсл. поискати (СС), стсл.-цсл. поискати (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/ūoјање/ појање, [-ня] п. НБ: *acc. sg. /за/* појање 102r6, 104v13-14

○ × 2: ∅ 2 (2)

● нар_L; домаћег порекла, в. /ūoјаѡи/. RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/ūoјаѡи/ поја[ти] impf. М: *pot. 3. pl.* /би.../ појаѡе 108v15

○ × 1: ≈ воспѡвати 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (Skok 2: 671–672, s. v. *pjevati*, SES), уп. /ūeѡи/⁽¹⁾. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ūoјачи/ појач[и], [-а], -е НБ: *acc. sg. n. /за/* појаче 124v10

○ × 1: ‡ ≈ совершениѡишй 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. /ūo/ и псл. **jakъ(jъ)* (ПЕРСЈ, ЭССЯ 8: 171, Skok 1: 702, s. v. *jak*). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ūoједати/ поједати impf. М: *praes. 3. sg.* поједати 142r24

○ × 1: ≈ из'асти 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (Skok 1: 776–777, s. v. *jesti*); уп. /ūo/ и /јесѡи/. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ūoјиѡи/ пои[ти] pf. М: *praes. 3. sg.* пои 130v17

○ × 1: ≈ напаѡти 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *rojiti (Skok 2: 667, s. v. *piti*, SES); уп. ссл. понти (С, ФР: Д), стсл. понти (СС), стсл.-цсл. понти (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ūoказати (се)/ показа[ти] I: pf. ЗБ: *perf. 3. sg. /е/* показаѡ 121v3, НБ: *praes. 3. sg.* покаже 102v23-24, *aor. 3. sg.* показа 96r4 **II:** ~ **се** pf. НБ: *aor. 3. sg. /се/* показа 119r20, *plus. perf. 3. sg. m. /не се бѡ/* показаѡ 102v21.

○ **I:** × 3: = показати 1 (1), ≈ извѡстити 1 (1), ‡ ≈ исполнити 1 (1) **II:** × 2: ∅ 1 (1), ≈ ѡвити сѡ 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *rokazati (ПЕРСЈ, Skok 2: 69–70, уп. SES, s. v. *kazati*); уп. ссл. показати (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. показати (сѡ) (СС), стсл.-цсл. показати (SJS). **I:** Даничић: +, RJAZU: + **II:** RJAZU: +

▲ неутр_R: × 2, нар_R: × 3; неутр_Σ: × 2, нар_Σ: × 3

/іюкајање и іюкајаније/ **покајање/покајање**, **-на/ја** п. ЗБ: *gen. sg.* покајања 144r7, *acc. sg.* /скрозъ, на/ покајање 129r10, 136r6, М: *acc. sg.* /на/ покајање 136v11.

○ × 4: ≡ **покајање** 3 (3), ≈ **каати са** 1 (1)

● књиж_L и нар_L (књижевне провенијенције, одомаћено у нар. јез.); уп. ссл. **покајање** (С, ФР: Д, Т, Да, СП, NN), стсл. **покајање** (СС), стсл.-цсл. **покајање** (SJS); стсл. реч калк према грч. **μετάνοια** (ПЕРСЈ, s. v. *kajati se*, уп. Skok 2: 15–16, s. v. *kajati se*). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 3, нар_R: × 1; књиж_Σ: × 3, нар_Σ: × 1

/іюкаљаїи/ **покаља[ти]** pf. М: *іл. іридев ірїни пот. sg. n.* покаљано 113v18, НБ: *perf. 3. sg. m. /e/* покаљаω 143r3, *іл. іридев ірїни instr. pl. f. /el* покаљанима 140r8.

○ × 3: ≈ **положити** 1 (1), ≈ **вренний** 1 (1), ≈ **окалати** 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (уп. ПЕРСЈ, s. v. *каљати*, Skok 2: 37–38, s. v. *kao*), в. **/ію/** и **/каљаїи/**; уп. стсл. **покалати са** (СС), стсл.-цсл. **покалати са** (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/іюкамени/ **покамен'н[ы], [-а], [-о]** НБ: *gen. sg. m. /из/* покамен'нога 108r3

○ ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. чеш. *rokamenovati*, слч. *rokamenowat'*, поль. *rokatienieć*, укр. *покаменіти, покам'яніти, покам'янілий*, уп. и **/камен/**.

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/іюкарайїи/ **покара[ти]** pf. НБ: *aor. 3. sg.* покара 120r22

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (SES, s. v. *karati*, Skok 2: 155–156, s. v. *koriti*), в. **/ію/** и **/карайїи/**; уп. ссл. **покарати** (С, ФР: Да). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/іюквасиїи/ **поква[сити]** pf. НБ: *gen. pl. m. /ѡ[ы]/* поквашены 107v18

○ × 1: ≈ **окропити** 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *kvasiti*, Skok 2: 252, s. v. *kvas*), в. **/ію/** и **/квасиїи/**. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/іюклањаније/ **поклананї[е], -їа** п. П: *gen. sg.* поклананїа 160v8

○ × 1: ≡ **поклоненїе** 1 (1)

● књиж_L и нар_L; домаћег порекла (уп. ПЕРСЈ, s. v. *поклон*, Skok 2: 102–103, s. v. *kloniti se*), в. **/іюклањаїи се/**; уп. ссл. **поклананїе** (ФР: Д, Т, Да), стсл. **поклананїе** (СС), стсл.-цсл. **поклананїе** (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/іюклањаїи се/ **покланати се** impf. ЗБ: *praes. 3. pl. /cel/* покланāju 116r1, *fut. 3. pl.* покланати /кје се/ 136r11-12

○ × 2: = **покланати са** 1 (1), = **поклонити са** 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, уп. псл. **pokloniti se* (ПЕРСЈ, Skok 2: 102–103, s. v. *kloniti se*, SES, s. v. *kloniti*); уп. ссл. **покланати** (ФР: Т, Да, СП, ГЦ, NN), стсл. **покланати са** (СС), стсл.-цсл. **покланати са** (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/іюклаїи/ **покла[ти]** pf. НБ: *pot. 3. sg. m. /да би не/* поклаω 159r4

○ × 1: ≈ **поглотити** 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *клати*, Skok 2: 91–92, s. v. *klati*, SES, s. v. *klati*), в. /**ѡо**/ и /**клаѡи**/; уп. поклати (Miklosich). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ѡоклон/ поклон[ъ], [-а] м. НБ: *instr. pl.* поклонами 103r24

○ × 1: ∅ 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. **poklonъ* (ПЕРСЈ, Skok 2: 102–103, s. v. *kloniti se*, SES); уп. ссл. поклонъ (С), стсл. поклонъ (СС), стсл.-цсл. поклонъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1984: +
- ▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/ѡоклониѡи/ поклони[ти] pf. НБ: *perf. 3. sg. m. /e/* поклоніо 134r11

○ × 1: ≈ дати 1 (1)

- нар_L (значење); домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *поклон*, Skok 2: 102–103, s. v. *kloniti se*, уп. SES, s. v. *poklon*), уп. /ѡоклон/; уп. ссл. поклонити (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ПП, NN, ЂБ), стсл. поклонити (СС), стсл.-цсл. поклонити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ѡоклоњеније/ поклонѣни[е], [-ја] п. ЗБ: *loc. sg. /o/* поклонѣнію 136r25, 136r9-10

○ × 2: = поклонѣне 2 (2)

- књиж_L; уп. ссл. поклонѣние (С, ФР: Д, Т, Да, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. поклонѣние (СС), стсл.-цсл. поклонѣние (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 2; хибр_Σ: × 2

/ѡокој/ покой, -ја м. НБ: *acc. sg. /oy/* покой 131v12

○ × 1: ∅ 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. **pokoјъ* (SES, ESJS 11: 675); уп. ссл. покои (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, NN), стсл. покои (СС), стсл.-цсл. покои (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/ѡокориѡи/ покори[ти] pf. ЗБ: *perf. 3. sg. m. /e/* покоріо 110r22

○ × 1: = покорити 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. **pokoriti* (SES, s. v. *pokora*, Skok 2: 155–156, s. v. *koriti*); уп. ссл. покорити (С, ФР: Д, Т, Да, ГЦ, ПП), стсл. покорити (СС), стсл.-цсл. покорити (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: *покарати се*
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ѡокорни/ покорн[ы], [-а], [-о] НБ: *nom. pl. m.* покор'ни 129v12, покорны 145r11-12, *acc. pl. f.* покор'не 129v12

○ × 3: ∅ 1 (1), # ≠ смиреніе 1 (1), ‡ ≈ смиренный 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, уп. псл. **pokora* (SES, Skok 2: 155–156, s. v. *koriti*); уп. ссл. покорнь (ФР: Т, ЂБ). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 3; неутр_Σ: × 3

/ѡокриваѡи (се)/ покріива[ти]/покрыва[ти]/покрива[ти] I: *impf.* ЗБ: *praes. 3. pl.* покрываю 99r5, покріиваю 127r11-12, *part. praes. act. f. gen. sg.* покриваюкѣ 106v13, II: *perf. 3. sg. m. /e/* покріивао 96r22, *іл. ѡрилоі садашњи* покрываюкѣ 159v11 II: ~ се *impf.* ЗБ: *perf. 3. sg. f. /se* ѣ/ покрывала 116r5, *іл. ѡрилоі садашњи* покрыва^{юћи} /се/ 96v19.

○ I: × 5: ≡ покривати 2 (2), = покривати 1 (1), = покрити 1 (1), ≠ покривати с_A 1 (1) II: × 2: ≡ покривати с_A 1 (1), = покривати с_A 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *pokryvati, уп. буг. *покривам*, слн. *pokrivati*, слч. *pokrývat*, чеш. *pokrývati*, поль. *pokrywać*, рус. *покрывать*, укр. *покривати* (уп. Skok 2: 199–200, s. v. *kriti (se)*, SES, s. v. *kriti*); уп. ссл. *покривати* (С, ФР: Д, Т, Да, ГЦ, ПП), стсл. *покрывати* (СС), стсл.-цсл. *покрывати* (SJS). **I:** Даничић: +, RIAZU: + **II:** Даничић: +, RIAZU: +

▲ неутр_R: × 5, нар_R: × 2; неутр_Σ: × 5, нар_Σ: × 2

/ūokрий̄ӣи/ покри[ти] pf. ЗБ: *īl. ūridgev ūrīni nom. sg. m. покривенъ 115v11*, НБ: *īl. ūridgev ūrīni nom. sg. n. покривено 163r11*

○ × 2: ∅ 1 (1), ≡ покрити 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *pokryti, уп. мак. *покриве*, буг. *покрива*, слн. *pokriti*, слч. *pokryt*, чеш. *pokrytí*, поль. *pokryć*, рус. *покрыть*, блр. *накрыць*, укр. *покриту* (уп. Skok 2: 199–200, s. v. *kriti (se)*, SES, s. v. *kriti*); уп. ссл. *покрыти* (ФР: Д, Т, Да, ЂБ), стсл. *покрыти* (СС), стсл.-цсл. *покрыти* (SJS). Даничић: +, RIAZU: +

▲ неутр_R: × 2; неутр_Σ: × 2

/ūокӯий̄ӣи/ поквп[ити] pf. НБ: *praes. 3. pl. /да/ поквпе 125r22*

○ × 1: ≈ собрати 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *kurь (SES, s. v. *kur*, Skok 2: 236–237, s. v. *kur*⁴); уп. *покоупити* (Miklosich). RIAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ūокусий̄ӣи се/ поквсити/поквсити се pf. ЗБ: *perf. 3. sg. m. поквсѣω /се е/ 157r11*, *aor. 3. sg. поквсиѣ /се/ 157v12*, НБ: *inf. се поквсити 158r2*.

○ × 3: ∅ 1 (1), = поквсити сА 2 (2)

- књиж_L; уп. стсл. *покоупити сА* (СС), стсл.-цсл. *покоупити сА* (SJS). Даничић: +, RIAZU: +

▲ књиж_R: × 2, нар_R: × 1; књиж_Σ: × 2, хибр_Σ: × 1

/ūокућни/ поквћн[и], [-а], [-о] НБ: *gen. pl. n. поквћни 127r8*

○ × 1: ∅ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, уп. */ūо/* и */кућа/*. RIAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ūокуцивай̄ӣи/ поквциива[ти] impf. НБ: *perf. 1. sg. m. поквцииваω /са^M[ь]/ 110v10-11*

○ × 1: ≈ толкнѣти 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, уп. */ūо/* и */куца̄ӣи/*. RIAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ūола̄ӣӣи/ пола[гати] impf. ЗБ: *praes. 3. sg. полаже 139r16-17*

○ × 1: ≡ полагаати 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла (Skok 2: 283, s. v. *leći*, SES, s. v. *ložiti*), в. ***īōоложй̄ӣӣи!***; уп. ссл. *полагати* (С, ФР: Д, Т, Да, ГЦ, ПП, ЂБ), стсл. *полагати* (СС), стсл.-цсл. *полагати* (SJS). Даничић: +, RIAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ūолазни/ полазн[ы], [-а], [-о] супст. ССЛ: *acc. pl. n. полазна 131r10-11*

○ × 1: ≡ полезный 1 (1)

- књиж_L; уп. ссл. *пользнь* (ФР: Д, Т, Да, СП), стсл. *пользнь* (СС), стсл.-цсл. *пользнь* (SJS). Даничић: +, RIAZU: +

▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/ūола̄ӣӣа/ полат[а], [-е] f. НБ: *nom. pl. полате 112r16*

○ × 1: ø 1 (1)

● зајЛ; од балк.-лат. *palātia* (Skok 2: 590, s. v. *palāča*², SES, s. v. *palāča*, ESJS 11: 676–677, s. v. *polata*); уп. ссл. полата (С, ФР: Д, Т, Да, ГЦ, ПП, ЂБ), стсл. полата (СС), стсл.-цсл. полата (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1974: +

▲ неутр_Р: × 1; неутр_С: × 1

/полејше/ полѣпше adv. НБ: полѣпше 106r9, полепше 124v16

○ × 2: ø 1 (1), ≈ ѓснѣ 1 (1)

● нар_Л; домаћег порекла, в. **/по/** и **/лејше/**. RJAZU: +

▲ нар_Р: × 2; нар_С: × 2

/полејши/ полѣпш[и], [-а], [-е] НБ: ас. sg. m. полѣпшега 141r2, gen. sg. f. /ѡ[ъ]/ полѣпше 141r3, ас. sg. f. полѣпшv 116v6

○ × 3: ø 1 (1), ≈ чєстнѣйшій 1 (1), † ≈ чєстнѣйшій 1 (1)

● нар_Л; домаћег порекла, в. **/по/** и **/лејши/**. RJAZU: +

▲ нар_Р: × 3; нар_С: × 3

/поливайи/ полива[ти] impf. М: *л. ӯрилої сагашии* поливаюкѡ 113r19

○ × 1: # ≈ возливати 1 (1)

● зајЛ; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *лити*, SES, s. v. *liti*, Skok 2: 309–310, s. v. *liti*), в. **/полиий/**; уп. стсл. поливати (ФР: Д, СП), стсл. поливати (СС), стсл.-цсл. поливати (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_Р: × 1; нар_С: × 1

/полиий/ поли[ти] pf. М: *л. ӯридег ӯрїни ном. sg. n.* поливено 113v20

○ × 1: † ≈ ѡблїати 1 (1)

● зајЛ; домаћег порекла, уп. **/по/** и псл. **liti* (ПЕРСЈ, Skok 2: 296, ЭССЯ 15: 157–158, SES); ссл. полити (ФР: СП). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 1; неутр_С: × 1

/положеније/ положеніе, -іа n. ЗБ: *ном. sg.* положеніе 139v2

○ × 1: ≡ положеніе 1 (1)

● књиж_Л; уп. ссл. положеніе (С, ФР: Д, Т, NN, ЂБ), стсл. положеніе (СС), стсл.-цсл. положеніе (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ књиж_Р: × 1; књиж_С: × 1

/положии (се)/ положити I: pf. ССЛ: *аор. 3. sg.* положи 143r1, *impt. 2. sg.* положи 138v5, 139r6, 140r7 || ЗБ: *perf. 2. sg. m.* положїѡ /си/ 97r19, *perf. 3. sg. m. le/* положїѡ 97r16-17, *аор. 3. sg.* положи 139r16, М: *impt. 2. sg.* положи 108r23-24 **II:** ~ **се** pf. ЗБ: *inf.* положити /се/ 95v11.

○ **I:** × 8: ≡ положити 7 (5+2), ≈ вложити 1 (1) **II:** × 1: ≡ положити сѡ 1 (1)

● зајЛ; домаћег порекла, од псл. **položiti*, уп. мак. *положи*, буг. *положа*, слн. *položiti*, слч. *položiti*, чеш. *položiti*, поль. *położyć*, рус. *положить*, блр. *палажыць*, укр. *положити* (Skok 2: 282–283, s. v. *leci*, SES, s. v. *ložiti*); уп. ссл. положити (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, NN), стсл. положити (сѡ) (СС), стсл.-цсл. положити (сѡ) (SJS). **I:** Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1984: + **II:** Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 7, нар_Р: × 2; неутр_С: × 7, нар_С: × 2

/полудани/ полвданны/ползданны, [-а], [-о] П: *gen. sg. m.* /ѡ[ъ]/ полвданнога 132r7-8, *ас. sg. m.* /оу/ полвданны 131v16, ползданны 132r3

○ × 3: ≡ полвденный 2 (2), = ползденный 1 (1)

- зај_L; уп. ссл. полоудьньнь (ФР: Д, ГЦ, ЪБ), стсл. полоудьньнь (СС), стсл.-цсл. полоудьньнь (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 3; неутр_Σ: × 3

/ѡолудейѡи/ полѡд[ѡти] рф. НБ: *aor. 3. sg.* полѡды 158r11

○ × 1: ≈ об'юродѡти 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, уп. /ѡо/ и псл. *luděti (ЭССЯ 16: 166, ПЕРСЈ, s. v. *луд*, Skok 2: 325–326, s. v. *lud*). RJAZU: + | Михајловић 1984: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ѡолучийѡи/ полѡчити рф. ЗБ: *inf.* полѡчити 104r21, 145v9, *perf. 3. sg. m.* полвчѡ /e/ 140v20, /нѡе/ полвчѡ 163v10, НБ: *inf.* полѡчити 104v16.

○ × 5: ∅ 1 (1), ≡ полѡчити 1 (1), = полѡчити 2 (2), ≠ полѡчити 1 (1)

- књиж_L; уп. ссл. полоучити (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЪБ), стсл. полоучити (СС), стсл.-цсл. полоучити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ књиж_R: × 3, нар_R: × 2; књиж_Σ: × 3, хибр_Σ: × 2

/ѡомаѡийѡи/ пома[гати] impf. ЗБ: *impt. 2. sg.* помажи 114r13

○ × 1: ≡ помагати 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *romagati (SES, уп. ПЕРСЈ, s. v. *моѡи*, Skok 2: 446–447, s. v. *moći*); уп. ссл. помагати (ФР: Д, Т, Да, СП), стсл. помагати (СС), стсл.-цсл. помагати (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/ѡомазанац/ помазанаць, [-н'ца] м. М: *nom. sg.* помазанаць 114r5, 116r13-14, *dat. sg.* помазан'цѡ 116r17, НБ: *nom. sg.* помазанаць 136r23

○ × 4: ≈ помазанникъ 2 (2), ≈ месѡа 1 (1), ≈ помазанный 1 (1)

- хибр_L; посрбљено заменом суфикса, в. /ѡомазаник/. RJAZU: +
- ▲ хибр_R: × 4; хибр_Σ: × 4

/ѡомазаник/ помазан'ниѡ[ъ], -а м. ЗБ: *gen. sg.* помазан'ниѡка 113v16, *dat. sg.* /к/ помазан'ниѡк 114r10, 116r17, М: *voc. sg.* помаза^нниче 113v21

○ × 4: ≡ помазанникъ 3 (3), ≈ помазаннын 1 (1)

- књиж_L; уп. стсл. помазаникъ (ФР: ЪБ), стсл. помазанынникъ (СС), стсл.-цсл. помазанынникъ (SJS). RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 4; књиж_Σ: × 4

/ѡомазање/ помазаніе, -нѡ п. ЗБ: *nom. sg.* помазаніе 114r3, *gen. sg.* /зард[и]/ помазаніа 114v19, *acc. sg.* помазаніе 114r8, 116r19

○ × 4: ≡ помазаніе 3 (3), = помазаніе 1 (1)

- књиж_L; уп. ссл. помазаніе (ФР: Д, Т, Да), стсл. помазаніе (СС), стсл.-цсл. помазаніе (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 4; хибр_Σ: × 4

/ѡомазайѡи/ помазати рф. ССЛ: *praes. 3. pl.* помаж^т 112v3, *aor. 3. sg.* помаза 116r14 || ЗБ: *inf.* помазати 113v11, 114v21-22, *praes. 2. pl.* помажете 115v9, *praes. 3. pl.* помажv 114r21, 115v1, *perf. 3. sg. m.* /ѡ/ помазаѡ 116r11, 118r4, 139r14, *perf. 3. pl. f.* /нысв/ помазале 117v20, *aor. 3. sg.* помаза 114v2, *impt. 2. sg.* помажи 145r1-2, *їл. ѡригев ѡрїни dat. sg. m.* помазан'номѡ 118r2, *їл. ѡригев ѡрїни acc. sg. m.* помазатога 117v22, *їл. ѡригев ѡрїни nom. sg. n.* помазато 113v15, НБ: *perf. 3. sg. m.* /ѡ/ помазаѡ 140r11, *impt. 2. sg.* помажи 139v24.

○ × 18: ≡ помазати 8 (6+2), = помазати 8 (7+1), ≈ положити 2 (2)

- књиж_L (значење); уп. ссл. помазати (С, ФР: Д, Т, Да), стсл. помазати (СС), стсл.-цсл. помазати (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ књиж_R: × 9, нар_R: × 9; књиж_Σ: × 9, хибр_Σ: × 9

/помазивање/ помазиван[је], [-ња] п. М: *loc. sg. n. /ω/* помазивању 114r19

○ × 1: ≈ помазаніє 1 (1)

- нар_L; в. **/помазиваїи/**. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/помазиваїи/ помазїивати impf. П: *inf.* помазїивати 114r20

○ × 1: = помазати 1 (1)

- нар_L; према **/помазаїи/** (в.). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/помало/ помало adv. М: помало 139r21

○ × 1: ≈ малω 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, в. **/по/** и **/мало/**. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/помен/ помен[ъ], [-а] м. НБ: *instr. sg. /ц/* помено^М[ъ] 104r3

○ × 1: ∅ 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла (Skok 2: 699–700), в. **/поменуїи/**; уп. ссл. помень (ФР: Д, Т, Да). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/поменуїи/ поменв[ти] pf. П: *aor. 3. sg.* поменв 145r14

○ × 1: ≡ поманџти 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. **romenoti* (ESJS 11: 680–681, Skok 2: 699–700, s. v. *romen*, 444–445, s. v. *mniti*); уп. ссл. поменуџти (С, ФР: Д, Т, Да, СП), стсл. поманџти (СС), стсл.-цсл. поманџти (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/помейнуїи/ пометнв[ти] pf. НБ: *л. ȳrigev ȳrȳni nom. sg. m.* поме^Тнвть 98r6, поме^Тнџть 98r14

○ × 2: ≈ повреци 2 (2)

- нар_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *metnuti*, Skok 2: 410–414, s. v. *mesti*), в. **/по/** и **/мейнуїи/**; уп. стсл. пометати (СС), стсл.-цсл. пометати (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/помиловаїи/ пом[и]л[овати] pf. ССЛ: *impt. 2. sg.* пом(и)лви 157v16-17

○ × 1: ≡ помилувати 1 (1)

- зај_L; уп. ссл. помилувати (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, ЂБ), стсл. помилувати (СС), стсл.-цсл. помилувати (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/помияїи/ помин[јати] impf. НБ: *л. ȳriлої сагаињи* поминвкѣ 103v7

○ × 1: ∅ 1 (1)

- књиж_L и нар_L; домаћег порекла (Skok 2: 444–445, s. v. *mniti*), в. **/поменуїи/**; уп. ссл. поминати (С, ФР: Д, Т, Да, ГЦ, ЂБ), стсл. поминати (СС), стсл.-цсл. поминати (SJS). Даничић: *поминати*, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/їомирийїи се/ помири[ти] се pf. М: perf. 1. pl. m. /смо се/ помирили 97v8

○ × 1: ≈ примирити сѧ 1 (1)

● нар_Л; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *мир*, Skok 2: 426–428, s. v. *mio*, SES, s. v. *mir*¹), в. /їо/ и /мир/ ⁽¹⁾. RJAZU: +

▲ нар_Р: × 1; нар_Σ: × 1

/їомишляїи/ помыш'ля[ти] impf. ЗБ: *їл. їрилої сагашињи помыш'ляюкѵ* 139r24, НБ: *їл. їрилої сагашињи помыш'ляюђи* 139r22.

○ × 2: ≡ помышляти 1 (1), ≈ помнити 1 (1)

● зај_Л; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *misao*, Skok 2: 431–432, s. v. *misao*, SES, s. v. *misel*); уп. /їо/ и /мислийїи/; уп. ссл. помышляти (С, ФР: Т, Да, СП, ПП, NN, ЂБ), стсл. помышляти (СС), стсл.-цсл. помышляти (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_Р: × 2; нар_Σ: × 2

/їомишљеније/ помышљенї[е], -їа n. ЗБ: *nom. pl. помышљенїа* 134r1-2

○ × 1: ≡ помышленїе 1 (1)

● књиж_Л и нар_Л; уп. ссл. помышљенїе (С, ФР: Т, Да, ГЦ, ЂБ), стсл. помышљенїе (СС), стсл.-цсл. помышљенїе (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_Р: × 1; нар_Σ: × 1

/їомор/ помор[ъ], [-а] m. НБ: *instr. sg. поморо^М[ъ]* 130r17

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_Л; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *морити*, Skok 2: 465–467, s. v. *mrijeti*), в. /їомориийїи/. RJAZU: +

▲ нар_Р: × 1; нар_Σ: × 1

/їомориийїи/ помори[ти] pf. НБ: *praes. 3. sg. поморы* 129v6

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_Л; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *морити*, Skok 2: 465–467, s. v. *mrijeti*), в. /їо/ и /мориийїи/; уп. поморити (Miklosich). RJAZU: +

▲ нар_Р: × 1; нар_Σ: × 1

/їомоћ/ помоћь, -и f. П: *nom. sg. помоћь* 123v6, *gen. sg. /рад[и]/ помоћи* 96v21, *acc. sg. /оу/ помоћь* 108r7, 123v7, НБ: *nom. sg. помоћь* 103r14, 123v4, *gen. sg. помоћи* 124r1, *acc. sg. /оу, на/ помоћь* 111v7-8, 120v1, 123v3, 123v8, 126r21, 161v21 ◆ 8 помоћь бѵде 123v3 ‡ ≈ сїсаюцагѡ 41v15, ◆ н^азваше б(о)жїю помоћь 161v20-21 ≈ гїаша радѡвати сѧ 75v2

○ × 13: ∅ 3 (2+1), ≡ помоць 2 (2), ≈ помоць 1 (1), ≠ помоць 1 (1), ≈ спасенїе 2 (1+1), ‡ ≈ спасенїе 2 (2)

● књиж_Л и нар_Л; домаћег порекла, од псл. *romot'*ь* (SES, ПЕРСЈ, s. v. *моћи*, Skok 2: 446–447, s. v. *moći*); уп. ссл. помоць (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. помоць (СС), стсл.-цсл. помоць (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ нар_Р: × 13; нар_Σ: × 13

/їомоћи/їомошїи/ помо[кѵ]/помо[щи] pf. ЗБ: *impt. 2. sg. помози* 96v22, НБ: *aor. 3. sg. поможе* 96v4.

○ × 2: ∅ 1 (1), ≡ помози 1 (1)

● зај_Л; домаћег порекла, од псл. *romot'*и* (SES, s. v. *помоћ*, ПЕРСЈ, s. v. *моћи*, Skok 2: 446–447, s. v. *moći*); уп. ссл. помози (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ЂБ), стсл. помози (СС), стсл.-цсл. помози (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ неутр_Р: × 2; неутр_Σ: × 2

/ѳомоћник/ помоћникъ, [-а] м. П: *nom. sg.* помоћникъ 123v5

○ × 1: ≡ помощникъ 1 (1)

- књиѳ и нар_L; домаћег порекла (SES, s. v. *romoč*, ПЕРСЈ, s. v. *moћи*, Skok 2: 446–447, s. v. *moći*), в. /ѳомоћ/; уп. ссл. помощ(ь)никъ (ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЪБ), стел. помощникъ (СС), стел.-цсл. помощникъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ѳомрачийи/ помрачи[ти] рф. ССЛ: *aor. 3. pl.* помрачише 142v18

○ × 1: ≡ помрачити 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, уп. /ѳо/ и псл. *morčiti (ЭССЯ 19: 216–217, ПЕРСЈ, s. v. *mrak*, Skok 2: 467–468, s. v. *mrknuti*, SES, s. v. *mrak*); уп. ссл. помрачити (С, ФР: ПП), стел. помрачити (СС), стел.-цсл. помрачити (SJS). RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/ѳомркнуйи/ помр'кнѳ[ти] рф. П: *plus. perf. 3. sg. n.* /е было/ помр'кнѳло 101r23, /е было/ помр'кнѳло 116r3-4, М: *il. ĩrudev ĩrĳini nom. sg. m.* помр'кнѳ[ѳ] 98r15-16, *il. ĩrudev ĩrĳini nom. sg. n.* помр'кнѳто 98r24.

○ × 4: = помр'цати 2 (2), ≈ помрачити 1 (1), ≠ помрачити 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, уп. /ѳо/ и псл. *mrknoti (ЭССЯ 21: 133–135, ESJS 9: 503–504, s. v. *mrknoti*, ПЕРСЈ, s. v. *mrknuti*, SES, s. v. *mrkniti*, Skok 2: 467–468, s. v. *mrknuti*); уп. ссл. помр'кнѳти (ФР: ПП), стел. помр'кнѳти (СС), стел.-цсл. помр'кнѳти (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 4; нар_Σ: × 4

/ѳомрцайи/ помр'ца[ти] impf. П: *part. praes. act. n. instr. sg.* /co/ помр'цаѳи^М[ѳ] 141v9

○ × 1: = помр'цати 1 (1)

- хибр_L; посрбљено према предлошку; уп. стел. помр'цати (СС), стел.-цсл. помр'цати (SJS).

▲ хибр_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/ѳомрчайи/ помр'ча[ти] рф. НБ: *pot. 3. pl. f.* /би/ помр'чале 141v9-10

○ × 1: ≈ ѳслѳити 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, уп. /ѳо/ и псл. *mrčati (ЭССЯ 21: 127, уп. ПЕРСЈ, s. v. *mrk*, Skok 2: 467–468, s. v. *mrknuti*); уп. помр'чати (Miklosich). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ѳомрчина/ помр'чин[а], [-е] ф. НБ: *acc. sg. /oy/* помр'чинѳ 144r1, *loc. sg. /oy/* помр'чины 98r22, 139v11

○ × 3: ∅ 1 (1), ≈ тца 2 (1+1)

- нар_L; домаћег порекла, уп. /ѳо/ и псл. *mrčina (ЭССЯ 21: 128, уп. ПЕРСЈ, s. v. *mrknuti*, Skok 2: 467–468, s. v. *mrknuti*). RJAZU: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/ѳомрчни/ помр'чн[и], [-а], [-о] НБ: *gen. sg. n.* помр'чнога 109v3 ♦ в. /обликло/

○ × 1

- нар_L; домаћег порекла (ЭССЯ 21: 128, уп. ПЕРСЈ, s. v. *mrknuti*, Skok 2: 467–468, s. v. *mrknuti*), в. /ѳомрчина/. RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ѳонаизвесно/ понаизвѳстно adv. М: понаизвѳстно 162v1

○ × 1: ≈ свѳдѳий извѳстнѳе 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, в. /ѳо/ и /извес(ѳ)но/.

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/їонајбољи/ понайболїи, [-лна], [-лнє] НБ: *pot. sg. m.* понайболїи 129v16-17

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. **/їо/** и **/најбољи/**. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/їонајвећи/ понаиввѣ[їи], [-а], -е НБ: *pot. sg. n.* понаиввѣје 159v18

○ × 1: ≈ најбољїй 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. **/їо/** и **/већи/**. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/їонајвише/ понайвише/ понаивише adv. НБ: понайвише 114v6, 128r7, пона^ивише 156v6-7

○ × 3: ≈ најпаче 3 (3)

● нар_L; домаћег порекла, в. **/їо/** и **/највише/**. RJAZU: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/їонаїре/ понапре adv. НБ: понапре 138r14, 138r24

○ × 2: ≈ первѣе 2 (2)

● нар_L; домаћег порекла, в. **/їо/** и **/наїре/**. RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/їонеки/ понек[їи], [-а], -о НБ: *pot. sg. n.* понеко 157r17-18

○ × 1: ‡ ≈ ѿ части 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. **/їо/** и **/неки/**. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/їонешїи/їонесїи/ поне(с)ти pf. ССЛ: *inf.* понести 130v8, ‖ ЗБ: *praes. 3. pl. m.* /cv/ понели 113r3, М: *їл. їригев їрїни pot. sg. m.* понеть 126r20

○ × 3: ≡ понести 1 (1), = понести 1 (1), ≈ поднести 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, уп. **/їо/** и псл. **nesti* (ПЕРСЈ, s. v. *носити*, Skok 2: 512–513, s. v. *nesti*, ЭССЯ 25: 19–23, s. v. *nesti*, 105, s. v. *něti*); уп. ссл. понести (ФР: Т), стсл. понести (СС), стсл.-цсл. понести (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1, књиж_R: × 1, нар_R: × 1; неутр_Σ: × 1, књиж_Σ: × 1, нар_Σ: × 1

/їонизни/ пониз'н[їи], [-а], [-о] НБ: *pot. pl. m.* пониз'ни 129v12

○ × 1: #≠ смиренїе 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. **/їо/** и псл. **niziti* (ЭССЯ 25: 142–143, Skok 2: 520–521, s. v. *niz*, ПЕРСЈ, s. v. *низак*); уп. пониз'нъ (Miklosich). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/їонизносї/ пониз'ност[ь], -и f. НБ: *loc. sg.* /ω/ пониз'ности 145r11

○ × 1: ≈ смиренїе 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (Skok 2: 520–521, s. v. *niz*, ПЕРСЈ, s. v. *низак*), в. **/їонизни/**. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/їоновиїи се/ понови[ти] се pf. М: *perf. 3. sg. f.* поновила /се је/ 99r19, /се^е/ поновила 115v13

○ × 2: ≈ обнови^ити с_л 2 (1+1)

● нар_L; домаћег порекла, в. **/їо/** и псл. **noviti* (ЭССЯ 25: 232–233, ПЕРСЈ, s. v. *нов*, Skok 2: 525–526, s. v. *nov*); уп. ссл. поновити (ФР: Да), стсл. поновити (СС), стсл.-цсл. поновити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/іоносіїи се/ поноси[ти] се impf. НБ: *praes. 3. pl. /се/ поносе 98v10, pot. 1. pl. м. /да би се/ поносили 145r10-11*

○ × 2: ∅ 1 (1), ≈ хвалити сж 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла. RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/іоношеније/ поношеніе, [-іа] п. ЗБ: *acc. sg. поношеніе 140v9*

○ × 1: ≡ поношеніе 1 (1)

● књиж_L: уп. ссл. поношеніе (ФР: Д, Да, СП), поношеніе (ФР: Т), стсл. поношеніе (СС), стсл.-цсл. поношеніе (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/іоњеже/ понєж[е] conj. ССЛ: *понєж^ж[е] 130v9, 141v23*

○ × 2: ≡ понєже 2 (2)

● књиж_L: уп. ссл. понєже (ФР: Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. понєже (СС), стсл.-цсл. понєже (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 2; књиж_Σ: × 2

/іої/ попь, -а м. НБ: *nom. sg. попь 113r15, acc. sg. /за/ попа 120r23, nom. pl. попови 113v5, dat. pl. /к/ попово^М[ъ] 125r16*

○ × 4: ∅ 1 (1), ≈ свјашенникъ 2 (1+1), ≈ іееєви 1 (1)

● зај; општесловенско *popъ, од грч. *παπῆς*, можда посредством ствнем. *pfaffo* (Skok 3: 8–9, ESJS 11: 683, SES, s. v. *pop'*); уп. ссл. попь (С, ФР: Д, Т, ЂБ), стсл. попь (СС), стсл.-цсл. попь (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 4; неутр_Σ: × 4

/іоїиїи/ попити pf. М: *inf. попити 137v18*

○ × 1: ≈ пити 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла (Skok 2: 667, s. v. *piti*, SES, s. v. *piti*), в. /іо/ и /іиїиїи/; уп. попити (Miklosich). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/іоїљуваїи/ поплюва[ти] pf. М: *іл. іригев ірїни nom. sg. н. поплювано 113v17-18*

○ × 1: ≈ оплевати 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла (Skok 2: 692, s. v. *pljuvati*), в. /іо/ и /іљуваїи/; уп. поплювати (Miklosich). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/іоїравиїи/ поправи[ти] pf. М: *perf. 1. sg. м. /са^М[ъ]/ поправіω 128r16*

○ × 1: ≈ направити 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла (SES, Skok 3: 26–27, s. v. *prav*), в. /іо/ и /іравиїи/; уп. ссл. поправити (ФР: Д, Т, ГЦ, NN). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/іоїраїи/ попр[а]ти pf. ССЛ: *aor. 3. sg. попра 157v17* || ЗБ: *іл. іригев ірїни instr. sg. ф. /над[ъ]/ попранно^М[ъ] 103v3.*

○ × 2: ≡ попраати 1 (1), ‡ ≡ попраати 1 (1)

● књиж_L: уп. ссл. попраати (ФР: Д, Да, ЂБ), стсл. попраати (СС), стсл.-цсл. попраати (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ књиж_R: × 1, нар_R: × 1; књиж_Σ: × 1, хибр_Σ: × 1

/ūōūreḡashnī/ **попреḡаш'нїи, [-нїа], [-нїє]** НБ: *nom. sg. m.* попреḡаш'нїи 160r17

○ × 1: ≈ первѣншїй 1 (1)

● нар_L; домаḡег порекла, в. **/ūō/** и **/ūreḡashnī/**.

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ūōūreḡe/ **попреḡє** *adv.* НБ: попреḡє 120v19, 122v5-6, ^{no}преḡє 120r24

○ × 3: ∅ 2 (2), ≈ первѣє 1 (1)

● нар_L; домаḡег порекла, в. **/ūō/** и **/ūreḡe/**. RJAZU: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/ūōūyustīīīī/ **попу[стити]** *pf.* НБ: *īl. ūrīdeḡ v ūrīnī nom. sg. n.* попушено 96r4

○ × 1: ∅ 1 (1)

● зај; домаḡег порекла (Skok 3: 82–83, s. v. *pust²*, SES, s. v. *pustiti*), в. **/ūō/** и **/ūyustīīīī/**; уп. ссл. попустити (ФР: ГЦ, ПП), стел. попустити (СС), стел.-цсл. попустити (SJS). Даничиḡ: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/ūōрано/ **порано** *adv.* НБ: порано 99r24

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаḡег порекла, в. **/ūō/** и **/рано/**; уп. *порано* (Miklosich). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ūōрег/ **поред[ъ]** НБ: поред[ъ] 100r20-21

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаḡег порекла (Skok 3: 122–123, s. v. *red*), в. **/ūō/** и **/рег/**; уп. ссл. *поредь* (ФР: Д). Даничиḡ: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ūōород/ **породь, -а** *m.* М: *gen. sg.* порода 101v13, *loc. sg.* _{loyl} породѣ 160r16, НБ: *nom. sg.* породь 157r7.

○ × 3: ∅ 1 (1), ≈ рождество 1 (1), ≈ рождєнїє 1 (1)

● нар_L; домаḡег порекла (Skok 3: 151–153, s. v. *rod*, SES, s. v. *rod*), в. **/ūō/** и **/родийїї/**; уп. *породь* (Miklosich). Даничиḡ: +, RJAZU: + | Михајловиḡ 1984: + | Јовановиḡ 1911: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/ūōроḡење/ **пороḡєн[їє], [-їа]** *n.* М: *loc. sg.* _{/при/} пороḡєню 144v1-2

○ × 1: ≈ ѿрождєнїє 1 (1)

● нар_L; домаḡег порекла, уп. **/ūō/** и **/родийїї/**; уп. ссл. пороḡєнїє (ФР: Да), стел. пороḡєнїє (СС), стел.-цсл. пороḡєнїє (SJS). Даничиḡ: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ūōрок/ **порок[ъ], -а** *m.* ЗБ: *gen. sg.* порока 127r20, *acc. pl.* пороке 121v9

○ × 2: ≡ пороць 1 (1), = пороць 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. *пороць* (ФР: Д, Т, ГЦ, ЪБ), стел. пороць (СС), стел.-цсл. пороць (SJS). Даничиḡ: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1, нар_R: × 1; књиж_Σ: × 1, хибр_Σ: × 1

/ūōрочни/ **порочн[їи], [-а], -о** ССЛ: *nom. sg. n.* поро^чно 142v16

○ × 1: ≡ порочный 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. *порочьнь* (ФР: Т, ГЦ), стел.-цсл. *порочьнь* (SJS). Даничиḡ: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/ūоружийи/ поржж[ити] pf. НБ: *īl. ūridgev ūrīni nom. sg. n.* поржено 113v19

○ × 1: ‡ ≈ ѡблѣати 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. **/ūо/** и псл. *rogati (SES, s. v. *rogati se*, Skok 3: 166–167, s. v. *rugati se*).

RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ūосао/ посао, -сла m. НБ: *nom. sg.* посао 110r3, 130r9, 132v13, 141v19, 142r19, 160v19, посао 141r15,

gen. sg. /радї, зарад[и], ѡ[ь], из, ѡсвѣм[ь]/ посла 103r6, 125r13, 129r7, 129r16, 133v19, 144v5, 162v19, по^сла

127v8, 144v7, *dat. sg.* /к, по/ послѧ 109v14, 112r18, 113v9, послв 143v5, по^слѧ 116v21, *acc. sg.*

посао 112v14, 114v10, 117v23, 138v20, 161r22, *instr. sg.* /са/ посло^м[ь] 100v17, *loc. sg.* /оу, ѡ/ послв

134v12, 135r11, послѧ 135r12, *nom. pl.* послови 111v15, 125v4, 161r25, пословы 109v21, *gen. pl.*

/ѡ[ь]/ послова 100v21-22, 128v6, *acc. pl.* послове 97r16, 100r19, 143r12, *acc. pl.* послове 162v17 ♦

/из/ добра посла 129r7 ≈ добродѣтѣ^а 46r9, ♦ ѡ[ь] мр^твы послова 100v21-22 ≈ ѡ мр^твых^а 20v13

○ × 40: ∅ 25 (23+2), ≈ дѣло 8 (6+2), ‡ ≈ дѣло 1 (1), ≠ дѣло 1 (1), ≈ вещь 2 (2), ≠ вещь 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *rosъlъ (SES, Skok 3: 13). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 40; нар_Σ: × 40

/ūосведочавайи/ посвѣдочава[ти] impf. НБ: *praes. 3. sg.* посвѣдочава 95v5

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (Skok 3: 574–576, s. v. *vem*), в. **/ūо/** и **/сведочийи/**. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ūосвешїење/ пос[ве]щенїе, [-нїа] n. М: *acc. sg. /оу/* пос(ве)щенїе 117v5

○ × 1: ≈ свѣщенство 1 (1)

● хибр_L; гл. им. према стсл.-цсл. посвѣщати (SJS). RJAZU: +

▲ хибр_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/ūосеийи/ посѣти[ти] pf. ЗБ: *perf. 3. sg. m. /ю/* посѣтїо 120v8

○ × 1: ≠ посѣтити 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. посѣтити (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ЂБ), стсл. посѣтити (СС), стсл.-цсл. посѣтити (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/ūосећивайи/ посѣкѣвати impf. М: *inf.* посѣкѣвати 108r10

○ × 1: ≠ посѣщенїе 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (Skok 3: 13–14, s. v. *posjetiti*), в. **/ūосеийи/**. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ūосилайи/ посыла[ти] impf. ССЛ: *part. praes. act. m. nom. sg.* посылаеѣ 131r20

○ × 1: = посылати 1 (1)

● зај_L; уп. ссл. посылати (С, ФР: Д, Т, Да, ГЦ, ПП), стсл. посылати (СС), стсл.-цсл. посылати (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/ūосинсїво/ посинств[о], -а n. М: *gen. sg.* посинства 163r12

○ × 1: ≈ сыненїе 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (Skok 3: 237, s. v. *sin*), в. **/ūо/** и **/синовсїво/**.

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/іоскуїльи/ **поскѡп'лѣ, [-ля], -лє** НБ: *nom. sg. m.* поскѡп'лѣ 98v3-4, *nom. sg. n.* поскѡплє 119v19, *acc. pl. n.* поскѡплє 142r21

○ × 3: ≈ дражайшій 3 (3)

● нар_L; домаћег порекла, в. /іо/ и /скуїльи/.

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/іослађи/ **послађ[іи], [-а], [-е]** М: *nom. pl. n.* послађа 120v10

○ × 1: ≈ сладчайшій 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. /іо/ и /слаїки/.

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/іосланије/ **послани[е], [-іа]** н. ССЛ: *loc. sg.* /въ, оу/ посланиі 95r13 || НБ: посланию 161r19

○ × 2: ∅ 1 (1), ≡ посланиє 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. посланиє (С, ФР: Т, СП, ГЦ, ЂБ), стел. посъланиє (СС), стел.-цсл. посъланиє (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 1, хибр_R: × 1; књиж_Σ: × 1, хибр_Σ: × 1

/іослаїи/ **посла[ти]** pf. ССЛ: *aor. 3. sg.* посла 145v3-4, *impt. 2. sg.* пош'ли 143v21, *part. praet. act. m. nom. sg.* пославы 162v19, *іл. іригев ірїни m. gen. pl.* послан'ній 131r22, || ЗБ: *praes. 3. sg.* послє {према рсл. послє^Т} 143v18, *perf. 2. sg. m.* /си/ послаѡ 158v1, *perf. 3. sg. m.* /є/ послаѡ 98v8, 125v5, 136r24, 138r12, 138v1, 143r21, 145v5, 156r24, 158v3, 162v11, 162v13, 162v19, /е/ по^слаѡ 144r4, *aor. 3. sg.* посла 144r1, *іл. іригев ірїни nom. sg. m.* послаты 136r23, послать 143r20, посла^Т[ъ] 143r5, 143v10, *іл. іригев ірїни gen. sg. m.* /до/ послатога 143v12, *іл. іригев ірїни nom. sg. f.* послата 144r5, *іл. іригев ірїни nom. pl. f.* послате 117v12, *іл. іригев ірїни n. nom. sg.* послато 143r7, 145r23, 145v1, *іл. іригев ірїни dat. sg. n.* /к/ послатом⁸ 145v3, *іл. іригев ірїни instr. sg. n.* послаты^М[ъ] 143r18, НБ: *perf. 3. sg. m.* послаѡ /^с/ 120r23, 120r23, *іл. іригев ірїни nom. sg. f.* послата 137r4.

○ × 35: ∅ 3 (3), ≡ послати 16 (14+2), = послати 16 (8+8)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *posъlati (SES, Skok 3: 280, s. v. *slati*); уп. ссл. пос(ъ)лати (С, ФР: Т, Да, СП, ГЦ, NN), стел. посълати (СС), стел.-цсл. посълати (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ неутр_R: × 4, књиж_R: × 1, нар_R: × 29, хибр_R: × 1; неутр_Σ: × 4, књиж_Σ: × 1, нар_Σ: × 29, хибр_Σ: × 1

/іосле/ **после/послѣ** adv. НБ: после 100r6, 104r24-25, 104v11, 112v18, 113r15-16, 136v12, 138r15-16, 144v4, по^сле 105v19, послѣ 101v4, 104r2, 117v16, 138r25, 140v10, 140v14, 144v11, 158v12

○ × 17: ∅ 10 (8+2), ≈ потомъ 4 (4), ‡≈ потомже 2 (2), ≈ по се^Мже 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *posъlě (SES, s. v. *poslej*, Skok 3: 217–218, s. v. *sele*, уп. ESJS 11: 685–686); уп. послѣ (Miklosich). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 17; нар_Σ: × 17

/іоследњи/ **послѣдній, [-ня], -нє** ЗБ: *nom. sg. m.* послѣ^Дній 122v5, послѣ^Дній 122v16, *acc. sg. m.* /на/ послѣ^Дній 97r3, *instr. sg. m.* послѣ^Дни^М[ъ] 123r17, *loc. sg. m.* /оу, о/ послѣдній 95r18-19, послѣ^Днєм⁸ 119r16, *nom. sg. n.* послѣ^Днє 160r20-21, *loc. sg. n.* /оу/ послѣд'нє 163r16-17, НБ: *acc. sg. n.* /оу/ послѣд'нє 109v8, послѣ^Днє 138v16.

○ × 10: ∅ 2 (2), ≡ послѣд'ній 5 (3+1+1), = послѣд'ній 3 (3)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *poslědny (SES, Skok 3: 284, s. v. *slijediti*); уп. ссл. послѣд'нь (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЂБ). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 9, нар_R: × 1; неутр_Σ: × 9, нар_Σ: × 1

/іоследоваїи/ **послѣд[овати]** impf. ЗБ: *praes. 1. pl.* послѣд'вемо 145v2

○ × 1: ≡ послѣдовати 1 (1)

● књиџ_L; уп. ссл. послѣдовати (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, NN), стсл. послѣдовати (СС), стсл.-цсл. послѣдовати (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/ѳословаѳи/ **послова[ти]** impf. НБ: *praes. 3. sg.* послѣе 104v10, 138v20, 161r22, послѣе 95v8, послѣе 96v18, 97v17, по^слѣе 122r14-15, *perf. 2. sg. m. /си.../* пословао 129r17

○ × 8: ∅ 3 (3), ≈ дѣлати 1 (1), ‡ ≈ дѣлати 1 (1), ≈ творити 2 (2), ‡ ≈ творити 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (SES, Skok 3: 13, s. v. *posao*), в. **/ѳосаол/**. RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 8; нар_Σ: × 8

/ѳослужѳиѳи/ **послужити** pf. ЗБ: *praes. 1. sg.* послужи^М[ь] 124r16, НБ: *fut. 3. sg.* /хокиѳ/ послужити 123v21

○ × 2: # ≡ послужити 1 (1), ≈ поработати 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла (Skok 3: 287-288, s. v. *sluga*), в. **/ѳол/** и **/служѳиѳи/**; уп. ссл. послоужити (ФР: Д, Да, СП, ПП), стсл. послоужити (СС), стсл.-цсл. послоужити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/ѳослушѳиѳель/ **послужател[ь]/послвшател[ь], [-ля]** m. М: *voc. pl.* послужатели 103r21, 137v18, послвшатели 128v7

○ × 3: ≈ слышатѳель 3 (3)

● књиџ_L; домаћег порекла, в. **/ѳослушѳиѳи/**; уп. ссл. послоужатѳель (ФР: Д, Т, Да). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 3; књиџ_Σ: × 3

/ѳослушѳиѳи/ **послужати/послвшати** impf. ССЛ: *inf.* послужати 113r8-9, *praes. 3. pl.* послвшають 96r15, послвшаю^Т[ь] 131r12, *part. praes. pact. m. dat. pl.* послвшаючи^М[ь] 106r13 | ЗБ: *inf.* послвшати 158r10, *perf. 3. sg. m. /ѳел/* послвшао 134v11, послвшао /ѳел/ 137v1, *aor. 3. pl.* послвша^{ше} 112v10-11

○ × 8: ≡ послвшати 5 (5), ‡ ≡ послвшати 1 (1), = послвшати 2 (2)

● зај_L; домаћег порекла (SES, s. v. *sluшati*, Skok 3: 288, s. v. *sluшati*), в. **/ѳол/** и **/служѳиѳи/**; уп. ссл. послоужати (С, ФР: Д, Т, Да, СП, NN), стсл. послоужати (СС), стсл.-цсл. послоужати (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 3, књиџ_R: × 3, нар_R: × 2; неутр_Σ: × 3, књиџ_Σ: × 3, нар_Σ: × 2

/ѳослужни/ **послвш^нны, [-а], [-о]** М: *voc. sg. m.* послвш^нны 112v10

○ × 1: ≠ слышатѳель 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (Skok 3: 288, s. v. *sluшati*, SES, s. v. *sluшati*), в. **/ѳослушѳиѳи/**; уп. стсл.-цсл. послоужьнь (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ѳослужник/ **послвш^нник[ь]/послвш^нник[ь], [-а]** m. М: *voc. sg.* послвш^нниче 95r16, послвш^нниче 119v9, послвш^нниче 100v19-20, послвш^нниче 113r20, 118r17, 156r20, послвш^нниче 105r10, послвш^нниче 131r20

○ × 8: ≈ слышатѳель 8 (8)

● зај_L; домаћег порекла, од **послвш^нны** (Skok 3: 288, s. v. *sluшati*); уп. ссл. послоужьникъ (ФР: Д, Т), стсл. послоужьникъ (СС), стсл.-цсл. послоужьникъ (SJS). Јовановић 1911: +

▲ неутр_R: × 8; неутр_Σ: × 8

/ѳосред и ѳосреде/ **посрѳе/посреде** праер. ССЛ: посрѳе 100r13 | П: посреде 97v4, посрѳ^д[ь] 97r23

○ × 3: ≡ посредѣ 2 (2), ≡ посреди 1 (1)

● књиѣж_L и нар_L; домаћег порекла (Skok 3: 319–320, s. v. *srijeda*), в. /**ѡ**/ и /**спегу**/; уп. стсл. посредѣ (ФР: СП), стсл. посредѣ (СС), стсл.-цсл. посредѣ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиѣж_R: × 1, нар_R: × 1, неутр_R: × 1; књиѣж_Σ: × 1, нар_Σ: × 1, неутр_Σ: × 1

/ѡсѡ/**пост[ъ]**, -а м. ЗБ: *instr. sg. /col/* посто^М[ъ] 114r18, НБ: *gen. sg.* по^ста 130r23.

○ × 2: ∅ 1 (1), = постъ 1 (1)

● зај_L; уп. ссл. постъ (С, ФР: Д, Т, Да, NN), стсл. постъ (СС), стсл.-цсл. постъ (SJS), од ствнем. *fasta* (SES, ESJS 11: 687–688, Skok 3: 14–15). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 2; неутр_Σ: × 2

/ѡсѡ**авиѡи**/ **постави[ти]** pf. ЗБ: *perf. 3. sg. m.* поставиѡ /e/ 103r15, /e/ поставиѡ 158v21

○ × 2: = поставити 2 (2)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. **postaviti* (уп. Skok 3: 330 – 331, s. v. *stav*, SES, s. v. *staviti*), уп. мак. *постави*, буг. *поставя*, слн. *postaviti*, чеш. *postaviti*, слч. *postaviti*, поль. *postawić*, рус. *поставить*, укр. *поставити*, блр. *паставіць*; уп. и ссл. поставити (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. поставити (СС), стсл.-цсл. поставити (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | уп. Михајловић 1984: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/ѡсѡ**аљаѡи**/ **постална[ти]** impf. НБ: *praes. 3. sg.* постална 138r11

○ × 1: ≈ прѣдлагати 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла (уп. Skok 3: 330 – 331, s. v. *stav*, SES, s. v. *staviti*), в. /ѡсѡ**авиѡи**/, уп. ссл. постављати (С, ФР: Д, Т, Да), стсл. постављати (СС), стсл.-цсл. постављати (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ѡсѡ**анак**/ **постан[а]к[ъ]**, [-н'ка] м. НБ: *gen. sg. /w[ъ]/* постан'ка 100r15

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (SES, s. v. *stat*², Skok 3: 326–327, s. v. *stan*), уп. /**сѡаѡи**/, /**насѡаѡи**/, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ѡсѡ**арѡи се**/ **постара[ти]** се pf. НБ: *praes. 1. sg. /ce/* постара^М[ъ] 124r15

○ × 1: # ≈ послажити 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (Skok 3: 328, s. v. *star*, уп. SES, s. v. *star*), в. /ѡ**о**/ и /**сѡарѡи се**/, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ѡсѡ**еља**/ **постел[на]**, -лне f. ЗБ: *gen. sg. /cl/* постелне 119r9, НБ: *acc. sg. /nal/* постелю 118v21-119r1, 125v3, 129r22, *instr. sg. /pod[ъ]/* постелѡ^М[ъ] 126r6, *loc. sg. /na, ou/* постели 99r11, 101r5, 119r8, 123v10, 125r10, 126r1, *gen. pl. /w[ъ]/* постелна 122r1

○ × 12: ∅ 2 (2), ≡ постела 1 (1), ≈ одрѣ 8 (7+1), ≈ лажѣ 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. **postel'a* (SES, Skok 3: 331–332, s. v. *stelja*); уп. ссл. постела (ФР: Д, Т, Да, ГЦ), стсл. постела (СС), стсл.-цсл. постела (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 10, нар_R: × 2; неутр_Σ: × 10, нар_Σ: × 2

/ѡсѡ**иѡнуѡи**/ **пости[гнути]** pf. НБ: *praes. 3. sg. /ne/*^{no} стигне 128v2

○ × 1: ≈ быти 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла (Skok 3: 333–334, s. v. *stici*), в. /ѡ**о**/ и /**сѡиѡи**/; уп. ссл. постигнути (ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЂБ). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ūosīīīīū/ постити I: *impf.* ЗБ: *praes. 2. sg.* постїишь 114r13, *fut. 3. pl.* /кїє/ постити 114r15 **II:** ~ **се** *impf.* ЗБ: *perf. 3. pl. m.* /с8 се/ постилы 114r17, М: *fut. 1. pl.* /се оузбвдемо/ постили /се/ 103r23, НБ: *perf. 3. sg. m.* /се е/ постиω 103r18-19.

○ I: × 2: = постити сА 2 (1+1) **II:** × 3: ∅ 1 (1), = постити сА 1 (1), ‡ ≠ посто^u себе оумерщвалати 1 (1)

● зајL; уп. ссл. постити (ФР: ЂБ), постити се (ФР: Д, Т, Да, NN), стсл. постити сА (СС), уп. стсл.-цсл. постити сА (SJS); уп. **/ūosīī/**. I: RJAZU: + **II:** RJAZU: +

▲ неутрR: × 4, нарR: × 1; неутрΣ: × 4, нарΣ: × 1

/ūos(ū)ни/ пост[ь]н[їи], [-а], -о ЗБ: *acc. sg. n.* по^{CT}[ь]но 103r18

○ × 1: ≡ постный 1 (1)

● зајL; уп. ссл. постънь (ФР: Д, Т, Да); уп. и **/ūosīī/**. Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутрR: × 1; неутрΣ: × 1

/ūosīpragaīū/ пострадаџи pf. НБ: *inf.* пострадаџи 130r10, *perf. 3. sg. m.* /е/ пострадаω 102v24-103r1

○ × 2: ∅ 1 (1), ‡ ≈ оумрџити 1 (1)

● зајL; домаћег порекла (Skok 3: 340, s. v. *stradati*), в. **/ūol/** и **/сīpragaīū/**; уп. ссл. пострадаџи (С, ФР: Д, Т, Да, NN), стсл. пострадаџи (СС), стсл.-цсл. пострадаџи (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутрR: × 1, нарR: × 1; неутрΣ: × 1, нарΣ: × 1

/ūosīpreļaiīū/ пострџла[џи] pf. НБ: *praes. 3. sg.* пострџла 129v5

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нарL; домаћег порекла, уп. **/ūol/** и псл. **strēl'ati* (SES, Skok 3: 345, s. v. *strijela*). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нарR: × 1; нарΣ: × 1

/ūosīyūīīīū/ постџпн[џи] pf. ЗБ: *perf. 3. sg. m.* /е/ постџпїω 110r24, /е/ постџпїω 110r24-110v1

○ × 2: = постџпити 2 (1+1)

● зајL; домаћег порекла, уп. **/ūol/** и псл. **stopiti* (SES, s. v. *stopiti*, Skok 3: 354, s. v. *stupiti*); уп. ссл. постоџпити (ФР: Д, Да), стсл.-цсл. постџпити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нарR: × 2; нарΣ: × 2

/ūosuĥel/ посвгїе, -гїа n. coll. М: *nom. sg.* посвгїе 99r6

○ × 1: ≈ сосвдџ 1 (1)

● нарL; домаћег порекла, уп. јсл. **posoda* (SES, s. v. *posoda*, Skok 3: 355–356, s. v. *sud'*, Јанковић 2017: 563–566). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нарR: × 1; нарΣ: × 1

/ūosīajni/ потаїин[їи]/потайн[їи], [-а], [-о] М: *acc. pl. f.* потаїине 110r3, НБ: *acc. pl. f.* потаїине 135r19

○ × 2: ∅ 1 (1), ≈ тайный 1 (1)

● нарL; домаћег порекла (Skok 3: 434, s. v. *tajiti*, уп. SES, s. v. *tajen*), уп. **/ūol/** и **/šajūīū/**; уп. стсл. потаїенъ (СС). RJAZU: + | Јовановић 1911: *потаїно*

▲ нарR: × 2; нарΣ: × 2

/ūosīanku/ потан'кџ adv. НБ: потан'кџ 139r4, пота^Hкџ 138v21

○ × 2: ∅ 2 (2)

● нарL; домаћег порекла, уп. **/ūol/** и псл. **tanĥkĥ* (Skok 3: 442, s. v. *tanak*, SES, s. v. *tanek*). RJAZU: +

▲ нарR: × 2; нарΣ: × 2

/ūōšaišaišii/ потапта[ти] pf. НБ: *perf. 3. sg. m. /e/* потаптаω 106v20

○ × 1: ‡ ≈ попраати 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, уп. **/ūō/** и псл. **tr̥r̥tati* (SES, s. v. *teptati*, уп. Skok 3: 428, s. v. *tabati*); уп. потъпътати (Miklosich). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ūōšehū/ūōšeshii/ потекв̆/поте[щи] pf. П: *praes. 3. pl. /da/* потекв 136r17, *aor. 3. pl.*

потекоше 101r21, *fut. 3. sg.* потекв̆ /кјє/ 132v6

○ × 3: ≡ потещи 1 (1), = потещи 2 (2)

● зај_L: домаћег порекла (SES, s. v. *teči*, Skok 3: 449–450, s. v. *teči*), в. **/ūō/** и **/šehū/**; уп. стсл. потещи (С, ФР: Д, Да), стсл. потещи (СС), стсл.-цсл. потещи (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1, нар_R: × 2; неутр_Σ: × 1, нар_Σ: × 2

/ūōšeshiišii/ потеши[ти] pf. М: *pot. 3. sg. m. /би.../* потешіω 124r12-13

○ × 1: ‡ ≠ штѣшати 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла (SES, s. v. *tešiti*, Skok 3: 468, s. v. *tih*), в. **/ūō/** и **/šeshiišii cel/**. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ūōširaišii/ потирати impf. НБ: *inf.* потирати 145r10, *praes. 1. pl. /да.../* потиремо 144v17

○ × 2: ≈ попраати 1 (1), ≈ попирати 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, уп. **/ūō/** и псл. *terti (SES, s. v. *tretī*^l, Skok 3: 511–513, s. v. *trti*); уп. потирати (Miklosich). RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/ūōšok/ потокъ, -а м. ССЛ: *instr. sg. /cl/* потоко^М[ь] 131v1 || ЗБ: *nom. sg.* потокъ 144r22-23, 160v11,

пото^К(ъ) 144r17, *gen. sg. /из/* потока 160v15, *acc. sg.* потокъ 144r6, *instr. sg. /cl/* потоко^М[ь] 144r23, *loc. sg. /oy/* потокв 144v12, 160v14, *nom. pl.* потоцы 144r7, НБ: *acc. pl.* потоке 143v22.

○ × 11: ≡ потокъ 6 (5+1), = потокъ 3 (3), ≠ потокъ 1 (1), ≈ источникъ 1 (1)

● зај_L: домаћег порекла, од псл. *potokъ (SES, Skok 3: 449–451, s. v. *teči*); уп. ссл. потокъ (ФР: Д, Да, NN), стсл. потокъ (СС), стсл.-цсл. потокъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 10, нар_R: × 1; неутр_Σ: × 10, нар_Σ: × 1

/ūōšoiš/ потоп[ъ], [-а] м. НБ: *loc. sg. /при/* потопв 135r4

○ × 1: ∅ 1 (1)

● зај_L: домаћег порекла (Skok 3: 482, s. v. *topiti (se)*, SES, s. v. *-topiti*), в. **/ūōšoišiišii/**; уп. ссл. потопъ (ФР: Д, ТХ), стсл. потопъ (СС), стсл.-цсл. потопъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/ūōšoišiišii/ потопи[ти] pf. НБ: *perf. 3. sg. /e/* потопіω 95v5-6

○ × 1: ∅ 1 (1)

● зај_L: домаћег порекла (Skok 3: 482, s. v. *topiti (se)*, SES, s. v. *-topiti*), в. **/ūō/** и **/šoišiišii cel/**; уп. ссл. потопити (ФР: Д, Т, Да, СП), стсл. потопити (СС), стсл.-цсл. потопити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ūōšiišii/ подпвно adv. НБ: по^Дпвно 119r19, 123r6

○ × 2: ∅ 1 (1), ≈ совершеннѣ 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла (Skok 3: 75, s. v. *pun*, SES, s. v. *poln*), в. **/šiišii/**; Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/ūōširaišiišii/ потражи[ти] pf. НБ: *imprt. 2. sg.* потражите 123v14

○ × 1: ≈ взыскати 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла (Skok 3: 487–488, s. v. *trag*), в. /**ūol**/ и /**ūpразжиūūi**/. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/**ūoūreба**/ **потреб[а]/потреб[а], [-е]** f. ЗБ: *loc. sg.* /oy/ потреби 123v21-22, М: *acc. sg.* /за, на/ потребѣн 112r20, 124v16-17, 126r24, потребѣн 132r21, потребѣн 107v3, НБ: *acc. sg.* /за/ потребѣн 95v9, 142v9, потребѣн 108r2, 123v15, *acc. pl.* потребе 145r20 ♦ нѣ за потребѣн 126r24 ≈ не трѣвѣтъ 44r9, ♦ нѣ ми за потребѣн 108r2 ≈ не трѣвѣю 26v3, ♦ е за потребѣн 123v15 ≈ нѣлаши 42r1, ♦ св мѣ за потребѣн 107v3 ≈ трѣвѣтъ 26r11

○ × 11: ∅ 3 (3), ≡ потреба 1 (1), ≈ потребенъ 1 (1), ≈ трѣбѣ 1 (1), ≠ благопотребный 1 (1)

● зај_L: домаћег порекла (Skok 3: 501–502, s. v. *trijebiti (se)*, SES, s. v. *treba*), в. /**ūoūreбoвaūūi**/. уп. стел. потрѣба (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, NN, ЂБ), стел. потрѣба (СС), стел.-цел. потрѣба (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 10, нар_R: × 1; неутр_Σ: × 10, нар_Σ: × 1

/**ūoūreбoвaūūi**/ **потреб[овати]** impf. М: *praes. 3. sg.* /не/ потребѣне 116r8, /не/ потребѣне 124v21, 162r20

○ × 3: ≈ трѣбовати 3 (3)

● зај_L: домаћег порекла, в. /**ūoūreба**/. уп. ссл. потрѣбовати (С, ФР: Д, Т, ПП), стел.-цел. потрѣбовати (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/**ūoūrnyūūi**/ **потр^ннѣти** pf. НБ: *inf.* потр^ннѣти 132r12

○ × 1: ≈ оугасити 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, уп. /**ūol**/ и псл. **trь(p)noṭi*, уп. *trnyuti*, *utnyuti* ‘угасити свећу’, слн. *utrniti* ‘id.’ (SES, s. v. *utrniti*, Skok 3: 505, s. v. *trnuti*²). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/**ūoūhū/ūoūūūi**/ **поūи** pf. П: *fut. 2. sg.* /ūешь/ поūи 144v4

○ × 1: = пойти 1 (1)

● зај_L: домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *ūhu*, Skok 1: 707–708, s. v. *īci*, SES, s. v. *iti*), в. /**ūol**/ и /**ūūūi**/. уп. ссл. понти (ФР: Д, Т, Да, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стел. понти (СС), стел.-цел. понти (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/**ūoūūodnyūi**/ **повгодн[ūи], [-ūа], -ūе** М: *nom. sg. n.* повго^дные 113r1, НБ: *gen. sg. m.* повго^днѣга 123r14.

○ × 2: ≈ блаженнѣйшій 1 (1), ≈ оугоднѣйшее 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, в. /**ūol**/ и /**ūūodan**/.

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/**ūoūzgayūi ce**/ **повздати се** pf. НБ: *inf.* /ce/ по^здати 123v9

○ × 1: ≈ надѣати сѧ 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *dati*, Skok 1: 382–384, s. v. *dati*), в. /**ūol**/ и /**ūzgayūi ce**/. уп. пооуздати сѧ (Miklosich). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/**ūoūchavayūi ce**/ **повчавати се** impf. М: *praes. 3. pl.* /ce/ повчаваяу 106r15, НБ: *praes. 3. sg.* /ce/ повчава 135r14

○ × 2: ≡ повчати сѧ 1 (1), ∅ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла (Skok 3: 534–535, s. v. *učiti (se)*, SES, s. v. *učiti*), в. /**ӯо**/ и /**учийӯи**/; уп. ссл. поучаваџи (ФР: Д, Да). Даничић: *поучавати*, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/**ӯофришки**/ пофришк[и], [-а], [-о] НБ: *nom. pl. m.* поф^ришкы 122v5

○ × 1: ∅ 1 (1)

- нар_L; уп. нем. *frisch* (Schneeweis 146, Striedter-Temps 125). Михајловић 1974: *пофришко*

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/**ӯохвала**/ похвала, -е f. ЗБ: *nom. sg.* похвала 155v14

○ × 1: ≡ похвала 1 (1)

- зај_L; уп. ссл. похвала (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ПП, NN), стсл. похвала (СС), стсл.-цсл. похвала (SJS); уп. и /**ӯохвалиӯи се**/. Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/**ӯохвалиӯи се**/ похвалити се pf. ЗБ: *inf. /се.../* похвалити 105r13, НБ: *il. ӯригев ӯрџни nom. sg. m.* похвалџень 124v11

○ × 2: ≡ похвалити сџ 1 (1), ‡ ≈ блажџень 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла (Skok 1: 696–697, s. v. *hval*, SES, s. v. *hvala*), в. /**ӯо**/ и /**хвалиӯи се**/; уп. ссл. похвалити (ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ), стсл. похвалити (СС), стсл.-цсл. похвалити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 2; неутр_Σ: × 2

/**ӯохвальивање**/ похваливанџе, [-нџа] n. М: *nom. sg.* похваливанџе 155v6

○ × 1: # ≈ похвала 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, в. /**ӯохвальиваӯи**/. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/**ӯохвальиваӯи**/ похвал[ивати] impf. М: *praes. 1. sg.* похвалюе^м[ь] 128r16

○ × 1: ≈ хвалити 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла (Skok 1: 696–697, s. v. *hval*, SES, s. v. *hvala*), в. /**ӯохвалиӯи се**/. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/**ӯоход**/ поход[ь], [-а] m. НБ: *loc. sg. /на/* походv 112v8

○ × 1: ∅ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла (SES, s. v. *hoditi*, уп. Skok 1: 675, s. v. *hoditi*), в. /**ӯоходийӯи**/; уп. походъ (Miklosich). RJAZU: + | уп. Михајловић 1984: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/**ӯоходийӯи**/ походи[ти] impf. НБ: *praes. 3. sg.* походиџи 131v9

○ × 1: ∅ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла (Skok 1: 675, s. v. *hoditi*, SES, s. v. *hoditi*), в. /**ходийӯи**/; уп. ссл. походити (С, ФР: Д, Т, Да, ПП), стсл. походити (СС), стсл.-цсл. походити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/**ӯоцрџсџи**/ поцрп[сти] pf. НБ: *perf. 3. pl. m. /cv/* поцрпџли 136r1

○ × 1: # ≈ прџати 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *čerpti (ЭССЯ 4: 71–72, Skok 1: 278, s. v. *crpati*). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/**ӯочасџи**/ почаст[ь], -и f. М: *acc. sg. /oy/* поча^{сџ}[ь] 133v20, НБ: *gen. sg.* почастџи 156v3.

○ × 2: ≈ слава 1 (1), ≈ честь 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла (Skok 1: 298, s. v. *čast*), в. /**ѡочасѡиѡи**/; уп. ссл. почѡсть (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ПП), стел.-цсл. почѡстити (SJS). Даничић: *почѡсть*, RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/ѡочасѡиѡи/ почастѡи[ти] pf. М: *perf. 3. sg. f. /e/* почастѡила 137v15, НБ: *perf. 3. sg. m. /je/* почастѡѡ 137v14-15.

○ × 2: ∅ 1 (1), ≠ ѡчастѡвати 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла (Skok 1: 298, s. v. *čast*, SES, s. v. *čast*), уп. /**ѡо**/ и /**часѡиѡи**/; уп. ссл. почѡстити (ФР: Д), стел.-цсл. почѡстити (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/ѡочаѡиѡи/ почат[ити] pf. НБ: *ил. ѡридев ѡрѡни gen. sg. n.* початена 100r1

○ × 1: ‡≡ оублажити 1 (1)

● књиж_L; уп. почѡтити (Miklosich). Даничић: *поч(ь)тити*

▲ неутр_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/ѡочело/ почел[о], -а n. НБ: *gen. sg. /ѡ[ь]/* почела 138v8, 138v23, 142r19

○ × 3: ∅ 2 (2), #‡≈ вѡкѡ 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од /**ѡочейѡи**/ (в.) (Савић 2008: 76, SES, Skok 1: 315–316, s. v. *-četi*). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/ѡочейѡак/ почетакѡ, [-тка] m. М: *nom. sg.* почетакѡ 128r22, 128r23, *instr. sg. /cl/* поче^Тко^М[ь] 160v9, *loc. sg. /sl/* поче^Ткѡ 142v3 ♦ *adv.* ис-почетка 134v22-23

○ × 4: ≈ начало 3 (2+1), ≈ начатокѡ 1 (1) ♦ ис-почетка: × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла (Skok 1: 315–316, s. v. *-četi*), в. /**ѡочейѡи**/; уп. стел.-цсл. початѡкѡ (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1984: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 5; нар_Σ: × 5

/ѡочейѡи/ поче[ти] pf. М: *perf. 3. sg. m. /e/* почеѡ 97v18, *aor. 3. sg.* поче 111v3, 136v4, *plus. perf. 3. sg. m. /бѡаше/* почеѡ 111v5, НБ: *aor. 3. pl.* почеше 96v15.

○ × 5: ∅ 1 (1), ≈ начати 4 (3+1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *ročęti (SES, Skok 1: 315–316, s. v. *-četi*); уп. ссл. почѡти (ФР: Д, Т, СП, ЂБ), стел.-цсл. почѡти (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 3, нар_R: × 2; неутр_Σ: × 3, нар_Σ: × 2

/ѡочинуѡи/ почин[зти] pf. НБ: *praes. 3. sg.* почине 102r2

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. *ročinęti (SES, s. v. *ročiti*¹, Skok 1: 323–324, s. v. *čil*); уп. ссл. починѡүти (ФР: Д), стел.-цсл. починѡти (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ѡочинѡаѡи/ почин[јати] impf. М: *praes. 3. sg.* починѡе 135v19

○ × 1: ≈ начинати 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла (SES, s. v. *ročeti*, Skok 1: 315–316, s. v. *-četi*), в. /**ѡочейѡи**/; уп. ссл. починати (ФР: Д), стел.-цсл. починати (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ѡочийѡаѡи/ почита[ти] impf. М: *praes. 3. pl. /не/* почитаю 162v10

○ × 1: ≈ чтити 1 (1)

- зај_L; уп. ссл. почитати (С, ФР: Т, Да, ТХ, ГЦ), стсл.-цсл. почитати (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ѡочѡоваѡѡ/ почитова[ти] impf. ЗБ: *praes. 3. sg.* почитѡе 119r3, /ce/ почитѡе 137r15, М: *praes. 3. sg* почитѡе 161r10, *praes. 1. pl.* почитѡемо 126r4, *praes. 3. pl.* почитѡю 162v9, /ne/ почитѡю 162v11, *pot. 3. pl.* /би/ почитѡвали 162v8, НБ: *perf. 3. pl. m.* почитѡвали 102v16, ♦ в. /хвала/

- × 8: ∅ 1 (1), ≡ почитати 1 (1), = почитати 1 (1), ≈ чтит' 4 (1+3)
- нар_L; домаћег порекла, в. **/ѡочѡѡѡѡ/**; уп. почитѡвати (Miklosich). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +
- ▲ нар_R: × 8; нар_Σ: × 8

/ѡочрѡало/ почрѡпало, -а п. ССЛ: *gen. sg.* почрѡпала 131r9, *acc. sg.* почрѡпало 131r10, 131r11 || П: *instr. sg.* почрѡпало^М[ь] 133v20, *nom. pl.* почрѡпала 133v13

- × 5: ≡ почерпало 5 (5)
- књиж_L; уп. стсл. почрѡпало (СС), стсл.-цсл. почрѡпало (SJS).
- ▲ књиж_R: × 3, неутр_R: × 2; књиж_Σ: × 3, неутр_Σ: × 2

/ѡочудни/ почвднѡ[и], [-а], -е М: *gen. sg. m.* почвднѡега 121r16

- × 1: ≈ чвдеснѡѡшѡй 1 (1)
- нар_L; домаћег порекла, в. **/ѡо/** и **/чудни/**. Јовановић 1911: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ѡошиѡѡѡѡ/ пошил[јати] impf. НБ: *praes. 3. sg.* пошилѡе 95v3

- × 1: ∅ 1 (1)
- нар_L; домаћег порекла (SES, Skok 3: 280, s. v. *slati*), в. **/ѡослаѡѡѡ/**. RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ѡошиѡедеѡѡѡ/ пошед[ѡти] pf. М: *perf. 3. sg. m.* /нѡе/ пошедѡѡ 158v18

- × 1: ≈ щадити 1 (1)
- зај_L; домаћег порекла (SES, s. v. *stediti*, Skok 3: 412–413, s. v. *stedjeti*), в. **/ѡо/** и **/шиѡедеѡѡѡ/**; уп. ссл. пошедѡѡти (ФР: Д, СП, ГЦ, ЂБ), стсл.-цсл. пощадѡѡти (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ѡошиѡен/ пошенѡ, [-а], -о НБ: *nom. sg. m.* пошенѡ 133v17-18, *gen. sg. m.* /ѡѡ[ь]/ пошена 136v15, *nom. sg. n.* пошено 135v7, *acc. sg. n.* пошено 114r8

- × 4: ∅ 1 (1), ≈ чѡстенѡ 1 (1), ‡ ≈ чѡстенѡ 2 (2)
- нар_L; домаћег порекла, од псл. дијал. (јсл.) *роѡѡтенѡ (SES, s. v. *pošten'*, Skok 1: 298, s. v. *čast*). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 4; нар_Σ: × 4

/ѡошиѡење/ пощенѡе, -нѡ п. НБ: *gen. sg.* пощенѡа 162v6, *acc. sg.* /за/ пощенѡе 114r9, 133v12, 162r16, *instr. sg.* /cl/ пощенѡе^М[ь] 98r20, 114r7

- × 6: ≈ чѡсть 5 (3+2), ≈ похвала 1 (1)
- књиж_L и нар_L; домаћег порекла (SES, s. v. *pošten'*, Skok 1: 298, s. v. *čast*), в. **/ѡошиѡен/**; уп. ссл. пощенѡе (С, ФР: Д, Т, Да, NN). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 6; нар_Σ: × 6

/ѡправ⁽¹⁾/ правѡ⁽¹⁾, [-а], [-о] 'исправан' М: *nom. sg. m.* правѡ 161r10

- × 1: ‡ ≈ прѡвдникѡ 1 (1)

- зајЛ; домаћег порекла, од од псл. *pravъ (SES, ESJS 12: 699–701, Skok 3: 26–27, s. v. *prav*); уп. ссл. правъ (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, NN, ЂБ), стсл. правъ (СС), стсл.-цсл. правъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_Р: × 1; неутр_Σ: × 1

/урави⁽²⁾ правы⁽²⁾, -а, -о М: *acc. sg. f.* праавв 123v7, *nom. sg. n.* право 103r5, НБ: *gen. sg. m.* /рад[и].../ права 102v11 // *nom. sg. m.* правы 96v16, 135r22, 138v2, 155v12, 157v11, 159v14, *gen. sg. m.* правога 141v10, 163v11, *dat. sg. m.* /к/ правом8 102v19, правомв 159r21, *acc. sg. m.* /на, за/ правѣи 136r16, правы 137r2, правога 156v19, *instr. sg. m.* /col/ правы^М[ь] 159v16, *nom. pl. m.* правы 136r11, *nom. sg. f.* права 105v10, 137r21, *acc. sg. f.* прав8 123r9, 137r5, *instr. sg. f.* /сь/ право^М[ь] 104r6, 106r3, 112r24, *loc. sg. f.* /oy/ правой 108v22, 144r24, *nom. sg. n.* право 143v1, *gen. sg. n.* /ѡ[ь]/ права 136v15, *instr. sg. n.* /cl/ правы^М[ь] 136r15 ♦ в. **/верал**

○ × 30: ∅ 16 (13+2+1), ≈ истинный 5 (5), ‡ ≈ истинный 4 (4), ‡ ≈ достойный 1 (1), ≈ правднй 1 (1), ‡ ≠ правднй 1 (1), ‡ ≈ чистый 1 (1)

- зајЛ; домаћег порекла, в. **/урав⁽¹⁾**; уп. ссл. правъ (С, ФР: Д, Т, СП, ГЦ, NN, ЂБ), стсл. правъ (СС), стсл.-цсл. правъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_Р: × 27, нар_Р: × 3; неутр_Σ: × 27, нар_Σ: × 3

/уравгал правда, [-е] f. ССЛ: *acc. sg.* /oy, на/ правд8 117r10, 161r4-5 || ЗБ: *nom. sg.* правда 161r2, *acc. sg.* /oy, на/ правд8 111v20, 131v20, правдв 117r12, правдв 104r15, правд8 161r2, *instr. sg.* /cl/ правдо^М[ь] 161r3

○ × 9: ≡ правда 8 (2+4+2), = правда 1 (1)

- зајЛ; уп. ссл. правда (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, ЂБ), стсл. правда (СС), стсл.-цсл. правда (SJS). уп. и **/уравѣи**. Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_Р: × 8, нар_Р: × 1; неутр_Σ: × 8, нар_Σ: × 1

/уравгаѣи (се) правдати I: *impf. M: praes. 3. sg.* правдаа 102v7 **II:** ~ *се impf. M: fut. 3. sg.* /кю се/ правдати 102v6.

○ **I:** × 1: ≈ оправдати 1 (1) **II:** × 1: ≈ оправдати сж 1 (1)

- нар_Л; домаћег порекла (SES, s. v. *pravda*, ESJS 12: 699–701, s. v. *pravъ*, Skok 3: 26–27, s. v. *prav*), в. **/уравгал. I:** RJAZU: + **II:** RJAZU: +
- ▲ нар_Р: × 2; нар_Σ: × 2

/ураведни правдн[и], [-а], [-о] П: *instr. sg. m.* /cl/ пр[а]в[е]^Мни^М[ь] 140v11, *dat. sg. n.* прав^Мном8 101v8-9, НБ: *gen. sg. m.* /ѡ[ь]/ пр[а]в[е]^Многа 143v13, *dat. pl. m.* пр[а]в[е]^Мни^М[ь] 102v21.

○ × 4: ∅ 2 (2), ≡ правднй 2 (2)

- зајЛ; уп. ссл. правднъ (С, ФР: Д, Т, СП, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), праведнъ (ФР: Да), стсл. правднъ (СС), стсл.-цсл. правднъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_Р: × 4; неутр_Σ: × 4

/ураведник пр[а]в[е]дникъ/пр[а]в[е]дникъ, [-а] м. ССЛ: *nom. sg.* пр[а]в[е]^М[ь]никъ 99v3 || ЗБ: *nom. sg.* пр[а]в[е]^Мникъ 161r16, пр[а]в[е]^Мн[и]къ 111v17, М: *instr. pl.* /cl/ пр[а]в[е]^Мницы 111v19

○ × 4: ≡ правдникъ 3 (1+2), ≈ правднй 1 (1)

- књиж_Л (значење); уп. ссл. праведникъ (ФР: Да), стсл.-цсл. праведникъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_Р: × 3, књиж_Р: × 1; књиж_Σ: × 4

/уравѣи прави[ти] *impf.* НБ: *praes. 3. sg.* правѣи 142r15, 142r20, *perf. 3. pl. m.* правѣи 102v16

○ × 3: ∅ 1 (1), ≈ родити 2 (2)

- нар_L; домаћег порекла (SES, ESJS 12: 699–701, s. v. *pravъ*, Skok 3: 26–27, s. v. *prav*), в. **/ūprav/**⁽¹⁾; уп. стсл. правити (ФР: Д, Да, ГЦ, ПП), стсл. правити (СС), стсл.-цсл. правити (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1984: +
- ▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/ūравица/ правица, -е f. М: *nom. sg.* правица 161r12, *gen. sg.* /зарад[и]/ правице 102v9, *acc. sg.* правицѡ 102v9-10, 108v9, 143v21, 161r11, правицѡ 161r4, *loc. sg.* /на/ правицы 120r20, ^{пра}вицы 128r2-3, НБ: *dat. sg.* /по/ правицы 163r2-3, *acc. sg.* правицѡ 137r5, 159r19, *instr. sg.* /с/ правицо^м[ь] 135v8.

- × 13: ∅ 1 (1), ≈ правда 5 (4+1), ≈ истинна 1 (1), ≈ съвршеннѣ 1 (1), ≈ правота 2 (1+1), ≠ оправданіе 2 (2), ‡ ≈ честенъ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла (SES, Skok 3: 26–27, s. v. *prav*), в. **/ūрави/**⁽²⁾. RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 13; нар_Σ: × 13

/ūраво/⁽¹⁾ **право**⁽¹⁾ ‘исправно’ adv. НБ: право 105r23

- × 1: ∅ 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла (SES, s. v. *pravi*, ESJS 12: 699–701, s. v. *pravъ*, Skok 3: 26–27, s. v. *prav*), в. **/ūрав/**⁽¹⁾; уп. ссл. право (С, ФР: Д, Да, СП), стсл. право (СС), стсл.-цсл. право (SJS).

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/ūраво/⁽²⁾ **право**⁽²⁾ ‘истинито’ adv. НБ: право 95r18, 103r9, 103r23, 104r13, 111v11, 112r7, 123v8, 128r2, 130v1, 136r26, 136v1, 156r9, 161r12, 163r3, 163v1, 163v6, 163v12, прав^о 163r13

- × 18: ∅ 17 (11+4+1+1), ‡ ≈ всако 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла (SES, s. v. *pravi*, ESJS 12: 699–701, s. v. *pravъ*, Skok 3: 26–27, s. v. *prav*), в. **/ūрави/**⁽²⁾; уп. стсл.-цсл. право (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 18; нар_Σ: × 18

/ūравоверни/ правовѣрн[и], [-а], [-о] ЗБ: *gen. sg. m.* /зарад[и]/ правовѣрнога 104r22-23

- × 1: = правокѣрнѣ 1 (1)

- књиж_L; уп. ссл. правокѣрнѣ (С, ФР: Д, Т, Да, СП), стсл. правокѣрнѣ (СС), стсл.-цсл. правокѣрнѣ (SJS); стсл. реч калк према грч. ὀρθόδοξος (ESJS 12: 699–701, s. v. *pravъ*, Zett 1970: 245). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/ūравославни/ православи[и], -а, -[о] ЗБ: *loc. sg. f.* /оу/ православној 159v20, НБ: *acc. sg. m.* православнога 95r17, *nom. sg. f.* правосла^в(ь)на 103v9, *gen. sg. f.* православне 163r19-20.

- × 4: ∅ 2 (1+1), ‡ ≡ православнѣ 1 (1), ‡ ≈ вѣсточнѣ 1 (1)

- зај_L (књижевне провенијенције, одомаћено у нар. јез.); уп. ссл. православињѣ (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ЂБ), стсл.-цсл. православињѣ (SJS); стсл. реч калк према грч. ὀρθόδοξος (ESJS 12: 699–701, s. v. *pravъ*, Zett 1970: 244). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 3, нар_R: × 1; неутр_Σ: × 3, нар_Σ: × 1

/ūразан/ праз[анъ], -з'на, -з'но П: *acc. sg. f.* /за/ праз'нѡ 104r16, *nom. sg. n.* праз'но 104r18, НБ: *nom. sg. f.* праз'на 136v19, *acc. sg. n.* /на/ праз'но 116v2

- × 4: ≈ тѡа 1 (1), ‡ = празднѣ 1 (1), # ≠ празднѣ 1 (1), ≈ все 1 (1)

- књиж_L и нар_L; домаћег порекла, од псл. *porzdbnъ (ESJS 12: 701, Skok 3: 28, SES); уп. ссл. празднѣ (ФР: Д, Т, Да), стсл. празднѣ (СС), стсл.-цсл. празднѣ (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 4; нар_Σ: × 4

/ūраз(г)ник/ праздникъ, -а м. ЗБ: *dat. sg.* праз^дникъ 104v5, НБ: *gen. sg.* праз^дника 101v16, *acc. sg.* праз^дникъ 102r3 ♦ в. **/свейковайи/**

○ × 3: ∅ 1 (1), ≡ праздникъ 1 (1)

● књиж_Л и нар_Л; уп. ссл. празд(ъ)никъ (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, NN), стсл. праздъникъ (СС), стсл.-цсл. праздъникъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_Р: × 3; књиж_С: × 3

/ūразновайи и ūраздновайи/ праз(д)н[овати] impf. ССЛ: *praes. 3. sg.* праз^днѣ 116r7 || НБ: *praes. 1. pl.* празнѣмо 101v21

○ × 2: ∅ 1 (1), ≠ въспѣвати 1 (1)

● књиж_Л и нар_Л; уп. стсл. праздъновати (ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ), стсл. праздъновати (СС), уп. стсл.-цсл. праздъновати (SJS); уп. и **/ūразан/**. Даничић: +, RJAZU: +

▲ хибр_Р: × 1, нар_Р: × 1; хибр_С: × 1, нар_С: × 1

/ūрайачайи се/ прапача[ти] се pf. НБ: *praes. 3. sg.* /се.../ прапача 95v15

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_Л; домаћег порекла, уп. псл. *рѣчати (SES, s. v. *pečati se*, уп. Skok 2: 583, s. v. *paciti*, 584, s. v. *pačiti se*).

▲ нар_Р: × 1; нар_С: × 1

/ūраска/ праска, [-е] f. НБ: *nom. sg.* праска 96r21

○ × 1: ‡ ≈ трѣсъ 1 (1)

● нар_Л; домаћег порекла, уп. псл. *praskati (SES, s. v. *praskati*, Skok 3: 24, s. v. *praskati*). RJAZU: +

▲ нар_Р: × 1; нар_С: × 1

/ūрайи (се)/ пра[ти] I: impf. НБ: *praes. 3. sg.* пере 127r20, 135r20 **II:** - се impf. НБ: *inf.* прати /се/ 144v11, *praes. 3. sg.* /се/ пере 144r21.

○ **I:** × 2: ≈ ѿмывати 2 (1+1) **II:** × 2: ∅ 1 (1), ‡ ≈ просвѣщати сѧ 1 (1)

● нар_Л; домаћег порекла, од псл. *рѣрати (Skok 3: 25, SES, s. v. *prati*¹). **I:** RJAZU: + **II:** RJAZU: +

▲ нар_Р: × 4; нар_С: × 4

/ūрайиийи/ прати[ти] impf. НБ: *praes. 3. sg.* прати 126r11

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_Л; домаћег порекла, од псл. дијал. *portiti (Skok 3: 25–26, s. v. *pratiti*, БЕР 5: 617–619, s. v. *працѧм*); уп. пратити (Miklosich). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1984: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_Р: × 1; нар_С: × 1

/ūраунук/ празнук[ъ], -а м. НБ: *gen. sg.* /ѿ[ъ]/ празнѣка 99r15

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_Л; домаћег порекла, уп. псл. *pra- (Skok 3: 20, SES) и псл. *vъникъ (Skok 3: 545, SES); уп. ссл. правъноукъ (ФР: Да). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_Р: × 1; нар_С: × 1

/ūрах/ прах[ъ], -а м. ЗБ: *nom. sg.* пра^х[ъ] 145r13, *gen. sg.* /ѿ[ъ]/ праха 142r5, 145r9, *acc. sg.* /за/ пра^х[ъ] 139v17, 143r13, 143r14, *instr. sg.* /с/ прахо^м[ъ] 143r6, НБ: *gen. sg.* /ѿ[ъ]/ праха 141r5, 142v5, 157v20, *acc. sg.* /оу/ пра^х[ъ] 157v18, 157v22.

○ × 12: ≡ прахъ 2 (2), ‡ ≡ прахъ 1 (1), = прахъ 3 (3), ≠ прахъ 1 (1), ≈ персть 3 (3), ≈ землѧ 1 (1), ‡ ≈ брѣнїе 1 (1)

- **зaj_L**; домаћег порекла, од псл. *porxъ (Skok 3: 21–22, SES, ESJS 12: 697–698); уп. ссл. прахъ (С, ФР: Д, Да), стел. прахъ (СС), стел.-цсл. прахъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | уп. Михајловић 1984: +

▲ **неутр_R**: × 12; **неутр_Σ**: × 12

/ūрвашњи/ прваш'нии, [-а], [-е] НБ: *acc. sg. m.* /oy/ прваш'нии 131v12, *dat. sg. m.* пр'вашнѣмъ 138v18, *acc. sg. f.* прваш'ню 162r21, 162r23

○ × 4: ∅ 3 (3), ≈ **нерожденный** 1 (1)

- **нар_L**; домаћег порекла (Skok 3: 61–62, s. v. *prvi*), в. **/ūрви/**. RJAZU: +

▲ **нар_R**: × 4; **нар_Σ**: × 4

/ūрви/ пр'виі, пр'ваа, пр'во ССЛ: *gen. sg. f.* /w[ь]/ пр'віе 95r9, *loc. sg. n.* /вь/ пр'во^М[ъ] 95r13, || П: *nom. sg. m.* пр'виі 122v4, пр'вы 125r6, пр'вый 144r6, *gen. sg. m.* /w[ь]/ пр'вога 124r16–17, *instr. pl. m.* /cl/ пр'выма 122r22, пр'вы^М[ъ] 122v18, 123r19, 144r23, *nom. sg. f.* пр'ва 112r19, 132r1–2, 132r12, пр'ваа 132r6, *dat. sg. n.* /no/ пр'во^М[ъ] 159r11, НБ: *nom. sg. m.* пр'виі 105r20, 109v11, *gen. sg. m.* /w[ь]/ пр'вога 155v4, пр'вога 102v7, 144v10, *dat. sg. m.* /cl/ пр'вомъ 132v7, пр'во^М[ъ] 138v13, 138v14, *acc. sg. m.* /oy/ пр'виі 105r12, 105v4, *dat. pl. m.* пр'ви^М[ъ] 141r8, *nom. sg. f.* пр'ва 112r19, *acc. sg. f.* пр'вѣ 134v10, *nom. sg. n.* пр'во 109v11, *acc. sg. n.* пр'во 109v7–8.

○ × 29: ∅ 14 (12+1+1), ≡ **первый** 9 (5+2+2), = **первый** 3 (3), ‡≈ **начальный** 1 (1), ‡≠ **началство** 1 (1), ≡ **я** 1 (1)

- **зaj_L**; домаћег порекла, од псл. **prvъ(jь)* (SES, ESJS 12: 734, Skok 3: 61–62); уп. ссл. пр'вь (С, ФР: Д, Т, Да, ЪБ), пр'выи (ФР: ГЦ, ПП, NN, ЪБ), стел. пр'въ (СС), стел.-цсл. пр'въ (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ **неутр_R**: × 26, **књиж_R**: × 1, **нар_R**: × 2; **неутр_Σ**: × 26, **књиж_Σ**: × 1, **нар_Σ**: × 2

/ūрво/ пр'во adv. НБ: пр'во 100r1

○ × 1: ∅ 1 (1)

- **зaj_L**; домаћег порекла (ESJS 12: 734, Skok 3: 61–62), в. **/ūрви/**; уп. ссл. пр'во (С, ФР: Д, Т, Да, ЪБ), стел.-цсл. пр'во (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ **неутр_R**: × 1; **неутр_Σ**: × 1

/ūрвості/ пр'вос[тъ], [-и] f. П: *instrum. sg.* пр'вос[ъ]ю 160v7

○ × 1: ≡ **первостъ** 1 (1)

- **књиж_L**; вероватно посрбљено према предлошку; уп. и **/ūрви/**. RJAZU: +

▲ **нар_R**: × 1; **хибр_Σ**: × 1

/ūре/ пре conj. М: /w[ь]/ пре 99r8, 102r23, НБ: /w[ь]/ пре 103v20, 125r14.

○ × 4: ∅ 2 (1+1), ≈ **предъ** 1 (1), ≈ **прежде** 1 (1)

- **нар_L**; домаћег порекла, од псл. *per (SES, s. v. *pre-*, Skok 3: 32, s. v. *pred*, ESJS 12: 703–704, s. v. *prědъ*); уп. ссл. прѣ (ФР: Д, ЪБ), стел. прѣ (СС), стел.-цсл. прѣ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ **нар_R**: × 4; **нар_Σ**: × 4

/ūребивање/ пребыван[іе], -ня n. ЗБ: *gen. sg.* пребываніа 160v7

○ × 1: ≡ **пребываніе** 1 (1)

- **књиж_L** и **нар_L**; домаћег порекла, в. **/ūребиваѣи/**; уп. ссл. прѣбываніе (ФР: Д, Т, Да, ГЦ, NN, ЪБ), стел. прѣбываніе (СС), стел.-цсл. прѣбываніе (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ **нар_R**: × 1; **нар_Σ**: × 1

/ūребиваѣи/ пребыва[ти] impf. ЗБ: *praes. 3. sg.* пребыва 104r10, /ne/ пребыва 161v16, *part. praes. act. m. gen. sg.* пребываюѣга 141v10, НБ: *praes. 3. sg.* пребыва 100r8, 118v20, /ne/ пребыва 160r9.

○ × 6: ∅ 2 (2), ≡ **пребывати** 2 (1+1), = **пребывати** 1 (1), #≠ **на земли ходити** 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла (Skok 1: 159, s. v. *biti*¹), в. **/биваџи/**; уп. ссл. прѣбывати (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. прѣбывати (СС), стсл.-цсл. прѣбывати (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 5, хибр_R: × 1; нар_Σ: × 5, хибр_Σ: × 1

/ѳребѳиѳи/ прѣб[ѳти] pf. М: *impt. 2. sg.* прѣбѳди 109r4 ♦ прѣбѳди оу вѳры 109r4 ≈ вѳди вѳре^ѳ
27v2-3

○ × 1

- зај_L; уп. ссл. прѣбѳти (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, NN, ЂБ), стсл. прѣбѳти (СС), стсл.-цсл. прѣбѳти (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/ѳреблѣгеѳи/ прѣблѳд[ѳти] pf. НБ: *plus. perf. 3. pl. m.* /св... были.../ прѣблѳдили 96v1

○ × 1: ∅ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, уп. псл. **blědēti* (ЭССЯ 2: 110, ПЕРСЈ, s. v. *блед*, SP 1: 259, Skok 1: 172, s. v. *blijed*); уп. прѣблѳдѳти (Miklosich). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ѳревазиѳи/ прѣвѳзи[ти] pf. НБ: *perf. 3. sg. f.* прѣвѳзиш^ѳла /e/ 98r21

○ × 1: ≈ прѣвѳзѳитѳствовати 1 (1)

- књиж_L; уп. ссл. прѣвѳзѳити (ФР: Да, СП, ГЦ), стсл. прѣвѳзѳити (СС), стсл.-цсл. прѣвѳзѳити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ хибр_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/ѳревариѳи/ прѣвар[ити] pf. НБ: *л. ѳригев ѳрѳни nom. sg. f.* прѣварѳна 132r7

○ × 1: ≈ прѣл^ѳстити 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. **pervariti* (ПЕРСЈ, s. v. *варати*, SES, s. v. *varati*¹, Skok 3: 565–566, s. v. *var*); уп. прѣварити (Miklosich). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ѳреवासходиѳи/ прѣвѳсходи[ти] impf. М: *praes. 3. sg.* прѣвѳсходи 114r9

○ × 1: ≈ прѣходити 1 (1)

- књиж_L; уп. ссл. прѣвѳсходити (ФР: Т, Да, ГЦ), стсл. прѣвѳсходити (СС), стсл.-цсл. прѣвѳсходити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/ѳревѳчиѳи/ прѣвѳчит[ѳ], [-а], [-о] М: *instr. sg. m.* прѣвѳчитѳ^М[ѳ] 160v13

○ × 1: ≡ прѣдѳчѳный 1 (1)

- хибр_L; према **/ѳревѳчи/** (в.) заменом другог дела сложенице.
- ▲ хибр_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/ѳревѳчни/ прѣвѳчны, [-а], [-о] П: *nom. sg. m.* прѣвѳчны 163r1, *gen. sg. n.* прѣвѳчнога 162r13, *acc. sg. n.* /на/ прѣвѳчно 156v9

○ × 3: ≡ прѣдѳчѳный 3 (3)

- књиж_L; уп. ссл. прѣвѳчѳнь (ФР: Д, Да, ЂБ), стсл. прѣвѳчѳнь (СС), стсл.-цсл. прѣвѳчѳнь (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 2, нар_R: × 1; књиж_Σ: × 1, хибр_Σ: × 1

/ѳревѳраѳаѳи/ прѣвѳракѳ[ти] impf. НБ: *praes. 3. sg.* прѣвѳракѳа 157v23

○ × 1: ∅ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *враѳити*, Skok 3: 632–633, s. v. *vrtjeti*, SES, s. v. *vračati*), в. **/ѳраѳаѳи се/**; уп. стсл. прѣвѳраѳати (СС), стсл.-цсл. прѣвѳраѳати (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ūrevrnuīi (ce)/ превр'нв[ти] I: pf. НБ: *perf. 3. sg. m. /e/* превр'нвω 96r9, *perf. 3. pl. m. /e/* превр'нвω 125r23 **II:** ~ **ce** pf. НБ: *perf. 3. sg. f. /ce e/* превр'нвла 136v11.

○ **I:** × 2: ≈ ωБРАТИТИ 1 (1), ‡≈ ИСПРАЗНИТИ 1 (1) **II:** × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. **vbr(t)noṭi* (ПЕРСЈ, s. v. *врпету*, SES, s. v. *vrniti*, Skok 3: 631–633, s. v. *vrjetī*). **I:** RJAZU: + **II:** RJAZU: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/ūreībāīi ce/ прегиба[ти] ce impf. НБ: *praes. 2. pl. /да ce/* прегибате 136r19

○ × 1: ≈ КЛАНАТИ СА 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *gybati se (ПЕРСЈ, Skok 1: 577, s. v. *-gnuti*, ЭССЯ 7: 216–217, SP 8: 331–332); уп. стсл. прѣгыбати (СС), стсл.-цсл. прѣгыбати (SJS).

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ūreīraḡa/ преграда/преграда, [-e] f. НБ: *gen. pl.* прѣграда 119v21–22, преграда 120r11

○ × 2: ≈ ПРИТВОРЪ 2 (2)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *gorditi (ПЕРСЈ, s. v. *gradumi*, Skok 1: 602–604, s. v. *grad²*, ЭССЯ 7: 35, SP 8: 102–103, SES, s. v. *graditi*); уп. ссл. прѣграда (ФР: Д, Да). RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/ūreīrešēne i ūreīrešenije/ прегрѣшен[е]/прегрешен[е], -на/ia n. ЗБ: *gen. sg. /зарад[и]/* прегрѣшеня 102v8, *acc. pl. /за/* прегрѣшеня 102r21–22

○ × 2: ≡ прегрѣшеніе 1 (1), ≠ прегрѣшеніе 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. прѣгрѣшеніе (ФР: Д, Да, ЂБ), стсл. прѣгрѣшеніе (СС), стсл.-цсл. прѣгрѣшеніе (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 1, нар_R: × 1; књиж_Σ: × 1, хибр_Σ: × 2

/ūreīrsī/ прегр'с[тъ], [-и] f. М: *instr. sg. /c/* прегр'сѣю 108v8

○ × 1: = ГОРСТЬ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *pergъrstь (SES, s. v. *prgišče*). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ūreg(a)/ преда/пред[ъ]/прѣд[ъ] graer. ССЛ: пре^д[ъ] 104v20 || ЗБ: пре^д[ъ] 98r14, 100v12, 117r12, 117r19, 125v6, 132v15, 140r18, 156r2, 156v16, 162r11, 162r11, прѣ^д[ъ] 102v2, НБ: пре^д[ъ] 97v7, 100v13, 101v7, 104r17, 105r15, 105v20, 108r5, 118r3, 118r22, 121r2, 121v2, 121v3, 125r16, 128r11, 128r12, 133r21, 134v22, 135r17, 141v5, 155v8, 162r5, преда 124v2, 133r20.

○ × 36: ∅ 20 (12+5+1+2), ≡ прѣдъ 13 (8+3+1+1), ≈ къ 3 (1+1+1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *perdъ (SES, s. v. *pred*, Skok 3: 32, s. v. *pred*, ESJS 12: 703–704, s. v. *prědъ*); уп. ссл. прѣдъ (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. прѣдъ (СС), стсл.-цсл. прѣдъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 34, нар_R: × 2; нар_Σ: × 34, нар_Σ: × 2

/ūregavāīi (ce)/ предава[ти] I: impf. ССЛ: *praes. 1. sg.* предаю 97v14 || **II:** *perf. 3. pl. /cv.../* предавали 98r8, М: *praes. 3. sg.* предае 145r7 **II:** ~ **ce** impf. М: *praes. 3. sg. /ce/* предае 98r11.

○ **I:** × 3: ≡ предаати 1 (1), = предаати 1 (1), ≈ подаати 1 (1) **II:** × 1: ≈ подаати са 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла (SES, ПЕРСЈ, s. v. *dati*, Skok 1: 382–384, s. v. *dati*), в. */гавайи/, /прегайи/*. уп. ссл. прѣдавати (ФР: NN, ЂБ). **I:** Даничић: +, RJAZU: + **II:** Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 1, нар_R: × 3; књиж_Σ: × 1, нар_Σ: × 3

/̄преданије ӣ предање/ преданіе, -іа n. ЗБ: *acc. sg.* преданіе 114r12, 114r19

○ × 2: ≡ преданіе 2 (2)

● књиж_L: и нар_L; уп. ссл. прѣданиіе (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, NN), стсл. прѣданиіе (СС), стсл.-цсл. прѣданиіе (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 2; књиж_Σ: × 2

/̄предати/ преда[ти] pf. ЗБ: *perf. 3. sg. m. /e/* предаω 98r3, *aor. 3. pl.* предадоше 161v23, *plus. perf. 3. sg. m. /e* бїω/ предаω 97v11, *іл. ̄пригев ̄п̄рїни instr. sg. m. /c/* предаты^M[ь] 97v21, НБ: *plus. perf. 3. sg. m. /e/* предаω /бїω/ 162r2, *іл. ̄пригев ̄п̄рїни nom. sg. n.* предато 103v7-8.

○ × 6: ∅ 2 (1+1), ≡ предати 2 (2), = предати 2 (2)

● зај_L; уп. ссл. прѣдати (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЪБ), стсл. прѣдати (СС), стсл.-цсл. прѣдати (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 3, нар_R: × 3; неутр_Σ: × 3, нар_Σ: × 3

/̄предвѣчни/ предвѣчн[ы], [-а], [-о] ЗБ: *instr. sg. f.* пре^двѣчно^M[ь] 163r1

○ × 1: ≡ предвѣчный 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. прѣвѣчьнь (ФР: Да), стсл.-цсл. прѣдвѣчьнь (SJS).

▲ неутр_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/̄предводница/ предвод'ниц[а], [-е] f. М: *acc. sg.* пре^двод'ницѧ 134v10-11

○ × 1: ≈ предводителка 1 (1)

● индив_L; посрбљено према предлошку. уп. RJAZU: + | уп. Михајловић 1984: +

▲ неутр_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/̄предика/ предик[а], [-е] f. НБ: *loc. sg. /на/* предикы 106r9, 119r21, 156r14

○ × 3: ≈ проповѣдь 3 (3)

● нар_L; од клат. *praedica* (Skok 3: 40, s. v. *pridika*, ESJS 12: 703, s. v. *prēdikanije*, SES, s. v. *pridiga*). RJAZU: + | Михајловић 1974: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/̄предийѣча/ предитеч[а], -е m. НБ: *gen. sg.* предитече 161r19

○ × 1: ∅ 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. прѣдѣтѣа (ФР: Да, СП, ПП), прѣднѣтѣа (Miklosich).

▲ нар_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/̄предлаіаи/ предла[гати] impf. ЗБ: *praes. 3. sg.* пре^длаже 138r9

○ × 1: ≡ предлагати 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. прѣдлагати (С, ФР: Д, Т, Да, СП), стсл. прѣдлагати (СС), стсл.-цсл. прѣдлагати (SJS). RJAZU: + | | Михајловић 1984: +

▲ нар_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/̄предраіи/ предраг[и], [-а], [-о] М: *acc. pl. f.* предраге 107r14

○ × 1: ≈ преблагій 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. */граіи/*; уп. ссл. прѣдрагъ (С, ФР: Д, Т, СП), стсл. прѣдрагъ (СС), стсл.-цсл. прѣдрагъ (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/̄предреши/ предре[ши] pf. П: *perf. 1. sg. m. /са^M[ь]/* пре^дре^{каω} 136r23

○ × 1: = предреши 1 (1)

- књиж_L; уп. ссл. прѣдѣрещи (ФР: Д, Да, ЪБ), стсл.-цсл. прѣдѣрещи (SJS). RJAZU: + | Јовановић 1911:
+
- ▲ нар_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/ūredstōjajūi/ предсто[јати] impf. ЗБ: *praes. 3. sg.* предстои **100v12**

○ × 1: ≡ предстоати 1 (1)

- књиж_L; уп. ссл. прѣдѣстојати (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, NN, ЪБ), стсл. прѣдѣстојати (СС), стсл.-цсл. прѣдѣстојати (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/ūreħashñi/ преħаш'нии, [-а], [-е] НБ: *gen. pl. m.* преħаш'нии 144r15

○ × 1: ≈ первый 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла (SES, s. v. *prej*), в. **/ūreħel/**. RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ūreħel/ прегје/преће/пређе/прѣгје adv. П: /w[ъ]/ прегје 98r24, 99r16, 99r19, **99v3**, 99v10, 102v21, 103r19, 107r24-107v1, 109v17, **112v17**, 116r18, 116v9, 116v11, 116v18, 120v18, 122v10, 131v13, **133r15**, 137r17, 157r5, 158r15, 162r22, преће 117v15, **156v11**, 157v10, 157v18, 162v23, пређе 138v11, 156v1, М: прегје 98r5, 99v6, прѣгје 97r22, НБ: /w[ъ]/ прегје 98v3, 99v8, 99v12, 102v23, 120r7, 122r21, 125r8, преће 119r13, 136r8, 143r7, 144v17, преће 143v12, пређе 104v7.

○ × 45: ∅ 8 (8), ≡ прежде 20 (18+2), = прежде 9 (7+1+1), ≈ первѣе 3 (3), ≈ предъ 3 (3), ≈ иногда 1 (1), ‡ ≈ иногда 1 (1)

- књиж_L и нар_L; домаћег порекла, од псл. **perd'e* (SES, s. v. *prej*, Skok 3: 32, s. v. *pred*, ESJS 12: 703–704, s. v. *prědy*); уп. ссл. прѣжде (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, ЪБ), стсл. прѣжде (СС), стсл.-цсл. прѣжде (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 45; нар_Σ: × 45

/ūrezrešūi/ презрѣ[ти] pf. ЗБ: *aor. 3. sg.* презрѣ 137r2, НБ: *īl. ūrigev ūrīni nom. sg. m.* презре^{Т[ъ]} 105v8

○ × 2: ∅ 1 (1), ≡ презрѣти 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, уп. псл. *zvrěti (ПЕРСЈ, s. v. *-zremi*, Skok 3: 661 – 662, s. v. *zreti'*, SES, s. v. *zreti*, Јанковић 2017: 358–360, s. v. *презрѣе*); уп. ссл. прѣзрѣти (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, NN), стсл. прѣзрѣти (СС), стсл.-цсл. прѣзрѣти (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 1, нар_R: × 1; неутр_Σ: × 1, нар_Σ: × 1

/ūreizbišočasīvovajūi/ преизбыточств[овати] impf. РСЛ: *praes. 3. sg.* /да/ преизбыточствве^{Т[ъ]} **130v12**

○ × 1: ≡ преизбыточествовати 1 (1)

- књиж_L; прилагођено према рсл. преизбыточествовати (Баранович); уп. и стсл.-цсл. прѣизбытъчѣствовати сѧ (SJS); уп. грч. ὑπερπερισσεύεσθαι.
- ▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/ūreisīodnā/ преисподнаа, [-нѣе] f. ЗБ: *nom. sg.* преиспод^Дна^а 116r7

● × 1: ≠ преисподнаа 1 (1)

- књиж_L; уп. ссл. прѣисподънии (ФР: Д). RJAZU: +
- ▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/ūreisīodnūi/ преисподнии, [-на], [-нѣ] ЗБ: *dat. pl. m.* преиспод^Дни^М[ъ] 116r1-2, *acc. sg. f.* /оу/ преиспод^Дню 112v7-8, *dat. sg. n.* преиспод^Днем⁸ 160v22

○ × 3: ≡ преисподний 2 (2), = преисподний 1 (1)

- књиж_L; уп. ссл. прѣисподьнь (ФР: Д, Да, ЪБ), стсл. прѣисподьнь (СС), стсл.-цсл. прѣисподьнь (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +
- ▲ неутр_R: × 2, нар_R: × 1; књиж_С: × 2, хибр_С: × 1

/преклонити/ преклонит[и], [-а], [-о] НБ: *acc. pl. f.* преклоните 129v12

○ × 1: ‡ ≈ смиренный 1 (1)

- књиж_L; уп. гл. ссл. прѣклонити (ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, NN), стсл. прѣклонити (СС), стсл.-цсл. прѣклонити (SJS). RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 1; књиж_С: × 1

/преко/ преко граер. НБ: преко 122v18, 124v13

○ × 2: ∅ 2 (2)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. *perkъ (SES, s. v. *preko*¹, Skok 3: 41, s. v. *prijek*); уп. ссл. прѣко (ФР: ЪБ). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 2; нар_С: × 2

/прекрасни/ прекрасн[ы], [-а], [-о] ЗБ: *nom. sg. n.* прекра^сно 107r14

○ × 1: = прекрасный 1 (1)

- зај_L; уп. ссл. прѣкраснь (С, ФР: Д, Т, Да, ПП). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 1; неутр_С: × 1

/прелѣтити/ прелѣтити рф. НБ: *inf.* прелѣтити 99r21

○ × 1: ∅ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *letěti (ЭССЯ 14: 145–148, ПЕРСЈ, s. v. *летети*, Skok 2: 290, s. v. *letjeti*); уп. ссл. прѣлетѣти (ФР: Да). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_С: × 1

/преливати се/ прелива[ти] се impf. М: *praes. 3. sg. /ce/* прелива 124v20

○ × 1: ≈ нзливати са 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *ljati se (ПЕРСЈ, s. v. *лѣти*, Skok 2: 296, s. v. *liti*, ОС 49–50, ЭССЯ 15: 157–158, s. v. *liti se, уп. 103–104, s. v. *ljati). уп. прѣливати (Miklosich). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_С: × 1

/премили/ премил[ы], [-а], [-о] НБ: *acc. sg. m.* премилога 132r22

○ × 1: ≈ возлюбленный 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, в. /мили/. уп. Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_С: × 1

/премудри/ премудры, [-а], [-о] ССЛ: *gen. sg. m.* /ѿ[ъ]/ прем[в]^драго 157v4 || ЗБ: *nom. sg. m.* премв^дры 122r9

○ × 2: ≡ премудрый 2 (2)

- књиж_L; уп. ссл. прѣмудръ (ФР: Да), стсл. прѣмждръ (СС), стсл.-цсл. прѣмждръ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ књиж_R: × 1, неутр_R: × 1; књиж_С: × 2

/премудрост/ премудрость/премѣдрость, -и f. ЗБ: *nom. sg.* премв^дрость 162v16, *gen. sg.* премв^дрости 139r12, премв^дрости 110v12, прем[8]^дрости 110v4, 134r5, 135r19, 155v19–20, *acc. sg.* премв^дрость 126r17

○ × 8: ≡ премѣдрость 8 (5+3)

- књиж_L; уп. стсл. прѣмудрость (С, ФР: Д, Т, Да, ГЦ, ЪБ), стсл. прѣмждрость (СС), стсл.-цсл. прѣмждрость (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 8; књиж_Σ: × 8

/ūремучаѿи/ премвч[ати] pf. П: *impt. 2. sg. /не/* премвчи 156v5

○ × 1: ≡ премолчати 1 (1)

● књиж_L и нар_L; домаћег порекла (Skok 2: 474, s. v. *mučati*, уп. ПЕРСЈ, s. v. *мучати*), в. **/мучаѿи/**; уп. ссл. прѣмльчати (ФР: Т), стсл. прѣмльчати (СС), стсл.-цсл. прѣмльчати (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ūреобуѿи се/ преобзкѿ се pf. М: *inf. /се/* преобзкѿ 106v9, НБ: *perf. 3. sg. т. /се љ/* преобзкаѿ 115v17, *perf. 3. sg. н. /е/* преобзкло /се љ/ 116r3

○ × 3: ≈ ѿдѣлати сѧ 2 (2), ≈ ѿблещи сѧ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *обуѿи*, Skok 3: 634–635, s. v. *vući*), в. **/обуѿи/**; уп. стсл. прѣоблѣщи сѧ (СС), стсл.-цсл. прѣоблѣщи сѧ (SJS). RJAZU: + | Јовановић 1911: *ūреѿбзѿи*

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/ūреоденуѿи се/ преѿдѿнв[ти] се pf. НБ: *perf. 3. sg. т. /се/* преѿдѿнвѿ 115v19

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. **/оденуѿи се/**. RJAZU: + | Јовановић 1911: *ūреодѿнвѿи*

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ūреодѿи се/ преодѿти се pf. НБ: *inf.* преодѿти /се/ 99r1

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. **obdĕti se* (ЭССЯ 26: 153–154, ПЕРСЈ, s. v. *денути*, Skok 1: 414–415, s. v. *djeti*); уп. прѣодѿти (Miklosich). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ūреѿасѿи се/ препа[сти] се pf. НБ: *plus. perf. 3. pl. т. /св се... бѿили/* препали 96v1, *plus. perf. 3. sg. ф. /се е бѿила/* препала 132r14, *plus. perf. 3. pl. ф. /св се бѿиле/* препале 117v9

○ × 3: ∅ 2 (2), ≈ ѿѿблати сѧ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (Skok 2: 615–616, s. v. *pasti*², SES, s. v. *zaprepastiti*), в. **/ѿасѿи/**. RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/ūреѿловиѿи/ преплови[ти] pf. П: *perf. 3. sg. ф. /е/* препловила 137r24

○ × 1: = преплыти 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (Skok 2: 685–686, s. v. *pliti*), в. **/ѿловиѿи/**; уп. прѣпловити (Miklosich). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ūреѿодобни/ пр[ѣ]п[о]д[о]б'н[и], [-а], [-о] ЗБ: *dat. sg. т. пр[ѣ]п[о]д[о]б'номѿ* 98r10, М: *nom. pl. т. пр[ѣ]п[о]д[о]б'нѿ* 129v16

○ × 2: ≡ преподобный 1 (1), ≠ преподобіе 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. прѣподобьнь (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ПП, NN, ЪБ), стсл. прѣподобьнь (СС), стсл.-цсл. прѣподобьнь (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 2; књиж_Σ: × 2

/ūреѿоручиѿи/ препорѿчи[ти] pf. НБ: *perf. 3. sg. т. /ѿе/* препорѿчѿѿ 112v14

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од **prĕporočiti* (SES, s. v. *priporočiti*, уп. Skok 3: 169, s. v. *ruka*). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/пресвѣи/ пресвет[ый], [-аю], -ое ССЛ: *instr. sg. m. /сь/ прес(ве)ты^М(ь)* 112r24 || НБ: *acc. sg. n.* прѣс(ве)тое 163v1

○ × 2: ∅ 2 (2)

● књиџ_Л; уп. ссл. прѣсвѣть (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, NN), стсл. прѣсвѣтъ (СС), стсл.-цсл. прѣсвѣтъ (SJS). Даничиѣ: +, RJAZU: +

▲ књиџ_Р: × 2; књиџ_С: × 2

/пресвѣили/ пресвѣтл[ы], [-а], [-о] ЗБ: *gen. sg. n.* пресвѣтлога 126v4

○ × 1: ≡ пресвѣтлый 1 (1)

● књиџ_Л; уп. ссл. прѣсвѣтль (ФР: Т, Да, ЪБ), стсл. прѣсвѣтль (СС), стсл.-цсл. прѣсвѣтль (SJS). Даничиѣ: +, RJAZU: +

▲ нар_Р: × 1; хибр_С: × 1

/пресийайи се/ пресип[ати] се *imprf.* НБ: *praes. 3. pl. /се/ преси^плю* 136v2-3

○ × 1: ≈ нзливати сѧ 1 (1)

● нар_Л; домаѣг порекла, уп. псл. *sypati (уп. Skok 3: 240–241, s. v. *sipati*¹, SES, s. v. *sipati*, ПЕРСЈ, s. v. *cahe*); уп. прѣсыпати (Miklosich). RJAZU: +

▲ нар_Р: × 1; нар_С: × 1

/пресно/ пресно *adv.* НБ: ♦ /на/ пресно 101v20

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_Л; домаѣг порекла, уп. псл. *prĕsnъ (ESJS 12: 707–708, SES, s. v. *presen*, Skok 3: 41–42, s. v. *prijesan*); уп. стсл.-цсл. прѣснъ (SJS) | Михајлович 1984: +

▲ нар_Р: × 1; нар_С: × 1

/пресѣвайи/ преспѣва[ти] *imprf.* НБ: *л. ѱрилої сагашиѣ преспѣваюкѵ* 129r6

○ × 1: ≈ дѣлати 1 (1)

● књиџ_Л; уп. ссл. прѣспѣвати (С, ФР: Д, Т, Да, ПП), стсл. прѣспѣвати (СС), стсл.-цсл. прѣспѣвати (SJS). Даничиѣ: +, RJAZU: +

▲ нар_Р: × 1; хибр_С: × 1

/пресѣайи/ преста[ти] *pf.* НБ: *praes. 1. pl.* престанемо 130v2-3

○ × 1: ∅ 1 (1)

● зај_Л; домаѣг порекла (Skok 3: 329, s. v. *stati*), в. /сѣайи/; уп. ссл. прѣстати (С, ФР: Д, Т, ГЦ, ПП, NN, ЪБ), стсл. прѣстати (СС), стсл.-цсл. прѣстати (SJS). Даничиѣ: +, RJAZU: +

▲ нар_Р: × 1; нар_С: × 1

/пресѣол/ пр[ѣ]столь, [-а] м. ЗБ: *nom. sg.* пр(ѣ)^столь 129r1, пр(ѣ)стол(ъ) 128v23, *loc. sg.* /на/ пр(ѣ)^столь 115v16.

○ × 3: ≡ престоль 3 (3)

● зај_Л; уп. ссл. прѣстоль (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, ЪБ), стсл. прѣстоль (СС), стсл.-цсл. прѣстоль (SJS). Даничиѣ: +, RJAZU: +

▲ књиџ_Р: × 3; књиџ_С: × 3

/пресѣуйайи/ прѣстѣпа[ти] *imprf.* ЗБ: *praes. 3. sg.* прѣстѣпа 161v16-17

○ × 1: = прѣстѣпати 1 (1)

● књиџ_Л; уп. ссл. прѣстоѣпати (ФР: Д, ЪБ), стсл. прѣстѣпати (СС), стсл.-цсл. прѣстѣпати (SJS). Даничиѣ: +, RJAZU: +

▲ нар_Р: × 1; хибр_С: × 1

/ūrešvorīīu/ претвори[ти] се pf. НБ: *perf. 3. sg. n. /се е/ претворило* 141v20

○ × 1: ≈ ОБРАТИТИ СЛ 1 (1)

- нар_L: домаћег порекла (Skok 3: 530–531, s. v. *tvoriti*, SES, s. v. *tvoriti*), в. **/švorīīu/**; уп. ссл. прѣтворити (С, ФР: Да, ЂБ), стсл. прѣтворити (СС), стсл.-цсл. прѣтворити (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: *претворати*

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ūrešehi/ūrešeshīu/ прете[кв̆]/прете[ши] pf. НБ: *fut. 3. sg. n. /оузбвде/ претекло* 125r21

○ × 1: ≠ ИЗБИТОКЪ 1 (1)

- зај_L: домаћег порекла (Skok 3: 449–451, s. v. *teći*, SES, s. v. *teći*), в. **/šehi/**; уп. ссл. прѣтеши (ФР: Д, NN), стсл. прѣтеши (СС), стсл.-цсл. прѣтеши (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ūrešīīu/ прети[ти] impf. ЗБ: *perf. 3. sg. m. /е/ претїо* 162r6, НБ: *perf. 3. sg. m. /е/ претїо* 95v22, *praes. 3. sg.* прети 102r8.

○ × 3: ∅ 1 (1), = претити 1 (1), #≈ рещи 1 (1)

- зај_L: домаћег порекла, од псл. *prētiti (SES, Skok 3: 43); уп. ссл. прѣтити (ФР: Т, Да), стсл. прѣтити (СС), стсл.-цсл. прѣтити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/ūrešrīīu/ претр'п[ѣти] pf. М: *pot. 3. sg. m. /^{би}/ претр'пїо* 162r17

○ × 1: ≈ ИДѢЛ' СТЕРПѢТИ 1 (1)

- књиж_L и нар_L: домаћег порекла (Skok 3: 508–509, s. v. *trpeti*, SES, s. v. *trpeti*), в. **/šrīīu/**; уп. ссл. прѣтр'пѣти (С, ФР: Д, Да, СП), стсл. прѣтр'пѣти (СС), стсл.-цсл. прѣтр'пѣти (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ūrehi/ūrešīīu/ пре[кв̆]/пре[ити] pf. НБ: *plus. perf. 3. pl. m. /св были/ преш'ли* 122v18

○ × 1: ∅ 1 (1)

- зај_L: домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *uhi*, Skok 1: 706–707, s. v. *ići*), в. **/šīīu/**; уп. ссл. прѣити (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. прѣити (СС), стсл.-цсл. прѣити (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ūreuzēīu/ преузети pf. М: *fut. 3. sg. /некје/ преузети* 118v12, *л. ūriлої садашњи преузевиши* 97v5, НБ: *inf. преузети* 98r23, 112r14, 112v7, *aor. 3. sg. преузе* 109v17 ◆^{на се} преузе 109v17 ≈ прїат' 28r13

○ × 6: ≈ прїати 2 (2), ≈ взети 2 (1+1), ≈ ОБАТИ 1 (1)

- нар_L: домаћег порекла (Skok 777 – 779, s. v. *jeti*, SES, s. v. *vzeti*, ПЕРСЈ, s. v. *uzeti*), в. **/uzeīu/**. Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 6; нар_Σ: × 6

/ūreħog/ преход[ъ], [-а] m. НБ: *dat. sg. /но/ преходѧ* 137r12

○ × 1: ≈ претечење 1 (1)

- нар_L: домаћег порекла (Skok 1: 675–677, s. v. *hoditi*, SES, s. v. *hoditi*), в. **/šreħogīīu/**; уп. прѣходъ (Miklosich). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ūreħogīīu/ преход[ити] impf. НБ: *л. ūriлої садашњи преходекв̆* 101r7

○ × 1: ∅ 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла (Skok 1: 675–677, s. v. *hoditi*, SES, s. v. *hoditi*), в. /**хогиџи**/; уп. ссл. прѣходити (С, ФР: Д, Т, Да, ГЦ, ПП), стсл. прѣходити (СС), стсл.-цсл. прѣходити (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/у_речас(у)ни/ преч[а]ст[ни], [-а], [-о] ЗБ: *instr. sg. f.* преч(а)^стно^м(ь) 113v19

○ × 1: ≡ пречестный 1 (1)

- књиж_L; уп. ссл. прѣчьстьнь (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ЂБ), стсл. прѣчьстьнь (СС), стсл.-цсл. прѣчьстьнь (SJS). Даничић: *прѣчьстьнь*, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/у_ри/ при/прі праер. ССЛ: прі 131r9 || ЗБ: при 103r19, 138r8, 144v1, прі 116v14, 131v15, НБ: при 135r4, 145r22.

○ × 8: ø 2 (2), ≡ при 6 (6)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *pri (Skok 3: 39, ESJS 12: 711–712, SES); уп. ссл. при (ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. при (СС), стсл.-цсл. при (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 8; неутр_Σ: × 8

/у_риближиваџи се/ приближ[ивати] се *impf.* П: *impt. 2. sg.* /не/ приближџ /се/ 116r21

○ × 1: ≡ приближати с_A 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, в. /у_риближиџи се/. RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/у_риближиџи се/ приближи[ти] се *pf.* НБ: *aor. 3. pl.* приближите /се/ 107r9

○ × 1: ‡≈ пристџпити 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, уп. псл. *bližiti se (ЭССЯ 2: 123–124, SP 1: 263–264, ПЕРСЈ, s. v. *близу*, Skok 1: 173, s. v. *bliz*); уп. ссл. приближити с_A (ФР: Д, Т, СП), стсл. приближити с_A (СС), стсл.-цсл. приближити с_A (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/у_рибројаџи/ прибро[јати] *pf.* НБ: *il. uridev urjani nom. pl. m.* приброены 111v19

○ × 1: ≈ причитати 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, в. /бројаџи се/. RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/у_риваџање/ приватанџ, -ња п. НБ: *gen. sg.* приватанџ 163r6-7, *acc. sg.* /на/ приватанџ 108r11, *instr. sg.* приватанџ^м[ь] 105v14

○ × 3: ≈ прџаџе 2 (1+1), ≈ прикосновение 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, уп. /у_риваџаџи/. RJAZU: + | Јовановић 1911: + | Михајловић 1984: *прихваџање*
- ▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/у_риваџаџи (се)/ привата[ти] **I**: *impf.* НБ: *praes. 1. sg.* /не/ привата^м[ь] 162r19, *impt. 2. pl.* /не/ приватайте 161v18 **II**: - се *impf.* НБ: *praes. 1. sg.* /се/ привата^м[ь] 133r10, *impt. 2. sg.* /не/ приватай /се/ 108v16.

○ **I**: × 2: ≈ прџати 2 (2) **II**: × 2: ≈ прикасати с_A 1 (1), #≈ прикасати с_A 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *xvataŋi (ЭССЯ 8: 123, Skok 1: 669–670, s. v. *hitati*); уп. прихв_Aтати (Miklosich). **I**: RJAZU: + | Јовановић 1911: + **II**: RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 4; нар_Σ: × 4

/привайи́и (се)/ привати[ти] I: pf. НБ: *praes. 1. pl. /да/ приватїмо 130r23, perf. 3. sg. m. /e/ приватїω 142v9, impt. 2. sg. привати 132v19, perf. 3. pl. m. /нисс/ приватили 163r7, aor. 3. pl. /ne/ приватише 161v19-20 II: ~ **се** pf. НБ: *praes. 3. sg. /ce/ приватїи 129v11, praes. 1. pl. /да ce/ приватїмо 129v17, perf. 3. sg. m. /ce ю/ приватїω 111v7, impt. 2. sg. /ce/ привати 108v19-20.**

○ I: × 5: ∅ 1 (1), ≈ оупотребити 1 (1), ≈ прїати 3 (3) II: × 4: ∅ 1 (1), ≈ оберати са 1 (1), ≈ яти са 1 (1), ≈ прикасати са 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл *xvatiti (ЭССЯ 8: 123–124, Skok 1: 669–670, s. v. *hitati*); уп. ссл. прихвтити (ФР: ЪБ). I: RJAZU: + II: RJAZU: +

▲ нар_R: × 9; нар_Σ: × 9

/приверива́и/ привѣрїива[ти] impf. M: *praes. 3. sg. привѣрїива 135v20-21*

○ × 1: ≈ оуѣрати 1 (1)

● нар_L; уп. /**верийи**/.

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/привидење/ привидѣн[је], -на n. M: *gen. sg. /ѡ[ъ]/ пр^ивидѣнѡ 117v9-10*

○ × 1: ≈ видѣнїе 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. привидѣнїе (ФР: Д, Да, ГЦ, NN), стсл. привидѣнїе (CC), стсл.-цсл. привидѣнїе (SJS); уп. и /**видење**/ RJAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ нар_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/привлачи́и/ привлачи[ти] impf. П: *praes. 3. sg. привлачи 98v7, 130r7*

○ × 1: ≡ привлекаати 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла уп. псл. *volčiti (Skok 3: 634–635, s. v. *vući*, SES, s. v. *vlačiti*, ПЕРСЈ, s. v. *vuћu*); уп. ссл. привлачити (ФР: Т, ГЦ), стсл. привлачити (CC), стсл.-цсл. привлачити (SJS). RJAZU: + | Јовановић 1911: + | Михајловић 1984: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/приводийи́/ прїиводи[ти] impf. НБ: *praes. 3. sg. /ce/ прїиводи 119r21* ♦ в. /**сїомен**/

○ × 1

● зај_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *водити*, Skok 3: 579–581, s. v. *vesti*¹), в. /**вогийи**/; уп. ссл. приводити (ФР: Д, Т, Да, ТХ, ГЦ), стсл. приводити (CC), стсл.-цсл. приводити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/привући́/ привѣкѣ pf. П: *fut. 1. sg. /кю/ привѣкѣ 104v9, fut. 3. sg. привѣкѣ /кю/ 104v11-12, /ђе/ привѣкѣ 104v14, impt. 2. sg. привуцы 115r1*

○ × 4: ≡ привлеци 1 (1), = привлеци 3 (2+1)

● књиж_L и нар_L; домаћег порекла (Skok 3: 634–635, s. v. *vući*, SES, s. v. *vleći*, ПЕРСЈ, s. v. *vuћu*), в. /**вући**/; уп. ссл. привлѣци (ФР: Д, СП, NN, ЪБ), стсл. привлѣци (CC), стсл.-цсл. привлѣци (SJS). Даничић: *привлѣшии*, RJAZU: +

▲ нар_R: × 4; нар_Σ: × 4

/прїласийи́/ пригласи[ти] pf. ССЛ: *impt. 2. sg. пригласи 134v16*

○ × 1: ≡ пригласити 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. пригласити (ФР: Да), стсл. пригласити (CC), стсл.-цсл. пригласити (SJS). RJAZU: +

▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/прїовара́и/ приговара[ти] impf. НБ: *praes. 3. sg. приговара 163r6*

○ × 1: ≈ приглатати 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *govor*, Skok 1: 597–598, s. v. *govor*), в. /**іоворійи**/; уп. приговарати (Miklosich). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/**іриіовійи**/ приготувити pf. М: *perf. 3. sg. n. /e/* приготувило 118r15, НБ: *perf. 3. sg. m. /e.../* приготовію 129v5, *fut. 3. sg. /кє/* пригот^Тувити 121v2

○ × 3: ø 2 (1+1), ≈ оґготовати 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла (Skok 1: 596, s. v. *gotov*), в. /**іоіовііи се**/; уп. ссл. приготувити (ФР: Да, ЂБ), стел. приготувити (СС), стел.-цел. приготувити (SJS). RJAZU: + | Јовановић 1911: *іриіовлаваіи се*

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/**іригесіи се**/ придѣси[ти] се pf. НБ: *perf. 3. sg. m. /се е/* придѣсію 133r24

○ × 1: ≈ приключити сд 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *desiti/*děsiti (ПЕРСЈ, s. v. *desumi se*, Skok 1: 394–395, s. v. *desiti se*), префикс можда под утицајем предлошка. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/**іригизаіи**/ приди[зати] impf. НБ: *іл. ірилоі садашњи* придижкѣ 122r1-2

○ × 1: ø 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, в. /**гизаіи се**/. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/**іригобиваіи се**/ придобива[ти] се impf. НБ: *praes. 3. sg. /се/* придобива 144r12

○ × 1: ‡ ≠ приоврѣсти 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *dobuvati (ПЕРСЈ, s. v. *dobuti*, Skok 1: 159, s. v. *biti*¹, ЭССЯ 5: 47–48, SP 3: 324–326, SES, s. v. *dobiti*); уп. ссл. придобывати (ФР: ЂБ).

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/**іригобіјаіи**/ придобііа[ти] impf. НБ: *praes. 3. sg.* придобіа 104r11

○ × 1: ≈ оврѣтати 1 (1)

- нар_L; уп. /**іригобиваіи се**/. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/**іригобііи**/ придоби[ти] pf. НБ: *aor. 3. sg.* придоби 120r10, *іл. іригев ірїни пот. sg. m.* придобієнь 132r17.

○ × 2: ø 1 (1), ≈ приоврѣсти 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *dobuti*, Skok 1: 159, s. v. *biti*¹, SES, s. v. *dobiti*), в. /**гобііи**/; уп. ссл. придобити (ФР: Т). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ неутр_R: × 2; неутр_Σ: × 2

/**іризваіи**/ приз[вати] pf. ЗБ: *pot. 2. sg.* призови 123v11

○ × 1: ≡ призвати 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла (уп. ПЕРСЈ, s. v. *zvati*, Skok 3: 665–666, s. v. *zvati*, SES, s. v. *zvati*), в. /**зваіи**/; уп. ссл. призвати (ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN), стел. призѣвати (СС), стел.-цел. призѣвати (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/**іризваіи**/ призив[ати] impf. П: *praes. 3. pl.* призивлю 120v10, НБ: *praes. 3. sg.* призивлю 123v8.

○ × 2: ø 1 (1), = призывати 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла (уп. ПЕРСЈ, s. v. *zvati*, Skok 3: 665–666, s. v. *zvati*), в. /**призвајџи**/; уп. ссл. призывати (ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ЂБ), стел. призывати (СС), стел.-цсл. призывати (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | уп. Михајловић 1984: +
- ▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/**пријејџи**/ **приј[јети]** pf. ССЛ: *praes. 3. pl. /да/* пријем^Т[ъ] 156r17-18, *aor. 3. pl.* пријеше 156r16
○ × 2: ≡ пријати 2 (2)

- зај_L; уп. ссл. пријети (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стел. пријати (СС), стел.-цсл. пријати (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 1, књиж_R: × 1; неутр_Σ: × 1, књиж_Σ: × 1

/**прикасајџи се**/ **прикаса[ти]** се impf. ССЛ: *impt. 2. sg. /не/* прикасај /се/ 116r22-116v1 || ЗБ: *praes. 1. sg. /се/* прикаса^М[ъ] 109r17

○ × 2: = прикасати с_A 1 (1), # ≡ прикасати с_A 1 (1)

- књиж_L; уп. ссл. прикасати се (ФР: Д, Т, Да, ГЦ), стел. прикасати с_A (СС), стел.-цсл. прикасати с_A (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +
- ▲ књиж_R: × 1, нар_R: × 1; књиж_Σ: × 1, хибр_Σ: × 1

/**приклекнујџи**/ **приклѣкнѣ[ти]** pf. НБ: *aor. 3. sg.* приклѣкнѣ 113r18

○ × 1: # ≠ пристѣплити 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *kleknŋti (ЭССЯ 9: 190–191, ПЕРСЈ, s. v. *клетати*, Skok 2: 93–94, s. v. *kleći*); уп. прикладнѣти (Miklosich). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/**приковајџи**/ **прикова[ти]** pf. НБ: *il. ūridgev ūrŋni ass. pl. f.* приковате 115r15

○ × 1: ≈ привити 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *kovati (ПЕРСЈ, s. v. *ковати*, Skok 2: 171–172, s. v. *kovati*); уп. приковати (Miklosich). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/**прикоснивајџи се**/ **прикоснива[ти]** се impf. М: *impt. 2. pl. /не/* прикоснивајте /се/ 116r17

○ × 1: ≡ прикасати с_A 1 (1)

- индив_L; вероватно Венцловићева твореница, уп. /**прикоснујџи се**/. Јовановић 1911: *прикасивајџи се, прикосїивајџи се, прикоснѣвїивајџи се*
- ▲ хибр_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/**прикоснујџи се**/ **прикоснѣ[ти]** се pf. ССЛ: *part. praet. act.* прикоснѣвїи /се/ 141v22 || ЗБ: *praes. 1. sg. /се не/* прикоснемъ 106r4-5, *perf. 1. sg. m. /са^М[ъ] се/* прикоснѣω 109r11

○ × 3: ≡ прикоснѣти с_A 2 (2), = прикоснѣти с_A 1 (1)

- књиж_L; уп. ссл. прикоснѣти се (ФР: Д, СП, ТХ, ГЦ), стел. прикоснѣти с_A (СС), стел.-цсл. прикоснѣти с_A (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +
- ▲ књиж_R: × 1, нар_R: × 2; књиж_Σ: × 1, хибр_Σ: × 2

/**прикучивајџи се**/ **прикучивати** се impf. НБ: *inf. /се/* прикучивати 119v15

○ × 1: ≈ прикасати с_A 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, в. /**прикучийџи**/. RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/**прикучийџи**/ **прикѣчити** pf. НБ: *inf.* прикѣчити 110v19

○ × 1: ≈ принести 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, уп. псл. дијал. *kuka (ПЕРСЈ, s. v. v. -*ključiti* (*se*), кука, Skok 2: 225–226, s. v. *kuka*, ЭССЯ 13: 86–87). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/прилейӣи (се)/ прилѣпи[ти] I: pf. M: *pot.* 3. *sg.* /би/ прилѣпӣω 108r21 **II:** - се pf. II: *perf.* 3. *sg. m.* /се ю/ прилѣпӣω 112v20.

- I: × 1: ≈ влѣпити 1 (1) II: × 1: = прилѣпнѣти 1 (1)
- зај_L; домаћег порекла, уп. псл. *lěpiti (*se*) (ПЕРСЈ, s. v. *lepiti*, Skok 2: 297–298, s. v. *lijepiti* (*se*), ЭССЯ 14: 217–219); уп. ссл. прилѣпити (ФР: Д, Т, Да, ГЦ, ЂБ), стсл. прилѣпити (сѧ) (СС), стсл.-цсл. прилѣпити (сѧ) (SJS). I: Даничић: +, RJAZU: + II: Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/прилика/ прилика/прилика, -е f. НБ: *nom. sg.* прилика 116v23, 160r14, 160r18, *gen. sg.* /ѡ[ь]/ прилике 160v4, *dat. sg.* /но/ прилици 134r18, 141r20, прилицы 100r6, *acc. sg.* приликв 109v17-18, 145r7, 160r20, приликв 123v18, *instr. sg.* /ц/ прилико^М[ь] 113v19, 136v13, прилико^М[ь] 101v14 ♦ по той прилицы 141r20 ≈ подобнѣ 57r11

- × 14: ∅ 4 (3+1), ≈ образъ 3 (3), ≈ зракъ 2 (1+1), ≈ естество 2 (2), ≈ подобіе 1 (1), ≈ знаменіе 1 (1)
- нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *ličiti (ПЕРСЈ, s. v. *ličiti*, Skok 2: 300–301, s. v. *lik³*, SES); уп. прилика (Miklosich). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1984: + | Јовановић 1911: +
- ▲ нар_R: × 14; нар_Σ: × 14

/приликова̄и се/ прилик[овати] се impf. НБ: *praes. 3. sg.* приликвѣ /се/ 109v22

- × 1: ≈ знаменовати 1 (1)
- нар_L; домаћег порекла, в. /прилика/; уп. приликовати (Miklosich). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/приличан/ приличань/приличань/приличань, -на, -но ЗБ: *nom. sg. f.* прилична 141r6, *nom. sg. n.* прили^чно 98r12, 119r17, *acc. sg. n.* прили^чно 104v6, прили^чно 128v8, НБ: *acc. sg. m.* приличань 104v13 // *gen. sg. m.* приличнога 116r9, *instr. sg. m.* /ц/ прили^чни^М(ь) 138v17, *loc. sg. m.* /оу/ прили^чномѧ 138v15, *nom. sg. f.* прили^чна 100r3, *acc. sg. f.* приличнѧ 115v22, *nom. sg. n.* прили^чно 113r2-3, *instr. sg. n.* /ц/ прили^чны^М[ь] 116r10-11 ♦ в. /гар/

- × 13: ∅ 1 (1), ≡ приличный 4 (4), ≈ подобный 4 (4), ≈ съобразновати 1 (1), ≠ неприличный 1 (1), ≠ подобати 1 (1)
- зај_L; домаћег порекла (Skok 2: 300–301, s. v. *lik³*, SES, s. v. *prilika*), в. /прилика/; уп. ссл. приличнь (ФР: Т, ГЦ, ЂБ). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +
- ▲ неутр_R: × 12, нар_R: × 1; неутр_Σ: × 12, нар_Σ: × 1

/приложий̄и/ приложи[ти] pf. ЗБ: *perf. 1. sg. m.* /са^М[ь]/ приложіω 109r13

- × 1: = приложити 1 (1)
- зај_L; домаћег порекла, уп. псл. *ložiti (SES, s. v. *ložiti*, ПЕРСЈ, s. v. *ložiti*, Skok 2: 282–283, s. v. *leći*, ЭССЯ 16: 127–128); уп. ссл. приложити (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, ЂБ), стсл. приложити (СС), стсл.-цсл. приложити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/прилучива̄и (се)/ прилѣч[ивати] I: impf. НБ: *praes. 3. pl.* /се/ прилѣчвю 121v16 **II:** - се impf. НБ: *praes. 3. pl.* /се/ прилѣчвю 119r4.

- I: × 1: ∅ 1 (1) II: × 1: ∅ 1 (1)
- нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *lučiti (SES, s. v. *lučati*, ПЕРСЈ, s. v. *lučati*); уп. ссл. прилѣчити (ФР: Да, ГЦ), стсл.-цсл. прилѣчити сѧ (SJS). I: RJAZU: + | Јовановић 1911: + II: RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/ūrimaīi/ **прїмати** impf. ЗБ: inf. прїмати 163r5-6, praes. 1. sg. /ne/ прїма^М[ь] 156r25, praes. 3. pl. прїмаю 156v19, impt. 2. sg. прїмай 156v18-19, НБ: praes. 3. sg. прїма 156r9, 159v7.

○ × 6: ∅ 2 (2), ≡ прїмати 1 (1), ≈ прїмати 3 (3)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *prijeti (уп. SES, s. v. prijeti, Skok 1: 777–779, s. v. jeti); уп. ссл. прїмати (ФР: Д, Т, Да, ГЦ, ПП, NN, ЂБ). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: *прїмати се*

▲ неутр_R: × 2, нар_R: × 4; неутр_Σ: × 2, нар_Σ: × 4

/ūrimēaīi/ **примѣ[тати]** impf. НБ: іл. *ūriлої сагашии* примѣкюкѣ 144v12

○ × 1: ≈ прилагати 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. */mēaīi/*; уп. ссл. примѣтати (ФР: Да). RJAZU: + | Јовановић 1911: *примѣтати се*

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ūrimīi/ **прїмити/прїмиты** pf. П: inf. прїмиты 126r16, прїмити 163r9, perf. 2. sg. /си/ прїмио 140r15, /си/ прїмио 97v2, perf. 3. sg. т. /e/ прїмио 103r19, 116r18, 118v19, 123v20-21, прїмио /e/ 120r12, aor. 3. sg. прїми 114v3-4, 137r3, aor. 3. pl. прїмише 163r13, /ne/ прїмише 163r9, impt. 2. pl. прїмите 97v20, НБ: praes. 3. sg. /да/ прїми 128r21, fut. 3. sg. /ђе/ прїмити 123r7, прїмикје 123r10.

○ × 16: ∅ 2 (2), ≡ прїати 2 (1+1), ≈ прїати 5 (3+2), = прїати 1 (1), = прїеми 4 (4), = прїмиы 1 (1), ‡ ≈ сотворити причастнико^М 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од презентске основе псл. *prijeti, *prieto (уп. SES, s. v. prijeti, Skok 1: 777–779, s. v. jeti); уп. ссл. прїмити (С, ФР: Т, СП, ПП). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ неутр_R: × 6, нар_R: × 10; неутр_Σ: × 6, нар_Σ: × 10

/ūrineīi/ūrineīi/ **прине(с)[ти]** pf. ССЛ: praes. 3. sg. принесе 96r14, impt. 2. sg. принеси 110v14, 110v16 | ЗБ: impt. 2. sg. принеси 109r20, 110r20.

○ × 5: ≡ прїнести 5 (5)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *prinesti, уп. мак. *принесе*, слн. *prinesti*, слч. *priniest'*, чеш. *prīněsti*, рус. *принести*, блр. *прывнесці*, укр. *принести* (ПЕРСЈ, s. v. *носити*, Skok 2: 512–513, s. v. *nesti*); уп. ссл. принести (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, NN, ЂБ), стсл. принести (СС), стсл.-цсл. принести (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 5; неутр_Σ: × 5

/ūriņi, ūriņknuīi/ **прини[кѣ]/прини[кнѣти]** pf. ЗБ: perf. 3. sg. f. /e/ *прини*^Кла 161r2-3

○ × 1: = приникнѣти 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, уп. псл. *nikti/*niknōti (ПЕРСЈ, s. v. *нићи*, Skok 2: 517–518, s. v. *niknuti*, ЭССЯ 25: 114–115, 117); уп. ссл. приникнѣти (ФР: Д), стсл. приникнѣти (СС), стсл.-цсл. приникнѣти (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: *приницати*

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ūrinudiīi se/ **принѣди[ти]** се pf. НБ: aor. 3. pl. /се.../ принѣдише 113v9-10

○ × 1: ≠ ревновати 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *нудити*, Skok 2: 527, s. v. *nuditi*, уп. Јанковић 2017: 566–567, s. v. *принуда*), в. */nudīi/*; уп. ссл. приноудити (ФР: Д, Да), стсл. приноудити (СС), стсл.-цсл. приноудити (SJS). RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/ūriobresīi/ **прїобрѣ[сти]** pf. ЗБ: perf. 3. sg. т. прїобрѣо /e/ 97v20-21

○ × 1: ≡ приобрѣсти 1 (1)

- књиџ_L; домаћег порекла (Skok 2: 538, s. v. *obresti*), в. /**обресѝи**/; уп. ссл. приобрѣсти (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ЂБ), стсл. приобрѣсти (СС), стсл.-цсл. приобрѣсти (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/**приоѝиѝиѝи**/ прѝобѣщити pf. ЗБ: fut. 3. sg. /кѝе/ прѝобѣщити 103v1

○ × 1: = приобѣщити 1 (1)

- књиџ_L; домаћег порекла, уп. псл. **obytjъ(jъ)* (ЭССЯ 31: 166–167, ПЕРСЈ, s. v. *onutti*, Skok 2: 533, s. v. *o²*); уп. ссл. приобѣщити (ФР: Д, Т, Да), стсл. приобѣщити (СС), стсл.-цсл. приобѣщити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/**приѝијаѝи**/ припи^а[ти] impf. П: praes. 1. sg. припи^а[ъ] 133r13

○ × 1: ≡ препивати 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, в. /**приѝиѝи**/ RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/**приѝиѝи**/ припи[ти] pf. П: impt. 2. sg. припи 132v21

○ × 1: ≡ препити 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, в. /**ѝиѝи**/ RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/**приѝовейка**/ приповѣдк[а], [-е] f. М: loc. sg. /на/ приповѣ^дки 113r4, 138v10

○ × 1: ≈ проповѣдъ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *rovědati (SES, s. v. v. *rovest*, *povedati*, *pripovedovati*, Skok 3: 17–18, s. v. *povijedati*). RJAZU: + | уп. Јовановић 1911: *ѝроѝовѣдка*
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/**природећи**/ природѣк[ѝи], [-кѝа], [-кѝе] М: acc. sg. f. природѣкѝю 144r8

○ × 1: ≈ природный 1 (1)

- недеф_L; домаћег порекла, part. praes. act. гл. *природити, од псл. *priroditi (SES, s. v. *priroda*).
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/**природни**/ природн[ѝи], [-а], [-е] ЗБ: gen. sg. f. /ѝ[ъ]/ природ^дне 160v4

○ × 1: ≡ природный 1 (1)

- књиџ_L; уп. рус. природа (XVII в.) (СРЯ XI–XVII); уп. и псл. *priroditi (Јанковић 2017: 282–285, SES, s. v. *priroda*). RJAZU: + | Михајловић 1984: +
- ▲ нар_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/**присвојиѝи**/ присвои[ти] pf. НБ: praes. 1. sg. присвоимъ 133r1, aor. 3. sg. присвои 102v18

○ × 2: ∅ 1 (1), ≈ приттити 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *свој*, Skok 3: 373–374, s. v. *свој*, SES, s. v. *свој*), уп. /**свој**/; уп. ссл. присконтити (ФР: Д, Т, Да, ЂБ), стсл.-цсл. присконтити с^а (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +
- ▲ неутр_R: × 1, нар_R: × 1; неутр_Σ: × 1, нар_Σ: × 1

/**прислонѝи**/ прислон[ити] pf. НБ: ѝл. *придег ѝрѝни пот. pl. f.* прислонѝене 98v16

○ × 1: ∅ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *sloniti (ПЕРСЈ, s. v. *клонити (се)*, Skok 2: 102–103, s. v. *kloniti se*, SES, s. v. *sloneti*); уп. ссл. прислонити (ФР: Да). Даничић: *прислонити се*, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ūrisīoravaiīi/ приспорова[ти] impf. НБ: *praes. 3. sg.* приспорова 104r11

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. гл. *спорити* ‘умножити’, од псл. *spor (Skok 3: 313, s. v. *spor*).

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ūrisīanak/ прїстанакъ, [-нка] m. М: *acc. sg.* прїстанакъ 137r12

○ × 1: ≈ пристанище 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (Skok 3: 326–327, s. v. *stan*, SES, s. v. *stati*²), уп. **/cīāaiīi/**. RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ūrisīojaiīi cel/ присто[нати] се impf. НБ: *praes. 3. sg.* /cel/ прїистой 125r17, /cel/ прїистой 134v14

○ × 2: ∅ 1 (1), ≈ доваљти 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *stojati (Skok 3: 324–325, s. v. *stajati*, SES, s. v. *stati*¹); уп. ссл. прїистойати (ФР: ЂБ). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/ūrisīojiūiīie/ прїистойце, [-а] n. М: *acc. sg.* прїистойце 120r13

○ × 1: ≈ пристанище 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. **/ūrisīojaiīi cel/**.

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ūrisīirasīije/ пристрастї[е], [-іа] n. ЗБ: *dat. sg.* /к/ пристрастїю 138r19

○ × 1: = пристрастїе 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. пристрастїе (ФР: ТХ). RJAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/ūrisīujaiīi/ пристѣпати impf. ЗБ: *inf.* пристѣпати 116r16

○ × 1: ≡ пристѣпати 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла (Skok 3: 354, s. v. *stupiti*, SES, s. v. *stopiti*), в. **/cīūyūaiīi/**; уп. ссл. пристѣпати (ФР: Т, Да), стсл. прїстѣпати (СС), стсл.-цсл. прїстѣпати (SJS). RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/ūrisīujūiīi/ прїстѣп[ти]/прїстѣп[ти] pf. ССЛ: *impt. 2. pl.* пр'стѣпите 105r15-16 || ЗБ: *perf. 3. sg. m.* /ніе.../ прїстѣпїω 105r18, *aor. 3. sg.* прїстѣпї 97r6, 114r22, *plus. perf. 3. sg. m.* /e/ прїстѣпїω /бїω/ 109r24-25.

○ × 5: ≡ прїстѣпити 2 (1+1), = прїстѣпити 3 (2+1)

● зај_L; домаћег порекла, уп. псл. *stopiti (Skok 3: 354, s. v. *stupiti*, SES, s. v. *stopiti*); уп. ссл. прїстѣпити (ФР: Д, Т, Да, СП, NN), стсл. прїстѣпити (СС), стсл.-цсл. прїстѣпити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 3, нар_R: × 2; неутр_Σ: × 3, нар_Σ: × 2

/ūriīvor/ притвор[ъ], [-а] m. ЗБ: *gen. pl.* притвора 120r12, притворова 120v4

○ × 2: ≡ притворъ 1 (1), = притворъ 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. притворъ (ФР: Т), стсл. притворъ (СС), стсл.-цсл. притворъ (SJS); крајње порекло домаће, од псл. *prītvorъ (ESJS 12: 719, уп. Skok 3: 627–628, s. v. *vrijeti se*). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; хибр_Σ: × 2

/ūpriīu/ūpriūi/ прїи[ти]/при[ти]/при[кѵ] pf. ССЛ: *aor. 3. pl.* приша^лъше 112v3, *part. praet. act. m. nom. sg.* пришады 106r10, *aor. 3. sg.* прїиде 105r20, *impt. 2. sg.* прїиди 106r11-12, 134v17,

○ × 5: ≡ прити 5 (5)

● зај_L; уп. ссл. прити (С), принти (ФР: Да), стсл. прити (СС), стсл.-цсл. прити (SJS); крајње порекло домаће, од псл. **pri(j)iti* (SES, уп. Skok 1: 707–708, s. v. *ići*). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 2; књиж_R: × 3; неутр_Σ: × 2, књиж_Σ: × 3

/ūpriīča/ притч[а], [-е] f. ЗБ: *loc. sg.* *loyl* при^Тчи 142r23, НБ: *dat. sg.* *lno/* при^Тчи 155v6, 155v9.

○ × 3: ∅ 2 (2), ≡ притча 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. притча (ФР: Д, Да, СП, ЂБ), стсл.-цсл. притча (SJS); крајње порекло домаће, од псл. *pričā (ESJS 12: 719–720). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 3; књиж_Σ: × 3

/ūprihog/ прїиход[ъ], [-а] m. М: *instr. sg.* *lzal* прїиходо^М[ъ] 120r10

○ × 1: ≈ пришествїе 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла (Skok 1: 675–677, s. v. *hoditi*, SES, s. v. *hoditi*), в. **/ūprihogiūi/**; уп. ссл. приходъ (ФР: Д, Т), стсл. приходъ (СС), стсл.-цсл. приходъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | уп. Михајловић 1984: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/ūprihogiūi/ приходи[ти] impf. ССЛ: *praes. 2. sg.* приходиши 131v2-3

○ × 1: ≡ приходити 1 (1)

● зај_L; уп. ссл. приходити (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП; NN, ЂБ), стсл. приходити (СС), стсл.-цсл. приходити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/ūpričesīni/ причестни, [-а], [-о] ССЛ: *gen. pl. m.* приче^{СТ}ни^Х(ъ) 116r14

○ × 1: ≈ причастникъ 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. причестънь (С, ФР: Т), стсл. причастънь (СС), стсл.-цсл. причастънь (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/ūprišalac/ пришал[ацъ], [-л'ца] m. П: *acc. sg.* пришал'ца 131v7

○ × 1: ≡ пришелецъ 1 (1)

● зај_L; уп. ссл. пришьльць (ФР: Д, Т, Да), стсл. пришьльць (СС), стсл.-цсл. пришьльць (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/ūprobālivaīi/ пробал[ивати] impf. НБ: *impt. 2. pl.* пробалуйте 137v20-21

○ × 1: ≈ вквсити 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. нем. *Probe* (SES, s. v. *proba*, Skok 3: 48, s. v. *proba*, Schneeweis: 147, Striedter-Temps: 177). Јовановић 1911: *пробал'всати*

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ūprobeseđiīi/ пробѣседити pf. НБ: *inf.* пробѣседити 103v18

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *pro (Skok 3: 47–48, SES, s. v. *pro*^{-l}) и **/бесеђиūi/** (EPCJ 3: 177–179, s. v. *beseđa*). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ūробѣѣи/ пробѣати impf. НБ: fut. 3. sg. /кѣ/ пробѣати 134r24

○ × 1: ≈ порази́ти 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, уп. псл. *pro (Skok 3: 47–48, SES, s. v. pro-¹) и псл. *bijati (ПЕРСЈ, s. v. бити², SP 1: 248–249, Skok 1: 161–163, s. v. бити²). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ūробѣи/ пробѣти pf. НБ: inf. пробѣти 129v16, perf. 3. sg. m. пробѣω 131r17, aor. 3. pl. пробѣше 96v10, ѓл. ūrigeв ūrĭни асс. sg. f. /oy/ пробѣенѡ 108v20-21, ѓл. ūrigeв ūrĭни ном. sg. n. пробѣено 106r23, ѓл. ūrigeв ūrĭни асс. pl. n. /oy/ пробѣена 106r2

○ × 6: ø 5 (5), # ≠ побѣдѣти 1 (1)

● зај_L: домаћег порекла, уп. псл. *pro (Skok 3: 47–48, SES, s. v. pro-¹) и псл. *biti (ПЕРСЈ, s. v. бити², SES, s. v. бити², SP 1: 251–252, ЭССЯ 2: 99–100, Skok 1: 161–163, s. v. бити²); уп. ссл. пробѣти (ФР: Д, Да), стсл. пробѣти (СС), стсл.-цсл. пробѣти (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 5, нар_R: × 1; неутр_Σ: × 5, нар_Σ: × 1

/ūробостѣи/ пробостѣти pf. ЗБ: inf. пробостѣти 108v4, НБ: aor. 3. sg. прободѣ 130r2.

○ × 2: ≡ пробостѣти 1 (1), ≈ проити 1 (1)

● зај_L: домаћег порекла, уп. псл. *pro (Skok 3: 47–48, SES, s. v. pro-¹) и псл. *bosti (ПЕРСЈ, Skok 1: 191–192, ЭССЯ 2: 222–223, SP 1: 339–340); уп. ссл. пробостѣти (С, Д, ГЦ), стсл. пробостѣти (СС), стсл.-цсл. пробостѣти (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 2; неутр_Σ: × 2

/ūробрчкаѣи/ пробрчка[ти] pf. НБ: pot. 3. sg. m. /би/ пробрчкаω 120r4-5

○ × 1: ø 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, уп. псл. *pro (Skok 3: 47–48, SES, s. v. pro-¹) и /бркаѣи/ (ПЕРСЈ, s. v. в. брчкати (се), брчкати, Skok 1: 213, s. v. brka). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ūробудѣи/ пробѣди[ти] pf. М: aor. 3. pl. пробѣдише 96v3

○ × 1: ≈ возбѣдѣти 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, уп. псл. *pro (Skok 3: 47–48, SES, s. v. pro-¹) и /будѣи/ (ПЕРСЈ, s. v. будѣти, Skok 1: 128, s. v. bdjeti); уп. пробѣдѣти (Miklosich). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ūробушиѣи/ пробѣш[ити] pf. НБ: ѓл. ūrigeв ūrĭни ном. sg. f. пробѣшена 109r9-10

○ × 1: ø 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, уп. псл. *pro (Skok 3: 47–48, SES, s. v. pro-¹) и бушѣти, од псл. *buxati или *obušiti (ПЕРСЈ, s. v. бушѣти, Skok 1: 244–245, s. v. bušiti, уп. SES, s. v. buhniti). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ūровалија/ провалија[а], -је f. НБ: gen. sg. /ѡ[ъ]/ проваліе 97r12

○ × 1: ≈ бездѣна 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, уп. псл. *pro (Skok 3: 47–48, SES, s. v. pro-¹) и псл. *valiti (ПЕРСЈ, s. v. -валѣти, Skok 3: 562–563, s. v. valjati (se)¹). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ūровидѣи/ провидѣ[ти] pf. М: perf. 3. sg. m. /е/ провидѣω 126r14, /е/ провидѣω 140v5

○ × 2: ≈ видѣти 2 (1+1)

● нар_L: домаћег порекла, уп. псл. *pro (Skok 3: 47–48, SES, s. v. pro-¹) и /видѣи/ (Skok 3: 586–587, s. v. vidjeti (se)); уп. ссл. провидѣти (ФР: Д, Да), стсл.-цсл. провидѣти (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/ūprowozai̯i se/ провоза[ти] се impf. НБ: *īl. ūpripolī sađai̯šņi* провозаюкѣ /се/ 96r17

○ × 1: # ≠ пльти 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *pro (Skok 3: 47–48, SES, s. v. *pro*^{-l}) и псл. *voziti (ПЕРСЈ, s. v. *voziti*, Skok 3: 579–581, s. v. *-vesti*¹, SES, s. v. *voziti*).

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ūprowu̯hi se/ провѣкѣ се pf. НБ: *inf. провѣкѣ* /се/ 99v9

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *pro (Skok 3: 47–48, SES, s. v. *pro*^{-l}) и **/ву̯hi/** (ПЕРСЈ, s. v. *vu̯hi*, Skok 3: 634–635, s. v. *vu̯ci*, SES, s. v. *voziti*); уп. стел.-цел. провѣцѣти (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ūprowledai̯i/ проглѣда[ти] рf. НБ: *perf. 1. sg. m. /ca^m[ь]/* проглѣдао 141v13, *perf. 3. sg. m. /e/* проглѣдао 141v12.

○ × 2: ∅ 1 (1), ≈ видѣти 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *pro (Skok 3: 47–48, SES, s. v. *pro*^{-l}) и **/лѣдаи̯i/** (ПЕРСЈ, s. v. *gledati*, Skok 1: 568–569, s. v. *gledati*). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: *прогледати*

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/ūprowina̯i/ прогнати рf. М: *inf. прогнати* 159r2, *aor. 3. sg. прогⁿна* 110v18, *aor. 3. pl. прогнаше* 140v3, НБ: *īl. ūpripdev ūp^ri̯ni nom. pl. m.* прогнаны 140v12

○ × 4: ≈ изгнати 3 (3), ≈ ѿслати 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, уп. псл. *pro (Skok 3: 47–48, SES, s. v. *pro*^{-l}) и псл. *gⁿnati (ПЕРСЈ, s. v. *-gnati*, Skok 1: 574–576, s. v. *gnati*, ЭССЯ 7: 196–197, SP 8: 326–327); уп. ссл. прогнати (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ), стел. прогⁿнати (СС), стел.-цел. прогⁿнати (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | уп. Јовановић 1911: *прогоноти*

▲ неутр_R: × 4; неутр_Σ: × 4

/ūprowori̯i/ проговорити рf. НБ: *inf. проговорити* 117v11, *pot. 3. sg. m. /би/* проговоріо 124r9

○ × 2: ≈ рѣци 1 (1), # ≈ ѡвнѣти сѡ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *pro (Skok 3: 47–48, SES, s. v. *pro*^{-l}) и **/ловори̯i/** (ПЕРСЈ, s. v. *govor*, Skok 1: 597–598, s. v. *govor*); уп. проговорити (Miklosich). RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/ūprowunu̯i/ прогнѣти рf. НБ: *fut. 3. sg. /hje/* прогнѣти 112r2

○ × 1: ≈ поглоти 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *pro (Skok 3: 47–48, SES, s. v. *pro*^{-l}) и псл. **glⁿno^ti* (ПЕРСЈ, s. v. *gutati*, Skok 1: 638–639, s. v. *gut*, ЭССЯ 6: 158, SP 7: 160–162). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ūprowu̯is̯i/ продѣб^ѣсти рf. НБ: *inf. продѣб^ѣсти* 108v3-4

○ × 1: ≈ ископати 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *pro (Skok 3: 47–48, SES, s. v. *pro*^{-l}) и псл. **dbl^bti* (ПЕРСЈ, s. v. *dup^bti*¹, Skok 1: 460, s. v. *dup^bti*, ЭССЯ 5: 206, SP 3: 36); уп. продѣб^ѣсти (Miklosich). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ūprowzba/ прозѣб[а], -е f. НБ: *gen. sg. /зарад[и]/* прозѣбе 143r8

○ × 1: ‡ ≈ моленіе 1 (1)

- књиџЛ; уп. стсл.-цсл. просьба (SJS). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/̄прознава̄ӣи (се)/ прознавати I: impf. M: *praes. 3. sg.* прознае 135v20, *л. ̄прило̄и сагашӣи* прознаваюк̄в 136v17, НБ: *inf.* прознавати 143r10 **II:** - се impf. M: *inf. /ce/* прознавати 157r18, НБ: *praes. 3. sg. /ce/* прознае 100v19.

- I: × 3: ≈ познавати 2 (2), ≈ оуѣдати 1 (1) **II:** × 2: ∅ 1 (1), ≈ знати 1 (1)
- нар_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *знати*, Skok 3: 658–659, s. v. *znati*, SES, s. v. *znati*), уп. */̄прозна̄ӣи/* и */̄познава̄ӣи/*. I: Јовановић 1911: +
- ▲ нар_R: × 5; нар_Σ: × 5

/̄прозна̄е/ прозна[н]ӣе, [-н]а п. НБ: *instr. sg.* прозна̄н̄ӣе^М[ь] 157r14-15

- × 1: ≈ образ^У постижи^У 1 (1)
- нар_L; уп. прозна̄н̄ӣе (Miklosich). в. и */̄прозна̄ӣи/*. Јовановић 1911: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/̄прозна̄ӣи/ прозна̄ти pf. П: *inf.* прозна̄ти 157r24, *perf. 1. sg. m. /ca^М[ь]/* прозна̄о 109r22, НБ: *perf. 3. sg. f.* прозна̄ла /e/ 137r5, *pot. 3. pl. /би/* прозна̄ли 126r12

- × 4: ≡ познати 1 (1), ≈ познати 1 (1), ≈ оуѣдати 2 (2)
- нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *pro (Skok 3: 47–48, SES, s. v. *pro*¹) и */зна̄ӣи/*, */̄позна̄ӣи/* (ПЕРСЈ, s. v. *знати*, Skok 3: 658–659, s. v. *znati*, SES, s. v. *znati*). Јовановић 1911: +
- ▲ нар_R: × 4; нар_Σ: × 4

/̄прозора̄ӣц/ прозор[а]ц[ь], [-р]ца м. НБ: *instr. pl. /cl/* прозор^ци 106v4 ♦ с рана̄вы свои^М[и] прозор^ци 106v4 ≈ љзваци 25r13

- × 1
- нар_L; домаћег порекла, од псл. дијал. *prozorьсь (ПЕРСЈ, s. v. *prozor*, уп. Skok 3: 661–662, s. v. *zreti*¹); уп. прозорьць (Miklosich). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/̄прозрач[ан]ӣ/ прозрач[ан]ь, [-а], [-о] НБ: *acc. sg. f.* прозрач^инв 144r1

- × 1: ∅ 1 (1)
- нар_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *зрак*, Skok 3: 660–661, s. v. *zrak*, SES, s. v. *zračiti*), в. */̄прозрач[ан]ӣи/*; уп. стсл.-цсл. прозрач^инъ (SJS). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/̄прозрач[ан]ӣи/ прозрач[ан]ӣи pf. НБ: *perf. 3. sg. m. /e/* прозрач^ио 145r8

- × 1: ≈ просвѣтити 1 (1)
- нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *pro (Skok 3: 47–48, SES, s. v. *pro*¹) и */зрак/* (ПЕРСЈ, s. v. *зрак*, Skok 3: 660–661, s. v. *zrak*, SES, s. v. *zračiti*). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/̄производӣӣи/ производи[ти] impf. ЗБ: *praes. 3. sg.* производи 160v5

- × 1: ≡ производӣти 1 (1)
- зајЛ; домаћег порекла; уп. произвестн (Miklosich). RJAZU: + | уп. Јовановић 1911: *произвести*
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/̄произвође̄ње/ произвође̄ње, [-н]а п. П: *instr. sg. /cl/* произвође̄н̄ӣе^М[ь] 160v9

- × 1: = произвође̄н̄ӣе 1 (1)
- књиџЛ; посрбљено са рсл. произвође̄н̄ӣе (Баранович); уп. и */̄производӣӣи/*. RJAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ нар_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/ӯроизвольење/ произволѣн[ѣ], [-ня] п. М: *dat. sg. /но/* произволѣнѹ 160r21

○ × 1: ≈ произволѣнъ 1 (1)

● кѣиж_L; уп. ссл. произволѣннѣ (ФР: Да, ГЦ, ПП, ЪБ). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/ӯроизвольно/ произволно adv. П: произволно 160v3-4

○ × 1: ≡ произволѣнъ 1 (1)

● хибр_L; посрбљено са цсл. произволѣнъ (Баранович); уп. и произвольнъ (Miklosich). RJAZU: +

▲ хибр_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/ӯроизнесѣи/ произне[сти] pf. НБ: *perf. 3. sg. n.* произнело /e/ 100r12

○ × 1: † ≈ сотворити 1 (1)

● кѣиж_L; уп. цсл. произнести (Miklosich).

▲ нар_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/ӯроизницаѣи/ произни[цати] impf. НБ: *praes. 3. sg.* произниче 100r19

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *pro (Skok 3: 47–48, SES, s. v. *pro*^{-l}), /**из**/ и псл. *nicati (ПЕРСЈ, s. v. *nihi*, Skok 2: 517–518, s. v. *niknuti*, ЭССЯ 25: 109); уп. и произницати (Miklosich). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: ×

/ӯроизносиѣи/ произноси[ти] impf. НБ: *praes. 3. sg.* произносы 156v9-10, *praes. 3. pl.* произносе 161r1-2

○ × 2: ∅ 1 (1), ≈ глаголати 1 (1)

● кѣиж_L; уп. произносити (Miklosich). Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 2; хибр_Σ: × 2

/ӯројавиѣи/ пројавити pf. НБ: *inf.* пројавити 157v1

○ × 1: ≈ ѿкрыти 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, уп. псл. *pro (Skok 3: 47–48, SES, s. v. *pro*^{-l}) и /**јавиѣи** **се**/ (ПЕРСЈ, s. v. *javitu*, уп. Skok 1: 762–763, s. v. *javitu*); уп. ссл. пројавити (ФР: Д, Да, ЪБ), стсл.-цсл. пројавити (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/ӯпрокажени/ прокажен[и], [-а], [-о] pf. ЗБ: *dat. sg. m.* прокаженномв 125r14.

○ × 1: = прокаженный 1 (1)

● кѣиж_L; уп. ссл. прокажень (ФР: Д, Т), стсл. прокажень (СС), стсл.-цсл. прокажень (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/ӯпроказѣи/ проказати pf. НБ: *impt. 2. sg.* /немой/ проказати 125r15.

○ × 1: ≈ повѣдати 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *pro (Skok 3: 47–48, SES, s. v. *pro*^{-l}) и /**казѣи**/. Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ӯпроказивање/ проказиван[ѣ], [-ня] п. НБ: *loc. sg. /оу/* проказиванѹ 131r8

○ × 1: ≈ проповѣдь 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. /**ӯпроказиваѣи**/. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ӯроказивайи/ проказива[ти] impf. НБ: *rot. 3. pl. m. /би не/ проказивали 162r6*

○ × 1: ≈ неавлєнна сотворити 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. **/ӯроказайи/**. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ӯрокинуи се/ проки[нсти] се pf. НБ: *aor. 3. sg. /не/ прокиде /се/ 155v21*

○ × 1: ≈ проторци сѧ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *pro (Skok 3: 47–48, SES, s. v. *pro*-¹) и псл. *kydnōti (ЭССЯ 13: 253–254, ПЕРСЈ, s. v. *-кинути*, Skok 2: 77, s. v. *kidati*). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ӯроклейи/ проклѣт[и], [-а], [-о] П: *gen. sg. m. проклѣтога 156v7, М: gen. sg. n. проклѣтога 101r16*

○ × 2: ≡ проклѣтый 1 (1), ≈ клѣтвенный 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, уп. псл. *pro (Skok 3: 47–48, SES, s. v. *pro*-¹) и псл. *kletī (ЭССЯ 10: 37–39, ПЕРСЈ, s. v. *клету (се)*, Skok 2: 97–98, s. v. *kleti (se)*); уп. ссл. проклѣть (ФР: Д), стсл. проклѣтъ (СС), стсл.-цсл. проклѣтъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 2; неутр_Σ: × 2

/ӯроклейсїво/ проклѣтство, [-а] п. П: *acc. sg. проклѣ^Tство 100r14*

○ × 1: ≡ проклѣтство 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *клету (се)*, Skok 2: 97–98, s. v. *kleti (se)*), в. **/ӯроклейи/**; уп. стсл.-цсл. проклѣтство (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/ӯролазийи/ пролази[ти] impf. НБ: *praes. 3. sg. пролази 99v10-11, 99v19, пролазы 99v20*

○ × 3: ∅ 2 (2), ≠ проникати 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *pro (Skok 3: 47–48, SES, s. v. *pro*-¹) и псл. *laziti (ПЕРСЈ, s. v. *лазити*, Skok 2: 278–279, ЭССЯ 14: 64–67). RJAZU: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/ӯролеће/ пролѣће, [-а] п. НБ: *acc. sg. пролѣће 135r7*

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. (диј?) *prolētyje (SES, s. v. *poletje*, Skok 2: 335–336, s. v. *ljetō*); уп. ссл. пролѣтиє (С). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ӯроливайи/ пролива[ти] impf. П: *īl. ūrigev ūrīni nom. sg. f. проливана 98v3*

○ × 1: = пролити 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, в. **/ӯролийи/**; уп. и псл. *ljati se (ПЕРСЈ, s. v. *литу*, Skok 2: 296, s. v. *liti*, ОС 49–50, ЭССЯ 15: 157–158, s. v. *liti se, уп. 103–104, s. v. *lijati); уп. ссл. проливати (ФР: Д, Да), стсл. проливати (СС), стсл.-цсл. проливати (SJS). RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/ӯроливење/ проливање, [-ня] п. М: *instr. sg. проливање^M[ь] 126v13*

○ × 1: ≈ нзлївнїє 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. **/ӯролийи/**. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/̄пролийи/ проли[ти] pf. ЗБ: *іл. ̄прідев ̄прїни gen. sg. f.* проливане 137r23, М: *perf. 3. sg. f. /el/* пролила 137v8, пролила /^с/ 137v8, *іл. ̄прідев ̄прїни nom. sg. n.* проливано 112v15.

○ × 4: ≡ пролнти 1 (1), ≈ изліати 3 (2+1)

● зај_L; домаћег порекла, уп. псл. *pro (Skok 3: 47–48, SES, s. v. *pro*⁻¹) и /**лийи се!** (ПЕРСЈ, s. v. *литу*, Skok 2: 309–310, s. v. *liti*); уп. стсл. пролнти (СС), стсл.-цсл. пролнти (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 2, нар_R: × 2; неутр_Σ: × 2, нар_Σ: × 2

/̄промена/ промена, [-е] f. М: *nom. sg.* промена 115v8, НБ: *acc. sg.* променѧ 132v20

○ × 2: ∅ 1 (1), ≈ измѣна 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *-менити*, Skok 2: 421–422, s. v. *mijena*), в. /**̄промениийи!**; уп. промѣна (Miklosich). RJAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/̄промениийи/ промени[ти] pf. М: *aor. 3. sg.* промени 158r11-12

○ × 1: ≈ измѣнити 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *pro (Skok 3: 47–48, SES, s. v. *pro*⁻¹) и псл. *měniti (ПЕРСЈ, s. v. *-менити*, Skok 2: 421–422, s. v. *mijena*, ЭССЯ 18: 173–174); или променом префикса од псл. *perměniti, уп. мак. *промени*, буг. *променям*, слч. *prom'eñiti*, чеш. *proměnití*, рус. *променить, променять*, блр. *прамяняць* (Skok 3: 47–48, s. v. *pro*); уп. слн. *premenī*, слч. *premenit'*, чеш. *přeměnití*, поль. *przemienić*, рус. *переменить*, укр. *перемінити*, блр. *перамяніць* (Skok 3: 47–48, s. v. *pro*); уп. промѣнити (Miklosich). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/̄прометайи се! проме[тати] се impf. НБ: *impt. 2. pl. /ce/* промекѡте 112v9

○ × 1: #≈ кѧплю дѣати 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *pro (Skok 3: 47–48, SES, s. v. *pro*⁻¹) и псл. *metati (ПЕРСЈ, s. v. *метнути*, Skok 2: 411, s. v. *mesti*, ЭССЯ 18: 112–115); уп. стсл.-цсл. прометати (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/̄промислийи се! промысли[ти]/промисли[ти] се pf. НБ: *praes. 3. sg. /ne/* промысли /ce/ 156r13, *impt. 2. sg.* проми^сли /ce/ 129r12

○ × 2: ∅ 2 (2)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *pro (Skok 3: 47–48, SES, s. v. *pro*⁻¹) и /**мислийи!** (ПЕРСЈ, s. v. *мисао*, Skok 2: 431–432, s. v. *misao*); уп. стсл. промѣслити (СС), стсл.-цсл. промѣслити (SJS). Даничић: *промыслити*, RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/̄промишљаийи/ промышля[ти] impf. М: *praes. 1. pl. /да/* промыш'лямо 163r15, *praes. 3. pl.* промыш'ляю /ce/ 139v8

○ × 2: ≈ помышляти 2 (2)

● нар_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *мисао*, Skok 2: 431–432, s. v. *misao*), в. /**̄промислийи се!**; уп. стсл.-цсл. промышляти (ФР: Д, Т, ГЦ), стсл.-цсл. промышляти (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/̄промојрење/ промотрен[је], [-ња] n. НБ: *dat. sg. /но/* промотреню 136r5

○ × 1: ≈ предоувидѣнїе 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. /**̄промојрийи!**. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ṽромойриийи/ промотри[ти] pf. НБ: *perf. 1. sg. m. /ca^m[ь]/* промотріѡ 136r3, *perf. 3. sg. m. /e/* промотріѡ 126v2

○ × 2: ≈ *предвидѣти* 1 (1), ≈ *видѣти* 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, уп. псл. *pro (Skok 3: 47–48, SES, s. v. *pro*^{-l}) и **/моийриийи/** (ПЕРСЈ, s. v. *motriti*, Skok 2: 460–461, s. v. *motriti*). RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/ṽромућивайи/ промкѣва[ти] impf. M: *impf. 3. sg.* промкѣваше 120v18-19

○ × 1: ≈ *возмшати* 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, уп. псл. *pro (Skok 3: 47–48, SES, s. v. *pro*^{-l}) и **/муийиийи/** (ПЕРСЈ, s. v. *mutiti*, Skok 2: 414, s. v. *mesti*). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ṽронаћи (се)/ прона[кѣ] I: pf. НБ: *perf. 2. sg. f. /ci/* пронаш^тла 132v10, *aor. 3. sg.* пронагѣ 110v2, 118r13, 137r2 **II: - се** pf. НБ: *perf. 3. sg. m. /e/* пронашаѡ /се ѣ/ 113r22, /се/ пронашаѡ 123v19-20, /се e/ пронашаѡ 136v8.

○ **I:** × 4: ≈ *ѡбрѣсти* 4 (3+1) **II:** × 3: ≈ *ѡбрѣсти сѧ* 1 (1), # ≈ *ѡбрѣсти сѧ* 1 (1), ≈ *ѧвнѣти сѧ* 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, уп. псл. *pro (Skok 3: 47–48, SES, s. v. *pro*^{-l}) и **/наћи/** (ПЕРСЈ, s. v. *naћи*, Skok 1: 708, s. v. *ici*). **I:** RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 7; нар_Σ: × 7

/ṽронаходийи се/ пронаходи[ти] се impf. НБ: *praes. 3. sg. /se/* пронаходы 135r1

○ × 1: ≈ *знаменовати сѧ* 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, уп. псл. *pro (Skok 3: 47–48, SES, s. v. *pro*^{-l}) и **/находийи се/**. RJAZU: *пронаходити*

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ṽронейи/ṽронесийи/ пронети/проне[сти] pf. П: *inf.* пронети 116v10

○ × 1: ≡ *пронести* 1 (1)

● зај_L: домаћег порекла, уп. псл. *pro (Skok 3: 47–48, SES, s. v. *pro*^{-l}) и псл. *nesti (ПЕРСЈ, s. v. *носити*, Skok 2: 512–513, s. v. *nesti*, ЭССЯ 25: 19–23, s. v. *nesti*, 105, s. v. *něti*); уп. ссл. *пронести* (ФР: Да), стсл. *пронести* (СС), стсл.-цсл. *пронести* (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ṽроникнуийи/ проникнѣти pf. ЗБ: *inf.* прони^кнѣти 99v14, *praes. 3. sg. /e/* прони^кнѣѡ 99v12, П: *inf.* проникнѣти 100r4

○ × 3: ≡ *проникнѣти* 2 (2), ≠ *проникати* 1 (1)

● зај_L: домаћег порекла, уп. псл. *pro (Skok 3: 47–48, SES, s. v. *pro*^{-l}) и псл. *niknѣти (ПЕРСЈ, s. v. *нићи*, Skok 2: 517–518, s. v. *niknuti*, ЭССЯ 25: 114–115); уп. *проникнѣти* (Miklosich). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ неутр_R: × 2, нар_R: × 1; неутр_Σ: × 2, хибр_Σ: × 1

/ṽроницаийи/ прони[цати] impf. П: *praes. 3. sg.* прониче 99v9

○ × 1: ≈ *проникати* 1 (1)

● књиж_L: домаћег порекла, уп. псл. *pro (Skok 3: 47–48, SES, s. v. *pro*^{-l}) и псл. *nicati (ПЕРСЈ, s. v. *нићи*, Skok 2: 517–518, s. v. *niknuti*, ЭССЯ 25: 109); уп. *проницати* (Miklosich). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/ṽрообразоваийи/ прообраз[овати] impf. НБ: *praes. 3. sg.* прообразѣ 109v11, прообразѣ 121r14, *л. ѳрилої садашњи* прообразѣ 121v17

○ × 3: ≈ *знаменовати* 2 (1+1), ≈ *прознаменовати* 1 (1)

- књиж_L; уп. ссл. прообразовати (ФР: Д, СП, ТХ), стсл.-цсл. прообразовати (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +
- ▲ нар_R: × 3; хибр_Σ: × 3

/iproiasī/ пропаст[ь], -и f. НБ: *gen. sg.* /до/ пропасти 103v16

○ × 1: ≠ погивель 1 (1)

- нар_L (значење); домаћег порекла, од псл. *propastь (Skok 2: 615–616, s. v. *pasti*², SES, s. v. *propad*); уп. ссл. пропасть (ФР: Д, Т, Да), стсл. пропасть (СС), стсл.-цсл. пропасть (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | уп. Михајловић 1984: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/iproiaīīīī/ пропати[ти] pf. НБ: *perf. 3. sg. f. /e/* пропатила 101r14, *aor. 3. sg.* пропати 113v2
◆ мвкв пропати 113v2 ≈ пострада 32r16, ◆ оује^дно мвкв пропатила 101r14 ≈ сопострада 21r1

○ × 2

- нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *pro (Skok 3: 47–48, SES, s. v. *pro*¹) и **/iaīīīīī/** (Skok 2: 621, s. v. *patiti (se)*). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/iproieīī/ проп[ети] pf. П: *īl. ipriges ipriini acc. sg. m.* пропнѣтога 115v5

○ × 1: ≡ пропати 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, уп. псл. *pro (Skok 3: 47–48, SES, s. v. *pro*¹) и псл. *peti, *pъnq* (SES, s. v. -*peti*, Skok 2: 651–652, s. v. *peti*); уп. ссл. пропети (ФР: Д, Да, NN), стсл. пропати (СС), стсл.-цсл. пропати (SJS). RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/iproinuhe/ пропнѣк[іє], -кя n. НБ: *gen. sg.* /пређе/ пропнѣкя 104v8

○ × 1: ∅ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, в. **/iproieīī/**.
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/iproioved/ проповѣд[ь], [-и] f. ССЛ: *nom. pl.* проповѣди 95r8

○ × 1: ≡ проповѣдь 1 (1)

- зај_L (књижевне провенијенције, одомаћено у нар. јез.); уп. ссл. проповѣдь (ФР: Д, Да), стсл. проповѣдь (СС), стсл.-цсл. проповѣдь (SJS); уп. **/iproiovedaiīī/**. RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/iproiovedaiīī/ проповѣда[ти] impf. ЗБ: *perf. 3. sg. /e/* проповѣдала 137r18, НБ: *praes. 3. sg.* проповѣда 137r4.

○ × 2: ∅ 1 (1), = проповѣдати 1 (1)

- зај_L; уп. ссл. проповѣдати (С, ФР: Д, Т, Да, ТХ, ГЦ, NN), стсл. проповѣдати (СС), стсл.-цсл. проповѣдати (SJS); калк према лат. *prae-dicare* (Skok 2: 651–652, s. v. *peti*). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/iproiovedivahe/ проповѣдїиванє, [-нїа] n. М: *nom. sg.* проповѣдїиванє 137r25

○ × 1: ≈ проповѣдь 1 (1)

- недеф_L; вероватно Венцловићева творба, уп. *iproiovedivaīī* (Јовановић 1911), уп. и **/iproiovedaiīī/**.
- ▲ нар_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/iproiovedaiīī/ проповѣ[дити] pf. П: *īl. ipriges ipriini nom. sg. n.* проповѣђено 114v15

○ × 1: = проповѣдати 1 (1)

- хибр_L; домаћег порекла, в. /*ӯроӣӯйоведаӣи*/; уп. ссл. проповѣдѣти (ФР: Да, СП), проповѣдати (ФР: Т, Да, ТХ, ГЦ, NN). RIAZU: +
- ▲ хибр_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/*ӯроӣӯведница*/ проповѣдница, [-e] f. ЗБ: *nom. sg.* проповѣдница 136v22

○ × 1: ≡ проповѣдница 1 (1)

- књиж_L; уп. стсл.-цсл. проповѣдница (SJS).

▲ нар_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/*ӯрорећи*/ *ӯрорешӣи*/ проре[кѣ]/проре[ци] pf. П: *perf. 3. sg. m. /e/* прорекаω 103r10

○ × 1: = прореци 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. **proret'i* (SES, s. v. *prerok*, Skok 3: 121, s. v. *reći*); уп. ссл. прореци (ФР: СП); стсл. прореци (CC), стсл.-цсл. прореци (SJS). RIAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/*ӯрорицаӣи*/ прорыца[ти] impf. П: *perf. 3. pl. m. /cv/* прорыцали 136r1

○ × 1: = прореци 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла (Skok 3: 121, s. v. *reći*), в. /*ӯрорећи*/; уп. ссл. прорицати (ФР: Д, Т), стсл. прорицати (CC), стсл.-цсл. прорицати (SJS). RIAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/*ӯророк*/ пророкѣ/пророкѣ, -а m. ЗБ: *nom. sg.* пр^ор^окѣ 107r12, 110r5, 116r14, 123v15, 128r7, 133v6, 135v21, 143r21, пр^ор^окѣ 100v13, 135v22, 136r1, *gen. sg.* /скрозы/ пр^ор^ока 97r19, 136r24, 143r8, *acc. sg.* /скрозы/ пр^ор^ока 121v1, *gen. pl.* /ѡ[ѣ]/ пр^ор^ока 159v3, *acc. pl.* пр^ор^оке 135v23, НБ: *nom. sg.* пр^ор^окѣ 105r16, 135v22, пр^ор^окѣ 98r17, *gen. sg.* /ѡ[ѣ]/ пр^ор^ока 144r13, *nom. pl.* пр^ор^оцы 107v1.

○ × 22: ∅ 5 (5), ≡ пророкѣ 17 (16+1)

- зај_L; уп. ссл. пророкѣ (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. пророкѣ (CC), стсл.-цсл. пророкѣ (SJS). Даничић: +, RIAZU: +

▲ неутр_R: × 20, нар_R: × 2; неутр_Σ: × 20, нар_Σ: × 2

/*ӯророчаски*/ пророчаск[и], [-а], [-о] П: *acc. sg. m.* пр^ор^очаско 157r12, М: *acc. sg. f.* /скрозы/ пр^ор^очаскѣ 97r24.

○ × 2: = пророческӣи 1 (1), ≠ пророкѣ 1 (1)

- књиж_L; уп. стсл. пророчѣскѣ (ФР: Д, Т, Да, СП, ЂБ), стсл. пророчѣскѣ (CC), стсл.-цсл. пророчѣскѣ (SJS). Даничић: +, RIAZU: +

▲ неутр_R: × 2; књиж_Σ: × 2

/*ӯророчасӣиво*/ пророчаство, [-а] n. НБ: *dat. sg.* /по/ пр^ор^очаствѣ 101v19, *acc. sg.* /на/ пр^ор^очаство 135v23

○ × 2: ∅ 2 (1+1)

- зај_L (одомаћено у нар. јез.); уп. ссл. пророчѣство (ФР: Д, Т, Да, СП), стсл. пророчѣство (CC), стсл.-цсл. пророчѣство (SJS). Даничић: +, RIAZU: + | Михајловић 1984: *пророчество*

▲ неутр_R: × 2; неутр_Σ: × 2

/*ӯросвѣиӣи* (се)/ просвѣти[ти] I: pf. ССЛ: *impt. 2. sg.* просвѣти 145v12 II: ~ се pf. ССЛ: *impt. 2. pl.* просвѣтите /се/ 105r16.

○ I: × 1: ≡ просвѣтити 1 (1) II: × 1: ≡ просвѣтити са 1 (1)

- књиж_L; уп. ссл. просвѣтити (С, ФР: Т, Да, СП, NN), просвѣтити се (С, ФР: Д), стсл. просвѣтити (са) (CC), стсл.-цсл. просвѣтити (са) (SJS). I: Даничић: +, RIAZU: + II: Даничић: +, RIAZU: +

▲ књиж_R: × 2; књиж_Σ: × 2

/ӯпросвейлийи (се)/ просвѣтли[ти]/ I: pf. M: *praes. 3. sg.* просвѣтлы 105v13, *impt. 2. sg.* просвѣтли 108v11, *л. ӯригев ӯрїни nom. sg. m.* просвѣтлєнь 106r4 // *л. ӯригев ӯрїни nom. sg. m.* просвѣтлєны 140v15, *л. ӯригев ӯрїни instr. sg. m.* непросвѣтлєнны^м[ь] 105v7-8, *л. ӯригев ӯрїни nom. pl. f.* просвѣтлєне 139r2, *л. ӯригев ӯрїни instr. pl. f.* просвѣтлєнными 140r9 II: ~ **се** pf. M: *perf. 3. sg. m.* просвѣтлѣω /ce/ 143r9, *aor. 3. pl. /ce/* просвѣ(т)листе 107r9-10, /ce/ просвѣтлише 142r11, *part. praes. act. m. nom. sg.* просвѣтливы /ce/ 143r2.

○ I: × 7: ≡ просвѣтити 5 (5), ≈ просвѣтити 2 (2) II: × 4: ≡ просвѣтити сж 3 (3), ≈ просвѣтити сж 1 (1)

● нар_Л: домаћег порекла, уп. посл. *pro (Skok 3: 47–48, SES, s. v. *pro*^{-l}) и /**свейли**/ (уп. ПЕРСЈ, s. v. *светао*, Skok 3: 368–369, s. v. *svanuti*); уп. просвѣтлити (Miklosich), стсл.-цсл. просвѣтлѣтити сж (SJS).

I: Даничић: +, RJAZU: + II: Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_Р: × 11; нар_Σ: × 11

/ӯпросвейляйи/ просвѣтлати impf. M: *inf.* просвѣтлати 143v2, *praes. 3. sg.* просвѣтля 139r17, *perf. 1. pl. m.* /смо/ просвѣтлали 144r24

○ × 3: ≡ просвѣтити 1 (1), ≈ просвѣтити 1 (1), ≠ просвѣтити 1 (1)

● нар_Л: домаћег порекла (уп. ПЕРСЈ, s. v. *светао*, Skok 3: 368–369, s. v. *svanuti*), в. /**ӯпросвейлийи**/; уп. просвѣтлати (Miklosich). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_Р: × 3; нар_Σ: × 3

/ӯпросвейлєньє/ просвѣтлєньє/просвѣтлєнїє/просвѣтлєнїє, [-нїя] п. M: *acc. sg.* /за, на/ просвѣтлєнїє 139v2-3, просвѣтлєнїє 137r23, просвѣтлєнїє 144r6.

○ × 3: ≡ просвѣщенїє 1 (1), ≈ просвѣщенїє 1 (1), ≠ просвѣщати 1 (1)

● нар_Л: домаћег порекла (уп. ПЕРСЈ, s. v. *светао*, Skok 3: 368–369, s. v. *svanuti*), в. /**ӯпросвейлийи**/; уп. просвѣтлєнїє (Miklosich). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_Р: × 3; нар_Σ: × 3

/ӯпросвейливањє/ просвѣтлѣванїє, [-нїя] п. M: *nom. sg.* просвѣтлѣванїє 137r8

○ × 1: ≈ просвѣщенїє 1 (1)

● нар_Л: домаћег порекла (уп. ПЕРСЈ, s. v. *светао*, Skok 3: 368–369, s. v. *svanuti*), в. /**ӯпросвейливайи**/.

▲ нар_Р: × 1; нар_Σ: × 1

/ӯпросвейливайи (се)/ просвѣтливати I: impf. M: *praes. 3. sg.* просвѣтлює 126v1, 145r6, просвѣтлює 137r26, 137v3, 139r7, просвѣтлює 142v9, просвѣтлює 145v9, /не/ просвѣтлює 120r18, *л. ӯрилої сагашињи просвѣтлююђи* 140r6-7, *part. praes. act. m. acc. sg.* просвѣтлююкїєга 144r3, НБ: *praes. 3. sg.* просвѣтлює 100v22 II: ~ **се** impf. M: *inf.* просвѣтливати /ce/ 144v11, *praes. 3. sg.* /ce/ просвѣтлює 105v16, *praes. 1. pl.* просвѣтлюємо /ce/ 144r22.

○ I: × 11: ∅ 1 (1), ≡ просвѣщати 4 (3+1), ≈ просвѣщати 6 (5+1) II: × 3: ≡ просвѣщати сж 1 (1), ≈ просвѣщати сж 1 (1), ‡ ≈ просвѣщати сж 1 (1)

● нар_Л: домаћег порекла (уп. ПЕРСЈ, s. v. *светао*, Skok 3: 368–369, s. v. *svanuti*), в. /**ӯпросвейлийи**/ I: RJAZU: + II: RJAZU: +

▲ нар_Р: × 14; нар_Σ: × 14

/ӯпросвећивайи/ просвѣ[кѣвати] impf. M: *praes. 2. sg.* просвѣкюєшь 101v10, просвѣк^юєшь 105r14

○ × 2: ≡ просвѣщати 2 (2)

● нар_Л: домаћег порекла (ПЕРСЈ, Skok 3: 368–369, s. v. *svanuti*), в. /**ӯпросвейийи**/ RJAZU: +

▲ нар_Р: × 2; нар_Σ: × 2

/ӯпросвеш̄ай̄и/ просвѣща[ти] impf. ССЛ: *part. praes. act. n. nom. sg.* просвѣщающее 142v14
○ × 1: ≡ просвѣщати 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. просвѣщати (ФР: Д, Т, Да, СП), стсл. просвѣщати (СС), стсл.-цсл. просвѣщати (SJS) (уп. ESJS 15: 908–909, s. v. *svěťъ*, Skok 3: 368–369, s. v. *svanuti*). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/ӯпросвеш̄еније/ просвѣщеніе, [-іа] n. ССЛ: *acc. sg. /на/* просвѣщеніе 106r10-11,
прос(вѣ)щеніе 106r12

○ × 2: ≡ просвѣщеніе 2 (2)

● књиж_L; уп. стсл. просвѣщеніе (ФР: Д, Т, Да, ГЦ, NN), стсл. просвѣщеніе (СС), стсл.-цсл. просвѣщеніе (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 2; књиж_Σ: × 2

/ӯпросе̄һи/ӯпросе̄ш̄и/ просѣк̄в̄/просе[щи] pf. М: *inf.* просѣк̄в̄ 131r16

○ × 1: ‡ ≈ сѣщи 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, уп. псл. *pro (Skok 3: 47–48, SES, s. v. *pro*^{-l}) и /**се̄һи**/ (Skok 3: 248–250, s. v. *sjeći*); уп. ссл. просѣщи (ФР: Д), стсл.-цсл. просѣщи (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ӯпрос(у)ја̄й̄и/ просіа[ти]/прос'я[ти] pf. ЗБ: *іл. ӯригев ӯр̄й̄ни dat. sg. n.* просіав'шѣ 101v8, М:
perf. 3. sg. m. /e/ просіаω 105r17, *perf. 3. sg. f. /e/* прос'яла 118v6.

○ × 3: ≡ просіати 1 (1), ≈ восіати 2 (2)

● књиж_L; уп. ссл. просіати (С, ФР: Т, Да, ГЦ), стсл. просіати (СС), стсл.-цсл. просіати (SJS); уп. и псл. *pro (Skok 3: 47–48, SES, s. v. *pro*^{-l}) и /**сја̄й̄и**/ (Skok 3: 247–248, s. v. *sjati*). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 2, књиж_R: × 1; хибр_Σ: × 2, књиж_Σ: × 1

/ӯпросинӯй̄и/ просинѣз[ти] pf. М: *perf. 3. sg. f. /e/* просинѣла 117r14, *perf. 3. sg. n.* просинѣло
/e/ 103r4.

○ × 2: ≈ восіати 2 (2)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *pro (Skok 3: 47–48, SES, s. v. *pro*^{-l}) и /**синӯй̄и**/ (Skok 3: 247–248, s. v. *sjati*). RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/ӯпросӣя̄а̄ње/ просипан[іе], -ня n. НБ: *gen. sg.* просипаня 117v20, 122v13

○ × 2: ≈ изліаніе 1 (1), ≠ изливати 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. /**ӯросӣя̄а̄и**/. RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/ӯросӣя̄а̄и (се)/ просипа[ти] I: impf. НБ: *praes. 3. sg.* просипа 135r17, 143r22, *іл. ӯрилоі садаш̄ни* просипяю̄ђи 124v9-10 II: **- се** impf. НБ: *praes. 3. sg. /ce/* просипа 125r2.

○ I: × 3: ≈ изливати 3 (3) II: × 1: ≈ изливати сѣ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *pro (Skok 3: 47–48, SES, s. v. *pro*^{-l}) и псл. *syрати (SES, ESJS 15: 916–917, Skok 3: 240–241, s. v. *sipati*^l); уп. стсл. просыпати (СС), стсл.-цсл. просыпати (SJS); уп. просыпати сѣ (Miklosich). I: Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: + II: Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 4; нар_Σ: × 4

/ӯросӣй̄и (се)/ проси[ти] I: impf. ССЛ: *praes. 2. sg.* просиши 131v2 || ЗБ: *praes. 1. sg.* просим[ь] 132v16, *praes. 3. sg.* проси 120v7, 131r19, *praes. 1. pl.* просимо 138r13, *perf. 1. sg. m. /ca^m[ь]/* просіω 106v14, *perf. 3. sg. f. /e/* просила 137v2, *pot. 2. sg. f. /бы си/* просила 133r22, *impt. 2.*

sg. проси 133v2, НБ: *praes. 3. sg. проси 109v22-110r1, praes. 1. pl. просимо 111v16* **II**: ~ *ce* impf. ЗБ: *praes. 3. sg. /ce/ просы 162r24*.

○ **I**: × 11: ∅ 1 (1), ≡ просити 6 (6), = просити 1 (1), ≈ просити 1 (1), ‡≠ просити 1 (1), ‡≈ хотѣти 1 (1) **II**: × 1: ≡ просити 1 (1)

● књиж_L и нар_L; домаћег порекла, од псл. *prostiti (SES, ESJS 12: 725, Skok 3: 51–52); уп. стсл. просити (ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, NN, ЂБ), стсл. просити (СС), стсл.-цсл. просити (SJS); у примерима означеним масним слогом значење народно (‘просити’), у осталим примерима књижевно (‘молити’). **I**: Даничић: +, RJAZU: + **II**: RJAZU: +

▲ књиж_R: × 2, нар_R: × 2, хибр_R: × 8; књиж_Σ: × 2, нар_Σ: × 2, хибр_Σ: × 8

/ѡросјак/ просѣякъ, [-а] m. М: *nom. sg. просѣякъ 120v7*

○ × 1: ‡≠ просити 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (SES, s. v. *prostiti*, ESJS 12: 725, s. v. *prostiti*, Skok 3: 51–52, s. v. *prostiti*), в.

/ѡросиѡи/. RJAZU: + | Михајловић 1984: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ѡрославиѡи/ прослави[ти] pf. ССЛ: *praes. 3. pl. /да.../ прославе^т[ъ] 128r11* || ЗБ: *praes. 2. sg. прослави 156r24-25, praes. 3. sg. /да/ прослави 162v2, praes. 3. pl. прославе 126r14, /да.../ прославе 125v9, perf. 1. sg. m. /са^м[ь]/ прославиѡ 156r21, impt. 2. sg. прослави 156r21, 156r25, 162v2*

○ × 9: ≡ прославити 7 (7), = прославити 1 (1), ‡≈ вознести 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, уп. псл. *pro (Skok 3: 47–48, SES, s. v. *pro*^{-l}) и **/славиѡи/** (Skok 3: 288–289, s. v. *sluti*, SES, s. v. *proslava*); уп. ссл. прославити (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ПП, NN), стсл. прославити (СС), стсл.-цсл. прославити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 3, књиж_R: × 1, нар_R: × 5; неутр_Σ: × 3, књиж_Σ: × 1, нар_Σ: × 5

/ѡрославѡи/ прославѡи[ти] impf. НБ: *ѡл. ѡрилої садашњи прославѡијукѡ 155v3*

○ × 1: ≈ торжестковати 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла (Skok 3: 288–289, s. v. *sluti*, SES, s. v. *proslava*), в. **/ѡрославиѡи/**; уп. ссл. прославѡити (ФР: Д, Т, Да, ГЦ), стсл. прославѡити (СС), стсл.-цсл. прославѡити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ѡрославѡеније/ прославѡені[е], [-ѡ] n. ССЛ: *loc. sg. /ѡ/ прославѡеніи 155r19*

○ × 1: ≡ прославѡеніе 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. прославѡеніе (ФР: Д, Т, Да), стсл.-цсл. прославѡеніе (SJS). RJAZU: +

▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/ѡрославѡиваѡи/ прославѡивати impf. П: *inf. прославѡивати 126r2-3, praes. 3. pl. прославѡијукѡ 125v10, impt. 2. pl. прославѡијукѡ 102r19*

○ × 3: ≡ прославѡати 1 (1), = прославити 1 (1), ‡≡ прославѡати 1 (1)

● нар_L; можда Венцловићева творба, уп. **/ѡрославѡиѡи/**. RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/ѡросѡ/ прост[ъ], [-а], [-о] П: *dat. sg. n. просто^м[s] 142r23, НБ: instr. sg. m. просты^м[ь] 157v22*

○ × 2: ∅ 1 (1), ≠ простѣ 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *prostъ (SES, Skok 3: 52–53, s. v. *prost*, ESJS 12: 727); уп. стсл. простѣ (ФР: Д, Т, СП, ПП, ЂБ), стсл. простѣ (СС), стсл.-цсл. простѣ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 2; неутр_Σ: × 2

/ѡросѡирање/ простиран[іе], [-нја] n. М: *dat. sg. /к/ простираніу 120v4*

○ × 1: ≈ простертїє 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, уп. псл. *pro (Skok 3: 47–48, SES, s. v. *pro*^{-l}) и псл. *stirati (ESJS 12: 726–727, s. v. *prostrēti*, Skok 3: 345–346, s. v. *-strijeti*, SES, s. v. *-streti*); уп. и стсл.-цсл. простирати (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ӯросїо/ просто adv. НБ: просто 136r13

○ × 1: ∅ 1 (1)

● зај_L: домаћег порекла, в. **/ӯросї/**; уп. ссл. просто (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ЂБ), стсл. просто (СС), стсл.-цсл. просто (SJS). RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/ӯросїрано/ пространо adv. ЗБ: пространо 107v6

○ × 1: ≡ пространно 1 (1)

● зај_L: домаћег порекла, уп. псл. *prostornъ (SES, s. v. *prostran*, ESJS 12: 726, s. v. *prostranъ*, Skok 3: 345–346, s. v. *-strijeti*); уп. ссл. пространо (ФР: Д, ЂБ), стсл. пространо (СС), стсл.-цсл. пространо (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/ӯросїрансїво/ пространство, [-а] п. ЗБ: асс. sg. /оу/ простра^нство 123v11

○ × 1: ≡ пространство 1 (1)

● књиж_L: уп. ссл. пространство (ФР: Д, Т, ГЦ), стсл. пространство (СС), стсл.-цсл. пространство (SJS); в. **/ӯросїрано/**. Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/ӯросуїи (се)/ просѣ[ти]/просв[ти] I: рф. НБ: *ил. ӯридев ӯрїни асс. sg. f. просѣтѣ* 137v12 II: **-се** рф. НБ: *perf. 3. sg. n. /се ю/ просвло* 112v16, *aor. 3. sg. просѣ /се/* 114v6.

○ I: × 1: ≈ излїати 1 (1) II: × 2: ∅ 1 (1), ≈ излїати 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, уп. псл. *pro (Skok 3: 47–48, SES, s. v. *pro*^{-l}) и псл. **su(p)iti* (уп. Skok 3: 240–241, s. v. *sipati*^l, SES, s. v. *suti*, ПЕРСЈ, s. v. *cahe*). I: RJAZU: + II: RJAZU: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/ӯроїериваїи/ протер[ивати] impf. НБ: *praes. 3. sg. протерѣ* 110v17

○ × 1: ≈ изгонати 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, уп. псл. *pro (Skok 3: 47–48, SES, s. v. *pro*^{-l}) и **/їераїи/** (Skok 3: 476, s. v. *tjerati*). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ӯроїивне/ противне adv. ССЛ: проти^вне 142v1

○ × 1: ≡ противнѣ 1 (1)

● књиж_L: уп. стсл.-цсл. противнѣ (ФР: Д, Т, Да, СП), стсл.-цсл. противнѣ (SJS). RJAZU: +

▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/ӯроїиву/ противѣ praep. ССЛ: противѣ 155r19-20

○ × 1: ≡ протнѣ 1 (1)

● зај_L: домаћег порекла, од псл. *protivъ (Skok 3: 54, s. v. *proti*, SES, s. v. *proti*, ESJS 12: 728); уп. ссл. протнѣ (С, ФР: Д, Да, СП, ГЦ, ПП, NN), стсл. противѣ (СС), стсл.-цсл. противѣ (SJS). RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/ӯроїрїнуїи се/ протрїг[нути] се рф. II: *perf. 3. sg. f. /нїе се/ протрїгла* 155v17

○ × 1: = проторци сѣ 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, уп. псл. *pro (Skok 3: 47–48, SES, s. v. *pro*⁻¹) и /*прінуїи*/ (Skok 3: 499, s. v. *trgati* (*se*), SES, s. v. *trgati*); уп. стсл. протрѣгнѣти сѧ (CC), стсл.-цсл. протрѣгнѣти сѧ (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/i^uроїуѣиїи/ протѣжи[ти] pf. НБ: *pot. 3. sg. m. /би/ протѣжіо* 124r11

○ × 1: ≈ поскорѣти 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *pro (Skok 3: 47–48, SES, s. v. *pro*⁻¹) и /*їуѣиїи*/ (Skok 3: 452–453, s. v. *-tegnuti*, SES, s. v. *tožiti*). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/i^uроћи/i^uроиїи/ про[кѣ]/про[ити] pf. М: *perf. 3. sg. n. /e/ прошло* 124r21, *aor. 3. sg. прогѣ* 113r15, *aor. 3. pl. проћоше* 113v4, НБ: *perf. 3. sg. m. прошао /e/* 99v21.

○ × 4: ≈ проникиѣти 1 (1), ≈ ити 1 (1), ≠ ити 1 (1), ≈ ииѣо ити 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, уп. псл. *projiti, уп. и /*иїи*/ (уп. ПЕРСЈ, s. v. *uñu*, Skok 1: 707–708, s. v. *ici*); уп. ссл. пронти (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ЂБ), стсл. пронти (CC), стсл.-цсл. пронти (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 4; нар_Σ: × 4

/i^uроћу/ проћv праер. НБ: проћv 139r25

○ × 1: ≈ в' 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. *protjō (Skok 3: 54, s. v. *proti*, SES, s. v. *proti*, ESJS 12: 728). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/i^uроходиїи/ проходи[ти] impf. П: *praes. 3. sg. проходи* 107v10, М: *praes. 3. sg. проходи* 124r20, *part. praes. act. m. acc. pl. /на/ проходекѣ* 140r2

○ × 3: ≡ преходити 1 (1), ≈ ииѣо ходити 1 (1), ≠ ииѣо ходити 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, уп. псл. *pro (Skok 3: 47–48, SES, s. v. *pro*⁻¹) и /*хогиїи*/ (Skok 1: 675–677, s. v. *hoditi*); уп. ссл. проходити (ФР: Д, Т, Да, ГЦ). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/i^uроцавїиїи/ процав'ти[ти] pf. ССЛ: *praes. 3. sg. процав'ти*^Т[ѣ] 99v3

○ × 1: ≈ процѣсти 1 (1)

- хибр_L; уп. ссл. процв(ѣ)исти (С, ФР: Да, СП). RJAZU: +

▲ хибр_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/i^uроцвѣїавїи/ процвѣтава[ти] impf. М: *praes. 3. sg. процвѣтава* 99v5

○ × 1: ≈ оцѣсти 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, в. /*їроцвѣїавїи*/. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/i^uроцвѣїавїи/ процвѣта[ти] pf. М: *perf. 3. sg. m. /e/ процвѣтао* 98v10-11

○ × 1: ≈ процѣсти 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *pro (Skok 3: 47–48, SES, s. v. *pro*⁻¹) и /*цвѣї*/ (SES, s. v. *cvet*, Skok 1: 281–282, s. v. *cvasti*). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/i^uроцїиїи/ прочатити pf. П: *inf. прочатити* 109v9, *praes. 3. sg. прочати* 109v3, 110r1, прочатїй 110r10, прочата 109v21.

○ × 5: ≡ прочестн 3 (3), = прочестн 2 (2)

- зај_L (одомаћено у нар. јез.); уп. стсл.-цсл. прочисти, прочѣтъж (SJS). RIAZU: +
- ▲ неутр_R: × 1, нар_R: × 4; неутр_Σ: × 1, нар_Σ: × 4

/ūprou/ прочіи, [-аѧ], [-еѧ] ССЛ: *nom. pl. n.* про^ч(аѧ) 106r14, 113r9, 156r18 || ЗБ: *nom. sg. m.* прочіи 160r12.

○ × 4: ≡ прочіи 3 (3), ‡ ≡ прочіи 1 (1)

- књиѡ_L; уп. ссл. прочѣ (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, NN, ЂБ), стсл. прочии (СС), стсл.-цсл. прочии (SJS). Даничић: +, RIAZU: +

▲ неутр_R: × 1, књиѡ_R: × 3; неутр_Σ: × 1, књиѡ_Σ: × 3

/ūprou/ прѣси n. pl. П: *acc. pl. /oy/* прѣси 120v15, *loc. pl. /на/* прѣси 110r12

○ × 2: ≡ перса 2 (2)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *pъrsa (SES, s. v. *prsi*, Skok 3: 56, s. v. *prsa*, ESJS 12: 732, s. v. *prsi*); уп. ссл. прѣси (ФР: Д, Т, Да, ГЦ, ПП, NN), стсл. прѣси (СС), стсл.-цсл. прѣси (SJS). Даничић: +, RIAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/ūprou/ прѣстѣ/прѣстѣ, -а m. ССЛ: *gen. sg.* прѣста 105r3, *acc. sg. /за/* прѣстѣ 110v16, *acc. pl.* пр(ѣ)^сти 110v16 || П: *nom. sg.* прѣстѣ 145r14, *gen. sg.* прѣста 106r1, 106v7-8, *dat. sg.* пр[ѣ]^стѣ 108v5, *acc. sg. /за/* прѣстѣ 108r23, прѣстѣ 109r14, пр(ѣ)^стѣ 110v18, пр(ѣ)^стѣ 108v20, 111r14, 111v8, пр[ѣ]^стѣ 110r20, пр[ѣ]^стѣ 109r20, пр[ѣ]^стѣ 111v9, *instr. sg. /с/* пр(ѣ)^сто^м(ѣ) 109v6, 110v11, 110v17, 121v3, *gen. pl.* прѣстѣю 141v19

○ × 21: ≡ перстѣ 19 (18+1), = перстѣ 2 (1+1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *pъrstѣ (SES, s. v. *prst^l*, Skok 3: 56, s. v. *prst^l*); уп. ссл. прѣстѣ (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, NN, ЂБ), стсл. прѣстѣ (СС), стсл.-цсл. прѣстѣ (SJS). Даничић: +, RIAZU: +

▲ неутр_R: × 19, књиѡ_R: × 1, нар_R: × 1; неутр_Σ: × 19, књиѡ_Σ: × 1, нар_Σ: × 1

/ūprou/ прѣстенѣ, [-а] m. П: *acc. sg. /oy/* прѣстенѣ 108v21

○ × 1: ≡ перстенѣ 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *pъrstенѣ (SES, s. v. *prst^l*, Skok 3: 56, s. v. *prst^l*, ESJS 12: 732–733); уп. ссл. прѣстенѣ (ФР: СП, ГЦ, ПП), стсл. прѣстенѣ (СС), стсл.-цсл. прѣстенѣ (SJS). Даничић: +, RIAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/ūprou/ прѣжи[ти]/прѣжи[ти] pf. НБ: *perf. 3. sg. m. /с/* прѣжѣω 111v3, *impt. 2. sg.* прѣжи 108r23

○ × 2: ≈ простѣрти 1 (1), ≈ принести 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. *prōžiti (SES, s. v. *prožiti*, Skok 3: 31–32, s. v. *preći*). RIAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/ūprou/ прѣтѣ, [-а] m. НБ: *nom. pl.* прѣтови 98v9 ♦ выткы прѣтови 98v9 ‡ ≠ Рωзгачи 18v20

○ × 1

- нар_L; домаћег порекла, од псл. *prōtѣ (SES, s. v. *prot*, Skok 3: 36–37, s. v. *pretati*, ESJS 12: 730–731); уп. прѣтѣ (Miklosich). RIAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ūprou/ ѡаломѣ, [-лѣма] m. ССЛ: *nom. sg.* ѡало^м[ѣ] 131r13 || ЗБ: *loc. sg. /oy/* ѡалмѣ 99v3, НБ: *loc. sg. /oy, по/* ѡал^ммѣ 128r6, ѡал^ммѣ 161v3, ѡа^лмѣ 143v15, ѡа^лмѣ 108r20, 144r16.

○ × 7: ∅ 6 (6), ≡ ѡаломѣ 1 (1)

- књиџ_L; уп. ссл. ѱалѡмъ (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, ЂБ), стсл. ѱалѡмъ (СС), стсл.-цсл. ѱалѡмъ (SJS); крајње порекло стсл. речи од грч. ψαλμός (ESJS 12: 734, Skok 3: 63, s. v. psalam). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 6, књиџ_R: × 1; књиџ_Σ: × 7

- /ѡсаломник/ ѱаломнѡикъ, [-а]** м. ЗБ: *nom. sg.* ѱало^Мникъ 141v21, М: *nom. sg.* ѱало^Мнѡикъ 137v4, НБ: *nom. sg.* ѱало^Мни^К(ѡ) 129r8.
- × 3: ∅ 1 (1), ≡ ѱаломникъ 1 (1), ≈ ѱаломнѡста 1 (1)
  - књиџ_L; уп. ссл. ѱалѡмнѡикъ (ФР: ЂБ), стсл.-цсл. ѱалѡмнѡикъ (SJS). RJAZU: +
  - ▲ неутр_R: × 3; књиџ_Σ: × 3

- /ѡсаломски/ ѱаломск[ѡи], [-а], [-о]** НБ: *dat. sg. f.* /по/ ѱало^Мској 102r24, *acc. sg. f.* ѱало^Мскв 113v14, *loc. sg. f.* /оу/ ѱало^Мској 122r7, *instr. pl. f.* ѱало^Мскы^М[ѡи] 121r6, *dat. sg. n.* /по/ ѱало^Мско^М[ѡ] 145r14
- × 5: ∅ 5 (5)
  - књиџ_L; уп. ссл. ѱалѡмѡскъ (ФР: Т, ЂБ), стсл. ѱалѡмѡскъ (СС), стсл.-цсл. ѱалѡмѡскъ (SJS). RJAZU: +
  - ▲ неутр_R: × 1, нар_R: × 4; књиџ_Σ: × 1, хибр_Σ: × 4

- /ѡсалѡир/ ѱалтыр[ѡ], [-а]** м. ЗБ: *voc. sg.* ѱалтырѡ 96v24
- × 1: ≡ ѱалтырѡ 1 (1)
  - књиџ_L; уп. стсл. ѱалѡтырѡ (С, ФР: Д, Т, Да), стсл. ѱалѡтырѡ (СС), стсл.-цсл. ѱалѡтырѡ (SJS); крајње порекло стсл. речи од грч. ψαλτήριον (ESJS 12: 735, Skok 3: 63, s. v. psalam). Даничић: +, RJAZU: +
  - ▲ неутр_R: × 1; књиџ_Σ: × 1

- /ѡсалѡирски/ ѱалтѡир[ѡ]ск[ѡи], [-а], [-о]** НБ: *instr. sg. f.* /сѡ/ ѱалтѡи^Р(ѡ)скы^М(ѡи) 97r15
- × 1: ≠ ѱалѡмнѡста 1 (1)
  - књиџ_L; уп. псалѡтырѡскы (Miklosich).
  - ▲ неутр_R: × 1; књиџ_Σ: × 1

- /ѡѡица/ пѡтиц[ѡ], [-е]** ф. ЗБ: *nom. pl.* пѡтице 108v15
- × 1: ≡ пѡтица 1 (1)
  - зај_L; домаћег порекла, од псл. *рѡѡѡца (SES, ESJS 12: 737, Skok 3: 64); уп. ссл. пѡтица (С, ФР: Т, Да, ГЦ, ПП, NN), стсл. пѡтица (СС), стсл.-цсл. пѡтица (SJS). RJAZU: +
  - ▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

- /ѡун/ пѡн[ѡ]/пѡн[ѡ], -а, -о** П: *nom. sg. f.* пѡна 101v12, 136v20, пѡна 136v20, *acc. sg. f.* пѡнѡ 155v16, пѡнѡ 155v20, *nom. pl. f.* пѡны 112v18
- × 6: ≡ полный 6 (4+2)
  - књиџ_L и нар_L; домаћег порекла, од псл. *рѡпнѡ (SES, Skok 3: 75, ESJS 11: 663–664); уп. ссл. пѡнѡ (ФР: Д, Т, Да, ГЦ, ПП, ЂБ), стсл. пѡнѡ (СС), стсл.-цсл. пѡнѡ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
  - ▲ нар_R: × 6; нар_Σ: × 6

- /ѡуно/ пѡно** adv. НБ: пѡно 136r7, пѡно 160r8
- × 2: ∅ 2 (2)
  - нар_L; домаћег порекла, в. /ѡун/. RJAZU: +
  - ▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

- /ѡуносѡ/ пѡносѡ/ пѡносѡ, [-и]** ф. М: *nom. sg.* пѡносѡ 163r10, пѡносѡ^{СТ}[ѡ] 133v7
- × 2: ≈ исполненѡ 2 (2)
  - нар_L; домаћег порекла, в. /ѡун/; уп. стсл.-цсл. пѡносѡ (SJS). RJAZU: +

▲ нар_Р: × 2; нар_Σ: × 2

/̄унӣ/ п̄нт[ъ], [-а] м. НБ: *loc. раук.* /оу/ п̄нта 128v12

○ × 1: # ≠ ЛЮБОВЬ 1 (1)

● нар_Л; од ит. *punto* (Skok 3: 75–76, s. v. *punat*). RJAZU: + | Михајловић 1974: +

▲ нар_Р: × 1; нар_Σ: × 1

/̄уса̄ӣ/ п̄вса̄т[ъ], [-а] м. НБ: *acc. sg.* п̄вса̄т[ъ] 129v5

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_Л; од тур. *pusat* (Škaljić: 526, Skok 3: 81, Петровић: 242). RJAZU: + | Михајловић 1974: +

▲ нар_Р: × 1; нар_Σ: × 1

/̄устӣӣња/ п̄встӣн[на], [-нѣ] ф. П: *loc. sg.* /оу/ п̄встӣни 103r19

○ × 1: ≡ п̄встӣна 1 (1)

● зај_Л; домаћег порекла, уп. псл. *pustь (SES, s. v. *pust¹*, Skok 3: 82, s. v. *pust²*, ESJS 12: 735, s. v. *pustь*); уп. ссл. поустыня (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ЂБ), стсл. поустыни (СС), стсл.-цсл. поустыни (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 1; неутр_Σ: × 1

/̄уст̄ӣӣӣ/ п̄встӣти pf. ЗБ: *inf.* п̄встӣти 96r2, НБ: *fut. 1. sg.* п̄встӣкю 96r2.

○ × 2: ∅ 1 (1), ≡ п̄встӣти 1 (1)

● зај_Л; домаћег порекла, од псл. *pustiti (SES, Skok 3: 82, s. v. *pust²*, ESJS 12: 735, s. v. *pustь*); уп. ссл. поустити (С, ФР: Д, Т, Да, СП, NN), стсл. поустити (СС), стсл.-цсл. поустити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 1, нар_Р: × 1; неутр_Σ: × 1, нар_Σ: × 1

/̄усчӣ/ п̄всчӣи м. НБ: *nom. sg. m.* п̄всчӣи 159r19

○ × 1: ∅ 1 (1)

● хибр_Л; уп. п̄щий (Miklosich); посрбљен књижевни компаратив од *пуст*.

▲ хибр_Р: × 1; хибр_Σ: × 1

/̄ӯӣ/⁽¹⁾ п̄т[ъ]/п̄т[ъ]⁽¹⁾, -а м. ССЛ: *instr. sg.* п̄те^М[ъ] 101r12, *loc. sg.* /въ/ п̄ти 130v8 | ЗБ: *nom. sg.* п̄т[ъ] 101r9, *gen. sg.* /край, ѿ[ъ]/ п̄та 100r19, 131v4-5, *dat. sg.* /по/ п̄т8 144v15, *acc. sg.* п̄т[ъ] 100r21, *instr. sg.* п̄те^М[ъ] 112v16, 112v21, 120r19, п̄те^М[ъ] 101r10, 117v11, *loc. sg.* /на/ п̄т8 98v12, п̄т8 131v7, 160v15, НБ: *gen. sg.* /поред[ъ], ѿ[ъ]/ п̄та 127v8, п̄та 100r21, *dat. sg.* /по/ п̄тв 127v9, п̄т8 163r18, *acc. sg.* /на/ п̄т[ъ] 99v20, п̄т[ъ] 121v3, 136r16, *instr. sg.* п̄те^М[ъ] 101r10, 130v19, 140r2, *loc. sg.* /на, оу, ѿ/ п̄т8 117v17, 139v23, п̄тв 113r11-12, п̄тв 113r14, п̄т8 135r14, ♦ /по.../ зломь п̄т8 163r18 ≈ нечестіахъ 76v17-18

○ × 30: ∅ 18 (13+5), ≡ п̄т̄ь 7 (6+1), = п̄т̄ь 4 (4)

● зај_Л; домаћег порекла, од псл. *potь (SES, s. v. *pot¹*, Skok 3: 86–87, s. v. *pot²*, ESJS 12: 696); уп. ссл. поуть (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, NN, ЂБ), стсл. п̄ть (СС), стсл.-цсл. п̄ть (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 13, књиж_Р: × 2, нар_Р: × 15; неутр_Σ: × 13, књиж_Σ: × 2, нар_Σ: × 15

/̄ӯӣ/⁽²⁾ п̄т̄ь⁽²⁾ part. НБ: /по/ /једанъ/ п̄т[ъ] 120r4, 129r18, п̄т[ъ] 122r15, 134r20, /пр'вїи, др̄гы, трекїи/ п̄т[ъ] 105r20, 135v10-11, п̄т̄ь 107r21, /колико, много/ п̄та 99r21, 103v11, п̄т[а] 103v6, /ѿ два, пе[ъ], ше^{ст}[ъ]/ п̄та 135v17, 135v14, 135v8 ♦ др̄гы п̄т̄ь 107r21, ♦ по једанъ п̄т[ъ] 122r15 ≈ єдиною 40v15, ♦ колико п̄та 99r21 ≈ Коль кр̄аты 19v3, ♦ много п̄та 103v11 ≈ многа^тды 22v15, ♦ много п̄т[а] 103v6 ≈ многаж^аы 22v11

○ × 13: ∅ 9 (9), ≈ кр̄аты 1 (1)

● нар_Л; домаћег порекла (Skok 3: 86–87, s. v. *pot²*), в. /̄ӯӣ/⁽¹⁾. RJAZU: +

▲ нар_R: × 13; нар_Σ: × 13

/уїїник/ пѣтніик[ъ]/пѣтник[ъ], -а м. НБ: асс. sg. пѣтніика 131v7-8, 132v17-18, пѣтника 120v15-16

○ × 3: ∅ 2 (2), ‡ ≈ странный 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла (SES, s. v. *pot*¹, Skok 3: 86–87, s. v. *put*², ESJS 12: 696), в. /уїї/⁽¹⁾; уп. ссл. поўтнык (ФР: Да), стсл. пѣтныкъ (СС), стсл.-цсл. пѣтныкъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ неутр_R: × 3; неутр_Σ: × 3

/уїїнички/ пѣтніичкы, [-а], [-о] М: асс. sg. т. пѣтніичкы 113v1

○ × 1: ≈ пѣтешествовати 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (Skok 3: 86–87, s. v. *put*²), в. /уїїник/. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/уїїоваїи/ пѣт[овати] impf. НБ: іл. урилої садашњи пѣтвюкѣ 131v7

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (SES, s. v. *pot*¹, Skok 3: 86–87, s. v. *put*², ESJS 12: 696), в. /уїї/⁽¹⁾. Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/уїїїаїи/ пѣца[ти] impf. М: praes. 3. sg. /не/ пѣца 129v3, НБ: praes. 3. sg. пѣца 99v2, praes. 3. pl. пѣцаю 125r18 ♦ цвѣкѣ ис сѣбе пѣца 99v2 ≈ Процвѣтаєт 19v7

○ × 3: ∅ 1 (1), ≈ испѣцати 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла (SES, s. v. *pušcati*, Skok 3: 82, s. v. *pušt*², ESJS 12: 735, s. v. *puštъ*), в. /уїїїїїи/; уп. ссл. поўцати (С, ФР: Да), стсл. поўцати (СС), стсл.-цсл. поўцати (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/уїшчани/ пѣшчан[їи], [-а], [-о] НБ: loc. sg. т. /на/ пѣшчаном^М[ъ] 129v4, gen. sg. ф. /изпред[ъ]/ пѣшчане 129v19

○ × 2: ∅ 1 (1), ≈ лѣкъ 1 (1)

● нар_L; од *пушка*, од бав. срвнем. *puhse, bühse* (SES, Skok 3: 71–72, s. v. *pukša, Schneeweis* 113, Striedter-Temps 180). RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/ушенични, иченични/ пѣшеничн[їи]/пѣченичн[їи], [-а], [-о] НБ: nom. sg. п. пѣшенично 100r19, dat. sg. н. /до/ пчени^Ч(ъ)нога²⁸ 100r5

○ × 2: ∅ 2 (2)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *ръšenica (SES, Skok 2: 586, s. v. *rahnuti*, ESJS 12: 742, s. v. *ръшенъ*); уп. пышеничънъ (Miklosich). RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

Р

/раб/ раб[ъ], -а м. ССЛ: instr. sg. /сь/ рабо^М[ъ] 102v1, gen. pl. рабъ 142r2 || ЗБ: gen. sg. раба 123v20, dat. pl. рабо^М[ъ] 112v9

²⁸ Облик са *пч* дијалектизам.

○ × 4: ≡ рабъ 4 (3+1)

● књиж_L: уп. ссл. рабъ (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЪБ), стсл. рабъ (СС), стсл.-цсл. рабъ (SJS); крајње порекло домаће, од псл. *orbъ (ЭССЯ 32: 131–133, ESJS 12: 743, SES, s. v. rob², Skok 3: 150–151, s. v. rob¹). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 2, неутр_R: × 2; књиж_Σ: × 2, неутр_Σ: × 2

/раван/ равань, [-а], [-о] ЗБ: *nom. sg. m.* равань 159v17, рава^h(ъ) 160v1 // *acc. sg. m.* рав^hнога 160v4-5

○ × 3: ≡ равный 2 (2), #≡ равный 1 (1)

● зај_L: домаћег порекла, од псл. *orvnyъ(jъ) (ЭССЯ 32: 226–228, ESJS 13: 754–755, SES, Skok 3: 113–114, s. v. ravan²), уп. ссл. равньъ (ФР: Д, Т, Да, ГЦ), стсл. равньъ (СС), стсл.-цсл. равньъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ неутр_R: × 3; неутр_Σ: × 3

/равно/ равно adv. П: рав^hно 156v21-22, НБ: ра^hно 128v14.

○ × 2: ∅ 1 (1), ≡ равнѣ 1 (1)

● зај_L: домаћег порекла, в. **/раван/**; уп. ссл. равьно (ФР: Д, Т, Да), стсл. равьно (СС), стсл.-цсл. равьно (SJS). RJAZU: +

▲ неутр_R: × 2; неутр_Σ: × 2

/равностї/ равност[ъ], [-и] f. М: *acc. sg.* /*za/* рав^hно^{CT}[ъ] 163r9

○ × 1: ≈ равный 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. *orvnyostъ (ЭССЯ 32: 224–225, SES, s. v. ravnost¹); уп. равньность (Miklosich). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/рад/ рад[ъ], [-а], [-о] ЗБ: *nom. sg. m.* ра^h[ъ] 108r20, М: *instr. sg. n.* /*cl/* рады^M[ъ] 117v7

○ × 2: ≡ радъ 1 (1), ≈ радостный 1 (1)

● зај_L: домаћег порекла, од псл. *radъ (ESJS 12: 745–746, SES, Skok 3: 94–95), уп. ссл. радъ (ФР: ЪБ), стсл. радъ (СС), стсл.-цсл. радъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 2; неутр_Σ: × 2

/радење/ раден[ю], [-ня] п. НБ: *dat. sg.* раденю 131v18, *instr. sg.* /*сь/* раденѣ^M[ъ] 118r22, раденѣ^M[ъ] 137r20 ♦ /*сь.../* добры^M[ъ] раденѣ^M[ъ] 118r22 ≈ добродѣтеле^h 37r10

○ × 3: ≈ дѣло 1 (1), ‡ ≈ трѣдъ 1 (1)

● хибр_L: можда индивидуална Венцловићева творба, покњижено према **рађење**, в. **/радиши/**; уп. радѣник (Miklosich); није искључено ни да је облик дијалекатски. RJAZU: *рађење*

▲ хибр_R: × 3; хибр_Σ: × 3

/ради/ ради/ради праер. ЗБ: ради 105v12, 110v21, 114v5, 125r13, 139v22, 141r10, 160v16, ра^hи 126v13, 128v17, 158v4, радъ 99r12, 108v19, 132v23, 132v23, ра^h[и] 96v22, 102v4, 135v13, 137r1, НБ: ради 98v16, 100r14, 105v6, 109r9, 127v3, 143v7, ра^hи 97v13, 99r10, 103r6, 144r12, радъ 122r8, 135r5, ра^h[и] 96v21, 102v10, 102v11, 104r15, 105r20, 106r20, 111v17, 112r21, 114r14, 128r1, 128v3, 130r14, 139r10.

○ × 43: ∅ 16 (15+1), ≡ ради 18 (14+3+1), ≈ на 2 (2), ≈ ѿ 2 (2), ≈ въ 1 (1), ‡ ≈ въ 1 (1), ≈ чрезъ 1 (1), ≈ за 1 (1), ≈ ѿ 1 (1)

● зај_L: домаћег порекла, од псл. *radi (SES, s. v. zaradi, ЕСУМ 5: 12–13, ESJS 12: 744–745, Skok 3: 95), уп. ссл. ради (ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЪБ), стсл. ради (СС), стсл.-цсл. ради (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 43; неутр_Σ: × 43

/радилац/ радилаць, [-оца] м. НБ: *nom. sg.* радилаць 158v6

○ × 1: ≈ дѣлатель 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, в. /**рагуиѣ**/. RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/рагуиѣ/ ради[ти] impf. НБ: *praes. 3. sg.* рады 97v17, ради 135r12, *praes. 3. pl.* ра^{дс} 126r5, *perf. 3. pl. m.* радили /cv/ 114r19, *ил. ирилої сагаињи* радекѣ 135r8

○ × 5: ∅ 3 (2+1), ≈ хотѣти 1 (1), ‡ ≈ дѣлати 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. (?) *roditi/*raditi (ESJS 13: 773–774, s. v. *roditi*², Skok 3: 96–97); уп. ссл. радити (ФР: Да). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 5; нар_Σ: × 5

/раговати се/ рад[овати] се impf. ССЛ: *impt. 2. sg.* ра^{дв}и /cel/ 113v21 || ЗБ: *praes. 3. sg.* /cel/ радве 101r15, *praes. 2. pl.* /cel/ радвете 118r6-7, *impt. 2. pl.* радвите /cel/ 117v17-18, 118v3, р[а]^доуите /cel/ 118r4, 118v11, М: *praes. 1. pl.* /cel/ радвемо 102v5, /cel/ радвемо 102v13.

○ × 9: ≡ радовати сѧ 7 (4+2+1), ≈ вѣзрадовати сѧ 1 (1), ‡ ≈ вѣзрадовати сѧ 1 (1)

● зај_L: домаћег порекла, од псл. *radovati se (Skok 3: 94–95, s. v. *rad*, уп. ESJS 12: 745–746, s. v. *radъ*, SES, s. v. *rad*), уп. стсл. радовати сѧ (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN), стсл. радовати сѧ (СС), стсл.-цсл. радовати сѧ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 5, нар_R: × 4; неутр_Σ: × 5, нар_Σ: × 4

/радосѣ/ радост[ь], -и f. ССЛ: *gen. sg.* радости 116r14 || ЗБ: *nom. sg.* радо^{ст}[ь] 155v14, *gen. sg.* радости 101v12, 118r5, 118v11, *acc. sg.* радо^{ст}[ь] 97r2, 118v11, НБ: *acc. sg.* радо^{ст}[ь] 106v19, 118v13.

○ × 9: ∅ 1 (1), ≡ радостъ 7 (5+1+1), ‡ ≈ миръ 1 (1)

● зај_L: домаћег порекла (Skok 3: 94–95, s. v. *rad*, ESJS 12: 745–746, s. v. *radъ*, SES, s. v. *rad*), в. /**раг**!; уп. ссл. радостъ (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, ЂБ), стсл. радостъ (СС), стсл.-цсл. радостъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 9; неутр_Σ: × 9

/радосѣливи/ радостлив[и], -аа, [-о] М: *nom. sg. f.* радостливаа 115v7-8

○ × 1: ≈ радостный 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, в. /**рагосѣ**!.

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/радосѣни/ радостн[ы], [-а], [-о] ЗБ: *instr. sg. m.* радостны^м[ь] 117v22, *instr. sg. n.* /cl/ радо^{ст}ны^м[ь] 116r11.

○ × 2: ≡ радостный 1 (1), ≠ радостный 1 (1)

● зај_L: домаћег порекла (Skok 3: 94–95, s. v. *rad*, ESJS 12: 745–746, s. v. *radъ*, SES, s. v. *rad*), в. /**рагосѣ**!; уп. ссл. радостнь (ФР: Д, Т, Да, ГЦ, ЂБ), стсл. радостнь (СС), стсл.-цсл. радостнь (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 2; неутр_Σ: × 2

/рађати (се)/ рађати/рађати I: impf. П: *praes. 3. sg.* рађа 160r19, 160v2, 160v3, рађа 160r21, М: *fut. 3. sg.* /некиѣ/ рађати 101r16 II: - се impf. НБ: *praes. 3. sg.* /се.../ рађа 100r19, рађа /cel/ 144r12.

○ I: × 5: ≡ раждати 4 (4), = родити 1 (1) II: × 2: ∅ 1 (1), ‡ ≠ приоврѣсти 1 (1)

● књиж_L и нар_L: домаћег порекла (Skok 3: 151–153, s. v. *rod*, SES, s. v. *rod*, ESJS 13: 771–773, s. v. *roditi*¹), в. /**родуиѣ**!; уп. ссл. раждати (ФР: Да, ГЦ), стсл. раждати (сѧ) (СС), стсл.-цсл. раждати (сѧ) (SJS). I: Даничић: *раждати*, RJAZU: + | Јовановић 1911: + II: RJAZU: +

▲ нар_R: × 7; нар_Σ: × 7

/разжалӣи/ разжали[ти] се pf. НБ: *aor. 3. sg. разжали /ce/ 113r18*

○ × 1: ‡ ≈ *днлосердовати 1 (1)*

● нар_L: домаћег порекла, од псл. *orzžaliti se (ЭССЯ 36: 14–15, уп. Skok 3: 671, s. v. *žao*, SES, s. v. *žal'*). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/разждиза̄и се/ разждиза[ти] се impf. НБ: *praes. 3. pl. разж^дижв 138r21, perf. 3. sg. т.*

разждизаω /ce/ 105v8-9

○ × 2: ∅ 2 (2)

● књиж_L; уп. стсл. *раждизати* (ФР: Да), стсл. *раждизати сѧ* (СС), стсл.-цсл. *раждизати сѧ* (SJS); крајње порекло домаће, од псл. *orzžigati se (ЭССЯ 36: 19–20). Даничић: *разждизати*, RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; хибр_Σ: × 2

/разабра̄и/ разабрати pf. НБ: *aor. 3. pl. разабраше 126v10, fut. 1. pl. /кј^м/ разабр^ати 131r7-8*

○ × 2: ≈ *оуслышати 1 (1)*, ‡ ≈ *оуслышати 1 (1)*

● нар_L: домаћег порекла, уп. псл. *orzbrati (ПЕРСЈ, s. v. *брати*, ЭССЯ 33: 20–21, Skok 1: 201–202, s. v. *brati*, SES, s. v. *brati*). RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/разбӣја̄и/ разбӣја[ти] impf. НБ: *perf. 3. pl. т. разбӣјаи 111v18*

○ × 1: ≈ *повѣдити 1 (1)*

● нар_L: домаћег порекла, од псл. *orzbijati (ЭССЯ 32: 240, уп. ПЕРСЈ, s. v. *буми²*, Skok 1: 161–163, s. v. *biti³*, SES, s. v. *biti²*); уп. *развнати* (Miklosich). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/разбӣи/ разби[ти] pf. НБ: *perf. 3. sg. т. разбӣω /e/ 99r14, /e.../ разбӣω 119r1-2, aor. 3. sg. разбӣи 95v18*

○ × 3: ∅ 2 (2), ≠ *повѣдити 1 (1)*

● нар_L: домаћег порекла, од псл. *orzbiti (ЭССЯ 32: 242–243, уп. ПЕРСЈ, s. v. *буми²*, Skok 1: 161–163, s. v. *biti³*, SES, s. v. *biti²*); уп. ссл. *развити* (ФР: ПП, ЂБ), стсл. *развити* (СС), стсл.-цсл. *развити* (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/разбо̄јник/ разбо̄јник[ъ], -а м. ЗБ: *nom. разбо̄јника 113v2*

○ × 1: = *разбойникъ 1 (1)*

● зај_L: домаћег порекла, од псл. *orzbojnikъ (ЭССЯ 32: 252–253, уп. ПЕРСЈ, s. v. *буми²*, Skok 1: 161–163, s. v. *biti³*, SES, s. v. *razbojnik*); уп. ссл. *разбойникъ* (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, ЂБ), стсл. *разбойникъ* (СС), стсл.-цсл. *разбойникъ* (SJS). RJAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/разболе̄и се/ разбол[ѣти] се pf. М: *plus. perf. 3. sg. т. /се е бӣω/ разболіω 99r11*

○ × 1: ≈ *поболѣти 1 (1)*

● нар_L: домаћег порекла, од псл. *orzbolēti se (ЭССЯ 32: 255–256, уп. ПЕРСЈ, s. v. *болети*, Skok 1: 184–185, s. v. *bol'*); уп. стсл. *разболѣти сѧ* (СС), стсл.-цсл. *разболѣти сѧ* (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/развалӣи се/ развали[ти] се pf. НБ: *aor. 3. sg. развалӣи /ce/ 101r20-21*

○ × 1: ≈ *порзвити сѧ 1 (1)*

● нар_L: домаћег порекла, од псл. *orzvaliti se (ЭССЯ 35: 149–152, уп. ПЕРСЈ, s. v. *-валити*, Skok 3: 562–563, s. v. *valjati (se)'*); уп. ссл. *развалити* (ФР: С). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/разваливайѣи/ развалѣва[ти] impf. НБ: *perf. 3. sg. m.* развалѣваѣ 115r16

○ × 1: ≈ крѣшити 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. **orzval'ati se* (ЭССЯ 35: 152–153, уп. ПЕРСЈ, s. v. *-валити*, Skok 3: 562–563, s. v. *valjati (se)'*). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/развел раз'вѣ праер. ЗБ: раз'вѣ 160v9

○ × 1: ≡ развѣ 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. развѣ (ФР: Д, Т, Да, ГЦ), стсл. развѣ (СС), стсл.-цсл. развѣ (SJS); крајње порекло домаће, од псл. *orzvѣ (ЭССЯ 35: 169–170, ESJS 13: 757–758). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/развратиѣи (се)/ раз'врати[ти] I: pf. ЗБ: *ил. ѿридев ѿрѣни асс. sg. n.* раз'вратиѣено 159v7-8, НБ: *ил. ѿридев ѿрѣни ном. sg. n.* развратиѣено 159r17 II: ~ **се** pf. ЗБ: *perf. 3. sg. m. le/* раз'вратиѣо /се/ 159r12-13.

○ I: × 2: ≈ развратити 1 (1), # ≈ безаконїе 1 (1) II: × 1: = развратити сѧ 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. **orzvortiti (se)* (ЭССЯ 35: 189–190, ПЕРСЈ, s. v. *разврат*, Skok 3: 631–633, s. v. *vrtjeti (se)*, SES, s. v. *razvrat*); уп. ссл. развратити (ФР: Да), стсл. развратити (сѧ) (СС), стсл.-цсл. развратити (сѧ) (SJS). I: Даничић: +, RJAZU: + II: RJAZU: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/развратиѣи/ развратиѣ[ти] impf. П: *praes. 3. sg.* развратиѣа 127r1-2

○ × 1: ≡ развратиѣати 1 (1)

● књиж_L и нар_L; овде вероватно посрбљено с предлошка; уп. стсл. развратиѣати (СС), стсл.-цсл. развратиѣати (SJS); крајње порекло домаће, од псл. *orzvortjati (ЭССЯ 35: 191, ПЕРСЈ, s. v. *разврат*, Skok 3: 631–633, s. v. *vrtjeti (se)*, SES, s. v. *razvrat*). RJAZU: + | Јовановић 1911: *развратиѣивати*

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/разілава/ разглава, [-е] f. М: *nom. sg.* разглава 128v7

○ × 1: ≈ разслава 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. **/разілавиѣи/**.

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/разілавиѣи/ разглав[ити] pf. НБ: *ил. ѿридев ѿрѣни ном. sg. m.* разглавлѣень 122r23, *ил. ѿридев ѿрѣни ген. sg. m.* /ѿ[ѣ]/ разглавлѣенога 127v16, *ил. ѿридев ѿрѣни асс. sg. m.* разглавлѣена 126r22, *ил. ѿридев ѿрѣни ген. sg. f.* /ѿ[ѣ]/ разглавлѣѣене 119r5, *ил. ѿридев ѿрѣни асс. pl. f.* разглавлѣѣене 128r3

○ × 5: ≈ разслабѣти 1 (1), # ≈ разслабѣти 1 (1), # ≠ разслабѣти 1 (1), ‡ ≠ разслабѣти 1 (1), ≈ ослабѣти 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *orz (SES, s. v. *raz'*, Skok 3: 114, s. v. *raz-*) и **/ілава/** (ПЕРСЈ, s. v. *главити*, Skok 1: 566, s. v. *glava*). RJAZU: +

▲ нар_R: × 5; нар_Σ: × 5

/разілавѣеник/ разглавлѣѣѣныкъ, -а m. НБ: *nom. sg.* разглавлѣѣѣныкъ 123r14, разглавлѣѣѣныкъ 125r5, *асс. sg.* разглавлѣѣѣѣныка 129r20, *вос. sg.* разглавлѣѣѣѣныче 124v7.

○ × 4: ≈ разслабленый 4 (4)

● нар_L; можда Венцловићева индивидуална творба, уп. **/разілавиѣи/**.

▲ нар_R: × 4; нар_Σ: × 4

/разілављење/ разглавлєнє, [-ня] п. НБ: *acc. sg.* разглавлєнє 128v9

○ × 1: ≈ разслаба 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. **/разілавиши/**.

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/разілавник/ разглав'ни[къ], [-а] м. НБ: *voc. sg.* разглав'ниче 123v2

○ × 1: ≈ разслабленный 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. **/разілава/**.

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/разіоварашу се/ разговарати се impf. НБ: *inf. /се/* разгова(ра)ти 159r15, *praes. 1. sg. /се/* разговара^м[ь] 136r22

○ × 2: ≈ глаголати 1 (1), ≠ вєсѣда 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. **orzgovarati se* (ЭССЯ 33: 107, уп. ПЕРСЈ, s. v. *govor*, Skok 1: 597–598, s. v. *govor*, SES, s. v. *govor*). RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/разіовориши/ разговори[ти] pf. НБ: *pot. 3. sg. m. /би/* разговоріω 124r12

○ × 1: † ≠ втѣшати 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. **orzgovoriti* (ЭССЯ 33: 109–110, уп. Skok 1: 597–598, s. v. *govor*, SES, s. v. *govor*); уп. разговорити (Miklosich). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/раздєливашу/ раздѣливати impf. П: *inf.* раздѣливати 157v16, *part. praes. act. f. acc. sg.* нера³ дѣлимѡю 157v15-16

○ × 2: ≡ раздѣлати 2 (2)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. **orzděliti* (ЭССЯ 33: 36–37, уп. ПЕРСЈ, s. v. *deliti*, Skok 1: 406–407, s. v. *dio*, SES, s. v. *del*). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1, књиж_R: × 1; нар_Σ: × 1, хибр_Σ: × 1

/раздираши/ раздырати impf. П: *inf.* раздырати 157v11-12

○ × 1: ≡ раздрати 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. **orzdirati* (ЭССЯ 33: 40–42, уп. ПЕРСЈ, s. v. *-dirati*, Skok 1: 437–438, s. v. *drijeti*, SES, s. v. *dreti*¹); уп. ссл. раздрати (ФР: Т), стсл. раздрати (СС), стсл.-цсл. раздрати (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/раздрушиши/ раздрүши[ти] pf. НБ: *praes. 3. sg.* раз^дрүши 95v16

○ × 1: ≈ в' небытіє прівести 1 (1)

● књиж_L и нар_L; уп. стсл. раздрүшити (С, ФР: Д, Т, Да, СП), стсл. раздрүшити (СС), стсл.-цсл. раздрүшити (SJS); крајње порекло домаће, од псл. **orzrušiti* (ЭССЯ 34: 229–231, уп. Skok 3: 176, s. v. *rušiti*, SES, s. v. *rušiti*). RJAZU: +

▲ хибр_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/разлаба/ разлаб[а], [-е] f. ССЛ: *acc. sg.* разлабѡ 119r24

○ × 1: ≡ разслаба 1 (1)

● књиж_L; посрбљено са рсл. разслаба (Баранович), уп. ст.-рус. расслаба (1500.) (СРЯ XI–XVII); крајње порекло домаће, од псл. **orzslaba* (ЭССЯ 34: 262–263). уп. **/раслаба/**

▲ нар_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/разлива̄и се/ разливати се impf. ЗБ: fut. 3. sg. /ђе се/ разливати 124v14

○ × 1: = разливати сА 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. *orzlivati se (ЭССЯ 33: 254–255, уп. ПЕРСЈ, s. v. *lumu*, Skok 2: 309–310, s. v. *liti*, SES, s. v. *liti*); уп. разливати сА (Miklosich). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/разлик/ раз'лийкь/разлыкь/разликъ, [-а], -о М: nom. sg. m. раз'лийкь 160r16, instr. pl. f. /с/ разлы^{ки}мь 98r16, nom. sg. n. разлико 160r20, НБ: nom. pl. m. разлики 127r13.

○ × 4: ∅ 1 (1), ≈ различный 1 (1), ≈ разный 1 (1), ≠ разнствіе 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. *orzlikъ(jь) (ЭССЯ 33: 251, уп. Skok 3: 114–115, s. v. *razan*); уп. разликъ (Miklosich). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 4; нар_Σ: × 4

/различје/ различіе, [-ја] п. ССЛ: nom. sg. различіе 142v11-12

○ × 1: ≡ различіе 1 (1)

● књиж_L; уп. стсл. различіе (ФР: Д), стсл. различіе (СС), стсл.-цсл. различіе (SJS); крајње порекло домаће, од псл. *orzličьje (ЭССЯ 33: 248). RJAZU: +

▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/разлучење/ разлчченје, [-нја] п. ЗБ: nom. sg. разлчченје 127v13, loc. sg. /оу/ разлчченю 101r18-19, НБ: acc. sg. разлчченје 127v14.

○ × 3: ∅ 1 (1), ≡ разлчченіе 2 (2)

● књиж_L и нар_L; домаћег порекла, од псл. *orzločьnje (ЭССЯ 33: 268–269); уп. ссл. разлччєннє (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ЂБ), стсл. разлччєннє (СС), стсл.-цсл. разлччєннє (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/разлучива̄и (се)/ разлчїива[ти]/разлчїива[ти]/разлчива[ти] I: impf. М: praes. 3. pl. разлччю 127v12 II: ~ се impf. М: praes. 3. pl. /с/ разлччю 127r9, НБ: perf. 3. sg. m. /с/ разлччивао 160r10, pot. 3. sg. f. /ли би се/ разлччивала 160r7.

○ I: × 1: # ≠ разлччити 1 (1) II: × 3: ∅ 2 (2), # ≠ разлччити 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. /разлччїи/. I: RJAZU: + II: RJAZU: +

▲ нар_R: × 4; нар_Σ: × 4

/разлччїи/ разлччити pf. ЗБ: inf. разлччити 127v2, praes. 1. sg. разлччї^м[ь] 127r6

○ × 2: # ≡ разлччити 1 (1), ‡ = разлччити 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *orzločiti (ЭССЯ 33: 269–271, уп. ПЕРСЈ, s. v. *лучити*, Skok 2: 324–325, s. v. *lučiti*, SES, s. v. *ločiti*); уп. ссл. разлччїити (ФР: Д, Т, Да, ГЦ), стсл. разлччїити (СС), стсл.-цсл. разлччїити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1, нар_R: × 1; неутр_Σ: × 1, нар_Σ: × 1

/разменӣи/ размѣни[ти] pf. НБ: perf. 2. sg. m. /си/ размѣнїо 140r17

○ × 1: ≈ ωбращати 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *orměniti (ЭССЯ 34: 20–21, уп. ПЕРСЈ, s. v. *наменити*, Skok 2: 421–422, s. v. *mijena*, 444–445, s. v. *mniti*); уп. размѣнїити (Miklosich). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/размесїи/ размѣси[ти] pf. ЗБ: perf. 3. sg. f. /е/ размѣсила 142r5

○ × 1: = размѣсїити 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *orměsiti (ЭССЯ 34: 28–29, уп. Skok 2: 422–423, s. v. *mijesiti*); уп. ссл. размѣсїити (ФР: ПП), стсл. размѣсїити (СС), стсл.-цсл. размѣсїити (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/размѣйайи се/ размѣтати се impf. НБ: *inf.* /се/ размѣтати 159r22

○ × 1: ‡ ≈ сварити сѧ 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. *ormětati se (ЭССЯ 34: 33–34, уп. ПЕРСЈ, s. v. *метнути*, Skok 2: 410–414, s. v. *mesti*, SES, s. v. *metati*). уп. размѣтати (Miklosich). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/размѣйнуѣи/ размѣтнѣти pf. НБ: *inf.* размѣтнѣти 95r21

○ × 1: ≈ разорити 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла (уп. ПЕРСЈ, s. v. *метнути*, Skok 2: 410–414, s. v. *mesti*, SES, s. v. *metati*), в. **/размѣйайи се/**. RJAZU: + | Јовановић 1911: *размѣйайи*

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/размишљивайи се/ размишљива[ти] се impf. НБ: *perf.* 3. *sg.* *m.* размишљиваѡ /се е/ 105r23

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, уп. псл. *orz (SES, s. v. *raz^l*, Skok 3: 114, s. v. *raz-*) и **/мислиѣи/** (ПЕРСЈ, s. v. *misaο*, Skok 2: 431–432, s. v. *misao*, SES, s. v. *misel*). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/разносиѣи/ разноси[ти] pf. НБ: *praes.* 3. *sg.* разноси /се/ 129v13-14

○ × 1: ‡ ≈ глаголати 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. *orznositi (ЭССЯ 34: 79–81, уп. ПЕРСЈ, s. v. *носити*, Skok 2: 512–513, s. v. *nesti*, SES, s. v. *nositi*); уп. разносити (Miklosich). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/разум/ разѡмь/разѡмь/разѡмь/разѡмь, -а m. ССЛ: *instr.* *sg.* разѡм^м[ѡ] 106r12 || ЗБ: *nom.* *sg.* разѡмь 155v9-10, 155v12, *gen.* *sg.* разѡма 110v4-5, разѡма 134r5, *acc.* *sg.* разѡмь 163v8, НБ: *nom.* *sg.* разѡм^м[ѡ] 109v2, *acc.* *sg.* *loy/* разѡмь 157r19, *instr.* *sg.* *icl* разѡм^м[ѡ] 142v11.

○ × 9: ∅ 3 (3), ≡ разѡмь 4 (1+3), ‡ ≡ разѡмь 2 (1+1)

● зај_L: домаћег порекла, од псл. *orzumъ (ЭССЯ 35: 134–138, Skok 3: 544, s. v. *um*, SES); уп. ссл. разѡумь (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. разѡумь (СС), стсл.-цсл. разѡумь (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 9; неутр_Σ: × 9

/разумеѣе/ разѡмен[ѣ], [-нѣ] n. НБ: *dat.* *sg.* разѡменю 142r23

○ × 1: ∅ 1 (1)

● зај_L: домаћег порекла, од псл. *orzuměnje (ЭССЯ 35: 128–129); уп. ссл. разѡмѣниѣ (ФР: Д, СП, ЂБ), стсл. разѡмѣниѣ (СС), стсл.-цсл. разѡмѣниѣ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/разумѣи/ разѡмѣ[ти] impf. ССЛ: *praes.* 3. *pl.* /да.../ разѡмѣють 156r18, *aor.* 3. *pl.* разѡмѣше 156r16.

○ × 2: ≡ разѡмѣти 2 (2)

● зај_L: домаћег порекла, од псл. *orzuměti (ЭССЯ 35: 129–133, Skok 3: 544, s. v. *um*, SES, s. v. *razum*); уп. стсл. разѡмѣти (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. разѡмѣти (СС), стсл.-цсл. разѡмѣти (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1, књиж_R: × 1; неутр_Σ: × 1, књиж_Σ: × 1

/разумни/ разѡмн[ы], [-а], [-о] ССЛ: *gen.* *sg.* *m.* /ѡ[ъ]/ разѡм^многа 157v4

○ × 1: ≡ развмный 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *orzumьнь(jь) (ЭССЯ 35: 141–143, Skok 3: 544, s. v. um, SES, s. v. razum); уп. ссл. разоумьнь (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ЪБ), стсл. разоумьнь (СС), стсл.-цсл. разоумьнь (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/разумосѣ/ развмост[ь], -и f. М: gen. sg. развмости 139r12-13, dat. sg. /но/ развмости 121r13

○ × 2: ≈ развмъ 1 (1), ≈ развмѣніе 1 (1)

- недеф_L; домаћег порекла, в. /разум/. Михајловић 1984: разумност | Јовановић 1911: размносѣ

▲ нар_R: × 2; хибр_Σ: × 2

/рај/ ра[й], [-я] m. ЗБ: dat. sg. /но/ раю 132r13, loc. sg. /оу/ раю 116v21, 132r1

○ × 3: = ран 3 (1+2)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *rajь (ESJS 12: 746, Skok 3: 100, s. v. raj², SES, s. v. raj¹); уп. ссл. ран (ФР: Д, Т, СП, ГЦ), стсл. рани (СС), стсл.-цсл. рани (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 3; неутр_Σ: × 3

/рајски/ райскы, [-а], [-о] НБ: acc. sg. m. /оу/ райскы 131v12

○ × 1: ∅ 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла (ESJS 12: 746, Skok 3: 100, s. v. raj², SES, s. v. raj¹), в. /рај/; уп. ссл. ранскъ (С, ФР: Д, Да, СП, ПП), стсл. ранскъ (СС), стсл.-цсл. ранскъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/рамел/рамо/ рам[е], [-ена] n. ЗБ: loc. pl. /на/ раменїи 125r10

○ × 1: = раме 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *orme (ЭССЯ 32: 185–187, ESJS 12: 747, s. v. ramo, Skok 3: 105–106, s. v. rame, SES, s. v. rama); уп. ссл. рамо (С, ФР: Д, Т), стсл. рамо (СС), стсл.-цсл. рамо (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/рана/ рана, [-е] f. ЗБ: nom. sg. рана 99r3, gen. pl. рана 120r12, 120v4, 128r20-21, НБ: nom. sg. рана 109r10, acc. sg. /оу/ ранv 108v21, nom. pl. ране 106r19, 106r20, 130r20, gen. pl. /ѡ[ъ]/ рана 106r23, 106v18, 109v5, 109v20, 111r20, dat. pl. ранами 130r18, acc. pl. /оу, на/ ране 105v19, 106r17, 106r17, 106r24, 106v8, 106v16, 107r14, 110v3, 113v8, 113v12, ране 105v23, 106v5, instr. pl. /сѡ/ ранами 105v15, loc. pl. /ѡ/ рана^x[ъ] 106r15

○ × 29: ∅ 5 (5), ≡ рана 3 (3), = рана 1 (1), ≈ ѡзѡа 20 (19+1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *rana (Skok 3: 107, s. v. rana, SES); уп. ссл. рана (ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП), стсл. рана (СС), стсл.-цсл. рана (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 23, књиж_R: × 1, нар_R: × 5; неутр_Σ: × 23, књиж_Σ: × 1, нар_Σ: × 5

/ранииш/ раны[ти] impf. НБ: praes. 3. sg. раны 130r17, 157r4

○ × 2: ∅ 1 (1), ≈ ѡзѡлати 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла (Skok 3: 107, s. v. rana), в. /рана/. Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/рано/ рано/рано adv. ССЛ: рано 97r4 || ЗБ: рано 97r2, 101v10, рано 97r3, НБ: рано 101r6, 101v1, 142r22.

○ × 7: ∅ 3 (3), ≡ рано 4 (4)

- зај_L; домаћег порекла, уп. псл. *ranь (ESJS 12: 748, Skok 3: 106, SES, s. v. ran); уп. ссл. рано (ФР: Д, Да), стсл. рано (СС), стсл.-цсл. рано (SJS). RJAZU: +

▲ неутр_R: × 7; неутр_Σ: × 7

/ра̑нав/ ранавь, [-а], [-о] НБ: *nom. sg. m.* ранавь 99r12, *instr. pl. m.* /*cl*/ ранавы 106v4, *gen. sg. f.* ранаве 114v19-20, *dat. sg. f.* /*kl*/ ранавой 110r20 ◆ в. **/̑розрац/**

○ × 4: ≈ ̑звенъ 1 (1), ‡ ≈ ̑звенъ 1 (1), # ≠ ̑збости 1 (1)

● нар_L; дома̑ег порекла (Skok 3: 107, s. v. *rana*), в. **/рана/**; уп. ра̑навъ (Miklosich). RJAZU: +

▲ нар_R: × 4; нар_Σ: × 4

/расес̑и се/ разс̑[сти] се pf. НБ: *perf. 3. sg. n.* /*ce*/ разс̑ло 100r22

○ × 1: ‡ ≈ ̑верзти с̑а 1 (1)

● нар_L; дома̑ег порекла, од псл. **orz̑s̑esti se* (ЭССЯ 34: 256–257, уп. Skok 3: 251–252, s. v. *sjesti*); уп. стел.-цсл. рас̑сти с̑а (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/раскида̑и/ разкидати impf. НБ: *inf.* разкидати 157v14

○ × 1: ≈ ра̑д̑лати 1 (1)

● нар_L; дома̑ег порекла, уп. псл. *orz (SES, s. v. *raz*¹, Skok 3: 114, s. v. *raz*-) и псл. *kydati (ЭССЯ 13: 252–253, ПЕРСЈ, s. v. *kidati*, Skok 2: 77, s. v. *kidati*); уп. рас̑дати с̑а (Miklosich). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/раскол/ раскол[ъ], [-а] m. НБ: *gen. sg.* /̑[ъ]/ раскола 97r24

○ × 1: ‡ ≈ бра̑нь 1 (1)

● к̑и̑ж_L (значе̑е); уп. цсл. рас̑олъ (Miklosich); кра̑е̑е порекло дома̑е, од псл. **orz̑kolъ* (ПЕРСЈ, Skok 2: 91–92, s. v. *klati*, ЭССЯ 33: 181–182). RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; к̑и̑ж_Σ: × 1

/раслаба/ разслаба, [-е] f. ЗБ: *nom. sg.* разслаба 128v16

○ × 1: = ра̑слаба 1 (1)

● к̑и̑ж_L; уп. рсл. ра̑слаба (Баранович), ст.-рус. рас̑лаба (1500) (СРЯ XI–XVII); кра̑е̑е порекло дома̑е, од псл. **orz̑slaba* (ЭССЯ 34: 262–263). RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; к̑и̑ж_Σ: × 1

/раслаби̑и се/ разслаби[ти] се pf. П: *perf. 2. sg. m.* /*си се*/ разслаби̑о 128v21.

○ × 1: = ра̑слаб̑ти 1 (1)

● к̑и̑ж_L; уп. стсл. рас̑лабити (ФР: Д, Да, ГЦ), стсл. рас̑лабити (СС), стсл.-цсл. рас̑лабити (SJS); кра̑е̑е порекло дома̑е, од псл. **orz̑slabiti se* (ЭССЯ 34: 263–264). RJAZU: + | Јованови̑ 1911: *раслаб̑и̑и се*

▲ нар_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/раслаб̑ен/ разслаб̑ен(ь)[̑и], -ога/аго: pf. ССЛ: *acc. sg. m.* разслаб̑е^ннаго 130v6-7, *instr. pl. m.* /*с̑ь*/ разслаб̑ен^нны^м[̑и] 119v2, *loc. sg. m.* /̑, в̑ь/ раслаб̑ен^нно^м[ъ] 118v14, раслаб̑ен^нно^м[ъ] 119r24 || ЗБ: *nom. sg. m.* разслаб̑ен^нны 124r25-124v1, *dat. sg. m.* /*к̑ь*/ раслаб̑ен^нном⁸ 118v16, разслаб̑е^н(ь)ном⁸ 128v18, *acc. sg. m.* раслаб̑ен^нога 125v2.

○ × 8: ≡ ра̑слаб̑ти 7 (6+1), = ра̑слаб̑ти 1 (1)

● к̑и̑ж_L; уп. ссл. раслаб̑ен̑ (ФР: Д, Т, ГЦ), стсл. раслаб̑ен̑ (СС), стсл.-цсл. раслаб̑ен̑ (SJS); пореклом поименичен пасивни партицип гл. раслабити, уп. **/раслаби̑и се/**. Даничи̑: +

▲ к̑и̑ж_R: × 3, нар_R: × 5; к̑и̑ж_Σ: × 3, хибр_Σ: × 5

/расма̑ра̑и/ рас[ъ]сма̑ра[ти] impf. ЗБ: *praes. 3. pl.* /*не*/ ра^с(ъ)сма̑раю 126r22-23

○ × 1: ≡ ра̑сма̑рати 1 (1)

- књиџ_L; уп. ссл. расьматрати (ФР: Да), стсл. расьматрати (СС), стсл.-цсл. расьматрати (SJS); крајње порекло домаће, од псл. *orzsmotr'ati (ЭССЯ 35: 29, уп. ПЕРСЈ, s. v. motriti, Skok 2: 460–461, s. v. motriti). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/расйагаџи се/ распада[ти] се impf. ЗБ: perf. 3. sg. m. /се ю/ распадаω 101r18, П: perf. 3. sg. n. /се е/ распадало 96v9

○ × 2: = распадати с_А 1 (1), = распасти с_А 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *orzpadati se (ЭССЯ 34: 103–105, Skok 2: 615 – 616, s. v. pasti², SES, s. v. pasti¹); уп. ссл. распадати се (ФР: Д), стсл. распадати с_А (СС), стсл.-цсл. распадати с_А (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/расйальиваџи/ распал[ивати] impf. М: praes. 3. pl. распалюю 135v6

○ × 1: ≈ палити 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *orzpaliti (ЭССЯ 34: 112–114, уп. Skok 2: 593, s. v. paliti, SES, s. v. paliti). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/расйасџи се/ распа[сти]/разпа[сти] се pf. ЗБ: perf. 3. sg. n. /се ю/ распало 101r18, М: plus. perf. 3. pl. m. /се ние дџω/ распавω 101r19.

○ × 2: ≈ пасти с_А 1 (1), = распасти с_А 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *orzpasti se (ЭССЯ 34: 120–121, Skok 2: 615 – 616, s. v. pasti², SES, s. v. pasti¹); уп. ссл. распасти (ФР: ПП), стсл. распасти с_А (СС), стсл.-цсл. распасти с_А (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/расйеџи (се)/ распџти I: pf. П: inf. распџти 96r1, НБ: fut. 1. sg. распџџv 96r1 **II: ~ се** pf. П: perf. 3. sg. m. /се ю... се е/ распџω 102r1.

○ I: × 2: ∅ 1 (1), ≡ распати 1 (1) II: × 1: = распати с_А 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *orzpeti (se) (ЭССЯ 34: 129–130, уп. Skok 2: 651 – 652, s. v. peti, SES, s. v. -peti); уп. ссл. распети (ФР: Д, Т, Да, СП), стсл. распати (с_А) (СС), стсл.-цсл. распати (с_А) (SJS).

I: Даничић: +, RJAZU: + II: Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1, нар_R: × 2; неутр_Σ: × 1, нар_Σ: × 2

/расйџивање/ распитиванје, [-нја] n. НБ: instr. sg. распитиванје^М[џ] 124r14

○ × 1: ≈ вопрошенје 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *orzpytati (ЭССЯ 34: 200, уп. Skok 2: 666, s. v. pitati²). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/расйлогџи се/ расплоди[ти] се pf. НБ: praes. 3. pl. /се/ расплоды 135r6

○ × 1: ∅ 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, уп. псл. *orz (SES, s. v. raz¹, Skok 3: 114, s. v. raz-) и /џлог/ (SES, s. v. plod, Skok 2: 687, s. v. ploditi); уп. ссл. расплодити (ФР: Д, Т, Да, СП), стсл.-цсл. расплодити с_А (SJS). Даничић: расплодити, RJAZU: + | Јовановић 1911: расплођивати

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/расйознаџи/ распознати pf. НБ: inf. ра³познати 160v22-23

○ × 1: ≈ разџџти 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. *orzpoznati (ЭССЯ 34: 150–151, уп. Skok 3: 658–659, s. v. znati). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/расіудийіи/ распѣди[ти] pf. ЗБ: *іл. ѿридев ѿрѣни ном. pl. f.* распѣєне 108r13, НБ: *aor. 3. sg.* распѣдїи 95v18-19.

○ × 2: ∅ 1 (1), ≡ распѣдити 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *orzpōditi (ЭССЯ 34: 154, уп. SES, s. v. *poditi*); уп. стсл. распѣдити (CC), стсл.-цсл. распѣдити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1, нар_R: × 1; неутр_Σ: × 1, нар_Σ: × 1

/расіаавийіи/ разстави pf. НБ: *inf. pa³ставити* 108r6-7

○ × 1: ≈ разлѣтити 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *orzstaviti (ЭССЯ 34: 302–304, уп. Skok 3: 330–331, s. v. *stav*, SES, s. v. *staviti*); уп. разставити (Miklosich). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/расіааийи се/ раста[ти] се pf. НБ: *plus. perf. 3. sg. /е се била/* растала 95v14

○ × 1: ∅ 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *orzstati se (ЭССЯ 34: 300–301, уп. Skok 3: 329, s. v. *stati*); уп. ссл. растати се (ФР: Д). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/расіиу/ рас[ти] impf. НБ: *praes. 3. sg.* расте 100r17, 142r13, *іл. ѿрилої сагашињи* растѣкѣ 100r19

○ × 3: ∅ 3 (3)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *orsti (ЭССЯ 32: 197–199, уп. Skok 3: 110–111, s. v. *rasti*, SES, s. v. *rasti*); уп. ссл. расти (С, ФР: Д, Т, Да, ГЦ), стсл. расти (CC), стсл.-цсл. расти (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/расіоийіи се/ растопи[ти] се pf. НБ: *praes. 3. sg. /се/* растопи 102r2

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *orztopiti se (ЭССЯ 35: 87–89, уп. Skok 3: 482, s. v. *topiti (se)*, SES, s. v. *topiti*); уп. ссл. растопити (ФР: Т), стсл. растопити (CC), стсл.-цсл. растопити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/расірунуийи (се)/ разтрѣн[вти] I: pf. НБ: *praes. 3. sg.* разтрѣне 100r8 **II: ~ се** pf. НБ: *praes. 3. sg.* разстрѣне /*cel* 100r5, /*се не/* разтрѣне 100r7.

○ **I:** × 1: ≠ тлѣнїє 1 (1) **II:** × 2: ∅ 1 (1), ‡ ≠ оумрети 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *orz (SES, s. v. *raz¹*, Skok 3: 114, s. v. *raz-*) и псл. *truhlnōti, уп. рус. *трухнуть*, укр. *трухнути* (уп. Skok 3: 515, s. v. *truh*, SES, s. v. *trhel*) **II:** RJAZU: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/расудийіи/ рассѣдити pf. НБ: *inf.* рассѣдити 127r14

○ × 1: ‡ ≈ разсѣдѣти 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *orzšōditi (ЭССЯ 34: 286–287, уп. Skok 3: 356, s. v. *sud²*, SES, s. v. *soditi*); уп. ссл. рассѣдити (ФР: Т, ЂБ), стсл. рассѣдити (CC), стсл.-цсл. рассѣдити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/расуђиваийи/ рассвг[ввати] impf. П: *praes. 3. sg.* рассвгюе 129r17

○ × 1: ≡ рассвгдѣти 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла (Skok 3: 356, s. v. *sud²*), в. /**расуђиџи**/. RJAZU: + | Михајловић 1984: + | Јовановић 1911: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/**расуџи се**/ разсв[ти] се pf. НБ: *pot. 3. sg. /би.../ разсвω /се/ 98r11*
 ○ × 1: ∅ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. *orzsupiti se (ЭССЯ 35: 21–22, уп. Skok 3: 240–241, s. v. *sipati¹*, SES, s. v. *suti*); уп. стсл.-цсл. расоуџти (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/**расцвѣљење**/ расцвѣљен[је], -ња п. НБ: *gen. sg. /џ[ъ]/ расцвѣљенна 96v23-24*
 ○ × 1: ‡ ≈ плачъ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *orz (SES, s. v. *raz¹*, Skok 3: 114, s. v. *raz-*) и псл. *kvělitī (ЭССЯ 13: 159–160, SES, s. v. *cviliti*, Skok 1: 270, s. v. *cmiljeti*). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/**рафаил**/ рафаил[ъ], -а ном. пропр. м. ЗБ: *nom. sg. рафаи¹(ъ) 121r13, 121r19, асс. sg. рафайла 121r18*
 ○ × 3: ≡ Рафаи¹ъ 3 (3)

- књиж_L; уп. стсл. рафан¹ъ (CC), стсл.-цсл. рафан¹ъ (SJS); од. грч. Рафаήλ. Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 3; књиж_Σ: × 3

/**ребро**/ реб^(*)ро/рѣбро, [-а] п. ССЛ: *асс. pl. /въ/ ребра 105r4, 110v14* || ЗБ: *nom. sg. рѣбро 108r10, ред^{*}ро 110v9, асс. sg. реб^{*}ро 108v4, loc. sg. /оу/ ребрѣ 110v1, gen. pl. /из/ ребара 107v19, асс. pl. /оу, въ/ ребра 96v10, 106r2, 106v8, ред^{*}ра 108r24, loc. pl. /на, оу/ ребры 107v16, 110r13*
 ○ × 13: ≡ рѣбро 11 (11), = рѣбро 2 (2)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *rebro (Skok 3: 119, ESJS 13: 759, SES); уп. стсл. рѣбро (ФР: Д, СП), стсл. рѣбро (CC), стсл.-цсл. рѣбро (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 10, нар_R: × 3; неутр_Σ: × 10, нар_Σ: × 3

/**ревновати**/ ре^новати impf. ССЛ: *imp. 2. pl. ре^нвите 117r10*
 ○ × 1: ≡ ре^новати 1 (1)

- књиж_L; уп. ссл. ре^новати (ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, NN), стсл. ре^новати (CC), стсл.-цсл. ре^новати (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/**ред**/ ред[ъ], [-а] м. НБ: *loc. sg. /оу/ редѣ 135v16*
 ○ × 1: ∅ 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *redъ (ESJS 13: 768, Skok 3: 122–123, s. v. *red*, SES); уп. ссл. редѣ (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, ЂБ), стсл. радѣ (CC), стсл.-цсл. радѣ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/**река**/ рѣк[а], [-е] f. НБ: *instr. sg. рѣко^м[ъ] 137r22*
 ○ × 1: ≈ фонтана 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *reka (ESJS 13: 764, Skok 3: 141, s. v. *rijeka*, SES); уп. ссл. рѣка (ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. рѣка (CC), стсл.-цсл. рѣка (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/**рекнати**/ рек^нати/рек^нати pf. П: *praes. 3. sg. ре^кне 95v4, рек^не 116v12, НБ: praes. 3. sg. ре^кне 105r13, рек^не 124r14, 125v4, praes. 1. pl. /да/ ре^кнемо 163v6-7*
 ○ × 6: ∅ 2 (2), ≡ реци 1 (1), = реци 1 (1), ≈ глаголати 2 (2)

● нар_L; домаћег порекла, уп. /pehul/.

▲ нар_R: × 6; нар_Σ: × 6

/pehul/pehūul/ pĕkŭ/pekŭ/peци pf. ССЛ: *inf.* peци 113r8, 142r2, *aor. 1. sg.* pĕko^x[ъ] 117r11, *aor. 3. sg.* peче 125r1, 140r7, *impt. 2. pl.* p'цѣте 113r7, 117r9, 117r20, *part. praet. act. m. dat. sg.* pek'шv 110v19, // *part. praet. act. m. dat. sg.* pek'шемv 117r10, *part. praet. act. m. voc. sg.* pĕky 156r15, *part. praet. pass. n. nom. sg.* peчено 131r9, *part. praet. pass. n. dat. sg.* /но/ peчен'ном8 98v7 || П: *inf.* pĕkŭ 107r16, pekŭ 117v13, *praes. 1. pl.* peчемо 112r7, *perf. 1. sg. m.* /ca^m[ъ]/ peкаo 108v16, 161r16, *perf. 2. sg. m.* peкаo /ци/ 97v5, /ци/ peкаo 156v10, /ци/ peкаo 108v18-19, *perf. 2. sg. f.* /ци/ pek'ла 135r21, *perf. 3. sg. m.* /e/ peкаo 95r14, 95r21, 97r19, 97v19, 104v7, 106v2, 107v5, 118v8-9, 125r1, 125v17, 126r3, 138r7, 144v3, /e/ peкаo 103v19, peкаo /e/ 105r7, 110r5-6, 112r9, 141v21, 159v8, 160v18, peкаo 101r9, *perf. 3. pl. m.* /c8/ pek'ли 100v8, 103v17, *aor. 3. sg.* peче 97v13, 99r22, 101r3, 102r17, 104v3, 106r3, 106v14, 107r21, 107v13, 108r16, 109r5, 110r11, 110r19, 111r24, 115v6, 117v16, 122r16, 121v13, 125v3, 128r13, 135v14, 136r14, 136v7, 136v13, 137r1, 142r8, 143r4, 155v18, 157v7, 158v15, 160r5, 161r14, 161r22, 162r15, peче 141v13, peче 107v1-2, p(e)^чe 128v20, *aor. 2. pl.* peкосте 117r22, *aor. 3. pl.* peкoше 140r25, pĕkoше 104r2, 115r2, *plus. perf. 3. sg. m.* /e d'io/ peкаo 125r14, *fut. 1. sg.* /h8/ pekŭ 133r1-2, *fut. 3. sg.* /he/ pekŭ 107r2, pekŭ /кѣ/ 118v11, *fut. 3. pl.* /кѣ/ pekŭ 97v6, *pot. 3. sg. m.* /би/ peкаo 117v18, *pot. 3. sg. n.* /би ce/ pek'ло 160v6, *impt. 2. sg.* peцы 124r5, *impt. 2. pl.* peцыте 117r1-2 // *л. iprigeв iprīни nom. sg. n.* peчено 99r16, *л. iprigeв iprīни dat. sg. n.* /но/ peченом8 143v15, М: *perf. 3. sg. m.* /e/ peкаo 114v6, *л. iprigeв iprīни nom. sg. n.* peчено 143v13, НБ: *praes. 1. pl.* peчемо 102v21, 105r21, /да/ peчемо 137r8, 141r4, 155v11, *praes. 3. pl.* pekŭ 125v21, *perf. 3. sg. m.* /e/ peкаo 95v2, 96r5, 106r24, 110r16, 114r13, 114r14, 158v8, /e/ peка^o 158v11, *perf. 3. sg. f.* peкла /e/ 134v7, /e/ pek'ла 135r2, *aor. 3. sg.* peче 97r3, 97v20, 98r17, 100r9, 103r14, 103v8, 104r12, 104v8, 105v22, 107v21, 108r22, 110r23, 111r22, 111v4, 112r21, 112v9, 115v4, 117v17, 118r4, 119r8, 119r15, 123r15, 123r20, 125r15, 125v1, 128r11, 128v20, 131r3, 133r8, 135r20, 135v22, 138v22, 139v1, 141r12, 141v12, 142r7, 143r2, 145r2, 145r5, 156r3, 159r10, 161v17, peче 136v5, p(e)^чe 114r14, *aor. 3. pl.* peкoше 111r4, 111r8, 114v5, 117r5, pĕkoше 106v22, *fut. 3. sg.* /he/ pĕhi 116r22, *pot. 3. sg. m.* /би/ peкаo 121v5, 139v24, 159v17, /бы/ peкаo 140v16-17, /да би/ peкаo 160v19 // *л. iprigeв iprīни instr. sg. f.* /cъ/ peчен'но^m[ъ] 159r4.

○ × 147: ∅ 44 (30+12+1+1), ≡ peци 46 (53+8+2+3), = peци 28 (23+2+3), ≠ peци 1 (1), #≡ peци 1 (1), #= peци 1 (1), ≈ oбѣщати 1 (1), †≈ oбѣщати 1 (1), ≈ глаголати 22 (18+3+1), †≈ глаголати 2 (2), #≈ глаголати 1 (1), ≈ поклѣти 1 (1), ≈ нареци 1 (1), ≈ сест' 1 (1), ≠ предреци 1 (1)

● заj_L; домаћег порекла, од псл. *rekt'i (Skok 3: 120–122, SES); уп. ссл. peци (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. peци (CC), стсл.-цсл. peци (SJS). Даничић: +, RIAZU: +

▲ неутр_R: × 98, књиж_R: × 8, нар_R: × 41; неутр_Σ: × 98, књиж_Σ: × 8, нар_Σ: × 41

/peч/ pĕчь/pĕчъ, [-и] f. НБ: *nom. sg.* pĕчъ 104r20, 129v13, 158r5, 160r7, 160r9, pĕчъ 156r12, *dat. sg.* /но/ peчи 101r11, *acc. sg.* /за/ pĕчъ 95r22, 97r4, 103v18, 103v5-6, 103v22, 104r1, 113v14, 116r22, 136r23, 160r1, 161v7, *instr. sg.* /ш/ pĕчv 110r18, 124r12, *nom. pl.* pĕчи 108v15, 118v15, 130v14, pĕчи 120v10, *gen. pl.* /ѡ[ъ]/ pĕчи 161v13, *acc. pl.* /на/ pĕчи 110r20, *instr. pl.* pĕчма 121r6

○ × 27: ∅ 16 (13+1+2), ≈ слово 11 (10+1)

● заj_L; домаћег порекла, од псл. *rečь (Skok 3: 120–122, SES, s. v. reči); уп. ссл. pĕчъ (ФР: Да), стсл. pĕчъ (CC), стсл.-цсл. pĕчъ (SJS). Даничић: +, RIAZU: +

▲ неутр_R: × 26, нар_R: × 1; неутр_Σ: × 26, нар_Σ: × 1

/peчење/ peчен[je], [-ня] n. М: *dat. sg.* /но/ peчению 145r14

○ × 1: ≈ peци 1 (1)

● књиж_L и нар_L; уп. ссл. peчение (ФР: Д, Да), уп. стсл.-цсл. peчение (SJS). RIAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/риба/ рыб[а]/риб[а], -е f. ЗБ: *gen. sg.* рибе 110r19, *acc. sg.* рыбъ 110r24, *gen. pl.* риба 155v16, *acc. pl.* рыбе 110r23.

○ × 4: ≡ рыба 3 (1+1+1), = рыба 1 (1)

● зајЛ; домаћег порекла, од псл. *ryba (ESJS 13: 786, Skok 3: 136, SES); уп. ссл. рыба (С, ФР: Д, Т, ПП, ЂБ), стсл.-цсл. рыба (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 3, нар_Р: × 1; неутр_С: × 3, нар_С: × 1

/риза/ рыз[а]/риз[а], [-е] f. ССЛ: *gen. pl.* /ри[з]/ ризъ 116r15 || ЗБ: *acc. sg.* рызъ 157v16, *instr. pl.* /сы/ ризами 118v8.

○ × 3: ≡ рызъ 3 (2+1)

● зајЛ; домаћег порекла, од псл. дијал. *riza (Skok 3: 149, s. v. riza¹, ESJS 13: 770–771); уп. ссл. риза (С, ФР: Д, Т, Да, СП), стсл. риза (СС), стсл.-цсл. риза (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 1, књиж_Р: × 2; неутр_С: × 1, књиж_С: × 2

/рикаши/ ры[кати] impf. ЗБ: *praes. 3. sg.* рыче 112r2

○ × 1: #= рыкати 1 (1)

● зајЛ; домаћег порекла, од псл. *rykati (Skok 3: 142, ESJS 13: 786–787, SES); уп. ссл. рыкати (ФР: Т, СП), стсл.-цсл. рыкати (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_Р: × 1; нар_С: × 1

/рим/ рим[ъ], [-а] m. ЗБ: *loc. sg.* /оу/ римв 137r19

○ × 1: ≡ римъ 1 (1)

● зајЛ; назив места *Rumъ, од влат. *Rōma* (ESSZI); уп. ссл. римъ (ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ЂБ), стсл. римъ (СС), стсл.-цсл. римъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 1; неутр_С: × 1

/ринуши/ рин[шти] pf. НБ: *praes. 3. sg.* рине 135r10

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_Л; домаћег порекла, од псл. *rinōti (Skok 3: 145, ESJS 13: 769, SES, s. v. riniti); уп. стсл. риншти са (СС), стсл.-цсл. риншти са (SJS). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_Р: × 1; нар_С: × 1

/род/ родь/родъ, -а m. ЗБ: *gen. sg.* /ри[з]/ рода 112v5, *acc. sg.* /на/ ро^д[ъ] 157r11, 157r12, *loc. sg.* /оу/ родъ 156v21, родъ 157r14, НБ: *nom. sg.* ро^д[ъ] 123r13, *gen. sg.* рода 100r7, 100r9, 100r24, 158v7, *dat. sg.* /к/ родв 128v13, *acc. sg.* родъ 128v23, 132r2, ро^д[ъ] 129r1, *instr. sg.* родо^м[ъ] 133r3, 133r5, *acc. pl.* ро^д 101r17 ♦ /к/ своје родв 128v12–13 ‡ ≈ /къ/ бли^тне^мъ 45v19

○ × 17: ∅ 5 (5), ≡ родъ 4 (3+1), = родъ 1 (1), ≈ плодъ 5 (2+2+1), ≈ ближний 1 (1)

● зајЛ; домаћег порекла, од псл. *rodъ (Skok 3: 151–153, s. v. rod, SES, s. v. rod, ESJS 13: 771–773, s. v. roditi¹); уп. ссл. родъ (ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. родъ (СС), стсл.-цсл. родъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ неутр_Р: × 15, књиж_Р: × 2; неутр_С: × 15, књиж_С: × 2

/родбина/ родбин[а], [-е] f. НБ: *acc. sg.* ро^дбинв 127v10

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_Л; домаћег порекла (Skok 3: 151–153, s. v. rod), в. /рогити/. RJAZU: +

▲ нар_Р: × 1; нар_С: × 1

/родител/ родител[ъ], -ля m. ЗБ: *nom. pl.* родители 144r11, *gen. pl.* родителна 144r14, М: *acc. sg.* родителна 156v24, НБ: *acc. pl.* родителю 127v6, *instr. pl.* /сы/ родители 127v4

○ × 5: ∅ 2 (2), ≡ родитель 2 (2), ≈ родити 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла (Skok 3: 151–153, s. v. *rod*, ESJS 13: 771–773, s. v. *roditi*¹, SES, s. v. *rod*), в. /**родуиѝу**/; уп. ссл. **родитель** (ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ПП, NN), стсл. **родитель** (CC), стсл.-цсл. **родитель** (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 4, нар_R: × 1; неутр_Σ: × 4, нар_Σ: × 1

/**родуиѝи** (*се*)/ **роди**[ти] **I**: pf. ССЛ: *aor. 3. sg.* роди 144r16 || ЗБ: *praes. 3. sg.* /не/ роды 160r22, *perf. 1. sg. m.* /са^М[ь]/ родѝω 156v11, *perf. 2. sg. m.* /си/ родѝω 157r2, *perf. 3. sg. m.* /е/ родѝω 162v22, П: *praes. 3. sg.* роди 130r13-14, НБ: *perf. 3. sg. f.* /е.../ родила 100r16, *perf. 3. pl. m.* /сѝ/ родили 127v3 **II**: ~ **се** pf. ЗБ: *praes. 3. sg.* роди /се/ 142r20, *perf. 2. sg. m.* /си се/ родѝω 140v2, *perf. 3. sg. m.* родѝω /се/ 99v13, /се е/ родѝω 156v24-157r1, М: *perf. 3. sg. m.* /се е/ родѝω 138v15, *plus. perf. 3. sg. m.* /се ю быω/ родѝω 115r9, 144r10, /се нѝе быω/ родѝω 138v13, НБ: *praes. 3. sg.* роды /се/ 100r17, родѝи /се/ 144r20, *perf. 3. sg. m.* /се е/ родѝω 157r17.

- **I**: × 9: ∅ 1 (1), ≡ родити 2 (1+1), = родити 4 (3+1), = раждати 1 (1), ≠ псстити 1 (1) **II**: × 11: ∅ 3 (3), ≡ родити са 1 (1), = родити 2 (1+1), ≠ родити са 1 (1), ≈ родити 1 (1), ≈ народити са 1 (1), ‡ ≠ слѣпорожденный 1 (1), ≠ рождество 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *roditi (*se*) (Skok 3: 151–153, s. v. *rod*, SES, s. v. *rod*, ESJS 13: 771–773, s. v. *roditi*¹); уп. ссл. **родити** (С, ФР: Д, Т, Да, СП), стсл. **родити** (са) (CC), стсл.-цсл. **родити** (са) (SJS). **I**: Даничић: +, RJAZU: + **II**: Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 20; нар_Σ: × 20

/**рођен**/ **рогѝенъ**/рођенъ, [-а], [-о] ЗБ: *л. ѝригев ѝрѝни nom. sg. m.* рође^н(ъ) 140v15, *рогѝенъ* 156v24, *л. ѝригев ѝрѝни gen. sg. m.* /ѝ[ъ]/ рогѝен^нога 157r2, *рогѝенога* 157r5-6, *рођенога* 158r14, *л. ѝригев ѝрѝни dat. sg. m.* рогѝенъ 138v20, НБ: *л. ѝригев ѝрѝни instr. pl. m.* рођен^ными 156v20, *л. ѝригев ѝрѝни nom. sg. m.* рогѝенъ 157r16, *л. ѝригев ѝрѝни loc. pl. m.* /на/ рођене^М[ь] 144r15-16 ♦ /слѣп/ рође^н(ъ) 140v15 ≡ слѣпорожденъ 56v15, ♦ /слѣп/ рогѝенъ 138v20 ≡ слѣпорож^ненъ 55r5

- × 9: ∅ 2 (2), ≡ родити 4 (3+1)

- књиж_L и нар_L; домаћег порекла, part. праet. pass. од *родити*, в. /**родуиѝу**/; уп. ссл. **рожден** (ФР: Д, Т, СП).

▲ нар_R: × 9; нар_Σ: × 9

/**рођенѝе**/ **рогѝенѝе**/рођенѝе, -нѝа п. П: *nom. sg.* рогѝенѝе 156v22, *gen. sg.* /ѝ[ъ]/ рођенѝа 160r14-15, 160v21, 160v22, *роденѝа* 143r11, *dat. sg.* /но/ рођенѝю 160v6, *acc. sg.* /на/ рођенѝе 156v9, *loc. sg.* /оу/ рођенѝю 160r22, М: *dat. sg.* /но/ рођенѝю 115r3, НБ: *instr. sg.* /се/ рођенѝе^М[ь] 160r15.

- × 10: ∅ 1 (1), ≡ рожденѝе 7 (7), = рожденѝе 1 (1), ≈ рождество 1 (1)

- књиж_L и нар_L; домаћег порекла, в. /**родуиѝу**/; уп. уп. ссл. **рождениѝе** (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ), стсл. **рождениѝе** (CC), стсл.-цсл. **рождениѝе** (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 10; нар_Σ: × 10

/**рождасѝво**/ **р[о]ждаств[о]**, -а п. П: *dat. sg.* /но/ р[о]ж^даствъ 115r6, М: *gen. sg.* р(о)ж(да)^ст^ва 162r13.

- × 2: ≡ рождество 1 (1), ≈ рожденѝе 1 (1)

- књиж_L; уп. ссл. **рождѝство** (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ЂБ), стсл. **рождѝство** (CC), стсл.-цсл. **рождѝство** (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 2; књиж_Σ: × 2

/**розѝа**/ **розг[а]**, [-е] ф. ЗБ: *acc. sg.* розг^а 158v8, *nom. pl.* ^{розги} 98v9

- × 2: ≡ розга 1 (1), ‡ ≠ роѝга 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *rozga (ESJS 13: 778–779, Skok 3: 161, SES); уп. стсл.-цсл. **розга** (SJS). RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1, књиж_R: × 1; неутр_Σ: × 1, књиж_Σ: × 1

/рокѡаѡи/ роктати impf. НБ: *inf.* роктати 101v19

○ × 1: ∅ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, можда од *роптати*, од псл. ономатопеје **рър-/rep-/rop-* (ESJS 13: 788, s. v. *рърътати*, Фасмер 3: 502, SES, s. v. *ropot*); можда укрштено са *гроктати*, од псл. *groxътати (ЭССЯ 7: 136). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ромолиѡи/ ромол[ити] impf. НБ: *praes. 3. pl.* ромоле 141r17

○ × 1: ‡ ≈ глаголати 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од *роморити*, *ромонити*, крајњег ономатопејског порекла (Skok 3: 157–158, s. v. *rominjati*). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/рониѡи/ рон[ити] impf. НБ: *praes. 3. pl.* роне 143v21

○ × 1: ≈ кропити 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. *roniti (SES, s. v. *obronek*); уп. *ронити* (Miklosich). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/роса/ роса, -е f. ССЛ: *nom. sg.* роса 142v2, *gen. sg.* /*ѡ[ъ]/* роси 142r25 || ЗБ: *nom. sg.* роса 142r9, 142r10, 142r12, 142r16, 142r24, *gen. sg.* /*ѡ[ъ], без'/* росе 120v2, росе 142r22

○ × 9: ≡ роса 9 (9)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *rosa (ESJS 13: 776–777, Skok 3: 158–159, SES); уп. ссл. *роса* (ФР: Т, Да), стсл.-цсл. *роса* (SJS). RJAZU: +

▲ неутр_R: × 8, књиж_R: × 1; неутр_Σ: × 8, књиж_Σ: × 1

/рубинѡ/ рѡбинѡт[ъ], [-а] m. П: *gen. pl.* /*ѡ[ъ]/* рѡбѡинѡта 106v12-13

○ × 1: ≡ рѡбинѡ 1 (1)

- нар_L; од мађ. *rubin*, асс. *rubint*. RJAZU: *рубин* | Михајловић 1974: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/руѡаѡель/ рѡгатель[ъ], [-ля] m. ЗБ: *nom. pl.* рѡгатели 163r17

○ × 1: ≡ рѡгатель 1 (1)

- књиж_L; уп. стсл.-цсл. *рѡгатель* (SJS). RJAZU: +

▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/руѡѡа/ рѡгот[а], [-е] f. НБ: *acc. sg.* рѡготѡ 98r7

○ × 1: ∅ 1 (1)

- нар_L; уп. стсл.-цсл. *рѡгота* (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/руѡѡан/ рѡжан[ъ], [-а], [-о] НБ: *nom. sg. m.* рѡжа^н(ъ) 98r18

○ × 1: ‡ ≈ безчестный 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. дијал. *рѡѡънъ (уп. ESJS 13: 779–780, s. v. *рѡѡъ*, Skok 3: 166–167, s. v. *rugati se*); уп. стсл. *рѡѡънъ* (СС), стсл.-цсл. *рѡѡънъ* (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/руѡѡица/ рѡжица[а], [-е] f. М: *acc. pl.* /*ѡу/* рѡжице 98v11

○ × 1: ≈ рѡѡѡа 1 (1)

- нар_L: домаћег порекла, од *ружа* < млет. *roxa* < лат. *rosa*, уп. ит. *rosa* (ЕРНЈ 2: 313, Скок 3: 174, s. v. *rusa*). RJAZU: + | Михајловић 1984: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ружно/ ржно adv. НБ: ржно 113v15

○ × 1: ≈ безчестно 1 (1)

- нар_L: домаћег порекла (уп. ESJS 13: 779–780, s. v. *rogъ*, Скок 3: 166–167, s. v. *rugati se*), в. **/ружан/**. RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/рука/ рка/рвкa, -e f. ССЛ: асс. sg. /вѣ/ рвкѣ 110v14, асс. pl. /оу, под[ѣ]/ рвке 110v13-14, рвцѣ 97v14, 110v17, рвки 105r4, рвки 128r7, loc. pl. /на/ рвкѣ 105r2, 106r14, рвкѣ^х[ѣ] 141v22 || ЗБ: ном. sg. рвкѣ 109r15, 109r19, 109r20, 110v9, 111r21, 120v3, рвкѣ 110v3, gen. sg. /ѡ[ѣ]/ рвке 111r19, dat. sg. рвкѣ 108v6, асс. sg. /оу, за/ рвкѣ 106r2, 106v8, 107v16, 108r23, 108v22, 109r1, 109r16, 110r20, 110v11, 111v3, рвкѣ 111v7, instr. sg. рвкѣ^м[ѣ] 110r11, 110v11, рвкѣ^м[ѣ] 110r13, loc. sg. /оу/ рвцы 141v21, ном. pl. рвке 108r9, рвке 119v13, рвке 141v18, gen. pl. /нз/ рвкѣ 99v14, 105v23, 111r20, 141r15, асс. pl. /оу/ рвке 97v12, 97v21, 98r4, 98r5, 98v18, 106r15²⁹, 108r21, 108r23, 108v2, 108v4, 109r7, 109r21, 109r22, 109v22, 110v19, 115r15, 115r17, 141v17, 141v20, рвке 110v20, 120v12, 128r6, рвке 108v1, instr. pl. /сѣ/ рвками 107v17, рвками 120v14, 124v22, рвками 111r17, рв^{ка}ма 108v8-9, loc. pl. /на, оу, вѣ/ рвкѣ 108r19, 109v3, 110v1, рвкѣ 107v15, 108v9-10, 109r10, рвкѣ 106r22, 106v17, рвкѣ 114r2, НБ: gen. sg. /ѡ[ѣ], ѡ/ рвке 131v21, 133r18, асс. sg. /на/ рвкѣ 159v10, instr. sg. /сѣ/ рвкѣ^м[ѣ] 105v18, 111r22, 138v13-14, loc. sg. /оу/ рвцѣ 133v8, асс. pl. /оу, под[ѣ]/ рвке 99v15, 128r8, 162r2, instr. pl. /сѣ/ рвками 159r22, рвками 144v9 ♦ ѡ две рвке 106r15 ≠ дво^нственно 25r3, ♦ махати рвками 159r22 ‡ ≈ сварити са 73r22

○ × 89: ø 10 (9+1), ≡ рвкѣ 61 (48+8+2+3), = рвкѣ 14 (12+2), ≠ рвкѣ 1 (1), ‡ ≈ страна 1 (1)

- зај_L: домаћег порекла, од псл. *rōka (Скок 3: 168–170, SES, ESJS 13: 780–781); уп. ссл. роўка (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стел. ржка (СС), стел.-цсл. ржка (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 58, књиж_R: × 5, нар_R: × 26; неутр_Σ: × 58, књиж_Σ: × 5, нар_Σ: × 26

/рукодати/ ркодати[їи], [-а], [-о] П: instr. sg. т. ркодати^м[ѣ] 109r3-4

○ × 1: ≡ ркодаиный 1 (1)

- хибр_L: посрбљено са рсл. ркодаиный (Баранович).

▲ хибр_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/руно/ рвно/рвно, [-а] п. ЗБ: instr. sg. /сѣ/ рвно^м[ѣ] 121v9, loc. sg. /оу/ рвнѣ 119v11, НБ: loc. sg. /оу/ рвнѣ 159v1

○ × 3: = рвно 2 (2), ≈ ѡдѣанїе 1 (1)

- зај_L: домаћег порекла, од псл. *runo (ESJS 13: 783, Скок 3: 171–172, s. v. *run*, SES); уп. ссл. роўно (ФР: СП), стел.-цсл. роўно (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 3; неутр_Σ: × 3

/рупа/ рпа, [-е] f. НБ: instr. sg. рпами 108v6

○ × 1: ≠ ископанїе 1 (1)

- зај_L: домаћег порекла, од псл. *rupa (Скок 3: 172–173, уп. SES, s. v. *rop*); уп. ссл. роўпа (ФР: Д). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/рухо/ рхо, -а п. НБ: gen. sg. /ѡ[ѣ]/ рхва 99r2, асс. sg. /оу/ рхо 115v18, instr. sg. рхо^м[ѣ] 115v18

²⁹ Облик ѡ две рвке према историјској двојини.

○ × 3: ø 1 (1), ≈ тело 1 (1), ≈ тца 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. *рихо (Skok 3: 167, SES); уп. ссл. ρουχο (ФР: Д). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/ручни/ рѣчн[и], [-а], [-о] ЗБ: *gen. pl. f.* рѣчнѣи 109v21

○ × 1: ≡ рѣчный 1 (1)

● зај_L: домаћег порекла (Skok 3: 168–170, s. v. *ruka*, SES, s. v. *roka*, ESJS 13: 780–781, s. v. *roka*), в. /рука/; уп. ссл. ρουχнь (ФР: Д), стсл. ржънь (СС), стсл.-цсл. ржънь (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

С

/с/ сь/сы/сз/ш/сь-ш праер. ССЛ: с 138v2, сь 105r19, 119v1, 143r1, сь 102r24, 102v1, 112r24 | ЗБ: с

95v6, 97r6, 97v23, 100v2, 107r7, 107r24, 108r14, 108v15, 109v8, 110v2, 110v17, 113v12, 113v13, 116r16, 116r21, 116v4, 117v7, 118r14, 118v5, 119r9, 122r16, 123v16, 124r11, 124v7, 125v2, 127r21, 136r22, 138r2, 138r26, 140v11, 143v12, 157r23, 162v16, с^h 96r18, 97r9, 97r21, 101r3, 115r7, 117r6, 118r13, 118r20, 132r14, 136r18, 136r23, 140v21, 142r12, 159r15, 160r15, 161r2, сь 104r4, 104v16, 114v18, 117r12, 117v12, 118r6, 118v6, 138r17, 157v16, 163v3, 163v7, сь 97r22, 103r7, 104r6, 116r22, 117v21, 118r22, 118v4, 123r4, 127v14, 134v15, 136r20, 161r6, з 105r18, 115r4, 127v2, 137v20, 140r24, з^h 95v13, сь-ш^h 96v13, 119r20, 137r17, сь-ш 118v20–21, ш^h 102r1, 107r19, 111r21, 117v21, ш 101v23, 134v1, НБ: с 95v23, 96r1, 96r12, 96v19, 97r8, 97r14, 97v7, 97v19, 97v21, 98r7, 98r8, 98r8, 98r8, 98r16, 98r20, 98v6, 98v9, 98v10, 99r7, 100r1, 100v10, 101v14, 102r5, 102v6, 103v15, 103v18, 104r3, 104r6, 104r15, 106v4, 106v21, 107v6, 107v15, 107v16, 107v17, 107v21, 108r6, 108v2, 108v8, 108v17, 109v18, 110r15, 110v2, 110v11, 111r17, 111v13, 111v16, 111v18, 112r15, 112r23, 113v4, 113v16, 113v19, 114r7, 114r8, 114r18, 114r20, 114v1, 114v13, 115r15, 115v15, 116r10, 116r19, 116v6, 116v8, 117r6, 117v23, 118r14, 118r16, 120v8, 120v16, 121v5, 121v10, 122r14, 124v15, 125v18, 126r13, 127r16, 127r22, 128v4, 129r5, 130v2, 132r14, 133r6, 133r9, 134r7, 134v1, 134v20, 135r22, 135v6, 135v8, 136r7, 136r15, 136v2, 136v2, 137r13, 137v16, 137v16, 138v17, 139r3, 139r7, 139v21, 140r8, 140r21, 140v11, 141r12, 141v8, 142r11, 142v9, 142v11, 143r6, 143r6, 143r7, 144r21, 144r23, 144v1, 144v9, 144v10, 144v12, 144v13, 144v18, 145r8, 145v5, 156r25, 156v1, 157r4, 157r5, 157v5, 159v10, 159v12, 159v15, 159v18, 159v19, 160v9, 160v21, 161r3, 161r6, 162r23, 162v16, с^h 97v21, 99r18, 100v6, 101v8, 104r6, 104v15, 107v6, 111v19, 115r21, 122r2, 127r20, 129v19, 134r12, 136r12, 137r4, 144r22, 159v11, 161r9, 162v10, сь 95v15, 100v13, 101v16, 102v1, 103r12, 107v20, 108v8, 109v19, 118v7, 121r14, 121v9, 121v19, 124r9, 127v4, 129r10, 129v9, 133r9, 134r16, 135r4, 139r18, 158v21, 159v17, 160v3, 163r21, сь 96r12, 97r15, 97r17, 97r22, 101r1, 105r20, 105v7, 105v15, 106v20, 118r23, 120v12, 121v7, 131v10, 134r12, 135r23, 136v16, 137r23, 141r19, 157r7, 159r4, 160r24, 161v6, са 100v16, 121v13, 137r20, 141r22, з 95v15, 97r21, 97v8, 98r16, 99v7, 104v3, 105v14, 106r23, 106v12, 107v12, 109r2, 109r9, 109v4, 110r17, 111v13, 113v4, 115v3, 117v22, 121v19, 127r22, 130v3, 132r2, 132r6, 136r12, 138v13, 138v17, 138v20, 139r2, 139r15, 139v20, 139v24, 140r9, 140r11, 140r22, 143r3, з^h 95v15, 95v21, 102r7, с^hс 101v21, сь-ш^h 105v4, 131v9, 160v1, сь-ш 129v2, сь-ш^h 160r10, ш^h 111v20, 113v11, 120v6, 120v9, 125v20, 138r6, 141r16, 141v2, 144r24, 161v19, ш 101r3, 101r13, 102r23, 107r4, 110r9, 110r18, 120v12, 133r10, 135r23, 163r1.

○ × 367: ø 254 (218+23+6+7), ≡ сь 92 (74+14+4), ≈ къ 4 (3+1), † ≠ къ 1 (1), ≈ ѿ 3 (3), ≈ по 2 (2), ≈ ω 4 (2+2), ≈ при 3 (3), ≈ къ 2 (2), ≈ изъ 2 (1+1)

● зај_L: домаћег порекла, од псл. *сь, облици са редупликацијом од псл. *сьсь (ПЕРСЈ, Skok 3: 179–180, ESJS 15: 918–919); уп. ссл. сь (ФР: Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. сь (СС), стсл.-цсл. сь (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 367; неутр_Σ: × 367

/сабиѣи се/ в. /збиѣи се/

/саб'ля/ саб'ля, -ля f. НБ: *nom. sg.* саб'ля 129v13, *gen. sg.* /ѿ[ъ]/ саб'лье 112r4, *acc. sg.* /за/ саб'лю 129v11, са^блю 129v1

○ × 4: ≈ цѣть 4 (4)

● нар_L: источнословенског порекла, од **sabl'a*/*sabja, крајње порекло непознато, можда туркијско; уп. ст-рус. сабля (X в.)(SES, ПЕРСЈ, Skok 3: 181–182); уп. и сабля (Miklosich). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 4; нар_Σ: × 4

/саб'лени/ саб'лєныи, [-а], [-о] НБ: *acc. sg. m.* /на/ саб'лєныи 129v23

○ × 1: ≈ цѣтныи 1 (1)

● нар_L; в. **/саб'ля/**; уп. саблянь (Miklosich).

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/саб'людаѿи/ съб'люда[ти] *imprf. ССЛ: imperf. 1. sg.* съб'люда^х[ъ] 155r20, 156r18

○ × 2: ≡ соб'людати 2 (2)

● књиж_L; уп. ссл. съб'людати (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, NN), стсл. съб'людати (СС), стсл.-цсл. съб'людати (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 2; књиж_Σ: × 2

/сабор/ в. /збор/

/саборник/ съборниѿкъ, [-а] m. НБ: *nom. sg.* съборниѿкъ 139v1

○ × 1: ∅ 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. съборниѿкъ (ФР: Д), стсл. съборниѿкъ (СС), стсл.-цсл. съборниѿкъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/сабрање/ събранє, [-ня] n. П: *instr. sg.* /пред[ъ]/ събранє^м[ъ] 117r19-20

○ × 1: ≡ собранїє 1 (1)

● књиж_L и нар_L; уп. ссл. съб(ъ)ранїє (ФР: Д, Т, Да, ГЦ), стсл. събъранїє (СС), стсл.-цсл. събъранїє (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ хибр_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/сабраѿи/ събра[ти] pf. П: *л. ѿридев ѿрїни gen. pl. m.* /оусред[ъ]/ събрати^х[ъ] 108r15

○ × 1: ≈ собрати 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *събърати (ПЕРСЈ, s. v. *брати*); уп. ссл. събрати (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN), стсл. събърати (СС), стсл.-цсл. събърати (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/сав/ в. /вас/

/савѿи/ сѿвѿт[ъ], [-а] m. П: *nom. sg.* сѿвѿт^т[ъ] 155v10

○ × 1: † ≡ совѿтъ 1 (1)

● зај_L; уп. ссл. сѿвѿтъ (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN), стсл. сѿвѿтъ (СС), стсл.-цсл. сѿвѿтъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/савршенејши/ сѿвр'шен'нѿиш[и], [-а], [-о] П: *acc. sg. f.* /за/ сѿвр'шен'нѿишю 122v11

○ × 1: ≡ совршеннѿишїи 1 (1)

● књиж_L; уп. рсл. совршеннѿишїи (Баранович).

▲ књиж_Р: × 1; књиж_С: × 1

/савршено/ свършенно adv. П: свършенно 163r2

○ × 1: ≡ свършеннѣ 1 (1)

● књиж_Л; уп. ссл. свършено (С, ФР: Д, ЪБ), свършено (ФР: ГЦ), стсл. свършенѣ (СС), стсл.-цсл. свършенѣ (SJS). Михајловић 1984: +

▲ књиж_Р: × 1; књиж_С: × 1

/саїниѣ се/ съгни[ти] се pf. НБ: aor. 3. sg. съгни /се/ 158r13

○ × 1: ‡ ≈ истаѣти 1 (1)

● зај_Л; уп. ссл. съгнати (ФР: ГЦ), стсл. съгнати (СС), стсл.-цсл. съгнати (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_Р: × 1; књиж_С: × 1

/саїрешаѣ/ съгрѣша[ти] impf. ССЛ: impt. 2. sg. /не/ съгрѣшай 130r15-16

○ × 1: ≡ согрѣшати 1 (1)

● књиж_Л; уп. ссл. съгрѣшати (ФР: Т, Да, СП), стсл. съгрѣшати (СС), стсл.-цсл. съгрѣшати (SJS), уп. и /зїрешаѣ/. Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_Р: × 1; књиж_С: × 1

/саїрешиваѣ/ в. /зїрешиваѣ/

/саїрешаѣ/ в. /зїрешаѣ/

/сад(е)/ саде/садѣ/саде/сад^д adv. НБ: /ѡ[ѣ], до/ саде 95r14, 95r19, 95r22, 95v5, 97v1, 97v8, 98r9, 98r19, 98v1, 98v3, 99r12, 99v4, 101r14, 101v6, 101v12, 102v4, 102v13, 104v9, 109r6, 113v17, 115r12, 116r20, 116v17, 116v21, 116v23, 117r1, 117r8, 117r15, 117v1-2, 118v18, 121v11, 130r14, 138r3, 138r13, 138v19, 142r16, 142v5, 156r14, 156r24, 156v6, 156v11, 156v12-13, 157r24, саде 155v4, садѣ 99v17, 101r17, 115r5, са^де 125v2, садѣ 100r24, 111r8, 115v19, 115v21, 132r24, 136r24, 138r8, сад^д 141v11, са^д[е] 96v17, 96v24, 97r1, 97r14, 98r11, 98v16, 98v17, 99v1, 101r10, 101r11, 101r22, 102v11, 103v18, 107r6, 107v2, 107v6, 109r25, 109v1, 110r14, 111r5, 111r16, 114r6, 115r17, 115v20, 116v19, 117r3, 117r4, 117v13, 120r13, 120v20, 121r17, 122r5, 122r12, 122r23, 122v10, 122v16, 123v17, 124r16, 124v12, 125r4, 125r5, 125r8, 128r13, 128v6, 130v18, 131r7, 131r17, 132r3, 132v9, 135r21, 135v14, 136r5, 136r9, 136r11, 136r21, 137r13, 138v21, 138v22, 139r11, 141r9, 142r19, 156r5, 158r22, 162v14, 162v21, са^д[ѣ] 132v1

○ × 122: ∅ 52 (43+7+1+1), ≈ нынѣ 67 (63+2+2), ≈ егда 3 (3)

● нар_Л; домаћег порекла, од псл. *sъgьda (SES, s. v. sedaj, Skok 3: 183, s. v. sad); уп. ссл. садѣ (ФР: Д). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_Р: × 122; нар_С: × 122

/садањѣ/ саданїи/сadanїй, [-нѣ], [-нѣ] НБ: nom. sg. m. саданїи 106r21, 117v14, саданїй 112v4, gen. sg. m. /ѡ[ѣ]/ саданѣга 98v12-13, 105r5-6, 118v16, 160v15, dat. sg. m. саданѣмъ 104v5, саданѣмв 141r20-21, acc. sg. m. саданїи 158v5, gen. pl. m. саданїи 155v10, loc. sg. f. /на/ саданїѡй 106r9, 113r3-4, 119r21, 138v10, nom. pl. f. саданѣ 112v11, gen. pl. f. /ѡ[ѣ]/ саданїи 114r22, gen. sg. n. /ѡ[ѣ]/ саданѣга 135v11, acc. sg. n. /sa/ саданѣ 104v13, loc. sg. n. /s/ саданѣ 131v16

○ × 20: ∅ 5 (5), ≈ нынѣшнїй 14 (13+1), ≈ снї 1 (1)

● нар_Л; домаћег порекла (SES, s. v. sedanji, Skok 3: 183, s. v. sad), в. /cagel. Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_Р: × 20; нар_С: × 20

/садар/ садарь adv. НБ: садарь 139r2

○ × 1: ≈ нынѣ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од *сада же*, са променом *ж > р* и редукцијом *е* (SES, s. v. *sedanji*, Skok 3: 183, s. v. *sad*), в. /**cage**/. RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/садашњи/ садаш'н[ји], [-ња], [-ње] НБ: *gen. sg. f.* садаш'ње 137v18, *nom. pl. f.* садаш'ње 113v10

○ × 2: ≈ нынѣшнји 2 (2)

- нар_L; домаћег порекла (SES, s. v. *sedanji*, Skok 3: 183, s. v. *sad*), в. /**cage**/. Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +
- ▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/саделаџи/ в. /зделаџи/

/садрживаџи/ садр'живати/сдр'живати *impf.* П: *inf.* садр'живати 143r12, НБ: *ил. ѱрилої* *садашњи* /не/ сдр'жвюђи 158v14

○ × 2: ≡ содржати 1 (1), ≈ хранити 1 (1)

- недеф_L; уп. ссл. сдр'жавати (ФР: ЂБ), сдр'жати (С, ФР: Д, Т, ПП, NN), стсл. сдр'жати (СС), стсл.-цсл. сдр'жати (SJS). RJAZU: + | Јовановић 1911: *сдржати*
- ▲ нар_R: × 2; хибр_Σ: × 2

/сажалиџи се/ с'жали[ти] се *pf.* П: *perf. 3. sg. m.* /се ю/ с'жаліѡ 97r1

○ × 1: = сожалити с'а 1 (1)

- зај_L; уп. ссл. с'жалити (ФР: Да), стсл.-цсл. с'жалити си (SJS). RJAZU: +
- ▲ хибр_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/сажеџи/сажешиџи/ с'же[к'в]/с'же[џи] *pf.* П: *perf. 3. sg. m.* /јє/ с'жегаѡ 97r21

○ × 1: ≡ сожеџи 1 (1)

- зај_L; уп. ссл. с'жеџи (С, ФР: Т, СП, ПП), стсл.-цсл. с'жеџи (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: *с'жек'в*
- ▲ хибр_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/сазваџи/ с'зва[ти] *pf.* М: *aor. 3. sg.* с'зва 114v18

○ × 1: ≈ призивати 1 (1)

- зај_L; уп. ссл. с'звати (ФР: Т, ЂБ), стсл. с'звати (СС), стсл.-цсл. с'звати (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: *с'зивати*
- ▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/саздаџи/ с'зда[ти] *pf.* НБ: *ил. ѱридег ѱрїни dat. sg. m.* с'зданномv 138v14

○ × 1: ∅ 1 (1)

- зај_L; уп. ссл. с'здати (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN), стсл. с'здати (СС), стсл.-цсл. с'здати (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ хибр_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/сазидаџи/ с'зыда[ти] *pf.* М: *aor. 3. sg.* с'зыда 95r23

○ × 1: ≠ создати 1 (1)

- зај_L; уп. ссл. с'зидати (ФР: Д, Т, Да, СП, ПП, ЂБ), стсл.-цсл. с'зидати (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/с(а)криџи (се)/ с'кры[ти]/с'крїи[ти]/с'крїи[ти]/с'кри[ти] I: *pf.* П: *ил. ѱридег ѱрїни* *nom. sg. f.* с'крывена 102r18, *ил. ѱридег ѱрїни* *nom. pl. n.* с'кривена 110v5 II: ~ се *pf.* П: *aor. 3. sg.* с'крїи /се/ 132r14, М: *perf. 3. sg. m.* /се е/ с'крїѡ 101v3.

○ I: × 2: ≡ съкрыти 2 (1+1) II: × 2: ≡ сокрыти сА 1 (1), ≈ оукрыти сА 1 (1)

● зај_L; уп. ссл. съкрыти (С, ФР: Д, Т, СП, NN), стсл. съкрыти (СС), стсл.-цсл. съкрыти (сА) (SJS). I: Даничић: +, RJAZU: + II: Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 3, нар_R: × 1; неутр_Σ: × 3, нар_Σ: × 1

/сакрушии/ съкрѡш[ити]/съкрѡш[ити]/съкрѡш[ити] pf. ЗБ: *л. ѡридеѡ ѡрѡни асс. sg. n.* съкрѡшено 110r2, П: *perf. 3. sg. m.* съкрѡшѡ /e/ 97r18, НБ: *aor. 3. sg.* съкрѡши 95v10

○ × 3: ‡ ≡ съкрѡшити 2 (1+1), ‡ ≈ попрати 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *съкрушити (ESJS 15: 923–924, SES, s. v. *skrušen*); уп. ссл. съкроушити (ФР: Д, Т, Да, СП, NN, ЂБ), стсл. съкроушити (СС), стсл.-цсл. съкроушити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 2, хибр_R: × 1; књиж_Σ: × 2, хибр_Σ: × 1

/саломи(ја)/ саломіи/саломіа> ном. propr. f. ССЛ: *ном. sg.* саломіи 112v2-3, П: *ном. sg.* саломіа 114v21, 115r3

○ × 3: ≡ ѓломи 3 (3)

● књиж_L; уп. стсл. саломи (СС), стсл.-цсл. саломи, саломини (SJS); од грч. Σαλώμη. RJAZU: +

▲ неутр_R: × 3; књиж_Σ: × 3

/сам/ самъ/самь, -а, -о ССЛ: *ном. sg. m.* самъ 131v2, са^М[ъ] 130v6, 145v9, *вос. sg. m.* са^М[ъ] 139r4 // *асс. sg. m.* /оу, на, скрозь/ самаго 131r22-23, *асс. pl. m.* самы^Х[ъ] 145v11 || ЗБ: *ном. sg. m.* самъ 106v9, 111r13, 134r8, 158r13, 161r19, 163r3, самъ 162v7, са^М[ъ] 95r19, 97v16, 121r1, 107v4, 111r12, 113r21, 118v8, 119r12, 122r12, 123r2, 123v12, 124r4, 124v18, 125r10, 126r7, 126r13, 130r7, 131r19, 132v14, 137v9, 138r7, 139r13, 140v6, 141r11, 142r5, 143r19, 155v17, 156r2, 158r22, 159v13, 159v15, 160v2, 161v13, 163r12 // *gen. sg. m.* /ѡ[ъ], код[ъ], оу/ самаго 110r22, 113r10-11, 118v2, 121r4-5, 142r18, 156r25, 158v17, 162r24, 162v3, *dat. sg. m.* самомѡ 133v22, 157r13-14, *асс. sg. m.* /оу, на, скрозь/ самы 105v16, 130r1, самаго 107v11, 121r18, 124v9, 157v21, *instr. sg. m.* /сь/ самы^М[ъ] 100v16-17, 118v6, 160v9, *loc. sg. m.* /оу/ самомѡ 119v14, *ном. pl. m.* сами 107r9, 111r7, 111r9, 117v4, 130r3, 144v17, 157v12-13, 163r22, самы 163r14, *gen. pl. m.* /измегю/ самы^Х[ъ] 159r5, *ном. sg. f.* сама 119v17, 137v5-6, *gen. sg. f.* /ѡ[ъ]/ саме 106v13, 140r5, *instr. sg. f.* само^М[ъ] 137r9, *асс. pl. f.* саме 122r1, *ном. sg. n.* само 112r17, 140r13, *gen. sg. n.* /до, оу/ самаго 143v11, 159v6, *асс. sg. n.* /оу, на/ само 98v13, 159r2, *instr. sg. n.* /са/ самы^М[ъ] 105v14, 121v13, 137r20, *loc. sg. n.* /на/ само^М[ъ] 106v11, НБ: *ном. sg. m.* са^М[ъ] 95r14, 95r15, 95r17, 95v5, 96r5, 96r5, 96r10, 99r21, 103r18, 104v7, 105v6, 105v8, 105v22, 107v1, 109v4, 111v12, 121r22, 122v8, 127v5, 129v18, 130r13, 130v18, 131v11, 136r3, 136r13, 136v8, 138v15, 138v21, 140v10, 144r4, 144v23, 145r1, 156r5, 156r6, 156r7, 156r23, 161v12, 162v20, *dat. sg. m.* самѡ 98r9 // *ном. sg. m.* самы 137r26, *асс. sg. m.* /оу/ сами 105v18, *gen. sg. m.* /ѡ[ъ], до/ самаго 102v15, 103v4, 137r7, *instr. sg. m.* самы^М[ъ] 137r10, *ном. pl. m.* сами 99v17, 102r16, 102v16, 102r18, 103v22, 120v11, 138r6, 139v21, 162v18, 163r18, самы 139r22-23, *ном. sg. f.* сама 100v14, 105v17, 120r9, 133r22, 137r24, *gen. sg. f.* /ѡ[ъ]/ саме 120r6, *асс. sg. f.* самѡ 134v10, *instr. sg. f.* само^М[ъ] 136r15, *ном. pl. f.* саме 115v12, самы 115v7, *ном. sg. n.* само 100r7-8, 129r10, 159v22, *асс. pl. n.* сама 96v10 ♦ са^М[ъ] ѡ себи 95r15

○ × 163: ∅ 69 (57+6+4+2), ≡ самъ 78 (72+5+1), = самъ 12 (11+1), ‡ ≡ самъ 2 (2), ≈ самъ 1 (1), ≠ самъ 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *самъ (ESJS 13: 791–793, Skok 3: 197–198, s. v. *sam*¹, SES); уп. ссл. самъ (ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. самъ (СС), стсл.-цсл. самъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 154, књиж_R: × 2, нар_R: × 7; неутр_Σ: × 154, књиж_Σ: × 2, нар_Σ: × 7

/самаранин/ самаранин[ъ], [-а] м. П: *dat. sg. m.* самаранинѡ 113v6-7, *ном. pl.* самарани 111r7, *gen. pl.* /ѡ[ъ]/ самарана 133r7, *dat. pl.* самарано^М[ъ] 133r15, *асс. pl.* самаране 137v19, НБ: *gen. pl.* /ѡ[ъ]/ самара^н(а) 133r7.

- × 6: ∅ 1 (1), ≡ самаранинъ 4 (3+1), ≠ самаранинъ 1 (1)
- књиж_L; уп. стсл. самаранинъ (CC), стсл.-цсл. самаранинъ (SJS); од грч. Σαμαρίτης. RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 5, нар_R: × 1; књиж_Σ: × 5, хибр_Σ: × 1

/самаранина/ самаранина, -е/е f. ССЛ: *loc. sg.* /ω/ самаранины 130v13 || П: *nom. sg.* самаранина 132r4, 134v6, 135v19, 137r7, 137r17, 137v6, *gen. sg.* /ω[ъ]/ зарадї/ самаранине 133r4, самаранине 138r1, *dat. sg.* /r/ самаранины 130v14-15, *acc. sg.* самаранинъ 131r7, 137v1-2, самаранинв 135v13-14, *instr. sg.* /съ/ самаранино^М[ъ] 138r17.

- × 14: ≡ самараныни 11 (11), = самараныни 2 (2), ≈ самараныни 1 (1)
- књиж_L; уп. ссл. самараныни (ФР: Да), стсл.-цсл. самараныни (SJS); од грч. Σαμαρίτις.
- ▲ књиж_R: × 1, неутр_R: × 4, нар_R: × 9; књиж_Σ: × 10, хибр_Σ: × 4

/самарански/ самаран'скы, -а, -о П: *nom. sg. f.* самаран'ска 133r3, 138r3, *gen. sg. f.* /ω[ъ]/ самаран'ске 131r2, 131r19, 136v10, *dat. sg. f.* /г'.../ самаран'ској 111r8, 134v15, самаран'скои 135r16, НБ: *gen. sg. m.* /до/ самаран'скога 130v19, *acc. sg. m.* /оу/ самаран'скы 130v19, *voc. sg. f.* самаранска 133v18.

- × 11: ∅ 3 (3), ≈ самараныни 8 (7+1)
- књиж_L; уп. стсл.-цсл. самаранскъ (SJS).
- ▲ неутр_R: × 4, нар_R: × 7; књиж_Σ: × 4, хибр_Σ: × 7

/самарија/ самарїа, -їе f. ЗБ: *gen. sg.* /ω[ъ]/ самарїе 131v22-23

- × 1: ≡ самарїа 1 (1)
- књиж_L; уп. ссл. самарїа (ФР: Да), стсл. самарїа (CC), стсл.-цсл. самарїа (SJS); од грч. Σαμάρεια. Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/самаријски/ самарїиск[ы], [-а], [-о] ЗБ: *dat. sg. m.* /r/ самарїискомв 136v14

- × 1: ≡ самарїйскїй 1 (1)
- књиж_L; уп. стсл.-цсл. самаринскъ (SJS).
- ▲ неутр_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/самарињи/ самарини[и], [-ня], [-нє] М: *loc. sg. f.* /оу/ самариниѡй 135r2

- × 1: = самараныни 1 (1)
- књиж_L; уп. стсл.-цсл. самаринни (SJS).
- ▲ неутр_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/само/ само adv. НБ: само 102r11, 104r18, 107v10, 137v24, 138r9, 144r8-9, 159r14, 163r20 ♦ в. **/осудийи/**

- × 8: ∅ 4 (2+2), ≈ развѣ 1 (1), ≈ токмо 1 (1), ‡ ≈ не токмо 1 (1)
- нар_L; домаћег порекла, в. /сам/; уп. ссл. само (ФР: Д). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1984: +
- ▲ нар_R: × 8; нар_Σ: × 8

/сандук/ сандѡк[ъ], [-а] м. НБ: *gen. pl.* /из/ сандѡка 122r2

- × 1: ≈ одрѣ 1 (1)
- нар_L; од тур. *sandık* (ПЕРСЈ, Skok 3: 200, Škaljić 548, Петровић 2012: 251). RJAZU: + | Михајловић 1974: + | Јовановић 1911: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/сасиѡѡи/ сьсипа[ти] се impf. НБ: *praes. 3. sg.* /се/ сьсипа 133v14

- × 1: ≈ разливати сѡ 1 (1)

● нар_L; уп. съсыпати (Miklosich). RJAZU: +

▲ хибр_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/сасма/ сасма adv. НБ: са^сма 139r21

○ × 1: ≈ околь 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *svъsъta (Skok 3: 571, s. v. *veći*). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/сасѡав/ сѡстав[ъ], [-а] m. НБ: *nom. pl.* сѡстави 128r9

○ × 1: ≈ оудъ 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. сѡставъ (ФР: Д, Да, ТХ), стел. сѡставъ (СС), стел.-цсл. сѡставъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1984: + | Јовановић 1911: +

▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/сасѡавиѡи/ сѡстави[ти] pf. НБ: *perf. 3. sg. m. /e/* сѡставиѡ 122r10

○ × 1: ≈ сѡоржѡити 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *svstaviti (SES, Skok 3: 330–331, s. v. *stav*); уп. ссл. сѡставити (ФР: Д, Т, Да, ТХ, ГЦ, ПП, ЂБ), стел. сѡставити (СС), стел.-цсл. сѡставити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ хибр_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/сасѡавѡиѡи/ сѡставѡи[ти] impf. НБ: *praes. 3. pl.* сѡставѡиѡ 110v20

○ × 1: ≈ сѡдѡвати 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *svstaviti (SES, Skok 3: 330–331, s. v. *stav*); уп. ссл. сѡставѡити (ФР: Да), стел. сѡставѡити (СС), стел.-цсл. сѡставѡити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ хибр_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/сасѡрелѡиѡи/ сѡстрелѡи[ти] pf. М: *л. iprigev ipriini nom. sg. m.* сѡстрелѡи^т[ъ] 129v21

○ × 1: ≈ пострѡлѡити 1 (1)

● књиж_L; уп. стел. сѡстрѡлѡити (СС), стел.-цсл. сѡстрѡлѡити (SJS).

▲ хибр_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/сасуд/ сѡсудъ/сѡсѡдъ/сѡсѡдъ/сѡсудъ, [-а] m. ССЛ: *acc. sg.* сѡсв^д[ъ] 145v14, *acc. pl.* сѡсвди 145v14 || П: *nom. sg.* сѡсѡдъ 133v19, *acc. sg.* сѡсѡдъ 139r14, сѡсвдъ 141v15, *loc. sg.* *loyl* сѡсвдѡ 106v3, *acc. pl.* сѡсвде 116v10, НБ: *nom. sg.* сѡсѡдъ 133v16, сѡсв^д[ъ] 139r11.

○ × 9: ∅ 1 (1), ≡ сосѡдъ 7 (7), ≈ скѡдѡлѡникъ 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. сѡсѡдъ (С, ФР: Д, Т, Да, ГЦ, ПП, NN), стел. сѡсѡдъ (СС), стел.-цсл. сѡсѡдъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ књиж_R: × 7, хибр_R: × 2; књиж_Σ: × 7, хибр_Σ: × 2

/саѡана/ саѡан[а], -е f. ЗБ: *gen. sg.* саѡане 144v5

○ × 1: ≡ саѡана 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. саѡана (ФР: ПП, ЂБ), сотона (ФР: СП); дубље порекло од грч. *σατανᾱς*, крајњег хебрејског порекла (ESJS 14: 858–859, s. v. *sotona*, Skok 3: 206–207, s. v. *satan*). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/саѡворѡиѡи/ сѡтворѡити/сѡтворѡити pf. ССЛ: *inf.* сѡтворѡити 145v13, *perf. 2. sg. m.* сѡтворѡилъ */еси/* 141v23, *impt. 2. sg.* сѡтвори 145v14

○ × 3: ≡ сотворѡити 3 (3)

● књиж_L и нар_L; уп. ссл. сѡтворѡити (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стел. сѡтворѡити (СС), стел.-цсл. сѡтворѡити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 3; књиж_Σ: × 3

▲ хибр_Р: × 1; хибр_Σ: × 1

/свак/ в. /васак/

/свакад/ свакадъ adv. НБ: свакадъ 108r7, свакад^д[ъ] 101v1, 102r13, 103v8, 107r6, 120r18, 122r15, 122v6, 132v5, 107v18, 125v19, 132v3

○ × 12: ø 6 (5+1), ≈ всегда 3 (3), ≈ вын8 2 (2), ≈ прѣсно 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од *vьsakъgda (уп. Skok 3: 208, s. v. sav, SES, s. v. ko). RJAZU: +

▲ нар_Р: × 12; нар_Σ: × 12

/свакојаки/ свакоякїи/свакоякы, [-а], [-о] НБ: асс. sg. т. свакоякїи 142r15-16, свакоякы 143v4, gen. sg. f. /ѡ[ъ]/ свакояке 120r16, ном. pl. т. свакоякїи 120r2, gen. pl. т. свакоякы 133v11, асс. pl. т. свакояке 139v7

○ × 6: ø 5 (4+1), ‡ ≈ многоцѣннын 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *jakъ ‘какав’ (ПЕРСЈ, s. v. сваки, Skok 3: 208, s. v. sav) и /свак/. RJAZU: +

▲ нар_Р: × 6; нар_Σ: × 6

/свакојако/ свакояко adv. М: свакояко 126r5

○ × 1: ≈ всако 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. /свакојаки/. RJAZU: +

▲ нар_Р: × 1; нар_Σ: × 1

/свалишїи/ свал[ити] pf. М: лл. ѡридев ѡрїни ном. sg. т. свалїе^н(ъ) 115r23

○ × 1: ≈ ѡвалити 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *valiti (ПЕРСЈ, s. v. -валити, SES, s. v. valiti¹, Skok 3: 562–563, s. v. valjati se¹); уп. съвалити (Miklosich). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_Р: × 1; нар_Σ: × 1

/сваїи/ сват[ъ], [-а] м. НБ: dat. sg. сват8 125v1 ♦ старо^М[8] сват8 125v1 ≈ Архїтрклинновн 43r17

○ × 1

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *svatъ (ПЕРСЈ, Skok 3: 369, SES, ESJS 15: 904–905, s. v. svatsba); уп. ссл. сватъ (С, ФР: Д, Т, Да). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 1; неутр_Σ: × 1

/сваїшовски/ сватов[ъ]ск[їи], [-а], [-о] НБ: асс. sg. н. /оу/ свато^В(ъ)ско 99r1

○ × 1: ≈ брачнїи 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (Skok 3: 369, s. v. svat, SES, s. v. svat), в. /сваїи/. RJAZU: + | Јовановїи 1911: +

▲ нар_Р: × 1; нар_Σ: × 1

/свачїји/ свачї[и], -їа, [-їе] НБ: ном. sg. f. свачїа 118r18

○ × 1: ≈ койждо 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. , в. /свак/. RJAZU: +

▲ нар_Р: × 1; нар_Σ: × 1

/свашїїо/ свацо НБ: ном. sg. свацо 112r7, 140r10, 143v6, асс. sg. /скрозы/ свацо 100r3, 124v22, 134r8-9, loc. sg. /оу/ сваче^М[ъ] 121r18

○ × 7: ø 2 (2), ≈ весь 4 (2+2), ≈ образы подобныа 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од *vьсь и *цьто (ПЕРСЈ, s. v. свацита), в. /шїїо/. RJAZU: +

▲ нар_Р: × 7; нар_Σ: × 7

/све/ све/свѣ adv. НБ: све 103v6, 120r6, 122v16, 129r25, свѣ 102r9, 135r10, 141v2, 161r11

○ × 8: ø 8 (8)

● нар_L; домаћег порекла, в. **/сав/**. RJAZU: +

▲ нар_R: × 8; нар_Σ: × 8

/сведок/ свѣдок[ъ], [-а] m. М: *acc. pl.* /крозы/ свѣдоке 100v6

○ × 1: ≈ свѣдигель 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *svědokъ (ПЕРСЈ, Skok 3: 575, s. v. *vet*); цсл. свѣдокъ (Miklosich). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: + | Михајловић 1984: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/сведочансѣво/ свѣдочан'ство, [-а] n. М: *nom. sg.* свѣдочан'ство 163r8, *acc. sg.* /на/ свѣдочан'ство 163r4, НБ: *dat. sg.* /но/ свѣдочанствѣ 161v9.

○ × 3: ≈ свѣдигелство 2 (2), ≈ глаголь 1 (1)

● нар_L; посрбљено према свѣдоц'ство (уместо регуларног *сведоштво*), као *божанство* уместо *боштво* (Ђорђић 1936: 169-172, уп. ПЕРСЈ, s. v. *сведок*). RJAZU: + | Михајловић 1984: + | Јовановић 1911: *свѣдочасѣво*

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/сведочба/ свѣдочб[а], -е f. М: *gen. sg.* свѣдочбе 162v22, *acc. sg.* /за/ свѣдочбѣ 125r18

○ × 2: ≈ свѣдигелство 2 (1+1)

● нар_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s.v. *сведок*, Skok 3: 575, s. v. *vet*), в. **/сведок/**; уп. свѣдоц'ба (Miklosich). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/сведочиѣи/ свѣдочи[ти] impf. М: *praes. 3. sg.* свѣдоц'и 126v15, свѣдоц'ы 162v23, /се/ свѣдоц'и 140v13, *praes. 1. pl.* свѣдоц'е 162v18, *praes. 3. pl.* свѣдоц'е 110r7, 125v5, 156v12, *perf. 3. sg. m.* /е/ свѣдоц'иѣ 162v20, *ил. прилої сагашињи свѣдоц'еђи* 163r6, НБ: *praes. 3. sg.* свѣдоц'и 99r21, 112r17, 118r24, 139r21, 145r4, свѣдоц'и 158r22

○ × 15: ø 2 (2), ≈ свѣдигелствовати 9 (6+3), ≈ глаголати 2 (2), † ≈ глаголати 1 (1), ≈ извѣцати 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *svědočiti (ПЕРСЈ, s. v. *сведок*, Skok 3: 575, s. v. *vet*); уп. свѣдоц'ити (Miklosich). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 15; нар_Σ: × 15

/сведочица/ свѣдоциц[а], [-е] f. НБ: *nom. pl.* свѣдоцице 116v16

○ × 1: ø 1 (1)

● индив_L; можда Венцловићева творба; уп. **/сведок/**. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/свеза/ свѣз[а], [-е] f. НБ: *acc. sg.* /оу/ свѣзѣ 98v6

○ × 1: ≈ союзь 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *vězati (ПЕРСЈ, s. v. *везати*, Skok 3: 583–584, s. v. *vezati*, SES, s. v. *vezati*). RJAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/свекрва/ свекр'в[а], [-е] f. НБ: *acc. sg.* /на/ свекр'вѣ 127r7-8

○ × 1: ø 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *svekrъ, *svekrъve (ПЕРСЈ, Skok 2: 370, s. v. *svekar*, ESJS 15: 905–907, s. v. *svekrъ*); уп. стсл. свекрѣ (СС), стсл.-цсл. свекрѣ (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/свесѣи/ свѣсть, [-и] f. НБ: *acc. sg.* /оу/ свѣсть 135r25 ♦ оузети се оу свѣсть 135r25 ≈ прійти въ чѣвствѣ 51r21

○ × 1

● нар_Л (значење); домаћег порекла, од псл. (?) *svěstь (ПЕРСЈ, Skok 3: 209, s. v. *savijest*, SES); уп. ссл. свѣсть (С, ФР: Д, Т, Да, ГЦ, ПП, NN, ЪБ), стсл. свѣсть (СС), стсл.-цсл. свѣсть (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ нар_Р: × 1; нар_Σ: × 1

/свесѣи/ свѣ[сти] pf. НБ: *perf. 3. pl. m.* /нисв/ свѣли 130r22

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_Л; домаћег порекла, од псл. *svěsti (ПЕРСЈ, s. v. *свод*, Skok 3: 580, s. v. *-vesti'*); уп. ссл. свѣсти (ФР: Т). RJAZU: +

▲ нар_Р: × 1; нар_Σ: × 1

/свеѣи⁽¹⁾ свѣтъ⁽¹⁾, -а m. 'lux' ССЛ: *nom. sg.* свѣтъ 142v21, свѣт[ъ] 142v19, *acc. sg.* /на, оу, крозъ/ свѣт[ъ] 143v21, 145v10, *instr. sg.* свѣто^М[ъ] 145v12, свѣта 156v14 || ЗБ: *nom. sg.* свѣт[ъ] 98r22, 106v3, 107r10, 109v2, 115v19, 131v20, 142r20, 143v14, 157v11, *gen. sg.* /ѡ[ъ]/ свѣта 107r8, 141v10, 143r23, 143v18, 143v20, 157v11, *dat. sg.* /къ/ свѣтѣ 105r17, 105v14, 107r8, 126v8, свѣтѣ 126v7, *acc. sg.* /оу, крозъ/ свѣт[ъ] 137v5, 138v12, 138v16, 138v18, 142v4, 142v6, 143v17, 143v17, 163v8, *instr. sg.* свѣто^М[ъ] 157v10, *loc. sg.* /оу/ свѣтѣ 137v5. НБ: *acc. sg.* /на/ свѣт[ъ] 117r13.

○ × 38: ∅ 1 (1), ≡ свѣтъ 31 (20+7+3+1), = свѣтъ 6 (5+1)

● зај_Л; домаћег порекла, од псл. *světъ (ПЕРСЈ, s. v. *свем'*, Skok 3: 368, s. v. *svanuti*, ESJS 15: 908–910, SES, s. v. *svet'*); уп. ссл. свѣтъ (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЪБ), стсл.-цсл. свѣтъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 38; неутр_Σ: × 38

/свеѣи⁽²⁾ свѣт[ъ]⁽²⁾, -а m. 'mundus' ССЛ: *gen. pl.* свѣто^В(ъ) 156v15 || ЗБ: *acc. sg.* /на/ свѣт[ъ] 137r22, 138v19, НБ: *nom. sg.* свѣт[ъ] 135r6, 156v2, 157v18, 162r22, *gen. sg.* /ѡ[ъ], съ, пређе/ свѣта 99r18, 100r15, 100r17, 107v22, 113v17, 116r6, 127r11, 128r23, 134v23, 135r4, 138v8, 138v11, 139v21, 140r10, 140r21, 142v4, 143r16, 144r15, 156v2, 161v8, свѣта 145r18, *dat. sg.* /по/ свѣтѣ 114v14, 114v15, 116v11, свѣтѣ 97r12, *acc. sg.* /на, оу/ свѣт[ъ] 99v13, 118r17, 127r23, 127v3, 138v16, *loc. sg.* /на/ свѣтѣ 132r2, свѣтѣ 141v7, ♦ овај свѣтъ: *gen. sg.* /с/ овога свѣта 116r6, 127r10-11, 128r23, 134v23, 138v8, 139v20-21, 140r10, 140r21, 143r16, 161v8, 145r18, овога свѣта 107v21-22, *acc. sg.* /на/ овај свѣт[ъ] 99v13, 127v3, 138v16, 138v19.

○ × 23: ∅ 10 (8+2), ≡ свѣтъ 2 (2), ≈ миръ 9 (7+1+1), ‡ ≈ миръ 1 (1), ‡ ≈ вѣкъ 1 (1), ♦ овај свѣтъ: × 16: ∅ 10 (8+1+1), ≡ свѣтъ 1 (1), ≈ миръ сей 2 (2), ≈ земный 1 (1), #‡ ≠ вѣкъ 1 (1), ≈ временный живот' 1 (1)

● зај_Л; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *свем'*, Skok 3: 368, s. v. *svanuti*, ESJS 15: 908–910, SES, s. v. *svet'*), в. /свеѣи/⁽¹⁾; уп. ссл. свѣтъ (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЪБ). RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 38, књиж_Р: × 1; неутр_Σ: × 38, књиж_Σ: × 1

/свеѣи⁽³⁾ свѣт[ъ]⁽³⁾, [-а] m. 'consilium' НБ: *acc. sg.* свѣт[ъ] 113v7

○ × 1: ≈ образъ 1 (1)

● књиж_Л и нар_Л; домаћег порекла, од псл. *svěť (ПЕРСЈ, s. v. *савет*, Skok 3: 589–590, s. v. *vijeće*, SES, s. v. *svet'*); уп. ссл. свѣтъ (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN), стсл. свѣтъ (СС), стсл.-цсл. свѣтъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_Р: × 1; нар_Σ: × 1

/свеѣи⁽⁴⁾ свѣтъ/свѣтъ⁽⁴⁾, -а, -о 'sanctus' ССЛ: *gen. sg. m.* с(ве)тагѡ 95r12, 106r11, *acc. sg. m.* с(ве)тъ 97v20, *instr. sg. m.* /съ/ с(ве)ты^М(ъ) 138v3, *gen. pl. m.* с(ве)тих^Х(ъ) 155r18 // *gen. sg. f.*

/ѡ[ѣ]/ с(ве)тые 95r9, *acc. sg. f.* /оу, на/ с(ве)тѣю 95r11, *acc. sg. n.* с(ве)тое 128r11, *acc. pl. n.* /вь/ с(ве)та 128r7 || ЗБ: *acc. sg. m.* /оу/ с(ве)ть 97v20, ^{свѣта} 106v9 // *nom. sg. m.* с(ве)ты 101r20, 106r16, 106r22, 106v1, 106v7, 108r17, 109r24, 110r8, 110v21, 111r5, 111r11, 117v15, 118r24, 119r7, 121r22, 126r14, 136v13, 136v25, 137r1, 158v20, с[ве]т[ы] 111v5, 129r17, 161v23, 162r1, *gen. sg. m.* /ѡ[ѣ]/ с(ве)тога 105r5, 105r11, 111r19, 113r10, 116v13, 158r8, 158r17, 163r16, *dat. sg. m.* с(ве)томъ 132v9, с(ве)то^М(ъ) 119r20, *acc. sg. m.* /оу/ с(ве)тога 106r8, 136r13, с[ве]т[ога] 111v1, с(ве)ты 98r3, *voc. sg. m.* /ѡ/ с(ве)ты 107r11, 156v16, 157r1, 157r14, *instr. sg. m.* /сѣ/ с(ве)тымъ 140v16, с(ве)ты^М(ь) 136r16, 136r20, 157v16, 163v3, *loc. sg. m.* /оу/ с(ве)томъ 163r22, *nom. pl. m.* с(ве)ты 158v18, 161v19, с(ве)ти 157r8, 160r11, с(ве)тїи 111v22, *gen. pl. m.* с(ве)ты^Х(ъ) 98r1, 155v3, с[ве]ты^Х[ъ] 155v20, с(ве)тїи^Х(ъ) 155v10, с(ве)тїи 155v9, *dat. pl. m.* с(ве)ты^М(ъ) 157v6, *acc. pl. m.* с(ве)те 156v17, *nom. sg. f.* с(ве)та 119r3, 137r11, с(ве)таа 104r5, 137r20, *gen. sg. f.* /ѡ[ѣ]/ с(ве)те 103r24, 137r16, *dat. sg. f.* с(ве)той 136r9, *instr. sg. f.* /сѣ/ с(ве)то^М(ь) 163r21, *nom. pl. f.* с(ве)те 112v11, 113v10, *gen. sg. n.* с(ве)тога 137r25, 144r7, 144r17, *acc. sg. n.* /оу/ с(ве)то 101r11, 117v5 // *instr. sg. n.* /с/ с(ве)ты^М(ь) 144r23, 144v12, НБ: *nom. sg. m.* с(ве)ты 110r16, 117r16, 160r4, 161v15, с[ве]т[ы] 145v3, *gen. sg. m.* /ѡ[ѣ]/ с(ве)тога 143r8, 161r19, с(ве)^Т(ога) 118v16, *dat. sg. m.* с(ве)то^М(ъ) 110r19, *voc. sg. m.* с(ве)ты 124v2, *instr. sg. m.* /сѣ/ с(ве)ты^М(ь) 163v7, *nom. pl. m.* свѣты 112r3, с(ве)ты 112r4, *nom. sg. f.* с(ве)та 96v18, 101v1, *gen. sg. f.* с(ве)те 103r23, с(ве)те 116v13, *dat. sg. f.* /с/ с(ве)той 97r15, *acc. sg. f.* /оу/ с(ве)тѣ 136v1, *instr. sg. f.* /сѣ/ с(ве)то^М(ь) 127v14, *loc. sg. f.* /оу/ свѣтой 101v2, *gen. pl. f.* с(ве)ты^Х(ъ) 137v13, *gen. sg. n.* /рад[и]/ с(ве)тога 96v22, 116v14, *acc. sg. n.* /оу/ с(вѣ)то 156v17 // *loc. sg. n.* /ѡ/ с(ве)томъ 156r3.

○ × 113: ∅ 31 (25+2+1+3), ≡ свѣтъ 2 (1+1), ≡ свѣтый 74 (64+7+2+1), = свѣтый 3 (2+1), ≠ свѣтый 3 (2+1)

● зајЛ; домаћег порекла, од псл. *svęťъ (ПЕРСЈ, Skok 3: 370–371, ESJS 15: 910–911, SES, s. v. svęť³); уп. ссл. свѣтъ (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЪБ), стсл. свѣтъ (СС), стсл.-цсл. свѣтъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 99, књиж_Р: × 5, нар_Р: × 9; неутр_С: × 99, књиж_С: × 5, нар_С: × 9

/свѣѡац/ свѣт[ацъ], свѣца м. М: *nom. pl.* свѣцы 111v18, *instr. pl.* /мегю/ свѣцы 137r12

○ × 2: ≈ свѣтый 2 (2)

● нар_Л; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. свѣти, Skok 3: 370–371, s. v. svet), в. /свѣѡ/⁽⁴⁾; уп. ссл. свѣтыць (ФР: Т), стсл. свѣтыць (СС), стсл.-цсл. свѣтыць (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ нар_Р: × 2; нар_С: × 2

/свѣѡилник/ свѣтил^нникъ, -а м. ЗБ: *gen. sg.* свѣтил^нника 126v4, *acc. sg.* свѣтил^нникъ 101v10, *instr. sg.* свѣтил^нико^М[ъ] 126r23

○ × 3: ≡ свѣтильникъ 3 (2+1)

● књиж_Л; уп. ссл. свѣтильникъ (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, NN), стсл. свѣтильникъ (СС), стсл.-цсл. свѣтильникъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ неутр_Р: × 3; књиж_С: × 3

/свѣѡило/ свѣтил[о], [-а] п. ССЛ: *gen. pl.* /до/ свѣтил^л(ъ) 142v17 || М: *gen. pl.* /до/ свѣтила 106r6

○ × 2: ≡ свѣтило 1 (1), ≈ свѣтильникъ 1 (1)

● зајЛ; домаћег порекла, од псл. *svętidlo, (ПЕРСЈ, s. v. свѣтионик, Skok 3: 368–369, s. v. svanuti, уп. SES, s. v. svetiti¹); уп. ссл. свѣтило (С, ФР: Д, Т, Да, СП, NN), стсл. свѣтило (СС), стсл.-цсл. свѣтило (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ књиж_Р: × 1, нар_Р: × 1; књиж_С: × 1, нар_С: × 1

/свѣѡиња/ свѣтин[ја], -нѣ ф. П: *gen. sg.* с(ве)тынѣ 136v20

○ × 1: ≡ свѣтына 1 (1)

● зајЛ; уп. ссл. свѣтына (ФР: Д, Да), стсл. свѣтыни (СС), стсл.-цсл. свѣтыни (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/свейиийель/ свѣтител[ь], -ля м. П: *gen. pl.* свѣтителна 155v20

○ × 1: ≡ свѣтитель 1 (1)

● зај_L; уп. ссл. свѣтитель (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП), стсл. свѣтитель (СС), стсл.-цсл. свѣтитель (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/свейиковайи/ свѣтковати impf. НБ: *inf.* свѣ^Тковати 101v14, *praes. 3. sg.* свѣ^Ткве 101r13, *praes.*

1. *pl.* свѣ^Тквемо 101v15, 102r3, /не/ свѣ^Тквемо 101v16, ♦ свѣ^Тквемо праз^Дникъ 102r3 ≈ Празнѣниѣ 21v8

○ × 5: ≈ праздновати 3 (2+1), ≠ праздновати 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (Skok 3: 370–371, s. v. *svet*, SES, s. v. *svet³*), в. /свейи/⁽⁴⁾. RJAZU: +

▲ нар_R: × 5; нар_Σ: × 5

/свейилакаси/ свѣтлакаст[ь], [-а], -о М: *acc. sg. n.* свѣтлакасто 139r17

○ × 1: ≈ свѣтлый 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (Skok 1: 65, s. v. *-as*), в. /свейили/.

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/свейилакайи се/ свѣтлака[ти] се impf. НБ: *praes. 3. sg.* /се/ свѣ^Тлака 139v13

○ × 1: ≈ блищати сѧ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (SES, s. v. *svetel¹*), в. /свейлейи се/.

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/свейлейиши/ свѣтлѣйши, [-а], [-е] ССЛ: *nom. pl. m.* свѣ^Тлѣйши 142v17

○ × 1: ≡ свѣтлейши 1 (1)

● књиж_L; уп. цсл. свѣтлейши (Баранович); в. /свейили/.

▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/свейлейи (се)/ свѣтл[ѣти] I: impf. М: *praes. 3. sg.* свѣтли 106v3, свѣ^Тлїи 137r21, 143v3, *praes. 3.*

pl. свѣтле 126r25, свѣ^Тле 106r6, НБ: *praes. 3. sg.* свѣ^Тлїи 139v11, свѣтлїи 105v17 II: - се impf. М: *praes. 3. sg.* /се/ свѣ^Тлїи 98r22, /се/ свѣ^Тлїи 139v12, /се/ свѣ^Тлїи 139v9, 139v9-10, НБ: *praes. 3. sg.* /се/ свѣ^Тлїи 139v19, свѣ^Тлїи /се/ 139v15.

○ I: × 7: ∅ 2 (2), ≡ свѣтити 2 (1+1), = свѣтити 1 (1), ≈ свѣтити сѧ 1 (1), ‡ ≈ просвѣщати 1 (1) II: × 6: ∅ 2 (2), ≈ свѣтити сѧ 4 (3+1)

● нар_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *svetao*, Skok 3: 368–369, s. v. *svanuti*), в. /свейило/; уп. свѣтлѣти сѧ (Miklosich). I: RJAZU: + | Михајловић 1984: + II: RJAZU: +

▲ нар_R: × 13; нар_Σ: × 13

/свейили/ свѣтлы, -а, -о ЗБ: *nom. sg. f.* свѣ^Тла 120r17, 145r5, *acc. sg. f.* /оу/ свѣтлѧ 145v8, свѣ^Тлѧ 106v10, 115v21-22, *acc. sg. n.* свѣ^Тло 115v17, НБ: *nom. pl. m.* свѣ^Тлы 105r15.

○ × 7: ∅ 1 (1), ≡ свѣтлый 4 (3+1), = свѣтлый 1 (1), ≈ свѣтлый 1 (1)

● књиж_L (значење); домаћег порекла; домаћег порекла, од псл. *světlъ (ПЕРСЈ, Skok 3: 368–369, s. v. *svanuti*, SES, s. v. *svetel¹*, ESJS 908 – 909, s. v. *světlъ*); уп. ссл. свѣтль (С, ФР: Д, Т, Да, ГЦ, NN), стсл. свѣтль (СС), стсл.-цсл. свѣтль (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 7; књиж_Σ: × 7

/свейлији/ свѣтлї[и], [-а], [-о] М: *nom. sg. f.* свѣ^Тлїа 98v1

○ × 1: = свѣтлїи 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, компаратив од /свейили/ (в.).

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/свейло/⁽¹⁾ свѣтло⁽¹⁾ adv. НБ: свѣтло 100v23

○ × 1: ∅ 1 (1)

● књиж_L (значење); домаћег порекла, в. /свейли/; уп. ссл. свѣтло (С, ФР: Д, Т), стел. свѣтло (СС), стел.-цсл. свѣтло (SJS). RJAZU: +

▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/свейло/⁽²⁾ свѣтло⁽²⁾, [-а] п. ЗБ: *nom. sg.* свѣтло 105r8, НБ: *acc. sg.* свѣтло 139v10

○ × 2: ∅ 1 (1), ≡ свѣтло 1 (1)

● нар_L (значење); домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *свето*, Skok 3: 368–369, s. v. *svanuti*), в. /свейли/. RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/свейлосѣ/ свѣтлост[ь], -и f. ЗБ: *acc. sg.* /на/ свѣтлост[ь] 141v20, М: *nom. sg.* свѣтлост[ь] 125v6, 143r23, свѣтлост[ь] 107r6, *gen. sg.* свѣтлости 161r23, свѣтлост[ь] 106r5, *acc. sg.* свѣтлост[ь] 115v21, 143r10, 144r1, *instr. sg.* свѣтлостю 115v18, *loc. sg.* /оу/ свѣтлости 143v16, НБ: *nom. sg.* свѣтлост[ь] 131v21.

○ × 12: ∅ 1 (1), = свѣтлост 1 (1), ≈ свѣтъ 10 (7+3)

● зај_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *свето*, Skok 3: 368–369, s. v. *svanuti*), в. /свейли/; уп. ссл. свѣтлост (С, ФР: Д, Т, Да, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стел. свѣтлост (СС), стел.-цсл. свѣтлост (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 11, нар_R: × 1; неутр_Σ: × 11, нар_Σ: × 1

/свейлоћа/ свѣтлок[а], -кѣ f. М: *gen. sg.* свѣтлокѣ 100r2, 125v11

○ × 2: ≈ свѣтлост 1 (1), ≈ свѣтъ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. /свейли/. RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/свейњак/ свѣтняк[ь], [-а] м. М: *loc. sg.* /оу/ свѣтнякѣ 105r13

○ × 1: ≈ свѣтильник 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (уп. ПЕРСЈ, s. v. *свећа*, Skok 3: 368–369, s. v. *svanuti*), в. /свећа/. RJAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/свейоваѣи/ свѣтова[ти] impf. НБ: *praes. 3. sg.* свѣтѣе 139v22, *perf. 3. sg. m.* свѣтоваѣ /e/ 157v7-8

○ × 2: ≈ оуѣщавати 1 (1), ‡ ≈ оуѣщавати 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *савет*, Skok 3: 589–590, s. v. *vijeće*, SES, s. v. *svet*²), в. /свей/⁽³⁾; уп. ссл. свѣтовати (ФР: Т, ГЦ), стел. свѣтовати (СС), стел.-цсл. свѣтовати (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/свейовидни/ свѣтовидн[ы], [-а], [-о] М: *instr. sg. m.* /сѣ/ свѣтовидны^М[ь] 137r23

○ × 1: ≈ свѣтлый 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. свѣтовиднь (Никитовић 2014: 113, Zett 1970: 275); ссл. реч калк према грч. φωτοειδής (Zett 1970: 275). Даничић: +

▲ неутр_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/свейолеѣи/ с[ве]толѣпѣи, [-а], [-о] П: *acc. sg. m.* /крозь/ с(ве)толѣпѣи 118r22-23

○ × 1: = светолѣпный 1 (1)

● књиџ_L; уп. цсл. светолѣпный (Баранович).

▲ неутр_R: × 1; књиџ_Σ: × 1

/свей̄ски/ свѣтск[їи], -а, [-о] НБ: *gen. sg. m.* /ѡ[ѣ]/ свѣ^Tскога 145r17-18, *nom. sg. f.* свѣ^Tск^a 141v4

○ × 2: ∅ 1 (1), ≈ мѣрскїи 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *svet*¹, Skok 3: 368, s. v. *svanuti*), в. /свей̄/⁽²⁾. RJAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/свећа/ свѣкн_a/свѣја, [-кнѣ] f. П: *gen. pl.* /до/ свѣкн_a 106r6, *instr. pl.* /сѣ/ свѣкн_aми 97r22, М: *nom. sg.* свѣкн_a 105r7, 126v1, *acc. sg.* свѣкн_ю 105r14, 126r6, *instr. sg.* /сѣ/ свѣја^M[ѣ] 118r13, НБ: *nom. sg.* свѣкн_a 105v17.

○ × 8: ∅ 1 (1), ≡ свѣща 1 (1), ≈ свѣща 1 (1), ≈ свѣтильникъ 5 (1+3+1)

● књиџ_L и нар_L; домаћег порекла, од псл. *svět'a / *světja (ПЕРСЈ, s. v. *svetna*, Skok 3: 368–369, s. v. *svanuti*, SES, s. v. SES); уп. ссл. свѣща (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, NN), стсл. свѣща (СС), стсл.-цсл. свѣща (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ нар_R: × 8; нар_Σ: × 8

/свечан/ свечан[ъ], [-а], [-о] НБ: *acc. sg. m.* свѣча^H(ъ) 101v16

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *svetъčьnъ (ПЕРСЈ, s. v. *svечан*, уп. SES, s. v. *svetčan*²). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/свидет̄и се/ свидѣ[ти] се pf. НБ: *perf. 3. sg. n.* /нїе се/ свидѣло 161r5

○ × 1: ‡ ≈ нелѣпо быти 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, Skok 3: 586, s. v. *vidjeti (se)*), в. /вигет̄и/; уп. съвидѣти сѧ (Miklosich). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/свиња/ сви́нн_a/свинн_a, [-ннѣ] f. ЗБ: *dat. pl.* сви́нн_aмъ 144v23, НБ: *gen. pl.* сви́нн_a 101v18

○ × 2: ∅ 1 (1), ≡ сви́нн_a 1 (1)

● књиџ_L и нар_L; домаћег порекла, од псл. *svinъja (ПЕРСЈ, Skok 3: 372, SES, ESJS 15: 911–912); уп. ссл. сви́нн_a (С), стсл. сви́нн_a (СС), стсл.-цсл. сви́нн_a (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/сви́ѡак/ сви́ѡта^K[ъ], [-тѡка] m. 'свѡтац' НБ: *nom. sg.* сви́ѡта^K(ъ) 139v12

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *svitati (ПЕРСЈ, s. v. *svitatu*, ESJS 15: 913, s. v. *svitati*, Skok 3: 368–369, s. v. *svanuti*). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/свише/ съвыше adv. ЗБ: съвыше 137r3, НБ: съвыше 136r6

○ × 2: ‡ ≡ съвыше 1 (1), ≈ ѡвнѡнѣ 1 (1)

● књиџ_L; уп. ссл. съвыше (С, ФР: ЪБ), стсл.-цсл. съвыше (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиџ_R: × 2; књиџ_Σ: × 2

/свлад̄ѡи/ свлада[ти] pf. НБ: *aor. 3. sg.* свлада 95v19

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (Skok 3: 604, s. v. *vladati*), в. /влад̄ѡи/; уп. стсл. сввласти (СС), стсл.-цсл. сввласти (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/сводийи/ своди[ти] impf. НБ: *praes. 3. sg.* своды 157v22

○ × 1: ≈ ВСЕАНТИ 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. *svoditi (ПЕРСЈ, s. v. *свод*, Skok 3: 580, s. v. *-vesti*¹); уп. ссл. свѡдити (ФР: Т, Да), стсл.-цсл. свѡдити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/свој/ свой, своја, свое ССЛ: *acc. sg. m.* своего 134v17, *instr. sg. n.* свои^M[ь] 142v15 | ЗБ: *gen. sg.*

m. /скрозе, прегіе, ѿ[ъ], код[ъ]/ СВОГА 97r19, 98r5, 101v13, 117v2, 121r5, 125v16, 131v19, 162r24, *dat. sg. m.* /по, къ/ СВОМЕ 98v7, 109r25, 114r17, 116r16, 127v18, 132v7, 157r21, СВОЕМ 114r10, СВОМ 106v21, СВОМВ 110v20, 136v23, сво^M[е] 98r10, *acc. sg. m.* /на/ СВОГА 98r3, 127r7, 144r3, 145v4, 156r21, СВОЙ 113v1, 118v21, 125r7, 136v5, 136v18, 137r12, 158r21, *instr. sg. m.* /сь, пред[ъ]/ СВОИ^M[ь] 103r7, 128v8, 156r2, 162r12, *loc. sg. m.* /ω, оу/ СВОМЕ 105r13, 122v1-2, 158v6, СВОМ 126v3, *nom. pl. m.* СВОИ 102r18, 163r8, *gen. pl. m.* /измѣгю/ СВОИ 97r13, 99v14, 101v12, 141v21, *dat. pl. m.* СВОИ^M[ь] 108r20, 143r21, *acc. pl. m.* /за, меѣс/ СВОЕ 108r13, 136v17, 156v19, СВОЮ 163r8, СВОИ 101r17, *instr. pl. m.* /сь/ СВОИ^M[и] 106v4, СВОИ^M[а] 141r19, *gen. sg. f.* /ѿ[ъ], код[ъ]/ СВОЕ 110v12, 120r11, 122r19, 123r12, 126r13, 126v13, 128v19, 131v14, 137r23, 143v4, СВОЕ 122v2, *dat. sg. f.* /к, по/ СВОИѡЙ 97r15, 163r17, *acc. sg. f.* /на, за, оу/ СВОЮ 96r4, 97r4, 97v11, 101r16, 112r20, 114r21, 116v15, 118r12, 120v11, 120v16, 122r13, 122v11, 124v10, 127r7, 135r15, 137v3, 137v8, 159v11, 159v20, 162r14, сво^Ю 159v9, *instr. sg. f.* /мѣгю, съ/ СВОИѡМЪ 158v21-22, СВОИѡ^M[ь] 110r11, 116r5, 117v12, 117v21, 123r4, 130v16, 131r6, 134v12, 137v15, 161v4, 161v5, св[о]ѡ^M[ь] 122r13, *loc. sg. f.* /оу, ѡ/ СВОИѡЙ 108r18, 111v14, 142r6, *gen. pl. f.* /ѿ[ъ]/ СВОИ 96v7, 118v1, 161v13, *acc. pl. f.* /оу, на, оу/ СВОЕ 97v21, 104v10, 106v5, 108r12, 108r21, 139r22, 145v6, СВОЕ 139v5, *instr. pl. f.* /сь, меѣс/ СВОИМА 104r12, 112v19, СВОИ^M[и] 106v20, 118v7, СВОИ^M[и] 105v15, СВОИ 141r1, *loc. pl. f.* /по, оу/ СВОИ 103r15, 114r1, 120v10, *gen. sg. n.* /прегіе, пре, съ, ѿ[ъ]/ СВОГА 95r23, 99r8, 99v6, 103v1, 107r22, 107v20, 117v19, 136r7, 136v4, 144v16, 157r9, 160r20, 160v2, *acc. sg. n.* /оу/ СВОЕ 100v4, 101v4, 102v17, 103r18, 103r20, 105r21, 105v13, 118v19, 120r13, 121v11, 129r15, 129v3, 130r5, 132v11, 132v19, 135r17, 158r15, сво^С 101v2, *instr. sg. n.* /сь/ СВОИ^M[ь] 101v8, 104r13, 105v7, 119r17, 121r14, 121v9, 121v19, 139r18, 141v8, *loc. sg. n.* /оу, на, по/ СВОМЕ 103v16-17, 104v2, 104v9, 157v7, СВОМ 106r18, *gen. pl. n.* /из/ СВОИ 135r18, 142v7, *acc. pl. n.* свое 99r23, *instr. pl. n.* СВОИМА 142v5, *loc. pl. n.* /оу/ СВОИ 158r20, НБ: *gen. sg. m.* /из, за, ѿ[ъ], до, зарад[и]/ СВОГА 95r19, 97v11, 106v7, 130r23, 144v11, 156r19, 157r20, 158r10, 158r23, 163v3, *dat. sg. m.* /по, къ/ СВОМЕ 103r17, 121v1, 127r8, 128v12-13, 128v17, 133v17, 137r12, 162v8, СВОМ 102v22, *acc. sg. m.* /крозь, оу/ СВОГА 98r4, 134r14, 134v18, 157r15, 162v11, СВОЙ 125r11, 128v23, 129r1, 129v4, 142r14, 158r18, 161v18, 162v7, СВОИ 118r22, 158r2, *instr. sg. m.* /сь/ СВОИ^M[ь] 121v3, 131v10, 133r5, 155v7, 157r4, 160r24, 161r6, *loc. sg. m.* /ω, на, оу/ СВОМЕ 156r11-12, СВОМЪ 157v1, сво^M[е] 112v8, *gen. pl. m.* /рад[и]/ СВОИ 114r14, 135v1, *dat. pl. m.* /к/ СВОИ^M[ь] 95v6, 96r9, 99v22, 112v8, 125r20, *acc. pl. m.* /крозь, за/ СВОЕ 99r14, 120v3, 127v6, 128v23, 130r21, 136v7, СВОЕ 100v5, *instr. pl. m.* /сь/ СВОИ 127v4, *loc. pl. m.* /на/ СВОИ 120r21, *gen. sg. f.* /ѿ[ъ], рад[и], из/ СВОЕ 99v16, 106r20, 111v11, 119r12, 119r14, 120r12, 133r22, 135r19, 143r3, 156r23, 157r10, 158r9, 160v17, СВОЕ 127v2, *dat. sg. f.* /по/ СВОИѡЙ 114r11, 159r13, *acc. sg. f.* /на, за, оу/ СВОЮ 95r22, 96r6, 96v23, 102r9, 102v3, 102v4, 102v9, 105v20, 109r3, 114r13, 129r1, 129v1, 132v11, 143r22, 144v23, 159v10, 162r21, сво^Ю 96r10, сво^Ю 107v14, *instr. sg. f.* /сь/ СВОИѡ^M[ь] 95v10, 102v19, 104r6, 105v18, 107v12, 110r12, 110r13, 118r23, 121v7, 123r7, 123v19, 129v8, 129v9, 140r22, *loc. sg. f.* /оу, на/ СВОИѡЙ 107r5, 109r5, 119r8, 130r3, 138v13, 156r7, 156r8, *gen. pl. f.* СВОИ 113v13, 131r4, *dat. pl. f.* /к/ СВОИ^M[ь] 144v13, *acc. pl. f.* /за, оу, по/ СВОЕ 104v2, 120v15, 139v21, 141v17, 161v15, СВОЕ 143v8, *instr. pl. f.* /сь/ СВОИМИ 126v21, СВОИ^M[и] 105v23, 108v8, 120v12, 120v14, 140r2, *gen. sg. n.* /прегіе, из, съ, рад[и], ѿ[ъ], зарад[и]/ СВОГА 104r15, 104v7, 106r20, 107v9, 118r24, 119r13, 125v20, 129r11, 143v11, *dat. sg. n.* /к, по/ СВОМЕ 137v7, СВОМЪ 160r21, СВОМВ 95v21, *acc. sg. n.* /на, за/ СВОЕ 98r4, 99r24, 103r24, 104r11, 104r21, 105v13, 114r9, 121r11, 126v19, 129r13, 135r16, 156r6, 163r19, *instr. sg. n.* /пред[ъ], съ/ СВОИ^M[ь] 98r14, 107v19, 118r22, 119v7, 127r2, 134r16, 137r20, 143v10, 157r14, *loc. sg. n.* /оу, на, ѡ/ СВОМЕ 98r18, 99v21, 99v22, 158r20, 160r1, СВОМЕ 159v23, сво^M[е] 106r17, 122v21, сво^M[ь] 102r9, *gen. pl. n.* СВОИ 120v5, *acc. pl. n.* /за/ СВОЈА 132r5, 140r23, *instr. pl. n.* СВОИ^M[ь] 124v23, *loc. pl. n.* /на/ СВО^И 125r11 ♦ В. /воља/, /сушийи/

○ ø 170 (149+11+5+5), ≡ свой 123 (101+12+9+1), ‡≡ свой 2 (2), = свой 44 (39+5), ≈ свой 3 (3), ≠ свой 1 (1), ≈ себѣ 2 (2), ≠ себѣ 1 (1), ≈ мой 4 (2+1+1), ≈ твой 1 (1), ≈ онъ 1 (1), #≠ они 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *svojь (ПЕРСЈ, ESJS 15: 914–915, Skok 3: 373–374, SES); уп. ссл. свон (ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. свон (СС), стсл.-цсл. свон (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 36, књиж_R: × 2, нар_R: × 132; неутр_Σ: × 36, књиж_Σ: × 2, нар_Σ: × 132

/својевольан/ своевол[и]а[н]ъ, [-лна], [-лно] НБ: *acc. sg. f.* своеволнѧ 95v20

○ × 1: ø 1 (1)

● зај_L (књижевне провенијенције, одомаћено у нар. јез.); уп. ссл. својевольнъ (ФР: ЂБ, Miklosich); калк према грч. αὐτοθελής (Zett 1970: 274). RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/својсѣавни/ своиставн[и]и, [-аа], -ое ССЛ: *nom. sg. n.* своиставное 142r1

○ × 1: ≡ свойственнѣи 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. своиствѣнь (ФР: Да), стсл.-цсл. своиствѣнь (SJS). Даничић: *своиствѣнь*, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/својсѣиво/ своѣств[о], [-а] п. НБ: *loc. sg. /oy/* своѣствѣ 123r4

○ × 1: ≈ естество 1 (1)

● нар_L; уп. стсл.-цсл. своѣство (SJS). RJAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/свраѣиѣи се/ сврати[ти] се pf. НБ: *aor. 3. sg.* сврати /се/ 113r17

○ × 1: #≈ пристѣпити 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *вратити*, Skok 3: 632–633, s. v. *вртјети*), в. /враѣиѣи се/; уп. ссл. свратити (ФР: Д, Да), стсл. свратити сѧ (СС), стсл.-цсл. свратити сѧ (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/свраваѣи се/ сврѣш[авати] се impf. П: *praes. 3. sg.* /се/ сврѣше 128v11

○ × 1: ‡≡ совершати сѧ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. (дијал.?) *vьršiti (ПЕРСЈ, Skok 3: 624, SES); уп. ссл. сврѣшавати (ФР: ЂБ), сврѣшати (сѣ) (С, ФР: Д, Т, СП, ГЦ, ПП, NN, ЂБ). RJAZU: *сврававати*

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/сврѣше/ сврѣшење, [-ня] п. М: *nom. sg.* сврѣшење 128v10

○ × 1: ≈ совершенствѣ 1 (1)

● књиж_L и нар_L; домаћег порекла, в. /сврѣиѣи/; уп. ссл. сврѣшење (ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, NN, ЂБ), стсл. сврѣшење (СС), стсл.-цсл. сврѣшење (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/сврѣиѣи и сврѣиѣи/ с(ъ)врѣши[ти] pf. П: *aor. 3. sg.* сврѣши 104v18, *ил. ѿридев ѿрѣи п. nom. sg. n.* сврѣшито 163r16, *ил. ѿридев ѿрѣи п. nom. sg. n.* сврѣшито 140v10, *ил. ѿридев ѿрѣи ass. sg. n.* /на/ сврѣшито 163r4

○ × 4: ≡ совершити 3 (2+1), ≈ совершити 1 (1)

● књиж_L и нар_L; уп. ссл. сврѣшити (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. сврѣшити (СС), стсл.-цсл. сврѣшити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 1, нар_R: × 2, хиб_R: × 1; књиж_Σ: × 1, нар_Σ: × 2, хиб_Σ: × 1

/свуда/ свѣда/свѣда adv. НБ: свѣда 137v10, 160r8, свѣ^д[а] 99v19, 100r3, свѣ^д[а] 126r11, 160r8

○ × 6: ø 5 (5), ≈ вѣзде 1 (1)

- књиџЛ и нарЛ; домаћег порекла, од псл. *vъxъda (ПЕРСЈ, s. v. *свуда*, Skok 3: 208, s. v. *sav*, SES, s. v. *rovvod*); уп. ссл. вѣсѣдоу (ФР: Д, Т, Да), вѣсѣдѣ (ФР: Д, Т), стсл. вѣсѣдоу, вѣсѣдѣ (СС), стсл.-цсл. вѣсѣдоу, вѣсѣдѣ (SJS). RIAZU: +

▲ нар_Р: × 6; нар_С: × 6

/свѣћу/ свѣ[кѣ] pf. П: *plus. perf. 3. pl. m.* /св были/ свѣ^кли 113r12

○ × 1: = свѣлѣши 1 (1)

- књиџЛ и нарЛ; домаћег порекла, од псл. *svъlkti (ПЕРСЈ, s. v. *обућу*, Skok 3: 634, s. v. *vući*); уп. ссл. свѣлѣши (ФР: Да), стсл. свѣлѣши (СС), стсл.-цсл. свѣлѣши (SJS). Даничић: *свѣлѣши*, RIAZU: +

▲ нар_Р: × 1; нар_С: × 1

/се/⁽¹⁾ **се**⁽¹⁾ interj. ССЛ: се 121v12, 138r24 ЗБ: се 97r6,

○ × 3: ≡ се 3 (1+2)

- књиџЛ; уп. ссл. се (С, ФР: Т, Да, ЂБ), стсл. се (СС), стсл.-цсл. се (SJS); крајње порекло домаће, од псл. *se (ESJS 13: 796–797, уп. Skok 1: 485, s. v. *e¹*). Даничић: +

▲ књиџ_Р: × 3; књиџ_С: × 3

/се/⁽²⁾ в. **/себел/**

/себел/ себел/себѣ/сѣбел/себел/себе I: ЗБ: *gen. sg.* /ѡ[ъ], радь/ себел 132v23, 140v4, 160r3, *dat. sg.* /к/ себел 102r16, 104v9, 104v12, 108v12, 108v22, 109v4, 112v7, 130r7, 134r14, 139v21, 141r11, 157r14, 158v20, 160v5, *acc. sg.* /на/ себел 103r15, 103v3, 123v18, 124v9, 130r5-6, 136r13, 145r12, 163r18-19, 163r22, себел 133v18-19, себел 159v5, ^{себе} 122r6, себѣ 105v7, *instr. sg.* /сь/ собо^М[ъ] 114v18, 134v15, *loc. sg.* /о, оу/ себел 95r14, 103v22, 107v6, 111v12, 115r11, 137v9, себѣ 106v1, НБ: *gen. sg.* /из, код[ъ], измѣгю/ себел 100r7, 100r15, 101r17-18, 106v6, 124v7, 135r16-17, 140v4, 144v9, 145r17, 145r21, 160v10, себел 107v21, 132v5, 144v18, 144v19, сѣбел 99v2, *dat. sg.* /к/ себел 102r18, 102v16, 104v5, 108r11, 111v21, 120v16, 122r20, 127v5, 131v10, 132v14, 156r23, 159v7, 163v13, себел 140v9, *acc. sg.* /на/ себел 95v5, 97v3, 117v4, 118v19, 129v15, 135v2, 137r24, 156r5, 156r6, себел 123v18, себѣ 133v16, се 99r17, 130r4, 137r3, ^{се} 109v17, *instr. sg.* /мегю, съ, за/ собо^М[ъ] 95r17, 106v9, 111r3, 115r1, 127r9, 127r9, 129v8, 135v7, 136v16, 136v24, 137v14, 140v10, 141r20, 144r19, 158r22, *loc. sg.* /оусред[и], о, на, оу, при/ себел 95r15, 96r5, 98r9, 100r20, 101r15³⁰, 102v3, 109v17, 112r14, 116v18, 116v19, 118r19, 118v10, 127r15, 127v21, 135r23, 139r12, 139r24, 139v16, 141r18, 144r4, 145r23, 156r7, 158v7, 159v13, 161v13, 163v5 ♦ в. **/ѡшѣаѡш/ /сам/ /имаѡш/ /меѡш/** II: **се/се** part. ССЛ: се 105r16, 113v21, 142r2, се 157v3 || ЗБ: се 95r25, 95v1, 95v11, 96r8, 96v15, 96v19, 96v24, 97r1, 97r5, 97r9, 97v8, 98r3, 98r11, 98r20, 98r22, 98v6, 98v9, 98v11, 98v18, 98v19, 98v20, 99r6, 99r19, 99v13, 99v14, 100r8, 100r9, 100r10, 100r10, 100r22, 100r22, 101r9, 101r14, 101r14, 101r18, 101r18, 101r20, 101r21, 101r22, 101r22, 101v3, 101v6, 101v13, 101v23, 102r1, 102v2, 102v5, 102v5, 102v6, 102v13, 102v21, 104r8, 104r14, 104r14, 104r15, 104r17, 104r18, 104v7, 105r10, 105r12, 105v16, 106r4, 106r7, 106r9, 106r15, 106r16, 106v9, 107r3, 107r9, 107v13, 107v17, 107v18, 108r17, 108v19, 109r2, 109r10, 109r11, 109r14, 109r17, 109r21, 109r24, 109v8, 109v9, 110r15, 111r2, 111r6, 111r16, 111r20, 111v4, 111v7, 111v10, 111v13, 112r2, 112r9, 112r11, 112v15, 113r10, 113r22, 114r14, 114r17, 114v15, 115r13, 115r18, 115v4, 115v7, 115v10, 115v17, 116r1, 116r3, 116r4, 116r17, 116r19, 116r21, 116r22, 116v1, 116v1, 117r3, 117v5, 117v12, 117v18, 118r4, 118r6, 118r11, 118r25, 118v1, 118v3, 118v5, 118v5, 118v11, 119v14, 119v15, 119v18, 120r17, 120v14, 121r2, 121r5, 121r5, 121r5, 121r8, 121r8, 122r4, 122r7, 122r17, 122r19, 123r13, 123r21, 123v9, 123v9, 123v19, 124r3, 124r8, 124r10, 124r22, 124v14, 124v20, 125r2, 125r16, 125v6, 126r4, 126r8, 126v18, 127r4, 127r13, 127v20, 128v11, 128v19, 129r15, 129v11, 129v18, 130v11, 131r9, 131v1, 131v4, 131v6, 131v14, 132r9, 132r13, 132r14, 132r16, 132v13, 133r9, 133r10, 133r10,

³⁰ У оквиру предлошко-падешке конструкције оусре^д[и]/ себел локатив због шире синкретизације ген.-лок

133r11, 133r23, 133v9, 133v14, 134r16, 134r21, 135r1, 135r25, 135v1, 136r12, 136r18, 136r19, 136v8, 136v13, 136v19, 136v20, 136v20, 138r14, 138v5, 138v15, 138v22, 139r6, 139r23, 139v5, 139v9, 139v9, 139v13, 139v18, 140r7, 140v2, 140v15, 141v8, 141v11, 141v13, 141v18, 141v20, 141v22, 142r11, 142r23, 142v1, 143r2, 143r2, 143r2, 143r4, 143r4, 143r5, 143r9, 143r23, 143v6, 143v10, 143v11, 144r22, 144v5, 144v11, 144v11, 144v14, 144v21, 145v7, 155v5, 155v17, 155v21, 156r2, 156r19, 156r22, 156v5, 156v20, 157r11, 157v10, 157v10, 157v12, 158r11, 158r16, 158v12, 159r9, 159r11, 159r13, 159r22, 159r22, 159r24, 161r1, 161r11, 161r17, 161r18, 161r24, 161v2, 161v12, 161v19, 162r2, 162r10, 162r11, 162v12, 162v13, 162v14, 162v15, 163r8, 163r22, ce 108v16, 114v2, 115v4, 115v12, 123v22, 129v10, 132v14, 133r12, 134r1, 136v2, 136v21, 141v22, ^{cc} 144v22, 157v8, НБ: ce 95r16, 95r24, 95r25, 95v1, 95v13, 95v15, 95v21, 96r17, 96r19, 96r20, 96r21, 96r23, 96v1, 96v5, 96v6, 96v8, 96v9, 96v12, 96v14, 96v18, 97r1, 97r8, 97r13, 97v12, 98r11, 98r13, 99r1, 99r10, 99r23, 99v2, 99v9, 99v10, 99v16, 100r5, 100r7, 100r17, 100r18, 100r20, 100r23, 100v18, 100v20, 100v21, 100v23, 101r2, 101r5, 101r8, 101r19, 101v9, 101v22, 102r2, 102r3, 102r6, 102r8, 102r9, 102r13, 102r13, 102r15, 102r22, 102v11, 102v15, 103r3, 103r16, 103r18, 103r22, 103r23, 103r24, 103v2, 103v9, 103v10, 103v11, 103v12, 103v16, 103v19, 103v21, 104r1, 104r4, 104r7, 104r17, 104r19, 104v12, 105r20, 105r21, 105r23, 105v2, 105v4, 105v5, 105v6, 105v6, 105v9, 105v10, 105v17, 105v17, 105v18, 105v20, 106r10, 107r8, 107r9, 107r18, 107v11, 108r18, 108v3, 109r4, 109r15, 109r18, 109v12, 109v22, 110r22, 111r16, 111r21, 111r25, 111v5, 111v6, 111v10, 111v20, 111v20, 112r6, 112r16, 112v9, 112v13, 112v19, 112v20, 113r17, 113r18, 113r18, 113v6, 113v9, 113v22, 114v6, 114v12, 115r9, 115r11, 115r22, 115v19, 116r12, 117v9, 118r7, 118r9, 118r12, 118r23, 118r25, 118v9, 118v18, 119r4, 119r6, 119r12, 119r13, 119r14, 119r20, 119r21, 119r22, 119v8, 119v22, 120r3, 120r3, 120r6, 120r7, 120r9, 120r14, 120r20, 120r23, 120r24, 120v11, 120v20, 122r18, 122r23, 122v2, 122v3, 122v4, 122v4, 122v8, 121v15, 122v15, 121v16, 122v19, 123r23, 123r23, 123r24, 124r6, 124r10, 124r15, 124r24, 124v6, 124v15, 125r1, 125r15, 125r16, 125v20, 126r2, 126r2, 126r7, 126r18, 126v3, 126v6, 126v17, 127r9, 127r15, 127r18, 127r19, 127v5, 127v16, 127v17, 127v17, 128r6, 128r12, 128r15, 128v4, 128v13, 129r11, 129r12, 129r13, 129r18, 129r7, 129v9, 129v13, 129v14, 129v16, 129v17, 129v19, 129v22, 130r7, 130r11, 130r11, 130r12, 130r18, 130r18, 130r20, 130r22, 130v2, 130v20, 130v21, 130v22, 131r1, 131r2, 131r7, 131r16, 131r19, 131v11, 131v13, 131v16, 132r10, 132v2, 133r5, 133r6, 133r6, 133r11, 133r16, 133r17, 133r19, 133r23, 133v2, 133v11, 133v22, 134r1, 134r7, 134r19, 134r20, 134v5, 134v14, 135r6, 135r6, 135r8, 135r11, 135r12, 135r14, 135r18, 135r19, 135r22, 135r25, 135v2, 135v9, 135v11, 135v14, 135v17, 135v17, 135v18, 135v24, 136r15, 136r22, 136r26, 136r26, 136r26, 136v1, 136v4, 136v10, 136v20, 136v25, 137r1, 137r4, 137r8, 137r15, 137r17, 137v8, 138r4, 138r6, 138r18, 138r22, 138v12, 138v13, 139r1, 139v12, 139v15, 139v15, 139v17, 139v19, 139v21, 140r21, 140v7, 140v8, 140v13, 141r14, 141r20, 141v1, 141v3, 142r9, 142r18, 142r19, 142r20, 142v8, 143r15, 144r9, 144r12, 144r12, 144r20, 144r21, 144r21, 144r22, 144v7, 144v10, 145r4, 145r10, 145r12, 145r13, 145r15, 145r18, 145r18, 145r20, 155v7, 155v9, 156r6, 156r7, 156r8, 156r11, 156r12, 156r13, 156v13, 156v24, 157r13, 157r17, 157r18, 157r21, 157r26, 157v8, 158r2, 158r10, 158r13, 158r16, 158v12, 159r1, 159r8, 159r15, 159r19, 159v3, 159v19, 159v22, 159v23, 160r7, 160r10, 160v6, 160v21, 161r5, 161r12, 161r12, 161v6, 162r20, 162r23, 162r24, 162v9, 162v9, 163r3, 163r4, 163r13, 163r18, 163r21, 163r22, 163r23, ^{cc} 105v3, 122v3, 132v13, 135r10, ce 104v1, 116v1, 120v12, 124v11, 124v12, 125v7, 125v15, 127v11, 127v22, 128v20, 129r25, 131v10, 134v2, 134v6, 135v8, 135v10, 137v6, 138v23, 139v8, 143v6, 161v2, 161v12, ^{cc} 124r19, 131v12, 135r14, 137v11, ^c(e) 96v2

○ **I**: × 121: ∅ 77 (64+10+2+1), ≡ cece 35 (27+6+1+1), = cece 4 (4), ≈ cece 1 (1), ≠ cece 1 (1), ≈ ты 1 (1), ‡≈ самъ 1 (1), ≈ гста 1 (1) **II**: × 713: ∅ 412 (357+35+12+8), ≡ ca 288 (213+53+14+8), ≠ ca 1 (1), #≡ ca (6+2+1), = cece 3 (1+2)

● **зaj**: **домаћег порекла**, од псл. *sebe (ПЕРСЈ, Skok 3: 211–212, s. v. *sebi*, ESJS 13: 812 – 813, s. v. *se*, SES, s. v. *se*¹); уп. ссл. cece (ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЂБ); енклитички облик од псл. *se (ПЕРСЈ, Skok 3: 211–212, s. v. *sebi*, ESJS 13: 812 – 813, SES, s. v. *se*¹); уп. ссл. ce (ФР: Д, Т, Да, ГЦ, ЂБ), стсл. ca (CC), стсл.-цсл. ca (SJS). **I**: Даничић: +, RJAZU: + **II**: RJAZU: +

▲ **неутр**_Р: × 756, **књиж**_Р: × 1, **нар**_Р: × 77; **неутр**_С: × 756, **књиж**_С: × 1, **нар**_С: × 77

/сeдaлo/ сѣдaлo, -a п. НБ: acc. sg. /на/ сѣдaлo 99r24

○ × 1: ∅ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла (Skok 3: 252, s. v. *sjesti*, ESJS 13: 808–809, s. v. *sěsti*), в. /*cegẽiul*/; уп. стсл. сѣдало (CC), стсл.-цсл. сѣдало (SJS). RIAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/седамнаистѣи/ седамнаист[ѣи], [-а], [-о] НБ: loc. sg. f. /oy/ седамнаистой 155v2

○ × 1: ≈ зї: 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. *sedmь na desęte (SES). RIAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/седење/ сѣденє, [-ня] п. П: acc. sg. сѣденє 115v14, instr. sg. /ca/ сѣденє^M[ь] 100v17

○ × 2: ≡ сѣдѣнїе 1 (1), = сѣдѣнїе 1 (1)

- књиж_L и нар_L; домаћег порекла (Skok 3: 252, s. v. *sjesti*, ESJS 13: 808–809, s. v. *sěsti*), в. /*cegẽiul*/; уп. ссл. сѣдѣнїе (ФР: Да), стсл. сѣдѣнїе (CC), стсл.-цсл. сѣдѣнїе (SJS). RIAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/седе̃и/седе̃иу/ сѣдети/сѣдити impf. П: praes. 3. sg. сѣды 115v3, сѣди 132r16, /да/ сѣди 131v19, praes. 3. pl. сѣде 100v15, 115v20, perf. 3. pl. m. /сѣ/ сѣдили 143v19, impf. 3. sg. сѣгаше 131v5, НБ: inf. сѣдити 100v12, perf. 3. sg. f. сѣдела /e/ 99v1, aor. 3. sg. седе 130v21, ѓл. ѓрилої садашњи сѣдекѣ 131v13

○ × 11: ∅ 4 (4), ≡ сѣдѣти 1 (1), = сѣдѣти 4 (3+1), ≈ сѣдѣти 1 (1), ≠ сѣдѣти 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *sędęti/*sedęti (Skok 3: 252, s. v. *sjesti*, ESJS 13: 808–809, s. v. *sęsti*, SES, s. v. *sedeti*); уп. ссл. сѣдѣти (ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, NN, ЂБ), стсл. сѣдѣти (CC), стсл.-цсл. сѣдѣти (SJS). Даничић: +, RIAZU: +

▲ нар_R: × 11; нар_Σ: × 11

/сеј/ сей/сай, сї[а], сїе ССЛ: nom. sg. m. сей 111r15, ^{сеј} 157v17, сай 163r5, acc. sg. m. сей 138r23, сего 163v13, acc. pl. m. сїе 156r16, gen. sg. f. /w[ь]/ сее 142r24, acc. sg. n. сїе 141v23, 142r1, acc. pl. n. сїа 131r12, 157v4 || НБ: acc. sg. f. сїю 145v9 ♦ се-нъ: indecl. /w/ се-нъ /доби/ 102v5, /w[ь]/ се-нъ /доби/ 101r2, 128r14, 134v8, 135v4, 140r10, /w[ь]/ се-н /доби/ 124v6, 155v19.

○ × 12: ∅ 3 (3), ≡ сїй 9 (8+1), ♦ се-нъ: × 8: ∅ 6 (4+2), ≈ ѿсеаѣ 2 (2)

- књиж_L; уп. ссл. сь (ФР: Да), стсл. сь, сен, сьн/си, сии, сиа, снѣ/се, сиа, снѣ, сии, сьн (CC), стсл.-цсл. сь, сен, сьн/си, сии, сиа, снѣ/се, сиа, снѣ, сии, сьн (SJS); облик се-нъ народни, настао редукијом од се-но, где је но редуковани облик деиктичког оно. RIAZU: +

▲ књиж_R: × 12, нар_R: × 8; књиж_Σ: × 12, хибр_Σ: × 8

/сејати/ сѣ[яти] impf. ЗБ: praes. 3. sg. сѣе /ce/ 100r9, 100r10, сѣе /ce/ 100r10, /ce/ сѣе 100r8

○ × 4: ≡ сѣяти са 4 (1+3)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *sęjati (SES, s. v. *sejati*^l, Skok 3: 230–231, s. v. *sijati*, ESJS 13: 830, s. v. *sęti*²); уп. ссл. сѣяти (ФР: Д, Да, NN), стсл. сѣяти (CC), стсл.-цсл. сѣяти (SJS). Даничић: +, RIAZU: +

▲ нар_R: × 4; нар_Σ: × 4

/селни/ селнї[и], [-а], [-о] ССЛ: acc. pl. f. селнїе 131r21

○ × 1: ≡ селенїй 1 (1)

- зај_L; уп. ссл. селнї (ФР: Да), стсл. селнї (CC), стсл.-цсл. селнї (SJS). RIAZU: +

▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/селанин/ селанинъ, [-а] м. НБ: nom. sg. селанинъ 113r16-17

○ × 1: ‡ ≈ самаранинъ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *sedlo (SES, ПЕРСЈ, Skok 3: 218–219); уп. селанинъ (Miklosich). Даничић: +, RIAZU: +

▲ нар_Р: × 1; нар_Σ: × 1

/семо/ семо adv. ССЛ: семо 110v16, 134v17

○ × 2: ≡ сѣмо 2 (2)

● књиж_Л: уп. ссл. сѣмо (С, ФР: Д, Т, Да), стсл. сѣмо (СС), стсл.-цсл. сѣмо (SJS). RJAZU: +

▲ књиж_Р: × 2; књиж_Σ: × 2

/сенка/ сѣн'к[а], [-е] f. М: *instr. sg.* /под[ъ]/ сѣн'ко^М[ъ] 115v20, *loc. sg.* /оу/ сѣн'ки 101v5, сѣ^Нки 143v19-20

○ × 3: ≈ сѣнь 3 (3)

● нар_Л: домаћег порекла, уп. псл. *sěňь (SES, s. v. *senca*, ESJS 13: 805–806, s. v. *sěňь*¹, Skok 3: 250–251, s. v. *sjen*); уп. сѣнька (Miklosich). RJAZU: +

▲ нар_Р: × 3; нар_Σ: × 3

/серафим/ серафим[ъ], [-а] m. ЗБ: *dat. sg.* серафимъ 98v18, *nom. pl.* серафими 121r3

○ × 2: ≡ сѣрафимъ 2 (1+1)

● књиж_Л: уп. ссл. сѣрафимъ (ФР: Да, ТХ), стсл. сѣрафимъ (СС), стсл.-цсл. сѣрафимъ (SJS); од грч. Σεραφίμ, крајње порекло хебрејско (Skok 3: 223). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 2; књиж_Σ: × 2

/сесѣи/ сѣ[сти] pf. ЗБ: *praes. 3. sg.* сѣ^Дне 115v15, 131v21, *aor. 3. sg.* сѣде 131v15

○ × 3: ≡ сѣсти 3 (3)

● зај_Л: домаћег порекла, од псл. *sěsti (Skok 3: 252, s. v. *sjesti*, ESJS 13: 808–809, s. v. *sěsti*, SES, s. v. *sedeti*); уп. ссл. сѣсти (ФР: Д, Т, Да, ТХ), стсл. сѣсти (СС), стсл.-цсл. сѣсти (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 1, нар_Р: × 2; неутр_Σ: × 1, нар_Σ: × 2

/сесѣра/ сестр[а], [-е] f. ЗБ: *instr. pl.* /cl/ сестрама 140v11-12

○ × 1: ≡ сестра 1 (1)

● зај_Л: домаћег порекла, од псл. *sestra (ПЕРСЈ, Skok 3: 226, ESJS 13: 800–801, SES); уп. ссл. сестра (ФР: Д, Т, Да, NN), стсл. сестра (СС), стсл.-цсл. сестра (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 1; неутр_Σ: × 1

/сесѣиѣи/ сѣ[тити] се pf. НБ: *inf. /се.../* сѣтити 138r4, 138r7

○ × 2: ≈ познати 1 (1), # ≈ познати 1 (1)

● нар_Л: домаћа реч; уп. *sěťь (Skok 3: 252, s. v. *sjetovat*, ESJS 13: 810–811, s. v. *sětiti*). RJAZU: +

▲ нар_Р: × 2; нар_Σ: × 2

/сѣшовайѣи/ сѣтова[ти] impf. ССЛ: *perf. 3. sg. m.* сѣтоваль /еси/ 142v21

○ × 1: ≡ сѣтовати 1 (1)

● зај_Л: уп. ссл. сѣтовати (ФР: Д, Т, Да), стсл. сѣтовати (СС), стсл.-цсл. сѣтовати (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_Р: × 1; књиж_Σ: × 1

/сѣћи/ сѣшѣи/ сѣ[кѣ]/сѣ[щи] impf. П: *praes. 3. sg.* /не/ сече 129v2, 129v13

○ × 2: ≡ сѣщи 2 (2)

● зај_Л: домаћег порекла, од псл. **sěkt'i* (Skok 3: 248–250, SES, s. v. *seči*¹, ESJS 13: 809–810, s. v. *sěšti*); уп. стсл. сѣщи (ФР: Д, Да), стсл. сѣщи (СС), стсл.-цсл. сѣщи (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_Р: × 2; нар_Σ: × 2

/сила/ сила, -ѣ f. ССЛ: *nom. sg.* сила 142v19, 142v21 || ЗБ: *nom. sg.* сила 100r2, 101r6, 119v16, *gen. sg.* /ѿ[ъ], код[ъ]/ силѣ 98v12, 101r7, 107r8, 129r6, 160v8, *acc. sg.* /оу/ силѣ 95v18, 101r7, 112r5, 126r17, 129r6, 132r11, *силѣ* 142v6-7, *instr. sg.* /сь/ сило^М[ъ] 109v19-20, 115r21, 119r7, 121r19, 121v15, силою 121v8, *instr. pl.* /над[ъ]/ силама 115r20

○ × 24: ≡ сила 22 (16+4+1+1), = сила 1 (1), ‡= сила 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *сила (SES, Skok 3: 234–235, ESJS 14: 816–817); уп. ссл. сила (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. сила (СС), стсл.-цсл. сила (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 17, књиж_R: × 1, нар_R: × 6; неутр_Σ: × 17, књиж_Σ: × 1, нар_Σ: × 6

/с(и)лазиѿи/ с(и)лази[ти] *impf.* НБ: *praes. 3. sg.* силази 133v1, 137r4, *perf. 3. sg. m. /e/* силазио 120v18, 122r11, *part. praes. act. f. instr. sg.* слазекіо^М[ъ] 137r3

○ × 3: ∅ 1 (1), ≈ съходити 3 (3), ≈ ходити 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *laziti (ПЕРСЈ, s. v. *лазити*, Skok 2: 278–279); уп. стсл. слазити (СС), стсл.-цсл. слазити (SJS). Даничић: *слазити*, RJAZU: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/силоам/ силоам[ъ], [-а] m. ЗБ: *nom. sg.* силоа^М[ъ] 143r22

○ × 1: ≡ силоамъ 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. силоамъ (ФР: Да), стсл.-цсл. силоамъ (SJS); од грч. Σιλωάμ.

▲ неутр_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/силоамски/ силоамск[и]/сілоамск[и], [-а], -о ЗБ: *acc. sg. f.* сілоам^Сскѣ 144r3, *nom. sg. n.* силоа^Мско 145r23, *loc. sg. n.* /оу/ силоа^Мско^М[ъ] 143r4, НБ: *dat. sg. m.* /ко/ сілоа^Мско^М[ъ] 143v8.

○ × 4: ∅ 1 (1), ≡ силоамскій 2 (2), = силоамскій 1 (1)

● књиж_L; уп. стсл.-цсл. силоамскъ (SJS). RJAZU: +

▲ неутр_R: × 2, нар_R: × 2; књиж_Σ: × 2, хибр_Σ: × 2

/симон/ сімонъ/сімонъ, [-а] *nom. propr. m.* ЗБ: *nom. sg.* сімонъ 155v15, *dat. sg.* сімонѣ 157v1-2

○ × 2: ≡ сімонъ 2 (1+1)

● књиж_L; уп. стсл. сімонъ (ФР: Д, Т), стсл. сімонъ (СС), стсл.-цсл. сімонъ (SJS); од грч. Σίμων, крајње порекло хебрејско (Skok 3: 236, s. v. *Simeon*). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 2; књиж_Σ: × 2

/син/ сынъ/сыны/синъ/синь, -а m. ССЛ: *nom. sg.* с^ннь 155r21, с(ы)нь 112r22, 157v3, 161r12, 162r5, 163r5, *gen. sg.* /ѿ[ъ], на/ с(ы)на 155r19, *dat. sg.* /к'/ с(ы)нѣ 98v7, *acc. sg.* /за, на/ с(ы)на 145v4, 156v14, *voc. sg.* с(ы)не 131v2, *nom. pl.* с(ы)нове 131r23, *gen. pl.* с(ы)новъ 142v16 || ЗБ: *nom. sg.* сынъ 156r5, сынъ 160v22, 163r12, синъ 114v7, с(ы)нь 96v16, 158v14, 162v17, 162v20, 163v6, 163v7, с(ы)нь 95r21, 96v17, 112v5, 113r21, 124r3, 156r5, 157r17, 157r18, 157r22, 158v15, 160v10, 160v11, 161r13, 163r1, *gen. sg.* /ѿ[ъ], на/ с(ы)на 97v9, 116v13, 117v2, 124r2, 155r22, 158r19, 158v14, 160r17, 160r23, 160v6, 160v15, 161r22, *dat. sg.* /к'/ с(ы)нѣ 156v10, 157r20, 162v8, с(ы)нѣ 161r24, 162v22, *acc. sg.* /за, на/ с(ы)на 98r4, 136r14, 144r4, 156r21, 156v19, 157r15, 158r18, 158r20, 160v5, 160v10, 161r7, 161r11, 162r9, 162v8, 162v10, 163r13, 163v1, *instr. sg.* /сь, за/ с(ы)номъ 113r22, 156r10, 161r18, с(ы)но^М(ъ) 136r20, 160v3, 162r8, *loc. sg.* /о, оу/ с(ы)нѣ 157r19, 157v1, 161v10, 163v9, *nom. pl.* сынови 123v6, с(ы)нови 155v5, *gen. pl.* с(ы)нова 113v17, *acc. pl.* /на, за/ сино сынове 123v22-124r1, 156v19, НБ: *nom. sg.* с(ы)нь 127r7, 160r4, *gen. sg.* /ѿ[ъ]/ сина 127v11, с(ы)на 161v12, *dat. sg.* с(ы)нѣ 121v1, с(ы)нѣ 127v18, *acc. sg.* с(ы)на 156v24, 162r10, 162v11, *voc. sg.* с(ы)не 128r2, *nom. pl.* сынови 126v8, *instr. pl.* синови 163v2.

○ × 98: ∅ 9 (8+1), ≡ сынъ 79 (56+21+1+1), = сынъ 5 (5), ≈ сынъ 1 (1), ≈ сынъ божій 1 (1), ≈ чловѣкъ 1 (1), ≈ Ісусъ 1 (1), ≈ чадо 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *synъ (SES, Skok 3: 237, ESJS 15: 915–916, s. v. *synъ*¹); уп. стсл. сынъ (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. сынъ (СС), стсл.-цсл. сынъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 93, књиж_R: × 2, нар_R: × 3; неутр_Σ: × 93, књиж_Σ: × 2, нар_Σ: × 3

/синовство/ с(ы)новство, [-а] п. М: *acc. sg.* /oy/ с(ы)новство 136r2

○ × 1: ≡ сыненіє 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла (Skok 3: 237, s. v. *sin*, ESJS 15: 915–916, s. v. *synъ*¹), в. **/син/**; уп. ссл. сыновство (ФР: Д), стсл. сыновство (CC), стсл.-цсл. сыновство (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/синодије/ сїнодіє, [-іа] ном. propr. м. П: *instr. sg.* сїнодіє^М[ь] 140v16

○ × 1: ≡ сїдоніє 1 (1)

● књиж_L: према цсл. сїдоніє (Баранович), уп. стсл. сїдонъ (CC), стсл.-цсл. сїдонъ (SJS); од грч. Σιδών.

▲ неутр_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/синуту/ сїннѣ[ти] pf. М: *perf. 3. sg. n.* /e/ сїннѣ 115r11

○ × 1: ≈ восіати 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. *sinoti (SES, Skok 3: 247–248, s. v. *sjati*); уп. синѣти (Miklosich). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/сини/ сїнн[іи], [-нн], -ннє М: *nom. sg. n.* сїннє 99r2

○ × 1: ≈ синность 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. **sin'ь* (SES, Skok 3: 239–240, s. v. *sinj*², ESJS 14: 817); уп. стсл.-цсл. синь (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/сиромаш/ сиромаш[ь], -а м. НБ: *acc. sg.* сиромаша 120v6, *instr. sg.* /сь/ сиромашо^М[ь] 102v1-2, *dat. pl.* сиромаш'ма 120v4

○ × 3: ∅ 3 (2+1)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. (?) *siromaxъ (SES, Skok 3: 243, s. v. *sirota*); уп. сиромашъ (Miklosich). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/сиромашнији/ сиромаш'ні[и], [-іа], [-іє] adj. comp. НБ: *dat. sg. m.* сиромаш'ніємv 129r3-4

○ × 1: ‡ ≈ немоцный 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла (SES, Skok 3: 243, s. v. *sirota*), comp. према *сиромашан*, в. **/сиромаш/**. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/сићи/ сы[кв̆]/си[кв̆] pf. П: *perf. 3. sg. m.* /є/ сышао 100v2, *aor. 3. sg.* сыће 97r6, *aor. 3. sg.* сїиће 112v7, НБ: *plus. perf. 3. pl.* /св̆/ были/ сиш'ли 100v7.

○ × 4: ∅ 1 (1), ≡ снѣти 1 (1), = сонѣти 2 (1+1)

● књиж_L и нар_L: домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *uћu*, Skok 1: 707–708, s. v. *ici*), в. **/ићи/**; уп. ссл. снѣти (ФР: Д, Т, Да, СП, ЂБ), стсл. снѣти (CC), стсл.-цсл. снѣти (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 4; нар_Σ: × 4

/сице/ сице adv. ССЛ: сице 113r7

○ × 1: ≡ сице 1 (1)

● књиж_L: уп. ссл. сице (ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. сице (CC), стсл.-цсл. сице (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/с҃яньє/ с҃яньє, -ня п. П: *nom. sg.* с҃яньє 98r15, 162r16, *gen. sg.* с҃янья 101v4, 125v12, *acc. sg.* с҃яньє 126v3, 140v20, 162r18

○ × 7: ≡ с҃яньє 4 (4), ‡ ≡ с҃яньє 2 (2), ≡ с҃яньє славы 1 (1)

● књи҃ж_L и нар_L; дома҃нег порекла, в. **/с҃яӣи/**; уп. ссл. с҃янӣне (ФР: Д, Да), стсл. с҃янӣне (СС), стсл.-цсл. с҃янӣне (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 7; нар_Σ: × 7

/с҃яӣи (се)/ с҃я[ти] I: *impf.* П: *praes. 3. sg.* с҃я 98v1, 105v15, 109v1, *л. ѿрилої садаӣи с҃яюкѿ* 106v6 **II: - се** *impf.* НБ: *praes. 3. pl.* /се/ с҃яю 141v18.

○ I: × 4: ≡ с҃ати 2 (2), = с҃ати 2 (2) II: × 1: ≈ свѣтити с҃а 1 (1)

● књи҃ж_L и нар_L; дома҃нег порекла, од псл. **с҃ьјати* (Skok 3: 247–248, SES, s. v. *sijati*), уп. ссл. с҃яти (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ), стсл. с҃яти (с҃а) (СС), стсл.-цсл. с҃яти (с҃а) (SJS). I: Даничӣ: +, RJAZU: + II: RJAZU: +

▲ нар_R: × 5; нар_Σ: × 5

/с҃једначӣи се/ с҃једнача[ти] се *impf.* НБ: *praes. 3. sg.* /не/ с҃једнача /се/ 160v21

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; дома҃нег порекла, в. **/с҃једначӣи/**. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/с҃једначе̄ње/ с҃једначен[је], -ня п. НБ: *gen. sg.* /ѿ[ъ]/ с҃једначеня 127v13

○ × 1: ≈ соединеніє 1 (1)

● нар_L; дома҃нег порекла, в. **/с҃једначӣи/**. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/с҃једначӣи (се)/ с҃једначити pf. I: НБ: *inf.* с҃једначити 123r11, *л. ѿри҃гов ѿрӣни dat. sg. m.* /к/ с҃једначен^ном8 136r20, *л. ѿри҃гов ѿрӣни loc. sg. n.* /оу, ѿ/ с҃једначено^м[ь] 99v7, с҃једначен^ном8 100r4-5 **II: - се** pf. НБ: *aor. 3. pl.* с҃једначише /се/ 113v6.

○ I: × 4: ≈ оуподобити 1 (1), ≈ еднносъщный 1 (1), ‡ ≈ сотворити причастникомъ 1 (1), ≠ подобный 1 (1) II: × 1: ≈ порекновати 1 (1)

● нар_L; дома҃нег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *једнак*, Skok 1: 767, s. v. *jedan*), в. **/једнак/**. I: RJAZU: + II: RJAZU: +

▲ нар_R: × 5; нар_Σ: × 5

/сказалка/ казалк[а], -е f. НБ: *gen. sg.* /меще/ казалке 109v5

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; дома҃нег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *казалька*, Skok 2: 69–70, s. v. *kazati*), в. **/казай̄и/**. RJAZU: *казалька*

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/сказаније/ сказані[е], -їа п. ССЛ: *gen. sg.* сказанія 95r9

○ × 1: ≡ сказаніє 1 (1)

● књи҃ж_L и нар_L; уп. ссл. с҃казаніє (ФР: Т, Да, ЂБ), стсл. с҃казаніє (СС), стсл.-цсл. с҃казаніє (SJS). Даничӣ: +, RJAZU: +

▲ књи҃ж_R: × 1; књи҃ж_Σ: × 1

/сказивай̄и/ сказй̄и[вати] impf. М: *perf. 3. sg. m.* /е/ сказй̄иваѿ 109v4-5, НБ: *praes. 1. sg.* сказве^м[ь] 136r25, *praes. 3. sg.* сказве 136v25, *impt. 2. pl.* сказй̄ите 117r11

○ × 4: ∅ 1 (1), ≈ возвѣщати 1 (1), ≈ показовати 1 (1), ≈ благовѣстити 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *казалка*, Skok 2: 69–70, s. v. *kazati*), в. /казайи/; уп. ссл. ськазывати (ФР: ЂБ), ськазовати (ФР: Т, Да, ГЦ, ПП, ЂБ). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 4; нар_Σ: × 4

/скала/ скала, [-е] f. НБ: *loc. pl.* /по/ скала 131r16

○ × 1: ∅ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл **skala* (SES, s. v. *skala*¹, Skok 3: 254); уп. скала (Miklosich). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/скврнийи/ сквр'ни[ти] impf. ССЛ: *imperf. 3. pl.* сквр'нише 142v16

○ × 1: ≡ сквернити 1 (1)

- зај_L; уп. стсл. сквр'нити (СС), стсл.-цсл. сквр'нити (SJS). RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/скенце/ скен'це f. pl. НБ: *acc. pl.* скен'це 104r20

○ × 1: ∅ 1 (1)

- нар_L; од тур. *işkence*, крајње порекло персијско (Skok 3: 259). Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/скидаи/ скида[ти]/скуда[ти] impf. НБ: *praes. 3. sg.* скида 121v4, скуда 162r23

○ × 2: ≈ вземлати 1 (1), ≈ изпражнати 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, уп. псл. **kydati* (ЭССЯ 13: 252–253, ПЕРСЈ, s. v. *кидати*, Skok 2: 77, s. v. *kidati*); уп. стсл.-цсл. ськыдати (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/скинуи/ скин'ти pf. НБ: *inf.* скин'ти 132r2

○ × 1: ≈ сорвати 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, уп. псл. **kydnōti* (ЭССЯ 13: 253–254, ПЕРСЈ, s. v. *-кинути*, Skok 2: 77, s. v. *kidati*); уп. цсл. ськын'ти (Miklosich). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ский'про/ ск'птро, [-а] n. П: *acc. sg.* /оу/ ск'птро 98v13

○ × 1: = скипетр' 1 (1)

- књиж_L; уп. ссл. скип(ь)тро (ФР: Т, Да, ГЦ), скип'тр' (ФР: ГЦ, ПП), стсл.-цсл. скип'тр' (SJS); крајње порекло од сргрч. σκῆπτρον (ESJS 14: 821, s. v. *sk'ip'trъ*, Skok 3: 206, s. v. *skiptar*, Фасмер 3: 639–640). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1974: *скиптар*, *скиптр*

▲ неутр_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/ский'аи се/ ск'ита[ти]/сқыта[ти] се impf. НБ: *praes. 3. sg.* /се/ сқыта 132r10, *ил. прилої радни* ск'итаюк' /се/ 122v19

○ × 2: ∅ 1 (1), ≈ в' п'т'шест'в'н 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. **skytati se* (ESJS 14: 832, уп. Skok 3: 14, s. v. *poskisti*, Фасмер 3: 641); уп. стсл.-цсл. ськытати с' (SJS). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/сконане/ сконан[и], -ня n. НБ: *gen. sg.* /до/ сконаня 100r16

○ × 1: ∅ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *sъkonati, уп. слч. *skonat'*, чеш. *skonati*, пољ. *skonać*, рус. *сконать*, укр. *сконати*, блр. *сканаць* (уп. Skok 2: 34, s. v. *kaniti (se)*, Фасмер 2: 307–308, s. v. *конать*). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/скончање/ скончан[и]е, -ня п. ЗБ: *gen. sg.* /до/ скончана 95v7, 122r16

○ × 2: ≡ скончаніе 2 (1+1)

- књиж_L и нар_L; уп. ссл. съконъчаниіе (С, ФР: Т, Да, СП, ПП), стсл. съконъчаниіе (СС), стсл.-цсл. съконъчаниіе (SJS). RJAZU: + | Јовановић 1911: +
- ▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/скончаши се/ сконча[ти] се pf. ЗБ: *plus. perf. 3. sg. m.* /се е быиω/ скончаω 115v10

○ × 1: ≡ скончати са 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *sъkončati se (ПЕРСИ, s. v. *konac*, уп. SES, s. v. *konec*, Skok 1: 315–316, s. v. *-četi*, Јанковић 2017: 546–551); уп. ссл. с(ъ)конъчати (ФР: Д, Т, Да, СП, ПП, NN, ЂБ), стсл. съконъчати са (СС), стсл.-цсл. съконъчати са (SJS). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/скоро/ скоро adv. ЗБ: скоро 97r2, НБ: скоро 109v7, 131v8

○ × 3: ∅ 2 (2), ≡ скоро 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *skoro, од псл. *skorъ (Skok 3: 266, s. v. *skor*, SES, s. v. *skoraj*, ESJS 14: 823, s. v. *skorъ*); уп. стсл. скоро (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, NN, ЂБ), стсл. скоро (СС), стсл.-цсл. скоро (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 3; неутр_Σ: × 3

/скрб/ скрб[ь], -и f. П: *gen. sg.* /ѿ[ь]/ скрбѿи 123v11

○ × 1: ≡ скрѿь 1 (1)

- зај_L; крајње порекло домаће, од псл. *skъrbъ (Skok 3: 269, SES, уп. ESJS 14: 828, s. v. *skъrbѿiti*); уп. ссл. скръвь (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN), стсл. скръвь (СС), стсл.-цсл. скръвь (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/скржешање/ скржетан[и]е, [-ня] п. М: *nom. pl.* скржетана 161v23

○ × 1: ≈ скрежетъ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *skръgъtati (ESJS 14: 828–829, s. v. *skръgъtati*, Skok 3: 402, s. v. *škrgutati*, SES, s. v. *škržat*); уп. стсл. скръжътаниіе (СС), стсл.-цсл. скръжътаниіе (SJS). RJAZU: *скржитанье* | Јовановић 1911: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/скрнавиши/ скрнави[ти] impf. НБ: *pot. 2. sg. f.* /би... не/ скрнавила 135v2

○ × 1: ∅ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *skvrnъ (ESJS 14: 831–832, s. v. *skvrъna*, Skok 3: 276, s. v. *skvrn*, SES, s. v. *skrun*). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/скровиши/ скровиц[е], -а п. ЗБ: *gen. sg.* /ѿ[ь]/ скровица 157r9

○ × 1: ≡ сокровице 1 (1)

- зај_L; уп. ссл. съкровице (С, ФР: Д, Т, СП, ГЦ, NN, ЂБ), стсл. съкровице (СС), стсл.-цсл. съкровице (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/скроз(е)/ скрозь/скрозь/скрозе граер. П: скрозь 106v4, 106v5, НБ: скрозь 97r24, 99v11, 99v12, 99v22, 100r3, 107v11, 109v2, 114r16, 121v1, 136r24, 142v7, 144r18, скрозь 99v21, 129r10, скрозе 97r19, скро³[ь] 107r23.

○ × 18: ø 7 (7), ≡ сквозѣ 2 (2), ≡ чрезъ 5 (5), ≈ чрезъ 4 (4)

● нар_L: домаћег порекла, од *сквози*, псл. *skvožě (Skok 3: 267–268, s. v. *skozi*, SES, s. v. *skozi*, ESJS 14: 830–831, s. v. *skvožě*) укрштањем са *чрез*, псл. *čerzъ (SES, s. v. *čez*, Skok 1: 338, s. v. *črez*); уп. ссл. *скрозѣ* (ФР: СП, ЂБ). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 18; нар_Σ: × 18

/скуделник/ скудел'ни[къ], [-а] м. ССЛ: *vos. sg.* скудел'ниче 145v13

○ × 1: ≡ сквделникъ 1 (1)

● књиж_L: уп. ссл. *скоудѣльникъ* (ФР: NN), стсл.-цсл. *сквдѣльникъ* (SJS); изведено од стсл.-цсл. *сквдѣль* (SJS), од лат. *scandula*, укрштањем са лат. *scutella* (ESJS 13: 825–826, s. v. *skodъль*, SES, s. v. *skrušen*).

▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/скуѡа/ скѡпа/скѡпа adv. М: с'кѡпа 108r14, скѡпа 108r15, 120r22, скѡпа 162v14, НБ: с'кѡпа 137v13, скѡпа 118v13, 157r23, 163v2.

○ × 8: ø 4 (3+1), ≈ в' кѡпѣ 2 (2), ≈ кѡпно 2 (2)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. (?) *съ кѡра (SES, s. v. *skupaj*, Skok 2: 236–237, s. v. *куп*⁴). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 8; нар_Σ: × 8

/скуѡи/ скѡпѡи/скѡпѡи, [-а], [-о] НБ: *acc. sg. m.* скѡпѡи 142r16, *acc. pl. m.* скѡпе 139r12, *gen. sg. f.* скѡпе 106v11, *acc. sg. f.* скѡпѡ 114r8, *gen. sg. n.* скѡпога 114r23-114v1

○ × 5: ø 1 (1), ≈ многѡцѣннын 2 (1+1), ‡ ≈ многѡцѣннын 1 (1), ≈ драгѡи 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. *skopъ (SES, Skok 3: 273, s. v. *skup*, ESJS 13: 826, s. v. *skopъ*); уп. стсл.-цсл. *скѡпѣ* (SJS). RJAZU: + | уп. Михајловић 1984: +

▲ нар_R: × 5; нар_Σ: × 5

/скуѡиѡи (се)/ скѡпити/скѡпити I: pf. НБ: *inf.* скѡпити 99r22, *fut. 3. sg.* /*he/* скѡпити 158v12-13
II: ~ се pf. НБ: *inf. /ce/* скѡпити 99r23-24, *perf. 3. pl. m.* /*cv ce/* скѡпили 156v13, *plus. perf. 3. pl. m.* /*cv были/* скѡпили /*ce/* 107r18.

○ I: × 2: ≈ съврати 1 (1), ≈ съврати 1 (1) II: × 3: ø 3 (2+1)

● зај_L: домаћег порекла, уп. псл. *купъ (SES, s. v. *куп*, Skok 2: 236–237, s. v. *куп*⁴); уп. ссл. *съкоупити* (ФР: Д), стсл. *съкоупити* (СС), стсл.-цсл. *съкоупити* (SJS). I: Даничић: +, RJAZU: + II: Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1, нар_R: × 4; неутр_Σ: × 1, нар_Σ: × 4

/скуѡъли/ скѡп'л[ѡи], [-ла], -лѡ НБ: *nom. sg. n.* скѡп'лѡе 140v8

○ × 1: ø 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, сопр. од **/скуѡи/** (в.).

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/скуѡѡ/ скѡт[ъ], [-а] м. НБ: *nom. pl.* скѡтѡви 97v4, *gen. pl.* /*посрѣд[и]/* скѡтѡѡа 97r23

○ × 2: ø 1 (1), ≈ ѡдъ 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. *skutъ (ESJS 13: 829, Skok 3: 275); уп. стсл.-цсл. *скоутъ* (SJS). RJAZU: + | Михајловић 1984: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/слаб/ слаб[ъ], [-а], [-о] НБ: *acc. sg. f.* /*за/* слабѡ 163r19

○ × 1: ∅ 1 (1)

● зајЛ; домаћег порекла, од псл. *slabъ (SES, ESJS 13: 833, Skok 3: 277); уп. ссл. слабъ (С, ФР: Д, NN), стсл. слабъ (СС), стсл.-цсл. слабъ (SJS). RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 1; неутр_Σ: × 1

/слабоверац/ слабовѣр[а]ц[ъ], [-р'ца] м. М: *voc. sg.* слабовѣр'че 111v4

○ × 1: ≈ маловѣръ 1 (1)

● индив_Л; можда Венцловићева творбена посрба с изменом прве основе, уп. /слаб/ и /вѣра/; можда и калк према нем. *Schwachgläubige*, уп. слн. *slabovĕrnik* (Pleteršnik).

▲ хибр_Р: × 1; хибр_Σ: × 1

/слава/ слава, -е/ѣ/ы f. ССЛ: *nom. sg.* слава 104v21, 112r24 || ЗБ: *nom. sg.* слава 98r22, 100r2, 126r9, 126v1, 127v17, 133r14, 161r8, 162v4, 162v4, *gen. sg.* славе 125v13, 140v20, 156r23, 156r25, славѣ 126v7, 156r22, 156r24, 158v14, 162r17, 162r19, славы 98r15, 137v22, 162r20, *acc. sg.* /на/ славѣ 96v23, 126r17, 126v5, 156v4, 157v17, 158r9, 158r9, 162r12, славѣ 127v21, 158r12, 162r14, *voc. sg.* славо 96v24, *instr. sg.* /сѣ/ славо^М[ѣ] 98r20, 101r1, 113v16, 156r25, 156v1, 161r9, *loc. sg.* /оу/ славы 100r10, 138r25, НБ: *gen. sg.* /рад[и], ѿ[ѣ]/ славе 128r1, славѣ 144v6, *acc. sg.* славѣ 162r24, славѣ 162r21.

○ × 49: ∅ 5 (5), ≡ слава 38 (26+11+1), = слава 3 (2+1), ‡≡ слава 2 (2), ‡≠ неслава 1 (1)

● зајЛ; домаћег порекла, од псл. *slava (SES, Skok 3: 288–289, s. v. *sluti*, ESJS 13: 835–836, s. v. *slaviti*); уп. ссл. слава (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. слава (СС), стсл.-цсл. слава (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 38, књиж_Р: × 3, нар_Р: × 8; неутр_Σ: × 38, књиж_Σ: × 3, нар_Σ: × 8

/славани/ славани, [-в'на], [-в'но] М: *nom. sg. m.* славани 98r19, НБ: *gen. pl. m.* слав'ны^х[ѣ] 141r6.

○ × 2: ‡≈ слава 1 (1), ≈ пресвѣтлый 1 (1)

● зајЛ; домаћег порекла, од псл. *slavъnъ (SES, с.в. *slava*, Skok 3: 288–289, s. v. *sluti*, ESJS 13: 835–836, s. v. *slaviti*); уп. ссл. славънъ (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ЂБ), стсл.-цсл. славънъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 2; неутр_Σ: × 2

/славии/ славити impf. ССЛ: *fut. 1. pl.* /бвдем'/ славити 119v2, *part. praet. pass. m. nom. sg.* славимы 138v2 || ЗБ: *praes. 3. sg.* /не/ слави 161r9, *praes. 3. pl.* славѣ 126r15

○ × 4: ≡ славити 3 (3), ‡= славити 1 (1)

● зајЛ; домаћег порекла, од псл. *slaviti (SES, s. v. *slava*, Skok 3: 288–289, s. v. *sluti*, ESJS 13: 835–836, s. v. *slaviti*); уп. ссл. славити (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN), стсл. славити (СС), стсл.-цсл. славити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_Р: × 2, нар_Р: × 2; књиж_Σ: × 2, нар_Σ: × 2

/славослови/ славослови[ти] impf. М: *praes. 1. sg.* славослови^М[ѣ] 127v23–128r1

○ × 1: ‡#≈ благословити 1 (1)

● књиж_Л, уп. ссл. славословити (ФР: Д, NN), стсл. славословити (СС), стсл.-цсл. славословити (SJS); стсл. реч калк према грч. *δοξολογεῖν* (уп. Zett 1970: 266, s. v. *slavoslovije*). RJAZU: +

▲ књиж_Р: × 1; књиж_Σ: × 1

/слаіаи се/ сла[гати] се impf. ЗБ: *praes. 3. sg.* /се/ слаже 109v8

○ × 1: ≡ слагати сЛ 1 (1)

● зајЛ; домаћег порекла, уп. псл. *ložiti (SES, s. v. v. *ložiti*, *predložiti*, *predlagati*, Skok 1: 281–283, s. v. *leći*); уп. стсл.-цсл. слагати сЛ (SJS). RJAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ нар_Р: × 1; нар_Σ: × 1

/сладосѣ/ сладост[ь], -и f. ССЛ: *gen. sg.* сладости 131v1, *acc. sg.* /вь/ сладо^{СТ}[ь] 96r15 || ЗБ: *nom. sg.* сладо^{СТ}[ь] 98v22, *gen. sg.* сладости 160v14.

○ × 4: ≡ сладость 4 (3+1)

● зај_L; уп. **/слаѣки/**; уп. ссл. сладость (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ), стсл.-цсл. сладость (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ неутр_R: × 4; неутр_Σ: × 4

/слаѣки/ сладк[и], [-а], -о ЗБ: *nom. sg. n.* сла^Дко 101r22-23, М: *gen. pl. m.* /ѡ[ь]/ сла^Дкѣи 145r16, НБ: *loc. sg. f.* /на/ сла^Дкой 137r14.

○ × 3: ≡ сладкѣи 1 (1), ‡ ≠ сласть 1 (1), ‡ ≈ покойный 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *soldьkь (ПЕРСЈ, Skok 3: 277–278, SES, ESJS 13: 833–834); уп. ссл. сладькь (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 3; неутр_Σ: × 3

/слачица/ слачиц[а], -е f. НБ: *gen. sg.* /ѡ[ь]/ слачице 108v13

○ × 1: ≈ горьшна 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, Skok 3: 278, s. v.v. *sladak, slak*), в. **/слаѣки/**. RJAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/слеѣ/ слѣпъ, [-а], [-о] ССЛ: *dat. sg. m.* слѣпомъ 145v10 || ЗБ: *dat. sg. m.* слѣпомъ 143v13, *nom. pl. m.* слѣпи 120r2, М: *nom. sg. m.* слѣпъ 140v15, 144r10, *dat. sg. m.* слѣпъ 138v20 // *dat. sg. m.* слѣпомъ 140r6, *nom. pl. m.* слѣпѣи 120r17 ◆ слѣпъ роѣнь: *nom. sg. m.* слѣпъ роѣ^Н(ъ) 140v15, *dat. sg. m.* слѣпъ роѣнь 138v20

○ × 8: ≡ слѣпъ 4 (3+1), ≈ слѣпорожденный 1 (1), ‡ ≠ слѣпорожденный 1 (1) ◆ слѣпъ роѣнь: ≡ слѣпорождень 2 (2)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *slěpь (SES, Skok 3: 284–285, ESJS 14: 837); уп. ссл. слѣпъ (С, ФР: Д, Да, ГЦ, NN), стсл. слѣпъ (СС), стсл.-цсл. слѣпъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 8; неутр_Σ: × 8

/слеѣац/ слѣпаць, [-пца] m. М: *nom. sg.* слѣпаць 138v21, *dat. sg.* слѣ^Пцъ 142v5, *acc. sg.* слѣпца 145r8, НБ: *nom. sg.* слѣпаць 143r2

○ × 4: ∅ 1 (1), ≈ слѣпорожденный 2 (2), ‡ ≈ слѣпорожденный 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (SES, s. v. *slęp*, Skok 3: 284–285, s. v. *slijęp*, ESJS 14: 837, s. v. *slěpь*), в. **/слеѣ/**; уп. ссл. слѣпць (ФР: ББ). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 4; нар_Σ: × 4

/слеѣородни/ слѣпородн[и], [-а], [-о] М: *dat. sg. m.* слѣпоро^Дно^М[ъ] 141r21

○ × 1: ≡ слѣпорожденный 1 (1)

● хибр_L; Венцловићева посрба, промена друге творбене основе; уп. **/слеѣорођени/**.

▲ хибр_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/слеѣорођени

и

слеѣорождени/

слѣпорожден(‘)ны/слѣпорогѣны/слѣпорођены/слѣпорогѣны [-а], [-о] ССЛ: *dat. sg. m.* слѣпорожден^Нъ 141v23, слѣпор[о]ж^Ден^Нъ 139r4 // *nom. sg. m.* слѣпорож^Денны 142r25-142v1, *gen. sg. m.* /ѡ[ь]/ слѣпор(о)ж^Ден^Наго 138v6, *voc. sg. m.* слѣ^{ПО}рожд^Ден^Не 143r2-3, *loc. sg.* /ѡ/ слѣпор[о]ж^Ден^Номъ 138v4, *dat. pl. m.* слѣпорож^Ден^Нымъ 142v20 || П: *dat. sg. m.* слѣпорођен^Нъ 138v17, слѣпорођенъ 138v9, слѣпорогѣнъ 142r11 // *nom. sg. m.* слѣпорођены 142r5, 143r9, *gen. sg. m.* /ѡ[ь]/ слѣпорођенога 142r18, *dat. sg. m.* слѣпорогѣн^Номъ 139r15, слѣпорођен^Номъ 142v9-10, *acc. sg. m.* слѣпорођен^Нога 143v8, слѣпорођенога 145r8

- × 17: ≡ слѣпорожденный 16 (16), ‡ ≡ слѣпорожденный 1 (1)
- књиж_L; уп. слѣпорожденъ (Miklosich), рсл. слѣпорожденный (Баранович). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ књиж_R: × 7, хибр_R: × 10; књиж_Σ: × 7, хибр_Σ: × 10

/слейоѿа и слейоѿа/ А: слѣпокн/слѣпоѿа, [-кнѣ/ѿе] f. П: асс. sg. слѣпоѿ8 121r15, слѣпоѿv 144r8, НБ: ном. sg. слѣпокн 144r12 Б: слѣпот[а], -е f. ССЛ: асс. sg. слѣпот8 142v3 || ЗБ: gen. sg. /ѿ[ъ]/ слѣпоте 143v2.

- А: × 3: ∅ 1 (1), ≡ слѣпота 2 (2) Б: × 2: ≡ слѣпота 1 (1), ≠ слѣпота 1 (1)
- књиж_L и нар_L; домаѿег порекла (Skok 3: 284–285, s. v. *sljep*), в. **/слей/**; уп. ссл. слѣпота (ФР: Да), стсл. слѣпота (СС), стсл.-цсл. слѣпота (SJS), крајње порекло домаѿе (SES, s. v. *sljep*, Skok 3: 284–285, s. v. *sljep*, ESJS 14: 837, s. v. *slěpъ*). А: RJAZU: + Б: Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +
- ▲ књиж_R: × 1, нар_R: × 4; нар_Σ: × 3, књиж_Σ: × 1, хибр_Σ: × 1

/слика/ слика, -е f. НБ: ном. sg. слика 112r10, gen. sg. слике 139r13, асс. sg. /oy/ сликv 158r12, instr. sg. /cl/ слико^М[ъ] 121v10

- × 4: ≈ образъ 1 (1), ‡ ≈ образъ 1 (1), ≈ подобіе образа 1 (1), ≈ естество 1 (1)
- нар_L; домаѿег порекла (SES). RJAZU: + | Михајловић 1984: + | Јовановић 1911: +
- ▲ нар_R: × 4; нар_Σ: × 4

/сличе/ сличе, -а n. impf. НБ: praes. 3. pl. сличv 160r17

- × 1: ∅ 1 (1)
- недеф_L; домаѿег порекла, од псл. (?) *съ likъ (SES, s. v. *slika*). Јовановић 1911: + (сличе слѣгино оузе на се)
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/сличје/ слич'[јѹ], -ч'ѿа n. НБ: gen. sg. слич'ѿа 160v11

- × 1: ≈ естество 1 (1)
- књиж_L; уп. стсл. сљанчнѣ (СС), стсл.-цсл. сљанчнѣ (SJS). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/слишаније/ слышаніе, [-іа] n. ССЛ: асс. sg. слышаніе 139r5, loc. sg. /вѿ/ слышаній 119v1

- × 2: ≡ слышаніе 2 (2)
- књиж_L; уп. ссл. слышаниѣ (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ЂБ), стсл. слышаниѣ (СС), стсл.-цсл. слышаниѣ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ књиж_R: × 2; књиж_Σ: × 2

/слишашѿель/ слышател[ъ], [-лѿа] m. ССЛ: voc. sg. слышателю 138v10, 155v8, gen. pl. слышателѿей 113r6, 119r24-119v1, слышателѿей 131r12, dat. pl. слышателѿе^М[ъ] 106r13, 113r8, 139r5, 156r17, voc. pl. слышатели 104v4, instr. pl. слышателѿами 96r14-15 || ЗБ: voc. sg. слышателю 96r19

- × 12: ≡ слышатѿель 11 (11), = слышатѿель 1 (1)
- књиж_L; уп. ссл. слышатѿель (ФР: ГЦ, ЂБ), стсл. слышатѿель (СС), стсл.-цсл. слышатѿель (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ књиж_R: × 12; књиж_Σ: × 12

/слобода/ слобод[а], -е f. НБ: gen. sg. слободе 133r13, асс. sg. слобод8 95v20-21, 101r11

- × 3: ∅ 1 (1), ≈ спасеніе 1 (1), ≈ дерзновеніе 1 (1)
- књиж_L и нар_L; домаѿег порекла, од псл. *svoboda (ПЕРСЈ, Skok 3: 286, ESJS 14: 913–914, s. v. *svobdъ*, SES, s. v. *svoboda*); уп. ссл. свобода (С, ФР: Т, Да, ГЦ), стсл. свобода (СС), стсл.-цсл. свобода (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/слободан/ слободанъ/слободань, [-дна], [-дно] П: *nom. sg. m.* слободань 97v10, НБ: *nom. sg. m.* слободань 96r5-6, слободанъ 96r7

○ × 3: ∅ 1 (1), ≈ властѣ идѣти 1 (1), ≠ свобода 1 (1)

● књиж_L и нар_L; домаћег порекла, од псл. **svobodь(nь)* (ПЕРСЈ, s. v. *свобода*, Skok 3: 286, s. v. *sloboda*, ESJS 14: 913–914, s. v. *svobdь*, SES, s. v. *svoboda*); уп. ссл. слободьнь (ФР: ЪБ), свободьнь (С, ФР: Т, Да, ГЦ), стсл. свободьнь (СС), стсл.-цсл. свободьнь (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/слободно/ слободно adv. НБ: слобод^дно 133r17

○ × 1: ∅ 1 (1)

● књиж_L и нар_L; домаћег порекла, в. /слободан/; уп. ссл. свободьно (ФР: ГЦ), стсл.-цсл. свободьно (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/словесни/ словесн[и], [-а], [-о] НБ: *dat. sg. m.* словесн8 158v2

○ × 1: ∅ 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. словесьнь (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ), стсл. словесьнь (СС), стсл.-цсл. словесьнь (SJS); крајње порекло домаће (уп. SES, s. v. *sloves*), в. /слово/. Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ књиж_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/слово/ слово, -а, рл. словеса п. ССЛ: *nom. sg.* слово 95r11, 104v22, 112v1, 118v14, 130v13, 138v4, 155r18, слов(о) 112r25, *gen. sg.* слова 95r8, *nom. pl.* словеса 95r12, 138v6, *acc. pl.* словеса 131r12 || ЗБ: *nom. sg.* слово 100r12, 104r17, 105r1, 111v13, 158r6, 158r7, 163r6, *acc. sg.* /на, за/ слово 124r17, 127v22, 158r7, 158r13, 158r14, *instr. sg.* слово^м[ь] 108r19, *loc. sg.* /ω/ слов8 161v10, *nom. pl.* словеса 105r5, *acc. pl.* словеса 120v9, *instr. pl.* /с/ словесы 136v2, НБ: *nom. sg.* слово 109v10-11, 158r17, *gen. sg.* слова 158r14, *acc. sg.* слово 109v8, 135r15, ^{слово} 159v7, *gen. pl.* /с/ слова 109v8.

○ × 36: ∅ 6 (5+1), ≡ слово 26 (24+2), = слово 3 (3), ≈ глаголь 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *slovo (Skok 3: 289, s. v. *sluti*, ESJS 14: 839–841, SES); уп. ссл. слово (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЪБ), стсл. слово (СС), стсл.-цсл. слово (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ неутр_R: × 29, књиж_R: × 5, нар_R: × 2; неутр_Σ: × 29, књиж_Σ: × 5, нар_Σ: × 2

/сломиѡи/ сломи[ти] pf. ЗБ: *perf. 3. sg. m.* сломіω /e/ 97r20, НБ: *perf. 3. sg. m.* сломіω 97r18.

○ × 2: ≡ сломити 1 (1), ‡ ≈ сокршити 1 (1)

● књиж_L и нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *lomiti (ПЕРСЈ, s. v. *ломити*, Skok 2: 316–317, s. v. *lomiti*, ЭССЯ 16: 16–19); уп. ссл. съломити (ФР: Д), стсл. съломити (СС), стсл.-цсл. съломити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/слуга/ слуга/слуга, -е f. ЗБ: *instr. sg.* слуго^м[ь] 109r4, НБ: *nom. sg.* слуга 109r8, 109v18, слуга 122r13, *gen. sg.* /ѡ[ь]/ слуге 159r23, *dat. sg.* слуги 110v20, 159r21, *instr. sg.* /с[ь]/ слуго^м[ь] 102v2, *gen. pl.* слугаа 108r19, слугаа 141v21, *dat. pl.* слугами 101r5.

○ × 11: ∅ 2 (1+1), ≡ слуга 1 (1), ≈ рабъ 6 (4+1+1), ≠ рабъ 1 (1), ≈ аггелъ 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *sluga (Skok 3: 287–288, ESJS 14: 841–842, SES); уп. стсл. слоуга (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП), стсл. слоуга (СС), стсл.-цсл. слоуга (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ неутр_R: × 4, књиж_R: × 1, нар_R: × 6; неутр_Σ: × 4, књиж_Σ: × 1, нар_Σ: × 6

/слуїин/ слѣгин[ъ], [-а], [-о] НБ: *acc. sg. f.* слѣгинѣ 123v18-19

○ × 1: ≈ ракъ 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, в. **/слуїа/**. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/служба/ слѣжб[а]/слѣжб[а], -е f. НБ: *gen. sg.* /ѿ[ъ]/ слѣж^жбе 143r16, *acc. sg.* /на/ слѣж^жбѣ 120v14,

loc. sg. /на/ слѣж^жби 128r5

○ × 3: ∅ 3 (2+1)

● зај_L; уп. ссл. слоужьба (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, ЂБ), стсл. слоужьба (СС), стсл.-цсл. слоужьба (SJS); крајње порекло домаће (Skok 3: 287–288, s. v. *sluga*, ESJS 14: 841–842, s. v. *sluga*, SES, s. v. *služiti*), уп. **/служийи/**. Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ неутр_R: × 3; неутр_Σ: × 3

/служенье/ слѣжен[є], -ня n. НБ: *gen. sg.* /ѿ[ъ]/ слѣженѣ 109v16, *loc. sg.* /оу/ слѣженю 109v18

○ × 2: ∅ 1 (1), ≈ работа 1 (1)

● књиж_L и нар_L; домаћег порекла (Skok 3: 287–288, s. v. *sluga*, ESJS 14: 841–842, s. v. *sluga*, SES, s. v. *služiti*), в. **/служийи/**; уп. стсл. слоужение (ФР: Д, Т, Да, ГЦ, ЂБ), стсл. слоужение (СС), стсл.-цсл. слоужение (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/служийи/ слѣжи[ти] impf. НБ: *praes. 1. pl.* /не/ слѣжимо 102r3, *praes. 3. pl.* слѣже 118r23.

○ × 2: ≈ работати 1 (1), ‡ ≈ приствпати 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *služiti (Skok 3: 287–288, s. v. *sluga*, ESJS 14: 841–842, s. v. *sluga*, SES); уп. ссл. сложити (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN), стсл. сложити (СС), стсл.-цсл. сложити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/случај/ слвча[й], [-аѿ] m. ЗБ: *dat. sg.* /по/ слвчаю 160v4

○ × 1: ≡ слвчѿй 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. слѿчѿан (ФР: Да), стсл. слѿчѿан (СС), стсл.-цсл. слѿчѿан (SJS); в. **/случийи се/**. Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ неутр_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/случийи се/ слвчи[ти] се pf. НБ: *praes. 3. sg.* /не/ слвчи /се/ 128r15

○ × 1: ≈ быти 1 (1)

● зај_L; уп. ссл. слѿчѿити (се) (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, ЂБ), стсл. слѿчѿити са (СС), стсл.-цсл. слѿчѿити са (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/слушатель/ слѣшател[ъ]/слѣшател[ъ], [-ля] m. П: *voc. sg.* слѣшателю 111v11, 119r2, 130v18,

слѣшателю 106r16, *voc. pl.* слѣшатели 139r7

○ × 5: ≡ слышатель 4 (4), = слышатель 1 (1)

● недеф_L; вероватно посрба; в. и **/слушыйи/**. RJAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ нар_R: × 5; хибр_Σ: × 5

/слушыйи/ слѣшати/слѣшати impf. П: *praes. 3. pl.* слѣшаю 107v2, М: *inf.* слѣшати 103v10,

praes. 3. sg. /не/ слѣша 157r12, *pot. 3. sg. f.* /би/ слѣшала 135r24, НБ: *praes. 3. sg.* слѣша

135r14, *praes. 2. pl.* слѣшате 161r15-16.

○ × 6: ∅ 1 (1), ≈ послѣшати 2 (2), #≠ послѣшати 1 (1), ≈ творити 1 (1), ≈ слышати 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. **sluṣati* (Skok 3: 288, ESJS 14: 842 – 843, SES); уп. ссл. слоушати (ФР: Да, СП), стсл. слоушати (СС), стсл.-цсл. слоушати (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 2, нар_R: × 4; неутр_Σ: × 2, нар_Σ: × 4

/смайрайи/ сматра[ти] impf. НБ: *praes. 3. sg.* сматра /ce/ 135v11

○ × 1: ≈ раззмѣти 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *motriti*, Skok 2: 460–461, s. v. *motriti*, SES), в. **/смойрии/**; уп. ссл. съматрати (ФР: Д, Т, Да, ГЦ, ПП, NN), стсл. съматрати (СС), стсл.-цсл. съматрати (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/смерени/ смѣрен[и], [-а], [-о] П: *gen. sg. m.* /из/ смѣре^ннога 112r12-13

○ × 1: ≠ смиреніе 1 (1)

- књиж_L; уп. ссл. с(ь)мѣрєнь (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ПП, ЋБ), стсл. смѣрєнь (СС), стсл.-цсл. смѣрєнь (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/смереније/ смѣрені[е], -іа п. П: *gen. sg.* /до/ смѣреніа 129v11

○ × 1: ≡ смиреніе 1 (1)

- књиж_L; уп. ссл. с(ь)мѣрєннє (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, NN, ЋБ), стсл. смѣрєннє (СС), стсл.-цсл. смѣрєннє (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/смесиѣи/ смѣси[ти] pf. НБ: *aor. 3. sg.* смѣси 142r8

○ × 1: ≈ сотворити 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, уп. псл. **mēsiti* (ПЕРСЈ, s. v. *mesuti*, Skok 2: 422–423, s. v. *mijesiti*, ЭССЯ 18: 199–201); уп. ссл. смѣсити (ФР: Д, ГЦ, ЋБ), стсл. смѣсити (СС), стсл.-цсл. смѣсити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/смесиа/ смѣста adv. НБ: смѣста 125r7

○ × 1: ∅ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, в. **/месіо/**.
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/смеси се/ смѣ[сти] се pf. НБ: *aor. 3. pl.* смѣтоше /^c(e)/ 96v2

○ × 1: ∅ 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, уп. псл. **męsti* (ПЕРСЈ, s. v. *-mestu*, Skok 2: 411–412, s. v. *mesti*, SES, s. v. *mesti*², ЭССЯ 18: 105–108); уп. ссл. смѣсти (ФР: Д, Т, Да), стсл. смѣсти (СС), стсл.-цсл. смѣсти (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/смейи/ смѣ[ти] impf. НБ: *praes. 3. sg.* сме 158r2, *perf. 3. pl. m.* /нисв/ смѣли 157v13

○ × 2: ∅ 1 (1), ‡ ≈ дерзати 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. **smęti* (ПЕРСЈ, s. v. *mera*, Skok 3: 293, SES); уп. ссл. смѣти (ФР: СП, ГЦ, ПП, NN), стсл. смѣти (СС). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/смейлишије/ смѣтлице, [-а] п. НБ: *acc. sg.* смѣ^тлице 140r20

○ × 1: ≈ оумєть 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *мести*, Skok 2: 411–412, s. v. *mesti*, SES, s. v. *smetišće*), в. /**смесѣи се**/. RJAZU: + | Јовановић 1911: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/**смиловаѣи се**/ **смилова[ти] се** pf. НБ: *praes. 3. sg. /ce/* смилве 123r24, *aor. 3. sg.* смилова /ce/ 113r18.

○ × 2: ∅ 1 (1), ꙗ̑ ≈ мнлосрдовати 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *мио*, Skok 2: 426–427, s. v. *mio*, уп. SES, s. v. *smiliti se*), в. /**миловаѣи**/. Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/**смирна**/ **смѣрна**, [-е] f. ССЛ: *nom. sg.* смѣрна 116r14

○ × 1: ≡ смрна 1 (1)

- књиж_L; уп. цсл. смрна (СЦРЯ); од грч. Σμύρνη. RJAZU: + | Јовановић 1911: *измѣрна*
- ▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/**смислиѣи се**/ **смислы[ти] се** pf. НБ: *praes. 1. sg. /ce/* смислы^М[ь] 124r24

○ × 1: ∅ 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *мисао*, Skok 2: 431–432, s. v. *misao*), в. /**мислиѣи**/. уп. ссл. съмысанти (ФР: Д, Т, Да, ГЦ), стсл. съмысанти (СС), стсл.-цсл. съмысанти (SJS). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/**смишљаѣи се**/ в. /**шмишљаѣи се**/

/**смоѣрење**/ **смотрен[є]**, -**ня** п. НБ: *gen. sg.* смотреня 112r11 ♦ лѣпога смотреня 112r10–11 ≈ красоты 30v2

○ × 1

- књиж_L; домаћег порекла, в. /**смоѣриѣи**/. уп. ссл. съмотрѣние (С, ФР: Д, Т, СП, ПП, NN, ЂБ), съмотреніе (ФР: Да), стсл. съмотрѣние (СС), стсл.-цсл. съмотрѣние (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/**смоѣриѣи (се)**/ **смотри[ти] I**: impf. М: *fut. 1. pl.* смотрикјемо 113r4, НБ: *praes. 1. sg. /ne/* смотри^М[ь] 105v23, *perf. 3. sg. m. /e/* смотрѣω 100v14, *perf. 3. sg. f. /e/* смотрила 121r4, *perf. 1. pl. /нисмо/* смотрили 143r11, *aor. 3. sg.* смотре 123r15, *aor. 3. pl.* смотрише 115v2–3, *pot. 3. pl. m. /би/* смотрили 162r4 **II**: - **се** impf. НБ: *impt. 2. pl.* смотрите /ce/ 136v4, 158r16.

○ **I**: × 8: ≈ видѣти 5 (4+1), ꙗ̑ ≈ видѣти 1 (1), ≈ оузрѣти 1 (1), ≈ присмотрѣти сѧ 1 (1) **II**: × 2: ∅ 2 (2)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *сѣmotriti (ПЕРСЈ, s. v. *motriti*, ESJS 15: 925–926, Skok 2: 460–461, s. v. *motriti*, SES, s. v. *smatрати, motriti*); уп. ссл. съмотрити (ФР: Д, Да, СП, ЂБ), стсл. съмотрити (СС), стсл.-цсл. съмотрити (SJS). **I**: Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: + **II**: RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 2, нар_R: × 8; неутр_Σ: × 2, нар_Σ: × 8

/**смаг**/ **смаг[ъ]**, -**а** м. ЗБ: *acc. sg.* смаг^Д[ъ] 114v3, НБ: *gen. sg.* смада 113r2, *acc. sg.* смаг^Д[ъ] 116v18.

○ × 3: = смадъ 1 (1), ≈ вонѧ 2 (2)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *smordъ (ESJS 14: 848, SES, Skok 3: 294–295, s. v. *smrdjeti*); уп. ссл. смадъ (ФР: СП), стсл. смадъ (СС), стсл.-цсл. смадъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 3; неутр_Σ: × 3

/**смаглив**/ **смадлив[ъ]**, [-а], [-о] М: *acc. pl. m.* смад^Дливе 120v8

○ × 1: ≠ смадъ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. /*смаг*/. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/смагни/ *смадн[їи], -а, [-о]* ЗБ: *nom. sg. f.* *сма^дна* 116v23

○ × 1: ≡ *смадний* 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла (ESJS 14: 848, SES, Skok 3: 294–295, s. v. *smrdjeti*), в. /*смаг*/. уп. стсл. *смадънъ* (CC), стсл.-цсл. *смадънъ* (SJS). RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/смирї/ *смиръ, -и* f. П: *nom. sg.* *смиръ* 99r3, *смиръ* 128v5, 128r24, *смир^ть* 128v3, *смир^ть* 128v6, *gen. sg.*

/прегє, ѿ[ъ], зарад[и]/ *смир^ти* 97v8, 99v10, 116v23, *смир^ти* 103r19, *dat. sg.* /к, по/ *смир^ти* 102v5-6, *смир^ти* 107r15, 127v10, *acc. sg.* /скрозь, на/ *смир^ть* 95v10, 98r20, 114r16, 116v19, 116v21, 129r24, *смир^ть* 106v21, 117r3, 130r14, *instr. sg.* /над[ъ]/ *смир^ть* 95v10, 160v18, *смир^ткю* 103v4, НБ: *gen. sg.* /до, прегє, ѿ[ъ]/ *смир^ти* 99v8, 102v12, 113r13, 127v6, *смир^ти* 96v1, *dat. sg.* /к/ *смир^ти* 102r13, *acc. sg.* /оу/ *смир^ть* 130r22, *instr. sg.* *смир^ть* 102r9, 158v5.

○ × 33: ∅ 16 (15+1), ≡ *смерть* 11 (10+1), = *смерть* 4 (2+1+1), ≈ *смерть* 1 (1), ≠ *смерть* 1 (1)

● књиж_L и нар_L; домаћег порекла, од псл. *сѣмьртъ (ПЕРСЈ, Skok 2: 466, s. v. *mrijeti*, SES, ESJS 15: 926–927); уп. ссл. *сѣмьртъ* (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЪБ), стсл. *сѣмьртъ* (CC), стсл.-цсл. *сѣмьртъ* (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 33; нар_Σ: × 33

/смирїни/ *смиртны, [-а], [-о]* П: *gen. sg. m.* *смиртнога* 113r2, *acc. sg. m.* /на/ *смиртний* 115r3,

смиртны 116v19, *gen. pl. m.* *смиртны* 130r8, *instr. sg. f.* /под[ъ]/ *смиртно^м[ь]* 115v20, *loc. sg. f.* /оу/ *смиртној* 143v19, *instr. sg. n.* /с/ *смиртны^м[ь]* 116r16, М: *instr. sg. m.* *смиртны^м[ь]* 115v11, *gen. pl. m.* /из/ *смиртны* 122r2, *gen. sg. n.* *смиртнога* 132r6, *instr. sg. n.* *смиртны^м[ь]* 115v18, *loc. sg. n.* /оу/ *смиртно* 116r2, НБ: *gen. pl. m.* /ѿ[ъ]/ *смиртны* 130v2.

○ × 13: ∅ 1 (1), ≡ *смертний* 4 (4), = *смертний* 3 (3), ≈ *смерть* 4 (4), ‡ ≈ *смерть* 1 (1)

● књиж_L и нар_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *смирт*, Skok 2: 466, s. v. *mrijeti*, SES, ESJS 15: 926–927, s. v. *сѣмьртъ*), в. /*смирї*/. уп. ссл. *сѣмьртънъ* (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ), стсл. *сѣмьртънъ* (CC), стсл.-цсл. *сѣмьртънъ* (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 13; нар_Σ: × 13

/смуїан/ *смятанъ, [-а], [-о]* НБ: *nom. sg. m.* *смятанъ* 111r1 ♦ *смятанъ* е бїѿ 111r1 ≈ *смаѿе са* 29r20

○ × 1

● нар_L; домаћег порекла, од псл. **сѣмьртънъ(ь)*, уп. слч. *smutný*, чеш. *smutný*, поль. *smętny*, рус. *смутный*, блр. *смутны*, укр. *смутний*; уп. и стсл.-цсл. *сѣмьртънъ* (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/смуїиїи се/ *смвти[ти] се* pf. ССЛ: *aor. 3. pl.* *смвтише /се/* 121r8

○ × 1: ≡ *смвтити са* 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *сѣмьртити се, уп. слч. *smútit' sa*, чеш. *smutiti se*, поль. *smęcić się*, рус. *смутиться*, укр. *смутитися*, в. и /*смуїиїи*/. (уп. ПЕРСЈ, s. v. *мутити*, Skok 2: 414, s. v. *mesti*, SES, s. v. *motiti*); уп. ссл. *сѣмьртити* (ФР: Д, Да, ГЦ, ЪБ), стсл. *сѣмьртити са* (CC), стсл.-цсл. *сѣмьртити са* (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/снаїа/ *снага, [-е]* f. НБ: *nom. sg.* *снага* 107r6, *acc. sg.* *снагъ* 95v16, *loc. sg.* /оу/ *снази* 99r13, 100r10

○ × 4: ≈ *сила* 3 (1+2), ‡ ≈ *власть* 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *snaga (SES, Skok 3: 296–297, ESJS 14: 851); уп. стсл.-цсл. *снага* (SJS). RJAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ нар_R: × 4; нар_Σ: × 4

/снажан/ снажанъ, [-ж^{на}], [-ж^{но}] НБ: *nom. sg. m.* снажанъ 129r3, *acc. sg. m.* снаж^{на}на 121r18, *nom. pl. n.* сна^жне 122r3-4

○ × 3: ≈ силный 1 (1), ‡ ≈ силный 1 (1), ≈ всесилный 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла (SES, s. v. *snaga*, Skok 3: 296–297, s. v. *snaga*, ESJS 14: 851, s. v. *snaga*), в. /снаја/; уп. стсл.-цсл. снажынь (SJS). RJAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/снеї/ снѣгъ, [-а] м. ЗБ: *nom. sg.* снѣгъ 142r9

○ × 1: ≡ снѣгъ 1 (1)

● зај_L: домаћег порекла, од псл. *sněgъ (SES, Skok 3: 297, ESJS 14: 851–852); уп. ссл. снѣгъ (С, ФР: Д, Да), стсл. снѣгъ (СС), стсл.-цсл. снѣгъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/сокак/ сокак[ъ], [-а] м. НБ: *loc. sg. /на/* сокакъ 102r4

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L: од тур. *sokak*, крајње арапског порекла (Skok 3: 302, Петровић 2012: 261–262, Škaljić: 569). RJAZU: + | Михајловић 1974: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/соломон/ соломонъ, -а ном. прогр. м. ЗБ: *nom. sg.* соломонъ 122r9, *gen. sg.* /ѿ[ъ]/ соломона 122r10

○ × 2: ≡ Соломонъ 1 (1), = Соломонъ 1 (1)

● књиж_L: уп. ссл. соломонъ (ФР: Д, Т, Да, ГЦ), стсл. соломонъ (СС), стсл.-цсл. соломонъ (SJS); од грч. Σολομόν. Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 2; књиж_Σ: × 2

/соломонов/ соломонов[ъ], [-а], [-о] М: *dat. sg. f. /но/* соломоновой 155v5, НБ: *loc. pl. f. /оу/* соломоновы 119v12, соломоновой 132r19

○ × 3: ∅ 1 (1), ≈ Соломонъ 1 (1), ‡ ≈ пѣснь пѣсней 1 (1)

● књиж_L: уп. ссл. соломоновъ (С, ФР: ЂБ); в. /соломон/. Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 3; хибр_Σ: × 3

/соморијски?!/ соморѣт^ск[и], -а, [-о] М: *voc. sg. f. /ѿ/* соморѣт^сска (!) 132r21

○ × 1: ≈ самаранини 1 (1)

● књиж_L: уп. /самарија/, /самарињи/, /самаријски/, /самарански/; можда и Венцловићева твореница према предлошку.

▲ нар_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/сомун/ сомун[ъ], [-а] м. НБ: *gen. pl. /ѿ[ъ]/* сомвна 125r20

○ × 1: # ≠ хлѣбъ 1 (1)

● нар_L: од тур. *somun*, крајње порекло грчко (Петровић 2012: 262, Skok 3: 199, s. v. *samun*, Škaljić: 570). RJAZU: + | Михајловић 1974: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/софра/ софр[а], [-е] ф. НБ: *acc. sg. /на/* соф^рv 120v11

○ × 1: ≈ трапеза 1 (1)

● нар_L: од тур. *sofra*, крајње порекло арапско (Петровић 2012: 262, Skok 3: 300, Škaljić: 568). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/cīavaŋe/ спаван[гє], [-нѧ] п. НБ: *loc. sg. /oy/ спаваню* 96r20

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. **/cīavaiīu/**; уп. ссл. сьпаниє (ФР: Т). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/cīavaiīu/ спава[ти] impf. П: *praes. 2. sg.* спавашь 96v20, *imperf. 3. sg.* спаваше 96r23, 96v11, *part. praes. act. m. acc. sg.* спаваюћога 96v19

○ × 4: ≡ спати 4 (3+1)

● књиж_L и нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *съпати (Skok 3: 309–310, s. v. *spati*, SES, s. v. *spati*, ESJS 15: 930); уп. ссл. сьпавати (ФР: Т). RJAZU: +

▲ нар_R: × 3, хибр_R: × 1; нар_Σ: × 3, хибр_Σ: × 1

/cīavach/ спавач[ь], [-а] м. М: *voc. sg.* спавачъ 100v21

○ × 1: ≈ спати 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. **/cīavaiīu/**. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/cīadaiīu/ спада[ти] impf. М: *praes. 3. sg.* спада 142r12

○ × 1: ≈ падати 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *съпадати, уп. буг. *спадам*, слн. *spadati*, слч. *spadat'*, чеш. *spadati*, поль. *spadać*, рус. *спадать*, блр. *спадаць*, укр. *спадати* (уп. ESJS 10: 628–629, s. v. *pasti*, Skok 2: 615 – 616, s. v. *pasti*², SES, s. v. *pasti*¹); уп. стсл. сьпадати (CC), стсл.-цсл. сьпадати (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/cīac/ сп[а]сь, [-а] м. ЗБ: *nom. sg.* сп(а)^сь 111r10, 110r14

○ × 2: ≡ спась 2 (2)

● књиж_L; уп. ссл. сьпась (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ЂБ), стсл. сьпась (CC), стсл.-цсл. сьпась (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 2; књиж_Σ: × 2

/cīasaiīu/ спаса[ти] impf. ЗБ: *praes. 3. sg.* спаса 123v8

○ × 1: ≠ спасати 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. сьпасати (С, ФР: Д, Т, Да, ТХ), стсл. сьпасати (CC), стсл.-цсл. сьпасати (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/cīaseŋe и cīaseniје/ сп[а]сеніє/сп[а]сеніє», -ѧ/[-їа] п. ССЛ: *acc. sg.* сп(а)^сеніє 100r13, 117r11 || ЗБ: *nom. sg.* сп(а)^сеніє 103r14, 124r6, *gen. sg.* /рад[и]/ сп(а)^сеніа 109r9, 124r1, 131r6, 136v24, 137v12, сп(а)^сенна 104r15, *acc. sg.* /за/ сп(а)^сеніє 101r15, 103v13, 104r11, 104r20, 104r22, 104v4, сп(а)^сеніє 104r21, 133r13-14, сп(а)^сеніє 110v20, *instr. sg.* сп(а)^сеніє^м(ь) 124r4, *loc. sg.* /ω/ сп(а)^сенію 117r15, М: *acc. sg.* сп(а)^сеніє 109r19, НБ: *acc. sg.* /на/ сп(а)^сеніє 127r17, сп(а)^сеніє 109r19.

○ × 23: ≡ спасеніє 15 (12+3), ‡ ≡ спасеніє 2 (2), = спасеніє 2 (1+1), ≈ спасеніє 1 (1), ≠ спасеніє 1 (1), ≠ спасти 1 (1), ‡ ≈ здравіє 1 (1)

● књиж_L и нар_L; уп. ссл. сьпасеніє (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. сьпасеніє (CC), стсл.-цсл. сьпасеніє (SJS) (уп. ESJS 15: 929–930, Skok 3: 309–310, s. v. *spasti*). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 16, нар_R: × 7; књиж_Σ: × 16, нар_Σ: × 7

/сѣасиѣель/ сп[а]ситель, -ля м. ССЛ: *nom. sg.* сп(а)^ситель 130v16 || ЗБ: *nom. sg.* сп(а)^ситель 96v4, 96v8, 105r7, 139r14, 140r6, *acc. sg.* сп(а)^сителна 105r12, *instr. sg.* сп(а)^сителю^м(ь) 136v17, М: *nom. sg.* сп(а)^сите^л(ь) 138v2.

○ × 9: ≡ спаситель 8 (8), ≈ спась 1 (1)

● зајл; уп. ссл. съпаситель (ФР: Д, Т, Да, СП, NN, ЪБ), стсл. съпаситель (СС), стсл.-цсл. съпаситель (SJS). RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 9; неутр_С: × 9

/сѣасиѣельев/ сп[а]сительев[ъ], [-а], -о ЗБ: *acc. sg. n.* сп(а)^сителюво 104v4

○ × 1: ≡ спасительевъ 1 (1)

● књижл; уп. ссл. съпасительевъ (ФР: ПП), стсл. съпасительевъ (СС), стсл.-цсл. съпасительевъ (SJS). RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 1; књиж_С: × 1

/сѣасѣи (се)/ спасти I: pf. ССЛ: *impt. 2. sg.* сп(а)^с(и) 96v3, сп(а)^си 145v10 || ЗБ: *praes. 3. sg.* /да/ сп(а)^се 131v7, *perf. 3. sg. f.* спа^сла /e/ 109r19, *aor. 3. sg.* сп(а)^са 96v4, *fut. 3. sg.* /кю ce/ сп(а)^сти 107v13, сп(а)^сти /кю/ 112r9, П: *praes. 3. sg.* сп(а)^се 123v3 II: ~ ce pf. ЗБ: *praes. 3. sg.* /ce/ спасе 112r9, /да ce/ спасе 161r17, *perf. 3. sg. m.* /ce e/ спа^с(а)ω 111v6, *fut. 2. sg.* сп(а)^сти /кюш^с ce/ 104r14, *fut. 3. sg.* сп(а)^сти /кю ce/ 107v17, *pot. 3. sg. m.* /да би ce/ спа^с(а)ω 161r12, *pot. 3. pl. m.* /би ce/ сп(а)^сли 122r19, 133r11, НБ: *inf. /ce/* сп(а)^сти 136v1, *perf. 3. pl. m.* /сх ce/ сп(а)^сли 111v20, *aor. 3. pl.* сп(а)^соше /ce/ 135r6.

○ I: × 8: ≡ спасти с_а 3 (2+1), = спасти 4 (3+1), ‡= спасти 1 (1) II: × 11: ∅ 3 (2+1), ≡ спасти с_а 2 (2), = спасти с_а 6 (2+3+1)

● зајл; домаћег порекла, од псл. *spasti (ESJS 15: 929–930, уп. Skok 3: 309–310, s. v. *spasti*); уп. ссл. съспати (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, NN, ЪБ), съспати се (С), стсл. съспати (с_а) (СС), стсл.-цсл. съспати (с_а) (SJS). I: Даничић: +, RJAZU: + II: Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 6, нар_Р: × 13; неутр_С: × 6, нар_С: × 13

/сѣенза/ спен^з[а], -е f. НБ: *gen. sg.* спен^зе 110v5, *acc. sg.* спен^з 110v6

○ × 2: ≈ богатство 1 (1), ≈ съкровице 1 (1)

● нар_Л; од влат. *spesa*, са секундарним уметањем назалне компоненте (Skok 2: 636, s. v. *pendžati*, Тешић 2016: 243, s. v. *спенџат*); уп. спенџа (Miklosich). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1974: +

▲ нар_Р: × 2; нар_С: × 2

/сѣодобѣи/ спод[о]би[ти] pf. ССЛ: *impt. 2. sg.* спо^д[о]би 163v14 || НБ: *pot. 3. sg. m.* /би/ спо^д[о]бѣω 118v12.

○ × 2: ∅ 2 (2)

● књижл; домаћег порекла, уп. псл. *podoba (SES, s. v. *podoba*, *spodobiti se*, ПЕРСЈ, s. v. *подобан*, Skok 1: 419–420, s. v. *dob*, ESJS 668–670, s. v. *podoba*); уп. ссл. съподобити (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЪБ), стсл. съподобити (СС), стсл.-цсл. съподобити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_Р: × 1, нар_Р: × 1; књиж_С: × 1, хибр_С: × 1

/сѣоља/ спол^на adv. НБ: спол^на 139v4, 142v10, сп^ол^на 143v6-7

○ × 3: ∅ 1 (1), ≈ внѣшнѣи 2 (2)

● нар_Л; домаћег порекла, уп. псл. **pol'e* (SES, s. v. *polje*, Skok 2: 698–699, s. v. *polje*). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_Р: × 3; нар_С: × 3

/сѣомен/ споменъ/спомень, [-а] м. НБ: *nom. sg.* спомень 104r5, *acc. sg.* спомень 114v13, 119r21, споменъ 114v16, ♦ спомень се прѣводи 119r21 ≈ воспоминаетъ 38r18

○ × 4: ≈ памѣть 2 (2), #≈ памѣть 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (Skok 2: 699–700, s. v. *romen*, уп. SES, s. v.v. *spotin*, *romen*), в. /сѣоменуѣи/. RJAZU: +

▲ нар_R: × 4; нар_Σ: × 4

/сѣоменаѣ/ спомен[а]к[ъ], -нѣка м. М: *gen. sg.* /зарад[и]/ споменѣка 104r23, НБ: *instr. sg.* /со/ споменко^М[ъ] 103v15

○ × 2: ∅ 1 (1), ≈ въспоминаніе 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. /сѣомен/. Даничић: *съпоминькъ*, RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/сѣоменуѣи (се)/ споменѣти I: *pf.* М: *fut. 3. sg.* споменѣти /кѣ се/ 119r21-22 II: ~ се *pf.* М: *praes. 3. sg.* /се/ спомене 104v1-2, *perf. 1. pl. m.* споменѣли /смо се/ 103v19.

○ I: × 1: ≈ воспоминаніе сотворити 1 (1) II: × 2: ≈ помѣнѣти 1 (1), ‡≈ помѣнѣти 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (Skok 2: 699–700, s. v. *romen*, уп. SES, s. v. *romen*), в. /ѣоменуѣи/; уп. ссл. съпоменѣти (ФР: ЪБ). I: RJAZU: + | Јовановић 1911: + II: Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/сѣоминаѣе/ споминан[ѣ], -нѣа п. М: *gen. sg.* /ѣ[ъ]/ споминанѣа 103v14, *loc. sg.* /ѣ/ споминанѣу 103v17.

○ × 2: ≈ въспоминаніе 2 (2)

● нар_L; домаћег порекла, в. /сѣоминаѣи/. RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/сѣоминаѣи се, сѣомиѣѣи се/ споминати/спомин[ѣ]ти се *impf.* М: *praes. 3. sg.* /се/ споминѣе 122r23, *praes. 1. pl.* /се/ споминѣемо 118v18, *л. ѣрилоѣ садашѣи* споминаюкѣ /се/ 104r7, НБ: *inf.* /се/ споминѣати 102r13, *praes. 3. sg.* споминѣе /се/ 136v25, 137r1.

○ × 6: ∅ 2 (2), ≈ воспоминати 3 (3), ‡≈ памѣтствовати 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (Skok 2: 699–700, s. v. *romen*, уп. SES, s. v.v. *spotin*, *romniti*¹), в. /сѣоминаѣи/. RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 6; нар_Σ: × 6

/сѣоминаѣи, сѣомиѣѣи/ споминати/спомин[ѣ]ти *impf.* М: *praes. 1. sg.* споминѣе^М[ъ] 103v6, *praes. 3. sg.* споминѣе /се/ 103v11, *praes. 1. pl.* споминѣемо 104r21-22, *perf. 3. pl. m.* /сѣ/ споминѣали 104r3, *impt. 2. sg.* споминѣѣ 103v8.

○ × 5: ≈ въспоминати 2 (2), ≈ поминати 3 (2+1)

● нар_L; домаћег порекла (Skok 2: 699–700, s. v. *romen*, уп. SES, s. v.v. *spotin*, *romniti*¹), в. /сѣоменуѣи/. Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 5; нар_Σ: × 5

/сѣоѣузнуѣи се/ спопѣзнѣ[ти] се *pf.* М: *perf. 3. pl. m.* /сѣ се/ спопѣзнѣли 103v16

○ × 1: ≠ поползновѣнѣе 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. (?) *сѣропѣзнѣти, уп. слн. *sporolzniti se* (XVI в.) (BSKJ XVI), ст.-рус. споползнѣти (XIV в.) (СРЯ XI–XVII).

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/сѣоѣиѣѣи се/ споти[ѣати] се *impf.* НБ: *л. ѣрилоѣ садашѣи* /се/ спотичѣкѣ 100r20

○ × 1: ≈ оупадати 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *сѣротѣкнѣти (SES, s. v. *spotakniti*, Skok 3: 429–430, s. v. *taći*). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/сїрава/ справа, -е f. НБ: *nom. sg.* справа 108r6, *gen. sg.* справе 106v11-12

○ × 2: ≈ оустроєніє 1 (1), ‡ ≈ ничтоже 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла (SES, s. v. *spraviti*), в. **/сїравийи/**; уп. съправа (Miklosich). RJAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/сїравийи/ справи[ти] pf. НБ: *perf. 3. sg. m. /e/* справїω 141v15, *aor. 3. sg.* справи 142r10, *їл. ѱридев ѱрїни nom. pl. f.* спралєне 141v4

○ × 3: ≈ сотворити 2 (2), ≠ ниѣти 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. *сърправити (SES, s. v. *spraviti*, Skok 3: 26–27, s. v. *prav*); уп. съправити (Miklosich). RJAZU: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/сїралайи/ спралаати impf. НБ: *inf.* спралаати 139r9

○ × 1: ≈ сотворити 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла (SES, s. v. *pravi*), в. **/сїравийи/**; промена вљ > љ дијалекатска. RJAZU: *справљати*

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/сїустиийи/ спс[стити] pf. ЗБ: *їл. ѱридев ѱрїни instr. sg. f. /под[ъ]/* спшчено^M[ъ] 126r5

○ × 1: = спсстити 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла (SES, s. v. *pustiti*, Skok 3: 82–83, s. v. *pust²*), в. **/їустийи/**; уп. стсл. съпоустити (CC), стсл.-цсл. съпоустити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/сїушїайи/ спшшта[ти] impf. НБ: *praes. 2. sg. /да не/* спшшта^M(ъ) 132v4

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла (SES, s. v. *pustiti*, Skok 3: 82–83, s. v. *pust²*), в. **/сїустиийи/**; уп. съпоушати (Miklosich). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/сравнийи/ сравни[ти] се pf. М: *perf. 3. sg. m. /нїе се/* сравнїω 133v22, 134r1

○ × 2: ≈ несоравненнѣ 2 (2)

● књиж_L: уп. сьравньити сѧ (Miklosich). Даничић: *сравняйи се*, RJAZU: + | Јовановић 1911: *сравняйи се*

▲ нар_R: × 2; хибр_Σ: × 2

/сравњење/ сьравнєн[їє], -нє n. П: *gen. sg. /проѱв/* сьравнєнє 139r25

○ × 1: = соравненїє 1 (1)

● хибр_L: уп. сьравньєнїє (Miklosich). RJAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ хибр_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/срамойа/ срамот[а], [-е] f. НБ: *acc. sg.* срамотѧ 161v4

○ × 1: ‡ ≈ грѣхъ 1 (1)

● зај_L: домаћег порекла, уп. псл. *sortъ (SES, s. v. *sram*, Skok 3: 314–315, s. v. *sram*, ESJS 14: 867–868, s. v. *sramъ*); уп. ссл. срамота (ФР: Д, Да, ЂБ), стсл. срамота (CC), стсл.-цсл. срамота (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/срѣачни/ срѣачн[и], [-а], [-о] П: *асс. pl. f.* срѣачне 110r1, срѣачне 137r10, срѣачне 145v6, НБ: *асс. pl. f.* срѣачне 142v11.

○ × 4: ≡ срѣачный 3 (3), ‡ ≈ в'нѣтрнїи 1 (1)

● зајл; домаћег порекла (Skok 3: 316–317, s. v. *srce*, ESJS 15: 871–872, s. v. *srědyse*), в. **/срѣцел/**; уп. ссл. срѣдѣчьнь (ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, ЪБ), стсл. срѣдѣчьнь (СС), стсл.-цсл. срѣдѣчьнь (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 4; неутр_Σ: × 4

/срѣдишѣо/ срѣдито adv. НБ: срѣдито 96v5, 125v16

○ × 2: ∅ 2 (2)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *srědy (SES, s. v. *srd*, Skok 3: 316–317, s. v. *srce*); уп. срдито (Miklosich). уп. Даничић: *срѣдить*, RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/срѣбрни/ срѣбрн[и], [-а], -о П: *ном. pl. m.* срѣбрнїи 133v10, *ном. sg. n.* срѣбрно 141v8, М: *асс. pl. f.* срѣбрне 141v7, *ном. sg. n.* срѣбрно 141r13.

○ × 4: ≡ срѣбрный 2 (1+1), ≈ срѣбро 2 (2)

● зајл; домаћег порекла (SES, s. v. *srebro*, Skok 3: 318–319, s. v. *srebro*), в. **/срѣбро/**; уп. ссл. срѣбрьнь (ФР: Д, Т, Да, ГЦ). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 4; неутр_Σ: × 4

/срѣбро/ срѣбро, -а п. ЗБ: *ген. sg.* /срѣ[б]/ срѣбра 141r4, 141r9, 141r14, срѣбра 140r19, 141v1, НБ: *ном. sg.* срѣбро 140r12, *instr. sg.* /за/ срѣбро^М[ь] 141v3

○ × 7: ∅ 1 (1) ≡ срѣбро 3 (2+1), ≠ срѣбро 2 (1+1), ‡ ≈ злато 1 (1)

● зајл; домаћег порекла, од псл. *srěbro (SES, Skok 3: 318–319); уп. ссл. срѣбро (С, ФР: Д, Т, Да), стсл. сьрѣбро (СС), стсл.-цсл. сьрѣбро (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 7; неутр_Σ: × 7

/срѣга/ срѣд[а], [-е] f. М: *loc. sg.* /на/ срѣди 97r13

○ × 1: ‡ ≈ посрѣдѣ 1 (1)

● зајл; домаћег порекла, од псл. *serda (SES, s. v. *sreda*¹, Skok 3: 319–320, s. v. *srijeda*, ESJS 14: 868); уп. ссл. срѣда (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, NN, ЪБ), стсл. срѣда (СС), стсл.-цсл. срѣда (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/срѣди/ срѣд[и] праер. М: сре^Д[и] 107r20; ◆ насре^Д[ь] adv. М: насре^Д[ь] 104r22

○ × 1: ≈ посрѣди 1 (1); ◆ насре^Д[ь]: × 1: ≈ посрѣдѣ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *serdi < *serdy (SES, s. v. *sredi*, Skok 3: 319–320, s. v. *srijeda*, ESJS 14: 868, s. v. *srěda*); уп. ссл. срѣдѣ (ФР: ЪБ). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/срѣшїи/ срѣ[сти]/срѣ[сти] pf. П: *aor. 3. sg.* срѣ^Тнв 118r4, срѣте 118v2

○ × 2: ≡ стрѣсти 1 (1), = стрѣсти 1 (1)

● зајл; домаћег порекла, од псл. *srěstī (SES, s. v. *srečati*, Skok 3: 319); уп. ссл. сьрѣсти (ФР: Д, Да, СП, ГЦ), стсл. сьрѣсти (СС), стсл.-цсл. сьрѣсти (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1, нар_R: × 1; неутр_Σ: × 1, нар_Σ: × 1

/срѣшење/ срѣтенє, [-ня] п. П: *асс. sg.* /на/ срѣтенє 101v8, 118r3

○ × 2: = стрѣтенїе 1 (1), ‡ = стрѣтенїе 1 (1)

● књиж_L и нар_L; домаћег порекла, в. **/срѣшїи/**; уп. ссл. сьрѣтенїе (ФР: Д, Т, Да, СП), стсл. сьрѣтенїе (СС), стсл.-цсл. сьрѣтенїе (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/срок/ срок[ъ], [-а] m. НБ: асс. sg. ^{срок(ъ)} 129v18

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. (?) *srrokъ (Фасмер 3: 740–741, Skok 3: 121, s. v. *reči*); уп. ссл. сьрокъ (ФР: ЪБ), стел.-цсл. сьрокъ (SJS). RJAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/срѣски/ срѣскѣи adv. НБ: ♦ /по/ срѣскѣи 137r8

○ × 1: ∅ 1 (1)

● зај_L: домаћег порекла (в. Лома 2016: 7–18); уп. ссл. срьбьскъ (ФР: Д, Т, Да, ТХ, ГЦ, ПП, ЪБ), срьбьскын (С). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/срце/ срце, -а n. ССЛ: gen. sg. ср^цца 110r5, 131r11, loc. pl. /въ/ ср^ццахъ 113r5 || П: nom. sg. ср^цце 133v20, gen. sg. /ѡ[ъ], съ/ ср^цца 97r10, 107v19, 107v20, 109r1, 110v18, 115r14, 136v4, 157r7, 157r9, асс. sg. /оу/ ср^цце 108v2, 108v5, 110r2, instr. sg. ср^цце^м[ъ] 104r13, 104r14, 107v19, loc. sg. /оу, на/ ср^ццѡ 108v10, 109v4, 110r4, 157v7, ср^ццѡ 158r20, nom. pl. ср^цца 133v14, асс. pl. ср^цца 110r3, 116v8, 136v7, НБ: nom. sg. ср^цце 105v2, 110v10, 159v2, gen. sg. /ѡ[ъ], съ, из/ ср^цца 101v18, 104r7, 118r24, 122v7, 125v20, асс. sg. /за/ ср^цце 105v5, ср^цце 163r19, loc. sg. /оу, на/ ср^ццѡ 100r18, ср^ццѡ 124r22 ♦ мѣ е теже на ср^ццѡ 124r22 # ≈ горѣе боли^т 42r26.

○ × 40: ∅ 11 (10+1), ≡ ср^цце 23 (20+2+1), = ср^цце 5 (3+1+1), ≈ двша 1 (1)

● зај_L: домаћег порекла, од псл. *srъrdьse (Skok 3: 316–317, s. v. *srce*, ESJS 15: 871–872, s. v. *srъrdьse*, SES, s. v. *srce*); уп. ссл. срьд(ъ)це (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЪБ), стел. срьдьце (СС), стел.-цсл. срьдьце (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 1, неутр_R: × 39; књиж_Σ: × 1, неутр_Σ: × 39

/сс/ с'с граер. в. с.

/сѡавиѡи/ стави[ти] pf. НБ: perf. 2. sg. m. /си/ ставѡѡ 140r23

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. *staviti (SES, Skok 3: 330–331, s. v. *stav*); уп. ссл. ставити (ФР: ПП), стел. ставити (СС), стел.-цсл. ставити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/сѡаго/ стадо, -а n. ЗБ: gen. sg. /из'мегю, из, ѡ[ъ]/ стада 107r22, 107v9, 155v22, 158v17, 158v23–159r1, 159r3, dat. sg. стадѡ 158v20, асс. sg. /мѣнѡ/ стадо 158v16, НБ: асс. sg. стадо 156r1,

○ × 9: ∅ 1 (1), ≡ стадо 6 (4+2), = стадо 2 (2)

● зај_L: домаћег порекла, од псл. *stado (Skok 3: 324, ESJS 15: 873–874); уп. ссл. стадо (С, ФР: Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, ЪБ), стел. стадо (СС), стел.-цсл. стадо (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 9; неутр_Σ: × 9

/сѡајаѡи/ стаѡати impf. П: inf. стаѡати 128r4, praes. 3. pl. стое 109r13, М: praes. 3. sg. стои 120r21, praes. 3. sg. /не/ стои /се/ 125v15, НБ: praes. 3. sg. стои 128v12, стой 144v7, praes. 1. pl. стоимо 144r24, part. praes. act. m. nom. pl. стоекѡ 96v13, part. praes. act. f. nom. sg. стоекѡна 143v6

○ × 9: ∅ 5 (4+1), = стоѡати 2 (1+1), = стати 1 (1), ≈ достоѡати 1 (1)

● зај_L: домаћег порекла, укрштањем *stojati*, од псл. *stojati и /сѡаѡи/ (в.) (Skok 3: 324–325, SES, s. v. *stati*¹, ESJS 15: 882–883, s. v. *stojati*); уп. стел. стаѡати (ФР: Т, ГЦ), стоѡати (ФР: Д, Да, СП, ГЦ, ПП, ЪБ), стел. стоѡати (СС), стел.-цсл. стоѡати (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ неутр_R: × 1, нар_R: × 8; неутр_Σ: × 1, нар_Σ: × 8

/сѡаклени/ стаклен[їи], [-а], -о НБ: *acc. sg. n.* стаклено 114r23 ♦ в. */шшше/*

○ × 1

● нар_L; домаћег порекла (SES, s. v. *steklo*, Skok 3: 325, s. v. *staklo*, ESJS 15: 898, s. v. *stbkklo*), в. */сѡакло/*; уп. стел.-цсл. стьклєнь, стьклѣнь (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/сѡакло/ стакло, [-а] п. НБ: *acc. sg. /скрозь/* стакло 106v5

○ × 1: ≈ сосѡдъ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. (?) *stbkklo (SES, Skok 3: 325, ESJS 15: 898); уп. стел.-цсл. стькло (SJS); RJAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/сѡакѡи/ стакѡти indecl. ССЛ: *nom. sg.* стакѡти 116r15

○ × 1: ≡ стакти 1 (1)

● књиж_L; уп. стел. стактъ (CC), стел.-цсл. стактъ (SJS); крајње порекло од грч. *στακτή* (ESJS 15: 874). RJAZU: *стакта*

▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/сѡан/ станъ, [-а] м. НБ: *acc. sg. /на/* станъ 120v16

○ × 1: ∅ 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *stanъ (SES, Skok 3: 326–327, ESJS 15: 874); уп. ссл. станъ (ФР: Д, Т, Да), стел. станъ (CC), стел.-цсл. станъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/сѡарайѡи се/ старати се impf. НБ: *inf. /се/* старати 124v6-7, 159r9, *praes. 3. sg. /се.../* стара 102r9, *praes. 1. pl. /се/* старамо 102r8, *impt. 2. sg. /не/* старай */се/* 124r5

○ × 5: ∅ 3 (2+1), ≈ скорѡити 1 (1), ≈ пеѡи сѡ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (Skok 3: 328, s. v. *star*), в. */сѡару/*. RJAZU: +

▲ нар_R: × 5; нар_Σ: × 5

/сѡарејѡина/ старейѡин[а], [-е] м. НБ: *acc. pl.* старейѡине 95v19

○ × 1: ∅ 1 (1)

● књиж_L и нар_L; уп. ссл. старѡиѡина (ФР: Д, Да), стел. старѡиѡина (CC), стел.-цсл. старѡиѡина (SJS). Даничић: +, RJAZU: *старѡиѡина* | Михајловић 1984: *старѡиѡина*

▲ хибр_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/сѡари/ старїи, [-а], [-о] М: *nom. sg. m.* старїи 160r18, НБ: *nom. sg. m.* стаарїи 101v22-23, *dat. sg. m.* старо^М[8] 125v1, *acc. sg. m.* старога 137r2, *instr. sg. m. /сь/* стары^М[ь] 101v16-17, *loc. sg. n. /за/* старо 119v4 ♦ в. */сваї/*

○ × 6: ∅ 2 (2), ≡ старѡїшїй 1 (1), ≈ ветхїй 1 (1), ‡ ≈ ветхїй 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *starъ (Skok 3: 328, SES, ESJS 15: 875); уп. ссл. старъ (С, ФР: Д, Т, Да, СП, NN, ЂБ), стел. старъ (CC), стел.-цсл. старъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 6; неутр_Σ: × 6

/сѡаросї/ старост[ь], -и f. НБ: *gen. sg. /до/* старости 135r9, 144r20

○ × 2: ∅ 2 (2)

● зај_L; домаћег порекла (Skok 3: 328, s. v. *star*, SES, s. v. *star*, ESJS 15: 875, s. v. *starъ*), в. */сѡару/*; уп. ссл. старость (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ), стел. старость (CC), стел.-цсл. старость (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ неутр_R: × 2; неутр_Σ: × 2

/сѡаѡи/ стати pf. 3Б: perf. 2. sg. m. /си/ стаѡ 97v4, perf. 3. sg. f. /е/ стала 128r2, aor. 1. sg. стадо^x[ѡ] 108r5, aor. 3. sg. стаде 97r13, 107r20, 108r15, НБ: inf. стати 126r22, perf. 3. sg. m. /е/ стаѡ 126r9, aor. 3. sg. стаде 131r2, 133r2 ◆ пре^л[ѡ] ва^с(ѡ) стадо^x[ѡ] 108r5 ≈ пре^лста^x 26v5

○ × 10: ∅ 3 (3), ≡ стати 2 (2), = стати 3 (1+1+1), ≠ быти 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *stati (Skok 3: 324–325, s. v. stajati, SES, s. v. stati², ESJS 15: 875–876); уп. ссл. стати (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП), стсл. стати (СС), стсл.-цсл. стати (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: *стату се*

▲ неутр_R: × 7, нар_R: × 3; неутр_Σ: × 7, нар_Σ: × 3

/сѡвар и сѡвар/ сѡварь/стварь/стварь, -и f. М: nom. sg. сѡварь 158r1, стварь 101r13, 101r13, dat. sg. сѡвари 157v23, 158r1, instr. sg. стварію 158r3, НБ: nom. sg. стварь 108r6, стварь 133v8, dat. sg. /по/ ствари 145r7, instr. pl. /мѣнѡ/ ствари 141r2 ◆ никаква стварь 108r6 ‡≈ ничтоже 26v6

○ × 10: ∅ 2 (2), ≈ тварь 4 (4), #≈ тварь 1 (1), #≠ тварь 1 (1), ≈ твореніе 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *stvvarь (SES, s. v. stvar, Skok 3: 530–531, s. v. tvoriti); уп. стсл.-цсл. сѡварь (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 3, хибр_R: × 1, нар_R: × 6; хибр_Σ: × 4, нар_Σ: × 6

/сѡворење/ створен[је], -ња n. М: gen. sg. /ѡ[ѡ]/ створенја 162v13, gen. pl. створенја 157v20

○ × 2: ≡ твореніе 1 (1), #≠ сотворити 1 (1)

● књиж_L и нар_L; уп. ссл. сѡвореніе (ФР: Д, Т), стсл. сѡвореніе (СС), стсл.-цсл. сѡвореніе (SJS); в. и /с(а)ѡвориѡи/. Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/сѡвориѡель/ створитель, -на m. М: nom. sg. створитель 141r21, gen. sg. створителя 118v2, instr. sg. /сѡ/ створителе^м[ѡ] 103r7.

○ × 3: ≈ творецъ 3 (3)

● нар_L; уп. сѡворитель (Miklosich); в. и /с(а)ѡвориѡи/. RJAZU: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/сѡвориѡи и сѡвориѡи/ сѡвори[ти]/сѡвори[ти]/створи[ти] pf. ССЛ: aor. 3. sg. сѡвори 119v2-3 | П: perf. 1. sg. m. /са^м[ѡ]/ сѡвориѡ 157v20-21, /са^м[ѡ]/ створиѡ 157v19, perf. 2. sg. m. /си/ сѡвориѡ 162v16, perf. 3. sg. m. /е/ сѡвориѡ 103r4, /е/ створиѡ 121r18, створиѡ /е/ 139r14, /нїе/ створиѡ 141r3, perf. 3. sg. n. /е.../ сѡворило 100r12-13, plus. perf. 3. sg. m. /е бїѡ/ створиѡ 138v19, pot. perf. 1. sg. m. /не би/ сѡвориѡ /са^м[ѡ]/ 162v16-17, іл. ѡригев ѡрїни nom. sg. m. створенъ 141r19, іл. ѡригев ѡрїни nom. pl. m. створени 139r23, М: perf. 1. pl. m. /смо/ створили 162v14, НБ: perf. 3. sg. m. /е/ сѡвориѡ 123r3, іл. ѡригев ѡрїни nom. sg. m. створенъ 145r13-14, сѡворенъ 162r22, іл. ѡригев ѡрїни nom. pl. m. створени 141r9.

○ × 18: ∅ 3 (3), ≡ сотворити 4 (4), = сотворити 7 (7), ‡= сотворити 1 (1), #≠ сотворити 1 (1), ≈ творити 1 (1), ≠ творецъ 1 (1)

● књиж_L и нар_L; уп. ссл. сѡворити (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. сѡворити (СС), стсл.-цсл. сѡворити (SJS); в. и /ѡвориѡи/. Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 2, хибр_R: × 6, нар_R: × 10; књиж_Σ: × 2, хибр_Σ: × 6, нар_Σ: × 10

/сѡећи/ сте[кѡ] pf. НБ: aor. 3. sg. /не/ стече 158v4.

○ × 1: ≈ нѡати 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла (SES, s. v. *tvoriti*, Skok 3: 530–531, s. v. *tvoriti*), в. */īēhul/*; уп. ссл. сътеџи се (ФР: Д, Да), стел. сътеџи са (СС), стел.-цсл. сътеџи са (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/cīiug/ стидъ/стыдъ, [-а] m. M: *nom. sg.* стидъ 128v6, *instr. sg.* /сѣ/ стыдо^М[ъ] 116r22 ♦ ва^с(ъ) е стидъ 128v6 ≈ стыдите са 45v11

○ × 2: ≈ стѣдъ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, уп. псл. **styděti se* (ESJS 15: 897, Skok 3: 352, s. v. *stud*); уп. ссл. стыдъ (ФР: ПП). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/cīizaiūi/ стизати impf. M: *inf.* стизати 126r10

○ × 1: ≈ достигати 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. **stizati* (ПЕРСЈ, s. v. *дигнути (ce)*, Skok 3: 333 – 334, s. v. *stíci*); уп. стизати (Miklosich). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/cīiūhi/ сти[кѣ] pf. M: *praes. 3. sg. /ne/* стиг^{не} 128v3, НБ: *praes. 3. sg. /ne/* стиг^{не} 129r19

○ × 2: ≈ постигнѣти 1 (1), ≈ быти 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. **stít'í* (ПЕРСЈ, s. v. *дигнути (ce)*, Skok 3: 333 – 334, s. v. *stíci*); уп. стигнѣти (Miklosich). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/cīio/ сто indecl. НБ: /ѿ[ъ]/ сто 97v12, 155v16 ♦ сто /педесе^Т[ъ]/ 155v16 ‡ ≡ стопат^Тдеса^Т 70r7

○ × 2: ∅ 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. **sъto* (SES, Skok 3: 336, ESJS 15: 931–932); уп. ссл. съто (ФР: Д, Да), стел. съто (СС), стел.-цсл. съто (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 2; неутр_Σ: × 2

/cīiolica/ столиц[а], [-е] f. M: *instr. sg.* столицо^М[ъ] 98v13-14.

○ × 1: ≈ престољъ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. **stolica* (SES, s. v. *stolica*¹, Skok 3: 331–332, s. v. *stelja*). RJAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/cīipraganē/ страдан[иѣ], -на n. НБ: *gen. sg.* /пређе/ страданѣ 119r13

○ × 1: ∅ 1 (1)

- књиж_L; уп. ссл. страданиѣ (ФР: Д, Т, Да, ГЦ, NN, ЂБ), стел. страданиѣ (СС), стел.-цсл. страданиѣ (SJS); в. и */cīipragaiūi/*. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/cīipragaiūi/ стра[дати] impf. ССЛ: *part. praes. act. m. nom. sg.* стра^ждѣци 142v20

○ × 1: ≡ страдати 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. **stradati* (SES, Skok 3: 340, ESJS 15: 885–886); уп. ссл. страдати (С, ФР: Д, Т, Да, ГЦ, ЂБ), стел. страдати (СС), стел.-цсл. страдати (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/cīiprana/ страна, -е/ъ f. ЗБ: *gen. sg.* /з/ стране 110r17, *acc. sg.* /на, оу/ странѣ 112v6, странѣ 112v8, 159v10, НБ: *nom. sg.* страна 116v20, 135r3, *gen. sg.* /заради, ѿ[ъ], до, з/ стране 104v3, 113v7-8, 115r7,

115v3, 134v23, 135v18, странѣ 135r1, *dat. sg.* страни 116v21, *acc. sg.* /на/ странѣ 104v12, *acc. pl.*

/на/ стране 124v14 ♦ з десне стране 115v3 ≈ /к/ десныхъ 34r15

○ × 16: ∅ 8 (8), ≡ страна 1 (1), = страна 2 (1+1), ‡ ≡ страна 1 (1), ≈ поль 3 (3)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *storna (SES, s. v. *stran*, Skok 3: 341–342, ESJS 15: 887–888); уп. ссл. страна (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. страна (СС), стсл.-цсл. страна (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ неутр_R: × 15, нар_R: × 1; неутр_Σ: × 15, нар_Σ: × 1

/сѣрасѣ/ страст[ь], [-и] f. ССЛ: *gen. pl.* страстѣй 142v15

○ × 1: ≡ страсть 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. страсть (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, NN), стсл. страсть (СС), стсл.-цсл. страсть (SJS); крајње порекло домаће, од псл. *strastъ (ESJS 15: 888, SES, Skok 3: 340, s. v. *stradati*). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/сѣрах/ страхъ, -а m. ЗБ: *gen. sg.* страха 157v9, НБ: *nom. sg.* страхъ 117v8, *gen. sg.* /ѡ[ъ]/ страха 96v2, 121r5, 129v17, *instr. sg.* /съ/ страхо^м[ъ] 100v13

○ × 6: ∅ 2 (1+1), ≡ страхъ 1 (1), ≈ бољзнь 1 (1), ≠ бољзнь 1 (1), ≈ оу҃жасъ 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *strachъ (SES, Skok 3: 340–341, ESJS 15: 886–887); уп. ссл. страхъ (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, NN), стсл. страхъ (СС), стсл.-цсл. страхъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 6; неутр_Σ: × 6

/сѣрахоѡа/ страхот[а], [-е] f. НБ: *acc. sg.* страхотѣ 96v14

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (Skok 3: 340–341, s. v. *strah*), в. /сѣрах/. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/сѣрашан/ страшанъ, [-ш'на], [-ш'но] П: *nom. sg. m.* стра^{ша}нь 96v11

○ × 1: ≡ страшенъ 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла (SES, s. v. *strah*, Skok 3: 340–341, s. v. *strah*, ESJS 15: 886–887, s. v. *strachъ*), в. /сѣрах/; уп. ссл. страшнь (С, ФР: Д, Т, Да, СП, NN), стсл. страшнь (СС), стсл.-цсл. страшнь (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/сѣрашиѡи се/ страшити се *impf.* НБ: *inf.* /се/ страшити 115v7

○ × 1: ≈ оу҃жасати сѣ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (SES, s. v. *strah*, Skok 3: 340–341, s. v. *strah*, ESJS 15: 886–887, s. v. *strachъ*), в. /сѣрах/; уп. ссл. страшити (ФР: NN), стсл. страшити сѣ (СС), стсл.-цсл. страшити сѣ (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: *страшити*

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/сѣрела/ стрел[а]/стрѣл[а], [-е] f. ССЛ: *nom. pl.* стрели 114r2-3, стрѣле 129v21-22 || ЗБ: *gen. pl.* стрѣла 129v3, *acc. pl.* /на/ стреле 114r1, НБ: *acc. pl.* стреле 97r18.

○ × 5: ∅ 1 (1), ≡ стрѣла 3 (1+2), ≈ стрѣла 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *strĕla (SES, Skok 3: 345, ESJS 15: 889–890); уп. ссл. стрѣла (ФР: Д, Т, Да, ГЦ), стсл. стрѣла (СС), стсл.-цсл. стрѣла (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 3, књиж_R: × 1, нар_R: × 1; неутр_Σ: × 3, књиж_Σ: × 1, нар_Σ: × 1

/сѣрелба/ стрѣл'б[а], [-е] f. НБ: *gen. sg.* /изпред[ъ]/ стрѣл'бе 129v19.

○ × 1: ≈ лице 1 (1)

- зајЛ; домаћег порекла, уп. псл. **strěl'ati* (SES, Skok 3: 345, s. v. *strijela*); уп. и стрѣльба (Miklosich, СДЯ). Јовановић 1911: +
- ▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/сѣрѣиѣи се/ стр'п[ити] се pf. П: *pot. 3. sg. m. /би се/ стр'пѣω* 162r23

○ × 1: = стрѣпити 1 (1)

- зајЛ; домаћег порекла (SES, s. v. *trpeti*, Skok 3: 508–509, s. v. *trpjeti*), в. */сѣрѣиѣи се/*; уп. ссл. сѣтрѣпити (ФР: ЂБ), сѣтрѣпѣти (ФР: Д, Т, Да, СП, ПП, NN), стсл. сѣтрѣпѣти (CC), стсл.-цсл. сѣтрѣпѣти (SJS). Даничић: *сѣрѣиѣи*, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/сѣрука/ стрзк[а]/стрвк[а], [-е] f. НБ: *dat. sg. стрвкѣ* 134v13, *acc. раук.* /на/ стрвкѣ 128v11

○ × 2: ≈ полъ 1 (1), #≈ люковъ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *stroqъ (SES, s. v.v. *stroka, strok*, Skok 3: 350, s. v. *struk*). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/сѣруѣ/ стрзп[ъ], [-а] m. ЗБ: *acc. pl. стрзпове* 113r19

○ × 1: ‡≡ стрзпъ 1 (1)

- зајЛ; домаћег порекла, од псл. *strupъ (SES, Skok 3: 351, ESJS 15: 893); уп. ссл. строрупъ (ФР: Да), стсл. строрупъ (CC), стсл.-цсл. строрупъ (SJS). RJAZU: + | Јовановић 1911: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/сѣуденац/ ствден[а]ц[ъ]/ствден[а]ц[ъ], -нца m. П: *gen. sg. /код[ъ]/ ствденца* 137r18, *dat. sg. ствденцѣ* 134r4, НБ: *gen. sg. /код[ъ], из/ ствден'ца* 132v18, *ствденца* 132r16, *ствденца* 138r2.

○ × 5: ≡ ствденецъ 1 (1), ≈ ствденецъ 1 (1), ≈ источникъ 3 (3)

- зајЛ; домаћег порекла, од псл. *studenъ (SES, s. v. *studenec*, Skok 3: 352, s. v. *stud*, ESJS 15: 895–896, s. v. *studenъ*); уп. стсл. сторуденъ (ФР: Д), стсл. сторуденъ (CC), стсл.-цсл. сторуденъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1984: +
- ▲ неутр_R: × 5; неутр_Σ: × 5

/сѣудени/ ствден[и], [-а], [-о] НБ: *instr. sg. f. ствдено^м[ъ]* 132v21

○ × 1: ∅ 1 (1)

- зајЛ; домаћег порекла, од псл. *studenъ (SES, s. v. *studenec*, Skok 3: 352, s. v. *stud*, ESJS 15: 895–896); уп. ссл. сторуденъ (ФР: Д, Т), стсл. сторуденъ (CC), стсл.-цсл. сторуденъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/сѣуѣ/ стзпъ, [-а] m. П: *nom. sg. стзпъ* 98v2, стз^п(ъ) 98v5.

○ × 2: ≡ столпъ 1 (1), ≠ столпъ 1 (1)

- књиѣ и нар_L; домаћег порекла, од псл. *stъlpъ (SES, Skok 3: 353, ESJS 15: 881); уп. ссл. стлъпъ (ФР: Д, Т, Да, ГЦ, ЂБ), стсл. стлъпъ (CC), стсл.-цсл. стлъпъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/сѣуѣиѣи/ ствпа[ти] impf. НБ: *praes. 1. pl. ствпамо* 101r7.

○ × 1: ≈ нти 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *stopiti (SES, s. v. *stopiti*, ESJS 15: 884–885, s. v. *stopiti*, Skok 3: 354, s. v. *stupiti*); уп. ссл. сторупати (ФР: Д), стсл. стжпати (CC), стсл.-цсл. стжпати (SJS). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/сѣргосаѣи се/ скјрдоса[ти] се pf. НБ: *aor. 3. pl. /се/ скјрдосаше* 104r4.

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; уп. *ћердосати*, од грч. κερδίζω (Skok 1: 354, s. v. *ćerdati*).

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/субоша/ сѹбота/сѹбота, [-е] f. ЗБ: *nom. sg.* сѹбота 125v15, сѹботсѹбота 125v21-126r1

○ × 2: ≡ сѹББОТА 2 (2)

● зај_L; уп. ссл. сѹБОТА (С, ФР: Т, Да, ЂБ), стсл. сѹБОТА (СС), стсл.-цсл. сѹБОТА (SJS); крајње порекло од балк. лат. *sambata* (Skok 3: 299, s. v. *sobota*, SES, s. v. *sobota*, ESJS 14: 859–860). Даничић: +, RIAZU: +

▲ неутр_R: × 2; неутр_Σ: × 2

/суг/⁽¹⁾ сѹд[ъ]⁽¹⁾, [-а] m. ‘посуда’ М: *acc. sg.* сѹ^д[ъ] 136v22, *loc. sg.* /оу/ сѹдѹ 139r13, *gen. pl.* сѹдова 130r7, 133v11, *acc. pl.* сѹдове 139r10, НБ: *nom. pl.* сѹдови 133v11, 133v16 ◆ водены сѹ^д[ъ] 136v22 ≈ водоно^с 52v16

○ × 7: ∅ 1 (1), ≈ сосѹдъ 5 (3+2), ‡ ≈ почерпало 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *sodъ (SES, s. v. *sod¹*, Skok 3: 355–356, s. v. *sud¹*, ESJS 14: 862, s. v. *sodъ²*); уп. стсл. сѹДЪ (СС), стсл.-цсл. сѹДЪ (SJS). Даничић: +, RIAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ нар_R: × 7; нар_Σ: × 7

/суг/⁽²⁾ сѹдъ/сѹдъ/сѹдъ⁽²⁾, [-а] m. ‘суђење’ ССЛ: *acc. sg.* /вь/ сѹдъ 102r24, 102v1 || ЗБ: *acc. sg.* /вь/ сѹдъ 161r19, 162v7, НБ: *acc. sg.* /на/ сѹдъ 102v2, сѹдъ 139r20, *loc. sg.* /на/ сѹдѹ 161v8, сѹдѹ 161v12 ◆ /на/ сѹдѹ б(о)жїю 161v8 ‡ ≈ /в’/ днѣ сѹднѣй 75r15, /на/ сѹдѹ с(ы)на б(о)жїега 161v12 ≈ /в’/ днѣ сѹ^днѣй 75r19

○ × 8: ∅ 4 (1+2+1), ≡ сѹДЪ 4 (1+2+1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *sodъ (SES, s. v. *sod²*, Skok 3: 356, s. v. *sud²*, ESJS 14: 861–862, s. v. *sodъ¹*); уп. ссл. сѹДЪ (С, ФР: Д, Т, Да, ГЦ, ПП, NN), стсл. сѹДЪ (СС), стсл.-цсл. сѹДЪ (SJS). Даничић: +, RIAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ неутр_R: × 8; неутр_Σ: × 8

/судба/ сѹдб[а], [-е] f. ЗБ: *acc. sg.* сѹ^дбѹ 131v20

○ × 1: ≡ сѹДБА 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *враѹбина*, SES, s. v. *soditi*, Skok 3: 356, s. v. *sud²*), в. **/судѹиу се/**; уп. ссл. сѹДЪБА (ФР: Д, Т, Да, ПП), стсл. сѹДЪБА (СС), стсл.-цсл. сѹДЪБА (SJS). Даничић: +, RIAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/судѹиу се/ сѹди[ти] се impf. ЗБ: *praes. 3. sg.* /се/ сѹди 135v17.

○ × 1: ∅ 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *soditi (SES, Skok 3: 356, s. v. *sud²*, ESJS 14: 861–862, s. v. *sodъ¹*); уп. ссл. сѹДИТИ (ФР: Д, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. сѹДИТИ (СС), стсл.-цсл. сѹДИТИ (SJS). Даничић: +, RIAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/суза/ сѹз[а]/сѹз[а], [-е] f. П: *acc. sg.* сѹзѹ 118v7, *nom. pl.* сѹзе 114r18, *gen. pl.* /без, ѿ[ъ]/ сѹза 113v13, 118v1, 120v3, сѹза 131r4, *instr. pl.* /сѹ/ сѹзама 117v21, 118v4, М: *instr. pl.* сѹзама 96v19, НБ: *instr. pl.* /сѹ/ сѹзама 144r21.

○ × 10: ∅ 1 (1), ≡ слѹЗА 7 (6+1), = слѹЗА 1 (1), ≠ слѹЗнѣй 1 (1)

● књиж_L и нар_L; домаћег порекла, од псл. *slъza (SES, Skok 3: 366–367, ESJS 14: 845–846); уп. ссл. слѹЗА (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. слѹЗА (СС), стсл.-цсл. слѹЗА (SJS). Даничић: +, RIAZU: +

▲ нар_R: × 10; нар_Σ: × 10

/сукобиѡи/ свкоби[ти] pf. НБ: *aor. 3. sg.* свкоби 117v17.

○ × 1: ≈ стрѣсти 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, уп. псл. *kobь (ПЕРСЈ, s. v. *коб*, Skok 2: 116–117, s. v. *kob*). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/сумњаѡи се/ смнѡа[ти] се impf. НБ: *praes. 1. sg.* /да се/ смнѡа^М[ь] 133r17, *praes. 2. sg.* /се/ смнѡашь 157r26, *perf. 3. sg. m.* смнѡаω /се/ 105v6

○ × 3: ∅ 1 (1), ≈ сднѡти 1 (1), ‡ ≈ вѣровати 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, уп. псл. **сѡмън'а* (SES, s. v. *sum*, Skok 3: 444–445, s. v. *mniti*); уп. ссл. соумнѡѡти се (ФР: Т, Да), стсл. сжмѡнѡѡти сѡ (СС), стсл.-цсл. сжмѡнѡѡти сѡ (SJS). Даничић: соумнѡѡи се, RJAZU: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/сунђер/ сѡнгјеръ, [-а] m. НБ: *nom. sg.* сѡнгјеръ 98v20

○ × 1: ≈ гѡба 1 (1)

● нар_L: од тур. дијал. *sünser*, крајњег грчког порекла (Петровић 2012: 264, уп. Skok 3: 362, Škaljić 574). RJAZU: + | Михајловић 1974: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/сунце и слнце/ сѡнѡце/сѡнѡце/сл'нѡце, -а n. ССЛ: *acc. sg.* сл'нѡце 142v3 || П: *nom. sg.* сѡнѡце 103r5, 115r10, 115r11, 116r4, сѡнѡце 134r24, сѡнѡце 101r23, 101v6, 101v9, ^{сѡнѡце} 142r24, *gen. sg.* /ѡ[ь]/ сѡнѡца 98v1, *dat. sg.* сѡнѡцѡ 101v9, *loc. sg.* /оу, на/ сѡнѡцѡ 101v2, сѡнѡцѡ 131v21. НБ: *nom. sg.* сѡнѡце 141v19, сѡнѡце 139v11, *gen. sg.* сѡнѡца 126r24.

○ × 17: ∅ 2 (1+1), ≡ солнѡце 11 (8+3), = солнѡце 3 (3), ≈ лѡна 1 (1)

● књиж_L и нар_L: домаћег порекла, од псл. *слънѡсе (SES, Skok 3: 361–362, ESJS 14: 844–845); уп. ссл. слънѡ(ь)це (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. слънѡце (СС), стсл.-цсл. слънѡце (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 1, нар_R: × 16; књиж_Σ: × 1, нар_Σ: × 16

/сунчани/ сѡнчан[ѡи], [-а], [-о] НБ: instr. pl. m. сѡнчани^М 105v15.

○ × 1: ∅ 1 (1)

● књиж_L и нар_L: домаћег порекла (SES, s. v. *sonce*, Skok 3: 361–362, s. v. *sunce*, ESJS 14: 844–845, s. v. *slъnъse*), в. /сунѡце/; уп. ссл. слънѡчънъ (ФР: Д, Т, Да), стсл. слънѡчънъ (СС), стсл.-цсл. слънѡчънъ (SJS). Даничић: слънѡчънъ, слънѡчанъ, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/суѡсѡѡѡи/ сѡпостат[ь], [-а] m. ЗБ: *dat. sg.* сѡпостат_{тѡ}тѡ 111v22–112r1

○ × 1: ‡≡ сѡпостатъ 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. соѡпостатъ (ФР: Д, Да, СП), стсл. сжпостатъ (СС), стсл.-цсл. сжпостатъ (SJS); крајње порекло домаће, од псл. *сѡпостатъ (ESJS 14: 863). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/суѡроћ/ сѡпроћъ/сѡпроћъ праер. М: сѡпроћъ 128v15, 156v14, НБ: сѡпроћъ 133v2

○ × 3: ≈ противѡ 1 (1), ≈ при 1 (1), ≈ противнѡѡ 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла (Skok 3: 54, s. v. *proti*), в. /ѡроћу/. Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/суров/ сѡров[ь], [-а], [-о] НБ: nom. pl. m. сѡровѡ 126v9–10

- × 1: $\ddot{\text{z}} \approx$ хищникъ 1 (1)
- нар_L; домаћег порекла, од псл. *suronъ (SES, Skok 3: 242, s. v. *sir*, ESJS 15: 903); уп. стсл. соуровъ (CC), стсл.-цсл. соуровъ (SJS). RIAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/cyced/ cъсед[ъ], [-а] m. НБ: *acc. pl. cъседе* 128v23

- × 1: ∅ 1 (1)
- зај_L; домаћег порекла, од псл. *sъsedъ (SES, Skok 3: 251–252, s. v. *sjesti*); уп. ссл. соусѣдъ (ФР: Т), стсл. сѣсѣдъ (CC), стсл.-цсл. сѣсѣдъ (SJS). Даничић: +, RIAZU: + | Михајловић 1984: +
- ▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/cycpесѣи ce/ cъсре[сти] ce pf. M: *praes. 3. pl. /ce/ cъсре^Tнв* 118v5

- × 1: = стрѣсти сѧ 1 (1)
- нар_L; домаћег порекла, од псл. *sъsedъ (ПЕРСЈ, s. v. *спрести*, Skok 3: 319, s. v. *sresti*). RIAZU: + | Јовановић 1911: *сѣспрестѣи*
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/cyūpa/ cвтра adv. M: *свтра* 97r2.

- × 1: ≈ заѣтра 1 (1)
- нар_L; домаћег порекла, од псл. **съ (j)utra* (ПЕРСЈ, Skok 1: 787–788, s. v. *jutro*). RIAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/cyxi/ cъхы, -а, [-о] ЗБ: *nom. sg. m. cъхы* 158v10, *nom. pl. m. cъхѣи* 120r2, 120v2, *nom. sg. f. cвха* 120v4, *acc. sg. f. cвхѧ* 107v16.

- × 5: ≡ сѣхий 4 (4), = сѣхий 1 (1)
- зај_L; домаћег порекла, од псл. *сѣхъ (ПЕРСЈ, s. v. *клонути*, SES, Skok 3: 357–358, ESJS 15: 900); уп. ссл. соухъ (ФР: Д, Т, Да, СП), стсл. соухъ (CC), стсл.-цсл. соухъ (SJS). Даничић: +, RIAZU: +
- ▲ неутр_R: × 5; неутр_Σ: × 5

/cyšii/ cъши[ти] impf. НБ: *fut. 1. pl. /оузбвдемо.../ сѣшили* 103r23 ♦ */оузбвдемо.../ сѣшили свое тѣло* 103r23 $\ddot{\text{z}} \neq$ *посто^u себѣ оумѣрцѣвали* 22v5-6

- × 1
- нар_L; домаћег порекла, од псл. *сѣхъ (SES, Skok 3: 357–358, s. v. *suh*, ESJS 15: 900, s. v. *suchъ*); уп. стсл. соушити (CC), стсл.-цсл. соушити (SJS). RIAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/cšeiāiii/ cъчепати pf. НБ: *inf. cъчепати* 99v15.

- × 1: ∅ 1 (1)
- нар_L; домаћег порекла, од *чепати*, сродно експресивним псл. *čepěti, *čepiti итд. (Skok 1: 307–308, s. v. *čepa*, SES, s. v. *čepeti*, Loma 1998: 156). RIAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

Т

/tā/ та conj. НБ: *та* 105r13, 114v9, 115v12, 117r5, 117v15, 125v15, 133r5, 133v6, 141r5, 143v15, 157r23, 159v13, 159v22

- × 13: ∅ 9 (7+2), ≈ тѧко 2 (1+1), ≈ бѧ 1 (1), ≈ тѧкѣ 1 (1)
- нар_L; домаћег порекла, од псл. *ta (БЕР 7: 731); уп. стсл. та (CC), стсл.-цсл. та (SJS). Даничић: +, RIAZU: +

▲ нар_R: × 13; нар_Σ: × 13

/шабанце/ табан^цце, -т[а] п. НБ: *loc. sg.* /на/ табан^ццетв 129v4

○ × 1: ø 1 (1)

● нар_L: од тур. *tabanca* (Škaljić 593–594, уп. Skok 3: 427–428, s. v. *taban*). RJAZU: + | Михајловић 1974: *табанче*

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/шага/ тада adv. НБ: тада 120r7

○ × 1: ø 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. *тъгъда (SES, s. v. *tedaj*, Skok 3: 433, s. v. *taj^l*); уп. ссл. ТЪГДА (ФР: СП). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/шадар/ тадарь/тадар^т adv. П: тадарь 131v21-22, НБ: тадар^т 111r23

○ × 2: ø 1 (1), ≈ тогда 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од *тада-же*, в. **/шага/**. RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/шай/шој/ тай/той, та, то ССЛ: *nom. sg. m.* той 124v23-125r1, 143r1, *dat. sg. n.* /по, к/ ТОМ8 130r15, *nom. pl. m.* ти 156r16, тій 156r17, *acc. pl. f.* те 121r7, 121r8, *gen. pl. n.* /до, с, ѿ/ тии 131r22, *acc. pl. n.* та 157v4 || П: *nom. sg. m.* тай 95r14, 96v8, 97r19, 97r20, 98r5, 98r14, 99r14, 99r8, 99v5, 99v17, 101r21, 103r17, 107r1, 107r16, 109v1, 115r14, 121r19, 121v10, 122v15, 125r1, 126v2, 126v5, 138v14, 140v5, 141r21, 142v5, 143r22, 157r18, 157v12, 159r3, 159v10, 162v22, 162v23, та^и 97r21, *gen. sg. m.* /ѿ[ъ], из/ тога 96v23, 97v14, 109v20, 113r2, 126r19, 129r16, 132v8, 160v14, *dat. sg. m.* /по, к/ ТОМЕ 95r25, 97r15, 105r16-17, 107r8, 121r17, ТОМ8 131v13, то^м[8] 119v9, *acc. sg. m.* /оу/ тай 127v15, 132r3, таи 97v5, тога 115r24, 115v10, 132r15, 142v8, *loc. sg. m.* /оу/ ТОМЕ 106v3, то^м[ъ] 139v17, *nom. pl. m.* ты 125v4, *gen. pl. m.* /до/ тій^х[ъ] 106r5, тій^х[ъ] 139v5, *dat. pl. m.* /к/ ТЫМА 117v12, *gen. sg. f.* те 122v22, 128v16, 134v16, *dat. sg. f.* /к/ той 97r14, 123r12, *acc. sg. f.* /на, оу/ Т8 136r23, 137r5, 144v21, ТУ 124v15, *loc. sg. f.* /на, оу/ той 107r15, тои 117v19, *nom. pl. f.* те 113v22, 114r12, 118r21, *gen. pl. f.* /до/ ТЫ 106r5, *nom. sg. n.* то 110r7, 110r9, 110r14, 112v15, 112v18, 128r21, 128r23, 128r24, 130r8, 133v13, 133v15, 134r2, 136r22, 140v7, 141v13, 142r4, 143r22, 143v10, 145r2, 145r6, 145v4, 159r1, 159v22, 160v7, *gen. sg. n.* /заради, ради, ѿ[ъ]/ ТОГА 111v9, 122r2, 122v3, 125v12, 135v13, 139v22, 160v11, 162v13, тога 144v16, *dat. sg. n.* /к/ ТОМ8 129r18, ТОМВ 128r14, ТОМЕ 134r18, 143r17, *acc. sg. n.* /на, кроз/ ТО 100v16, 109v7, 109v9, 112v20, 114r7, 114v4, 121v13, 128r7, 128v17, 129v20, 132v16, 137r11, 142r10, 144v21, 160r3, 160v2, *loc. sg. n.* /о, оу, на/ ТОМЕ 105r13, 106r16, ТОМ8 118r9, то^м[ъ] 109v5, 130r3, 136r26, 156r2, 156v13, то^м[e] 113v7, *nom. pl. n.* та 162v17, *gen. pl. n.* /до, с/ тій^х[ъ] 106r6, тій 109v8, НБ: *nom. sg. m.* тай 95v1, 95v2, 95v8, 95v22, 100v3, 100v9, 107v13, 109r18, 109v13, 110r11, 111r10, 117r6, 117r21, 117r23, 119r10, 121v3, 123r2, 123r5, 125r5, 125v17, 128v11, 131v17, 133v16, 134r21, 134v4, 134v20, 135v2, 136r22, 136v1, 138v1, 138v21, 139r11, 140v15, 141r11, 143r4, 143r20, 144r21, 156r4, 156r5, 156v24, 157r3, 157r9, 157v7, 158r19, 159r12, 159r18, 161r11, 161r13, 161r20, 161r20, 161v17, 163v9, *gen. sg. m.* /ѿ[ъ], код[ъ], кроме/ ТОГА 101v3, 110r22, 118r5, 124r11-12, 124r18, 126r19, 126v10-11, 127v16, 132r9, 132r11, 133r16, 136r18, 136v9, 138r2, 140r11, 144r17, 158v11, 161v1, 162v13, *dat. sg. m.* /по, к/ ТОМЕ 114r9, 126v15-16, 129r3, 155v13, 162r8, ТОМ8 113v9, 134r4, 142v5, то^м[8] 116v21, *acc. sg. m.* /на/ тай 96v14, 102r5, 104v4, 112v14, 115r21, 117v11, 118r15, 119r3, 131v14, 160r11, ты 96v14, тога 104r22, 109r17, 119r22, 129r20, *instr. sg. m.* /под[ъ]/ ты^м[ъ] 125v8, 125v11, 138r15, *loc. sg. m.* /на/ то^м[ъ] 130r12, *nom. pl. m.* тій 120v5, 127r14, 129r8, 144r7, тій 126v18, тии 162v10, ты 118r25, 126r5, ти 134r3, *gen. pl. m.* /град[и]/ тии 130r14, *dat. pl. m.* /к/ ТЫМА 115v22-116r1, ты^м[ъ] 121v13, 136r6, *acc. pl. m.* те 156v17, 162v17, *loc. pl. m.* /оу/ тии^м[ъ] 102r10, *nom. sg. f.* та 100r17, 104r20, 110r22, 117r14, 118r7, 119v6, 120r9, 121r4, 129v13, 133r5, 133v4, 134v2, 135r12, 135v21, 136v3, 137r5, 142r9, 142r10, 144r5, 145r9, 161v1, *gen. sg. f.* /оу краю, код[ъ], ѿ[ъ]/ те 121r10, 125v11, 131r2, 134r19, 134v8, те 133r12, *dat. sg. f.* /по/ той 114v9, 134r18,

141r20, 155v9, *acc. sg. f.* /на/ Т8 95r22, 96r23, 103v5, 110v6, 123v10, 127v10, 137v2, 144r3, TV 117r13, 117v7, 121r12, 122r5, 123v2, 131r7, 138r17, 144r9, 145r15, 158v6, 160r1, 162r21, *instr. sg. f.* /под[ъ]/ ТО^М[Ъ] 122v10, 126r5, *loc. sg. f.* /на, оу, ѿ/ ТОЙ 121r6, 121v11, 123r6, 134r3, 156r14, *nom. pl. f.* те 113r3, 130r20, *dat. pl. f.* ТЫ^М[Ъ] 130r18, *acc. pl. f.* те 108v15, 110v20, 122v21, *nom. sg. n.* то 97r7, 98v22, 99r2, 100r11, 100r19, 100r21, 100v10, 102v20, 103r2, 103r3, 103r4, 104r18, 104r19, 104v4, 105r5, 105r14, 105v2, 105v10, 106r19, 106r21, 107r14, 107v5, 109v11, 109v21, 110r2, 110r3, 110r19, 111v13, 111v22, 112r8, 112r12, 112r15, 114r3, 114v17, 118r11, 119r17, 119v18, 121r13, 121r19, 121v12, 124r22, 125r1, 125v17, 126r7, 126v7, 126v21, 127r12, 127r19, 127r21, 127v12, 128r22, 128v1, 129r10, 129v16, 130v14, 131r7, 132v13, 133r21, 133v7, 133v9, 134r6, 134r13, 134v22, 135r1, 135v9, 135v15, 135v17, 136r10, 136r11, 136r22, 137v21, 138r3, 138r12, 138v23, 139v2, 139v10, 139v15, 140r13, 140v18, 140v22, 141r1, 141r1, 141r5, 141r10, 141r12, 141v1, 142r18, 143r18, 143r19, 143v3, 143v9, 144r22, 145r4, 145r4, 145r6, 145r19, 155v7, 155v10, 155v12, 156r6, 156r20, 157r22, 158v2, 159r7, 159r17, 159v14, 159v18, 160r4, 160v3, 161r12, 162v3, 162v5, 162v12, 163r14, 163r18, 163v9, ^{ТО} 104v16, *gen. sg. n.* /заради, ради, прегие, из, ѿ[ъ], сзпроѿъ, ѿ[ъ] пређе, после, без[ъ]/ 95v14, 96r11, 99r19, 100r24, 101v4, 103v9, 104r19, 105v6, 105v12, 108r22, 108v19, 112r21, 113r16, 114v2, 114v17, 116r9, 116r18, 116v9, 116v11-12, 119v17, 120r5, 120r6, 121r9, 122v14, 123v13, 125r13, 126v14, 127v3, 128r4, 128v17, 129v9, 133v2, 135r9, 135r24, 136r8, 136v12, 137r19, 139v3, 140v10, 140v14, 140v19, 141v11, 142r6, 143r7, 143v7, 144r10, 144v7, 144v11, 156v1, 158r13, 158v4, 160r9, 160r22, 160v16, 161v2, 161v18, 161v21, 162v14, то 124r20, *dat. sg. n.* /по, к/ ТОМ8 115v14, 144v20, ТОМV 141r8, ТОМЕ 135v24, 156v20, ТОМЕ 143v10, *acc. sg. n.* /на, за, над[ъ]/ ТО 95v8, 95v9, 95v23, 96r1, 96r2, 96r3, 96r23, 98r11, 98v15, 101v22, 103v7, 104v4, 104v9, 104v12, 104v16, 105v18, 105v22, 107r3, 108r22, 109r5, 109r19, 110r19, 110v10, 110v2, 111v16, 112v12, 113r3, 114r1, 114r14, 114v4, 114v11, 114v14, 115r19, 115r20, 116r10, 116r15, 117r2, 117r4, 117v16, 118r6, 122r14, 122r18, 121v7, 121v7, 123r5, 123r7, 123r16, 123r19, 124r6, 124r7, 125r15, 125v11, 125v17, 125v20, 126r18, 126r23, 127r19, 128r10, 128r10, 128r15, 130r3, 130v1, 131r20, 132v23, 133r8, 133r10, 133v2, 133v5, 134r3, 134r10, 134v5, 135v12, 136r21, 137v7, 138r7, 138v9, 138v17, 139r1, 139r2, 140r20, 140r22, 141r10, 142v9, 144v9, 144v22, 156r1, 156r19, 156v6, 156v11, 157r13, 157r20, 157r22, 157r25, 157r25, 158r9, 158r22, 158v13, 158v22, 159v16, 159v23, 160r2, 161r5, 162r12, 162r17, 162r18, 162v21, *instr. sg. n.* /за, с/ ТИ^М[Ъ] 140r21, ТЫ^{ММ}[Ъ] 101r8, *loc. sg. n.* /оу, оу, на/ ТОМЕ 101v15, 114r5, 128r2, 132v19, 136r13, 160r18-19, 161r19, ТОМЕ 128v15, ТОМЪ 160r17, 161v11, ТОМV 117r15, 136r25, ТОМ8 142r6, 161r8, ТОМЪ 163r23, то 131v6, то^М[Ъ] 96r9, 99r21, 100v18, 104r12, 104r21, 105r21, 105v4, 106r10, 107r17, 109v15, 110r5, 112r16, 117v14, 117v15, 118r24, 119r21, 122r7, 124r24, 126v2, 126v3, 126v15, 127r15, 129r17, 129v6, 129v7, 129v10, 131v11, 135r1, 135v13, 136v13, 137v7, 137v9, 139r21, 139r22, 139v8, 142r20, 142r23, 144r23, 144v6, 145r3, 145r12, 155v5, 156r14, 157r15, 157r26, 158r7, 158v19, 159r9, 160r16, 160r23, 163r15, то^М[е] 112r17, 112r22, 114v6, *loc. pauc. n.* /оу/ та 128v12, *nom. pl. n.* та 107v7, 161r1, *gen. pl. n.* /ѿ/ ты 158r3, *acc. pl. n.* та 123r8, *instr. pl. n.* /с/ тыма 136v2 ♦

в. /исѿи/, /ѿрилика/

○ × 683: ѿ 415 (362+34+10+9), ≡ той 108 (101+5+2), = той 26 (22+3+1), #≡ той 2 (2), ≠ той 2 (2), ≈ тойжде 5 (5), ‡≈ тойжде 6 (6), ≈ сей 92 (84+7+1), ≠ сей 2 (2), #≈ сей 2 (2), ≈ сеже 2 (2), ‡≡ самъ 1 (1), ≈ нже 1 (1), ≈ яже 1 (1), ≈ яковый 1 (1), ≈ се 11 (10+1), ‡≈ се 1 (1), ≈ бо 1 (1), ≈ онъ 2 (2), ≈ онъже 1 (1), ≈ такѿ 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *tъ, *ta, *to (ПЕРСЈ, Skok 3: 431–434, s. v. taj^l, SES, s. v. ta^l); уп. ссл. тъ, та, то (ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЪБ), стсл. тъ, та, то (СС), стсл.-цсл. тъ, та, то (SJS). Даничић: +, RIAZU: +

▲ неутр_R: × 414, књиж_R: × 2, нар_R: × 267; неутр_Σ: × 414, књиж_Σ: × 2, нар_Σ: × 267

/ѿајжге/ [тай]жде ССЛ: *instr. sg.* /с/ ти^М[Ъ]жде 138v2-3

○ × 1: ≡ тонжде 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. тъжде (ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ЪБ), стсл. тонжде, тъжде (СС), стсл.-цсл. тонжде, тъжде (SJS).

▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/ѿајѿи/ таи[ти] impf. ЗБ: *praes. 3. pl.* /не/ тае 125v11

○ × 1: ≡ танти 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *tajiti (Skok 3: 434, SES); уп. ссл. танти (ФР: Д, Т, Да, ПП), стсл. танти (СС), стсл.-цсл. танти (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/шакав и шаков/ такав/такав/таков, таква, такво ССЛ: *loc. sg. f.* /ω/ таковой 142r25 || П: *nom. sg. m.* такав 136r23, 159r13 // *gen. sg. m.* таквога 161v20, *acc. sg. m.* така^в(ъ) 97v7, *instr. sg. m.* так^ввы^М[ъ] 113r20-21, *acc. pl. m.* /на/ так^ве 161v15, *gen. sg. f.* /ѿ[ъ]/ такве 134v5, *acc. sg. f.* /за/ такв^в 145v5, *instr. sg. f.* /с/ так^во^М[ъ] 137v16, *nom. sg. n.* такво 162r3, *gen. sg. n.* таково^{га} 123r13, так^во 140r8, 156v4, *instr. sg. n.* /с/ так^ввы^М[ъ] 127r16, НБ: *nom. sg. m.* такав 142r19, 155v12, такав 161r16, така^в(ъ) 155v7, *gen. sg. m.* /из/ таква 102r11 // *gen. sg. m.* таквога 124r18-19, 159v1, *acc. sg. m.* такав 158r2, так^вога 123r20-21, *instr. sg. m.* /с/ так^ввы^М[ъ] 104r3, *nom. pl. m.* так^вїи 126v9, та^квїи 144r7, *gen. pl. m.* так^вы 139r21, *nom. sg. f.* таква 100r3, *acc. sg. f.* такв^в 144r9, так^вв 163r14, так^в 126v20, *instr. sg. f.* /с/ так^во^М[ъ] 125v2, *nom. sg. n.* такво 111r18, *acc. sg. n.* /оу/ так^во 132v10, 142r10, такво 124r17, 126v4, та^кво 98r14.

○ × 39: ∅ 15 (14+1), ≡ таковий 11 (10+1), = таковий 4 (4), ‡≡ таковий 1 (1), ≈ сицевий 1 (1), ≈ сице 4 (4), ≈ сей 1 (1), ≈ той 1 (1), ≈ тойжде 1 (1)

● књиж_L и нар_L; домаћег порекла, од псл. *takъvъ (Skok 3: 431–434, s. v. *tajⁱ*, SES, s. v. *tak*); уп. ссл. таковъ (ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. таковъ (СС), стсл.-цсл. таковъ (SJS). Даничић: *таковъ, таквъ*, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 1, нар_R: × 38; књиж_Σ: × 1, нар_Σ: × 38

/шаки⁽¹⁾ такїи/такї/такты, така, тако⁽¹⁾ П: *acc. sg. m.* такога 98r4, НБ: *nom. sg. m.* такїи 119v8-9, 122v9, такї 127v19, такы 136r2, *acc. sg. m.* такїи 138v19, *nom. sg. f.* така 96r20, *acc. sg. f.* так^в 95v23, 116r22, *acc. sg. n.* тако 124r17

○ × 10: ∅ 7 (6+1), ≈ авїе 1 (1), ≈ тако 1 (1), ≈ сице 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *takъjъ (Skok 3: 431–434, s. v. *tajⁱ*, SES, s. v. *tak*); уп. ссл. такъ (ФР: Да, ЂБ), стсл. такъ, -ын (СС), стсл.-цсл. такъ, -ын (SJS). Даничић: *такъ*, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 10; неутр_Σ: × 10

/шаки⁽²⁾ такїи/такїи/такї/такты⁽²⁾ adv. НБ: такїи 96v4, 117v17, 125r6, 138r4, 141v20, такы 97r3-4, 125r1, 133v19, такїи 141v13, такї 156r13, такїа 136v16

○ × 11: ∅ 6 (6), ≈ авїе 4 (4), ≈ се 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, дијалектизам карактеристичан за војвођанске говоре; в. **/шаки⁽¹⁾**. RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 11; нар_Σ: × 11

/шакмо/ так^мо adv. ССЛ: так^мо 130v5, 139r4, 155r21, та^кмо 130v9-10

○ × 4: ≡ токмо 4 (4)

● зај_L; домаћег порекла, уп. псл. (?) *tekъmo (SES, s. v. *tekmaⁱ*, Skok 3: 436, s. v. *takmiti se*); уп. ссл. т^ккмо (ФР: Да, СП, ГЦ, ПП, ЂБ), стсл. т^ккмо (СС), стсл. т^ккмо (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 4; неутр_Σ: × 4

/шако/ тако adv. ЗБ: тако 99r5, 99v22, 101r1-2, 103r2, 106v2, 107r1, 108v21, 109v6-7, 118r2, 121r10, 125r2, 125v6, 126r14, 129r5, 131v5, 135v12, 137v14, 140r14, 141v8, 159v10, НБ: тако 95r20, 95r23, 95v3, 95v20, 96r8-9, 96v8, 97v18, 99v13, 99v20, 100r16, 100v20, 103r22, 105v10, 105v15-16, 105v17-18, 105v20, 107v14, 108r4, 109r3, 109v11, 109v13, 111r11, 111v6, 112r12, 112v18, 113r15, 113v2, 114r17, 114v10, 114v11, 114v22, 115v19, 116r6, 117r2, 117v10, 118r13-14, 118r24, 118r25, 118v3, 119r10, 122r14, 121v10, 122v20, 124r13, 125r8, 125r11, 126r21, 127r13, 127v11, 128r9, 128r12, 128v13-14, 129v22, 131r5, 132v10, 133v18, 134r18, 134r23, 135r2, 135v11, 137r9, 137r25, 137v21, 138r13, 139r23, 139v17, 141r10, 141r12, 141v4, 142v4, 143r13, 143v5, 143v14, 158r7, 159r20, 159v12, 160r10, 161r5, 163r2.

- × 99: ø 32 (29+2+1), ≈ сице 38 (36+1+1), ≡ такω 21 (16+5), ≈ такожде 6 (5+1), ≈ то'їю 1 (1), ‡ ≈ подобны^М образом' 1 (1)
- зај_L; домаћег порекла, уп. псл. *takъ (Skok 3: 431–434, s. v. *taj'*, SES, s. v. *tak*); уп. ссл. тако (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЪБ), стсл. тако (СС), стсл.-цсл. тако (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 99; неутр_Σ: × 99

/шакоћер/ такогерь/такогерь adv. П: такогерь 115r6, 162r7, такогерь 113v13, 116v21-22, 144v13, та^{к0}герь 102v8, НБ: такогерь 120r17, 136r9, 137v23, 138v19, 156v15, 162r11, 162v13, такогерь 96r7, 96v6-7, 120v3, такогє^P(ъ) 108r9.

○ × 17: ø 8 (8), ≈ такожде 6 (5+1), ≈ сице 1 (1), ≈ во 1 (1), ≈ оубω 1 (1)

- књиж_L и нар_L; домаћег порекла, од *тако-ће-же* (уп. Skok 3: 431–434, s. v. *taj'*); уп. ссл. такожде (ФР: Д, Т, Да, СП, ПП, NN, ЪБ), стсл. такожде (СС), стсл.-цсл. такожде (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 17; нар_Σ: × 17

/шаланѣ/ таланть, -а m. ЗБ: *gen. sg.* тала^нта 97v14, *acc. sg.* таланть 97v12, 97v17, *instr. sg.* /col/ таланто^М[ъ] 97v21, *gen. pl.* таланты 97v22

○ × 5: ≡ талантъ 4 (4), = талантъ 1 (1)

- књиж_L; уп. ссл. талантъ (С, ФР: Д, Да), стсл. талантъ (СС), стсл.-цсл. талантъ (SJS); крајње порекло од грч. *τάλαντον* (SES, s. v. *talent*). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1974: +

▲ неутр_R: × 5; књиж_Σ: × 5

/шалас/ талас[ъ], [-а] m. НБ: *nom. sg.* тала^с(ъ) 96r21, 96r22, *instr. sg.* /cl/ таласо^М[ъ] 96v19

○ × 3: ≈ волна 1 (1), ≠ волна 1 (1), ‡ ≈ тръсь 1 (1)

- нар_L; од тур. *talaz*, крајњег грчког порекла (Škaljić 598, Skok 3: 437–438). RJAZU: + | Михајловић 1974: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/шаласиѣи/ таласити impf. НБ: *inf.* таласити 120r15.

○ × 1: ø 1 (1)

- нар_L; в. **/шалас/**. RJAZU: + *таласити се* | Михајловић 1974: *таласити се*

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/шаман/ таман[ъ], [-мна], [-мно] П: *nom. sg. m.* тама^н(ъ) 105v7, *gen. sg. m.* /w[ъ]/ та^Многа 101v5, 141v15.

○ × 3: ≡ теѣный 2 (2), ‡ ≡ теѣный 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *тътьль (ЕСУМ 5: 543, уп. Skok 3: 439–440, s. v. *tama*, SES, s. v. *tema*), уп. ссл. тъмьнь (ФР: Т, СП), стсл. тъмьнь (СС), стсл.-цсл. тъмьнь (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 3; неутр_Σ: × 3

/шамнина/ тамнин[а], [-е] f. М: *instr. sg.* /под[ъ]/ та^Мнино^М[ъ] 116r5.

○ × 1: ≈ тѣа 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла (Skok 3: 439–440, s. v. *tama*), в. **/шаман/**; уп. ссл. тъмьнина (ФР: ЪБ). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/шамниѣи/ тамнїит[ъ], [-а], -о М: *acc. sg. n.* та^Мнїито 139r16.

○ × 1: ≈ теѣный 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла (Skok 3: 439–440, s. v. *tama*), в. **/шаман/**.

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ѡамница/ тамниц[а], [-е] f. П: *loc. sg.* /оу/ та^Мници 120v17

○ × 1: ≡ теѡница 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *тъѡница (уп. Skok 3: 439–440, s. v. *tama*, SES, s. v. *tema*), уп. мак. *темница*, буг. *тъѡница*, слн. *temnica*, чеш. *temnice*, слч. *temnica*, рус. *темница*, укр. *темница*, блр. *ѡамница*; уп. и ссл. *тъѡница* (ФР: Д, Да, СП, ПП, ЂБ), стсл. *тъѡница* (СС), стсл.-цсл. *тъѡница* (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/ѡамносѡ/ тамност[ь], -и f. П: *gen. sg.* /ѡ[ь]/ та^Мности 141v20

○ × 1: ≡ теѡность 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (Skok 3: 439–440, s. v. *tama*), в. **/ѡаман/**; уп. ссл. *тъѡность* (ФР: ЂБ). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ѡамо/ тамо adv. ССЛ: тамо 130v11 || ЗБ: тамо 116v4, 122r17, 122r20, 122r23, 122v15, НБ: тамо 100r20, 101r9, 104r17, 104v15, 120r24, 120r24, 127v20, 140r5, 143r5, 143v7, 161v12

○ × 17: ∅ 11 (10+1), ≡ таѡ 6 (5+1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *tamo (SES, s. v. *tam*, Skok 3: 431–434, s. v. *taj*¹, уп. ПЕРСЈ, s. v. *maj*); уп. ссл. *таѡ* (С, ФР: Д, Т, Да, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. *таѡ* (СС), стсл.-цсл. *таѡ* (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 17; неутр_Σ: × 17

/ѡане/ тане, [-ета] n. НБ: *nom. sg.* тане 129v15

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; од тур. *tane*, крајњег персијског порекла (Skok 3: 442, Škaljić 600). RJAZU: + | Михајловић 1974: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ѡанкоѡа/ танкота, [-е] f. М: *nom. sg.* танкота 100r3

○ × 1: ≈ теѡкость 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *тъѡкъъ (SES, s. v. *tanek*, Skok 3: 442); уп. *тъѡкота* (Miklosich). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ѡаѡ/ татъ, [-а] m. ЗБ: *nom. sg.* татъ 103r5

○ × 1: ≡ татъ 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *tatъ (SES); уп. ссл. *татъ* (ФР: Д, Т, Да), стсл. *татъ* (СС), стсл.-цсл. *татъ* (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/ѡафра/ тафр[а], -е f. НБ: *gen. sg.* /ѡ[ь]/ тафре 144v6, *instr. sg.* /ѡ/ таф^Ро^М[ь] 99r7, *loc. sg.* таф^Ри 162v2.

○ × 3: ∅ 1 (1), ≈ слава 1 (1), † ≈ слава 1 (1)

● нар_L; од тур. *tafra*, крајњег арапског порекла (Škaljić 595). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/ѡвар/ тварь/тварь, [-и] f. ССЛ: *nom. sg.* тварь 116r8 || ЗБ: *nom. sg.* тварь 157v21, *acc. sg.* тварь 157v19, 161v11.

○ × 4: ∅ 1 (1), ≡ тварь 3 (3)

- књиџ_Л; уп. ссл. тварь (ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, NN), стсл. тварь (СС), стсл.-цсл. тварь (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_Р: × 4; књиџ_С: × 4

/твој/ твой, твоја, твое ССЛ: *nom. sg. m.* твой 116r14, *gen. sg. m.* /из/ твоего 131v1, *dat. sg. m.* /кь/ твоем 156r15, *acc. sg. m.* /чрезь, за, оу, крозь, на/ твой 110v16, 119v3, 143v21, твои 118v15, твоего 113r6-7, *instr. sg. m.* /сь/ твой^М[ь] 102v1, *gen. pl. m.* /посредь/ твои^Х[ь] 116r14, *nom. sg. f.* твоја 130v12, *gen. sg. f.* /с, до, ѿ[ь], рад[и], зарад[и]/ твоее 131v1, *acc. sg. f.* /вь, на/ твои 97v14, твою 110v14, 113r8, 117r10, 117r11, 143v21, *instr. sg. f.* твоею 130v7, 131r10, *nom. pl. f.* твое 114r3, 129v22, *gen. pl. f.* /изпред[ь], ѿ[ь]/ твои^Х[ь] 116r15, 130v8, *acc. pl. f.* /пред[ь], оу/ твой 142v17, *loc. pl. f.* /вь, на/ твои^Х[ь] 131r9, 141v22, 142r3, *nom. sg. n.* твое 142v13, 142v19, *gen. sg. n.* /рад[и], зарад[и]/ твоего 142v12, *acc. sg. n.* /за, оуз, оу, вь/ твое 117r11, 128r11, 130v5, 142v16, 155r20, 156r18, *loc. sg. n.* /о/ твое^М[ь] 96r13, *gen. pl. n.* /из/ твои^Х[ь] 142r25, 142v18 || ЗБ: *nom. sg. m.* твой 109r8, 135v3, 135v15, *dat. sg. m.* /кь/ твоем 108v5, 156v10, *acc. sg. m.* /чрезь, за, оу, на/ твой 108r22, 108v20, 109r20, 110r20, 111r14, 111v9, 119r15, 125r4, 128r15, 128r18, 128v20, 129r1, 129r11, 129r11, 161v3, твога 156v19, *loc. sg. m.* /оу/ твоем 128r5, тво^М[ь] 137v5, *gen. pl. m.* твои^Х[ь] 109r13, *nom. sg. f.* твоја 103r14, 109r19, 109r20, 112r9, 162v4, тво^Я 162v15, *gen. sg. f.* /с, до, ѿ[ь], зарад[и]/ твое 109r14, 111r9, 119r9, 123v13, 156r22, твое 124v20, *dat. sg. f.* /кь/ твои^Й 108v6, 109r12, *acc. sg. f.* /чрезь/ твою 103v13, 107r18, 108r23, 108v22, 161v4, *loc. sg. f.* /оу, вь/ твои^Й 123v10, 123v21, 143v16, *nom. pl. f.* твое 135v4, *acc. pl. f.* /оу/ твое 108v1, 108v11, 109r7, 109r22, 145r2, *instr. pl. f.* /с/ твоима 140r8, *loc. pl. f.* /вь, на/ твои 109r10, *nom. sg. n.* твое 105r8, 105r8, 105r9, 105r10, 124r6, 133v20, 157r4, 162v5, твоје 162v4, *gen. sg. n.* /рад[и], зарад[и]/ твога 96v22, 115r2, 124v10, *dat. sg. n.* /по/ тво^М 97v3, *acc. sg. n.* /оу, вь/ твое 103v13, 108v10, 156v17, *instr. sg. n.* /с/ твои^М[ь] 116r21, *loc. sg. n.* /о/ тво^М[ь] 156r3, *acc. pl. n.* твою 99r22, НБ: *gen. sg. m.* /из/ твога 128r17, 132v18, *acc. sg. m.* /крозь/ твой 143v17, твои 121v2, *instr. sg. m.* /сь/ твои^М[ь] 102v2, *loc. sg. m.* /оу/ тво^М 139v23, *nom. pl. m.* твой 128v13, *gen. pl. m.* /посредь/ твои 97v4, *gen. sg. f.* /ѿ[ь], рад[и]/ твое 128r1, 133r18, *acc. sg. f.* твою 123v7, *loc. sg. f.* /на, оу/ твои^Й 108v22, 128r5, *gen. pl. f.* /изпред[ь]/ твои 140r4, *acc. pl. f.* /пред[ь]/ твое 135v6, 140r18, *gen. sg. n.* твога 123r19, *dat. sg. n.* /по/ тво^М 159r11, *acc. sg. n.* /за, оуз/ твое 109r13, 116r18, твое 127v21, *instr. sg. n.* /пред[ь]/ твои^М[ь] 121v2, *loc. sg. n.* /о/ тво^М 124r16.

○ × 136: ø 28 (14+8+3+3), ≡ ткой 90 (54+36), = ткой 14 (9+5), ‡ = ткой 1 (1), ≈ сквой 3 (2+1)

- зај_Л; домаћег порекла, од псл. *tvobjь (SES, Skok 3: 530); уп. ссл. твон (ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. твон (СС), стсл.-цсл. твон (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_Р: × 107, књиџ_Р: × 5, нар_Р: × 23; неутр_С: × 107, књиџ_С: × 5, нар_С: × 23

/творцац/ творцац, -рца м. ССЛ: *voc. sg.* твор'че 145v13 || П: *nom. sg.* творцац 121r2, 142v5, *acc. sg.* /на/ твор'ца 157v23, творца 158r2-3.

○ × 5: ≡ творецъ 3 (3), # ≡ творецъ 1 (1), # ≠ творецъ 1 (1)

- зај_Л; в. /творити/; уп. ссл. творьць (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ЂБ), стсл. творьць (СС), стсл.-цсл. творьць (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_Р: × 5; неутр_С: × 5

/творене/ творене, -ня п. ЗБ: *nom. sg.* творене 141r13, *gen. sg.* твореня 142v3-4, *dat. sg.* /кь/ твореню 141r6, *instr. sg.* творене^М[ь] 138r15.

○ × 4: ≡ твореніе 4 (3+1)

- књиџ_Л и нар_Л; домаћег порекла (Skok 3: 530–531, s. v. *tvoriti*), в. /творити/; уп. ссл. творієннє (ФР: Д), стсл. творієннє (СС), стсл.-цсл. творієннє (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +
- ▲ нар_Р: × 4; нар_С: × 4

/творити/ творити impf. ССЛ: *inf.* творити 130v6, *imperf. 3. pl.* творише 142v16-17, *part. praes. act.* творе 104v20 || ЗБ: *inf.* творити 136v4, *praes. 3. sg.* /не/ твори 158v8, *praes. 2. pl.*

твори́те 161r16, НБ: *inf.* твори́ти 128r10, 128v22, *perf.* 3. *sg. n.* /се е/ твори́ло 111r21, *ил.* *ѳрилої сагашињи* творекѵ 130v4.

○ × 10: ø 3 (3), ≡ твори́ти 3 (2+1), = твори́ти 2 (1+1), ≈ твори́ти 1 (1), ≈ быти 1 (1)

- зајЛ; домаћег порекла, од псл. *tvoriti (SES, Skok 3: 530–531, s. v. *tvoriti*); уп. ссл. твори́ти (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. твори́ти (СС), стсл.-цсл. твори́ти (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_Р: × 6, књиж_Р: × 1, нар_Р: × 3; неутр_С: × 6, књиж_С: × 1, нар_С: × 3

/ѳврѣи/ твр'ды, [-а], [-о] НБ: *acc. sg. m.* /за/ твр'ды 111v7, 129v15, 129v17-18, 131r15

○ × 4: ø 2 (1+1), ‡ ≈ неложный 1 (1), # ≠ побѣднѣти 1 (1)

- зајЛ; домаћег порекла, од псл. *tvьrdь (SES, Skok 3: 531); уп. ссл. твр'дь (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ЂБ), стсл. твр'дь (СС), стсл.-цсл. твр'дь (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | уп. Михајловић 1984: +
- ▲ неутр_Р: × 4; неутр_С: × 4

/ѳврѣиња/ твр'дин[а], [-нѣ] f. М: *loc. sg.* /на/ твр'дини 98v2

○ × 1: ≈ твр'дь 1 (1)

- зајЛ; уп. ѳвр'динѣ свое (Јовановић 1911); уп. ссл. твр'дина (ФР: Т), твр'дыни (ФР: Да), стсл.-цсл. твр'дыни (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1984: + | Јовановић 1911: +
- ▲ неутр_Р: × 1; неутр_С: × 1

/ѳврѣо/ твр'до adv. П: твр'до 96v8, НБ: твр'до 109r5.

○ × 2: ø 1 (1), ≡ твр'до 1 (1)

- зајЛ; домаћег порекла, в. /ѳврѣи/; уп. ссл. твр'до (ФР: Д, Т), стсл. твр'до (СС), стсл.-цсл. твр'до (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_Р: × 2; неутр_С: × 2

/ѳе/ те conj. НБ: те 95v13, 96r19, 96r21, 96v3, 99v12, 100r19, 100r23, 100r24, 102v15, 105r22, 105v3, 105v17, 108r23, 108v18, 111v4, 114v9, 114v17, 116v3, 116v12, 117r6, 118r3, 118v2, 119r15, 119v7, 120r4, 123r20, 123v1, 123v2, 123v12, 125r4, 125r7, 125r16, 125v18, 126r21, 127r4, 128v22, 129r3, 130r15, 130r19, 130r21, 130v21, 131r17, 134v21, 134v21, 135r4, 135r12, 136r1, 136v5, 139v10, 139v13, 139v17, 140v1, 141r1, 143r4, 143r5, 155v18, 156v12, 157r20, 157v21, 157v22, 158r11, 159v13, 161v8. ^{те} 96v5.

○ × 64: ø 58 (48+9+1), ≈ н 6 (6)

- нар_Л; домаћег порекла, од псл. *te (SES, Skok 3: 449); уп. стсл. тѣ (СС), стсл.-цсл. тѣ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_Р: × 64; нар_С: × 64

/ѳеѣлиѳи/ тег'лити impf. НБ: *inf.* тег'лити 104r20, *praes. 3. pl.* тегле 143r17.

○ × 2: ø 2 (2)

- нар_Л; домаћег порекла, од *part. perf. act.* од -тегнути, од псл. *tegnoti (SES, s. v. *tegniti*, Skok 3: 452–453, s. v. -*tegnuti*). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: + *теглѣти се*
- ▲ нар_Р: × 2; нар_С: × 2

/ѳеѣоба/ тегоб[а], -е f. НБ: *gen. sg.* /ѳ[ъ]/ тегобе 136v20, *acc. sg.* тегобѣ 129r2, 129r4, *instr. sg.* /над[ъ]/ тегобо^м[ъ] 115r20.

○ × 4: ≈ тагота 3 (2+1), ‡ ≈ немошъ 1 (1)

- нар_Л; домаћег порекла, од псл. дијал. (?) *tegoba (SES, Skok 3: 452–453, s. v. -*tegnuti*). RJAZU: + | Михајловић 1984: + | Јовановић 1911: +
- ▲ нар_Р: × 4; нар_С: × 4

/ѳеѣжак/ тежакъ, [-жка], -жко П: *nom. sg. m.* тежакъ 99r10, 159r1 // *acc. sg. m.* /на/ те^жкы 130r6, тешкы 115r21, *acc. sg. n.* те^жко 130r5 НБ: *gen. pl. m.* /зарад[и]/ теш'кѣи 129r24, *loc. sg. f.* /оу/ теш'кой 124r19.

○ × 7: ø 2 (1+1), ≡ тажкӣи 3 (3), = тажкӣи 2 (2)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *težьkь (SES, s. v. *teža*, Skok 3: 452–453, s. v. *-tegnuti*); уп. ссл. тежъкъ (С, ФР: Д, Т, Да), стсл. тажъкъ (СС), стсл.-цсл. тажъкъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 7; неутр_Σ: × 7

/шеже/ теже adv. comp. НБ: теже 124r22, 128r24 ♦ ми е теже на ср^дцв 124r22 # ≈ горѣ коли^т 42r26.

○ × 2: ‡ ≈ горѣ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. **/шежи/**. RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/шежи/ теж[и], -а, -е comp. НБ: *nom. sg. f.* тежа 128v2, *acc. sg. n.* _{на} теже 129v20.

○ × 2: ≈ горшій 1 (1), ‡ ≈ горѣ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. **/шежак/**.

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/шеке/ теке/текъ adv. П: теке 159r20, НБ: теке 100r7, 101r20, 102r9, 102r11, 105v1, 105v9, 105v12, 105v14, 106v14, 107r5, 107r9, 107v10, 108v1-2, 111r2, 113v4, 114r18, 115r13, 115r22, 116r4, 118r20-21, 118r25, 120r16, 121r9-10, 122r20, 121v21, 123v20, 125r15, 128r18-19, 128r22, 129v5, 133v10, 133v18, 134r15, 137r26, 137v24, 139v16, 140r23, 140v5, 142r18, 142v4, 143r6, 144v14, 145r4, 145r19, 157r13, 157r17, 157v21, 158v17, 163r17, 163r20, теке 141v2, текъ 124v23, те^к(е) 112v5

○ × 53: ø 27 (19+6+1+1), ≡ тако 1 (1), ≈ токмо 17 (17), ≈ тогю 6 (6), ‡ ≈ тогю 1 (1), ≈ аще 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (Skok 3: 449, s. v. *te*), в. **/ше/**. RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 53; нар_Σ: × 53

/шелесни/ тѣлесны/телесны/телѣсны, [-а], -о ЗБ: *nom. pl. m.* тѣлесны 163r20, *gen. sg. f.* _{ѡ[ъ]} телесне 120r16, *acc. sg. f.* телѣснѣ 144r9, *acc. pl. f.* телѣсне 121v21-122r1, *gen. pl. n.* тѣлѣсны^х(ъ) 135r23, М: *acc. sg. f.* телѣснѣ 118v21-119r1, НБ: *nom. pl. m.* тѣлесны 102r11, *gen. sg. f.* _{ѡ[ъ]} теле^сне 145r15, 145r16, *acc. sg. n.* тѣлесно 139v4, тѣлѣ^сно 129r14, телѣ^сно 127r17.

○ × 12: ø 2 (1+1), ≡ телесный 4 (3+1), = телесный 1 (1), ≈ плотский 2 (2), ≈ тѣло 1 (1), ≈ плоть 1 (1), ‡ ≈ двѣшкный 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла (SES, s. v. *telo*, Skok 3: 468–469, s. v. *tijelo*), в. **/шелел/**; уп. ссл. тѣлеснь (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ЂБ), стсл. тѣлеснь (СС), стсл.-цсл. тѣлеснь (SJS). RJAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ неутр_R: × 12; неутр_Σ: × 12

/шелел/ тѣло/тело, -а п. ЗБ: *nom. sg.* тѣло 100r11, 100v16, 102r1, 105r9, *gen. sg.* _{из, до, ѡ[ъ]} тѣла 95r24, 97v23, 101r19, 106v6, 108v13, 113v9, тела 95v14, *dat. sg.* тѣлѣ 105r7, *acc. sg.* _{скрозь} тѣло 98r7, 106v4, 118v19, *instr. sg.* _{сѣ} тѣло^м[ъ] 95v13, 105v7, *loc. sg.* _{на, оу, ѡ} тѣлѣ 98v1-2, 99v7, 99v7, 99v17, 99v21, 99v23, 100r4, 106r17, 106r18, 106r24, 106v11, 107r14, 121r18, 143v3, тѣлѣ 106v16, 143v3, *nom. pl.* тѣлеса 98r1, 100r23, *gen. pl.* _{до} телѣса 98r1, *acc. pl.* телеса 122r3, *loc. pl.* _{оу} тѣлеса 102r20, М: *loc. sg.* _{оу} тѣлѣ 163r10-11, НБ: *gen. sg.* _{из, ѡ[ъ]} тѣла 95v13, 96r6, 97v3, 99v10, *dat. sg.* _к тѣлѣ 95v21, *acc. sg.* _{скрозь} тѣло 97v3, 99v11, 100r10, 103r24, 105v13, 129r13, *instr. sg.* _{мею, сѣ} тѣло^м[ъ] 95v22, 102r7, 129v9, 134r16, 163r11, тело^м(ъ) 113v4, *loc. sg.* _{на, оу, ѡ} тѣлѣ 102r8, 102r9, *nom. pl.* тѣлеса 98r1, 100r17 ♦ сѣшили свое тѣло 103r23 ‡ ≠ посто^у сѣе оу^дмери^вл^лл^лл^лл^л 22v5-6.

○ × 59: ø 14 (13+1), ≡ тѣло 34 (25+9), = тѣло 2 (2), #≡ тѣло 1 (1), #= тѣло 1 (1), ≠ тѣло 1 (1), ≠ телеснь 1 (1), ≈ плоть 3 (3), ≈ чловѣчество 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *tělo (SES, Skok 3: 468–469); уп. ссл. тѣло (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. тѣло (СС), стсл.-цсл. тѣло (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 18, нар_R: × 41; неутр_Σ: × 18, нар_Σ: × 41

/тѣмелъ/ темел[ъ], -ля m. НБ: *gen. sg.* /тѣ[ъ]/ темелна 112r15

○ × 1: ≈ основаніє 1 (1)

● нар_L: од грч. θεμέλιον (SES, Skok 3: 456); уп. ссл. тѣмель (ФР: ПП). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1974: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/тѣмже/ тѣмже adv. ССЛ: тѣ^М же 142r1.

○ × 1: ≡ тѣ^М же 1 (1)

● књиж_L: уп. ссл. тѣмже (С, ФР: Д, Да, СП, ТХ, ГЦ, ЂБ), стсл. тѣмже (СС), стсл.-цсл. тѣмже (SJS).

▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/тѣраши/ тера[ти] impf. НБ: *praes. 3. sg.* тера 126r11.

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. *tĕrati (SES, s. v. tiralica, Skok 3: 476). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/тѣскоба/ тѣскоб[а], [-е] f. М: *acc. sg.* тѣскобѡ 123v10.

○ × 1: ≈ тѣснота 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. *tĕskъ (SES, s. v. tesen, Skok 3: 473–474, s. v. tiskati se). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/тѣтиво/ тѣтиво, [-а] n. НБ: *acc. sg.* тѣтиво 129v2-3.

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, уп. псл. *tĕtiva (SES, s. v. tetiva, Skok 3: 464, s. v. tetiva); уп. стсл. тѣтѣва (СС), стсл.-цсл. тѣтѣва (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/тѣхи/тѣшии/ текѡ/те[щи] impf. ССЛ: *part. praes. act. m. acc. sg.* текѡщи 138r23 | П: *praes. 3. sg.* тече 160v12-13, *fut. 3. sg.* текѡ /кѣ/ 134v3, *л. ѡрилої сагашии текѡкѡ* 137r26-137v1, *part. praes. act. m. nom. sg.* текѡкѡ 138r10, *part. praes. act. m. gen. pl.* /тѣ[ъ]/ текѡкѡ 108v11, *part. praes. act. f. instr. sg.* /cl/ текѡкѡ^М[ъ] 135v5, 136r7, 137r22, НБ: *praes. 3. sg.* тече 160v14, *pot. 3. sg. m. /би/ текаѡ* 127v5, *part. praes. act. f. gen. sg.* текѡкѣ 133r23, *part. praes. act. f. acc. sg.* текѡкѡ 138r5, *part. praes. act. f. instr. sg.* /cl/ текѡкѡ^М[ъ] 135v5, 136r7, текѡкѡ^М[ъ] 137r6, *part. praes. act. n. gen. sg.* /нз/ текѡѣга 132v1 ♦ в. /вога/

○ × 17: ∅ 4 (4), ≡ теши 4 (4), = теши 2 (2), ≠ теши 1 (1), ≈ живѡ 3 (3)

● зај_L: домаћег порекла, од псл. *tĕt'i (SES, Skok 3: 449–451); уп. ссл. теши (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. теши (СС), стсл.-цсл. теши (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 1, нар_R: × 16; књиж_Σ: × 1, нар_Σ: × 16

/тѣченье/ теченѡ, [-ня] n. НБ: *instr. sg.* /сѡ/ теченѡ^М[ъ] 121v19-20.

○ × 1: ≈ нзлїаніє 1 (1)

● књиж_L и нар_L: домаћег порекла (SES, s. v. teči, Skok 3: 449–451, a.v. teči), в. /тѣхи, тѣшии/; уп. ссл. тецениє (С, ФР: Д, Т, Да, СП), стсл. тецениє (СС), стсл.-цсл. тецениє (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1984: *теченије* | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/тѣшии се/ тѣши[ти] се impf. М: *praes. 3. sg.* /се/ тѣшии 101r22.

○ × 1: ≈ оутѣшати сѡ 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, уп. псл. *tĕšiti (SES, Skok 3: 468, s. v. iih); уп. стсл. тѣшити (СС), стсл.-цсл. тѣшити (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/шешко/ теш'ко/теж'ко adv. НБ: теж'ко 128r21, теш'ко 130r14.

○ × 2: ≈ горе 2 (2)

● зај_L; домаћег порекла, в. **/шешки/**; уп. ссл. теж'ко (ФР: Т, ЂБ), стсл. таж'ко (СС), стсл.-цсл. таж'ко (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 2; неутр_Σ: × 2

/шш/ ты ССЛ: *nom. sg.* ты 109r7, 130v10, 131v2, 142v20, 157v2, 162r5, *gen. sg.* /ш[ъ], без[ъ], оу/ тебе 131r22, 137v4, 156v15, 163v13, тебе 131v3, тебе 130v5-6, *dat. sg.* тебѣ 145v15, ти 106r12, 131r9, 130r16, 157v3, *acc. sg.* /преда, на, за, оу/ тебе 142v15, те 101v1, 116r14, 119r8, 119v2, те 131r23, 142v20, *voc. sg.* ты 139r4 || ЗБ: *nom. sg.* ты 97v2, 101v10, 105r14, 107r13, 109r7, 114r13, 117r5, 123r16, 123v7, 124v17, 132v17, 133r3, 133r22, 134r10, 135v21, 140r8, 140r25, 157r25, 162v11, 162v16, 163v6, ти 140v2, 140v2, *gen. sg.* /ш[ъ], ошвѣм[ъ], оу, радь, код[ъ]/ тебе 116r18, 124r16, 124r17, 128r10, 132v23, 143v15, 156r25, 156v1, 156v9, 156v18, 156v20, 157r2, 162v3, тебе 124r7, *dat. sg.* /к/ теби 97v6, 108v19, 124r2, 132r21, 132v22, 133r24, 134r2, 140r10, 140r12, теби 123v3, тебѣ 140r13, ти 108v13, 123v21, 124r15, 124v11, 125r4, 125v15, 126r1, 128r15, 128r19, 132v19, 133r21, 133r23, 133v6, 135r21, 135v3, 135v15, 161v4, тѣ 123v4, 124v16, 125v17, 126r3, *acc. sg.* /преда, на, за, оу/ тебе 124v18, 125r2, 132v16, 136r5, 156v22, 157r1, 157r3, 157v18, 158v1, те 96r1, 96r2, 100v22, 108v21, 112r9, 123v11, 123v12, 123v12, 123v13, 124v2, 124v22, 125r4, 126r11, 127v23, 127v23, 127v23-128r1, 128r1, 128r2, 128r16, 128r20, 128v2, 128v2, 133r1, 135v5, 135v6, 156r21, 156v11, 161v3, *voc. sg.* ты 108v18, 133v18, 156r24, 156v4, 157v1, 162v3, *instr. sg.* /с, пред[ъ]/ тобо^М[ъ] 108v15, 124v7-8, 132v15, 136r22, 156v16, 157v2, 162v16, то^{бОМ}[ъ] 102v2, НБ: *nom. sg.* ты 95v23, 108v19, 109r3, 109r6, 110r11, 125v15, 129r2, 132v13, 132v18, 132v21, 133r17, 133r20, 133r24, 135r23, 156v10, 157r24, 157r26, 163v4, ти 133v4, 134r9, 140r22, тѣи 133r7, *gen. sg.* /ш[ъ]/ тебе 128r18, 129r4, 132v20, *dat. sg.* тебѣ 159r15-16, ти 116r22, 123v12, 124r16, 124v12, 124v18, 126r2, 129r12, 132v3, 132v4, 135v2, 140r4, 159r15, 161v3, тѣи 132v20, тѣ 123v15, *acc. sg.* те 102v1, 125r18, 136r5, 136r6, 140r11, 163v6, *voc. sg.* ты 124v7, 128v21, 134r10, 134v7, 136r20, 156v16, *instr. sg.* /с, пред[ъ]/ тобо^М[ъ] 95v23, 96r1, 103v18, 121v3, 133r21, 135r22.

○ × 204: ø 60 (52+5+1+2), ≡ ты 127 (96+26+4+1), = ты 7 (5+1+1), ≈ ты 1 (1), #≡ ты 3 (3), ‡≡ ты 4 (4), ‡ ≈ твоѣ 1 (1), ≠ твоѣ 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *ty (SES, Skok 3: 466, s. v. *ti'*); уп. ссл. ты (ФР: Д, Т, Да, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. ты (СС), стсл.-цсл. ты (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 177, књиж_R: × 1, нар_R: × 26; неутр_Σ: × 177, књиж_Σ: × 1, нар_Σ: × 26

/шшјаши/ ти[яти] impf. П: *praes. 3. sg.* тиѣ 108v2

○ × 1: = таати 1 (1)

● недеф_L; можда посрба; уп. стсл. таати (SJS, CC), стсл.-цсл. таати (SJS); уп. и псл. *tajati (SES, s. v. *tajati*, Skok 3: 434, s. v. *tajati*); уп. RJAZU: *tujatu* | Јовановић 1911: *шшати*

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/шшња/ тин[я], [-нје] f. П: *acc. sg.* /нал/ тиню 144v21

○ × 1: ≈ тинный 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *tina (Skok 3: 471–472, s. v. *tinja*); уп. ссл. тина (ФР: СП), стсл. тина (СС), стсл.-цсл. тина (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/шшхо/ тихо adv. ЗБ: тихо 107r23.

○ × 1: ≡ тнхо 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, уп. псл. *tixъ (SES, s. v. *tih*, Skok 3: 468, s. v. *tih*); уп. ссл. тнхо (ФР: NN), стсл. тнхо (СС), стсл.-цсл. тнхо (SJS). Даничић: *tixъ*, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/тишина/ тишина, [-е] f. ЗБ: *nom. sg.* тишина 96v6, *dat. sg.* /кл/ тишины 97r14-15.

○ × 2: ≡ тишина 2 (2)

● зајЛ; домаћег порекла, уп. псл. *tixъ (SES, s. v. *tih*, Skok 3: 468, s. v. *tih*); уп. ссл. тишина (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, NN), стсл. тишина (CC), стсл.-цсл. тишина (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1, нар_R: × 1; неутр_Σ: × 1, нар_Σ: × 1

/тишца[ти] импрф. НБ: *perf. 3. sg. n.* /јє/ тищало 117v10 ♦ траго^М[ь] тищало 117v10 ≈ поганаше 36r25

○ × 1

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *tiščati (SES, уп. Skok 3: 473–474, s. v. *tiskati*); уп. тищати (Miklosich). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/то то part. ЗБ: то 95v9, 95v11, 96v17, 97r9, 106v8, 109r8, 109r11, 109r14, 118r12, 121r1, 121v15, 134r6, 133r23, 136r15, 137r7, 140r5, 162r20, НБ: то 95v14, 99v7, 100r7, 101v22, 103v1, 104v8, 105r8, 105v10, 106r23, 107v16, 108r20, 108v5, 109v15, 110r15, 111v6, 113r21, 114r6, 114v9, 115v10, 122r5, 123v16, 124r23, 127r8, 127r18, 131v9, 136r13, 137v11, 138r21, 141v7, 143r12, 158r2, 158r9, 159v19, 160r5, 163r22 ♦ то кєсть: то кє^{CT}[ь] 99v7, 101v22

○ × 50: ∅ 28 (23+5), ≡ то 16 (15+1), ≠ то 1 (1), ≈ сєй 1 (1), # ≈ сєй 1 (1), ≠ сєй 1 (1), ≈ иже 1 (1), ≈ сѡ 1 (1) ♦ то кєсть: × 2: ∅ 1 (1), ≈ несть 1 (1)

● зајЛ; домаћег порекла (SES), в. /*тај*/; уп. ссл. то (ФР: Д, Т, Да), стсл. то (CC), стсл.-цсл. то (SJS). RJAZU: +

▲ неутр_R: × 52; неутр_Σ: × 52

/товар/ товаръ, [-а] m. НБ: *nom. sg.* товаръ 99r10, *acc. sg.* /на/ товаръ 130r4, 130r4.

○ × 3: ≈ брѣма 1 (1), # ≠ грѣхъ 2 (2)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. (?) *tovarъ (SES, s. v. *tovor*, Skok 3: 485–486); уп. ссл. товаръ (ФР: Д). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1984: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/товариши/ товар[ити] импрф. НБ: *л. прилої садашњи* товарекѡ 130r4.

○ × 1: # ≠ прилагати 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (SES, s. v. *tovor*, Skok 3: 485–486, s. v. *tovar*), в. /*товар*/ RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/товин/ товин[ъ], [-а], [-о] f. М: *acc. sg. f.* товинѡ 121r15.

○ × 1: = Товѣн 1 (1)

● књиж_L; уп. стсл.-цсл. име товина (SJS); од грч. Τωβίας, крајњег хебрејског порекла.

▲ неутр_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/толики/ толик[ји], [-а], [-о] П: *gen. sg. n.* /ѡ[ь]/ толико 122v2, *acc. sg. n.* /за/ толико 123v10, 157r23, НБ: *gen. sg. n.* /ѡ[ь]/ толико 122v2, 123r18, *acc. sg. n.* /за/ толико 138r6 ♦ /ѡ[ь]/ толико /доби/ 122v2 ≈ толико долги^М временем' 41r1, 123r18.

○ × 6: ∅ 2 (2), ≡ толико 1 (1), ≈ толикѡ 2 (2)

● зајЛ; домаћег порекла, од псл. *tolikъ (SES, Skok 3: 432, s. v. *taj'*); уп. ссл. толикъ (ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, ЂБ), стсл. толикъ (CC), стсл.-цсл. толикъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 6; неутр_Σ: × 6

/толико/ толико adv. НБ: толико 96v20, 104r10, 122r17, 128r21, 132v4, 135v2

○ × 6: ∅ 5 (5), ≈ нанпаче 1 (1)

- зајЛ; домаћег порекла, в. /**шологики**/; уп. ссл. толнко (ФР: Д, Т, Да, ГЦ, ПП, ЂБ), стсл. толнко (СС), стсл.-цсл. толнко (SJS). RJAZU: +
- ▲ неутр_Р: × 6; неутр_С: × 6

/ш^{ома}/ **Ѡома** ном. пропр. м. ССЛ: ном. sg. Ѡома 105r18, gen. sg. /ш[ъ]/ Ѡомы 106r11, loc. sg. /ω/ Ѡомѣ 105r1 || ЗБ: ном. sg. Ѡома 106r22, 106v7, 107r1, 107r19, 108r17, 109r5, 109r24, 110r8, 110r13, 110r19, 110r24, 110v21, 111r5, 111r11, 111v5, gen. sg. /ш[ъ]/ Ѡоме 105r5, 105r11, 111r19, dat. sg. Ѡоми 110r10, Ѡомы 119r20, acc. sg. Ѡомв 106r9, instr. sg. /cl/ Ѡомо^М[ъ] 108r14, НБ: ном. sg. Ѡома 105v18, dat. sg. Ѡоми 106v22.

○ × 27: ∅ 1 (1), ≡ Ѡома 25 (25), ≈ онъ 1 (1)

- књиж_Л; уп. ссл. тома (ФР: Д, Т), стсл. Ѡома (СС), стсл.-цсл. Ѡома (SJS); дубље порекло од грч. Θωμάς. Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_Р: × 20, књиж_Р: × 3, нар_Р: × 4; књиж_С: × 23, хибр_С: × 4

/ш^{омин}/ **Ѡоми^н[ъ], -а, [-о]** М: ном. sg. f. Ѡомина 110v3

○ × 1: ≈ Ѡомы 1 (1)

- нар_Л; в. /**ш^{ома}**/; уп. стсл. Ѡоми^н (СС), стсл.-цсл. Ѡоми^н (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_Р: × 1; нар_С: × 1

/ш^{онуши}, ш^{ониши}/ **тонвти/тонити** impf. М: inf. тонвти 111v3, 111v5, НБ: pot. 3. pl. m. /би не/ тонили 111v11-12.

○ × 3: ∅ 1 (1), ≈ оутопати 2 (1+1)

- нар_Л; домаћег порекла, од псл. **to(p)noti* (SES, Skok 3: 482, s. v. *topiti* (se)); уп. тонџти (Miklosich). RJAZU: +
- ▲ нар_Р: × 3; нар_С: × 3

/ш^{онуће}/ **тонвк[ю], -кя** п. М: gen. sg. /ш[ъ]/ тонвкя 111v9

○ × 1: ≈ оутопаніе 1 (1)

- нар_Л; домаћег порекла, поименичен part. praes. act. п. гл. /ш^{онуши}/ (в.). RJAZU: +
- ▲ нар_Р: × 1; нар_С: × 1

/ш^{оийши} се/ **топи[ти] се** impf. НБ: praes. 3. sg. топїи /се/ 142r9, /се/ топи 159r8.

○ × 2: ∅ 1 (1), ≠ таати 1 (1)

- нар_Л; домаћег порекла, од псл. *topiti (Skok 3: 482, s. v. *topiti* (se), SES, s. v. *topiti*); уп. топити (Miklosich). RJAZU: +
- ▲ нар_Р: × 2; нар_С: × 2

/ш^{ор}/ **тор[ъ], -а** м. НБ: gen. sg. /уз/ тора 159v6

○ × 1: ≈ овчарна 1 (1)

- нар_Л; домаћег порекла, од псл. *torъ (SES, s. v. *torišče*, Skok 3: 512, s. v. *tor*). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +
- ▲ нар_Р: × 1; нар_С: × 1

/ш^{очене}/ **точене, [-ня]** п. НБ: instr. sg. точене^М[ъ] 122r19.

○ × 1: ≈ нзлїаніе 1 (1)

- књиж_Л и нар_Л; домаћег порекла, уп. псл. *točiti (SES, Skok 3: 449–451, s. v. *teći*); уп. ссл. точеніе (ФР: Д), стсл. точеніе (СС), стсл.-цсл. точеніе (SJS). RJAZU: + | Јовановић 1911: +
- ▲ нар_Р: × 1; нар_С: × 1

/ш^{рава}/ **трава, [-е]** f. ЗБ: ном. sg. трава 99v4, НБ: loc. sg. /оу/ трави 139v12.

○ × 2: ∅ 1 (1), ≡ трава 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *trava (SES, Skok 3: 494); уп. ссл. трава (ФР: Д, Т, Да), стсл. трава (СС), стсл.-цсл. трава (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +
- ▲ неутр_R: × 1, нар_R: × 1; неутр_Σ: × 1, нар_Σ: × 1

/ѡраї/ траг[ъ], [-а] м. НБ: *instr. sg.* /col/ траго^М[ъ] 104r6, 117v10 ◆ в. /ѡишѡаѡи/

○ × 2: ∅ 2 (2)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. *tragъ (Skok 3: 487–488, s. v. *trag*); уп. трагъ (Miklosich). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1984: + | Јовановић 1911: +
- ▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/ѡражиѡи/ тражити *impf.* НБ: *inf.* тражи^{ТМ} 123v15-16, *praes. 3. sg.* тражи 107r22, 112r2, 131v10, *praes. 1. pl.* /да/ тражимо 130r19, *praes. 2. pl.* тражіте 100v8, тражите 101r4, *praes. 3. pl.* тражите 115r14, *perf. 1. sg. m.* тражіѡ /ca^М[ъ]/ 110v9, /ca^М[ъ]/ тражіѡ 156r23, *perf. 3. pl. m.* /cv/ тражилы 97r22, 115r24, 115v1, *impt. 2. sg.* /не/ тражи 123v16.

○ × 14: ∅ 4 (4), ≈ искати 8 (6+2), ‡ ≈ искати 1 (1), ≈ в'зискати 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла (Skok 3: 487–488, s. v. *trag*), в. /ѡраї/. RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 14; нар_Σ: × 14

/ѡрїнуѡи/ тр'г[нѡти] *pf.* НБ: *perf. 3. sg. m.* /e/ тр'гаѡ 129v3, 129v14.

○ × 2: ≈ нзмє 1 (1), ≈ ѡти сѡ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. *trgnoti (Skok 3: 499–500, s. v. *trgati se*, SES, s. v. *trgati*); уп. тр'гнѡти (Miklosich). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/ѡрїѡаѡи/ трг[ѡвати] *impf.* НБ: *praes. 3. pl.* тр'гѡю 112v11, *impt. 2. pl.* тр'гѡйте 112v9-10.

○ × 2: ≈ кѡплѡ дѡѡти 1 (1), # ≈ кѡплѡ дѡѡти 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *trgъ (SES, s. v. *trg*, Skok 3: 498–499, s. v. *trg*); уп. и тр'гѡвати (Miklosich). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +
- ▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/ѡрїѡаѡ/ тр'гов[а]ц[ъ], [-в'ца] м. НБ: *dat. pl.* тр'гов'це^М[ъ] 142r15.

○ × 1: ∅ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла (SES, s. v. *trg*, Skok 3: 498–499, s. v. *trg*), в. /ѡрїѡаѡи/; уп. тр'гов'ць (Miklosich). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1984: + | Јовановић 1911: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ѡрїѡѡина/ тр'говина, [-е] *f.* НБ: *nom. sg.* тр'говина 118r8, *instr. sg.* /cъ/ тр'говино^М[ъ] 117v13, *loc. sg.* /oу/ тр'говины 117v19.

○ × 3: ≈ кѡплѡ 2 (2), ≠ кѡплѡ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *trgъ (SES, s. v. *trg*, Skok 3: 498–499, s. v. *trg*); уп. и тр'говина (Miklosich). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1984: + | Јовановић 1911: +
- ▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/ѡрїѡѡѡи/ трепт[ати] *impf.* П: *praes. 3. pl.* треп'те 121r2, НБ: *ил.* ѡрїлої саѡашњи треп'ѡѡи 140r2.

○ × 2: ≡ трепетати 1 (1), ≠ цизати 1 (1)

- књиж_L и нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *tre(p)noti (SES, s. v. *treniti*, Skok 3: 496–497, s. v. *trepati*); уп. ссл. трепетати (С, ФР: Д, Т, Да). Даничић: *трепетати*, RJAZU: + | Јовановић 1911: *трепетати*
- ▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/шреска/ треска, [-е] f. НБ: *nom. sg.* треска 96r21, 96v9-10, 97r5, *instr. sg.* /col/ треско^М[ь] 97r8.

○ × 4: ꙗ̑ ≈ трѣсъ 3 (2+1), ≠ трѣсъ 1 (1)

- нар_Л; домаћег порекла, уп. псл. *trěskati (SES, s. v. treskati, Skok 3: 502–503, s. v. trijesak). RJAZU: +
- ▲ нар_Р: × 4; нар_Σ: × 4

/шресѣи/ трес[ти] impf. П: *perf. 3. sg. m.* тресаω /e/ 115r15, М: *perf. 3. sg. f.* /се е/ тресла 101r14, НБ: *perf. 3. sg. f.* /се е/ тресла 96v12.

○ × 3: ∅ 1 (1), = трасти 1 (1), ≈ потрасти сѧ 1 (1)

- зај_Л; домаћег порекла, од псл. *tręsti (SES, Skok 3: 497–498), уп. ссл. трѣсти (ФР: Д, ПП), стсл. трасти (CC), стсл.-цсл. трасти (SJS). RJAZU: +
- ▲ нар_Р: × 3; нар_Σ: × 3

/шрећи/ трекѡ/трекѣи/трекы/трећи, -ѧ, [-ѣ] П: *gen. sg. m.* /до/ трећѣга 103v21-22, *acc. sg. m.* /на/ трекѡ 95r19, 97r4, 111v12-13, *nom. sg. f.* трекѧ 135v9, М: *acc. sg. m.* /на, по/ трекѡ 103v20, трекы 95r21-22, НБ: *gen. sg. m.* трекѣга 95r23, *acc. sg. m.* /на/ трекѣи 135v10.

○ × 9: ∅ 2 (2), ≡ трѣтѣй 1 (1), = трѣтѣй 4 (3+1), = трѣи 1 (1), ≠ трѣи 1 (1)

- књиж_Л и нар_Л; домаћег порекла, од псл. *trętyjъ (SES); уп. ссл. трѣтѣи (С, ФР: Д, Т, Да, ГЦ, NN, ЂБ), стсл. трѣтѣи (CC), стсл.-цсл. трѣтѣи (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_Р: × 9; нар_Σ: × 9

/шрзѣи се/ тр'за[ти] се impf. НБ: *pot. 3. sg. f.* /би се/ тр'зале 141v3.

○ × 1: ∅ 1 (1)

- нар_Л; домаћег порекла, од псл. *tърzati (SES, Skok 3: 499–500, s. v. trgati se); уп. тр'зати сѧ (Miklosich), ссл. тр'зати (ФР: Да). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_Р: × 1; нар_Σ: × 1

/шри/ три indecl. ЗБ: /до/ три 101r20, 115r4, 115r8, 155v16, НБ: /ѡ[ь]/ три 115r5, 115r8, 160r5.

○ × 7: ∅ 3 (2+1), ≡ трѣи 3 (2+1), = трѣи 1 (1)

- зај_Л; домаћег порекла, од псл. *tri (SES, s. v. trije', Skok 3: 500–501); уп. ссл. трѣи (С, ФР: Д, Да), стсл. трѣиѣ, трѣи (CC), стсл.-цсл. трѣиѣ, трѣи (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_Р: × 7; неутр_Σ: × 7

/шридесѣи/ тридесѣт[ь] indecl. П: тридесѣт[ь] 119r18, 122v1, 128r19, 128v7.

○ × 4: ≡ тридесѣт 2 (2), = тридесѣт 1 (1), ≠ тридесѣт 1 (1)

- зај_Л; домаћег порекла, од псл. *tri desęte (SES, Skok 3: 500–501, s. v. tri); уп. ссл. трѣи десѣте (ФР: Да, ЂБ), трѣи десѣт (ФР: Да), стсл. тридесѣт (CC), стсл.-цсл. тридесѣт (SJS). RJAZU: +
- ▲ неутр_Р: × 4; неутр_Σ: × 4

/шрисѣѧ/ триста indecl. ЗБ: триста 155v20, 156v13.

○ × 2: ≡ триста 2 (2)

- зај_Л; домаћег порекла, од псл. *tri sъta (уп. Skok 3: 500–501, s. v. tri); уп. ссл. трѣи сѣта (ФР: Д, Т). RJAZU: +
- ▲ неутр_Р: × 2; неутр_Σ: × 2

/шрнов/ тр'новъ, [-а], [-о] П: *nom. sg. m.* тр'новъ 98v10.

○ × 1: ≡ тѣрновѣи 1 (1)

- зај_Л; домаћег порекла, уп. псл. *tърnъ (SES, s. v. tm, Skok 3: 504–505, s. v. tm); уп. ссл. тр'новъ (ФР: Д), стсл.-цсл. тр'новъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_Р: × 1; неутр_Σ: × 1

/ѡрнѣ/ трнѣ, -нѣ п. П: *gen. sg.* трнѣ 101r16, *acc. sg.* трнѣ 100r15, *instr. sg.* /cl/ трнѣ^м[ѡ] 98r8, 114v20, *acc. pl.* /мерю/ трнѣ 100r14, НБ: *nom. sg.* трнѣ 100r17, 100r18, *acc. sg.* трнѣ 100r16.

○ × 8: ∅ 3 (3), ≡ тернѣ 2 (2), = тернѣ 2 (2), ≈ тернѣ 1 (1)

● књиѡЛ и нарЛ; домаћег порекла, уп. псл. *trnъ (SES, s. v. *trn*, Skok 3: 504–505, s. v. *trn*); уп. ссл. трнѣ (ФР: Д, Т, Да, СП), стсл.-цсл. трнѣ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нарR: × 8; нарΣ: × 8

/ѡродневни/ троднѣвн[ѡи], [-а], -ое П: *nom. sg. n.* троднѣвное 119r19.

○ × 1: ≡ трѡднѣвнѡй 1 (1)

● књиѡЛ и нарЛ; в. /ѡри/ и /ган/; уп. ссл. трѡднѣвнѣ (ФР: Д), стсл. трѡднѣвнѣ (СС), стсл.-цсл. трѡднѣвнѣ (SJS). Даничић: *трѡднѣвнѣ*, RJAZU: +

▲ нарR: × 1; нарΣ: × 1

/ѡроични/ тро[и]чн[ѡи], [-а], [-о] М: *loc. sg. n.* /ω/ тр^о(и)чномѡ 136r25.

○ × 1: = трѡичѣскѡй 1 (1)

● књиѡЛ; уп. стсл. трѡичнѣ (СС), стсл.-цсл. трѡичнѣ (SJS). RJAZU: +

▲ неутрR: × 1; књиѡΣ: × 1

/ѡројел/ тро[ѡ], тројегѡ п. ЗБ: *loc. sg.* /oy/ трѡе 136r26.

○ × 1: = трѡе 1 (1)

● зајЛ; домаћег порекла, од псл. *trojъ (SES, Skok 3: 500–501, s. v. *tri*); уп. ссл. трѡе (ФР: ПП, NN, ЂБ), стсл. трѡн, трѡа, трѡе (СС), стсл.-цсл. трѡн, трѡа, трѡе (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нарR: × 1; нарΣ: × 1

/ѡројица/ трѡица, -е f. М: *gen. sg.* тр^о(и)це 116v14, *dat. sg.* тр^о(и)ци 136r9, НБ: *nom. sg.* трѡица 129v8, *acc. sg.* /oy/ тр^о(и)цѡ 136v1.

○ × 4: ∅ 2 (2), ≈ трѡичѣскѡй 1 (1), ≠ трѡичѣскѡй 1 (1)

● књиѡЛ и нарЛ (значење); домаћег порекла (SES, s. v. *troj*, Skok 3: 500–501, s. v. *tri*), в. /ѡројел/; уп. ссл. трѡица (С, ФР: Д, Т, ТХ, ПП, NN), стсл. трѡица (СС), стсл.-цсл. трѡица (SJS); народно значење означено масним слогом. Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиѡR: × 3, нарR: × 1; књиѡΣ: × 3, нарΣ: × 1

/ѡросѡруки/ трѡстрѡк[ѡи], [-а], -о М: *acc. sg. m.* /на/ трѡстрѡко 101r20.

○ × 1: ≈ натрѡе 1 (1)

● нарЛ; домаћег порекла (SES, s. v. *stroka*, Skok 3: 500–501, s. v. *tri*, 350, s. v. *struk*), в. /ѡри/ и /сѡрука/. RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нарR: × 1; нарΣ: × 1

/ѡросѡруко/ трѡстрѡко adv. НБ: трѡстрѡко 118r11.

○ × 1: ‡ ≈ добрѡ 1 (1)

● нарЛ; домаћег порекла, в. /ѡросѡруки/. RJAZU: +

▲ нарR: × 1; нарΣ: × 1

/ѡрошак/ трошакѡ, [-шѡка] м. НБ: *acc. sg.* трошакѡ 118r10-11.

○ × 1: ≈ драѡма 1 (1)

● нарЛ; домаћег порекла, уп. псл. *trošiti (SES, s. v. *trošiti*, Skok 3: 507, s. v. *trošiti*). RJAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ нарR: × 1; нарΣ: × 1

/ѡрѡезѡ/ трпѡз[а], [-е] f. П: *loc. sg.* /на/ трпѡзи 137v17.

○ × 1: ≡ трапѡза 1 (1)

- књиж_L и нар_L; рана посрба; уп. ссл. трапеџа (ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, NN), стсл. трапеџа, трепеџа (СС), стсл.-цсл. трапеџа, трепеџа (SJS); крајње порекло од грч. τράπεζα (Skok 3: 492, s. v. trapeza, Савић 2021: 234). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/шрїишїи/ тр'п[ити] impf. П: *perf. 3. sg. m. /e/* тр'пїω 123r1, *perf. 3. pl. m. /cv/* тр'пили 122v19, *їл. ı̀рилої сагашињи тр'плиекв̆* 122v21.

○ × 3: = терпѣти 3 (2+1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *trpěti (SES, s. v. *trpeti*, Skok 3: 508–509, s. v. *trpjeti*); уп. ссл. трпѣти (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, NN), стсл. трпѣти (СС), стсл.-цсл. трпѣти (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/шрїльење и шрїеније/ тр'плиење/трпїње, -нїа/нїа п. ССЛ: *gen. sg.* трпїнїа 130v8 || П: *dat. sg. /no/* тр'плиењу 123r9, тр'плиенв 123r10, *acc. sg.* тр'плиење 123r5.

○ × 4: ≡ терпїње 3 (3), = терпенїе 1 (1)

- књиж_L и нар_L; домаћег порекла (уп. SES, s. v. *življenje*, Skok 3: 508–509, s. v. *trpjeti*), в. **/шрїешїи/**; уп. ссл. трпїнїе (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, NN), стсл. трпїнїе (СС), стсл.-цсл. трпїнїе (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ књиж_R: × 1, нар_R: × 3; књиж_Σ: × 1, нар_Σ: × 3

/шрска/ тр'ска, [-е] f. М: *nom. sg.* тр'ска 98v11, *instr. sg. /cl/* тр'ско^М[ь] 124v15.

○ × 2: ≈ трость 2 (2)

- нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *trъstь (SES, s. v. *trst*, Skok 3: 510, s. v. *trst'*). RJAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/шрїашїи/ тр'та[ти] impf. НБ: *perf. 3. pl. m. /cv/* тр'тали 162r14.

○ × 1: ≈ настѣпати 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, ономатопејска реч; уп. стсл.-цсл. трѣтрати (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/шруд/ трѣд[ь]/трвд[ь], -а м. ЗБ: *dat. sg. /no/* трвдѣ 131v13, трѣдѣ 131v18, *dat. pl.* трвдо^М[ь] 131v22, НБ: *gen. sg. /w[ь]/* трвда 131v11, трѣда 131v18.

○ × 5: ∅ 2 (2), ≡ трѣдъ 2 (2), † ≡ трѣдъ 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *trudъ (SES, Skok 3: 514, s. v. *trud'*); уп. ссл. троудъ (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. троудъ (СС), стсл.-цсл. троудъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 5; неутр_Σ: × 5

/шрудан/ трѣданъ, [-а], [-о] 'уморан' НБ: *nom. sg. m.* трѣданъ 133r19.

○ × 1: ∅ 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла (SES, s. v. *trud*, Skok 3: 514, s. v. *trud'*), в. **/шруд/**; уп. ссл. троуданъ (ФР: Д, Т), стсл. троуданъ (СС), стсл.-цсл. троуданъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/шрудїишїи се/ трѣди[ти] се impf. П: *praes. 3. sg.* трѣди /ce/ 131v6, /ce/ трѣди 131v11, НБ: *fut. 1. pl. /ouзбвдемо.../* трѣдили /ce/ 103r24, *їл. ı̀рилої сагашињи трѣдекв̆* /ce/ 135r8.

○ × 4: ∅ 2 (1+1), # ≡ трѣждати сѧ 1 (1), # ≠ трѣждати сѧ 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла (SES, s. v. *trud*, Skok 3: 514, s. v. *trud'*), в. **/шруд/**; уп. ссл. троудити се (ФР: Т, NN), стсл. троудити сѧ (СС), стсл.-цсл. троудити сѧ (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: *шрѣдишїи*

▲ нар_R: × 4; нар_Σ: × 4

/īpyo/ тp[о], [-ла], [-ло] НБ: *gen. sg. m.* /из/ тp[о]лога 158r6.

○ × 1: ≈ гнилый 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. **/īpyxли/**. RIAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/īpyūina/ тp[и]на, [-е] f. M: *instr. sg.* тp[и]нами 113r1.

○ × 1: ≈ тp[и]п 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *trupъ (SES, s. v. *trup*, Skok 3: 516, s. v. *trup*). RIAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/īp[us]/ тp[с]ь/тp[н]сь, [-а] m. ЗБ: *nom. sg.* тp[с]ь 97r7, тp[н]сь(ь) 96v12, 97r6, *acc. sg.* тp[н]сь 96v14.

○ × 4: ≡ тp[с]ь 4 (2+2)

● књиж_L; уп. стсл. тp[с]ь (CC) стсл.-цсл. тp[с]ь (SJS); крајње порекло домаће, уп. псл. *trpsiti* (SES, s. v. *trpsiti*, Skok 3: 497–498, s. v. *tresti se*). Даничић: +, RIAZU: +

▲ неутр_R: × 4; књиж_Σ: × 4

/īpyxли/ тp[н]хл[и], -а, [-о] НБ: *nom. sg. f.* тp[н]х^xла 139v13.

○ × 1: ≈ согнати 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *truxlъ (SES, s. v. *trhel*, Skok 3: 515, s. v. *truh*). RIAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/īp[ra]ne/ тp[р]чане, [-ня] n. НБ: *acc. sg.* /на/ тp[р]чане 108r10.

○ × 1: ≈ течење 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. **/īp[ra]ni/**. RIAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/īp[ra]ni/ тp[р]ч[ати] impf. НБ: *īl. īp[ra]ni сагаши* тp[р]чекъ 115r2 ♦ в. **/xiiāni/**

○ × 1

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *trkati, *trčiti (SES, s. v. *trkljati*, Skok 3: 495). RIAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/īpy/ т[с]/т[н] adv. НБ: т[с] 98r21, 100v17, 115v11, 116v1, 116v2, 123r19, 133r7, 134r13, 140v3, 142r20, т[н] 157v18.

○ × 11: ∅ 6 (6), ≈ з[д] 5 (5)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *tu (SES); уп. ссл. тоу (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. тоу (CC), стсл.-цсл. тоу (SJS). Даничић: +, RIAZU: +

▲ неутр_R: × 11; неутр_Σ: × 11

/īpyā/ т[с]га/т[н]га, -е f. НБ: *nom. sg.* т[с]га 97r10, 124r23, *gen. sg.* /ā[ъ]/ т[н]ге 116v5, 123v13.

○ × 4: ≈ печаль 2 (2), ‡≈ печаль 1 (1), #≈ горѣ 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *toga (SES, s. v. *toga*², Skok 3: 452–453, s. v. *-tegnuti*); уп. ссл. тоуга (С, ФР: Д, Да, ПП), стсл. т[с]га (CC), стсл.-цсл. т[с]га (SJS). Даничић: +, RIAZU: +

▲ неутр_R: × 4; неутр_Σ: × 4

/īpy(a)/ т[н]да/т[с]дъ adv. НБ: т[н]да 99v18, т[с]дъ 99v19.

○ × 2: ∅ 2 (1+1)

● књиж_L и нар_L; домаћег порекла, од псл. *toda (SES, Skok 3: 433, s. v. *taj*¹); уп. ссл. тоудѣ (ФР: Д), тоудоу (ФР: Да), стсл. т[с]доу, т[с]дѣ (CC), стсл.-цсл. т[с]доу, т[с]дѣ (SJS). Даничић: +, RIAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/шyћи/ тсг[иі]/тсћ[иі], [-я], -<ће/гя> П: *dat. sg. m.* /к/ тсггемс **109r16**, НБ: *acc. sg. n.* /на/ тсће 140r3.

○ × 2: ∅ 1 (1), ≈ тсждъ 1 (**1**)

● књиж_L; домаћег порекла, од псл. **t'ud'ь* (SES, Skok 3: 519); уп. ссл. тоуждъ (С, ФР: Д, Т, Да, ГЦ), стсл. тоуждъ, цоуждъ (СС), стсл.-цсл. тоуждъ, цоуждъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_С: × 2

/шyћоірабишєль/ твгіограбитєль, [-я] м. НБ: *nom. sg.* твгіограбитєль 157v12.

○ × 1: ≈ хищный 1 (1)

● индив_L; Венцловићева творба по књижевном моделу, в. **/шyћи/** и **/ірабишєль/**.

▲ хибр_R: × 1; хибр_С: × 1

/шyћоземац/ тсћоземац, [-м'ца] м. НБ: *nom. sg.* тсћоземац 113r16.

○ × 1: ‡ ≈ самаранинъ 1 (**1**)

● хибр_L; в. **/шyћи/** и **/земља/**; уп. ссл. чоуждеземльць, тоукоземланинъ (Zett 1970: 176, 285), чоуждоземльць (Miklosich). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ хибр_R: × 1; хибр_С: × 1

/шyжишїи (се)/ тсжи[ти]/твжи[ти] I: *impf.* НБ: *praes. 2. sg.* твжишь 123v9, *praes. 3. sg.* тсжи 96v18 II: ~ се *impf.* НБ: *іл. ӯрилоі садашњи* тсжекѸ /се/ 112v19.

○ I: × 2: ∅ 1 (1), ≈ скоренти 1 (1) II: × 1: ∅ 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *tōžiti (Skok 3: 452–453, s. v. *-tegnuti*, SES, s. v. *tožiti*); уп. ссл. тоужити (ФР: Д, Т, Да), стсл. тсжити (СС), стсл.-цсл. тсжити (SJS). I: Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: + II: Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1, нар_R: × 2; неутр_С: × 1, нар_С: × 2

/шyжљив/ тсж'лїив[ъ], -а, [-о] НБ: *nom. sg. f.* тсж'лїива 115v8.

○ × 1: ≈ печалный 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *tōga (SES, s. v. *toga*², Skok 3: 452–453, s. v. *-tegnuti*). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_С: × 1

/шyжно/ твж'но adv. НБ: твж'но 143v19.

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *tōga (SES, s. v. *toga*², Skok 3: 452–453, s. v. *-tegnuti*). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_С: × 1

/шyрайи/ тсра[ти] *impf.* НБ: *praes. 3. sg.* /не/ тсра 129r23.

○ × 1: ≈ влагати 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (Skok 3: 525, s. v. *turati (se)*), в. **/шyрийи/**. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_С: × 1

/шyрийи/ тсри[ти]/тври[ти] pf. НБ: *perf. 3. sg. m.* /нїе/ тсрїо 144v20, *aor. 3. sg.* тсрїи 110r21, *rot. 3. sg. m.* /ди/ тврїо 124v6.

○ × 3: ∅ 1 (1), ≈ воверже 2 (2)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. (?) *turiti (Фасмер 4: 123–124, Skok 3: 525, s. v. *turati (se)*). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 3; нар_С: × 3

/шyћи/ тв[кѸ]/тс[кѸ] *impf.* П: *praes. 3. sg.* твче 98v17, *іл. ӯрилоі садашњи* твккѸ 96v11, НБ: *praes. 3. sg.* тсче **129r24**.

○ × 3: ≡ толщи 1 (1), ≈ толкнѸти 1 (1), #‡ ≈ наказовати 1 (**1**)

- књиж_L и нар_L; домаћег порекла, од псл. **telt'i* (SES, Skok 3: 518, s. v. *tući*); уп. ссл. тлѣци (ФР: Д, СП), стсл. тлѣци (СС), стсл.-цсл. тлѣци (SJS). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/ѡушѡа/ тѡца f. НБ: *nom. sg.* тѡца 155v21.

○ × 1: ≈ толики 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. **tǫlst'a* (ПЕРСЈ, s. v. *tuututu ce*); уп. стсл.-цсл. тлѣца (SJS). RJAZU: + | Михајловић 1984: + | Јовановић 1911: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ѡушѡен/ тѡцен[ъ], [-а], -о НБ: *acc. sg. f.* тѡценъ 110r24, *nom. sg. n.* тѡчено 120r1, *instr. sg. n.* тѡценѡ^М[ъ] 110v2-3.

○ × 3: ≈ множество 2 (1+1), ≠ множество 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, в. **/ѡушѡа/**. Јовановић 1911: +
- ▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

Ћ <Ђ, К>

/ћилер/ кѡлер[ъ], [-а] m. НБ: *nom. pl.* кѡлери 119v22-120r1.

○ × 1: ∅ 1 (1)

- нар_L; од тур. **kiler*, крајњег грчког порекла (Петровић 2012: 289, Škaljić 193, Skok 2: 80, s. v. *kiljer*). RJAZU: + | Јовановић 1911: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ћиновар/ кѡновар[ъ], [-а] m. ЗБ: *instr. sg.* кѡноваро^М[ъ] 124v16.

○ × 1: ≡ киноварь 1 (1)

- књиж_L; уп. рсл. киноварь (Баранович), од грч. κιννάβαρι (Skok 1: 267, s. v. *cinober*). RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/ћиѡарски/ кѡпар'ск[и], [-а], [-о] НБ: *acc. sg. f.* _{/оу/} кѡпар'скѡ 140v13 ♦ _{/оу/} кѡпар'скѡ адѡ 140v13

○ × 1: ∅ 1 (1)

- књиж_L; уп. стсл. кѡпръскъ (СС), стсл.-цсл. кѡпръскъ (SJS); крајње порекло од грч. Κύπρος (уп. ESSZI 507, s. v. *Ciper*). RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/ћуг/ ѡд[ъ]/ћѡд[ъ], -и f. НБ: *nom. sg.* ѡд^Д[ъ] 130r8, *gen. sg.* _{/ѡ[ъ]/} ѡди 158r10, *dat. sg.* _{/по/} ѡди 114v17.

○ × 3: ∅ 2 (2), ≈ ѡгодѡ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. **t'udъ* (SES, s. v. *čud*, Skok 1: 367–368, s. v. *čutjeti*); уп. стсл. ѡѡдъ (СС), стсл.-цсл. ѡѡдъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1984: + | Јовановић 1911: +
- ▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

У <ОУ, У>

/у/ в. /в(а)/

/убельиваѡи/ оубѣл[ивати] impf. П: *praes. 3. sg.* оубѣлюе 121v9-10, НБ: *praes. 3. pl.* оубѣлюю 144r8.

○ × 2: = оубѣлати 1 (1), ≈ просвѣцати 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *бео*, Skok 1: 152–154, s. v. *bio*), в. **/бел/**; уп. ссл. оубѣлити (ФР: Д). RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/убијење/ оубієн[іє], [-ня] п. НБ: *loc. sg. /но/* оубієню 108r13.

○ × 1: ≈ пораженіє 1 (1)

● књиж_L и нар_L: домаћег порекла, в. **/убиѡи/**; уп. ссл. оубиєниє (ФР: Т, Да, ПП), стсл. оубиєниє (СС), стсл.-цсл. оубиєниє (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/убиѡи/ оуби[ти] pf. ЗБ: *praes. 3. sg.* оубіє 103r6, *praes. 3. pl.* оубію 126v14, *perf. 3. sg. n. /e/* оубило 110r8, *л. ѡригев ѡрѡни instr. sg. m.* оубієнны^М[ь] 101r10.

○ × 4: ≡ оубити 2 (1+1), = оубити 2 (1+1)

● зај_L: домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *биту*², ЕРСЈ 3: 329–339, s. v. *биту*², Skok 1: 161–163, s. v. *biti*³), в. **/биѡи/**⁽²⁾; уп. ссл. оубити (ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП), стсл. оубити (СС), стсл.-цсл. оубити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1, нар_R: × 3; неутр_Σ: × 1, нар_Σ: × 3

/ублажѡи/ оублаж[ити] pf. ЗБ: *л. ѡригев ѡрѡни gen. sg. n.* оублажеоублаженнога 99v23-100r1.

○ × 1: ‡≡ оублажити 1 (1)

● књиж_L; уп. стсл. оублажити (ФР: Д, Т, Да, СП), стсл. оублажити (СС), стсл.-цсл. оублажити (SJS); в. **/у/** и **/блажѡи/**. Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/убленуѡи се/ оублѣнѡ[ти] се pf. НБ: *aor. 3. pl.* оублѣнѡше /се/ 115v4.

○ × 1: ≈ оубжасати сѡ 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од *бленути*, од **блехати*, сродно са *блејати*, в. **/блејѡи/** (ПЕРСЈ, s. v. *бленути*).

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/убо/ оубо conj. ССЛ: оубо 96r12, 131r10, 145v14 || ЗБ: оубо 104r2, 117v3, 158v20.

○ × 6: ≡ 8во 6 (4+2)

● књиж_L; уп. ссл. оубо (ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. оубо (СС), стсл.-цсл. оубо (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 6; књиж_Σ: × 6

/убојица/ збоиц[а], -е f. НБ: *gen. sg. /ѡ[ь]/* збоице 97r24.

○ × 1: ‡≈ брань 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *биту*², ЕРСЈ 3: 329–339, s. v. *биту*², Skok 1: 161–163, s. v. *biti*³), в. **/биѡи/**⁽²⁾; уп. стсл. оубоица (СС), стсл.-цсл. оубоица (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/убрус/ оубрѡс[ь], [-а] m. НБ: *instr. sg.* оубрѡсо^М[ь] 113v9.

○ × 1: ≈ плащеница 1 (1)

- зајЛ; домаћег порекла, од *обрус*, уп. псл. *brysati (ПЕРСЈ, s. v. *briscati*, Skok 1: 211–212, s. v. *brisati*, SP 1: 405, ЭССЯ 3: 65); уп. ссл. оуброуць (ФР: ГЦ, ПП, NN), стсл. оуброуць (СС), стсл.-цсл. оуброуць (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1984: +
- ▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/уваїање/ оуватанє, [-на] п. НБ: *acc. sg. /на/ оуватанє* 129v23, 130r1.

○ × 2: ø 2 (2)

- нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *xvatati (ЭССЯ 8: 123). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/уваїиїи/ оуватити pf. НБ: *inf. оувати*^{ТМ} 99v16, *perf. 3. sg. m. /e/ оуватио* 111v8, *aor. 3. sg. оувати* 111v4, *plus. perf. 3. m. /бїаше/ оуватио* 117v8.

○ × 4: ø 1 (1), ≈ ать 2 (2), ≈ нцати 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *xvatiti (ЭССЯ 8: 123–124, Skok 1: 669–670, s. v. *hitati*); уп. ссл. оухватити (ФР: Т). Даничић: *оухватити*, RJAZU: *ухватити*
- ▲ нар_R: × 4; нар_Σ: × 4

/увек/ оувѣкъ/звѣкъ/оувѣкъ adv. НБ: оувѣкъ 109r8, 161v22, звѣкъ 122v4, 139v19, оувѣкъ 160v12.

○ × 5: ø 3 (3), ≈ всегда 1 (1), ≈ вѣче 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла (уп. ПЕРСЈ, s. v. *век*), в. **/век/**. RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 5; нар_Σ: × 5

/уvenuїи/ звѣн[ти] pf. П: *acc. pl. f. /оу/ незвѣнѣте* 98v11.

○ × 1: = звѣдати 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *vędnęti (ПЕРСЈ, s. v. *венути*, Skok 3: 576, s. v. *venuti*, SES, s. v. *veneti*); уп. стсл. оубанѣти (СС), стсл.-цсл. оубанѣти (SJS). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/уверење/ оувѣрен[је], -на п. ЗБ: *gen. sg. /ради/ оувѣреня* 109r9, 136r7.

○ × 2: ≡ оувѣреніе 1 (1), = оувѣреніе 1 (1)

- књиж_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *-верити*, Skok 3: 602–603, s. v. *vjera*), в. **/уверийи/**; уп. ссл. оувѣреніе (ФР: Д, Т). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 2; хибр_Σ: × 2

/увериваїи/ оувѣрива[ти] impf. П: *praes. 3. sg. оувѣрива* 104r12.

○ × 1: ≡ оувѣрати 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, в. **/уверийи/**. RJAZU: *уверавати*
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/уверийи (се)/ оувѣри[ти] I: pf. ЗБ: *їл. ĩrudev ĩrїни nom. sg. n. оувѣрено* 119r19 **II:** ~ се pf. ЗБ: *plus. perf. 2. sg. /си/ оувѣрио /се бїо/* 111r25, М: *impt. 2. sg. /се/ оувѣри* 111v10.

○ I: × 1: ≡ оувѣрити 1 (1) II: × 2: = оувѣрити 1 (1), ≠ быти вѣренъ 1 (1)

- зајЛ; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *-верити*, Skok 3: 602–603, s. v. *vjera*), в. **/верийи/**; уп. ссл. оувѣрити (ФР: Д, Т, Да, ПП, NN), стсл. оувѣрити (сЛ) (СС), стсл.-цсл. оувѣрити (сЛ) (SJS). I: Даничић: +, RJAZU: + II: Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 2, нар_R: × 1; неутр_Σ: × 2, нар_Σ: × 1

/увецбаїи се/ оувѣцбати се pf. НБ: *fut. 1. pl. /кїемо се/ оувѣцбати* 106r9-10.

○ × 1: ‡≈ навѣити сЛ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, уп. псл. **vęšt'ьba* (ПЕРСЈ, s. v. *вежба*, Skok 3: 603, s. v. *vješt*); облик са *уб* дијалекатски. Даничић: *оувѣждьбаїи*, RJAZU: + | Јовановић 1911: *увѣцбаїи се*

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/увешѡаваѡи/ оувѡцава[ти] *imprf.* ЗБ: *praes. 3. sg.* оувѡцава 130r15, 159v2.

○ × 2: ≡ звѡцавати 1 (1), ‡ ≡ звѡцавати 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. оувѡцати (С), оувѡцавати (ФР: Д, Да), стсл. оувѡцавати (СС), стсл.-цсл. оувѡцавати (SJS). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 2; хибр_Σ: × 2

/уводиѡи/ оувод[ити] *imprf.* П: *praes. 3. pl.* оуводе 120v15.

○ × 1: ≡ вѡводити 1 (1)

● књиж_L и нар_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *водити*, Skok 3: 579–581, s. v. *-vesti¹*), в. **/вогиѡи/**; уп. ссл. вѡводити (ФР: Д, Т, Да), стсл. вѡводити (СС), стсл.-цсл. вѡводити (SJS). Даничић: *ввводити*, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/уврегиѡи се/ оуврѡди[ти] се *pf.* НБ: *perf. 3. sg. f.* /нѡ се/ оуврѡдила 109r15 ♦ *ил. иригев иѡриѡи adv.* неоуврегѡно 124v21

○ × 2: ≈ соблазнити 1 (1), ♦: ≈ безбѡдно 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. **verditi* (ПЕРСЈ, s. v. *vreђати*, Skok 3: 625–626, s. v. *vrijedati se*); уп. стсл.-цсл. оуврѡдити (SJS). RJAZU: + | Јовановић 1911: *оуврѡнаѡи, оувреѡваѡи*

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/уврѡи/ оуврѡи *pf.* П: *inf.* оуврѡи 127r21, *impt. 2. pl.* оуврѡзите 110r17.

○ × 2: ≡ коврѡци 1 (1), ≡ коврѡци 1 (1)

● књиж_L и нар_L; домаћег порекла, уп. псл. **vergti* (ПЕРСЈ, s. v. *vrђu*, Skok 3: 621, s. v. *vrѡi*); уп. ссл. вѡврѡци (ФР: Д, Да), стсл. вѡврѡци (СС), стсл.-цсл. вѡврѡци (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/увуѡи/ оувн[кѡ] *pf.* НБ: *praes. 1. sg.* /не/ оувнче^М[ѡ] 106r1, *praes. 3. sg.* оувнче 122v8.

○ × 2: ∅ 1 (1), ≈ вложити 1 (1)

● књиж_L и нар_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *вуѡи*, Skok 3: 634–635, s. v. *vuѡi*), в. **/вуѡи/**; уп. ссл. вѡвѡѡци (ФР: Д), стсл. вѡвѡѡци (СС), стсл.-цсл. вѡвѡѡци (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/уѡаљ/ оугаљ, [-гља] *m.* П: *acc. sg.* оугаљ 98v19.

○ × 1: ≡ оугљ 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. **oglj* (Skok 3: 537, SES, s. v. *ogel²*); уп. ссл. оугљ (ФР: Д, ЂБ), стсл. жгљ (СС), стсл.-цсл. жгљ (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/уѡасиѡи/ оугасити *pf.* ЗБ: *fut. 3. sg.* оугасити /кѡ/ 132r10, НБ: *pot. 3. pl. m.* /ѡи/ оугасилы 126v6.

○ × 2: = оугасити 1 (1), ≈ оуганти 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *gacuti*, Skok 1: 554, s. v. *gasiti*, SES, s. v. *gasiti*), в. **/ѡасиѡи/**; уп. ссл. оугасити (С, ФР: Д, Да, ГЦ), стсл. оугасити (СС), стсл.-цсл. оугасити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1, нар_R: × 1; неутр_Σ: × 1, нар_Σ: × 1

/уѡлас/ ѡгља^С[ѡ] *adv.* НБ: ѡгља^С(ѡ) 127r1.

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. **/ѡлас/**. RJAZU: +

▲ нар_Р: × 1; нар_Σ: × 1

/уїлбнуїи/ оугл'бн[сти] pf. ССЛ: *praes. 1. pl. /не/ оугл'бне^М[ъ]* 145v11.

○ × 1: ≡ 8глєбнѣти 1 (1)

● књиж_Л; уп. стсл. оуглєбнѣти (СС), стсл.-цсл. оуглєбнѣти (SJS).

▲ књиж_Р: × 1; књиж_Σ: × 1

/уїлед/ оуглѣдъ, -а m. НБ: *gen. sg. оуглѣда* 98r18, *acc. sg. /кроз[ъ]/ оуглѣдъ* 100v19.

○ × 2: ∅ 1 (1), ≈ видѣнїе 1 (1)

● нар_Л; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *гледати*, Skok 1: 568–569, s. v. *gledati*, SES, s. v. *gledati*), в. */їледайи/*. RJAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ нар_Р: × 2; нар_Σ: × 2

/уїоварање/ оуговаранје, [-ня] n. НБ: *acc. sg. оуговаранје* 160r14.

○ × 1: ≈ оуѣцанїе 1 (1)

● нар_Л; домаћег порекла, в. */уїоварайи/*. RJAZU: +

▲ нар_Р: × 1; нар_Σ: × 1

/уїоварайи/ оуговара[ти] impf. НБ: *praes. 3. sg. оуговара* 123v15, 158r4-5.

○ × 2: ≈ оуѣцавати 2 (2)

● нар_Л; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *говор*, Skok 1: 597–598, s. v. *govor*, SES, s. v. *govor*), в. */їоворийи/*. Јовановић 1911: +

▲ нар_Р: × 2; нар_Σ: × 2

/уїодан/ оугод[а]н[ъ], -на, [-но] ЗБ: *nom. sg. f. оуго^Дна* 109r10-11.

○ × 1: = оугодный 1 (1)

● зај_Л; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *годити*, Skok 1: 583–585, s. v. *god*, SES), в. */уїодгийи/*; уп. ссл. оугодънь (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ), стсл. оугодънь (СС), стсл.-цсл. оугодънь (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 1; неутр_Σ: × 1

/уїодгийи/ оугодити pf. НБ: *inf. оугодити* 102r7.

○ × 1: ∅ 1 (1)

● зај_Л; домаћег порекла, уп. псл. *goditi (ПЕРСЈ, s. v. *годити*, Skok 1: 583–585, s. v. *god*, SES); уп. ссл. оугодити (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ), стсл. оугодити (СС), стсл.-цсл. оугодити (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ неутр_Р: × 1; неутр_Σ: × 1

/уїодно/ оугодно adv. ЗБ: оуго^Дно 126r6.

○ × 1: ≡ 8годно 1 (1)

● зај_Л; домаћег порекла, в. */уїодан/*; уп. стсл. оугодно (ФР: Д, Т, Да, СП, ПП), стсл. оугодно (СС), стсл.-цсл. оугодно (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 1; неутр_Σ: × 1

/уїоравайи се/ згорава[ти] се impf. НБ: *praes. 3. sg. згорава /се/* 128v3-4.

○ × 2: ≈ изѣцати 1 (1), ≠ оуѣрати 1 (1)

● нар_Л; домаћег порекла.

▲ нар_Р: × 2; нар_Σ: × 2

/уїоїовийи/ оуготови[ти] pf. П: *aor. 3. pl. оугот'више* 118r1, *їл. їригев їрїиїи nom. sg. n. оуготов'љено* 104v3.

○ × 2: ≡ оґготовати 1 (1), = оґготовати 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла (SES, s. v. *gotov*), в. /**іоіовиіи** **сел**/; уп. ссл. оґготовити (ФР: Д, Т), стсл. оґготовити (СС), стсл.-цсл. оґготовити (SJS). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ неутр_R: × 2; неутр_Σ: × 2

/уірабиіи/ **оуграб[ити]/зграб[ити]** pf. НБ: *praes. 3. pl.* зграбе 126v18-19, *л. іригев ірїни* *ном. sg. n.* оуграбљено 155v22.

○ × 2: ≈ вoсхитити 1 (1), † ≈ вoсхитити 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *grabiti*, Skok 1: 599–560, s. v. *grabiti*, SES, s. v. *grabiti*), в. /**ірабиіи**/. RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/yг/ **оуд[ъ], [-а]** m. ЗБ: *ном. pl.* оудовы 97v4.

○ × 1: ≡ 8дъ 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *udъ (Skok 3: 535, SES); уп. ссл. оґдъ (ФР: Д, Т, Да), стсл. оґдъ (СС), стсл.-цсл. оґдъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/yгавиіи **сел** **оудавати се** impf. НБ: *inf. /cel/* оудавати 135v9, *perf. 3. sg. f. /се е/* оудавала 135v14.

○ × 2: ∅ 2 (1+1)

● нар_L; домаћег порекла (Skok 1: 382–384, s. v. *dati*), в. /**гаіи** **сел**/. RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/yгaгбa/ **оудад*б[а], [-е]** f. НБ: *loc. sg. /ω/* оудад*би 135v18.

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (Skok 1: 382–384, s. v. *dati*), в. /**yгавиіи** **сел**/. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/yгapaњe/ **оударанје, [-ня]** n. НБ: *instr. sg.* оударанје^м[ъ] 98r16.

○ × 1: ≠ бїенїе 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. /**yгариіи**/. уп. стсл.-цсл. оґдаранїе (SJS), стсл. оґдаранїе (СС), стсл.-цсл. оґдаранїе (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/yгapaц/ **оудараць, [-р'ца]** m. НБ: *acc. sg. /на/* оудараць 130r1.

○ × 1: † ≈ оґaзвaнїе 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. /**yгариіи**/. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/yгариіи/ **оудари[ти]** pf. НБ: *praes. 3. sg.* оудары 162r16 ♦ оудары по^л[ъ] ноге 162r16 ≈ испразнит' 75v21.

○ × 1

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *udariti (ПЕРСЈ, SES, Skok 1: 436–438, s. v. *drijeti*); уп. ссл. оґдарити (ФР: Д, Т, Да, ГЦ), стсл. оґдарити (СС), стсл.-цсл. оґдарити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/yгeлиіи/ **оудѣлити** pf. П: *fut. 1. sg. /ћv/* оудѣлити 118r5.

○ × 1: = оґдѣлати 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *děliti (ПЕРСЈ, Skok 1: 406–407, s. v. *dio*, ЭССЯ 4: 233–234, SP 3: 135–138). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/удовица/ оудовица, [-е] f. НБ: *nom. sg.* оудовица 131r1.

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *vdova (SES, s. v. *vdova*, Skok 3: 536, s. v. *udova*); уп. ссл. вѣдовица (С, ФР: Д, Т, Да, СП), стсл. вѣдовица (СС), стсл.-цсл. вѣдовица (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/угоднојиџи се/ оудостоити се pf. НБ: *fut. 3. pl.* оудостоити /кѣ се/ 118v5, *plus. perf. 3. sg. n.* /нѣ се было/ вдостоило 105r10-11, *pot. 3. pl.* /да би се/ оудостоилы 145v7.

○ × 3: ≈ сподобити сѧ 3 (3)

● књиж_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *dstojan*, Skok 3: 324–325, s. v. *stajati*), в. /госџојан/; уп. ссл. оудостоити (ФР: Д, Т). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1, нар_R: × 2; књиж_Σ: × 1, хибр_Σ: × 2

/удубиџи се/ оудвбы[ти] се pf. П: *perf. 3. pl. n.* /сѣ се/ оудвбыла 134r1.

○ × 1: = оуглавити сѧ 1 (1)

● књиж_L и нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *dybity (ПЕРСЈ, s. v. *dybity*¹, Skok 1: 460, s. v. *dupsty*, ЭССЯ 5: 206, s. v. *dybity*, SP 3: 36, s. v. *delti*); уп. стсл. вѣглавити (СС), стсл.-цсл. вѣглавити (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/удунуџи/ оудвнџ[ти] pf. П: *perf. 3. sg. m.* /ѣ/ оудвнџ 142v5.

○ × 1: = вѣвнџти 1 (1)

● књиж_L и нар_L; домаћег порекла, в. /дунуџи/; уп. ссл. вѣдхноуџти (ФР: Д, Да, СП), стсл. вѣдоуџти (СС), стсл.-цсл. вѣдоуџти (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/уже⁽¹⁾ оуж[е]⁽¹⁾, [-а] n. НБ: *loc. sg.* /на/ оужѧ 132v4.

○ × 1: ∅ 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *ože (SES, s. v. *suženj*, Skok 3: 583–584, s. v. *vezati*); уп. ссл. оуже (ФР: Д, Да, NN), стсл. жже (СС), стсл.-цсл. жже (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1984: + | Јовановић 1911: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/уже⁽²⁾ оуже⁽²⁾ adv. ССЛ: оуже 131v3, 142r2.

○ × 2: ≡ жже 2 (2)

● књиж_L; уп. ссл. оуже (С, ФР: Т, Да, ГЦ, ЋБ), стсл. оуже (СС), стсл.-цсл. оуже (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 2; књиж_Σ: × 2

/ужеџи се/ оуже[кџ] се pf. П: *л. ĩridgev ĩrĭni instr. sg. f.* /с'/ оужежено^М[џ] 118r13, *л. ĩridgev ĩrĭni instr. sg. n.* /с'/ оужеженџ^М[џ] 101v8, *М: praes. 3. sg. /се/* оужеже 105v17.

○ × 3: = возжеџи 1 (1), ≠ возжеџи 1 (1), ≈ вџигано бывати 1 (1)

● књиж_L и нар_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *žeŕni*, Skok 3: 674–675, s. v. *žeći*), в. /жеџи/; уп. ссл. вџеџи (ФР: Д, Т, Да, СП), стсл. вџеџи (СС), стсл.-цсл. вџеџи (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: оужеџи

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/уз, ус/ оуз/оус граер. НБ: оус /кр(ь)сть/ 98v16, оуз 109r13.

○ × 2: ∅ 1 (1), ≈ на 1 (1)

- књиџ_L и нар_L; домаћег порекла, од псл. *vъz (SES, s. v. vъz-, Skok 3: 553); уп. ссл. вѣz (ФР: Д, Т, NN), стсл. вѣz (CC), стсл. вѣz (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/уза/ оуз[а], [-е] f. ЗБ: *nom. pl.* оузе 98v5-6.

○ × 1: = 8za 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *oza (ESJS 620); уп. ссл. oza (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, ЋБ), стсл. жза (CC), стсл.-цсл. жза (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/узбиџи/ оузб[ыти] pf. М: *praes. 1. sg.* оузбнде^М[ь] 104v8, оу³бнде^М[ь] 137v13, *praes. 3. sg.* 8збнде 105r9, оузбнде 114v14-15, оузбо 105r8, /не/ оуз³бнде 128r19, *praes. 1. pl.* оузбндемо 103r22, *impt. 2. sg.* /не/ оузбнди 110r21, НБ: *praes. 3. sg.* оузбнде 125r21, *praes. 2. pl.* оузбндете 108r8.

○ × 10: ∅ 2 (2), ≈ быти 6 (3+3), ≠ быти 2 (2)

- нар_L; домаћег порекла, в. /биџи/ ⁽¹⁾. RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 10; нар_Σ: × 10

/узбојаџи ce/ оузбојати се pf. ССЛ: *aor. 3. pl.* оузбојаше /ce/ 121r8 || П: *aor. 3. pl.* оузбојаше /ce/ 96v15, *fut. 3. sg.* /неке ce/ оузбојати 132r9.

○ × 3: ≡ оубоати са 2 (2), = оубоати са 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, в. /бојаџи ce/; уп. стсл. вѣзбојати са (CC), стсл.-цсл. вѣзбојати са (SJS). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/узбучиваџи/ 8зб8ч[ивати] impf. НБ: *praes. 3. sg.* 8зб8чве 122r11-12.

○ × 1: ≈ козмищеніє 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *bičati (уп. ПЕРСЈ, s. v. бучати, ЭССЯ 3: 74, SP 1: 443, Skok 1: 225, s. v. bičan). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/узвероваџи/ оузвѣр[овати] pf. М: *praes. 3. sg.* оузвѣрве 161r20.

○ × 1: ≈ вѣровати 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, в. /вероваџи/; уп. стсл. вѣзвѣровати (SJS, CC), стсл.-цсл. вѣзвѣровати (SJS). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/узвидеџи/ оузвид[ѣти] pf. М: *praes. 3. sg.* оузвиди 107r1.

○ × 1: ≈ оувидѣти 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, в. /видеџи/. RJAZU: + | Јовановић 1911: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/узїлавница/ оузглав[ь]ниц[а], [-е] f. НБ: *acc. sg.* /на/ оузгла^В(ь)ницѣ 96r19.

○ × 1: ∅ 1 (1)

- нар_L; в. /їлава/; уп. стсл. вѣзглавѣница (CC), стсл.-цсл. вѣзглавѣница (SJS); уп. грч. проскеφάλαιον. Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/узїледаџи ce/ оузглѣда[ти] се pf. НБ: *aor. 2. pl.* оузглѣдасте /ce/ 118r12.

○ × 1: ≈ подражати 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, в. /**илегайи**/; уп. стсл.-цсл. възгладати (SJS). RJAZU: + | Јовановић 1911: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/уздайи се/ **вз(*)дати/оуз(*)дати се** pf. НБ: *inf.* вздати /се/ 123v9, *praes. 3. sg.* /се/ оузда 120r24, 120v1, *perf. 3. sg. m.* оуздао /се ю/ 105v10, *impt. 2. sg.* /не/ оуздай /се/ 123v22.

○ × 5: ∅ 3 (3), ≈ надѣати сѧ 2 (2)

- књиж_L и нар_L; домаћег порекла (Skok 1: 382–384, s. v. *dati*), в. /**гайи се**/; уп. ссл. въздати (ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, ЂБ), стсл. въздати (СС), стсл.-цсл. въздати (SJS). RJAZU: + | Јовановић 1911: +
- ▲ нар_R: × 5; нар_Σ: × 5

/уздигнуи/ **оуздиг[нѧти]** pf. П: *perf. 2. sg. m.* /си/ оуздигао 128r5, НБ: *ил. иригев ирии ном. sg. m.* оуздиг^{н8}(ѧ) 126v5.

○ × 2: ≡ воздвигнѧти 1 (1), ≈ поднести 1 (1)

- књиж_L и нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *dvignoti (SES, ПЕРСЈ, s. v. *дигнути (се)*, Skok 1: 401, s. v. *dignuti (se)*, ЭССЯ 5: 168–169, SP 5: 127); уп. ссл. въздвигнѧти (ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. въздвигнѧти (СС), стсл.-цсл. въздвигнѧти (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/уздихање/ **оуздыхан[је], -ња** п. НБ: *gen. sg.* оуздыханѧ 116r13.

○ × 1: ∅ 1 (1)

- књиж_L; посрбљено према ссл. въздыханиѧ (ФР: Д, Т, Да, NN), стсл. въздыханиѧ (СС), стсл.-цсл. въздыханиѧ (SJS). Даничић: *въздыханиѧ*, RJAZU: + | Јовановић 1911: +
- ▲ нар_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/уземайи/ в. /**ваземайи**/

/узейи (се)/ в. /**вазейи**/

/узиђивайи се/ **оузыђ[ивати]** се *imprf.* М: *impt. 2. pl.* оузыђайте /се/ 117v5.

○ × 1: ≈ зидѧти сѧ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *зидати*, Skok 3: 653–654, s. v. *zidati*, SES, s. v. *zidati*), в. /**зидайи**/.
- RJAZU: + | Јовановић 1911: *оузиђивати*
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/узимање/ **оузиманѧ, [-ња]** п. НБ: *nom. sg.* оузиманѧ 135v7.

○ × 1: ≈ бракъ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, в. /**узимайи**/; уп. стсл. възиманиѧ (СС), стсл.-цсл. възиманиѧ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/узимаи (се)/ **оузмати I:** *imprf.* П: *ил. ирилої сагашии* оузимаюкѧ 98v19, М: *praes. 2. sg.* /да/ оузимашь 125v18, *praes. 3. sg.* оузима 99r17, 121v8, *part. praes. act.* оузимаю^{ђи} 97r17. НБ: *praes. 3. sg.* оузима 107v16, оуз^има 103r21, 118r18-19, *praes. 1. pl.* оузимамо 118v10 **II: -се** *imprf.* М: *inf.* /се/ оузммати 125v15-16, НБ: *inf.* оузммати /се/ 135v10.

○ **I:** × 9: = взати 3 (1+2), ≈ иѧѧти 3 (3), ≠ иѧѧти 1 (1), ≈ ѡѧмати 1 (1), = взимати 1 (1) **II:** × 2: ∅ 1 (1), ≈ взати 1 (1)

- књиж_L и нар_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *узети*, Skok 1: 777–778, s. v. *jeti*, SES), в. /**узейи**/; уп. ссл. възимати (ФР: Да), стсл. възимати (сѧ) (СС), стсл.-цсл. възимати (сѧ) (SJS). **I:** Даничић: +, RJAZU: + **II:** Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 11; нар_Σ: × 11

/узлазиѿи/ оузлазити impf. М: *inf.* оузлазити 98v17.

○ × 1: ≠ восхожденіе 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *laziti (ПЕРСЈ, s. v. *лазити*, Skok 2: 278–279, ЭССЯ 14: 64–67); уп. възлазити (Miklosich). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/узлеѿеѿи/ оузнѿѿи pf. П: *perf.* 3. *sg. f.* /e/ оузнѿѿила 99r24.

○ × 1: = възлетѿѿи 1 (1)

● књиж_L и нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *leteti (ПЕРСЈ, s. v. *летети*, Skok 2: 290, s. v. *letjeti*, ЭССЯ 14: 145–148); уп. ссл. възлетѿѿи (С, ФР: Д, Да, СП), стсл. възлетѿѿи (СС), стсл.-цсл. възлетѿѿи (SJS). Даничић: *възлеѿѿи*, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/узмоѿи/ в. /вазмоѿи/

/узмуѿиѿи (се)/ в. /вазмуѿиѿи/

/узмуѿење/ оузмѿен[је], -ња п. П: *gen. sg.* /ѿ[ъ]/ оузмѿенја 126v16.

○ × 1: ≈ возмѿеніе 1 (1)

● књиж_L; посрба, уп. ссл. възмоѿеніе (ФР: Да), стсл. възмѿеніе (СС), стсл.-цсл. възмѿеніе (SJS); в. и **/узмуѿиѿи/**. RJAZU: + | Михајловић 1984: *узмуѿеније*

▲ нар_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/узмуѿивање/ оузмѿкѿвање/оузмѿкѿвање/оузмѿѿивање, -ња п. М: *nom. sg.* оузмѿкѿвање 122v12, *gen. sg.* оузмѿкѿванја 122r3, оузмѿѿиванја 126v12.

○ × 3: ≡ возмѿеніе 1 (1), = возмѿеніе 1 (1), ≈ возмѿеніе 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. **/узмуѿиваѿи/**. RJAZU: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/узмуѿиваѿи (се)/ оузмѿкѿва[ти] I: impf. П: *praes. 1. sg.* оузмѿкѿю^М[ъ] 121v5, *perf. 3. sg. m.* /e/ оузмѿкѿвао 121r21, *л. ѿригев ѿрѿни nom. sg. n.* оузмѿкѿвано 121v19 **II:** ~ *se* impf. П: *praes. 3. sg.* /ce/ оузмѿкѿю⁸е 123r21-22.

○ **I:** × 3: ≡ возмѿѿати 1 (1), = возмѿѿати 2 (2) **II:** × 1: = возмѿѿити с_л 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. **/узмуѿиѿи/**. **I:** RJAZU: +

▲ нар_R: × 4; нар_Σ: × 4

/узмуѿаѿи/ оузмѿч[ати] pf. П: *praes. 2. pl.* оузмѿчѿите 117r21.

○ × 1: ≡ оѿмолчати 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. **/муѿаѿи/**. RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/узнемириѿи/ оузнемири[ти] pf. НБ: *praes. 1. sg.* оузнемири^М[ъ] 127r6.

○ × 1: ‡ ≈ разлажити 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *мир*, SES, s. v. *mir*¹, Skok 2: 426–428, s. v. *mio*), в. **/мири**⁽¹⁾. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/узносиѿи/ оузносити impf. П: *inf.* оузносити 117v5.

○ × 1: ≡ возносити 1 (1)

- књиџ_L и нар_L; домаћег порекла, в. /**носиџи**/; уп. ссл. възносити (ФР: Д, Да, СП), стсл. възносити (СС), стсл.-цсл. възносити (SJS). Даничић: *въносити*, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/узнџиваџи се/ оузнџива[ти] се impf. НБ: *praes. 3. sg.* оузнџиве 122r13, *perf. 3. sg. f.* /се џе/ оузнџивала 122v3.

- × 2: ≈ возмџати 1 (1), ≠ возмџати 1 (1)
- нар_L; домаћег порекла, в. /**њихаџи се**/.
- ▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/узрастџ/ оузраст[џ], -а m. П: *gen. sg.* оузраста 160r19, *instr. sg.* /сџ/ оузрасто^M[џ] 160r24.

- × 2: = возрастџ 1 (1), ≈ возрастџ 1 (1)
- књиџ_L и нар_L; домаћег порекла, в. /**узрастџи**/; уп. ссл. възрастџ (С, ФР: Т, Да, ГЦ, ПП), стсл. въздрастџ (СС), стсл.-цсл. въздрастџ (SJS). Даничић: *възрастџ*, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/узрастџи/ оуз^{*}рас[ти] pf. П: *praes. 3. sg.* оуз^{*}расте 108v13.

- × 1: ≡ возрасти 1 (1)
- књиџ_L и нар_L; домаћег порекла (уп. Skok 3: 110–111, s. v. *rasti*, ESJS 751–752, s. v. *rasti*), в. /**расџи**/; уп. ссл. възрасти (ФР: Д, Т, Да, СП), стсл. въздрасти (СС), стсл.-цсл. въздрасти (SJS). Даничић: *възрасти*, RJAZU: + | Јовановић 1911: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/уједно/ оујед^(*)но/џед^(*)но/џед^(*)но/оујед^(*)но adv. НБ: оујед^(*)но 95v13, 96r18, 105r18, 105r20, 108r14, 108v15, 111v19, 113v12, 117r5, 127v4, 133r1, 137r13, 138r1, 140v11, 140v21, 160v1, 163v3, 8јед^(*)но 104v15, 124r2, оујед^(*)но 95v21, 105v3-4, 160v3, 8јед^(*)но 143v14, 143v17-18, оуједно 95v6, оуједно 109v18-19, оујед^(*)но 101r3, 101r3, 101r14, 102r7, 107r7, 107r19, 120r21-22, 124r11, 138r6, 8јед^(*)но 123v17

◆ в. /**јроџаџиџи**/

- × 36: ∅ 23 (17+3+3), ≈ кџпно 8 (7+1), ≈ в' кџпџ 1 (1), ≈ сојединити 1 (1), † ≈ соџџчнын 1 (1), † ≈ џџџати 1 (1)
- нар_L; домаћег порекла, од псл. *въ једџно (ПЕРСЈ, s. v. *заједно*, Skok 1: 766–767, s. v. *jedan*). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 36; нар_Σ: × 36

/указ/ оуказы/џказы, [-а] m. НБ: *dat. sg.* /но/ џказџ 103r23, *acc. sg.* оуказы 145r23.

- × 2: ∅ 1 (1), ≠ достојније 1 (1)
- нар_L; домаћег порекла (SES, уп. ПЕРСЈ, s. v. *показати*, Skok 2: 69–70, s. v. *kazati*), в. /**указаџи**/; уп. стсл. оуказы (СС), стсл.-цсл. оуказы (SJS). RJAZU: + | Михајловић 1984: +
- ▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/указаџи (се)/ оуказати/џказати I: pf. М: *praes. 3. sg.* оукаже 96v23, *impt. 2. sg.* оукажи 157r21, 157r25, НБ: *inf.* оуказати 157r13, *praes. 3. sg.* оукаже 130r21, *praes. 3. pl.* оукажџ 114r9, *perf. 3. sg. m.* /е/ оуказаџ 101r9, 101v15, 103r17-18 II: - се pf. М: *perf. 3. sg. m.* /ње се/ оуказаџ 124v11-12, *plus. perf. 3. sg. m.* /се е быџ/ оуказаџ 101r10, *impt. 2. sg.* /се/ оукажи 125r16, НБ: *inf.* џказати /се/ 122r4, *praes. 1. sg.* /се/ оукаже^M[џ] 107r3-4, *perf. 3. sg. m.* /ње се/ оуказаџ 124r22, *perf. 3. pl. m.* /сџ се/ оуказали 98r3, *fut. 3. sg.* /ђе се/ оуказати 161r18 ◆ /сџ се/ џв^(*)но оуказали 98r3 ≈ џв^(*)ши са 18r11.

- I: × 9: ∅ 2 (2), ≈ показати 3 (1+2), ≈ испџџсти 1 (1), ≈ сџтворити 1 (1), ≈ дати 1 (1), ≈ џв^(*)ити 1 (1) II: × 8: ≈ џв^(*)ити са 4 (2+1+1), ≈ показати са 2 (1+1), ≈ показанџ быти 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *ukazati (ПЕРСЈ, s. v. *показати*, уп. SES, Skok 2: 69–70, s. v. *kazati*); уп. ссл. оуказати (С, ФР: Д, Т, Да, ПП, ЂБ), стсл. оуказати (СС), стсл.-цсл. оуказати (SJS). **I:** Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: + **II:** Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 3; нар_R: × 14; неутр_Σ: × 3; нар_Σ: × 14

/указивање/ оуказивање, [-ња] п. НБ: *acc. sg.* оуказивање 157r12.

- × 1: ≈ свѣщанїє 1 (1)
- нар_L; домаћег порекла, в. **/указиваѣи/**. RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/указиваѣи (се)/ оуказивати/вказивати **I:** *impf. M: praes. 3. sg.* оуказве 138r3, 145r9, оуказве 130r13, оуказве 128v3, *fut. 3. sg.* /хокиє себе/ оуказивати 103v3, *part. praet. pass. n. gen. sg.* оуказиватога 103v2, НБ: *praes. 3. sg.* оуказве 107v5-6, 121v12, 143v4, оуказве 126r20, 8казве 106v5, 8казве 144v23, *pot. 3. sg. m.* /би/ 8казивао 125v5-6 **II:** - **се** *impf.* НБ: *praes. 3. sg.* /се/ 8казве 124v12-13, 132v14-15, /се/ 8казве 159v22, /се/ оуказве 143v7, /се/ оуказве 145r18, /се/ оуказве /се/ 136v19, /не/ оуказве /се/ 112r11, *praes. 3. pl.* /се/ оуказвю 124r10, *perf. 3. sg. m.* /се ю/ оуказивао 103r16-17.

- **I:** × 14: ∅ 1 (1), ≈ показовати 8 (8), ≈ ѡвлати 2 (2), ‡ ≈ ѡвлати 1 (1), ≈ оувѣрати 1 (1), ≈ подавати 1 (1) **II:** × 9: ∅ 2 (2), ≈ ѡвлати са 4 (3+1), # ≈ ѡвлати са 1 (1), ≈ из'авлаети 1 (1), ≈ повелѣвати 1 (1)
- нар_L; домаћег порекла, в. **/указиваѣи/**; ссл. оуказивати (ФР: ЂБ). **I:** Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: + **II:** RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 23; нар_Σ: × 23

/укараѣи/ оукара[ти] рф. НБ: *praes. 3. sg.* оукара 135v13.

- × 1: ∅ 1 (1)
- зај_L; домаћег порекла (ESJS 340–341, s. v. *koriti*, уп. SES, s. v. *ukor*, Skok 2: 155–156, s. v. *koriti*), в. **/караѣи/**; уп. ссл. оукарати (ФР: Т), стсл. оукарати (СС), стсл.-цсл. оукарати (SJS). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/укинуѣи/ оукин[сти] рф. НБ: *praes. 3. sg.* оукине 95v17.

- × 1: ≈ испразнити 1 (1)
- нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *kydnōti (ЭССЯ 13: 253–254, ПЕРСЈ, s. v. *-кинути*, Skok 2: 77, s. v. *kidati*). RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/уклонѣи се/ оуклони[ти] се рф. ЗБ: *plus. perf. 3. sg. m.* /се е бїω/ оуклонїω 126r8.

- × 1: = оуклонити са 1 (1)
- зај_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *клонити (се)*, Skok 2: 102–103, s. v. *kloniti se*, SES, s. v. *kloniti*¹), в. **/клонѣи се/**; уп. ссл. оуклонити се (С, ФР: Д, Т, NN, ЂБ), стсл. оуклонити са (СС), стсл.-цсл. оуклонити са (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/укоѣ/ оукопъ, [-а] м. НБ: *acc. sg.* /на/ оукопъ 116r19.

- × 1: ≈ погребенїє 1 (1)
- нар_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *копати*, Skok 2: 146, s. v. *kopati*), в. **/укоѣѣи/**. RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/укоѣѣи/ оукопа[ти] рф. М: *perf. 2. sg. m.* /нїсї/ оукопао 140r16.

- × 1: ≈ копати 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *kopati (ПЕРСЈ, s. v. *kopati*, Skok 2: 146, s. v. *kopati*); уп. ссл. вѣкопати (ФР: ЂБ), стсл. вѣкопати (СС), стсл.-цсл. вѣкопати (SJS). RJAZU: + | Јовановић 1911: *оукопавати*

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/укоџни/ **вкопн[и], [-а], [-о]** НБ: *instr. pl. f.* /сѣ/ *вко^пни^м[и]* 118v7-8.

○ × 1: ≈ погрѣбатељный 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. /укоџ/. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/уко^р/ **оуко^р[ъ], [-а]** м. НБ: *acc. pl.* *оуко^р* 98v21.

○ × 1: ≈ поро^къ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. /уко^риџи/. уп. стсл. оуко^ръ (СС), стсл.-цсл. оуко^ръ (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/уко^ре^њаџи *се*/ **оуко^ре^ња[ти] *се*** impf. НБ: *impt. 2. pl.* /*се*/ *оуко^ре^њаџите* 163r21.

○ × 1: † ≈ на^зидати 1 (1)

● књи^ж_L; уп. ссл. оуко^рѣ^њати *се* (ФР: СП); в. /ко^ре^њи/. Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: *оуко^ре^њити *се**

▲ неутр_R: × 1; књи^ж_Σ: × 1

/уко^риџи/ **оуко^ри[ти]** pf. ЗБ: *aor. 3. pl.* *оуко^рише* 140r25, М: *їл. ѓриде^в ѓрїни *пот. sg. т.** *оуко^ре^њ* 140r24.

○ × 2: ≡ вко^рити 1 (1), ≈ оуко^ре^ње 1 (1)

● за^ј_L; домаћег порекла, уп. псл. *koriti (ЭССЯ 11: 74–77, s. v. *koriti*¹, Skok 2: 155–156, s. v. *koriti*, SES, s. v. *ukor*); уп. ссл. оуко^рити (ФР: Д, Т, Да), стсл. оуко^рити (СС), стсл.-цсл. оуко^рити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 2; неутр_Σ: × 2

/уко^ра^ши/ **вко^ра[сти]** pf. ЗБ: *praes. 3. sg.* *вко^раде* 103r6.

○ × 1: ≡ оуко^расти 1 (1)

● за^ј_L; домаћег порекла, уп. од псл. *krasti (SES, s. v. *krasti*, Skok 2: 181–182, s. v. *krasti*, ЭССЯ 12: 102–105, s. v. *krasti* (*се*)); уп. ссл. оуко^расти (ФР: Т, ГЦ, ЂБ), стсл. оуко^расти (СС), стсл.-цсл. оуко^расти (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/уко^ра^шико/ **оуко^рратко** adv. М: *оуко^ра^тко* 112r6.

○ × 1: ≡ в^ь к^ра^тцѣ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. /у/ и /к^ра^шико/. уп. ссл. в^ь к^ра^тцѣ (ФР: Да, ЂБ), RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/уко^ра^шаџи/ **оуко^рраша[ти]** impf. ССЛ: *part. praes. act. n. nom. sg.* *оуко^рраша^ю* 142v13.

○ × 1: ≡ оуко^ррашати 1 (1)

● књи^ж_L; уп. ссл. оуко^ррашати (ФР: Д, Т, Да, ПП), стсл. оуко^ррашати (СС), стсл. оуко^ррашати (СС), стсл.-цсл. оуко^ррашати (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књи^ж_R: × 1; књи^ж_Σ: × 1

/уко^ра^шиваџи *се*/ **оуко^рраш[ивати] *се*** impf. НБ: *praes. 3. pl.* /*се*/ *оуко^рраша^ю* 139v21.

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; в. /уко^ррашаџи/. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/укреийӣи/ оукрѣпи[ти] pf. ССЛ: *impt. 2. sg.* оукрѣпи 130v7.

○ × 1: ≡ оукрѣпити 1 (1)

● зај_L; уп. ссл. оукрѣпити (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ПП), стсл. оукрѣпити (СС), стсл.-цсл. оукрѣпити (SJS); уп. **/креийӣи се/**. Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/укрей̄лаваӣи/ оукрѣплава[ти] impf. П: *praes. 3. sg.* оукрѣплава 138r25.

○ × 1: = оукрѣплати 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. **/укреийӣи/**; уп. ссл. оукрѣплати (С, ФР: Д, Т, Да, ГЦ). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/улазе̄ње/ оулазен[е], -на п. НБ: *gen. sg.* /без/ оулазена 121r4.

○ × 1: ≈ вхожденіе 1 (1)

● индив_L; в. **/улазӣӣи/**. RJAZU: +

▲ хибр_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/улазӣӣи/ оулазити impf. НБ: *inf.* оулазити 101r11, *praes. 3. sg.* оулази 107v3, оулазы 107v13, оулази 144v8, *ил. прилоі сагашӣи /не/* оулазекѸ 121r9.

○ × 5: ∅ 1 (1), ≈ вхидити 2 (1+1), ≈ внити 1 (1), ≈ приходити 1 (1)

● књиж_L и нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *laziti (ПЕРСЈ, s. v. *laziti*, Skok 2: 278–279, ЭССЯ 14: 64–67); уп. стсл. вѣлазити (СС), стсл.-цсл. вѣлазити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 5; нар_Σ: × 5

/улейӣӣи/ оулѣпи[ти] pf. П: *impt. 2. sg.* оулѣпи 108v1.

○ × 1: ≡ влѣпити 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *lěpiti (ПЕРСЈ, s. v. *lenuti*, Skok 2: 297–298, s. v. *lijepiti (se)*, ЭССЯ 14: 217–219); уп. вѣлѣпити сѧ (Miklosich). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/уловӣӣи (се)/ оулови[ти] I: pf. ЗБ: *perf. 3. pl. m.* /сѧ/ оуловили 110r18 **II:** ~ **се** pf. ЗБ: *perf. 3. sg.* оуловила /се/ 110r21-22.

○ I: × 1: ≠ вловити 1 (I) II: × 1: = оуловити 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла (Skok 2: 320–321, s. v. *lov*, ПЕРСЈ, s. v. *лов*), в. **/ловӣӣи/**; уп. ссл. оуловити (ФР: Д, Т, Да, ГЦ), стсл. оуловити (СС), стсл.-цсл. оуловити (SJS). I: Даничић: +, RJAZU: + II: RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1, нар_R: × 1; неутр_Σ: × 1, нар_Σ: × 1

/уложиӣи/ в. **/валожӣӣи/**

/улучӣӣи/ влчити/влчити pf. ССЛ: *inf.* влчити 163v13-14 || М: *fut. 1. pl.* /ћемо/ влчити 111v16.

○ × 2: = оувлчити 1 (1), ≈ полвлчити 1 (1)

● зај_L; уп. ссл. оулоуѣити (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ЂБ), стсл. оулоуѣити (СС), стсл.-цсл. оулоуѣити (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ неутр_R: × 1, нар_R: × 1; неутр_Σ: × 1, нар_Σ: × 1

/ум/ оумь, [-а] м. ЗБ: *acc. sg.* оумь 110v13, НБ: *acc. sg.* оумь 158r2, *loc. sg.* /ѧ/ оумѧ 156r12

○ × 3: ∅ 2 (2), ≡ оумъ 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *umъ (SES, Skok 3: 544); уп. ссл. оумь (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. оумъ (СС), стсл.-цсл. оумъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 3; неутр_Σ: × 3

/умалийи/ оумали[ти] pf. П: *pot. 3. pl. m. /би/* оумалилы 156v4.

○ × 1: ≡ оумалати 1 (1)

● зај_L; уп. стсл. оумалити (С, ФР: Д, Да, СП, ЂБ), стсл. оумалити (СС), стсл.-цсл. оумалити (SJS); уп. псл. *maliti (ЭССЯ 17: 164). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/умальење/ оумалєње, [-ня] п. ЗБ: *instr. sg.* оумалєње^М[ь] 162r18.

○ × 1: ≡ оумалєнїє 1 (1)

● књиж_L; уп. стсл. оумалєнїє (СС), стсл.-цсл. оумалєнїє (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/умањийи/ оуманџ[ти] pf. М: *perf. 3. sg. m. /e/* оуманџω 123v18.

○ × 1: ≈ оумалати 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *мањи*, Skok 2: 373, s. v. *manji*), в. */мање/*. RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/умейайи/ оуме[тати] impf. НБ: *praes. 3. sg.* оумекїє 124v22.

○ × 1: ≈ ковергати 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *метнути*, Skok 2: 410–414, s. v. *mesti*), в. */мейайи/*; уп. ссл. вьмѣтати (ФР: Да), стсл.-цсл. оуметати (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/умейи/ оум[ѣти] impf. НБ: *perf. 2. sg. m. /си/* оумїω 129r17.

○ × 1: ‡ ≈ творити 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *uměti, уп. мак. *умее*, слн. *umeti*, слч. *umiet'*, чеш. *uměti*, поль. *umieć*, рус. *уметь*, укр. *уміти*, блр. *умець* (уп. SES, s. v. *um*, Skok 3: 544, s. v. *um*); уп. ссл. оумѣти (ФР: Д, Да), стсл. оумѣти (СС), стсл.-цсл. оумѣти (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/умейнуйи/ оуметнџ[ти] pf. НБ: *praes. 1. sg. /ne/* џме^Тнемь 106r1-2, */ne/* оуме^Тне^М[ь] 106v7, *praes. 3. sg.* оуме^Тне 127r23-127v1, *impt. 2. sg.* оуме^Тни 108v20, *pot. 3. sg. m. /би/* оуме^Тнџω 123v1, *іл. ѓридев ѓрїни пот. sg. m.* оуме^Тнџть 124v19.

○ × 6: ≈ вложити 3 (3), ≈ коврєщи 2 (2), ≠ коверженїє 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *метнути*, Skok 2: 410–414, s. v. *mesti*), в. */мейнуйи/*; уп. вьметнџти (Miklosich). RJAZU: +

▲ нар_R: × 6; нар_Σ: × 6

/умиљање/ оумилџан[їє], -ня] п. П: *gen. sg.* оумилџанїа 113v14.

○ × 1: ≡ оумилєнїє 1 (1)

● хибр_L; уп. ссл. оумилєнїє (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN), стсл. оумилєнїє (СС), стсл.-цсл. оумилєнїє (SJS); уп. и стсл. оумилџати сџ (SJS). Даничић: *умилєнїє*, RJAZU: +

▲ хибр_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/умирийи се/ оумири[ти] се pf. НБ: *aor. 3. sg.* оумириїи /се/ 108r17.

○ × 1: ≈ оупоконтити сџ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *мир*, Skok 2: 426–428, s. v. *mio*), в. */мир/*⁽¹⁾; уп. ссл. оумириити (ФР: Т, Да), стсл. оумириити (СС), стсл.-цсл. оумириити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/умийи се/ оуми[ти] се pf. ССЛ: *aor. 1. sg.* оуми^х[ъ] /се/ 138v5, 139r6, 140r7, оумих^а /се/ 143r1-2 || П: *perf. 1. sg. m.* оумиω /са^м[ъ] се/ 138v22, /са^м[ъ] се/ оуміω 141v13, *perf. 2. sg. m.* оуміω /си се/ 143r2, *aor. 3. sg.* /се/ оуми 143r5, *impt. 2. sg.* /се/ оумы 143r4.

○ × 9: ≡ 8мыти са 7 (7), = оумыти са 2 (2)

● зај_L; домаћег порекла, уп. псл. *myti se (ПЕРСЈ, s. v. *miti*, Skok 2: 434, s. v. *miti*, ЭССЯ 21: 76–79); уп. ссл. оумыти (ФР: Д, Т), стсл. оумыти са (СС), стсл.-цсл. оумыти са (SJS). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ неутр_R: × 6, нар_R: × 3; неутр_Σ: × 6, нар_Σ: × 3

/умље и умје/ оум'ље/оум'је>, -'а/лја n. НБ: *gen. sg.* оум'ја 129r16, *acc. sg.* /ој/ оум'ље 129r15, 129r15.

○ × 3: ∅ 2 (2), ≈ совѣсть 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. /ум/. RJAZU: +

▲ нар_R: × 2, хибр_R: × 1; нар_Σ: × 2, хибр_Σ: × 1

/умножиши се/ оумножи[ти] се pf. ССЛ: *praes. 3. sg.* оумножи /се/ 130v11 || ЗБ: *plus. perf. 3. sg. n.* /се е/ оумножило /было/ 98r21.

○ × 2: ≡ оумножити са 1 (1), = оумножити са 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, уп. псл. *umnožiti se (ЭССЯ 20: 232–233, ПЕРСЈ, s. v. *mnogi*, Skok 2: 445–446, s. v. *mnogi*); уп. ссл. оумножити (С, ФР: Т, Да, СП), стсл. оумножити са (СС), стсл.-цсл. оумножити са (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/уморан/ оумор[а]н[ъ], [-рна],[-рно] НБ: *acc. sg. m.* оуморна 132v17.

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *moruti*, Skok 2: 465–467, s. v. *mrijeti*), в. /умориши се/; уп. оуморнъ (Miklosich). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/умориши се/ оумори[ти] се pf. НБ: *perf. 3. sg. m.* оуморіω /се/ 130v20, *pot. 3. pl. f.* /да би не/ оумориле 130r20.

○ × 2: ∅ 2 (2)

● зај_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. *moruti*, Skok 2: 465–467, s. v. *mrijeti*), в. /умориши/; уп. ссл. оуморити (ФР: Д, Да, СП), стсл. оуморити (СС), стсл.-цсл. оуморити (SJS). RJAZU: + | Јовановић 1911: *оуморити*

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/умреши/ оумрѣти pf. ССЛ: *part. praet. pass. m. gen. sg.* оумар'шаго 131v3 || ЗБ: *inf.* оумрѣти 95v9, 162r15, *praes. 3. sg.* оумре 100r6, 100r6, 103r11, *perf. 3. sg. m.* /е/ оумроω 102r15, 103r1, 103r13, 160v18³¹, /е^с(тъ)/ оумроω 96r11, *perf. 3. sg. n.* /е.../ оумр'ло 100r12, *aor. 3. sg.* оумре 100r24, 102v17, *plus. perf. 3. sg. f.* /била/ оумр'ла 134v23, *part. perf. m. dat. sg.* оумр'ломъ 102r17, НБ: *perf. 3. sg. m.* /е/ оумроω 95v10.

○ × 17: ∅ 1 (1), ≡ оумрѣти 6 (3+3), = оумрѣти 7 (4+3), †= оумрѣти 1 (1), †≠ оумрети 2 (1+1)

● зај_L; домаћег порекла, уп. псл. *merti (ПЕРСЈ, s. v. *mreti*, Skok 2: 465–467, s. v. *mrijeti*, ЭССЯ 18: 101–102); уп. ссл. оумрѣти (ФР: Д, Т, Да, ГЦ, NN), стсл. оумрѣти (СС), стсл.-цсл. оумрѣти (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 5, књиж_R: × 1, нар_R: × 10, хибр_R: × 1; неутр_Σ: × 5, књиж_Σ: × 1, нар_Σ: × 10, хибр_Σ: × 1

³¹ преправљано, прво написано оумро ю

/умрѣвъльєне/ оумрѣтѣвлєнє, [-нѣ] п. П: *acc. sg.* оумрѣтѣвлєнє 103r18.

○ × 1: ≡ оумрѣцѣвлєнїє 1 (1)

● кѣиѣ; поsrблєно прєма прєдлoшкy; уп. стсл. оумрѣцѣвлєнїє (CC), стсл.-цсл. оумрѣцѣвлєнїє (SJS), оумрѣцѣвлєнїє (SJS); уп. и ссл. оумрѣцѣвлєнїє (ФР: Д, Т). RIAZU: +

▲ нар_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/унєѣи/ оунє[ти] pf. П: *perf. 3. sg. f.* /нїє/ оунєла 136v24.

○ × 1: ≈ внєсти 1 (1)

● кѣиѣ; домаћєг порєкла, уп. псл. *nesti (ПЕРСІ, s. v. *nositi*, Skok 2: 512–513, s. v. *nesti*, ЭССЯ 25: 19–23, s. v. *nesti*, 105, s. v. *něti*); уп. ссл. внєсти (ФР: Д, Да, ГЦ, NN). RIAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/унзиѣи/ оунз[ити] pf. ССЛ: *aor. 3. pl.* оунзoшє 114r3, оунзoшє 129v22.

○ × 2: ≡ оуннсти 1 (1), # ≡ оуннсти 1 (1)

● кѣиѣ; уп. стсл. оуннсти, оуннзнити (CC), стсл.-цсл. оуннсти, оуннзнити (SJS). RIAZU: +

▲ кѣиѣ_R: × 2; кѣиѣ_Σ: × 2

/уничижавѣи се/ оуничижавѣ[ти] се impf. НБ: *perf. 3. sg. m. /се е/* оуничижавѣω 105v6.

○ × 1: ∅ 1 (1)

● кѣиѣ; уп. стсл.-цсл. оуничижѣвати (SJS), цсл. оуничижѣвати (Miklosich).

▲ нар_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/уничижѣи/ оуничиж[ити] pf. ЗБ: *il. ūrigev ūrīni dat. sg. m.* оуничижєннє 117v3.

○ × 1: ≡ оуничижити 1 (1)

● кѣиѣ; уп. ссл. оуничижити (ФР: Да), стсл. оуничижити (CC), стсл.-цсл. оуничижити (SJS). Даничић: +, RIAZU: +

▲ неутр_R: × 1; кѣиѣ_Σ: × 1

/унуѣра/ оунѣтра/оунѣтра adv. П: оунѣтра 106v6, 107r18-19, оунѣтра 106v2, НБ: оунѣтра 115v2, 144r21.

○ × 5: ∅ 2 (2), ≡ в'нѣтрѣ 3 (3)

● кѣиѣ; домаћєг порєкла, од псл. *vъn qtrě (Skok 3: 552–553, s. v. *utroba*, SES, s. v. *noter*); уп. ссл. в'ноутрѣ (ФР: Т, Да, ГЦ, ПП, ЪБ), стсл. в'нѣтрѣ (CC), стсл.-цсл. в'нѣтрѣ (SJS). Даничић: +, RIAZU: +

▲ нар_R: × 5; нар_Σ: × 5

/унуѣрашѣи/ в'нѣтраш[їи]/оунѣтраш[їи], [-ѣ], [-ѣ] П: *acc. pl. f.* в'нѣтрашнє 108v11-12, оунѣтрашнє 142v10.

○ × 2: ≡ в'нѣтрїи 1 (1), ‡ ≈ в'нѣтрїи 1 (1)

● нар_L; домаћєг порєкла (Skok 3: 552–553, s. v. *utroba*, SES, s. v. *noter*), в. **/унуѣра/**; уп. ссл. в'ноутрѣшнє (ФР: ЪБ), в'ноутрѣшнє (ФР: Да, ГЦ), стсл. в'нѣтрѣшнє (CC), стсл.-цсл. в'нѣтрѣшнє (SJS). Даничић: *в'ноутрѣшнє*, RIAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/уѣамєѣи се/ оупамєти[ти] се pf. НБ: *praes. 2. sg. /се/* оупамєти 133v2, *perf. 3. sg. m. /се є/* оупамєтїω 109r24.

○ × 2: ≈ рѣзѣѣти 1 (1), ≈ прѣсѣѣтити сѣ 1 (1)

● нар_L; домаћєг порєкла, в. **/уѣамєѣи/**. RIAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/ӯйас̄т̄иу/ оупа[сти] pf. П: *perf. 3. pl. f. /сѣ/* оупале 104v10.

○ × 1: = впасти 1 (1)

- књиџ_Л; и нар_Л; домаћег порекла (Skok 2: 615–616, s. v. *pasti*², SES, s. v. *pasti*¹, ESJS 10: 628–629, s. v. *pasti*¹), в. **/ӯйас̄т̄иу/**; уп. ссл. впасти (ФР: Д, Т, Да, СП, ПП, ЋБ), стсл. в̄пасти (СС), стсл.-цсл. в̄пасти (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_Р: × 1; нар_С: × 1

/ӯйива̄т̄иу се/ оупи[вати] се impf. ССЛ: *praes. 3. pl.* оуп̄ӣю^т[ъ] /се/ 131r23-131v1.

○ × 1: ≡ оупивати с̄а 1 (1)

- књиџ_Л; уп. ссл. оупивати се (ФР: Т, Да), стсл. оупивати с̄а (СС), стсл.-цсл. оупивати с̄а (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиџ_Р: × 1; књиџ_С: × 1

/ӯйиса̄т̄иу (се)/ оуписа[ти] I: pf. НБ: *perf. 3. sg. m. /е/* оуписаω 117v15 **II: - се** pf. П: *perf. 1. sg. m. /са^м[ъ] се/* 8писаω 109r14.

○ I: × 1: ≈ предложити 1 (1) II: × 1: = вписати с̄а 1 (1)

- књиџ_Л и нар_Л; домаћег порекла (Skok 2: 662–663, s. v. *pisati*, SES, s. v. *pisati*), в. **/ӯйиса̄т̄иу/**; уп. ссл. в̄писати (С, ФР: Д, Да). I: Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1984: + | Јовановић 1911: + II: Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_Р: × 2; нар_С: × 2

/ӯйлашӣт̄иу/ оуплаши[ти] pf. НБ: *plus. perf. 3. sg. m. /је быω/* оуплаш̄иω 117r7.

○ × 1: ≈ ѿстрашити 1 (1)

- нар_Л; домаћег порекла (ESJS 11: 651–652, s. v. *plašiti se*, Skok 2: 673, s. v. *plah*, SES, s. v. *plah*), в. **/ӯйлашӣт̄иу се/**; уп. ссл. оуплашити (ФР: Да). RJAZU: +

▲ нар_Р: × 1; нар_С: × 1

/ӯйо̄го̄б̄ӣт̄иу се/ оуподоби[ти] се pf. ЗБ: *aor. 3. pl.* оуподобише /се/ 127r13.

○ × 1: = оуподобити с̄а 1 (1)

- књиџ_Л; уп. ссл. оуподобити (ФР: Д, Т, Да, NN, ЋБ), стсл. оуподобити с̄а (СС), стсл.-цсл. оуподобити с̄а (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 1; књиџ_С: × 1

/ӯйо̄ко̄ј̄ӣт̄иу/ з̄поко[ити] pf. М: *il. iprigr̄ev ip̄r̄ini loc. sg. f. /на^л/* ⁸покоје^ннои 137r14.

○ × 1: ‡ ≈ покойн̄ѣ 1 (1)

- зај_Л; домаћег порекла (SES, s. v. *pokoj*), в. **/ӯйо̄ко̄ј̄и/**; уп. ссл. оупоконтити (ФР: Т, Да, ГЦ). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 1; неутр_С: × 1

/ӯйо̄сло̄ва̄т̄иу/ оупословати pf. НБ: *inf.* оупословати 117r4, 8пословати 124v22-23, *perf. 3. pl. /св/* оупословале 117r2, *aor. 3. pl.* оупословаше 117v22-23.

○ × 4: ≈ сотворити 3 (3), ≈ д̄ѣлати 1 (1)

- нар_Л; домаћег порекла, в. **/ӯйо̄сло̄ва̄т̄иу/**. RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_Р: × 4; нар_С: × 4

/ӯй̄раз̄(г)нӣт̄иу се/ оупразд̄ни[ти] се pf. ЗБ: *praes. 3. sg. /се/* оупразд̄н̄и^тны 102r1.

○ × 1: ≡ оупразднитити с̄а 1 (1)

- књиџ_Л; уп. ссл. оупразд̄нитити (ФР: Д, Т, Да), стсл. оупразднитити с̄а (СС), стсл.-цсл. оупразднитити с̄а (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_Р: × 1; хибр_С: × 1

/уїраляйши (се)/ оупрална[ти] I: impf. НБ: *praes. 3. sg.* оупрална 136r16 II: ~ се impf. НБ: *praes. 3. sg.* оупрална /се/ 136r26.

○ I: × 1: ≈ наставляти 1 (1) II: × 1: ‡ ≈ быти 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла (уп. SES, s. v. *uprava*, Skok 3: 26–27, s. v. *prav*), в. **/їравиїши/**; промена *вь* > *ль* дијалекатска; уп. ссл. оуправляти (ФР: Т, Да, ГЦ), стсл. оуправляти (СС), стсл.-цсл. оуправляти (SJS). I: Даничић: +, RJAZU: + II: Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/уїрїиїши/ оупрїти[ти] pf. НБ: *perf. 1. pl.* /^смо/ оупрїтили 130r5.

○ × 1: ≈ штагитити 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. дијал. **pr̥rtiti* (SES, Skok 3: 58–59, *prt*²). RJAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/уразумїи (се)/ оуразумити/оуразвмити I: pf. НБ: *perf. 1. sg. m.* /са^м[ь]/ оуразвміо 135v23 II: ~ се pf. M: *inf.* оуразвмити /се/ 127r15, /се/ оуразвмити 158r11, 159r19, *pot. 3. pl. m.* /бы се/ оуразвмили 133r11.

○ I: × 1: ‡ ≈ навїити 1 (1) II: × 4: ≈ развміти 2 (1+1), ‡ ≈ развміти 1 (1), ≈ в' развмъ прїйти 1 (1)

● књиж_L и нар_L; домаћег порекла (Skok 3: 544, s. v. *um*), в. **/разум/**; уп. ссл. въразумити (С, ФР: Д, Да), стсл. въразумити (СС), стсл.-цсл. въразумити (SJS). I: Даничић: +, RJAZU: + II: RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 5; нар_Σ: × 5

/уσαιиши/ оусапш[їи], [-а], [-е] pf. II: *gen. pl. m.* оусапш^х[ь] 98r1, *nom. pl. n.* оусапш^а 100r23, *acc. pl. n.* оусапш^а 122r3.

○ × 3: ≡ оусопши 1 (1), = оусопши 2 (1+1)

● књиж_L; part. praet. pass. од ссл. оусьноүти (ФР: Д, Да), стсл. оусьпати (СС), стсл.-цсл. оусьпати (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 3; књиж_Σ: × 3

/ускрс/ ѡскр[ь]с[ь]/оускр[ь]с[ь], [-а] m. M: *dat. sg.* /по/ ѡскр[ь]^с 106v21, НБ: *dat. sg.* /по/ оускр(ь)^с 103r17, 119r3, *loc. sg.* /ω/ оускр(ь)^сv 118v18.

○ × 4: ∅ 2 (2), ≈ въскрсенїе 1 (1), # ≈ востанїе 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (Skok 2: 194–195, s. v. *kriješ*, ПЕРСЈ, s. v. *-крснути*), в. **/ускрснуїи/**; уп. ссл. въскрсенїе (С, ФР: Д, Т, СП), стсл. въскрсенїе (СС), стсл.-цсл. въскрсенїе (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 4; нар_Σ: × 4

/ускрснуїи/ в. /васкрснуїи/

/ускрснуће/ оускр[ь]снѡкїе/ѡскр[ь]снѡкїе/оускр[ь]снѡкїе/ѡскр[ь]снѡкїе, -кїа n. M: *gen. sg.* /намѡсто/ оускр(ь)^снѡкїа 111r1-2, оускр(ь)^снѡкїа 115r10, *dat. sg.* /по/ оускр(ь)^снѡкїю 98r2, 115r5, оускр(ь)^снѡкїю 109v16, ѡскр[ь]^снѡкїю 114r21-22, *acc. sg.* /оу/ оускр(ь)^снѡкїе 97r3, *loc. sg.* /ω/ оускр(ь)^снѡкїю 111r3, НБ: *gen. sg.* /пре, заради/ оускр(ь)^снѡкїа 99r8, оускр^снѡкїа 117r19, *dat. sg.* /по/ ѡскр[ь]^снѡкїю 116r6-7, *acc. sg.* оускр(ь)^снѡкїе 100v11, ѡскр[ь]^снѡкїе 101v14.

○ × 13: ≈ въскрсенїе 8 (7+1), ≈ востанїе 5 (5)

● нар_L; домаћег порекла, в. **/ускрснуїи/**. RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 13; нар_Σ: × 13

/услишайши/ оуслыш[а]ти pf. ССЛ: *impt. 2. sg.* оуслыши 161r4 || ЗБ: *fut. 3. sg.* оуслышакїе 123v11.

○ × 2: ≡ ѡслышати 2 (1+1)

- зајЛ; уп. ссл. оуслышати (С, ФР: Д, Т, Да, СП, NN), стсл. оуслышати (СС), стсл.-цсл. оуслышати (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 1, нар_R: × 1; неутр_Σ: × 1, нар_Σ: × 1

/узмрґийи се/ оузмрґидити се pf. НБ: *inf.* оузмрґидити /се/ 130r18.

○ × 1: ∅ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *smьrděti (SES, Skok 3: 294–295). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/усна и усїна/ оусн[а]/оустна, [-е] f. ССЛ: *loc. pl.* /вѣ/ оустна^х[ѣ] 131r9, оу^стна^х[ѣ] 113r5 || П: *nom. pl.* оуснѣ 112v17, *instr. pl.* оуснама 112v19, М: *dat. pl.* оуснама 98v20, *loc. pl.* /оу/ оуснїи 120v10, НБ: *instr. pl.* /сѣ/ оустнама 120v12.

○ × 7: ∅ 1 (1), ≡ 8стнѣ 3 (2+1), ≈ 8ста 3 (2+1)

- књиж_L и нар_L; домаћег порекла (SES, s. v. *usta*, уп. Skok 3: 549, s. v. *usta*³), в. **/усїа/**; уп. ссл. оустна (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ), стсл. оустна (СС), стсл.-цсл. оустна (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 2, нар_R: × 5; књиж_Σ: × 2, нар_Σ: × 5

/усїочейи/ оузпоч[ети] pf. НБ: *praes. 3. pl.* оузпочнѣ 118v4.

○ × 1: ≈ быти 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, в. **/їочейи/**. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/усрдни/ оуср[ѣ]днїи, [-а], [-о] НБ: *voc. sg. m.* оуср[ѣ]^днїи 106r16, *instr. sg. n.* /сѣ/ оуср^днїи^м[ѣ] 144r22.

○ × 2: ≈ возлюбленный 1 (1), ≠ сватый 1 (1)

- зајЛ; од исте основе као и **/срце/** (в.) (Skok 3: 316–317, s. v. *srce*, ESJS 15: 871–872, s. v. *srъdъce*); уп. ссл. оусрьднѣ (ФР: Т, Да, ЂБ), стсл. оусрьднѣ (СС), стсл.-цсл. оусрьднѣ (SJS), уп. и **/великосрґиња/**. Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 2; неутр_Σ: × 2

/усрдно/ оусрдно adv. ССЛ: оуср[ѣ]^дно 131r12 || НБ: оуср^дно 111v16, 130r23, оуср[ѣ]^дно 118r24.

○ × 4: ∅ 3 (3), ≡ оусрдно 1 (1)

- зајЛ; домаћег порекла, в. **/усрдни/**; уп. ссл. оусрьдно (ФР: Д, Т, Да, ГЦ, ПП, NN, ЂБ). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ неутр_R: × 4; неутр_Σ: × 4

/усреду/ оусреди праер. М: оусреди 117r15, оусре^д[и] 101r15, 108r15.

○ × 3: ≈ посредѣ 2 (2), ≈ посреди 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, в. **/у/** и **/среду/**.

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/усїа/ оуста/8ста n. coll. ССЛ: *gen. pl.* /ѡ[ѣ], из, зарад[и]/ оустѣ 131r10, 142v2, 142v18, оус^тѣ 142r24, *acc. pl.* /на/ оуста 139r5 || ЗБ: *nom. pl.* оуста 156v6, 157r8, 161r1, *gen. pl.* /ѡ[ѣ], из, зарад[и]/ оуста 111r14, 125r2, 127r18, 135r18, 136v3, 142r9, 142r17, 142v7, 156v7, 158r3, 158r5, 159r17, *dat. pl.* оусто^м[ѣ] 131r3-4, *acc. pl.* оуста 112r3, 120v9, 132r5, 141r15, 156v12, *instr. pl.* /сѣ/ оустыма 104r13, 124v23, оустыма 142v5, 8сти 104r15, *loc. pl.* /оу/ оусты 158r20, М: *instr. pl.* /сѣ/ оустма 139r3, НБ: *gen. pl.* /ѡ[ѣ]/ оуста 111r10, *acc. pl.* /на/ оуста 156r12-13.

○ × 34: ∅ 2 (1+1), ≡ оуста 25 (17+5+1+2), = оуста 5 (4+1), # = 8ста 1 (1), ≈ оустна 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *usta (SES, Skok 3: 549, s. v. *usta*³); уп. ссл. оуста (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ЂБ), стсл. оуста (СС), стсл.-цсл. оуста (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ неутр_R: × 11, књиж_R: × 5, нар_R: × 18; неутр_Σ: × 11, књиж_Σ: × 5, нар_Σ: × 18

/уствавиџи/ оустави[ти] pf. М: *perf. 1. sg. m. /ca^M[ь]/* оуставиџо 136r4.

○ × 1: ≈ представити 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла (уп. SES, s. v. *staviti*, Skok 3: 330–331, s. v. *stav*), в. **/ствавиџи/**, уп. ссл. оуставити (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ЂБ), стсл. оуставити (СС), стсл.-цсл. оуставити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/уствајаџи/ оуствајати/вствајати impf. П: *inf. оуствајати 100v20, praes. 3. sg. оуствае 98r9, 98r19, 99r7, 99r13, 99r18, 100r9-10, 100r10, 125r11, вствае 99r12-13, praes. 1. pl. встваемо 104r24, praes. 3. pl. оустваю 120v4.*

○ × 12: ≡ воставати 10 (8+2), = въставати 1 (1), = въстати 1 (1)

- књиж_L и нар_L; домаћег порекла (SES, s. v. *stati*¹, Skok 3: 329, s. v. *stati*), в. **/устваџи/**, уп. **/ствјајаџи/**; уп. ссл. вствајати (ФР: Д, Да, СП), стсл. вствајати (СС), стсл.-цсл. вствајати (SJS). Даничић: *вствајаџи*, RJAZU: +

▲ нар_R: × 12; нар_Σ: × 12

/уствалац/ оусталаць, [-оца] m. НБ: *nom. sg. оусталаць 97v16.*

○ × 1: ≈ дѣлатель 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, в. **/устваџи/**. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/устванак/ оустан[а]к[ь], -нка m. М: *gen. sg. оустанка 104v1, dat. sg. /по/ оустан^кк8 104v9, ♦ /из/ мр^(т)вы оустанка 104v1 ≈ вѣскр^ѣнїе 23r19.*

○ × 2: ≈ вѣстанїе 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла (Skok 3: 326–327, s. v. *stan*), в. **/устваџи/**. RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/уствануџи/ в. **/устваџи/**

/уствануџе/ оустанвкѣ/оустанвкѣ/встанвкѣ, -кѣ n. М: *nom. sg. оустанвкѣ 119r18-19, gen. sg. /прѣгѣ, заради/ оустанвкѣ 98r6, 99v6, 101v13, 116v16, оустанвкѣ 97r22-23, встанвкѣ 103v1-2, встанвкѣ 104r23, dat. sg. /по/ оустанвкѣ 97v3, 118v19, acc. sg. /на/ оустанвкѣ 100v4, 101r13, 104v11, оустанвкѣ 104r3-4, instr. sg. /пред[ь], с/ оустанвкѣ^M[ь] 98r14, 102v6.*

○ × 16: ≈ востанїе 15 (15), # ≈ востанїе 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, в. **/уствануџи/**. RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 16; нар_Σ: × 16

/уствање/ в. **/вастваније/**

/устваџи/ в. **/вастаџи/**

/устврџаџи се/ оустврџа[ти]/оустврџа[ти] се impf. НБ: *praes. 3. pl. /се/ оустврџаю 162v9, impt. 2. sg. /се/ оустврџай 133r17.*

○ × 2: ∅ 2 (2)

- нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *strokъ (SES, s. v.v. *stroka, strok*, Skok 3: 350, s. v. *struk*). RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/yše/ оус'к[є]/зск[є]/оуш[е], -на п. НБ: *gen. sg.* /w[ь]/ оус'кна 97r7, 117r23, оушја 115r23, *loc. sg.* /на/ зску 131v5 ♦ /на/ њнар'с'ко^М[ь] зску 131v5 ≈ /на/ источициѣ 48v1.

○ × 4: ∅ 1 (1), ≈ дверѣи 2 (1+1)

● нар_L; домаћег порекла (SES, s. v. *usta*, Skok 3: 549, s. v. *usta*³), в. **/yšūa/**. RJAZU: +

▲ нар_R: × 4; нар_Σ: × 4

/yšūvavai ce/ оусв[ивати] се impf. НБ: *praes. 3. pl.* /се/ оусв[ивати] 126v3.

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (Skok 3: 356, s. v. *sud*²), в. **/yšūvavai ce/**. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/yšūmni ce/ оусмн[ити] се pf. П: *perf. 2. sg. m.* /си се/ оусм^Мн[ити] 111v4.

○ × 1: ≡ оусмн[ити] са 1 (1)

● књиж_L и нар_L; уп. ссл. оусомн[ити] се (ФР: Т, СП), стсл. оусжмн[ити] са (СС), стсл.-цсл. оусжмн[ити] са (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/yšūajai ce/ оутаи[ти] pf. ССЛ: *perf. 2. sg. m.* оутаиль /еси/ 157v4.

○ × 1: ≡ оутант[и] 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *utajiti (уп. Skok 3: 434, s. v. *tajiti*, SES, s. v. *tajiti*), уп. мак. *утаи*, буг. *утая*, слн. *utajiti*, чеш. *utajiti*, слч. *utajit'*, поль. *utaić*, рус. *утать*, укр. *утаїти*, *втаїти*, блр. *утаіць*; уп. ссл. оутант[и] (ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП), стсл. оутант[и] (СС), стсл.-цсл. оутант[и] (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/yšūvrdi (ce) оутвр'дити I: pf. П: *inf.* оутвр'дити 103v21, 104r2, *aor. 3. pl.* оутв^Р(ь)дише 103v22, *л.* *ūprigev ūrīni gen. sg. m.* /w[ь]/ оутвр'ћенога 104r7-8, НБ: *perf. 3. sg. m.* /е/ оутвр'дио 106r8 **II: - се** pf. П: *perf. 3. sg. f.* /се е/ оутвр'дила 104r8.

○ **I:** × 5: ≡ оутвр'дити 4 (3+1), ≈ просв'тити 1 (1) **II:** × 1: = оутвр'дити са 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла (Skok 3: 531, s. v. *tvrd*, SES, s. v. *trd*), в. **/yšūvrdi/**; уп. ссл. оутвр'дити (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, NN, ЂБ), стсл. оутвр'дити (са) (СС), стсл.-цсл. оутвр'дити (са) (SJS). **I:** Даничић: +, RJAZU: + **II:** RJAZU: +

▲ неутр_R: × 3, нар_R: × 3; неутр_Σ: × 3, нар_Σ: × 3

/yšūvrđivavai ce/ оутвр'ћ[ивати] impf. П: *л.* *ūri loī sađaišni* оутвр'ћ[ивати] 98v12.

○ × 1: ‡ ≡ оутвр'ждати 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. **/yšūvrdi/**; уп. ссл. оутвр'ждати (ФР: Д, Т, Да, ГЦ, NN), оутвр'ждавати (ФР: ЂБ), стсл. оутвр'ждати (СС), стсл.-цсл. оутвр'ждати (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/yšūehi/ оуте[кв] pf. НБ: *aor. 3. pl.* оутекоше 112r5, 113v6.

○ × 2: ≈ б[е]жати 1 (1), ≈ избыти 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (Skok 3: 449–451, s. v. *teći*), в. **/yšūehi/**; уп. стсл.-цсл. оутеци (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/yšūešai ce/ оут[еша]ти impf. П: *perf. 3. sg. m.* /е/ оут[еша]о 124r14.

○ × 1: = оут[ешати] 1 (1)

● књиж_L; домаћег порекла, в. **/yšūešai ce/**; уп. ссл. оут[ешати] (ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ), стсл. оут[ешати] (СС), стсл.-цсл. оут[ешати] (SJS). Даничић: + | Јовановић 1911: *оутешивати*

▲ нар_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/ӯшеније/ оутѣшеніе, [-іа] п. М: *nom. sg.* оутѣшеніе 128v4.

○ × 1: ≈ оутѣха 1 (1)

● књиж_L и нар_L; домаћег порекла, в. /ӯшешіи/; уп. ссл. оутѣшеніе (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ЂБ), стсл. оутѣшеніе (СС), стсл.-цсл. оутѣшеніе (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/ӯшешіи (се)/ оутеші[ти] I: pf. II: *pot. 3. sg.* /би/ оутешіо 96v24 II: ~ се pf. ЗБ: *perf. 3. pl. f.* /cv ce/ оутѣшиле 118v1.

○ I: × 1: = оутѣшити 1 (1) II: × 1: = оутѣшити с_А 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла (Skok 3: 468–469, s. v. *tih*, SES, s. v. *tešiti*), в. /ӯшешіи се/; уп. ссл. оутѣшити (ФР: Д, Т, Да, СП, ПП), оутѣшити се (С), стсл. оутѣшити (с_А) (СС), стсл.-цсл. оутѣшити (с_А) (SJS).

I: Даничић: +, RJAZU: + II: Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/ӯшицаіи се/ оути[цати] се impf. НБ: *praes. 3. pl.* оутичв /се/ 126v6.

○ × 1: ≈ дєрзати 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. **tykati* (Skok 3: 429–430, s. v. *taći*, SES, s. v. *tikati*²). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ӯшишаіи се/ оутиша[ти] се pf. М: *perf. 3. sg. n.* /се љ/ оутишало 97r13, НБ: *aor. 3. sg.* оутиша /се/ 108r18.

○ × 2: ≈ оутешити 1 (1), ≠ быст' тишина 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. **tixъ* (SES, s. v. *tih*, Skok 3: 468, s. v. *tih*); уп. ссл. оутишати (ФР: Да), стсл. оутишати с_А (СС), стсл.-цсл. оутишати с_А (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/ӯшом/ оутом[ь] adv. НБ: оуто^М[ь] 158r11.

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, срасла предлошко-падежна конструкција оу то^М[ь], в. /у/ и /ш_{ај}, ш_{ој}/ RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ӯшойіи/ стопи[ти] pf. ЗБ: *perf. 3. sg. n.* /ніе/ стопило 111v1.

○ × 1: = оутопити 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла (SES, s. v. *-topiti*, Skok 3: 482–483, s. v. *topiti (se)*), в. /ш_{ој}іи се/; уп. стсл. оутопити (СС), стсл.-цсл. оутопити (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ӯшреник/ оутреник[ь], [-а] м. НБ: *acc. sg.* оутреник^К(ь) 101r9.

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. **terti* (SES, s. v. *treti*¹, Skok 3: 511–513, s. v. *trti*). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ӯшроба/ оутроб[а], [-е] f. ЗБ: *acc. sg.* /скрозь/ оутроб₈ 99v12, НБ: *acc. pl.* оутробе 119v5.

○ × 2: ∅ 1 (1), ≡ оутроба 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. **otroba* (Skok 3: 552–553, ESJS 619); уп. ссл. оутроба (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ), стсл. жроба (СС), стсл.-цсл. жроба (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 2; неутр_Σ: × 2

/ӯпрудий̄и се/ оутрѣди[ти] се pf. ЗБ: *plus. perf. 3. sg. m.* /бѣше се/ оутрѣдѣо 131v4, М: *perf. 3. sg. m.* оутрѣдѣо /^{сѣ}/ 131v12.

○ × 2: = оутрѣдити сА 1 (1), #≠ трѣждати сА 1 (1)

● зајЛ; домаћег порекла, в. **/ӯпрудий̄и се/** (SES, s. v. *trud*, Skok 3: 514, s. v. *trud'*); уп. ссл. оутроудити (ФР: NN), стсл. оутроудити сА (СС), стсл.-цсл. оутроудити сА (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_Р: × 2; нар_С: × 2

/ӯпрча̄иу/ оутрча[ти] рѣ. НБ: *perf. 3. pl. m.* /сѣ/ оутрчачи 122v6.

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_Л; домаћег порекла (Skok 3: 495, s. v. *trčati*), в. **/ӯпрча̄иу/**. RJAZU: +

▲ нар_Р: × 1; нар_С: × 1

/ӯћу/ оукв/оукв̄/оући pf. М: *inf.* оукв 122r21, *praes. 3. sg.* оугѣ 122v10, *perf. 3. sg. m.* /е/ оушао 120v21, *aor. 3. sg.* оугѣ 99v22, 158v16, *aor. 3. pl.* оућоше 115v2, *fut. 3. sg.* оукв̄ /кѣ/ 107v13-14, *pot. 3. sg. m.* /би/ оушао 120v20, НБ: *aor. 1. sg.* оућо^х[ъ] 108r5, *aor. 3. sg.* оугѣ 107v20, оуће 141v19, *fut. 3. pl.* /кѣ/ оући 120r7, *pot. 3. sg. m.* /би/ оушао 119v8, *pot. 3. pl. m.* /би/ оушли 120r3.

○ × 14: ∅ 5 (5), ≈ вѣннити 3 (2+1), ≈ входити 2 (2), ≈ сходити 1 (1), ≈ прійти 2 (2), ≈ взати сА 1 (1)

● кѣиж_Л и нар_Л; домаћег порекла (Skok 1: 707–708, s. v. *ici*), в. **/ӯћу/**; уп. ссл. вѣннити (С, ФР: Д, Т, СП, ГЦ, ПП, NN), стсл. вѣннити (СС), стсл.-цсл. вѣннити (SJS), RJAZU: +

▲ нар_Р: × 14; нар_С: × 14

/ухо/ оух[о]/сх[о], -а pl. **оуши, оушес-** п. ССЛ: *gen. pl.* 8шей 131r11, *loc. pl.* /вы/ оушеса^х[ъ] 113r5 | ЗБ: *gen. sg.* /ѡ[ъ]/ оуха 139r1, *acc. pl.* оуши 120v6, 141r16, НБ: *acc. pl.* оуши 161v15.

○ × 6: ∅ 1 (1), ≡ оухо 4 (2+2), = оухо 1 (1)

● зајЛ; домаћег порекла, од псл. *uxo (SES, Skok 3: 538–539); уп. ссл. оухо (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ЂБ), стсл. оухо (СС), стсл.-цсл. оухо (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 4, кѣиж_Р: × 2; неутр_С: × 4, кѣиж_С: × 2

/уцрв̄ла̄иу се/ оуцрв̄лати се pf. НБ: *inf.* оуцрв̄лати /се/ 130r18.

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_Л; домаћег порекла (Skok 1: 275–276, s. v. *crn'*), в. **/уцрв̄/**. RJAZU: +

▲ нар_Р: × 1; нар_С: × 1

/ученик/ оуч[е]н[и]кв̄/сч[е]н[и]кв̄, [-а] м. ССЛ: *dat. pl.* /кѣ/ 8ч(е)н(и)ко^м(ъ) 106r10, оуч(е)нико^м(ъ) 117r9, оуч(е)н(и)ко^м(ъ) 113r7, 117r20 | ЗБ: *nom. sg.* оуч(е)н(и)кв̄ 140r25, 140r25-140v1, 156v23, *nom. raik. m.* оуч(е)н(и)ка 106r15, *nom. pl.* оуч(е)н(и)цы 106v22, 107r19, 111r2, 111r4, 113v5, оуч(е)ницы 114v4-5, *gen. pl.* /измѣгю, посредь/ оуч(е)н(и)ка 97r13-14, 97v4, *dat. pl.* /кѣ/ оуч(е)н(и)ко^м(ъ) 99v22, 116v3, 116v15, 117v16-17, *acc. pl.* оуч(е)н(и)ке 108r14, НБ: *dat. sg.* оуч(е)н(и)кв̄ 102v22, *gen. pl.* /рад[и]/ оуч(е)н(и)ка 114r14, *dat. pl.* оуч(е)н(и)ко^м(ъ) 95v6, 96r9, 125r21, *instr. pl.* /пред[ъ]/ оуч(е)н(и)цы 105v21.

○ × 27: ∅ 6 (6), ≡ оученикв̄ 20 (17+2+1), = оученикв̄ 1 (1)

● зајЛ; од домаћих творбених елемената (Skok 3: 534–535, s. v. *učiti (se)*), в. **/учӣиу/**; уп. ссл. оученикв̄ (ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, NN), стсл. оученикв̄ (СС), стсл.-цсл. оученикв̄ (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ неутр_Р: × 13, кѣиж_Р: × 11, нар_Р: × 3; неутр_С: × 13, кѣиж_С: × 11, нар_С: × 3

/учење и ученије/ оученје/оученіе, -на/ -іа п. ССЛ: *gen. sg.* оученіа 131r9, ЗБ: *nom. sg.* оученје 103v8, 127r18, *gen. sg.* /из, ѡ[ъ]/ оученіа 103v9, 135v12, 136r8, 137r6, 161v18, *acc. sg.* /на/

оученіє 135r18, 135v20, 161v14, *instr. sg.* /cl/ оученіє^М[ь] 136r15, *loc. sg.* /oy/ оученю 161v16, НБ: *gen. sg.* /w[ь]/ оучена 135r25, *acc. sg.* оученіє 135r16, *instr. sg.* оученіє^М[ь] 127r3, 138r21-22.

○ × 17: ø 4 (3+1), ≡ оученіє 10 (8+2), = оученіє 2 (2), ≠ оученіє 1 (1)

● књиґл; домаґег порекла (Skok 3: 534–535, s. v. *učiti (se)*), в. /**учиѿи**/; уп. ссл. оученіє (ФР: Да), стсл. оученіє (CC), стсл.-цсл. оученіє (SJS). Даничиѿ: +, RJAZU: +

▲ књиґр: × 1, нарр: × 16; књиґс: × 1, нарс: × 16

/учиниѿи (се)/ оучинити/счинити I: pf. НБ: *inf.* оучинити 96r1, 97r2, 102v15, 115r19, 130v1, *praes. 2. sg.* оучины 116v10, *praes. 3. sg.* оучини 95v17, *praes. 1. pl.* /да/ оучинимо 129v10, *praes. 3. pl.* оучине 125v14, *perf. 3. sg. m.* /el/ оучиніѿ 125r8, 139r16, оучиніѿ /el/ 126v13, *perf. 1. sg. f.* /ca^М[ь]/ оучинила 136v7, *perf. 3. sg. f.* /el/ оучинила 114v10, 114v16, 137v7, 137v14, *perf. 3. sg. n.* /el/ оучинило 100r24, *aor. 3. sg.* оучини 135r7, *aor. 3. pl.* оучинише 114r1, *fut. 1. sg.* оучинити /кю/ 155v18, *fut. 3. sg.* /hjel/ оучинити 96v5, 115r21, /некю/ оучинити 121r16-17, *pot. 3. sg. m.* /би/ счиніѿ 97v6, 124r18, /би/ оучиніѿ 141r22, /не би/ оучиніѿ 141r22, *іл. ūridgev ūrīni f. nom. sg.* оучинієна 123v5, *іл. ūridgev ūrīni n. nom. sg.* оучинієно 117r15, *іл. ūridgev ūrīni n. acc. sg.* оучинієно 101r15, 125v11 ♦ ни пода цо да оучини 95v17 ≈ в' небыті^г прівести 16r13-14 **II:** ~ **се** pf. НБ: *praes. 1. pl.* /ce/ оучинимо 129v16, *perf. 3. sg. m.* /ce e/ оучиніѿ 96r23, *aor. 3. sg.* /cel/ оучины 96v6, 96v14, *fut. 3. sg.* оучиникю /cel/ 134v2.

○ **I:** × 32: ø 11 (10+1), ≈ сотворити 14 (12+1+1), ≈ содѣлати 2 (2), ≈ содѣлати 2 (2), ≈ составити 1 (1), ≈ творити 1 (1) **II:** × 5: ø 2 (1+1), ≈ быти 2 (2), ≠ быти 1 (1)

● зајл; домаґег порекла (SES, s. v. *čín²*, Skok 2: 325–326, s. v. *čín²*), в. /**чиниѿи**/; уп. ссл. оучинити (ФР: Д, ЪБ), стсл. оучинити (CC), стсл.-цсл. оучинити (SJS). **I:** Даничиѿ: +, RJAZU: + **II:** Даничиѿ: +, RJAZU: +

▲ неутрр: × 11, нарр: × 26; неутрс: × 11, нарс: × 26

/учиѿель/ оучитель, -лнѿ м. ЗБ: *nom. sg.* оуч(и)т(е)ль 112r16, *gen. sg.* оуч(и)т(е)лнѿ 100r4, *gen. pl.* оучителнѿ 121r13.

○ × 3: ≡ счинтель 2 (2), = счинтель 1 (1)

● зајл; од домаґих творбених елемената (Skok 3: 534–535, s. v. *učiti (se)*, SES, s. v. *učiti*), уп. /**учиѿи**/; уп. ссл. оучитель (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ПП), стсл. оучитель (CC), стсл.-цсл. оучитель (SJS). Даничиѿ: +, RJAZU: + | Михајловиѿ 1984: +

▲ неутрр: × 2, нарр: × 1; неутрс: × 2, нарс: × 1

/учиѿельски/ оуч[и]т[е]лск[и]и, [-а], [-о] М: *loc. sg. m.* /но/ оуч(и)т(е)л(ь)^ско^М(ь) 128v8.

○ × 1: ≈ счинтель 1 (1)

● нарл; од домаґих творбених елемената (Skok 3: 534–535, s. v. *učiti (se)*), уп. /**учиѿель**/; уп. оучительскъ (Miklosich). RJAZU: +

▲ нарр: × 1; нарс: × 1

/учиѿи (се)/ оучити I: impf. ЗБ: *inf.* оучити 109v6, *praes. 2. sg.* оучишь 140v3, *praes. 3. sg.* оучи 127r3, 161v13, НБ: *praes. 3. sg.* оучи 112r16, 123v12, *praes. 3. pl.* оуче 127v9, *іл. ūriлої садашњи* оучеѿи 125v19 **II:** ~ **се** impf. НБ: *inf.* оучити /ce/ 102r6, *fut. 3. pl.* /кю/ оучити /ce/ 163r18.

○ **I:** × 8: ø 2 (2), ≡ счинти 2 (2), = оучити 1 (1), = оучити сѿ 1 (1), ‡ ≈ глаголати 1 (1), ‡ ≈ наставлати 1 (1) **II:** × 2: ø 1 (1), ‡ ≈ ходити 1 (1)

● зајл; домаґег порекла, од псл. *učiti (Skok 3: 534–535, SES); уп. ссл. оучити (С, ФР: Д, Т, Да, ГЦ), стсл. оучити (сѿ) (CC), стсл.-цсл. оучити (сѿ) (SJS). **I:** Даничиѿ: +, RJAZU: + **II:** RJAZU: +

▲ неутрр: × 3, нарр: × 7; неутрс: × 3, нарс: × 7

/фајга/ файд[а]/фаид[а], [-е] f. НБ: *acc. sg.* /за/ файд⁸ 137v21, фаидv 139v10.

○ × 2: ∅ 1 (1), ≈ полза 1 (1)

● нар_L; од тур. *fauda*, крајњег арапског порекла (Петровић 2012 : 295, Skok 1: 503, Škaljić 276, ПЕРСЈ, s. v. *vajda*). RJAZU: + | Михајловић 1974: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/фајгисаиџ/ фаиди[сати] pf. НБ: *praes. 3. sg.* фаидише 159r7.

○ × 1: ≈ ползовати 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од **/фајга/** (в.) (Skok 1: 503, s. v. *fajda*). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/фела/ фела, -е f. НБ: *nom. sg.* фела 117r8, 134v23, *gen. sg.* /ѿ[ъ]/ феле 113v10, 115r4.

○ × 4: ∅ 1 (1), ≈ полъ 3 (3)

● нар_L; од мађ. *fel* (Skok 1: 509). RJAZU: + | Михајловић 1974: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 4; нар_Σ: × 4

/филий/ филип[ъпъ], филиппа *nom. progr. m.* ЗБ: *dat. sg.* фили^пv 157r21, *voc. sg.* фили^ппе 157r24.

○ × 2: ≡ Филипъ 2 (1+1)

● зај_L; уп. ссл. филипъ (ФР: Д), стел.-цсл. филипъпъ, филипъ (SJS), стел. филипъ (CC); крајње порекло од грч. Φίλιππος (Skok 1: 697, s. v. *Hvilip*, Фасмер 4: 194). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 2; неутр_Σ: × 2

/философ/ философъ, -а m. НБ: *nom. sg.* философъ 141r11.

○ × 1: ∅ 1 (1)

● књиж_L; уп. стел. философъ (CC), стел.-цсл. философъ (SJS); крајње порекло од грч. φιλόσοφος (Skok 1: 517, s. v. *Hvilip*, SES, s. v. *filozofija*, Фасмер 4: 194). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1974: +

▲ неутр_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/финик, финикс/ финикъ/финиъ, [-а] m. ССЛ: *nom. sg.* финиъ 99v3, ЗБ: *nom. sg.* финикъ 99v2, *instr. pl.* /с/ финицы 98v10.

○ × 3: ≡ финикъ 2 (1+1), = финиъ 1 (1)

● књиж_L; уп. ссл. финиъ (С, ФР: Д, Т), стел. финиъ (CC), стел.-цсл. финиъ, финиъсъ (SJS); крајње порекло од грч. φοῖνιξ (Skok 1: 511, s. v. *feniks*, Фасмер 4: 195). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1974: +

▲ неутр_R: × 2. књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 3

/фонџана/ фонтан[а], [-е] f. ЗБ: *instr. sg.* фонтано^м[ъ] 137r9.

○ × 1: ≡ фонтана 1 (1)

● зај_L; од ит. *fontana* (Skok 1: 524, SES). RJAZU: + | уп. Михајловић 1974: *фонтан*

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/форма/ форм[а], [-е] f. НБ: *acc. sg.* /на/ форм^м 160r23 ♦ на дрѣгv форм^м 160r23 ‡≈ инъ 74r10.

○ × 1

● нар_L; од лат. *forma* (SES, Skok 1: 525–526). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1974: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/фошѣнија, фошѣина/ фотинѣа/фотина, [-е] ном. propr. f. ЗБ: ном. sg. фотинѣа 137r21, instr. sg. фотино^М[ь] 137r7-8
 ○ × 2: ≡ Фотѣна 1 (1), = Фотѣна 1 (1)
 ● књиѣж_L; уп. стсл.-цсл. фотинѣа (SJS); крајње порекло од грч. Φωτεινή.
 ▲ неутр_R: × 1, књиѣж_R: × 1; књиѣж_Σ: × 2

Х

/хазѣна/ хазѣин[а], -е f. НБ: gen. sg. /до, из/ хазѣине 109r1, 157r10, асс. sg. хазѣинѣ 110v12.
 ○ × 3: ≈ сѣкровѣце 3 (2+1)
 ● нар_L; од тур. *hazine*, крајњег арапског порекла (уп. Петровић 2012: 34, s. v. *азна*, Skok 1: 662, s. v. (*h)azna*, Škaljić 323, s.c. *hazna*). Даничић: *хазна*, RJAZU: + | Михајловић 1974: *хазна* | Јовановић 1911: +
 ▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/хајѣи/ ха[јѣти] impf. НБ: praes. 3. sg. /не/ хае 102r10.
 ○ × 1: ∅ 1 (1)
 ● нар_L; домаћег порекла, од псл. *xajati (ПЕРСЈ, s. v. *нека*, ЭССЯ 8: 11–12, Skok 1: 648–649, SES, s. v. *nehati*). Даничић: +, RJAZU: +
 ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/халѣина/ халѣн[а]/халин[а], -е f. НБ: gen. sg. /зарад[и]/ халѣне 98v22-23, халине 106v13, асс. sg. /оу/ халинѣ 106v10, 115v17, 115v21, 157v9, халинѣ 115v4, 116r3, instr. sg. халино^М[ь] 157v10, халѣно^М[ь] 163r11, асс. pl. халине 157v14 ♦ /зара^М[и].../ горѣне халѣне 98v22-23 ≠ одеѣѣ^М 19r9, ♦ го^Рне халине 157v13-14 ≈ одеѣѣ^М 72r4
 ○ × 11: ∅ 1 (1), ≈ рыѣа 5 (5), ≈ одеѣѣа 3 (3)
 ● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. **xal'a* (SES, s. v. *halja*, уп. Skok 1: 652–653, s. v. *halj*). RJAZU: + | Јовановић 1911: +
 ▲ нар_R: × 11; нар_Σ: × 11

/харѣмија/ харѣмѣ[а], [-ѣе] м. НБ: асс. pl. /мерѣо/ харѣмѣ 113r12.
 ○ × 1: ≈ раѣзонѣкѣ 1 (1)
 ● нар_L; од тур. *harati* (Петровић 2012: 49–50, s. v. *арѣмија*, Skok 1: 656, Škaljić 313). RJAZU: + | Михајловић 1974: + | Јовановић 1911: +
 ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/хѣјѣа/ хѣјѣа/хѣјѣа, -е f. НБ: ном. sg. хѣјѣа 103v14, 159r15, gen. sg. хѣјѣе 103v15, асс. sg. /за, на/ хѣјѣѣв 104r11, 118r10, хѣјѣѣв 123v4, 128v5, хѣјѣѣв 141r12.
 ○ × 8: ≈ полѣа 4 (4), ≈ корыѣѣѣ 1 (1), ≈ потреѣѣа 1 (1), ≈ плоѣѣѣ 1 (1), ≈ спѣѣѣѣѣ 1 (1)
 ● нар_L; в. /ѣѣјѣа/. Јовановић 1911: +
 ▲ нар_R: × 8; нар_Σ: × 8

/хѣѣѣѣ/ хѣѣѣѣ, -е f. ЗБ: gen. sg. хѣѣѣѣ 156v5, НБ: ном. sg. хѣѣѣѣ 126r9, gen. sg. /ѣѣ[ѣ]/ хѣѣѣѣ 126r7, асс. sg. /на/ хѣѣѣѣв 126r19, instr. sg. хѣѣѣѣ^М[ь] 126r4 ♦ почитѣѣѣѣ хѣѣѣѣ^М[ь] 126r4 ≈ прослаѣѣѣѣѣ 43v12.
 ○ × 5: ≡ хѣѣѣѣѣ 1 (1), ≈ слаѣѣѣѣѣ 1 (1), ‡ ≈ слаѣѣѣѣѣ 2 (2)
 ● зај_L; домаћег порекла, од псл. *xvala (Skok 1: 696–697, s. v. *hval*, SES, ЭССЯ 8: 118–119); уп. ссл. хѣѣѣѣѣ (ФР: Д, Т, Да, СП, ПП, ЂБ), стсл. хѣѣѣѣѣ (СС), стсл.-цсл. хѣѣѣѣѣ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
 ▲ неутр_R: × 4, нар_R: × 1; неутр_Σ: × 4, нар_Σ: × 1

/хвалийи (се)/ хвали[ти] I: impf. НБ: *praes. 1. sg.* хвали^М[ъ] 127v22-23, *praes. 3. pl.* хвале 125r13, 126r15, *л. ṽrigev ṽrṽni nom. sg. m.* хвалѣ^Н[ъ] 125r12 II: ~ **се** impf. ССЛ: *praes. 3. sg.* хвали^Т[ъ] /ce/ 142v1 || ЗБ: *praes. 3. sg. /ce/* хвали 106r16, 127r4, /ce/ хвали 141v11, М: *praes. 3. sg. /ce/* хвалїи 155v8, /ce/ хвалы 156r2, *praes. 3. pl. /ce/* хвале 155v5.

○ I: × 4: ∅ 1 (1), ≈ славити 1 (1), ‡ ≈ славити 1 (1), ‡# ≈ благословити 1 (1) II: × 7: ≡ хвалити сѧ 4 (4), ≈ похвалати сѧ 2 (2), # ≠ похвала 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *xvala (Skok 1: 696–697, s. v. *hval*, SES, s. v. *hvala*, ЭССЯ 8: 119–120); уп. ссл. хвалити (С, ФР: Д, Т, Да, СП, NN, ЪБ), стсл. хвалити (СС), стсл.-цсл. хвалити (сѧ) (SJS).

I: Даничић: +, RJAZU: + II: Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ неутр_R: × 1, књиж_R: × 1, нар_R: × 9; неутр_Σ: × 1, књиж_Σ: × 1, нар_Σ: × 9

/хилѧда/ хилѧда, [-е] f. НБ: *acc. sg.* хилѧдѧ 126r15, *gen. pl.* хилѧда 100v13, 125r20, хилѧ^А[а] 126r15, *instr. pl.* хилѧдами 100v13, 140r19.

○ × 6: ≈ тисѧца 4 (з+1), ≈ тој 1 (1), ≈ тѧа 1 (1)

● нар_L; од грч. χιλιάς, *acc. χιλιάδα* (Skok 1: 666–667); уп. хилѧда (Miklosich). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 6; нар_Σ: × 6

/хисе/ хисе, -ета n. НБ: *nom. sg.* хисе 157r18, *gen. sg.* /ṽ[ъ]/ хисета 135v20.

○ × 2: ≈ часть 1 (1), ‡ ≈ часть 1 (1)

● нар_L; од тур. *hisse*, крајњег арапског порекла (Петровић 2012: 149, s. v. *uce*, Skok 1: 669, Škaljić 331).

RJAZU: + | Михајловић 1974: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/хиѧаѧи/ хита[ти] impf. НБ: *praes. 1. pl.* хитамо 115r2, *perf. 3. pl. m. /cv/* хитали 120r7 ♦ тр^чекѧ хитамо 115r2 ≈ тѧѧѧ' 33v14.

○ × 2: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *xytati (ЭССЯ 8: 160, Skok 1: 669–670); уп. хытати (Miklosich).

Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1984: *хитити* | Јовановић 1911: *хитети*

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/хиѧлен/ хитлѧн[ъ], [-а], [-о] НБ: *acc. sg. m.* хитлѧна 121r18.

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (Skok 1: 669–670, s. v. *hitati*), в. /хиѧаѧи/. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/хиѧро/ хит^ро adv. НБ: хит^ро 117v7.

○ × 1: ≈ спѧшно 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. **xytрь(jb)* (ЭССЯ 8: 162–164, Skok 1: 669–670, s. v. *hitati*, SES, s. v. *hiter*); уп. стсл. хытро (СС), стсл.-цсл. хытро (SJS). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

hiter); уп. стсл. хытро (СС), стсл.-цсл. хытро (SJS). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/хиѧросѧ/ хитрост[ъ], -и f. НБ: *gen. sg.* хитро^Сти 100r2.

○ × 1: ≈ скоростъ 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, уп. псл. *xytrostъ (ЭССЯ 8: 162, Skok 1: 669–670, s. v. *hitati*, SES, s. v. *hiter*); уп.

ссл. хытростъ (ФР: Д, Т, ГЦ), стсл. хытростъ (СС), стсл.-цсл. хытростъ (SJS). Даничић: +,

RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/хич/ хичъ adv. НБ: хичъ 96r23.

○ × 1: ∅ 1 (1)

- нар_L; од тур. *hiç*, крајњег персијског порекла (Skok 1: 666, Škaljić 329). RIAZU: + | Јовановић 1911: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/хјерувим/ хјерѡвим[ъ]/хјерѡвим[ъ], [-а] м. ЗБ: *nom. pl.* хјерѡвими 121r2-3, *instr. pl.* ^{1с1} хјерѡвими 140v21.

○ × 2: ≡ херѡвимъ 2 (2)

- књиж_L; уп. ссл. хероѡвимъ (ФР: Д, Да, ТХ), стсл. хероѡвимъ, херовимъ (СС), стсл.-цсл. хероѡвимъ, херовимъ (SJS); крајње порекло од грч. χερουβίμ (ESJS 216, Skok 1: 665). RIAZU: +
- ▲ неутр_R: × 2; књиж_Σ: × 2

/хлаган/ в. /лаган/

/хлеб/ в. /леб/

/хлебац/ в. /лебац/

/ходење/ ходене, [-ня] п. НБ: *instr. sg.* ходене^М[ъ] 120v14.

○ × 1: ≈ шествје 1 (1)

- књиж_L; домаћег порекла, в. **/ходийи/**; уп. ссл. хождение (С, ФР: Д, Т, Да). уп. Даничић: *хождение*, RIAZU: *хођење* | Јовановић 1911: +
- ▲ хибр_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/ходийи/ ходити impf. ССЛ: *impt. 2. sg.* ходи 118v15, 119v3 | ЗБ: *praes. 2. sg.* /да/ ходишь 125v18, *praes. 3. sg.* ходи 118v21, 132r13, /да/ ходи 125v3-4, *praes. 3. pl.* ходе 129r9, *imperf. 3. sg.* хоѡаше 125r7, *fut. 3. pl.* /кие.../ ходити 163r18, *impt. 2. sg.* ходи 119r16, 128v20, 129r6, *part. praes. act.* ходекѡ 111v2, НБ: *praes. 3. sg.* ходѡи 100v23, 132r10, 159v1, /не/ ходѡи 104r6, *praes. 3. pl.* ходе 120r21, 142r15, /не/ ходе 120r19, *impt. 2. pl.* хо^Тте 136v6, *part. praes. act.* ходекѡ 111v2, 123r13, 130r3, 130v19.

○ × 24: ∅ 8 (7+1), ≡ ходити 6 (2+4), #≡ ходити 1 (1), = ходити 5 (1+2+1+1), ‡= ходити 1 (1), ≈ ити 1 (1), ≈ теѡи 1 (1), ≈ быти 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *hoditi (ЭССЯ 8: 48–49, Skok 1: 675–677, SES); уп. ссл. ходити (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, NN, ЫБ), стсл. ходити (СС), стсл.-цсл. ходити (SJS). Даничић: +, RIAZU: +
- ▲ неутр_R: × 6, нар_R: × 18; неутр_Σ: × 6, нар_Σ: × 18

/холуј/ холвѡ, холв[ѡ] м. НБ: *acc. sg.* ^{1оу1} холвѡ 104r5 ♦ оу холвѡ ѡде 104r5 #≡ погикѡ 23r1.

○ × 1

- нар_L; домаћег порекла, од псл. *holuj (ЭССЯ 8: 65).
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/хракане/ хракане, [-ня] п. НБ: *acc. sg.* хракане 143r14, 144v19.

○ × 2: ≈ плюновенѡ 1 (1), ‡≈ прахъ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *xrakati (ЭССЯ 8: 89–90, Skok 1: 682–683, s. v. *hra*); уп. хракание (Miklosich). RIAZU: +
- ▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/храмайи/ храм[ати] impf. ЗБ: *praes. 3. pl.* хра^Млю 120r21.

○ × 1: ≡ храматн 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *xramati (ЭССЯ 8: 90); уп. ссл. храматн (ФР: Т). Даничић: +, RIAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/храна/ хран[а], [-е] f. НБ: асс. sg. хран8 107v14.

○ × 1: #≈ пажить 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. *xorna (ЭССЯ 8: 76–77, Skok 1: 684, s. v. hrana, SES, s. v. hrana); уп. храна (Miklosich). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/хранити се/ храни[ти] се impf. НБ: pot. 3. sg. m. /би се/ храниѡ 127v5.

○ × 1: ∅ 1 (1)

● зај_L: домаћег порекла, од псл. *xorniti se (ЭССЯ 8: 78–79, Skok 1: 684, SES); уп. ссл. хранити (С, ФР: Д, Т, Да, СП, NN), стсл. хранити са (СС), стсл.-цсл. хранити са (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/христѡјански/ хр[и]стѡјанскы, [-а], [-о] НБ: асс. sg. m. хр(и)^стѡјанскы 130v4, loc. sg. m. /оу/ хр(и)^стѡјанско^м(ь) 158v6-7, gen. sg. f. /ѡ[ь]/ хр[и]^стѡјанске 107v12, 135v16, dat. sg. f. хр[и]^стѡјанской 135v10.

○ × 5: ∅ 5 (4+1)

● књиж_L: уп. ссл. христѡјанскъ (ФР: Д, Да, ГЦ, NN, ЂБ), христѡјан(ь)скын (С, ФР: Т), стсл.-цсл. христѡјанскъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1, нар_R: × 4; књиж_Σ: × 1, хибр_Σ: × 4

/христѡв/ хр[и]стовъ, -а, -о ССЛ: instr. sg. f. х(ри)^с(то)во^м(ь) 95r12, х(ри)^с(то)вою 101r12, асс. sg. n. /за/ х(ри)^с(то)во 116r8 || ЗБ: nom. sg. m. х(ри)^с(то)въ 140r24, gen. sg. m. /ѡ[ь]/ х(ри)^с(то)вога 97r9, 120v8, loc. sg. m. /ѡ/ х(ри)^с(то)вѡ 118v18 // gen. sg. m. /ѡ[ь]/ х(ри)^с(то)вога 136v14, instr. sg. m. /с/ хр(и)^стовы^м[ь] 97v21, nom. pauc. m. х(ри)^с(то)ва 106r15, nom. sg. f. х(ри)^с(то)ва 114v7, gen. sg. f. /заради/ х(ри)^с(то)вѡ 137v141, 138r4, асс. sg. f. /на/ х(ри)^с(то)вѡ 136v12, instr. sg. f. х(ри)^с(то)вомъ 116v18, х(ри)^с(то)во^м(ь) 119r7, 137r24, nom. pl. f. х(ри)^с(то)вѡ 118v15, gen. pl. f. х(ри)^с(то)вы 109v5, асс. pl. f. х(ри)^с(то)вѡ 106r17, 106r24, 106v10, instr. pl. f. х(ри)^с(то)вы^м(и) 106r8, loc. pl. f. /на/ х(ри)^с(то)вы 110r12, nom. sg. n. х(ри)^с(то)во 98r24, 98v1, 119r18, gen. sg. n. /прѣгнѣ, ѡ[ь]/ х(ри)^с(то)ва 97r22, 99r2, 104r7, 135v12, dat. sg. n. /по/ х(ри)^с(то)вѡ 109v15, х(ри)^с(то)вѡ 115r3, loc. sg. n. /на/ х(ри)^с(то)вѡ 106v11 // gen. sg. n. х(ри)^с(то)вога 116v17, асс. sg. n. /за/ х(ри)^с(то)во 101r13, 109v15, 101v14, 136v22, 140v9, 140v10, instr. sg. n. х(ри)^с(то)вы 138r21, loc. sg. n. /на, ѡ, оу/ х(ри)^с(то)во^м(ь) 107r14, 161v16, gen. pl. n. /из/ х(ри)^с(то)вы 136v3, НБ: gen. sg. m. /до/ х(ри)^с(то)ва 118r20, асс. sg. m. х(ри)^с(то)въ 100v8 // instr. pl. m. /пред[ь]/ х(ри)^с(то)вы 105v20, nom. sg. f. х(ри)^с(то)ва 98v3, instr. sg. f. /с/ х(ри)^с(то)во^м(ь) 112r24, 121r19, loc. sg. f. /ѡ/ х(ри)^с(то)вой 163r15, nom. pl. f. х(ри)^с(то)вѡ 106r19, 106r21, gen. pl. f. х(ри)^с(то)вы 109v5, 120v4, асс. pl. f. /оу/ х(ри)^с(то)ве 105v19, dat. sg. n. /по/ х(ри)^с(то)вѡ 98r2, 116r7, х(ри)^с(то)вѡ 114v17, loc. sg. n. /ѡ/ х(ри)^с(то)вѡ 103v10 // loc. sg. n. /на/ х(ри)^с(то)вомъ 106v16.

○ × 61: ∅ 16 (15+1), ≡ Христовъ 29 (25+3+1), = Христовъ 10 (10), ≈ Христовъ 1 (1), ≠ Христовъ 1 (1), ≠ Христось 1 (1), ≈ Господъ Исусъ 1 (1), ≈ онъ 1 (1), ≠ онъ 1 (1)

● књиж_L: уп. ссл. христовъ (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, NN, ЂБ), стсл. христовъ (СС), стсл.-цсл. христовъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 30, књиж_R: × 3, нар_R: × 28; књиж_Σ: × 33, хибр_Σ: × 28

/христѡс/ х[ристо]сь, х[рист]а m. ССЛ: nom. sg. х(ристо)с(ъ) 95r12, 95r15, 96r16, 98r5, 100v19, 103r15, 103v12, 103v12, 104r10, 104r18, 112r22, 119r9, 130v16, 138v2, 157v2, voc. sg. /ѡ/ х(рист)е 96r12, 106r10, 113r4, 130v5, 131r8, 139r4, 142r25, 142v12, 156r15, 163v14, instrum. sg. /пред[ь]/ хр(и)^сто^м(ь) 104v20 || ЗБ: nom. sg. х(ристо)сь 97r4, 102r20, 114r1, х(ристо)с(ъ) 95r15, 96r11, 97r1, 97r10, 97v9, 97v11, 97v16, 97v18, 99v11, 99v20, 99v22, 100r11, 100v4, 100v5, 100v22, 101r1, 101r12, 101r16, 101r19,

101v3, 101v4, 101v6, 102r14, 102r15, 102v17, 103r13, 103v1, 103v5, 103v11, 104r1, 106r8, 106v2, 106v3, 109v20, 111r11, 115r9, 117r13, 119r12, 130r15, 131r6, 137r17, 137v1, 137v6, 137v17, 138r9, 139r7, 156v23, 160v18, 161v13, 163v6, *gen. sg.* /ѿ[ъ], код[ъ], кроме, заради, ѿсвѣм[ъ]/ **х(рист)а** 100r5, 101r20, 107r8, 113v17, 140v5, 140v7, 140v18, 163r24, 163v11, *dat. sg.* /к[ъ] **х(рист)ѡ** 99r6, 100r20, 101v8, 114r10, 137v19, 137v24, **х(рист)ѡ** 105v15, **х(ри)с(то)ѡ** 97v18, 97v23, *acc. sg.* /на, ѡ/ **х(рист)а** 104v18, 106v9, 114r21, 136v17, 137r18, 138v1, 140r23, 155v11, 156r9, 158v2, 158v3, 161r2, *instr. sg.* /за, съ, пред[ъ]/ **х(ри)с(то)мь** 117v6, **х(ри)с(то)мь** 101r3, 101r6, 118v6, *loc. sg.* /оу/ **х(рист)ѡ** 106v9, 158v9, 160v16, **х(рист)ѡ** 157v7, 163v9, НБ: *nom. sg.* **х(ристо)сь** 116r8, **х(ристо)с(ъ)** 97r13, 105r7, 105v4, 105v11, 107v13, 118v13, 119r4, 119r20, 119r22, 125r19, 158v8, 159v23, 160r1, ^{х(ристо)с(ъ)} 162r24, *gen. sg.* /ѿ[ъ], за заради, до/ **х(рист)а** 105r23, 105v1, 106r19, 117r3, 137v8, 143v12, *dat. sg.* **х(рист)ѡ** 102r17, **х(рист)ѡ** 121v1, *acc. sg.* /скрозь/ **х(рист)а** 105r12, 107v11.

○ × 142: ∅ 22 (18+2+2), ≡ Христось 107 (89+17+1), = Христось 9 (9), ≠ Христѡкъ 1 (1), ≈ Исоусъ 2 (2), ≈ онъ 1 (1)

● књиж_L: уп. ссл. христось (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЪБ), стсл. христось (СС), стсл.-цсл. христось (SJS); од грч. Χριστός. Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 30, књиж_R: × 3, нар_R: × 28; књиж_Σ: × 33, хибр_Σ: × 28

/христѡнин/ хр[и]скѡнинь/хр[и]сѡнинь, -а м. НБ: *nom. sg.* **х(ри)сѡнинь** 106r18, *acc. sg.* **х(ри)сѡнина** 95r17-18, *voc. sg.* **х(ри)сѡнине** 95r16, *nom. pl.* **х(ри)сѡнини** 102r16, *gen. pl.* /измегю/ **хр[и]сѡнина** 159r8-9.

○ × 5: ∅ 5 (3+1+1)

● хибр_L: накнадно грецизирана посрба (Савић 2018а: 56); уп. ссл. христѡнинь (ФР: Д, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЪБ), христѡнинь (ФР: Т, ПП, ЪБ), стсл. христѡнинь, крѡстинѡнинь (СС), стсл.-цсл. христѡнинь, крѡстинѡнинь (SJS). Даничић: *христѡнинь*, RJAZU: *христѡнин*

▲ хибр_R: × 5; хибр_Σ: × 5

/христѡнски/ хр[и]сѡнск[ѡ], [-а], [-о] НБ: *acc. sg. f.* /оу/ **х(ри)сѡнскѡ** 144v8, **х(ри)сѡнскѡ** 107v20.

○ × 2: ∅ 2 (2)

● хибр_L: в. **/христѡнин/**; уп. **/христѡнски/**. Даничић: *христѡнскѡ*, RJAZU: +

▲ хибр_R: × 2; хибр_Σ: × 2

/хром/ хром[ы], [-а], [-о] ЗБ: *nom. pl. m.* **хромы** 107v17, 120r19, **хромѡ** 120r2, НБ: *dat. sg. m.* **хромѡ** 143v14.

○ × 4: ∅ 1 (1), ≡ хромын 3 (3)

● зај_L: домаћег порекла, од псл. *xromъ (ЭССЯ 8: 101–102, Skok 1: 688–689, SES); уп. ссл. хромъ (С, ФР: Д, СП, ГЦ), стсл. хромъ (СС), стсл.-цсл. хромъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 4; неутр_Σ: × 4

/хрѡа/ хрѡ[а], [-е] f. НБ: *acc. sg.* /оу/ **хрѡѡ** 158v13.

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L: вероватно домаћег порекла (Skok 1: 689, ERHJ 1: 337). RJAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/хрсузин/ хрѡсузинь/хрѡсузинь, [-а] м. НБ: *nom. sg.* **хрѡсузинь** 103r2, **хрѡсузинь** 103r5.

○ × 2: ≈ татъ 2 (2)

● нар_L: од тур. *hırsız* (Петровић 2012: 247, s. v. *рѡсѡз*, Skok 1: 655, s. v. *har*², Škaljić 334). RJAZU: + | Михајловић 1974: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/хѡеѡи/кѡеѡи/ хте[ти]/кте[ти] impf. П: *praes. 2. sg.* хокѡеш /ли/ 123r15, *praes. 3. sg.* хокѡе 99v18, хоѡе 103r20, /не/ хокѡе 162r7-8, *praes. 1. pl.* хоѡе^{мо} 143r10, хокѡемо /ли/ 111v16-17, 111v17, 111v22, хоѡемо /ли/ 112r3, М: *perf. 1. sg. m.* /са^м[ь]/ ктеѡ 99r22, *aor. 3. sg.* /не/ ктеде 158r10, /не/ ктеде 160v21, *aor. 2. pl.* /не/ ктесте 99r23, *aor. 3. pl.* /не/ ктеше 127r14, НБ: *praes. 1. sg.* хоѡв 96r1, хоѡв 115r19, кю 103v20, 104v8, 107r3, 107r16, 134r2, 134r22, 134v2, 135v5, 155v18, 159v8, ѡв 109r12, 114v10, 118r5, 123v13, 132v12, 134r20, 139r2, ѡв 108v21, 132v21, 133r1, 159v21, некую 106r3, 106r4, 107r10-11, 108v19, неѡв 110r15, неѡв 110r15, *praes. 2. sg.* кѡешъ 104r19, 123r17, 129r5, 135v6, кѡешъ 107r12, ѡешъ 132v9, ѡешъ 116r22, 132v9, 133v19, 144v4, кѡешъ 104r14, кѡе^м(ь) 124v19, хоѡешъ 132v1, *praes. 3. sg.* хокѡе 95v9, 103v2, 123v21, 134r21, хоѡе 122v17, кю 95r17, 97r2, 97r2, 101r17, 102r11, 102v6, 103r1, 103v1, 104r24, 104v4, 105r8, 105r9, 107v13, 107v14, 107v14, 107v14, 107v17, 107v20, 110r9, 111v12, 112r9, 114r15, 114v13, 114v15, 115r21, 116v13, 117r21, 117r22, 117r23, 117r24, 118v7, 118v9, 118v10, 118v11, 119r22, 121v2, 124v15, 127v7, 132r10, 132v6, 134r4, 134v3, 134v17, 136r16, 136r21, 138r10, 157r22, 158v13, 161v22, ѡе 96v5, 104r16, 107r2, 112r2, 115r12, 116r22, 123r7, 124v14, 131v22, 132v4, 134r19, 138r22, 156r12, 156r13, 158v9, 158v12, 161r18, ^{бе} 104v14, ѡе 158v11, ѡѡ 115r21, 123r5, некую 100v3, 101r15, 102r10, 104r1, 118v12, 121r16, 132r9, 134r21, 135r12, 135r14, неѡе 98v7, 161r20, 161v12, *praes. 1. pl.* хоѡемо 163v12, кѡемо 106r9, 107r12-13, 130v2, 137v5, кѡе^{мо} 131r7, ѡемо 111v16, 138v9, 163v4, *praes. 2. pl.* кѡете 95r20, 104v12-13, 110r18, 112r23, 116v4, кѡе^{те} 155v18, ѡете 155v19, *praes. 3. pl.* хокѡе 120v11, кю 97v5, 104v12, 118v5, 120r7, 122r22, 134r24, 136r12, 158v23, 161v8, 163r17, ^{кѡе} 139r23, ^{бе} 163r17, некую 134r23, 138r20, неѡе 140r4, неѡе 158v23, *perf. 3. sg. m.* /нию/ ктеѡ 99v16, 163r9, *aor. 3. sg.* /не/ кте 158v3, *impt. 2. sg.* немой 124v6, 125r15, 128r14, 131r3, 157v8, *pot. 3. sg. m.* /^{бу}/ ктеѡ 158r9

○ × 186: ø 149 (102+40+2+5), ≈ не 18 (13+4+1), ≈ быти 3 (2+1), ≡ хотѡти 6 (5+1), = хотѡти 3 (3), ≈ восхотѡти 5 (3+2), ≈ ниѡти 2 (1+1)

● зајл; домаѡег порекла, од псл. *хѡтѡти (ПЕРСЈ, s. v. *nehу*, Skok 1: 680–681, s. v. *hotjeti*, SES, ЭССЯ 8: 152); уп. ссл. хотѡти (С, ФР: Д, Т, СП, ГЦ, ПП, NN, ЪБ), стсл. хѡтѡти, хотѡти (СС), стсл.-цсл. хѡтѡти, хотѡти (SJS). Даничиѡ: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 186; нар_Σ: × 186

/хубав/ хѡбавъ, [-а], [-о] НБ: *nom. sg. m.* хѡбавъ 98r19.

○ × 1: ‡ ≈ слава 1 (1)

● нар_L; од тур. *xob*, крајњег персијског порекла (Фасмер 4: 284, s. v. *xupavъ*, уп. Skok 3: 534, s. v. *ubav*); уп. ссл. хѡбавъ (ФР: ЪБ). Даничиѡ: +, RJAZU: + | Јовановиѡ 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/хуг/ хѡд[ъ], [-а], [-о] НБ: *gen. sg. m.* хѡда 158r12.

○ × 1: ‡ ≈ тлѡнный 1 (1)

● зајл; домаѡег порекла, од псл. *хѡдъ (SES, Skok 1: 692–693, ЭССЯ 8: 111–113); уп. ссл. хѡдъ (С, ФР: Д, Т, Да, СП, NN), стсл. хѡдъ (СС), стсл.-цсл. хѡдъ (SJS). Даничиѡ: +, RJAZU: + | Михајловиѡ 1984: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/хука/ хѡка, [-е] f. НБ: *nom. sg.* хѡка 97r5.

○ × 1: ‡ ≈ трѡсь 1 (1)

● нар_L; домаѡег порекла, од *хукати*, ономатопејског порекла (Skok 1: 692, s. v. *hu*). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/хула/ хѡла/хѡла, [-е] f. ЗБ: *nom. sg.* хѡла 162v15, НБ: *acc. sg.* хѡлѡ 156v9.

○ × 2: ø 1 (1), ≡ хѡла 1 (1)

● зајл; домаѡег порекла, од псл. *хѡла (SES, s. v. *huliti se*, Skok 1: 693–694, ЭССЯ 8: 114–115, s. v. *xula*¹); уп. ссл. хѡла (ФР: Д, Т, СП), стсл. хѡла (СС), стсл.-цсл. хѡла (SJS). Даничиѡ: +, RJAZU: + | Михајловиѡ 1984: +

▲ неутр_R: × 2; неутр_Σ: × 2

/хулишii/ хвли[ти]/хвли[ти] impf. ЗБ: *praes. 3. sg.* хвли 156v14, *praes. 3. pl.* /не/ хвля 162r3. НБ: *praes. 3. pl.* хвля 157v23.

○ × 3: ∅ 1 (1), = хвлянти 2 (1+1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *xuliti (SES, s. v. *huliti se*, Skok 1: 693–694, s. v. *hula*, ЭССЯ 8: 116, s. v. *xuliti*¹); уп. стсл. хоулити (CC), стсл.-цсл. хоулити (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/хуљеније/ хвљени[е], [-ја] п. ЗБ: *dat. pl.* хвљенија^М[ь] 160r13.

○ × 1: ≡ хвљение 1 (1)

● књиж_L и нар_L; уп. стсл. хоуљение (CC), стсл.-цсл. хоуљение (SJS); в. **/хулишii/**. RJAZU: +

▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

Ц

/цанїризање/ цанґрїизан[је], -ња п. НБ: *gen. sg.* цанґрїизанна 101v19.

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; балканска реч непознатог порекла, уп. *цангрїизати*, рум. *cingrişire*, грч. τσιγκρίζω (Skok 1: 293, s. v. *džangrizati*).

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/цар/ ц[а]рѣ, -а м. ССЛ: *voc. sg.* ц(а)рѣ 113v21 || ЗБ: *nom. sg.* ц(а)рѣ 122r9, *gen. sg.* /до/ ц(а)ра 98v13, 141r8, *nom. раук.* ц(а)ри 115r5, *acc. раук.* ц(а)ра 115r8, *gen. pl.* ц(а)рева 141r6.

○ × 7: ≡ царѣ 4 (3+1), = царѣ 1 (1), ≈ царѣ 1 (1), ≠ царѣ 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од **цьсар'ь* (SES, Skok 1: 258–259, s. v. *cesar*, ESJS 93, s. v. *цьсар'ь*); уп. ссл. царѣ (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл.-цсл. царѣ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 6, нар_R: × 1; неутр_Σ: × 6, нар_Σ: × 1

/царски/ ц[а]рск[и], [-а], [-о] ЗБ: *instr. sg. f.* ц(а)р^ско^М(ь) 98v14.

○ × 1: = царскій 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла (SES, s. v. *car*, Skok 1: 258–259, s. v. *cesar*), в. **/цар/**; уп. ссл. царьскъ (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, ЂБ), стсл.-цсл. царьскъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/царсїво/ ц[а]рство, -а п. ЗБ: *gen. sg.* /до/ ц(а)р^ства 100r21, 104v14, 111v18, 115r7, *acc. sg.* /на, оу/ ц(а)р^ство 104v4, 111v18, 112v7, 113v22, ц[а]р^ство 161r14, *loc. sg.* /оу/ ц(а)р^ствѣ 104v2.

○ × 10: ≡ царствіе 9 (7+2), ≈ царствіе 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла (SES, s. v. *car*, Skok 1: 258–259, s. v. *cesar*), в. **/цар/**; уп. ссл. царство (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ЂБ), стсл.-цсл. царствіе (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ неутр_R: × 9, нар_R: × 1; неутр_Σ: × 9, нар_Σ: × 1

/царсївовашii/ ц[а]рств[овати] impf. ЗБ: *part. praes. act. m. nom. sg.* ц(а)р^ствѣющіи 116r14.

○ × 1: ≡ царствовати 1 (1)

● књиж_L; преузето из предлошка; уп. ссл. царствовати (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл.-цсл. царствовати (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/цветii/ цвѣт[ъ], [-а] м. ЗБ: *nom. sg.* цвѣт[ъ] 99v5, 142r20.

○ × 2: ≡ цвѣтъ 2 (1+1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *kvěťъ (SES, Skok 1: 281–282, s. v. *cvasti*, ЭССЯ 13: 162–163); уп. ссл. цвѣтъ (С, ФР: Д, Т, Да, СП, NN, ЪБ), стел. цвѣтъ (СС), стел.-цсл. цвѣтъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 2; неутр_Σ: × 2

/цвѣће/ цвѣкѣ/цвѣђе, -кѣ/ђа п. coll. П: *nom. sg.* цвѣкѣ 107r14, *dat. sg.* цвѣђу 142r14, М: *acc. sg.* цвѣкѣ 99v2, НБ: *nom. sg.* цвѣђе 142r13 ♦ цвѣкѣ ис сѣбе пѣца 99v2 ≈ процвитаєт' 19v7.

○ × 4: ∅ 1 (1), = цвѣтъ 1 (1), ≠ цвѣтъ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. *kvěťje (SES, s. v. *cvet*, Skok 1: 281–282, s. v. *cvasti*, ЭССЯ 13: 164–165). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 4; нар_Σ: × 4

/целидоније/ цѣлидоніе, [-іа] п. ЗБ: *instr. sg.* цѣлидоніе^М[ь] 140v16.

○ × 1: ≡ цѣлидоніе 1 (1)

- књиж_L; од рсл. цѣлидоніе (Баранович).

▲ неутр_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/цело/ цѣло adv. НБ: цѣло 123r6.

○ × 1: ∅ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, в. /цеол/; уп. стел.-цсл. цѣло (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/целокуйни/ цѣлокѡпн[ы], [-а], -о НБ: *nom. pl. m.* цѣлокѡпны 128r10, *nom. sg. n.* цѣлокѡп'но 100r9, *acc. sg. n.* цѣлокѡпно 136v24.

○ × 3: ∅ 1 (1), #≈ весь 1 (1), ≠ нетлѣніе 1 (1)

- нар_L; уп. ссл. цѣлокуп'нь (Zett 1970: 167); уп. и /цеол/ и псл. *kirъ (SES, s. v. *kur*, ЭССЯ 13: 114–115, s. v. **kirъ*¹, Skok 1: 267, s. v. *cio*). RJAZU: + | Михајловић 1984: + | Јовановић 1911: +

▲ наа_R: × 3; нар_Σ: × 3

/цена/ цѣна, [-е] f. ЗБ: *nom. sg.* цѣна 119v10, *instr. sg.* цѣно^М[ь] 102r18, НБ: *instr. sg.* цѣно^М[ь] 142r21 ♦ виша цѣна изаш'ла 119v10 ≈ прибѣло /.../ цены 38v6

○ × 3: ∅ 1 (1), ≡ цѣна 2 (1+1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *сѣна (SES, ЭССЯ 3: 182, Skok 1: 263); уп. ссл. цѣна (ФР: Т, Да, ЪБ), стел. цѣна (СС), стел.-цсл. цѣна (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ неутр_R: × 1, нар_R: × 2; неутр_Σ: × 1, нар_Σ: × 2

/цеол/[цел]/ цѣо, цѣла, цѣло ССЛ: *acc. sg. m.* цѣла 119v3 | ЗБ: *nom. sg. m.* цѣо 123r15, *acc. sg. m.* цѣла 126v13, НБ: *nom. sg. m.* цѣо 125r11 // *acc. sg. m.* цѣлога 128r8-9, 133r25, *nom. sg. f.* цѣла 157v15, *acc. sg. f.* цѣлѡ 95r22, *nom. sg. n.* цѣло 128v12, *acc. sg. n.* цѣло 127r10.

○ × 10: ∅ 4 (3+1), ≡ цѣлѡ 3 (3), ≈ совершенный 1 (1), ≈ весь 1 (1), ‡ ≈ весь 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *сѣлѡ (SES, ЭССЯ 3: 179–180, Skok 1: 267–268); уп. ссл. цѣлѡ (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ), стел. цѣлѡ (СС), стел.-цсл. цѣлѡ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 8, нар_R: × 2; неутр_Σ: × 8, нар_Σ: × 2

/цеѡаѡи/ цѣпати impf. НБ: *inf.* цѣпати 131r16.

○ × 1: ‡ ≈ сѣщи 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. *сѣпати (SES, ЭССЯ 3: 184, Skok 1: 263–264, s. v. *сijep*); уп. цѣпати (Miklosich). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/цил/ циг'л[ъ], [-а], [-о] НБ: *nom. sg. n.* циг'ло 155v22.

○ × 1: ‡ ≈ единый 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, од псл. *сѣгльѣ (ЭССЯ 3: 176, Skok 1: 262); уп. стсл.-цсл. цѣгль (SJS). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/цило/ цигло adv. НБ: цигло 105v8, цигло 106v14.

○ × 2: ∅ 1 (1), ‡ ≈ едино 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, в. /цили/. RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/црв/ цр'въ/цр'въ, [-а] m. П: nom. sg. цр'въ 98r9, цр'въ 98r13, 139v12.

○ × 3: ≡ черкъ 3 (1+2)

● књиж_L и нар_L: домаћег порекла, од псл. *čьrvь (SES, s. v. *črv*, ЭССЯ 4: 171–172, Skok 1: 275–276, s. v. *cm¹*); уп. ссл. чръвь (ФР: Да), стсл. чръвь (CC), стсл.-цсл. чръвь (SJS). Даничић: чръвь, RJAZU: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/црвени/ цр'вен[и], [-а], [-о] П: loc. sg. m. /на/ цр'вено^М[ь] 96v7.

○ × 1: ≡ червоный 1 (1)

● књиж_L и нар_L: домаћег порекла, од псл. **čьrvенъ(jь)* (SES, s. v. *črv*, Skok 1: 275–276, s. v. *cm¹*, ЭССЯ 4: 168–169); уп. ссл. чръмень (ФР: Д, Да), стсл.-цсл. чръмень (SJS). Даничић: чръмень, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/црево и чрево/ цр'во/чрево/чрево, [-а] n. А: П: nom. sg. цр'во 157r4, 158r16 Б: ЗБ: gen. sg.

/из/ чрева 157r5, 158r15, чрева 156v10-11, acc. sg. чрево 158r15.

○ А: × 2: ≡ чрево 2 (2) Б: × 4: ≡ чрево 4 (3+1)

● књиж_L и нар_L: домаћег порекла, од псл. *červo (SES, s. v. *črevo*, ЭССЯ 4: 82–83, Skok 1: 275); уп. ссл. чр'во (ФР: Д, Т, Да, ГЦ), стсл. чр'во (CC), стсл.-цсл. чр'во (SJS). А: Даничић: чр'во, RJAZU: + Б: Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_R: × 4, нар_R: × 2; књиж_Σ: × 4, нар_Σ: × 2

/црква/ цр[ь]ква, -e f. ССЛ: loc. sg. /вь/ цр(ь)кви 117r11 || П: nom. sg. цр(ь)ква 96v18, 101v1, 103v10,

104r6, 119r3, 137r11, dat. sg. /к/ цр(ь)кви 97r9-10, 97r15, 114r21, 120v14, црквы 135v10, acc. sg. /оу/

цр(ь)квн 95r21, 95r23, цр(ь)кв8 128r16, 158v21, instr. sg. /сь/ цр(ь)кво^М(ь) 127v14, loc. sg. /оу/

цр(ь)кви 97r23, 117r17, 127v20, 128r11, 128r13, 128r18, 159v20, цр(ь)к'ви 128r8, цр(ь)к'вы 117r17,

dat. pl. цр(ь)ква^М(ь) 114r11-12. НБ: nom. sg. цр(ь)ква 104r10, gen. sg. /ѡ[ь]/ цр(ь)кве 103r23,

цр(ь)к'ве 127v8, цр'кве 155v5, acc. sg. /оу/ цр(ь)квн 125r19, цр(ь)кв8 127v19, loc. sg. /оу/

цр(ь)кви 102r5, 111r16, цр(ь)к'ви 125v19.

○ × 36: ∅ 8 (8), ≡ церковь 24 (19+5), = церковь 2 (1+1), ≠ церковь 1 (1), ‡ ≈ долъ вожій 1 (1)

● зај_L: уп. ссл. цръкъвн (ФР: Д, Т, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЪБ), цръкви, цръковь (С), цръкы (С, ФР: Да), стсл. цръкъва, цръкы (CC), стсл.-цсл. цръкы (SJS); крајње порекло германско (SES, s. v. *cerkev*, Skok 1: 275). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 9, нар_R: × 27; неутр_Σ: × 9, нар_Σ: × 27

/црковни/ цр[ь]ков'ны, [-а], [-о] ССЛ: gen. sg. n. цр(ь)ков'наго 95r9 || П: instr. sg. m. /над'/

цр(ь)ков'ны^М(ь) 97r1, nom. pl. m. цр(ь)ков'ны 97v5, М: dat. sg. m. /но/ цр(ь)ков'ном8 118r2,

цр(ь)ковно^М(8) 114r17, acc. sg. m. /оу/ цр(ь)ков'ны 161v20, НБ: loc. sg. m. /оу/ црковноме

135v16.

○ × 7: ∅ 1 (1), ≡ церковный 3 (3), ≈ церковь 3 (3)

- зај_L; уп. ссл. цр̑ковьнь (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. цр̑кѡвьнь (СС), стсл.-цсл. цр̑кѡвьнь (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 5, књиж_R: × 1, нар_R: × 1; неутр_Σ: × 5, књиж_Σ: × 1, нар_Σ: × 1

/цр̑ни/ цр̑н[и], [-а], -о НБ: *acc. sg. f. /oy/* цр̑(ь)нв 116r2, *nom. sg. n.* цр̑но 105r10.

○ × 2: ≈ темный 2 (1+1)

- књиж_L и нар_L; домаћег порекла, од псл. **čьrnъ(jь)* (ЭССЯ 4: 155–157, SES, s. v. *črn*, Skok 1: 277–278, s. v. *cm²*); уп. ссл. чр̑нь (ФР: Д, Т), стсл. чр̑нь (СС), стсл.-цсл. чр̑нь (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/цр̑ало и чр̑ало/ цр̑пало/чр̑пал[о], [-а] п. А: М: *nom. sg.* цр̑пало 133v9, *instr. sg. /cl* цр̑пало^М[ь] 134r7, *nom. pl.* цр̑пала 133v16 Б: М: *gen. sg.* чр̑пала 133v6.

○ А: × 3: ≈ потерпало 2 (2), ‡ ≈ потерпало 1 (1) Б: × 1: ≈ потерпало 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. *čьrpadlo (ЭССЯ 4: 158). А: RJAZU: +

▲ нар_R: × 3, хибр_R: × 1; нар_Σ: × 3, хибр_Σ: × 1

/цр̑ање/ цр̑пане, [-ня] п. П: *acc. sg. /na/* цр̑пане 134v16.

○ × 1: ≡ черпаніе 1 (1)

- књиж_L и нар_L; уп. стсл.-цсл. чр̑панне (SJS); в. и **/цр̑аѡи/**. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/цр̑аѡель/ цр̑пател[ь], [-а] м. М: *instr. sg. /cl* цр̑патело^М[ь] 136r18-19.

○ × 1: ≈ потерпало 1 (1)

- индив_L; можда Венцловићева творба, в. **/цр̑аѡи/**.

▲ хибр_R: × 1; хибр_Σ: × 1

/цр̑аѡи/ цр̑пати impf. П: *inf.* цр̑пати 132v9.

○ × 1: #= черпати 1 (1)

- књиж_L и нар_L; домаћег порекла, од псл. *čьrpati (ЭССЯ 4: 158–159, Skok 1: 278, s. v. *crpati*, SES, s. v. *črpati¹*); уп. ссл. чр̑пати (ФР: Т, СП), стсл. чр̑пати (СС), стсл.-цсл. чр̑пати (SJS). Даничић: чр̑пати, RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/цр̑аѡило/ цр̑патил[о], -а п. М: *gen. sg.* цр̑патила 133v5.

○ × 1: ≈ потерпало 1 (1)

- недеф_L; домаћег порекла, в. **/цр̑аѡи/**.

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/цр̑ѡи/ цр̑пѡсти impf. П: *impt. 2. sg.* цр̑пѡпи 132r24, М: *inf.* цр̑пѡсти 134v9.

○ × 2: ≡ черпати 1 (1), ≈ потерпати 1 (1)

- књиж_L и нар_L; домаћег порекла, в. **/цр̑аѡи/**. RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

Ч

/чак/ чакь/чакъ adv. НБ: чакъ 103v4, 112v7, 132v6, чакъ 127r4, ча^к(ь) 99v1, 136r6.

○ × 6: ∅ 3 (3), ≈ даже 3 (2+1)

- нар_L; од тур. *çak* (Škaljić 160, Skok 1: 289). RJAZU: +

▲ нар_R: × 6; нар_Σ: × 6

/чаршија/ чарші[а], [-іе] f. НБ: *loc. sg. /на/ чаршіи* 134v21.

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L: од тур. диј. *çarşi* (поред *çarşi*), крајњег персијског порекла (Петровић 2012: 304, Škaljić 165, Skok 1: 295). RJAZU: + | Михајловић 1974: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/час/ час[ъ], [-а] m. ЗБ: *acc. sg. /на/ ча^с(ъ)* 131v14, 131v15, 132r1, НБ: *acc. sg. /оу/ ча^с(ъ)* 96v14.

○ × 4: ∅ 1 (1), ≡ часъ 1 (1), ‡ ≡ часъ 1 (1), # ≠ часъ 1 (1)

● зај_L: домаћег порекла, од псл. *časъ (SES, Skok 1: 297–298, ESJS 99); уп. ссл. часъ (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стел. часъ (СС), стел.-цсл. часъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ неутр_R: × 4; неутр_Σ: × 4

/часѝ/ часть, -и f. ССЛ: *gen. sg. /заради/ ча^сти* 110r5, *acc. sg. /вь, за/ часть* 145v14, 145v15, ча^ст[ъ] 145v14 || П: *nom. sg. ча^ст[ъ]* 133r14, *gen. sg. части* 160v8, *acc. sg. /вь, за/ часть* 127v21, ча^ст[ъ] 114r9, 126r17, 139r10, 139r14, 162v6, 162v6, *instr. sg. /ц/ часкю* 113v16, часѝv 161r9, НБ: *gen. sg. /заради/ ча^сти* 137v14, *acc. sg. ча^с(тъ)* 114v2.

○ × 17: ∅ 2 (2), ≡ чѣсть 10 (7+3), = чѣсть 4 (3+1), ≈ чѣсть 1 (1)

● зај_L: домаћег порекла, од псл. *čьstь (SES, Skok 1: 298–299, ЭССЯ 4: 175–176); уп. ссл. чѣсть (С, ФР: Да, NN, ЂБ), часть (ФР: Д), стел. чѣсть (СС), стел.-цсл. чѣсть (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 15, нар_R: × 2; неутр_Σ: × 15, нар_Σ: × 2

/часѝан/ ч[а]ст[а]н[ъ], [-стна], -стно ССЛ: *nom. sg. n. ч(а)^стно* 142v13 || П: *dat. sg. m. ч(а)^стнв* 117v4, *nom. pl. f. ч(а)^стне* 114r7.

○ × 3: ≡ частный 3 (2+1)

● зај_L: домаћег порекла, од псл. *čьstьnъ(jь) (SES, s. v. čast, Skok 1: 298–299, s. v. čast, ЭССЯ 4: 176–177); уп. ссл. чѣстнь (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стел. чѣстнь (СС), стел.-цсл. чѣстнь (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 3; неутр_Σ: × 3

/часѝийѝи/ ча[стити] impf. М: *л. ѱригев ѱрѝни nom. sg. m. чащень* 137v16.

○ × 1: ≈ частовати 1 (1)

● зај_L: домаћег порекла, од псл. *čьstiti (SES, s. v. čast, Skok 1: 298–299, s. v. čast, ЭССЯ 4: 175); уп. ссл. чѣстити (ФР: Д), стел. чѣстити (СС), стел.-цсл. чѣстити (SJS). RJAZU: + | Јовановић 1911: *частити се*

▲ књиж_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/чаѝање/ чатан[іе], [-ня] n. П: *loc. sg. /оу/ чатаню* 109v5, М: *loc. sg. /оу/ чатаню* 119r5.

○ × 2: ≡ чѣніе 1 (1), ≠ читати 1 (1)

● хибр_L: уп. ссл. чѣтєніе (ФР: Д, Т, ГЦ); в. /чаѝийѝи/. RJAZU: +

▲ хибр_R: × 2; хибр_Σ: × 2

/чаѝийѝи/ чатити impf. П: *inf. чатити* 158r8, *praes. 3. sg. чати* 109v10, 109v12, *praes. 3. pl. /ц/ чатѝ* 111r16, НБ: *praes. 3. sg. чати* 101v1, *praes. 1. pl. чатимо* 144r16.

○ × 6: ∅ 1 (1), ≡ читати 3 (3), = читати 1 (1), ≈ глаголати 1 (1)

● зај_L: од ссл. чисти (ФР: Т, Да, СП, ГЦ, ЂБ); стел.-цсл. чисти (SJS); крајње порекло домаће, од псл. *čьtiti (ЭССЯ 4: 177). RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 6; нар_Σ: × 6

/чаша/ чаш[а], -е f. ЗБ: *gen. sg.* чаше 137v11, *acc. sg.* чаш8 133r12, 133r12, чашv 137v17, *instr. sg.* /cl/ чашо^m[ь] 137v16, НБ: *acc. sg.* чашv 137v17-18.
 ○ × 6: ∅ 1 (1), ≡ чаша 2 (2), ‡ ≡ чаша 2 (2), = чаша 1 (1)
 ● зај_L; домаћег порекла, од псл. *čāša (ЭССЯ 4: 30–31, SES, Skok 1: 299); уп. ссл. чаша (С, ФР: Д, Т, СП, ПП), стсл. чаша (СС), стсл.-цсл. чаша (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
 ▲ неутр_R: × 5, нар_R: × 1; неутр_Σ: × 5, нар_Σ: × 1

/чего/ чед[о], [-а] n. П: *nom. pl.* чеда 163r15, *acc. pl.* чеда 117v1.
 ○ × 2: ≡ чад0 1 (1), = чад0 1 (1)
 ● зај_L; домаћег порекла, од псл. *čedo (ЭССЯ 4: 102–104, SES, s. v. čeden, Skok 1: 302); уп. ссл. чед0 (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN), стсл. чад0 (СС), стсл.-цсл. чад0 (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
 ▲ неутр_R: × 2; неутр_Σ: × 2

/чекање/ чекан[ије], [-ња] n. НБ: *loc. sg.* /oy/ чеканю 129v6.
 ○ × 1: ∅ 1 (1)
 ● нар_L; домаћег порекла, в. /чекаџи/. RJAZU: +
 ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/чекаџи/ чѣкати/чекати/чекати impf. НБ: *inf.* чѣкати 123r22, *praes. 1. sg.* чека^m[ь] 123v3, *praes. 2. sg.* /ли/ чекашь 123r16, *praes. 3. sg.* чека 116v3-4, чека 130v21, *praes. 1. pl.* чекамо 163v12, *praes. 3. pl.* чекаю 120r8, 120r14, 122r20, *perf. 1. sg. m.* чекаω /ca^m[ь]/ 124r11, *perf. 3. pl. m.* /cv/ чакали 120r6, *л. ѝрилої сагашињи чекаюкѣ* 120r2, 122v19, чекаюкѣ 122v21-22, *impt. 2. sg.* чекай 123v7, *impt. 2. pl.* чекайте 163r23.
 ○ × 16: ∅ 2 (1+1), ≈ чадати 7 (5+1+1), ≠ чадати 1 (1), # ≈ чадати 1 (1), # ≠ чадати 2 (2), ≈ варати 1 (1), ≈ ждати 1 (1), ‡ ≈ ждати 1 (1)
 ● нар_L; домаћег порекла, од псл. *čekati (ЭССЯ 4: 36, уп. Skok 1: 288–289, s. v. čajati); уп. чекати (Miklosich). Даничић: +, RJAZU: +
 ▲ нар_R: × 16; нар_Σ: × 16

/чекич/ чекичь, [-а] m. НБ: *nom. sg.* чекичь 98v17.
 ○ × 1: ≈ чадатъ 1 (1)
 ● нар_L; од тур. çekiciç (Петровић 2012: 306, Škaljić 168, Skok 1: 303). RJAZU: + | Михајловић 1974: +
 ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/чело/ чело праер. НБ: чело 100v15, 100v15.
 ○ × 2: ≈ оу 2 (2)
 ● нар_L; домаћег порекла, од псл. *čelo (ЭССЯ 4: 45–47, SES, s. v. čelo^l, Skok 1: 304–305); уп. ссл. чело (ФР: ЂБ), стсл. чело (СС), стсл.-цсл. чело (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
 ▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/челяг/ челнад[ъ], -и f. coll. НБ: *gen. pl.* челнади 127r8.
 ○ × 1: ∅ 1 (1)
 ● нар_L; домаћег порекла, од псл. *čel'adъ (ЭССЯ 4: 40–42, Skok 1: 305–306); уп. стсл. челядь (СС), стсл.-цсл. челядь (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +
 ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/чесџ/ чест[ъ], [-а], [-о] n. НБ: *instr. sg. n.* че^cты^m[ь] 120v13.
 ○ × 1: ∅ 1 (1)
 ● зај_L; домаћег порекла, од псл. *čestъ(jъ) (ЭССЯ 4: 106, Skok 1: 313, s. v. čest^l); уп. ссл. честь (ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, NN, ЂБ), стсл. чадсть (СС), стсл.-цсл. чадсть (SJS). RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/честийӣ/ ч[е]с[ти]т[ъ], [-а], [-о] НБ: *gen. sg. n.* /ѿ[ъ]/ ч(е)^с(ти)та 136v15.

○ × 1: † ≈ чистый 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *čęstity (ЭССЯ 4: 105, Skok 1: 298–299, s. v. čast, SES, s. v. čestitati); уп. частитъ (Miklosich). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/честіо/ често adv. НБ: често 120v11.

○ × 1: ∅ 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, в. /чесіӣ/; уп. ссл. често (ФР: Д, Т, Да, ГЦ, ЂБ), стсл. часто (СС), стсл.-цсл. часто (SJS). RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/чейворица/ четвориц[а], [-е] f. М: *acc. sg.* четворицв 124v1.

○ × 1: ≈ четиры 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *četvorica (ЭССЯ 4: 93, Skok 1: 317–318, s. v. četiri); уп. ссл. четврица (ФР: NN), стсл. четворица (СС), стсл.-цсл. четврица (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/чейврѣӣ/ четврѣт[ӣ], [-а], [-о] НБ: *acc. sg. f.* /на/ четврѣтв 119r3.

○ × 1: ∅ 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *četvrtъ(jъ) (ЭССЯ 4: 95, Skok 1: 317–318, s. v. četiri, SES); уп. ссл. четврѣтѣи (С, ФР: Д, Да, ГЦ, ЂБ), стсл. четврѣтъ (СС), стсл.-цсл. четврѣтъ (SJS). RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/чейири/ четиры/четыри П: *nom. sg.* четиры 124v3-4, *acc. sg.* четиры 99v22.

○ × 2: = четиры 2 (2)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *četyre (ЭССЯ 4: 97–98, Skok 1: 317–318, SES); уп. ссл. четири (ФР: Да), четиры (ФР: Д, СП, NN, ЂБ), стсл. четиры (СС), стсл.-цсл. четиры (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 2; неутр_Σ: × 2

/чейргесей̄, чейресі̄/ четрѣдесет[ъ]/четрестъ indecl. П: /ѿ[ъ], до, оу/ четрестъ 103r21, 123r2, четрѣдесѣт[ъ] 103r16.

○ × 3: = четирыдесѣтъ 3 (2+1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. *četyre desęte (ЭССЯ 4: 98, Skok 1: 317–318, s. v. četiri, SES); уп. ссл. четиры десѣте (ФР: Да). Даничић: *четырь десѣтъ*, RJAZU: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/чейргесей̄-іодиш(і̄)ни/ четрѣдесет[ъ]-годищѣны М: *dat. sg. n.* /по/ четрѣдесѣт[ъ]-годищѣномв 123r9.

○ × 1: = четирыдесѣтолѣтний 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, в. /чейр(г)ес(е)ӣ/ и /іодиші̄ни/.

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/чейргесей̄ни/ четрѣдесѣтн[ӣ], [-а], [-о] П: *nom. sg. n.* четрѣдесѣтн 128v9.

○ × 1: ≡ четирыдесѣтний 1 (1)

● књиж_L; уп. стсл.-цсл. четирыдесѣтнѣ, четирыдесѣтнѣ (SJS). RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; књиж_Σ: × 1

/чѣѡр҃гесеѡниѡца/ чѣтр҃десетниц[а], -е f. П: *gen. sg.* чѣтр҃десе҃ниѡце 103r24-103v1.

○ × 1: ≠ чѣтыр҃десѣтницѡ 1 (1)

● књиѡж҃; уп. ссл. чѣтыр҃десѣтницѡ (ФР: Д, Т). Даничиѡ: +, RJAZU: +

▲ нар҃: × 1; хибр҃: × 1

/чији/ [чи], [чѡа], чѡе ЗБ: *loc. pl. n.* /на/ чѡю /го҃[ѡ]/ 125r10, НБ: *acc. sg. n.* /на/ чѡе 133r16, *instr. sg. n.* чѡи҃^м[ѡ] 133v5, ♦ чѡи годь: *acc. sg. n.* /на/ чѡе /го҃[ѡ]/ 140r3, ♦ чѡи-но: *nom. sg. m.* чино 128v23, *gen. pl. m.* чи-но 141v18, *nom. pl. f.* чѡе-но 141v17-18, *dat. pl. f.* чѡим҃-но 131r4, *nom. sg. n.* чѡе-но 133v1.

○ × 2: ∅ 2 (1+1) ♦ чѡи годь: × 2: ∅ 1 (1), ≈ чѡн 1 (1) ♦ чѡи-но: × 5: ≈ онъ҃же 5 (3+1+1)

● зај҃; дома҃ег порекла, од псл. *чѡь҃ь (SES, s. v. *čigav*, ЭССЯ 4: 140–141); уп. ссл. чин (ФР: Д, Т), стсл. чни, чна, чнѡ (СС), стсл.-цсл. чни, чна, чнѡ (SJS); облик *loc. pl. n.* чѡю по пореклу *gen. du.* чѡјеју. Даничиѡ: +, RJAZU: +

▲ неутр҃: × 4, нар҃: × 5; неутр҃: × 4, нар҃: × 5

/чин/ чин[ѡ], [-а] m. ССЛ: *dat. sg.* /но/ чин8 95r9.

○ × 1: ≡ чинѡ 1 (1)

● зај҃; дома҃ег порекла, од псл. *чѡнѡ (SES, s. v. *čin²*, ЭССЯ 4: 113–115, Skok 1: 325–326, s. v. *čin²*); уп. ссл. чинѡ (С, ФР: Д, Т, Да, ГЦ, NN, ЂБ), стсл. чинѡ (СС), стсл.-цсл. чинѡ (SJS). Даничиѡ: +, RJAZU: + | Михајловиѡ 1984: +

▲ неутр҃: × 1; неутр҃: × 1

/чинѡе҃/ чинѡе҃, [-нѡа] n. НБ: *acc. sg. n.* /на/ чинѡе҃ 129v1.

○ × 1: ∅ 1 (1)

● хибр҃; покњиѡжено према чѡнѡе҃е, в. /чинѡиѡи/. Даничиѡ: +, RJAZU: +

▲ хибр҃: × 1; хибр҃: × 1

/чинѡиѡи (се)/ чинѡити I: *impf.* НБ: *inf.* чинѡити 111r20, 130v3, 158r3, 162v7, *praes. 1. sg.* чинѡи҃^м[ѡ] 125v4, чинѡи҃^м[ѡ] 162v18, /не/ чинѡи҃^м[ѡ] 121v7, 132v20, *praes. 3. sg.* чинѡи 95v9, 105v9, 122r3, 133r14-15, 134v10, 142r12, 142r17, 157v21, *praes. 1. pl.* чинѡимо 129v6, *praes. 3. pl.* чинѡе 96v2, *perf. 2. sg. m.* /си/ чинѡѡ 129r12, *perf. 2. pl.* /сте/ чинѡили 128v5-6, *perf. 3. pl. m.* /сѡ/ чинѡили 98r7, чинѡили 111v20, *pot. 3. pl. m.* /би/ чинѡили 104v19 ♦ в. /крѡѡга/ II: -се *impf.* НБ: *pot. 3. sg. n.* /би се/ чинѡило 141v8, *л. ѡрилої сагашиѡи чинѡе҃и /се/ 158r11.*

○ I: × 23: ∅ 10 (9+1), ≈ тѡорити 8 (4+3+1), ≈ дѡѡствовати 2 (2), ≈ дѡлати 1 (1), ≈ сѡдѡаша 1 (1) II: × 2: ≈ ѡвлати сѡ 1 (1), ≈ глаголати сѡ быти 1 (1)

● зај҃; дома҃ег порекла, од псл. *чѡинѡити (ЭССЯ 4: 112–113, уп. Skok 1: 325–326, s. v. *čin²*, SES, s. v. *čin²*); уп. ссл. чинѡити (С, ФР: Д, ЂБ), стсл. чинѡити (СС), стсл.-цсл. чинѡити (SJS). I: Даничиѡ: +, RJAZU: + II: RJAZU: +

▲ неутр҃: × 5, нар҃: × 20; неутр҃: × 5, нар҃: × 20

/число/ число, -а n. ЗБ: *nom. sg.* число 128v9, *gen. sg.* /бѡез/ числа 124r21.

○ × 2: ≡ числѡ 2 (2)

● књиѡж҃; уп. ссл. число (С, ФР: Д, Т, Да, ГЦ, ЂБ), стсл. число (СС), стсл.-цсл. число (SJS); крајње порекло дома҃е, од псл. *чѡисло (ESJS 107, Skok 1: 303, s. v. *čitati*, SES, s. v. *čislati*, ЭССЯ 4: 117–118). Даничиѡ: +, RJAZU: +

▲ неутр҃: × 2; књиѡж҃: × 2

/чисѡи/ чисѡт[ѡ], -а, -о ЗБ: *instr. sg. m.* /преда/ ч(и)҃^сты҃^м(ѡ) 133r20, *nom. sg. f.* ч(и)҃^ста 101v12, *nom. pl. n.* ч(и)҃^ста 133r20, НБ: *nom. sg. m.* чи҃^ст[ѡ] 133v17, *nom. pl. m.* ч(и)҃^сты 144r23, *nom. sg. n.* ч(и)҃^сто 119v14, *gen. sg. n.* /с, из/ чѡста 118r24, чѡста 104r6.

○ × 8: ∅ 4 (3+1), ≡ чисѡый 1 (1), ≠ чисѡый 2 (2), ‡ ≈ правѡѡѡрныи 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *čistъ(jь) (ЭССЯ 4: 121–122, SES, Skok 1: 328–329); уп. ссл. чистъ (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ), стсл. чистъ (СС), стсл.-цсл. чистъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 8; неутр_Σ: × 8

/чистѡ/ чисто adv. НБ: чи^сто 130r20-21.

○ × 1: ∅ 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, в. /чистѡ/; уп. ссл. чисто (ФР: Д, Да), стсл. чисто (СС), стсл.-цсл. чисто (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/чистѡѡа/ чистот[а], [-е] f. ЗБ: асс. sg. чистотv 145v5, ч(и)^стотv 136v16, loc. sg. /оу/ чи^стоты 101v21, ч(и)^стоты 145v2.

○ × 4: ≡ чистота 4 (3+1)

- зај_L; уп. ссл. чистота (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ), стсл. чистота (СС), стсл.-цсл. чистота (SJS); крајње порекло домаће, од псл. *čistota (ЭССЯ 4: 121). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 2, нар_R: × 2; неутр_Σ: × 2, нар_Σ: × 2

/чиѡав/ читав[ъ], [-а], [-о] НБ: instr. sg. m. читавы^м[ъ] 125r9.

○ × 1: ‡ ≡ здравъ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. *čitavъ(jь) (ЭССЯ 4: 123–124, Skok 1: 329, s. v. čit). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/чланак/ чланак[ъ], -нка m. НБ: gen. sg. /на/ чланка 158r6.

○ × 1: ≈ 8до 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. *čelnъkъ (ЭССЯ 4: 45, Skok 1: 331–332, s. v. član, SES, s. v. član); уп. чланъкъ (Miklosich). RJAZU: + | Јовановић 1911: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/човек и човек/ чловѣкъ/чловѣкъ/човѣкъ/човекъ/човекъ m. ССЛ: nom. sg. чл(овѣ)къ 157v17, dat. sg. чл(овѣ)кв 142v14, 142v19, асс. sg. /на/ чл(овѣ)ка 124v8, 129r22 || ЗБ: nom. sg. човѣкъ 112v5, чл(овѣ)къ 103r11, 123r4, 123r23, 124v18, 124v21, 141r18, 160r5, чл(овѣ)къ 124v16, 145r12, ч(ло)вѣкъ 157r10, ч(ло)вѣкъ 122v1, ч(ло)в(ѣ)къ 98r9, 101v23, 122r10, 123v17, 124v12, 125r6, 125v17, 161r3, ч(ло)в(ѣ)къ 113r11, 123v20, 123v21, gen. sg. /до, ѡ[ъ]/ ч(ло)в(ѣ)ка 114r1, 123v4, 124r6, 124v19, 158r12, 159r10, dat. sg. чл(овѣ)кв 138v12, ч(ло)в(ѣ)кв 142v4, ч(ловѣ)кѡ 138v18, асс. sg. /на/ човека 160r3-4, чл(овѣ)ка 123v16, 125r7, 131v8, 136v6, 157v20, ч(ло)в(ѣ)ка 123r21, 123v9, 123v14, 124r7, 124v4, 124v17, 127v2, 141r3, ч(ловѣ)ка 109v16, voc. sg. чл(овѣ)че 124r8, ч(ло)в(ѣ)че 140r9, instr. sg. чл(овѣ)ко^м(ъ) 113r21, 125r8, 157v22, gen. pl. /заради/ чл(овѣ)каа 113r21, НБ: nom. sg. чл(о)в(ѣ)къ 130r11, чл(овѣ)къ 134v4, 135r11, 161r10, 161v16, чл(овѣ)къ 124v13, 134v22, 142r22, ч(ло)в(ѣ)къ 122r17, 127v6, 130r10, ч(ло)в(ѣ)къ 102v3, 106r18, 160r2, gen. sg. /из, рад[и], ѡ[ъ]/ чл(овѣ)ка 102v7, 112r13, 160r3, ч(ло)века 102r11, ч(ло)в(ѣ)ка 99v8, 102v11, 124r12, 142v8, dat. sg. чл(овѣ)кв 138v9, 139v10, ч(ло)в(ѣ)кѡ 102r8, 155v13, ч(ло)в(ѣ)кв 135r9, 157r8, ч(ловѣ)кв 125v15, ч(ловѣ)кѡ 138v14, асс. sg. чл(овѣ)ка 119r4, 127v7, 131v11, ч(ло)в(ѣ)ка 100v8, 100v23, voc. sg. човече 139v3-4, ч(ло)в(ѣ)че 125v21, nom. pl. чл(овѣ)цы 133r11, асс. pl. ч(ло)в(ѣ)ке 155v19.

○ × 98: ∅ 37 (30+6+1), ≡ чловѣкъ 50 (37+11+1+1), = чловѣкъ 3 (3), ≠ чловѣкъ 2 (2), # ≡ чловѣкъ 3 (3), # ≠ чловѣкъ 1 (1), ≈ мѡжъ 1 (1), ‡ ≈ правѣдникъ 1 (1)

- књиж_L и нар_L; домаћег порекла, од псл. *čьlověкъ/*čelověкъ (SES, ЭССЯ 4: 48–50, Skok 1: 336–337); уп. ссл. чловѣкъ (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЪБ), стсл. чловѣкъ (СС), стсл.-цсл. чловѣкъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 51, књиж_Р: × 40, нар_Р: × 3, хибр_Р: × 3; неутр_С: × 51, књиж_С: × 40, нар_С: × 3, хибр_С: × 3

/чловечаски и човечаски/ чловечаскїи/човечаскїи, [-а], -о ССЛ: *nom. pl. m.* чл(овѣ)ч(а)^сцїи 131r23, *gen. pl. m.* чл(овѣ)ч(а)^скїи^х(ѣ) 142v16 | ЗБ: *nom. sg. m.* чл(овѣ)ч(а)^скїи 124r3, *nom. pl. m.* чл(овѣ)ч(а)^скїи 123v6, чл(овѣ)ч(а)^скы 113v17, *acc. pl. m.* /на/ човеча^ске 124r1, *acc. sg. n.* ч(ло)в(ѣ)ч(а)^ско 124r17 *adv.* ♦ по ч(ло)веча^скы 124r22, М: *instr. sg. m.* чл(овѣ)ч(а)^скы^м(ѣ) 113r22, *acc. sg. f.* ч(ло)в(ѣ)ч(а)^скѡ 97v18, *dat. pl. f.* ч(ло)в(ѣ)ча^скы^м(ѣ) 98v19-20, НБ: *nom. sg. m.* чл(овѣ)ча^скїи 138v2, *loc. sg. n.* /оу/ чл(овѣ)ч(а)^ско^м(ѣ) 110r4, ч(ло)в(ѣ)ч(а)^ско^м(ѣ) 123v19.

○ × 13: ∅ 2 (1+1), ≡ чловѣческїи 7 (3+4), ≈ чловѣчн 3 (2+1), ≈ мнрѣ 1 (1) ♦ по чловечаскы: × 1: ≡ по члѣчскѡ 1 (1)

● књиж_Л; домаћег порекла, од псл. *čelověčьskъ (ЭССЯ 4: 48–50); уп. ссл. чловѣчьскъ (ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЪБ), чловѣчьскын (С), стсл. чловѣчьскъ (СС), стсл.-цсл. чловѣчьскъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 4, књиж_Р: × 8, хибр_Р: × 2; неутр_С: × 4, књиж_С: × 8, хибр_С: × 2

/чловечасїво/ чл[овѣ]частво, [-а] п. П: *acc. sg.* чл(овѣ)ч(а)^ство 109v15, М: *dat. sg.* /по/ чл(овѣ)ча^сствн 124r8-9, НБ: *loc. sg.* /оу/ чл(овѣ)ч(а)^ствн 160r1.

○ × 3: ∅ 1 (1), ≡ чловѣчество 1 (1), # ≈ чловѣческїи 1 (1)

● књиж_Л и нар_Л; уп. ссл. чловѣчство (ФР: Д, Т, ГЦ, ЪБ), стсл. чловѣчство (СС), стсл.-цсл. чловѣчство (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ књиж_Р: × 2, хибр_Р: × 1; књиж_С: × 2, хибр_С: × 1

/чобанин/ чобанин[ъ], -а м. НБ: *nom. sg.* чобани^н(ѣ) 108r12, *gen. sg.* чобанина 158v18, *acc. sg.* чобанина 156r1.

○ × 3: ≈ пастырѣ 3 (3)

● нар_Л; од тур. *çoban*, крајње персијског порекла (Петровић 2012: 313, Skok 1: 332, Škaljić 178). RJAZU: + | Михајловић 1974: +

▲ нар_Р: × 3; нар_С: × 3

/човечи и [чловечи]/ човеч[їи], -а, -е П: *loc. sg. m.* /оу/ човечемѡ 160r16, *instr. sg. n.* /с/ човечи^м[ѣ] 160r15, М: *acc. sg. m.* /на/ ч(о)вечага 124r2, *nom. sg. f.* ч(о)в(ѣ)ча 123v4, НБ: *acc. sg. f.* ч(о)в(ѣ)чв 127r22, *acc. sg. n.* /скрозы/ ч(о)в(ѣ)че 99v11, *loc. sg. n.* /оу/ ч(о)вечв 143v4.

○ × 7: ∅ 3 (3), ≡ чловѣчїи 2 (2), ≈ чловѣческїи 2 (1+1)

● књиж_Л и нар_Л; домаћег порекла, од псл. *čelověčь(jь) (ЭССЯ 4: 47–48); уп. ссл. чловѣчъ (ФР: Д, Т, Да, СП, NN), стсл. чловѣчъ (СС), стсл.-цсл. чловѣчъ (SJS). RJAZU: +

▲ неутр_Р: × 5, нар_Р: × 2; неутр_С: × 5, нар_С: × 2

/чрез/ чрезъ граер. ССЛ: чрезъ 113r6, 113r7, 142r1.

○ × 3: ≡ чрѣзъ 3 (3)

● књиж_Л; уп. ссл. чрѣзъ (ФР: Да), стсл.-цсл. чрѣзъ (SJS); крајње порекло домаће, од псл. *čerzъ (ESJS 113, ЭССЯ 4: 76–77, SES, Skok 1: 338–339). RJAZU: +

▲ књиж_Р: × 3; књиж_С: × 3

/чуваїи (се)/ чвва[ти]/чвва[ти] I: *impf.* НБ: *perf. 1. sg. m.* /са^м[ѣ]/ чввао 156r3, *perf. 3. sg. m.* /е.../ чввао 156r2, /нїе/ чввао 158v15, *impt. 2. pl.* чввайте 163r23, *їл. їрилої садашњи чвваюкѣ* 139v7-8, *part. praes. act. pl. m.* чвваюкѣ 96v13 **II:** - *се impf.* НБ: *impt. 2. pl.* чввайте /се/ 159v3.

○ **I:** × 6: ≈ соблюдать 2 (1+1), ‡ ≈ соблюдать 1 (1), ≈ хранити 1 (1), ‡ ≠ преносити 1 (1), ≈ стрещи 1 (1) **II:** × 1: ≈ внемлѣте 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. *čivati (SES, Skok 1: 344–345, s. v. *čuti*); уп. стсл. човвати (CC). I: Даничић: +, RJAZU: + II: Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 7; нар_Σ: × 7

/чу^вс^тво/ ч^вв'ств[о], [-а] п. ЗБ: *gen. pl.* ч^вв'ствы 120v5, 135r23.

○ × 2: ≡ ч^вк^тво 2 (2)

- књиж_L; уп. ссл. чов^вство (С, ФР: Д, Т, Да), стсл. чов^вство (CC), стсл.-цсл. чов^вство (SJS); крајње порекло домаће, од псл. *čuvъstvo (ЭССЯ 4: 137–138, SES, SP 2: 298, Skok 1: 344–345, s. v. *čuti*). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 2; хибр_Σ: × 2

/ч^уди^ии се/ ч^вди[ти]/ч^дди[ти] се *impf.* ЗБ: *praes. 2. sg.* /се/ ч^вдишь 132v13, НБ: *л. прилої сагашии ч^ддекѣ /се/ 136v12.*

○ × 2: ≡ ч^ддти са 1 (1), ≈ о^уд^влати са 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *čuditi se (ЭССЯ 4: 127–128, SP 2: 280, Skok 1: 339–340, s. v. *čudo*); уп. ссл. ч^удити (се) (С, Д, Т, Да, ГЦ), стсл. ч^удити са (CC), стсл.-цсл. ч^удити са (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 1, нар_R: × 1; неутр_Σ: × 1, нар_Σ: × 1

/ч^уд^ни/ ч^вд^н[и], [-а], [-о] НБ: *gen. pl. n.* /ѿ/ ч^вд^ни 158r3.

○ × 1: ∅ 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. **čudьnъ(jь)* (ЭССЯ 4: 129–130, SP 2: 282, Skok 1: 339–340, s. v. *čudo*); уп. ссл. ч^уд^нъ (ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл. ч^уд^нъ (CC), стсл.-цсл. ч^уд^нъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1984: +
- ▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/ч^уд^но/ ч^вд^но *adv.* НБ: ч^вд^но 134r1.

○ × 1: ∅ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, в. /ч^уд^ни/; уп. ссл. ч^уд^но (ФР: Д, Да, ГЦ, NN). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/ч^уд^о/ ч^ддо, [-а] п. ЗБ: *nom. pl.* ч^дда 111r17, *acc. pl.* ч^ддеса 97r17, НБ: *nom. sg.* ч^ддо 111r18, *acc. sg.* ч^ддо 125v11, *acc. pl.* ч^ддеса 111r20.

○ × 5: ∅ 1 (1), ≡ ч^ддо 2 (2), ≈ д^ѣло 1 (1), ≈ знаменіе 1 (1)

- књиж_L (значење); домаћег порекла, од псл. *čudo (ЭССЯ 4: 128–129, SP 2: 280–281, Skok 1: 339–340); уп. ссл. ч^удо (С, ФР: Д, Т, Да, СП, ТХ, ГЦ, ПП, NN, ЂБ), стсл.-цсл. ч^удо (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 1, нар_R: × 1; књиж_Σ: × 4, хибр_Σ: × 1

/чу^лос^ти/ ч^ло^сть, [-и] f. НБ: *nom. sg.* ч^ло^сть 108r18.

○ × 1: ≈ сл^хъ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла (Skok 1: 344–345, s. v. *čuti*), в. /чу^ии/.
- ▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/чу^ии/ ч^ти/ч^ти *pf.* НБ: *praes. 1. sg.* ч^ви^е[ь] 124r17, *praes. 3. sg.* ч^ве 96r23, /се/ ч^ве 97r5, *praes. 1. pl.* ч^вемо 101v22, ч^вемо 131r18, *praes. 2. pl.* ч^вете 135v13, *praes. 3. pl.* ч^вю 141r17, /не/ ч^вю 120v7, *perf. 1. sg. m.* /са^м[ь]/ ч^ло 111r14, *perf. 3. sg. m.* /се^н/ ч^ло 142r19, *perf. 1. pl. m.* /смо.../ ч^ли 111r9, *perf. 3. sg. n.* /ніе се/ ч^ло 139r1, *aor. 3. pl.* ч^вше 111r8, 126v10, ч^лше 118v3, *fut. 2. sg.* ч^ти /ђешь/ 116r21, *fut. 1. pl.* /ђемо/ ч^ти 138v10, *impt. 2. sg.* ч^ли 131r20, *л. придег в^пр^ини nom. sg. n.* ч^ввено 138v8.

○ × 19: ∅ 4 (3+1), ≈ слышати 12 (9+3), ≈ о^услышати 2 (2), ‡ ≈ о^услышати 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *čuti (ЭССЯ 4: 134–136, SES, SP 2: 295, Skok 1: 344–345); уп. ссл. чoути (ФР: Д, Да, СП), стсл. чoути (CC), стсл.-цсл. чoути (SJS). Даничић: +, RJAZU: +
- ▲ неутр_R: × 4, књиж_R: × 1, нар_R: × 14; неутр_Σ: × 4, књиж_Σ: × 1, нар_Σ: × 14

Ш

/шесѣи/ шест[ь] М: *acc. sg.* /до/ ше^{CT}[ь] 135v8.

○ × 1: = шестыи 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *šestь (SES, Skok 3: 388–389); уп. ссл. шесть (С, ФР: Д, Да), стсл. шесть (CC), стсл.-цсл. шесть (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 1; неутр_Σ: × 1

/шесѣиу/ шесты, [-а], [-о] ЗБ: *gen. sg. m.* шестога 131v6, 132r23, *acc. sg. m.* /оу/ шесты 131v14, 131v16, 132r3, НБ: *nom. sg. m.* шесты 135v3.

○ × 6: ∅ 1 (1), ≡ шестый 3 (2+1), = шестый 2 (2)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. *šestь(jь) (уп. SES, s. v. šest, Skok 3: 388–389, s. v. šest); уп. ссл. шестыи (С, ФР: Д, Да, ГЦ, ЂБ), стсл. шесть (CC), стсл.-цсл. шесть (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 6; неутр_Σ: × 6

/шибайи/ шиб[ати] имрф. НБ: *il. urigev širīni nom. sg. m.* шибанъ 98v9.

○ × 1: †≠ бти 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла, од псл. *šibati (SES, Skok 3: 390–391, s. v. šib); уп. стсл. шибати (CC), стсл.-цсл. шибати (SJS). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/шильайи/ шил[нати] имрф. М: *praes. 1. sg.* шиле^M[ь] 121v2, *praes. 3. sg.* шиле 143v22

○ × 2: ≈ посылати 2 (1+1)

- нар_L; домаћег порекла, уп. псл. *šylati (ESJS 15: 924–925, SES, s. v. poslati, Skok 3: 280, s. v. slati). RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/широки/ широк[и], [-а], [-о] ЗБ: *dat. sg. f.* /по/ широкой 142r13, НБ: *nom. pl. n.* широка 107v7.

○ × 2: ∅ 1 (1), ≠ широкій 1 (1)

- зај_L; домаћег порекла, од псл. širokь (SES, Skok 3: 395); уп. ссл. широкь (ФР: Д, Т), стсл. широкь (CC), стсл.-цсл. широкь (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 2; неутр_Σ: × 2

/шише/ шише, [-ета] п. НБ: *acc. sg.* шише 114r23 ♦ стаклено шише 114r23 ≈ сткљаницѣ 33r14.

○ × 1

- нар_L; од тур *şişe*, крајњег персијског порекла (Петровић 2012: 324, Skok 3: 396, Škaljić: 590). RJAZU: + | Михајловић 1974: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/шмишьайи се/ ш^шмишля[ти] се имрф. НБ: *pot. 3. pl. m.* /би се/ ш^шми^шляли 139v15-16

○ × 1: ∅ 1 (1)

- нар_L; домаћег порекла (ПЕРСЈ, s. v. misao, Skok 2: 431–432, s. v. misao), в. /смыслеи се/; уп. ссл. съмышляти (ФР: Д, ГЦ, ПП), стсл. съмышляти (CC), стсл.-цсл. съмышляти (SJS). Даничић: + *смишьати*, RJAZU: *смишьати се*, Јовановић 1911: *смишляйи се*

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/шїи́льа/ ш'пил[я], -лє f. НБ: *gen. sg.* /до/ ш'пилє 109r14, *acc. pl.* ш'пилє 131r16-17.

○ × 2: ∅ 1 (1), ≈ ѡзѡа 1 (1)

● нар_L; од грч. σπηλίά (Skok 3: 311, s. v. *spila*, SES). RJAZU: +

▲ нар_R: × 2; нар_Σ: × 2

/шїа́й/ шапъ, [-а] m. НБ: *acc. sg.* шапъ 113v1.

○ × 1: ≈ жеѡлъ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, од псл. дијал. (јсл.) *skěpъ (Skok 3: 412); уп. штапъ (Miklosich). RJAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/шїе́геѡи/шїе́геѡи/ шедѣти/шедити impf. П: *fut. 3. pl.* /неђе/ шедити 158v23, /неђе/ шедѣти 159r1, НБ: *perf. 3. sg. m.* /нїе/ шедїо 158v17.

○ × 3: ∅ 1 (1), = шадити 2 (2)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *ščeděti (SES, s. v. *štediti*, Skok 3: 412–413, s. v. *štedjeti*); уп. ссл. шедѣти (ФР: Д, Т, Да), стсл. шадѣти (СС), стсл.-цсл. шадѣти (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ нар_R: × 3; нар_Σ: × 3

/шїе́гльив/ шедливъ, [-а], [-о] M: *nom. sg. m.* ше^дливъ 134v9.

○ × 1: ≈ щедръ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (SES, s. v. *štediti*, Skok 3: 412–413, s. v. *štedjeti*), в. **/шїе́геѡи, шїе́геѡи/**. RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/шїе́ѡа/ шет[а], [-е] f. П: *acc. sg.* шетѡ 136v23.

○ × 1: ≡ тѡѡа 1 (1)

● књиж_L и нар_L; домаћег порекла, од *tvšteta, од *tvštъ (Skok 3: 413–414). Даничић: +, RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/шїе́ѡоваѡи/ шетова[ти] impf. НБ: *perf. 3. pl. f.* /нїисв/ шетовале 117v18.

○ × 1: ≈ погвѡити 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла (Skok 3: 413–414), в. **/шїе́ѡа/**. RJAZU: + | Јовановић 1911: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/шїи́иѡи/ шит[ъ], [-а] m. ЗБ: *acc. sg.* /за/ ши^т[ъ] 129v18, *acc. pl.* шитове 97r21.

○ × 2: ≡ шитъ 1 (1), # ≠ шитъ 1 (1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *ščitъ (SES, Skok 3: 415–416); уп. ссл. шитъ (С, ФР: Д, Т, Да, СП), стсл. шитъ (СС), стсл.-цсл. шитъ (SJS). Даничић: +, RJAZU: + | Михајловић 1984: +

▲ неутр_R: × 2; неутр_Σ: × 2

/шїо/ цо П: *nom. sg.* цо 111v1, 112v13, 113r1, 123v3, 128r15, 128r19, 129r19, 130r16, 137r26, 138v23, 140v22, 141r1, 143r19, *gen. sg.* ца 141r10, *acc. sg.* /на/ цо 96v17, 107r4, 125r5, 129v6, 133r8, 133v5, 136v4, 138v8, *instr. sg.* чи^м[ъ] 143r2, НБ: *nom. sg.* цо 95r21, 95v3, 95v5, 95v23, 96v14, 97r16, 97v12, 98r5, 98r14, 98v22, 99r4, 99r8, 99v3, 100v6, 100v7, 103r10, 103v17, 104r17, 105r17, 105v1, 106r6, 106r23, 106v7, 107r13, 107v8, 109r23, 109v16, 110r8, 110r16, 111r16, 111r21, 112v6, 113r11, 115v10, 116r22, 117r18, 117v15, 118r12, 118r20, 119r5, 119r6, 119r7, 119r9, 119v14, 119v22, 121r6, 121r11, 121r19, 121r21, 122r23, 121v2, 121v4, 121v11, 122v14, 123r13, 124r2, 124v7, 125r16, 126r8, 127r11, 127r18, 127v18, 128r10, 128v1, 128v10, 128v13, 128v15, 130r7, 130r8, 131r15, 131v16, 132r8, 132r17, 132v6, 133r21, 133r21, 133v1,

134r8, 134r15, 135r6, 135r18, 135v6, 136r16, 136v2, 136v6, 136v8, 137r8, 137r17, 137v6, 138v14, 139v4, 139v12, 139v14, 140v13, 141r14, 142r12, 142r12, 142r13, 142r16, 143r4, 143r20, 144r9, 144r15, 144v2, 145r13, 145r18, 145r21, 145v1, 156r5, 156r6, 156r12, 156r23, 156v13, 157v2, 157v20, 158v3, 158v11, 160r15, 161r3, 162v13, 163r4, 163r18, *gen. sg.* ца 100r14, 105r20, 110v21, 114v5, *dat. sg.* /но/ чем8 157r25, *acc. sg.* /на/ що 95v9, 96v2, 96v5, 98r24, 101r16, 103r3, 104v3, 105v9, 103r6, 109r13, 109v12, 110v2, 110v9, 114r14, 114v16, 116r10, 118r6, 118r9, 124r18, 125v4, 125v14, 127r11, 128v18, 129r16, 129r21, 132v9, 132v20, 134r20, 134v2, 135r2, 135v20, 136r21, 137v2, 137v14, 138r7, 139v14, 140r8, 144r18, 145r21, 145r22, 156r13, 156v1, 159r2, 161r15, 161r17, 162v13, 162v17, *instr. sg.* /с/ чи^М[ъ] 112v9, 129v19, чїи^М[ъ] 141r13, *loc. sg.* /на, оу/ чем8 95v20, 129r12, ♦ що-но: П: *nom. sg.* що-но 143v2, НБ: *nom. sg.* що-но 95r14, 95v1, 97r19, 99v6, 100r1, 102r20, 103r17, 106r7, 117r5, 119r14, 119v16-17, 122v15, 123v17, 124r4, 124v1, 127v1, 128v11, 129v13, 141r18, 142r20, 143v12, 143v14, 156r19, 158r17, 158v19, 161v2, 161v6, 163r4-5, 163r16, ^{щонно} 161r24, *gen. sg.* /ода/ ца-но 145r13, *acc. sg.* що-но 95v22, 107r24, 109v14, 115v9, 119v11, 139v12, *loc. sg.* /оу/ чем8-но 158v20, ♦ що годь: П: *nom. sg.* що го^Д[ъ] 139v9, що год^Д 139v9, НБ: *nom. sg.* що го^Д[ъ] 125r1, 125r21, 133v7, 140r21, 140v18, 141v7, 143v5, 157v20, 162v3, що го^Д[ъ] 112r11, *acc. sg.* що го^Д[ъ] 111v15, 112r7, 115r19, 136v6, 145r20, 159r16, 161v7, *instr. sg.* чи^М[ъ] годь 120r23, ♦ що ли: П: *nom. sg.* що ли 138r3, НБ: *nom. sg.* що ли 162v4, *acc. sg.* що ли 95v8, 129r12, **conj.** ♦ що: П: що 114v5, 118r9, 140r8, НБ: що 95v13, 96r5, 97r22, 97v16, 98r17, 99r16, 99r21, 104r21, 105v16, 107r16, 108v14, 109r11, 109v1, 114r17, 114v2, 114v6, 114v12, 115r11, 116r4, 117v9, 118r10, 119r17, 126v17, 128r2, 128r16, 132r15, 133r18, 133r24, 133v14, 137v4, 139r21, 143r21, 144r16, 158v17, ♦ кро-що: кро-що 96v20, 100v10, 161r14, 162r12, кро-^{шо} 111v4, ♦ кро-що-но: кро-що-но 108v18, 135v4, 142r5-6, 143v9, 144r13, 156v7, 161r25, 162v11, 163v11, ♦ зарад^Д що: зарад^Д що 98r19, ♦ що-но: що-но 98r6, 137r17, 159v21, **part.** ♦ що: що 96v5, 98v2, 99r22, 99v11, 100v18, 106v1, 109v22, 110r4, 110r18, 118r25, 118v1, 127v3, 158r22, 161v23, 162r24, 162v1, 162v9, **adv.** що годь: що годь 135r25, що го^Д[ъ] 127r8, шаго^Д[ъ] 112r10, **pron. interog.** ♦ що: ЗБ: що 100v8, 114v8 ♦ **pron. inter, neutr.** ССЛ: что 101v1, 130r16.

○ × 202: ∅ 125 (110+11+4), ≈ нже 43 (33+6+3+1), ≡ что 20 (20), #≡ что 1 (1), = что 3 (3), ≈ чтоже 1 (1), ≈ егда 1 (1), ≈ онже 4 (3+1), ≈ яковый 1 (1), ≈ како 1 (1), ≈ якво 1 (1), ≈ какоже 1 (1), ♦ щоно: × 39: ∅ 20 (19+1), ≈ нже 15 (12+3), ≈ онже 2 (1+1), ≈ что 1 (1), ≈ какоже 1 (1), ♦ що годь: × 20: ∅ 13 (10+2+1), ≡ что 2 (2), ≈ еже 1 (1), #≈ якво 1 (1), ≈ елкво 1 (1), ≈ все елкво 1 (1), ‡≈ еже аще 1 (1), ♦ що ли: × 4: ∅ 3 (3), ≈ что 1 (1), **conj.** ♦ що: × 37: ∅ 29 (29), ≈ якво 5 (5), ≈ нже 2 (2), ≡ что 1 (1), ♦ кро-що: × 5: ≈ пошто 2 (2), ≈ якво 1 (1), ≈ что во 1 (1), ≈ восксю 1 (1), ♦ кро-що-но: × 9: ∅ 1 (1), ≈ понеже 5 (4+1), ≈ якво 3 (3), ♦ зарад^Д що: × 1: ≈ за 1 (1), ♦ що-но: × 3: ∅ 2 (2), ≈ понеже 1 (1), **part.** ♦ що: × 17: ∅ 17 (14+2+1), **adv.** що годь: × 3: ∅ 3 (2+1), **pron. interog.** ♦ що: × 2: ≡ что 2 (1+1) **pron. inter, neutr.** что: × 2: ≡ что 2 (2)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *čьto (ЭССЯ 4: 177–178, SP 2: 300–304, s. v. *čь); уп. ссл. чьто (ФР: Д, Т, Да, СП, ГЦ, ПП, NN, ЪБ), стсл. чьто (СС), стсл.-цсл. чьто (SJS). Даничић: +, RJAZU: +

▲ неутр_R: × 6, књиж_R: × 2, нар_R: × 336; неутр_Σ: × 6, књиж_Σ: × 2, нар_Σ: × 336

/шум/ ш8м[ъ], -а м. ССЛ: *gen. sg.* ш8ма 121r8-9, ЗБ: *instr. sg.* /сѣ/ ш8мо^М[ъ] 104r4.

○ × 2: ≡ ш8мъ 2 (1+1)

● зај_L; домаћег порекла, од псл. *šumъ (SES, Skok 3: 423, s. v. *šumiti*); уп. ссл. шумъ (ФР: Д, Т, Да, СП, ПП), стсл. шумъ (СС), стсл.-цсл. шумъ (SJS). RJAZU: +

▲ неутр_R: × 2; неутр_Σ: × 2

/шуйльи/ ш8пл[ий], [-лна], [-лнє] НБ: *gen. pl. f.* ш8плїи 106r22.

○ × 1: ∅ 1 (1)

● нар_L; домаћег порекла, уп. псл. дијал. *šurъ (Skok 3: 423, s. v. *šur*); уп. шупль (Miklosich). RJAZU: +

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/шумльак/ швш'лакъ, [-а] м. НБ: *nom. sg.* швш'лакъ 140v6.

○ × 1: † ≈ брєнїє 1 (1)

● нар_L: домаћег порекла, можда сродно са *шушљак* ‘ољуштени листови с кукурузног клипа, комушина’ (Златановић), *шушље* ‘суво танко лишће и грање’, које од */сухи/* (в.) (Skok 3: 357–358, s. v. *suh*); уп. и *шушљага* ‘ситна, густа шума’ забележено у Смиљану у Лици (RJAZU); уп. и слн. *šušljak*, *šušljek* ‘спор, неодлучан човек; варалица’ (Pleteršnik), *šušljati* ‘споро радити, оклевати; варати’, ‘тихо говорити, шапутати’, које од ономапопеје *šuš*, сродно са *шушкати* (SES, s. v. *šušljati*); уп. ссл. шoушь (ФР: Т, СП).

▲ нар_R: × 1; нар_Σ: × 1

/шчєйа̄ӣи/ в. */счєйа̄ӣи/*

3.4. Резултати статистичке анализе

3.4.1. Резултати поређења лексике српскословенског и мешовитог поткорпуса

Поређењем укупне фреквенције српскословенских и свих осталих речи у српскословенском поткорпусу и контролном корпусу (табела 18) долази се до следећих резултата: $\chi^2 = 1.108853645$, $p = 0.292331276$ ³².

Табела 18. Поређење фреквенције ssl. речи у ssl. поткорпусу и контролном корпусу

	фреквенција ssl. речи	фреквенција осталих речи
контролни корпус	57	148
ssl. поткорпус	334	1035

На основу добијених резултата не може се одбацити нулта хипотеза (да нема статистички значајне разлике између посматраних корпуса), па изводимо закључак да се српскословенски поткорпус не разликује значајно од контролног у уделу српскословенске лексике у поређењу са неутралном. Овакав закључак нам омогућава да у даљој анализи поредимо српскословенски и мешовити поткорпус.

Поређењем укупне фреквенције књижевних, народних, заједничких, хибридних, књижевних и народних, индивидуалних и недефинисаних речи у српскословенском и мешовитом поткорпусу (табела 19) добијени су следећи резултати: $\chi^2 = 1137.0009$, $p = 2.0575 \times 10^{-242}$.

Табела 19. Поређење фреквенција ssl. речи у ssl. и мешовитом поткорпусу

	фреквенција књиж. речи	фреквенција народних речи	фреквенција заједничких речи	фреквенција хибридних речи	фреквенција књижевних и народних речи	фреквенција индивидуализама	фреквенција недефинисаних речи
ssl. поткорпус	337	2	912	3	118	0	0
мешовити поткорпус	1364	5273	18636	76	2672	12	45

Добијени резултати указују на постојање статистички значајне разлике између српскословенског и мешовитог поткорпуса у уделу различитих слојева лексике, уз ниво статистичког значаја $p < 0.001$. То нам говори да на лексичком плану постоји статистички значајна разлика између српскословенског и мешовитог поткорпуса. Ипак, овај тест нам не

³² За рачунање коефицијента p коришћена је функција CHITEST програма Microsoft Office Excel. Минималан услов за одбацивање нулте хипотезе је вредност $p < 0.05$.

може рећи колико је јак мерени ефекат. С обзиром на то да је узорак веома велики, велика је и вероватноћа да се детектују разлике (отуда изузетно мала вредност коефицијента p). Крамеров коефицијент за дато поређење износи $\phi_c = 0.1964$, што нам говори да су детектоване разлике, иако статистички значајне, слабе ка умереном.

На основу наведених података не може се утврдити које су фреквенције допринеле оваквом резултату, па је стога потребно израчунати стандардизоване резидуале за сваку фреквенцију (табела 20) и ниво статистичког значаја (табела 21).

Табела 20. Стандардизовани резидуали за поређење лексике у ssl. и мешовитом поткорпусу

	Std Residual за фрекв. књиж. речи	Std Residual за фрекв. народних речи	Std Residual за фрекв. заједничких речи	Std Residual за фрекв. хибридних речи	Std Residual за фрекв. књиж. и народних речи	Std Residual за фрекв. индивидуализама	Std Residual за фрекв. недефинисаних речи
ssl. поткорпус	28.9548	-15.5488	0.0434	-0.3547	1.0507	-0.7477	-1.4479
мешовити поткорпус	-6.4005	3.4371	-0.0096	0.0784	0.2323	0.1653	0.3201

Табела 21. Статистички значај добијених вредности стандардизованог резидуала

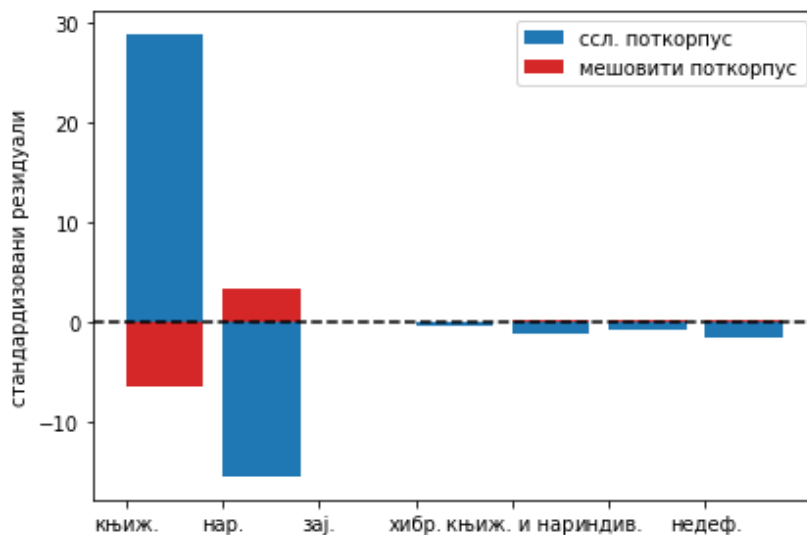
	$P_{Std Residual}$ за фрекв. књиж. речи	$P_{Std Residual}$ за фрекв. народних речи	$P_{Std Residual}$ за фрекв. заједничких речи	$P_{Std Residual}$ за фрекв. хибридних речи	$P_{Std Residual}$ за фрекв. књиж. и народних речи	$P_{Std Residual}$ за фрекв. индивидуализама	$P_{Std Residual}$ за фрекв. недефинисаних речи
ssl. поткорпус	2.44×10^{-184}	1.62×10^{-54}	0.9654	0.7228	0.2934	0.4546	0.1476
мешовити поткорпус	1.55×10^{-10}	0.0006	0.9924	0.9375	0.8163	0.8687	0.7489

Добијене вредности стандардизованих резидуала дате су у табели 20, а њихов статистички значај у табели 21³³. С обзиром на то да је укупан број поређења једнак 14, критеријум за статистички значај резултата потребно је поделити са 14. Тако је за

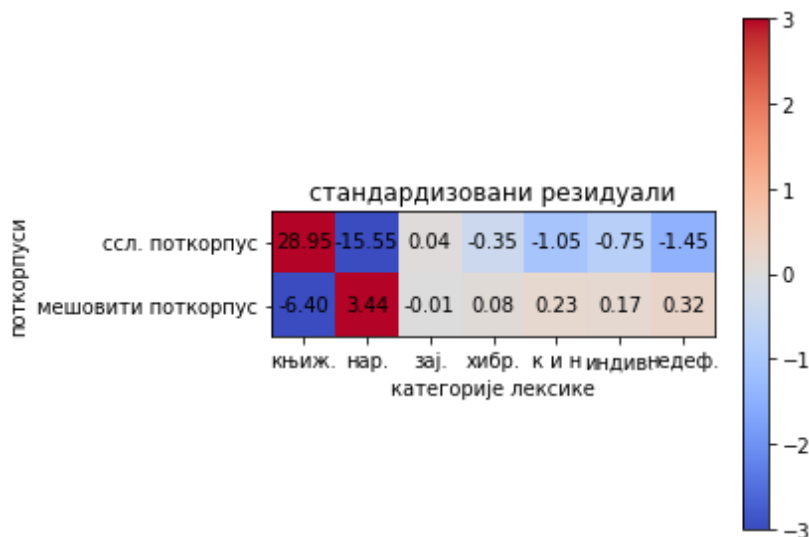
³³ Вредности коефицијента p рачунате су помоћу калкулатора доступног на сајту катедре за статистику Универзитета Илиноиса у Урбана-Шампејну, где је за вредност χ^2 узет квадрат вредности *Std Residual*. В.: <http://courses.atlas.illinois.edu/spring2016/STAT/STAT200/pchisq.html>

статистички значај $p < 0.05$ потребно да добијемо вредност $p < 0.003571429$, за $p < 0.01$ потребна је вредност $p < 0.000714286$, а за $p < 0.001$ потребна је вредност $p < 0.000071429$.

На основу добијених резултата може се закључити да су разлици између посматраних поткорпуса значајно допринеле фреквенције књижевних и народних речи у оба поткорпуса. Фреквенција књижевних речи је већа у српскословенском поткорпусу у односу на очекивану фреквенцију, док је фреквенција народних речи мања, уз ниво статистичког значаја $p < 0.001$. Фреквенција књижевних речи у мешовитом поткорпусу је мања од очекиваног, уз ниво статистичког значаја $p < 0.001$, док је фреквенција народних речи већа од очекиване, уз ниво статистичког значаја $p < 0.01$. Ову разлику је могуће графички приказати помоћу визуализације стандардизованих резидуала (в. графикон 1.а и 1.б)³⁴.

Графикон 1.а: Графички приказ доприноса различитих категорија лексике укупној вредности χ^2

Графикон 1.б: Графички приказ доприноса различитих категорија лексике укупној вредности χ^2 помоћу топлотне мапе

³⁴ Сви графикони су цртани помоћу програмског језика Python, уз коришћење библиотека numpy, pandas и matplotlib https://colab.research.google.com/drive/1Tkx8vv_Si0SXPzvSDXDI-VYhI18WwMA#scrollTo=ps5Jdos-nrwe. Код је прилагођен на основу кода генерисаног уз помоћ језичког модела ChatGPT.

3.4.2. Резултати поређења реализација у српскословенском и мешовитом поткорпусу

Поређењем укупне фреквенције књижевних и свих осталих облика у српскословенском поткорпусу и контролном корпусу (табела 22) долази се до следећих резултата: $\chi^2 = 1.851164413$, $p = 0.173648027$.

Табела 22. Поређење фреквенције књижевних реализација у ссл. поткорпусу и контролном корпусу

	фреквенција књижевних реализација	фреквенција осталих реализација
контролни корпус	111	94
ссл. поткорпус	673	699

На основу добијених резултата не може се одбацити нулта хипотеза (да нема статистички значајне разлике између посматраних корпуса), па изводимо закључак да се српскословенски поткорпус не разликује значајно од контролног у уделу књижевних реализација у поређењу са неутралним. Овакав закључак нам омогућава да у даљој анализи поредимо српскословенски и мешовити поткорпус.

Поређењем укупне фреквенције књижевних, неутралних, народних и хибридних реализација у српскословенском и мешовитом поткорпусу (табела 23) добијени су следећи резултати: $\chi^2 = 7730.8676$, $p \approx 0$.

Табела 23. Поређење фреквенција реализација у ссл. и мешовитом поткорпусу

	фреквенција књижевних реализација	фреквенција неутралних реализација	фреквенција народних реализација	фреквенција хибридних реализација
ссл. поткорпус	673	641	49	9
мешовити поткорпус	526	13537	13817	198

Добијени резултати указују на постојање статистички значајне разлике између српскословенског и мешовитог поткорпуса у уделу различитих видова реализације, уз ниво статистичког значаја $p < 0.001$. То нам говори да на плану реализације постоји статистички значајна разлика између српскословенског и мешовитог поткорпуса. Крамеров коефицијент за дато поређење износи $\phi_c = 0.5124$, што нам говори да су детектоване разлике јаке.

Вредности стандардизованих резидуала за извршена поређења дате су у табели 24, а њихов статистички значај у табели 25. С обзиром на то да је укупан број поређења једнак 8,

критеријум за статистички значај $p < 0.05$ захтева вредност $p < 0.008333333$, за $p < 0.01$ потребна је вредност $p < 0.001666667$, а за $p < 0.001$ вредност $p < 0.000166667$.

Табела 24. Стандардизовани резидуали за поређење лексике у ssl. и мешовитом поткорпусу

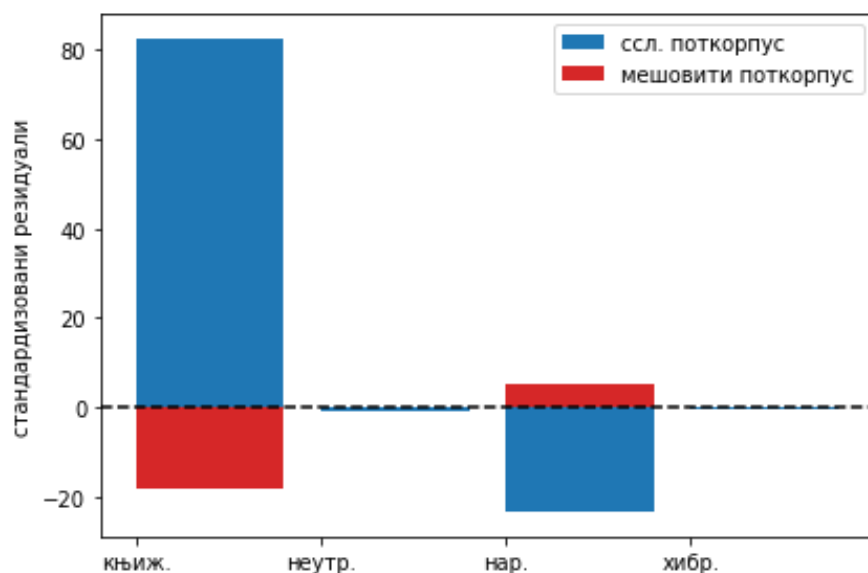
	Std Residual за фрекв. књиж. реализација	Std Residual за фрекв. неутралних реализација	Std Residual за фрекв. народних реализација	Std Residual за фрекв. хибридних реализација
ssl. поткорпус	82.573 5	- 0.7594	- 23.488 3	- 0.2072
мешовити поткорпус	- 18.253 0	0.1679	5.1921	0.0458

Табела 25. Статистички значај добијених вредности стандардизованог резидуала

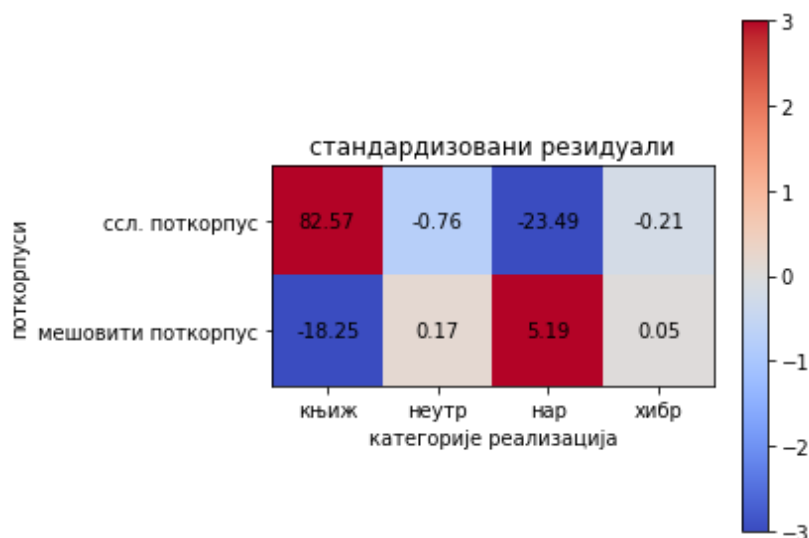
	$p^{Std Residual}$ за фрекв. књиж. реализација	$p^{Std Residual}$ за фрекв. неутралних реализација	$p^{Std Residual}$ за фрекв. народних реализација	$p^{Std Residual}$ за фрекв. хибридних реализација
ssl. поткорпус	≈ 0	0.4476	5.38×10^{-119}	0.8358
мешовити поткорпус	1.96×10^{-71}	0.8667	0.0002	0.9635

На основу добијених резултата може се закључити да су разлици између посматраних поткорпуса значајно допринеле фреквенције књижевних и народних реализација у оба поткорпуса. Фреквенција књижевних реализација је већа у српскословенском поткорпусу у односу на очекивану фреквенцију, док је фреквенција народних реализација мања, уз ниво статистичког значаја $p < 0.001$. Фреквенција књижевних реализација у мешовитом поткорпусу је мања од очекиваног, уз ниво статистичког значаја $p < 0.001$, док је фреквенција народних реализација већа од очекиване, уз ниво статистичког значаја $p < 0.01$.

Графички приказ добијених резултата дат је на графиконима 2.а и 2.б.

Графикон 2.а: Графички приказ доприноса сваке од категорија реализација укупној вредности χ^2

Графикон 2.б: Графички приказ доприноса сваке од категорија реализација укупној вредности χ^2 помоћу топлотне мапе

3.4.3. Резултати поређења сумарне перцепције у српскословенском и мешовитом поткорпусу

Поређењем укупне фреквенције књижевних, неутралних, народних и хибридних сумарних облика у српскословенском и мешовитом поткорпусу (табела 26) добијени су следећи резултати: $\chi^2 = 4539.154$, $p \approx 0$.

Табела 26. Поређење фреквенција сумарних перцепција у ssl. и мешовитом поткорпусу

	фреквенција књиж. сума	фреквенција неутралних сума	фреквенција народних сума	фреквенција хибридних сума
ssl. поткорпус	673	641	40	18
мешовити поткорпус	1260	12796	13420	602

Добијени резултати указују на постојање статистички значајне разлике између српскословенског и мешовитог поткорпуса у уделу различитих видова сумарног утиска, уз ниво статистичког значаја $p < 0.001$. То нам говори да на плану сумарног утиска постоји статистички значајна разлика између српскословенског и мешовитог поткорпуса. Крамеров коефицијент за дато поређење износи $\phi_c = 0.1541$, што нам говори да су детектоване разлике слабе.

Вредности стандардизованих резидуала за извршена поређења дате су у табели 27, а њихов статистички значај у табели 28. С обзиром на то да је укупан број поређења једнак 8, критеријум за статистички значај $p < 0.05$ захтева вредност $p < 0.008333333$, за $p < 0.01$ потребна је вредност $p < 0.001666667$, а за $p < 0.001$ вредност $p < 0.000166667$.

Табела 27. Стандардизовани резидуали за поређење сумарних перцепција у ssl. и мешовитом поткорпусу

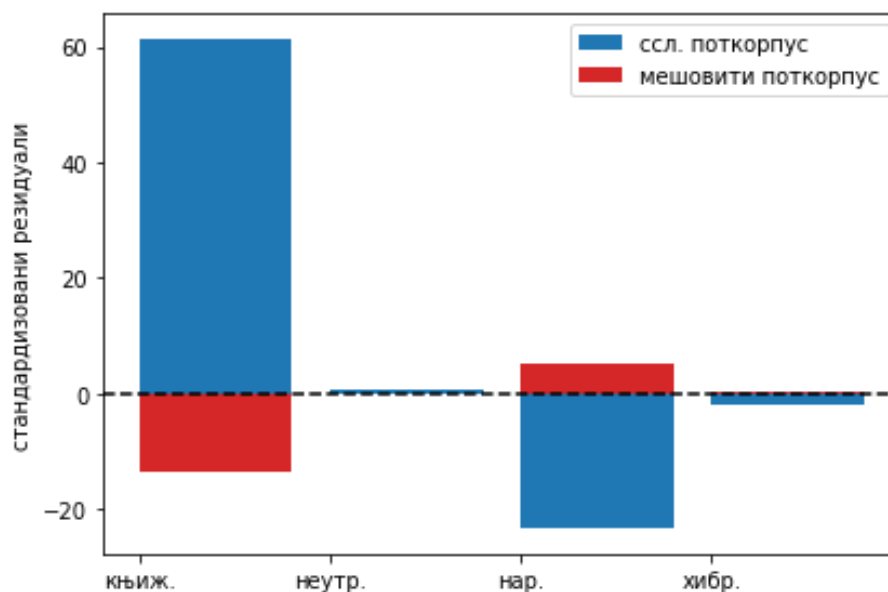
	Std Residual за фрекв. књиж. сума	Std Residual за фрекв. неутралних сума	Std Residual за фрекв. народних сума	Std Residual за фрекв. хибридних сума
ssl. поткорпус	61.4297	0.5997	- 23.4439	- 2.0251
мешовити поткорпус	- 13.5791	- 0.1326	5.1823	0.4477

Табела 28. Статистички значај добијених вредности стандардизованог резидуала

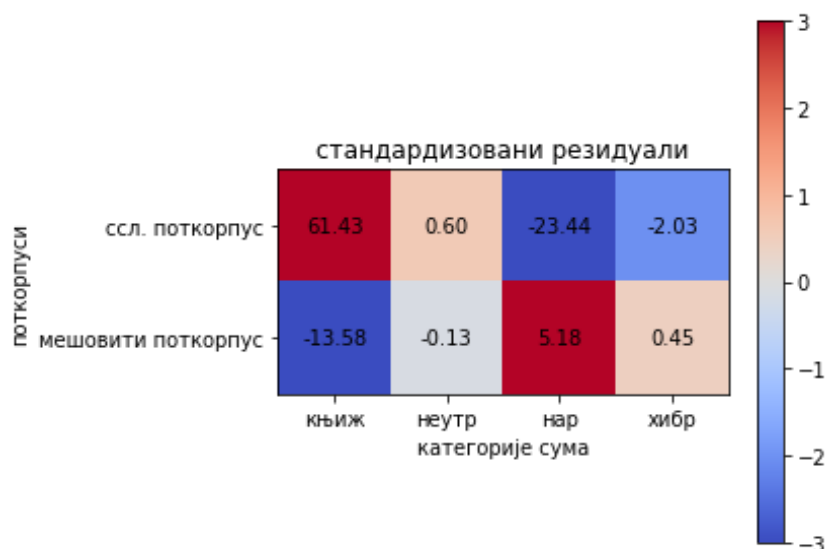
	$p^{Std} Residual$ за фрекв. књиж. сума	$p^{Std} Residual$ за фрекв. неутралних сума	$p^{Std} Residual$ за фрекв. народних сума	$p^{Std} Residual$ за фрекв. хибридних сума
ссл. поткорпус	≈ 0	0.5487	1.52×10^{-121}	0.0428
мешовити поткорпус	5.32×10^{-42}	0.8945	2.19×10^{-7}	0.6544

На основу добијених резултата може се закључити да су разлици између посматраних поткорпуса значајно допринеле фреквенције књижевних и народних реализација у оба поткорпуса. Фреквенција књижевних реализација је већа у српскословенском поткорпусу у односу на очекивану фреквенцију, док је фреквенција народних реализација мања, уз ниво статистичког значаја $p < 0.001$. Фреквенција књижевних реализација у мешовитом поткорпусу је мања од очекиваног, уз ниво статистичког значаја $p < 0.001$, док је фреквенција народних реализација већа од очекиване, уз ниво статистичког значаја $p < 0.01$.

Добијени резултати су графички приказани на графиконима 3.а и 3.б.

Графикон 3.а: Графички приказ доприноса свих категорија сума укупној вредности χ^2

Графикон 3.б: Графички приказ доприноса свих категорија сума укупној вредности χ^2 помоћу топлотне мапе

3.4.4. Резултати поређења фреквенција преводног и уметнутог текста

Одређивање укупне фреквенције преводног и уметнутог текста показало је да је удео уметнутог текста 39% ($\times$ 11347). Укупна фреквенција преводног текста износи $\times$ 18103, што чини 61% укупног текста. Фреквенција зависно бираних речи износи $\times$ 9029 и чини 31% укупног текста, фреквенција прилагођених речи износи $\times$ 2538 и чини 9% укупног текста, фреквенција речи мотивисаних предлошком износи $\times$ 1360 и чини 4% укупног текста, док фреквенција независно бираних речи у оквиру преводног текста износи $\times$ 5176 и чини 17% укупног текста.

3.4.5. Резултати поређења лексику у библијском тексту и ван њега

Поређење укупне фреквенције књижевних, заједничких, народних, хибридних, књижевних и народних, недефинисаних и индивидуалних речи у преводима цитата, делимичних и потпуних парафраза Библије помоћу Пирсоновог Хи-квадрата није могуће, јер су очекиване фреквенције 8 од 21 вредности мање од 5³⁵. Уколико објединимо недефинисане и индивидуалне речи у једну категорију, услови за поређење су испуњени (табела 29).

³⁵ Да би резултати овог поређења били валидни, неопходно је да барем 75% од укупног броја поређења има очекивану фреквенцију већу од 5 (уп. Field 2018: 601).

Табела 29. Поређење фреквенције српскословенских, неутралних и народних речи у преводима дословних цитата Библије, делимично измењених цитата и парафраза

	фреквенција ssl. речи	фреквенција заједничких речи	фреквенција народних речи	фреквенција хибридних речи	фреквенција књижевних и народних речи	фреквенција недеф. и индив. речи
потпуни цитат	194	2712	561	11	403	3
делимично измењен цитат	25	382	96	2	54	3
парафраза	41	594	129	1	96	1

Поређењем су добијени следећи резултати: $\chi^2 = 12.47479053$, $p = 0.254535876$. На основу добијених резултата не може се одбацити нулта хипотеза (да не постоји разлика између посматраних поткорпуса), па изводимо закључак да статистички значајне разлике нема. Овакав резултат нам дозвољава да у даљем поређењу посматрамо поткорпус превода библијских цитата као јединствен.

Поређењем фреквенција књижевних, народних, заједничких, хибридних, књижевних и народних, индивидуалних и недефинисаних речи у преводима библијских цитата и остатка текста (табела 30), добијени су следећи резултати: $\chi^2 = 60.4279$, $p = 3.6843 \times 10^{-11}$.

Табела 30. Поређење фреквенција српскословенских, неутралних и народних речи у преводима библијских цитата и остатка текста

	фреквенција књижевних речи	фреквенција заједничких речи	фреквенција народних речи	фреквенција хибридних речи	фреквенција књиж. и народних речи	фреквенција недефинисаних речи	фреквенција индивидуалних речи
библијски цитати	260	3688	786	14	553	5	2
остатак текста	1441	15860	4489	65	2237	40	10

Резултати теста Хи-квадрат показују да постоји статистички значајна разлика између посматраних поткорпуса, уз ниво статистичког значаја $p < 0.001$. Крамеров коефицијент износи $\phi_c = 0.04530$, што нам говори да је детектована разлика, иако статистички значајна, изузетно слаба.

Добијене вредности стандардизованих резидуала дате су у табели 31, а њихов статистички значај у табели 32. С обзиром на то да је укупан број поређења једнак 14, критеријум за статистички значај резултата потребно је поделити са 14. Тако је за статистички значај $p < 0.05$ потребно да добијемо вредност $p < 0.003571429$, за $p < 0.01$ потребна је вредност $p < 0.000714286$, а за $p < 0.001$ потребна је вредност $p < 0.000071429$.

Табела 31. Стандардизовани резидуали за поређење фреквенција лексике у преводима библијских цитата и остатка текста

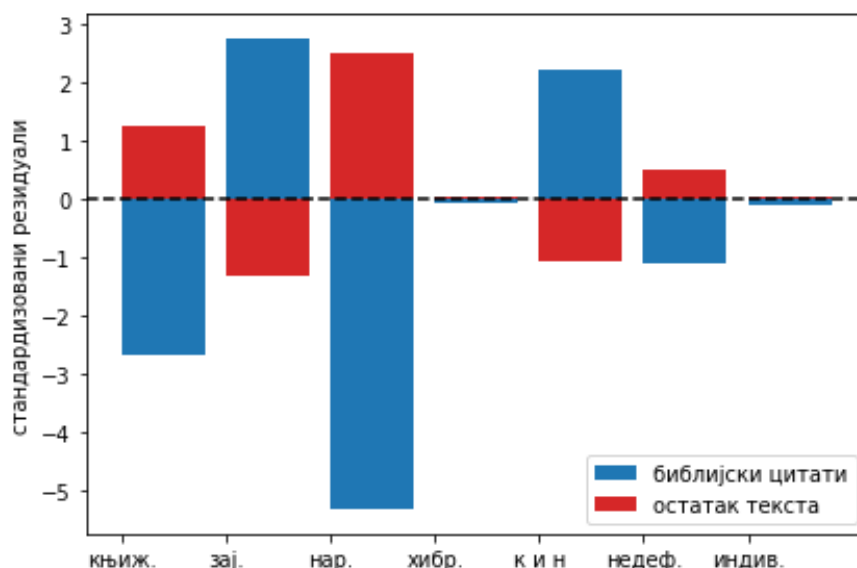
	Std Residual за фреквенцију књиж. речи	Std Residual за фреквенцију заједничких	Std Residual за фреквенцију народних речи	Std Residual за фреквенцију хибридних	Std Residual за фреквенцију књиж. и нар.	Std Residual за фреквенцију недефинисани	Std Residual за фреквенцију индивидуални
библијски цитати	-2.6605	2,7749	-5.3432	-0.0633	2.2358	-1.0923	-0.1107
остатак текста	1.2475	-1.3012	2.5054	0.0297	-1.0484	0.5121	0.0519

Табела 32. Статистички значај добијених вредности стандардизованог резидуала

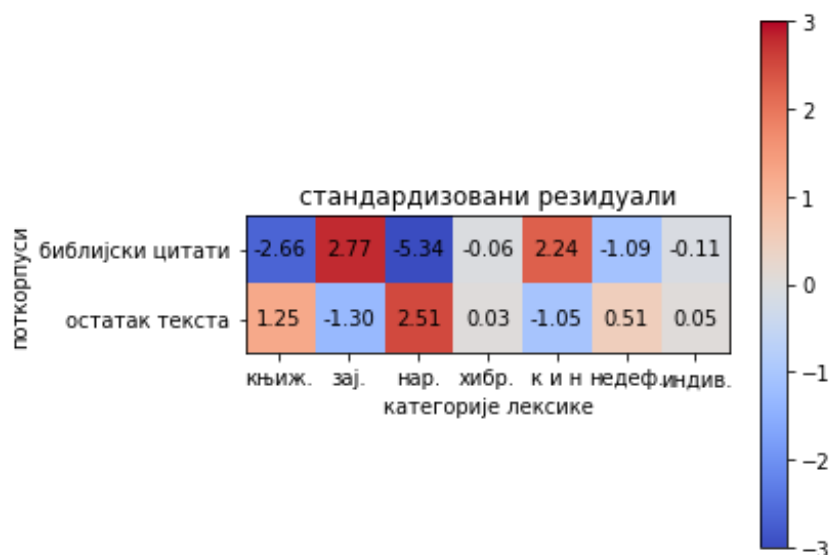
	$P_{Std Residual}$ за фреквенцију књиж. речи	$P_{Std Residual}$ за фреквенцију заједничких речи	$P_{Std Residual}$ за фреквенцију народних речи	$P_{Std Residual}$ за фреквенцију хибридних речи	$P_{Std Residual}$ за фреквенцију књиж. и нар. речи	$P_{Std Residual}$ за фреквенцију недеф. речи	$P_{Std Residual}$ за фреквенцију индив. речи
библијски цитати	0.0078	0.0055	9.132×10^{-8}	0.9495	0.0254	0.2747	0.9118
остатак текста	0.2122	0.1932	0.0122	0.9763	0.2945	0.6085	0.9586

На основу добијених резултата може се закључити да је разлици између посматраних поткорпуса значајно допринела фреквенција народних речи у преводима библијских цитата, која је мања од очекиване, уз ниво статистичког значаја $p < 0.001$.

Допринос сваке од издвојених група лексике укупној вредности χ^2 графички је приказан на графиконима 4.а и 4.б.

Графикон 4.а: Графички приказ доприноса различитих категорија лексике укупној вредности χ^2

Графикон 4.б: Графички приказ доприноса различитих категорија лексике укупној вредности χ^2 помоћу топлотне мапе

3.4.6. Резултати поређења реализација у библијском тексту и ван њега

Поређење укупне фреквенције књижевних, неутралних, народних и хибридних реализација у преводима цитата, делимичних и потпуних парафраза Библије помоћу Пирсоновог Хи-квадрата (табела 33), даје следеће резултате: $\chi^2 = 30.6220$, $p = 0.00002993$.

Табела 33. Поређење фреквенције српскословенских, неутралних и народних реализација у преводима дословних цитата Библије, делимично измењених цитата и парафраза

	фреквенција ссл. речи	фреквенција заједничких речи	фреквенција народних речи	фреквенција хибридних речи
потпуни цитат	184	1935	1743	22
делимично измењен цитат	9	276	268	9
парафраза	21	425	404	12

Добијени резултати показују да постоји статистички значајна разлика између поређених група. Вредност Крамеровог коефицијента за дато поређење износи $\phi_c = 0.053707738$, што говори о томе да је разлика слаба, али пошто ипак јесте статистички значајна у даљем поређењу нећемо обједињавати ове три групе.

Поређењем фреквенција књижевних, неутралних, народних и хибридних реализација у преводима потпуних библијских цитата, делимичних библијских цитата и остатка текста (табела 34), добијени су следећи резултати: $\chi^2 = 38.4417$, $p = 0.000014521$.

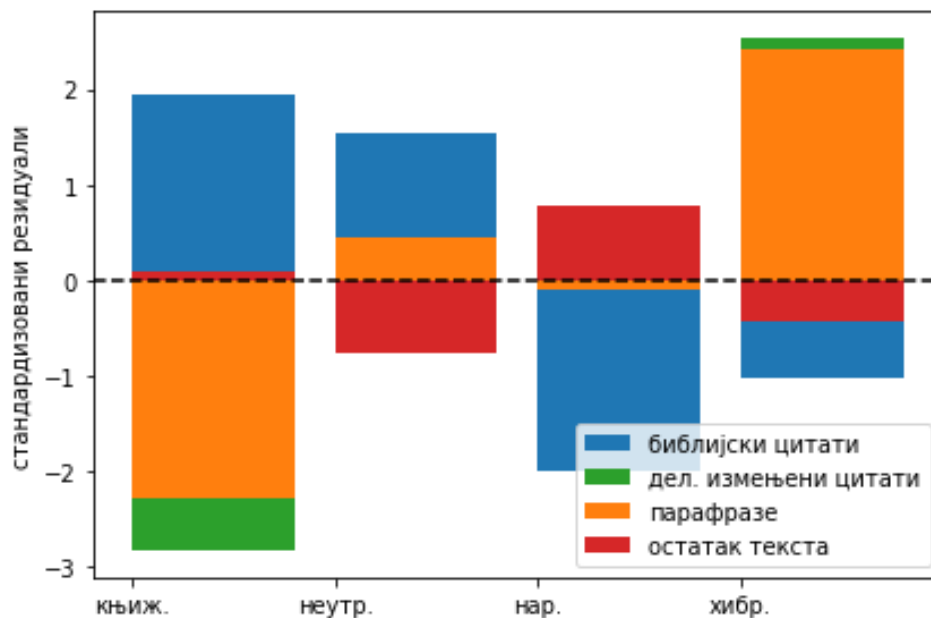
Табела 34. Поређење фреквенција српскословенских, неутралних и народних реализација у преводима библијских цитата и парафраза и остатка текста

	фреквенција књижевних реализација	фреквенција неутралних реализација	фреквенција народних реализација	фреквенција хибридних реализација
библијски цитати	179	1940	1743	22
делимично измењени цитати	9	276	268	9
парафразе	21	425	404	12
остатак текста	966	11561	11451	164

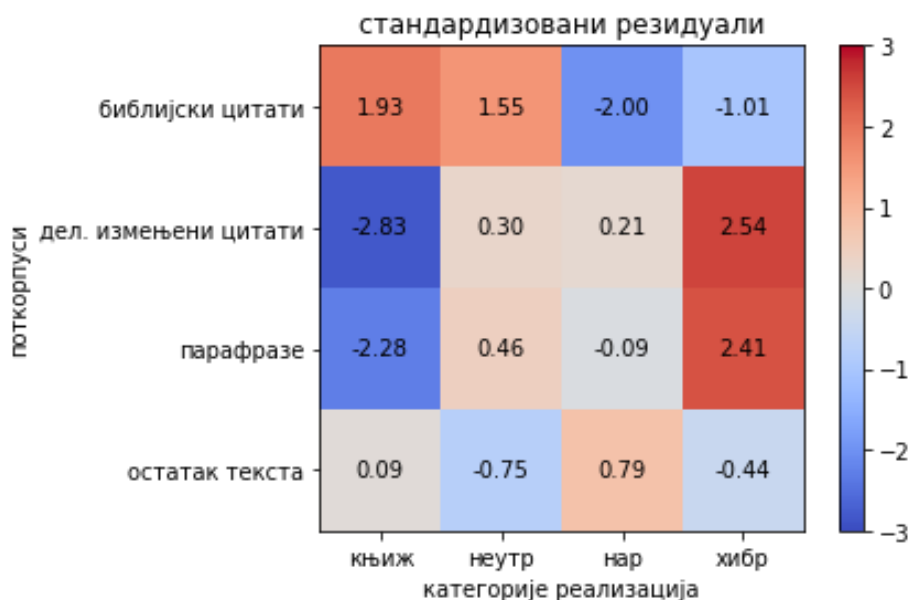
Резултати теста Хи-квадрат показују да постоји статистички значајна разлика између посматраних поткорпуса, уз ниво статистичког значаја $p < 0.000014521$. Крамеров коефицијент износи $\phi_c = 0.02086$, што нам говори да је детектована разлика изузетно слаба³⁶.

³⁶ Уколико бисмо ипак поредили фреквенције у свим преводима библијског текста (директних цитата, делимично измењених цитата и парафраза заједно) са остатком текста, добили бисмо следеће резултате: $\chi^2 =$

На основу израчунатих стандардизованих резидуала може се закључити да ниједна од категорија не доприноси значајно укупном резултату поређења. Ипак, уколико визуализујемо резултате, приметимо да се истиче број књижевних и хибридних реализација у преводима парафраза, и у нешто мањој мери удео књижевних и народних реализација у преводима библијских цитата (графикони 5.а и 5.б), односно да разлика између превода библијског текста и остатка текста не доприноси значајно укупној разлици.

Графикон 5.а: Графички приказ удела сваке од категорија реализација у укупној вредности χ^2

Графикон 5.б: Графички приказ удела сваке од категорија реализација у укупној вредности χ^2 помоћу топлотне мапе

7.642772147, $p = 0.054001304$. Овакви резултати говоре да разлика између посматраних група није статистички значајна.

3.4.7. Резултати поређења сумарне перцепције у библијском тексту и ван њега

Поређење укупне фреквенције књижевних, неутралних, народних и хибридних сума у преводима цитата, делимичних и потпуних парафраза Библије помоћу Пирсоновог Хи-квадрата (табела 35), даје следеће резултате: $\chi^2 = 15.6396$, $p = 0.0158$.

Табела 35. Поређење фреквенције књижевних, неутралних и народних сума у преводима дословних цитата Библије, делимично измењених цитата и парафраза

	фреквенција књиж. сума	фреквенција неутралних сума	фреквенција народних сума	фреквенција хибридних сума
потпуни цитат	273	1846	1711	54
делимично измењен цитат	22	263	264	13
парафраза	42	404	402	13

Добијени резултати показују да постоји статистички значајна разлика између поређених група. Вредност Крамеровог коефицијента за дато поређење износи $\phi_c = 0.002946968$, што говори о томе да је разлика изузетно слаба, али пошто ипак јесте статистички значајна у даљем поређењу нећемо обједињавати ове три групе.

Поређењем фреквенција књижевних, неутралних, народних и хибридних сума у преводима потпуних библијских цитата, делимичних библијских цитата и остатка текста (табела 36), добијени су следећи резултати: $\chi^2 = 31.3136$, $p = 0.00026$.

Табела 36. Поређење фреквенција књижевних, неутралних, народних и хибридних сума у преводима библијских цитата и парафраза и остатка текста

	фреквенција књижевних сума	фреквенција неутралних сума	фреквенција народних сума	фреквенција хибридних сума
библијски цитати	273	1846	1711	54
делимично измењени цитати	22	263	264	13
парафраза	42	404	402	13
остатак текста	1596	10924	11083	540

Резултати теста Хи-квадрат показују да постоји статистички значајна разлика између посматраних поткорпуса, уз ниво статистичког значаја $p < 0.001$. Крамеров коефицијент износи $\phi_c = 0.0188$, што нам говори да је разлика изузетно слаба.

Добијене вредности стандардизованих резидуала дате су у табели 37, а њихов статистички значај у табели 38. С обзиром на то да је укупан број поређења једнак 16, критеријум за статистички значај резултата потребно је поделити са 16. Тако је за статистички значај $p < 0.05$ потребно да добијемо вредност $p < 0,003125$, за $p < 0.01$ потребна је вредност $p < 0,000625$, а за $p < 0.001$ потребна је вредност $p < 0,0000625$.

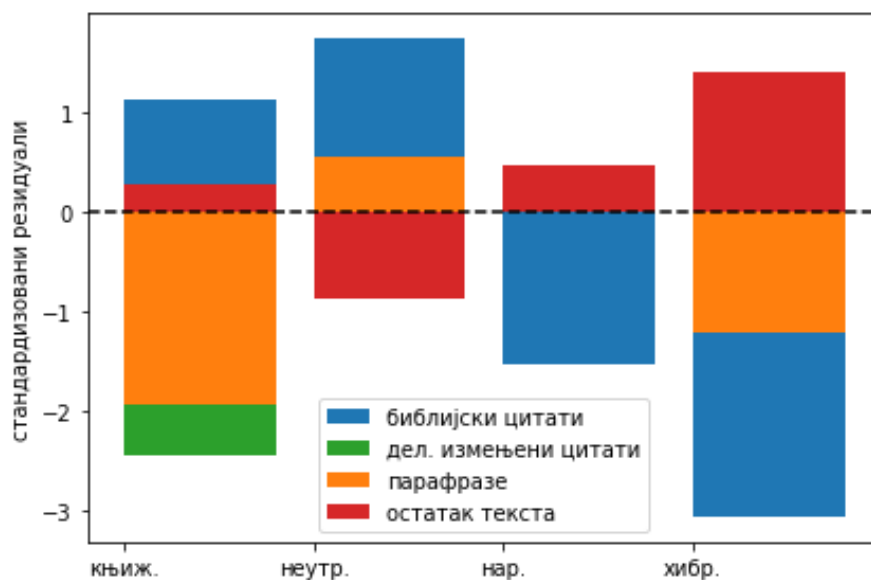
Табела 37. Стандардизовани резидуали за поређење фреквенција лексике у преводима библијских цитата и остатка текста

	Std Residual за фреквенцију књиж. сума	Std Residual за фреквенцију неутралних сума	Std Residual за фреквенцију народних сума	Std Residual за фреквенцију хибридних сума
библијски цитати	0.8837	0.5699	-0.6566	-0.3256
делимичн о измењени цитати	-0.40795	2.4339	2.2446	2.9439
парафразе	-0.5180	1.7767	2.3383	-0.8305
остатак текста	3.5123	-1.1458	2.1640	0.7106

Табела 38. Статистички значај добијених вредности стандардизованог резидуала

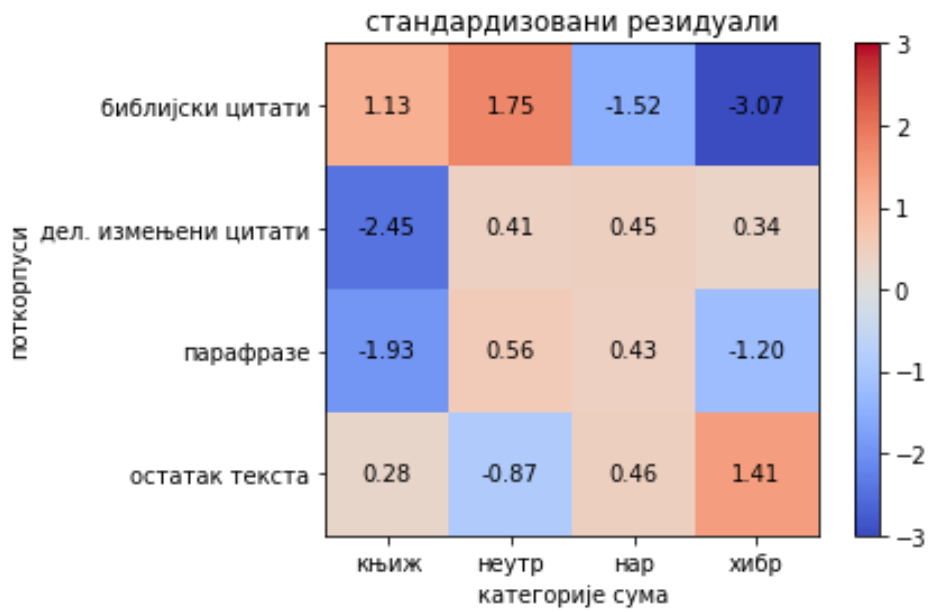
	$P^{Std} Residual$ за фреквенцију књиж. сума	$P^{Std} Residual$ за фреквенцију неутралних сума	$P^{Std} Residual$ за фреквенцију народних сума	$P^{Std} Residual$ за фреквенцију хибридних сума
библијски цитати	0.3768	0.5687	0.5114	0.7447
делимично измењени цитати	0.6833	0.01494	0.0248	0.0032
парафразе	0.6045	0.0756	0.0194	0.4062
остатак текста	0.00044	0.2519	0.0305	0.4773

На основу добијених резултата може се закључити да је разлици између посматраних група значајно допринела фреквенција хибридних речи у преводима текста који није део библијских цитата, која је већа од очекиване, уз ниво статистичког значаја $p < 0.01$, што се види и на графикону 6.б. Ипак, графикон 6.а пружа увид у то да је укупној разлици допринео и удео књижевних и хибридних речи у парафразама, као и удео свих категорија речи у преводима библијских цитата.

Графикон 6.а: Графички приказ удела сваке од група сума у укупној вредности χ^2

Графикон 6.б: Графички приказ удела сваке од група сума у укупној вредности χ^2 помоћу топлотне мапе

4. Закључак

Овај рад имао је за циљ да испита употребу лексике у Венцловићевом преводу „Мача духовног“ черниговског епископа Лазара Барановича, на начин који би омогућио нове увиде у однос црквенословенске и народне лексике, степен еквиваленције са предлошком и особености превођења библијског текста.

Целокупан текст изабраног сегмента рукописа подељен је на два поткорпуса – српскословенски и мешовити. Српскословенски сегменти текста најзаступљенији су у уводним и закључним сегментима сваке проповеди, који су у великој мери формулаични. Поред тога, ови сегменти се срећу у оквиру цитата из предлошка (који могу, али не морају бити везани за библијске цитате) и у микроконтекстима који се односе на религијске појмове (обраћања Богу, помињања Светог Духа, анђела и сл.), али, иако ређе, и у другим контекстима. Издвојени српскословенски поткорпус поређен је са контролним српскословенским корпусом узетим из Венцловићевог Буквара из 1717. године, како би се доказала валидност његовог издвајања из целокупног корпуса приликом даље анализе.

Поређења су вршена посебно за сваку од три издвојене категорије – лексички статус речи, конкретне реализације и сумарни утисак који реч оставља на читаоца, где је лексички статус одређиван на основу потврђености речи у књижевним и народним изворима, порекла и творбеног модела, реализације на основу фонетског лика и морфолошког облика, а сумарни утисак на основу комбинације лексичкиг статуса и конкретне реализације.

Статистичком анализом је показано да је разлици између српскословенског и мешовитог поткорпуса у сва три поређења највише допринела разлика у уделу књижевних и народних компонената. На лексичком плану удео књижевне лексике је већи у српскословенском поткорпусу и мањи у мешовитом у односу на вредности које би биле очекиване да је дистрибуција једнака, док је удео народне лексике мањи у усл. поткорпусу и већи у мешовитом ($\chi^2 = 1137.0009$, $p = 2.0575 \times 10^{-242}$). Јачина уочене разлике је слаба до умерена ($\phi_c = 0.1964$). На плану реализација је такође удео књижевних облика већи у српскословенском поткорпусу и мањи у мешовитом, а удео народних већи у мешовитом и мањи у српскословенском поткорпусу ($\chi^2 = 7730.8676$, $p \approx 0$), с тим да је уочена разлика јака ($\phi_c = 0.5124$), што је и очекивано, с обзиром на начин на који је поткорпус издвојен. Удео сумарне књижевне перцепције је већи у српскословенском поткорпусу и мањи у мешовитом, док је удео народног већи у мешовитом и мањи у народном ($\chi^2 = 4539.154$, $p \approx 0$). Јачина уочене разлике је слаба ($\phi_c = 0.1541$). На основу добијених резултата можемо закључити да постоји значајна разлика између српскословенског и мешовитог поткорпуса како на плану избора лексике, тако и на плану конкретних фонетских и морфолошких реализација, с тим да је разлика у избору реализација јача у односу на разлику у избору лексике. Није потврђена хипотеза да се Венцловић трудио да учини српскословенски текст разумљивијим, користећи мање маркиране српскословенске лексике, а више оне која се поклапа са народном, већ је напротив у српскословенским сегментима текста користио више маркиране српскословенске лексике, а у остатку текста више маркиране народне, а ефекат је појачавао прилагођавањем заједничке лексике одговарајућем сегменту.

Поређењем преводног текста са предлошком на лексичком нивоу, утврђено је да је удео уметнутог текста 39%. Иако је већи део текста дословно преведен или преузет из предлошка, количина уметнутог текста се не може сматрати занемарљивом. Ако се узме у обзир податак да од текста који се може дословно упарити са предлошком највећи удео чине поклапања са лексиком из предлошка (31% укупног текста рукописа, односно чак 50% од укупног преводног текста), а да удео дословно преведеног текста, уз слободно бирање преводних еквивалената, у укупном тексту чини 17%, а у укупном преводном тексту 28%, може се доћи до закључка да Венцловић приликом превођења овог рукописа комбинује два приступа. С једне стране, док преводи држи се предлошка, трудећи се да користи исте речи где год је то

могуће, док с друге стране умеће сегменте који не одговарају тексту предлошка. У овим сегментима некад објашњава преведени текст у потпуности својим речима, додајући елементе којих нема у предлошку, али често додаје и мање сегменте у оквиру преведених реченица, који се најпре могу сматрати стилским маркерима, који имају за циљ да дају излагању фамилијаран тон и учине текст ближим слушаоцу.

Приликом поређења превода библијских цитата и остатка текста уочена је разлика између резултата поређења на лексичком нивоу, на нивоу реализација и на нивоу сумарног утиска.

На лексичком нивоу је поређењем односа фреквенција (1) српскословенских, (2) заједничких, (3) народних, (4) књижевних и народних, (5) хибридних, (6) индивидуалних и (7) недефинисаних речи у преводима дословних библијских цитата, делимично измењених цитата и парафраза утврђено да нема значајне разлике, па су ова три поткорпуса обједињена приликом даље анализе. Овако обједињен корпус превода библијских цитата даље је на исти начин поређен са остатком текста како би се утврдило да ли постоји значајна разлика у употреби лексике. Статистичка анализа је показала да постоји значајна, иако веома слаба разлика, и то захваљујући мањој употреби народне лексике у преводима библијских цитата у односу на остатак текста ($\chi^2 = 60.4279$, $p = 3.6843 \times 10^{-11}$; $\phi_c = 0.04530$). Није потврђена претпоставка да постоји корелација између употребе српскословенске лексике у ова два поткорпуса, већ је показано да се разлика прави приликом употребе народне лексике, што може бити аргумент у прилог претпоставци да је народна (а не српскословенска) лексика стилски маркер који се додаје у оне делове текста којима треба додати одређену експресију. Ипак, сама чињеница да се народна лексика користи у преводима библијских цитата, иако у мањој мери, представља Венцловићеву иновацију.

На нивоу реализација уочена је значајна разлика између фреквенција (1) књижевних, (2) народних, (3) неутралних и (4) хибридних облика у преводима дословних библијских цитата, делимично измењених цитата и парафраза, па ова три поткорпуса нису могла бити обједињена као приликом поређења на лексичком нивоу, већ су укључена у поређење на исти начин као и остатак текста. Статистичка анализа је показала да између ова четири поткорпуса постоји статистички значајна, али изузетно слаба разлика, којој доприноси пре свега разлика између превода директних цитата и парафраза, а не разлика у односу на остатак текста ($\chi^2 = 38.4417$, $p = 0.000014521$; $\phi_c = 0.02086$).

На нивоу сумарне перцепције такође није било могуће објединити преводе (1) дословних библијских цитата, (2) делимично измењених цитата и (3) парафраза. Поређењем сва четири поткорпуса утврђено је да постоји статистички значајна разлика, али још слабија него код поређења реализација ($\chi^2 = 31.3136$, $p = 0.00026$; $\phi_c = 0.0188$). Разлици између текста који не представља превод Библије у односу на остале поткорпусе највише доприноси фреквенција хибридних сума, којих има више него код превода библијских цитата и (делимичних и потпуних) парафраза.

На основу добијених резултата може се закључити да је најјача разлика између превода библијских цитата и парафраза и остатка текста уочена на лексичком нивоу, док на нивоу конкретних реализација разлике нема. Приликом превођења Венцловић није тежио да издвоји фрагменте библијског текста као српскословенске, већ их је облички уклопио у остатак текста, уз мању употребу народне лексике.

Један од циљева овог рада био је и да предложи метод проучавања рукописне лексике који би комбиновао квалитативне и квантитативне елементе, уз ослањање на савремена достигнућа социолингвистике у домену проучавања диглосије и билингвизма с једне стране, и корпусне лингвистике с друге стране. Верујемо да се тако може допринети проучавањима лексике Венцловићевих рукописа, али и других рукописа писаних сличним језиком.

5. Списак извора и литературе

Извори

Стефановић Венцловић, Гаврил. Мач духовни, око 1736. Архив САНУ 93 (268)
Баранович, Лазарь. Меч духовный. Киев: Тип. Лавры, 1666.
<<http://old.stsl.ru/manuscripts/staropечатnye-knigi/371?fnum=5>>

Цитирана литература

- Албијанић, Александар. „Прилог проучавању неких морфолошких особина у језику Гаврила Стефановића Венцловића.“ *Зборник Матице српске за филологију и лингвистику* 26/1 (1983а): 69–78.
- Албијанић, Александар. „Кратак осврт на треће лице множине презента у језику Гаврила Стефановића Венцловића.“ *Зборник Матице српске за филологију и лингвистику* 26/1 (1983б): 79–82.
- Албијанић, Александар. „Икавизми фонетског и морфолошког порекла у језику Гаврила Стефановића Венцловића.“ *Зборник Матице српске за филологију и лингвистику* 25/2 (1982): 83–90.
- Анђелковић, Маја. *Проповеди на Дан Христовог рођења у преводу и преради Гаврила Стефановића Венцловића*. Докторска дисертација. Београд: Филолошки факултет Универзитета у Београду, 2008.
- Аникин, А. Е. *Русский этимологический словарь* 1–. Москва: Рукописные памятники Древней Руси, 2007–
- БЕР: Георгиев, В. И. и др. *Български этимологичен речник*. Софија: Издателство на Българската академия на науките, 1971–
- Бјелетић, Марта. *Исковрнути глаголи. Типови експресивних превербалних форманата (на српском и хрватском језичком материјалу)*. Београд: Институт за српски језик САНУ, 2006.
- Бјелетић, Марта. „О придевима типа милосрдан (прилог проучавању сложеница у српском језику).“ Јованка Радић, Виктор Савић (ур.). *Свети Тирило и Методије и словенско писано наслеђе (863–2013)*. Београд: Институт за српски језик САНУ, 2014, 217–236.
- Богдановић, Димитрије. „Метод описа рукописа у Археографском одељењу Народне библиотеке СРС у Београду.“ *Библиотекар* 20/5 (1968): 361–390.
- Богдановић, Милица. „Девет писама Гаврила Стефановића Венцловића.“ *Зборник Матице српске за књижевност и језик* 4–5 (1958): 233–247.
- Богдановић, Неделько. *Антропографски речник југоисточне Србије*, рукопис.
- Влајић-Поповић, Јасна. *Историјска семантика глагола ударања у српском језику (преко етимологије до модела семасиолошког речника)*. Београд: Институт за српски језик САНУ, 2002.
- Вујичић, Милош. *Рјечник говора Прошћења (код Мојковца)*. Подгорица: ЦАНУ, 1995.
- Вук: Вук Стефановић Караџић. *Српски рјечник иступачен њемачкијем и латинскијем ријечима*. Беч: Штампарија јерменскога намастира, 1852.
- Вучковић, Марија. *Континуанте прасловенских основа *gъb-, *gub-, *gib- у српском језику*. Докторска дисертација. Београд: Филолошки факултет Универзитета у Београду, 2013.
- Грковић-Мејдор, Јасмина. „Диглосија у старосрпској писмености.“ *Списи из историјске лингвистике*. Сремски Карловци– Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 2007, 443–460.
- Грковић-Мејдор, Јасмина. „Семантичка промена као одраз сусрета култура (пагански и хришћански културни модел код Словена).“ *Списи из историјске лингвистике*.

- Сремски Карловци – Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 2007а, 333–346.
- Грковић-Мејдор, Јасмина. „О преводилачком умећу Солунске браће: стсл. каіати се.“ Јованка Радић, Виктор Савић (ур.). *Свети Тирило и Методије и словенско писано наслеђе : 863–2013*, 169–185. Београд: Институт за српски језик САНУ, 2014.
- Гудков, В. П. „Борьба концепций „славенского“ и „простого“ языка в истории литературного языка у сербов.“ *Славянское и балканское языкознание. История литературных языков и письменности*, 1979, 198–211.
- Гучкова, И. В. „Сложные слова в языке Г. С. Венцловича – словотворчество и библейский стиль.“ *Вестник СПбГУ, Сер 9, Филология, Востоковедение. Журналистика* 3 (2013): 47–54.
- Гучкова, И. В. „К истории становления сербского литературного языка. Неологизмы в проповедях Гаврилы Стефановича-Венцловича.“ *Slavistica Vilnensis* 59 (2014): 95–104.
- Гучкова, И. В. „Поиски графических решений для передачи звуков сербского языка в XVIII в. Гаврила Стефанович-Венцлович.“ *Вестник НИИ гуманитарных наук при Правительстве Республики Мордовия* 35/3 (2015): 198–205.
- Гучкова, И. В. „Заимствования в языке проповедей Гаврилы Стефановича-Венцловича как отражение народной языковой стихии (на материале неизданной рукописи 1732 г.).“ *Филологические науки. Вопросы теории и практики* 58/4 (2016).
- Гучкова, Ирина Вадимовна. *Язык проповедей Гаврилы Стефановича-Венцловича как предвестник сербского литературного языка на народной основе*. Диссертация на соискание ученой степени кандидата филологических наук. Санкт-Петербург: СПбГУ, 2016.
- Даничић, Ђуро. *Рјечник из књижевних старина српских* 1–3. Београд: Државна штампарија, 1863–1864.
- Динић, Јакша. *Тимочки дијалекатски речник*. Београд: Институт за српски језик САНУ, 2008.
- Деретић, Јован. „Мистификације око Венцловића и старе поезије.“ *Књижевна историја* 4/6 (1972): 705–722
- Дьяченко, Григорій Михайловичъ. *Полный церковнославянской словарь (со внесениемъ въ него важнѣйшихъ древне-русскихъ словъ и выражений)*. Москва: Типографія Вильде, 1900.
- Ђорђић, Петар. „Из историје нашег књижевног језика. Именице типа божанство.“ *Наш језик* 4 (1936): 169–172
- ЕРСЈ: Александар Лома (ур.). *Етимолошки речник српског језика* 1–. Београд: САНУ – Институт за српски језик САНУ, 2003–
- ЕСУМ: Мельничук, О. С. и др., *Етимологічний словник української мови* 1–7. Київ: Наукова думка, 1982–2012
- Златковић, Драгољуб. *Речник пиротског говора* 1–2. Београд: Службени гласник, 2014.
- Зорић, Милена. *Славенизми у раним драмама Јована Стерије Поповића*. Нови Сад: Матица српска, 2018.
- Ивић, Павле. „Језик Гаврила Стефановића Венцловића и српски говори око Будимпеште.“ *Hungaro-slavica. Studia in honorem Stephani Nyomárkay* (1997а): 97–100.
- Ивић, Павле. „О дијалекту и пореклу Гаврила Стефановића Венцловића.“ *Рачански зборник* 2 (1997б): 15–18.
- Јанковић, Јелена. *Етимологија у часопису „Наш језик“*. Докторска дисертација. Београд: Филолошки факултет Универзитета у Београду, 2017.
- Јерковић, Вера. „Српскословенска норма у гласовном и морфолошком систему.“ *Jugoslavenski seminar za strane slaviste* 33–34 (1984): 55–66.
- Јовановић, Владан. „О језику Гаврила Стефановића Венцловића.“ *Српски дијалектолошки зборник* 2 (1911): 105–306.

- Јовановић, Томислав – Димитрије Е. Стефановић. *Венцловићев сентандрејски буквар 1717*. Будимпешта: Радионица „Венцловић“ – Београд: Арте, 2013.
- Јосимовић, Ивана. „Именичке сложеннице у списима Гаврила Стефановића Венцловића.“ *Zbornik za jezike i književnosti Filozofskog fakulteta u Novom Sadu* 4 (2014): 11–19.
- Костомаров, Н. И. „Галятковский Радивиловский и Лазарь Баранович.“ *Русская история въ жизнеописаніяхъ ее главнѣйшихъ дѣятелей. Книга вторая*. С.-Петербургъ: Изданіе Литературнаго Фонда, 1912, 295–317.
- Лома, Александар. *Топонимија Бањске хрисулује. Ка осмишљењу старосрпског топонимског речника и бољем познавању опитесловенских именованих образаца*. Београд: САНУ, Одељење језика и књижевности, 2013.
- Лома, Александар. „О имену Срби.“ Дејан Ајдачић (ур.). *Срби и српско*. Зборник радова. Београд: Алма, 2016, 7–18.
- Марковић, М. „Речник народног говора у Црној Реци.“ *Српски дијалектолошки зборник* 32 (1986): 245–500.
- Матушек О. Ю. „Рецепција проповідей Лазаря Барановича в XVII столітті.“ *TeKa Komisji Polsko-Ukraińskich Związków Kulturowych* 6 (20116): 130–137.
- Матушек О. Ю. „Схід–Захід” у передмові до „Меча духовного“ Лазаря Барановича.“ *Питання літературознавства*. 79 (2010): 180–188.
- Матушек О. Ю. „Книги Лазаря Барановича в рецепції російського православ’я XVII століття.“ *Вісник Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна*. Сер.: Філологія 963/62 (2011): <<http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/4449>>
- Милановић, Александар. „Стилогеност Венцловићевих беседа на народном језику.“ *Рачански зборник* 6 (2001): 9–25.
- Милановић, Александар. „Венцловић и Тешић – могуће лексичке паралеле.“ *Рачански зборник* 8/9 (2004): 29–36.
- Миловановић, Челица. „О изворима и књижевном поступку Гаврила Стефановића Венцловића.“ *Зборник Матице српске за књижевност и језик* 29/1 (1981): 27–42.
- Миловановић, Челица. „О изворима и књижевном поступку Гаврила Стефановића Венцловића II.“ *Зборник Матице српске за књижевност и језик* 30/1 (1982): 5–17.
- Михајловић, Велимир. *Грађа за речник страних речи у предвуковском периоду 1–2*. Нови Сад: Институт за лингвистику, 1972–1974.
- Михајловић, Велимир. *Посрбице од Орфелина до Вука 1–2*. Нови Сад: Матица српска, Одељење за књижевност и језик, 1982–1984.
- Младеновић, Александар. „Слово Ћ пре Вука.“ *Зборник Матице српске за филологију и лингвистику* 6 (1963): 159–162.
- Младеновић, Александар. „Обележавање гласова ћ и њ у рукопису „Мач духовни“ Гаврила Стефановића Венцловића.“ *Зборник Матице српске за филологију и лингвистику* 10 (1967): 113–124.
- Младеновић, Александар. „Још једно писмо Гаврила Стефановића Венцловића.“ *Зборник Матице српске за књижевност и језик* XII/1 (1964): 134–136.
- Никитовић, Зорица. *Сложеннице у оригиналним српскословенским дјелима сакралног карактера*. Бања Лука: Филолошки факултет, 2014.
- Николић, Мирослав. „Утврђивање одреднице у српској лексикографији.“ Рајна Драгићевић (ур.). *Савремена српска лексикографија у теорији и пракси*. Београд: Филолошки факултет, 2014, 61–68.
- ОС: Павле Ивић (ур.). *Огледна свеска*. Београд: Етимолошки одсек Института за српски језик САНУ, 1998.
- Павић, Милорад. *Гаврил Стефановић Венцловић*. Београд: СКЗ, 1972.
- ПЕРСЈ: Александар Лома (ур.). *Приручни етимолошки речник српског језика*, рукопис.

- Петровић, Снежана. *Турцизми у српском призренском говору. На материјалу из рукописне збирке речи Димитрија Чемериџића*. Београд: Институт за српски језик САНУ, 2012.
- Радић, Првослав – Мирослава Ружић. „Из творбе девербативних именица у делима Гаврила Стефановића Венцловића. Именице апстрактнога значења.“ *Зборник Матице српске за филологију и лингвистику* 32/1 (1989): 93–101.
- Радић, Првослав. „Поглед на творбу речи у делима Гаврила Стефановића Венцловића.“ *Научни састанак слависта у Вукове дане* 16/1 (1987): 43–50.
- Раковић, Марија. „Венцловићев Сентандрејски буквар из 1717. године – филолошки аспект и методички потенцијал.“ *Узданица: педагошко-књижевни часопис* 16/2 (2019): 149–158.
- РСАНУ: *Речник српскохрватског књижевног и народног језика* 1–. Београд: САНУ, 1959–
- РСЈОС: Младеновић, Александар и др. *Речник славеносрпског језика. Огледна свеска*. Нови Сад: Матица српска, 2017.
- С: Трифуновић, Ђорђе, Томислав Јовановић и Љиљана Јухас. *Азбучни показатељ речи у списима светога Саве*. Београд: НБС, 1980.
- Савић, Виктор – Александар Милановић. „Идентификација и формирање одредница у српском историјском речнику.“ Јасмина Грковић–Мејдор и др. (ур.). *Историјска лексикографија српског језика*, Нови Сад: САНУ, Огранак у Новом Саду – Матица српска, 2021, 277–319.
- Савић, Виктор – Ђорђе Бубало. „Речник и регистар млађе редакције Душанова законика.“ Коста Чавошки, Ђорђе Бубало (ур.). *Законик цара Стефана Душана*, књига IV, том II. Београд: Одељење друштвених наука САНУ 2015, 597–652.
- Савић, Виктор. *Лексичке особине Типика архиепископа Никодима из 1318–1319. године*. Магистарски рад. Београд: Филолошки факултет Универзитета у Београду, 2008.
- Савић, Виктор. „Садржај старе ћирилице и њено преношење у штампарски и електронски слог.“ Гордана Јовановић и др. (ур.). *Стандардизација старословенског ћириличног писма и његова регистрација у Уникоду*. Београд: САНУ, 2009, 147–178.
- Савић, Виктор. „Српски називи докумената у средњем веку – према самим документима (1189–1346).“ Предраг Пипер и Владан Јовановић (ур.). *Словенска терминологија данас*, Београд: САНУ, Одељење језика и књижевности 2017, 291–303.
- Савић, Виктор. „Српскословенски споменици из Босне и Хума. Рукописи и фрагменти (XIII–XV век).“ *Анали Огранка САНУ у Новом Саду* 13 (2018а): 48–63.
- Савић, Виктор. „Однос између народне и књижевне лексике у Типику архиепископа Никодима.“ *Српска славистика*. Колективна монографија, I. Београд: Савез славистичких друштава Србије, 2018б, 357–372.
- Савић, Виктор. „Ван и напоље, њима сродне и с њима повезане речи у српском језику: прилог проучавању.“ *Научни састанак слависта у Вукове дане* 48/1 (2019): 115–131.
- Савић, Виктор. „Грецизми Дивошева јеванђеља.“ Зорица Никитовић (ур.). *Српско писано наслеђе и историја средњовековне Босне, Хума и Травунице*. Бања Лука: Филолошки факултет Универзитета у Бањој Луци, Филозофски факултет Универзитета у Бањој Луци; – Источно Сарајево: Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву 2021, 225–287.
- СДЯ XI–XIV: Аванесов, Р. И. (ур.). *Словарь древнерусского языка (XI–XIV вв.)*, I–. Москва: АН СССР. Институт русског језика 1988.
- СИ: Рибарова, Зденка (ур.). *Споредбен индекс кон речниците обработувани во рамките на комисијата за црковнословенски речници при МКС*, Скопје: МАНУ, 2015.
- Сиренов, Алексей Владимирович. и др. *Источниковедение*. Учебник для академического бакалавриата. Москва: Юрайт 2015.
- Срезневский, Измаиль Иванович. *Материалы для словаря древне-русского языка по письменным памятникам*. Санкт-Петербург: Императорская академия наук, 1893–1902.

- СРЯ XI–XVII: Бархударов, С. Г. и др. (ур.). *Словарь русского языка XI–XVII вв.* 1–. Москва: Наука, 1975–
- СРЯ XVIII: Сорокин, Ю. С. *Словарь русского языка XVIII в.* Ленинград: Наука; Институт русского языка АН СССР, 1984–: <<http://feb-web.ru/feb/sl18/slov-abc/>>
- СС: Р. М. Цейтлин, Р. Вечерка, Э. Благова (ур.). *Старославянский словарь (по рукописям X–XI вв.)*. Москва: Русский язык, 1994.
- Стефановић, Димитрије. „Напомене о синтакси и лексици у језику „Житија светог владике Максима од Гаврила Стефановића Венцловића.“ *Научни састанак слависта у Вукове дане* 20 (1991): 389–396.
- Стефановић, Димитрије. „О неким језичко-стилским особинама Венцловићевих списа о светој Петки.“ *Рачански зборник* 7 (2002): 49–60.
- Стефановић-Бановић, Милеса. *Беседе, слова и поуке на Благовести у преводу и преради Гаврила Стефановића Венцловића*. Докторска дисертација. Београд: Филолошки факултет Универзитета у Београду, 2015.
- Стефановић-Бановић, Милеса. „Нешто о лексици у беседама на Благовести Гаврила Стефановића Венцловића.“ *Доситејев врт. Годишњак Задужбине „Доситеј Обрадовић“* 4/4 (2016): 107–123.
- Стојановић, Љубомир. *Каталог рукописа и старих штампаних књига. Збирка Српске краљевске академије*. Београд: СКА, 1901.
- Стојановић, Љубомир. *Стари српски записи и натписи I*. Београд: СКА, 1903.
- Сумцовъ, Н. Ѡ. *Къ исторіи южнорусской литературы семнадцатаго столѣтія*, Выпускъ I. *Лазарь Барановичъ*. Харьковъ: Типографія М. Ф. Зильберберга, 1885.
- СЦРЯ: *Словарь церковно-славянскаго и русскаго языка*, составленный Вторымъ Отдѣленіемъ Императорской Академіи наукъ 1–4. СПб: Типографія Императорской Академіи Наукъ, 1847.
- Тешић, Ана. *Романизми у народним говорима старе Црне Горе и Брда*. Докторска дисертација. Београд: Филолошки факултет Универзитета у Београду, 2016.
- Толстой, Н. И. „Литературный язык сербов в XVIII в. (до 1780 г.).“ С. Б. Бернштейн и др. (ур.). *Славянское и балканское языкознание. История литературных языков и письменности*, 154–197. Москва: Наука, 1979.
- Трифунковић, Ђорђе. *Српска књижевност у књижевној критици. Стара српска књижевност I*. Београд: Нолит, 1972.
- Фасмер, Макс. *Этимологический словарь русского языка* 1–4. Москва: Прогресс, 1986–1987².
- ФР: Костић, Александар (прир.) и Ђорђе Костић. *Квантитативни опис структуре српског језика: Српски језик од XII до XVIII века*. Београд: Службени гласник, 2009–2012.
- Цейтлин, Раля Михайловна. *Лексика старославянскаго языка. Опыт анализа мотивированных слов по данным древнеболгарских рукописей X–XI вв.* Москва: Наука, 1977.
- Цолић, Александра. „Hipotaktičke strukture adverbijalnog tipa u Venclovićevom Prološkom žitiju Svetog Maksima.“ *Romanoslavica* 53/1 (2017): 13–30.
- Шанский, Н. М. *Этимологический словарь русскаго языка* 1–7. Москва: Издательство Московского университета, 1963–1980.
- ЭССЯ: О. Н. Трубачев и др. (ур.) *Этимологический словарь славянских языков*. Москва: Наука, 1974–.

*

- Bassiouney, Reem. *Functions of Code Switching in Egypt. Evidence from Monologues*. Leiden – Boston: Brill, 2006.
- Bezljaj, France. *Etimološki slovar slovenskega jezika* 1–4. Ljubljana: Založba ZRC – Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša SAZU, 1976–2005.
- BSKJ XVI: Ahačić, Kozma et al. *Besedje slovenskega knjižnega jezika 16. stoletja*. Ljubljana: Založba ZRC – Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša, 2011.

- Dudás, Előd. *A muravidéki szlovén irodalmi nyelv magyar jövevényszavai*. Doktori disszertáció. Budapest: Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar, 2014.
- ERHJ: Matasović, Ranko et al. *Etimološki rječnik hrvatskoga jezika* 1–2. Zagreb: Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, 2016–2021.
- ESJS: Havlová, E. et al. *Etymologický slovník jazyka staroslověnského* 1–21. Praha: Academia; Brno: Tribun EU, 1989–2022.
- ESSZI: Snoj, Marko. *Etimološki slovar slovenskih zemljepisnih imen*. Ljubljana: Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša – Založba Modrijan, 2009.
- Ferguson, Charles A. „Diglosia“. *Word* 15 (1959): 325–340.
- Ferguson, Charles A. „Diglosia revisited.“ Elgibali, Alaa (ed.). *Understanding Arabic. Essays in Contemporary Arabic Linguistics in Honor of El-Said Badawi*. Cairo: The American University in Cairo Press, 1996 [1991], 49–67, citirano prema Mejdell 2006.
- Field, Andy. *Discovering Statistics Using IBM SPSS Statistics. Fifth Edition*. London: Sage Publications Ltd, 2018.
- Howell, David. *Statistical Methods for Psychology*. Wadsworth: Cengage Learning, 2012.
- Kacziba, Ágnes. „Jedna karakteristična odlika račanskih rukopisa.“ *Зборник Матице српске за филологију и лингвистику* 38/1 (1995): 55–71.
- Kretschmer, Anna. *Zur Methodik der Untersuchung älterer slavischer schriftsprachlicher Texte (am Beispiel des slavenoserbischen Schrifttums)*. München: Verlag Otto Sagner (1989)
- Labov, William. „The Study of Language in its Social Context.“ J. B. Pride and Janet Holmes (eds.). *Sociolinguistics*. London: Penguin Education, 1972², citirano prema Mejdell 2006.
- Levon, E. „Organizing and processing your data. The nuts and bolts of quantitative analysis.“ L. Litesseliti (ed). *Research Methods in Linguistics*. London: Continuum, 2010, 68–92.
- Lin, Mingfeng et al. „Too Big to Fail: Large Samples and the p-Value Problem.“ *Information Systems Research* 24/4 (2013): 906–917.
- Loma, Aleksandar. „Mundartliche Gliederung des späten Urslavischen und frühe slavische Stammesbildungen. Mit besonderer Rücksicht auf die sorbisch-serbischen Isolexen.“ J. Rusek, W. Boryś (ed.). *Prasłowiańszczyzna i jej rozpad*, Warszawa: Energeia, 1998, 143–160.
- Mejdell, G. „Diglossia, Code Switching; Style Variation; and Congruence: Notions for Analyzing Mixed Arabic.“ *Al-'Arabiyya*, 44/45 (2011): 29–39.
- Mejdell, Gunvor. *Mixed Styles in Spoken Arabic in Egypt. Somewhere between Order and Chaos*. Leiden – Boston: Brill, 2006.
- Miklosich, Franz. *Lexicon palaeoslovenico-graeco-latinum. Emendatum auctum*. Vindobonae: Guilelmus Braumueller, 1862–1865.
- Nedeljković, Olga. „The Linguistic „Diglossia“ of Gavriilo Stefanović Venclović and „Prosta Mova“ in the Literature of the Orthodox Slavs.“ *Serbian Studies Research* 2/1 (2011): 7–80.
- Pleteršnik, Maks. *Slovensko-nemški slovar* 1–2. Ljubljana: Cankarjeva založba, 1974.
- RJAZU: *Rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika* 1–23. Zagreb: JAZU. 1880–1976.
- Schneeweis, Edmund. *Die deutschen Lehnwörter im Serbokroatischen in kulturgeschichtlicher Sicht*. Berlin: W. de Gruyter & Co, 1960.
- SES: Snoj, Marko. *Slovenski etimološki slovar*³, <www.fran.si>, 24. 9. 2020.
- Sharpe, Donald. „Chi-Square Test is Statistically Significant: Now What?“ *Practical Assessment, Research, and Evaluation* (2015)
- <<https://scholarworks.umass.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1269&context=pars>>, 01.08.2020.
- Sheskin, David. *Handbook of Parametric and Nonparametric Statistical Procedures*. Boca Raton, FL: Chapman & Hall/CRC, 2011⁵.
- SJP: Niedźwiedzki W., J. Karłowicz J, A. Kryński (ed.). *Słownik języka polskiego*. Warszawa: Nakładem prenumeratorów, 1900–1927.
- SJS: Kurc Josef et al. (ed.). *Slovník jazyka staroslověnského* 1–52. Praha: Nakladatelství Československé akademie věd, 1958–1997.

- Skok, Petar. *Etimologijski rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika* 1–4, Zagreb: JAZU, 1971–1974.
- SP: Sławski, F. *Słownik prasłowiański* 1–. Wrocław etc.: Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 1974–
- SPJ XVI: Mayenowa, M. R. et al. (ed.). *Słownik polszczyzny XVI wieku* 1–. Wrocław: Ossolineum; Warszawa: IBL PAN, 1966–
- SSKJ: *Slovar slovenskega knjižnega jezika*² <www.fran.si>, 24. 9. 2020.
- Striedter–Temps, Hildegard. *Deutsche Lehnwörter im Serbokroatischen*. Wiesbaden: O. Harrassowitz, 1958.
- Škaljić, Abdulah. *Turcizmi u srpskohrvatskom jeziku*. Sarajevo: Svjetlost, 1966.
- Tasovac, Toma – Snežana Petrović. „Multiple Access Paths for Digital Collections of Lexicographic Paper Slips.“ Iztok Kosem et al. (ed.). *Electronic lexicography in the 21st century. Linking lexical data in the digital age*, Ljubljana: Trojina, Institute for Applied Slovene Studies – Brighton: Lexical Computing, 2015, 384–396.
- Zett, Robert. *Beiträge zur Geschichte der Nominalkomposita im Serbokroatischen*. Köln – Wien: Böhlau Verlag, 1970.

6. Биографија аутора

Соња Манојловић је рођена 27.07.1989. у Београду. Дипломирала је руски језик и књижевност на Филолошком факултету Универзитета у Београду 2012. године. Мастер студије је завршила 2014. године на истом факултету (тема мастер рада: *Паремije о језику и говору у руском и српском језику*, ментор: др Предраг Пипер). Током мастер студија провела је један семестар на Филозофском факултету Универзитета у Љубљани као стипендиста организације СЕЕРУС (Central European Exchange Program for University Studies). У новембру 2014. године уписала је докторске студије на Филолошком факултету Универзитета у Београду (модул Језик). Од марта 2015. године запослена на Институту за српски језик САНУ на пројекту *Етимолошка истраживања српског језика и израда Етимолошког речника српског језика*. Поред основног пројекта учествује и у пројектима дигитализације.

В ИДЕН БОГОВЕСТОН СЕКОНЬ БѢ
НО СЛАДНА НЕНА ИЦАЕТСА

ПРИСТАВЛЕНІИ ИЛАМИ И УЖЕ БЫ

И БОИСТВА НЕНА ИЛАХУ БѢ
СЛАЖЕГО НАКОНЕ БѢЛЫИ ИХУ СТУ
ЕГО ИХОДИМЕТЪ ОСТУХ: А ПО БІ:

ЦАР СТВІЕ ННОЕ НУЖ НОЕ. И НУЖА И НУЖИ ВОСКИ ЦАГО Е: МЕР
ДВЪ СЕ МЕУА ЗАЪ СЪ АН ПАР
ВЕТХИ ЗАВѢТЬ ДВА

МѢУ ДХВНЫ

БЖВ БЕСТЪ ГЛЪ БЖІИ.

НА ПОМОЩЬ ЦРКВИ ВОИЩІИ,
ИЗЪ ЯСНЪ ХЪХУ ПОДАНЫ И.

И Л И

КНИГА ПРОПОВѢДІ СЛОВА БЖГО

Ю ЖВО О БРУЖИ

ГЛЪ ПОСПІВШІИ СЛАВНОЩІИ И СЛОВО И ТВЕРЖАЮЩІИ,

ЛА ЗАРЪ БА РА НОВИ ЧА

В ПЛЪ ЧЕРНЪ ГОВИ КИИ НОВОГОРОДКИИ И ПРЪ

ЗУ ПОМЪ ИЗДАДЕА ВЪ СТОПІИ БЖІИ КОИ
УДОТВОРНОИ ДАВРЕ ПЕТРИСКОИ КИВЕСКОИ.

ВЪ ЛѢТО Ш ВОСДАНІИ МІРА, ЗРЪА.

Ш РОКІСТВА ЖЕ ХЪА, ХЪХЪ.

УБІТВОМЪ МСА ОУМРИША. ЕЧ. АГ:

ПО ОПЛАКЪ АШЛИВЕИШНУХЪ ЗАСЛОВО БЖІИ АПО.С:

Изјава о ауторству

Име и презиме аутора Соња Манојловић

Број досијеа 14012/д

Изјављујем

да је докторска дисертација под насловом

Из лексике Гаврила Стефановића Венцловића. Недељна слова од Ускрса до Педесетнице у Мачу духовном

- резултат сопственог истраживачког рада;
- да дисертација ни у целини ни у деловима није била предложена за стицање дипломе студијских програма других високошколских установа;
- да су резултати коректно наведени и
- да нисам кршио/ла ауторска права и користио/ла интелектуалну својину других лица.

Потпис аутора

У Београду, 16.03.2023.

_____

Изјава о истоветности штампане и електронске верзије докторског рада

Име и презиме аутора Соња Манојловић

Број досијеа 14012/д

Студијски програм Језик, књижевност, култура

Наслов рада Из лексики Гаврила Стефановића Венцловића.

Недељна слова од Ускрса до Педесетнице у Мачу духовном

Ментор проф. др Виктор Савић

Изјављујем да је штампана верзија мог докторског рада истоветна електронској верзији коју сам предао/ла ради похрањивања у **Дигитални репозиторијум Универзитета у Београду**.

Дозвољавам да се објаве моји лични подаци за добијање академског назива доктора наука, као што су име и презиме, година и место рођења и датум одбране рада.

Ови лични подаци могу се објавити на мрежним страницама дигиталне библиотеке, у електронском каталогу и у публикацијама Универзитета у Београду.

Потпис аутора

У Београду, 16.03.2023.

_____

Изјава о коришћењу

Овлашћујем Универзитетску библиотеку „Светозар Марковић“ да у Дигитални репозиторијум Универзитета у Београду унесе моју докторску дисертацију под насловом:

Из лексике Гаврила Стефановића Венцловића. Недељна слова од Ускрса до Педесетнице у *Мачу духовном*.

која је моје ауторско дело.

Дисертацију са свим прилозима предао/ла сам у електронском формату погодном за трајно архивирање.

Моју докторску дисертацију похрањену у Дигиталном репозиторијуму Универзитета у Београду, и доступну у отвореном приступу, могу да користе сви који поштују одредбе садржане у одабраном типу лиценце Креативне заједнице (Creative Commons) за коју сам се одлучио/ла:

1. Ауторство (CC BY)
2. Ауторство – некомерцијално (CC BY-NC)
3. Ауторство – некомерцијално – без прерада (CC BY-NC-ND)
4. Ауторство – некомерцијално – делити под истим условима (CC BY-NC-SA)
5. Ауторство – без прерада (CC BY-ND)
6. Ауторство – делити под истим условима (CC BY-SA)

(Молимо да заокружите само једну од шест понуђених лиценци.
Кратак опис лиценци је саставни део ове изјаве).

Потпис аутора

У Београду, 16.03.2023.

1. **Ауторство.** Дозвољаваате умножавање, дистрибуцију и јавно саопштавање дела и прераде, ако се наведе име аутора на начин одређен од стране аутора или даваоца лиценце, чак и у комерцијалне сврхе. Ово је најслободнија од свих лиценци.
2. **Ауторство – некомерцијално.** Дозвољаваате умножавање, дистрибуцију и јавно саопштавање дела и прераде, ако се наведе име аутора на начин одређен од стране аутора или даваоца лиценце. Ова лиценца не дозвољава комерцијалну употребу дела.
3. **Ауторство – некомерцијално – без прерада.** Дозвољаваате умножавање, дистрибуцију и јавно саопштавање дела, без промена, преобликовања или употребе дела у свом делу, ако се наведе име аутора на начин одређен од стране аутора или даваоца лиценце. Ова лиценца не дозвољава комерцијалну употребу дела. У односу на све остале лиценце, овом лиценцом се ограничава највећи обим права коришћења дела.
4. **Ауторство – некомерцијално – делити под истим условима.** Дозвољаваате умножавање, дистрибуцију и јавно саопштавање дела и прераде, ако се наведе име аутора на начин одређен од стране аутора или даваоца лиценце и ако се прерада дистрибуира под истом или сличном лиценцом. Ова лиценца не дозвољава комерцијалну употребу дела и прерада.
5. **Ауторство – без прерада.** Дозвољаваате умножавање, дистрибуцију и јавно саопштавање дела, без промена, преобликовања или употребе дела у свом делу, ако се наведе име аутора на начин одређен од стране аутора или даваоца лиценце. Ова лиценца дозвољава комерцијалну употребу дела.
6. **Ауторство – делити под истим условима.** Дозвољаваате умножавање, дистрибуцију и јавно саопштавање дела, и прераде, ако се наведе име аутора на начин одређен од стране аутора или даваоца лиценце и ако се прерада дистрибуира под истом или сличном лиценцом. Ова лиценца дозвољава комерцијалну употребу дела и прерада. Слична је софтверским лиценцама, односно лиценцама отвореног кода.